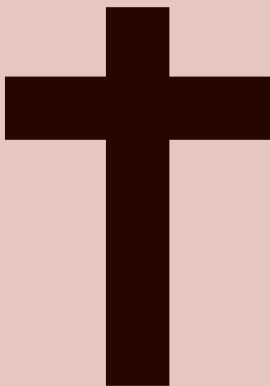

God-are Jögoru I'oho

The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea

God-are Jögoru I'oho
The New Testament in the Omie language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa

Contents

MATTHEW 1

MARK 94

LUKE 153

JOHN 253

ACTS 323

ROMANS 419

1 CORINTHIANS 463

2 CORINTHIANS 506

GALATIANS 533

EPHESIANS 551

PHILIPPIANS 565

COLOSSIANS 575

1 THESSALONIANS 584

2 THESSALONIANS 593

1 TIMOTHY 598

2 TIMOTHY 610

TITUS 619

PHILEMON 624

HEBREWS 627

JAMES 660

1 PETER 671

2 PETER 683

1 JOHN 691

2 JOHN 701

3 JOHN 703

JUDE 705

REVELATION 709

MATTHEW

Iesuare hijo miono'o jiobe rovade jöhoje.

¹ Aveho Iesu Keriso-are hijo miono'o jiobe rovade jöhoje. Iesu hu David-are uje jiadeje. David hu Abraham-are uje jiadeje.

² Abraham hu Isaac-are vavue jiadeje. Isaac hu Jacob-are vavue jiadeje. Jacob hu Judah-are o Judah-are ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. ³ Judah hu Perez o Zerah-mesi vavue jiadeje. Jabesi vëmoho Tamar jiadeje. Röhu Perez hu Hezron-are vavue jiadeje. Hezron hu Ram-are vavue jiadeje. ⁴ Ram hu Amminadab-are vavue jiadeje. Amminadab hu Nahshon-are vavue jiadeje. Nahshon hu Salmon-are vavue jiadeje. ⁵ Salmon hu Boaz-are vavue jiadeje. Boaz-are vëmoho Rahab jiadeje. Röhu Boaz hu Obed-are vavue jiadeje. Obed-are vëmoho Ruth jiadeje. Röhu Obed hu Jesse-are vavue jiadeje. ⁶ Jesse hu a böröme David-are vavue jiadeje.

David hu Solomon-are vavue jiadeje. Solomon-are vëmoho Uriah-are dorue jiadeje. ⁷ Röhu Solomon hu Rehoboam-are vavue jiadeje. Rehoboam hu Abijah-are vavue jiadeje. Abijah hu Asa-are vavue jiadeje. ⁸ Asa hu Jehoshaphat-are vavue jiadeje. Jehoshaphat hu Joram-are vavue jiadeje. Joram hu Uzziah-are vavue jiadeje. ⁹ Uzziah hu Jotham-are vavue jiadeje. Jotham hu Ahaz-are vavue jiadeje. Ahaz hu Hezekiah-are vavue jiadeje. ¹⁰ Hezekiah hu Manasseh-are vavue jiadeje. Manasseh hu Amon-are vavue jiadeje. Amon hu Josiah-are vavue jiadeje. ¹¹ Josiah hu Jechoniah-are o hesi ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. Evare majare Babylon rajo-huro muorovo'i rueromo Israel rajoho tövëvoromo ujuoho va'oromo Babylon rëmareje.

¹² Tövëvo ujuoho va'oromo Babylon rëmare maja hesi ijore evare Jechoniah hu Shealtiel-are vavue jiadeje. Shealtiel hu Zerubbabel-are vavue jiadeje. ¹³ Zerubbabel hu Abiud-are vavue jiadeje. Abiud hu Eliakim-are vavue jiadeje. Eliakim hu Azor-are vavue jiadeje. ¹⁴ Azor hu Zadok-are vavue jiadeje. Zadok hu Achim-are vavue jiadeje. Achim hu Eliud-are vavue jiadeje. ¹⁵ Eliud hu Eleazar-are vavue jiadeje. Eleazar hu Matthan-are vavue jiadeje. Matthan hu Jacob-are vavue jiadeje. ¹⁶ Jacob hu Joseph-are vavue jiadeje. Joseph hu Mary-are barue jiadeje. Mary hu Iesuare vëme jiadeje. Iesuare jöho uvarueje: Böröme namiromo ajamuaje aho höjo.

¹⁷ Iesuare hijo miono'o'oho ëhi jiobe rovadeje. Abraham bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho ro David-arire ë vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O David bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho ro Israel rajo tövëvoromo Babylon ujuoho va'are majare ë vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O Israel rajo tövëvoromo ujuoho va'are majare jioromo ujo ömo'ömo jiobe ruejuvo böröme namiromo ajamuaje a rahade majare ë vituoho jioromo ujoho aho'obëhe 14 jiadeje.

Iesu rahade jöhoje.

¹⁸ Röhu Iesu Keriso rahadoho aviëhije. Hesi vëme Mary'o Joseph'o masurovo'iröhëro uarovoromo arijareje. Bogo masurovoromo gemuoroho arijë'e Mary-ro gavadeje God-are Aru'ahohuro uje bojamijë'ëro hu dë'e jiamu. ¹⁹ Hesi aemo'aeme Joseph-ro gavade hu dë'e jiamu gagorovo jögoru ejaje aëro jië'ëro Mary nugö'ö'i uehorovadeje. Röhu Mary a nunire javoji bojami'iröhoho bijönimamu uvadeje: Iae na saginiëri ëhi ë'ejöjo. ²⁰ Ëhi uehorovojuvo nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rueromo uavavamu: David-are hije Joseph jaehu Mary masu'iranoho nadi juhuonivonëjo. Ëhesi bëhoho bogo aho ujoho bojami'i hesi God-are Aru'ahëro bojамamu dë'iraejë'e höjo. ²¹ Harihoho rahego hesi ihoho Iesu jumu-vonëjo rabëni huro hesi aribövi jabesi sisëho mu'uvëhoromo maro rëmo'ië'e jiaje.

²² Röhu ë mue aho'o rovade hesi bëhoho ëhuro Badahu hesi jö majëhijaje a uavamu jajivadëhi ëhi jioröhego. ²³ Jajivoromo ëhi uvadeje: Aboridohuro dë'iraeromo harihe raho'a'ajëjo. Raho'iramu aëro hesi ihoho Emmanuel jumuvo'aruëjo. Emmanuel ë iho hesi bëhoho God-hu no'o jiaje jöhoje.

²⁴ Amo Joseph-ro niavë'ëro ri'öromomo Badare anera hesi jöho ejahoromo hesi magonahoho masuvadeje. ²⁵ Masuromomo röhu bogo hu'o'oho gemuoroho niavadeje u'emu harihoho rahego niavo'iröhëro. Amo harihoho rahamu Iesu jumuvadeje.

2

Sa'a gö rajo ariböviehu Iesu rajahi'i rovere jöhoje.

¹ Iae Iesu Bethlehem amore Judea sa'are ë rahadeje Herod sa'a a böröme jiadevare. Rahamu iae jiji adaho'amarue a masijohuro aruhe sa'a göre jioromo rovaroho ro Jerusalem amore suorovareje. ² Suorovoromo uëvareje: Jew rajo jemesi sa'a a böröme jioröhego rahade aharihoho din'öe

höjo. No aruhe sa'a göre raromoromo gavare hesi jijo rojomamu garomo hu rajahi'i rovere höjo. ³ Ejöho heromo Herod sa'a a börömohuro dë sisërëromo uehore gö gö baejadeje Jerusalem amo rajo a ioro'iorohu'o. ⁴ Uehore gö gö baeromo huro Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri röjehijarue ariböviohu'o uëvamu gemuoro gagovoruomadeje. Gagovamu uëvadeje: Böröme namiromo ajëmi'iröhe aho hu dinö'e raho'a'ajëjo. ⁵ Uavareje: Bethlehem amore Judea sa'are ë raho'a'ajëjo. Mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

⁶ Bethlehem ja Judea sa'are javajoho

Judea sa'are a masijo jabesi nuniroho jasi ihoho bogo bise'oho jio'a'ajëjo.

Jasirire jioromo a böröme rue'a'ajëjo.

Rueromo nasi aribövie Israel rajoho muebejëvo'ajëjo.

⁷ Ehi majahijamu hegoroovo Herod-ro ë sa'a gö rajo a masijohuro ruejörö saginiëri jöe nugö'öromo uëvadeje: Ejijoho maja raburo aevoromo rojomamu gavarije höjo. Nadi ruëroho numëroho ue'i majaho ma-gemu uevego na hejöjo. ⁸ Majaho uavamu henugoromo uëvadeje: Rue Bethlehem amorö va'irarijoho aharihoho avoho nahobe jijihorëjo. Birohogoro rueromo dinö'e jiajoho uerego na he'iröjo na'o ë va'oromo hu rajahi'irode. ⁹ Ehi uëvamu hegoro va'areje. Örire va'ihö gavareje mami'e ruhe sa'a göre gavare jije gemuoho jabesi nuninö urimo va'amu. Jijohuro urimo va'adoho va'o aharihehu hijajire ë hesi simano bure namijadeje. ¹⁰ Namijamu ganugoromo bogo bise'o vadu'oho nimorohareje. ¹¹ Nimorohoromo ë osare rumo va'oromo gavareje aharihoho hesi vëme Mary'o ë hijamu. Garomo sa'are ague aho raromoromo hu rajahijareje. Rajahiromo inömo inömo jiovoromo suvuore bamahareje. Gold o ridi'e inöme niö'i göho frankincense göho myrrh ëhi i'imamareje.

¹² I'imamë'ëro nia'ovonö'e hejare God-ro uëvamu: Bogave Herod-are öriroho vuonorö'ö va'irarijë uëvamu hegoroovo vuonorö'öromo öri gönö jabesi sa'are va'areje.

Joseph-hu Mary'o Iesu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiromo Egypt sa'are va'are jöhoje.

¹³ Va'amu Joseph-ro nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rovamu. Aneraëro rueromo uavavamu: Ri'ö aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiromo Egypt sa'aro va'ëjo. Va'o ehuro jionëjo hujeji naro uavego rue'irane ë hesi bëhoho Herod-ro aharihoho ano'i naho'ië'e jiaje. ¹⁴ Ehi uavamu hegoroovo Joseph-ro ri'öromo jabumë

hu'iraejëvoromo vahi'e ë amoho vuonugo'i Egypt va'adeje.
 15 Egypt va'oromo ë hijuvo hejade uavavamu: Herod guomë'e hö uavamu hegoro rovadeje. Ëmue aho'o rovade hesi bëhoho urimë'i Badahu uavamu hesi jö majëhinövade aehu jajivadëhi ëhi jioröhego. Badahu uavade jöho hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nasi Harihoho uvamu Egypt jioromo rovë'e höjo.

Asisö'o inino bijuëmare jöhoje.

16 Ëhi ë'areje röhu ë hesi urimoho Herod-ro gavade sa'a gö rajo masijoho bogo vejö'oho rueruomamu gagorovo uvadeje: Sareremijare höromo dë vörönimo avohadeje. Dë vörönimamu hesi aribövioho jöe bojëmiromo uëvadeje: Bethlehem-nö va'oromo asisö'o ininoho aho'o bijuëmorejo. Magonahoho nadi vadune niö'i iosiramë'oho nadi a'i asisö'o ioro'ioroho aho'o bijuëmo barërëjo. Mami'e sa'a gö rajohuro jije rojomamu gavare majaho uavamu hejë'ëro ëhuni vadune niö'i bogo iosiramijë'e asisö'oho bijuëmoröhego uëvadeje. Uëvamu iae va'oromo bijuëmoruomadeje. 17 Bijuëmamu ëhuro mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu uëvadëhi ëhi jiadeje. 18 Jeremiah-ro ëhi uëvadeje:

No hejaruëjo Ramah amore uvavo'ego.

Hara'uoromo nivavo'ego.

Rachel-ro hesi ujo ömo'ömohuni nivavajëjo.

Hesi ujoho barëjahë'ëro aehu sanuamaruoho bogo ejajëjo.

Iesumëhu Egypt jioromo vuonorö'ö rovere jöhoje.

19 Herod guomamu Joseph-ro Egypt hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badare aneraëro rueromo 20 uavamu: Ri'öromo aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'aro vuonorö'ö valëjo aharihu ano'i uehorovare aribövioho mami'e vuovë'e jiaje. 21 Ëhi majahijamu hegoroovo Joseph-ro ri'öromo aharihohu'o vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'are vuonorö'ö rovadeje.

22 Rueromo hejade uvavamu: Archelaus-ro hesi vavue Herod-are sionoho baeromo bövie namiromo Judea sa'aho muebejaje hö uvamu hegoroovo juhuonivoromo ë sa'aroho bogo hijadeje. A'i nia'ovo'iraeromo hejade God-arire jöe rueromo majahijamu hegoroovo Galilee sa'are va'adeje. 23 Galilee sa'are va'oromo amo ihe Nazareth ë hijadeje. Nazareth hijade hesi bëhoho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro God-are surire jajivarëhi ëhi jioröhego. Jajivoromo ëhi uvareje: Aëro hesi jöho atoromo uvo'a'aruëjo: Hu Nazareth raje ae höjo.

3

Bapataeto vaejaje ae John-hu ëhi ë'ade jöhoje.

1 Ëhi'amu John a bapataeto vaejävaje ahuro Judea sa'a a rumo'ere Jordan jovo riröre hiromo jöho majëhinövadeje. 2 Majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho suonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. Ëhi majëhinövadeje. 3 Ëaho John hesi jöho God-ro mami'e uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo: Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo. Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo. John-hu ë'iröhe jöho mami'e ëhi jajivoromo uvë'eje.

4 Ëhi jajivoromo uvë'ëro ë aho John-ro camel mi uehu avoho'amë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore ba'amonövadeje. O hesi ioho hu guajugua-jue vuome ëhi ibe juvonövadeje. 5 Ëhi'ego Jerusalem amo rajoho Judea sa'a ioro'iorore raromarue aribövioho Jordan jovo bëhinö dinö'e dinö'e raromarue aribövioho ëho jaburo rueruomonövadeje. 6 Rueromo jabesi sisëho huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

7 Ëhi'oromo John-ro gavade Pharisee ariböviohu'o Sad-ducee ariböviohu'o aho'obëhe huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo uëvadeje: Sigöbu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo huruomoromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo. 8 Bogajo. Ijehu bajo mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho suonugo'i uehoro mae baejë'e jëvajëjo. 9 Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jië'ëro ëhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ëho ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuohoromo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömo jio'amo'ibejajo. Ëhuni nadi nimorohë'ioho ëhioho atorëjo. 10 Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'ö'ië'ajëjo. Di ijohuro bajoho bogo ma raejë'e jiego huo'öromomo vëniro huo'ie'ajëjo. 11 Naro jovëremu bapataeto vaejävaje höjo aëro garuomoröhego jemë öri sisëho suonugo'i aevoromo öri mare jijihë'e jëvego. Röhu ae gö nasi ijonö rue'ie'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo höröu sino ujuohahoromo hesi ijore va'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jëvajëjo. Ëahuro God-are Aru'ahohuro o vënerö

bapataeto vaejêvo'ajêjo. ¹² Hesi ijo garanoho ôvore hôjo. Ijo garanoho ôvore jiê'lêro ioho tevoromo dôro hijiohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vênire huo'a'ajêjo.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jôhoje.

¹³ Êhi'amu Iesuro Galilee sa'are jioromo abuejadoho abo Jordan jovore hôrôjadeje John-ro hu bapataeto vaejôro. ¹⁴ Rovamu gagorovo John-ro nijio'iraeromo uavadeje: O-ajo. Jero na bapataeto vaejevo'ibejanêjo iae mae jio'ibejajo. Rôhu jero rabêni nasi ôriroho rovane hôjo naro ja bapataeto vaejavojôro. ¹⁵ Êhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogajo. Avevejô'e naehu uavajêhi êhi ë'êjo. Êhi ë'ê'oho êhuro God-hu nimaje muoho vae'ejarêjo. God-hu nimaje mu noehu vae barêjê'oho iae mae hôjo. Iae mae hôjamu hegorovo John-ro ejahadeje.

¹⁶ Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire namijadeje. Namijamu ô'idôho arorovadeje. Aro-rovamu Iesuro gavadeje God-are Aru'ahe guaho va'ênohuro ruvebiromo hesirire gerejamu. ¹⁷ Êhi'amu ae aho'obêhe hejareje ô'idôre uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabêhe hôjo. Na hu garomo êhuro nasi dê vövôbajo'oho nimorohevajêjo.

4

Iesuhu mu sisê vaejôro Satan-hu bijioho gavade jôhoje.

¹ Iae Satan-ro Iesure dêre bijioho garôhego God-are Aru'ahêro uavamu Iesuro a rumo'e sa'a göre ajiomadeje. ² Ajiomoromo ioho bogo ijê'e majae vahie ma-hibe va'amu majae aho'obêhe 40 barêjadeje. Majae aho'obêhe 40 barêjamu vadunêro hômadeje. ³ Hômamû dêre bijahuaje ahuro rueromo uavadeje: Ja God-are Harihe javê'oho ave munêho uêvego irae'amajo. ⁴ Irae'amajamu ruehuro uavadeje: Rôhu God-are jôho jajivoromo êhi uvê'e hôjo: Aehu iemu uehorovê'oho bogo maho raromo'aruêjo. A'i God-hu jôe aho'o jôvajohuro êhuro mae raromo'aruêjo.

⁵ Êhi'amu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo God-are amo ihe Jerusalem ajiomoromo ajio ruhe God-are osa bôrômô hesi dôre ba'ojio ë nugamu namijadeje. ⁶ Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javê'oho jôrô'ôrovêjo. Êhesi bêhoho God-are surire jôho êhi uvê'e hôjo: God-ro hesi an-eraho uê'iramu ja muebejavo'aruêjo. O hesi surire jô göho êhi uvê'e hôjo: Aneraho jaburo ôvore ma'enagonôvo'aruêjo jasi hôrure munêro bibejavojôeni. Êhuni jôrô'ôrovêjo. ⁷ Jôrô'ôrovêjamu uavadeje: Rôhu ave God-are surire jôhu'o

ëhi uvë'e höjo: Nadi ri'öromo Bada jasi God hesi dëho ëma bijiohoromo uanëjo: God jero ëhi ëhi ë'ëjo.

⁸ Ëhi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo dahoru ëgobövire ajiomadeje. Ajiomoromo a masijehu din'ö'e din'ö'e raromoromo muebe'amarue öri ari'oho sa'ae inömo inöme bövie bise'e ma-mabëhe jië'ego aehu muebe'amaruoho ëho røjahi barëjadeje. ⁹ Røjahiromo uavadeje: Ëbövioho bise'oho aho'o jasi örire bojami'ejöjo. Jaehu ague ahoromo na rajehijë'oho iae na bojami'ejöjo. ¹⁰ Bojami'ejöjamu ruehuro uavadeje: Satan va'ëjo. God-are surire jöho uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahiromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

¹¹ Ëhi uavamu Satan-ro va'adeje. Va'amu aneraëro rueromo Iesu ajamijareje.

Iesuhu Galilee sa'are hiromo aevoromo hesi mu vaejade jöhoje.

¹² Ëhi'amu Iesuro hejade uavavamu: John bapataeto vaejavuaje aho aëro guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amë'e höjamu hegorovo Galilee sa'are ajiomadeje.

¹³ Ajiomoromo Nazareth amore hiromo ëho vuonugo'i abueromo Capernaum amore hijadeje. Capernaum amoho jovo e'u riröreje Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi öri ari'ere.

¹⁴ Iesuhu ë sa'are hijade hesi bëhoho God-hu uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi ëhi jioröhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvadeje:

¹⁵ Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi sa'aho jovo börömore va'arue öroho Jordan ioro'ioro göre sa'aho ë sa'are Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajehu ë Galilee sa'are raromaruoho

¹⁶ ë aribövioho ramoramo'ere raromarue höjo.

U'emu aji mabëhe iae garuomo'ajëjo.

Jaruvoho ramoramo'ero vuovo öriro jijiharue höjo.

U'emu ajoho rueromo jabesi örire ajivëvo'ajëjo.

Iesuhu ëhi ë'iröhego God-are surire jö jajivadëhi Iesuro ëhi Galilee sa'are hiromo ajoho barovadeje.

¹⁷ Iesuro ajoho barueromo aevoromo jöho majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo mue-bejëvego.

Iesuhu uëvamu visu suovarue ae 4 jabuhu aevoromo hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

¹⁸ Ëhi'oromo iae Iesuro Galilee e'u riröre juvadeje. Juvoli gavadeje Simon hesi iho göho Peter'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëvë'ëro viöho jovore ba'amamu. ¹⁹ Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje: Nasi ijoro ijoro

ruehëjo naro røjëhijego jemëro bogo visuoho gagovo'i a'i ae magonahe gagovëvego nasinö jioruomo'iröhe höjo. ²⁰ Ëhi uëvamu hejë'i jaburo viöho ëhi vuonugo'i aevoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

²¹ Ëhi'amu Iesuro va'i gavadeje ae gö ö'o ö'o James'o John'o Zebedee-are harihe niö'i boat gagore jabesi vavuohu'o gemuore arijamu. Ariromo jabesi viöho sigohijamu gëgorovo uvëvadeje: Ruehëjo. ²² Ruehëjamu hejë'i jaburo boat-ohu'o jabesi vavuohu'o ë vuonugo'i aevoromo Iesure ijore ijore jirehonövareje.

Iesuhu hesi jö majëhibe a ajëmibe juvade jöhoje.

²³ Ëhi'amu Iesuro God rajahijarue osare osare God-are jö bëhoho røjëhibe God-hu böröme namiromo ae muebejëvo'iröhe jö maho majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe ëhi'obe Galilee sa'ae bövioho juvo barëjadeje. ²⁴ Ëhi'obe juvamu huhu ëhi ë'ade jöho hebe va'adoho Syria sa'are raromarue aribövioho jabu'o ë jöho hebe va'oromadaje. Hebe va'oromo aëro guomo guome gö gö vi'ehe gö gö baejë'e aribövioho Satan-are aribövieu dëre abue'amë'e aribövioho simano sisërëjë'e aribövioho övo hörü vuovëhë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho ujuohoromo jabesi sa'are jioromo ruenövareje. Ujuoho rue'ego Iesuro ajëmi'ego marëjëvonövadeje. ²⁵ Ae aho'obëhe ave Galilee sa'are jioromo aruhe Amo 10 Jio'amaje Sa'are jioromo arue Jerusalem amo börömore Judea sa'a ioro'iorore jioromo aruhe Jordan jovo ionï gönö jioromo ë ro tagavoromo Iesu rihiromonövareje.

5

Iesuhu dahorure hiromo a jö majëhijadohoje.

¹ Rihiromamu Iesuro gavade ae aho'obëhe tagavoromo raromamu gagoro dahorure ajiomadaje. Ajiomoromo sa'are hijadeje. Hijamu hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro rovamu gëgorovo ² aevoromo jöho røjëhiromo uëvadeje:

Huë mae jioruomaje aribövi jabesi jöhoje.

³ Ae rahu uvë'o: No bogo eni javuë'ëro hesi God-ro ajamuijaje hö uvë'o huë mae jioruomaje höjo God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

⁴ Huë vavaeni baejarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo God-ro huë sanue bojëmi'ië'ego.

⁵ Ma-taemo raromarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo God-hu uëvade bövioho bise'o ho bae'ië'ëro.

⁶ God-are mu maemu ga'i nimo avoharue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro mu maho nugö'öjêhego jabesi dë vövöbajo'oho mae jëvo'ië'ego.

7 Ae göëni vavaenimarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro jabesi jöëni vavaenimo'ië'ego.

8 Dë vövöbajo'o ma-maemu jiaruoho huë mae jioruomaje höjo

God ga'ië'ëro.

9 Muorovo öri tugoho'i huë baerovarue öri jiovarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro uvo'ië'ego: Jabumë nasi aboji harihu'e hö uvo'ië'ego.

10 Mu mae vaejego aehu ma-jabu gemu i'u bojëmego bae-jaruoho huë mae jioruomaje höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

11 Jemëhu na uehorovevamu aehu sivëgoromo mu sisë vaejëvoro ae sarerëmiromo jemesi jö sisë gö gö ëma atë'oho huë mae jëvaje höjo. 12 Dë sasohoromo nimoro avohorëjo ë hesi bëhoho God-hu suvuro jemëni ö'idöre bamëhajoho böröme jië'e jiaje. Urimo jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi örire jahu'o aëro ëhi gemuoho sisë vaejëvonövare höjo.

Sö'o iro'o jabesi uhu jöhoje.

13 Söehu rumorovego i marëjajëhi jemëro sa'are aribövioho ëhi ajëmego mae jioruomaje höjo. Jemëhu ëhi sönö'e ajëmiarujoho sö hesi rihu barëjë'oho diehi'oromo röhu maho avohojöëni sisëgo ruruhö'öjarue höjo. Ruruhö'öromo ë döre jijiharue höjo.

14 O irehu ajivego gavaruëhi jemë sa'are aribövioho ëhi ajivëvo'irarijoho jëvajejo. Ame hojire jië'oho bogo gurihiroho jëvo'i ma-va'orahoro jëvo'ajëjo. 15 O iro buno'iraejë'iroho hevö gagoroho bogo gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuejo ae aho'obëhe ë osare raromaruoho ajivëvo'iröhego. 16 Ëhesi bëhoho jemëro jemesi aji muoho ma-va'orahoro vaejego aëro ë garomo jemesi Vavue ö'idöre hijajoho rajahiruomo'irajo.

Moses o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro ë aribövi jabesi jögoru Iesuhu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovade jöhoje.

17 Röhu jö göho nadi uvorëjo: Naehu rovode hesi bëhoho Moses-hu bojamuade jögorohu'o jö God-aro baeromo majahuinövare a ioro'ioro jabesi jöhu'o Iesu naehu mu'u'irodoho höjo. Na bogo ëhunioho rovode höjo. A'i ë ariböviehu jajivare jöe aho'o naehu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovode höjo. 18 Ave jöho na jö mae

uë'ië'ajëjo. Ö'idö'o sa'a'o biririvoromo jiobe va'iröhoho Moses-are jögoroho bogo iaroho bisemu vadu'oho sisërë'i jöe aho'obëhe ë hesi muoho marë barë'ajëjo. ¹⁹ Ëhuni ae rahu Moses-are jögoru masijohu'o inino mahu'o ahë'oho o ae göehu ahoröhego røjëhijë'oho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'eroho bogojio'ajëjo. A'i ae rahu Moses-are jögoru ejë'oho o ae göehu eröhego røjëhijë'oho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'ere böröme jio'a'ajëjo. ²⁰ Ëhuni naro jemë uëvajëjo: God-are jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jaburo Moses-are jöho ma'ënarue höjo. Röhu jemëhu ë aribövi bogo iosirëmiromo God-hu nimaje mu bogo uhohu'o vaejë'oho God-are öri ari'eroho bogo mae bogo va'a'aruëjo.

Bogo dë vörönimo'iröhe jöhoje.

²¹ Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho ëhi uëvare höjo: Nadi aho anonëjo. Jaehu a anë'oho aëro ja guduamavoromo court-ro baejavo va'a'aruëjo. Ëhi uvamu hejarije höjo. ²² Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu jaehu ae gö hesi örire dë vörönimë'oho aëro guduamavoromo court-ro baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu jasi aemo'aemo sivoromo uavë'oho: Ja uehore bogojië'e ae javajë uavë'oho aëro guduamavoromo council masijo jabesi nunire baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu ae gö agoromo uavë'oho: Ja simano bogojië'e ae javajë uavë'oho ëhuro ja vëni örire va'o hesi javajëjo. ²³ Ëhuni jasi suvuro God-are maratuore bamaho'i ë namiromo uehorovoromo uvë'oho: O nasi aemo'aemohuro nasi jö sisëho uehorovaje hö uvë'oho ²⁴ suvuroho maratu nuninö ëhuro bamo nugo'irögoro urimo va'oromo jasi aemo'aemohu'o sanuamirovoromo evare ijönö vuonorö'ö rueromo God-are öroho suvuroho bamahonëjo.

²⁵ Aehu jasi jö sisë hesirire jië'ëro ja baejavoromo court-re va'lië'iroho jemë niö'iro örire va'arujevaro jero ma-burëro sanu'e jöho majahinëjo. Sanu'e jö bogo majahijë'oho huro court gavaje a hesi övore bojami'ajëjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ë hi'a'anuëjo. ²⁶ Ëhi ma-hiemu hijuvo bojami'irane monioho aho'obëhe bojami barë'anuëjo. Iae na mae uëvajëjo.

Bogo goho'amo'iröhe jöhoje.

²⁷ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Nadi goho'amonëjo. ²⁸ Ëhi uvamu hejarije höjo. Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu magonaho garomo goho'amo'lië'ohuro ëhuro hesi simanore goho'amë'e höjo. ²⁹ Ëhuni jasi övo

manörire nunehu mu sisë garomo ëhuro God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'öjë'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo. ³⁰ Jasi övo manöhuro mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho tarioromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'öjë'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo.

Bogo vaboro nugö'ö'iröhe jöhoje.

³¹ Röhu ave jöhu'o uövuë'e höjo: Vaboro nugö'ö'ie'iroho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. Ëhi uövuë'e höjo. ³² Röhu naro uëvájëjo: Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugö'öjë'oho ëho huro magonaho hesi örire mu sisë vaejaje höjo. Ëhu'ëro ë magonahohuro ae gö masuvë'oho bogo maho masu'i ëho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. O ae göehu nugö'öjade magonaho masuvë'oho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

God-are öri ari'o iho o inömo iho bogo uvoromo darugo'e jö jövo'iröhe jöhoje.

³³ Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho ëhi uëvare höjo: Darugo'e jö jövoromo mu vae'i mae uavë'oho nadi ahonëjo. A'i diehi vae'i uavanëhi ëhi Badare nunoro vaenëjo. Ëhi uvamu hejarije höjo. ³⁴ Röhu naro uëvájëjo: Mu vae'i mae uavë'oho nadi darugo'e jöho jövo'i ma-ahorirëro uanëjo. Nadi ö'idö ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God hu böröme jioromo ë hijaje jiaje. ³⁵ Nadi ave sa'a ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God-ro hesi höroho ë bamoromo hijaje jiaje. Jerusalem amo ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo böröme namijaje a hesi ame jiaje. ³⁶ Jasi simano ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo. Simano si'öre gemu namijöro uvë'oho o simano ue rövë'e gemu namijöro uvë'oho ja bogo mae bogo eni javo'ajëjo. ³⁷ Ëhuni nadi simano ihoho uvo'irögoro ae ma-uërëjo: Iae na ë'ejöjo. O bogo ë'ejöjo. Jöe ruëre numëre ëma jövë'oho ëho hesi Satan-are jöho höjo.

I'u bogo mana bojami'iröhe jöhoje.

³⁸ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Ae göehu gö hesi nune gemu bijioho hisivë'oho mana nune gemu bijioho hisivahonëjo. Ae göehu gö hesi ane gemu bu'uvë'oho mana ane gemu bu'uvahonëjo. ³⁹ Röhu naro uëvájëjo: Aehu sisë vaejavë'oho nadi nijio'iraerovonëjo. A'iro aehu a'isabi övo manörire anagë'iroho huotorovego

a'isabi gönöhu'o anago'irajo. ⁴⁰ Aehu jasi niögu bae'i court-re baejavo va'ie'iroho jasi döre ba'amanue niögohu'o bo-jamego bae'irajo. ⁴¹ Rome muorovo'e aehu uavë'oho: Ma-burëro ri'öromo nasi inömoho baejago va'oromo ëhuro bamë uavë'oho jero huë baeromo ajamiromo bamojöro uavade röhoio iosiramiromo va'o numori'o bamahonëjo. ⁴² Aehu jasi örire böviëni bise'ëni ëninamë'oho bojaminëjo. Ma-jahuri bae'i nimë'oho nadi nijio'iraenëjo.

Nu huodaguarue aribövi huë baejëvo'iröhe jöhoje.

⁴³ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Jasi ae gemuoho huë baenëjo. Ja'o muorovaje aho nue huodivonëjo. ⁴⁴ Röhu naro uëvajëjo: Jemë'o muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë mu sisë vaejëvarue ariböviohuni God-are öroro ëninamirëjo. ⁴⁵ Jemëhu ëhi ë'ë'oho Vavue ö'idöre hijaje hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. Ehesi bëhoho Vavuehu maja ëni nugö'öjajoho bogo a mahuni gemu nugö'ö'i a mahu'o a sisëhu'o aho'o jabuni röromo nugö'öjaje höjo. ⁴⁶ O jemë huë baejëvarue aganothem huë baejëvë'oho rabëni uvorëjo: E'huni God-ro suorovo mabëhe bojamui'ajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. Vajiohu'e tax baeruomaje aribövioho jabu'o ëhi jabesi aganoho huë baejëvarue höjo. ⁴⁷ O jemëhu jemesi ö mueno'emu rajëhijë'oho rabëni nimorohoromo uvorëjo: No ae aho'obëhe iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejë'e javuajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. God-are jö bogo hejë'e aribövioho jabu'o iae ëhi gemuoho ë'oromo jabesi ö mueno'ohemu rajëhijarue höjo. ⁴⁸ Ehi jië'e jiaje jemesi Vavue ö'idöre hijajehu mu bövi bise'o ma-mae vaejajëhi jemë'o ëhi avoho vaerëjo.

6

Bogo aehu göjöro suvuro bojëmi'iröhe jöhoje.

¹ God uehorovarue mu vaejë'iroho gavë'iajo. Nadi a nuniroho ë muoho vaerego ëhuro aëro jemë gë'irarëjo. A nunire vaejë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro suvuroho bogo mana bojëmi'ajëjo.

² Ehi jië'e jiaje mae sisë bogojië'e a huë baeromo suvuro bojëmi'ie'iroho nadi sinemuoho nimorohoromo hëgöe huanovoromo uvorëjo: Suvuro'e ae jevajoho ro gehëjo. Hesi döhemu mae jio'amaje aribövi jabesi mue höjo. Eho jaburo God rajahijarue osare raromoromo o örire jijihoromo ëhi a nunire nimorohë'i suvuroho i'imëmarue höjo aëro jabumë rajëhijöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo.

Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioemu bae barëjë'e höjo. ³ A'i jemëhu huë baeromo a ajëmijë'iroho övo maehu ae ajëmijë'oho nadi adoho huruoho majahi'i ⁴ jasi ma-saginiëri aho ajëminëjo. Ma-saginiëri ajëmijë'oho Vavue jaehu saginiëri vaejogo gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Diehi pari vae'iröhe jöhoje.

⁵ O jemëhu God-are örire jö atë'iroho ma-döhemu mae jioruomaje ariböviehu vaejaruëhioho nadi ëhioho vaerëjo. Jabumëro God rajahijarue osare o öri duvahore riravoromo parie vae'i nimoruomaje höjo aëro gëjoro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioemu bae barëjë'e höjo. ⁶ A'i jemëhu God-are örire jö atë'iroho jero jasi sivue osaro va'oromo ojoho tugohoromo parie vaejogo jasi Vavue gurihiro hijajohuro he'irajo. Ëhi'oromo pari vaejë'oho jasi Vavue jaehu saginiëri vaejogo gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

⁷ O pari vaejë'oho nadi ruëroho numëroho ma-atobe va'orëjo. Hesi God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro uvoruomaje höjo: Nani noehu jö ëgobövi jaguromo majëhijë'oho ëhuro aru'aho masijohuro avoho he'a'aruëjo. ⁸ Jabuhu pari vaejaruëhioho nadi ëhioho ë'orëjo. Bogo pari vaejaruje majare jemesi Vavuohuro jemesi huë vavaenoho huro urimo gavaje höjo. ⁹ Ëhuni jemëro jöho nadi ëhioho jagu'irögororo a'i aviëhi jië'e jöho majahiromo parie vaerëjo. Uarëjo:

Nosi apajo. Ö'idöre hijanuoho jero ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego noro ja gemu mae uehorovavo'irarëjo.

¹⁰ Jero böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego no jasi aharire gemu raromo'irarëjo.

Jasi aharire gemu raromoromo jaehu nimanuoho ruhe ö'idöre mae ejaharuëhi ave sa'arohuro ëhi ejaho'irarëjo.

¹¹ Nosi ioho jaruvo i'imamuijego no ue'ahego da'uaguaajo.

¹² Nosi sisëho uehorovoromo vuonugonëjo.

Ae göehu no sisë vaejavuego noehu uehorovoromo vuonugaruëhi jero ëhi ajamuinëjo.

¹³ Nadi vörö'eroho ramuego rireromavuo'i a'i ajamuinego A Sisëho bogo ruahö'öjavuo'irajo.

¹⁴ Ëhesi bëhoho jemëhu a jabesi sisë uehorovoromo vuonugë'oho ëhuro jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro jemesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugo'ajëjo. ¹⁵ O a jabesi sisë bogo uehorovoromo vuonugë'oho jemesi Vavuohuro jemesi sisëhu'o bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

Bogo aehu göjjöro God uehorovo'i i vuonugo'iröhe jöhoje.

¹⁶ O jemëhu God uehorovo'i i vuonugë'iroho döëremu mae jië'e ariböviehu nu ano'e sisërërovaruëhioho nadi ëhioho ë'orëjo. Ëhesi bëhoho döëremu mae jië'e ariböviehu i vuonugë'oho jabesi nu ano'oho ijumorovarue höjo aëro gëjjöro jabuhu i bogo ijaruoho. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioremu bae barëjë'e höjo. ¹⁷ O jaehu i vuonugë'oho jasi sine bövie bise'e avohorovoromo ninugu'e jövëro simanoro otehoromo nu ano'oho u'orovonëjo. ¹⁸ Ëhi ë'ë'oho aho bogo ga'a'aruëjo ja ioho vuonugë'e javo'iramu ga'i jasi Vavue gurihiro hijajohuro huro sivue ja ga'a'ajëjo. Jasi Vavue jaehu saginiëri vaejego gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Ave sa'are bogo a'i ö'idöre inömo babaenemi'iröhe jöhoje.

¹⁹ Röhu ave sa'aroho nadi inömoho aho'obëhe jemesi sinënioho avohoromo babaenemirëjo. Sa'aroho inömoho dë'irae'amaje höjo. Majo majëro tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e ariböviëro osaho dadovoromo ujuoharue höjo. A'i ö'idöro avoho babaenemirëjo. Ö'idöroho inömoho bogo dë'irae'amaje höjo. Majo majoho bogo tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e aribövioho bogo osaho dadovoromo ujuoharue höjo. ²⁰ Inömo inömoho nadi jemesi sinënioho gemu bahi'i God-are öröro bojamego huro hesi öri ari'ere bahi nugëho'irajo. Ëhi jië'oho majo majoho bogo tarivo'amo'ajëjo. Bogo dë'irae'amo'ajëjo. O vajiohu'e aehu ojo dadovoromo inömo ujuoho'iröhoho bogojio'ajëjo. ²¹ Jasi mae sisë dinö'e jiajire jasi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jöhoje.

²² Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'oho ëhuro aji maro hi'a'anuëjo. ²³ O jasi nuni sisë jië'oho ëhuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Ëhesi bëhoho naro uëromu ë'ajëjo: Jasi uehoro ramoramovavë'ohuro ëhuro ramoramo maro hi'a'anuëjo.

Monie iruno'e niögu suhi'e ë hesi jöhoje.

²⁴ Ae niö'i börömoho gemuoho jëvajëromu jabesi mu gemuore havoromo vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuëjo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuëjo. Ëhesi bëhoho God'o moni'o niö'i börömoho gemuoho jëvajëromu gemuore havoromo mu vaejë'oho bogo eni jëvo'ajëjo.

²⁵ Ĕhuni uĕvājĕjo: Nadi uvorĕjo: I jovo'o rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i biririvoromo raromo'ejarĕjo. O uho niĕgu'o rabĕro sino haho'oho riogivo'ejarĕromo nurunurumorĕjo. Ĕhesi bĕhoho ioho ma-bise'e jio'i jemĕhu biririvoromo raro-marujoho ĕho bĕrĕmoho hĕjo. Uho niĕgu'oho ma-bise'e jio'i sino haho'o jĕvajoho ĕho bĕrĕmoho hĕjo. ²⁶ Rĕhu ugehu dĕre va'aruoho uehorovohĕjo. Noehu ĕ'aruĕhioho ugoho bogo ĕhioho iruno'oho bivo'i o bogo gagovo'i o bogo ujuohoromo osaroho ro avoho bahijarue hĕjo. Bogo ĕhioho ĕ'oruomaje hĕjo rĕhu jemesi Vavue ō'idĕre hijajohuro ugoho mio'amaje hĕjo. Rĕhu jabumĕ ma-bise'e jio'amo'i jemĕ masijo mae jĕvajĕjo. Ĕhuni hu jemĕ'o avo'avoho muebejĕvo'ajĕjo. ²⁷ O jemĕhu uvĕ'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ĕgo'o raromo'ejarĕ uvoromo nurunurumĕ'oho na ĕhuro jemesi vuovo'irarije majaho iosiramiromo ruĕhi ma-bisemu gĕ'o raromobe va'orĕjo. Bogajo.

²⁸ O niĕgĕnioho rabĕni nurunurumaruje hĕjo. Bĕhoho bogohĕjo. Je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ĕhu'o uehorovohĕjo. Aehu mu vaeromo niĕgu avoharuĕhioho resu resuoho bogo ĕhioho ĕ'arue hĕjo. ²⁹ Bogo ĕhioho ĕ'arue hĕjo rĕhu ave resu resuohuro ma-mabĕhe kavuego garomo nosi dĕho vuĕvavuaje hĕjo. Naro jemĕ uĕvājĕjo: A bĕrĕme Solomon niĕgu ma-mabĕhe io'amonĕvadoho ĕho ma-jianovo'i ave resu resuohuro ĕhi ma-mabĕhe mae kavuo'amaje hĕjo. ³⁰ Jaruvĕhi resu resuoho rijego nĕrĕhi ĕhi aĕro jahoromo vĕniro huo'amarue hĕjo. Rĕhu ĕhi jiĕ'e resu resuoho God-ro muebejĕgo marĕromo kavuo'amaje hĕjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemĕ masijo mae jĕvajĕjo. Ĕhuni uvorĕjo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niĕge i'imamui'ajĕjo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribĕvie jĕvajĕjo. ³¹ Ĕhuni nadi uvorĕjo: No i rabe jovo rabe i'ejarĕjo. O niĕgu rabe io'amo'ejarĕromo nurunurumorĕjo. ³² God-are jĕ bogo hejĕ'e raromarue aribĕviahuro ie jove bĕvie bise'e ĕhuremu uehorovoruomaje hĕjo. Rĕhu jemĕro nadi ĕhioho ĕ'orĕjo. Jemesi Vavue ō'idĕre hijajohuro iae mae garomo uvajĕjo: Jemĕ iĕro jovĕro rabĕro ĕhuro biririvoromo rarumarujĕjo. ³³ Ĕhuni nadi ĕhemuoho uehorovo'i a'i God-hu bĕrĕme namiromo muebejĕvaje muoho noehu vaejĕro huhu nimaje muoho ĕho nunoro bamorĕjo. Ĕhi ĕĕ'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejĕvoromo rĕhu ie jove niĕge givae bĕvie bise'e ĕhu'o romoromoro bojĕmi'ajĕjo. ³⁴ Ĕhuni nĕrĕhunioho nadi nurunurumorĕjo. Nĕri evare ĕ maja hesi muoho uehorovo'arujĕjo. Majae gemu hesi huĕ vavaene jaruvo

majae gemu uehorovarujoho höjo. Ëhuni nëri hesiroho nadi nurunurumorëjo.

7

Bogo döro bamorovoromo a jabesi sisë mevo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu nadi döroho bamorovoromo a jabesi sisëho mevorëjo. Jabesi sisë bogo mevë'oho God'o jemesi sisëho bogo mevo'ajëjo. ² Jemë diehi jië'e uehoro baeromo mevarujëhi God-ro ëhi jië'e uehoro baeromo mevëho'ajëjo. I'u'e mae bojamë'ohuro ëhuro i'u'e mae bae'a'arujëjo. O bisemu bojamë'oho bisemu bae'a'arujëjo. ³ Ja diehi'oromo ijo ugobajo'e biseharihehu isiare nunire namijajoho ga'i ijo börömehehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuëjo. ⁴ Jasi nunire ijo börömehehu tugohavë'oho ëhu'oho ja rabëni jasi aemo'aemoho uanëjo: Ë'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahöjo. ⁵ Sareri ae javajëjo. Jasi nunire ijo börömehehu tugohavajoho jero urimo jahonëjo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuëjo.

⁶ Röhu God-are inömo maho nadi öho mëmi'i jemesi nieniaho nadi mahu nuniroho ruruhö'örëjo. Ëhi ë'ë'oho jaburo önu bijö'ëro vaenugoromo evare huotorovoromo jemë umijëvo'ajëjo.

Biririvoromo God ua ga'iröhe jöhoje.

⁷ Röhu biririvoromo God ua garëjo. Biririvoromo ua gavë'oho ujuoho'arujëjo. Biririvoromo nahorëjo. Nahë'oho biroho'arujëjo. Ojoho ano'anovorëjo. Ano'anovë'oho God-ro jiovëho'ajëjo. ⁸ Ae rahu ua gavë'oho ujuohoruomo'ajëjo. Nahë'oho birohoruomo'ajëjo. Ano'anovë'oho ojoho jiovëho'ajëjo. ⁹ Nasi jö hejarujoho ae gö vavu ömo'ömo'e jëvavëjo. Jemesi harihehu uëvë'iroho: Ie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiro mo munë bojamirëjo. ¹⁰ O uëvë'iroho jovo mie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiro mo sigobu sisëho bojamirëjo. Bogajo. Jemë i mae i'imami'arujëjo. ¹¹ Jemë sisë aribövie jëvavëjo röhu jemesi aboji harihu'o avoho suvuorëmi'irarije öroho iae gavaruje höjo. Jemë sisë jëvo'i ö'idöre hijaje jemesi Vavuho mae jiaje jemëro biririvoromo uvorëjo: Hu maëro jië'ëro ae rahu ua gavë'oho suvuoro mabëhe bojamuinövo'ajëjo.

¹² Ëhi jië'e jiaje jemë ae göehu diehi vaejëvojöro nëgë'oho jemë'o ëhi jië'e muoho ae gö jabesi öroro vaejëvorëjo. Ëhi jië'e mu vaejë'ohuro ëhuro Moses-are surire jögorohu'o

jö God-aro baeromo majëhinövare surire jöhu'o ë jö hesi bëhoho ejëho'arujëjo.

Ojo harihure rumo va'iröhe hesi jöhoje.

¹³ Röhu ojo harihoro rumo va'orëjo. Vëni'ere va'arue ojoho öroho börömëro jië'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe ë va'oruomaje höjo. ¹⁴ A'i maro raromoröhe ojoho öroho biseharihe jië'ëro hesi ae ma-gemuëro gemuëro birohoro mo ë va'arue höjo.

Jö majahuijarue ae gö jabesi mure garomo uvo'ejo: Sareri jöe majahuijaruëjo. Ëhesi jöhoje.

¹⁵ Gavë'i raromorëjo. Aëro rueromo God-are jöho huotohuotovoromo majëhijego ejëhojööni uëvajëjo. Jabumë ma-döhemu sheep va'ëne jio'amo'i uhoho vörö'e mioho va'ëne jio'amajëjo. ¹⁶ Jabesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Ëaribövioho God-are jö sareri'e majahuijarue aribövioho jioruomajëjo. Rihu'e grape bajo uro'ië'iroho ë ö'iremu uro'i bibë'e ijo sisëroho bogo uro'a'anuëjo. O meso böso uro'ië'iroho mesoremu uro'i bibë'e resu sisëroho bogo uro'a'anuëjo. ¹⁷ O ijo mahuro bajo mae rae'i ijo sisëhuro bajo sisë rae'amaje höjo. ¹⁸ Ijo maho bajo sisëho bogo rae'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje höjo. ¹⁹ Ije aho'obëhe bajo bogo ma raejë'oho huo'öromo vëniro ruruhö'öjarue höjo. ²⁰ Ëhu'ëro jië'ëro jabesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Ëho jaburo bogo rae avohë'ëro God-are jöho bogo avoho majahuijarue höjo.

Bogo Bada ma-döëremu uvarue a'i Vavuehu nimaje mu vaejarue ariböviehu God-are öri ari'ere va'iröhe jöhoje.

²¹ Aehu na uevaruoho: Bada Bada uevaruoho ioro'iorohuremu God-are öri ari'eroho va'oruomo'ajëjo. Ioro'ioroho bogajo. A'i ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajoho ë'ë'ohuro ë ariböviohuremu ëho va'oruomo'ajëjo. ²² Ëmajaho rue'iramu ae aho'obëhe ueruomo'ajëjo: Bada Badajo. Noro jasi ihore God-are jöho majëhiromo Satan-are sisë aribövioho a dëroho rarovö'öjëvoromo mu masijoho aho'obëhe vae'amare höjo. ²³ Vae'amare hö'iramu evare naro uë'ejöjo: Na jemë bogo gëvode höjo. Bogo mae bogajo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje ëhuni rori'o va'ohëjo.

Simano ma'e ahu'o simano sisë'e ahu'o javu vaejare uhu jöhoje.

²⁴ Röhu naehu jövaje jö ae rahu ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Simano ma'e ae gemuëro javuoho munë'e sa'are vaejade höjo. ²⁵ Vaejë'ëro ëni börömëro jovo börömëro buru börömëro rueromo ë javuoho

anade hōjo. Anamu bogo buevade hōjo mun'e sa'aro vaejē'ero. Nasi jō ejehaje aho ē simano ma'e aho va'ene hōjo. ²⁶ A'i naehu jōvaje jō ae rahu heromo bogo ejehajoho ēhi ji'e a hesi jōho na majēhi'iē'ajējo. Simano sisē'e ae gemuēro javuoho nie'ure vaejade hōjo. ²⁷ Vaejē'ero ēni bōrōmēro jovo bōrōmēro buru bōrōmēro rueromo ē javuoho anamu buevade hōjo. Buevoromo sa'are nemoromo garahōrō'e baejade hōjo. Ahia mino'ējo.

²⁸ Ējōho Iesuro majēhi barējamu ē tagavare aribōviahuro heromo tiōromo uvoruomadeje: Hesi jōho darugo'e jō mabēhe javavajējo. ²⁹ Ēhi uvoruomade hesi bēhoho jabesi jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviehu rōjēhijarēhioho hu bogo ēhioho majēhi'i a'i hesi birire baejē'ero jōho majēhijadeje.

8

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jōhoje.

¹ Iae Iesuro dahorure abuejadeje. Abuejamu gagorovo ae aho'obēhe hu rihioromoruomadeje. ² Rihioromoro sino jomo'e ae gemuēro hu bihoromo ague aho hioromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajējo. Ēhuni jasi nimoromo ajemijē'ohuro iae ajemi'anuējo. ³ Ajemi'anuējamu Iesuro ōvoho nugō'ōromo sinoho rēhahoromo uavadeje: Iae na negajējo ajami'iro. Marējējo. Marējē uavamu gavē'i jomoho rireromoro hesi sinore sisē sisēho barējadeje. ⁴ Sisē sisēho barējamu gagorovo Iesuro uavadeje: Aveho hejējo. Nadi aho uēnējo. A'i ma-va'iranoho jasi sinoho priest rōjahijego ga'irajo. Ēhi'oromo Moses-hu uōvuade ēhi ji'e suvuoroho God-are ōroro bojamego aēro garomo uvo'irarējo: Jasi sinore sisēho barējē'ero iae mae javajējo.

Iesuhu Rome rajo hesi mu vaejaje a avohade jōhoje.

⁵ Ēhi'onugoromo Iesuro va'o Capernaum amore hōrōjadeje. Hōrōjamu Rome raje muorovo simano vaejaje ahuro rueromo uavadeje: ⁶ Bada nasi mu vaejahaje aho guomo guome jioromo vi'ehe sisē maro baeromo bogo vuodovē'e ma-rōhoremu raromajējo. Na ja ajaminējo o bogajo. ⁷ Bogajamu uavadeje: Iae na ja'o ō'oromo hesi sinoho ajami'ejōjo. ⁸ Ajami'ejōjamu rue simano vaejaje ahuro uavadeje: Bada iae mae hōjo rōhu na ae ma-bise'e jevoromo sisē jevē'e jaehu nasi osare ō'ē'ohoho bogo maehu hōjo. A'i ma-jō'ēro jōe jōvego nasi mu vaejahaje aho marē'irajo. ⁹ Ma-jō jōvego mu rovaje hesi ōroho iae na gavē'e jevajējo. Ēhesi bēhoho na nasi a masijo jabesi aharire jevē'ero jabesi jōho ejēhoromo muoho vae'i muorovo

aribövioho nasi aharire jëvë'ëro nasi jöho ejehoromo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'loho: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'loho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'loho: Mue ëhi ëhi vaejë uavë'iroho iae hu ëhi vaejaje höjo. Ëhu'ëro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhuni uavajëjo: Ma-jö'ëro jöe jövego marëjajo. ¹⁰ Ëhi uavamu Iesuro heromo tiöjadeje. Tiöromo hu rihimare aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade höjo. Ëhi jië'e aho na bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo ëhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo. ¹¹ Ëhuni uëvajëjo: Sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire jioromo God-are öri ari'ere va'oromo Abraham Isaac Jacob jabu'o gemuore raromoromo ie ue'ahoruomo'ajëjo. ¹² A'i Israel raje God-are öri ari'ere va'o raromo'iröhe röho jiëhajoho God-ro Israel rajo a ioro'ioroho babu'öjëvo'iramu ëho bogo va'i rori'o ramoramoro va'a'aruëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajëjo. ¹³ Ëhi uënugoromo Iesuro ë simano vaejaje aho uavadeje: Va'onëjo. Diehi jio'iröhego jaehu mae uehorovanëhi iae ëhi jiaho'ajëjo. Ëhi uavamu gavë'i evare hesi aho marëjadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino ajëmade jöhoje.

¹⁴ Ëhi'onugoromo Iesuro Peter-are osare va'adeje. Va'oromo gavadeje Peter-are jure magonahoho sine vörö'irae'ego röhere raromamu. ¹⁵ Raromamu gagorovo Iesuro magonaho hesi övoho rëhahamu vöröho u'uhadeje. Vöröho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'öromo Iesuni iruno'e avohahadeje.

¹⁶ Ëhi'amu majae beva'amu gavë'i Satan-are a sisëhu dëre abue'amë'e aribövioho aho'o aëro sö rovereje. Sö rovamu gagoro Iesuro jöe jövoromo ajëmiromo Satan-are aribövioho rarovö'öjëvadeje. O guomo guomo'e aribövioho aho'o jabesi sinoho avohëvamu marëjëvadeje. ¹⁷ Ëhi a ajëmade hesi bëhoho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo uvadeje:

Nosi guomo guomo hesi i'uo ho huro nigemahuë'e höjo.
Nosi vi'ehoho rori'o bava'ë'e höjo.

A ioro'iorehu Iesure ijore ijore jijiho'ia'amugo Iesuhu jö majëhijade jöhoje.

¹⁸ Ëhi'oromo Iesuro gavade ae aho'o hesi bëhire ruë numë tagavamu gëgorovo hesi ijorajo ömo'ömo ho uëvadeje: Ruerego no e'u ioni gönö va'irarëjo. ¹⁹ Ëhi uëvamu Jew rajo

jögoru öri röjehijaje ae gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa ja din'ö'e din'ö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. ²⁰ Juvonövo'ejöjamu Iesuro ë aho uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'o majehu sa'a gagore röho avohoromo mare raromaruoho iae jiajëjo. O je'o ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajëjo. A'i God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nörö'o hibe juvë'oho mae hibe juvo'ejöromo nasiroho ru-enëjo. ²¹ Ëhi'amu Iesuare ijore ijore juvaje ae göëro ri'öromo Iesu uavadeje: Bada uevego na nimo vuonorö'ö va'oromo nasi vavuoho guavo'iröjo. Guavoromo hujeji evare jasi ijore ijore juvo'iröjo. ²² Juvo'iröjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Jero nasi ijoro ijoro juvëjo. Vuonugego vuovo örire jijiharue ariböviohuro jabesi aribövioho guavo'amo'irarëjo.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

²³ Ëhi'oromo Iesuro boat gagore ajio hijamu hesi ijo-rajo ömo'ömohuro hu'o ajio gemuore raromoromo va'areje. ²⁴ Va'ihö gavareje e'u döre buru börömo rueromo jovoho hasa'ego boat gagoho abo rarovamu. Abo rarovali röhu Iesu niavë'e jiadeje. ²⁵ Iesu niavë'e jiamu gagorovo va'o ioromo uavareje: Bada ajamuëjo. Vuovavuo'ië'ajëjo. ²⁶ Vuovavuo'ië'ajëjamu uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Jemë God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Ëhi uënugoromo ri'öromo burohu'o jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu jovoho u'uhoromo ma-jörume ruhijadeje. ²⁷ Ma-jörume ruhijamu gavë'i rueho jaburo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

Aru'aho sisë ae niö'i jabesi dëroho Iesuhu raro'vö'öjëvade jöhoje.

²⁸ Ëhi'onugoromo Iesumëro va'aroho va'o e'u ioni gönö Gadarene rajo jabesi sa'are va'o baboro bejareje. Baboro bejamu gavë'i ae niö'iro guavo'amarue juju gagore arijë'ëro rueromo Iesu birohareje. Röhu ë ae niö'ioho Satan-are a sisëro dëre abueruomë'ëro jië'ëro vörö ma'e jëvadeje. Ëhuni ae aho'obëhe juhuonivareje ë örire jijihö'iröhoho. ²⁹ Ëhi jië'e vöröho jëvë'ëro birohoromo ma-darugo'o uvareje: God-are Harihoho ja rabëni sihusihuaguoi' rovane höjo. Noehu i'u bae'iröhe majaho bogo rovë'e na ja ëma öri'ahoro huë sisëho vi'ehoho bojamui'i rovane höjo. O diehi'avuo'i rovane höjo. ³⁰ Rovane höromo gavare aruhëre mahe aho'obëhe gemuoro ie ue'ahamu gagorovo ³¹ Iesu uavareje:

Ja raro v'öjavuogorovo uövüego no suoro vo va'oromo aruhe mahu jabeti däre va'o abuejarëjo. ³² Abuejarëjamu üevadeje: Ehuro va'ohëjo. Va'ohë üevamu hejë'i ë ae niö'i jabeti däre jioromo suoro vo va'oromo ruhe mahu jabeti däre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro aho'obëhe baradore va'o rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³³ Vuovamu gavë'i mahu muebejarue ariböviohuro hu-ruomoromo amore va'oromo ae üevareje: Aru'aho sisëhu däre jëvade aho ëhi marëjëvohijajo. O mue gö gö ëhi ëhi ruehijajo. ³⁴ Ehü majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu birohö'i rueruomadeje. Rueromo garomo uavareje: Ave sa'aho vuonugö'i va'ëjo.

9

Övo höru'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Ehü'amu Iesuro boat gagore ajiomoromo jovo däre va'adoho va'o hesi amore ravo'amadeje. ² Amore ravo'amamu gagorovo övo höru'e vuovahë'ëro hesi maratuore raromaje aho aëro giojimo barovareje. Barovamu gagorovo Iesuro gavade jaburo hu mae uehorovamu gëgorovo övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Harihohajo. Ma-biririvëjo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo. ³ Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo jögoru öri röjëhijarue a ioro'iorohuro uehorovoromo uvareje: Asë'ëjo. Ave ahuro God-are ihoho ijumajëjo. ⁴ Ehü uvamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ehü uehorovaruëromo üevadeje: Jemë rabëni uehoro sisëho baejarujëjo. ⁵ Jemë'o uehorovohëjo. Nani ja ae ëma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'anuëjo. Ja ehü ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromo nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjago ja javojagojööni. ⁶ Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ehuro ga'irarijago God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho baejë'e jevego. Ehü üenugoromo röhu övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Ri'öromo raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasirëro va'ëjo. ⁷ Va'ëjamu iae ri'öromo hesirëro va'adeje. ⁸ Va'amu gavë'i ë ariböviohuro juhuonivoromo uvoruomadeje: God-ro ma-ae uavamu mu böröme ë'ade höromo God rajahiruomadeje.

Iesuhu uavamu Matthew-hu aevoromo hesi ijore ijore juvade jöhoje.

⁹ Ĕhi'amu Iesuro va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Matthew hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. Juvonövonëjamu hegorovo ri'öromo aevoromo hesi ijore ijore juvonövadeje.

¹⁰ Ĕhi'amu Iesumëro Matthew-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövöie aho'o ëho jaburo rueromo Iesu'o hesi ijarahö ömo'ömo'u'o gemuoro ioho ue'ahareje. ¹¹ Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee aribövöhuro Iesure ijarahöho uëvareje: Asë'ëjo. Jemesi börömöho rabëni tax baejarue aribövöhö'u'o sisë a ioro'ioröhu'o gemuoröho hiromo ioho ijajëjo. Ĕhi jië'öho sisë höjo. ¹² Ĕhi jië'öho sisë hö uavamu Iesuro hu'o hegorovo ë Pharisee aribövöhö uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövöi ëhi uëvarujöho röhu guomo guomo'e aribövöhöremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövöhö bogajo. ¹³ Va'oromo ave jö hesi bëhöho nahoromo bihöhöjëjo. God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muöho vaejörö mi suvüoröho bogajo. Naro sisë aribövöhö nasinö jëvojörö uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövöhö bogajo.

Bëhöho rabëni Iesure aribövöhö i bogo vuonugarue jöhoje.

¹⁴ Ĕhi'amu John-are ijore ijore jijiharue aribövöhö rueromo Iesu uavareje: No'o Pharisee aribövöhö'u'o God uehörovö'i ie vuonugarue höjo. Noro ëhi ë'arue höjo röhu jasi aribövöhö rabëni bogo ëhöho ioho vuonugarue höjo. ¹⁵ Rabëni bogo ëhöho ioho vuonugarue höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue aribövöhö i bogo vuonugarue hesi bëhöho naru uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jemëro uvarujëjo: I'o masuröhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro huë vavaene baerümo'ajëjo. Bogo ëhöho ë'i iae ie ue'ahorümo'ajëjo. Röhu majae ijönö i'o masuröhe aho aëro güduamo bava'iramu evare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'öho naru jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororö'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barövade mu i'öhu'o bogo gemuore havö'iröhe jöhoje.

¹⁶ Ĕhi uëngüromö Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'öhu'o mamiohu'o bogo havö'anüëjo. Bogo havoromo niögu mami dadövadiroho niögu i'o hesi vituöho baeromo niögu mami hesi gagoröho bamoromo sigöhi'anüëjo i'öhöro düduhirovoromo ruho barövegö böröme dadorövöjëni. ¹⁷ O wine jövo mi sino gagore

bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'i'bejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo dadorovego jovoho rova'i'bejajo. A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo. Bigu'iramu jovoho mi sinoho mae jio'amo'ajëjo.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

¹⁸ Iesuro ëhi uëvamu gavë'i Jew rajo a böröme gemuëro rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Nasi aboje avevejö'e guomajëjo. Jero rueromo jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovajo. ¹⁹ I'ovajamu hegorovo Iesuro ri'öromomo hu'o hesi i'jorajo ömo'ömohu'o ë a hesi i'jore va'areje.

²⁰⁻²¹ Örire va'amu gavë'i magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i vadune aho'obëhe 12 baejë'ëro jië'ëro uehorovoromo uvadeje: Na Iesu ma-niögohuremu rëhë'ohuro ëhuro marëjevo'ajëromomo Iesure dejonö rueromo niögu viture rëhadeje. ²² Rëhamu hegorovo Iesuro huotorovoromo magonahoho garomo uavadeje: Abojëjo. Nadi juhuonivo'i biririvëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro ja marëjavë'e höjo. Marëjavë'e hö uavamu gavë'i marëjadeje.

²³ Marëjamu gagorovo Iesuro va'oromo ë a börömo hesi osare va'oromo gavade virikö vavaeni'e huosiharue aribövioho ë raromo'i ae aho'obëhe darugo'o nierusuburu'e bamamu gëgorovo ²⁴ uëvadeje: Ae aho'o va'ohëjo. Magonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. Maniavajëjamu hegoro rueho jaburo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. ²⁵ Ijo'ijahamu huro ae aho'obëhe rarovö'öjëvonugoromo magonaho hesi osare va'oromo övoho baejamu i'ovoromo ri'öjadeje. ²⁶ Ëhi ë'ade jöho ë sa'aho aho'obëhe rumorovobe va'adeje.

Ae niö'i nuni tugorohëvadoho Iesuhu ajëmamu marëjëvade jöhoje.

²⁷ Ëhi'amu Iesuro ë amoho vuonugo'i örire juvo va'adeje. Örire juvo va'amu gagorovo nuni sisë'e ae niö'iro rihiromoromo uvobe va'areje: David-are ujoho böröme javaje jero noni vavaenimëjo. ²⁸ Ëhi uvobe va'amu Iesuro osare va'adeje. Osare va'amu rue ae niö'iohuro rovarëje. Rovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Na jemë mae uehorovoromo uvarujëjo: Nörö ajamui'iröhoho eni höjo. Eni höjamu uavareje: Bada io'ajo. ²⁹ Io'ajamu Iesuro nunoho

rēhēhoromo uēvadeje: Ēhi jiē'oho jemēhu uehorovarujēhi iae ēhi jiēho'ajējo. ³⁰ Ēhi uēvamu gēgorovo nunoho marējēvamu mae uherihareje. Mae uheriamu gagorovo Iesuro darugo'o majēhiromomo uēvadeje: Bogave aho uē'irarijējo. ³¹ Ēhi uēvamu hegorovo ē ae niō'iohuro hō'ōromo va'oromo Iesuare jōho bogo ejaho'i Iesuhu jabumē ajēmijade jōho majēhibe sa'ae bōvioho jirehareje.

Iesuhu bitaro tövë'e a ajamade jōhoje.

³² Ēae niō'ioho jaburo ē osare jioromo hō'ōjamu gavē'i aēro ae gemu hul'irae baeromo rovarēje. Ēaho aru'aho sisē dēre jiē'ēro jōrumo'e jiadeje. ³³ Jōrumo'e jiamu Iesuro ē aru'aho sisēho rarovō'ōjamu aho aevoromo jōe jōvadeje. Jōe jōvamu hegorovo ae aho'obēhe tiōromo uarovareje: Asē'e ēhi jiē'e muoho Israel sa'aroho bogo gavē'e javuajējo. ³⁴ Ēhi uarovamu Pharisee aribōviohuro uēvareje: Sisē a bōrōmohuro vōrōho bojamijego ēhuro a dēre aru'aho sisēho rarovō'ō'amaje hōjo.

Iesuhu ae aho'obēhe jabesi jōēni vavaenimade jōhoje.

³⁵ Ēhi'amu Iesuro God rajahijarue osare osare God-are jō bēhoho rōjēhibe God-hu bōrōme namiromomo muebejēvo'irōhe jō maho majēhibe guomo guome gō gō baejē'e aribōvioho avohēvobe ēhi'obe amo masijore ininore juvo barējadeje. ³⁶ Juvoromo ganōvade ae aho'obēhe tagavoromo huē vavaene baeromo sisē'i raromo'ego gēgorovo uvonōvadeje: Ēaribōvioho vēmu vavu rumo'e ō mahu'ēro raromanovarue uvoromo jabesi jōēni vavaenimonōvadeje. ³⁷ Jabesi jōēni vavaenimamu hesi ijarahō ōmo'ōmoho uhu'e uēvadeje: Ae aho'obēhe nasinō sō rue'irōhoho ēho mure iruno'e gagovo'irōhoho va'ēne hōjo. Mure gagovo'irōhe iruno'oho bōvi mae jio'i gagovarue aribōvioho no magemu gemu javuajējo. ³⁸ Ēhuni mu Arijo'oho ēninamiromomo uarego huro ae gō'o rēmō'ōjogo mure rueromo ajamuiromomo iruno'oho gagovo'irarējo.

10

Iesuare apostle 12 jabesi jōhoje.

¹ Ēhi'amu Iesuro hesi ijarahē 12-ho uēvadeje: Ruehēromomo rovam daruge bojēmiromomo uēvadeje: Satan-are aribōviehu a jabesi dēre jio'amamu gēvē'oho rarovō'ōjēvego suorovoromo va'irarējo. Guomo guome gō gō baejē'e o sino haho'e u'uhō'amē'e jiamu gēvē'oho avohēvego marējēvo'irajo. ² Rōhu hesi apostle aribōvie 12 jabesi ihoho aviēhije. Urimo Simon hesi iho gōho Peter'o

hesi öho Andrew'o ëhi jëvadeje. Göho James'o John'o ö'o ö'o Zebedee-are harihoho jëvadeje. ³ Göho Philip'o Bartholomew'o jëvadeje. Göho Thomas'o tax baenövade ae Matthew'o jëvadeje. Göho James Alphaeus-are harihohu'o Thaddaeus'o jëvadeje. ⁴ Göho Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. Göho Judas Iscariot jiadeje. Judas Iscariot hu ijonö Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje. Iesure apostle 12 jabesi ihoho ëhi jio'amadeje.

Apostle 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jöhoje.

⁵ Ëaribövie 12-ho jaburo mue vaebe jijihoröhego Iesuro rëmö'öromo uëvadeje: Va'irarijoho sa'a ioro'ioro rajo jabesiroho Samaria sa'a rajo jabesi amoroho nadi va'orëjo. ⁶ A'i Israel rajo jabesiriremu va'orëjo jabumë sheep-ëro öre sidövanovoromo ëma jijiharue jiaje. ⁷ Va'oromo uëbe jijihorëjo: Iae ga'ie'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. ⁸ Ëhi uëbe guomo guomo'e aribövioho ajëmibe vuovë'e aribövioho i'ovëvobe sino jomo'e aribövioho avohëvobe Satan-are ariböviehu a dëre jio'amë'oho rarovö'öjëvobe ëhi'obe jijihorëjo. A ajëmi'irarije darugo God-arire baejarijoho bogo manaho bojamarije höjo. Ëhuni manaho nadi bae'i aho ma-ajëmibe jijihorëjo. ⁹ Gold ijo bajoho ajivë'e ijo bajoho rövë'e ijo bajoho göta esöroho nadi aegoromo ujuoho jijihorëjo. ¹⁰ A ëninëmiromo ujuohoromo aego'irarije esöho nadi ujuohoromo jijihorëjo. Niögoho nadi göho ujuoho'i ma-gemu ruohoromo jijihorëjo. Höru guduoho nadi io'amoromo ijahoho nadi ujuohoromo jijihorëjo. Ëhi jië'e inömo inömoho nadi ujuoho jijihorëjo ë hesi bëhoho ae rahu mu vaeromo i mana baejë'oho iae mae jië'e jiaje.

¹¹ Va'irarijoho amo masijore o ininore suorovë'oho va'oromo a ma-maho nahorëjo. Nahoromo birohogorovo ë a hesi osaro raromonövorëjo ijonö ë amore jioromo va'ie'e jëvaje. ¹² Röhu osare rumo va'ë'iroho jejëmiromo uënövorëjo: Huë mae baerëjo. ¹³ Huë mae baerëjamu hegorovo ë osare raromarue ariböviehu uëvë'oho: Iae mae hö uëvë'oho iae huë mae baeruomo'ajëjo. O bijönimë'oho uërëjo: God-are huë ma jö uëvodoho vonugajëjo. Ëhu'ëro bogo bae'a'arujëjo. ¹⁴ O di osaehu di amehu jemesi örire nu huodëgoromo jö bogo ejëhë'oho uvorëjo: Jabesi muoho bövioho bise'oho sa'aho tohotohoho sisë höromo jabesi tohothe jemesi hörure jiajoho riremo va'orëjo. ¹⁵ Ave jöho na jö mae uëvajëjo: God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho

Sodom o Gomorrah amo rajo jabuhu i'u baeröhoho majanovo'i a'i jemesi jö bogo eruomaje aribövioho jaburo i'u börömo maho baeruomo'ajëjo.

Aehu Iesuale aribövi huë sisë bojëmi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁶ Aveho hehëjo. Naro rëmö'öjego jemë vaevë'e sheep harihunö'e vörö'e miehu jioruomajire va'ië'arujëjo. Ëhuni va'oromo sigobehu a gagoro ma-burëro ju'ebiromo va'ajëhi ëhi gavë'i jijihorëjo. O ugo ma-maehu hesi iemu iromo ma-taemo hijajëhi ëhi taemo raromobe va'orëjo. ¹⁷ Ae gëvë'iajo. Jaburo guduamo ujuohëvo va'oromo jögoru muebejarue aribövi jabesi övore bojëmi'aruëjo. Jabuhu God rajahijarue osa göro göro hisuebijëvo'aruëjo. ¹⁸ Gavana o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmo'iramu nasi jöëni ë riravoromo nasi jöho jabesi örire sa'a gö rajo jabesi örire majëhi'arujëjo. ¹⁹ Röhu jabuhu guduamo ujuohëvo va'amu a masijo jabesi nunire riravë'oho nadi uvorëjo: Na diehi jöho majëhi'ejöjo. O rabu jöe majëhi'ejöromo nurunurumorëjo. Rabëni hesi bëhoho jö majëhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-ro ajëmiromo jöho røjëhi'iramu majëhi'arujëjo. ²⁰ Bogo jemëhu jöho majëhi'irögoro a'i jemesi Vavu hesi Aru'ahohuro jöho simanore bojëmi'iramu jemëro jöho majëhi'arujëjo.

²¹ Röhu öhuro öho ae gö jabesi örire bojëminövo'aruëjo muo'amojoro. Vavuohuro aboji harihu'oho ëhi gemuoho ë'a'aruëjo. Aboji harihu'ohuro ri'öromo ae uë'iramu vëmu vavu'oho muo'amo'aruëjo. ²² Röhu jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo. Röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ujuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. ²³ Jemë amo göre raromamu aehu sisë vaejëvë'oho huruomoromo amo göro va'onövorëjo. Aveho na jö mae uëvajëjo. Jemë Israel sa'are amo göre göroho bogo va'o barëjë'e God-are A Maho na ö'ejöjo.

²⁴ Jö hejaruje aribövioho jö røjëhijaje aho na bogo iosiremiromo masijoho jëvajëjo. O mu vaejeharuje aribövioho mu simano vaejaje aho na bogo iosiremiromo döroho jëvajëjo. ²⁵ Ëhuni jö røjëhijaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajëhi nasi jö hejaruje ariböviehu ëhi baejë'oho iae mae höjo. O mu simano vaejaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajëhi nasi mu vaejeharuje ariböviehu ëhi baejë'oho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho agano muebejëvaje aho na aehu uevaroho: Ja

Beelzebul a sisë jabesi böröme javajë uevarohuni ëhuni ëhi jië'e ariböviohuro jemë nasi agane jëvë'ego jö sisë bëhi mae uëruomo'ajëjo.

²⁶ Jö sisëho ëhi uëruomo'ajëjo röhu nadi juhuonëmirëjo. Mue rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe va'orahoro jio'a'ajëjo. Rabe rabe subivëhajoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo.

²⁷ Ëhi jië'e jiaje naehu jöe rabe vahi'e saginiëri majëhijajoho ijonö maja'e ë jöho ma-va'orahoro majëhirëjo. O saginiëri hia'ire majëhijego hejarujoho ëho amo riroro majëhirëjo.

²⁸ Röhu nadi uvorëjo: Ëariböviohuro anagu'o'ajëromo juhuonëmiromo jabesi jöho uehorovorëjo. Jemesi sinohemu muo'amë'o'oho eni jëvo'i jemesi aru'aho muo'amë'o'oho bogo eni jioruomë'e jiaje ëhuni jabumë nadi juhuonëmi'i God juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. Huhu jemesi aru'ahohu'o sinohu'o vëni'e öri ari'ere babu'öjëvoromo ijumëvo'iröhoho hu eni jiajëjo. Ëaho juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. ²⁹ A'i aho bövioho bise'o'oho nadi juhuonëmirëjo. Ëhesi bëhoho God-ro uvajëjo: Jemë iae masije jëvajëromo avo'avoho muebejëvaje höjo. Monie ma-bisemu bu'öromo ugo inine niö'i imo'arujëjo. Röhu jemesi Vavuoho bogo uvaje höjo: Ugohi inënego bogo muebe'ejöjo. Bogo ëhioho uvo'i ugohi muebe'amë'ego ugohi bogo gemu vadu'o'oho ëma vuovoromo ö'idöroho jioromo sa'arohi rireromo rovarue höjo. Vavuohuro gëvego rireromo rovarue höjo. ³⁰ A'i jemë God-ro jemesi bövie bise'e aho'o muebejëhoromo röhu jemesi simano uoho ëhu'o adahëhoromo avo'avoho muebejëhaje höjo. ³¹ Ëhuni nadi juhuonivorëjo uge aho'obëhe jio'amajoho ëho ma-jianovo'i ae gemu gemu jemë masije jëvë'e jiaje.

Noehu Iesuarë jö a nunire huruoho majëhi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³² Ae rahu a nunire uvë'o'oho: Na Iesuarë ae jëvajë uvë'o'oho nari nasi Vavue ö'idöre hijaje hesi nunire uvo'ejöjo: Ëho nasi ae magonahe höjo. ³³ O ae rahu a nunire uvë'o'oho: Na bogo Iesuarë aehu jëvajë uvë'o'oho nari nasi Vavue ö'idöre hijaje hesi nunire uvo'ejöjo: Ëho bogo nasi aehu magonahehu höjo.

Iesuhu rovë'ëro ëhu'ëro ae adovoromo göehu jöe gö göehu jöe gö uehorovarue jöhoje.

³⁴ Nadi uvorëjo: Nöröhu rovade hesi bëhoho ajamuego sa'ae aho'obëhe iro muorovo'o'oho vuonugo'i ma-huë baerovoromo gemuoro raro'mo'iröhego rovade höjo. Na bogo ëhunioho rovode höjo. A'i naehu rovode hesi

bēhoho naro nasi jōho majēhijego aēro heromo jōe gō gō uehorovoromo muorovo'irōhego rovode hōjo. ³⁵ Naehu rovode hesi bēhoho nasi jōhuni harihohuro vavuohe nue huodivo'i abojohuro vēmoho nue huodivo'i ajohuro ajoho nue huodivo'irōhego ēhuni rovode hōjo. ³⁶ A nu huodēgarue aribōvioho jabesi agane gemuoho jioruomo'ajējo.

³⁷ Ae rahu ja vavu o vēmu nuninō bamo'i na dejonō bamevē'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajējo. O ae rahu harihu o aboji nuninō bamo'i na dejonō bamevē'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajējo. ³⁸ Ae rahu ja bogo uvē'oho: Iesuare jōēni vi'ehe huē vavaene javoje rabe baeromo guomevē'oho iae hesi hō uvoromo bogo korosi hesi i'u banigojiomanovoromo nasi ijore ijore juvē'oho nasi ae jio'iranoho ja bogo eni javo'ajējo. ³⁹ Ja jasi sino-huni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ēhemu uehorovē'oho ijonōho guomo ōriro va'a'anuējo. O ja nasi jōēni guomē'oho ijonōho maro hi'a'anuējo.

Mu ma vaejarue hesi mana bae'irōhe jōhoje.

⁴⁰ Jemēhu nasi jō majēhibe va'ē'iroho ae rahu jemē rajēhiromo baejēvē'oho ēhuro na'o rajēhiromo baejevoruomaje hōjo. O ae rahu na rajēhiromo baejēvē'oho ēhuro remō'ōjamu rovode ahu'o rajahiruomaje hōjo. ⁴¹ Ae rahu uvē'oho: Ēaho jō God-aro baeromo majahuijaje ae hōromo rajahirobomo baejē'oho ēhuro jō God-aro baeromo majēhiruomaje aribōviehu suvuro ujuoharue ēhi jiē'e suvuroho God-are ōrire ujuohoruomo'ajējo. O ae rahu uvē'oho: Ēaho ma-mae hōromo rajahirobomo baejē'oho ēhi jiē'e a maehu suvuro ujuoharuēhi ēhi ujuohoruomo'ajējo. ⁴² Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Ave nasi ijarajoho ae ma-bise'ehu ō'amu aehu garomo uvē'oho: Ēaho Iesuare ijore ijore juvaje ae hōromo ma-bisemu ajamiromo enatuore jovo baguso bojamijē'oho ē aribōvioho jaburo iae manaho ujuohoruomo'ajējo.

11

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rēmō'ōjamu rueromo Iesu jō ua gavare jōhoje.

¹ Iesuro hesi aribōvie 12 jabesi ōrire jōho majēhinugoromo va'adoho ē bēhire jio'amaje amore amore jōho majēhibe bēhoho rōjēhibe juvadeje.

² Iae John bapataeto vaejaje ahuro savoji gagore hiromo hejade uavamu: Kerisoro muoho ēhi vaejaje hō uavamu hegorovo hesi ijarajoho rēmō'ōromo uēvadeje: Va'oromo ēhi ēhi Iesu ua garējo. ³ Ua garējamu va'oromo Iesu uavareje:

No uvaruëjo: God-ro a böröme nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ejarëjo ae göëro rueröhego. ⁴ Ëhi uavamu hegoroovo Iesuro uëvadeje: Va'oromo diehi hejarujoho gavarujoho John majahirego he'irajo. ⁵ Uarëjo: Nöröro ae nuni sisë'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Höru sisë'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marëjëvoromo jabesirire sisë sisëho barëjêhaje höjo. Hia'i sisë'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue höjo. Vuovë'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jië'e aribövioho ajëmiromo majëhijego God-are jö maho hejarue höjo. John ëhi majahirëjo. ⁶ Röhu John o ae rahu biririvoromo nasi örire mae uehorovevë'oho ë ahuro maho hi'a'ajëjo.

⁷ Maho hi'a'ajëjamu hegoroovo vuonorö'ö va'areje. Va'amu gavë'i Iesuro ë hesi bëhire gagovare aribövioho John-are jöho majëhiromo uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ëho va'onövarije höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume va'aje ëhi uehorovaje aho na John ëhi jië'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Bogajo. ⁸ O diehi jië'e aho ga'i va'arije höjo. Na John niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Röhu ëhi jië'e niögu ma io'amarue aribövioho bogo a rumo'e sa'aroho raromo'i a masijehu raromarue osaremu raromarue höjo. ⁹ Ëhi jië'oho jemë rabëni a rumo'e sa'aroho va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromo majëhijaje ae jiamu ga'i va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu ëhi jië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövere a ioro'ioroho iosirëmiromo John hu börömoho höjo. ¹⁰ Iae ë a hesi jöho God-are surire ëhi jajivoromo uvë'e höjo: Ave aho God nasi jö bajuvahe aho höjo.

Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogorahoröhego.

¹¹ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave sa'are raromobe rovere aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiroho börömoho jië'e höjo. A'i God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiroho döroho jioruomajëjo. ¹² Urimo John bapataeto vaejavuaje aehu a jö majëhijadevere evare aëro aevoromo daruge aho'o bojamiromo biririvoromo öroho jiovobe rueruomë'e höjo ëhuro God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi aharire jëvoröhego. Jaruvoho ëhi gemuoho ë'oruomaje höjo. ¹³ Aevo'ioho Moses jögoru bojëmade ahuro God-hu böröme namiromo ae muebejëvo'iröhe jöho majëhijamu jö God-aro baeromo majëhibe rovere ariböviohuro ëhi gemuoho ë'obe rovaroho röhu ijo tugoho'ioho John-ro ë jöho majëhijade

höjo. ¹⁴ Röhu urimo majëhiromo uënövare höjo: God-hu böröme namiromo muebejëvego ga'irarije ë hesi urimo ae gö rue'a'ajëjo. Ëahuro Elijah-hu vaenövade mue gemuoho barue'ajëjo. Jöho ëhi majëhinövare höjo. Röhu jemë mae uehorovo'i nëgë'oho uvorëjo: Elijah-are mu barueröhego uövuare aho iae John höjo. ¹⁵ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.

¹⁶ Röhu jaruvore raromaruje aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ie'ajëjo. Amo ririre raromarue jö bijönimoromaje asisö'oho jëvanovajëjo. Amo ririre raromoromo asisö'oro'iorohuro ioro'ioroho uvëvoruomajëjo: ¹⁷ Noehu aniniv-oromo jemëni virikö huosihëharoho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo javavarije höjo. Noehu aninivoromo huë vavaeni'e jö iaroho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo nierusuburu'e bamarije höjo. ¹⁸ Ëhesi bëhoho John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hi'i ioho jovoho bogo inövade höjo. Ëhi'onövadoho jemëro ë jö bijönimarue asisö'oho va'ëne bijönëgamu John-are jöho bogo ejaho'i sisë'i uehorovoromo uvonövariye höjo: Aru'aho sisë dëre jië'ëro ëhu'ëro ioho jovoho bogo ijaje höjo. ¹⁹ O God-are A Maho naro rueromo ioho jovoho ma-ijaje höjo. Ëhi ë'ajoho jemëro ëhu'o bijönimoromo uvaruje höjo: Nörö gahëjo. Ioho mahunö'e iromo vörö'e jovemu ijaje höjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisë ioro'iorohu'o ëho jabesi aemo'aeme höjo. Jemëro John-are muohu'o nasi muohu'o bijönimaruje höjo röhu no God-are uehoro maho baejël'ëro muoho vaejarue höjo. Ëmuoho aëro garomo uvoruomo'ajëjo: God-are uehoroho iae mae höjo. Ëhu'ëro muoho vaejare höjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövadohoje.

²⁰ Ëhi uënogoromo ame gö gö birëgadeje ë hesi bëhoho urimë'i huhu a ajëmiromo darugo'e mu masijo vaebe ë amore amore juvamu jabuhu bogo huotorovoromo hu mae uehorovarohuni. Birëgoromo uëvadeje: ²¹ Chorazin'o Bethsaida'o amo rajohumë vaevë'oho jemë sisëro revo hesi jëvajëjo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Tyre amore o Sidon amore vaejego ga'ibejarëjo mami gö'e jabesi sisëni huë vavaene baeromo niögu sisë io'amoromo uonëro buerovoromo uehoro sisëho vunugo'i uehoro mae baeruomo'ibejajo. ²² God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u bae'iröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Ëhuremu uehorovorëjo. ²³ Röhu Capernaum

amo rajohumë jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje hōjo: Nosi ihoho ō'idōre ajiomo'ajējo. Bogo ēhioho jio'i sa'aro be'a'ajējo. Ēhesi bēhoho naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo rōhu nasi jōho bijōnimaruje hōjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Sodom amore vaejego ga'ibejarējo mu sisēho vuonugo'ibejarējo ēhuro jabesi amoho bogo sisērē'i jaruvoho ēhi mae jio'ibejajo. ²⁴ God-hu i'u bojēmi'irōhe maja rovē'iroho Sodom rajo jabuhu i'u baerōhoho ma-jianovo'i jemëro i'u bōrōmo maho bae'a'arujējo. Ēhuremu uehorovorējo.

Iesuaro va'oromo nuho'irōhe jōhoje.

²⁵ Iesuro ēhi uēnugoromo evare God uavadeje: Apo ja ō'idōrohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajējo. Naro jasi ōrire huē mae uavajējo. Rabēni hesi bēhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bōvie bise'e ga barējē'e javuajē uvamu gēgorovo jero jasi jōho jabesi ōrire subivēhē'e javajējo. A'i gavane bogo gavē'e aribōviahuro bogo dōroho bamorovo'i jōho he'i nēgamu gēgorovo jero jasi jō bēhoho rōjēhijē'e javajējo. ²⁶ Apo iae mae hōjo. Jero jasi nimoromo ē'ane hōjo.

²⁷ God ēhi uanugoromo ē aribōvioho uēvadeje: Nasi Vavuohuro jōe aho'o bojēmijē'e hōjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuëro Harihoho na avoho gevaje hōjo. Harihoho naremuēremu Vavuoho avoho gavaje hōjo. O Harihu naehu di aribōvi rōjēhi'i negē'ohuro ēhuro ē aribōviahuremu rōjēhijego jabu'o Vavuoho gavarue hōjo.

²⁸ Rōhu jemē ae rahu sivohoromo i'u'e mu vaejamu u'uvēvē'oho ruerego naro jemesi dē vōvōbajo'oho sasohēho'irōjo. ²⁹ Na sanu'e mae jevē'e jiaje ēhuni nasi muoho banigojiomoromo nasi jōho henōvorējo. Ēhi ē'ē'oho jemesi dē vōvōbajo'oho ma-mabēhe sasohēvo'ajējo. ³⁰ Rabēni hesi bēhoho nasi muoho i'uoho bogojio'i sase hōjo.

12

Jew rajehu nuharue maja hesi jōhoje.

¹ Ēhi'oromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ōmo'ōmohuro hōmēvamu ioho babovoromo ue'ahobe va'areje. ² Babovoromo ue'ahobe va'amu gagorovo Pharisee aribōviëro Iesu uavareje: Asē'e jaruvoho nuho majae hōjo. Jasi ijorajo ōmo'ōmehu i avoharuoho ēho nuho maja hesi jōgoroho aharuējo. ³ Aharuējamu Iesuro uēvadeje: David nosi a bōrōme jionōvade hōjo. Rōhu hu'o hesi aribōviohu'o jabumē hōmēvamu hegorovo huhu ē'ade jō God-are surire

adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo. ⁴ David-ro God-are osa mare va'ade hëjo. Va'oromo God-are nunire bahijare ioho hu'o hesi ariböviohu'o ue'ahare hëjo. Ëioho bogo David'o hesi ariböviohu'o ue'aho'iröhoho jio'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'iröhe ie jiade hëjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jëgoroho ahare hëjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade hëjo. ⁵ Ave jöhu'o Moses-hu jëgoru surire jajivadoho jemë diehi'oromo bogo avoho adaharije hëjo. Nuho maja rovë'iroho priest ariböviohuro God-are osa börömo hesi muoho vaeromo ëhuro nuho maja hesi jëgoroho ahoruomaje hëjo. Röhu God-are osa börömo hesi muoho vaejaruëro jië'ëro ëhu'ëro jöho bogojiajëjo. ⁶ Naro jemë uëvájëjo: Mu i'ëro aviae rueromo God-are osa börömo hesi muoho iosiramijë'e hëjo. Ëhuni nasi ariböviehu i babovoromo ue'aharuoho jöho bogohëjo. ⁷ God-are surire jöho jajivoromo uvë'e hëjo: God-ro uvájëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejëro mi suvuoroho bogajo. Ëjö hesi bëhoho avoho he'ibejarijëjo ave övo uno'e aribövioho bogo uë'ibejarijëjo: Mu sisë ë'ë'e jëvájëjo. ⁸ God-are A Maho naro nuho maja hesi jëgoroho muebejaje hëjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁹ Iesuro ëhi uënugoromo va'adeje. Va'oromo Jew rajehu God rajahijarue osare rumo va'adeje. ¹⁰ Amo ë osare övo hitahi guomahë'e aho ë hijë'e jiadeje. Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro uehorovoromo uvareje: Ë'ego noro Iesure jö sisëho nahoromo jëgoru muebejarue aribövioho majëhijarëromo Iesu uavareje: Nuho majare a jabesi sino ajëmijë'oho na ëhuro no nosi jëgoroho ahare hëjo o bogajo. ¹¹ O bogajamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë ae gemu sheep gemu javë'oho röhu nuho majare guare beva'ë'oho na ja ajamiromo io bamonëjo o bogajo. Io'ajo. Nuho majaroho iae io bamo'anuëjo. ¹² Röhu sheep-oho ma-jianovo'i aho börömo mae hëjo. Ëhuni nuho majare a ajëmijë'oho iae mae hëjo. ¹³ Iesuro ëhi uënugoromo ë övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugö'öjëjo. Ëhi uavamu hegorovo övoho nugö'öjamu marëromo övo gö jiajëhi ëhi jiadeje. ¹⁴ Mae jiamu gagorovo Pharisee ariböviohuro va'oromo Iesu anoröhe jöho mevoruo-madeje.

Iesu hu God-are mu vaejaje a mae jiaje jöhoje.

¹⁵ Iesu anoröhe jöho mevaruë uvamu hegorovo Iesuro ë amore jioromo va'adeje. Va'amu gagorovo ae aho'obëhe hu rihromareje. Rihromamu huro guomo guomo'e aribövioho aho'o ajëmamau mae jëvadeje. ¹⁶ Mae jëvo'ego uënövadeje:

Naehu jemë ajëmijode jöho bogave aho uë'irarijêjo. ¹⁷ Ëhi uënövade jö hesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi ëhi jioröhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvadeje:

¹⁸ Naehu baejê'ëro mu vaejaje aho gahêjo.

Nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovego dë mae jevaje aho aviae höjo.

Naro nasi Aru'ahoho hesirire bamaho'ejöjo.

Bamaho'iramu ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho huro nasi mu ma hesi jöho majëhi'ajêjo.

¹⁹ Hu bogo giagiavoromo darugo'oho uvo'a'ajêjo.

Aho hesi huëho amo ririroho bogo he'a'aruêjo.

²⁰ Ijo adehu aho bu'öjanovo'ië'iroho hu bogo ahö'ö'ajêjo.

Irehu duorohanovo'ië'iroho bogo duoho'a'ajêjo.

Ëhi ë'obe va'ujuvo hujeji evare hesi mu mahuro ruahö'öjëvoromo dö maro jio'a'ajêjo.

²¹ Ëhi jio'iramu ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruohuro hu uehorovoromo uvoruomo'ajêjo: Iae huro gemuëro ajamui'ajêjo.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'öjëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ëhiöho ë'adeje. Ëhesi jöhoje.

²² Ëhi'amu aëro ae gemu hu'irae baeromo rovaraje. Ëaho Satan-are a sisëro dëre abo hijê'ëro ëhu'ëro nune tugo-hahoromo bitare tövahë'e jiadeje. Ëaho hu'irae baeromo rovamu gagorovo Iesuro a sisë dëre jiajoho rarovö'öjamu bitaroho nunoho mae jioromo jöe jövoromo uherihadeje.

²³ Ëhi ajamamu gagorovo ae aho'obëhe jiodudu'iraeromo uarovareje: Ave aho na hu a böröme David-are uje no ajamui'iröhe aho höjo. O rahuo höjo. ²⁴ Ëhi atoruumamu hegorovo Pharisee ariböviohuro uëruomadeje: O bogo ëhi jië'e a maho jioromo ë'aje höjo. A'i Beelzebul aru'aho sisë jabesi börömohuro vöröho bojamego ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo. ²⁵ Ëhi uëruomamu Iesuro gëromo uvadeje: Ëariböviohuro nasi jöho ëhi uehorovaruëromo uhu'e uëvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho barërovo'ajêjo. Ame gemuehu o agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho bogo biririvo'i barërovo'ajêjo. ²⁶ Ëhuni Satan-ro ri'öromo hesi aribövi a jabesi dëre jio'amajoho rarovö'öjëvo'ibejajo ëhuro hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho muoho uehoroho diehi'oromo biririvoromo nami'ibejajo. ²⁷ Röhu jemëro uvarujêjo: Sisë a börömohuro nörö vöröho bojamego

hesi sisë aribövioho rarovö'ö'amaje höjo. Ëhi jië'oho na jemesi ariböviohuro sisë a börömo hesi vöröho baeromo rarovö'ö'amarue höjo. O diehi'oromo ë'arue höjo. Jaburo uë'a'aruëjo: Sarerivarujëjo. Aho bogo sisë a börömo hesi vöröho baeromo ëhioho ë'arue höjo. ²⁸ A'i naro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo raro'vö'amaje höjo. Ëhuni uvorëjo: God-ro aevoromo böröme namiromo nosi örire muebejavuajëro jië'ëro ëhu'ëro ë'ajëjo.

²⁹ Röhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisë ujuohaho va'ië'iroho bogo ëma ujuohaho va'irögoro urimo darugo'e aho gudumoromo tövonugoromo evare hesi inömo inömoho ujuohaho va'a'ajëjo. Naro Satan ëhi ruahö'öjaje höjo.

³⁰ Ae rahu bogo nasi a jië'oho ëho huro na'o muorovaje höjo. O na bogo ajemiromo nasi aribövi gagovë'oho ëho huro arua anumiae nugö'ö'amaje höjo. ³¹ Ëhuni uëvajëjo: Aehu mu sisë vaejë'oho God-are iho ijumarue jö sisë atë'oho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugëho'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumë'oho ëhi jië'e jö sisëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo. ³² God-are A Ma nasi jö sisë'i atë'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi jö sisë'i atë'oho ëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo jaruvo majahu'o maja ijohu'o.

Aho jö jövajire heromo uvarueje: Ëa hesi dë vövöbajo'oho mae höjo ë aho sisë höjo. Ëhesi uhu jöhoje.

³³ Ijo bajo mae uro'i nagë'oho ijo ma hesi bajoho uro'a'anuëjo. O ijo sisë javë'oho bajo sisë uro'a'anuëjo. Ijoho bajo garomo uvo'a'anuëjo: Ëijoho mae höjo ëho sisë höjo. ³⁴ Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Ijo sisë va'ëne jëvë'oho jemë diehi'oromo ijo bajo manö'e raeromo jö mae atorëjo. Bogo eni jëvajëjo. Uehoro maehu o uehoro sisëhu dë vövöbajo'ere rarovëvajoho ëhi jië'e jöho jö'ëro atarue höjo. ³⁵ A maho uehoro maëremu jëvë'ëro jö maemu atarue höjo. A sisëho uehoro sisëremu jëvë'ëro jö sisëmu atarue höjo.

³⁶ Naro jemë uëvajëjo: Jö sisë rabe rabe ëma atë'oho mevëvo gëröhe majaho rue'iramu God-ro uë'a'ajëjo: Ëjöho rabëni atarije hö uë'iramu mana ua'a'arujëjo. ³⁷ Ae gemu gemu jasi jöre garomo ua'a'ajëjo: Ja a mae javajëjo. O jasi jöre garomo ua'a'ajëjo: Ja a sisë javajëjo.

Ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejëro dinamare jöhoje.

³⁸ Ëhi jövamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ae gö gö o Pharisee ae gö gö ëho jaburo ri'öromo uavareje:

Tisa no naguajëjo ga'i jero darugo'e muoho vaejago ëhuro uvo'iröhëro: Ja daruge God-aro baeromo muoho vaejanue höjo. ³⁹ Vaejanue höjamu uëvadeje: Sareri'e aribövi sisë jëvajëjo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i ma-juvajëhi jemëro ëhi God vuonugo'i mue gö gö uehorovaruje höjo. Jemë rabëni darugo'e muoho ga'i nimarujëjo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jonah-hu God-are mu börömo rjöhijade ëhi jië'e muohuremu rjöhijajëjo. Mue gö gö bogajo. ⁴⁰ Jonah-are mu börömo hesi bëhoho jovo mi börömohuro Jonah nimu'öjamu abueromo hesi dëre hijade höjo. Hiromo majae niö'i gemu vahie niö'i gemu hesi uhure ëgubijiohamu höröjade höjo. Höröromo rovadëhi God-are A Maho naro sa'a gagore abo hiromo majae niö'i gemu vahie niö'i gemu hesi uhure höröromo rue'ejöjo. ⁴¹ Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire riravoruomo'ajëjo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Nineveh amo rajehu vaejare ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'ëro hejare Jonah-ro God-are jöe majëhijamu hegoroovo jabesi uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare höjo. Jonah ma-bise'o jioromo jö majëhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jöho ejahare höjo. A'i naehu hu iosiramiromo börömo jioromo jö majëhijajoho jemë bogo ejeharuje höjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo. ⁴² O ëho majaho rue'iramu arue sa'a göre börömo vaenövade magonahohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire nami'a'ajëjo. Nami'iramu God-ro sa'a gö rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Ëmagonahehu vaejade ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë sa'are börömo vaenövade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i öri ëgoböviro rovade höjo a böröme Solomon-hu nuni ajile jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae ma-bisemu börömo jioromo jö majëhijajoho ë magonahohuro he'i nimade höjo. A'i naehu Solomon iosiramiromo börömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irarijoho jemë bijönëgajëjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo ijumahade uhu jö Iesuhu jövadohoje.

⁴³ Rõhu Satan-are mu ajamijaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajëjo. Hiromo hörö va'a'ajëjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'iröhe rõhoho nahobe ju-vojuvo bogo birohogorovo ⁴⁴ uvo'a'ajëjo: Na vuonorö'ö va'oromo hijode sionore rõhu maho ë hi'ejöjo. Ëhi uvonugoromo vuonorö'ö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo ga'a'ajëjo dë vövöbajo'o'oho gagemu jio'i bibivoromo iogorë'e ma-mabëhe osa va'ëne jio'iramu. ⁴⁵ Ëhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisë aho'obëhe söromo ruel'a'ajëjo. Ëurimore ro hijade aru'ahoho a sisë höjo. Ijore huhu sö rovade ariböviohuro hu iosir-amiromo jabumë sisë bëhi mae jioruomajëjo. Ëhu'ëro urimo sisë'i hijade aho ijonöho sisë bëhe hi'a'ajëjo. Jaruvore raromaruje aribövi sisëho jemë ëhi sisërëjëvo'ajëjo.

Iesuare vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

⁴⁶ Ëhi jövamu evare hesi vëmohu'o ö ömo'ömo'u'o jaburo Iesu'o jöe ato'i nëgamu rueromo amonö riravareje. ⁴⁷ [Riravamu ae gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Hë-ajo. Jasi vëmohu'o ö ömo'ömo'u'o ja'o jöe ato'i nimoromo amonö riravaruëjo.] ⁴⁸ Riravaruëjamu Iesuro uavadeje: Ja uehorovanuoho nasi vëmoho nasi ö ömo'ömo'u'o di aribövioho jioruomajëjo. ⁴⁹ Ëhi uanugoromo hesi ijore ijore jijiharue aribövioho övëro røjëhijadeje ae aho'obëhe jaburo gëjoro. Hesi aribövioho røjëhiromo ae aho'obëhe uëvadeje: Aruëroho nasi vëmohu'o ö ömo'ömo'u'o jëvajëjo. ⁵⁰ Ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajëhi ëhi ë'ë'oho ëhuro ë aribövioho nasi öe ma'ine vëme jioruomajëjo.

13

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremاده uhu jöhoje.

¹ Ëmajae gemuore Iesuro osare jioromo va'oromo nume jovo e'lu riröre abuejadeje. Abueromo God-are jö bëhoho røjëhi'i sa'aro hijadeje. ² Hijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesu jovore boat gagore va'o hi'i ae aho'obëhe jovo riröre riravareje. ³ Riravamu Iesuro uhu jöe majëhiromo ëhuro jöe aho'obëhe røjëhijadeje.

Røjëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro i uje ujuohoromo mure riremoli va'ade höjo. ⁴ Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjare höjo. ⁵ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromoromo ma-burëro ri'amade höjo sa'aho munë döro ma-bisemu jië'ëro. ⁶ Riromo diru-moho bogo ma io'amë'ëro majaëro rojomoromo anamu sa-hori'amade höjo. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are

rireromade hōjo. Rireromē'ëro bibē'e resuohuro riromo ujo maho baba'amade hōjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade hōjo. Rireromoromo riromo bajoho rae'amade hōjo. Uje gemu gemu rōhu ioro'ioroho baje 100 rae'amo'i ioro'ioroho 60 rae'amo'i ioro'ioroho 30 rae'amade hōjo. ⁹ Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javē'oho bēhoho nahoromo birohōnējo.

Iesuhu rabēni uhu'e majēhinōvade ē hesi jōhoje.

¹⁰ Ēhi'amu Iesuale ijarahō ōmo'ōmohuro rueromo Iesu uavareje: Ja ae aho'obēhe jō majēhijē'iroho ja rabēni uhu'oho majēhijanue hōjo. ¹¹ Rabēni uhu'oho majēhijanue hōjamu uēvadeje: God-ro bōrōme namiromo aho'obēhe muebejaje jōho urimoho subivēhade hōjo. Ēsubivēhade jōho huro hesi suvuore jemē bojēmijē'e hōjo jemēremu he'i a ioro'ioroho bogo heruomorōhego. ¹² Ēhesi bēhoho ajī'e jō javē'oho God-ro gō'o bojami'iramū baeromo bōvi mae javo'ajējo. O bogojavē'oho bisemu baejanoho God-ro ē uehoroho mu'uvaho'ajējo. ¹³ Ēhuni naehu uhu jōemu ē aribōvi majēhijaje hesi bēhoho jabu gavaruoho bogo avoho gavarue hōjo. Hejaruoho bogo avoho heromo simanoroho baejarue hōjo. ¹⁴ Jabumē ēhi jīē'e aribōvie jioruomajējo. Jabesi jōho mami'e jō God-aro baeromo majēhinōvade ae Isaiah-ro jajivoromo ēhi uvē'e hōjo:

Jemē hemu he'a'arujējo
rōhu bēhoho bogo avoho he'a'arujējo.

Jemē gaemu ga'a'arujējo
rōhu bēhoho bogo avoho ga'a'arujējo.

¹⁵ Ēaribōvi jabesi dē vōvōbajo'oho i'uhēgaje hōjo.

Hia'oho tugohēhē'e hōjo.

Nunoho sigohijēhē'e hōjo.

Bogo ēhioho jēvo'ibejajo nunēro ga'ibekarējo.

Hia'ëro he'ibekarējo.

Dē vōvōbajo'oho sasohoromo jōho bae'ibekarējo

ēhuro jabumē huotorovoromo rue'ibekarējo

naro avohēvego mae jēvo'ibejajo.

¹⁶ Isaiah-hu jajivadēhi aribōvi ioro'ioroho ēhi jioruomaje hōjo. A'i jemē huē mae baejē'e jēvajējo. Rabēni jemē nunēro garomo avoho gavaruje hōjo. Hia'ëro heromo avoho hejaruje hōjo. ¹⁷ Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Jemē gavaruje muoho o hejaruje jōho urimē'i jō God-aro baeromo majēhinōvare aribōviohu'o a ma ioro'iorohu'o aho'obēhe jaburo nimoruomade hōjo garomo he'iro. Rōhu bogo garomo bogo heruomade hōjo.

I ujo sa'are riremاده uhu jö Iesuhu huruoho majëhijadohoje.

¹⁸ Röhu aehu i ujo riremاده uhu jö hesi bëhoho hehëjo. ¹⁹ God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho ae rahu hia'ëremu heromo bogo avoho hejamu gavë'oho a sisë börömohuro rovaje höjo. Rueromo gavaje God-are jöho i ujo va'ëne jabesi dëre jiego garomo baeniëhiromo rori'o bu'öjaje höjo. Ujo örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho ëhi höjo. ²⁰ O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahori'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo ma-burëro nimorohoromo jöho ejaharue höjo. ²¹ Ejahoromo jöho ma-döëremu baejë'ëro ëhu'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo garöhe God-are jö uehorovaruohuni aehu sisë vaejëvamu gavë'oho o huë vavaene rovamu gavë'oho ma-burëro vuonugarue höjo. ²² O ujehu bibë'e resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo ave sa'a hesi muohuni nurunurumoromo o sarerivoromo uvarue höjo: Inöme bövie bise'e masije höromo jabesi nuninö bamarue höjo. Bamoromo sa'arohemu uehorovaruohuro ëhuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ²³ O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 100 o 60 o 30 rae'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo avoho hejarue höjo. Avoho heromo rae avoharue höjo. Ioro'iorohuro ioro'ioroho iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejarue höjo.

Resu sisëhu iruno'o ma hesi gemuore ri'amade uhu jöhoje.

²⁴ Iae Iesuro uhu jöe gö'o majëhijadeje. Majëhiromo uëvadeje: Ae gemuehu ujo ma riremomoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. Ae gemuëro mure va'oromo iruno'e ujo maho riremobe va'ade höjo. ²⁵ Ëhi ë'ë'ëro ae aho'obëhe momorö'öjë'e jiamu gagoro mu arijo'ohu'o muorovaje ae gemuëro mure rovade höjo. Rueromo i va'ëne resu sisëho i ujo riremadiire ë riremonugoromo va'ade höjo. ²⁶ Ëhi ë'ë'ëro iruno'oho riromo baje raejamu gavë'i resu sisëhu'o riromo rae'amade höjo. ²⁷ Resu sisëhu'o rae'amamu gagorovo mu arijo'o hesi mu vaejarue ariböviohuro rueromo uavare höjo: Asë'e ja ujo mae jasi mure riremmane höjo. Diehi'oromo resu sisëhu'o rijade höjo. ²⁸ Uëvade höjo: Na'o muorovaje ahuro ë'ade höjo. Ë'ade höjamu uavare höjo: Ëhi jië'oho na ja nagajëjo no va'oromo resu sisëho ravojöro. ²⁹ Uëvade höjo: Bogajo. Jemëro resue ravo'ihöromo iruno'ohu'o ravo'amojöëni bogo ëhioho ë'a'arujëjo. ³⁰ Ëhuni iruno'ohu'o resuohu'o

nugego ëhi gemu mae ri'irajo gagovo'iröhe majaho rue'iröhe höjo. Ëmajaho rue'iramu iruno'e gagovarue aribövioho naro uë'ejöjo: Urimo resuoho ravoromo huhoho'amorëjo vëniro huo'irarije. Amo evaro iruno'oho gagovoromo ujuoho va'oromo nasi iruno'o osaro bahirëjo.

Ijo hisue mustard-hu ëgovaje uhu jöhoje.

³¹ Röhu uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Ijo hisu ihe mustard ujehu bërömoriro mo ëgovajëhi God-ro bëröme namiromo ae gö'o gö'o ëhi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure öjade höjo. ³² Röhu bajo ioro'ioroho majanovo'amo'i a'i ë mustard ujoho biseharihe höjo. Ëhi höjo röhu riromo ëgovoromo ijo hisu ioro'ioroho iosirami'amoromo ijo va'ëne jiaje höjo. Ijo va'ëne jiego ugëro rueruomoromo ë ijo hesi adore ijue vae'amarue höjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu jöhoje.

³³ Ëhi majëhinugoromo uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: God-hu bëröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu bëröme namiromo muebejëvaje muohuro sa'ae aho'o ëhi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade höjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barëjade höjo.

³⁴ Ëjöho aho'obëhe Iesuro uhu'e majëhijamu rue gagovare ariböviohuro hejareje. Jöe aho'o ma-uhue gemu majëhinövadeje. ³⁵ Ëhi uhu'e majëhijade jö hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövade ae gemuëro Iesuhu vae'iröhe mu jöho God-are surire jajivoromo uvadeje: Naro uhu'e majëhinövo'ejöjo.

Ö'idö sa'a bamadevare evare aevoromo subivëhobe rovade jöho na jövonövo'ejöjo.

Resu sisë hesi uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

³⁶ Ëhi'onugoromo gagovarue aribövioho rëmo'i osare va'adeje. Osare va'amu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömohuro rueromo uavareje: I va'ëne resu sisëhu i mure ri'amade jöho huruoho majahuijego no hejarëjo. ³⁷ Hejarëjamu uëvadeje: Ujo ma riremade a hesi jö bëhoho uëromomo ë'ode höjo: God-are A Maho nörö höjo. ³⁸ I mu hesi jö bëhoho uëromomo ë'ode höjo: Sa'ae aho'obëhe dinö'e dinö'e jiobe va'ajëjo. I ujo hesi jö bëhoho naro uëromomo ë'ode höjo: God-hu muebejëvego hesi aharire raromarue aribövie jioruomajëjo. I va'ëne resu sisë hesi jö bëhoho naro uëromomo ë'ode höjo: A sisë bërömo hesi aribövie jioruomajëjo. ³⁹ Mu arijo'o nu huodivoromo

resu sisë hesi ujo riremado a hesi jö bēhoho naro uēromo ē'ode hōjo: Satan hōjo. I gagovo'irōhe maja hesi jö bēhoho naro uēromo ē'ode hōjo: Ave sa'a bövi bise'o barē'irōhe majaho hōjo. I gagovo'irōhe aribövi jabesi jö bēhoho naro uēromo ē'ode hōjo: Anera aribövioho jioruomajējo.
⁴⁰ Resu sisë gagovoromo vēniro huaruēhi sa'a bövi bise'o barē'irōhe majaho rue'iramu ēhi jio'a'ajējo. ⁴¹ Ēho majaho rue'iramu evare God-are A Maho naro nasi anera aribövioho rēmō'ō'iramu jabumēro ruero'omo'ajējo. Ruero'omoro mu sisë rōjēhijarue o God-are jö aharue aribövi God-hu muebejēvajoho mevoromo ⁴² vēni bōrōmehu ravajire ru-ruhō'ōruomo'ajējo. Ēdirō'ore ae aho'obēhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihō vuogigimoromo'ajējo. ⁴³ Ēhi ē'iramu evare mu mae vaejarue ariböviohuro jabesi Vavuehu muebejaje ōri ari'ere raromoro'omo majaehu bamoromo ajivajēhi ēhi ajivoruomo'ajējo. Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javē'oho bēhoho nahoromo birohonējo.

Gurihijē'e inōmo mabēhe o nienia mabēhe ē inōmo jabesi uhu jōhoje.

⁴⁴ Rōhu God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jö göho uhu'e uē'iē'ajējo. Ae gemuehu gurihi nugē'e inōmo mabēhi birohoro'omo ēhuremu gemu uehorovadēhi God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jö ēhuremu ēhi uehorovo'irarije jōho hōjo. Ae gemuēro ae gö hesi mure juvo'i gavade hōjo inōmo ma-mabēhe gagovoromo gurihi nugē'e jiamu. Gurihi nugē'e jiamu gagorovo huro ujuohoro'omo rōhu maho gurihiromo duhade hōjo. Duhonugoro'omo ē inōmohuremu uehorovoromo nimorohē'i va'oromo hesi maho sisēho aho'o imo'amo barēnugoro'omo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorō'ō va'oromo gurihi nugē'e inōmoho bae'i ē muoho imade hōjo.

⁴⁵ O aehu nienia mabēhe ēhemu uehorovadēhi God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jö ēhemu ēhi uehorovo'irarije jōho uhu'e uē'iē'ajējo. Nienia imo'amaje ae gemuēro nienia mabēhe imo'amo'i nahobe juvade hōjo.

⁴⁶ Nahujuvo nieniae gemu ma-mabēhoho birohade hōjo. Birohonugoro'omo ē nieniahuremu uehorovoromo va'oromo hesi maho sisēho imo'amo barēnugoro'omo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorō'ō va'oromo ē nieniaho gemu imade hōjo.

Viō uhu jōhoje.

⁴⁷ Rōhu God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jö göho uhu'e uē'iē'ajējo. Aēro viō bōrōme jovo e'ure ba'amare hōjo. Ba'amamu jovo maje ihe gö gö viōre aegade hōjo.

⁴⁸ Aegoro'omo irijiomamugo evare jovo rirōre bava'oromo

raromare hōjo. Raromoromo jovo majo maho suovoromo hevōre io'amo'i sisēho ruruhō'ōjare hōjo. ⁴⁹ Ējō hesi bēhoho ave sa'a hesi majaho barē'iramu ēhi jio'a'ajējo. Aneraēro rueruomoromo a maho ēhi rēmo'i a sisēho mevoromo ujuohoromo ⁵⁰ vēni bōrōmehu ravajire ē ruruhō'ō'aruējo. Ēdirō'ore ae aho'obēhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajējo. Ēhi jio'a'ajējo.

Jō mae göho mamie göho i'e ē hesi jōhoje.

⁵¹ Rōhu naehu majēhijode jōho aho'o na jemē he barējarije hōjamu uavareje: Io'ajo. ⁵² Io'ajamu Iesuro uēvadeje: Ēhu'ēro God-are jōgoru mami ōri rōjēhijaje ae rahu God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jō i'ohu'o ēhu'o hejē'oho inōmo mamiohu'o i'ohu'o hesi osare jiaje aho va'ēne jianovajējo. Ēhi jiē'e aehu inōmo mamiohu'o i'ohu'o bahijaje osare jio'amajoho va'orahoro ujuoho rueromo rōjēhijajēhi ēhi jiē'e aribōviahuro God-are jō mamiohu'o i'ohu'o ae rōjēhiruomo'ajējo.

Iesuare amo rajehu Iesu bijōnimoruomade jōhoje.

⁵³ Ēhi jiē'e uhu jōho majēhinugoromo Iesuro va'adeje. ⁵⁴ Va'oromo hesi amēro rovadeje. Rueromo hiromo God rajahijarue osare rumo va'oromo God-are jō bēhoho rōjēhijadeje. Rōjēhijamu hegorovo tiōjēvadeje. Tiōromo uvoruomadeje: Diehi'oromo simano maho baeromo darugo'e mu masijoho vaejaje hōjo. ⁵⁵ Hu sarerivajējo. Ma-ijo muemu vaejaje a hesi harihe hōjo. Hesi vēmoho Mary hōjo. Hesi ō ōmo'ōmoho James Joseph Simon Judas ēhi jio'amajējo. ⁵⁶ Hesi ma'ino ōmo'ōmoho aho'o no'o gemu mae raromarue hōjo. Ēhi jiē'oho diehi'oromo aviēhi jiē'e muoho baejade hōjo. ⁵⁷ Ēhi uvoromo nue huodivareje. Nue huodivamu gēgorovo Iesuro uēvadeje: Jō God-aro baeromo majēhijarue aribōvioho dinō'e dinō'e va'ē'iroho aēro no mae uehorovavuarue hōjo. A'i nosi sa'a raje agane gemuoho jemēremu bogo ēhioho uehorovavuarue hōjo. ⁵⁸ Ēhi uēnugoromo darugo'e muoho ma-gemu gemu ē vaejadeje amo rajoho bogo ma uehorovaruego.

14

John bapataeto vaejaje a guomade jōhoje.

¹ Ēhi'amu Iesuhu mu bōrōmo vaejaje jōho sa'a a bōrōme Herod-ro hejadeje. ² Herod-ro jōho heromo hesi mu vaejarue aribōvioho uēvadeje: Ēaho John bapataeto vaenōvade aho hōjo. Hu guomoromo ri'ōjē'e hōjo. Guomoromo ri'ōjē'ēro ēhu'ēro darugo bōrōme baeromo mu masijoho vaejaje hōjo.

3-4 Röhu ë jö hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi öe Philip-are vabore hesi ihoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahi-jamu John-ro ri'öromo ua'i hijadeje: Ëmagonaho baejanoho ëho bogo maehu höjo. Ëhi ua'i hijamu Herod-ro ë mag-onaho hesi jöëni ae uëvamu John guduamoromo tövoromo savoji gagore ba'amareje. 5 Ëhi'amu Herod-ro John anoli nimoromo röhu uvadeje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: John hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae hö uvarue höjo. Ëhi uvoromo ë aribövioho juhuonëmiromo bogo anadeje.

6 Ëhi'ojuvo Herod rahade majaho rovadeje. Herod ra-hade majaho rovamu Herodias-are abojohuro ae aho'obëhe jabesi nunire rueromo javavadeje. Javavamu Herod-ro garomo vuëvadeje. 7 Vuëvoromo magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nagë'oho iae na bojami'ejöjo. God-ro ge'ego na mae uavajëjo. 8 Ëhi uavamu abojohuro va'o vëmehu nimade jöho heromo rueromo Herod uavadeje: Bap-ataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho hevöro bamoromo avehuro baro bojemëjo. 9 Ëhi uavamu hegoroovo rue a börömohuro huë vavaene baejadeje. Huë vavaene baejade höjo röhu urimo darugo'e jöho ë aribövi jabesi nuniro ë magonahoho mae uavëlëro ëhu'ëro jöe bojëmiromo uëvadeje: Magonahehu nimajoho baro bo-jamihëjo. 10 Bojamihëromo ae rëmö'öjamu savoji gagore va'oromo John-are sönöho tarioromo 11 simanoho hevöre bamonugoromo barueromo abojoho bojamijareje. Boja-mamu huro bava'o vëmoho bojamadeje. 12 Ëhi'amugo John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro rueromo sinoho bava'oromo guavareje. Guavonugoromo va'oromo Iesu majahijareje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

13 John bapataeto vaejëvaje a guomade jöho majëhijamu hegoroovo Iesuro va'oromo boat-re ajio hiromo a rumo'e sa'are va'i va'adeje hu'o hesi ariböviohu'o sivue raro-moröhëni. Ëva'aje jöho hegoro ae aho'obëhe jabesi amore amore jioromo va'oromo Iesuhu va'ajire sa'a hörëro ë va'oruomadeje. 14 Va'oruomamu Iesuro jovo döre boat-re va'adoho sa'are rueromo ravo'amoromo gavade ae aho'obëhe tagavë'e jiamu gëgoroovo jabesi jöëni vavaeni-moromo jabesi aribövie guomo guomo'oho ajëmijadeje.

15 Ëhi'ojuvo majae garobo'e bamamugo hesi ijarahö ömö'ömohuro rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. O majae mami'e barëjë'e höjo. Ëhuni aribövioho rëmö'öjogo amo göro göro va'oromo ie imo'amo'irarëjo. 16 Ie

imo'irarëjamu Iesuro uëvadeje: Jabumë rabëni va'ojörajo. Jemëro iruno'oho da'uojëhirëjo. ¹⁷ Da'uojëhirëjamu uavareje: Iae mae höjo röhu aviae no ie övo gö mine visue niö'i ëhemu javuajëjo. ¹⁸ Ëhemu javuajëjamu uëvadeje: Baro bojemihëjo. ¹⁹ Ëhi uënugoromo huro aribövioho uëvadeje: Garasioro raromohëjo. Raromohëromo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ëho huro ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijarahö ömo'ömoho i'imëmamü ujuohoromo ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ²⁰ Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ë ioho visuoho ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijarahö jaburo vitu vituoho gagovoromo aegamu esöe aho'obëhe 12 irijiomö'amadeje. ²¹ Ëhi'areje. Ama'e aho'obëhe 5,000 rabu'e iohu'o visuohu'o ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

²² Ëhi'amu Iesuro hesi ijarahö ömo'ömoho uëvadeje: Boat-oro ajio raromoromo e'u ioni gönö urimo va'öhego na a ioro'ioroho rëmö'öjjo. ²³ Ëhi uëromo ae aho'obëhe rëmö'önugoromo parie vae'i hesi sivue dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo hesi sivue hijamu vahiromadeje. ²⁴ Vahiromamu nime ijarahö jaburo öri ëgoböviro jovo döre va'oruomamu evare burëro jakesi nuninö rueromo jovoho hasaromo boat-ohu'o babu'öjëvobe va'adeje. ²⁵ Ëhi'ojuvo sisonuvo'ia'amu Iesuro jovo döre hörëro rovadeje. ²⁶ Jovo döre rovamu gagorovo ijarahö jaburo jiodudu'iraeromo uvareje: Aru'ahëro rovajëromo juhuonivoromo jö'e dadovareje. ²⁷ Jö'e dadovamu hejë'i Iesuro uëvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo. Na jevajëjo. ²⁸ Na jevajëjamu Peter-ro uavadeje: Bada ja javë'oho uevego na jovo döre ö'öjo. ²⁹ Ö'öjamu Iesuro uavadeje: Rovëjo. Rovëjamu hegorovo Peter-ro boat-re jioromo jovo döre abueromo Iesu biroho'i hörëro jovo döre va'adeje. ³⁰ Va'ihö gavade bure rovamu gagorovo juhuonivadeje. Juhuonivoromo jovo gagore abue'ia'amu gavë'i uvadeje: Bada ajemëjo. ³¹ Ajemëjamu hejë'i Iesuro övoho nugö'öromo Peter ma'enoromo uavadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejanëjo. Ja rabëni uehoro niö'ioho baejane höjo. ³² Ëhi uanugoromo jaburo niö'iro boat gagore ajiomamu gavë'i buroho barëjadeje. ³³ Buroho barëjamu gagorovo boat-re raromare ariböviohuro Iesu rajahiromo uavareje: Iae mae-ëjo. Ja God-are Harihe javajëjo.

³⁴ Ĕhi'onugoromo e'u ioni gönö rueromo Gennesaret sa'are ravo'amareje. ³⁵ Ravo'amamu gagorovo ě sa'a rajo-huro Iesu garomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromo ě sa'ae bövioho jöe nugö'öjamu guomo guomo'e ae aho'obēhe ujuoho rueruomadeje. ³⁶ Ujuoho rueromo ěninamiromo uanövreje: Guomo guomo'e aribövioho uēvego ja niögu vituohuremu rēhego ěhuro guomo guomoho barē'amajo. Ĕhi ua'ego ae rahu rēhē'oho marē'amonövadeje.

15

Pharisee ariböviehu God-are jö bogo avoho uehorovo'i jabesi a mami jö böröme hö uehorovare jöhoje.

¹ Ĕhi'amu Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjēhijarue ariböviohu'o ěho jaburo Jerusalem jioromo rovreje. Rueromo Iesu uavareje: ² Jasi ijarahö ömo'ömoho nosi a mamiehu bojēmibe rovre jögoroho ahoruomaje höjo. Nosi a mamiehu ě'arēhioho jasi aribövioho jovoho övoho bogo ěhioho otehodivorovē'e ioho ma-ue'aharue höjo. Rabēni ěhioho ě'arue höjo. ³ Ĕhi uavamu hegoroovo Iesuro uēvadeje: Röhu jemē rabēni jemesi a mami jabesi muohuremu uehorovoromo ěhuro God-are jögoroho aharuje höjo. ⁴ Ĕhesi bēhoho God-ro uēvade höjo: Jasi vemu vavu'oho mae uehorovēvonējo. O jöe gö'o uēvade höjo: Ae rahu jö sisē jövoromo vemu o vavu hesi iho ijumahē'oho anego guomo'irajo. ⁵ Röhu jemēro ě jöho ahoromo ae röjēhiromo uēvaruje höjo: Jaehu jasi vemu vavu'o God-are nunire uēvē'oho: Nasi maho sisēho ujuohoromo jemē ajēm'i'ibejodoho röhu aveho na God-are ihero bamē'e je-vajē uēvē'oho ⁶ nadi röhu maho huotorovoromo vavuoho ajaminējo. Ajamijē'oho sisē höjo. Vavu ajamijē'oho sisē hö uēvarujohuro ěhuro vemu vavu'o mae uehorovēvo'irarijego God-hu bojēmade jöho jemēro aharuje höjo jemesi a mami jöho e'irovo. ⁷ Sareri sareri'e aribövie jēvajējo. Jö God-aro baeromo majēhijade ae Isaiah-ro jemēhu ě'irarije jöho jajivoromo ěhi uvē'e höjo:

⁸ Ave ariböviohuro ma-jö'ëremu God na rajehi'i dē vövöbajo'oho bogo nasi gemuoroho jio'i rori'o jioruomajējo.

⁹ Jabumē a jabesi jögoroho ae röjēhiromo uēruomaje höjo: Ĕho God-are jöe jiaje ejahuorējo.

Ma-a jabesi jögoroho ěhi röjēhiromo ěhuro ma-döhemu God na rajehiruomaje höjo.

Ĕjemesi jö Isaiah-hu jajivadoho iae mae höjo.

Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisë baejaruohuro ëhuro God-are nunire sisërëjavuaje jöhoje.

¹⁰ Iesuro ëhi uënuogoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ro gemuoro gagovohëromomo ro gagovamu uëvadeje: Ave uhu jö uë'ië'ajoho avoho heromo bëhoho baerëjo. ¹¹ Rabe jö'ore va'ë'oho bogo ëhuro aho sisërë'amo'i a'i rabe jö'ore jioromo suorovë'ohuro ëhuro aho sisërë'amaje höjo.

¹² Iesuro ëhi jövamu hejë'ëro hesi ijarajoho jaburo rueromo uavareje: Jaehu ë jö majëhijamu Pharisee ariböviehu heromo huë sisë baeruomadoho na ja uehorovanuëjo. ¹³ Na ja uehorovanuëjamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi aribövioho mure i maehu rijajoho va'ëne jioruomajëjo. Ëmure hesi ëma ri'amaje resu resuoho nasi Vavuohuro jaho'amoromo ruruhö'ö'ajëjo.

¹⁴ Ëhuni ë resu resu va'ëne Pharisee aribövioho ëhi vuonugorëjo. Jaburo nuni sisë'e ariböviohuro öroho röjëhijanovarue höjo. Nuni sisë'e a göehu nuni sisë'e a gö öri röjahijë'oho jabumë niö'i guare bejëvo va'a'ajëjo.

¹⁵ Bejëvo va'a'ajëjamu Peter-ro Iesu uavadeje: Röhu jö'ore va'aje o jö'ore jioromo suorovaje uhu jö hesi bëhoho huruoho majahuijego no hejarëjo. ¹⁶ Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Na jaruvoho ëhi jemë'o uehoroho bogojëvajëjo.

¹⁷ Jemë rabëni bogo garomo uvarujëjo: Rabe jö'ore va'ë'oho dëre abueromo dëre jioromo suorovoromo bogo aho ijumëvë'e ma-gua gagore va'aje höjo. ¹⁸ A'i jö'ore jioromo suorovaje jöhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo jö'ore suorovaje höjo. Suorovoromo ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho uehoro sisëhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomego ëhuro ae muo'amoruomaje höjo. Goho'amoruomaje höjo. Öëro jijihanovoromuomaje höjo. Vajiohëro ujuohoruomaje höjo. Ae sarerëmiruomaje höjo. Ae gö jabesi ihoho ijumoruomaje höjo. ²⁰ Ëhi jië'e mu sisë vaejë'ohuro ëhuro aho God-are nunire sisërë'amaje höjo. A'i övo bogo egü'e i ijë'oho bogo ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo.

Israel rajo bogo a'i sa'a gö rajo magonahehu Iesu mae uehorovade jöhoje.

²¹ Ëhi'oromo Iesuro ë sa'aho nugo va'adeje. Va'adoho va'o Tyre amo Sidon amo jiajinö sa'are ë rovadeje. ²² Rovamu iae Canaan sa'a rajo magonahëro ë sa'are hijë'ëro rueromo Iesu uavadeje: Bada ja a böröme David-are ujoho javaje nani vavaenimoromo ajeminëjo. Satan-are a sisëro nasi aboji hesi dë gagore abuejë'e höjo. Abuejë'ëro magonahoho sisë'i hijajëjo. ²³ Sisë'i hijajëjamu Iesuro bogo jöho uavadeje. Bogo

jōho uavamu hesi ijorajo ōmo'ōmohuro rueromo uavareje: Magonahoho uavego va'ajo. Hu ma-darugo'o uvobe nosi ijore ijore rovajējo. ²⁴ Rovajējamu Iesuro uēvadeje: God-ro sa'are remō'ōjade hōjo naro rueromo bogo sa'a gō rajoho ajēmi'i a'i Israel raje sheep va'ēne subirō'ō'amē'ohemu ajēmi'irodego. ²⁵ Ēhi uēvamu ē sa'a gō rajo magonahohuro ro Iesure bēhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ajemijējo. ²⁶ Ajemijējamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vēmu vavu'ehu jabesi aboji harihu'o urimo ajēmijaruēhi naro nasi sa'a rajohemu ēhi urimo ajēmi'i rovode hōjo. Ēhi uvoromo ē sa'a gō rajo magonahoho uhu'e uavadeje: O-ajo. Noehu aboji harihu'o jabesi i ujuohoromo ō harihu mio'amē'oho ēho bogo maehu hōjo. ²⁷ Bogo maehu hōjamu hegorovo magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gō raje jevo'ego ēhuni bogo ajemi'i jōho jōvajējo. Rōhu noehu bogo rarovento ōehu i ugobajo'o ue'aharuēhi nani Iesuro na'o ēhi ejehoromo nasi abojoho ajami'ajējo. Ēhi uvoromo mana uhu'e uavadeje: Bada iae mae-ējo rōhu jabesi ōhuro vavu jabesi maratuore jioromo rireromē'e i ugobajo'oho ue'aharue hōjo. ²⁸ Ue'aharue hōjamu Iesuro uavadeje: Asē'e naro ajamijōro uehoro mabēhe barovane hōjo. Ēhuni jaehu nimanuēhi ēhi ē'ejōjo. Ēhi ē'ejōjamu gavē'i abojoho marējahadeje.

Iesuhu ae aho'obēhe jabesi sino avohēhade jōhoje.

²⁹ Ēhi'amu Iesuro va'adeje. Va'adoho va'o Galilee jovo rirōre va'oromo dahorure ajiomoromo sa'aro hijadeje. ³⁰ Hijamu ae aho'obēhe maho jaburo hōru sisē'e aho nuni sisē'e aho ōvo hōru tōvēhē'e aho bitaro tōvēhē'e aho guomo guomo'e a ioro'ioroho aho'obēhe ēhi ujuoho rueruomadeje. Ujuoho rueromo Iesuhu hijajire sa'are bahiruomadeje. Bahijamu huro avohēvamu mae jēvadeje. ³¹ Mae jēvamu ae aho'obēhe garuomadeje bitaro tōvēhē'e aribōvioho mae jioromo jōe atamu ōvo hōru'e tōvēhē'oho mae jēvamu hōru sisē'e aribōvioho mae jioromo jijihamu nuni sisē'e aribōvioho mae jioromo uherihamu. Ēhi'amu gēgorovo jabumē ae aho'obēhe tiōjēvadeje. Tiōromo God Israel rajo muebejēvaje a hesi ihoho dōro bamoruomadeje.

Iesuhu ae aho'obēhe 4,000 i da'uojēhade jōhoje.

³² Ēhi'amu Iesuro hesi ijorajo ōmo'ōmoho uēvadeje: Ruehē uēromo rovamu uēvadeje: Ave aribōviohuni vavaenegajējo. Jabumē na'o raromobe rovaroho majae niō'i gemu barējē'ēro ēhu'ēro i ue'aho'irōhoho bogohōjo. Madē gagēremu rēmō'ōjē'oho na bijōnegajējo va'ego ōrire nune

örijëvojöëni. ³³ Ëhi uëvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Iae ëhi höjo röhu aveho ma-sa'aemu jië'e öri ari'ero ae aho'obëhe rovë'e höjo. Ëhi jië'oho no dinö'e ioho bihoromo da'uojëhi'ejärëjo. ³⁴ Da'uojëhi'ejärëjamu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvajëjo. Dimino'e jëvajëjamu uavareje: Ioho övo gö mine övo göre niö'i visu ininoho ma-gemu gemu javuajëjo. ³⁵ Ëhi uavamu hegoroovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Sa'aro raromohëjo. ³⁶ Raromohëromo ie övo gö mine övo göre niö'i ujuoho rovarohu'o visuohu'o ujuohoromo God huë mae uanugoromo ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmamu ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ³⁷ Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo esöe övo gö mine övo göre niö'i aegamu irijiom'amadeje. ³⁸ Ama'e aho'obëhe 4,000 jaburo ë ioho visuoho ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

³⁹ Ëhi'amu Iesuro ë aribövioho rëmö'önugoromo boat-re ajio hiromo Magadan sa'are va'adeje.

16

Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o jabuhu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.

¹ Iae Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o ëho jaburo rovarëje. Rueromo Iesu guaro beva'ojöro nimoromo uavareje: God-are darugoho baeromo bogo gavarue muoho röjahujego no gavarëjo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo. ² Ëhi uavamu huro uëvadeje: Jeniromoromo ö'idöho kavuego uvaruje höjo: Ö'idö kavuajoho vamae jio'iro ë'ajëjo. ³ O sue'oho uvaruje höjo: Ö'idö kavuoromo ramoramovajoho jaruvoho ëni buru'e rue hesi höjo. Jemëro ö'idöho uherihoromo kavuego garomo uvaruje höjo: Ëhesi bëhoho iae ëhi jio'ië'ajëjo. Röhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ë hesi bëhoho bogo avoho garomo uvarujëjo: Iae God-are mu börömo rovarëjo. ⁴ Sareri'e aribövi sisë jëvajëjo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i majuvajëhi jemëro ëhi God vuonugo'i mue gö gö uehorovaruje höjo. Jemë rabëni darugo'e muoho ga'i nimarujëjo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-are mu börömo röjëhijade ëhi jië'e muohuremu röjëhi'ejöjo. Mue gö gö bogajo. Ëhi uënugoromo rëmo va'adeje.

Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huaje oso hesi uhu jöhoje.

⁵ Ĕhi'amu Iesumëro e'u döre va'oromo ioni gönö rovarere. Rueromo ijarajoho jaburo gavareje rumonëgamu iruno'oho bogo ujuohë'e jëvamu. ⁶ Ĕhi'amu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ⁷ Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo ë jöho mevoromo uarovareje: Noro ie bogo ujuoho rovë'ëro ëhuni jövajëjo. ⁸ Ĕhi uarovamu Iesuro gëromu uvadeje: Jabumë ëhi jië'e jöho ataruëromu uëvadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejarijëjo. Jemë rabëni i bogojavuaje jöho atarujëjo. ⁹ Jemë rabëni avevejö'ohu'o bogo gavarujëjo. Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ae aho'obëhe 5,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomu'amadoho jemë ëhu'o rabëni bogo uehorovarujëjo. ¹⁰ O naehu ie aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ujuohoromo ae aho'obëhe 4,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomu'amadoho jemë rabëni bogo ëhu'o uehorovarujëjo. ¹¹ Jemë rabëni uvarujëjo: Ie bogojavuo'ego nöröro i jöe uehorovoromo majahuijajëjo. Bogo ë jöho uëromu ë'ode höjo. Röhu gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ¹² Rumorovo'ajëjamu hegorovo ijarajoho jaburo uhu jö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvareje: O Iesu bogo i dë huo'amaje oso jöho majahuiromu uövuade höjo: Gavë'iajo. Al'i Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi jö sisëhuro nosiro rumorovojöëni ë jöho uhu'e majahuiromu uövuade höjo: Gavë'iajo.

Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jö Peter-hu jövade jöhoje.

¹³ Iae Iesuro ajiomadoho Caesarea Philippi amo bëhinö sa'are rovadeje. Rueromu huro hesi ijarajo ömo'ömo uëvadeje: God-are A Maho na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoruomaje höjo. ¹⁴ Diehi atoruomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Jeremiah-ro o jö God-aro baeromu ae majëhinövane ae göëro rovë'e javajëjo. ¹⁵ Ĕhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. ¹⁶ Diehi ataruje höjamu Simon Peter-ro ri'öromu uavadeje: Ja böröme namiromu ajamuijanue aho javajëjo. God hiemu hijaje a hesi Harihe javajëjo. ¹⁷ Hesi Harihe javajëjamu Iesuro Peter uavadeje: John-are harihoho Simon ja huë mabëhe baejë'e javajëjo. Bogo ma-ae hu ë jöho röjahijamu jövo'irögoro nasi Vavue ö'idöre hijajohuro röjahijë'ëro jövanuëjo. ¹⁸ Röhu na ave jöho ua'ie'ajëjo: Ja

Peter javajëjo. Peter hesi bëhoho munë javajëjo. Röhu ave munëho bamolejëjo nasi ekaresiae aho'obëhe ë hesi döre gagovëvego bibivoromo riravo'irarijego. Nasi ekaresiae aho'obëhe ëhi riravo'iramu vuovo hesi vöröho bogo ruahö'öjëvoromo ijumëvo'ajëjo. ¹⁹ Röhu naro Peter jasi örire darugoho bojami'ejëjo jero ojoho jiovëhego aëro God-are öri ari'ere ë va'oruomoröhego. Ja sa'are hiromo öri tugohë'o ho jero ma-mae tugoho'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajëjo. O sa'are hiromo öri jiovë'o ho jero ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajëjo. ²⁰ Ëhi uaromo hesi ijorajoho aho'obëhe darugo'o uëvadeje: Nadi aho huruoho majëhiromo uërëjo: Nörö böröme namiromo a ajëmijaje aho höjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

²¹ Ëhi'onugoromo evare majare Iesuro aevoromo hesi ijorajo ömo'ömoho röjëhiromo uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro na Jerusalem ajiomolejëjo. Ajiomole'iramu a duvaho ariböviohuro priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro ëho jaburo vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bojemi'aruëjo. Ëhi ë'oromo ae gö jabesi övore bojemi'iramu anego'iramu guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejëjo. ²² Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro Iesu rori'o hu'irae bava'oromo uavadeje: Bada bogajo. Ëhi jië'e huë vavaenoho bogo mae bogo bae'a'anuëjo. ²³ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro huotorovoromo Peter uavadeje: Satan rori'o va'ëjo. Jero nasi muoho ahanuëjo. God-hu uehorovajëhioho ja bogo ëhioho uehorovo'i ma-ae hu uehorovaruëhi jero ëhi uehorovoromo ëhuni ë jöho jövanuëjo.

²⁴ Ëhi uanugoromo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore juvo'i nimë'o ho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i uvonëjo: Iesuarë jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'o ho iae hesi hö uvoromo korosi hesi i'uoho banigojiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²⁵ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'o ho ijonöho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöëni guomë'o ho ijonöho maro hi'a'anuëjo. ²⁶ Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae baerë'i röhu jasi arijo'arije ijumorovë'o ho na ja ehuro mae javo'ajëjo. Bogajo. Arijo'arije ijumorovë'o ho diehi röhu maho avohorovo'iramu mae javo'ajëjo. Öre bogohöjo. ²⁷ Röhu God-are A Maho naro nasi Vavu hesi ajohu'o nasi anera ömo'ömohu'o gemu mae vuonorö'ö rue'ejëjo. Rueromo evare ae gemu gemu diehi jië'e mu vaejarije manaho ëhi bojëmibe va'ejëjo. ²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë

a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo ge'a'arujëjo God-are A Maho naro böröme namiromo mue-bejëvo'i rue'iramu.

17

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

¹ Ëhi uënogoromo majae aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu barëjamu Iesuro Peter James o James-are öe John ëhi söromo dahoru ëgobövire ajiomoromo jabesi sivue raromareje. ² Raromoromo ë ijorajoho jaburo gavareje Iesuare sino haho'e gorosovoromo hesi nu ano'oho majaehu bamajëhi ëhi jio'i hesi niögoho ajivo avohamu. ³ Ëhi ga'i gavareje Moses'o Elijah'o ëma jëvoromo jabu'o Iesu'o jöe atoruumamu. ⁴ Jöe atamu gëgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada no ave raromaruoho iae mae höjo. Ja nagë'oho naro javue niö'i gemu vae'amo'ejöjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. ⁵ Ëhi jövamu gavë'i ajivë'e suehuro rueromo aegëhadeje. Aegëhamu hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo nimorohevajëjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo. ⁶ Ëhi uvavamu hejë'i ë ijorajoho jaburo sisë maro juhuonivoromo sa'are rireromoromo nu ano'oho sa'are amoromo momorö'öjareje. ⁷ Sa'are momorö'öjamu Iesuro rueromo jabumë rëhëvoromo uëvadeje: Nadi juhuonivo'i ri'öhëjo. ⁸ Ri'öhëjamu hegorovo ri'ö uheriho'i gavareje ae gö bogojio'i Iesu gemu namijamu.

⁹ Ëhi'onugoromo dahorure ruvebijë'i Iesuro uëvadeje: Jemëhu gavarijoho nadi aho majëhirëjo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo ri'öjego evaro majëhirëjo. ¹⁰ Ëhi uëvamu rueho jaburo uavareje: Jew rajo nosi jögoru öri röjahuijarue ariböviohuro uövuarue höjo: God-are a börömoho bogo ëma rue'i a'i urimo Elijah God-aro va'adoho iae vuonorö'ö rue'a'ajëjo. Rue'iramu God-are a börömoho ijore rue'a'ajëjo. Jögoru öri röjahuijarue aribövioho rabëni ë jöho majahuijarue höjo. ¹¹ Rabëni majahuijarue höjamu Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'o avoho'amo'iröhe jöho iae mae-ëjo. ¹² Röhu ave jöho naro jemë uhu'e uë'lë'ajëjo. Hehëjo. Elijah iae mami'e rovade höjo. Rovamu aëro hu bogo ma ga'irögoro jabuhu diehi nimarëhi ëhi hesi örire sisë vaeruomade höjo. Jabuhu hu sisë vaejarëhi God-are A Maho na'o ëhi sisë vaejevorumo'ajëjo. ¹³ Ëhi majëhijamu hegorovo evare Elijah uëvaje hesi bëhoho uehorovoromo uvareje: John bapataeto vaejavuonövade a hesi jöho majahuiromomo ë'ajëjo.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

¹⁴ Dahorure ruvebinugoromo ae aho'obëhe raromaruire ë rovaraje. Rovamu gavë'i ae gemuëro rueromo ague aho hiromu ¹⁵ Iesu uavadeje: Bada nasi harihohuni vavaenimoromo ajamijëjo. Hesi simanoho sisërëromo sisë'i sisë'i hi juvaje höjo. Sisë'i sisë'i hiromu vënire jovore ëma ravorovaje höjo. ¹⁶ Ëhuni jasi ijorajo jabesi örيره barovode höjo. Barovamu ajami'iröhoho bogo eni jëvade höjo. ¹⁷ Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovo'i jöe gö gö ëma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hibe va'ejöjo. Majae dimino'e jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi mu sisëhuro na u'uvevajëjo. Ëaharihoho avehuro barovego na gavöjo. ¹⁸ Barovamu gagorovo Iesuro Satan-are a sisëho birevamu aharihu hesi dëre jioromo hörö va'adeje. Hörö va'amu gavë'i aharihoho mae jiadeje.

¹⁹ Ëhi'amu Iesure ijorajoho jaburemu rueromo Iesu uavareje: Diehi'oromo noehu aru'aho sisë rarovö'öjaroho bogo eni javuade höjo. ²⁰ Bogo eni javuade höjamu Iesuro uëvadeje: Jemëro bogo ma uehorovë'ëro ëhu'ëro bogo eni jëvadeje höjo. Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Mustard bajoho inino mae jio'amajëjo. Mustard baje gemu mabise'o jiajëhi ëhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovë'oho ave dahorehu böviehu bise'ehu jemesi mu ahanovajoho uavë'oho: Rori'o va'ë uavë'oho iae rori'o va'a'ajëjo. Ëhi jië'e mu bövi bise'o vaejë'oho eni jëvo'ajëjo. ²¹ [Amo ë aharihu hesi dëre jiade ëhi jië'e a sisë ae gö hesi dëre jiajoho rarovö'ö'ië'iroho i ue'aharujoho vuonugo'i God-are örيره uehore aho'o bojamiromu ëninamijë'ohuro ëhuro rarovö'ö'amo'arujëjo. Öri göho bogo'e höjo.]

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

²² Ëhi'oromo Iesure ijorajoho jaburo Galilee sa'are ë ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gavë'i Iesuro uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'oromo ²³ anego'iramu guomo'ejöjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. Ëhi majëhijamu heromo huë vavaene böröme baerumadeje.

Iesumëhu God-are amo börömo hesi tax bojami'iröhe jöhoje.

²⁴ Ëhi ë'ë'ëro Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömo'u'o ëho jaburo Capernaum amore rovaraje. Rovamu God-are amo börömo

hesi mu nigemo'iröhe tax moni baejarue ariböviohuro rueromo Peter uavareje: Na jasi a börömoho God-are amo börömo hesi tax-oho bojamijaje höjo. ²⁵ Bojamijaje höjamu Peter-ro uévadeje: Io'ajo. Io'a uënugoromo osare va'amu gavë'i Iesuro urimo jöho jövoromo Peter uavadeje: Simon ja diehi uvanuëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo masijo vaejaruoho tax ihe gö gö ujuoho'ië'iroho rahumesi örire uëvego i'imëmarue höjo. Na jabesi ae gemuoho jabesi örire o ae gö jabesi örire uëvarue höjo. ²⁶ Uëvarue höjamu Peter-ro uavadeje: Ae gö jabesi örire uëvarue höjo tax monie bojëmijöro. Ëhi uavamumu Iesuro Peter uavadeje: Ëhu'ëro jië'ëro jabesi agane gemuoho tax-oho bogo vaejarue höjo. ²⁷ No God-are agane javuajëjo röhu no hesi osa hesi tax-oho bogo bojëmi'ibejarëjo tax baejarue aribövioho huë sisë bae'ibejarëjo. Ëhuni iae bojëmi'ejärëjo. Röhu jovo e'uoro va'oromo anuge ba'amoromo aevo'i jiomu'irane visuoho baeromo jö'ohu tarivahonëjo. Tarivahoromo ga'a'anuëjo tax hesi ijo bajoho jö'ore jio'iramumu. Ëho bava'oromo tax-oho jasirohu'o nasirohu'o bojëminëjo. jöhoje.

18

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo böröme jiaje

¹ Ëhi'amu evare Iesure ijarajoho jaburo rueromo uavareje: God-hu böröme namiromo muebejavuajoho di ahuro a ioro'ioroho iosiramuiromo börömoho javuajëjo. ² Börömoho javuajëjamu hegoroovo Iesuro aharihoho uvamu rovadeje. Rovamu jabesi nunire hu'irae barueromo ³ uévadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë jemesi iho böröme jiojöro uehorovarujoho vuonugoromo huotorovoromo asisö'onö'e ma-taemo raromorëjo. Jemë bogo ëhi ë'ë'ohu God-hu muebejaje öri ari'eroho bogo va'o hesi jëvajëjo. ⁴ Ae rahu döre bamorovaruoho vuonugo'i ave aharihoho va'ëne ma-taemo raromë'ohu ë ariböviohuro God-hu böröme namiromo muebejëvaje a ioro'ioroho iosirëmiromo jabumë masijo mae jioruomajëjo. ⁵ Ae rahu aviëhi jië'e asisö'ohu gemu nasi ihore rajahiromo baejë'ohu ëhuro na'o rajehiromo baejevorumaje höjo.

God uehorovarue mu ijumëharue aribövi jabesi jöhoje.

⁶ Ae göëro asisö'onö'e jörume hiromo nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Ëhi'o'iramumu ae göëro ë aho mu sisë röjahiromo ëhuro na uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahoromo ëhuro hu i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu sisë bogo röjahijajevare evare ë mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego

e'u ěgobövire beva'oromo jove iromo guomo'ibejajo ěho majanovo'ibejajo. A'i ě mu sisě rĵahi'irĵhe ě hesi i'uoho bĵrĵmo běhe bae'a'ajějo. ⁷ Sa'are aribövioho aho'o vaevěle jioruomajějo gĵehu gĵ bijioho gavego sisě vaerĵhe muoho jiě'ego. Ĕhi jiě'e muoho iae rue'a'ajějo. Rĵhu ae rahu ě mu barově'oho vaevě'oho sisěrě'ajějo.

⁸ Jasi ĵvehu o hĵrehu mu sisě vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'iě'iroho ĵvoho o hĵroho tarioromo bu'ĵnějo. Ja ĵve o hĵre gemu javamu ijonĵ va'oromo mare hijě'oho ěhuro mae javo'ajějo. A'i ĵve niĵ'i o hĵre niĵ'i javamu ijonĵ God-hu ramĵ'ĵjumu ravemu ravaje věnire va'ě'oho ěhuro sisě běhe javo'ajějo. ⁹ O jasi nunehu mu sisě vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'iě'iroho nunoho jahoromo bu'ĵnějo. Ja nune gemu javamu ijonĵ va'oromo mare hijě'oho ěhuro mae javo'ajějo. A'i nune niĵ'i javamu God-hu ramĵ'ĵjumu věni sisěre va'ě'oho ěhuro sisě běhe javo'ajějo.

Sheep subirĵ'ĵjumu nahoromo birohade uhu jĵhoje.

¹⁰ Rĵhu gavě'i raromorějo. Asisĵ'o va'ěne ma-taemo raromarue aribövioho bogave nue huoděgo'irarijějo. Raběni hesi běhoho jabumě muebejěvarue aneraho jaburo ĵ'idĵre raromoromo nasi Vavue ĵ'idĵre hijaje a hesi nuniro raromemu raromarue hĵjo. ¹¹ [God-are A Ma naehu rovode hesi běhoho subirĵ'ĵ'amě'e aribövioho sĵ rueromo maro nugo'amo'iroděni rovode hĵjo.]

¹² Rĵhu ave uhu jĵ majěhi'iě'ajoho jemě diehi uehorovarujějo. Ae gemu sheep aho'oběhe 100 jio'i gemu sidĵvoromo ěma juvě'oho arijo'ohuro sheep ioro'ioroho 99 dahorure nugo'amo'i va'oromo subirĵ'ĵjade sheep-oho nahobe juvo'a'ajějo. Na mae-ějo. ¹³ Nahobe juvoromo birohě'oho evare sheep ioro'iore 99 mae raromare jabesi jĵěnioho ma-bisemu nimoroho'i a'i ě subirĵ'ĵjade sheep gemu'ohunioho nimoroho avoho'ajějo. Iae na mae uěvajějo.

¹⁴ Ĕuhu jĵ hesi běhoho asisĵ'o va'ěne jĵrume raromarue aribövioho rĵhu gemu sisěre va'ě'oho jemesi Vavue ĵ'idĵre hijajohuro ěhi jiě'oho bijĵnimaje hĵjo.

Ekaresia ae gĵehu mu sisě vaejavuego noehu diehi ě'irĵhe jĵhoje.

¹⁵ Ja'o hu'o God uehorovaruje ĵehu ri'ĵroho jasi ĵrire sisě vaejavě'oho jasi sivue va'oromo jemě niĵ'iro ariromo hesi sisěho avoho majahijego hu he'irajo. Heromo huhu ejahě'ohuro ěhuro jasi ĵho jasiro barue'anuějo. ¹⁶ O bogo ejahě'oho va'oromo ae gĵ'o gemu o niĵ'i hu'iraejěvoromo ĵ hesi ĵroro vuonorĵ'ĵ va'ĵnějo. Ĕhesi běhoho God-are surire jĵho ěhi uvě'e hĵjo: Ae rahu ae gĵ hesi sisě a masijo jabesi

nunire majëhijë'iroho ae niö'i o niö'i gemu gavare o hejare jö sisë gemuohuremu majëhijë'oho aëro heromo uvo'a'aruëjo: Iae mae-ëjo. Ëhi jië'e mu sisëho vaejade höjo. Ëhuni ae gö'o gemu o niö'i hu'iraejëvoromo ö hesi öroro va'oromo hesi jö sisëho mevego jabu'o heromo ja ajami'irarëjo. ¹⁷ O jabesi jöhu'o bogo ejëhë'oho va'oromo ekaresiaho ë a hesi sisëho huruoho majëhinëjo. O huhu ekaresia jabesi jö ëhu'o bogo ejëhamu gavë'iroho uvonëjo: Hu a gö va'ëne o vajiohu'e tax gagovaje aho va'ëne höromo nadi gavanovonëjo.

¹⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë sa'are raromoromo öri tugohë'oho jemëro ma-mae tugoho'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajëjo. O sa'are raromoromo öri avoho jiovë'oho jemëro ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajëjo.

¹⁹ Röhu ave jöhu'o uë'ië'ajëjo. Jemë ae niö'i sa'are ariromo jöe gemuoro uehorovoromo ëninamijë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ejëhoromo jemëhu ëninamijarijëhi iae ëhi vaejëho'ajëjo ²⁰ rabëni ae niö'i o niö'i gemu nasi ihore gemuore gagovë'oho naro ë dirö'ore jemë'o jevajëro jië'ëro.

Ae göehu ae gö hesi sisë bogo uehorovoromo vuonugade ë hesi uhu jöhoje.

²¹ Ëhi'amu Peter-ro rueromo Iesu uavadeje: Bada nasi öehu nasi örire mu sisë vae'i hijë'iroho na majae dimino'e uehorovoromo vuonugo'i hi'ejöjo. Na na vae 7 uehorovoromo vuonugo'i hi'ejöjo. ²² Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Na uavajëjo: Bogo vae 7 ëhemu a'i vae majae uehorovoromo vuonugo'i hi'a'anuëjo.

²³ Ëhesi uhu jöho na ua'ië'ajëjo. Sa'a a börömo hesi mu vaejahirue aribövi jabuhu moni bojami'iröhe suri suri ë sa'a a börömehu adahoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. ²⁴ Iae sa'a a böröme gemuëro hijade höjo. Hiromo hesi mu muebejahirue jabesi suri surioho aevoromo adaho'amade höjo. Adaho'amamu ae gemuehu a börömo hesi örire 7 million kina bojami'iröhoho hu'irae barovare höjo. ²⁵ Barovamu a börömohuro gavade ë aho moni bojami'iröhoho bogo eni jiamu gagorovo hesi aribövioho uëvade höjo: Ëhuni ave aho hesi vaborohu'o aboji harihu'ohu'o maho sisëho aho'obëhe ëhu'o jemëro ae gö imëvoromo monioho mana baeromo nasi öroro bojemirëjo. Ëhi jië'oho ë mu vaejaje aehu na mana bojemego bae'ibejodëhi ë monioho naro bae'ejöjo. ²⁶ Ëhi majëhijamu hegorovo ë ahuro ague aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejevonëjo. Iae na aho'o bojami barë'ejöjo. ²⁷ Ëhi jövamu hegorovo rue a

börömohuro huni vavaenimoromo uavade höjo: Iae mae-ëjo. Nadi ijoho bojeminëjo. Iae barëjajëjo. Va'onëjo.

²⁸ Ëhi uavamu iae va'ade höjo. Va'ihö gavade ae gemu hu'o mue vaeromo a börömo hesi mu muebejahajoho jiamu gagorovo guduamade höjo 12 kina hesi örire bojami'iröhëro jië'ëro. Guduamoromo huë husuovahoromo uavade höjo: Nasi monioho bojemijëjo. ²⁹ Bojemijëjamu ague aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromu muebejevonëjo. Iae na bojami'ejöjo. ³⁰ Bojami'ejöjamu bogo ejahade höjo. Bogo ejaho'i guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amade höjo hu ë hibe va'ojuvo ë monioho hesi örire bojami'iröhëgo. ³¹ Ëhi'amu gagorovo a börömo hesi mu muebejahaue a ioro'iorohuro garomo dë vörönëgoromo sisë maro vavaenëgade höjo. Vavaenëgamu va'oromo a börömoho huruoho majahiromo uavare höjo: Ëhi ëhi ë'ë'e höjo. ³² Ëhi ëhi ë'ë'e höjamu rue a börömohuro jöe nugö'öjamu ë mu muebejahaje ahuro rovade höjo. Rovamu a börömohuro uavade höjo: Nasi mu vaejanue aho sareri a sisë bëhe javajëjo. Jero uevë'ëro ëhuni jaehu moni bojemi'iranoho na uehorovoromo vuonugo barëjode höjo. ³³ Naehu jani vavaenimodëhi ja rabëni jasi a göhunioho bogo ëhioho vavaenimane höjo. ³⁴ Ëhi uanugoromo ë arijo'ohuro dë vörönimamu ae uëvamu hegoro mu vaejaje aho guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amare höjo ë hibe va'ojuvo monie aho'obëhe bojami barë'iröhëgo.

³⁵ Jöho ëhi jië'ëro jemë ae gemu gemu jemesi a ioro'ioro jabesi sisë bogo uhohu'o uehorovoromo vuonugë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ë börömehu ë'adëhi jemesi örire ëhi ë'a'ajëjo.

19

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jöhoje.

¹ Iesuro ë jöho majëhinugoromo Galilee sa'are jioromo va'adeje. Va'oromo Jordan beromo ioni göre Judea sa'are rovadeje. ² Rovamu ae aho'obëhe mae rihioromoruomamu huro guomo guomo'e aribövioho avohëvamu mae jëvadeje.

³ Ëhi'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojöro uavareje: Vaboro nugö'ö'amo'iröhe jögoru hesi jöho no he'i naguejëjo. Baruehu rabëni rabëni bijönimoromo vaboro nugö'öjë'ohu na mae o sisë höjo.

⁴ Mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë ave jö adaharijoho rabëni bogo avoho uehorovarujëjo. God-are surire ëhi uvë'e höjo: Bövi bise'o bamade ahuro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo. ⁵ Bamëvoromo

uëvade höjo: Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Ëhi uvë'e höjo. ⁶ Ëhu'ëro jië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i ma-gemu jëvo'ajëjo. God-hu mami'e gemuore havoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo. ⁷ Nadi tarivorëjamu uavareje: Vaboro nugö'ö'iröhoho sisë hö uövuanuoho röhu ëhi jië'oho Moses-ro rabëni ave jögoroho bojamuade höjo: Vaboro nugö'ö'i nagë'oho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. ⁸ Nugö'önëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë hia'i biriri'e aribövie jëvobe rovë'ego ëhuni baruehu vaboro nugö'ö'amo'irarije ë hesi öroho Moses bogo tugohade höjo. Röhu ni'i'ivadiroho ëhi jië'e muoho bogojiade höjo. ⁹ Röhu ave jöho na uë'ië'ajëjo. Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugö'ö'romo magonahe gö masuvë'oho ëho bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

¹⁰ Ëhi majëhijamu hegoroovo hesi ijarahoho jaburo Iesu uavareje: Ja uövuanuoho: Baruehu vaboro masuvë'oho nadi ëma nugö'ö'amorë uövuanuëjo röhu ëhi jië'oho aehu magonaho masuvë'oho bogo maho jianovajëjo. ¹¹ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Magonaho bogo masu'i ma-raromë'oho ae aho'obëhe ëhi ë'ë'oho bogo eni jioruomo'ajëjo. God-hu darugo bojëmamu baerumë'oho ë ariböviohuremu ëhi ë'ë'oho eni jioruomo'i a ioro'ioroho bogo eni jioruomo'ajëjo. ¹² Ëhesi bëhoho ae göëro göëro bëhe gö gö uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'ioroho rahare majare sinoho ëhi jëvë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'ioroho sinoho tarivëhë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'iorohuro God-hu böröme namiromo muebejëvaje hesi muoho uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. Ae rahu ëhi jië'e mu vae'irarije darugo baejë'oho ëhi vaerëjo.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu gagorovo aëro asisö'oho sö ujuoho rueruo-madeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhoromo God uavego ajëmi'iröhego. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesuare ijaraho ömo'ömhuro birëgareje. ¹⁴ Birëgamu hegoroovo Iesuro hesi ijarahoho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ëhi jië'e asisö'o va'ëne jörume raromë'e aribövioho

God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raro-moruomaje höjo. ¹⁵ Ëhi uëvë'ëro övoho jabesi simanore bamëhonugoromo va'adeje.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jöhoje.

¹⁶ Ëhi'amu iae a i'e gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa na diehi jië'e mu maho vaeromo ëhuro ioro'ioemuoho maroho hi'ejöjo. ¹⁷ Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Mu ma vae'irane jöho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. God gemu a maho höjo. Röhu mare hi'i nagë'oho hesi jögoroho ejahonövonëjo. ¹⁸ Ejahonövonëjamu uavadeje: Diehi jië'e jögoroho uevanuëjo. Uevanuëjamu Iesuro uavadeje: Nadi aho anonëjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo. ¹⁹ Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ²⁰ Rajahinëjamu uavadeje: Ëjöho iae na e barëjë'e jevajëjo. Ëhi ë'ë'e jevajëjo röhu mu göho rabe vae'ejöjo ëhuro maro hi'irodoho eni jevo'iröhe. ²¹ Ëhi uavamumu Iesuro uavadeje: Maro hi'iranëro ma-mae javojöro nagë'oho va'oromo jasi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Ëhi ë'ë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Ëhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²² Ëhi uavamumu hegorovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jevë'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromu vavaenimoromo va'adeje.

²³ Va'amu gagorovo Iesuro ijarajo ömo'ömoho uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Bövi bise'o marohë'e aehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho ëhi jië'oho anoji'e mae jio'a'ajëjo. ²⁴ Röhu avehu'o uëvajëjo. Mi börömo anugo gagore nugö'öjë'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu ëhi ë'ë'oho samae jianovo'i bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho ëho anoji'e mae höjo. ²⁵ Anoji'e mae höjamu heromo tiötiövoromo uavareje: Ëhi jië'oho no diehi'oromo maroho va'ëjarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo. ²⁶ Bogo eni javuajëjamu Iesuro ërimëhoromo uëvadeje: Io'ajo. Jemë aëro jëvë'ëro bogo eni jëvajëjo. A'i God-hu mue aho'obëhe vaejë'oho hu eni höjo.

²⁷ Ëhi uëvamumu hegorovo Peter-ro ri'öromu Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugoli jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo. Ëhuni no manaho rabe bae'ëjarëjo. ²⁸ Rabe bae'ëjarëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Maja i'oho rue'iramumu God-are A Maho

naro nasi ihoho dö maro jio'iramu nasi röho mare hiromo nasi aribövioho muebejëvo'ejöjo. Muebejëvo'iramu evare nasi ijarah 12-ho jemëro na'o gemu mae arëto göro göro raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujëjo. ²⁹ O ae rahu javue öe ma'ine vavue vëme aboji harihu'e o sa'ae nasi iho hesi jöëni vuonugo'amo'i va'ë'oho ëhi jië'e ariböviohuro bövi mae baeromo ijonö ma-ioro'io remu maro raro'mo'arujëjo. ³⁰ Ëhi höjo röhu a ioro'io re aho'o nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'i a ioro'io re dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'ajëjo.

20

Ariböviehu grape ö'i bajo mure va'oromo mu vaejamu mu arijo'ehu mana diehi bojëmade uhu jö Iesuhu majëhijadohoje.

¹ Sa'a arijo'e aehu hesi mu hesi öri muebejadëhi ö'idöre hijaje A Börömhuro hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. Sa'a arijo'e ae gemuëro sue'o va'ade höjo ae baejago jaburo hesi grape ö'i bajo mure va'oromo mue vaejahoromo manaho baeromoröhego. ² Va'o ae birohëvoromo uëvade höjo: Muoho vaejehorego noehu a bojëmijaruëhi ëhi jië'e ajivë'e ijo baje gemu majae gemu hesi muohuni bojëmi'iröjo. Bojëmi'iröjamu uavare höjo: Iae mae höjo. Iae mae höjamu rue mu arijo'ohuro hesi mure rëmö'öjade höjo. ³ Ëhi ë'ë'ëro majae 9 o'clock jiamu gavë'i vuonorö'ö va'oromo gavade höjo a ioro'ioroho mu rumo'e market-re ëma riravamu gëgorovo ⁴ uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'o mue vaerëjo. Suvuoro mae dimino'e jiajëhi na ëhi bojëmi'ejöjo. ⁵ Bojëmi'ejöjamu muro va'are höjo. Ëhi'amu maja ririrohu'o maja huotorovadevarohu'o huro market-re vuonorö'ö va'oromo ae gö gö jöe gemuoho uë'i hijade höjo. ⁶ Ëhi ë'ë'ëro majae beva'ia'amu gavë'i market-re va'oromo gavade a ioro'ioroho riravamu gëgorovo uëvade höjo: Majae bövioho jemë rabëni muoho bogo ë'ë'e ëma riravemu riravarujëjo. ⁷ Uavare höjo: Aho moni muoho bogo bojamuijë'ëro ëhuni ma-riravaruëjo. Uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'oromo mue vaejehorëjo.

⁸ Ëhi ë'ë'ëro majae barëjamu gagorovo mu arijo'ohuro hesi mu muebejahaje aho uavade höjo: Mu aribövioho uëvego rue'irarëjo. Rovego suvuoroho bojëmibe va'onëjo. Ijonö ro aevoromo mu vaejare aribövioho urimo manaho bojëmiromo evaro va'o urimo majae göre göre mu vaebe rovere aribövioho bojëmibe va'oromo ijo tugoho'ioho urimo ro mu aevoromo vaejare aribövioho bojëminëjo. ⁹ Ëhi'amu majae beva'ia'amu ro mu vaejare ariböviohuro ajivë'e ijo

baje gemu gemu baeruomade hōjo. ¹⁰ Ēhi baeruomamu gavē'i urimo ro mu vaejare aribōviahuro uvare hōjo: No gō'o dōre bae'ejārē uvare hōjo rōhu jabu'o ajivē'e ijo bajoho ēhi gemuoho baeruomade hōjo. ¹¹ Ēhi gemuoho baeruomoromo mu arijo'oho birevoromo ¹² uaruomade hōjo: Ijo tugoho'i ro mu vaejare aribōviahuro majae ma-bisemu mue vae'i noro sisonuvamu muoho aevoromo majae nijo'e huē vavaenile muoho vaebe va'ojuvo hujeji jeniromamu vuonugare hōjo. Rōhu jero jabumē bojēmijanēhi no'o ēhi gemuoho bojamuijanuējo. ¹³ Bojamuijanuējamu rue mu arijo'ohuro ae gemu uavade hōjo: Isiajo. Na bogo sisē'ioho vaejavode hōjo. Ja'o uehorovējo. Na mami'e uavode hōjo: Ajivē'e ijo baje gemu bojami'ejōjamu hegoro jero uevane hōjo: Iae mae hōjo. ¹⁴ Ēhuni jasi suvuoroho baeromo va'ējo. Nasi nimoromo naehu ja bojamijodēhi ave ijo tugoho'i ro mu vaejehade aho suvuore ēhi gemuoho bojamijajējo. ¹⁵ Nasi moniēro jiē'ēro naehu baeromo rabe rabe negajoho ē'ē'oho ēho na mae hōjo o sisē hōjo. Na suvuoro'e huē baejē'e ae jevajējo rōhu jero rabēni ēho uehorovoromo aho nue huodēganuējo. Ēhi uavade hōjo. ¹⁶ Rōhu uhu jō bēhoho ēhi hōjo. Dejonō jiaruoho nuninō jioruomo'i nuninō jiaruoho dejonō jioruomo'ajējo.

Iesuhu guomorōhe jō urimo vae niō'i majēhijadoho ijonō rōhu maho majēhijade jōhoje.

¹⁷ Iae Iesuro Jerusalem amo bōrōmore ajiomō'i va'adeje. Ōrire va'oromo huro hesi ijarahē 12-ho rori'o sō va'oromo ōrire uēbe va'adeje: ¹⁸ Aveho hehējo. No Jerusalem amore va'aruējo. Va'o ē raromoromo God-ro hesi ēhi bamē'ēro hesi A Maho naro priest masijo jabesi ōvore Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue a jabesi ōvore va'iramu baejevo'aruējo. Baejevoromo nasi jōho mevo garomo uvoruomo'ajējo: Nōrō sisē'e aego guomo'a'ajējo. ¹⁹ Guomo'a'ajēromo na baejevoromo sa'a gōre jioromo rovere aribōvi jabesi ōvore bojēmi'iramu baejevoromo sivegoromo hisuebijevoromo korosire anego'iramu guomevo'ajējo. Guomoromo majae niō'i gemu hesi uhure ri'ō'ejōjo.

James'o John'o jabuhu masije rirarovo'irōhego jabesi vēmehu Iesu ua gavade jōhoje.

²⁰ Ēhi'amu iae Zebedee-are harihe niō'i James'o John'o jabesi vēmohuro jabumē hu'iraejēvoromo rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Na ja ajamuinējo o bogajo. ²¹ O bogajamu hegorovo Iesuro uavadeje: Ja diehi nagajējo. Diehi nagajējamu uavadeje: Na negajējo jaehu bōrōme namiromo muebejavuē'iroho jero uēvego ave

nasi harihu niö'iohuro ö'o jasi bēhire masije rirarovoromo göhuro jasi övo manö göhuro jasi övo adonö ēhi ari'irōhego. ²² Ēhi uavamu hegorovo Iesuro ö'o ö'o uēvadeje: Iae ēhi hōjo rōhu jemēhu ue gevaruje jō hesi bēhoho jemē bogo gav'e'e ēma uevarujējo. Na gavajējo ajuo'e jovo sisēroajuemanovo hesi jio'ego. Ēhi jiē'e huē vavaeni bae'irarijoho na jemē'o eni jēvajējo. Eni jēvajējamu uavareje: Iae no eni javuajējo. ²³ Ēhi uavamu Iesuro uēvadeje: Iae mae hōjo. Naajuemi'irōhe jovo sisēhuro jemē'oajuēmi'ajējo. Rōhu nasi bēhire övo manö o övo adonö ari'irarije jō uē'irodoho ēho bogo nasirehu hōjo. Nasi Vavuehu a rahumēni uvoromo nugade rōhoho ē aho jaburemu nasi bēhiroho ari'a'aruējo.

²⁴ Ēhi'amu Iesuare ijarahō ioro'ioe 10-ho jaburo hejare uvavamu: Ö'o ö'o Iesuare bēhire bōrōme riravol'i uvare hōjamu hegorovo jabesi örire dē vōrōnimoruomadeje. ²⁵ Dē vōrōnimoruomamu gēgorovo Iesuro hesi ijarahō aho'obēhe uēvadeje: Ruehēromo rovamu uēvadeje: Iae jemē'o gavarujējo. Sa'a ioro'ioe rajo jabesi a masijohō jaburo jabesi aribōvioho ruahō'ōjēvoromo jabumēremu masije riravarue hōjo. O jabesi bēhire riravaruhuro ēhi taemēvoromo jōe bojēmijarue hōjo. ²⁶ Sa'a ioro'ioe rajohuro ēhi ē'arue hōjo. Rōhu jemē nadi ēhioho dōroho bamorovorējo. A'i jemesi ae gemu rahu bōrōme nami'i nimē'oho ē aho a ioro'ioe jemē ajēminōvo'irōhe ae jio'a'ajējo. ²⁷ O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimē'oho hu a ioro'ioe jemesi mu vaejēhonōvo'irōhe ae jio'a'ajējo. ²⁸ God-are A Ma naehu a ajēmi'i rovodēhi ēhi ē'orējo. Naehu rovode hesi bēhoho bogo aēro na ajemi'irarijego rue'i a'i naro ae ajēmiromo nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo ēhuro ae aho'obēhe sisēhu tövēvajohō jiovo rēmō'ō'irodēni ēhuni rovode hōjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sisē'e ae niö'i ajēmade jōhoje.

²⁹ Ēhi'oromo Iesumēro Jericho amoho nugo'i va'amu ae aho'obēhe rihromoruomadeje. ³⁰ Rōhu nuni sisē'e ae niö'i öri ionire arijē'e jiareje. Ariromo hejare uvavamu: Iesuro rova'ajē uvamu hegorovo ma-darugo'o uvareje: [Bada] David-are ujohō bōrōme javaje noni vavaenimējo. ³¹ Vavaenimējamu hegorovo ae aho'obēhe jaburo birēgoromo uēvareje: Jōe vuonugohējo. Jōe vuonugohējamu hejē'i rōhu maho darugo ma'o uvareje: Bada David-are ujohō bōrōme javaje noni vavaenimējo. ³² Vavaenimējamu Iesuro va'adoho vuonugo'i ē namiromo uvēvadeje: Avehuro ruehēromo rovamu uēvadeje: Naro diehi ajēmijōro

nëgajëjo. ³³ Nëgajëjamu uavareje: Bada ajamuego no nune dadovoromo uheriharëjo. ³⁴ Uheriharëjamu Iesuro jabumëni vavaenimoromo nunoho rëhëhadeje. Rëhëhamu ma-burëro uherihoromo hesi ijore va'areje.

21

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jöhoje.

¹ Iae Iesumëro va'o Jerusalem bëhire va'oromo Olives Dahrure Bethphage amo'ere ajio suorovareje. Suorovoromo Iesuro ijorajoho niö'i rëmö'öromo ² uëvadeje: Arue jemesi nunörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey-oho harihohu'o benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'iraejëvo ruerëjo. ³ O aehu jö uëvë'iroho uarëjo: Badaro ave mioho nimo'ego ëhuni hu'iraejëvo va'aruëre. Ëhi ua'iramu iae ma-burëro uë'a'ajëjo: Ëhi ë'ohëjo.

⁴ Röhu ëhi ë'iröhe mu hesi bëhoho God-are surire jö jajivarëhi ëhi jioröhego. Jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro uëvadeje:

⁵ Jemëro Zion amo rajoho ëhi uërëjo:

Gahëjo. Jemesi börömhuro jemesi örire rovajëjo.

Hu sanu'e aëro jië'ëro donkey döre hiromo rovajëjo.

Donkey hesi harihure hiromo rovajëjo.

⁶ Amo Iesuro hesi ijorajoho rëmö'öjamu va'oromo Iesuhu uëvadëhi ëhi ë'areje. ⁷ Ëhi'oromo ë donkey niö'ioho vëmohu'o harihohu'o hu'iraejëvo rueromo niögoho jabesi dejore ruaho'amo bahijamu gagorovo Iesuro ë ajio hijadeje. ⁸ Hijamu ae aho'obëhe a ioro'iorohuro niögoho örire aha-hobe va'i a ioro'iorohuro ijo rude tarivo'amoromo ahahobe va'areje. ⁹ Iesure nuninö va'oruomadohu'o dejonö rueruomadohu'o ma-darugo'o uvoruomadeje:

Ave aho David-are ujoho böröme vaeromo rovajoho mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

God mabëhëjo.

¹⁰ Ëhi'amu Iesuro Jerusalem amore höröjamu gavë'i amo raje ae magonahe aho'obëhe tiötöivoromo uëvareje: Ëho rahuo höjo. ¹¹ Rahuo höjamu Iesu'o rueruomade ariböviohuro uëvareje: Ëaho Galilee sa'are Nazareth amore hiromo jö God-aro baeromo majahuijaje aho höjo.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo ë'ade jöhoje.

¹² Ëhi'amu Iesuro God-are amo börömore va'adeje. Va'i gavade aëro bövie bise'e imo'amamu rarovö'öjëvadeje. Rarovö'öjëvoromo gavade aëro sa'a göre göre jioromo rovare

aribövi jabesi ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho i'imëmamu gëgorovo jabesi mu maratuoho huotovö'öjêhoromo ugo imo'amarue aribövi jabesi arêtohu'o huotovö'öjêhadeje. ¹³ Huotovö'öromomo uëvadeje: God-are surire jajivoromo uvê'e hōjo: God nasi osaho aëro uvoruomoma'ajêjo: Êho God-are örire jö ato'iröhe osaho hōjo. Êhi uvê'e hōjo röhu jemëro mu sisê ël'ë'ëro êhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihirovarue juju gagoho va'ëne hōjo.

¹⁴ Êhi uëvamu nuni sisê'e hörü sisê'e aribövioho God-are amo börömore rueruomamu Iesuro avohëvadeje. ¹⁵ Avohëvamu gagorovo priest masijohu'o jögoru öri röjêhijarue ariböviohu'o êho jaburo gavare Iesuro êhi jiê'e mu masijoho vae'amamu hejare asisö'ëro uvo'i arijavamu: Ave aho David-are ujoho böröme vaeromo rovajoho mabêhë uvoruomamu hegorovo dë vörönimoruomadeje. ¹⁶ Dë vörönimoruomoromo Iesu uavareje: Arue asisö'ëhu jö sisê uvoruomajoho na ja hejanuëjo o bogajo. O bogajamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Iae na hejajêjo. God-are jöho surire jajivoromo uvê'e hōjo: God jero asisö'ohu'o asisö'o inino mahu'o avohëvë'ego jasi ihoho mabêhe uvoruomaje hōjo. Êsurire jöho rabëni bogo avoho gavarije hōjo. ¹⁷ Êhi uënugoromo Iesuro ë rëmoromo Jerusalem amore jioromo va'oromo Bethany amore höröromomo vahie gemu ë hijadeje.

Mesehu bajo bogo raejöro Iesuhu uavade jöhoje.

¹⁸ Hijê'ëro sisonuvamu gagorovo Iesuro Jerusalem amo börömore vuonorö'ö va'i va'adeje. Örire va'amu hōmadeje. ¹⁹ Hōmamu va'ihö gavade mesoho öri ionire namijamu gagorovo bëhire va'oromo gavadeje bajoho bogojio'i mahano rudu'emu jiamu. Ma-hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijoho nadi bajoho raenêjo. Êhi uavamu gagorovo mesoho ma-burëro sahorijadeje. ²⁰ Sahorijamu gagorovo Iesure ijorajoho jaburo tiöromomo uavareje: Diehi'ego mesoho ma-burëro sahorijajêjo. ²¹ Sahorijajêjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uëli'ë'ajêjo. Jemë bogo uehore niö'i bae'irögoro God gemu mae uehorovë'oho naehu meso avohode êhi jiê'e mu vaejê'oho eni jëvo'ajêjo. Röhu bogo êhemuoho vae'i ave dahoru uavë'oho: Ri'öromomo va'o jovo börömoromo bu'örovonë uavë'oho iae êhi jio'a'ajêjo. ²² O rabe rabe God ua gavë'oho mae uehorovoromo uvë'oho: God-ro ajemi'ajê uvë'ohuro êhuro iae bae'a'arujêjo.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hō uavare jöhoje.

23 Ëhi uëngoromo Iesuro God-are amo bërömore ajiomadeje. Ajiomoromo God-are jö bëhoho ae røjëhijadeje. Røjëhijamu priest masijohu'o a duvaho ömo'ömo'u'o ëho jaburo rueromo uavareje: Jaehu God-are amo bërömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge javoromo o raro darugoho bojamijë'ëro ëhi jië'e muoho vaejanue höjo. 24 Vaejanue höjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo. Jemëhu mana uevë'oho naro jemë uë'ejöjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo. 25 John-hu bapataeto vaejavuonövadoho ë darugoho dinö'e baejade höjo. Na God-ro o ma-aëro darugoho bojamijë'ëro ëhioho ë'onövade höjo. Ë'onövade höjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho God-ro John darugoho bojamijade hö uavë'oho Iesuro uö'a'ajëjo: Ëhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo. 26 O noehu Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö ua'iröhoho röhu ae aho'obëhe juhuonëmiromo bogo ëhioho ua'ejarëjo ë hesi bëhoho jaburo uvoruomë'ëro: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae hö uvoruomë'ëro. 27 Ëhi uarovoromo Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bëhoho no dadivavuajëjo. Dadivavuajëjamu hegoroovo Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uevariye jöho na'o bogo uë'ejöjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo.

Harihu niö'ihu diehi ë'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

28 Röhu ave uhu jö heromo diehi uehorovarujoho majehirego na he'iröjo. Iae ae gemu hu harihe niö'i jëvade höjo. Harihe niö'i jëvë'ëro vavuohuro va'oromo murioho uavade höjo: Jue'i jaruvo grape ö'i bajo muoro va'oromo mue vaejehonëjo. 29 Vaejehonëjamu muriohuro ri'öromo uavade höjo: Na bijönegajëjo. Bijönegajë uanugoromo röhu ijonö avoho uehorovoromo mue vaejaho'i va'ade höjo. 30 Ëhi'amu vavuohuro va'oromo ijarajoho jöe gemuoho majahiromo uavade höjo: Muoro va'oromo mue vaejehonëjo. Vaejehonëjamu ijarajohuro uavade höjo: Apo iae na va'ejö uaromo röhu bogo va'ade höjo. 31 Ëhi jië'oho di ahuro vavuehu nimadëhioho vaejade höjo. Vaejade höjamu uëvareje: Muriohurajo. Muriohurajamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o önö'e jijiharue magonahohu'o ëho jaburo jemë iosirëmiromo urimo God-are aharire va'oromo raromego huro jabumë muebejëvaje höjo. 32 Rabëni hesi bëhoho John-ro jemesirire rovade höjo öri maho røjëhijego ga'irarijeko. Rovamu jemëro hu bogo ma uehorovo'irögoro vajiohu'e

tax baejarue ariböviohu'o önö'e jijiharue magonahohu'o ëho jaburo hu mae uehorovoruomade höjo. Mae uehorovamu jemëro ëho garomo röhu bogo avoho uehorovoromo huotorovoromo John ma uehorovarije höjo.

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

³³ Röhu uhu jöe gö'o majëhi'ië'ajoho hehëjo. Iae sa'a arijo'e ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore iromo rova'o rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajio ë hiromo muoho atovoröhego. Ëhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uënugoromo ri'öromo va'o sa'a göro ë hijade höjo. ³⁴ Sa'a göro va'oromo hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho dunovamu gagorovo hesi mu vaejharue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijoho mu muebejarue aribövioho uërego nasi ö'i bajoho i'imëmego ujuoheho ruerëjo. ³⁵ Ujuoheho ruerëjamu hegorovo va'are höjo. Va'oromo suorovamu gëgorovo mu muebejarue ariböviohuro guduamëvare höjo. Guduamëvoromo göho hisuebi'i göho ano bamo'i göho munëro vajamijamu guomade höjo. ³⁶ Ëhi'amugo mu arijo'ohuro mu vaejharue ae gö'o rëmö'öjade höjo mure va'oröhego. Urimo mu vaejharue ae gemu gemu rëmö'öjë'ëro röhu evaroho ae aho'obëhe rëmö'öjade höjo. Rëmö'öjamu va'oromo mure suorovamu gëgorovo mu muebejarue ariböviohuro urimo rueruomamu ë'arëhi ëhi sisë vaejëvare höjo. ³⁷ Sisë vaejëvamu ijo tugoho'i mu arijo'ohuro uvade höjo: Arue mu muebejarue ariböviohuro nasi harihoho garomo uvo'a'aruëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni mae uehorovo'aruëjo. Ëhi uvoromo nugö'öjamu mure va'ade höjo. ³⁸ Va'o höröjamu garomo uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamoromo hesi sa'aho nosi baejarëjo. ³⁹ Ëhi uarovoromo ë aho mure jiamu guduamoromo rori'o bijimo bu'öromo anamu guomade höjo. Ëhi'are höjo.

⁴⁰ Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro mure rovë'iroho mu muebejarue aribövi jabesi öriroho diehi'ëvo'ajëjo. ⁴¹ Diehi'ëvo'ajëjamu uavareje: Sisë jioruomo'ego ijumëvo barëromo muoho a maho bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Mueberomo majae eni jiego ö'i bajoho uroromo hesiroho

i'imamiröhego. ⁴² Ëhi uëvamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ave uhu jöho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo.

Ëho noro garomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe ë'lë'e höjo.

Ëjö God-are surire jajivamu adaharijoho jemë diehi'oromo ë hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

⁴³ Ëhu'ëro jië'ëro naro jemë uëvajëjo: Jemëhu God-are aharire raromoromo hesi mu muebebe rovariye muoho God-ro baeniëhiromo ae gö bojëmi'iramu jaburo hesi aharire raromoromo ë muoho mueberomo rae avoho'aruëjo.

⁴⁴ [Röhu aehu ë munë döre bejë'oho ahoro ahoro bae'a'ajëjo. O ë munëhu a döre berovë'oho aho sa'ijovo barë'ajëjo.]

⁴⁵ Iesuro uhu jöe gö gö ëhi jövamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo garomo uvareje: Nosi jöe jövajëromo ⁴⁶ guduamo bava'ië'oromo uvareje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: Iesu hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae hö uvoruomaje hö uvoromo jabumë juhuonëmiromo vuonugareje.

22

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

¹ Iae Iesuro röhu maho uhu jöe gö gö ae majëhijadeje.

² Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. Sa'a a böröme gemüero söröe baejade höjo hesi harihohuro masuromo iröhego.

³ Ëhi ë'lë'ëro hesi mu vaejaharue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijoho rueröhego naehu mami'e uëvode aribövioho uërego rue'irarëjo. Rue'irarëjamu uëvamu bijönimoruomade höjo.

⁴ Bijönimamu hegorovo sa'a a börömhuro mu vaejaharue a ioro'ioroho uëvade höjo: Söröre rueröhego uëvodoho ëhi uërëjo: Jöe hehëjo. Nasi söröho eni jië'e höjo. Nasi mi masije ma-mabëhe naehu ma-je mio'amaje sanuovë'e mioho bijuëmoromo buvomoromo bahijë'e jevajëjo. Bövie bise'e eni avohë'e jevajëjo. Ëhuni rovego no ë söröho i'irarëjo. Ëhi uërëjo. ⁵ Ëhi uëvamu jöho bava'oromo majëhijamu ë ariböviohuro bogo ejëhë'e öre gö öre gö va'are höjo. Göero hesi mure va'ade höjo. Göero hesi moni muro va'ade höjo. ⁶ Ioro'iorohuro ë anu rovere aribövioho guduamëvoromo mu sisë vaejëvoromo muo'amare höjo. ⁷ Ëhi'amu ë sa'a a börömhuro dë vörönimade höjo. Dë vörönimamu

muorovo aribövioho rëmö'öjamu jaburo ë anëgare aho muo'amoromo jabesi amoho bue'öjêhare höjo. ⁸ Bue'öjamu gagorovo a bërômohuro hesi mu vaejharue aho uëvade höjo: Söröho eni jië'e höjo. Röhu rueromo sörö ihë uëvamu juahemijare ariböviehu rueromo sörö ijë'oho sisë höjo. ⁹ Èhuni öri masijoro va'irarijoho va'oromo ae rahu rahu birohëvë'oho uëvego söröro rue'irarëjo. ¹⁰ Rue'irarëjamu hegorovo rue mu ariböviohuro örire va'oromo a sisëhu'o a mahu'o birohëvoromo aho'o sô ujuoho rovare höjo. Rueruo-mamu sörö osaho rarovade höjo.

¹¹ Rarovamu a bërômohuro ë aribövioho gë'i osare rovade höjo. Rue'i gavade höjo ae gemu masuvarue sörö i'i io'amarue niögoho bogo ba'amë'e ma-hijamu. ¹² Ma-hijamu gagorovo uavade höjo: Isiajo. Masuvarue niögoho bogo ba'amë'e ja diehi'oromo ave osaroho rovane höjo. Osaroho rovane höjamu ruehuro jörumoraëjade höjo. ¹³ Jörumoraëjamu rue a bërômohuro ri'öromo mu aribövioho uëvade höjo: Övo hörü'oho tövo'amoromo babu'öhego amonö ramoramore va'o hijajo. Èdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo. ¹⁴ Èhesi bëhoho God-ro ae aho'obëhe ruejöro uëvaje höjo. Röhu ae ma-gemu gemu hesinö jëvojöro bæjëvaje höjo.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹⁵ Èhi'amu iae Pharisee ariböviohuro va'oromo jöe atoromo uarovareje: È'ego no Iesu sareramego hu guaro berovo'irajo. ¹⁶ Èhi atonugoromo jabesi ijore ijore jijiharue a ioro'iorohu'o Herod-are aribövi ioro'iorohu'o rëmö'öjamu va'oromo Iesu sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja a mae javë'ëro God-are mu örohemu røjahuijego. O aho bogo juhuonëmijego. Èhesi bëhoho jero no göromo ae bëröme o bise'e javuajëromo jöe gö gö bogo røjahuijanue höjo. ¹⁷ Èhuni ave jöho ja diehi uehorovanuoho majahuijego no hejarëjo. Rome a bërômohuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojämijarue höjo. Noehu èhi ë'aruoho na ehuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ¹⁸ Bogajamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë sisë vaejevo'i ue gevaruëromo uëvadeje: Sareri aribövie jëvajëjo. Jemë rabëni na bijioho gevarujëjo. ¹⁹ Tax a bojëmijaruje ijo bajoho røjehihego na gavöjo. Gavöjamu ijo bajoho barovareje. ²⁰ Barovamu garomo uëvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. ²¹ Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a bërömo hesi höjo. Rome a bërömo hesi höjamu uëvadeje:

Ēhuni Rome a bōrōmo hesiroho ēho hesi ōroro bojami'i God-arohe ēho God-are ōroro bojaminōvorējo. ²² Ēhi uēvamu hegorovo tiōjēvamu Iesu ē nugo'i va'oruomadeje.

Iesuhu guaro berovojōro vuovē'e aribōviehu ri'ōruomorōhe jō Sadducee aribōviehu hu ua gavarohoje.

²³ Va'amu gagorovo majae gemuore Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovarēje. Jabumē Sadducee jō uehorovarue aribōvie jioruomadeje. Sadducee aribōviahuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovē'oho ijonōho bogo ri'ō'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajējo. Ēhi uvoruomaje aribōviahuro rueromo Iesu guaro berovojōro sarerisareriamiro mo uavareje: ²⁴ Tisa Moses-ro jōgore jajivoromo uōvuē'e hōjo: Aboji harihu'o rumo'e vuovego diehi ē'irōhe ōroho aviēhi hōjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejē'e baruehu guomo'i vaboro nugē'oho hesi ōhuro vuojiroho masuromo ēhuro guomade ō hesi ihero ujoho vaejaho'ajējo. Moses-are jōgoroho ēhi hōjo. ²⁵ Ēhi jiē'ēro iae ae aho'obēhe 7 ma-ō ōmo'ōmēremu nosirire raromare hōjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade hōjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejē'e baruoho guomade hōjo. Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gagorovo ō gōhuro vuojiroho masuvade hōjo. ²⁶ Masuromo guomade hōjo. Ō ōmo'ōmo ioro'ioroho ēhi gemuoho ē'obe rovarē hōjo. Ō ōmo'ōme 7 jabuhu ē magonahe gemuoho masube rovaroho ē magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejē'e aho ma-vuovēvobe rovarē hōjo. ²⁷ Vuovobe ruejuvo barējamu ijo tugoho'ioho ē magonahoho hu'o guomade hōjo. Ēhi'are hōjo. ²⁸ Ēhi ē'arohuni ēhuni ave jōho no ua gal'ie'aruējo. Jero uvanue hōjo: Vuovoromo ri'ō'ejarējo. Ēhuni vuovē'e aribōviehu ri'ōruomorōhe majaroho ae 7 hōjo rōhu ē magonahoho di ahu'o hi'a'ajējo. Barue aho'obēhe masuvē'ego ēhuni uvaruējo.

²⁹ Ēhi uavamu hegorovo Iesuro uēvadeje: Bogajo. God-are surire jōhu'o huhu mu vaerōhe darugohu'o jemē bogo avoho gavarujēro sisē'i uehorovoromo ue gevarujējo. ³⁰ Ēhesi bēhoho vuovē'ēro ri'ōruomo'irōhe maja rovē'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ō'idōre mararomaruēhi ēhi raro mo'aruējo. Ēhuni ē magonahehu di ahu'o hi'irōhe jō ue gevarujoho bēhi rumo'e hōjo. ³¹ Ējōho jemēro uvaruje hōjo: Vuovē'e aribōviehu ri'ō'irōhe jōho sareri jōe hōjo. Ēho bogo sareri jōehu jio'i jō mae hōjo. Ēhesi bēhoho vuovoromo ri'ō'irōhe jōho God-ro jemēni jōvamu

hesi surire jajivoromo uvë'e hōjo: ³² Na Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae jevajëjo. Jemë rabëni ë jō hesi bēhoho bogo avoho baejarije hōjo. God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jō hesi bēhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'iolemuoho barë'i va'o raromego muebejëvaje hōjo. God bogo vuovoromo ioro'iolemu barëjë'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho iae muebejëvaje hōjo. ³³ Iesuro Sadducee aribövioho ëhi uëvamu ae aho'obëhe heromo jōe barëjëvadeje.

God-hu bojamuade jōho diho bōrōmoho jiajoho aehu Iesu ua gavadohoje.

³⁴ Ëhi'amu Pharisee ariböviohuro hejare uvavamu: Iesuro jō mae jōvamu ehuro Sadducee aribövioho jō mana majahi'irōhoho bogohō uvavamu hegoro gagovorovareje. ³⁵ Gagovorovonugoromo Jew rajo jōgoru öri rōjëhijaje ae gemuëro Iesuare dēho bijioho ga'irōgoro ri'ōromo uavadeje: ³⁶ Tisajo. God-hu bojamuijade jōgore aho'o jio'amajoho di jōho bōrōmoho hōjo. ³⁷ Bōrōmoho hōjamu uavadeje: Jasi dē vövöbajo'e aru'ahe uehore aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. ³⁸ Ëho jō bōrōmo bōrōmoho jië'ego ëho nuniroho hōjo. ³⁹ O ë jō hesi bēhirohu'o iae gemuoho hōjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ⁴⁰ Dē vövöbajo'e aho'o God bojami'irane jōhu'o jasi ae gemuoho rajahi'irane jōhu'o bēhoho jëvajëjo. God-are surire jō Moses'o jō God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iorohu'o jajivo'amaroho ëho ado sirino'oho jio'amajëjo.

Bōrōme namiromo ajamuaje a hesi jō Iesuhu rōjëhi'i uë gëvadohoje.

⁴¹ Iae Pharisee ariböviohuro gagovoruomamu gavë'i Iesuro uëvadeje: ⁴² Bōrōme namiromo ajëmi'irōhe a hesi jōho jemë diehi uehorovarujëjo. Hu rahuare ujoho hōjo. Uavareje: Hu David-are ujoho hōjo. ⁴³ David-are ujoho hōjamu uëvadeje: Ëhi jië'oho God-are Aru'ahoho rabëni uavamu David-ro bōrōme namiromo ajëmi'irōhe aho Bada uavade hōjo. ⁴⁴ Ëhesi jōho David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e hōjo: God Badaro nasi Bada uavade hōjo: Nasi övo manö rojo hijego ja'o muorovarue aribövioho naro ruahö'öjëvego hörëro vijuvo taemo'amo'irane hōjo.

⁴⁵ Ëhesi bēhoho bōrōme namiromo ajëmi'irōhe a hesi jōho David-ro jajivoromo uvë'e hōjo: Bada hōjo. Bada hö uvë'e jiaje ehuni nadi uvorëjo: Bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho ma-David-are uje hōjo. ⁴⁶ Ëhi uëvamu aehu Iesu mana

ua'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvamu ijonö jöe gö gö ua ga'ie'aroho juhuonivoromo vuonugareje.

23

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o ëho jabuhu sareri'e mu vaejaruëhi aehu bogo ëhi ë'iröhego Iesuhu jövadohoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro hesi ijarahö ömo'ömo'u'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe uëvadeje: ² Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo Moses-are sionoho baejë'e höjo. ³ Moses-are sionoho baejë'e jëvaje ëhuni mu jö rabe rabe uëvë'oho ejëhoromo ëhi vaenövorëjo. A'i jabuhu ömaruëhioho nadi ëhioho ömorëjo. Rabëni hesi bëhoho jö majëhijaruëhioho muoho bogo ëhioho vaejarue höjo. ⁴ Aehu i'u'e inömo ujuoho va'oruomöjörö buahore bahijëhoromo tövëhoromo va'ego bogo ajëmiromö övo namehu vitu banigöjomëharuëhi ë Pharisee ariböviohu'o jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o jaburo ëhi ë'arue höjo. I'u'e muoho aho'o ae bojëmiromö bogo mae bogo ajëmi'i ma-nunëremu gëvarue höjo. ⁵ Jabu mu rabe rabe vaejë'oho aëro gëjörö ma-döhemu vaeruomaje höjo. Ëhesi bëhoho jabumëro nimoruomaje höjo aëro gëromö uvoruomörohëgo: Jabumëremu God mabëhe uehorovoruomaje höjo. Aëro ëhi uvoruomörohëgo nëgëgo God-are jö'e suri surioho maua gagore bahiromö övo ahore varijore muoho taemoruomaje höjo va'orahoro jio'amëgo aëro garuomöjörö. O God-are örire jö ato'i io'amarue niögure ö'i ëgobövie be io'amöruomaje höjo va'orahoro jio'amëgo aëro garuomöjörö. ⁶ O sörö i'i va'ë'oho o God rajahijarue osare va'ë'oho a masijehu rarömaruire ë va'o rarömo'i nimarue höjo. ⁷ O imo'amaruire va'ë'oho nimarue höjo ae aho'obëhe uvoruomörohëgo: Jabumë a masijëro jijihajëromö rajëhiromö jejëmiruomörohëgo. O nimarue höjo aëro jejëmiromö uërohëgo: Tisajo. ⁸ Röhu ae göehu jemë döre bamëvoromö uëvë'oho: Tisa uëvë'oho ëhi jië'oho sisë höjo rabëni hesi bëhoho jemë ö ömo'ömëremu jëvo'i jemesi Tisaho na gemu jevë'ego. ⁹ O ave sa'are rarömarue aribövioho nadi döroho bamëvoromö uërëjo: Apajo. Ëhesi bëhoho ae gemu ö'idöre hijajoho ëho iae jemesi Vavu Börömoho höjo. Ëhuni ëhi jië'e jöho nadi uërëjo. ¹⁰ O ae göehu jemë döre bamëvoromö uëvë'oho: Simano vaejanue aho javajë uëvë'oho ëhi jië'oho sisë höjo. Ëhesi bëhoho jemesi Simano Vaejaje Aho ma-gemu jevajëjo böröme namiromö ajëmijaje ahuro jevë'ëro. ¹¹ A'i a masije jemesirire jioruomajoho ëhi

jië'e aribövioho mu ajëmi'iröhe aribövie jioruomo'ajëjo. ¹² Ae rahu sivu uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomomo'ajëjo.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijaruë ariböviohu'o sisëre va'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹³ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomo'iröhe öroho tugohëharuje höjo aëro ë va'o raromojöëni. Jemë God-are ahariroho bogo va'o raromo'i nimaruje höjo. O ae göehu God-are aharire va'o raromo'ia'amu gëvë'oho ahëvaruje höjo.

¹⁴ [Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho magonaho doru jabesi bövioho bise'oho ëma ujuohëharuje höjo. Ëma ujuohëhoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvaruje höjo aëro gëromo uvojöro: Mu mae vaejaruëjo. Ëhi jië'e sareri'e muoho vaejarujego ëhuni God-ro i'u börömo mae bojëmi'ajëjo.]

¹⁵ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho jemëro jovo göre göre sa'a göre göre ae dinëmibe va'aruje höjo ma-ae gemuëro hesi muoho vuonugo'i Jew rajo muoho baeröhego. Ae dinëmibe va'oromo gavaruje aho jemesi jöho ejëhoromo Jew rajo mu baejamu gavë'oho jemëro ë aho mu sisë röjahijego mae höromo vaeromo jemëhu sisë ë'oromo vëni'e örire va'arujoho ë ahuro jemë iosirëmiromo sisë börömo bëhe ë'oromo vëni'e örire va'o hesi höjo.

¹⁶ Vaevë'e nuni ramoramovë'e aribövi jemëhu ae gö öri röjëhi'ie'arujoho sisërëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho jemëro ae ëma majëhiromo uëvaruje höjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'ie'oho God-are osa börömo hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëromo röhu mu bogo vaejë'oho iae hesi höjo. A'i God-are osa börömore jio'amaje gold hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo.

¹⁷ Nune ramoramovoromo simane sisë'i uehorovë'e aribövie jëvajëjo. Ëhi majëhijaruje hesi bëhoho nani jemëro uvaruje höjo: God-are osa börömo hesi ihoho bise'e jio'i God-are osa börömore jio'amaje gold-ho iho böröme höjo. Röhu ë gold-ho bogo God-are osa börömoroho jio'amo'ibejajo bogo

God-are gold maho jio'amo'ibejajo. A'i ë gold-ho God-are osa bõrõmore jio'amë'lëro ëhu'ëro ëho gold maho hõjo. Gold-huro bogo God-are osa bõrõmoho iosiramiromo iho bõrõmoho jio'i God-are osa bõrõmo hesi ihohuro gold ihoho iosiramiromo bõvioho jiaje hõjo. ¹⁸ O jemëro jõe gö ëma majëhiromo uëvaruje hõjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'lë'o'ho God-are maratu hesi iho uvoromo ae uëvë'o'ho: Na mue ëhi ëhi ë'ejõ uëromo rõhu mu bogo vaejë'o'ho iae hesi hõjo. A'i God-are maratu dõre bahijahare suvuro hesi iho uvoromo ae uëvë'o'ho: Na mue ëhi ëhi ë'ejõ uëvë'o'ho iae ë muoho vae'a'anuejo. Bogo sarerivo'anuejo. ¹⁹ Nuni ramoramo'e aribövie jëvajejo. Nani jemëro uvaruje hõjo: God-are maratu hesi ihoho bise'e jio'i God-are maratuore jio'amaje suvuroho iho bõrõme hõjo. Rõhu ë suvuroho bogo God-are maratuoroho jio'amo'ibejajo bogo God-hu ujuoho'irõhe suvuro maho jio'amo'ibejajo. A'i ë suvuroho God-are maratuore jio'amë'lëro ëhu'ëro ëho suvuro maho hõjo. Suvurohuro bogo God-are maratuho iosiramiromo iho bõvioho jio'i God-are maratu hesi ihohuro suvuro ihoho iosiramiromo bõvioho jiaje hõjo. ²⁰ Aehu darugo'e jö ato'lë'iroho God-are maratu hesi iho darugo'o majëhijë'o'ho ë hesi bëhoho bogo maratu hesi ihohemu uvo'i maratuore jio'amaje suvuro hesi ihohu'o uvoromo ë'arue hõjo. ²¹ O ae rahu God-are osa bõrõmo hesi iho darugo'o majëhijë'o'ho ë hesi bëhoho bogo osa hesi ihohemu uvo'i osare hijaje A hesi ihohu'o uvoromo ë'arue hõjo. ²² O ae rahu ö'idõ hesi iho darugo'o majëhijë'o'ho ë hesi bëhoho ö'idõre jiaje God-are rõho hesi ihohu'o ë hijaje a hesi ihohu'o uvoromo ë'arue hõjo. Ehuro darugo'o majëhijarue hõjo.

²³ Vaevë'e jögoru öri rõjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo gemu gemu God suvure bojami-jaruje hõjo. Ehi jië'e jögoru ininoho ejaho avoharuje hõjo. Ehi jië'o'ho iae mae hõjo. Nadi vuonugorëjo. Rõhu ëho ma-jianovo'i jö ioro'ioroho masijo jiajoho ëho bogo uehorovaruje hõjo. A ma-mae vaejëvo'irarije muoho a huë baejëvo'irarije muoho ahorire vaejëvo'irarije muoho ëho rumonimaruje hõjo. Nadi rumonimo'ibejarijëjo. ²⁴ Majo majo biseharihehu jemesi jovore beva'ë'o'ho io bu'öromo jovoho i'i majo bõrõmo bõrõmoho bogo avoho gavë'e manimu'öjaruje hõjo. Jö masijoho bogo uehorovo'i ma-jö ininohemu uehorovaruje hõjo. Ehuro nunoho ramoramovëvego öroho sisë'i rõjëhijaruje aribövie jëvajejo.

25 Vaevë'e jögoru öri röjêhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemë hevöe enatue dönöhemu u'o'amaruje höjo. Gagonöho ae gö jabesi ie jove vajiohëro ujuohoromo aegë'ëro ir-ijiomomo'amë'e höjo. Èhu'ëro dönöho aje jio'i gagonöho va'inumi'e jio'amajëjo. Jemesi mu sisëho ëhi jianovajëjo. 26 Pharisee jemë ae gemu gemu nuni ramoramo'e ae jëvajëjo. Urimo ae gö jabesi iohu'o jovohu'o vajiohehu ujuohoromo hevöre bahiromo enatuore oteharujoho vuonugorego hevö o enatu gagoroho va'inumoho bogojio'irajo. Èhi è'ë'oho jemesi hevöhu'o enatuohu'o döhu'o uhohu'o mae jio'amo'ajëjo.

27 Vaevë'e jögoru öri röjêhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemesi jöho uhu'e uë'ië'ajëjo. Vuovë'e sino bahi'amarue munëho aëro ajivë'e osëro buejaho'amarue höjo nu ano'e mae jio'amoröhego. Buejaho'amego dönöho ajivë'e mabëhe jio'amo'i gagonöho vuovë'e a jabesi ijo'ahohu'o sagohohu'o ëhuremu jio'amajëjo. Jemë ëhi jië'e jëvanovajëjo. 28 Döhemu mae jëvego aëro gëromo uvoruomaje höjo: Jemë a mae jëvajëjo. A'i jemesi uhoho sareri sareri'e mu sisëmu vaejaruje jëvajëjo.

29 Vaevë'e jögoru öri röjêhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi sino guavo'amare huoho avoho'amaruje höjo. Mu mae vaejare a mami jabesi huoho avohoromo muebejaruje höjo. 30 Avohoromo mueberomo jemë uvaruje höjo: Nosi hijo miono'ehu raromare majaroho evaroho no'o javuo'ibejajo no jabumë bogo ajëmiromo God-are jö majëhijaruje aribövioho muo'amo'ibejarëjo. 31 Iae mae-ëjo. Èhi atarujoho ëho jemëro huruoho majahuiromo uöromo è'arujëjo: God-are jö majëhinövare a muo'amare aribövi jabesi ujo ömo'ömëro javuë'ëro jabesi öre gemuore jijiharue aribövie javuajëjo. 32 Jemë ëhi jië'e aribövie jëvë'e jiaje ëhuni jemesi hijo miono'ehu mu sisë aevoromo vaebe rovarëhi jemesi nimarujoho jemë'o ëhi jië'e muoho vaebe jijihorëjo. Na ë hesi jöho bogo uë'ejöjo. 33 Sigobe jëvo'amajëjo. Sigobu aboji harihu'e jëvo'amajëjo. Èhi jië'e mu vaejè'oho diehi'oromo vënöho garaedivorëjo. 34 Èhuni aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövo'iröhe aribövioho simano ma'e aribövioho jö röjêhinövo'iröhe aribövioho Iesu naro rëmö'ö'iramu ö'oruomo'ajëjo. Ö'iramu jemëro ioro'ioroho muo'amo'arujëjo. O korosire ano

taemo'amo'arujëjo. Ioro'ioroho God rajahijaruje osare osare hisuebi'amo'arujëjo. O amo göre jio'iramu amo göre siho ujuoho va'onövo'arujëjo. ³⁵ Ëhi ë'iramu ëhuni ma-maemu jië'e aribövi aehu muo'amobe rovere ë hesi i'uoho jemesi örire rue'a'ajëjo. Aevo'ioho aëro Abel a mae anoromo a ma ioro'ioroho muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho jemesi hijo miono'ohuro Barachiah-are harihe Zechariah anare höjo. God-are osa börömo numëhi jio'i God-are suvoro bahijaruje maratuoho ruhëhi jiamu Zechariah ë ririre anare höjo. ³⁶ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are aribövi ëhi muo'amobe rovere ë hesi i'uoho aho'obëhe ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade jöhoje.

³⁷ Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijaruje aribövioho muo'amaruje höjo. God-hu jemëni rëmö'öjaje aribövioho munëro vajëmijaruje höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë ëhi gagovëvoromo gemuore rëmo'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije höjo. ³⁸ Ëhuni ave jöho hehëjo. God-ro jemesi amoho vonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo. ³⁹ Naro jemë'o hiromo va'iramu jemë nasi nu ano'oho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vonorö'ö rue'iramu evare avoho geromo nasi jöho majëhiromo uvo'a'arujëjo: Badare ihore rovajoho mabëhëjo. Ehuremu uehorovorëjo.

24

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Ëhi uënugoromo Iesuro God-are amo börömore jioromo va'amu gavë'i hesi ijarahö ömo'ömhuro ro birohoro God-are amo hesi javue gö gö röjahi'amareje. ² Röjahi'amamu Iesuro uëvadeje: Ave öri ari'oho aho'o jemë iae gavarujëjo. Röhu aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave munë javuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

³ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro Olives Dahorure ajio hijadeje. Hijamu hesi ijarahö jaburo sivue ajio hu'o raromoro uavareje: Ave jöho majahuego no hejarëjo. God-are javu masijehu rireromo'iröhego uövuanohö ëho divare jio'a'ajëjo. O no mu rabe garomo uvo'ëjarëjo: Jero rue'ië'anuëjo. Rovego ave sa'aho bövioho bise'ohö barë'ië'ajëjo.

⁴ Barë'ië'ajëjamu hegoroovo Iesuro uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu guaro rireromëvo va'a'ajëjo. ⁵ Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro bëröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. Ëhi uëromo ae aho'obëhe sarerëmi'iramu uvo'a'aruëjo: Mae-ëromo guaro rireromo'ajëjo. ⁶ Röhu he'a'arujëjo muorovo jöe ruenövo muorovonövo'iramu he'a'arujëjo. Ëhi hejë'oho bogave gemu juhuonivo'irarijëjo. Öre gö bogojië'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i hesi majae göro jio'a'ajëjo. ⁷ Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojio'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e jiajoho hijiohijiovo'amo'ajëjo. ⁸ Ëhi jië'e huë vavaenoho rue'iramu mu sisëho bogo burëroho barë'i magonahehu aevoromo raho'i hara'uajëhi ëhi aho aevoromo huë vavaene bërömohe baebe va'oruomo'ajëjo.

⁹ Ëhi'o'iramu evare aëro jemë guduamo ujuohëvo va'o a masijo jabetesi övore bojëmi'aruëjo jaburo huë vavaene bojëmi'iröhego. O muo'amëvo'aruëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho aho'obëhe jaburo uvoruomo'ajëjo: Jemëro na uehorovevaruje hö uvoromo nue huodëgoruomo'ajëjo. ¹⁰ Ëhi'o'iramu evare ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevaruoho vuonugo'i mue gö gö uehorovoruomo'ajëjo. Aemo'aemohuro aemo'aemoho sarerisareriëmiromo ae gö jabetesi övore bojëmi'aruëjo sisë vaejëvoröhego. Göëro göho nue huodivorovoruomo'ajëjo. ¹¹ Ae göëro göëro ri'öromo ae sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uë'iramu ae aho'obëhe heromo mae höromo guaro rireromo'aruëjo. ¹² Mu sisë aho'o rumorovobe va'iramu gagorovo ae aho'obëhe göehu gö huë baerovarue muoho vuonugo'iramu sisërë'ajëjo. ¹³ Ëhi ë'oruomo'ajëjo röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. ¹⁴ Röhu God-hu bëröme namiromo muebejëvaje jö maho aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'oruomo'ajëjo ae aho'obëhe sama'e heruomoröhego. Jöho sa'ae aho'obëhe majëhi barë'iramu evare sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'a'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁵ Röhu Daniel jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro mami'e God-are surire jajivoromo uövuade höjo: God-are osa ijumaje sisëhuro God-are osa maremu nami'a'ajëjo.

Daniel-hu jajivadēhi ēhi ga'a'arujējo ē sisēho God-are os-are nami'iramu. Iesuro ēhi majēhijadeje. Ējō Iesuhu majēhijadoho adahoromo avo'avoho gare. ¹⁶ Amo Iesuro jō vituoho majēhiromo uēvadeje: Sisēhuro God-are osare nami-jego gagorovo ave Judea sa'are raromaruje aribōvioharo huruomoromo dahoru'ero iojiomorēne. ¹⁷ Ae rahu javu dōnō haradare raromē'oho nadi abueromo osare inōmoho va'o ujuoho'i ma-huruomoromo va'orēne. ¹⁸ O mure raromē'oho nadi vuonorō'ō va'o niōgoho ujuoho'i ma-huruomoromo va'orēne. ¹⁹ Rōhu ē huē vavaeni rue'irōhe majaroho dē'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amē'e magonahohu'o jabumē vaevē'oho diehi huruomoruomo'ajējo. ²⁰ Rōhu God ua garējo huro ajēmego ēhuro niohijo majaroho o nuho majaroho bogo huruomo'irarije hōjo. ²¹ Rabēni hesi bēhoho evare majaroho huē vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'a'ajējo. Ēhi jiē'e huē vavaenoho urimo God-hu sa'a bōvi bise'o bamadevaroho bogojiobe ruejuvo ro jaruvo majahu'o ēhi jiē'e huē vavaenoho bogohōjo. O ijonōhu'o bogojio'i ē majaho gemu bōrōmoho jio'a'ajējo. ²² Ēhuē vavaeni maja ēgobōvi jiajoho God bogo tarioromo bune-muoho bamo'ibejajo aho bogo biririvoromo raromo'ibejajo. A'i God-ro hesi baejēvade aribōvioho uehorovēvoromo ē majaho tarioromo bunemu bamo'ajējo.

²³ Ēhi jiamu ae gōehu uēvē'oho: Aveho ro gahējo. O arueho va'o gahējo. God-hu uavē'ero bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho aviae o aruae hō uēvē'oho nadi maho uehorovorējo. ²⁴ Ēhesi bēhoho rabēniajo. Ae aho'obēhe rueromo sarerēmiromo uēbe va'a'aruējo: God-hu uevē'ero bōrōme namiromo ajēmi'irode aho jevajējo o jō God-aro baeromo majēhijaje ae jevajējo. Sarerēmiromo ēhi majēhi'aruējo. Majēhiromo bogo gavarue mu masijo masijoho vaenōvo'aruējo eni jēvego God-hu sōjēvade aribōviohu'o sarerēmego rireromo'irōhego. ²⁵ Rōhu hehējo. Ijonō jiorōhe jōho na urimo majēhijē'e jevajējo.

²⁶ Ēhu'e jiaje aehu uēvē'oho: Ēhuro va'o garējo. Aruae je'ore hijajē uēvē'oho nadi va'o garējo. O uēvē'oho: Hu gurihiromo osaro hijajē uēvē'oho nadi maho uehorovorējo. ²⁷ A'i baderehu aruhe baderivoromo ajivo va'o anume bu'ōjego gavarujēhi God-are A Maho naro ēhi ma-va'orahoro rue'iramu ge'a'arujējo. ²⁸ Sagohe dinō'e jiajire ē ugoho gagovoruomo'ajējo.

God-are A Maehu ruerōhe jōhoje.

²⁹ Rōhu ē huē vavaeni majaho barē'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo

jijoho sisërë'amoromo ö'idöre inömoho aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo. ³⁰ Èhi'o'iramu evare God-are A Ma nasi ajohuro ö'idöre ajivo'iramu ga'a'aruëjo. Èho garomo sa'are aribövioho aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o börömo mae baeromo ö'idöre suere ruvebi'iramu. ³¹ Ruvebiromo hëgöho ma-darugo'o huo'iramu nasi aneraho rëmö'ö'ejöjo. Rëmö'ö'iramu ro God-hu sējēvade aribövioho gagovëvo'aruëjo. Arua anumiae sa'ae dinö'e dinö'e maja rojomajire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

³² Röhu meso hesi uhu jöho heromo bëhoho avoho uehorovorëjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majahoe iae dunovajëjo. ³³ Èhesi bëhoho jemë ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovanu gavë'iroho uvorëjo: Èmajahoe iae rovajëjo. ³⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo vuovo barëjë'iro evare naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³⁵ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Iesuhu vuonorö'ö rueröhe maja no bogo gavarue jöhoje.

³⁶ Röhu ë majahoe divare jio'iröhoho aho bogo gavaruëjo. Ö'idöre raromarue anerahu'o Harihoho na'o bogo ga'i hesi Vavuohuro gemuëro gavajëjo. ³⁷ Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ië'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ëhi gemuoho jio'a'ajëjo. ³⁸ Jovo börömo bëhe rojomoromo öri ari'e aho'o bae'iröhe majahoe dunovamu evare aëro ie jove ue'ahobe masurovobe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'ojuvo evare Noah-mëro boat börömore rumo va'are höjo. ³⁹ Rumoe va'amu gavë'i a ioro'iorohuro uvoruomade höjo: No mae raromaruëjamu evare jovo börömo huro rojomoromo jabumë aho'o baeniagëgo barë nahonahovade höjo. God-are A Ma naehu rue'ië'iroho ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. ⁴⁰ Èmajahoe rue'iramu evare ae niö'iro mure ariromo muoho vae'iramu gavë'i aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo. ⁴¹ Magonahe niö'iro gemuoro ariromo ioho sa'ijovoromo avoho'iramu aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo. ⁴² Èhi ë'iröhohuni ëhuni gavë'iajo. Jemesi Bada naehu rue'irode majahoe jemë'o bogo gavarujëjo. ⁴³ Ave uhu jöhu'o avo'avoho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu vahi'e divare rueröhe majahoe osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo gavë'i hiromo vajiohu'e a hesi öroho tugohahego

osaho bogo dadovoromo inömoho ujuoho'ibejajo. ⁴⁴ Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naro rue'ejöjo.

A börömo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberöhe jöhoje.

⁴⁵ Aehu hesi a börömo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejaje ëhi jië'e aho uehorovohëjo. Ëa hesi a börömohuro hu uavë'e höjo. Na va'ie'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabesi iruno'oho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'ë'e höjo. ⁴⁶ Va'o hijuvo röhu ijonö vuonorö'ö rueromo garöhe ë ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojami'ajëjo. ⁴⁷ Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ëhuni na mu börömorö bamavo'ejöjo. Jero nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'e aho'o muebejehonëjo. Mu avo'avoho muebejë'oho iae hu ëhi ua'a'ajëjo. ⁴⁸ A'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi börömoho örisanuovajëromo ⁴⁹ ri'öromo mu vaejarue aribövi ioro'ioroho muo'amoromo vörö'e jovo sisë ue'ahoruomaje ariböviohu'o gemuore hiromo ioho jovoho i'a'ajëjo. ⁵⁰ Ëhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi börömoho ma-majioho rue'a'ajëjo. ⁵¹ Rueromo sino haho'oho sisë maro ijumahoromo nugö'ö'iramu sisëro va'oromo sareri sareri'e ariböviohu'o hi'a'ajëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajëjo.

25

Aborido ioro'iorehu sisë'i uehorovo'i ioro'iorehu avo'avoho uehorovare uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Nasi majaho rovego God-hu böröme namiromo a diehi muebejëvo'iröhe jöho naro uhu'e majëhi'ie'ajëjo. Iae magonaho aboride aho'obëhe övo gö mine övo gö mine raromoruomade höjo. Raromoromo iroho gae ujuohoromo i'o masuvade aho biroho'i va'oruomade höjo. ² Röhu aboride övo gö mine simano sisë'i uehorovarue aborido ömo'öme jioruomo'i aboride övo gö mine ëho simano mae uehorovarue aboride jioruomade höjo. ³ Simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe jovoho bogo ujuoho'i irohemu ujuoho va'irögoro ⁴ simano mae uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe huonore jovohu'o irohu'o ëhi ujuohoromo va'oruomade höjo.

⁵ Ëaboridoho övo gö mine övo gö mine jaburo va'oromo

muebejuvo gavare i'o masuvade aho bogo vejö'oho rovamu gagorovo nunëhëgamu hegorovo momorö'oruomade höjo.

⁶ Momorö'öjuvo vahi riri'e aëro ma-darugo'o uvare höjo: Nosi aho rovajëjo. Ruehego va'oromo biharëjo. ⁷ Ruehego va'oromo biharëjamu hegorovo aborido ömo'ömohuro ri'oruomoromo jabesi iroho avoho'amare höjo. ⁸ Avohoromo simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo simano mae uehorovarue aboridoho uëvare höjo: Jemesi jovoho gö bojamuihëjo. Nosi iroho duorohahuo'amajëjo. ⁹ Duorohajëjamu uëvare höjo: Bogajo. Jemë'o no'o biguvego barëjöëni bogo bojëmi'ëjarëjo. Ëhuni va'oromo jemesi gö imohëjo. ¹⁰ Imohëjamu ë aboridoho jaburo jove imo'i va'oruomade höjo. Va'oruomamu i'o masuvade ahuro rovade höjo. Rovamu iro ma avohare aboridoho jaburo ë ahu'o gemu mae osanö va'oruomade höjo masurovare söröho i'iröhëni. Osanö va'oruomamu ojoho tugohare höjo.

¹¹ Ojoho tugohamu magonaho ioro'iorohuro ijore rueroomade höjo. Rueroomoromo i'o masuvade ahuni uvare höjo: Asë'e asë'e oje jiovahuego no ö'arëjo. ¹² Ö'arëjamu ruehuro uëvade höjo: Na jemë bogo gëvaje höjo. Iae na mae uëvajëjo. Ëhi'are höjo. ¹³ Ëhuni gavë'iajo na divare majare rue'irodoho jemë bogo gavë'e jëvaje.

Ae niö'i gemu jabesi a börömo hesi moni ujuohoromo diehi ë'are ë hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁴ Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvo'iröhe öri hesi uhu jö göho aviëhi höjo. Ae gemuëro öre gö va'irögoro hesi mu vaejaharue aribövioho uëvamu rovere höjo. Rovamu uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi sa'aho bövioho bise'oho avoho muebejehorëjo. ¹⁵ Avoho muebejehorëromo mu ariböviehu mu böröme o bise'e vae'iröhoho eni jëvamu garomo ëhi hesi monioho böröme o bise'e ëhi ae gemu gemu bojamibe va'ade höjo jaburo ëho baeromo hesi muoho vaejahoröhego. A göho 5,000 kina bojami'i a göho 2,000 kina bojami'i a göho 1,000 kina ëhi bojamijade höjo. Ëhi i'imëminugoromo va'ade höjo. ¹⁶ Va'amu gavë'i 5,000 kina baejade ahuro ujuoho va'oromo mue vaeromo ëhuro 5,000 kina gö'o döre baejade höjo. ¹⁷ 2,000 baejade aho hu'o mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejade höjo. ¹⁸ Ëhi'o'irögoro 1,000 kina baejade ahuro va'oromo guae umoromo hesi a börömo hesi ijo bajoho ë gurihi bahijade höjo.

¹⁹ Ëhi'oromo raromobe va'ojuvo majae ëgobövie barëjamu jabesi a börömhuro vuonorö'ö rovade höjo. Rueroom uëvade höjo: Ruehego na gëvöjo nasi ijo bajoho diehi muebejehë'e jëvego. ²⁰ Ëhi uëvamu 5,000 kina baejade

ahuro 5,000 kina gö'o döre baejadoho ëhu'o barueromo bojamiromo uavade höjo: Bada jero 5,000 kina bojemijane höjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 5,000 kina gö'o döre baejahë'e jevajëjo. ²¹ Baejahë'e jevajëjamu hesi a börömhuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanue a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni ëhuni naro bövi mae bojami'ejöjo muebejeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo. ²² Gemuoro nimoroho'irarëjamu 2,000 kina baejade ahuro rueromo uavade höjo: Bada jero 2,000 kina bojemijane höjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejahë'e jevajëjo. ²³ Baejahë'e jevajëjamu hesi a börömhuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanue a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni ëhuni naro bövi mae bojami'ejöjo muebejeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo.

²⁴ Gemuoro nimoroho'irarëjamu 1,000 kina baejade ahuro rovade höjo. Rueromo uavade höjo: Bada na mae garomo uvode höjo: Ja vörö'e aëro javë'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ja ma-ijanue höjo. ²⁵ Ëhi javë'e aego ëhuni naro ja juhuonamiromo jasi 1,000 kina bava'oromo sa'a gagore gurihi bamode höjo. Aveho gavëjo. Jasi ijo bajoho aviae höjo. ²⁶ Aviae höjamu rue a börömhuro ri'öromo uavade höjo: Sareri mu bijöni'e a sisë bëhe javajëjo. Jero uvane höjo: Ae göehu ba'amaroho bivaroho nöröro ma-ijaje höjo. Jero ëhi uvane höjo. Na mae-ëjo. ²⁷ Ëhuni ja nasi ijo bajoho baeromo avoho bahijarue aribövi jabesi övore bamo'ibejanëjo. Ëhi ë'ibejanëjo na rueromo nasiroho baeromo gö'o döre bamaroho ëhu'o bae'ibejöjo. ²⁸ Ëhuni jemëro 1,000 kina ë ia hesiroho baeniahiromo 10,000 kina baejë'e aho bojamihëjo. ²⁹ Ëhesi bëhoho mu vae'irane suvuore javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajëjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro baeniahi'ajëjo. ³⁰ Röhu ë mu bogo vaejaje aho gud-uamoromo babul'öhego amonö ramoramore va'o hijajo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo. Ëhi uëvade höjo.

Maja viture a ma a sisë mevavuo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³¹ Röhu jö göho God-are A Maho naro anerae aho'obëhe jabu'o gemu mae nasi aji'o rovë'iroho evare nasi aji'e röho mare ajiö hi'ejöjo. ³² Hi'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho jaburo rueromo nasi nunire gagovoruomo'ajëjo. Gagovoruomo'iramu sheep muebejaje aehu sheep o

goat adovoromo hahagu hahagu nugo'amaruëhi naro ë aribövioho ëhi adovëvoromo hahagu hahagu rëmo'ejöjo. ³³ Hahagu hahagu rëmoromo sheep ma va'ënoho nasi övo manö rëmo'i goat sisë va'ënoho nasi övo adonö rëmo'ejöjo. ³⁴ Rëmonugoromo a bërömo ho naro övo manö riravarue aribövioho uë'ejöjo: Nasi Vavuohuro jemesi örire huë mabëhe bojëmijë'e jiaje jemesi röhoho ro baehëjo. Ëröhoho urimo sa'a bövi bise'o bamadevare huro avoho nugëhobe rovë'e höjo jemëro ë hesi aharire raromo'irarijego. ³⁵ Rabëni hesi bëhoho urimo na hömevamu jemëro ie i'imemijarije höjo. Na huë girihevamu jemëro jovoho bojëmijarije höjo. Naro ame göro jioromo ö'amu gegorovo uevariye höjo: Nosi osaro ro hijëjo. ³⁶ Niögu rumo'e jevamu niögoho i'imemamu io'amode höjo. Guomo guome baejevamu jemëro muebejevariye höjo. Savoiji gagore hijamu jemëro rueromo gevariye höjo. ³⁷ Gevariye hö'iramu rue aribövi mahuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi höjo röhu no divare gavare höjo ja hömavamu ioho i'imamare höjo. Divare gavare höjo ja huë girihavamu jovoho bojamare höjo. ³⁸ Divare gavare höjo ja ame göro jioromo rovamu uavare höjo: Nosi osaro ro hijëjo. Divare gavare höjo niögu rumo'e javamu niögoho i'imamare höjo. ³⁹ Divare gavare höjo ja guomo guome baejavamu o savoiji gagore hijamu no ö'oromo gavare höjo. ⁴⁰ Ëhi ue'iramu a bërömo ho naro uë'ejöjo: Aveho na jö mae uëvajëjo. Nasi öe iho ma-bise'o jië'oho mae avoharijohuro ëhuro na'o mae avohevariye höjo.

⁴¹ Ëhi uënugoromo huotorovoromo nasi övo adonö riravarue aribövioho uë'ejöjo: I'ue bae'ië'e aribövie jëvaje rori'o va'ohëjo. Ravemu ravaje vëni'e öri ari'oro va'ohëjo. Ëvënoho God-ro Satan'o hesi anera ömo'ömo hu'o ëho jabuni avohëhë'e höjo. ⁴² Rabëni hesi bëhoho na hömevadoho jemë ioho bogo i'imemijarije höjo. Huë girihevadoho jemë jovoho bogo bojëmijarije höjo. ⁴³ Ame göro jioromo ö'odoho jemë bogo uevariye höjo: Nosi osaro ro hijëjo. Niögu rumo'e jevadoho jemë niögoho bogo i'imemarije höjo. Guomo guomo baejevadoho o savoiji gagore hijadoho jemë bogo ro muebejevariye höjo. ⁴⁴ Bogo ro muebejevariye hö'iramu rue ariböviohuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi höjo röhu no divare gavare höjo ja hömavamu o huë girihavamu o ame göro jioromo rovamu o niögu rumo'e javamu o guomo guome baejavamu o savoiji gagore hijamu garomo bogo ajami'i ma-nunëremu gavare höjo. ⁴⁵ Ma-nunëremu gavare hö'iramu naro uë'ejöjo: Nasi öe iho ma-bise'o jië'oho bogo ma avoharijohuro ëhuro na'o bogo ma avohevariye höjo.

⁴⁶ Ĕhi uē'iramu ĕ aribövioho sisĕro va'oromo ma-ioro'io remu i'ue baeruomo'ajĕjo. A'i aribövi mahuro maro va'oromo ma-ioro'io remu raromoruomo'ajĕjo.

26

Iesu ano'i mevare jöhoje.

¹ Ĕjöho majĕhi barĕnugoromo Iesuro hesi ijarahojomo'ömo'ömo uĕvadeje: ² Iae jemĕ'o gavarujĕjo majae niö'i hesi uhure evare God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho rue'a'ajĕjo. Rue'iramu aĕro God-are A Maho na guduamevoromo a masijo jabetesi övore bojĕmi'aruĕjo korosire ano taemevoröhego.

³ Iesuro ĕhi jövo'irögoro röhu evare priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömo'u'o ĕho jaburo priest börömo ihe Caiaphas-are osa börömore ĕ ro gagovareje. ⁴ Gagovoromo jöe mevoromo uarovareje: No diehi'oromo Iesu saginiĕri guduamoromo ano'ejarĕjo. ⁵ Sörö majaroho bogo gudu-amo'ejarĕjo aĕro göromo no'o muorovoruumojöĕni.

Magonahehu ridi'e oso Iesuare simanore otehade jöhoje.

⁶ Ĕhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje. ⁷ Ie ijamu gagorovo magonahe gemuĕro munĕ huono mabĕhe baeromo rovadeje. Ĕhuono gagore ridi'e osoho jiadeje. Huonore oso imarue hesi manaho bövi mae jiadeje. Magonahohuro ĕ osoho barueromo Iesuare simanore otehadeje. ⁸ Simanore otehamu gagorovo Iesuare ijarahojoho jaburo dĕ vörönĕgamu uarovareje: Osoho rabĕni ĕma otehö'öjajĕjo. ⁹ Ae gö jabetesi örire imo'ibejarĕjo manaho bövi mae bae'ibejarĕjo. Ĕmanaho baeromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorĕmi'ibejarĕjo. Ĕhi jiĕ'oho iae mae jio'ibejajo. Röhu ĕma otehö'öjade höjo. ¹⁰ Ĕhi atamu hegorovo Iesuro göromo uvadeje: Ĕhi jiĕ'e jöho ataruĕromo uĕvadeje: Jemĕ rabĕni magonahoho huĕ vavaenoho bojamijarujĕjo. Mu mabĕhe nasi örire vaejevĕ'e höjo. ¹¹ Bövi bise'o rumo'e ariböviohuro jemĕ'o raromobe jijihö'aruĕjo mae vaejĕvojöro. A'i naro jemĕ'oho bogo hibe juvo'ejöjo ĕhi avohevojöro. ¹² Ĕmagonahehu oso nasi sinore bamehade hesi bĕhoho nasi sinoho avohehade höjo ĕhuro aĕro hure mae bamevoröhego. ¹³ Ave jöho na jö mae uĕ'iĕ'ajĕjo. Sa'ae dinö'e dinö'e aehu nasi jö ma majĕhibe jijihĕ'iroho ĕ magonahehu ĕ'ade jöhu'o majĕhibe jijihö'aruĕjo aĕro hu mae uehorovoruumoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruĕmade jöhoje.

¹⁴ Ĕhi'amu Iesuare ijoraje 12 rōhu gemu hesi ihe Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uēvadeje: ¹⁵ Naehu Iesu jemesi ōvore bojēmijē'oho jemē ijo baje dimino'e bojemirējo. Bojemirējamu rueho jaburo ajivē'e ijo bajoho adahoromo 30 bojamijareje. ¹⁶ Bojamijamu evare Judas-ro aevoromo ōre nahadeje Iesu jabesi ōvore bojēmi'irōhēro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumēhu ijare jōhoje.

¹⁷ I Dē Huaje Oso Rumo'e I ibe va'irōhe majaho aevoromo rovamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo rueromo Iesu uavareje: Ja nagajoho no dinō'e va'oromo God-hu Vörö Tugohade Sörōho avohaho'ejarejo. ¹⁸ Ĕhi uavamu uēvadeje: Jerusalem amo bōrōmohuro va'oromo ē a hesi osaro va'oromo uarējo: No rōjahuijaje ahuro uvajējo: Nasi majaho dunovajējo. Ĕhuni naro jasi osare ō'oromo God-hu Vörö Tugohade Sörōho nasi ijorajoho jabu'o gemu mae i'ejōjo. Ĕhi uarējo. ¹⁹ Ĕhi uarējamu rue ijorajoho jaburo Iesuhu uēvadēhi ēhi ē'oromo sörōho avohareje.

²⁰ Ĕhi'amu vahiromadeje. Vahiromamu gagorovo Iesuro hesi ijoraje 12-ho jabu'o gemuore hijadeje ē ioho i'irovo. ²¹ Hiromo ioho ijē'i uēvadeje: Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Jemē ae gemuēro na bijōnegarue aribōvi jabesi ōvore bojēmi'anuējo. ²² Bojēmi'anuējamu hegorovo uehore gō gō bōrōme baeromo ae gemuēro gemuēro uavareje: Na bogo ēhioho ē'ejōjo. Na na mae uvajējo. ²³ Mae uvajējamu hegorovo uēvadeje: Naehu i hevōre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro ē mu sisēho vae'a'ajējo. ²⁴ God-are surire jajivarēhi hesi A Maho na ēhi guomevo'ajējo. Rōhu na bijōnegarue aribōvi jabesi ōvore bojēmi'irōhe aho vaevē'oho sisērē'ajējo. Ĕaho bogo raho'ibejajo ēhuro mae jio'ibejajo. ²⁵ Mae jio'ibejajamu Judas Iesu bijōnimarue a jabesi ōvore bojēmi'irōhe ahuro uavadeje: Na bogo ēhioho ē'ejōjo. Na mae-ējo. Na mae-ējamu uavadeje: Jero jasi jōvanuējo.

Sino'o kō'o aevoromo ijare jōhoje.

²⁶ Ĕhi'amu ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribōvioho suvuorēmiromo uēvadeje: Baeromo ihējo. Aveho nasi sine hōjo. ²⁷ Ĕhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo bojēmiromo uēvadeje: Jemē ae aho'obēhe enatuore jovoho baeromo ihējo. ²⁸ Aveho nasi kōe hōjo. Ae aho'o jemesi jōēni kōho rovevoromo guomevo'ajējo ēhuro sisēho mu'uvēhorōhego. Guomevo'iramū ēhuro God-hu muebejēvo'irōhe jōgoroho marē'ajējo. ²⁹ Rōhu aveho hehējo. Na ijoho ō'i bajo jovoho bogo i'ejōjo hujeji ēho

majaho rovego evare jemë'o na'o nasi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo ö'i bajo jovo i'oho ue'ahoröhëni. ³⁰ Ëhi uënogoromo God rajahijarue jöho ionugoromo suorovo va'oromo Olives Dahorure iojionmareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhoröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

³¹ Iojiomoromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jaruvo vahire ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejöjo. Ano'iramu huhu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiae va'o'amo'ajëjo. God-are jö ji-ajëhi ëhi remo va'a'arujëjo. ³² Remo va'iramu guomoromo ri'önugoromo naro urimo Galilee va'ejöjo. Jemë ijore ö'a'arujëjo. ³³ Ëhi uëvamu Peter-ro ri'öromomo uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi örire uehorovaruocho vuonugo'i ramo va'a'aruëjo röhu na bogo ëhioho ë'ejöjo. ³⁴ Bogo ëhioho ë'ejöjamu Iesuro Peter uavadeje: Ëhi uevanuëjo röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. ³⁵ Ëhi uë'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: O na bogo ëhioho ë'ejöjo. Aehu anegamu ja'o gemuore guomo'ië'iroho na bogo ëhioho majëhi'ejöjo. Bogo majëhi'ejöjamu ijarajo ioro'ioroho aho'o jabu'o ëhi gemuoho Iesu uaruomadeje.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are örire ëninamijade jöhoje.

³⁶ Ëhi'amu Iesuro öri ari'o ihe Gethsemane hesi ariböviohu'o rovadeje. Rueromo uëvadeje: Avehuro rarohego na aruëre va'oromo God-are örire jöe jövöjo. ³⁷ Ëhi uënogoromo Peter'o Zebedee-are harihoho niö'i jabu'o sö ujuoho va'oromo huë vavaene böröme baeromo nurunurumadeje. ³⁸ Nurunurumoromo uëvadeje: Na sisë maro huë vavaene baejevajëjo. Ëhuro guomevo hesi höjo. Ëhuni nadi momorö'ö'i ma-nune jioromo avoho mueberovë'e raromohëjo. ³⁹ Ëhi uënogoromo rori'o va'oromo sa'are behumoromo nu ano'oho sa'are amoromo God ëninamiromo uavadeje: Apo jasi örire öre gö javë'oho i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'iröjo. Röhu naehu nimajoho nadi ë'i jaehu nimanuëhi ëhi ë'onëjo.

⁴⁰ Ëhi ëninaminugoromo vuonorö'ö rueromo gavade hesi ae niö'i gemu momorö'öjamu gëgorovo Peter uavadeje:

Majae ma-bunemu nune jioromo na'o gemuoro mueberov'e raromo'irarijoho jemē diehi'oromo bogo eni jëvājëjo. ⁴¹ Nune jioromo mueberomo ëninamihego God-ro ajëmego Satan-ro bogo dinëmego ëhuro bogo bejëvo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimo'i jemesi sino haho'oho u'uhë'e hōjo.

⁴² Ëhi uëngoromo rōhu maho va'oromo ëninamiromo uavadeje: Apo öre gö bogojavo'i i'uehu huë vavaenehu nasirire ruejōro nimë'oho iae ëhi ë'onëjo. ⁴³ Ëhi uanugoromo vuonorō'ō rueromo gavade jabumë nunëhimo'amo'ego momorō'ōjamu gëgorovo ⁴⁴ rëmo'i vuonorō'ō va'oromo urimë'i vae niō'i ëninamijade jōe gemuoho rōhu maho ëninamijadeje. ⁴⁵ Ëninaminugoromo rueromo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë diehi'oromo nuhoromo ma-momorō'öemu momorō'ōjarujëjo. Gahëjo. Majaho mami'e rovë'e hōjo. Aëro God-are A Maho na bijōnegarue aribövi jabesi övore bojëmi'ië'ajëjo. ⁴⁶ Ri'ōromo go va'ohego va'arëjo. Gahëjo. Na bijōnegarue a bojëmi'irōhe aho rovajëjo.

Iesu guduamare jōhoje.

⁴⁷ Ëhi uëvamu gavë'i Judas rovadeje. Iesuarë ijorajë aho'obëhe 12 rōhu Judas hu'o jabesi aë gemuoho jiadeje. Judas rovamu aë aho'obëhe mae siravae kepatae ujuohoromo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömuhu'o ëho jaburo rëmō'ōjë'ëro jië'ëro. ⁴⁸ Rōhu ë hesi urimo ë sareri'e aho Judas-ro ë aribövioho uëvadeje: Ga'irarije naro di aho dudōhamu gavë'oho uvorëjo: Iae Iesu hörōmo guduamorëjo. ⁴⁹ Judas-ro ëhi uëvë'ëro huro rueromo ma-burëro ro Iesu uavadeje: Bada vaevë'ëromo dudōhadeje. ⁵⁰ Dudōhamu uavadeje: Isi jasi nimanue muoho vaejëjo. Ëhi uavamu aëro rueromo Iesu guduamareje. ⁵¹ Guduamamu gagorovo aë gemu Iesuarë bëhire namijadohuro hesi kaejōho jijōromo priest bōrōmo hesi mu vaejajë aho anoromo hia'oho tariō'ōjahadeje. ⁵² Tariō'ōjahamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jasi kaejōho sionoro vuonorō'ō ba'amëjo. Aë rahu kaejōehu o bijehu bunehu muorovë'oho kaejōhuro bijohuro bunohuro muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo. ⁵³ O jaehu a ananue hesi bëhoho nani jero uvanuëjo: Nörōhu hesi Vavu ua gavë'oho bogo ajamiromo anerae aho'obëhe mae gemuore jioruomajoho rëmō'ō'iramu rueruomoromo na ajemi'aruëromo ëhuni aho ananuëjo. ⁵⁴ Rōhu naro hu ua ga'ibejōjo God-are surire jajivarëhi muoho bogo ëhioho jio'ibejajo. Ëhuni ajemi'irōhe jōho Vavuoho bogo ua ga'ejōjo.

⁵⁵ Iesuro ëhi uanugoromo ë rueruomade aribövioho uëvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajëjo.

Jemë rabëni siravaho kepataho ujuohoromo guduamevo'i rovarujëjo. Mami'e majae aho'o naehu God-are amo börömore hiromomo God-are jö hesi öri a røjëhinövodoho jemë evaroho bogo guduamevariye höjo. ⁵⁶ Röhu avevejö'e vaejaruje mue aho'o hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro God-are surire jajivoromo uvare höjo: Ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. Jabuhu jajivarëhi ëhi jioröhego ëhuni ave muoho rovë'e höjo. Ëhi uëvamu hesi ijoraje aho'obëhe hu nugo'i huruomoromo va'areje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

⁵⁷ Ëhi'amu gagorovo Iesu hu'irae rueromo priest böröme Caiaphas-are osare rovareje. Rueromo gavareje jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o a duvaho ömo'ömo'u'o ë gemuoro gagovë'e jiamu. ⁵⁸ Iesu priest börömo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribövire Iesu rihromoromo priest börömo hesi osare rovadeje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruë numë javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ë va'oromo priest hesi mu vaeruomaje ariböviohu'o gemuore hijadeje diehi'aruoho garöhëni. ⁵⁹ Ëhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'iorohu'o ae nahareje sarerivoromo ëma huruoho majëhiromomo uëröhego: Iesuro ëhi jië'e mu sisëho vaejumu gavare höjeho heromo Iesu anego guomoröhego. ⁶⁰ Nahoromo bogo birohareje. Ae göëro göëro rueromo Iesure jö sarerivoromo majëhijaroho bogo eni jiohe va'ojuvo hujeji ae niö'iro rueromo ⁶¹ jöe gemuoho majëhiromomo uëvareje: Ëiahuro uvavohijajo: God-are amo börömo dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'irodoho na eni jevajëjo. Ëjö sisëho uövuamu hejare höjo.

⁶² Ëhi majëhijamu hegorovo priest börömo'huro ri'öromomo Iesu uavadeje: Na ja jö mana uö'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jö sisë majahuijaruoho na ëho mae o sarere höjo. ⁶³ Mae o sarere höjumu Iesuro jörume namijadeje. Jörume namijamu priest börömo'huro uavadeje: God biririvoromo hijaje a hesi nunoro ave jöho ma-maemu uevego na hejjo. Böröme namiromomo ajamuijanue aho na ja javajëjo. Na ja God-are Harihe javajëjo. ⁶⁴ Javajëjumu uavadeje: Jaehu uevanuëhi iae ëhi jevajëjo. Röhu naro jemë ae aho'obëhe ave jöho uëvajëjo. U'emu jemëro ge'a'arujëjo God-are A Maho darugo eni jië'e A hesi övo manö hi'iramu. Ö'idöre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu. ⁶⁵ Ëhi uavamu hegorovo rue priest börömo'huro hesi niögoho dadovoromo uëvadeje: Huro God-are ihoho ijumajëjo. A göho rabëni rueromo hesi

jöho huruoho majahuijöräjo. Iae no eni hejë'e javuajëjo. God-are iho ijumajoho jemë iae hejarujëjo. ⁶⁶ Ëhuni jemë diehi uehorovarujëjo. Diehi uehorovarujëjamu uavareje: Jö sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajëjo.

⁶⁷ Ëhi uanugoromo Iesuare nu ano'ere sabëro ödivoromo övo mugö mugöëro anoruomadeje. O övo hitahiëro anoromo ⁶⁸ sivoromo uavareje: Jero uvanuëjo: Na böröme namiromo ajëmaje aho jevajëjo. Ëhi jië'e javaje jöho God-aro baeromo huruoho majahuiromo anagade a hesi ihoho uövuego no hejarëjo.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje

⁶⁹ Ëhi'amu Peter-ro amonö aehu raromaruire ë hijadeje. Hijamu gagorovo mu ajamijaje magonahe gemuëro rueromo uavadeje: Ja'o Galilee sa'a rajo ae Iesu'o gemu mae javade höjo. ⁷⁰ Javade höjamu Peter-ro ae aho'obëhe jabesi nunire magonahoho sareramiromo uavadeje: Jaehu jövanue jöho na dadivevo avohajëjo. ⁷¹ Ëhi uanugoromo aribövioho ë rëmo'i ojo bëhire va'adeje. Va'amu magonaho göëro Peter garomo hesi bëhire riravarue aribövioho uëvadeje: Ave iaho Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae jiade höjo. ⁷² Jiade höjamu hejë'i Peter-ro röhu maho sarera-madeje. Sareramiromo uavadeje: God-are nuniro na mae uavajëjo. Ëaho na bogo gavaje höjo. ⁷³ Ëhi uavadoho ririvanovamu bëhire riravarohuro ro Peter uavareje: Iae mae-ëjo Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho javajëjo. Jasi huëre heromo ëhuni uavaruëjo. ⁷⁴ Uavaruëjamu Peter-ro uëvadeje: Na jemë sarerëmijë'oho i'ue baejöëni ëhuni na jö mae uëvajëjo. Ëaho na bogo gavaje höjo. ⁷⁵ Bogo gavaje höjamu gavë'i kökörökoho uvadeje. Uvavamu hegorovo Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uevade höjo: Kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. Ëhi uehorovoromo amonö hörö va'oromo sisë maro nivadeje.

27

Pilate-are nunire namijöro Iesu bava'are jöhoje.

¹ Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömo'u'o ë aribövioho aho'obëhe jaburo gagovoromo jöe mevoromo uarovareje: No ëhi ëhi ë'ejärëjo Iesu guomoröhego. ² Ëhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tövoromo bava'oromo gavana Pilate-are övore bamareje.

Judas-hu hesi arijo'arije anorovade jöhoje.

³ Ĕhi'amu Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmade aho Judas-ro gavade Iesuare jöho court-roho bejë'e jiamu gagorovo uvadeje: Na mae ë'ajë'i sisë ë'ë'e jevajëjo. Sisë ë'ë'e jevajë uvonugoromo ajivë'e ijo baje aho'obëhe 30 ujuo-hadoho vuonorö'ö ujuoho va'oromo priest masijohu'o a du-vahohu'o bojëmi'ië'adeje. ⁴ Bojëmi'ië'oromo uëvadeje: Naro mu sisë ë'ë'e jevajëjo. Naro a mahuni jemë hiruëmiromo hu jemesi övore bojëmijë'e jevajëjo anego guomoröhego. Ĕhi uëvamu uavareje: Ĕho bogo nosi muehu höjo. Jero jasi ganëjo. ⁵ Ĕhi uavamu hejë'i ijo bajoho God-are osare bu'önugoromo jabumë rëmo va'oromo ö'ëro sönöre benu-goromo vioruhirovoromo guomadeje.

⁶ Ĕhi'amu priest masijohuro ijo bajoho ujuohoromo uarovareje: Ave ijo bajoho guomoröhe a hesi manaho höjo. Ĕhuni God-ni moni bahijaruire ë bahijë'oho sisë höjo. ⁷ Jöho mevonugoromo eni jiamu gagorovo ijo bajoho ujuohoromo sa'aho imareje sa'a ioro'iorore jioromo rovere aribövioho vuovëvego ë guavo'amoröhëni sa'a ihoho Rama Avoho'amaje A Hesi Sa'aho jië'ëro. ⁸ A guomoröhe manaho baeromo ë sa'aho imë'ëro Ĕhuni ë sa'aho Kö Rovade Sa'aho jumavaroho jaruvoho hesi ihoho Ĕhije.

⁹ Röhu jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu Iesuare mana ujuohoromo sa'a imoruomoröhego urimo uëvadëhi Ĕhi ë'areje. Amo Jeremiah-ro uëvadeje: Jabumë ajivë'e ijo bajoho aho'obëhe 30 ujuohare höjo Israel rajohuro monie ëmino'e hu imoröhëni uvë'ëro. ¹⁰ Ijo bajoho ujuo-horomo Badahu na uëvadëhi Ĕhi rama avoho'amaje a hesi sa'ahuni bu'öruomade höjo. Jeremiah-ro Ĕhi uëvadeje.

Pilate-hu jöe gö gö Iesu ua hejade jöhoje.

¹¹ Amo Iesuro gavanare nunire namijamu gavanaro uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömohe javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Ĕjöho jero jasi jövanuëjo. ¹² Jövanuëjamu priest masijohu'o a duvahohu'o Ĕho jaburo Iesuare jö sisëho gavana huruoho majahijareje. Majahijamu Iesu bogo mana uavadeje. ¹³ Bogo mana uavamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Rueho jabuhu jasi jö sisë aho'obëhe majehijaruoho na ja hejanuëjo o bogajo. ¹⁴ Bogajamu Iesuro jöho bogo mana majahijadeje. Bogo majahijamu rue a börömohego tiö avohadeje.

Iesu anego guomojöro Pilate-hu uëvade jöhoje.

¹⁵ Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aribövioho di aho jiovo nugö'öjoro aehu uvoruomë'oho Pilate-ro ë aho jiovo nugö'önövadeje. ¹⁶ Röhu

ae gemu hesi jö sisë ae aho'obëhe hemu hejaruoho ë aho savoji gagore hijadeje. Hesi ihoho Iesu Barabbas jiadeje. ¹⁷⁻¹⁸ Röhu Pilate-ro gëromo uvadeje: Iesuare ihoho bövie jië'ego ë ariböviohuro dë vörönëgamu nasi övore bojemi-jare höjo. Bojemijare hö uvoromo gavade ae aho'obëhe gagovorovë'e jiamu gëgorovo uëvadeje: Jemë nëgajoho na di aho jiovoromo bojëmi'ejöjo. Na na Iesu Barabbas jiovo nugö'ö'ejöjo. O na na Iesu göho Keriso hö uvarujoho jiovo nugö'ö'ejöjo. ¹⁹ Ëhi uënugoromo röhu Pilate-ro court-re hiromo jöho hejamu evare hesi vaborohuro jöe nugö'öromo uavadeje: Ëaho sisë rumo'e ae jiaje ëhuni hesi öriroho nadi bövioho bise'oho ë'onëjo. Jaruvo vahi'e naro niavoromo Iesu nia'ovoro garomo huë vavaene börömo bëhe baejode höjo.

²⁰ Jöho ëhi rovamu gavë'i Jew rajo priest masijohu'o a du-vahohu'o ëho jaburo ae aho'obëhe biririvoromo dinëmiromo uëvareje: Jemëro uvohëjo: Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu anohëjo. ²¹ Ëhi uëvamu Pilate-ro ae aho'obëhe uëvadeje: Ëae niö'ioho jemë nëgajoho na di aho jiovoromo bojëmi'ejöjo. Uavareje: Barabbas-ajo. ²² Barabbas-ajamu uëvadeje: Ëhi jië'oho Iesu Keriso na diehi'o'ejöjo. Ae aho'obëhe uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. ²³ Guomajamu uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Vaejë'e höjamu ae aho'obëhe ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. ²⁴ Ëhi uvamu hegorovo Pilate-ro gavade hu jö jövajoho bogo eni jio'i aribövioho muorovo'ia'amu gëgorovo vuonugo'i jovoho baejadeje. Jovoho baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire övoho eguadeje. Övoho eguoromo uëvadeje: Na övo uno'e ae jevajëjo. Ëia hesi kö rumo'e jevajëjo. Jemesi garëjo. ²⁵ Jew raje ae aho'obëhe uvoruomadeje: Iae mae-ëjo. Nosi övore nosi ujo jabesi övore ë ia hesi köho javuobe va'a'ajëjo. ²⁶ Köho javuobe va'a'ajëjamu Pilate-ro ejëhoromo Barabbas jiovo nugö'ö'ejadeje. Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu hisuebijöro ae uënugoromo uëvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo ariböviehu Iesu sivare jöhoje.

²⁷ Guomajamu rue gavanare muorovo ariböviohuro hesi osa börömore Iesu bava'oromo muorovo a ioro'iorohu'o gagovoromo Iesu ruë numë numareje. ²⁸ Numonugoromo hesi niögoho jijövaho'i a masijehu kavuë'e niögu ëgo io'amoromo mu vaejarue ëhi jië'e niögoho ba'amahareje. ²⁹ Ba'amahoromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuohoromo

huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahonugoromo a masijehu inömo ma-mabêhe ma'eno raromaruêhi jiê'e inömoho övore bamahareje. Röhu bogo inömo maho bamaho'i ma-ijahemu övore bamahareje. Bamahoromo hesi nuninö ro ague aho raromoromo sivoromo uavareje: Jew rajo jabesi börömoho vaeve'e hijanuêjo. ³⁰ Hijanuêromomo sabêro ödivoromo ijahoho baeniahiromomo hesi simanore anareje. ³¹ Êhi sivoruomoromo niögu êgoho jijövaho'i hesi niögu maho io'amahoromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

³² Bava'oromo örire va'ihö gavare Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon rovamu gagorovo övêro bijimö'öromomo uavareje: Ave a hesi korosioho baeromo va'êjo. ³³ Baeromo va'êjamu ejêhoromo baeromo jabumê aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huêhu huotovê'oho simano gijo va'êne sa'are ê ajio suorovareje. ³⁴ Suorovonugoromo wine jovohu'o ajuo'e jovohu'o buaroharoho Iesu bojamijareje hesi vi'ehoho bisemu u'uhoröhego. Bojamijamu i garomo juahêmadeje.

³⁵ Juahêmamomo korosire ano taemareje. Ano taemoromo hesi niögoho adovoromo ajajovoromo ujuohareje. ³⁶⁻³⁷ Röhu Iesuarê jö sisê jajivaroho hesi simano namore korosire ano taemareje. Jajivoromo êhi uvê'e jiadeje: Ave aho Iesu Jew rajo jabesi a börömoho höjo. Êhi'onugoromo sa'are raromoromo hu muebejareje. ³⁸ Êhi'o'irögoro röhu aêro anano'e vajiohu'e ae niö'i jabu'o korosire ano taemêvoromo göho ruêhi Iesuarê övo manö göho viêhi övo adonö êhi amêvareje.

³⁹ Êhi'amu aêro rova'ê'i uvene hijiohijiovoromo sivoromo ⁴⁰ uvoruomonövadeje: Asê'e sareri ae javajêjo. Jero uvane höjo: Naro God-are osa börömoho dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barê'ejöjo. Êhi uvê'e javaje êhuni ja God-are Harihe javê'oho jasi ar-ijo'arije ajamirovoromo korosire javajoho ruvebijego bogo guomavajo. ⁴¹ Jabuhu sivarêhi priest masijoho jögoru öri röjêhijarue aribövioho a duvaho ömo'ömoho êho jabu'o êhi sivoromo uarovareje: ⁴² Êahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajêmegö marêjêvaje höjo. Êhi uövuade höjo röhu hesi sino ajamirovê'oho hu bogo eni höjo. Huro uövuade höjo: Israel rajo jemesi börömoho na jevajêjo. Êhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijego no garomo mae uehorovarêjo. ⁴³ Röhu ave jöhu'o huro uövuade höjo: God-ro na muebejevaje höjo. Hu uvaje höjo: Na God-are Harihe

jevajëjo. Ëhuni nadi'ego no ga'irarëjo God iaho nimoromo ajamijego o bogo ajamijego. ⁴⁴ Ëhi uarovamu gavë'i hesi bëhire vajiohu'e ae niö'i korosi'o amëvare aho jabu'o ëhi sivoromo jöe gemuoho uavareje.

Iesu guomade jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu majae ririre öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvo majae huotorovamu ajivadeje. ⁴⁶ Majae huotorovoromo ajivamu Iesuro Jew rajo jabesi jöëro ma-darugo'o uvadeje: Eliajo. Eliajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jöehu huotovë'o'oho God nasi Böviohajo. God nasi Böviohajo. Ja rabëni remo va'ane höjo. ⁴⁷ Remo va'ane höjamu bëhire riravare a ioro'iorohuro Elia uvavamu hegorovo uarovareje: Elijah-ni uvajëjo. ⁴⁸ Ëhi uarovoromo ae gemuëro ma-burëro tutuvo va'oromo u'uhë'e inömo'ho barueromo nioga'i'e wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohoromo Iesu bojami'ië'adeje. ⁴⁹ Bojami'ia'amu a ioro'iorohuro uarovareje: Nadi'ego no ga'irarëjo Elijah-ro hu ajami'i rovego o bogo rovego. ⁵⁰ Ëhi uarovamu Iesuro röhu maho jö'e dadovoromo guomadeje.

⁵¹ Guomamu God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovo ruvebijadeje. Sa'aho hijiohijiovamu munëho arorovo'amadeje. ⁵² Arorovo'amamu huoho tögömoromo jiororovo'amamu God-are aribövie vuovëvade ioro'ioroho aho'obëhe i'ovo'amadeje. ⁵³ I'ovoromo suovororomo Iesu ri'öjamu evare va'oromo God-are osa börömo jiaje amore va'o ae aho'obëhe jabesi nunire rueruomamu garuomadeje.

⁵⁴ Röhu Iesu guomamu gagorovo muorovo simano vaejaje ahu'o ë hesi ariböviohu'o riravoromo Iesu muebejarohuro gavare sa'aho hijiohijiovoromo mue gö gö jiamu garomo sisë maro juhuonivoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Ave aho iae God-are Harihe jiade höjo. ⁵⁵ Ëhi'amu magonahe aho'obëhe arue riribövire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Urimoho ë magonahoho jaburo Galilee jioromo Iesu ajamibe hesi ijore ijore rovereje. ⁵⁶ Mary Magdalene o Mary göho James o Joseph jabesi vëmoho o Zebedee-are harihu jabesi vëmoho o magonaho ioro'ioroho ëhi jioruomadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

⁵⁷ Iae majae garobo'e bamamu bövie bise'e eni jië'e ae gemu hesi ihe Joseph-ro rovadeje. Hesi amoho Arimathea jio'i hu'o Iesuare ijoraje jiadeje. ⁵⁸ Ëhi jië'ëro huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo. Bae'iröjamu Pilate-ro ae uëvadeje: Va'o sinoho

ave aho babojamego bava'irajo. ⁵⁹ Babojamamu Joseph-ro baeromo niögu i'ohuro numadeje. ⁶⁰ Numoromo Joseph guomego hesi sino bamo'iröhego uvadire Iesuare sinoho ë bamadeje munë gage i'e ubuvë'ëro jië'ëro. Bamoromo munë börömo hohö barueromo ojoho tugohonugoromo va'adeje. ⁶¹ Ëhi'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o Iesu bamarire ë nunoho bamoromo ëhi arijareje.

Iesu bamarire atovare jöhoje.

⁶² Ëmajaho Friday jiadeje. Friday jiamu momorö'öjë'ëro sisonuvamugo Jew rajo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömo'u'o rueromo Pilate'o gagovoruomadeje. ⁶³ Gagovoromo Pilate uavareje: Gavanajo. Iesu hu sareri sareri'e ae jiade höjo. No uehorovoromo uvaruëjo: Mami'e hu bogo guomë'e hijadevare evare sareramuiromo uövuade höjo: Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo. ⁶⁴ Ëhuni ae uëvego huoho tugohoromo majae niö'i gemu ëhi atovo'irarëjo. Ëhesi bëhoho no juhuoninaguajëjo Iesuare ijore ijore jijiharue ariböviohuro hure va'oromo hesi sinoho vajiohëro baeromo ae aho'o sarerëmiromo uëjöëni: Iaho guomoromo ri'öjë'e höjo. Ëhi jië'e sareri'e jö atë'oho ëhuro urimo Iesuro mae uövuajëromo aribövioho ma-bisemu sisërërovaroho avevejö'oho ri'öjade jöho mae höromo börömo bëhe sisërërovo avoho'aruëjo. Ëhuni huoho avoho tugohojöro naguajëjo. ⁶⁵ Tugohojöro naguajëjamu Pilate-ro uëvadeje: Muorovo aribövioho ujuoho va'ego atovo'irarëjo. Huoho diehi tugoho'i uehorovarujëhi ëhi tugoho garëjo. ⁶⁶ Ëhi uëvamu va'oromo tugohoromo sivaëro badihi taemareje. Taemoromo muorovo aho ë nugo'amareje huoho atovoröhego.

28

Iesu ri'öjade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo nuho majaho barëjamu nëröho hura börömo sisonuvo'ië'adeje. Sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o jaburo niö'iro Iesu bamaroho ga'i va'areje. ² Va'amu sa'aho hijiohijiovadeje. Ëhesi bëhoho Badare anerae gemuëro ö'idöre jioromo ruvebiromo Iesu bamoromo ojo tugohare munëho hohö bava'adeje. Bava'oromo ë munë döre hijadeje. ³ Amo anera hesi nu ano'oho baderivoromo ajivajëhi ëhi jiadeje. Hesi niögoho ajivoromo sa buso va'ëne jiadeje. ⁴ Ëhi jiamu gagorovo muorovo aribövie munë muebejarohuro ëho garomo

juhuonivoromo butubutumoromo sa'are rireromoromo vuovë'e ahuro momorö'öjanovadeje.

⁵ Ëhi'amu magonahoho jaburo rovamu gagorovo aner-ahuro uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Na gavajoho jemë korosire anamu guomade a hesi sinoho naharujëjo. ⁶ Hu aveho bogohöjo. Guomoromo ri'öröhëni uëvadëhi ëhi ë'ë'e höjo. Ro hesi sinehu raromade sionoho gahëjo. ⁷ Garomo maburëro va'oromo hesi ijarahjo ömo'ömoho uërëjo: Iesu guomoromo ri'öjë'e höre. Huro urimo Galilee sa'are va'iramu jemëro ijore ö'oromo ga'a'arujëre. Ave naehu uëvaje jöho uehorovorëjo. ⁸ Ëhi uëvamu hegorovo juhuonivë'i sisë maro nimorohoromo hure jioromo tutuvoromo Iesuare ijarahjo jöho majëhi'i va'areje.

⁹ Va'amu gavë'i Iesuro birohëvadeje. Birohëvoromo uëvadeje: Vaevë'e jëvajëjo. Vaevë'e jëvajëjamu rueromo hesi höroho guduamoromo rajahijareje. ¹⁰ Rajahijamu uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Va'oromo nasi ö ömo'ömoho uërëjo: Galilee sa'aro va'orëjo. Iae na ë ge'a'arujëjo. Ëhi uërëjo.

Iesuare sino atovare ariböviehu priest jö majëhijamu priest jabuhu njio'iraejëvade jöhoje.

¹¹ Ëhi uëvamu va'areje. Magonahoho jaburo va'irögoro muorovo a ioro'ioro Iesuare sino muebejarohuro amo börömore vuonorö'ö va'areje. Va'oromo priest masijoho uëvareje: No hu muebejaroho ëhi ëhi jiade höjo. ¹² Ëhi majëhijamu hegorovo priest masijohuro uëvareje: Jew rajo a duvahohumë ro gagovohëjo. Gagovohëjamu gagovorovoromo jöho mevoromo avohonugoromo ijo bajo böröme muorovo aribövioho suvuorëmiromi ¹³ uëvareje: Jemëro ae majëhiromi uënövorëjo: Vahi'e noro momorö'ö'i bogo gavamu Iesuare ijore ijore jijiharue ariböviohuro sinoho vajiohëro bava'ë'ëro ëhu'ëro Iesuare huoho gagemu höjo. ¹⁴ O momorö'öjarije jö gavanahu hejë'o'ho noro hu sanuami'ëjarëjo. Sanuami'iramu hu huë vavaenoho jemesi öriroho bogo bojëmi'ajëjo. ¹⁵ Ëhi uëvamu hegorovo rue muorovo ariböviohuro ijo bajoho ujuohoromo Jew rajo a masijehu ae majëhiröhego uëvarëhi ëhi majëhibe jijihonövareje. Ëhi majëhibe jijihonövë'ëro ëhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe ë jöho atarueje.

Iesuhu hesi aribövi jabesi nunire rovade jöhoje.

¹⁶ Iae Iesuare ijarahje 11-ho jaburo Galilee sa'are va'oromo Iesuhu birohëvo'iröhëni uëvade dahorure ë iojiomareje. ¹⁷ Iojiomoromo hu garomo rajahijareje. Röhu ijarahjo ioro'iorohuro uvareje: Na aveho Iesu höjo o ae gö höjo.

¹⁸ Ĕhi'amu Iesuro bëhire rueromo uëvadeje: God-ro nasi örire daruge bojemiĵë'e höjo mue aho'obëhe ö'idöre o sa'are jio'amajoho naro muebe'amo'irodego. ¹⁹ Ĕhuni sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo ae aho'obëhe ajëmibe jijihorego jabu'o nasi ijore ijore jijiho'irarëjo. Ĕhi ajëmiromo Vavu hesi ihoro Harihu nasi ihoro God-are Aru'aho hesi ihoro bapataeto vaejëvobe jijihorëjo. ²⁰ Bapataeto vaejëvoromo naehu mu rabe rabe bojëmodoho ëho røjëhibe jijihorego jaburo nasi jöho ejeho'irarëjo. Ĕhi ë'iramu naro jemë'o gemu mae juvemu juvobe va'iramu sa'ae bövie bise'e barë'ajëjo.

MARK

Bapataeto vaejaje ae John-hu jö majëhinövade jöhoje.

¹ God-are Harihe Iesu Kerisohu mu mae barovade jöho na jajivo'ië'e. Ëmu ma aevadoho ëhi jiadeje. ² Mami gö'e hu bogo rovadevare evare jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro ë mu maehu sa'are rueröhe jöho God-are surire jajivadeje. God-hu Keriso-are örire jövade jöho jajivoromo uvë'eje:

Ave aho God nasi jö bajuvahe aho höjo.

Ja val'ië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogoro'iröhego.

³ Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

⁴ Ëhi ë'iröhego Isaiah-hu jajivadëhi iae ëhi John-ro ijönö rueromo a rumo'e sa'are ro hijadeje. Hiromo aribövioho rueruomo'ego bapataeto vaejëvoromo jöe majëhinövadeje. Majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i ue-horo mae baeromo bapataeto vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajo. ⁵ Ëhi'ego Jerusalem amo rajoho aho'obëhe o Judea sa'a ioro'iorore raro-marue aribövioho aho'obëhe ëho jaburo rueruomonövadeje. Rueromo jabesi sisëho huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

⁶ Röhu John niöge camel mi uehu avohë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore ba'amoromo juvonövadeje. O hesi ioho hu guajuguajue vuome ëhi ibe juvonövadeje. ⁷ Röhu hu jöho ëhi uënövadeje: Ae gö nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo uruho'amoromo höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo. ⁸ Na ma-jovëremu bapataeto vaejëvë'e jevajëjo. A'i ë ahuro God-are Aru'ahohuro bapataeto vaejëvo'ië'ajëjo.

Iesu bapataeto vaejamu Satan-hu dinamijade jöhoje.

⁹ John-ro ëhi jië'e muoho vaejamu Iesuro Galilee sa'are Nazareth amore jioromo rovadeje. Rueromo uavamu John-ro ë Jordan jovore bapataeto vaejadeje. ¹⁰ Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire nami'i gavadeje ö'idöho arorovo'ego God-are Aru'ahe guaho va'ënöhuro hesirire ruvebijamu. ¹¹ Ruvebijamu gavë'i

ae aho'obêhe hejareje ô'idôre uvavamu: Ja nasi Harihu mabêhe javajêjo. Na ja garomo êhuro nasi dê vövöbajo'oho nimorohevajêjo.

¹² Êhi uvamu gavê'i God-are Aru'ahohuro darugo'e jôho Iesure dê vövöbajo'ere bojamamu huro ri'ôromo a rumo'e sa'a göre ajiomadeje. ¹³ Ajiomamu huro God-are jôho ahøjôro Satan-ro hesi dêho bijioho ga'i hijadeje. Bijioho ga'i hijamu je'o mi sisê jioruomajinô ê hijadeje rôhu aneraêro ajamareje. Êhi'obe va'adoho majae 40 barêjadeje.

Iesuhu uêvamu visu suovarue ae 4 jabuhu aevoromo hesi ijore ijore jijihare jôhoje.

¹⁴ Êhi'amu aêro John guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. Savoji gagore ba'amamu evare Iesuro Galilee sa'are ajiomoromo God-are jô maho majêhinövadeje. ¹⁵ Majêhiromomo uênövadeje: God-are maja bôrômoho rovê'e hôjo. Jemê iae ga'iê'arujêjo God-ro bôrôme namiromomo muebejëvego. Êhuni uehoro sisêho vuonugo'i God-are jô maho mae uehorovohêjo.

¹⁶ Êhi'oromo iae Galilee e'u rirôre juvadeje. Juvo'i gavadeje Simon'o Andrew'o ô'o ô'o visue suovarue aêro jêvê'êro viôho jovore ba'amamu. ¹⁷ Viôho jovore ba'amamu gëgorovo uêvadeje: Nasi ijoro ijoro ruehêjo naro rôjêhijego jemêro bogo visuoho gagovo'i a'i ae magonahe gagovêvego nasinô jioruomô'irôhe hôjo. ¹⁸ Êhi uêvamu hejê'i jaburo viôho êhi vuonugo'i aevoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

¹⁹ Êhi'amu Iesuro ma-bisemu va'anovo'i gavadeje Zebedee-are harihe niô'i James'o John'o ô'o ô'o jabesi boat gagore arijamu. Ariromomo jabesi viôho sigohijamu gëvê'i ²⁰ uvêvadeje: Ruehêjo. Ruehêjamu hegorovo jaburo jabesi vavue Zebedee hesi mu vaejarue ariböviohu'o gemu mae boat-re hijajoho vuonugo'i aevoromo Iesure ijore ijore jirehonövareje.

Satan-are aru'aho sisê ae gemu hesi dêre jiamu Iesuhu rarovö'ôjade jôhoje.

²¹ Êhi'oromo Iesumêro rue Capernaum amore va'areje. Va'oromo God-are nuho majaho rovamu Iesuro God rajahjarue osare va'oromo God-are jô bêhoho rôjêhijadeje. ²² Rôjêhijamu heromo tiôromo uvoruomadeje: Hesi jôho darugo'e jô ma-mabêhe javavajêjo. Êhi uvoruomade hesi bêhoho Jew rajo jôgoru ôri rôjêhijarue ariböviehu rôjêhijarêhioho hu bogo êhioho majêhi'i a'i hesi birire baejê'êro jôho majêhijadeje.

²³ Jabumëro ëhi uvoruomamu rôhu evare majare Satan-are a sisëhu dëre abuejê'e aho ë osare hijê'ëro ma-darugo'o uvadeje: ²⁴ Iesu Nazareth rajoho ja rabëni sihusihuaguol'i rovane hôjo. Na ja ijumavuo'iê'anuêjo. Na iae ja gavajêjo. Ja God-aro jioromo rovê'e a ma-maemu jiê'e ae javajêjo. ²⁵ Ëhi uavamu hejê'i uavadeje: Jôho vuonugo'i höröjêjo. ²⁶ Höröjêjamu hejê'i uhure a sisëhuro ë a hesi simanoho huotovahamu bijöbijövoromo övo'o hôru'o ajiomadeje. Övo'o hôru'o ajiomamu a sisëhuro jô'e dadovoromo höröromo va'adeje. ²⁷ Höröromo va'amu ë aribövioho aho'o tiöjêvadeje. Tiöromo berohoromo uarovareje: Aveho mu rabe hôjo. No bogo hejarue jôho jövajêjo. Ëiaho daruge baejê'ëro ëhu'ëro huhu jö bojëmiê'oho aru'aho sisëho jabu'o ejaharue hôjo. ²⁸ Ëhi'amu Iesuhu vaejaje mu hesi jôho ë Galilee sa'are raromaruoho aho'o hebe va'areje.

Iesuhu guomo guomo'e ae aho'obêhe ajëmade jôhoje.

²⁹ Ëhi'amu Iesumëro God rajahijarue osare ë jioromo va'areje. Va'oromo Iesuro James'o John'o gemu mae va'oromo Simon'o Andrew'o arijarue osare rovareje. ³⁰ Rôhu Simon-are jure magonaho hesi sino haho'oho vörö'iraejamu rôhore raromê'e jiadeje. Raromamu Iesuro osare rovamu gavê'i ë ariböviohuro uavareje: Ave magonahoho guomo guome baejê'e hôjo. ³¹ Baejê'e hójamu hegorovo Iesuro rueromo övore ma'enoromo banigojiomadeje. Banigojiomamu sino haho'ere vörö'iraejadoho u'uhadeje. Vöröho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'öromo iruno'e avohêhadeje.

³² Avohêhê'ëro majae beva'amu gagorovo aëro guomo guomo baejê'e aribövioho aho'o Satan-are a sisëhu dëre abue'amê'e aribövioho aho'o ëhi ujuoho rueruomadeje. ³³ Amo raje ae aho'obêhe rueromo Simon-are ojanore gagovoruomadeje. ³⁴ Gagovamu Iesuro guomo guome gö gö baejê'e ae aho'o jabesi sinoho avohêhoromo aru'aho sisëho aho'o a jabesi dëroho rarovö'öjêvonövadeje. Rarovö'öjêvoromo ë aru'aho sisëho uënövadeje: Jöe nugohêjo. Nadi nasi jôho huruohohêjo. Iesuhu ëhi jiê'e jö jövade hesi bëhoho ë aru'aho sisëho jaburo gavê'ego hu ëhi jiê'e ae jiamu garuomê'ego ëhuni jövadeje.

Iesuhu Galilee sa'are jö majêhibe juvade jôhoje.

³⁵ Ëhi ë'ë'ëro sisonuvo'i titimamugo Iesuro ri'öromo va'o a rumo'e sa'are hiromo ë parie vaejadeje. ³⁶ Parie vaejamu Simon-mëro Iesu nahobe rovareje. ³⁷ Nahobe

rueromo birohoro uavareje: Ae aho'obêhe ja nahavaruêjo. ³⁸ Nahavaruêjamu Iesuro uêvadeje: Ruehego no amo göre göre va'arêjo naro God-are jôho amo ioro'iorohu'o majêhi'irode hôjo. Êhesi bêhoho na êhi ê'irodêro rovode hôjo. ³⁹ Êhi uênugoromo va'oromo God-are jôho Jew rajehu God rajahijarue osare osare majêhibe Satan-are aru'aho sisêho a jabesi dêroho raro vö'öjêvobe êhi'obe Galilee sa'ae bôvioho juvo barêjadeje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jôhoje.

⁴⁰ Êhi'amu iae sino jomo'e ae gemuêro rueromo ague aho hiromo êninamiromo uavadeje: Ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajêjo. Êhuni jasi nimoromo ajemijê'ohuro iae ajemi'anuêjo. ⁴¹ Ajemi'anuêjamu Iesuro huni vavaeni-moromo ôvoho nugö'ôromo sinoho rêhahoromo uavadeje: Iae na negajêjo ajami'iro. Marêjêjo. ⁴² Marêjêjamu gavê'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisê sisêho barêjadeje. ⁴³ Barêjamu gavê'i Iesuro hu nugö'ôromo darugo'e jôho uavadeje: ⁴⁴ Aveho hejêjo. Nadi aho uênêjo. A'i mava'iranoho jasi sinoho priest rôjahago gal'irajo. Êhi'ego Moses-hu uövuade êhi jiê'e suvuoroho God-are ôrobojamego aêro garomo uvo'irarêjo: Jasi sinore sisêho barêjê'êro iae mae javajêjo. ⁴⁵ Êhi uavamu rue ahuro Iesure jôho bogo ejaho'i va'oromo Iesuhu ajamade jôho ae majêhibe juvadeje. Ae majêhibe juvamu ae aho'obêhe hebe va'amu Iesuro urimo ê'onövadêhi amore amore mava'orahoro juvo'iê'oromo gavade ae aho'o hu ga'i tagavamu gêgorovo vuonugo'i a rumo'e sa'are va'o hijadeje. Hi'ego ae aho'obêhe dinö'e dinö'e jioromo hu ga'i ruenövareje.

2

Övo hôru'e vuovahê'e a Iesuhu ajamade jôhoje.

¹ Êhi'amu iae majae gemu niö'i barêjamu gagoro Iesuro Capernaum amore vuonorö'ö rovadeje. Rovamu ae aho'obêhe hejare uvamu: Iesu hesi osare hijajê uvamu hegorovo ² rueromo ê gagovoruomadeje. Gagovoruomamu rôhe aho'obêhe osaho ojanoho raro vö'ö barêjadeje. Rarovo barêjamu huro God-are jôho majêhijadeje. ³ Majêhijamu evare ae êhi niö'i êhi niö'i jaburo övo hôru'e vuovahê'e aho maratuore giojimo barue'i a ioro'iorohuro ma-namijêho rovareje. ⁴ Rueromo Iesure bêhire rue'iê'oromo gavare ae aho'obêhe tagavoromo rôhoho raro vê'e jiamu gagorovo javu dönö ba'ojiomoromo Iesure simano namonö dadovareje. Dadovoromo maratuhu'o êhi nume osare ba'amareje.

⁵ Ba'amamu Iesuro gavade i'e rovere ariböviohuro hu mae uehorovoruomamu gëgorovo övo hörü'e vuovahë'e aho uavadeje: Harihëjo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo. ⁶ Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a ioro'iorohuro ë raromoromo jabesi simanëro uehorovoromo uvoruomadeje: ⁷ Asë'ëjo. Ave aho rabëni ëhi jië'e jöho jövajëjo. Ëhi jië'oho huro God-are ihoho ijumajëjo. Hu ma-ae höjo. Röhu huro ë aho uavajëjo: Naro jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e jevajëjo. Ëhi jië'e muoho hesi God-ro gemuëro vaejaje höjo. Ma-aho bogajo. ⁸ Ëhi uehorovamu Iesuro hesi dë vövöbajö'ëro gëromomo uvadeje: Jabumë ëhi uehorovaruëromomo uëvadeje: Jemë rabëni uehore gö gö baejarujëjo. ⁹ Jemë'o uehorovohëjo. Ave övo hörü'e vuovahë'e aho nani ja ëma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'anuëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibekarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromomo jasi maratuoho banigojiomoromo nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjago ja javojagöjööni. ¹⁰ Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ehuro ga'irarijago God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho ëhu'o baejë'e jevego. Ëhi uënugoromo röhu övo hörü'e vuovahë'e aho uavadeje: ¹¹ Naro ja uavajëjo: Ri'öromomo raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasi osahuro va'ëjo. ¹² Va'ëjamu hejë'i ruehuro ri'öromomo maratuoho ma-burëro banigojiomoromo baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire höröromomo amonö va'adeje. Höröromomo va'amu gagorovo ë ariböviohuro aho'obëhe tiö'i God rajahiromomo uarovareje: Asë'ëjo. Ëhi jië'e mu börömoho urimoho no bogo gavare höjo.

Levi-hu Iesuale ijore ijore juvoröhego Iesuhu uavade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu iae Iesuro amore jioromo va'oromo röhu maho Galilee jovo e'u riröre va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe ijore va'oromo hesi bëhire gagovoruomadeje. Gagovamu gagorovo jöho röjëhijadeje. ¹⁴ Röjëhi barënugoromo va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Levi Alphaeus-are harihoho hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. Juvonövonëjamu hegorovo ri'öromomo aevoromo Iesuale ijore ijore juvonövadeje.

15 Ĕhi'amu Iesumëro Levi-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövïe aho'o urimo Iesuare ijore ijore jijihonövë'ëro jië'ëro ëhu'ëro ëho jaburo rueromo Iesu'o hesi ijaraho ömo'ömo'hu'o gemuoro ioho ue'ahareje. 16 Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee aribövïe Jew rajo jögoru öri röjëhïjarue aribövïohuro gavare Iesuro sisë aribövïohu'o tax baejarue aribövïohu'o ëho jabu'o gemu mae ie ijamu gagorovo hesi ijaraho ömo'ömo'ho uëvareje: Asë'ëjo. Hu rabëni tax baejarue aribövïohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho hiromo ioho ijjajëjo. Ĕhi jië'o'ho sisë höjo. 17 Ĕhi jië'o'ho sisë hö uvavamu hegorovo Iesuro hu'o heromo ë Pharisee aribövïoho uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövï ëhi uëvarujoho röhu guomo guomo'e aribövïohuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövïoho bogajo. Ĕhesi bëhoho naro sisë aribövïoho nasinë jëvojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövïoho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuare aribövïehu i bogo vuonugare jöhoje.

18 Ĕhi'amu iae John-are ijore ijore jijïharue aribövïohu'o Pharisee aribövïohu'o ëho jaburo God uehorovo'i ioho vuonugareje. Ioho vuonugamu aëro rueromo Iesu uavareje: John-are jö o Pharisee jabesi jö hejarue ë aribövïoho jaburo ioho vuonugarue höjo. Röhu jasi aribövïoho rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjo. 19 Rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijïharue aribövïehu i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jemëro uvarujëjo: I'o masu'iröhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro ioho vuonugo'aruëjo. Bogo ëhioho jio'i a'i i'o masuröhe aehu jabu'o hijajevare evare ioho ue'aho'aruëjo. 20 Röhu majae ijonö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamïohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

21 Ĕhi uënugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamïohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo niögu mami dadovadiroho niögu i'o hesi vituoho baeromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo i'ohuro duduhïrovoromo mamïoho ruho barovego dadovego gagoho bövïraejöëni. 22 O wine jovo mi sino gagore bigu'ie'ïroho jovo i'ohu'o mi sino mamïohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamïroho bigu'anuëjo. Ĕhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibïvoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo

ioro'iolemu dadorovego jovoho rova'o barë'ibejajo. A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuejo.

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

²³ Iae Jew rajo nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijaraho ömo'ömohuro ioho babovoromo ue'ahobe va'areje. ²⁴ Babovoromo ue'ahobe va'amu Pharisee ariböviëro Iesu uavareje: Asë'e jaruvoho nuho majae höjo. Jasi ijaraho ömo'ömehu i avoharuoho ëho nuho maja hesi jögoroho aharuëjo. Jabumë rabëni ëhi jië'oho ë'aruëjo. ²⁵ Ëhi uëvamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o ie bogojëvoromo hömëvamu huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo. ²⁶ Abiathar priest böröme jiadevare evare David-ro God-are osa mare va'ade höjo. Va'oromo God-are nunire bahijare ioho ujuohoromo vituoho i'i vituoho hesi aribövioho i'imëmamu ue'ahare höjo. Ëhi jië'e ioho bogo aho ue'aho'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'iröhe ie höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo. ²⁷ Ëhi uënugoromo uëvadeje: God-ro nuho majaho bamë'e höjo ae ajamui'iröhëro. Bogo aho bamavuade höjo nuho maja hesi jöho e'iröhego. ²⁸ Ëhu'ëro God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho ëhu'o muebejaje höjo.

3

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Ëhi'amu iae Iesuro God rajahijarue osare rumo va'adeje. Amo ë osare övo hitahi guomahë'e aho hijë'e jiadeje. ² Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro Iesuare jö sisëho nahoromo uvareje: Iesuhu ë a hesi övo avohëhë'oho noro a masijoho huruoho majëhiromu uë'ejarëjo: Iesuro a ajamaje muoho vaeromo nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Ëhi uvoromo jabumëro ma-hu gemu ërimahareje ga'iro nuho majare huro ë a hesi övoho avohahego o bogo. ³ Ërimahamu Iesuro övo guomahë'e aho uavadeje: Ave a nunoro rovëjamu rovadeje. ⁴ Rovamu hu bijönimoromo ërimaharuoho uëvadeje: Nosi jögoroho diehi höjo. Nuho majaroho na ae mae vaejëvo'ejarëjo o sisë vaejëvo'ejarëjo. I'ovëvo'ejarëjo o muo'amo'ejarëjo. Ëhi uëvamu rue ariböviohuro ma-jörumoraejareje. ⁵ Jörumoraejamu Iesuro uvadeje: Ëaribövioho hia'i biriri'e aribövie jioruomajë uvoromo huë vavaeni böröme baeromo dë vörönimamu

uherihoromo ë aribövioho gëvadeje. GënuGOROMO övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugö'öjêjo. Ëhi uavamU hegoroVO övoho nugö'öjamU marëjadeje. ⁶ MarëjamU gagorovo rue Pharisee ariböviohuro suorovo va'oromo sa'are a böröme Herod nimarue ariböviohu'o gemU mae gagovoromo Iesu anoröhe jöho mevoruomadeje.

Ae aho'obëhe e'u riröre raromare jöhoje.

⁷ Ëhi'amU Iesuro hesi iJorajo ömo'ömoHu'o gemU mae ë amore jioromo va'oromo Galilee e'u riröre abuejadeje. AbuejamU ae aho'obëhe mae Galilee sa'are jioromo hesi ijore rueruomadeje. ⁸ RueruomamU rue Jerusalem amore Judea sa'a ioro'iorore jioromo arue Idumea sa'are jioromo ruhe Jordan jovo ioro'ioro gönö jioromo nume Tyre amo'o Sidon amo'o jiajinö ë ae aho'obëhe jioromo Iesuhu mu masijo vaejaje jöho hegoroVO hesi örire rueruomadeje. ⁹ RueruomamU gëgorovo Iesuro uvadeje: Ae aho'obëhe jioruomë'lëro nanI jabumëro na tatijiomëvoruomö'ajë uvoromo hesi iJorajo ömo'ömoHu uëvadeje: Boat harihe avohehego na ë hi'iröjo. ¹⁰ Röhu Iesuro hu tatijiomoröhe jö uehorovade hesi bëhoho huro ae aho'obëhe avohëvamU mae jio'amë'ego guomo guomo'e aho aho'obëhe göëro gö bijimö'öbe iosiramirovobe rue'ië'areje hu rëhego mae jëvoröhego. ¹¹ O Satan-are aru'aho sisë a jabesi dëre raromaroho ëho jabuhu Iesu gavë'iroho hesi nuninö behumorovo'amoromo ma-darugo'o uvonövareje: Ja God-are Harihe javajëjo. ¹² God-are Harihe javajë'ego Iesuro ë aru'aho sisëho uënövadeje: Jöe nugohëjo. Na rahu jevajoho bogave aho huruoho majëhi'irarijëjo.

Iesuhu hesi iJoraje aho'o 12 baejëvade jöhoje.

¹³ Ëhi'onugoromo iae Iesuro dahorure ajiomoromo hesi baejëvo'i nimade aribövioho uëvadeje: Ruehëjo. RuehëjamU roVareje. ¹⁴ RovamU ae aho'obëhe 12 baejëvadeje hu'o gemU mae raroMO jijiho'iröhego. O rëmö'öjêgo hesi jöho ae majëhibe jijiho'iröhego. ¹⁵ O Satan-are aribövieuHu a dëre jioruomajoho uëvego suorovoromo va'oruomoröhego. ¹⁶ Röhu baejëvade aribövi jabesi ihoho ëhi jëvadeje. Simon baejadeje. Röhu Iesuro iho göho Peter jumuvadeje. ¹⁷ Röhu Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o ö'o ö'o baejëvadeje. Röhu Iesuro jabumë niö'i ihe Boanerges jumëgadeje. Jabesi jöho Boanerges iho bëhoho nosi jöho vajerehu anajëhi ëhi jëvë'e ae jëve. ¹⁸ Röhu Andrew Philip Bartholomew Matthew Thomas o Alphaeus-are harihe James o Thaddaeus o Simon ëhi baejëvadeje. Röhu Simon hu Jew rajehu jabesi

mueberovo'i nimade aho jiadeje. ¹⁹ O Judas Iscariot hu'o baejadeje. Judas Iscariot hu ijonö Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'öjêvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo êhioho ê'adeje. Êhesi jôhoje.

²⁰ Êhi'onugoromo Iesu va'oromo hesi osare hijadeje. Hi-jamu ae aho'obêhe mae rôhu maho hu ga'i ro gagovamu êhuro Iesu'o hesi ijarahö ömo'ömo'u'o i ue'aho'iröhoho bogo eni jêvadeje. ²¹ Bogo eni jêvamu hesi aganhuro êho heromo uvareje: Nani Iesure simanoho sisêrêjahê'e hōromo hu gudumoromo hu'irae bava'i rovarêje.

²² Êhi'amu Jew raho jōgoru öri rôjêhijarue ariböviohuro urimo Jerusalem jioromo rovê'ero atoromo uvonövarêje: Iesu hu Beelzebul aru'aho sisê dëre jiajêjo. Sisê a bōrōmohuro vōrōho bojamijego êhuro a dëre aru'aho sisêho rarovö'ö'amaje hōjo. ²³ Rarovö'ö'amaje hōjamu hegoro Iesuro uêvadeje: Ruehego na jōe majêhijōjo. Majêhijōjamu rovamu uhu'e uêvadeje: Diehi'oromo Satan-ro hesi aru'aho sisêho rarovö'öjêvojōro uvarujêjo. ²⁴ Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovê'oho ê sa'aho bogo biririvo'i barêrovo'ajêjo. ²⁵ O agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovê'oho ê aganoho bogo biririvo'i barêrovo'ajêjo. ²⁶ Êhuni Satan-ro ri'ōromo hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho uehoroho muoho bogo biririvo'i barê'ibejajo.

²⁷ Rōhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisê ujuohaho va'iê'iroho bogo êma ujuohaho va'irōgoro urimo darugo'e aho gudumoromo tövonugoromo evare hesi inōmo inōmoho ujuohaho va'a'ajêjo. Naro Satan êhi ruahö'öjaje hōjo.

²⁸ Ave jōho na jō mae uê'iê'ajêjo. Aehu mu sisê vaejê'oho God-are iho ijumarue jō sisê atê'oho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugêho'ajêjo. ²⁹ A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumê'oho êhi jiê'e jō sisêho God bogo mae bogo uehorovoromo vuonugo'i ê mu sisê vaejê'oho ê hesi i'uoho ma-ioro'iore gemu baeruomo'ajêjo. ³⁰ Iesuhu êhi uêvade hesi bēhoho ê ariböviohuro atoromo uvareje: Aru'aho sisêro Iesure dëre abuejê'e hōjo.

Iesure vëmu ömo'öme ö ömo'öme rahumê jêvaje jôhoje.

³¹ Êhi'amu iae Iesure vēmohu'o ö ömo'ömo'u'o rovarêje. Rueromo amonö riravoromo Iesuro ruejōro jōe nugö'öjareje. ³² Jōe nugö'öjamu Iesu ririre hi'i ae aho'obêhe ruê numê raro mo rova'o rojomê'ero uavareje:

Hë-ajo. Jasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o ja ga'i nimoromo amonö ro riravarujëjo. ³³ Riravarujëjamu uëvadeje: Jemë uehorovarujoho nasi vëmoho ö ömo'ömoho di aribövioho jioruomajëjo. ³⁴ Ëhi uënugoromo uherihoromo ruë numë raromo rova'o rojomarue aribövioho gëromo uëvadeje: Aveho gahëjo. Aruëroho nasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jëvajëjo. ³⁵ Ae rahu God-hu nimaje mu vaejë'oho ëhuro ë aribövioho nasi öe ma'ine vëme jioruomajëjo.

4

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremاده uhu jöhoje.

¹ Ëhi'amu iae Iesuro röhu maho e'u riröre va'o hiromo jöho röjëhijadeje. Röjëhijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesuro jovore boat gagore va'o hi'i ae aho'obëhe jovo riröre raro-mareje. ² Jovo riröre raromamu Iesuro uhu jöe majëhiromo ëhuro jöe aho'obëhe röjëhijadeje. Röjëhiromo uëvadeje: ³ Jöe hehëjo. Iae ae gemuëro i uje ujuohoromo mure riremoli va'ade höjo. ⁴ Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjare höjo. ⁵ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromoromo ma-burëro ri'amade höjo sa'aho munë döro ma-bisemu jië'ëro. ⁶ Riromo dirumoho bogo ma io'amë'ëro majaëro rojomoromo anamu sahor'i'amade höjo. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro bibë'e resuohuro riromo ujo maho baba'amade höjo. Baba'amamu maho bogo rae'amade höjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo ëgovoromo bajoho rae'amade höjo. Uje gemu gemu röhu ioro'ioroho baje 30 rae'amo'i ioro'ioroho 60 rae'amo'i ioro'ioroho 100 rae'amade höjo. ⁹ Ëhi uënugoromo uëvadeje: Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

¹⁰ Ëhi uëvamu ijonöho ae aho'obëhe bogojio'i Iesuro hesi ariböviohu'o gemu mae hijadeje. Hijamu hesi ijarah 12-hu'o hesi bëhire raromarue aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo uhu jö hesi bëhoho ua gavareje. ¹¹ Ua gavamu Iesuro uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Ësubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'irarijego. Ëhu'ëro jemëro jö bëhoho he'i a ioro'ioro jabesi öriroho ma-uhu jöemu rovaje höjo. ¹² Jabuni ma-uhu jöemu rovaje hesi bëhoho ë jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

God-ro nimade höjo ë ariböviohuro muoho ma-gaemu ga'i bogo avoho garuomoröhego.

O jöho ma-hemu he'i bogo avoho heröhego.

Garomo he'ibejarëjo jabumë huotorovoromo God-arinö va'ego

ëhuro hu jabesi sisëho uehorovoromo vuonugo'ibejajo.

I ujo sa'are riremade uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

¹³ Ëhi uënugoromo uëvadeje: Röhu naehu majëhijode uhu jöho jemë diehi'oromo bëhoho bogo hejarujëjo. Bogo hejarujoho diehi'oromo uhu jö ioro'ioro hesi bëhohu'o avoho herëjo. ¹⁴ Aehu mure ruruhö'öjade i ujo hesi bëhoho ëho God-are jö a majëhijajoho uëromomo ë'ode höjo. ¹⁵ Ujo örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho aehu God-are jö hejamu gavë'oho Satan-ro ma-burëro rovaje höjo. Rueromo gavaje God-are jöho i ujonö'e jabesi dëre jiejo garomo baeniëhiromomo rori'o bu'öjaje höjo. ¹⁶ O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromomo sahori'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo ma-burëro nimorohoromo jöho ejaharue höjo. ¹⁷ Ejahoromo jöho ma-döëremu baejë'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo garöhe God-are jö uehorovaruohuni aehu sisë vaejëvamu gavë'oho o huë vavaene rovamu gavë'oho ma-burëro vuonugarue höjo. ¹⁸ O ujehu bibë'e resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heruomaje höjo. ¹⁹ Heromo ave sa'a hesi muohuni nurunurumoromo o sarerivoromo inöme börömo mae ujuoho'i o bövie bise'e ujuoho'i nimoromo ëhemu uehorovoromo ëho jabesi nuninö bamarue höjo. Bamoromo sa'arohemu uehorovaruohuro ëhuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ²⁰ O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 30 o 60 o 100 rae'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo ejahoromo rae avohoruomaje höjo ioro'iorohuro ioro'ioroho iosirëmiromomo mu ma-mabëhe vaejarue höjo.

Iro bueromo va'orahore bahijarue uhu jöhoje.

²¹ Röhu uhu jöe gö'o majëhi'ie'ajëjo. Jemë'o uehorovohëjo. Iro bunö'iraeromo osare barovarue hesi bëhoho bogo hevö gagoroho o maratu ahariroho gurihi bamo'i va'orahoro bamo'iro ëhuni barovarue höjo. ²² Ëho naro uëromomo ë'ajëjo: Nasi jöe rabe rabe gurihiro jiaje naehu jövaje hesi bëhoho ma-va'orahoro jioröhego jövajëjo. O rabe rabe subivëhaje naehu uëvaje hesi bëhoho ma-samaro jioröhego uëvajëjo. ²³ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.

²⁴ Ēhi uēnugoromo uēvadeje: Nasi jō hejarujoho avo'avoho uehorovonōvorējo. Uehore ma-bisemu bamē'oho ēhuro aji'e jōho ma-bisemu bae'a'arujējo. O bōrōmo bamē'ohuro ēhuro bōrōme bae'a'arujējo. Rōhu gō'o dōre bōrōmo bēhe bae'a'arujējo. ²⁵ Aji'e jō javē'oho God-ro gō'o bojami'iramu bae'a'anuējo. O bogojavē'oho bisemu baejanoho God-ro ē uehoroho mu'uvaho'ajējo.

I ujehu sa'are jioromo hesi ėma gurihiro rijaje uhu jōhoje.

²⁶ Rōhu Iesuro uhu jōe gō'o majēhiromo uēvadeje: I ujehu riromo raejajēhi God-ro bōrōme namiromo hesi ōri ari'oho bōvioho bise'oho ēhi muebejēvaje hōjo. Ējōho naro majēhi'iē'ajējo. Mu arijo'ohuro nani ujoho sa'are suovo ruruhō'obe va'a'ajējo. ²⁷ Va'oromo vahiromo'iramu nia-voromo sisonuvo'iramu ri'ōnōvo'ajējo. Ēhi'obe va'iramu ē majae gemuore ujo suovo ruruhō'ōjadohuro rēdijiomoromo ri'amo'ajējo. Ēhi'o'iramu mu arijo'ohuro ēho garomo dadi-voromo uvo'a'ajējo: Diehi'oromo ē'ajējo. ²⁸ Ēhi uvo'a'ajējo rōhu hesi sa'aēro rihuoho bojamego i ujoho riromo in-ovoromo maho raejaje hōjo. ²⁹ Maho raeromo mavego evare arijo'ohuro ma-burēro tarivoromo gagovoromo avoho bahijaje hōjo ē hesi bēhoho ē gagovarue majaho rovē'ego.

Ijo hisue mustard-hu ėgovaje uhu jōhoje.

³⁰ Rōhu Iesuro jōe gō'o majēhiromo uēvadeje: God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje ōroho naro uhu'e bu'ōromo jemē'o na'o uehorovo'ejarējo. ³¹ Ijo hisu ihe mustard ujehu bōrōmoriromo ėgovajēhi God-ro bōrōme namiromo ae gō'o gō'o ēhi gagovoromo muebejēvobe va'a'ajējo. Mustard uje gemu sa'are ōjē'iroho bajo ioro'ioro dinō'e dinō'e jio'amajoho ēho ma-jianovo'amo'i a'i ē mustard ujoho biseharihe hōjo. ³² Ēhi hōjo rōhu riromo ėgovoromo ijo hisu ioro'ioroho iosirami'amoromo ēho bōrōmoho hōjo. Bōrōmoriromo adoho ėgovo'amego ugēro rueromo gavarue sanu mae jiegorovo ijuoho ē vae'amarue hōjo. Ēhi uēvadeje.

³³ Ēhi jiē'e uhu jōho aho'obēhe Iesuro uēromo ēhuro hesi jōho majēhinōvadeje. Jabumē diehi jiē'e jō bae'irōhoho eni jēvē'oho ēhi jiē'e jōhuremu majēhinōvadeje. ³⁴ Jōho bogo mae bogo samaroho majēhi'i ma-uhu'e gemu majēhinōvadeje. Majēhiromo rōhu hu'o hesi aribōviohu'o jabesi sivue raromē'iroho jōho aho'o huruoho majēhinōvadeje.

Iesuhu uavamu jovo bōrōmehu ruhosōjade jōhoje.

³⁵ Iesuro boat-re hiromo ēhi jiē'e uhu jōho majēhinugoromo vō'ōromamu gagorovo hesi aribōvioho uēvadeje: Ruehego no aruhe e'u ionī gōnō va'arējo. ³⁶ Va'arējamu hegorovo

ë Iesuare ariböviohuro ae aho'obêhe ë rëmo'i Iesuhu hi-jaje boat-re iojioromomo hu boat-re baeromo va'areje. Bava'amu boat ioro'ioroho ëhu'o gemu mae va'oruomadeje. ³⁷ Va'amu buru böröme e'ure rovadeje. Bure rovamu jovohuro hasaromo boat-re ro nemoromo ruahoromo abueromo irijioromomo diruvëvo'ie'adeje. ³⁸ Diruvëvo'ia'amu gavë'i ijarahoho jaburo gavare Iesu mamie boat dejonö va'oraromomomo simano dövaejaruohuro simane dövaeromoniavë'e jiamu gagorovo ioromo uavareje: Tisa no vuovavuo'ie'ajëjo. Na ja nosi jöënioho bogo uehorovanuëjo. ³⁹ Uehorovanuëjamu Iesuro ri'öromomo burohu'o hasajaje jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu buroho ahö'ö'i jovoho u'uhoromo ma-jörume ruhijadeje. ⁴⁰ Majörume ruhijamu gagorovo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Urimë'i jemë bogo ma uehorovevobe rovarijoho na jemë jaruvohu'o ëhi gemuoho ë'arujëjo. ⁴¹ Ehi gemuoho ë'arujëjamu sisë maro juhuonivoromo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'ohobogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

5

Satan-are a sisë aho'obêhe ae gemu hesirire jioruomamu Iesuhu raro'ö'amade jöhoje.

¹ Ehi'onugoromo jabu'o Iesu'o va'aroho va'o e'u ioni gönö Gerasene rajo jabesi sa'are va'o baboro bejareje. ² Baboro bejamu gagorovo ae gemuëro guavo'amarue juju gagore jioromo rueromo Iesu birohadeje. Eä hesi dëre Satan-are a sisëro abueruomamu simane huotorovë'e jiadeje. ³ Simane huotorovë'ëro guavo'amarue juju gago jio'amajire ë hinövadeje. Hi'ego aëro vajaëro ö'ëro rabëro tövo'ie'oromo gavare bogo eni jëvamu vuonugareje. ⁴ Urimoroho aëro vajaëro övore hörure tövo'ego övore ö'ohoruho tarivoromohörure vajaho ano ahö'önövadeje. Ehi'oromo vörö'irae'ego aehu gudumomomo hu'irae ro röhore nugo'iröhohobogo eni jëvonövadeje. ⁵ Majae vahie jö'e dadovë'i munëro anorovë'i guavaruire hinövo dahorure ajio hinövadeje.

⁶ Ehi'onövë'ëro ë ahuro rori'o öri ëgoböviro namiromomo Iesu garomo tutuvo rueromo hesi bëhire ague aho hiromomo ⁷ ma-darugo'o uvadeje: Iesu ja God dö mare hijaje a hesi Harihe javajëjo. Ja rabëni sihusihuego'i rované höjo. Na God-are nuniro uavajëjo: Nadi huë sisëho vi'ehohobojemëjo. ⁸ Vi'ehohonadi bojemijë uvade hesi bëhohourimë'i Iesuro hu uavadeje: Aru'aho sisëho jero ë a hesi dëre

hijanuoho vuonugo'i va'ëjo. Ëhi uavë'ego ëhuni uvadeje. ⁹ Ëhi uvamu hegorovo Iesuro uavadeje: Jasi ihoho rahuo hõjo. Rahuo hõjamu uavadeje: Nasi ihoho Siriehu Bimuvanovë'oho jevajëjo. Ëhesi bëhoho no aru'ahe aho'obëhe dëre javuë'ego ëhuni ëhi jumegë'e hõjo. ¹⁰ Ëhi uaromo Iesu ua'i hijadeje: Aru'ahoho nadi uëvego jabumë ave sa'are jioromo va'irarëjo.

¹¹ Röhu mahe aho'obëhe aruhe dahoru ahore gemuoro gagovoromo ie ue'ahamu gagorovo ¹² dëre sisë ariböviohuro Iesu uavareje: Uövuego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. ¹³ Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohë uëvamu hejë'i ë sisë ariböviohuro ë a hesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro va'o baradore rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje. Mahe aho'obëhe 2,000 rabu'e ëhi vuovo'amadeje.

¹⁴ Vuovamu gavë'i mahu muebe'amarue ariböviohuro huruomoromo amo börömore amo ininore jõho majëhibe va'areje. Jõho majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe rueruomadeje ga'iro diehi jiego. ¹⁵ Iesuaro rueromo gavareje aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade aho simanoho mae jio'ego niöge ba'amë'e hijamu. Urimoho ganövareje aru'aho sisë Siriehu Bimuvanovë'ohuro hesi dëre jioruomë'e ëhi hi'ego röhu evare majare gavareje ma-mae hijamu. Ëhi gagorovo juhuonivoruomadeje. ¹⁶ Juhuonivamu Iesuhu mu vaejamu gavare ariböviohuro uëvareje: Sisë ariböviehu dëre abue'amade ahu'o mahohu'o ëhi jië'e muoho birohoruomohijajo. ¹⁷ Ëhi majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu uavareje: Ave sa'aho vuonugo'i va'ëjo.

¹⁸ Vuonugo'i va'ëjamu Iesuro boat-re ajiomoromo sionëro vuonorö'ö va'ie'adeje. Va'ia'amu gavë'i aru'aho sisë hesirire jioromo suorovo va'oruomade ahuro Iesu uavadeje: Na ö'oromo ja'o hi'i negajëjo. ¹⁹ Negajëjamu Iesuro uavadeje: Bogo rue'a'anuëjo. Sionëro jasi amëro va'oromo jasi aganoho uënëjo: Badaro huë baejevoromo ëhi mabëhe ajemijamu rovode hõjo. ²⁰ Ëhi uavamu hegorovo rue ahuro va'oromo hesi sa'a ihoho Ame 10 Jio'amaje Sa'aho ë sa'are majëhibe juvoromo uënövadeje: Iesuro ëhi mabëhe ajemamu rovode hõjo. Ëhi majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe jöe barëjëvadeje.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jõhoje.

²¹ Ĕhi'amu Iesuro boat-re va'oromo anume e'u ioni gönö va'o ravo'amadeje. Ravo'amoromo e'u riröre namijamu ae aho'obēhe ruē numē gagovo rova'oromo ėhi riravareje. ²² Riravamu iae ae gemu hesi ihe Jairus-ro rovadeje. Jairus hu Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje ae jiadeje. Rueromo Iesu garomo hesi hōru bēhire ague aho hiromo ²³ dinamiromo uavadeje: Bēsu guomo'iē'ajējo. Rueromo jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovoromo hijajo. ²⁴ Hijajamu hegorovo Iesuro hu'o gemu mae va'adeje. Va'amu ae aho'obēhe tatijiomobe hu'o gemu mae ėhi va'oruomadeje.

²⁵ Va'oruomamu iae magonahe gemuēro jabu'o va'adeje. Ĕmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barē'i ėhi jiemu jiobe va'adoho vadune aho'o 12 barējē'e jiadeje. ²⁶ Doctor aho'obēhe gēromo ėhuro vi'ehe sisē maro baenövadeje. Vi'ehe baeromo hesi ijo baje bul'ö barē'i röhu bogo marē'i sisērēbe va'onövadeje. ²⁷⁻²⁸ Sisērēbe va'amu ė magonahohuro hejade uvoruomamu: Iesuro ae magonahe mabēhe ajamuijaje hō uvamu hejē'ēro uehorovoromo uvadeje: Na Iesu ma-niögohuremu rēhē'ohuro ėhuro marējevo'ajēromo ae aho'obēhe va'aruire ė va'oromo Iesure dejonö rueromo niögoho rēhadeje. ²⁹ Niögoho rēhamu gavē'i magonahoho kö rovadoho ijoho bogo rovadeje. Ijoho bogo rovamu magonahohuro herovadeje mae jiavamu. ³⁰ Mae jiavamu Iesuro hejade a ajēmaje daruge gö hesirire jioromo va'ē'e jiavamu evare ma-burēro huotorovoromo ae aho'obēhe uēvadeje: Ja rahuaro nasi niögoho rēhane hōjo. ³¹ Rēhane hōjamu hegorovo hesi ijarahoho jaburo uavareje: Ja'o iae gavanuējo ae aho'obēhēro ja tatijiomavo'ego. Ĕhi jiē'oho ja rabēni uövuanuējo: Ja rahuaro na rēhevane hōjo. ³² Ĕhi uēvamu Iesuro arua anumiae uherihadeje ga'i di ahuro o di magonahohuro hu rēhē'e jiego. ³³ Uherihoromo gēvamu rue magonahohuro iae mae garomo uvadeje: Huro na ajemade hō uvoromo juhuonivoromo butubutumoromo röhu ma-biririvoromo rueromo Iesure hōru bēhire ague aho hiromo diehi ē'ade jōho sama'e huruoho majahi barējadeje. ³⁴ Majahi barējamu Iesuro uavadeje: Abojējo. Jero na mae uehorovevamu ėhuro ja marējavē'e hōjo. Vaevē'e va'onējo. Jasi guomo guomoho barējavē'e jiaje ijonö mae jionējo.

³⁵ Iesuro ėhi uavamu gavē'i ae göēro göēro Jairus-are osare jioromo rueromo Jairus uavareje: Jasi abojoho mami'e guomē'e hōjo. Ĕhu'oho rabēni ja tisaho u'uoho bojamijanuējo. ³⁶ U'uoho bojamijanuējamu hegorovo Iesuro he bogo hejanovē'e Jairus uavadeje: Nadi juhuonivo'i

God mae uehorovonëjo. ³⁷ Ëhi uanugoromo Peter James o James-are öe John ëho jaburo hu'o va'ojöro uë'i a ioro'ioroho nijio'iraejëvadeje. ³⁸ Nijio'iraejëvonugoromo jaburo va'oromo Jairus-are osare rovareje. Rueromo Iesuro gavadeje ae aho'obëhe gagovorovë'ëro garahörö'e baeromo ma-darugo'o nierusuburu'e bamoruomamu. ³⁹ Ëhi'amu gagorovo osare va'oromo uëvadeje: Jemë rabëni garahörö'e baeromo nierusuburu'e bamarujëjo. Ëmagonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. ⁴⁰ Ma-niavajëjamu hegorovo rueho jaburo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. Ijo'ijahamu gagorovo Iesuro ë aribövioho aho'obëhe amonö raro'vö'öjëvonugoromo magonaho harihu hesi vëmu vavu'ohu'o hu'o rovare ae niö'i gemu jabu'o ëhi söjëgoromo magonaho harihehu raromaje osare va'adeje. ⁴¹ Osare va'oromo magonaho hesi övore ma'enoromo hesi jöëro uavadeje: Tarita kumajo. Ëjöho huotovë'oho ëho uaromo ë'adeje: Bësu naro ja uavajëjo: Ri'öjëjo. ⁴² Ri'öjëjamu hejë'i rue magonahohuro ma-burëro ri'öromomo nami juvadeje hesi vadunoho aho'obëhe 12 jië'ëro. Juvamu gavë'i ae aho'obëhe hu garomo tiöjëvadeje. ⁴³ Tiöjëvamu gagorovo Iesuro ma-darugo'o uëvadeje: Naehu vaejode muoho nadi aho huruohorëjo. Ëhi uënugoromo uëvadeje: Magonahoho ie bojamego ijajo.

6

Iesuale amo rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

¹ Ëhi'onugoromo Iesuro va'adeje. Va'oromo hesi amëro rue'i hesi ijarajoho jaburo hu'o gemu mae rovareje. ² Rueruomoromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo God-are jö bëhoho röjëhijadeje. Röjëhijamu ae aho'obëhe heromo tiöjareje. Tiöromomo uvoruomadeje: Ëiahuro jöho dinö'e hejë'ëro jövajëjo. Hu diehi'oromo ëhi jië'e simano maho baejade höjo. Darugo'e mu masijoho diehi'oromo vaejaje höjo. ³ Hu sarerivajëjo. Ma-ijo muemu vaejaje ae höjo. Hu Mary-are harihe höjo. Hu James-are Joses-are Judas-are Simon-are öe höjo. Hesi ma'ino ömo'ömoho aviae no'o gemu mae raromarue höjo. Ëhi uvoruomoromo nue huodivareje. ⁴ Nue huodivamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho dinö'e dinö'e va'ë'iroho aëro no mae uehorovavuarue höjo. A'i nosi sa'a rajoho aganoho osae gemuore raromaruoho jemëremu bogo ëhiho uehorovavuarue höjo. ⁵ Ëhi uëromomo hu darugo'e mu

vae'iröhoho bogo eni jiadeje. Huro guomo guomo'e ae ma-gemu gemu jabesi sinore hesi övoho bamëhoromo sinoho avohëvamu marëjëvadeje. Ëhemu ë'adeje. ⁶ Röhu hesi amo rajehu hu bogo ma uehorovarohuni ëhuni tiöjadeje.

Iesuale ijoraje 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jöhoje.

Ëhi'onugoromo va'adeje. Va'oromo amore amore jöho röjëhibe juvadeje. ⁷ Röjëhibe juvoromo hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ruehëromomo rovamu uëvadeje: Naro jemë rëmö'ö'ië'ajëjo jemëro nasi jöho ae majëhibe jijihö'irarijego. Jemë ae niö'i niö'i ame göro göro va'orëjo. Jemëhu mu vae'irarijohuni nasi darugoho bojëmijajëjo ëhuro jemëro Satan-are a sisë gö gö a dëre jio'amë'oho rarovö'ö'irarijego. ⁸ Röhu va'ië'iroho ma-guduodemu ujuohorëjo. Ioho esöho ijo bajoho bövioho bise'oho bogavëjo. ⁹ O hörü guduoho io'amoromo niöge ma-gemu gemu io'amo'i nadi niö'i niö'ioho io'amorëjo. ¹⁰ Ëhi uënugoromo uëvadeje: Amo göre göre va'oromo aehu di osare raromöjoro uëvamu va'oraromë'oho ëhuremu raromonövorëjo ijonö ë amore jioromo va'ië'e jëvaje. ¹¹ O di amore ariböviehu jemesi örire nu huodëgoromo jö bogo ejëhë'oho amoho nugo va'irögoro jabesi sa'a hesi tohotohe jemesi hörü hitahire jiajoho sa'aro riremomo va'ego ë amo rajohuro garomo uvo'irarëjo: No sisë ë'ë'e javuajëjo.

¹² Ëhi majëhijamu hegoroovo ijorajo ömo'ömhuro va'oromo jöe majëhibe jijihoromo uënövoreje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baerëjo. ¹³ Ëhi jië'e jöho majëhibe Satan-are aribövi sisë aho'obëhe jabesi dëre jëvajoho rarovö'öbe ose guomo guomo'e a jabesi sinore otehoromo sinoho avohëvobe ëhi jië'e mu masijoho vaebe jijihareje.

John bapataeto vaejaje a guomade jöhoje.

¹⁴ Ëhi jië'e mu masijoho vaebe jijihamu sa'a a böröme Herod-ro ë jöho hejadeje rabëni Iesuhu ë'aje jöho ae aho'obëhe dinö'e dinö'e vaerovë'ëro jië'ëro. A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Ëaho John bapataeto vaenövade ahuro guomoromo ri'öjë'e höjo. Ëhu'ëro darugo böröme baeromo mu masijoho vaejaje höjo. ¹⁵ A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Iesu hu mamie hijade ae Elijah-ro rovë'ëro ë'ajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi ioro'ioro jiarëhi hu ëhi jië'e aëro jië'ëro ë'ajëjo.

¹⁶ Ae göëro göëro Iesuale jöho gö gö atavamu hegoro Herod-ro ae uëvadeje: Ëaho hu John höjo. Urimo naro

hesi sönöho tariorohode höjo röhu hu guomoromo ri'öjëlëro hijajëjo. ¹⁷⁻¹⁸ Röhu ë jö hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi öe Philip-are vabore hesi ihoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'öromomo ua'i hijadeje: Jasi vuoji baejanoho ëho bogo maehu höjo. Ëhi ua'i hijamu Herod-ro ë magonaho hesi jöëni ae uëvamu John guduamoromo tövoromo savoji gagore ba'amareje. ¹⁹ Ëhi'amu ë magonahohuro John nue huodivoromo anoli nimadeje. Ëhi nimoromo röhu Herod-ro magonahoho ahamu ano'ië'adoho vuonugadeje. ²⁰ Herod-hu magonaho ahade hesi bëhoho huro uvadeje: John hu a ma-mabëhe hö uvoromo ëhuni John juhuonamiromo avoho mueberomo magonahoho ahadeje. Magonahoho ahoromo va'oromo henövadeje John-ro God-are jöe majahi'ego. Jöe majahi'ego Herod-ro nurunurumo'ego hesi jöho he'i nimonövadeje.

²¹ Ëhi'oromo John anojöëni magonahoho ahobe ruejuvo Herod rahade majaho rovamu evare magonahuhu vae'i nimade majaho rovadeje. Ëhesi bëhoho Herod-ro söröe baeromo hu ajamiromo ë sa'a muebejarue aribövioho muorovo mu muebejarue aribövioho a masijo ioro'ioe Galilee sa'are raromaruoho ë a masijoho uëvadeje: Ruehego na söröe bojëmi'iröjo. Bojëmi'iröjamu rueruomadeje. ²² Rueruomamu ë magonaho hesi abojohuro rueromo javavadeje. Javavamu gagorovo Herod'o hesi örire rueruomade ariböviohu'o ë magonahoho garomo vuëvorovoromadeje. Vuëvorovoromo Herod-ro magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nimë'ohe uevego bojami'iröjo. ²³ Naehu muebejaje öri ari'o nimë'ohe iae ëhu'o ririre tarioromo vituoho bojami'ejöjo. God-ro ge'ego na mae uavajëjo. ²⁴ Ëhi uavamu ë magonahohuro va'oromo vëmoho uavadeje: Na rabe bae'ejöjo. Rabe bae'ejöjamu rue vëmohuro uavadeje: Uanëjo bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho baro bojëmëjo. ²⁵ Ëhi uavamu hejë'i rue abojohuro ma-burëro vuonorö'ö rueromo a börömoho uavadeje: Na negajoho avevejö'e ae uëvego bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho hevö döre bamoromo baro bojemarëjo. ²⁶ Ëhi uavamu hegorovo rue a börömohuro huë vavaene böröme baejadeje. Iae hu huë vavaene baejadeje röhu urimo darugo'e jöho ë aribövi jabesi nuniro ë magonahoho mae uavë'ëro ëhu'ëro huotorovoromo nijio'iraeröhoho hu bijönimadeje. ²⁷ Bijönimamu evare ae gemu ma-burëro nugö'öromomo uavadeje: Va'oromo John-are sönöho tarioromo simanoho baruenëjo. Baruenëjamu savoji gagore va'oromo sönöho tarioromo simanoho ²⁸ hevöre ba-

monugoromo barueromo abojoho bojamadeje. Bojamamu huro bava'o vëmoho bojamadeje. ²⁹ Ëhi'amu John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro ë jöho heromo rueromo sinoho bava'oromo munë gagore bamareje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

³⁰ Iesure apostle ömo'ömohuro mu masije vaebe jijihë'ëro vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: No muoho ëhi ëhi vaeromo jöho ëhi ëhi majëhiromomo rovere höjo. Ëhi jië'e jöho jabumëro Iesu majahi barëjareje. ³¹ Majëhi barëjamu gagorovo ruehuro gavade ae aho'obëhe rovë'i va'ë'i rovë'i va'ë'ëro hu'o hesi ariböviohu'o i ue'aho'iröhe o bövi bise'o vae'iröhe majaho bogojiamu gagorovo uëvadeje: Ruehego no a rumo'e sa'are nosi sivue va'o raromoromo jemëro ëhuro ma-bisemu nuhorëjo. ³² Ëhi uënugoromo jaburo boat-re ajio raromoromo a rumo'e sa'are jabesi sivue va'i va'areje.

³³ Va'i va'amu ae aho'obëhe gavare jabumë va'amu iae mae gëromomo uvoruomadeje: Ëaribövioho Iesumëro boat-re va'aruë uvoromomo amo göre göre jioromomo sa'a hörëro ma-burëro va'oromomo Iesu'o hesi ariböviohu'o boat-re va'aruoho iosirëmiromomo jaburo jovo ionë gönö urimo rueruomadeje. ³⁴ Urimo rovamu Iesuro ijönö ro höröromomo ravo'amoromomo gavade ae aho'obëhe tagavë'e jiamu gëgorovo uehorovoromomo uvadeje: Vae'vë'ëjo. Ëaribövioho vëmu vavu'o rumo'e ö mahu'ëro raromanovaruë uvoromomo jabesi jöëni vavaenimadeje. Jabesi jöëni vavaenimamu evare jöe aho'obëhe röjëhijadeje. ³⁵ Jöe aho'obëhe röjëhijuvo majae beva'ia'amu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömohuro rueromomo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. O majae mami'e barëjë'e höjo. ³⁶ Ëhuni ave aribövioho rëmö'öjego ave bëhire amo masijore ininore va'oromomo ie imo'amo'irarëjo ue'ahoröhe. ³⁷ Ue'ahoröhe höjamu uëvadeje: Bogajo. Jemëro iruno'oho da'uojëhirëjo. Da'uojëhirëjamu uavareje: Asë'ëjo. Dinö'e ioho baeromomo da'uojëhijöro uvanuëjo. Na ja uvoromomo ë'anuëjo: No 200 kina javuë'ëro noro ëho bava'oromomo bu'ö barëromomo ioho imo'amoromomo ujuoho rueromomo ëhuro da'uojëhi'ëjarë uvoromomo o diehi uvoromomo jövanuëjo. ³⁸ Jövanuëjamu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvajëjo. Va'oromomo gahëjo. Va'oromomo gahëjamu va'oromomo adaho garomomo vuonorö'ö rueromomo uavareje: No ie aho'obëhe övo gö mine o visue niö'i ëhi javuajëjo.

³⁹ Ëhi uëvamu hegorovo ruehuro ae aho'obëhe uëvadeje: Va'oromomo hahagu hahagu gagovoromomo ëhi garasiohuro raromobe va'ohëjo. ⁴⁰ Va'ohëjamu rue ariböviohuro va'oromomo ë 50 50 o 100 100 hahagu hahagu gagovoromomo

ëhi garasi rövë'e mabëhire raromobe va'areje. ⁴¹ Raromobe va'amu gagorovo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ëho Iesuro ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijaraho ömo'ömoho i'imëmijadeje ae aho'obëhe suvuorëmijöro. Ëhi'oromo visue niö'i taritarivoromo i'imëmijadeje jaburo ëhu'o suvuorëmijöro. ⁴² Ëhi'amu ae aho'obëhe ë ioho visuoho ue'ahamu da'uëgadeje. ⁴³ Da'uëgamu gagorovo ijarahoho jaburo i vitu vituoho visu vitu vituoho aegamu esöe aho'obëhe 12 irijiomomaadeje. ⁴⁴ Ëhi'areje. Iesuro ie övo gö mine visue niö'i ujuohoromo suvuorëmijamu ama'e aho'obëhe 5,000 ë ioho ue'ahoruomadeje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu gavë'i Iesuro ijaraho ömo'ömoho uëvadeje: Boat-oro ajio raromoromo e'u ioni gönö Bethsaida amoro urimo va'ohego na a ioro'ioroho rëmö'öjjo. ⁴⁶ Ëhi uëvamu hegorovo hesi ijarahoho jaburo boat-re iojioromomo va'oruomamu Iesuro parie vae'i dahorunö ajiomadeje. ⁴⁷ Ajioromomo parie vaejamu vahiromadeje. Vahiromamu nume ijarahoho jaburo öri ëgoböviro jovo döre va'oruomo'i Iesuro ruhe sa'are hesi sivue hijadeje. ⁴⁸ Hi'i gavadeje burëro jabesi nuninö rue'ego ijarahoho jaburo jovoho sisë'i sisë'i huo'öbe va'oruomamu. Ëhi'ojuvo sisonuvo'ië'adeje. Sisonuvo'ia'amu Iesuro abueromo jovo döre hörëro va'adeje. Va'oromo jabumë iosirëmi'ië'adeje. ⁴⁹⁻⁵⁰ Iosirëmi'ia'amu ijarahoho jaburo gavareje hu jovo döre juvamu gagorovo uvareje: Aru'ahëro juvajëromomo jiodudu'iraeromo jö'e dadovareje. Jö'e dadovamu hejë'i uëvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo. Na jevajëjo. ⁵¹ Na jevajë uënuogoromo boat gagore ajioromomo jabu'o gemu mae hijamu buroho barëjadeje. Buroho barëjamu ë aribövioho dadivëvadeje. ⁵² Ëhesi bëhoho Iesuhu mami'e i da'uojëhade hesi bëhoho bogo avoho baejareje jabesi uehoroho bogo eni jië'ëro.

Iesuhu Gennesaret sa'are hiromo guomo guomo aribövi ajëmade jöhoje.

⁵³ Ëhi'amu e'u ioni gönö rueromo Gennesaret sa'are ravo'amoromo boat-oho ijo bunore be nugareje. ⁵⁴ Röhu ravo'amamu gavë'i evare ae aho'obëhe Iesu garomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromo ⁵⁵ ë sa'ae börömoho ma-burëro jijihoromo aevoromo guomo guomo'e aribövioho giojimo ujuoho rueromo henövere uvavo'ego: Iesu ë dirö'ore

hijajë'ego ë va'onövareje. ⁵⁶ Iesuhu amo masijore ini-nore o dinö'e dinö'e rovë'iroho guomo guomo'e aribövioho giojimo ujuohoromo aehu gagovarue öri ari'ere ë ro bahinövareje. Bahinugoromo Iesu ëninamiromo uanövareje: Guomo guomo'e aribövioho uëvego ja niögu vituohuremu rëhego ëhuro guomo guomoho barë'amajo. Ëhi ua'ego ae rahu niögu rëhë'oho ëhuro marë'amonövadeje.

7

Pharisee ariböviehu God-are jö bogo avoho uehorovo'i jabesi a mami jö böröme hö uehorovare jöhoje.

¹ Iae Pharisee ariböviohuro Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohuro urimo Jerusalem jioromo rovë'ëro jië'ëro Iesu jiajire ro gagovoruomadeje. ² Gagovoromo gavareje Iesuarue ijorajo ömo'ömohuro Pharisee rajo jabesi jögoroho ahoromo jovoho övoho bogo otehodivorovoromo sisëho u'ovë'e ioho ma-ue'ahamu.

³ Ëhesi bëhoho Pharisee ariböviohu'o Jew rajo a ioro'iorohu'o ioho bogo ëma ue'aharueje. A'i urimo Jew rajo a mamiehu jö bojëmibe rovarëhi ëhi'oromo jovëro övoho otehodivorovoromo uvoruomajeje: Nosi sinore sisëho u'ovahuë'ëro God-are nunire mae javuajëromomo evare ioho ue'aharueje. ⁴ O i imo'amarue öri ari'ere jioromo ujuoho rovë'iroho uvoruomajeje: Sisë höromo jovëro otehodivoromo u'o'amoromo uvoruomajeje: Avevejö'oho ë ioho iae mae u'ovë'e höromo evare ue'aharueje. Ëhi'oromo a mami ariböviehu bojëmibe rovarë jögoroho aho'obëhe jabumëro ejëhoromo enatue ramae gö gö [i ijarue röhe] ëhi u'o'amoromo uvoruomajeje: Ëinömo inömo hesi sisëho u'o barë'ego God nimorohajëjo. Ëhi'arueje.

⁵ Ëhi'aruëro jië'ëro ë Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o ri'öromo Iesu uavareje: Jasi ijorajo ömo'ömoho a mamiehu bojëmibe rovarë jöho bogo eromo jovoho övoho bogo otehodivorovë'e ioho ma-ue'aharue höjo. Rabëni ëhioho ë'arue höjo. ⁶ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Sareri sareri'e aribövie jëvajëjo. Jö God-aro baeromo majëhijade ae Isaiah-ro jemëhu ë'irarije jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

Ave ariböviohuro ma-jö'ëremu God na rajehi'i dë vövöbajö'oho bogo nasi gemuoroho jio'i ma-rori'o jioruomajëjo.

⁷ Jabumë a jabesi jögoroho ae røjëhiromo uëruomaje höjo: Ëho God-are jöe jiaje ejahuorëjo.

Ma-a jabesi jögoroho ëhi røjëhiromo ëhuro ma-döhemu God na rajehiruomaje höjo.

Ëjemesi jö Isaiah-hu jajivadoho iae mae höjo. ⁸ God-hu bojëmade jögoroho jemëro vuonugo'i aehu bojëmibe rovere jögorohemu ma'enuaraje höjo.

⁹ Ëhi uëngoromo uëvadeje: Sareri'e uehoroho baeromo ëhuro God-hu bojëmade jöho aharuje höjo jemëhu a bojëmiaraje jögoroho ma'eno'irarijëro. ¹⁰ Ëhesi bëhoho Moses-ro uëvade höjo: Jasi vëmu vavu'oho mae uehorovëvonëjo. O jöe gö'o uëvade höjo: Ae rahu jö sisë jövoromo vëmu o vavu hesi iho ijumahë'oho anego guomo'irajo. ¹¹ Röhu jemëro ë jöho ahoromo ae røjëhiromo uëvaruje höjo: Jaehu jasi vëmu vavu'o God-are nunire uëvë'oho: Nasi maho sisëho ujuohoromo ajëmi'ibejodoho röhu aveho na God-are ihero bamë'e jevajë uëvë'oho ¹² nadi röhu maho huotorovoromo jasi vëmu vavu'oho ajëminëjo. Ajëmi'jë'oho sisë höjo. Ëhi uëvaruje höjo. ¹³ Vëmu vavu'o ajëmi'jë'oho sisë hö uëvarujohuro ëhuro vëmu vavu'o mae uehorovëvo'irarijego God-hu bojëmade jöho jemëro aharuje höjo jemesi a mami jöho e'irovo. Ëhi jië'e mu sisëho aho'obëhe røjëhijaraje höjo.

Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisë baejaruohuro ëhuro God-are nunire sisërëjavuaje jöhoje.

¹⁴ Iesuro ëhi uëngoromo ae aho'obëhe röhu maho uëvadeje: Ro gemuoro gagovohëromo ro gagovamu uëvadeje: Naehu ave uhu jö uë'ië'ajoho jemë ae aho'obëhe avoho heromo bëhoho baerëjo. ¹⁵ Rabe rori'o jiajehu jö'ore va'ë'oho bogo ëhuro aho sisërë'amo'i a'i rabe dë vövöbajo'ere jioromo suorovë'ohuro ëhuro aho sisërë'amaje höjo. ¹⁶ [Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.]

¹⁷ Ëhi majëhinugoromo Iesuro ae aho'obëhe rëmo'i osare va'adeje. Osare va'amu hesi ijarajoho jaburo uavareje: Uhu jö majahuijane hesi bëhoho huruohego no hejarëjo. ¹⁸ Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho na jemë'o uehoroho bogojëvajëjo. Jemë rabëni bogo garomo uvarujëjo: Rabe rori'o jiajehu jö'ore va'ë'oho bogo ëhuro aho sisërë'amaje höjo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho rabe jö'ore va'ë'oho vövöbajo'eroho bogo abue'i dëre abuejaje höjo. Dëre abueromo dëre jioromo suorovoromo bogo aho ijumëvë'e ma-gua gagore va'aje höjo. Ëhu'ëro aho God-are nuniroho bogo sisërë'amaje höjo. Iesuhu ëhi jövadoho huro uöromo ë'adeje: Jaruvoho ie aho'o ma-ue'ahë'oho God-ro uvaje höjo:

Iae mae hōjo. ²⁰ Rōhu Iesuro hesi jō vituoho majēhiromo uēvadeje: I ue'ahē'ohuro bogo ēhuro aho sisērē'amoli a'i dē vōvōbajo'ere jioromo rojomoromo suorovē'ohuro ēhuro aho God-are nuniroho sisērē'amaje hōjo. ²¹ Uehoro sisēhuro dē vōvōbajo'ere jioromo rojomego ēhuro ōero jijihanovoromaje hōjo. Vajiohēro ujuohoruomaje hōjo. Ae muo'amoruomaje hōjo. ²² Goho'amoruomaje hōjo. A jabesiroho ujuohoniēhi'i ganiganimoruomaje hōjo. Mu sisē rabe rabe vaeruomaje hōjo. Ae gō sarerēmiruomaje hōjo. A nunire javoji'e muoho vaeruomaje hōjo. A jabesi mu mahuni dē vōrōnēgaje hōjo. A jabesi ihoho ijumoruomaje hōjo. Sivue uehorovoromo jabesi ihoho dōro bamoruomaje hōjo. Simane sisē'i uehorovoromaje hōjo. ²³ Ēhi jiē'e uehoro sisē aho'obēhe dē vōvōbajo'ere jioromo rojomoromo suorovajohuro ēhuro aho God-are nunire sisērē'amaje hōjo.

Israel rajo bogo a'i sa'a gō rajo magonahehu Iesu mae uehorovade jōhoje.

²⁴ Ēhi'onugoromo Iesuro ri'ōromo ē Jew rajo jabesi sa'aho vuonugo'i va'adoho va'o sa'a gōre Tyre amo Sidon amo jiajinō sa'are ē rovadeje. Ruenugoromo osare va'oromo uēvadeje: Naehu ave rovodoho nadi huruohorējo. Ēhi uēvadeje rōhu hesi ihoho ē sa'aroho bōrōmēro jiē'ero hu rovodoho bogo a subivēho varijēnoho jiadeje. ²⁵ Ēhu'ero jiē'ero magonahe gemuēro ma-burēro hejadeje uvavamu: Iesu rovē'e hōjo. Ēmagonahoho aboje gemu bise'e jiadeje. Satan-are a sisēro ē aboji hesi dēre abueromo simanoho huotovahē'e jiadeje. Hesi abojoho ēhi jiē'ero ē magonahohuro hejade uvavamu: Iesu rovē'e hō uvavamu hegorovo rueromo Iesure hōru bēhire ague aho hijadeje. ²⁶ Rōhu ē magonahoho hu bogo Jew rajo magonahehu jioromo bogo Jew rajo jōehu jōvaje magonahehu jio'i a'i hesi sa'a bōrōmoho Syria jio'i hesi sa'a bise'oho Phoenicia jiadeje. Hu bogo Jew rajoho jiē'e Iesu ēninamiromo uavadeje: Ajemiromo a sisē nasi aboji hesirire jiajoho rarovō'ōjego va'irajo. ²⁷ Rarovō'ōjego va'irajamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vēmu vavu'ehu jabesi aboji harihu'o urimo ajēmijaruēhi naro nasi sa'a rajohemu ēhi urimo ajēmi'i rovode hōjo. Ēhi uvoromo ē sa'a gō rajo magonahoho uhu'e uavadeje: O-ajo. Nadi'ego urimo aboji harihu'oho ie da'uojēhi'irōjo. Ēhesi bēhoho noehu aboji harihu'o jabesi i ujuohoromo ō harihu mio'amē'oho ēho bogo maehu hōjo. ²⁸ Bogo maehu hōjamu hegorovo rue magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gō raje jevo'ego ēhuni bogo ajemi'i jōho jōvajējo. Rōhu noehu bogo rarovego ōehu i ugobajo'o

ue'aharuëhi nani Iesuro na'o ëhi ejehoromo nasi abojoho ajami'ajëjo. Ëhi uvoromo mana uhu'e uavadeje: Bada iae mae-ëjo rōhu i maratu aharire raromarue ōho jabumëro aboji harihu'o jabesi i ugobajo'oho iae ue'aharue hōjo. ²⁹ Ue'aharue hōjamu Iesuro uavadeje: Iae mae uevanuëjo. Ëhuni va'onëjo. A sisëho jasi aboji hesi dëre jioromo iae mami'e hörōromo va'ë'e hōjo. ³⁰ Ëhi uëvamu hegoroovo rue magonahohuro vuonorō'ōromo hesi osare va'oromo gavadeje a sisëho mami'e hörō va'i abojoho rōhore raro-mamu.

Ae gemu hesi hia'e tugohoromo bitare tövë'e jiamu Iesuhu ajamade jōhoje.

³¹ Ëhi'amu Iesuro Tyre amonō jioromo va'oromo Sidon amonō rova'adoho va'o sa'a ihe Ame 10 Jio'amaje Sa'are ë va'oromo nume Galilee e'ure ruvebijadeje. ³² Ruvebijamu gagorovo aëro ae gemu hu'irae baeromo rovereje. Ëa hesi hia'oho tugohë'e o jōho a'o'a'ohë'e jövë'e ae jiadeje. Ëaho hu'irae baeromo rueromo Iesu ëninamiromo uavareje: Jasi övoho hesi sinoro bamego hu mae jiajo. ³³ Ëhi uavamu Iesuro hu'irae baeromo ae aho'obëhe riravaruire jioromo va'oromo jabesi sivue rirarovoromo hesi övo namoho niö'i ë a hesi hia'i gagore rëmö'öjadeje. Rëmö'ōromo jijönugoromo sabëro öromo ë a hesi bitaroho rëhahadeje. ³⁴ Bitaroho rëhahonugoromo ö'idöho sioroho garomo ë ahuni hara'uoromo hesi jöëro uavadeje: Epatajo. Ëhesi bëhoho huotovë'oho: Hia'e dadovo'amëjo. ³⁵ Ëhi uavamu gavë'i ë a hesi hia'oho dadovaho'i bitaroho marëromo jōho avoho jövadeje. ³⁶ Jōho avoho jövamu Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Naehu mu vaejodoho nadi aho majëhirëjo. Iesuhu nijio'iraejëvo'i hijadoho bogo ejahoruomo'i ae ëma majëhibe va'areje. ³⁷ Rōhu ae aho'obëhe Iesure muoho garomo tiöruomadeje. Tiöromo uvoruomadeje: Mue bövie bise'e ma-mabëhe vaejë'e hōjo. Mu masije gö gö vaeromo rōhu hia'i tugohë'e bitaro tövë'e aribövioho jabu'o avohëvego marë'amoromo jöe heromo jöe atarue hōjo.

8

Iesuhu ae aho'obëhe 4,000 i da'uojëhade jōhoje.

¹ Ëhi'amu ae aho'obëhe rōhu maho gagovë'ëro ie bogojëvadeje. Ie bogojëvamu gagorovo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo uëvadeje: Ruehë uëromo rovamu uëvadeje: ² Ave ariböviohuni vavaenegajëjo. Jabumë na'o raromobe rovaroho majae niö'i gemu barëjë'ëro

ëhu'ëro i ue'aho'iröhoho bogohöjo. ³ Naehu ma-dë gagëremu rëmö'öjamu jabesirëro va'ë'loho nune öri'amobe va'oruomo'ajëjo jabumë ae gö gö öre ëgoro rueruomë'ëro jië'ëro. ⁴ Ëhi uëvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Röhu diehi'oromo ë aribövioho ioho da'uojëhi'ëjarëjo. Aveho a rumo'e sa'ae höjo. ⁵ A rumo'e sa'ae höjamu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvajëjo. Dimino'e jëvajëjamu uavareje: Ie övo gö mine övo göre niö'i javuajëjo.

⁶ Ëhi uavamu hegoroovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Sa'aro raromohëjo. Raromohëromo ie övo gö mine övo göre niö'i ujuoho rovaroho ëho Iesuro ujuohoromo God huë mae uaromo ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömohe i'imëmijadeje jaburo suvuorëmijöro. I'imëmamam ujuohoromo ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ⁷ Ëhi'oti visu inine ma-gemu gemu Iesure ijorajo jabesirire jiadeje. Jëvamu Iesuro ujuohoromo God huë mae uanugoromo hesi aribövioho uëvadeje: Ave visuohu'o suvuorëmibe va'ohëjo. ⁸ Ëhi ë'ë'ëro ae aho'obëhe ë ioho ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo i vitu vituoho gagovoromo esöe övo gö mine övo göre niö'i aegamu irijiomomadeje. Ëhi'areje. ⁹ Röhu ë i visu ue'ahare aribövioho aho'obëhe 4,000 rabu'e jiadeje. Ue'ahoromo Iesuro rëmö'öjamu va'oruomadeje. ¹⁰ Va'amu gavë'i Iesuro hesi ijorajo ömo'ömohe'u gemu mae boat-re ajiomoromo Dalmanutha sa'are va'adeje.

Pharisee ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.

¹¹ Ëhi'amu iae Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu jö aho'ahamijareje. Jö aho'ahamiromo Iesu bijioho ga'i nimareje ga'i hu guaro beva'ego. Ëhi nimoromo Iesu uavareje: God-are darugoho baeromo bogo gavarue muoho röjahuijego no gavarëjo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo. ¹² Ëhi uëvamu hegoroovo dë vövöbajö'o uhure sisë maro vavaenimoromo hara'uoromo uëvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë rabëni bogo gavarue muoho ga'i nimarujëjo. Na God-are ae jevego ga'i nadi ëhioho uehëjo. Ave jöho na jö mae majëhi'ie'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho ëhi jië'e darugo'e muoho bogo mae bogo ga'a'arujëjo. ¹³ Ëhi uënugoromo rëmö'ö'i Iesumëro va'oromo boat-re iojioromomo jovo e'u ioni gönö va'i va'areje.

Pharisee aribövi o Herod-are aribövi jabesi i dë huafe oso hesi uhu jöhoje.

¹⁴ Va'oromo hesi ijarahoho jaburo rumonëgamu iruno'oho bogo gö'oho ujuohë'e jiareje. Ioho ma-bisemu urimo jiaдохemu ëhuremu boat-re jëvadeje. ¹⁵ Ie ma-bisemu jëvamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemëro gavë'iajo. Pharisee aribövi jabetesi o Herod-are i dë huo'amaje osohuro jeme-sirire rumorovo'ajëjo. ¹⁶ Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo ë jöho mevoromo uarovareje: No ie bogojavuo'ego ëhuni jövajëjo. ¹⁷ Ëhi uarovamu Iesuro gëromu uvadeje: Jabumë ë jöho ataruëromu uëvadeje: Jemë rabëni i bogojavua je jöho atarujëjo. Jemë rabëni avevejö'ohu'o bogo gavarujëjo. O rabëni bogo uehorovarujëjo. Na mu ma hesi uehoroho bogojëvë'ëro ëhu'ëro bogo gavarujëjo. ¹⁸ Jemë nuni'e hia'i'e jëvajëjo. Röhu rabëni bogo garomo bogo hejarujëjo. Jemë rabëni ave jö hesi bëhoho bogo uehorovarujëjo. ¹⁹ Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ato'atovoromo ae aho'obëhe 5,000 i'imëmodoho jemë ë i vitu vituoho aegamu esöe dimino'e irijiomu'amade höjo. Uëvareje: Esöe aho'obëhe 12 irijiomu'amade höjo. ²⁰ Ëhi uavamu uëvadeje: O naehu ie övo gö mine övo göre niö'i ato'atovoromo ae aho'obëhe 4,000 i'imëmodoho jemë ë i vitu vituoho aegamu esöe dimino'e irijiomu'amade höjo. Uavareje: Esöe aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ëhi irijiomu'amade höjo. ²¹ Irijiomu'amade höjamu uëvadeje: Urimo nasi mu bëhi bogo gavarijoho jaruvohu'o jemë rabëni bogo avoho gevaruje höjo na diehi jië'e ae jevajoho.

Iesuhu nuni sisë'e a ajamamu öri ari'o ma-bisemu ma'e ma'e garomo röhu maho ajamamu avoho ga barëjade jöhoje.

²² Ëhi'onugoromo Iesu'o hesi ijaraho ömo'ömo'hu'o ëho jaburo Bethsaida amore rovarere. Rovamu aëro nuni sisë'e ae gemu hu'irae baeromo rovarere. Barueromo Iesu ëninamiromu uavareje: Ave iaho rëhego nunoho marëjajo. ²³ Marëjajamu Iesuro nuni sisë'e a hesi övore ma'enoromo amore jioromo hu'irae baeromo va'adeje. Hu'irae baeromo va'oromo ë a hesi nunoho sabëro ödivoromo övoho nunire bamëvoromo uavadeje: Na ja uherihoromo bövioho bise'oho gavanuëjo. ²⁴ Gavanuëjamu ruehuro nigerohoromo garomo uavadeje: Na sisë'i gavajëjo ae jijihö'i röhu jabetesi nu ano'oho ijo va'ëne jio'amo'ego. ²⁵ Ëhi uëvamu ruehuro övoho nunire röhu maho bamëvadeje. Bamëvamu röhu maho uherihoromo avoho garomo bövie bise'e aho'o ma-mae ga'amadeje. ²⁶ Ma-mae ga'amamu uavadeje: Nadi arue amoho vuonorö'ö va'i o öre gö öre göho va'i ma-ahorirëro jasi osaëro va'ëjo.

Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jö Peter-hu jövade jöhoje.

²⁷ Ĕhi ĕ'ĕl'ĕro Iesu'o hesi ijarahjo ōmo'ōmohu'o va'areje. Va'oromo Caesarea Philippi amo bōrōmo jiajinō amore amore suorovo'i iojio mareje. Ōrire iojio mē'i Iesuro uēvadeje: Na rahuo jevaje jōho ae aho'obēhe diehi atoruomaje hōjo. ²⁸ Diehi atoruomaje hōjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje hōjo: Ja John bapataeto vaejavuonōvane ahuro rov'e javajējo. A ioro'iorohuro uvoruomaje hōjo: Ja Elijah-ro rov'e javajējo. A ioro'iorohuro uvoruomaje hōjo: Mami gō'e jō God-aro baeromo majēhinōvarijohuro rōhu jero gemuēro rov'e javajējo. ²⁹ Ĕhi uavamu hegorovo Iesuro uēvadeje: Rōhu jemē nasi jōho diehi ataruje hōjo. Diehi ataruje hōjamu Peter-ro ri'ōromo uavadeje: Ja bōrōme namiromo ajamuijanue aho javajējo. ³⁰ Javajējamu uēvadeje: Ĕjōho nadi aho huruoho majēhirējo.

Iesuhu huē vavaeni baeromo guomorōhe jō jōvadohoje.

³¹ Ĕhi'onugoromo Iesuro aevoromo hesi ijarahjo ōmo'ōmohorōjēhiromo uēvadeje: God-ro ĕhi bamē'ĕro ĕhu'ĕro hesi A Maho naro vi'ehe huē vavaene bōvie bise'e bae'ejōjo. Jew rajo a duvaho ōmo'ōmohopriest masijohojōgoru ōri rōjēhijarue aribōvioho ĕho jaburo na bijōnegoruomo'ajējo. Bijōnegoruomo'iramu aēro anego'iramuguomevo'ajējo. Guomoromo majae niō'i gemu hesi uhure i'ovoromori'ō'ejōjo. ³² Ĕjōho Iesuro bogo subivēho'i ma-sama'e rōjēhijadeje. Rōjēhijamu Peter-ro Iesu rori'o hu'irae bava'oromo uavadeje: Ĕhi ji'e jōho nadi jōvējo. ³³ Nadi jōvējamu Iesuro huotorovoromo hesi ijarahjo ōmo'ōmohogēromo Peter uavadeje: Satan rori'o va'ējo. God-hu uehorovajēhioho ja bogo ĕhioho uehorovo'i ma-ae hu uehorovaruēhi jero ĕhi uehorovoromo ĕhuni ĕ jōho jōvanuējo.

³⁴ Ĕhi uēnugoromo Iesuro hesi ijarahjo ōmo'ōmohu'o a ioro'ioroho aho'obēhe ĕhu'o uēvadeje: Ruehē uēromorovamu uēvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore jijihoi' nimē'ohojasi sinehu nimajohonadi uehorovo'i uvonējo: Iesuarē jōēni vi'ehe huē vavaene javoje rabe baeromoguomev'ohoi ae hesi hō uvoromokorosi hesi i'uohoban-igojiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonōvonējo. ³⁵ Ja jasi sinohuni uehorovoromobiririvoromo ave sa'are hi'i ĕhemu uehorovē'ohojonōho guomo ōriro va'a'anuējo. O ja nasi jōēni o nasi jō ma hesi jōēni guomē'ohojonōho maro hi'a'anuējo. ³⁶ Jaehu are jove sa'ae mae sisē aho'obēhe bae barē'i rōhu jasi arijo'arije ijumorovē'ohona ja ĕhuro mae javo'ajējo. Bogajo. ³⁷ Arijo'arije ijumorovē'ohodiehi

röhu maho avohorovo'iramu mae javo'ajëjo. Öre bogohöjo. ³⁸ Ëhesi bëhoho ave jaruvore raromarue aribövioho sisë ariböviero jioruomë'ëro bogo God gemu uehorovo'i mue gö gö uehorovoruomaje höjo. Jabumë ae rahu nasi jöëni o naehu majëhijaje jö hesi jöhuni javojëgë'ocho u'emu God-are A Maho naro maemu jië'e anera ömo'ömochu'o nasi Vavu hesi ajochu'o rue'iramu evare nani javojimoruomade ariböviohuni javojego'ajëjo.

9

¹ Ëhi uënogoromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë a ioro'ioire ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo ga'a'arujëjo God-hu böröme namiromo hesi darugehu muebejaje ajochu'o rue'iramu.

Iesuale nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

² Ëhi'oromo majae aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu barëjamu Iesuro Peter James John ëhi söromo dahoru ëgobövire ajimoromo jabesi sivue hahagu raromareje. Raromoromo ë ijorajoho jaburo gavareje Iesuale sino haho'e gorosovoromo ³ niögohu ajivo avohamu. Sa'are raromarue aribövioho noro niöge u'o'ibejo bogo ëhioho ajivo'ibejo. Iesuale niögohuru ëhi ajivamu gavareje. ⁴ Ëhi ga'i gavareje a mami ae niö'i Elijah'o Moses'o ëma jëvoromo jabu'o Iesu'o jöe atoruumamu. ⁵ Jöe atamu gëgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Tisa no ave raromarucho iae mae höjo. Uövüego no javu harihe niö'i gemu vae'amarëjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. ⁶ Peter-hu ëhi uavade hesi bëhoho Peter James John ëho jaburo sisë maro juhuonirovë'ëro jö ma diehi jövo'iröhohu Peter dadivamu ëhuni ëhi jövadeje. ⁷ Ëhi jövoromo Iesuale ijorajoho jaburo gavare suehuru Iesumë aegëhamu gagorovo hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo. ⁸ Ëhi uvamu hejë'i Iesuale ijorajoho jaburo ruaroho numiaroho uheriho'i gavareje Moses'o Elijah'o bogojëvo'i Iesuro gemuëro ë jabesi bëhire namijamu.

⁹ Ëhi'oromo dahorure ruvebijë'i Iesuro uëvadeje: Jemëhu gavarijoho nadi aho hurucho majëhirëjo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo ri'öjogo evaro majëhirëjo. ¹⁰ Ëhi uëvamu rue ijorajoho jaburo iae ejahoromo Iesu gorosovamu gavare jöho subivëhobe va'areje. Röhu jabesi sivue atoromo uarovareje: Guomoromo ri'ö'iröhëro uövuaje jö hesi bëhoho rabe höjo.

John bapataeto vaejaje aehu rovadoho ëho Elijah-hu rovanovade jöhoje.

¹¹ Ëhi uarovoromo jabumëro Iesu uavareje: Jew rajo nosi jögoru öri röjahuijarue ariböviohuro uövuarue höjo: God-are a börömoho bogo ëma rue'i hu rue'ië'iroho a mami ae Elijah God-arire va'adohuro vuonorö'ö rue'a'ajëjo. Rue'iramu God-are a börömoho ijore rue'a'ajëjo. Jögoru öri röjahuijarue aribövioho rabëni ë jöho majahuijarue höjo. ¹² Rabëni majahuijarue höjamu Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'o avoho'amo'iröhe jöho iae mae-ëjo. Röhu ave jöhu'o God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Aëro God-are A Maho nörö nue huodivoromo sisë vae'iramu vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'a'ajëjo. Ëhi jajivë'e höjo. Ëjöho bogo ëma jajivo'i iae mae jajivare höjo. ¹³ Röhu naro ave jöho jemë uhu'e uë'ië'ajëjo. Hehëjo. Elijah iae mami'e öre avoho'i rovade höjo. Rovamu jaburo diehi nimarëhi ëhi hesi örire sisë vaeruomade höjo. Ëhi ë'iröhe jöhu'o God-are surire jajivë'e höjo.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

¹⁴ Ëhi uëngoromo Iesu Peter James John ëho jaburo dahorure ruvebijareje. Ruvebiromomo Iesure ijorajo ioro'ioro jabesirire rue'i gavareje ae aho'obëhe jabesi bëhire gagovoromo riravo rova'o rojomo'i Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro Iesure aribövi jabesi jöho aho'ahëmijamu. ¹⁵ Ëhi jië'ëro ae aho'obëhe gavare Iesu rovamu gagorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu Iesu ma-burëro bihororomo jëjamiruomadeje. ¹⁶ Jëjamijamu Iesuro uëvadeje: Jemë rabu jöe nasi ariböviohu'oho atarujëjo. ¹⁷ Atarujëjamu ae gemuëro uavadeje: Tisa na nasi harihoho jasi örire barovode höjo. Ëhesi bëhoho Satan-are ae gemuëro hesi dëre abo hiromomo hesi bitaroho tövahë'e höjo. Ëhi jië'e aru'ahoho hesirire höjo. ¹⁸ Hesirire jië'ëro nasi harihu hesi simano huotovahë'iroho ijumahego jue'i sa'are behumorovaje höjo. Behumorovoromo jö'onö obohu tatogo'e rueromo ane vuogigimoromo biriri'övaje höjo. Ëhi'ajego naro jasi ijorajo ömo'ömoho uëvode höjo: Aru'aho sisëho rarovö'öhego va'ajo. Ëhi uëvamu rarovö'ö'i ë'o gavaroho bogo eni jëvade höjo. ¹⁹ Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hibe va'ejöjo. Majae dimino'e jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi uehoro sisëhuro

na u'uvevajëjo. Ëaharihoho barovego na gavöjo. ²⁰ Na gavöjamu rueho jaburo aharihoho hu'irae rovereje. Rovamu uhure a sisëhuro Iesu garomo ma-burëro dë vövöbajö'oho ijumahamu simane sisërëromo bijöbijövoromo övo'o hörü'o ajiomoromo sa'are behumorovoromo jö'onö obohu tatogo'e rueromo ubiri'ubirivadeje. ²¹ Ubiri'ubirivamu gagorovo Iesuro vavuoho uavadeje: Divare aevoromo simanoho sisërëbe rovade höjo. Sisërëbe rovade höjamu uavadeje: Asisö'o jiadevare evare aevoromo ëhi jiobe rovade höjo. ²² Röhu uhure a sisëhuro majae aho'obëhe ijumo avoho'i nimego simane huotovahego vënire jovore ëma ravorovaje höjo. Röhu ja eni javë'oho nosi jöëni vavaenimoromo ajamuijëjo. O bogo eni javego ehuro vuonugëjo. Vuonugëjamu Iesuro uavadeje: ²³ Ja rabëni uvanuëjo: Nani nörö bogo eni höjo. Ae rahu God mae uehorovë'oho God-hu ëhi jië'e ariböviohuni bövi bise'o vae'iröhoho eni höjo. ²⁴ Eni höjamu rue vavuohuro ma-darugo'o uvadeje: Iae na ma-bisemu mae uehorovajëjo. Ajemego na mae uehorovo avohöjo.

²⁵ Ëhi uavamü heromo Iesuro gavade rue ariböviohuro aho'obëhe tutubijiohoromo ruë numë hu baba'amo'i rueruomamu gëgorovo uhure a sisëho birevoromo uavadeje: Aru'aho sisë a jabisirire abueromo bitaro tövëhoromo hia'i tugohëhanuoho naro ja uavajëjo: Höröromo va'ëjo. Ijoho bogave gemu vuonorö'ö abue'iranëjo. ²⁶ Ëhi uavamü hegorovo rue uhure a sisëhuro jö'e dadovoromo aharihu hesi simanoho huotovahamu bijöbijövoromo sisë maro övo'o hörü'o ajiomadeje. Sisë maro övo'o hörü'o ajiomamu uhure a sisëhuro höröromo va'amu aharihoho guomo barëjë'e sinoho va'ëne raromadeje. Ëhi raromamu ae aho'obëhe uvoruomadeje: Ëiaho mami'e guomë'e höjo. ²⁷ Guomë'e höjamu Iesuro aharihoho övore ma'enoromo nigemamu ri'öjadeje.

²⁸ Ëhi'amu Iesuro va'o osare hijamu hesi ijarajoho jaburemu hu'o raromoromo uavareje: Diehi'oromo noehu aru'aho sisë raro vö'öjaroho bogo eni javuade höjo. ²⁹ Bogo eni javuade höjamu Iesuro üevadeje: Ëaharihu hesi dëre jiade ëhi jië'e a sisë ae gö hesi dëre jiajoho raro vö'ö'ië'iroho God-are örire ëninamijë'ohuro ehuro raro vö'ö'amo'arujëjo. Öri göho bogo'e höjo.

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

³⁰ Ëhi'onugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o ë sa'aho vuonugo'i va'areje. Va'oromo Galilee sa'are ma-saginiëri jijihoruomadeje aëro Iesu gajöëni. ³¹ Ëhesi bëhoho huro

hesi aribövioho røjëhibe juvoromo uënövadeje: God-ro ëhi bamëlëro hesi A Maho na a jabesi övore va'oromo anego'iramu guomo'ejöjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. ³² Jöho ëhi røjëhamu bëhoho bogo he'irögoro juhuoninëgamu bogo ua gavareje.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo böröme jiaje jöhoje.

³³ Ëhi'oromo Iesumëro Capernaum amore rovareje. Rueromo osare va'o raromoromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabu jöe öriroho atobe rovariye höjo. ³⁴ Atobe rovariye höjamu jörumoraëjareje ë hesi bëhoho örire rueromo atoromo uarovë'ëro: Iesure ijorajo ömo'ömoho di aho börömo javuajëjo. Ëhi uarovobe rovë'ëro jörumoraëjareje. ³⁵ Jörumoraëjamu Iesuro sa'aro hiromo hesi aribövi 12-ho jaburo ruejöro uvëvamu rovareje. Rovamu uëvadeje: Ae rahu a ioro'ioro iosirëmiromo nunire nami'i uehorovë'oho uvonëjo: Na a ioro'ioro jabesi dejonö namijajëromo jabesi muoho vaejëhonövonëjo. ³⁶ Ëhi uënogoromo Iesuro va'o aharihoho viëhi jabesi nunire baro gurasijio mo namiromo uëvadeje: ³⁷ Ae rahu aviëhi jië'e asisö'oho gemu nasi ihore rajahiromo baejë'oho ëhuro na'o rajehiromo baejevoruomaje höjo. O ae rahu na rajehiromo baejevë'oho ëhuro bogo na gemu rajehi'i remö'öjamu rovode ahu'o rajahiruomaje höjo.

Ae rahu jemë'o bogo iro muorovo'e vaejë'oho jemë'o gemuore jiaje hesi jö Iesuhu jövadohoje.

³⁸ Ëhi uëvamu John-ro ri'öromo uavadeje: Tisa no gavare höjo ae gemuëro jasi ihoho uvoromo aru'aho sisë a jabesi dëroho raro vö'öjëvamu. Rarovö'öjëvamu garomo röhu gavare hu bogo no'o juvaje aho jiamu gagorovo uavareje: Vuonugëjo. ³⁹ Vuonugëjamu Iesuro uëvadeje: Nadi ëhi jië'oho ë'orëjo. Ae rahu nasi iho uvoromo darugo'e mu vaejë'oho bogo burërohu huotorovoromo nasi jö sisëho aho majëhi varijënoho höjo. ⁴⁰ Ae rahu nosi örire bogo bijönimë'oho ë aribövioho nosi aemo'aeme jioruomajëjo. ⁴¹ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu jemë gëromo uvë'oho: Jemë Keriso-are aribövie jëvajëromo ma-bisemu ajëmiromo enatuore jovo bojëmi jë'oho jabu iae manaho ujuohoruomo'ajëjo.

God uehorovarue mu ijumëharue aribövi jabesi jöhoje.

⁴² Ae göëro asisö'onö'e jörume hiromo nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Ëhi'o'iramu ae göëro ë aho mu sisë röjahiromo ëhuro na mae uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahoromo i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu

sisë bogo rōjahijajevare evare ë mu sisë rōjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sō jovore ba'amego e'ure beva'oromo guomo'ibejajo ëho majanovo'ibejajo. A'i ë mu sisë rōjahi'irōhe ë hesi i'uoho bōrōmo bēhe bae'a'ajëjo. ⁴³ O jasi övehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho övoho tariö'önëjo. Ja öve gemu javamu ijonö va'oromo mare hijë'o'ho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i öve niö'i javamu ijonö God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire va'ë'o'ho ëhuro sisë bēhe javo'ajëjo. ⁴⁴ [Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë dirö'ore aho vi'ehoho ma-baemu baejarue hōjo.] ⁴⁵ O jasi hōrehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho hōroho tariö'önëjo. Ja hōre gemu javamu ijonö va'oromo mare hijë'o'ho ëhuro ja mae javo'ajëjo. A'i hōre niö'i javamu ijonö God-hu ramö'öjamu vënire va'ë'o'ho ëhuro ja sisë bēhe javo'ajëjo. ⁴⁶ [Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë dirö'ore aho vi'ehoho ma-baemu baejarue hōjo.] ⁴⁷ O jasi nunehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahonëjo. Ja nune gemu javamu ijonö va'oromo God-are aharire hijë'o'ho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vënire va'ë'o'ho ëhuro ja sisë bēhe javo'ajëjo. ⁴⁸ Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë aho vi'ehoho ma-baemu baejarue hōjo.

⁴⁹ Söero ioho hu'ihego ëhuro ioho bogo sisërë'i mae jiaje hōjo. Söehu i hu'ihego i bogo sisërë'i mae jiajëhi ëhi ae aho'obēhe jemë vënëro ravëvanovoromo vi'ehe bae'a'arujëjo ëhuro jemesi dë vövöbajo'o'ho bogo sisërëjëho'i ma-mae jëvoröhego. ⁵⁰ Söho rihu'e mabēhe hōjo. Röhu sō hesi rihu barëjë'o'ho röhu bogo maho avoho hesi hōjo. Ëhuni nasi rihu'e jōho ma'eno'i nadi boremi'örëjo. Nadi boremi'ö'i nadi iro muorovo'o'ho vae'i ma-huë baerovorëjo.

10

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jōhoje.

¹ Iesuro jōho ëhi majëhinugoromo ë sa'aho vuonugo'i va'adeje. Va'adoho va'o Judea sa'are va'oromo Jordan beromo ioni göre ajiomadeje. Ajiomamu gagorovo ae aho'obēhe hesi örire röhu maho ro gagovareje. Gagovamu huro urimo ë'ajëhi ëhi God-are jöe rōjëhijadeje.

² Rōjëhijamu Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojōro uaruomadeje: Vaboro nugö'ö'amo'irōhe jōgoru

hesi jöho no he'i naguajëjo. Aehu vaboro nugö'öjë'oho ëhi jië'oho na mae o sisë höjo. ³ Na mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu Moses-hu jajivoromo bojëmade jögoroho diehi höjo. ⁴ Diehi höjamu uavareje: Moses-ro jajivoromo uövuë'e höjo: Nugö'ö'i nagë'oho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. ⁵ Ëhi uavamu uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemë hia'i biriri'e aribövie jëvobe rovë'ego ëhuni Moses-ro ë jögoroho jemëni jajivëhade höjo. ⁶ Röhu aevo'i God-hu bövi bise'o bamade majaroho bogo ëhioho jio'i ë hesi jöho God-are surire ëhi uvë'e höjo: God-ro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo. ⁷ Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. ⁸ Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Ëhi uvë'e höjo. Ëhu'ëro jië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i ma-gemu jëvo'ajëjo. ⁹ God-hu mami'e gemuore havoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo.

¹⁰ Ëhi uënugoromo hu'o hesi ijorajo ömo'ömoihu'o vuonorö'ö va'o osare raromoromo ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Vaboro nugö'ö'amarue jöho röhu maho majahuijego no hejarëjo. ¹¹ Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Baruehu vaboro nugö'ö'i gö masuvë'oho ëho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. Ëhuro vaboro maho ijumo'ajëjo. ¹² O vaborehu baru nugö'ö'i gö masuvë'oho ëho bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. Ëhi uëvadeje.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

¹³ Ëhi uëvë'ëro aëro asisö'oho sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhojoro. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesure ijorajo ömo'ömoihuro birëgoromo uëvareje: Asisö'oho nadi aveho sö ruehëjo. ¹⁴ Ëhi birëgamu hegoro Iesuro dë vörönimamu hesi aribövioho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ëhi jië'e asisö'o va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi ahariemu raromoruomaje höjo. ¹⁵ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Asisö'o ininehu bogo sivu uehorovo'i God-hu muebejavuajoho mae hö uvaruëhi ae rahu bogo ëhi uvë'oho ë God-are ahariroho bogo va'o raro'mo'aruëjo. ¹⁶ Ëhi uënugoromo ë asisö'oho huohudë'amoromo övoho jabesi simanore bamëhoromo uëvadeje: God-ro huë mae bojëmi'ajëjo.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jöhoje.

17 Ēhi ĕ'ĕl'ĕro Iesuro ri'ōromo ōrire va'adeje. Va'amu ae gemuēro tutuvo rueromo hesi bēhire ague aho hi-romo uavadeje: Tisa ja a mae javajĕjo. Na diehi'oromo ioro'ioremuoho maroho hi'ejōjo. 18 Maroho hi'ejōjamu uavadeje: Jero na uevanuējo: Ja a mae javajĕjo. Iae mae hōjo rōhu hesi God gemu a maho hōjo. 19 Rōhu mae hi'iranĕro ue gevanuoho ja God-are jōgoroho iae gavanue hōjo. Nadi aho anonĕjo. Nadi goho'amonĕjo. Nadi vajiohoho baenĕjo. Nadi sareri'e jōho aho majĕhinĕjo. Nadi sareri sarerioho ĕ'oromo vajiohu muoho vaenĕjo. Jasi vēmoho vavuoho mae uehorovĕvonĕjo. Mae hi'irane ōroho ĕhi hōjo. 20 Ōroho ĕhi hōjamu uavadeje: Tisa iae mae-ĕjo rōhu na asisō'o'ere aevoromo jō ebe rovodoho jaruvohu'o ĕhi gemuoho ĕ'aje hōjo. 21 Ēhi uavamu hegorovo Iesuro hu garomo hesi ōrire dĕ vōvōbajo'e aho'o uehorovoromo uavadeje: Iae ĕhi hōjo rōhu mue gemu bogo vaejĕ'ĕro javĕ'ĕro ĕhu'ĕro ja bogo eni javajĕjo mae hiemu hi'iranoho. Va'oromo jasi inōmoho bōvioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inōmo bogo eni jiĕ'e aribōvioho suvuorĕminĕjo. Ēhi ĕ'ĕ'oho bōvie bise'e maho maho janioho ō'idōre jiaho'ajĕjo. Ēhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonōvonĕjo. 22 Ēhi uavamu hegorovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bōvie bise'e bōrōmo mae jevĕ'ĕro suvuorĕmi'iroadoho na bogo eni jevajĕromo vavaenimoromo nu ano'e sisĕrĕromo va'adeje.

23 Va'amu gagorovo Iesuro uherihoromo hesi ijarahō ōmo'ōmoho gĕromo uĕvadeje: Bōvi bise'o marohĕ'e aribōviehu God-hu muebejaje ōri ari'ere va'ĕ'oho anoji'e mae jio'a'ajĕjo. 24 Ēhi uĕvamu rue ijarahoho jabu jōe barĕjĕvadeje. Jōe barĕjĕvamu Iesuro rōhu maho uĕvadeje: Aganomĕ God-hu muebejaje ajĕ'e ōri ari'ere va'irōhoho anoji'e mae hōjo. 25 Mi bōrōmo anugo gagore nugō'ōjĕ'oho ja bogo eni javo'ajĕjo. Rōhu ĕhi ĕ'ĕ'oho samae jianovo'i a'i bōvi bise'o marohĕ'e aribōviehu God-hu muebejaje ōri ari'ere va'irōhoho ĕho anoji'e mae hōjo. 26 Ēhi jōvamu heromo tiōtiōvoromo uavareje: Ēhi jiĕ'oho no diehi'oromo maroho va'ejarĕjo. No ae aho'obĕhe bogo eni javuajĕjo. 27 Bogo eni javajĕjamu Iesuro ĕrimĕhoromo uĕvadeje: Io'ajo. Jemĕ aĕro jĕvĕ'ĕro bogo eni jĕvajĕjo. A'i God-hu ōri avohĕhĕ'oho hu eni hōjo hu mue aho'obĕhe vaejĕ'oho eni jiajĕro jiĕ'ĕro.

28 Ēhi uĕvamu hegorovo Peter-ro ri'ōromo Iesu uavadeje: Aveho gavĕjo. Noro bōvie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jĕjihĕ'e javuajĕjo. 29 Jĕjihĕ'e javuajĕjamu Iesuro uĕvadeje: Ēho iae mae hōjo. Aveho na jō mae uĕ'iĕ'ajĕjo. Ae rahu javue ōe ma'ine vĕme vavue aboji harihu'e o sa'ae

vuonugo'i nasi jöëni va'oromo nasi jö ma a majëhijë'oho
³⁰ ëhi jië'e aribövioho jemë jemesi bövioho bise'oho ëho ma-
 bise'e vuonugarije höjo röhu avevejö'e ave sa'are bövi mae
 bae'a'arujëjo. Javue aho'o ö ömo'öme aho'o ma'ino ömo'öme
 aho'o vëmu ömo'öme aho'o aboji harihu'e aho'o sa'ae aho'o
 bae'a'arujëjo. Ëhi bae'a'arujëjo röhu aëro nasi jöëni huë
 vavaenohu'o bojëmi'iramu bae'a'arujëjo. Röhu majae ijonö
 jemë ma-ioro'ioremu maro raromo'arujëjo. ³¹ Ëhi höjo röhu
 a ioro'iore aho'o nuninö jiaruoho dejonö jio'i a ioro'iore
 dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'ajëjo.

*Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijonö
 röhu maho majëhijade jöhoje.*

³² Ëhi ë'ë'ëro Iesu'o hu'o va'arue ariböviohu'o ëho jaburo
 Jerusalem amo börömore ajiomo'i örire va'areje. Iesuro
 urimo va'i hesi ijarahö ömo'ömhuro uehoro böröme baebe
 hesi ijore va'i a ioro'ioroho aho'obëhe jaburo jabesi ijore
 juhuonivobe va'oruomadeje. Va'oromo Iesuro hesi ijarahö
 12-ho röhu maho rori'o sö va'oromo aehu hesi örire diehi
 jië'e mu vae'iröhe jöho majëhiromo uëvadeje: ³³ Aveho
 hehëjo. No Jerusalem amore ajiomaruëjo. Ajio ë raro-
 moromo God-ro hesi ëhi bamë'ëro hesi A Maho naro
 priest masijo jabesi övore Jew rajo jögoru öri röjëhijarue
 a jabesi övore va'iramu baejevo'aruëjo. Baejevoromo
 nasi jöho mevo garomo uvoruomo'ajëjo: Nörö sisë'e aego
 guomo'a'ajëjo. Guomo'a'ajëromo na baejevoromo sa'a
 göre jioromo rovere aribövi jabesi övore bojëmi'iramu bae-
 jevoromo ³⁴ sivegoromo sabëro ödegoromo hisuebijevevoromo
 anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu
 hesi uhure ri'ö'ejöjo.

James'o John'o masije rirarovo'i Iesu ua gavare jöhoje.

³⁵ Ëhi uëvë'ëro iae Zebedee-are harihe niö'i James'o
 John'o rueromo Iesu uavareje: Tisa no naguajëjo noehu
 rabu jö ua ga'ië'aruëhi jero ëhi ë'iranego. ³⁶ Ëhi uavamü
 uëvadeje: Naro rabe ë'ëhojörö uevarujëjo. ³⁷ Rabe ë'ëhojörö
 uevarujëjamu uavareje: No naguajëjo jaehu jasi aji'e öri
 ari'ere hijë'iroho jero uövuego no ö'o jasi bëhire masije
 rirarovoromo noro göëro jasi övo manö göëro jasi övo
 adonö ëhi ari'iröhëro. ³⁸ Ëhi uavamü uëvadeje: Iae ëhi
 höjo röhu jemëhu ue gevaruje jö hesi bëhoho jemë bogo
 gavë'e ëma uevarujëjo. Na gavajëjo ajuo'e jovo sisëhu
 ajuemanovo'iröhoho jioromo nasi örire jövëro rovanovo hesi
 jio'ego. Ëhi jië'e huë vavaeni bae'irarijoho na jemë'o eni
 jëvajëjo. ³⁹ Eni jëvajëjamu uavareje: Iae no eni javuajëjo.
 Ëhi uavamü Iesuro uëvadeje: Iae mae höjo. Na ajuemi'iröhe

jovo sisēhuro jemē'o ajuēmi'ajējo. O nani ruerōhe jovohuro jemēni rue'a'ajējo. ⁴⁰ Rōhu nasi bēhire övo manö o övo adonö ari'irarije jö uē'irodoho ēho bogo nasirehu hōjo. Hesi Godhu a rahumēni uvoromo nugade rōhoho ē aho jaburemu nasi bēhiroho ari'a'aruējo.

⁴¹ Ēhi'amu Iesuare ijarahō ioro'ioroho 10 jaburo hejareje uvavamu: James'o John'o Iesuare bēhire bōrōme rirarovo'i uvare hōjamu hegorovo jabesi örire dē vōrōnimoruomadeje. ⁴² Dē vōrōnimoruomamu gagorovo Iesuro hesi ijarahō aho'obēhe uēvadeje: Ruehōromo rovamu uēvadeje: Iae jemē'o gavarujējo. Sa'a ioro'ioro rajēro uvoruomaje hōjo: Ēa masijohuro no muebejavuarue hōjo. Ēhi hōjo rōhu ē a masijohō jaburo jabesi aribōvioho ruahō'ōjēvoromo jabumēremu masije riravarue hōjo. O jabesi bēhire riravaruhuro ēhi taemēvoromo jōe bojēmijarue hōjo. ⁴³ Sa'a ioro'ioro rajohuro ēhi ē'arue hōjo. Rōhu jemē'o nadi ēhioho dōroho bamorovorējo. A'i jemesi ae gemu rahu bōvie nami'i nimē'oho hu a ioro'ioro jemē ajēminōvo'irōhe ae jio'a'ajējo. ⁴⁴ O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimē'oho hu a ioro'ioro jemesi mu vaejēhonōvo'irōhe ae jio'a'ajējo. ⁴⁵ Ēhesi bēhoho God-are A Maho na'o ae ajēmi'i ēhuni rovode hōjo. Naehu rovode hesi bēhoho bogo aēro na ajemi'irarijego rue'i a'i naro ae ajēmiromo nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo ēhuro ae aho'obēhe sisēhu tōvēvajohō jiovo rēmō'ō'irodēni ēhuni rovode hōjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sisē'e a ajamade jōhoje.

⁴⁶ Ēhi'oromo Iesumēro va'arohō va'o Jericho amore suorovareje. Suorovē'ēro Iesu'o hesi ijarahō ömo'ömo'u'o a ioro'iorohu'o aho'obēhe ēho jaburo Jericho amohō nugoromo va'i ē'areje. Rōhu Timaeus-are harihe Bartimaeus öri ionire hijē'e jadeje. Hu nuni sisē'e aēro jiē'ēro hiromo maēni sisēni ēninēminōvadeje. ⁴⁷ Ēahuro öri ionire hiromo hejade uvoruomamu: Rova'aje aho Nazareth amo raje Iesu hō uvamu hegorovo ma-darugo'o uvo'i hijadeje: David-are ujohō bōrōme javaje Iesu jero nani vavaenimējo. ⁴⁸ Vavaenimējamu hegorovo ae aho'obēhe jaburo birevoromo uavareje: Jōe vuonugējo. Jōe vuonugējamu hejē'i rōhu maho darugo ma'o uvo'i hijadeje: Hē David-are ujohō nani vavaenimējo. ⁴⁹ Ēhi uvo'i hijamu hegorovo Iesuro va'adohō vuonugo'i ē namiromo uēvadeje: Uvohego rovajo. Rovajamu rueho jaburo ē nuni sisē'e aho uavareje: Iae mae hōjo. Ri'ōromo rovējo. Arue ahuro uvajējo jero ruejōro. ⁵⁰ Ēhi uavamu hejē'i ruehuro dōre ba'amade

niögoho jaho bu'öromo ma-burëro ri'öromo Iesuaro va'adeje.
⁵¹ Va'amu Iesuro uavadeje: Naro diehi ajamijöro nagajëjo. Nagajëjamu rue nuni sisë'e ahuro uavadeje: Bada ajemego na nune dadovoromo uherihöjo. ⁵² Uherihöjamu Iesuro uavadeje: Iae mae höjo. Va'ëjo. Jero God mae uehorovamu ehuro marëjavë'e höjo. Ëhi uavamu gavë'i ma-burëro uherihadeje. Uherihoromo Iesuare ijore örire va'adeje.

11

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jöhoje.

¹ Iae Iesumëro va'o Jerusalem bëhire va'oromo Olives Dahorure iojioromomo Bethphage amo o Bethany amo jiajinö ë rovereje. Rueromo Iesuro hesi ijorajoho niö'i rëmö'öromo ² uëvadeje: Arue jemesi nuninörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey harihe bise'ego aehu döre bogo hiromo va'aruoho benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'irae ruerëjo. ³ O aehu uëvë'oho: Jemë rabëni jiovarujë uëvë'oho uërëjo: Badaro ave mioho nimo'ego ehuni jiovaruëre. Huro mu nimadoho vaeromo iae ma-burëro sionëro nugö'ö'ajëre.

⁴ Ëhi uëvamu va'oromo gavareje donkey harihoho öri börömore javue gemu nami'ego ë ojanore benugë'e jiamu. Benugë'e jiamu gagorovo jiovereje. ⁵ Jiovamu gëgorovo ë bëhire riravare aribövioho jaburo uëvareje: Jemë rabëni donkey harihoho jiovarujëjo. ⁶ Rabëni jiovarujëjamu Iesuhu uëvadëhi ëhi majëhijareje. Ëhi majëhijamu rueho jaburo uëvareje: Iae mae höjo. Bava'ohëjo. ⁷ Bava'ohëjamu hu'irae barueromo jabesi niögoho mi dejore ruaho'amo bahijamu Iesuro ë ajio hijadeje. ⁸ Hiromo va'amu gavë'i ae aho'obëhe a ioro'iorohuro niögoho örire ahahobe va'i a ioro'iorohuro mure ijo rude tarivë'ëro ahahobe va'areje. ⁹ Va'oromo Iesuare nuninö va'oruomadohu'o dejonö rueruomadohu'o ma-darugo'o uvoruomadeje:

God mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

¹⁰ Nosi hije David-are sionoho baeromo böröme namiromo muebejavuo'ië'ajëjo.

No nagaajëjo ë muoho mae tutuvoröhego.

God mabëhëjo.

¹¹ Ëhi rajahibe rovë'i Iesu'o Jerusalem rovereje. Iesuro Jerusalem ruenugoromo God-are amo börömore va'adeje. God-are amo börömore va'oromo bövioho bise'oho gabe juvonugoromo gavade mami'e vö'öromamu gagorovo huro

hesi ijarahje 12-ho jabu'o gemu mae Bethany amore sionëro va'adeje.

Mesehu bajo bogo raejëro Iesuhu uavade jöhoje.

¹² Bethany amore va'ë'ëro nërö ri'öromö ë jioromo vuonorö'ö rovereje. Örire rueromo Iesuro hejade hömamu hej'ëi ¹³ rue'i gavadeje arue riribövire mesoho hano'e nami-jamu. Mesoho namijamu gagorovo ë bëhire va'adeje ga'i bösoho raej'ë jiego o bogo. Va'oromo gavadeje bajoho bogojio'i ma-hano rudu'emu jiamu hesi raejaje majaho bogo rov'ë'ëro jì'ë'ëro. ¹⁴ Hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijonöho nadi bajoho raenego aho ue'aho'irarëjo. Ëhi uavamu hesi ijarahoho jaburo hejareje.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo ë'ade jöhoje.

¹⁵ Ëhi'oromo Iesumëro örëro ajiomoromo Jerusalem ajio suorovareje. Suorovoromo Iesuro God-are amo börömore va'adeje. Va'i gavage aëro bövie bise'e imo'amamu gëgorovo rarovö'öjëvadeje. Rarovö'öjëvoromo gavage aëro sa'a göre göre jioromo rovere aribövi jabesi ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho i'imëmamu gëgorovo jabesi mu maratuoho huotovö'öjëhoromo ugo imo'amarue aribövi jabesi arëtohu'o huotovö'öjëhadeje. ¹⁶ Huotovö'öromö ae aho'obëhe ahëvadeje jabuhu inömo inömo ujuohoromo God-are amo ririre örörovaruoho vuonugojöro. ¹⁷ Ëhi uëngoromo God-are jö hesi öroho ae röjëhiromö uëvadeje: God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God nasi osaho aëro uvoruomö'ajëjo: Ëosa hesi bëhoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövieu ro God-are örire jö atarue osaho höjo. Ëhi uvë'e höjo röhu jemëro mu sisë ë'ë'ëro ëhuro ave osaho vajiohu'e aribövieu gurihirovarue juju gagoho va'ëne höjo.

¹⁸ Ëhi uëvamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo ë jöho heromo gavage ae aho'obëhe Iesuhu röjëhijaje jöho heromo tiöruomamu gëgorovo uvareje: Nani ae aho'obëhe no ramuo'i Iesu gemu uehorovo'aruëromö juhuonivareje. Juhuonivoromo öre nahareje Iesu anego guomoröhego.

¹⁹ Ëhi'amu vö'öromamu gagorovo Iesu'o hesi ariböviohu'o Jerusalem jioromo va'areje.

Iesuhu meso hesi uhu jö huruoho majëhijade jöhoje.

²⁰ Va'ë'ëro sisonuvamu Iesu'o hesi ariböviohu'o örire vuonorö'ö rue'i gavage mesoho mam'i'e sahori barëj'ë'e jiamu. ²¹ Sahori barëj'ë'e jiamu gagorovo Peter-ro Iesuhu urimo jövade jöho uehorovoromo uavadeje: Bada arueho gavëjo. Jaehu sahorijöro uavane mesoho iae sahorij'ë'e höjo.

²² Sahorijë'e hōjāmu Iesuro uēvadeje: God mae uehorovorējo. ²³ Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Jemē bogo uehore niō'i bae'irōgoro God gemu mae uehorovoromo uvē'oho: Na uvajēhi iae ēhi jio'a'ajē uvoromo ave da-horu uavē'oho: Rī'ōromo va'o jovo bōrōmoro bu'ōrovonē uavē'oho jemēhu uvariye muoho God-ro vaejēho'ajējo. ²⁴ Ēhuni na uēvajējo: Rabe rabe God ua gavē'oho mae uehorovoromo uvorējo: Iae mae-ējo. God-ro iae bojemi'iramu bae'ejōjo. Ēhi uvē'ohuro ēhuro iae bae'a'arujējo.

²⁵ O jemē dōre riravoromo God-are ōrire ēninami'irōgoro rōhu ae gōēni dē vōrōnēgē'oho ē a hesi sisēho uehorovoromo vuonugorējo. Ēhi ē'ē'oho ēhuro jemesi Vavue ō'idōre hijaje ahuro jemesi sisēhu'o uehorovoromo vuonugo'ajējo. ²⁶ [O jemēhu jabesi sisē bogo uehorovoromo vuonugē'oho jemesi Vavue ō'idōre hijaje aho hu'o jemesi sisēho bogo uehorovoromo vuonugo'ajējo.]

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinō'e baejane hō uavare jōhoje.

²⁷ Ēhi majēhinugoromo Iesu'o hesi aribōviahuro Jerusalem rōhu maho rovereje. Jerusalem rueromo Iesuro God-are amo bōrōmore va'oromo ē juvadeje. Juvamu gagorovo priest masijohuro Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviahuro a duvaho ōmo'ōmohuro rueromo ²⁸ Iesu uavareje: Jaehu God-are amo bōrōmore hiromo mue gō gō vaejanuoho diehi jiē'e daruge javoromo o raro darugoho bojamijē'ēro ēhi jiē'e muoho vaejanue hōjo.

²⁹ Vaejanue hōjāmu Iesuro uēvadeje: Nasi darugo hesi jō ue gevarujoho na'o jemē jōe gemu uē gē'iē'ajējo. Jemēhu mana uevē'oho naro jemē uē'ejōjo: Na ēhi jiē'e darugohuro muoho vaejaje hōjo. ³⁰ John-hu bapataeto vaejavuonōvadoho na God-ro o ma-aēro darugoho bojamijē'ēro ēhioho ē'onōvade hōjo. Uhego na hejōjo.

³¹ Hejōjāmu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'irōhe jōho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavē'oho: God-ro John darugoho bojamade hō uavē'oho Iesuro uō'a'ajējo: Ēhi jiē'oho jemē rabēni John bogo ma uehorovariye hōjo. ³² O noehu Iesu ua'irōhoho: Ma-aēro John uavamu ē'ade hō ua'irōhoho rōhu ē jōho bogo ua'ejarējo. Ēhi uarovare hesi bēhoho ae aho'obēhe uvoruomadeje: John hu jō God-aro baeromo majahuinōvade ae hōjo. Ēhi uvoruomamu ē a masijehu ae aho'o jabesi jō aho'i jō gō Iesu ua'irōhoho juhuonivareje. Juhuonivo'i ēhuni Iesu ua'irōhoho: Ma-aēro John uavamu ē'ade hō ua'irōhoho bijōnimareje. ³³ Bijōnimoromo

Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bëhoho no dadi-vavuajëjo. Dadivavuajëjamu hegoroovo Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uevariije jöho na'o bogo uë'ejöjo: Na ëhi jië'e darogohuro muoho vaejaje höjo.

12

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jöhoje.

¹ Iesuro ëhi uënugoromo ë Jew rajo aribövi jabesi jö sisëho uhu'e majëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore iromo rova'o rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajio ë hiromo muoho atovoröhego. Muoho ëhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uënugoromo ri'öromo va'o sa'a göro ë hijade höjo. ² Sa'a göro va'oromo hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho rovamu gagorovo mu vaejharue aho gemu uavade höjo: Va'iranoho mu muebejarue aribövioho uënego ö'i baje gö i'imamego ujuoheho ruenëjo. Ujuoheho ruenëjamu ruehuro va'ade höjo. ³ Va'o mure höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho gudumoromo anoromo sih'ö'öjamu sionëro övemu rovade höjo. ⁴ Övemu rovamu gagorovo rue a börömohuro mu vaejharue ae gö'o nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho simanore anoromo hesi örire mu sisë vaejare höjo. ⁵ Ëhi'amu mu arijo'ohuro mu vaejharue ae gö'o nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'oromo höröjamu gavë'i mu muebejarue ariböviohuro ë aho anamu guomade höjo. Anamu guomamugo mu arijo'ohuro hesi mu vaejharue ae gö gö nugö'öbe rovade höjo. Nugö'ö'ego va'o mure hörö'ego ioro'ioroho ijahëro hisuebi'amo'i ioro'ioroho muo'amo barënövare höjo. ⁶ Ëhi'ujuvo hu'ocho ae gemu jiade höjo. Ëaho hesi harihu mabëhoho jiade höjo. Ijo tugoho'i mu arijo'ohuro uehorovoromo uvade höjo: Arue mu muebejarue ariböviohuro hu garomo uvo'a'aruëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni mae uehorovo'aruëjo. Ëhi uvoromo nugö'öjamu mure va'ade höjo. ⁷ Va'o höröjamu gavë'i ë mu muebejarue ariböviohuro uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamarëjo ëhuro ave muoho noro baeröhe höjo. ⁸ Ëhi

uaronugoromo ë aho gudumoromo anoromo guomamu muro jiamu baeromo rori'o bu'öruomade höjo. Ëhi'are höjo.

⁹ Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro diehi ë'a'ajëjo. Huro rueromo mu muebejarue aribövioho i'ue bojëmiromomo muo'amo'i ë muoho ae gö bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. ¹⁰⁻¹¹ Röhu ave uhu jöho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo.

Ëho noro garomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe ë'e'e höjo. Ëjö God-are surire jajivamu adaharijoho jemë diehi'oromo ë hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

¹² Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro garomo uvareje: Iesuro a masijoho no biraguoromo ëhuni uhu jöho jövajëjo. Jövajë uvoromo Iesu guduamo bava'ië'oromo ae aho'obëhe juhuonëmiromomo vuonugo va'areje.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹³ Ëhi'amu aëro Pharisee aribövioho o Herod-are aribövioho rëmö'öjareje va'oromo Iesu sareramego huro jöe sisë'i jövoromo guaro berovoröhego. ¹⁴ Rëmö'öjamu va'oromo Iesu sarerisareriamiromomo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja a mae javego. O aho bogo juhuonëmijego. Ëhesi bëhoho jero no göromomo ae böröme o bise'e javuajëromomo jöe gö gö bogo röjahui'i God gemu uehorovoromo hesi örohemu mae röjahuijanue höjo. Ëhuni no jö harihe ua ga'ië'aruëjo tax jöho. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejago noro hu tax bojamijarue höjo. Noehu ëhi ë'aruoho na ehuro Jew rajo nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. Na no bojami'ejarejo o bogajo. ¹⁵ Bogajamu Iesuro gëromomo uvadeje: Arue ariböviohuro nasi örire madöemu mae ue ge'i a'i jabesi uhoho na ijumevo'i nimoromo majehijaruëromomo uëvadeje: Jemë rabëni nasi dëho bijioho gevarujëjo ga'i na bejevego. Ajivë'e ijo baje gemu baruehego na gavöjo. ¹⁶ Gavöjamu barovareje. Barovamu garomo uëvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. ¹⁷ Rome a börömo hesi höjamu Iesuro uëvadeje: Ëhuni Rome a börömo hesiroho ëho hesi öroro bojami'i God-aroho ëho God-are öroro bojaminövorëjo. Ëhi uëvamu heromo jöe barëjëvadeje.

Iesuhu guaro berovojöro vuov'e ariböviehu ri'öruomo'iröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

18 Ëhi'amu iae Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovarere. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijönöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo. Ëhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiro mo uavareje: 19 Tisajo. Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e a vuovego diehi ë'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'o bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo ëhuro guomade ö hesi ihero ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho ëhi höjo. 20 Ëhi jië'ëro iae ma-ö ömo'ömëremu ae aho'o 7 raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'o bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. 21 Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'o bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho röhu maho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo guomade höjo. 22 Ö ömo'ömo ioro'iorohu'o ëhi gemuoho ë'o be rovarere höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho ë magonahoho aboji harihu'o bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovarere höjo. Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Ëhi'are höjo. 23 Ëhi ë'arohuni ëhuni ave jöho no ua ga'ie'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ëjarëjo. Ëhuni vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe majaroho ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'o 7 masuvë'ëgo uavaruëjo.

24 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o huhu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevarujëjo. 25 Ëhesi bëhoho vuovë'ëro ri'öruomo'iröhe maja rovë'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ö'idöre mararomaruëhi ëhi raro mo'aruëjo. Ëhuni ë magonahehu di ahu'o hi'iröhe jö ue gevarujoho bëhi rumo'e höjo. 26 Ëjöho jemëro uvaruje höjo: Vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhe jöho sareri jöe höjo. Ëho bogo sareri jöehu jio'i jö mae höjo. Ëhesi bëhoho vuovoromo ri'ö'iröhe jöho Moses-ro God-are surire iae jajivë'e höjo. Ijo hisu vënehu ravade jö jajivadevare evare God-hu jövade jöho jajivoromo ave jöhu'o

uvë'e hōjo: God na Abraham Isaac Jacob ēhi muebejēvaje ae jevajējo. Jemē rabēni ē jō hesi bēhoho bogo avoho baejarije hōjo. ²⁷ God-hu Abraham Isaac Jacob muebejēvaje jō hesi bēhoho jabumē vuovoromo bogo ioro'ioemuoho barē'i va'o raromego God-ro muebejēvaje hōjo. God bogo vuovoromo ioro'ioemu barējē'e aribōvioho muebejēvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribōvioho iae muebejēvaje hōjo. Ēhuni ae vuovoromo ioro'ioemu barējaje hō uvaru-joho ēho sarerivarujējo.

God-hu bojamuade jōho diho bōrōmoho jiajoho aehu Iesu ua gavadohoje.

²⁸ Ēhi uēvamu Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue ae gemuēro rueromo hejade Iesu'o Sadducee aribōviohu'o jō aho'ahamirovamu hejē'i rōhu gavade Iesuro jō mae mana majēhijamu gagorovo Iesu uavadeje: Na ave jōho ua ga'iē'ajējo. God-hu bojamuade jōgore aho'o jio'amajoho di jōhuro jō ioro'ioroho iosirami'amoromo nuniroho hōjo.

²⁹ Nuniroho hōjamu Iesuro uavadeje: Nunire jō bōrōmoho aveho hōjo: Israel aribōviohumē ave jōho hehējo. Bada nosi God hu gemu bōrōmoho hōjo. ³⁰ Jasi dē vōvōbajo'e aru'ahe uehore daruge aho'obēhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminējo. ³¹ Ējōho nuniroho hōjo. Rōhu ē jō hesi bēhiroho aveho hōjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuēhi jasi ae gemuoho ēhi rajahinējo. Jōgoru ioro'ioroho ē jō niō'ioho bogo iosirēmiromo masijoho jio'amo'i ē jō niō'ioho bōrōmo maho jēvajējo.

³² Bōrōmo maho jēvajējamu hegorovo rue jōgoru ōri rōjēhijaje ahuro Iesu uavadeje: Tisa ja jō mae jōvanuējo. Jaehu uevanuoho: God ma-gemu jio'i god gō gō bogohōjo. ³³ Noehu dē vōvōbajo'e uehore daruge aho'obēhe ma-hu gemu bojamiromo rōhu nosi arijo'arije rajahirovaruēhi nosi ae gemuoho ēhi rajahijē'oho ēho ma-mabēhe hōjo. O mi vēnire bueromo God-are ōrire bojamijē'oho o suvuore gō gō hu bojamijē'oho ēho ma-jianovajējo.

³⁴ Ma-jianovajējamu hegorovo Iesuro gavade rue aho simano mae uehorovoromo jōvamu gagorovo uavadeje: Jaehu God-are aharire va'o hijego huhu muebejavo'irōhoho ja bogo rori'oho javo'i iae bēhiro javajējo. Ēhi uavamu hegorovo ae aho'obēhe jōe gō gō ua ga'iē'aroho juhuoniv-romo vuonugareje.

Bōrōme namiromo ajamuaje a hesi jō Iesuhu rōjēhi'i uē gēvadohoje.

³⁵ Vuonugamu Iesuro God-are osa börömore hiromo jögoroho røjëhijadeje. Røjëhiromo uëvadeje: Aveho hehëjo. Böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho jövo'ië'ajëjo. Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohuro uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje jio'a'ajëjo. Rabëni ëhioho uvoruomaje höjo. ³⁶ God-are Aru'ahohuro jöho David-are simanore bojamamu jajivoromo uvë'e höjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade höjo:

Nasi övo manö rojo hijego

ja'o muorovarue aribövioho naro ruahö'öjëvego

hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

³⁷ Ëhesi bëhoho böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uvë'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvadoho ëhu'oho rabëni uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje höjo. Ëhi uëvamu ae aho'obëhe huhu majëhijaje jöho heromo nimorohoruomadeje.

Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviehu sareri'e mu vaejaruëhi aehu bogo ëhi ë'iröhego Iesuhu jövadohoje.

³⁸ Ëhi'amu Iesuro jöho røjëhijuvo röhu uëvadeje: Jemëro Jew rajo jögoru öri røjëhijarue aribövioho gë avohorëjo. Ëhesi bëhoho ë aribövioho jaburo jabesi sinohemu uehorovoromo niögu ëgobövie hörü'o utahë'oho io'amoromo jijiharue ëhi jië'e muoho nimarue höjo aëro gëromo rajëhijöro. O imo'amaruire va'ë'oho jaburo nimarue höjo aëro uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jijihajëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego. ³⁹ O God rajahijarue osare va'ë'oho o sörö i'i va'ë'oho a masijehu raromaruire ë va'o raromoli nimarue höjo. ⁴⁰ Raromoli nimoromo magonaho doru jabesi bövioho bise'oho ëma ujuohëharue höjo. Ujuohoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvarue höjo aëro gëromo uvojöro: Mu mae vaejaruëjo. Ëhi jië'e sareri'e muoho vaejaruego ëhuni God-ro i'u börömo mae bojëmi'ajëjo.

Bövi bise'o rumo'e magonaho doruehu God-ni suvuro ba'amade jöhoje.

⁴¹ Ëhi uënugoromo Iesuro God-are suvuro bahijarue bëhire ë va'o hijadeje. Hiromo uheriho'i gavadeje ae aho'obëhe ijo bajoho ë io'amamu. Bövi bise'o marohë'e mae jië'e aribövie aho'obëhe jaburo rueromo ijo baje böröme ba'amoromo va'onövareje. ⁴² Ëhi'amu magonaho dorue gemuëro rueromo rövë'e ijo baje niö'i ba'amëvadeje. A'i ë monioho ma-bise'e jiadeje. ⁴³ Ba'amëvamu Iesuro

ëho garomo hesi iJORajo ömo'ömhuro ruejÖro uvëvadeje. Rovamu uëvadeje: Ëbövi bise'lo marohë'e jië'e ariböviohuro iJO baje aho'o io'amo'i arue bogo eni jië'e magonahohuro rövë'e iJO bajoho niö'i ba'amade höJO. Röhu God-ro ëhi uvajëJO: God-are suvuoro io'amare a ioro'iorohuro bisemu bisemu io'amo'i ë bogo eni jië'e magonaho doruohuro bövi mae ba'amade höJO. Na mae uëvajëJO. ⁴⁴ God-hu ëhi uehorovaje hesi bëhoho ë a ioro'iorohuro inömo marohë'e maëro jië'ëro ma-vituohemu bojami'i ë magonahohuro inömo rumo'ëro jië'ëro hesi i i'ibejade monioho aho'o bojami barëjë'e höJO.

13

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

¹ Ëhi'onugoromo Iesuro God-are amo börömore jioromo va'amu gavë'i hesi iJORajo ömo'öme röhu ae gemuëro Iesu uavadeje: Tisa aruëroho gavëJO. God-are javu masijo vae'amarohu'o javu masijo hesi munëhu'o ma-mabëhe jio'amajëJO. ² Ëhi uavamu uavadeje: Ave munë javu masijoho na jemë gavarujëJO. Ëjavuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëJO.

Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

³ Ëhi uënugoromo Iesuro va'oromo Olives Dahorure ajio hiromo gavadeje God-are amo börömoaho anume jiamu. God-are amo börömoaho anume jiamu Peter James John Andrew ëho jaburo sivue ajio Iesu'o raromoromo uavareje: ⁴ Ave jöho majahuego hejarëJO. God-are javu masijehu rireromo'iröhego uövuanoho ëho divare jio'a'ajëJO. O no mu rabe garomo uvo'ëjarëJO: Ëhi jië'e muoho aho'obëhe rue'ië'ajëJO.

⁵ Rue'ië'ajëjamu uëvadeje: Gavë'iaJO. Aëro sarerëmi'iramu guaro rireromëvo va'a'ajëJO. ⁶ Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëJO: Nöruare ihero rovajëJO. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëJO. Ëhi uëromo ae aho'obëhe sarerëmi'iramu uvo'a'aruëJO: Mae-ëromo guaro rireromo'ajëJO. ⁷ O he'irarije muorovo jö ruenövo muorovonövamu hejë'oho nadi juhuonivorëJO. Öre gö bogojië'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae jio'a'ajëJO. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i ëho hesi majae göro jio'a'ajëJO. ⁸ Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëJO. Sa'ae dinö'e dinö'e jiajoho hijiohijiovo'amo'ajëJO. Sa'ae gö gö

iruno'e bogojio'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho rue'iramu mu sisëho bogo burëroho barë'i a'i magonahehu aevoromo raho'i hara'uajëhi ëhi aho aevoromo huë vavaene börömoho baebe va'oruomo'ajëjo.

⁹ Röhu gavë'i raromorëjo. Aëro guduamo ujuohëvo va'oromo jögoru muebejarue aribövi jabesi övore bojëmi'aruëjo. God rajahijarue osa göro göro ë hisuebijëvo'aruëjo. Gavana o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmo'iramu nasi jöëni ë riravo'arujëjo nasi jöho huruoho majëhi'i. ¹⁰ Röhu God-are jö maho aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'o barë'ajëjo. Ëmuoho urimoho jio hesi höjo. Bövi bise'o barë'iröhe majaho ë hesi ijonö jio'a'ajëjo. ¹¹ Röhu jabuhu guduamo ujuohëvo va'amu a masijo jabesi nunire riravë'oho nadi uvorëjo: Na rabu jöë majëhi'ejöromo nurunurumorëjo. Nadi ëhiöho ë'i a'i a masijo jabesi nunire riravo'irarije maja rovamu evare God-hu rabu jö jemesi simanore bojëmë'oho ë jöho majëhirëjo. Ëhesi bëhoho bogo jemëhu jöho majëhi'irögoro a'i God-are Aru'ahohuro jöho simanore bojëmi'iramu jemë ë jöho majëhi'arujëjo. ¹² Röhu öhuro öho ae gö jabesi örire bojëminövo'aruëjo muo'amojoro. Vavuohuro aboji harihu'oho ëhi gemuoho ë'a'aruëjo. Aboji harihu'ohuro ri'öromo ae uë'iramu vëmu vavu'oho muo'amo'aruëjo. ¹³ O jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo. Röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁴ Röhu jemë ga'a'arujëjo God-are osa ijumaje sisëhuro maehu jiaje röhore ëma nami'iramu. Ëjö Iesuhu majëhijadoho adahoromo avo'avoho gare. Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro maehu jiajire ëma namijamu gavë'oho ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojiomorëne. ¹⁵ Ae rahu javu dönö haradare raromë'oho abueromo osare inömoho nadi va'o ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁶ O mure raromë'oho nadi vuonorö'ö va'o niögoho ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁷ Röhu ë huë vavaeni rue'iröhe majarohe dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaeve'oho diehi huruomoruomo'ajëjo. ¹⁸ Röhu God ua garëjo huro ajëmego ehuro aho niohijo majarohe bogo huruomo'iröhe höjo. ¹⁹ Rabëni hesi bëhoho evare majarohe huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'a'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho

urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojiobe ruejuvo ro jaruvo majahu'o ëhi jië'e huë vavaenoho bogohöjo. O ijonöhu'o bogojio'i ë majaho gemu börömoho jio'a'ajëjo. ²⁰ Èhuë vavaeni maja ëgobövi jiajoho God bogo tarioromo bunemuoho bamo'ibejajo aho bogo birivoromo raromo'ibejajo. A'i God-ro hesi baejëvade aribövioho uehorovëvoromo ë majaho tarioromo bunemu bamo'i uvë'e höjo.

²¹ Èhi jiamu ae göehu uëvë'oho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho aviae o aruae hö uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²² Èhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo o jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhiromo bogo gavarue mu masijoho vaenövo'aruëjo eni jëvego God-hu sōjëvade aribövioho sarerëmego rireromo'iröhego. ²³ Röhu jemëro avoho mueberovorëjo. Ijonö jioröhe jöho na urimo majëhijë'e jevajëjo. Èhuni sareri'e jöho nadi maho uehorovorëjo.

God-are A Maehu rueröhe jöhoje.

²⁴ Röhu ë huë vavaeni majaho barë'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo ²⁵ jijoho sisërë'amoromo ö'idöre inömoho aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo. ²⁶ Èhi'o'iramu sa'are raromarue ariböviohuro ae aho'obëhe ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o börömo mae baeromo suere ruvebi'iramu. ²⁷ Ruvebiromo nasi aneraho rëm'ö'iramu ro God-hu sōjëvade aribövioho gagovëvo'aruëjo. Arua anumiae sa'ae dinö'e dinö'e maja rojomajire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

²⁸ Röhu meso hesi uhu jöho heromo bëhoho avoho uehorovorëjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ²⁹ Èhesi bëhoho jemë ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvorëjo: Èmajaho iae rovajëjo. ³⁰ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo vuovo barëjë'iro evare naehu uëvaje mue aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³¹ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Iesuhu vuonorö'ö rueröhe maja no bogo gavarue jöhoje.

³² Rōhu ē majaho divare jio'irōhoho aho bogo gavaruējo. Ō'idōre raromarue anerahu'o Harihoho na'o bogo ga'i hesi Vavuohuro gemuēro gavajējo. ³³ Avoho mueberovorējo. Gavē'iajo. Jemē'o ē majaho bogo gavarujējo. ³⁴ Ēhesi jōho uhu'e majēhi'iē'ajējo avoho he'irarijego. Ae gemuēro ōre gō va'iē'ajējo. Amore jioromo va'iē'iroho hesi mu vaejharue aribōvioho ae gō gō mue gō gō bojēmibe va'a'ajējo jaburo simane vaeromo ē muoho muebejaho'irōhego. Bojēmibe va'oromo hesi osa ojo muebejaje aho ua'a'ajējo: Ojoho avo'avoho muebenējo. Osa arijo'ohuro ēhi ē'a'ajējo. ³⁵ Ēhesi bēhoho na ē osa arijo'oho va'ēne jevajējo. Na divare vuonorō'ō rue'irodoho jemē bogo gavarujējo. Nani vō'ō'e o vahi riri'e o sisonuvo'i titimo'iramu o sisonuvo'iramu rue'ejōjo. Jemē bogo gavarujējo. Ēhuni muoho avo'avoho mueberējo. ³⁶ O bogo nuni jioromo mu avoho muebejē'oho nani na ma-majioho rue'i ga'ejōjo jemē momorō'ō uro'amē'e jēvo'iramu. ³⁷ Na jemē uēvajēhi ae aho'obēhe ēhi gemuoho uēvajējo: Nune jioromo muoho avo'avoho mueberējo.

14

Jew rajo a masijehu Iesu ano'i jō mevare jōhoje.

¹ Iae God-hu Vörō Tugohade Sörō o I Dē Huaje Oso Rumo'e Sörō jiamēhi i'irōhoho jio'i rōhu jaruvēhi priest masijohu'o Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o ēho jaburo ōre nahareje Iesu saginiēri guduamoromo ano'irōhēro. ² Ōre nahoromo uarovareje: Sörō majaroho bogo guduamo'ejarējo aēro gōromo no'o muorovojōēni.

Magonahe gemuehu ridi'e jovehu Iesuare simanore oteho-divade jōhoje.

³ Ēhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje. Ie ijamu gagorovo magonahe gemuēro munē huono mabēhe baeromo rovadeje. Ēhuono gagore ridi'e osoho jiē'e jiadeje. Osoho bogo jovo'oho buarohē'e ma-oso maemu jiadeje. Oso ihoho nard jiadeje. Rōhu hesi manaho bogo bise'o vadu'oho jiadeje. Magonahohuro ē munē gagore jiaje osoho barueromo munēho hahovoromo Iesuare simanore otehadaje. ⁴ Simanore otehamu gagorovo ae gōēro gōēro dē vörönēgamu jō sisē atoromo uarovareje: Ēmagonahoho rabēni osoho ēma otehō'ōjajējo. ⁵ Aro imo'ibejarējo 300 kina iosiramijē'e manaho bōvi mae bae'ibejarējo. Ēmanaho baeromo bōvi bise'o rumo'e aribōvioho suvuorēmi'ibejarējo.

Ĕhi jië'oho iae mae jio'ibejajo. Röhu huro ëma otehö'øjade höjo. Ĕhi uarovoromo magonahoho birevareje.

⁶ Birevamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ĕmagonaho birevarujoho vuonugohëjo. Jemë rabëni magonahoho huë vavaenoho bojamijarujëjo. Huro na mabëhe avohevë'e höjo. ⁷ Bövi bise'o rumo'e ariböviohuro jemë'o raromobe jijihö'aruëjo. Jemesi nimoromo jabumë ajëmi'jë'oho iae jemë eni jëvaje höjo. A'i naro jemë'oho bogo hibe juvo'ejöjo. Ijonö ëhi avohevo'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ⁸ Ĕmagonahohuro rabe eni jiadoho ëho nasi örire mae avohevade höjo. Mae avohevoromo oso nasi sinore otehade hesi bëhoho nasi sinoho avohehade höjo ëhuro nasi sinoho mae jevego aëro hure bamevoruomoröhego. ⁹ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e aehu nasi jö ma majëhibe jijihë'iroho ë magonahehu ë'ade jöhu'o majëhibe jijihö'aruëjo aëro hu mae uehorovoruomoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmade jöhoje.

¹⁰ Ĕhi'amu Iesuare ijoraje 12 röhu gemuëro Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uëvadeje: Jemë nëgë'oho na Iesu jemesi övore bojëmi'ejöjo. ¹¹ Bojëmi'ejöjamu hegorovo nimorohoromo uavareje: Iae mae höjo. Ĕhi jië'oho no ijo baje mana bojami'ejarëjo. Ĕhi uavamu hegorovo Judas-ro öre nahadeje Iesu jabesä övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumëhu ijare jöhoje.

¹² I Dë Huaje Oso Rumo'e I ibe va'iröhe majaho aevoromo rovadeje. Aevoromo rovaje majaho rue'ego Jew rajëro sheep harihoho muo'amonövareje God-hu Vörö Tugohade Söröho i'iro. Amo ë majaho rovamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo söröho avohaho'ejarëjo.

¹³ Avoho'ejarëjamu Iesuro hesi ijorajoho niö'i uëvadeje: Jerusalem amo börömorö va'orëjo. Va'i ga'a'arujëjo aëro jovo'e ramaho simanëro baeromo ro birohëvo'iramu. ¹⁴ Ro birohëvego va'oromo ga'irarije hu di osare rumo va'ego gagorovo jemë'o ë osaro va'oromo osa arijo'oho uarëjo: Tisahuro uvade höjo: Osaho dinö'e höjo naehu nasi ijorajoho jabu'o gemu mae sörö i'irodoho. Ĕhi uarëjo. ¹⁵ Ĕhi ua'iramu osa arijo'ohuro jemë hu'iraejëvoromo vuahure ajiomoromo döre osa börömo röjëhi'a'ajëjo. Röjëhi'iramu ga'a'arujëjo maratue bövie bise'e eni avohoromo bahijë'e jio'iramu. Ĕhi jiamu gavë'iroho ë dirö'oro söröho avohorëjo jemë'o no'o ë i'iröhe.

16 Ēhi uēvamu rue ae niō'iohuro ri'ōromo Jerusalem va'areje. Va'oromo gavare Iesuhu uēvadēhi bōvioho bise'oho ēhi jiamu gagorovo sōrōho avohareje.

17 Ēhi'amu vahiromadeje. Vahiromamu gagorovo Iesuro hesi ijarahje 12-ho jabu'o gemu mae rovadeje. 18 Rueromo ioho ijē'i Iesuro uēvadeje: Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Jemē ae gemuēro na bijōnegarue aribōvi jabesi ōvore bojēmi'anuējo. Ēaho ja aviae na'o ie ijanuējo. 19 Ie ijanuējamu hegorovo jaburo uehore gō gō baeromo ae gemuēro gemuēro uavareje: Na bogo ēhioho ē'ejōjo. Na na mae uavajējo. 20 Mae uavajējamu hegorovo uēvadeje: Ae aho'obēhe 12 rōhu gemu naehu i hevōre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro ē mu sisēho vae'a'ajējo. 21 God-are surire jajivarēhi hesi A Maho na ēhi guomevo'ajējo. Rōhu na bijōnegarue aribōvi jabesi ōvore bojēmi'irōhe aho vaevē'oho sisērē'ajējo. Ēaho bogo raho'ibejajo ēhuro mae jio'ibejajo.

Sino'o kō'o aevoromo ijare jōhoje.

22 Ēhi uēnugoromo ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribōvioho suvuorēmiromo uēvadeje: Baehējo. Aveho nasi sine hōjo. 23 Ēhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo bojēmadeje. Bojēmamu ae aho'obēhe ē jovoho ibe rova'areje. 24 Ibe rova'amu Iesuro uēvadeje: Aveho nasi kōe hōjo. Ae aho'o jemesi jōēni kōho rovevoromo guomevo'ajējo. Guomevo'iramu ēhuro God-hu jemē muebejēvo'irōhe jōgoroho marē'ajējo. 25 Rōhu ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Na ijoho ō'i bajo jovoho bogo i'ejōjo hujeji ēho majaho rovego evare na God-hu muebejaje ōri ari'ere hiromo ō'i bajo jovo i'oho i'irodēni. 26 Ēhi uēnugoromo God rajahijarue jōho ioruomoromo suoroovo va'oromo Olives Dahorure iojiomareje.

Peter-hu Iesu gavaje jō a subivēhorōhe jō Iesuhu majahijadohoje.

27 Olives Dahorure iojioromo Iesuro hesi aribōvioho uēvadeje: Jemē ae aho'obēhe nasi ōrire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujējo. Ēhesi bēhoho God-are surire jōho jajivoromo uvē'e hōjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejōjo. Ano'iramu huhu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiae va'o'amo'ajējo. God-are jō jiajēhi ēhi remo va'a'arujējo. 28 Remo va'iramu guomoromo ri'ōnugoromo naro urimo Galilee va'ejōjo. Jemē ijore ō'a'arujējo. 29 Ēhi uēvamu Peter-ro ri'ōromo uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi ōrire uehorovaruoho vuonugo'i ramo

va'a'aruëjo röhu na bogo ëhioho ë'ejöjo. ³⁰ Bogo ëhioho ë'ejöjamu Iesuro Peter uavadeje: Ëhi uevanuëjo röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho vae niö'i uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. ³¹ Ëhi uë'a'anuëjamu hegoroovo Peter-ro ma-darugo'o uavadeje: O na bogo ëhioho ë'ejöjo. Aehu anegamu ja'o gemuore guomo'ië'iroho na bogo ëhioho majëhi'ejöjo. Bogo majëhi'ejöjamu Iesuare aribövi ioro'ioroho aho'o jabu'o ëhi gemuoho Iesu uaruo-madeje.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are örire ëninamijade jöhoje.

³² Ëhi uanugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o va'oromo öri ari'o ihe Gethsemane rovereje. Rueromo Iesuro uëvadeje: Avehuro raromohego na aruëre va'oromo God-are örire jöe jövöjo. ³³ Ëhi uënugoromo Peter James John ëhi sö ujuoho va'oromo hesi dë vövöbajo'o uhure huë vavaene aho'o rovamu sisë maro nurunurumadeje. ³⁴ Nurunurumoromo uëvadeje: Na sisë maro huë vavaene baejevajëjo. Ëhuro guomevo hesi höjo. Ëhuni nadi momorö'ö'i ma-nune jioromo na'o gemuoro avoho mueberovë'e raromohëjo.

³⁵ Ëhi uënugoromo rori'o ëgo'o va'oromo sa'are behu-moromo God ëninamijadeje ëhuro eni jiego vi'ehoho bogo bae'iröhëni. ³⁶ Ëninamiromo uavadeje: Apo mue aho'o vae'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'iröjo. Röhu naehu nimajoho nadi ë'i jaehu nimanuëhi ëhi ë'onëjo.

³⁷ Ëhi ëninaminugoromo vuonorö'ö rueromo gavade hesi ae niö'i gemu momorö'öjamu gëgoroovo Peter uavadeje: Simon-ajo. Rabëni niavanuëjo. Majae ma-bunemu nune jioromo mueberovë'e hi'iranoho ja diehi'oromo bogo eni javajëjo. ³⁸ Jemëro nune jioromo mueberomo ëninamihego God-ro ajëmego Satan-ro bogo dinëmego ëhuro bogo bejëvo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimo'i jemesi sino haho'oho u'uhë'e höjo.

³⁹ Ëhi uënugoromo röhu maho va'oromo urimo ëninamiromo uavade jöe gemuoho ëninamijadeje. ⁴⁰ Ëninaminugoromo vuonorö'ö rueromo gavadeje jabumë nunëhimo'amo'ego momorö'öjamu. Rueho jaburo momorö'öjëlëro ri'öromo Iesuare örire jö mana ua'iröhoho dadivëvadeje.

⁴¹ Dadivëvamu Iesuro urimë'i vae niö'i va'oromo ëninamijadoho röhu maho va'oromo ëninamijadeje.

Ĕninaminugoromo rueromo uēvadeje: Jemē diehi'oromo ma-momorō'oemu momorō'ōjarujējo. Iae mino'ējo. Iae barējajējo. Majaho mami'e rovē'e hōjo. Aēro God-are A Maho na bijōnegarue aribōvi jabesi ōvore bojēmi'iē'ajējo. ⁴² Ri'ōromo go va'ohego va'arējo. Gahējo. Na bijōnegarue aribōvi jabesi ōvore bojēmi'irōhe aho rovājējo.

Iesu guduamare jōhoje.

⁴³ Ĕhi uēvamu gavē'i Judas rovadeje. Iesuare ijoraje aho'obēhe 12 rōhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas rovamu ae aho'obēhe siravae kepatae ujuohoromo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o a duvaho ioro'iorohu'o ēho jaburo rēmō'ōjē'ero. ⁴⁴ Rōhu urimē'i ē sareri'e aho Judas-ro ē aribōvioho uēvadeje: Ga'irarije naro di aho dudōhamu gavē'oho uvorējo: Iae Iesu hōromo guduamoromo hu'iraeromo avoho muebebe va'orējo.

⁴⁵ Judas-ro ēhi uēvē'ero huro rueromo ma-burēro ro Iesu jejamiromo Bada uavē'i dudōhadeje. ⁴⁶ Dudōhamu gavē'i ē aribōviohuro Iesu guduamareje. ⁴⁷ Guduamamu ae gemu Iesuare bēhire namijadohuro hesi kaejōho jijōromo priest bōrōmo hesi mu vaejaje aho anoromo hia'oho tariō'ōjahadeje.

⁴⁸ Ĕhi'amu Iesuro ē rueruomade aribōvioho uēvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajējo. Jemē rabēni siravaho kepataho ujuohoromo guduamevo'i rovarujējo. ⁴⁹ Mami'e majae aho'o naehu God-are amo bōrōmore hiromo God-are jō hesi ōri a rōjēhinōvodoho jemē evaroho bogo guduamevarije hōjo. Rōhu jemēhu vaejaruje muoho ē hesi jō God-are surire jajivarēhi muoho ēhi jiorōhego ēhuni ave muoho rovē'e hōjo. ⁵⁰ Ĕhi uēvamu hesi ijoraje aho'obēhe hu nugo'i huruomoromo va'areje.

⁵¹ Va'amu a i'e gemuēro niōge hane gemu ruohē'e Iesuare ijore va'adeje. Iesuare ijore va'amu aēro guduamo'ia'amu ⁵² niōgoho jaho bu'ōnugoromo dē'ahobatēremu ju'ebiromo va'adeje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jōhoje.

⁵³ Ĕhi'amu Iesu hu'irae rueromo priest bōrōmo hesi osare rovaraje. Ĕosare priest masijoho a duvaho ōmo'ōmoho jōgoru ōri rōjēhijarue aribōvioho ē aribōvioho aho'obēhe jaburo ē gemuoro gagovareje. ⁵⁴ Iesu priest bōrōmo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribōvire Iesu rihioromomo priest bōrōmo hesi osare rovadeje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruē numē javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ē va'oromo priest hesi mu vaeruomaje

ariböviohu'o gemuore hiromo vënoho jurovadeje. ⁵⁵ Ëhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'iorohu'o ae nahareje jaburo huruoho majëhiromo uëröhego: Iesuro ëhi jië'e mu sisëho vaejamu gavare hõjego heromo Iesu anego guomoröhego. Nahareje røhu jø sisëho bogo birohareje. ⁵⁶ Ae aho'o sarerëmiromo Iesure jø sisëho majëhiromo ae göëro göëro jøe gö gö majëhijareje.

⁵⁷ Ae göëro göëro jøe gö gö majëhijuvo a ioro'iorëro ri'öromo sarerëmiromo Iesure jø sisëho huruoho majëhiromo uëvareje: ⁵⁸ Ëahuro ëhi uvavohijajo: Ave God-are javu bërømoho naro dadovo'ejøjo. Dadovoromo majae niø'i gemu hesi uhure javu i'oho vae'ejøjo. Urimore javuoho aëro övëro vaejare hõjo. A'i ijore javuoho ëho bogo övehu vaejè'oho jio'a'ajëjo. Ëhi uvade hõjo. ⁵⁹ Jøho ëhi majëhijareje røhu jabu'o jøe bogo gemuoho majëhi'i ae göëro göëro jøe gö gö majëhijareje.

⁶⁰ Jøe gö gö majëhijamu hegorovo priest bërømohuro ri'öromo ae aho'obëhe jabesi nuninø va'o namiromo Iesu uavadeje: Na ja jø mana uø'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jø sisë majahuijaruoho na ëho mae o sarere hõjo. ⁶¹ Mae o sarere hõjamu Iesuro jøho bogo mana ua'i ma-jørume namijadeje. Jørume namijamu priest bërømohuro røhu maho jøe gö bu'öromo bijioho garomo uavadeje: Bërøme namiromo ajamuijanue aho na ja javajëjo. Na ja noehu rajahijarue A hesi Harihoho javajëjo. ⁶² Javajëjamu uavadeje: Iae na ë aho jevajëjo. Røhu u'emu jemëro ge'a'arujëjo God-are A Maho naro darugo eni jië'e A hesi övo manø hi'iramu. Ö'idöre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu. ⁶³ Ëhi uavamu hegorovo rue priest bërømohuro hesi niögoho dadovoromo uëvadeje: Iae eni jië'e hõjo. A göho rabëni rueromo hesi jøho huruoho majahuijöräjo. Iae no eni hejè'e javuajëjo. ⁶⁴ God-are iho ijumajoho jemë'o iae hejarujëjo. Ëhuni jemë diehi uehorovarujëjo. Diehi uehorovarujëjamu uavareje: Jø sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajëjo.

⁶⁵ Ëhi uanugoromo a ioro'iorëro ri'öromo Iesu sabëro ödivoromo nunoho tugohahoromo övo mugø mugöëro anareje. Anoromo sivoromo uavareje: Na jø God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uövuanue javaje ëhuni anagare aribövi jabesi ihoho huruoho majahuijigo hejarëjo. Ëhi uavamu Iesu atovarue ariböviohuro Iesu baeromo sisë maro ano'i arijareje.

Peter-hu Iesu gavaje jø a subivëhade jøhoje.

⁶⁶ Ëhi'amu Peter-ro anume aehu raromaruire ë hijadeje. Hijamu priest bërømo mu ajamijarue magonahoho røhu

gemuëro rovadeje. ⁶⁷ Rueromo gavade Peter hiromo vëne ju-rovamu gagorovo ërimahoromo uavadeje: Ja'o Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae javade hõjo. ⁶⁸ Javade hõjamu Peter-ro magonahoho sareramiromo uavadeje: Jaehu jövanue jö hesi bëhoho na bogo garomo bogo hejajëjo. Ëhi uanugoromo ojonö va'o namijadeje. [Namijamu kököröke uvadeje.]

⁶⁹ Amo Peter-ro ëhi namijamu gagorovo priest börömo mu ajamijaje magonahohuro Peter garomo hesi bëhire riravarue aribövioho uëvadeje: Ëaho Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho hõjo. ⁷⁰ Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho hõjamu Peter-ro röhu maho sareramiromo uavadeje: Na bogajo.

Ëhi uavadoho ririvanovamu bëhire riravaroho jaburo Peter uavareje: Iae mae-ëjo. Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho javajëjo. Ja'o hu'o Galilee sa'a raje jëvë'ego ëhuni uavaruëjo. ⁷¹ Uavaruëjamu Peter-ro uëvadeje: Na jemë sarerëmijë'oho i'ue baejööni ëhuni na jö mae uëvajëjo. Jemëhu uevaruje aho na bogo gavaje hõjo. ⁷² Bogo gavaje hõjamu gavë'i kököröko urimo vae gemu uvadoho röhu maho uvadeje. Uvamu hegoro Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uevade hõjo: Kökörökoho bogo urimoho vae niö'i uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje hõjo. Ëhi uehorovoromo sisë maro nivadeje.

15

Iesu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

¹ Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohuro a duvaho ömo'ömohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro jö mevarue a masijo ioro'iorohuro ëho jaburo gemuore gagovoromo jöe mevoromo uvoruomadeje: No Iesuare örire ëhi ëhi ë'ejarëjo. Ëhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tövoromo bava'oromo Pilate-are övore bamareje. ² Bamamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömohe javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Ëjöho jero jasi jövanuëjo.

³ Ëhi uavamu priest masijohuro Pilate sareramiromo Iesuare jö sisëho aho'obëhe huruoho majahijareje. ⁴ Majahijamu Pilate-ro Iesu röhu maho jöe ua garomo uavadeje: Jasi jö sisë aho'obëhe majehijaruoho ja hejanuëjo. Na ja jö mana majëhi'iranoho bogojavajëjo. ⁵ Bogojavajëjamu Iesu jöho bogo mana majëhamu Pilate-ro uvadeje: Diehi'oromo jöho bogo jövajëromo tiöjadeje.

Iesu anego guomojööro Pilate-hu uëvade jöhoje.

⁶ Rõhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aribövioho di aho jiovo nugö'öjõro aehu uvoruomë'oho Pilate-ro ë aho jiovo nugö'önövadeje. ⁷ Rõhu ae gemu hesi ihe Barabbas savoji gagore hijadeje. Urimë'i sa'are a masijohu'o muorovare majaho jiamu ae aho'o sa'are a masijohu'o muorovoromo ae muo'amareje. Ae muo'amë'ëro savoji gagore raromareje. Rõhu ae gemu Barabbas jiadeje. ⁸ Barabbas savoji gagore hijamu amonö gagovoromo riravare aribövioho ae aho'obëhe jaburo rueromo Pilate uavareje: Savoji gagore raromaruoho noehu uavego jiovo nugö'øjahuanuëhi ëhi ë'onëjo. ⁹⁻¹⁰ Ëhi ë'onëjamu Pilate-ro gëromo uvadeje: Iesuare ihoho bövie jië'ego priest masijohuro dë vörönëgamu nasi övore bojemi-jare hõ uvoromo uëvadeje: Na jemë nëgajëjo naro Jew rajo jemesi a börömoho jiovo nugö'öjõro.

¹¹ Ëhi uëvamu priest masijohuro ae aho'obëhe biririv-oromo dinëmijamu hegorovo jaburo uvoruomadeje: Iesu vuonugo'i Barabbas jiovo nugö'öjëjo. ¹² Ëhi uvoruomamu hegorovo Pilate-ro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uvarujoho: Jew rajo nosi a böröme hõ uvaruje ë aho na diehi'o'ejõjo. ¹³ Diehi'o'ejõjamu uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. ¹⁴ Guomajamu Pilate-ro uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e hõjo. Vaejë'e hõjamu ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. ¹⁵ Guomajamu hegorovo Pilate-ro ë aribövioho aho'obëhe sanuëmi'i nimamu Barabbas jiovo nugö'öjadeje. Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu hisuebijõro uënugoromo uëvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo ariböviehu Iesu sivare jõhoje.

¹⁶ Ëhi uëvamu rue muorovo ariböviohuro Iesu hu'irae bava'oromo gavanare osa börömore va'areje. Osa börömo hesi ihoho praetorium uvonövareje. Va'oromo jabesi muorovo ariböviohuni jõe nugö'öromu uëvareje: Jemë aho'o avehuro ro gagovohëjamugo ro gagovareje. ¹⁷ Gagovoromo Iesu sivo'irögoro sa'are a masijehu kavuë'e niögu ëgo io'amoromo mu vaejarue ëhi jië'e niögoho Iesu ba'amahareje. Ba'amahoromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Rõhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuohoromo huoromo simanore ba'amahareje. ¹⁸ Ëhi'onugoromo sivoromo jejamiromo uavareje: Jew rajo jabesi börömoho vaevë'e hijanuëjo. ¹⁹ Vaevë'e hijanuëromo ijahëro simanore anoromo sabëro ödivoromo ëma sarere ague aho raromoromo rajahijareje. ²⁰ Ëhi sivoruomoromo

niögu ëgoho jijövaho'i hesi niögu maho io'amahoromo osare jioromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

²¹ Bava'oromo örire va'ihö gavareje ae gemu hesi ihe Simon muro jië'ëro rovamu. Röhu Simon hu Cyrene sa'a rajo ae jiadeje. Hu Alexander'o Rufus'o jabesi vavue jiadeje. Amo Simon-ro örire rovamu gagorovo muorovo ariböviohuro hu garomo övëro bijimö'öromo uavareje: Ave a hesi korosioho baeromo va'ëjo. ²² Baeromo va'ëjamu ejëhoromo baeromo jabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovë'oho simano gijo va'ëne sa'are ë ajio suorovareje. ²³ Suorovonugoromo wine jovohu'o myrrh osohu'o buaroharoho Iesu bojamareje hesi vi'ehoho bisemu u'uhoröhego. Bojamamu juahëmadeje. ²⁴ Juahëmamu korosire ano taemareje. Ano taemoromo hesi niögoho adovoromo ajajovareje ga'i di aho di niögoho bae hesi jiego. Ajajovonugoromo niögoho ujuohareje. ²⁵ Röhu Iesu korosire ano taemare majaho 9 o'clock sisonu'e jiadeje. ²⁶ O Iesuarë jö sisëho jajivoromo ëhi uvë'e jiareje: Ave aho Jew rajo jabesi a börömoho höjo. ²⁷ Röhu aëro anano'e vajiohu'e ae niö'i jabu'o korosire ano taemëvoromo göho ruëhi Iesuarë övo manö göho viëhi övo adonö ëhi amëvareje. ²⁸ [Amëvamu Iesu ë a sisë niö'i jabesi ririre korosire iro-madeje. A sisë jabesi ririre iromadohuro ëhuro ëhi ë'iröhego God-are surire jö aehu jajivadëhi iae ëhi jiadeje. God-are surire jöho jajivoromo uvë'eje: Aëro uvoruomë'e höjo: Hu jö ahoruomaje ariböviohu'o gemuore höjo.]

²⁹ Ëhi'amu aëro rova'ë'i uvene hijiohijiovoromo sivoromo uvoruomonövadeje: Asë'e sareri ae javajëjo. Jero uvane höjo: Naro God-are osa börömoho dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'ejöjo. ³⁰ Ëhi uvë'e javaje ëhuni jasi sinoho ajamirovoromo korosire javajoho ruvebijëjo. Sivoromo ëhi uvoruomadeje.

³¹ Jabuhu sivarëhi priest masijohu'o jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëhi sivoromo uarovareje: Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjëvaje höjo. Ëhi uövuade höjo röhu hesi sino ajamirovë'oho hu bogo eni höjo. ³² Huro uövuade höjo: Böröme namiromo jemë ajëmaje aho na jevajëjo. Israel rajo jemesi börömoho na jevajëjo. Ëhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijego no garomo hu mae uehorovarëjo. Ëhi uarovamu ë ae niö'i hesi bëhire korosi'o amëvare aho jabu'o Iesu sivareje.

Iesu guomade jöhoje.

³³ Ĕhi'amu maja ririre ōri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvo majae huotorovamu gavē'i ajivadeje. ³⁴ Majae huotorovoromo ajivamu gavē'i Iesuro Jew rajo jabesi jōero ma-darugo'o uvadeje: Eloiajo. Eloiajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jōehu huotovē'oho God nasi Bōviahajo. God nasi Bōviahajo. Ja rabēni remo va'ane hōjo.

³⁵ Remo va'ane hōjamu bēhire riravare a ioro'iorohuro hejare uvavamu: Eloia uvamu heromo uarovareje: Ĕho hehējo. Elijah-ni uvajējo. ³⁶ Ĕhi uarovoromo ae gemuēro tutuvo va'oromo u'uhē'e inōmoho barueromo nioga'i'e wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohoromo Iesu bojami'iē'adeje. Bojami'iē'oromo aribōvioho uēvadeje: Nadi'ego no gavarējo Elijah-ro God-arire jioromo ro Iesu juvo baruvebijego o bogo.

³⁷ Ĕhi uēvamu Iesuro jō'e dadovoromo guomadeje.

³⁸ Guomamu gavē'i God-are osa bōrōmo ojo gōho gagonō jiajoho niōgehu tugoharoho arorovo ruvebijadeje. ³⁹ Ĕhi'amu muorovo simano vaejaje ahuro Iesuare nuninō namiromo gavade Iesu Ĕhi'oromo guomamu gagorovo uvadeje: Iae mae-ējo. Ave aho God-are Harihe jiade hōjo.

⁴⁰ Ĕhi'amu magonaho ōmo'ōmohuro arue riribōvire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Mary Magdalene o Mary gōho James a i'o o Joses jabesi vēmoho o Salome o magonaho ioro'ioroho Ĕhi jioruomadeje. ⁴¹ Urimē'i Iesu Galilee sa'are hijadevare evare ē magonaho ōmo'ōmohuro bōvie bise'e ajamibe hesi ijore ijore jijihonōvareje. Ĕhi ē'ē'ero ē magonahohu'o magonaho ioro'iorohu'o aho'obēhe Jerusalem amore hu'o gemu mae rovē'ero ē riravoromo garuomadeje.

Iesuare sino munē gagore bamare jōhoje.

⁴² Rōhu ē majaho bōvi bise'o avoho'amarue majae jiadeje nērōho nuhoromo God rajahi'irōhēro. Ĕmajaho garobo'e bamadeje. ⁴³ Nuho majae rue'ia'amu majae garobo'e bamamu gagorovo Arimathea amo raje ae gemu hesi ihe Joseph-ro va'adeje. Hu Jew rajo jabesi a duvahēro jiē'ero Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o hiromo jōe mevonōvadeje. Jōe mevo'ego ae aho'obēhe hesi ōrire mae uehorovonōvareje. Rōhu ae gōehu gōehu ē'aruēhi hu'o Ĕhi muebejē'e hijadeje God-ro ro bōrōme namiromo aho'obēhe muebejēvorōhego. Joseph Ĕhi jiē'e ae jiadeje. Ĕhi jiē'e aēro jiē'ero huro biririvoromo va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'irōjo. ⁴⁴ Iesuare sinoho bae'irōjamu Pilate-ro tiōromo uvadeje: Iesu diehi'oromo ma-burēroho guomade

höjo. Ëhi uvoromo jõe nugö'öjamu Iesu muebejade muorovo ahuro rovadeje. Rovamu Pilate-ro uavadeje: Na Iesu mami'e guomë'e höjo. ⁴⁵ Guomë'e höjamu ruehuro uavadeje: Iae guomë'e höjamu hegoroovo Joseph uavadeje: Jaehu Iesuare sino baejë'oho iae mae höjo. ⁴⁶ Iae mae höjamu Joseph-ro va'oromo niögu mabëhe imoromo guomë'e sinoho baruvebiromo niögohuro numadeje. Niögohuro numoromo munë ubuvarire ë bamadeje. Bamoromo munë höhö barueromo ojoho tugohadeje. ⁴⁷ Ëhi'amu Mary Magdalene'o Josesare vëmoho Mary'o jaburo niö'iro ariromo gavareje Iesu ë dirö'ore bamamu.

16

Iesuhu ri'öjade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo jabetesi nuho majaho barëjadeje. Jew rajo jabetesi nuho majaho barëjamu Mary Magdalene o Mary göho James-are vëmoho o Salome ëho jaburo va'oromo ridi'e os-oho imareje va'oromo Iesuare sinore otehoröhëro. ² Imë'ëro hura börömore sue'lo majae rojomamu gagorovo ri'öromo Iesuare sino bamarire va'areje. ³ Va'ë'i uarovareje: Raro ojo tugohare munëho rori'lo höhö baejahuo va'a'ajëjo. ⁴ Ëhi uarovoromo avoho ga'i gavareje mami'e rori'lo bava'ë'e jiamu. Röhu ë munëho böröme jiadeje. ⁵ Bava'ë'e jiamu gagoro va'lo munë gagore rumo va'oromo gavareje rue jabetesi övo manö a i'e ajivë'e niögu ba'amë'oho ë hijamu. Hijamu gagorovo jiodudu'iraejareje.

⁶ Jiodudu'iraejamu gagorovo ruehuro uëvadeje: Nadi jiodudu'iraehëjo. Nazareth rajo ae Iesu korosire anamu guomade a hesi sinoho jemë naharujëjo. Hu aveho bogohöjo. Guomoromo ri'öjë'e höjo. Hesi sino bamare sionoho gahëjo. ⁷ Garomo va'oromo Peter'lo Iesuare ijorajo ioro'iorohu'lo uërëjo: Iesuro urimo Galilee va'iramu mami'e uëvadire jemë ë ijore va'oromo ga'a'arujë uërëjo.

⁸ Ëhi uëvamu ë magonaho ömo'ömhuro jiodudu'iraeromo butubutumoromo munë gagore jioromo suorovoromo hu-ruomoromo va'areje. Va'oromo juhuonivo'i ë jöho aho bogo majëhijareje.

Iesuhu Mary Magdalene-are nunire rovade jöhoje.

⁹ [Iae hura börömore sisonuvo'ia'amu Iesu guomadoho ri'öjadeje. Ri'öromo aevo'ioho Mary Magdalene-are nunire rovadeje. Röhu urimo bogo guomade majare Iesuro ë magonaho hesi dëre jio'amajë aru'aho sisë 7 raro'ovamadeje. ¹⁰ Ëmagonaho hesi nunire rovamu gagorovo ë magonahohuro va'oromo gavade Iesuare aribövioho huë vavaene

baeromo nivoruomamu gëgorovo uëvadeje: Iesu ri'öjëlëro hijamu gavode höjo. ¹¹ Hijamu gavode höjamu heromo bogo ma uehorovareje.

Iesuhu hesi ijarahje niö'i jabesi nunire rovade jöhoje.

¹² Bogo ma uehorovamu Iesuro Mary Magdalene-are nunire rovamu ijonö ae niö'iro amore jioromo va'i gavareje Iesu nu ano'e gorosovë'e rovamu. ¹³ Rovamu gagorovo jaburo niö'iro vuonorö'ö rueromo Iesuare aribövi ioro'ioroho Iesu gavare jöho majëhijamu bogo ma uehorovareje.

Iesuhu hesi ijarahje 11 jabesi nunire rovade jöhoje.

¹⁴ Bogo ma uehorovoromo Iesuare ijarahje 11-ho jaburo ie ue'ahamu evare ijo tugoho'i Iesu jabesi nuniroho rovadeje. Rueromo uehorovoromo uvadeje: Ave nasi ariböviohuro hejare ae göëro göëro uëvamu: Nörö ri'öjëlë jiamu noro gavare hö uëvamu heromo bogo ma uehorovare hö uvoromo birëgadeje. Birëgoromo uëvadeje: Jemë rabu hia'i birire ë'oromo naehu ri'öjode jöho bogo ma uehorovarije höjo. ¹⁵ Ëhi birëgonugoromo uëvadeje: Sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo nasi jö maho ae aho'obëhe majëhi barërëjo. ¹⁶ Ae rahu mae uehorovoromo bapataeto vaejël'oho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. Ae rahu bogo ma uehorovël'oho God-ro uë'a'ajëjo: Jemë sisë jëvaje öri sisënö va'ohëjo. ¹⁷ O ae rahu mae uehorovël'oho aviëhi jië'e bogo gavarue mu masijoho vaeruomo'ajëjo aëro ëho garomo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. Jemë jö mae atarujëjo. Nasi ihoho uvoromo Satan-are sisë aribövi a dëre jëvajoho rarovö'öruomo'ajëjo. Bogo hejarue jöëro atoruomo'ajëjo. ¹⁸ Vörö'e sigobu banigojiomë'oho o oso sisë'e jovo ue'ahë'oho bogo sisërëjëvo'ajëjo. O guomo guomo'e aribövi jabesi sinore övo bamëhë'oho marëjëvo'ajëjo.

God-hu Iesu ajamamu ö'idöre ajiomade jöhoje.

¹⁹ Bada Iesuro ëhi jië'e jöho majëhiromomo God-ro hu ajamamu huro ö'idöre ajiomoromo God-are övo manö hijadeje. ²⁰ God-are övo manö hijamu hesi ariböviohuro va'oromo jöho majëhibe dinö'e dinö'e jijihonöwareje. Majëhibe jijihö'ego Badaro jabu'o bimuovoromo muoho ajëmi'ego bogo gavarue darugo'e muoho vaenöwareje aëro ëho garomo jabesi jöho mae uehorovo'iröhego. Ëhi'areje. Ahia mino'e.]

LUKE

Luke-hu jajivade jö hesi bēhohoje.

¹⁻² O asē'e Theophilus naro ave jōho jasi ōrire jajivo'iē'e gane. Mu bōrōme nosirire rovē'eje. Ēmu aevadire aēro nunēro gabe rovē'ēro ē jōho ae majahuinōvareje. Majahuijamu ae aho'obēhe heromo ē jō gō gōho gemuoro gagovoromo jajivo gavareje. ³ Ēhuni ē muoho aho'o diehi diehi vaejaroho he avoho'i uē gēbe rovē'ēro naro jani avoho ahorirēro jajivo'amo'i uehorovodeje ⁴ ēhuro jero adahoromo mami'e hejane jōho mae uehorovo'iranego.

Bapataeto vaejaje ae John rahorōhego aneraehu majahijade jōhoje.

⁵ Iae Herod-hu Judea sa'a muebejadevare priest gemu ē hijadeje. Priest hesi ihoho Zechariah jiadeje. Abijah-are ujore priest ōmo'ōmoho Zechariah hu'o ae gemuoho jiadeje. Hesi vaboro hesi ihoho Elizabeth jiadeje. Elizabeth hu aevo'i jiade priest Aaron-are uje jiadeje. ⁶ Vaboro'o baru'o jaburo niō'iro Badahu bojēmade jōgoroho bōvioho bise'oho aho'o avoho ejahoromo hesi nunire ma-mabēhe arijareje. ⁷ Jabumē aboji harihu'o rumo'e jēvadeje Elizabeth dē tiojē'e magonahēro jiē'ēro. Rōhu mami'e mavojiraejēvē'e jiadeje. Jabumē ēhi jiē'e a magonaho'e jēvadeje.

⁸ Ēhi jēvē'ēro Zechariah'o hu'o gemu mae priest mu vaejarue aribōviohu'o jabesi mu majaho rovamu evare Zechariah-ro priest muoho God-are nunire vaejadeje. ⁹ Muoho vaejamu Jew rajo priest-ehu vaejaruēhi jabumēro priest ihoho jajivo'amoromo gemuore buarohoromo gemu iareje ga'i di ahuro di muoho bae hesi jiego. Ihoho ioromo gavareje Badare osa bōrōmore rumo va'oromo ridi'e oso God-ni vēnehu buerōhe muoho Zechariah-ro baejē'e jiamu. Zechariah-ro ē muoho baenugoromo ose bue'i Badare osa bōrōmore va'irōgoro ¹⁰ a ioro'iorohuro aho'o amonō raromoromo God-are ōrire jōe atoromadeje. ¹¹ God-are ōrire jōe atamu gavē'i Zechariah-ro osa bōrōmore muoho vae'i gavadeje Badare anerae gemu nume oso buejarue maratu ōvo manō ro namijamu. ¹² Aneraho ro namijamu gagorovo jiodudu'iraeromo juhuonivadeje. ¹³ Juhuonivamu gagorovo anerahuro uavadeje: Zechariah nadi juhuonivējo. Jaehu God ēninamijanoho hu iae ejahē'e hōjo. Ejahē'ēro huro jasi vabore Elizabeth ajami'iramu huro jani harihoho raho'a'ajējo. Rahē'iroho hesi ihoho

John jumuvonëjo. ¹⁴ Jero sisë maro nimoroho'iramu ae aho'obëhe jabu'o uvo'a'aruëjo: Mabëhe rahade hõ uvoromo nimoroho'aruëjo. ¹⁵ Hu Badare nunire a bëröme jio'a'ajëjo. Wine jove vörö'e jove gö gö bogo i'a'ajëjo. Hu hesi vëmu hesi dëre jio'iröhire aevoromo God-are Aru'ohohuro hesi dë vövöbajo'ere simanore raro'vö'ajëjo. ¹⁶ Rarovo'iramu Israel raje ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'oho huotovëho'iramu jabumëro Bada jabesi God-are örire avoho uehorovoruomo'ajëjo. ¹⁷ Huro Elijah-are öre daruge gemuoho baeromo ëhuro Badare jöho baeromo urimo va'a'ajëjo. Va'oromo aribövi jabesi dë vövöbajo'oho huotovëho'iramu vavu ömo'ömohuro aboji harihu'oho huë baejëvo'aruëjo. Jö bijönimarue ariböviohuro mu mae vaejarue aribövi jabesi jö maho ejëhoruomo'ajëjo. Ëhi ajëmi'iramu evare aribövioho avoho raromoruomo'ajëjo Bada maro rueröhego.

¹⁸ Anerahuro ëhi majahijamu hegoro'vö Zechariah-ro uavadeje: Nasi vaboroho raho'a'ajë uevanuoho röhu na mavoje jevoromo nasi vaborohu'o mavoje höjo. Ëhi jië'oho na diehi'oromo uvo'ejöjo: Ja jö mae uevanuëjo. ¹⁹ Uevanuëjumu anerahuro uavadeje: Na Gabriel jevajëjo. Na God-are nuninö namijaje höjo. Huro na remö'öjade höjo naro ja'o jöe jövoromo jaehu hejanue jö mabëhoho majahi'irodego. ²⁰ Ëhuni hejëjo. Jaehu nasi jö bogo ma uehorovanuohuni ëhuni ja jö jövanuoho bitaroho tövavo'iramu jörume hibe va'ojuvo naehu uavodëhi ëhi jio'iramu evare jöho jövo'anuëjo. Amo ë jöho bogo sarero'vö jio'i hesi majaho rue'iramu iae jio'a'ajëjo.

²¹ Ëhi'amu ae aho'obëhe Zechariah mueberomo uvoruomadeje: Hu rabe ë'oromo osa bërömoroho hiromo örisanuovajëjo. ²² Örisanuovajëjumu Zechariah-ro amonö hörö rueromo jöho bogo majëhi varijënoho jiadeje. Jöho bogo majëhi varijënoho jiamu gagorovo rue ariböviohuro garomo uvoruomadeje: Hu God-are osa bërömore hijadevare God-ro röjahamu nia'ovo'iraeromo mu bëröme gavë'ëro ëhu'ëro jöho bogo majahui varijënoho höjo. Röhu hu tövë'ëro jië'ëro jöho bogo majëhi'i ma-övëremu majëhijadeje.

²³ Ëhi ë'ë'ëro God-are osare mu majaho barëjumu Zechariah-ro hesi amëro vuonorö'ö va'adeje. ²⁴⁻²⁵ Va'amu hesi vabore Elizabeth-ro dë'iraeromo uvadeje: Dë tioromo hiromo ae aho'obëhe jabesi nunire javoji baebe rovodoho aviavejö'e Badaro huë baejevoromo ajemamu javojoho barëjevë'e höjo. Ëhi uvoromo osaremu hijamu manaere övo gö mine barëjadeje.

Iesu rahoröhe jöhoje.

²⁶ Elizabeth dë'iraeromo manaere 5 barëromo röhu man-aere 6-ho jiamu gavë'i God-ro anerae Gabriel nug'öjumu Galilee sa'are Nazareth amore rovadeje ²⁷ aboride gemu jöe majahi'iröhëni. Ëaborido hesi ihoho Mary jiadeje. Hu o a juvije gemu jabu niö'ihu masurovo'iröhe jöho ae aho'obëhe jabesi nunire majëhijareje. A juvijo hesi ihoho Joseph jiadeje. Joseph hu Israel sa'are börömo vaenövade ae David-are uje jiadeje. ²⁸ Amo anerahuro rueromo Mary uavadeje: Vaevë'e javajëjo. God-hu huë baejavaje magonahe javajëjo. Badaro ja'o juvaje höjo. ²⁹ Ja'o juvaje höjamu hegoroovo Mary-ro sisë maro nurunurumoromo uehorovoromo uvadeje: Bëhoho rabëni ëhi jië'e huë baejë'e jöho majehiromo jejemijajëjo. ³⁰ Ëhi uvamu anerahuro uavadeje: Mary God-ro jasi örire huë baejavë'e jiaje nadi juhuonivo'i ³¹ aveho gavëjo. Jero dë'iraeromo harihe rahoromo Iesu jumuvo'anuëjo. ³² Hu böröme jio'a'ajëjo. Huro ave ihoho bae'a'ajëjo Dö Mare Hijaje A hesi Harihe ë ihoho bae'a'ajëjo. Bada God-ro ë aho ua'a'ajëjo: Jasi hije David-are sionoho baeromo böröme namiromo Israel rajoho muebejëvonëjo. ³³ Muebejëvonë ua'iramu huro Jacob-are ujo ömo'ömo ho ma-ioro'ioemu muebejëvonövo'ajëjo. Bogo vuonugo'i ëhi muebejëvobe va'a'ajëjo.

³⁴ Muebejëvobe va'a'ajëjamu Mary-ro aneraho uavadeje: Iae jö mae-ëjo. Röhu aho bogo masegë'e na ëma hijajëjo. Ëhi jië'oho diehi'oromo na dë'iraejevo'ajëjo. ³⁵ Dë'iraejevo'ajëjamu anerahuro uavadeje: God-are Aru'ahohuro ruahö'öjavo'ajëjo. Dö mare hijaje A hesi darugohuro aegaho'ajëjo. Ëhuni raho'irane a ma hesi jöho God-ro uë'a'ajëjo: Hu nasi Harihe höjo. ³⁶ Röhu aveho gavëjo. Jasi agane Elizabeth mavoje höjo röhu hu'o harihe raho'irögoro ë'ajëjo. Ae aho'obëhe garomo uvoruomade höjo: Hu dë tiojë'e magonahe höjo. Röhu hu dë'iraejadoho manaere 5 barë'i aveho 6-ho höjo. ³⁷ Rahade hesi bëhoho mue bövie bise'e vae'iröhoho God hu eni jiajëjo.

³⁸ Eni jiajëjamu Mary-ro uavadeje: Iae mae höjo. Na Badare mu vaejaje magonahe jevajëjo. Ëhuni jaehu uevanue ëhi jië'e muehu nasi örire rovë'oho iae mae höjo. Ëhi uvamu anerahuro hu nugo'i va'adeje.

Mary-hu Elizabeth ga'i ajiomade jöhoje.

³⁹ Va'amu gagorovo Mary-ro ri'öromo dahorunörire Judea sa'are ë ma-burëro ajiomoromo amore höröjajadeje. ⁴⁰ Hörönugoromo Zechariah-are osare va'oromo Elizabeth jejamijadeje. ⁴¹ Jejamijamu hejë'i Elizabeth-ro hejadeje

hesi dëre aharihoho tiöjavamu. Tiö'ego God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere aho'obëhe rumorovavamu hegorovo ⁴² Mary-ni ma-darugo'o uvadeje: Ja huë mae baejë'e javajëjo. Magonaho ioro'ioroho iosirëmijë'e javajëjo. Jaehu raho'iranoho huë mae jiajëjo. ⁴³ Aveho na diehi'oromo huë mae baejevë'e höjo nasi Börömo hesi vëmehu nasi örire rovanoho. ⁴⁴ Èhesi bëhoho jero jejemijamu hejë'i hejode höjo nasi dëre aharihohuro nimorohoromo tiöjavamu. ⁴⁵ Ja huë mae javajëjo Badahu uvadëhi ëhi jio'a'ajë uvanohuro.

Mary-hu jö ioromo God rajahijade jöhoje.

⁴⁶ Èhi uavamu hegorovo Mary-ro uavadeje: Naro nasi dë vövöbajo'o uhure Bada mabëhe uavajëjo. ⁴⁷ God na ajemaje aho uehorovoromo na nimorohevajëjo. ⁴⁸ Na hesi mu magonahe ma-bise'e jevajëjo röhu huro nasi örire uehorovevë'e höjo. Aviavejö'e aevoromo ae aho'obëhe uvonövo'aruëjo: Nörö huë mae baejë'e höjo. ⁴⁹ Darugo ma'e Ahuro mu böröme vaejehë'e höjo. Hesi ihoho gemu maemu höjo. ⁵⁰ Hu mae uehorovarue aribövi jabesi jöëni vavaenimaje höjo. Jabesi a ujo ömo'ömohuni hesi vavaenoho ëhi jiemu jiobe va'a'ajëjo. ⁵¹ Hesi darugo'e mu maho röjëhiromo a masije javuajë uvarue aribövioho raro'övëvamu hu-ruomë'e höjo. ⁵² Huro darugo'e a masijo jabesi ihoho sa'aro ba'obue'i iho rumo'e aribövioho banigojiomëvë'e höjo. ⁵³ Vadunehu vuovë'e aribövioho iruno'o mahuro da'uojëhi'i bövi bise'o marohë'e aribövioho rëmö'öjamu ma-övemu va'oruomë'e höjo. ⁵⁴⁻⁵⁵ Huro hesi mu aribövie Israel raje no ajamuijë'e höjo. Nosi hijo miono'o uëvadëhi huro ëhi Abraham'o hesi ujo ömo'ömohu'o nosi jöëni vavaenimemu vavaenimobe rovë'e höjo. ⁵⁶ Èhi jövonugoromo Mary-ro Elizabeth'o hiromo manaere niö'i gemu barëjamu hesi amëro vuonorö'ö abuejadeje.

Bapataeto vaejaje ae John rahade jöhoje.

⁵⁷ Iae Elizabeth-are majaho rovanu harihoho rahadeje. ⁵⁸ Rahamu hesi amo rajohu'o aganohu'o hejare uëvavamu: Badaro huë baeromo Elizabeth mabëhe ajamijade hö uëvavamu hegorovo jabu'o nimorohoruomadeje.

59 Nimorohoromo rahadoho hurae gemu barëjamu gagorovo rueruomadeje garöhëni jabesi Jew rajo muoho vaeromo aharihu hesi sinoho tariojahego. Rueromo ihoho hesi vavu hesi ihe Zechariah ë ihe gemuoho jumuvo'ië'areje. 60 Jumuvo'ia'amu gagorovo vëmohuro uëvadeje: Bogajo. Hesi ihoho John ua'ëjarëjo. 61 John ua'ëjarëjamu uavareje: Iae mae höjo röhu jasi aganoho ëhi jië'e ihoho bogohöjo. 62 Bogohö uanugoromo vavuoho övëremu ua gavareje: Harihu hesi ihoho rahuo jio'a'ajëjo. 63 Rahuo jio'a'ajëjamu vavuohuro övëremu uëvadeje: Ijo ha'osoho barovego na jajivöjo. Ijo ha'osoho baro bojamamu jajivoromo uëvadeje: Hesi ihoho John höjo. Hesi ihoho John hö uëvamu gagorovo rue aribövioho gövögövövareje. 64 Ëhi'amu evare Zechariah-are jö'oho bitaroho marëjamu God rajahijadeje. 65 Rajahijamu gagorovo rue amo rajohuro ae aho'obëhe juhuonivoruomadeje. Juhuonivoromo ë mu börömo hesi jöho aho'o Judea dahorunörire sa'a börömore ë vaerovemu vaerovorouomadeje. 66 Vaerovemu vaerovoromo ë jöho sisë maro uehorovoruomadeje. Uehorovoromo gavare Badaro aharihoho mae ajamamu gagoro uvareje: Ëaharihoho hu diehi jië'e a mabëhe jio hesi höjo.

Zechariah-hu jö God-aro baeromo majëhijade jöhoje.

67 Iae aharihu hesi vavue Zechariah-ro hejade God-are Aru'ahoho hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere rumor-ovoromo uehore bojamamu hegorovo ave jöho majëhiromo uëvadeje:

68 Bada God Israel rajo muebejavuaje aho hu mabëhe höjo. Huro uehoro ma-mae baeromo hesi aribövioho ajamui'irovë'e höjo.

Rueromo sisë'i raromaroho maro bamavuë'e höjo.

69 Huro darugo'e aho God-are mu vaenövade ae David-are ujoho bojamuijë'e höjo no baejavuoromo maro ramuo'iröhëgo.

70 Huro ëhi ë'iröhëro mami gö'e hesi jö baejare aribövi maho ëhi huruoho'ego jabumëro ë jöho ae majëhinövare höjo.

71 Huro no'o muorovarue aribövioho ruahö'öjëvoromo no baejavuoromo maro ramuo'iröhëro no nu huodaguarue aribövi jabesi övore javuego baeniëhiromo maro bamavuo'iröhëro ëhi uvade höjo.

72 Huro muebejavuobe va'iröhe jöho uehorovoromo nosi hijo miono'oho huë baejëvo'i uvade höjo.

73 Huro nosi hije Abraham darugo'e jöho majahiromo uavade höjo

74-75 ajamuiromo no'o muorovarue aribövi jabesi övore javuego baeniëhi'iröhëro.

Baeniëhijego noro bogo juhuonivo'i ma-ioro'ioremu hesi nuniro raromoromo hu gemu uehorovoromo ae mae vaejëvoromo hesi muoho vaenövo'iröhëgo.

76 Röhu jue'iajo. Dö mare hijaje Aho God-ro ave jöho majahiromo ua'a'ajëjo:

Ja jö God nasiro baeromo a majëhijanue ae javajëjo.

Jero Badare jöho baeromo urimo va'a'anuëjo huhu rueröhe öroho avohahego maro rueröhego.

77 Jero jöe majëhijego God-are ariböviohuro heromo uvoruomoröhëgo: God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo no baejavuoromo maro ramuaje hö uvoröhëgo.

78-79 Ëhesi bëhoho God-ro noni vavaenimajohuro majaëro ö'idöre rojomanovoromo

ramoramore vuovo örire jijiharue aribövioho no ajivavuo'ajëjo.

Ajivavuoromo huë mae bae'iröhe öroho röjahui'a'ajëjo.

80 Zechariah-ro ëhi jövë'ëro John-ro böviræbe hesi aru'ahoho dë vövöbajo'oho biririvobe va'adeje. Biririvobe va'oromo a rumo'e sa'are va'o hijadeje u'emu Israel rajo jabesi nunire muoho ma-va'orahoro vaeröhëni.

2

Iesu rahade jöhoje.

¹ Ëhi'amu evare Rome a böröme sa'ae aho'obëhe muebejaje a ihe Caesar Augustus-ro jöe nugö'öjadeje. Jöe nugö'öromo uëvadeje: Nasi aribövie sa'ae dinö'e dinö'e raro-marujoho jemëro va'oromo jemesi ihoho census aribövioho bojëmirego jajivëho'irarëjo. ² Röhu evare majaho ëho iho aevoromo jajivo'amare majaho jiadeje. Evare majaroho Quirinius-ro bövie vaeromo Syria sa'aho muebenövadeje. ³ Amo ë jöho rovamu gagorovo ae gemu gemu amo göre göre va'o raromaroho jabesi amo mare vuonorö'ö rueruomadeje jabesi ihoho uëvego jajivojöro.

⁴ Rueruomamu Joseph-ro hu'o Galilee sa'are Nazareth amore hiromo vuonugoromo hu David-are ujëro jië'ëro David-hu aevo'i hijade amore Bethlehem ë rovadeje. ⁵ Rueli Mary hu'irae rovadeje jabesi ihohu'o jajivëhojöro rabëni Mary huro masuröhe magonahego. Röhu hu dë'e jiadeje. ⁶ Bethlehem rueromo arijamu magonahehu rahoröhe majaho rovadeje. ⁷ Majaho rovamu gavare aehu nuharue osaho rarovamu gagorovo mi nugo'amarue osare va'o harihu

murioho rahoromo niögëro numoromo mi jabesi i bahijarue röhore ë bamareje.

Aneraehu jö barovamu sheep muebejarue ariböviehu hejare jöhoje.

⁸ Ëhi'amu gavë'i iae dirö'e gemuore aëro vahi'e sheep mure raromoromo sheep-oho muebe'amareje. ⁹ Sheep-oho muebe'i gavare Badare anerahuro ro nami'ego Badare ajohuro ajivëvamu gagorovo sisë maro juhuonivareje. ¹⁰ Juhuonivamu gagorovo anerahuro uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Naehu rovaje hesi bëhoho na jö mae baeromo rovajëjo jemë'o jemesi a ioro'iorohu'o aho'obëhe heromo börömo bëhe nimoroho'irarijego. ¹¹ Aruëre David-hu hinövade amore jemë baejëvoromo mare bamëvo'iröhe aho jaruvo rahë'e höjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajëmi'iröhe aho höjo. Hu Bada höjo. ¹² Röhu jemëro va'oromo ga'irarije aharihoho niögëro numë'e mi jabesi i bahijarue röhore raromamu gavë'iroho uvorëjo: Nörö jö mae uövuade höjo.

¹³ Jö mae uövuade hö uëvamu gavë'i anerae aho'obëhe ö'idöre jioromo ma-majioho ruvebiruomoromo urimore rovade anerahu'o gemu mae riravoromo God rajahiromo uvoruomadeje:

¹⁴ Dö mare hijaje aho God hu mabëhe höjo.

Sa'are raromarue aribövioho huhu huë baejëvajoho maro raromoruomo'ajëjo.

¹⁵ Aneraho jaburo ëhi uvoruomoromo ö'idöre vuonorö'ö iojiomamu gagorovo nume sheep muebejarue ariböviohuro uarovareje: Rovego Bethlehem va'oromo Badahu uövuade muoho gavarëjo. ¹⁶ Ëhi uarovonugoromo ma-burëro rueromo nahoromo gavareje Mary'o Joseph'o ari'irögoro aharihoho miehu i ijarue röhore raromamu. ¹⁷ Ëhi ganugoromo aharihu hesi jö aneraehu uëvamu hejaroho Mary'o Joseph'o majëhijareje. ¹⁸ Majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe tiöjëvadeje. ¹⁹ Tiöjëvamu Mary-ro jöho avoho heromo hesi simanore bamoromo uehorovemu uehorovadeje. ²⁰ Ëhi'amu rue sheep muebejarue ariböviohuro aneraehu uëvadëhi ëhi jiamu gavë'ëro o jöho ëhi hejë'ëro God rajahibe mae uabe jabesirëro sionëro va'areje.

Iesu jumuvare jöhoje.

²¹ Iesu rahadoho hurae gemu barëjamugo Iesuare örire Jew rajo muoho vaeromo sinoho tariö'öjahoromo urimo Mary bogo ma'enorohë'e ma-hijadevare aneraehu iho uavadëhi ëhi Iesu jumuvareje.

Iesu osa börömore bava'oromo God-are örire bojamare jöhoje.

²² Mary-ro aharihoho rahoromo hijuvo gavade Moses-hu bojëmade mu vaeromo jabesi sisë u'oröhe majaho rovamu gagorovo huro Joseph-mu niö'iro aharihe Iesu baeromo Jerusalem amore ajiomareje aharihoho Bada bojami'iröhëni. ²³ Ëmu hesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Harihu murioho aho'obëhe God-are öroro i'imamego hesiremu jio'amo'irajo. Amo Mary'o Joseph'o aharihoho bava'areje ëhi jië'e muoho vaeröhëni. ²⁴ O jö göho Badare surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Ihititore niö'i o guaho harihe niö'i ëhi jië'e ugoho priest bojëmego God-ni vënëro muejëvo'irajo. Ëmuohu'o vae'iröhëni jabumë aharihoho bava'areje.

²⁵ Röhu ae gemu Jerusalem amore hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Simeon jiadeje. Hu ae mae vaejëvoromo God-are muoho gemu uehorovaje aëro jië'ëro muebenövadeje God-ro Israel rajoho ajëmiromo jabesi huë vavaenoho tugohëhoröhego. Röhu God-are Aru'ahohuro hu'o juvonövadeje. Hu ëhi jië'e ae jiadeje. ²⁶ Simeon hu ëhi jië'e ae jiamu God-are Aru'ahohuro röjahiromo uavadeje: Ja bogo avevejö'oho guomo'i Badahu uavë'ëro böröme namiromo ajëmi'iröhe aho rue'iramu ganugoromo evare guomo'a'anuëjo. ²⁷ Ëhi uavë'ëro ijonö God-are Aru'ahohuro uehore bojamamu Simeon-ro God-are osa börömore rovadeje. Rovamu evare Iesuale vëmu vavu'ohuro aharihoho God-are osa börömore barovareje Jew rajo jögoru jiaje ëhi jië'e muoho vae'iro. ²⁸ Barovamu gagorovo Simeon-ro aharihoho övëro huohudëromo God rajahiromo uavadeje: ²⁹ Bada jaruvo jero jasi nimoromo uevego na muoho vuonugo'i huë mae ö'iröjo jaehu uevanëhi ëhi jië'e jiaje.

³⁰ No maro bamavuo'iröhe aho nasi nunëro gavë'e jevajëjo.

³¹ Ëaehu vaeröhe muoho jero avohane höjo sa'ae aho'o garöhego.

³² Avohane hesi bëhoho huro ajoho barovego ëhuro jasi jö bogo hejë'e aribövioho jasi öroho ga'i jasi aribövie Israel rajo nosi ihoho döro jioröhego.

³³ Simeon-ro ëhi jövamu hegorovo Iesuale vëmohu'o vavuohu'o tiöjëvadeje. ³⁴ Tiöjëvamu God-ro jabumë huë mae bojëmi'iröhego Simeon-ro God uanugoromo Iesuale vëme Mary uavadeje: Aveho hejëjo. Ave aharihoho God-ro bamade höjo huro muoho vaejego ëhuro Israel rajo a ioro'ioroho sa'are rirerömëvo'i ioro'ioroho döro ri'öröhego.

God-ro bamade hōjo huro hesi jōho baruerōhego. Huro hesi jōho baruel'iramu aēro ahoruomo'ajējo. ³⁵ Ahoromo ēhuro ae aho'obēhe jabuhu diehi diehi uehorovaruoho va'orahoro jio'iramu ga'ejarējo. Ēhi'o'iramu jero jasi dē vōvōbajo'o uhure huē vavaene bōrōmoho bae'a'anūējo.

³⁶ Simeon-ro Mary ēhi uavadeje. Rōhu magonaho mavoje gemu ē hijē'e jiadeje. Hesi ihoho Anna jiadeje. Hu jō God-aro baeromo majēhijaje magonahe jiadeje. Phanuel-are aboje jiadeje. Asher-are uje gemuoho jiadeje. Rōhu hesi vadunoho aho'obēhe mae jiadeje. Urimē'i barue masuromo baru'o hijadoho vadune aho'obēhe 7 barējamu ³⁷ baru guomamu doru hijadoho rahade vadunoho aho'obēhe 84 jiadeje. Ēhu'ēro mavoji mae jiadeje. Rōhu huro ē God-are osa bōrōmoremu va'oromo majae vahie jene ioho vuonugo'i God gemu uehorovoromo hesi ōrire jōe jōvoromo rajahinōvadeje. ³⁸ Amo Mary'o Joseph'o God-are osa bōrōmore arijamu ē magonahohuro jabesirire rovadeje. Rueromo aharihoho garomo God huē mae uavadeje. Huē mae uaromo va'oromo ganōvade di aribōviahuro God-ro Jerusalem amo rajoho maro bamēvorōhego muebejarue ē aribōvioho gēromo ahar-ihu hesi jōho majēhinōvadeje.

Iesu Nazareth amore vuonorō'ō barovare jōhoje.

³⁹ Ēhi'amu Mary'o Joseph'o Badare surire jiaje ēhi jiē'e muoho vae barēnugoromo Galilee sa'are vuonorō'ō rueromo ro jabesi amore Nazareth ē arijareje. ⁴⁰ Arijamu ahari-hoho bōviraebe biririvobe va'adeje. Hu uehoro mabēhe hesi simanore jiadeje. God-ro hesi ōrire huē bae avohobe va'adeje.

A harihe Iesuhu God-are osare hiromo ē'ade jōhoje.

⁴¹ Ēhi jiē'ēro God-hu Vōrō Tugohade Maja Bōrōmoho rue'ego vadune gōro gōro Iesure vēmu vavu'ohuro Jerusalem ajiomoromo ē hesi sōrōho inōvareje. ⁴² Ēhi'obe rovaroho Iesu vadune aho'obēhe 12 baejamu gagoro Iesure vēmu vavu'ohuro ēhi gemuoho ē'oromo Jerusalem amore ajiomareje. ⁴³ Ajiomoromo sōrō majaho barējamu vuonorō'ōromo sionēro jabesi amēro rue'iē'areje. Rōhu jabesi harihe Iesuro ē Jerusalem hijadeje. Hijamu vēmu vavu'oho dadivēvadeje. ⁴⁴ Dadivēvamu uehorovoromo uvareje: Evaho Iesu nosi a ioro'iorohu'o gemu mae rovājēromo rovaroho majae gemu barējadeje. Majae gemu barējamu agano ioro'iorehu ōrire rovaruire Iesu nahobe jirehojuvo ⁴⁵ gavare Iesu bogojiamu gagorovo ōri ahore vuonorō'ōromo Jerusalem naho va'areje. ⁴⁶ Nahokuvo

jiamēhi va'i gavareje Iesu God-are amo bōrōmore hiromo God-are jō ōri rōjēhijarue aribōvi jabesi jōho hejē'i hu'o mana uē gēvamu. ⁴⁷ Hejareje huro ēhi'ego ae aho'obēhe tiōromo uvoruomamu: Rabu simano ma-mabēhe baejē'ēro jōho mana bu'ōjajējo. ⁴⁸ Ēhi'amu vēmu vavu'ohuro Iesu garomo tiōromo vēmohuro uavadeje: Jue'i ja rabēni nosi ōriroho ēhioho ē'ane hōjo. No jasi vavuohumu niō'iro nurunurumē'i nahavobe rovere hōjo. ⁴⁹ Rovare hōjamu Iesuro uēvadeje: Jemē rabēni na nahevobe rovariye hōjo. Jemē rabēni bogo uvariye hōjo: Nōrō hesi Vavuohuro nimo'ego hesi osare hijajējo. ⁵⁰ Ēhi uēvamu hegorovo vēmu vavu'oho Iesuhu uēvaje jō hesi bēhoho dadivēvadeje.

⁵¹ Dadivēvamu Iesuro vēmu vavu'ohu'o sionēro vuonorō'ō rovadoho jabesi amore Nazareth ē hiromo jabesi jōho ejēhē'e hinōvadeje. Hijamu vēmohuro gavade hejade jōho hesi simanore bamoromo uehorovemu uehorovonōvadeje. ⁵² Ēhi'amu Iesuro simano mae jiobe daje bōviraebe va'adeje. God o ae aho'obēhe jaburo hesi ōrire huē bae avohobe va'areje.

3

Bapataeto vaejaje ae John-hu jō majēhinōvade jōhoje.

¹ Iae Tiberius Caesar-hu Rome amore bōvie namiromo hesi sa'ae dinō'e dinō'e aevoromo muebejavuadoho vadune aho'obēhe 14 barē'i 15-ho jiadeje. Rōhu Pontius Pilate-ro Judea sa'aho muebe'i Herod-ro Galilee sa'aho muebe'i Herod-are murie Philip-ro Iturea sa'ahu'o Trachonitis sa'ahu'o muebejēvo'i Lysanias-ro Abilene sa'aho muebejadeje. ² Annas'o Caiaphas'o jabumē niō'i Jew rajo jabesi priest bōrōme jēvadeje. Ēsa'are a masijo'o priest masijo'o ēhi jio'amade majare evare Zechariah-are harihe John-ro a rumo'e sa'are hijamu God-are jōhuro dēre abuejadeje. ³ Abuejamu hegorovo jōho majēhibe juvoromo Jordan jvonōrire ōri ari'oho juvo barējadeje. Juvo barēromo majēhiromo uēnōvadeje: Uehoro sisēho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaehego God-ro jemesi sisēho uehorovoromo vuonugēhajo.

⁴ John-hu ēhi ē'irōhe jōho urimē'i jō God-aro baeromo majēhinōvade ae Isaiah-ro surire jajivoromo uvadeje: Aēro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajējo: Badahu ruerōhe ōroho avohorego hu maro rue'irajo. Hesi ōroho ahorirēro vajivorego hu maro juvo'irajo.

⁵ Guorōte aho'obēhe huo'amo'iramu rojomo'amo'ajējo. Dahoru ēgohu'o bunohu'o aho'obēhe aho'amo'iramu ahorire jio va'a'ajējo.

Tagu tagu'e öroho vajivo'iramu ahorirëro jio'amo'ajëjo.
Abue ajiomë'e öroho avoho'iramu ahorirëro jio va'a'ajëjo.

6 Ëhi'o'iramu ae aho'obëhe garuomo'ajëjo God-hu
baejëvoromo mare bamëvajoho.

7 Ëhi jajivë'ëro jië'ëro iae John-ro gavade ae aho'obëhe
mae huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo
uëvadeje: Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro
uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo hu-
ruomoromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo. Bogajo.

8 Ijehu bajo mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego no garomo
uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho vuonugo'i uehoro
mae baejë'e jëvajëjo. Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi
bëhohuro jië'ëro ëhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë
uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ëho
ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuo-
horomo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömo
jio'amo'ibejajo. Ëhuni nadi nimorohë'ioho ëhioho atorëjo.

9 Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'ö'ië'ajëjo. Di ijohuro ba-
joho bogo ma raejë'e jiego huo'öromo vëniro huo'ië'ajëjo.

10 Ëhi jië'e jöho majëhi'ego aëro uanövareje: Ëhi jië'o
no diehi jië'e muoho vae'ëjarëjo. 11 Vae'ëjarë'ego John-ro
uënövadeje: Ae rahu niöge niö'i jëvë'o ho gö baeromo niögu
rumo'e aho bojaminëjo. O ie jëvë'o ho i rumo'e aho gö bojam-
inëjo. 12 Ëhi uë'ego tax baejarue aribövioho jabu'o bapataeto
vae'i ruenövareje. Rueromo uanövareje: Tisa no diehi jië'e
muoho vae'ëjarëjo. 13 Vae'ëjarë'ego John-ro uënövadeje: Tax
baejë'iroho sa'are a masijehu uëvaruëhi ëmino'e bae'i nadi
gö'o ho döroho jemesi ëma baerëjo. 14 Ëhi uë'ego muorovo
aribövioho jabu'o uanövareje: Jabesi muoho ëhi höjo röhu
nomë diehi jië'e muoho vae'ëjarëjo. Vae'ëjarëjamu uëvadeje:

Jemëro va'oromo nadi ae gö jabesi monioho baeniëhirëjo o
nadi sarerëmiromo uërëjo: Jemë mu sisë vaejë'e jëvaje monie
mana bojamuihëjo. Nadi ëhi jië'e muoho vaeromo monioho
ujuoho'i ma-uvorëjo: No suvuro baejaruoho iae eni höjo.

15 Ëhi majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe dë vövöbajo'ere
uvoruomadeje: Nani mu börömëro rovajëjo. O nani John
hu God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe ahuro
jöe majahuijajëjo. 16 Ëhi uvoruomamu gagorovo John-ro
uëvadeje: Naro jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo. Röhu ae
gö nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömo
höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino jio-
vaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho
röhu na ma-bise'e jëvajëjo. Naro ma-jovëremu bapataeto
vaejëvaje höjo. Ëahuro God-are Aru'ahohuro o vënëro

bapataeto vaejêvo'ajêjo. ¹⁷ Hesi ijo garanoho ôvore hôjo. Ijo garanoho ôvore jiê'êro ioho tevoromo dôro hijiohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vênire huo'a'ajêjo. ¹⁸ Êhi jiê'e jôho o jôe gö gö John-ro majêhiromo êhuro jabesi simanoho huotovêho ganôvadeje. Êhi'oromo God-are jô maho majêhinôvadeje.

John savoji gagore ba'amare jôhoje.

¹⁹ Êhi'amu gagorovo iae ë sa'a muebejaje a bôrôme Herod-ro hesi muri hesi vabore Herodias gohoniahhiromo mu sisê gö gö vaejamu gagorovo John-ro ri'ôromo birevadeje. ²⁰ Birevamu Herod-ro mu sisê aho'obêhe vaejê'êro rôhu ave mu sisêhu'o vaejadeje. Huro ae uêvamu John guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jôhoje.

²¹ Rôhu ë hesi urimo John-hu a bapataeto vaejêvade majare huro ae aho'obêhe bapataeto vaejêvonugoromo Iesu'o bapataeto vaejadeje. Bapataeto vaejamu Iesuro God-are ôrire jôe jôvamu gavê'i ô'idôho arorovadeje. ²² Arorovamu God-are Aru'ahohuro sino haho'e jioromo guaho va'ênohuro Iesuaro ruvebijamu gavê'i ae aho'obêhe hejareje ô'idôre uvavamu: Ja nasi Harihu mabêhe javajêjo. Naro ja garomo êhuro nasi dê vövôbajo'oho nimorohevajêjo.

Iesuale hijo miono'o jabesi iho jajivobe va'ade jôhoje.

²³ Rôhu Iesuhu mu aevade majaho hu vadune aho'obêhe 30 rabu'e jiadeje. Ae aho'obêhe uvoruomadeje: Iesu hu Joseph-are harihe hôjo. Rôhu Joseph hu Heli-are harihe jiadeje. ²⁴ Heli hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje. Levi hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Jannai-are harihe jiadeje. Jannai hu Joseph-are harihe jiadeje. ²⁵ Joseph hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Amos-are harihe jiadeje. Amos hu Nahum-are harihe jiadeje. Nahum hu Esli-are harihe jiadeje. Esli hu Naggai-are harihe jiadeje. ²⁶ Naggai hu Maath-are harihe jiadeje. Maath hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Semein-are harihe jiadeje. Semein hu Josech-are harihe jiadeje. Josech hu Joda-are harihe jiadeje. ²⁷ Joda hu Joanan-are harihe jiadeje. Joanan hu Rhesa-are harihe jiadeje. Rhesa hu Zerubbabel-are harihe jiadeje. Zerubbabel hu Shealtiel-are harihe jiadeje. Shealtiel hu Neri-are harihe jiadeje. ²⁸ Neri hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Addi-are harihe jiadeje. Addi hu Cosam-are harihe jiadeje. Cosam hu Elmadam-are harihe jiadeje. Elmadam hu Er-are

harihe jiadeje. ²⁹ Er hu Joshua-are harihe jiadeje. Joshua hu Eliezer-are harihe jiadeje. Eliezer hu Jorim-are harihe jiadeje. Jorim hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje. ³⁰ Levi hu Simeon-are harihe jiadeje. Simeon hu Judah-are harihe jiadeje. Judah hu Joseph-are harihe jiadeje. Joseph hu Jonam-are harihe jiadeje. Jonam hu Eliakim-are harihe jiadeje. ³¹ Eliakim hu Melea-are harihe jiadeje. Melea hu Menna-are harihe jiadeje. Menna hu Mattatha-are harihe jiadeje. Mattatha hu Nathan-are harihe jiadeje. Nathan hu David-are harihe jiadeje. ³² David hu Jesse-are harihe jiadeje. Jesse hu Obed-are harihe jiadeje. Obed hu Boaz-are harihe jiadeje. Boaz hu Shelah-are harihe jiadeje. Shelah hu Nahshon-are harihe jiadeje. ³³ Nahshon hu Amminadab-are harihe jiadeje. Amminadab hu Admin-are harihe jiadeje. Admin hu Arni-are harihe jiadeje. Arni hu Hezron-are harihe jiadeje. Hezron hu Perez-are harihe jiadeje. Perez hu Judah-are harihe jiadeje. ³⁴ Judah hu Jacob-are harihe jiadeje. Jacob hu Isaac-are harihe jiadeje. Isaac hu Abraham-are harihe jiadeje. Abraham hu Terah-are harihe jiadeje. Terah hu Nahor-are harihe jiadeje. ³⁵ Nahor hu Serug-are harihe jiadeje. Serug hu Reu-are harihe jiadeje. Reu hu Peleg-are harihe jiadeje. Peleg hu Eber-are harihe jiadeje. Eber hu Shelah-are harihe jiadeje. ³⁶ Shelah hu Cainan-are harihe jiadeje. Cainan hu Arphaxad-are harihe jiadeje. Arphaxad hu Shem-are harihe jiadeje. Shem hu Noah-are harihe jiadeje. Noah hu Lamech-are harihe jiadeje. ³⁷ Lamech hu Methuselah-are harihe jiadeje. Methuselah hu Enoch-are harihe jiadeje. Enoch hu Jared-are harihe jiadeje. Jared hu Mahalaleel-are harihe jiadeje. Mahalaleel hu Cainan-are harihe jiadeje. ³⁸ Cainan hu Enos-are harihe jiadeje. Enos hu Seth-are harihe jiadeje. Seth hu Adam-are harihe jiadeje. Adam hu God-are harihe jiadeje.

4

Iesuhu mu sisë vaejōro Satan-hu bijioho gavade jōhoje.

¹ Iae Iesuro hejade God-are Aru'ahohuro hesi dē vövöbajo'ere sino haho'ere rumorovavamu hegorovo Jordan jovoho vuonugo'irōgoro God-are Aru'ahuhu uavajire a rumo'e sa'a göre ë va'o juvadeje. ² A rumo'e sa'are juvamu gagorovo Iesuro God-are jōho ahōjōro Satan-ro hesi dēho bijioho gabe va'adoho majae aho'o 40 barējadeje. Bijioho ga'i hijamu evare majaroho Iesuro ioho bogo ijë'e ma-hibe va'oromo ë majaho barējamu vadunëro hōmadeje.

³ Vadunëro hōmamu Satan-ro ri'ōromo uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho ave munëho uavego iraejajo.

⁴ Iraejajamu ruehuro uavadeje: Röhu God-are jöho jajivo-romo ähi uv'e höjo: Aehu iemu uehorovë'oho bogo maho raromo'aruëjo.

⁵ Ähi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae ba'oijomoromo a masi-jehu dinö'e dinö'e raromoromo muebe'amarue öri ari'oho ëho ma-burëro röjahi barëjadeje. ⁶ Röjahiromo uavadeje: Ööri ari'oho aho'obëhe naro bojami barë'ejöjo jero mueberomo ë bövi bise'o maho ujuoho'iranego. Ähesi bëhoho ë öri ari'oho naro baejë'ëro jevë'ëro ae rahu bojëmi'i negë'oho iae bojëmaje höjo. ⁷ Ähuni jaehu uvene aho röjehijë'oho aho'obëhe jasi jio'amo'ajëjo. ⁸ Jasi jio'amo'ajëjamu Iesuro uavadeje: Röhu God-are surire jöho ähi uv'e höjo: Bada jasi God gemu rajahiromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

⁹ Ähi uavamu Satan-ro Iesu Jerusalem hu'irae baeromo ajiomadoho ruhe God-are osa börömo hesi döre ba'ojio ë nugamu namijadeje. Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho avehuro nami'i jörö'örovëjo. ¹⁰ Ähesi bëhoho God-are surire jöho ähi uv'e höjo: God-ro hesi aneraho uë'iramu ja avoho muebejavo'aruëjo. ¹¹ O hesi surire jö göho ähi uv'e höjo: Aneraho jaburo övore ma'enagonövo'aruëjo jasi hörure munëro bibejavojoëni. Ähuni jörö'örovëjo. ¹² Jörö'örovëjamu uavadeje: Röhu God-are jöho ähi uv'e höjo: Nadi ri'öromo Bada jasi God hesi dëho ëma bijiohoromo uanëjo: God jero ähi ähi ë'ëjo. ¹³ Ähi uavamu Iesuro mue gö gö aho'o vaejöro Satan-ro hesi dëho bijioho ganugoromo vuonugo va'adeje majae eni jiego vuonorö'ö rueröhëro.

Iesuhu Galilee sa'are hiromo aevoromo mu vaejade jöhoje.

¹⁴ Va'amu iae Iesuro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo vuonorö'öromo Galilee sa'are va'adeje. Va'amu huhu rovade jöho ë sa'aho aho'obëhe heruomadeje. ¹⁵ Iesuro Jew rajehu God rajahijarue osare osare jöe röjëhibe juvamu ae aho'obëhe uvoruomadeje: Hu a mae höjo.

Iesuale ame Nazareth rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

¹⁶ Ähi'amu Iesuro jöe röjëhibe juvoromo urimë'i asisö'o'ere hiromo böviraejade amore Nazareth ë rovadeje. Rueromo nuho majae rovamu amo göre göre va'oromo ë'ajëhi ähi huro God rajahijarue osare va'adeje. Va'oromo God-are surire jöho adaho'i ri'ö namijadeje. ¹⁷ Namijamu jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivade jö'e suroho ae göëro bojamijadeje. Bojamamu Iesuro baeromo jiovö'öromo ave jajivade jöho nahoromo birohoromo adahoromo ¹⁸ uvadeje:

Badare Aru'ahohuro nasi simanore rumorovevajëjo Badaro hesi Aru'ahoho nasirire bamël'ëro jië'ëro.

Huhu bamade hesi bëhoho naro hesi jö maho baeromo bogo eni jië'e aribövioho majëhi'irodego bamade höjo.

Huro na remö'øjade höjo naro va'oromo tövëvë'e aribövioho uë'irodego: Jiovo rëmö'ö'irode majaho rovë'e höjo.

Nuni tugorohëvë'e aribövioho uë'irodego: Nuni dadovëho'irode majaho rovë'e höjo.

Remö'øjade höjo sisëhu ruahö'øjëvë'e aribövioho naro manö bamëvo'irodego.

¹⁹ Naro ae uë'irodego: Badahu ajëmi'iröhe majaho iae rovë'e höjo.

²⁰ Ëjöho adahonugoromo Iesuro suroho huhoho tae-moromo osa muebejaje aho sionëro bojamiromo jö bëhoho røjëhi'i sa'aro hijadeje. Hijamu gagorovo ë osare raro-mare ariböviohuro ae aho'obëhe he'i Iesu gemu ërimahareje.

²¹ Ërimahamu uëvadeje: God-are jö adahamu hejarije ë hesi muoho aviavejö'e rovë'e höjo. ²² Iesuro ëhi jië'e jöho jövamu hegorovo ae aho'obëhe uvoruomadeje: Hu jö mae jövajëromo hesi huë ma jöho heromo tiøjëvadeje.

Tiøjëvamu uvoruomadeje: Ëiaho bogo a börömehu jio'i hu Joseph-are harihe höjo. ²³ Ëhi uvoruomamu Iesuro uëvadeje: Ave uhu jö atarujoho jemëro ëhi ue'a'arujëjo: Oso

muebejanue aho jero jasi ajamirovego mae javajo. Ëhesi bëhoho jemëro ueromo ë'arujëjo: Arue Capernaum amore mu vaejane ë hesi jö hejaroho ëhi jië'e muoho ave jasi amoru vaejago no gavarëjo. ²⁴ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho

nosi sa'a rajohuro bogo ma uehorovavuarue höjo. Bogo mae bogajo. ²⁵ Röhu aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Elijah-hu hijade majaroho ave Israel sa'are magonaho dorue aho'obëhe jio'amade höjo. Evare majare ëni bogo mae

bogo rovadoho vadune niö'i gemu röhu döre manaere 6 ëhi barëjël'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'obëhe majae ëgobövie vadune raromare höjo. Vadune raromamu evare ²⁶ magonaho dorue aho'obëhe ave Israel sa'are raromaroho God-ro Eli-jah hesi sa'a rajo magonaho doruoho bogo gemu vadu'e

ajamijöro jabumënioho nugö'ö'i sa'ae gö Sidon amonörire sa'are Zarephath amore hijade magonaho doruohuni gemu nugö'øjade höjo ajami'iröhego. ²⁷ O jö God-aro baeromo majëhinövade ae Elisha-hu hijade majaroho ave Israel sa'are

sino jomo'e ae aho'obëhe jio'amade höjo. Röhu Elisha-ro Israel raromarue jomo'e aribövi bogo ae gemu vadu'e jabesi sinoho avohëho'i Syria rajemu gemu a ihe Naaman hesi

sinoho avohahade hōjo. ²⁸ Ēhi majēhijamu hegoroovo ē God rajahijarue osare raromarue aribōviahuro heromo sisē maro dē vōrōnimoruomadeje. ²⁹ Dē vōrōnēgamu ri'ōromo Iesu amore jiamu guduamo baeromo amo'e dahoru bōnure io-jiomoromo dahoru vōsōre suorovareje barado dōre riravo'i baba'amo'irovo. ³⁰ Ēhi'o'i ē'oruomamu gēgoroovo Iesuro jabesi ririre jioromo rēmō'ōromo va'adeje.

Aru'aho sisē ae gemu hesi dēre jiamu Iesuhu raro vō'ōjade jōhoje.

³¹ Va'oromo Iesuro abuejadoho abo Galilee sa'are Capernaum amore hōrōjadeje. Hōrōromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu God rajahijarue osare va'oromo jōho rōjēhijadeje. ³² Jōho rōjēhijamu heromo tiōromo uvoruomadeje: Hesi jōho darugo'e ma-mabēhe javavajējo. Ēhi uvoruomade hesi bēhoho hesi birire baejē'ēro hu jōho majēhijadeje. ³³ Amo ē osare Satan-are a sisēhu dēre abuejē'e aho hijē'e jiadeje. Hijē'ēro ma-darugo'o uvadeje: ³⁴ Hē-ajo. Iesu Nazareth rajoho ja rabēni sihusihuaguo'i rované hōjo. Na ja ijumavuo'i ē'anuējo. Na iae ja gavajējo. Ja God-aro jioromo rovē'e a ma-maemu jiē'e ae javavajējo. ³⁵ Ēhi uavamu hejē'i Iesuro uavadeje: Jōho vuonugo'i hōrōjējo. Hōrōjējamu hejē'i uhure a sisēhuro ē a hesi simanoho huotovahamu ē aribōvi jabesi nunire sa'are behumorovadeje. Sa'are behumorovamu uhure a sisēhuro ē a hesi sino haho'oho bogo ijumaho'i ma-hōrōromo va'adeje. ³⁶ Hōrōromo va'amu gagorovo ae aho'obēhe garomo tiōjēvamu uarovareje: Aveho rabu'e jōho hōjo. Darugo'e jōho jōvego a sisēhuro ma-burēro ejahoromo suorovo va'oruomaje hōjo. ³⁷ Ēhi'amu Iesuhu vaejaje mu hesi jōho ē sa'aho aho'obēhe he barējareje.

Iesuhu ae aho'obēhe jabesi sino avohēhade jōhoje.

³⁸ Rōhu a sisēho dēre jioromo hōrō va'amu Iesuro God rajahijarue osare jioromo va'adeje. Va'oromo Simon-are osare va'adeje. Rōhu Simon-are jure magonaho hesi sino haho'oho vōrō'irae avohē'e jiadeje. Vōrō'iraejamu Iesu uavareje: Na ja magonahoho ajaminējo. ³⁹ Ajaminējamu hegoroovo Iesuro va'oromo bēhire ruaho'amo namiromo uavadeje: Vōrō'iraejanuoho u'uhējo. U'uhējamu sino haho'ere vōrō'iraejadoho u'uhadeje. U'uhamu hejē'i ri'ōromo iruno'e avohēhoromo i'imēmadeje.

⁴⁰ I'imēmamu majae beva'amu gagorovo ae rahu hesi ae guomo guome gō gō jiē'oho ujuoho rovamu Iesuro hesi ōvoho ae aho'obēhe jabesi sinore bamēho'ego marē'amonōvadeje. ⁴¹ Marē'amo'ego aru'aho sisē ae aho'obēhe jabesi dēre raromarohuro suorovo va'onōvareje.

Suorovo va'ie'iroho ma-darugo'o uvonövareje: Ja God-are Harihe javajë'ego heromo uënövadeje: Jõe nugohëjo. Nadi nasi jöho huruohohëjo. Iesuhu ëhi jië'e jö jövade hesi bëhoho ë aru'aho sisëho jaburo garomo uvareje: Hu böröme namiromo ae ajëmaje aho höjo.

Iesuhu Judea sa'are jö majëhibe juvade jöhoje.

⁴² Ëhi ël'ë'ëro sisonuvamugo Iesuro ri'öromo va'oromo a rumo'e sa'are ë hijadeje. Hijamu ae aho'obëhe hu nahobe rovarëje. Nahobe rueromo gavare ë hijamu gagorovo nijio'iraeromo uavareje: Nadi va'i rueromo no'o hijëjo. ⁴³ No'o hijëjamu hegorovo uëvadeje: Iae mae uevarujëjo röhu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho ë jöho amo ioro'iorohu'o majëhibe va'ejöjo ë hesi bëhoho God-ro ëhuni remö'öjamu rovë'ëro. ⁴⁴ Ëhi'onugoromo Judea sa'are God rajahijarue osare osare jöho majëhibe juvadeje.

5

Iesuale ijore ijore jijihoröhego Iesuhu aevoromo a uëvade jöhoje.

¹ Iae Iesuro Gennesaret e'u riröre namijadeje. Namijamu ae aho'obëhe God-are jöho he'i tagavoromo bijimö'örovobe rueruomadeje. ² Rovamu Iesuro namiromo gavadeje boat niö'i e'u riröre raromëvo'i visu suovarue aribövioho rori'o raromoromo viöho u'ovamu. ³ Ëhi ganugoromo boat gemu Simon-are boat-re ajio hiromo Simon uavadeje: Ave riröre jioromo biduohö'öjego rori'o va'ajo. Rori'o va'a uanugoromo gavade eni jiamu gagorovo boat-re ëhi hiromo jöho röjëhijamu rue sa'are raromare ariböviohuro heruomadeje.

⁴ Heruomamu Iesuro hesi jöho jövobe va'ojuvo barëjamu Simon uavadeje: Ave jasi boat-oho baeromo e'u umahë'inö huo'öbe va'oromo ja'o jasi ariböviohu'o viöho ba'amorëjo ëhuro visue aho'o suovo'irarije höjo. ⁵ Suovo'irarije höjamu Simon-ro uavadeje: Tisa ëho iae mae höjo röhu no vahi bövie visu suovo'i ë'o gabe rovaroho gavare höjo bogo eni javuamu. Röhu jero uë'ego ëhuni viöho ba'amo'ejöjo.

⁶ Ëhi uanugoromo viöho ba'amoromo visue aho'obëhe suovamu viöho dadorovo'ië'adeje. ⁷ Dadorovo'ia'amu gagorovo Peter-mëro jabesi a ioro'ioire boat göre arijaruoho övëro uëvareje: Ro ajamuihëjo. Ro ajamuihëjamu rueho jaburo rueromo ajëmiromo visue aho'obëhe suovoromo ë boat niö'ire bahijamu irijiomoromo diruvëvo varijëne jiadeje. ⁸ Ëhi'amu gagorovo Simon Peter-ro Iesuale bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada na remo va'ëjo. Na a sisë jevajëjo. ⁹ Peter-mëro visue aho'obëhe mae

suovoruumoromo tiöjävë'ëro jiël'ëro ëhu'ëro ëhi uavadeje. ¹⁰ Peter-më tiöjëvo'i James'o John'o jabu'o tiöjëvadeje. Röhu James'o John'o jabumë Zebedee-are harihe jëvadeje. Jabumë Simon'o gemu mae muoho vaenövoreje. Amo tiöjëvamu Iesuro Simon uavadeje: Nadi juhuonivonëjo. Avi-avejõ'e aevoromo ja bogo visuoho gagovo'i ae magonahe gagovëvo'iramu nasinö jioruumo'ajëjo. ¹¹ Ëhi jövamugo boat-re rueromo ravo'amoromo boat-oho jagu ömëvo va'o nie'uahore ötöjëvareje. Ötöjëvonugoromo jabetesi muoho bövioho bise'oho vuonugo'i aevoromo Iesure ijore ijore jijihonövoreje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

¹² Iae Iesuro amore hijadeje. Hijamu ae gemu sino haho'e jomemu jië'ohuro rueromo Iesu garomo ague aho hiromo ëninamiromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anujëjo. ¹³ Ajemi'anujëjamu Iesuro övoho nugö'öromo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjëjamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho barëjadeje. ¹⁴ Sisëho barëjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Naehu ëhi ë'odoho nadi aho huruoho majëhinëjo. A'i ma-va'oromo jasi sinoho priest røjahijego ga'irajo. Ëhi'oromo Moses-hu uövuade ëhi jië'e suvoroho God-are öröro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjël'ëro iae mae javajëjo. ¹⁵ Bogo aho huruoho majëhi'iröhëgo uavadeje röhu ë huhu vaejade mu jöho börömo mae rumorovamu ae gö gö hebe va'oruomadeje. Hebe va'oruomël'ëro ae aho'obëhe rueromo gagovoruomadeje hesi jöho heruomo'i huro jabetesi sino haho'oho ajëmëgo marëjëvo'iröhëgo. ¹⁶ Ro gagovoruomamu gëgorovo Iesuro a rumo'e sa'are va'o hiromo God-are örire jöe jövadeje.

Övo hörü'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹⁷ Ëhi'oromo iae Iesuro aribövioho jöho røjëhijamu Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo hesi bëhire raromoruomadeje. Urimë'i ë aribövioho ioro'iorohuro ë Galilee sa'are amo göre göre jioromo ioro'iorohuro arue Jerusalem amore Judea sa'are amo ioro'iorore jioromo rueruomël'ëro ë raromoruomadeje. Raromamu Iesuro jöho røjëhiromo Badare darugoho baejël'ëro guomo guomo'e a jabetesi sino avohëho'iröhoho eni jiadeje. ¹⁸ Sino avohëho'iröhoho eni jiamu iae aëro övo hörü'e vuovahë'e aho maratuoroho giojimo barovareje. Barueromo osanö bava'oromo Iesure

bēhire bamo'irōhe ōroho nahareje. ¹⁹ Ōroho nahoromo gavare ae aho'obēhe tagavoromo ojanoho urah'e jiamu gagorovo ba'ojiomoromo javuoho dōnō dadovō'ōromo maratuohu'o nume osare riravarue aribōvi jabesi ririre Iesure bēhire ē ba'amareje. ²⁰ Ba'amamu gagorovo Iesuro gavade i'e rovere aribōviahuro hu mae uehorovoromamu gēgorovo ōvo hōru'e vuovahē'e aho uavadeje: Isiajo. Jasi sisēho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barējahē'e hōjo. ²¹ Mu'u barējahē'e hōjamu hegorovo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviahuro Pharisee aribōviahuro uarovareje: Asē'ējo. Sareri ae hōjo. Huro God sivoromo ēhi ji'e jōho jōvajējo. Hu ma-ae hōjo. Rōhu huro ē aho uavajējo: Naro jasi sisēho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barējahē'e jevajējo. Ēhi ji'e muoho hesi God-ro gemuēro vaejaje hōjo. Ma-aho bogajo. ²² Ēhi atamu gagorovo Iesuro uēvadeje: Jemē rabēni uehore gō gō baejarujējo. ²³ Jemē'o uehorovohējo. Nani ja ae ēma ua'a'anuējo: Jasi sisēho uehorovoromo vuonugahē'e hō ua'a'anuējo. Ja ēhi ua'ibejanējo aho nunoho bogo ga'ibekarējo ja mae o sarere jōv'e javego. Rōhu ja bogo ēma ua'a'anuējo: Ri'ōromo nami juvējo hesi guomo guomoho bogo barējego ja javojagojōēni. ²⁴ Rōhu ē bogo ēma jōvo'ibejane jōho iae na jōvo'ejōjo huro ejehoromo ri'ō nami juvego jemēro ē muoho garomo ēhuro ga'irarijego God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisē mu'uvaje darugoho ēhu'o baejē'e jevego. Ēhi uēnugoromo rōhu ōvo hōru'e vuovahē'e aho uavadeje: Naro ja uavajējo: Jero ri'ōromo raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasirēro va'ējo. ²⁵ Va'ējamu hejē'i ruhuro ae aho'obēhe jabesi nunire ri'ōromo maratuoho banigojiomoromo baeromo God rajahibe hesirēro va'adeje. ²⁶ Va'amu gagorovo ē aribōviahuro aho'obēhe tiōjēvamu juhuonivoromo God rajahiromo uarovareje: Asē'ējo. No bogo gavarue muoho jaruvo gavē'e javuajējo.

Levi-hu Iesure ijore ijore juvorōhego Iesuhu uavade jōhoje.

²⁷ Ēhi'amu gagorovo Iesuro ri'ōromo va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Levi hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonōvonējo. ²⁸ Juvonōvonējamu hegorovo hesi muoho aho'o vuonugol'i ri'ōromo aevoromo Iesure ijore ijore juvonōvadeje.

²⁹ Ēhi'oromo Levi-ro Iesu rajahi'i sōrō bōrōme hesi osare bamoromo Iesu'o a ioro'iorohu'o aho'obēhe uēvadeje: Rueromo sōrōe ihējo. Ihējamu hegorovo tax baejarue ae aho'obēhe ēhi ji'e a ioro'iore aho'obēhe

ëho jaburo ro gemuoro raromoromo ie ue'ahareje. ³⁰ Ie ue'ahamu gëgorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue Pharisee ariböviohu'o Pharisee aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo dë vörönëgamu Iesuarue aribövioho uëvareje: Jemë rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho ioho jovoho ue'aharujëjo. Ëhi jië'oho sisë höjo. ³¹ Sisë höjamu hegorovo Iesuro uhu'e uëvadeje: Röhu guomo guomo'e ariböviohuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövioho bogajo. ³² Ëhesi bëhoho naro sisë aribövioho sisë vaejaruoho vuonugojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuarue ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

³³ Iae aëro Iesu uavareje: John-are jö hejarue ariböviohuro majae aho'obëhe God uehorovo'i ioho vuonugoromo hesi örire jöe ato'i arijarue höjo. O Pharisee jabesi jö hejarue aribövioho jabu'o ëhi jië'e muoho vae'i arijarue höjo. Jabumëhu ëhi ë'aruoho iae mae höjo. Röhu jasi aribövioho ioho bogo vuonugo'i ma-iemu jovemu ue'aharue höjo. Rabëni ëhioho ë'arue höjo. ³⁴ Rabëni ëhioho ë'arue höjamu hegorovo Iesuro uhu'e uëvadeje: I'o masuröhe a hesi söröre aemo'aemehu rueromo i i'ie'iroho jemë tugohëvo'irarijoho na eni jëvajëjo o bogajo. Bogajo. ³⁵ Röhu majae ijonö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare majare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

³⁶ Ëhi uënugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo dadovadiroho niögu i'oho baeromo bisemu tariö'öromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo niögu i'oho tariö'öjë'ëro ëhuro sisërë'ibejajo. O niögu mamioho ëho nu ano'e gö jio'i i'oho nu ano'e gö jioromo ëhuro niögu mamiohu'o sisërë'ibejajo. ³⁷ O wine jovo mi sino gagore bigu'ie'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo ioro'ioremu dadorovego jovoho rova'ibejajo. ³⁸ A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo. ³⁹ Röhu jovo mami ue'ahë'oho aëro uvarue höjo: Mamioho mae höromo ëhuni i'oho bijönimarue

höjo. ËJew rajehu Iesuale mu i'o bijönimarue jöho Iesuro uhu'e ëhi majëhijadeje.

6

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

¹ Iae Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'ömohuro ioho babovoromo övëro uhiromo ue'ahobe va'oruomadeje. ² Ioho övëro uhiromo ue'ahobe va'amu gëgorovo Pharisee ariböviëro uëvareje: Jaruvoho nuho majae höjo. I avoharujoho ëho nuho maja hesi jögoroho aharujëjo. Rabëni ëhi jië'o'ho ë'arujëjo. ³ Ë'arujëjamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o hömëvamu hegorovo huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo. ⁴ David-ro God-are osare va'oromo God-are nunire bahijare ioho ujuohoromo vituoho i'i vituoho hesi aribövioho i'imëmamu ue'ahare höjo. Ëhi jië'e ioho aho bogo ue'aho'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'iröhe ie höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo. ⁵ Ëhi uënogoromo uëvadeje: God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho muebejaje höjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁶ Ëhi uëvë'ëro Jew rajo jabesi nuho majae gö'o rovadeje. Nuho majae gö'o rovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo hesi jöho röjëhijadeje. Amo ë osare övo manörire övo hitahi guomahë'e aho hijë'e jiadeje. ⁷ Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo Iesuale jö sisëho nahoromo uvareje: Iesuhu guomo guomo'e aribövi jabesi sino avohëhë'o'ho noro a masijoho huruoho majëhiromo uë'ëjarëjo: Iesuro a ajëmaje muoho vaeromo nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Ëhi uvoromo jabumëro ma-hu gemu ërimahareje ga'iro nuho majare hu guomo guomo'e aribövi jabesi sinoho avohëhego o bogo. ⁸ Ërimahamu Iesuro gëromu uvadeje: Jabumë ëhi ëhi uehorovaruë uvoromo övo guomahë'e aho uavadeje: Ro ave nosi riroro namijëjo. Namijëjamu ro jabesi ririre namijadeje. ⁹ Namijamu hu bijönimoromo ërimaharuoho Iesuro uëvadeje: Na ave jöho uë gë'ië'ajëjo. Nosi nuho maja hesi jögoroho diehi höjo. Nuho majaroho na ae mae vaejëvo'ëjarëjo o sisë vaejëvo'ëjarëjo. I'ovëvo'ëjarëjo o muo'amo'ëjarëjo. ¹⁰ Ëhi uënogoromo uherihoromo ë aribövioho aho'obëhe gënogoromo övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho

nugö'öjêjo. Ëhi uavamu hegoroovo övoho nugö'öjamu marêjadeje. ¹¹ Marêjamu rue ariböviohuro gavare Iesuro ë aho ajami'ego marêjamu gagorovo dë vörönêgo avohadeje. Dë vörönêgamu jöe atoromo uarovareje: No Iesuare öriroho diehi'o'ejarêjo.

Iesuhu hesi apostle 12 baejêvade jöhoje.

¹² Ëhi'o'irögoro Iesuro God-are örire jöe jövo'iro daho-rure ajiomadeje. Ajio hiromo vahi bövie God-are örire jöe jövobe va'ujuvo ëhi sisonuvadeje. ¹³ Sisonuvamu gagorovo hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro ruejöro uvêvadeje. Uvêvoromo rovamu ae aho'obêhe 12 hesi baejêvadeje. Baejêvoromo uêvadeje: Jemë nasi apostle jêvajêjo. ¹⁴ Iesuro Simon baejadeje. Baeromo iho göho Peter jumuvadeje. O Peter-are öho Andrew baejadeje. O göho James John Philip Bartholomew ¹⁵ Matthew Thomas o James Alphaeus-are harihe o Simon aehu uvaruoho Jew rajehu jabesi mue-berovo'i nimaje aho ¹⁶ o Judas James-are harihoho o göho Judas Iscariot ë aribövioho baejêvadeje. Judas Iscariot Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje.

Iesuhu a jabesi sino avohêhade jöhoje.

¹⁷ Ëaribövioho baejêvonugoromo Iesuro jabu'o gemu mae abueromo enure ë namijadeje. Namijamu hesi aribövie aho'obêhe mae o a ioro'iorohu'o arue Jerusalem amore jioromo Judea sa'a ioro'iorore jioromo nume Tyre amo Sidon amo jiajinö sö jovo bëhire sa'are jioromo ae aho'obêhe mae ë ro riravareje ¹⁸ Iesuare jöho heruomo'i huro ajëmego jabesi sino haho'oho marêjêvo'iröhego. Ro riravamu a sisêhu dëre abuejêvê'ëro i'u baejarue aribövioho Iesuro ajëmamu marêjêvadeje. ¹⁹ Marêjêvamu ae aho'obêhe gavare Iesuare darugohuro rueromo guomo'e ae aho'obêhe ajëmamu gagorovo Iesu rêho'i ë'o gavareje êhuro guomo guomoho barêjêvo'iröhego.

Huë mae baeröhe ariböviohu'o huë vavaene baeröhe aribövi jabesi jöhoje.

²⁰ Ëhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho gëromo uêvadeje: Bövi bise'o rumo'e aribövioho jemë huë mae jêvajêjo God-ro muebejêvego hesi aharire mae raromo'iê'ëro.

²¹ Avevejö'e hömêvaje aribövioho jemë huë mae jêvajêjo maja ijonöho eni da'uëgo'iê'ëro.

Avevejö'e nierusuburu'e bamaruje aribövioho jemë huë mae jêvajêjo

maja ijonöho nimoroho'iê'ëro.

²² Jemëhu God-are A Maho na uehorovevamu aehu gëromo bijönëgoromo nu huodëgoromo sivëgoromo jemesi ihoho sisë hōromo vuonugëhë'oho huë mae jëvaje hōjo. ²³ Jabuhu ëhi sisë vaejëvë'iroho jemëro hirohiromoromo nimoroho avo-horëjo God-hu suvuoro jemëni ö'idöre bamëhajoho bōrōme jië'e jiaje. Ëaribövi jabesi hijo miono'ohuro jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi örire ëhi gemuoho sisë vaejëvonövare hōjo.

²⁴ A'i bövi bise'o marohë'e mae jëvë'e aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Jemesi bövi bise'o maho ujuoho barëjë'ëro ijonöho bogo ujuoho hesi jëvajëjo.

²⁵ Avevejö'e da'uëgë'e aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Maja viture vadunëro vuovëvo hesi hōjo.

Avevejö'e nimoroharue aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Maja viture huë vavaene baejë'i nierusuburu'e bae hesi jëvajëjo.

²⁶ Ae aho'obëhe jemesi jö ma-mabëhe atë'oho vaevë'e jëvajëjo. Ëaribövi jabesi hijo miono'ohuro God-are jö huoto-huotovoromo majëhinövare aribövi jabesi örire ëhi gemuoho mae atonövare hōjo.

Nu huodaguarue aribövi jabesi örire noehu huë baejëvo'iröhe jöhoje.

²⁷ Röhu jemë nasi jö hejarue ariböviohumë ave jöho majëhi'ie'ajëjo. Jemë'o muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë nu huodëgarue aribövioho mae vaejëvorëjo.

²⁸ Jö sisë uëvarue aribövioho jö mae uërëjo. Sisë vaejëvarue ariböviohuni God-are öroro ëninamirëjo.

²⁹ Aehu a'isabi gönö anagë'iroho hunuorovego a'isabi gönöhu'o anago'irajo. Aehu niögu gö baeniahijë'oho nadi nijio'iraejego niögu göhu'o bae'irajo. ³⁰ Aehu jasi örire böviëni bise'ëni ëninamijë'oho bojaminëjo. Aehu jasi mae sisë baejahë'oho nadi uanëjo: Sionëro bojëmëjo. ³¹ Jemë ae göehu diehi vaejëvojöro nëgë'oho jemë'o ëhi jië'e muoho ae gö jabesi öroro vaejëvorëjo.

³² O jemë huë baejëvarue aganohemu huë baejëvë'oho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o huë baejëvarue aganoho mana huë baejëvarue hōjo. ³³ O jemë mae vaejëvarue ariböviohemu mae vaejëvë'oho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o ëhi gemuoho ë'arue hōjo.

³⁴ O uvë'oho: Ëhi gemuoho vuonorö'ö bae'ejöromo ëhuni bövi bise'o ma-jahuri ae gö bojëmijë'oho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o

uvoruomaje hōjo: Ēhi gemuoho vuonorō'ō bae'ejōromo ēhuni bōvioho bise'oho ma-jahuri ae gō bojēmijarue hōjo. ³⁵ Al'i jemē nu huodēgarue aribōvioho huē baejēvorējo. Mae vaejēvorējo. Nadi uvorējo: Mana bojemi'aruē uvē'i jemesi bōvioho bise'oho ma-bojēmirējo. Ēhi ē'ē'oho God-ro jemē suvuoro bōrōme bojēmi'ajējo. Ēhuro God-hu dō mare hijaje a hesi aboji harihu'o mae jēvo'ajējo. Ēhesi bēhoho God-ro gēvaje a sisē jioruomo'i bogo mana mabēhe uavē'e suvuore ēma baejarue aribōvie jēvego gēgorovo huro ēma huē baejēvoromo ajēmijaje hōjo. Huhu ē'aje ēhi jiē'e mu vaejē'oho jemē hesi aboji harihu'o mae jēvo'ajējo. ³⁶ Ēhuni jemesi Vavuehu jemēni vavaenimajēhi ēhi ae gōēni vavaenimorējo.

Bogo dōro bamorovoromo a jabesi sisē mevo'irōhe jōhoje.

³⁷ Nadi dōroho bamorovoromo a jabesi sisēho mevorējo. Jabesi sisē bogo mevē'oho God jemesi sisēhu'o bogo mevo'ajējo. Nadi a jabesi sisēhunioho i'uoho bojēmirējo. I'u bogo bojēmijē'oho God jemē'o i'uoho bogo bojēmi'ajējo. Al'i ae gō jabesi sisēho uehorovoromo vuonugorējo. Ēhi ē'ē'oho God-ro jemesi sisēhu'o uehorovoromo vuonugo'ajējo. ³⁸ Ae suvuorēmirējo. Jemē ēhi ē'ē'oho God-ro jemē'o suvuorēmi'ajējo. Bōrōmo mae suvuorēmiromo jemēro ōvoho avoho'iramu sōrō va'ēne ē bamēho'iramu ōvo duvahoho rarovoromo oteroho'a'ajējo. Bogo bise'o vadu'oho suvuorēmi'ajējo. Jemē dimino'e bojēmē'ohuro ēhuro ē bojēmarije mino'e ēhi bae'a'arujējo. Iesuro ēhi jōvadeje.

³⁹ Rōhu Iesuro rōjēhi'iro ave uhu jōho uēvadeje: Nuni sisē'e a gōhuro nuni sisē'e a gōho diehi ōroho rōjahibe va'a'ajējo. Bogajo. Rōjahijē'oho jabumē niō'i guare bejēvo va'a'ajējo. ⁴⁰ Jō hejaruje aribōvioho jō rōjēhijaje aho na bogo iosiremiromo jō maho bae'a'arujējo. Jōho he barē'iramu evare jō rōjēhijaje aho va'ēne jēvo'ajējo.

⁴¹ Rōhu ja diehi'oromo ijo ugobajo'e biseharihehu isiare nunire namijajoho ga'i ijo bōrōmehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuējo. ⁴² Ijo bōrōmehu jasi nunire namijavajoho bogo gavē'oho ēhu'oho ja rabēni jasi aemo'aemoho uanējo: Isi ē'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahōjo. Sareri ae javajējo. Jasi nunire ijo bōrōmehu tugohavajoho jero urimo jahonējo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuējo.

Aho mu vaejajire garomo uvarueje: Hu mae o sisē hōjo. Ēhesi uhu jōhoje.

⁴³ Ijo maho bajo sisëho bogo rae'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje höjo. ⁴⁴ Ijoho bajo garomo uvo'a'anuëjo: Ëijoho mae höjo ëho sisë höjo. Meso böso uro'ië'iroho mesoremu uro'i bibë'e ijo sisëroho bogo uro'a'anuëjo. Rihu'e grape bajo uro'ië'iroho ë ö'iremu uro'i bibë'e resu sisëroho bogo uro'a'anuëjo. Ijo sisëhuro bajo sisëho rae'amaje höjo. Ijo mahuro bajo maho rae'amaje höjo. ⁴⁵ Ëhesi bëhoho a maho ijo maehu bajo mae raejajëhi ëhi jëvaje höjo. A maho uehoro maëremu jabesi dë vövöbajo'ere jëvë'ëro mu maemu vaeruomaje höjo. A sisëho uehoro sisëremu jabesi dë vövöbajo'ere jëvë'ëro mu sisëmu vaeruomaje höjo. Aëro diehi jië'e uehorehu jabesi dë vövöbajo'ere irijiomëvajoho jabesi jö'ëro atarue höjo.

Simano ma'e ahu'o simano sisë'e ahu'o javu vaejare uhu jöhoje.

⁴⁶ Jemëro uevaruje höjo: Bada ja no mu bojamuijanue aho javajëjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni naehu bojëmaje muoho bogo vaejaruje höjo. ⁴⁷ Röhu ae rahu nasi örire rueromo nasi jö heromo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ejöjo. ⁴⁸ Ae gemuëro javue vae'ië'ade höjo. Javue vae'irögoro ëgobövie umo abuejuvo mun'e sa'aho birohogoro öboho ë ruhoromo javuoho vaejade höjo bibivoröhego. Javuoho vae barëromo hijamu jovo börömëro ruomoromo ë javuoho anade höjo. Anamu javuoho mae vaejë'ëro jië'ëro bogo orivo'i ma-bibivoromo namijade höjo. Nasi jö ejehaje aho ë bibivë'e javu vaejade aho va'ëne höjo. ⁴⁹ A'i ae rahu nasi jö heromo bogo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ejöjo. Ae gemuëro javue vae'ië'ade höjo. Röhu sa'aho bogo umo abueromo öboho ruho'i ma-sa'a döre vaejade höjo. Vaejë'ëro ë javuoho jövëro ro anamu dadorovo barë nahonahovade höjo.

7

Rome raje muorovo simano vaejaje a hesi mu vaejaje a guomo'ia'amu Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Iesuro hesi jöho ae aho'obëhe majëhinugoromo va'adoho va'o Capernaum amore hijadeje. ² Röhu Rome raje muorovo simano vaejaje ae gemuëro ë hijë'e jiadeje. Hu bogo Jew rajehu jio'i sa'a gö raje jiadeje. Hesi muemu vaejahaje ahuro hu'o hijadeje. Hijamu rue simano vaejaje ahuro ë iaho mae uehorovo avohadeje. Mae uehorovo avohamu rue aho guomo guomo böröme baejë'ëro guomo'ië'adeje. ³ Guomo'ia'amu gagorovo rue simano vaejaje ahuro Iesuhu a ajëmaje jöho hegoro Jew rajo a duvaho ioro'ioroho

uëvadeje: Va'oromo Iesu uarego rueromo nasi mu vaejehaje a hesi sinoho avohahego marë'irajo. ⁴ Ëhi uëvamu hegoroovo va'areje. Va'oromo Iesu ëninamiromo uavareje: Ëaho ajam-inëjo. Hu a maego jaehu ajamijë'o ho iae mae hõjo. ⁵ Hu sa'a gö raje hõjo rõhu huro ave sa'a rajoho no uehorovavuaie hõjo. Uehorovavuajëro jië'ëro huro ajamuiromo ae uëvade hõjo noehu God rajahijarue osaho vaejahuorõhego.

⁶ Ëhi uavamu Iesuro ri'õromo jabu'o va'adeje. Va'oromo ë simano vaejaje a hesi osa bëhire rovamu gavë'i rue simano vaejaje ahuro hesi aho uëvadeje: Va'oromo Iesu bihoromo uarëjo: Badajo. Nadi nasiriroho rueromo u'uoho baejëjo. Na ae ma-bise'e jevoromo sisë jevë'e jaehu nasi osare rovë'o ho bogo maehu hõjo. ⁷ Ëhuni na uehorovoromo uvode hõjo: Na ö'irodoho rõhu na bogo maehu jevajëjo. Ëhuni nadi rue'i ma-jö'ëro jõe jövego nasi mu vaejehaje aho marë'irajo. ⁸ Ma-jö jövego mu rovaje hesi öroho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhesi bëhoho na nasi a masijo jabesi aharire jevë'ëro jabesi jöho ejëhoromo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire jevë'ëro nasi jöho ejehoromo muoho vaejarue hõjo. Naehu muorovo ae gö uavë'o ho: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje hõjo. O muorovo ae gö uavë'o ho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje hõjo. O nasi mu ajemaje a uavë'o ho: Mue ëhi ëhi vaejehë uavë'iroho iae hu ëhi vaejaje hõjo. Ëhu'ëro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhuni uavajëjo: Ma-jö'ëro jõe jövego marë'irajo. Ëjöho baeromo Iesu majahirego he'irajo. ⁹ He'irajamu simano vaejaje a hesi ariböviohuro ë jöho bava'oromo Iesu majahijareje. Majahijamu Iesuro heromo tiöjadeje. Tiöromo huotorovoromo hu rihromare aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade hõjo. Ëhi jië'e aho na bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo ëhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo. ¹⁰ Ëhi uëvamu hegoroovo rue ariböviohuro vuonorö'ö rueromo simano vaejaje a hesi osare ro gavareje hesi mu vaejahaje aho mami'e marëjë'e jiamu.

Magonaho doru hesi harihu guomo raromamu Iesuhu ajamamu i'ovade jöhoje.

¹¹ Ëhi'o'irögoro iae Iesuro Nain amore va'i va'adeje. Va'amu Iesure ijorajo ömo'ömo hu'o a ioro'iorohu'o ae aho'obëhe mae hu'o va'oruomadeje. ¹² Va'oromo amo rejo ojo bëhire hörö'ia'amu suorovo'ia'amu evare aëro guomë'e a hesi sinoho amore jioromo guavo'i giojimo baeromo rovareje. Rõhu vaevë'o ho guomë'e aho magonaho doru hesi harihu gemu'o ho jiadeje. Amo raje ae aho'obëhe

ë magonahohu'o rueruomadeje. ¹³ Rueruomamu Badaro magonahoho ganugoromo huni vavaenimamu uavadeje: Nadi nivonëjo. ¹⁴ Nadi nivonëromo rueromo sino bamare maratuoho rëhadeje. Rëhamu giojimo barovare ariböviohuro ëhi riravareje. Riravamu gagorovo Iesuro a juvijoho uavadeje: Jue'iajo. Naro ja uavajëjo: Guomanoho ri'öjëjo. ¹⁵ Ri'öjëjamu döro ri'ö hiromo aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu gagorovo Iesuro harihoho vëmu hesi övore bamadeje. ¹⁶ Ëhi'amu gavë'i ae aho'obëhe juhuonivoromo God rajahiromo uvoruomadeje: Asë'e jö God-aro baeromo majahuijaje a börömhuro nosi örire rovë'e hö uvoromo God-ro hesi aribövi nosi jöëni vavaenimë'e hö uvoruomadeje. ¹⁷ Ëhi'amu gagorovo ae aho'obëhe Judea sa'ahu'o sa'a ioro'iore bëhirohu'o Iesure jöho ëhi vaerovemu vaerovobe va'areje.

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rëmö'öjamu rueromo Iesu jö ua gavare jöhoje.

¹⁸ Iesuhu ëhi jië'e mu vaejade jöho John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro John majahijareje. ¹⁹ Ëhi majahijamu hegorovo John-ro hesi aribövioho niö'iro ruejöro uëvamu rovareje. Rovamu uëvadeje: Va'oromo Iesu ua garëjo: No uvaruëjo: God-ro ae nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ejarejo ae göëro rueröhego. ²⁰ Ëhi uëvamu hegorovo va'oromo Iesu uavareje: John bapataeto vaejavuaje ahuro uövuamu rovare höjo. Huro uövuade höjo: Iesu uarëjo: No uvaruëjo: God-ro a böröme nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ejarejo ae göëro rueröhego. ²¹ Ëhi uavamu hegoro evare Iesuro guomo guome gö gö juhuonini'oho aho'o aru'aho sisë'oho aho'o avoho'amadeje. Nuni tugarohë'e aribövioho aho'o jabesi nunoho dadovëhadeje. ²² Ëhi'oromo John-are ae niö'ioho uëvadeje: Va'oromo diehi gavarijoho hejarijoho John majahirego he'irajo. Uarëjo: Nöröro ae nuni sisë'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Höru sisë'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marëjëvoromo jabesirire sisë sisëho barëjëhaje höjo. Hia'i sisë'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue höjo. Vuovë'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jië'e aribövioho ajëmiromo majëhijego God-are jö maho hejarue höjo. Va'oromo John ëhi majahirëjo. ²³ Röhu John o ae rahu biririvoromo nasi örire mae uehorovevë'oho ë ahuro maho hi'a'ajëjo.

²⁴ Maho hi'a'ajëjamu John-are ae niö'iohuro vuonorö'öromo va'areje. Va'amu gavë'i Iesuro ë hesi bëhire

gagovare aribövioho John-are jöho majëhiromo uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ëho va'onövarije höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume va'aje ëhi uehorovaje aho na John ëhi jië'e ae jiamu jemë ga'i va'arije höjo. Bogajo. ²⁵ O diehi jië'e ae ga'i va'arije höjo. Na niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiego ga'i va'arije höjo. Röhu ëhi jië'e niögu ma io'amoromo bövi bise'o marohë'e ma baeromo raromarue aribövioho bogo a rumo'e sa'aroho raromo'i a masijehu raromarue osaremu raromarue höjo. ²⁶ Röhu diehi jië'e ae ga'i va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromo majëhijaje ae jiamu ga'i va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu ëhi jië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioroho iosirëmiromo John hu börömoho höjo. ²⁷ Iae ë a hesi jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

Ave aho God nasi jö bajuvahe aho höjo.

Ja va'ie'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogorahoröhego.

Ëhi jajivë'e höjo. ²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Ave sa'are raromarue aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiromo börömoho jië'e höjo. A'i God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiromo döroho jioruomajëjo.

²⁹ Iesuro ëhi majëhijamu tax baejarue ariböviohu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe ë jöho heromo uvoruomadeje: God hu mae höjo. Rabëni John-hu bapataeto vaeröhe jöho jaburo ejahë'ëro. ³⁰ A'i Pharisee ömo'ömohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a ömo'ömohu'o ë jöho heromo jabuhu ë'ojöro God-hu nimaje muoho juahovareje rabëni John-hu bapataeto vaeröhe jöho jaburo bijönimë'ëro.

³¹ Röhu Iesuro hesi jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Ave jaruvore raromarue aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ie'ajëjo. ³² Amo ririre raromoromo jö bijönimoromaje asisö'oho jëvanovajëjo. Amo ririre raromoromo asisö'oho ioro'iorohuro ioro'ioroho uvëvoruomajëjo: Noehu aninivoromo jemëni virikö huosihëharoho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo javavarije höjo. Noehu aninivoromo huë vavaeni'e jö iaroho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo nierusuburu'e bamarije höjo. ³³ Ëhesi bëhoho bapataeto vaejavuahe ae John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hi'i ioho wine jovoho bogo inövade höjo. Ëhi'onövadoho jemëro ë jö bijönimarue asisö'oho va'ëne bijönëgamu John-are jöho bogo ejaho'i sisë'i uehorovoromo uvonövarije höjo: Aru'aho sisë dëre jië'ëro ëhu'ëro ioho jovoho bogo ijaje höjo. ³⁴ O

God-are A Maho naro rueromo ioho jovoho ma-ijaje hōjo. Ēhi ě'ajoho jemēro ěhu'o bijōnimoromo uvaruje hōjo: Nōrō gahējo. Ioho mahunō'e iromo vōrō'e jovemu ijaje hōjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisē ioro'iorohu'o ěho jabesi aemo'aeme hōjo. ³⁵ Jemēro John-are muohu'o nasi muohu'o bijōnimaruje hōjo rōhu no God-are uehoro maho baejēlēro muoho vaejarue hōjo. Ēmu nimaruje aribōvioho aho'o jaburo garomo uvoruomo'ajējo: God-are uehoroho iae mae hōjo. Ēhu'ēro muoho vaejare hōjo.

Iesuhu Pharisee ae gemu Simon-are osare hiromo ě'ade jōhoje.

³⁶ Ēhi'amu Pharisee ae gemuēro Iesu uavadeje: Nasi osaro rovego no ie ijarējo. Ie ijarējamu ě a hesi osare va'oromo ie i'i sa'aro hijadeje. ³⁷ Rōhu sisē magonahe gemuēro ě amore hijadeje. Hiromo hejade uvavamu: Iesuro Pharisee a hesi osare hiromo ie ijajē uvavamu hegorovo ridi'e ose munē huono mabēhiroho baeromo rovadeje. ³⁸ Barueromo Iesure dejonō hōru bēhire hiromo nivoromo hesi nuni jovohuro Iesure hōrure aho'amodivamu buejahoromo simano uohuro uhijahoromo hōroho dudōhahoromo ridi'e jovohuro otehahadeje.

³⁹ Ēhi'amu gagorovo ě Pharisee ae Iesu uavamu rueromo i ijade ahuro uehorovoromo uvadeje: Ave aho jō God-aro baeromo majahuijaje ae jio'ibejajo hu ga'ibejajo magonahehu ma'enajoho rahuo jio'i o diehi jiē'e mue vaebe juvaje magonahe jiego ahego ěhuro mae jio'ibejajo. Ēhesi bēhoho hu magonaho sisē hōjo. Rōhu Iesuhu ě magonaho bogo avoho gavajoho ěhuro hu bogo jō God-aro baeromo majahuijaje aehu hōjo. ⁴⁰ Ēhi uehorovamu gagorovo Iesuro Simon ě Pharisee a hesi ihoho Simon uavadeje: Simon na jō harihe majahi'iē'ajējo. Majahi'iē'ajējamu Simon-ro uavadeje: Tisa iae mae hōjo. Majehego hejōjo. ⁴¹ Hejōjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae ae niō'iehu ae gemu hesi ōrire moni mana sionehu bojami'irōhoho jēvade hōjo. Gōhuro 500 kina gōhuro 50 kina ě a hesi ōrire bojami'irōhoho jiade hōjo. ⁴² Rōhu bogo eni jēvade hōjo. Bogo eni jēvamu gagorovo moni bae'irōhe ahuro ě ae niō'iehu moni bojami'irōhoho uehorovoromo vuonugēhade hōjo. Ēhi jiē'oho ě ae niō'ioho di ahuro ě moni bae'irōhe a hesi ōriroho bōrōme rajahi'i di ahuro ma-bisemu rajahi'ajējo. ⁴³ Rajahi'ajējamu Simon-ro uavadeje: Na uehorovoromo uvajējo: Moni bōrōme bojami'irōhe ahuro ě moni bae'irōhe aho bōrōme rajahi'ajējo ě hesi bēhoho huro moni bōrōmo mae uehorovoromo vuonugahē'ego. Rajahi'ajējamu Iesuro uavadeje: Ja mae uevanuējo.

44 Ëhi uaromo huotorovoromo magonahoho gavë'i Simon uavadeje: Ave magonahoho gavëjo. Naro jasi osare rovode hōjo rōhu ja bogo rajehiromo jovoho bojemijane hōjo nasi hōroho u'ojōro. A'i ave magonahohuro rajehiromo hesi nuni jovohuro nasi hōrure aho'amodegamu ehuro u'ovehade hōjo. U'ovehoromo hesi simano uohuro uhijehade hōjo. 45 Ja bogo rajehiromo dudōhevë'e javajëjo. A'i ë magonahohuro naehu jasirire rovodevare evare aevoromo rajehiromo nasi hōroho dudōhobe rovë'e hōjo. 46 Ja bogo rajehiromo ninugu'e jovoho nasi simanoroho oteheho'i ë magonahohuro rajehi avohoromo ridi'e jovo mabëhohuro nasi hōrure otehehade hōjo. 47 Ëhuni uavajëjo: Ëmagonahohuro na rajehi avohë'ëro ëhu'ëro hesi sisë aho'obëhe jiadoho uehorovoromo vuonugë'e hōjo. A'i sisë ma-bisemu uehorovoromo vuonugëhë'oho ëhi jië'e aribövioho ma-bisemu rajehi'aruëjo. 48 Ëhi uanugoromo magonahoho uavadeje: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hōjo. 49 Vuonugahë'e hōjamu Iesu'o raromoromo i ue'aharue ariböviohuro jabesi uehorovoromo uvareje: Ëaho hu diehi jië'e aëro jië'ëro huro God-are muoho baeromo ae magonahe jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhaje hōjo. Hu ëhi jië'e muohu'o vaejaje hōjo. 50 Ëhi uvamu Iesuro magonahoho uavadeje: Jero nasi òrire mae uehorovevamu God-ro ja baejavoromo maro ramë'e hōjo. Vaevë'e va'onëjo.

8

Magonaho göehu göehu Iesu'o gemu mae jijihoromo Iesu ajaminövare jōhoje.

1 Ëhi ë'ë'ëro Iesuro va'adeje. Va'oromo God-hu bōrōme namiromo muebejavuaje jō maho baeromo ae majëhibe amo masijore ininore ë va'adeje. Rōhu hesi ijoraje 12-ho jabu'o 2 magonaho òmo'òmohu'o ëhi Iesu'o gemu mae va'areje. Ëmagonahoho ioro'ioroho urimo aru'aho sisëhu dëre abuejëvo'i ioro'ioroho guomo guomo baejëvadoho Iesuro ajëmijamu marëjëvadeje. Ëmagonaho jabesi ihoho göho Mary aehu uvaruoho Mary Magdalene jiadeje. Iesuro ë magonaho hesi dëre jio'amaje aru'aho sisë 7 raro'v'omadeje. 3 O magonaho gö hesi ihoho Joanna jiadeje. Joanna hu Chuza-are vabore jiadeje. Chuza hu a bōrōme Herod-are bövi bise'o muebejahaje ae jiadeje. Rōhu magonaho gö hesi ihoho Susanna jiadeje. Ëmagonaho òmo'òmohu'o magonaho ioro'iorohu'o aho'obëhe jaburo jabesi bövi bise'o jëvadohuro ehuro Iesumë rabe rabe bogo eni jëvajoho ajëmibe va'onövareje.

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremade uhu jöhoje.

⁴ Ëhi'amu iae ae aho'obëhe amo göre göre jioromo gago-vamu sa'aho rarojadeje. Rarovamu gagorovo Iesuro uhu'e majëhiromomo uëvadeje:

⁵ Iae ae gemuëro hesi i uje ujuohoromo mure riremoli' va'ade höjo. Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gagorovo aëro taemotae-movamu ugëro ro i barëjare höjo. ⁶ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromonugoromo rijamu sahoril'amade höjo sa'aho jovo rumo'ëro jië'ëro. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro ujo ma hesi gemuoro riromo baba'amade höjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo maho aho'obëhe 100 100 ëhi rae'amade höjo. Uhu'e ëhi uënugoromo ma-darugo'o uëvadeje: Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

⁹ Ëhi'amu Iesuare ijorajo ömo'ömohuro uhu jö hesi bëhoho he'i ua gavareje. ¹⁰ Ua gavamu Iesuro uëvadeje: God-ro böröme namiromomo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Ësubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'irarijego. Ëhu'ëro jemëro jö bëhoho he'i a'i a ioro'ioro jabesi öriroho ma-uhu jöemu rovaje höjo ëhuro nunëremu ga'i bëhoho bogo avoho ga'i hialëremu he'i bëhoho bogo avoho heruomoröhego.

I ujo sa'are riremade uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

¹¹ Röhu ë uhu jö hesi bëhoho aviëhi höjo. I ujo hesi bëhoho God-are jöe höjo. ¹² Ujehu örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho aehu God-are jö hejamu gavë'oho Satan-ro rueromo jöho baeniëhiromomo rori'o bu'öjaje höjo ëhuro jabumë bogo ma uehorovoromo maroho va'oruomoröhego. ¹³ O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahoril'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo nimorohoromo jöho ejaharue höjo. Ejahoromo jöho madöëremu baejë'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo Satan-ro dinëmego evare vuonugarue höjo. ¹⁴ Ujehu bibë'e resu resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo röhu jabesi muohuni nurunurumoromo monie bövie bise'e uehorovoromo ave sa'a hesirohemu nimoronimorohoromo ëhi jië'e muohemu uehorovaruohuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ¹⁵ Ujehu sa'a mare rireromade hesi bëhoho aëro jabesi dë vövöbajo'oho maëro

jië'ëro God-are jöho heromo ejahoromo ma'eno titimoromo biririvobe va'o ijönö rae avohoruomaje höjo.

Iro bueromo va'orahore bahijarue uhu jöhoje.

¹⁶ Röhu iro buno'iraejë'iroho bogo hevö gagoroho o maratu ahariroho gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuëjo ae osare rovë'oho ajivëvoröhego. ¹⁷ Nasi jö bëhoho rabe rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe ma-va'orahoro jio'a'ajëjo. O rabe rabe subivëhajoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo.

¹⁸ Èhuni naehu jövaje jöho avo'avoho herëjo. Ajile jö javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu bae'a'anuëjo. O bogojavë'oho ma-döëremu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo.

Iesuale vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

¹⁹ Èhi uëvamu iae Iesuale vëmohu'o ö ömo'ömo'u'o jaburo rovaraje. Rueromo gavareje ae aho'obëhe tagavoromo öroho rarovë'ëro hu jiajiroho bogo rue varijënoho jëvamu. ²⁰ Bogo rue varijënoho jëvamu gagorovo aëro Iesu uavareje: Jasi vëmohu'o ö ömo'ömo'u'o ja ga'i nimoromo amonö riravarüëjo. ²¹ Riravarüëjamu Iesuro ë aribövioho uhu'e uëvadeje: Iae hejajëjo. Röhu ae magonahe rahu God-are jö heromo ejahë'oho èhuro ë aribövioho nasi vëme ö ömo'öme jioruomajëjo.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

²² Èhi ë'ë'ëro iae Iesuro hesi ijorajoho jabu'o gemu mae boat-re ajio hijadeje. Hiromo uëvadeje: Ruehego no e'u ioni gönö va'arëjo. Va'arëromo ri'öromo va'areje. ²³ Ri'öromo va'aroho va'oromo Iesuro niavadeje. Niavamu gavë'i buru börömëro e'ure rovadeje. Bure rovamu jovëro hasaromo boat gagore abueromo irijiomoromo diruvëvo'ië'adeje. ²⁴ Diruvëvo'ia'amu gavë'i Iesuale ijorajoho jaburo va'o Iesu ioromo uavareje: Asë'e Tisa vuovavuo'ië'ajëjo. Vuovavuo'ië'ajëjamu ri'öromo burohu'o hasajaje jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu buru rovadoho barë'i jovoho u'uhadeje. ²⁵ U'uhamu gagorovo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabëni bogo ma uehorovevarujëjo. Èhi'amu rueho jaburo tiöromo juhuonivoromo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

Satan-are a sisë aho'obëhe ae gemu hesirire jioruomamu Iesuhu rarovö'ö'amade jöhoje.

²⁶ Èhi'amu Iesumëro e'u döre va'adoho va'o Gergesa sa'are va'o baboro bejareje. Galilee sa'aho nume e'u ioni gönö

jio'i Gergesa sa'aho ruhe ioni gönö jiadeje. ²⁷ Gergesa sa'are va'o baboro bejamu gagorovo amo raje ae gemuëro rueromo Iesu birohadeje. Ëaho aru'aho sisë aho'obëhëro dëre abue'amamu simane huotorovë'e jiadeje. Niögu rumo'e ma-dë'ahobatëremu majae ëgobövie hibe rovë'e jiadeje. Os- aroho bogo hi'i guavo'amarue munë gagoremu hinövadeje. ²⁸ Hijë'ëro rueromo Iesu garomo jö'e dadovoromo Iesuare hörü bëhire ague aho hiromo ma-darugo'o uvadeje: Iesu ja God dö mare hijaje a hesi Harihe javajëjo. Ja rabëni sihusihuego'i rovane höjo. Vuonugevëjo. Nadi huë sisëho vi'ehoho bojemëjo. ²⁹ Vi'ehoho nadi bojemijë uvade hesi bëhoho urimë'i aru'aho sisëhuro höröjörö Iesuro uavë'ego ëhuni uvadeje. Röhu urimoho ë aru'aho sisëhuro hu baenövadeje. Bae'ego aëro hu avoho mueberomo hesi övoho höröho tövaho'amonövareje. Tövaho'amo'ego ö'oho tarivo ruruhö'öromo aru'aho sisëhuro hesi uhure jië'ëro ua'ego a rumo'e sa'are va'onövadeje. ³⁰ Ëhi ë'onövë'ëro Iesuro uavadeje: Jasi ihoho rahuo höjo. Rahuo höjamu uavadeje: Nasi ihoho Siriehu Bimuvanövë'oho jevajëjo. Huhu ëhi uavade hesi bëhoho a sisë aho'obëhe siri va'ëne hesi dëre abue'amë'ëro jië'ëro ëhi uavadeje. ³¹ Ëhi'amu ë dë uhure sisë ariböviohuro Iesu ëninamiromo uaruomadeje: Nadi uönego no sisëroho revol'irarëjo.

³² Röhu mahe aho'obëhe aruhëre dahoru ahore gemuoro ie ue'ahamu gagorovo dëre sisë ariböviohuro Iesu uaruomadeje: Uövüego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohëjo. ³³ Ëhuro va'ohë uëvamu hejë'i rue sisë ariböviohuro ë a hesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro va'o baradore rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³⁴ Vuovamu gavë'i mahu muebe'amarue ariböviohuro huruomoromo amo börömore amo ininore jöho majëhibe va'areje. ³⁵ Jöho majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe rueruomadeje ga'iro diehi jiego. Iesuaro rueromo gavareje aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade aho simanoho mae jio'ego niöge ba'amë'e Iesuare hörü bëhire hijamu. Ëhi gagorovo juhuonivoruomadeje. ³⁶ Juhuonivamu Iesuhu mu vaejamu gavare ariböviohuro uëvareje: Sisë ariböviehu dëre abue'amade aho Iesuro ëhi ajami'ego marëhijajo. ³⁷ Marëhijajamu Gergesa sa'a rajoho jaburo heromo sisë maro juhuonivë'ëro Iesu uavareje: Nosi sa'aho vuonugo'i va'ëjo. Vuonugo'i va'ëjamu Iesuro boat-re ajiomoromo

sionëro vuonorö'ö va'ie'adeje. ³⁸ Va'ia'amu aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade ahuro Iesu uavadeje: Na ö'lo ja'lo hi'i negajëjo. Negajëjamu Iesuro nijio'iraeromo sionëro nugö'öromomo ³⁹ uavadeje: Bogo rue'a'anuëjo. Sionëro jasi amoro va'oromo uënëjo: God-ro ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo. Ëhi uavamu rue ahuro va'oromo amo börömojho jöe majëhibe juvo barëjadeje. Majëhiromomo uëvadeje: Iesuro ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

⁴⁰ Ëhi'amu Iesuro boat-re vuonorö'ö rueromomo ve e'u ioni gönö rovadeje. Rovamu ae aho'obëhe hu muebejë'ëro gavare rovamu gagorovo nimorohoromo rajahiruomadeje. ⁴¹⁻⁴² Rajahiruomamomo iae ae gemu hesi ihe Jairus-ro rovadeje. Jairus hu God rajahijarue osa muebejaje ae jiadeje. Röhu hu aboje ihevae gemu jiadeje. Abojoho vadune aho'obëhe 12 rabu'e jiadeje. Amomo guomo'ie'adeje. Guomo'ia'amu gagorovo Jairus-ro rueromomo Iesuare höru bëhire ague aho hiromomo dinamiromomo uavadeje: Nasi osaro rueromomo nasi abojoho ajamëjo. Ajamijëjamu hegorovo Iesuro hu'o va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe hu'o gemuore ëhi tatijiomobe va'areje.

⁴³ Tatijiomobe va'amu gagorovo iae magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i ëhi jiemu jiobe va'adoho vadune aho'o 12 barëjë'e jiadeje. [Hesi ijo baje doctor jabesi örire bu'ö barëjadeje.] Röhu ajami'iröhoho bogo eni jëvë'ëro ëhi jiemu jiadeje. ⁴⁴ Ëhi jiemu jië'ëro ë magonahohuro Iesuare dejonö rovadeje. Rueromomo niögu vituoho rëhamu gavë'i kö rovadoho ijoho bogo rovadeje. ⁴⁵ Ijoho bogo rovamu Iesuro ae uëvadeje: Ja rahuaro rëhevane höjo. Rëhevane höjamu hegorovo ae aho'obëhe uavareje: No bogo rëhavë'e javuajëjo. Rëhavë'e javuajëromomo Peter-ro uavadeje: Tisa ja rabëni ëhioho uövuanuëjo. Ae aho'obëhe jasi bëhire jiji-horomo tatijiomavaruëjo. ⁴⁶ Tatijiomavaruëjamu uëvadeje: Iae aëro rëhevade höjo. Na hejajoho nasi darugoho ae ajëmi'i gö va'ë'e jiavajëjo. ⁴⁷ Va'ë'e jiavajëjamu ë magonahohuro garomomo uvadeje: Naehu Iesu niögure rëhodoho bogo subivo varijënoho jëvajë uvoromomo juhuonivadeje. Juhuonivoromomo butubutumobe rueromomo Iesuare höru bëhire ague aho hi-jadeje. Ague aho hiromomo ae aho'obëhe jabesi nunire Iesu uavadeje: Na ëhi marëjevojöro negamu ëhuni rëhavode höjo. Rëhavamu ëhuro ma-burëro marëjevade höjo. ⁴⁸ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Abojëjo. Jero na mae uehorovevamomo ëhuro marëjavë'e höjo. Vaevë'e va'onëjo.

49 Iesuro ëhi uavamu gavë'i ae göëro Jairus-are osare jioromo rueromo uavadeje: Jasi abojoho mami'e guomë'e hõjo. Ëhuni mino'e tisaho u'uoho bojamëjo. 50 Mino'e u'uoho bojamëjamu Iesuro mu'õjahiromo Jairus uavadeje: Nadi juhuonivo'i mae uehorovonëjo. Ëhi jië'ohuro jasi abojoho i'ovo'ajëjo. 51 I'ovo'ajë uanugoromo Iesuro Jairus-are osare va'oromo Peter John James magonaho harihu hesi vëmu vavu'oho ëho jaburo hu'o va'ojõro uë'i a ioro'ioroho nijio'iraejëvadeje. 52 Nijio'iraejëvonugoromo osare va'oromo gavade ae aho'obëhe magonaho hesi jöëni nierusuburu'e bamoromo jabesi muo'amorovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Nadi nierusuburu'e bamohëjo. Ëmagonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. 53 Ma-niavajëjamu hegorovo rueho jaburo garomo uvareje: Magonahoho iae mae guomë'e hõromo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. 54 Ijo'ijahamu Iesuro va'oromo magonaho hesi övore ma'enoromo ma-darugo'o uvadeje: Bësu ri'õjëjo. 55 Ri'õjëjamu magonaho hesi aru'ahohuro vuonorõ'õ rovamu hejë'i ma-burëro ri'õjadeje. Ri'õjamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Ie bojamego ijajo. 56 Ëhi'amu vëmu vavu'oho tiõjëvadeje. Tiõjëvamu Iesuro uëvadeje: Naehu vaejode muoho nadi aho uërëjo.

9

Iesuale ijoraje 12 jabuhu va'oromo mu vaerõhego Iesuhu rëmõ'õjade jõhoje.

1 Iae Iesuro hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ro gemuoro gagovohëjo. Gagovohëromo rovamu uëvadeje: Jemëhu mu vae'irarijohuni nasi darugoho bojëmijajëjo ëhuro jemëro Satan-are a sisë a dëre jio'amë'oho raro'õ'õ'amoromo guomo guomo'e aribövioho ajëminõvo'irarijego. 2 Ëjõho darugoho bojëmijë'e jevaje ëhuni va'oromo God-hu bõrõme namiromo muebejëvaje jõho majëhibe guomo guomo'e aribövioho ajëmibe jijihorëjo. 3 Ëhi uëromo uëvadeje: Va'ië'iroho bõvioho bise'oho nadi ujuohorëjo. Ha'itoho esõho iruno'oho ijo bajoho nadi ujuohorëjo. Niõgoho nadi göho ujuoho'i ma-gemu ruohoromo jijihorëjo. 4 Amo göre göre va'oromo aehu di osare raromõjõro uëvamu va'o raromë'oho ëhuremu raromoromo va'onõvorëjo. 5 O di amore ariböviehu jemesi örire nu huodëgë'oho amoho nugo va'irõgoro jabesi sa'a hesi tohotohe jemesi hõru hitahire jiajoho sa'aro riremo va'ego ë amo rajohuro garomo uvo'irarëjo: No sisë ë'ë'e javuajëjo. 6 Ëhi majëhijamu hegorovo Iesuale ijorajoho jaburo ri'õromo

va'areje. Va'oromo jö maho majëhibe guomo guomo'e aribövi jabesi sinoho ajëmibe ame aho'o jijihareje.

Herod-hu Iesuarë jö heromo dadivade jöhoje.

⁷ Iae Galilee sa'are a böröme Herod-ro hejade uvoruomamu: Iesumëro ëhi jië'e mu masije vae'amë'e hö uvavamu hegoroovo Iesuarë jöho uehorovoromo uvadeje: Diehi'oromo ë'ajëjo. Ëhesi bëhoho hu hejadeje a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu John bapataeto vaenövade ahuro guomoromo ri'öjë'e höjo. Ëhu'ëro ëhi jië'e muoho vae'amaje höjo. ⁸ O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu mami'e hijade ae Elijah-ro rovë'ëro ë'ajëjo. O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Mami gö'e jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho röhu gemuëro i'ovoromo ri'öjë'ëro ë'ajëjo. ⁹ Ae göëro göëro jöe gö gö ëhi atavamu hegoro Herod-ro dadivamu uvadeje: Nani ë aho bogo John-hu höjo. Mami'e na John-are sönöho tariojahode höjo. Röhu ë mu masijo vae'ego aehu garomo ato'ego na hejajoho ë iaho rahuo höjo. Ëhi uvoromo Iesu ga'i nimadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

¹⁰ Ëhi'amu apostle ömo'ömohuro vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: No ëhi ëhi ë'oromo rovere höjo. Rovare höjamu Iesuro søjëvoromo Bethsaida amore jabesi sivue raromol'i va'areje. ¹¹ Bethsaida jabesi sivue raromol'i va'i va'amu ae aho'obëhe ë jöho heromo rueruomadeje. Rueromo birohoruomamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Iae mae rovë'e jëvaje uënugoromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöho majëhiromo guomo guomo'e aribövioho ajëmijadeje.

¹² Ëhi'ujuvo majae garobo'e bamamugo hesi ijarahë 12-ho jaburo rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. Ëhuni ave aribövioho rëmö'öjego ave bëhire amo masijore amo ininore va'oromo ie nahoromo ue'ahoromo momorö'ö'irarëjo. ¹³ Momorö'ö'irarëjamu uëvadeje: Bogajo. Jemëro iruno'oho da'uojëhirëjo. Da'uojëhirëjamu uavareje: Iae mae höjo röhu no ie övo gö mine visue niö'i ëhemu javuo'i gö bogojavuajëjo. O na ja uöromo ë'anuëjo noro va'oromo ave ariböviohuni ie imo'amojöro. Ae aho'obëhe jië'ëro no bogo eni javuajëjo. ¹⁴ Ëhi uavare hesi bëhoho ama'e aho'obëhe 5,000 rabu'e ë raromë'ego ëhuni uavareje. Ëhi uavamu Iesuro hesi ijarahë ömo'ömoho uëvadeje: Uëvego 50 50 rabu'e hahagu hahagu gagovoromo ëhi raromobe va'arëjo. ¹⁵ Raromobe va'arëjamu rue ijarahoho jaburo uëvamu ae aho'obëhe ëhi raromobe va'oruomadeje. ¹⁶ Ëhi raromobe va'amu gagorovo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ëho Iesuro

ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijarahö ömo'ömoho i'imëmijamu suvuorëmijareje. ¹⁷ Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijarahöho jaburo vitu vituohö gagovoromo esöe aho'obëhe 12 aego'amareje.

Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jöho Peter-hu jövade jöhoje.

¹⁸ Ëhi'amu Iesuro huro hesi sivue parie vaejamu evare hesi ijarahöho jaburo hu'o raromareje. Raromamu gagorovo uëvadeje: Na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoruomaje höjo. ¹⁹ Diehi atoruomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Mami gö'e jö God-aro baeromo majëhinövarije aribövioho röhu jero gemuëro i'ovoromo rovë'e javajëjo. ²⁰ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. Diehi ataruje höjamu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Ja God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijanue aho javajëjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

²¹ Javajëjamu Iesuro jöho darugo'o majëhiromo uëvadeje: Ëjöho nadi aho huruohö majëhirëjo. ²² Ëhi uënugoromo uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro hesi A Maho naro vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ejöjo. Jew rajo a duvaho ömo'ömoho priest masijohö Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövioho ëho jaburo na bijönegoruomo'ajëjo. Bijönegoruomo'iramu aëro anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo.

²³ Iesuro hesi ijarahöho ëhi majëhinugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ae rahuarö nasi ijore ijore juvo'i nimë'ohö jasi sinehu nimajohö nadi uehorovo'i vae majae uvonëjo: Iesure jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'ohö iae hesi hö uvoromo korosi hesi i'uohö bangiöjomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²⁴ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'ohö ijonöho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöëni guomë'ohö ijonöho maro hi'a'anuëjo. ²⁵ Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae barë'i röhu arijo'arije ijumorovë'ohö o sisërërovë'ohö na ja ëhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. ²⁶ Ëhesi bëhohö ae rahu nasi jöëni o naehu majëhijaje jö hesi jöhuni javojëgë'ohö u'emu God-are A Maho naro nasi ajohu'o nasi Vavu hesi ajohu'o anera maemu jië'e jabetesi ajohu'o

rue'iramu evare nani javojimoruomade ariböviohuni javojego'ajëjo. ²⁷ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë a ioro'ioire ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo God-hu böröme namiromo muebejaje ajoho ga'a'arujëjo.

Iesuale nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

²⁸ Ëhi uë'nugoromo hurae gemu barëjamu Iesuro Peter John James ëhi söromo God-are örire jöe jövo'i dahorure ajiomadeje. ²⁹ Ajiomoromo God-are örire jöe jövamu Iesuale nu ano'oho gorosovoromo ma-mabëhe jio'i hesi niögoho majaehu bamajëhi ëhi ajivo avohadeje. ³⁰⁻³¹ Ajivo avohamu gavë'i iae urimë'i arinövare ae niö'i Moses'o Elijah'o ma-majioho aji mare rirarovoromo jabu'o Iesu'o jöe atareje. Atoromo God-hu nimaje mu Iesuhu vaeromo Jerusalem guomoröhe jöho atareje. ³² Atoruomamu Peter-mëro nunëhëgamu momorö'ö uro'amareje. Momorö'ö uro'amë'ëro ri'ö'i gavareje Iesu aji'ere namilego ë ae niö'ioho jabu'o ë rirarovamu. ³³ Rirarovoromo Moses'o Elijah'o Iesu nugo va'ia'amu gavë'i Peter-ro Iesu uavadeje: Tisa no ave raromaruoho iae mae höjo. Uövuego no javu harihe niö'i gemu vae'amarëjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. Peter-ro bëhoho bogo avoho uehorovë'e ë jöho ëma jövadeje. ³⁴ Jövamu gavë'i suëro rueromo aegëhadeje. Aegëhamu Peter-mëro gavare Iesu Moses Elijah suëro numëvamu gagorovo juhuonivareje. ³⁵ Juhuonivë'i hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihe naehu baejode aho höjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo. ³⁶ Ëhi uvavamu hejë'i gavareje Iesu hesi sivue namijamu. Ëhi gavë'ëro Peter-mëro rabe rabe gavaroho subivëhoromo aho bogo majëhijareje u'emu majëhi'iröhëro.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

³⁷ Ëhi ë'ë'ëro sisonuvamu gagorovo Iesu o hesi ae niö'i gemu dahorure abuejareje. Abuejamu gavë'i ae aho'obëhe rueromo Iesu birohuruomadeje. ³⁸ Ae aho'obëhe ro birohoro röhu ae gemuëro ma-darugo'o uvadeje: Tisa huë baejevoromo nasi harihoho ro gavëjo. Na aboji harihu'e bogojevo'i avehuremu gemu jevajëjo. ³⁹ Röhu Satan-are a sisëro hesi dëre abueromo ijumahego aharihoho simane sisërëromo ma-majioho jö'e dadovoromo bijöbijövoromo övo'o hör'u'o ajiomoromo jö'onö obohu tatogo'e rovaje höjo. Obohu tatogo'e rovego a sisëhuro bogo burëroho hörö va'i sino haho'oho ijumahojuvo u'uhego evare höröromo va'aje höjo. ⁴⁰ Ëhi ë'i hijë'ego naro jasi ijorajo ömo'ömo

uëvode hōjo: Aru'aho sisēho rarovō'ōhego va'ajo. Ēhi uëvamu rarovō'ō'i è'o gavaroho bogo eni jëvade hōjo. ⁴¹ Bogo eni jëvade hōjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovo'i jõe gö gö ëma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'o'ho hiromo jemesi mu sisēho garomo manunëro ga taemobe va'ejëjo. Jemesi uehoro sisëhuro na u'uhevajëjo. Jasi harihoho avehuro barovego na gavōjo. ⁴² Gavōjamu ë harihoho rovamu gavë'i Satan-are a sisë dëre hijadohuro dë vövöbajo'o'ho ijumahamu simane sisërëromo sa'are darugo'o behumorovoromo bijöbijövoromo övo'o hörü'o ajiomadeje. Övo'o hörü'o ajiomamu gagorovo Iesuro aru'aho sisēho rarovō'ōjamu marëjadeje. Marëjamu Iesuro aharihoho baeromo vavuho sionëro bojamijadeje. ⁴³ Bojamamu ae aho'obëhe God-are darugo bërömo'ho garomo jõe barëjëvadeje.

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

Ae aho'obëhe Iesure mu masijoho aho'o uehorovoromo jõe barëjëvamu gavë'i Iesuro hesi ijarahö ömo'ömoho majëhiromo uëvadeje: ⁴⁴ Ave jöhuremu avoho hehëjo. God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'iramu baejevoruomajëjo. ⁴⁵ Ēhi uëvamu hejareje röhu jö bëhoho dadivëvadeje. Subivëhë'ëro bëhoho bogo gavareje. O ua ga'iröhoho juhuonivareje.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo bëröme jiaje jöhoje.

⁴⁶ Ēhi'onugoromo ë ijarahö jaburo jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Iesure ijarahö ömo'ömoho di aho bërömo'ho javuajëjo. ⁴⁷ Bërömo'ho javuajëjamu Iesuro jabesi uehoroho garomo aharihe gemu baro hesi bëhire nugamu namijadeje. ⁴⁸ Namijamu hesi ijarahö ömo'ömoho uëvadeje: Ae rahu aviëhi jië'e aharihoho nasi ihore rajahiromo baejë'o'ho ëhuro na'o rajehiromo baejevoruomaje hōjo. O ae rahu na rajehiromo baejevë'o'ho ëhuro remö'ōjamu rovode ahu'o rajahiruomaje hōjo. Ēhesi bëhoho jemesirire di aho bise'o jiajohö God-hu gavajohö ëhi jië'e aho bërömo'ho hōjo.

Ae rahu jemë'o bogo iro muorovo'e vaejë'o'ho jemë'o gemuore jiaje a hesi jö Iesuhu jövadohoje.

⁴⁹ Ēhi uëvamu John-ro ri'öromo uavadeje: Tisa no gavare hōjo ae gemuëro jasi ihoho uvoromo aru'aho sisë a jabesi dëroho rarovō'ōjëvamu. Rarovō'ōjëvamu garomo röhu gavare hu bogo no'o juvaje aho jiamu gagorovo uavare hōjo: Vuonugëjo. ⁵⁰ Vuonugëjamu Iesuro uavadeje: Nadi

ëhi jië'oho ë'orëjo. Ae rahu jemesi örire bogo bijönimë'oho ë aribövioho jemesi aemo'aeme jioruomajëjo.

Iesuhu Samaria sa'are amore ro hi'ia'amu amo rajehu hesi öri ahare jöhoje.

⁵¹ God-hu Iesu uavego ö'idöre ajiomo'iröhe majaho dunovamu gagorovo Iesuro uehore gemu baeromo uvadeje: Iae na Jerusalem ajiomo'ie'ajëjo. ⁵² Ëhi uvoromo ae rëmö'öromo uëvadeje: Jemëro urimo va'irarijoho Samaria sa'are amo göhuro va'oromo amo rajoho uënëjo: Nörö ö'a'ajëjo. Ö'a'ajëjamu hegoro rueho jaburo va'oromo amore suorovareje bövie bise'e Iesuni avohahoröhëro. ⁵³ Suorovamu ë amore ariböviohuro uvoruomadeje: Jerusalem amoho sisë jië'e Iesuro ë amore va'i rovajëromo ëhuni Iesuhu jabesi amore hi'iröhoho ahoruomadeje. ⁵⁴ Ahoruomamu gagorovo Iesure ijoraje James'o John'o jaburo Iesu uavareje: Tisajo. Na ja nagajëjo noro uavego vënëro ö'idöre jioromo ruvebiromo ë amo rajoho ravëvojöro. ⁵⁵ Ëhi uavamü hegoroovo Iesuro huotorovoromo James'o John'o uëvadeje: Bogave ëhioho uvo'irarijëjo. ⁵⁶ Ëhi uënu goromo ame göro va'areje.

A ioro'iorehu Iesure ijore ijore jijihö'ia'amu Iesuhu majëhijade jöhoje.

⁵⁷ Örire va'oruomoromo ae gemuëro Iesu uavadeje: Ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. ⁵⁸ Juvonövo'ejöjamu Iesuro uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'o majehu sa'a gagore röho avohoromo mare raromaruoho iae jiajëjo. Je'o ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajëjo. A'i God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nörö'o hibe juvë'oho mae hibe juvo'ejöromo nasiroho ruenëjo. ⁵⁹ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro ae gö uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvëjo. Juvëjamu ruehuro uavadeje: Iae mae höjo röhu uevego na nimo vuonorö'ö va'oromo nasi vavuoho guavoromo hujeji evare jasi ijore ijoroho juvo'iröjo. ⁶⁰ Juvo'iröjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Vuonugego vuovo örire jijiharue ariböviohuro jabesi aribövioho guavo'amo'irarëjo. A'i jero va'oromo God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho majëhibe juvonövonëjo. ⁶¹ Ëhi uavamü ae göëro Iesu uavadeje: Bada iae na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. Röhu uevego na urimo va'oromo nasi aganohe jejëmiromo rueromo evare jasi ijore ijoroho juvo'iröjo. ⁶² Juvo'iröjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Röhu aehu aevoromo mu ravoromo vuonorö'ö uherihobe

ravobe va'ë'oho hu muoho bogo avo'avoho ravaje hōjo. Ëhesi bēhoho ja uehoro niō'i baejē'oho ēhuro God-are aji'e ōri ari'o hesi mu vae'iranoho bogo eni javo'ajējo.

10

Ae aho'obēhe 72 jabuhu va'oromo mu vaejōro Iesuhu rēmō'ō'irōgoro jō majēhijade jōhoje.

¹ Ëhi ë'ë'ëro Badaro ae gö aho'obēhe 72 baejēvoromo rēmō'ōromo uēvadeje: Naehu juvo'irode ë amoro amoro ēhuro jemēro ae niō'i niō'i urimo va'orējo. ² Ëhi uēnugoromo uhu'e uēvadeje: Ae aho'obēhe nasinō sō rue'irōhoho ēho mure iruno'e gagovo'irōhoho va'ēne hōjo. Mure gagovo'irōhe iruno'oho bövi mae jio'i gagovarue aribövioho no ma-gemu gemu javuajējo. Ëhuni mu Arijo'oho ëninamiromo uarego huro ae gö'o rēmō'ōjego mure rueromo ajamuiromo iruno'oho gagovo'irarējo. ³ Jemēro va'orējo. Rōhu gavē'iajo. Naro rēmō'ōjego jemē vaev'ēe sheep harihunō'e vörō'e miehu jioruomajire va'iē'arujējo. ⁴ Monioho esōho hōru sinoho nadi ujuoho va'orējo. Ōriroho nadi ae gö gö jabesi ōriroho jejēmibe va'oromo ōrisanuoho ë'orējo. ⁵ Jemē ae gö jabesi osare va'iē'iroho urimo jejēmiromo uēnōvorējo: Ave osare aribövioho huē mae baerējo. ⁶ Huē mae baerē'iramu God-are huē ma bae'i nimaje aho ë osare hijē'oho iae huē mae bae'a'ajējo. O God-are huē ma baerōhoho bijōnimoruomē'oho uērējo: God-are huē ma jō uēvodoho vuonugajējo. Ëhu'ëro bogo bae'a'arujējo. ⁷ Nadi osa göroho göroho momorō'ōbe va'i ma-osae gemuoro raromoromo ie jove rabe i'imēmijē'oho ēho ue'ahorējo. Jemēhu jabesi iruno'o o jovo ue'ahē'oho iae mae hōjo rabēni jemē jabesi mue vae'iē'ëro. Ëhesi bēhoho ae rahu mu vaeromo mana baejē'oho iae mae hōjo. ⁸ Jemē di amore va'o suorovamu jabuhu huē baejēvamu gavē'ohuro ie rabe rabe i'imēmē'oho ēho ue'ahorējo. ⁹ Guomo guomo'e aribövie ë amore raromē'oho ajēmīrējo. Amo rajoho jōe majēhiromo uērējo: Avevejō'oho God-ro bōrōme namiromo jemē muebejēvo'iē'ajējo. ¹⁰ O jemē di amore va'o suorovamu jabuhu jemē bijōnēgē'oho amoho nugo va'irōgoro amoro jijihoromo jōe majēhiromo uērējo: ¹¹ Noro jemesi bövioho bise'oho riremi'ōromo jemesi amore sa'a hesi tohotohehu nosi hōrure aegadoho no va'i ēhu'o riremo va'ejarējo ēhuro jemē garomo uvo'irarijego: No sisē aribövie javuajējo. Rōhu ave jōhu'o avo'avoho uehorovohēre. God-ro bōrōme namiromo aevoromo jemē mabēhe muebejēvo'iē'oromo vuonugē'e hōre. Ame gö gö jemesi jō bijōnimē'oho

ëhi majëhinövorëjo. ¹² Naro jemë uëvajëjo: God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom amo rajo jabuhu i'u baeröhoho ëho ma-jianovo'i a'i jemesi jö bogo eruomaje aribövioho jaburo i'u börömo maho baeruomo'ajëjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövadohoje.

¹³ Chorazin'o Bethsaida'o amo rajohumë vaevë'oho sisëro revo hesi jëvajëjo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejogo garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Tyre amore o Sidon amore vaejogo ga'ibejarëjo mami'e jabesi sisëni huë vavaene baeromo niögu sisë io'amoromo uonëro buerovoromo raromoromo uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeruomo'ibejajo. ¹⁴ God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. ¹⁵ Röhu Capernaum amo rajohumë jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje höjo: Nosi ihoho ö'idöre ajiomo'ajëjo. Bogo ëhioho jio'i sa'aro be'a'ajëjo.

¹⁶ Röhu nasi ariböviohumë ae rahu jemesi jö ejëhë'oho nasi jöhu'o ejeharue höjo. O ae rahu jemë juahëmijë'oho na'o juahemijarue höjo. Ae rahu na juahëmijë'oho remö'öjamu rovode ahu'o juahamijarue höjo. Hesi ae 72-ho ëhi uëngoromo rëmö'öjamu va'areje.

Ae aho'obëhe 72 jabuhu Iesuarë mu vaenugoromo vuonorö'ö rovarë jöhoje.

¹⁷ Va'ë'ëro ë ae aho'obëhe 72-ho jaburo nimorohë'i vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: Bada mue aho'obëhe mabëhe vaebe jijihë'ëro rovaruëjo. No jasi ihore uëvamu Satan-are sisë ariböviohuro ejahuoromo suorovo va'oruomade höjo. Ëhi jië'e muoho ëhu'o gavë'e javuajëjo. ¹⁸ Gavë'e javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Satan-are aribövieuu jemë ejëhare hesi bëhoho naro gavode höjo Satan-are vöröe barëromo baderehu baderivajëhi Satan ëhi ö'idöre jioromo berovamu. ¹⁹ Iae nasi mu vae'irarije darugoho bojëmijë'ëro ëhuro jemëro vörö'e sigobohu'o niani'öhu'o hörëro taemo'amoromo Satan-are vöröho aho'obëhe ruahö'ö'amo'arujëjo. Ëhi ë'iramu bövioho bise'oho jemë bogo ijumëvo'ajëjo. ²⁰ Iae ëhi höjo. Röhu Satan-are aribövieuu jemesi jö ejëharuoho ma-jianovë'e jiaje nadi uehorovo'i a'i jemesi ihe ö'idöre jajivë'e jiajoho ëho uehorovoromo nimorohorëjo.

Iesuhu nimorohade jöhoje.

²¹ Ēhi uēromo evare majare Iesuro God-are Aru'aho hesi huē maho baeromo nimoroho avohadeje. Nimorohoromo God uavadeje: Apo ja ō'idōrohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajējo. Naro jasi ōrire huē mae uavajējo. Rabēni hesi bēhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bōvie bise'e ga barējē'e javuajē uvamu gēgorovo jero jasi jōho jabesi ōrire subivēhē'e javajējo. A'i gavane bogo gavē'e aribōviahuro bogo dōroho bamorovo'i jōho he'i nēgamu gēgorovo jero jasi jō bēhoho rōjēhijē'e javajējo. Apo iae mae hōjo. Jero jasi nimoromo ē'ane hōjo.

²² God ēhi uanugoromo ē aribōvioho uēvadeje: Nasi Vavuo-huro jōe aho'o bojemiijē'e hōjo muebe'irodego. Vavuo-huro gemuēro Harihoho na avoho gevaje hōjo. Harihoho naremuēremu Vavuocho avoho gavaje hōjo. O Harihu naehu di aribōvi rōjēhi'i negē'ohuro ēhuro ē aribōviahuremu rōjēhijego jabu'o Vavuocho gavarue hōjo.

²³ Ēhi uēvē'ēro Iesu'o hesi ijarahoho jabu'o jabesi sivue raromoromo Iesuro hunuorovoromo uēvadeje: Jemē mu maho gavarujēro jēvē'ēro ēhu'ēro jemē mae jēvajējo. ²⁴ Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Jemēhu gavaruje muoho o hejaruje jōho urimē'i jō God-aro baeromo majēhinōvare aribōviohu'o sa'are a masijohu'o aho'obēhe jaburo nimoruomade hōjo garomo he'iro. Rōhu bogo garomo heruomade hōjo. Rōhu God-ro jemē ajēmijē'ēro ēho gavaruje hōjo. Ēhu'ēro jemē huē mae baejē'e jēvajējo.

Sa'a gō rajehu sa'a gō rajo ajamade uhu jōhoje.

²⁵ Ēhi'amu gagorovo Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijaje ae gemuēro Iesure dēho bijioho ga'irōgoro ri'ōromo uavadeje: Tisajo. Na diehi'oromo ioro'ioremuoho maroho hi'ejōjo.

²⁶ Maroho hi'ejōjamu Iesuro uavadeje: God-are surire jōho diehi jajivē'e hōjo. Ja uehorovanuoho bēhoho diehi hōjo.

²⁷ Bēhoho diehi hōjamu ruehuro uavadeje: Jasi dē vōvōbajo'e aru'ahe daruge uehore aho'obēhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminējo. O jō gōho jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuēhi jasi ae gemuoho ēhi rajahinējo. ²⁸ Rajahinējamu Iesuro uavadeje: Ja jō mae jōvanuējo. Ēhi ē'ē'oho ēhuro ja maro hi'a'anuējo.

²⁹ Hi'a'anuējamu rue rōjēhijaje ahuro hesi ihoho mae jiojōro nimamu Iesu uavadeje: Rōhu nasi ae gemuoho rahumē hōjo. ³⁰ Rahumē hōjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae Jew raje ae gemuēro Jerusalem jioromo Jericho amore abueliē'ade hōjo. Ōrire abueromo nume vajiohu'e aribōvi jabesi ōvoro va'ade hōjo. Ōvoro

va'amu guduamoromo niögoho maho sisëho vajiohëro ujuohahoromo sa'ijosa'ijovoromo gavare guomo'ia'amu gagorovo nugo va'are höjo. ³¹ Va'amu gagorovo priest-ëro ijonö örire ruvebijade höjo. Ruvebi'i gavade aho raromamu gagorovo iosiramiromo öri ioni gönö va'ade höjo. ³² Ëhi'amu Levi raje God-are mu ajamaje ahuro ëhi gemuoho ë'ade höjo. Ruvebiromo bëhire va'oromo aho ërimahonugoromo öri ioni gönö va'oromo iosirami va'ade höjo. ³³ Va'amu gagorovo sa'a gö raje ae gemuëro örire ruvebijade höjo. Hu Samaria sa'a raje jemëhu nu huodëgaruje sa'a raje ae gemuëro ruvebijade höjo. Ëho rajëro ruvebiromo Jew rajoho birohade höjo. Birohoromo gavade raromamu gagorovo huni vavaenimade höjo. ³⁴ Vavaenimamu va'o garomo nemo'amade sagohore ninugu'e osohu'o wine jovo osohu'o otehahoromo muohaho'amade höjo. Muohahonugoromo banigojiomoromo hesi mi dejore bamonugoromo hu'irae ba'obuejadoho abo öri jijihoromo momorö'öjarue osare rovade höjo. Rueromo hiromo aho avoho ajamijade höjo. ³⁵ Ajamiromo diroharëro sisonuvamu gagorovo Samaria rajohuro ajivë'e ijo baje niö'i jabesi uhure aho'o jië'oho baeromo osa muebejaje aho bojamiromo uavade höjo: Na va'ajëjo. Jero ave aho avoho muebenëjo. Monie gö'o bu'öjë'oho vuonorö'ö rueromo naro jaehu bu'öjane ë hesi manaho bojami'ejöjo. Ëhi'ade höjo. ³⁶ Röhu ja diehi uehorovanuëjo. ËJew rajohuro vajiohu'e aribövi jabesi övore va'oromo sisë birohade höjo. Sisë birohamu ae niö'i gemu ro hu gavare höjo. Göho priest-ëro göho God-are mu ajamijaje ahuro göho nu huodëgaruje sa'a gö rajohuro ëhi ro gavare höjo. Röhu di aho hesi ae gemuoho jiade höjo. ³⁷ Ae gemuoho jiade höjamu jögoru öri röjëhijaje ahuro uavadeje: Huë baeromo ajamijade aho hu hesi ae gemuoho jiade höjo. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Jero va'oromo ëhi jië'e muoho vaenövonëjo.

Iesuhu Martha'o Mary'o gë'i va'ade jöhoje.

³⁸ Ëhi uënugoromo iae Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o va'aroho va'o amore suorovareje. Suorovamu magonahe gemu hesi ihe Martha-ro Iesu uavadeje: Nasi osaro ro hijëjo.

³⁹ Hijëjamu Iesuro osare va'o hijadeje. Hijamu Martha-are öe Mary-ro ro Badare höru bëhire hiromo huhu jö röjëhijajoho hejadeje. ⁴⁰ Hiromo jöho hejamu gagorovo Martha-ro Iesuni bövie bise'e avohoromo bogo eni ji-amu nurunurumoromo Iesu uavadeje: Bada nasi öho na remö'öjë'ëro nasi sivue mue vaeajëjo. Na ja nasi jöënioho bogo uehorovanuëjo. Uavego ro ajemajo. ⁴¹ Ajemajamu

Badaro uavadeje: Asë'e Martha-ajo. Jero mue aho'obëhe uehorovo'ego ëhuro nurunuruagajëjo. ⁴² Röhu ja mue gemu bogo baejë'e javajëjo. A'i Mary-ro mu maho baejë'e höjo. Ëmuoho no bogo aho'ejarëjo.

11

Noehu pari vae'iröhe öri Iesuhu röjëhijade jöhoje.

¹ Iae Iesuro hiromo God-are örire jöe jövadeje. Jöe jövoromo barëjamu gagorovo hesi ijorajoho gemuëro uavadeje: Bada God-are örire jö ato'iröhego John-hu hesi ijorajo ömo'ömo röjëhijadëhi jero no'o ëhi ë hesi öroho röjahuijëjo.

² Röjahuijëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Jemëhu God-are örire jö atë'iroho ëhi uarëjo:

Apo ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego ja gemu mae uehorovavo'irarëjo.

Jero böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego no jasi aharire gemu raromo'irarëjo.

³ Vae majae ioho bojamuibe va'ego ue'ahago da'uaguo'irajo.

⁴ Nosi sisëho uehorovoromo vuonugahuëjo

no a jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëharue jiaje.

Nadi vörö'eroho ramuö'öjago rireromavuo'irajo.

⁵ Ëhi uënugoromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uhu'e uëvadeje: Nani jemë ae gemuëro vahi riri'e aemo'aemo hesi osare va'oromo ua'a'anuëjo: Isiajo. Ie gö bojemëjo.

⁶ Nasi aemo'aeme gö örire juvë'ëro nasi osare ro hijajëjo. Röhu i bojami'irodoho bogojevajëjo. ⁷ Bogojevajë'iramu

nani jasi aemo'aemohuro osare raromoromo ua'a'ajëjo: Nadi nunëhoho iegëjo. Mami'e oje tugohoromo asisö'o'o

na'o momorö'öjë'ëro na bogo ri'öromo ajami'ejëjo. ⁸ Nani ëhi ua'a'ajëjo. Röhu naro jemë uëvajëjo: Nani hu bogo

uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi aemo'aemego ri'öromo ajami'ejö uvoromo ajami'i röhu heröhe jero biririvoromo

ua ga'i hi'iramu evare hu ri'öromo ja rabe rabe nimanuoho bojami'ajëjo.

⁹ Ëhuni na jemë uëvajëjo: Biririvoromo God ua garëjo. Biririvoromo ua gavë'oho ujuoho'arujëjo. Biririvoromo

nahorëjo. Nahë'oho biroho'arujëjo. Ojoho ano'anovorëjo. Ano'anovë'oho God-ro jiovëho'ajëjo. ¹⁰ Ae rahu ua

gavë'oho ujuohoruomo'ajëjo. Nahë'oho birohuruomo'ajëjo. Ano'anovë'oho ojoho jiovëho'ajëjo. ¹¹ Nasi jö hejarujoho ae

gö vavu ömo'ömo'e jëvajëjo. Jemesi harihehu uëvë'iroho:

Jovo mie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sar-
eramiro mo sigobu sisëho bojamirëjo. ¹² O uëvë'iroho:
Ugo une bojemego na ijö uëvamu hejë'iroho na jemë sar-
eramiro mo ögusuru une bojamirëjo. Bogajo. Jemë i mae
i'imami'arujëjo. ¹³ Jemë sisë aribövie jëvajëjo röhu jemesi
aboji harihu'o avoho suvuorëmi'irarije öroho iae gavaruje
höjo. Jemë sisë jëvo'i ö'idöre hijaje jemesi Vavuoho mae jiaje
jemëro uvorëjo: Hu maëro jië'ëro ae rahu ua gavë'oho nosi
Vavuohuro hesi Aru'ahoho iae mabëhe suvuoramui'ajëjo.

*Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu
rarovö'öjëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo
ëhioho ë'adeje. Ëhesi jöhoje.*

¹⁴ Ae gemu aru'aho sisë dëre jië'ëro bitare tövoromo
jöe bogo jövë'e hijadeje. Hijamu Iesuro aru'aho sisëho
rarovö'öjadeje. Rarovö'öjamu ë aho aevoromo jöe jövadeje.
Jöe jövamu gagorovo ae aho'obëhe tiöjëvadeje. ¹⁵ Tiöjëvamu
a ioro'iorohuro uarovareje: Beelzebul sisë a börömohuro
vöröho bojamijego ëhuro Iesuro a dëre aru'aho sisëho
rarovö'ö'amaje höjo. ¹⁶ A ioro'iorohuro nimareje Iesuare
darugoho ga'i diehi jië'e jiego. Ëhi nimoromo uavareje:
Bogo gavarue darugo'e muoho røjahuijego no gavarëjo
God-ro ja ajamego o bogo ajamego. ¹⁷ Ëhi uavamu
Iesuro jabesi sareri sarerioho gëromo uëvadeje: Sa'ae
gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho
barërovo'ajëjo. O agane gemuehu adovoromo jabesi
arijo'arije muorovë'oho sisërërovo'ajëjo. ¹⁸ Ëhuni Satan-ro
ri'öromo hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho
uehoroho muoho diehi'oromo biririvoromo nami'ibejajo.
Jemëro uvarujëjo: Sisë a börömohuro nörö vöröho bojamego
hesi sisë aribövioho rarovö'öjaje höjo. ¹⁹ Ëhi jië'oho na
jemesi ariböviohuro sisë a börömo hesi vöröho baeromo
rarovö'ö'amarue höjo. O diehi'oromo ë'arue höjo. Jaburo
uë'a'aruëjo: Sarerivarujëjo. Aho bogo sisë a börömo hesi
vöröho baeromo ëhioho ë'arue höjo. ²⁰ A'i naro God-are
darugoho baeromo raro'vö'amaje höjo. Ëhuni uvorëjo: God-
ro aevoromo böröme namiromo nosi örire muebejavuajëro
jië'ëro ëhu'ëro ë'ajëjo.

²¹ Biriri'e aehu bije tone bahiromo javuoho avoho mue-
bejë'oho hesi inömo inömoho ma-jiemu jio'a'ajëjo. ²² O ae
göehu rueromo javu arijo'o hesi biriri iosiramijë'oho javu ar-
ijo'ohuro uvo'a'ajëjo: Bije tone eni javajëromo hi'iramu rue-
huro osare rueromo arijo'oho guduumoromo ruahoromo
bijoho tonoho ujuohoniahiromo inömo inöme aho'o ujuoho

va'a'ajëjo. Vajiohehu ujuohadoho ae suvuorëmi'ajëjo. Naro Satan ëhi ruahö'öjaje höjo.

²³ Ae rahu bogo nasi a jië'oho ëho huro na'o muorovaje höjo. O na bogo ajemiromo nasi aribövi gagovë'oho ëho huro arua anumiae nugö'ö'amaje höjo.

Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo ijumade uhu jö Iesuhu jövadohoje.

²⁴ Röhu Satan-are mu ajamaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajëjo. Hiromo hörö va'a'ajëjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'iröhe röhohe nahobe juvojuvo bogo birohogorovo uvo'a'ajëjo: Na vuonorö'ö va'oromo hijode sionore röhu maho ë hi'ejöjo. ²⁵ Ëhi uvonugoromo vuonorö'ö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo ga'a'ajëjo dë vövöbajo'oho bibivoromo iogorë'e ma-mabëhe osa va'ëne jio'iramu. ²⁶ Ëhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisë aho'obëhe söromo rue'a'ajëjo. Ëurimore ro hijade aru'ahoho a sisë höjo. Ijore huhu sö rovade ariböviohuro hu iosiramiro mo jabumë sisë bëhi mae jioruomajëjo. Ëhu'ëro urimo sisë'i hijade aho ijönöho sisë bëhe hi'a'ajëjo.

Huë mae raromo'iröhe hesi jöhoje.

²⁷ Iesuro ëhi uëvamu hejë'i magonahe gemuëro ae aho'obëhe jabesi ririre jië'ëro Iesu ma-darugo'o uavadeje: Ja rahavoromo amu bojamijade magonahohuro maroho hijaje höjo. ²⁸ Maroho hijaje höjamu uavadeje: Ëho ma-jianovo'i a'i ae rahu God-are jö heromo ejahë'oho ë ariböviohuro mamaroho raromarue höjo.

Ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.

²⁹ Iae ae aho'obëhe Iesure bëhire ro tagavoruomadeje. Tagavoruomamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribövioho sisë aribövie jëvajëjo. Jëmëro darugo'e muoho ga'i uevaruje höjo ga'i God-ro na ajemego muoho vaejaje jevego o bogo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-are mu börömo röjëhijadëhi ëhi jië'e muohuremu röjëhi'ejöjo. Mue gö gö bogajo. ³⁰ Nineveh amo rajehu mae uehorovoröhego Jonah-hu mu röjëhijadëhi God-are A Maho naro ëhi jië'e muohemu röjëhi'ejöjo ave jaruvore raromaruje ariböviohuro mae uehorovevo'irarijego.

³¹ God-hu mevoromo gëröhe majaho rue'iramu arue sa'a göre börömo vaenövade magonahohuro ave jaruvore raro-maruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire nami'a'ajëjo. Nami'iramu God-ro ë sa'a gö rajo magonaho

hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Ëmagonahehu vaejade ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë sa'are börömo vaenövade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i öri ëgoböviro rovade höjo a böröme Solomon-hu nuni aji'e jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae ma-bisemu börömo jioromo jö majëhijajoho ë magonahohuro he'i nimade höjo. A'i naehu Solomon iosiramiromo börömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irarijoho jemë bijönëgajëjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo. ³² O ëho majaho rue'iramu ë sa'ae gö aribövie Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire riravoruomo'ajëjo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Nineveh amo rajehu vaejare ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'ëro hejare Jonah-ro God-are jöe majëhijamu hegoroovo jabesi uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare höjo. Jonah ma-bise'o jioromo jö majëhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jöho ejahare höjo. A'i naehu hu iosiramiromo börömo jioromo jö majëhijajoho jemë bogo ejeharuje höjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jö Iesuhu jövadohoje.

³³ Iro buno'iraejë'iroho bogo sa'a gagoroho hevö gagoroho gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuëjo ae ë osare rovë'oho ajivëvoröhego. ³⁴ Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'oho ëhuro aji maro hi'a'anuëjo. O jasi nuni sisë jië'oho ëhuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Ëhesi bëhoho naro uëromo ë'ajëjo: Jasi uehoro mae jië'ohuro God-are aji'e jöho baeromo aji maro hi'a'anuëjo. O uehoro sisë jië'ohuro nunoho ramoramovavo'iramu ramoramoro hi'a'anuëjo. ³⁵ Avo'avoho mueberovonëjo. Nani jasi uehoroho sisëremu jioromo ramoramoro'eremu javajëjo. ³⁶ Röhu jasi nuni mae jiego ajire hijanuëhi ramoramoho bogojio'i ma-aje gemu jië'oho ëhuro aje aho'obëhe jasirire rueromo ja ajivavo barë'ajëjo. Irehu ajivavajëhi ëhi ajivavo'ajëjo.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Iesuhu birëgade jöhoje.

³⁷ Iesuro jöho majëhiromo barëjamu gavë'i Pharisee ae gemuëro uavadeje: Nasi osaro rovego no i harihe gemuoro ijarëjo. Ijarëjamu Iesuro va'oromo osare va'o hijadeje ie

i'irovo. ³⁸ Hijamu rue Pharisee ahuro gavade Iesuro a mami muoho bogo vaeromo övoho bogo eguë'e ioho ëma ijamu gagorovo tiöromo uehorovoromo uvadeje: Iesu diehi'oromo övoho bogo eguë'e ioho ëma ijajëjo. Ëhi jië'e muoho God hu bijönimaje höjo. ³⁹ God bijönimaje höjamu Badaro uavadeje: Övo eguo jö uvanuoho aveho hejëjo. Ëhi jië'e muoho ëho ma-döemu höjo. Pharisee aribövioho jemëro döre muohemu vaeromo hevöho enatuoho u'o'amoromo uvaruje höjo: God iae ëhuni nimorohajëjo. Röhu jemesi uhoho vajiohu'e mu o mu sisë gö gö uehorovarujohuro ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho irijiomëhë'e höjo. ⁴⁰ Simano sisërëjë'e aribövie jëvajëjo. Nani jemë uvarujëjo: Nunehu ga'amarue inömohe mu God-ro avoho'amo'i nosi dë vövöbajo'oho bogo avohade höromo ëhuni öve hevöe enatue ëhi jië'e inömo hesi va'inumohemu uehorovo'i dë vövöbajo'o hesi sisëho bogo uehorovaruje höjo. ⁴¹ Röhu ae huë baejëvoromo jemesi enatu gagore jovoho hevö gagore ioho ae suvuorëminövorëjo. Ëhi ë'ë'ohuro uvo'a'arujëjo: Inöme bövie bise'e ma-mae gemu jio'amajëjo.

⁴² Pharisee ariböviohumë vaevë'oho jemë sisërëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo gemu gemu God suvuore bojami-jaruje höjo. Ëhi jië'e jögoru ininoho ejaho avoharuje höjo. Ëhi jië'oho iae mae höjo. Nadi vuonugorëjo. Röhu a mu ma-maemu vaejëvo'irarije muohu'o God-are örire dë vövöbajo'ere uehorovo'irarije muohu'o rumonimaruje höjo. Nadi rumonimo'ibejarijëjo.

⁴³ Pharisee ariböviohumë vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. God rajahijaru osare va'ë'iroho jemëro jemesi sinohemu uehorovoromo ëhuni a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimaruje höjo. O imo'amaruire va'ë'iroho jemë nimaruje höjo ae aho'obëhe uvoruomoröhego: Jemë a masijëro jijiharujëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego.

⁴⁴ Vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. Jemë ma-döhuremu mae jëvo'i uhoho sisë jëvajëjo. A guavoromo hure guodo sibiri'e bogo ruhë'oho jëvanovajëjo. Aëro sagohe sa'a uhure jiaje jöho bogo uehorovë'e ëma uvarue höjo: Ma-sa'a maemu höromo hu döre ë jijiharue höjo. Ëhesi bëhoho ae göëro uvarue höjo: Jemë maemu jëvajëjo. Röhu uhoho ëhi sisë bëhe jëvajëjo.

⁴⁵ Iesuro ëhi majëhijamu hegoroovo Jew rajo jabesi jögoru öri röjëhijaru ae gemuëro ri'öromo uavadeje: Tisa jaehu ëhi jië'e jö jövanuoho ëho ja bogo Pharisee

ariböviohemuoho agëvo'i jögoru öri røjëhijarue aribövioho aho'obëhe no'o agavuanuëjo. ⁴⁶ Agavuanuëjamu Iesuro uëvadeje: Iae mae uvanuëjo. Jögoru öri røjëhijaruje ariböviohumë vaevë'oho jemë'o sisërëjëvo'ajëjo. Aehu i'u'e inömo ujuoho va'oruomojöro buahore bahijëhoromo va'ego bogo ajëmiromo övo name gemu vadu'ehu vitu banigojiomëharuëhi jemëro ëhi ë'aruje höjo. Jemëro i'u'e muoho aho'o ae bojëmiromo bogo mae bogo ajëmi'i manunëremu gëvaruje höjo.

⁴⁷ Vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho jemesi hijo miono'ohuro muo'amare höjo. Muo'amë'ëro jemëro ëma uvaruje höjo: No God-are aribövioho uehorovëvaruëromo jabesi sino guavo'amare huoho avoho'amaruje höjo. ⁴⁸ Röhu jabesi hu avoharujoho ëho uöromo ë'aruje höjo: Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho nosi hijo miono'ehu muo'amaroho iae mae höjo. Naehu uëvaje hesi bëhoho jemesi hijo miono'ehu muo'amaroho jemëro jabesi sionoho avoho'amaruje höjo. ⁴⁹ Jemëhu a ano'irarije uehore ëhi jëvë'ëro God-are simano ma'e jöho ëhi uvë'e höjo: Jö nasiro baeromo majëhi'iröhe ariböviohu'o nasi apostle ariböviohu'o ëhi naro rëmö'ö'iramu a jabesi örire va'a'aruëjo. Va'iramu aëro a ioro'ioroho muo'amo'i ioro'ioroho huë vavaene bojëmi'aruëjo. Ehi uvë'e höjo. ⁵⁰ Ehu'ëro jië'ëro God-hu sa'a bamadevare evare aevoromo jemesi hijo miono'ehu jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi muo'amobe rovere ë hesi i'uocho ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo. ⁵¹ Aevo'ioho aëro Abel anoromo God-are aribövi ioro'ioroho ëhi muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho Zechariah anare höjo. God-are suvuro bahijarue maratuoho ruhëhi jio'i God-are osa börömo numëhi jiamu Zechariah ë ririre anare höjo. Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are aribövi ëhi muo'amobe rovere ë hesi i'uocho ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

⁵² Jögoru öri røjëhijaruje ariböviohumë vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. God-are mu ma hesi jöho jemëro bogo røjëhi'i aëro heruomojöëni jemëro ë hesi ojo jiovaruoho gurihi bamë'e jëvajëjo. Jemë ë mu ma hesi jöho bogo baejaruje höjo. O ae göehu bae'ia'amu gëvë'oho ahëvaruje höjo.

⁵³ Iesuro ëhi majëhinugoromo va'adeje. Va'amu gavë'i Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo Iesu'o va'oromo aevoromo hu nue huodivoromo dinamiromo jöe gö gö ua ga'i arijareje. ⁵⁴ Jöe gö gö ua ga'i

ariromo mu'øjahareje he'i hu guaro berovoromo jõe sisë'i jövego.

12

Noehu bogo ma-döhemu mu mae vae'iröhe jöhoje.

¹ Iae ae aho'obëhe mae ro tagavoromo tatijiomorovoromo hörëro bijöëro vaerovamu hesi ijarahoho jaburo urimo hejoro Iesuro ëhi majëhiromo uëvadeje: Jemëro gavë'iajo. Pharisee aribövi jabesi i dë huaje osohuro jemesirire rumor-ovo'ajëjo. Jabuhu sareri'e mu vaejarue ëhi jië'e muohuro jemesirire rumorovojöëni uëvajëjo. ² Jaruvoho Pharisee ariböviohuro jabesi mu sisëho gurihjarue höjo. Röhu mue rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe va'orahoro jio'a'ajëjo. Rabe rabe saginiëri vaejaruoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo. ³ Ëhu'ëro jië'ëro jemëhu jõe rabe vahi'e saginiëri atë'oho ijonö maja'e ë jöho ma-va'orahoro heruomo'ajëjo. O osa gagore raromoromo saginiëri hia'ire majëhijë'oho aëro amo ririre ë jöho ma-darugo'o majëhiruomo'ajëjo.

Noehu bogo a juhuonëmi'i God juhuonami'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

⁴ Röhu nasi ariböviohumë naro ave jöho jemesi örire majëhi'ie'ajëjo. Nadi uvorëjo: Ëariböviohuro anaguoa'ajëromo juhuonëmiromo jabesi jöho uehorovorëjo. Jemesi sino haho'o muo'amë'oho eni jëvajëjo. Röhu sino haho'o muo'amonugoromo ijonö mu sisë gö jemesi örire vaejëvë'oho bogo eni jioruomo hesi höjo. Ëhuni nadi ë aribövioho juhuonëmirëjo. ⁵ A'i juhuonami'irarije aho naro uë'ie'ajëjo. God juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. Ëhesi bëhoho God-hu jemesi aru'aho baejëhego vuovëvego evare ijonö vëni'e öri ari'ere ujuoho ruruhö'öjëvo'iröhoho hu eni jiajëjo. Iae mae-ëjo. Jemë ë aho gemu juhuonamirëjo.

⁶ A'i aho bövioho bise'oho nadi juhuonëmirëjo. Ëhesi bëhoho God-ro uvajëjo: Jemë iae masije jëvajëromo avo'avoho muebejëvaje höjo. Monie ma-bisemu bu'öromo ugo inine övo gö mine imo'arujëjo. Röhu God bogo uvaje höjo: Ugoho ininego bogo muebe'amo'ejöjo. Bogo ëhioho uvo'i iae hu avo'avoho muebe'amaje höjo. ⁷ A'i jemë God-ro jemesi bövie bise'e aho'o muebejëhoromo röhu jemesi simano uoho ëhu'o adahëhoromo avo'avoho muebejëhaje höjo. Ëhuni nadi juhuonivorëjo uge aho'obëhe jio'amajoho ëho ma-jianovo'i ae gemu gemu jemë masije jëvë'e jiaje.

Keriso-are jö a nunire huruoho majëhi'iröhe jöhoje.

⁸ Röhu ave jöho naro uëvájëjo. Ae rahu a nunire uvë'oho: Na Iesuare ae jevájë uvë'oho God-are A Maho naro God-are anera jabesi nunire uvo'ejöjo: Ëho nasi ae magonahe höjo. ⁹ O ae rahu a nunire uvë'oho: Na bogo Iesuare aehu jevájë uvë'oho naro God-are anera jabesi nunire uvo'ejöjo: Ëho bogo nasi aehu magonahehu höjo.

¹⁰ O ae rahu God-are A Ma nasi jö sisë'i atë'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajëjo. A'i ae rahu God-are Aru'aho hesi jö sisë'i atë'oho ëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

¹¹ O jemë nasi mu vaejamu gavë'oho aëro uvo'a'aruëjo: Iesuare mu vaejarujoho ëho mu sisë vaejaruje höromo jemë guduamëvoromo God rajahijarue osare mu vaejarue a masijo jabesi nunire o gavana jabesi o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmoruomo'ajëjo court vaejëvojöro. Ërëmë'iroho nadi uvorëjo: No diehi nosi jöho majëhi'ëjarëjo. O rabu jöe majëhi'ëjarëromo nurunurumorëjo. ¹² Ëhesi bëhoho jemëhu jö majëhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-are Aru'ahohuro röjëhi'iramu garomo uvo'a'arujëjo: Iae no ëhi ëhi majëhi'ëjarëromo ëhuni nadi nurunurumorëjo.

Bövi bise'o marohë'e aehu sisë'i uehorovade jöhoje.

¹³ Iae ae aho'obëhe jiareje röhu ae gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Tisa nasi öho uavego nosi vavuehu guomo'i nu-gahuadoho na gö bojemi'irajo. ¹⁴ Gö bojemi'irajamu Iesuro uavadeje: Raro uvade höjo naro jemesi muoho gavëhoromo jemesi inömo inömoho maho sisëho mevonövo'irodego. Ëho bogo nasi muehu höjo. ¹⁵ Ëhi uanugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Jemëro gavë'i avo'avoho mueberovorëjo. Jemesi sinohemu uehorovoromo bövie bise'e bae'i ëma nëgojöëni uëvájëjo. Ja sa'ae jove inömo inöme rabe rabe bövi mae baejë'oho bogo ëhuro maroho hi'a'anuëjo.

¹⁶ Ëhi uënugoromo ave uhu jöho röjëhiromo uëvadeje: Iae bövi bise'o marohë'e ae gemuëro hijade höjo. Hi-jamu hesi sa'aroho iruno'oho ma-mabëhe ri'amade höjo. ¹⁷ Ma-mabëhe ri'amamu gagorovo huro hesi simanore uehorovoromo uvade höjo: Nasi iruno'oho börömo böröme jevájëjo. Ëhu'ëro nasi iruno'o avoho bahi'irode röhoho bogo eni jio'amajëjo bise'ëro jië'ëro. Ëhi jië'oho na diehi'o'ejöjo. ¹⁸ O iae na ëhi ë'ejöjo. Nasi i bahijaje osaho bise'e jio'amë'ëro naro dadovo'amo'i javu masijo masije vae'amo'ejöjo nasi iruno'e nasi bövie bise'e ë maro bahi'irodëni. ¹⁹ Vaenugoromo naro nasi uvo'ejöjo: Na eni

jevë'e ae jevajëjo. Iruno'oho inömo inömoho bövi mae avoho bahijë'ëro vadune aho'obëhe eni jevobe va'a'ajëjo. Ëhuni na nuhoromo ma-hijë'i ie jove iromo nimoronimoro-honövo'ejöjo. ²⁰ Nimorohonövo'ejöjamu God-ro uavade höjo: Ja simano sisë'i uehorovanue ae javajëjo. Jaruvo vahi'e naro jasi aru'ahoho baejaho'iramu guomo'a'anuëjo. Guomo'iramu jaehu bahijane iruno'oho bövioho bise'oho raro bae'a'ajëjo. God-ro ëhi uavade höjo. ²¹ Ëaehu ë'ade mu hesi bëhoho ëhi höjo. Ae rahu hesi sinohemu uehorovoromo bövi bise'o marohë'e mae bahiromo uvë'oho: Ëhuro na eni jevajë uvamu röhu God-hu uvë'oho: Bogo ëhioho jio'i hu bogo eni jië'e hö uvë'oho ëhuro ë ahu'o hesi muohu'o be'a'ajëjo.

Bogo nurunurumo'i God mae uehorovo'iröhe jöhoje.

²² Ëhi uëngoromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Inömemu uehorovë'oho bëhi rumo'e jië'e jiaje ëhuni nadi uvorëjo: No i rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i biririvoromo raromo'ëjarëjo. Uho niögu'o rabëro sino haho'oho riogivo'ëjarëromo nurunurumorëjo. ²³ Ëhesi bëhoho ioho bise'e jio'i jemëhu biririvoromo raromarujoho ëho börömoho höjo. Uho niögu'oho bise'e jio'i sino haho'o jëvajoho ëho börömoho höjo. ²⁴ Magugoho uehorovohëjo. Noehu ë'aruëhioho magugoho bogo ëhioho iruno'oho bivarue höjo o gagovarue höjo. I bahijarue osaho bogojëvajëjo. Röhu God-ro ë ugoho mio'amaje höjo. Röhu jabumë ma-bise'e jio'amoi jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni hu jemë'o avo'avoho muebejëvo'ajëjo. ²⁵ O jemëhu uvë'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ëgo'o raromo'ëjarë uvoromo nurunurumë'oho na ëhuro jemesi vuovo'irarije majaho iosiramiromo ruëhi ma-bisemu gö'o raromobe va'orëjo. Bogajo. ²⁶ Ajamirovoromo bogo vuovo'i majae ëgo'o raromë'oho ëho mu bise'e höjo. Röhu nurunurumë'ohuro ëgo'o raromo'irarijoho jemë bogo eni jëvajëjo. Ëhu'oho rabëni mu göëni göënioho nurunurumaruje höjo. Bëhe bogohöjo. ²⁷ O je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ëhu'o uehorovohëjo. Aehu mu vaeromo niögu avoharuëhioho resu resuoho bogo ëhioho ë'arue höjo. Bogo ëhioho ë'arue höjo röhu ave resu resuoho ma-mabëhe kavuego garomo nosi dëho vüëvavuaje höjo. Naro jemë uëvajëjo: A böröme Solomon niögu ma-mabëhe io'amonövadoho ëho majianovo'i ave resu resuoho ma-mabëhe mae kavuo'amaje höjo. ²⁸ Jaruvëhi resu resuoho sa'are rijego nërëhi ëhi aëro jahoromo vëniro huo'amarue höjo. Röhu ëhi jië'e resu resuoho God-ro muebejago marëromo kavuo'amaje höjo.

Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni uvorëjo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niöge i'imamui'ajëjo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. ²⁹ Röhu jemëro nadi uvorëjo: No i rabe jovo rabe i'ejarëromo nurunurumorëjo. ³⁰ God-are jö bogo hejë'e raromarue ariböviohuro ie jove bövie bise'e ëhuremu uehorovoruomaje hõjo. Röhu jemëro nadi ëhioho ë'orëjo. Jemesi Vavuohuro iae mae garomo uvajëjo: Jemë iëro jovëro rabëro ëhuro biririvoromo raromarujëjo. ³¹ Ëhuni nadi ëhemuoho uehorovo'i a'i God-hu böröme namiromo muebejëvaje muoho ëho uehorovorëjo. Ëhi ë'ë'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejëvoromo röhu ie jove niöge ëhu'o romoromoro bojëmi'ajëjo.

Ö'idöre mabëhe ujuoho'iröhe suvuoro hesi jöhoje.

³² Jemë bogo ae aho'o jëvo'i God-are ö mahu'e magemu gemu jëvajëjo. Röhu nadi juhuonivorëjo. Jemesi Vavuohuro iae nimajëjo hesi aji'e öri ari'e ë hesi huë maho bojëmi'iröhëni. ³³ Röhu jemesi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëmirëjo. Ëhi ë'ë'oho jemesi bövioho bise'oho ö'idöre bahi'arujëjo. Ëhuro bogo sisërëjëho'i vajiohu'e aho bogo bëhiroho va'oromo ujuohëho'i majo majoho bogo tarivëho'i a'i jemesi bövioho bise'oho marohë'e mae jiemu jiëho'ajëjo. ³⁴ Jemesi mae sisë dinö'e jiajire jemesi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Nosi a böröme Kerisohu rueröhego noehu muebe'iröhe jöhoje.

³⁵ Röhu jö göho ave muohu'o vaenövorëjo. Jemëro avohorovoromo uho niögu'e vaeromo iroho bueromo avoho raromorëjo. ³⁶ Avoho raromoromo mu ajamijarue ariböviehu jabesi börömehu rovego ajami'i muebejaruëhi ëhi avoho raromoromo mueberëjo. Ëhesi bëhoho mu ajamarue aribövi jabesi börömhuro aehu masu'iröhe söröre va'ë'ëro vuonorö'ö rueromo ojore ano'anovo'iramu rueho jaburo heromo ojoho ma-burëro jiovaho'aruëjo. ³⁷ Ma-burëro jio-vaho'iramu jabesi a börömhuro garöhe jabumë nune jioruomoromo eni jëvamu gëvë'oho huë mabëhe bojëmi'ajëjo. Huë mabëhe bojëmiromo hesi niögoho avoho ruahoromo jaburo sa'are raromojöro uëngoromo ioho jovoho i'imëmi'ajëjo. ³⁸ Ëa börömehu bogo burëro rue'i vahi riri'e o vahi riri duvahoho iosiramiroto ëhi ruëhi rueromo gëröhe jabumë eni jëvamu gëvë'oho huë mabëhe bojëmi'iramu baeruomo'ajëjo. ³⁹ Ave uhu jöhu'o avo'avoho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu

rueröhe majaho osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo vajiohu'e a hesi öroho tugohahego osaho bogo dadovoromo inömo ujuoho'ibejajo. ⁴⁰ Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naro rue'ejöjo.

A börömo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberöhe jöhoje.

⁴¹ Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada na ja jasi ijarajoho noremuëremu røjahui'i o ae aho'obëhe røjahui'i ë uhu jöho majahuijanuëjo. ⁴² Majahuijanuëjamu Badaro uëvadeje: Naehu ë jö majëhijaje hesi bëhoho aehu hesi a börömo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejajëhi jemëro ëhi muoho vaenövo'irarijago uëvajëjo. Ëhi jië'e mu muebejaje a hesi a börömo huro ua'a'ajëjo: Na valië'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabesi iruno'oho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'a'ajëjo. ⁴³ Va'o hijuvo röhu ijonö vuonorö'ö rueromo garöhe ë ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojami'ajëjo. ⁴⁴ Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ëhuni na mu börömore bamavo'ejöjo. Jero bövie vaeromo nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'e aho'o muebejehonëjo. Mu avo'avoho muebejë'oho iae hu ëhi ua'a'ajëjo. ⁴⁵ A'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi börömo bogo burëroho rue'i örisanuovajëromo ri'öromo mu vaejarue aho magonahoho muo'amoromo ie jove iromo ëhuro simane sisërë'ajëjo. ⁴⁶ Ëhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi börömo ma-majioho rue'a'ajëjo. Rueromo sino haho'oho sisë maro ijumahoromo nugö'ö'iramu sisëro va'oromo jö aho'aho'e ariböviohu'o hi'a'ajëjo.

⁴⁷ A börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu heromo röhu jö bogo ejahoromo bövi bise'o bogo avoho'amë'oho ëhuro hesi a börömo huro rueromo sisë maro ano'ajëjo. ⁴⁸ O a börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu bogo hejë'e mu sisë vaejë'ëro mana anoröhe bëhi jië'oho iae ma-bisemu ano'ajëjo. Röhu mu vae'irarije simano ma-mabëhemu o suvuoro gö gö bövi mae God-hu jemesi örire bojëmijë'oho huro uvo'a'ajëjo: Na böröme bojëmijë'ëro ëhuro mu böröme vaeruomo'ajëjo. O bogo vaeruumë'oho ëho sisë höjo.

Iesuhu rovë'ëro ëhu'ëro ae adovoromo göehu jöe gö göehu jöe gö uehorovarue jöhoje.

⁴⁹ Naehu rovode hesi bēhoho sa'ae aho'obēhe vēninō'e ravēvo'i rovode hōjo mu sisēho barē'i aho'obēhe ma-maemu jiorōhego. Ēmuoho mami'e vae barē'ibejajo iae mae jevo'ibejajo. ⁵⁰ Rōhu ē hesi urimo na vi'ehe huē vavaene bae'irodoho ēho nasi ōrire jovēro rovanovo hesi hōjo. Ēho bapataeto vaejevanovo'ajējo. Ēhuni naehu nurunuru bōrōmo baejajoho hujeji ē huē vavaenoho baegorovo evare mae hi'ejōjo. ⁵¹ Nani jemēro uehorovoromo uvarujējo: Nōrōhu rovade hesi bēhoho nōrōro ajamuego sa'ae aho'obēhe iro muorovo'oho vuonugo'i mahuē baerovoromo gemuoro raromo'irōhego rovade hōjo. Jemēro ēhi uvarujējo rōhu na bogo ēhunioho rovode hōjo. Bogo mae bogajo. A'i naehu rovode hesi bēhoho naro nasi jōho majēhijego aēro heromo adovoromo ae gōēro jōe gō uehorovo'i ae gōēro jōe gō uehorovo'irarijego rovode hōjo. ⁵² Ēhesi bēhoho nani agane gemuoho ae aho'obēhe ōvo gō mine osae gemuore huē mae raromoromo rōhu a ioro'iorohuro avevejō'e aevoromo nasi muoho nimo'i ioro'iorohuro bogo nimoromo ae niō'i gemu jaburo jōe gō uehorovo'i ae niō'iro jōe gō uehorovoromo ēhuro huē sisē baeromo bogo gemuoroho avoho raromo'aruējo. ⁵³ Vavuohuro uehore gō baeromo harihoho nue huodivo'i harihohuro uehore gō baeromo vavuoho nue huodivo'ajējo. Vēmohuro uehore gō baeromo abojoho nue huodivo'i abojohuro uehore gō baeromo vēmoho nue huodivo'ajējo. Ajohuro uehore gō baeromo ajoho nue huodivo'i ajohuro uehore gō baeromo ajoho nue huodivo'ajējo. Ēhi jiobe va'a'ajējo.

Iesuhu mu masijo vaejade majae ē hesi bēhoho aribōviehu bogo avoho gavare jōhoje.

⁵⁴ Ēhi uēnugoromo Iesuro ae aho'obēhe uēvadeje: Jemēro gavaruje anumēhi sue rojomego uvaruje hōjo: Iae ēnēro rue'iē'ajējo. Rue'iē'ajējego evare ēnoho rovaje hōjo. ⁵⁵ O jemēro gavaruje aruēhi bure rovego uvaruje hōjo: Birebire bōrōme jio'iē'ajējego iae ēhi birebire bōrōme jiaje hōjo. ⁵⁶ Jemē sareri sareri'e ae jēvajējo. Jemēro sa'aho ō'idōho uherihoromo sue bure rabe rabe garomo uvaruje hōjo: Ēhesi bēhoho iae ēhi jio'iē'ajējo. Rōhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ē hesi bēhoho bogo avoho garomo uvarujējo: Iae God-are mu bōrōmoho rovajējo. Diehi'oromo bogo avoho gavarujējo.

Aehu nosi jō sisē majahuijego noehu ma-burēro ahorire vae'irōhe jōhoje.

⁵⁷ Rõhu jemë rabëni bogo avoho mevoromo gavaruje hõjo di muoho mae jiego. ⁵⁸ Ae göehu jasi jõ sisë hesirire jië'ëro ja baejavoromo court-re va'ië'iroho jemë niõ'iro õrere va'arujevaro jero hu'o jõho mevoromo ahorire vae ganëjo. Bogo ahorire vaejë'oho huro gudumavoromo court gavaje a hesi õvore bojami'ajëjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ë hi'a'anuëjo. ⁵⁹ Ëhi hiemu hijuvo moni bojami'iranoho aho'obëhe bojami barë nahonahovo'anuëjo. Iae na mae uavajëjo.

13

Uehoro sisë bogo vuonugë'oho sisërëjëvo'irõhe jõhoje.

¹ Ëhi uëvamu gavë'i ë raromarohuro Iesu uavareje: Galilee sa'a raje ae göëro God-ni mie bahi'irõgoro muo'amare hõjo. Muo'amoromo kõe otehamu gavë'i Pilate-are muorovo ariböviohuro ro ë aribövioho muo'amamu ëhuro jabesi kõhu'o God-are mi kõhu'o gemuore buarohë'e hõjo. ² Buarohë'e hõjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Na jemëro uvarujëjo: ËGalilee rajohuro Galilee rajo ioro'ioroho iosirëmiromo sisë bëhe jioruomë'ëro ëhu'ëro ëhi jië'e huë vavaenoho baeromo vuovade hõjo. ³ Hesi bëhoho bogo ëhioho hõjo. Bogo mae bogajo. A'i jemëhu uehoro sisë bogo vuonugo'i God mae uehorovë'oho jabumë vuovëvadëhi ae aho'obëhe jemë'o ëhi i'uoho mana baeromo vuovëvo'ajëjo. ⁴ O Jerusalem raje ae aho'obëhe 18 vuovëvade jõho uehorovohëjo. Jerusalem amore Siloam jovo bëhire javu ëgoböviohuro ahoromo ae aho'obëhe 18 jabesi dõre ruvebiromo taemo'amade hõjo. Na jemëro uvarujëjo: Taemo'amade Jerusalem amo rajohuro Jerusalem amo rajo ioro'ioroho iosirëmiromo sisë bëhi mae jioruomë'ëro ëhu'ëro ëhi jië'e huë vavaenoho baeromo vuovade hõjo. ⁵ Bogo mae bogajo. A'i jemëhu uehoro sisë bogo vuonugo'i God mae uehorovë'oho jabumë vuovëvadëhi ae aho'obëhe jemë'o ëhi jië'e i'uoho mana baeromo vuovëvo'ajëjo.

⁶ Ëhi uënugoromo ave uhu jõho majëhiromo uëvadeje: Ae gemu hesi õ'i bajo mure mesoho ri'õjë'e jiade hõjo. Ri'õjë'e jiamugo rueromo böse nahoromo gavade hõjo bogojiamu. ⁷ Bogojiamu gagorovo mu arijo'ohuro mu ajamijaje aho uavade hõjo: Aveho gavëjo. Na aviae rueromo böse nahoromo ga'i hijode hõjo mesoho bajoho bogo raejë'e jiamu ga'i hijodoho vadune aho'obëhe niõ'i gemu barëjë'e hõjo. Ëhi jië'e jiaje mesoho uejëjo. Rabëni ëma nugo'iramu sa'a rihuoho barë'ajëjo. ⁸ Ëhi uavamu hegorovo mu ajamaje

ahuro uavade hōjo: Iae mae hōjo rōhu vuonugego vadune gemu gō'o namijego naro bēhire vo'onōe umo rova'oromo mi dēho ē bahijego ēhuro rihue bae'irōhe hōjo. ⁹ Rihu baebe va'oromo vadune gemu barējamu bajoraejē'iroho ēho iae mae jio'a'ajējo. O bogo raejē'oho uevego na mesoho ue'irōjo.

Magonahe gemu hesi dejo gurorovē'e nuho majare Iesuhu ajamade jōhoje.

¹⁰ Iae Jew rajo jabesi nuho majae jiamu gagorovo Iesuro God rajahijarue osare hiromo jōho rōjēhijadeje. ¹¹ Rōhu ē osare magonahe gemu hijē'e jiadeje. Satan-are a sisē hesi dēre abuejē'ēro ēhu'ēro hesi sino haho'o sisērējadoho vadune aho'obēhe 18 barējadeje. Sisērēromo hesi de-joho gurorovē'ēro ahorire nami'irōhoho bogo eni jiadeje. ¹² Ēhi jiamu gagorovo Iesuro magonahoho garomo uvamu rovadeje. Rovamu uavadeje: Ma'ino ja marējavē'e hōjo. ¹³ Marējavē'e hō uaromo ōvoho sinore bamahamu gavē'i ahorire namiromo God huē mae uavadeje. ¹⁴ Ēhi'amu God rajahijarue osa muebejaje ahuro gavade nuho majare Iesuro magonahoho ēhi ajamamu gagorovo dē vōrōnimadeje. Dē vōrōnimamu ae aho'obēhe uēvadeje: Mu vaejarue majaho majae aho'o ōvo gō mine ōvo gōre gemu ēhi hōjo. Ēmajaro rovego hu jemesi sinoho ajēmi'irajo. Nosi nuho majaroho nadi ruerego hu ajēmi'irajo. ¹⁵ Ēhi uēvamu hegorovo Badaro ē osa muebejaje aho uavadeje: Jemē sareri sareri'e aribōvie jēvajējo. Nuho maja jiē'iroho jemē ae aho'obēhe mue vaeromo jemesi ō mahu'oho jiovo'amoromo jovore sō ujuoho va'aruje hōjo jove ue'ahojōro. Na mae-ējo. ¹⁶ Jemēro jemesi ō mahu'oho nuho majare ēhi ajamijaruje hōjo. Rōhu ave magonahoho bogo ō mahu'ehu jio'i hu Abraham-are ujēro jiē'ēro ēhu'ēro God-ro huē baejaje magonahe hōjo. Rōhu Satan-hu hu tōvahadoho vadune aho'obēhe 18 barējajējo. Ēhi jiē'oho naro rabēni nuho majaroho bogo ajamego bogo marējōrajo. ¹⁷ Ēhi uēvamu hegorovo Iesu bijōnimoruomade aribōvioho aho'obēhe javoje bōrōme bae'i a ioro'iorohuro aho'obēhe uvoruomadeje: Iesuro mu mabēhe aho'obēhe vaejaje hō uvoromo nimorohoruomadeje.

Ijo hisue mustard-hu ēgovade uhu jōhoje.

¹⁸ Ēhi'amu Iesuro jōe gō majēhiromo uēvadeje: God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje ōroho naro uhu'e bu'ōromo jemē'o na'o uehorovo'ejarējo. ¹⁹ Ijo hisu ihe mustard ujehu riromo ēgovoromo bōrōmo rijajēhi God-ro bōrōme namiromo ae gō'o gō'o ēhi gagovoromo muebejēvobe va'a'ajējo. Ae gemuēro mustard ijo hisu uje gemu baeromo

hesi mure öjade höjo. Öjamu riromo ijo va'ëne ëgovoromo börömorijade höjo. Börömorijamu ugëro rueromo hesi adore ijue vae'amare höjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu jöhoje.

²⁰ Ëhi uënogoromo jö göho majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öri ë hesi uhu jö göho naro majëhi'ie'ajëjo. ²¹ I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje muohuro sa'ae aho'o ëhi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade höjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barëjade höjo.

Ojo harihure va'iröhe ë hesi uhu jöhoje.

²² Ëhi'onugoromo Iesuro Jerusalem va'iröhëni amo masi-jore amo ininore jöho röjëhibe va'adeje. ²³ Va'amu ae gemuëro uavadeje: Bada naehu jö ua ga'ie'ajoho hejëjo. Na ae ma-gemu gemu ëhemu vuovoromo sisëroho bogo va'i God-are öri ari'eroho va'oromo maroho raromo'ejarëjo. O diehi jio'a'ajëjo. Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: ²⁴ Sivohemu sivohoromo ojo harihoro rumo va'o garëjo ëhuro ijonö God-are öri ari'ere va'irarije. Naro jemë uëvajëjo: Ae aho'obëhe rumo va'ie'iroho bogo eni jëvo'ajëjo.

²⁵ Röhu jemë ojo harihure bogo rumo va'ë'oho majae ijonö ë osa arijo'ohuro ri'öromomo ojooho tugoho titimo'ajëjo. Ojoho tugoho titimo'iramu jemëro amonö riravoromo aevoromo ojooho ano'anovoromo osa arijo'oho ua'a'arujëjo: Bada oje jiovahuego ö'arëjo. Ö'arë'iramu huro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoromo ojooho jiovëhojörö uvarujëjo. Ojoho na bogo jiovëho'ejöjo. ²⁶ Ojoho na bogo jiovëho'ejö'iramu jemëro ua'a'arujëjo: Röhu no ie jove ja'o gemu mae inöware höjo. Nosi amoroho jero jöho röjahuinövane höjo. ²⁷ Röjahuinövane hö'iramu rue osa arijo'ohuro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoromo ojooho jiovëhojörö uvarujëjo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje rori'o va'ohëjo. ²⁸ Va'ohë'iramu jemëro ga'a'arujëjo jemesi hijo miono'e Abraham Isaac Jacob o jö God-aro baeromo majëhinövare ae aho'obëhe God-are öri ari'ere ë raromo'i jemë babu'öjëvo'iramu gagorovo nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimo'arujëjo. ²⁹ Röhu maja rojomajire beva'ajire arua anumiae jioromo ae aho'o God-are öri ari'ere va'oromo ie ue'ahoruomo'ajëjo. ³⁰ Ue'aho'iramu a ioro'iore dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'i a ioro'iore nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'ajëjo. Ehuremu uehorovorëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade jöhoje.

³¹ Iesuro ëhi uëvamu gavë'i Pharisee ae göëro rueruo-moromo uavareje: Ri'öromomo öre gö va'ëjo. Ave sa'a muebejaje ae Herod-ro anago'ië'ajëjo. ³² Anago'ië'ajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Herod hu sareri'e mu vaejaje ö sisëho va'ëne ae höjo. Va'oromo hu uarëjo: Ave jöho hejëjo. Nörö hiromomo Satan-are aru'aho sisë aribövi jabesi dëre jio'amajoho rarovö'öjëvobe a jabesi sinoho avohëvobe va'ojuvo evare nasi muoho barë'ajëjo. Ëhi uarëjo. ³³ Röhu iae na ave sa'aho vuonugoromo örire juvobe hibe va'ojuvo evare Jerusalem hörö'ejöjo nasi muoho ëhi jië'ëro. Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhijarue ae aho'obëhe ë amoremu muo'amamu vuovëvobe rovë'e höjo. Ëhuni na'o ë amore va'iramu anego'iramu guomo'ejöjo.

³⁴ Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho muo'amaruje höjo. God-hu jemëni rëmö'öjaje aribövioho munëro vajëmijaruje höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë ëhi gagovëvoromo gemuore rëmö'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije höjo. ³⁵ Ëhuni ave jöho hejëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo. Naro jemë'o hiromomo va'iramu jemë nasi nu ano'o'oho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonorö'ö rue'iramu evare avoho geromo ue'a'arujëjo: Bada God-are ihore rovanuoho mabëhe rovanuëjo. Ëhuremu ue-horovorëjo.

14

Övo höru'e huë'e a Iesuhu nuho majare ajamade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu Iesuro Pharisee a böröme gemu hesi osare ie i'i va'adeje. Osare va'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro ë raromoromo Iesu ga'i muebejareje hu mu sisë o rabe ë'ego. ² Röhu ë osare ae gemu hijë'e jiadeje. Hesi övo höru'e aho'obëhe huo'amë'e jiadeje. ³ Huo'amë'e jiamu gagorovo Iesuro ri'öromomo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o uëvadeje: Nuho majare a jabesi sino ajëmijë'o'oho na ëhuro no nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ⁴ Bogajamu rueho jaburo jörumoraejareje. Jörumoraejamu Iesuro aho baeromo sinoho avohahoromo nugö'öjamu va'adeje. ⁵ Va'amu gavë'i Iesuro uëvadeje: Nuho majare jemesi harihoho o mioho jovo'e guare beva'ibejajo na jemë burëro io barojomo'ibejarijëjo o bogajo. Iae jemë ëhi ë'ibejarijëjo. ⁶ Ëhi ë'ibejarijëjamu jö mana uaröhoho bogojëvadeje.

Nosi arijo'arije ba'obuero'iröhe jöhu'o inömo rumo'e aribövi ajëmi'iröhe jöhu'o ë jöho niö'i jëve.

⁷ Jöe bogojëvamu Iesuro gavade ë ruenugade ariböviohuro röho ma-mahemu baeromo raromamu gëgorovo uhu'e uëvadeje: ⁸ Aehu ja uavë'oho: Rueromo masuröhe sörö inë uavë'iroho nadi jasi sivuoho uehorovoromo va'o a masijo raromaruiroho hinëjo. Ja ëhi ë'ë'oho nani ae gö jasi iho iosiramijë'ohuro söröre rue'a'ajëjo sörö arijo'ohuro mamile uavë'ëro. ⁹ Rovë'oho ja'o a börömo'u ruejörö uëvade ahuro rueromo ja ua'a'ajëjo: Röhe bojamego hu ë hijajo. Ëhi uavë'oho ja javoje baeromo rori'o va'o hi'a'anuëjo. ¹⁰ A'i aehu ja sörö ro ijörö uavë'iroho va'oromo ma-rori'o hinëjo. Ëhi ë'ë'oho ro ijörö uavade ahuro rueromo ua'a'ajëjo: Isio döro ajio hijëjo. Ajio hi'iramu gagorovo sörö ue'aharue ariböviohuro uehorovavoromo uvo'a'aruëjo: Ja a böröme javajëjo. ¹¹ Ëhesi bëhoho ae rahu hesi sivue uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuero'iröhe hesi ihoho döro ajio'mo'ajëjo.

¹² Ëruenugade aribövioho Iesuro ëhi uënu'goromo huorovoromo ro i ijörö uavade aho uavadeje: Jaehu i harihu maja'e o jeni'e bamo'ië'iroho nadi jasi aemo'aemoho ö mueno'oho bövi bise'o marohë'e mae jië'e bëhire raro-marue aribövioho nadi ëhi jië'e ariböviohemuoho uëvego ro ioho ue'aho'irarëjo. Uëvë'oho jabumëro ijonö mana bojami'iramu jasi suvoro'ho bae barë'anuëjo. ¹³ A'i jaehu i bamo'ië'iroho bövi bise'o bogo eni jië'e aribövioho övo hörö sisë'e o nuni sisë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho uëvego rue'irarëjo. ¹⁴ Ëhi ë'ë'oho ë aribövieuho mana bojami'iröhoho bogo eni jëvë'ëro ja huë mabëhe bae'a'anuëjo. Hujeji mu mae vaejarue aribövioho vuovë'ëro i'ovoromo ri'öruomo'iramu evare God-ro jasi manaho bojami'ajëjo.

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesu'o raromoromo i iruo-made ae gemuëro Iesu uavadeje: Aribövieuho ri'öromo God-are öri ari'ere va'o raromoromo i ue'aho'iröhoho no huë mae bae'ëjarëjo. ¹⁶ Huë mae bae'ëjarëjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae ae gemuëro sörö böröme baeromo ae aho'obëhe uëvade höjo: Rueromo söröe i'a'arujëjo. ¹⁷ Ëhi ë'ë'ëro sörö majaho rovamu hesi mu vaejahaje aho nugö'öjamu sörö anue va'oromo ae uëbe juvoromo uëvade höjo: Söröho eni jiajëjo. Evaro ruehëjo. ¹⁸ Ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe mae juahamare höjo. Ae göëro ri'öromo uavade höjo: O asë'ëjo. Na ö'ibejodoho röhu na sa'ae i'e imë'ëro ë va'oromo ga'ëjëjo. ¹⁹ Ae göëro uavade

höjo: O as'e'ëjo. Na ö'ibejodoho röhu na mu vaejaje mioho aho'obëhe 10 im'e'ëro ëhuni ë va'oromo ga'i'e'ajëjo g'e'i mae ë'oruomego. ²⁰ Ae göëro uavade höjo: Na magonahe masuv'e jev'e'ëro ëhuni bogo ö'ejöjo. ²¹ Ëhi'amu rue ahuro vuonorö'ö rueromo hesi a börömoho uavade höjo: Ëhi ëhi uevare höjo. Ëhi uevare höjamu rue osa arijo'ohuro vörö'iraeromo hesi aho uavade höjo: Ma-burëro va'iranoho amo'e öri masijoho ininoho aho'obëhe juvo barënjëjo. Juvo barëromomo bogo eni jië'e aribövioho sino sisërëjë'e aribövioho nuni sisë'e aribövioho hörü sisë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho ujuoho ruenëjo. ²² Ëhi uavamü ejahoromo ëhi ë'ë'ëro jië'ëro rueromo hesi börömoho uavade höjo: Ja uevanëhi iae na ëhi ë'ë'e jevajëjo. Röhu röhe iae jiajëjo. ²³ Röhe iae jiajëjamu rue börömohuro uavade höjo: Mu öroro je'o öroro va'iranoho dinëmiromomo uëvego ae aho'obëhe ruero'irajo ëhuro nasi osaho irijiomomo'iröhe höjo. ²⁴ Na jemë ae aho'obëhe uëvajëjo: Na urimo uëvamu juahemijare aribövioho nasi i sörö'oho bogo i'a'aruëjo. Bogo mae bogajo.

Bëhoho uehorovo avohoromo evare Iesuare ijore ijore jijiho'iröhe jöhoje.

²⁵ Iae ae magonahe aho'obëhe siri va'ëne Iesu'o gemu mae örire jijihoruomonövadeje. Jijihöjuvo Iesuro huotorovoromo uëvadeje: ²⁶ Jemëhu nasiro rovë'oho jemesi vëmu vavu'e vabore aboji harihu'e öe ma'ine nadi ë aribövioho nuninöho bamo'i na dejonöho remorëjo. Röhu avehu'o gemuoho höjo. Jemëhu ave sa'are raromo'irarijoho nadi ëho nuninöho bamo'i na dejonöho remorëjo. Jemëhu bövie bise'e göemu göemu nuninö bamë'oho nasi ijore ijoroho bogo jijiho'arujëjo. ²⁷ O ae rahu ja bogo uvë'oho: Iesuare jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo bogo korosi hesi i'u banigojiomanovoromo nasi ijore ijore juvë'oho ja bogo nasi ijarahö javo'ajëjo.

²⁸ Nasi ijore ijore jijiho'ië'iroho ëho mu böröme jiaje nadi ëma jijiho'i urimo uehorovo avohoromo evaro nasi ijore ijoroho jijihorëjo. Ëhesi bëhoho ae rahu ja javu ëgöbövi vae'ië'iroho bogo ëma vae'i urimo sa'aro hiromo javu vae'irane monioho adaho ga'a'anuëjo ga'i vae barë'irane monioho eni jiego o bogo. ²⁹ Ja bogo adaho gavë'oho ëhuro nani sa'ahemu vaeromo ga'a'anuëjo monioho barë'iramu vituoho vuonugo'anuëjo. Vuonugo'iramu ae aho'obëhe ëho garomo ja sivagoromo uvoruomo'ajëjo: ³⁰ Ësareri'e aho javu ëgöbövie vae'ië'oromo bogo eni jiamu vituoho vuonugade höjo.

³¹ O uhu jö göho bëhe gemuoho höjo. Sa'are a börömo göehu sa'a a börömo göhu'o muorovo'ië'iroho hu bogo ëma muorovo'i urimo sa'aro hiromo uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Rue a börömo göhuro muorovo ae aho'obëhe 20,000 ae aho'obëhe mae sö ujuoho rovajëjo. Na muorovo ae aho'obëhe 10,000 ma-vemino'e ëhemu jevajëjo. Naehu hu'o muorovë'oho na na eni jevo'ajëjo o bogo eni jevo'ajëjo. ³² Ëhi uvonugoromo uvë'oho: Bogo eni jevo hesi hö uvë'oho muorovo'i rovaje a börömo bogo bëhiroho rovë'e evare ve hijaje a börömo göhuro hesi aho rëmö'ö'iramu va'oromo rue rovaje a börömo göho sanuamiromo jö mae majahiroho ua'a'aruëjo: No diehi'oromo muorovoho tugohoromo avoho raromo'ëjarëjo. ³³ Ëuhu jö hesi bëhoho jemëhu jemesi sa'ae inömo inöme bövie bise'e uehorovarujoho bogo vuonugë'oho bogo nasi ijarahö ömo'ömoho jëvo'ajëjo.

Rihu rumo'e sö hesi uhu jöhoje.

³⁴ Nasi ijore ijore jijiharujoho jemë sö va'ëne jëvajëjo. Söho rihu'e mabëhe höjo. Röhu sö hesi rihu barëjë'oho röhu bogo maho avoho hesi höjo. ³⁵ Ëhu'ëro ë hesi muoho bogohöjo. Bogo muroho ruruhö'öjego muoho rihuvo'i bogo mi dëhu'o buarohoromo bahijego muoho marë'i a'i ëhi jië'e söho ma-ruruhö'öjarue höjo. Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.

15

Sheep subirö'öjamu nahoromo birohade uhu jöhoje.

¹ Iae vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o sisë aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo Iesuare jöho he'i rueruomadeje. ² Rovamu gagorovo Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o uarovareje: Ësareri'e ahuro sisë aribövioho rajëhiromo jabu'o gemuoro ie ijaje höjo. ³ Ijaje höjamu Iesuro uhu'e uëvadeje:

⁴ Jemë ae gemu sheep aho'obëhe 100 javo'i gemu subirö'öjë'oho ja diehi'onëjo. Ja sheep ioro'iore mure raromaruoho ëhi nugo'amo'i va'oromo ë sheep gemu'oho nahobe juvojuvo hujeji vae göro birohö'anuëjo.

⁵ Birohonugoromo nimorohë'i babuariromo amëro rue'a'anuëjo. ⁶ Rueromo jasi amo rajoho aganoho uë'a'anuëjo: Nasi sheep subirö'öjadoho iae birohë'e jevajëjo. Ëhuni ruehego no gemuoro nimoroharëjo. ⁷ Ëhesi bëhoho naro uë'ië'ajëjo. Ö'idöre raromarue ariböviohuro gavarue ae gemu öri sisëre juvajoho vuonugo'i huotorovoromo öri mare juvamu gavë'oho nimoroho avoharue höjo. O gavarue ae aho'obëhe jabesi sivue uehorovoromo uvamu: No mae

javuë'ëro ëhu'ëro mu sisë vuonugo'iröhoho bogojavuajë uvamu gëvë'oho bogo ëhioho nimoroharue hõjo.

Subirö'õjë'e ijo bajo nahoromo birohade uhu jõhoje.

⁸ O uhu jö göho hehëjo. Magonahe gemu ajivë'e ijo baje aho'obëhe 10 jiajoho gemu subirö'õjë'oho hu diehi ë'a'ajëjo. Iroho buenugoromo ari sisuoho bibivë'i ma-avoho nahobe juvoromo hujeji vae göro biroho'ajëjo. ⁹ Birohonugoromo hesi amo rajoho aganoho uë'a'ajëjo: Subirö'õjade ijo bajoho birohë'e jevaje ëhuni ruehego no gemuoro nimoroharëjo. ¹⁰ Ëhesi bëhoho na uë'ië'ajëjo. God-are anerahuro gavarue ae gemu öri sisëre juvajoho vuonugo'i huotorovoromo öri mare juvamu gavë'oho nimoroharue hõjo.

Ijorajo subirö'öromo vuonorö'ö rovamugo vavuehu hu rajahi'i muriehu bijönimade jõhoje.

¹¹ Ëhi uënugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Iae ae gemu harihe niö'i jëvade hõjo. ¹² Harihe niö'i jëvë'ëro ijorajohuro ri'öromo vavuoho uavade hõjo: Apo ja guomavego naehu ujuoho'irodego uevane bövioho bise'oho avevejö'e bojemëjo. Bojemijëjamu rue vavuo-huro hesi bövioho bise'oho adovoromo harihu göho ioni göho bojami'i harihu göho ioni göho bojamijade hõjo. ¹³ Bojamamu majae ma-gemu niö'i barëjamu rue ijorajohuro huhu ujuohadoho imo'amo barëromo monioho baeromo va'ade hõjo. Va'adoho va'ujuvo öri ëgoböviro sa'a göro va'oromo nimoronimorohë'i hiromo hesi maho sisëho ma-bu'önövade hõjo. ¹⁴ Ëhi bu'öbe va'amu hesi bövioho bise'oho barëjahade hõjo. Barëjahamu ë sa'are iruno'oho aho'o barëromo ë sa'are aribövioho vadunëro vuovamu ë aho huë vavaene böröme baejë'e hijade hõjo. ¹⁵ Ëhi hiromo va'oromo ë sa'aho raje ae gemu uavade hõjo: Ja mue javë'oho uevego na ë jasiro mue vaejõjo. Mue vaejõjamu ruehuro uavade hõjo: Mahu muohuro va'oromo mahe mio'amonëjo. ¹⁶ Mahe mio'amonëjamu ë Jew rajehu sisë hõ uvarue muoho baeromo va'oromo mahoho mueberomo hõmamu uvade hõjo: Raro mahu ioho babojemego na ijego da'uego'irajo. Ëhi uvade hõjo röhu a vadu'oho ioho bogo bojamare hõjo. ¹⁷ Bogo bojamamu hiromo ijonö avoho uehorovoromo uvade hõjo: O apare mu aribövioho ie aho'obëhe jëvë'ëro i barë'iröhoho bogo eni jëvajëjo. Na aviae harihoho jevajëjo röhu vadunëro guomevo'ië'ajëjo. ¹⁸ Ëhuni naro ri'öromo aparo va'oromo ua'ejõjo: Apo naehu God-are örire jasi örire huë vavaeni bojëmodoho ëho naro mu sisë vaejë'e jevajëjo. ¹⁹ Na a sisë jëvë'ego ëhuni ja bogo na harihoho uë'a'anuëjo. A'i jasi muoro bamevego

na muoho vaejahoromo manaho bae'iröjo. ²⁰ Ëijorajohuro ëhi uvonugoromo ri'öromo hesi vavuehu hijajire va'i va'ade höjo.

Va'i va'amu vavuohuro gavade höjo arue riribövire hesi harihoho rovamu. Ganugoromo vavaenimoromo tutuvo va'oromo guduamoromo dudöhade höjo. ²¹ Dudöhamu rue harihohuro uavade höjo: Apo naehu God-are örire jasi örire huë vavaeni bojëmodoho ëho naro mu sisë vaejë'e jevajëjo. Na a sisë jevë'ego ëhuni ja bogo na harihoho ue'a'anuëjo. ²² Ëhi uavamu hejë'i rue vavuohuro harihoho bogo ejaho'i hesi mu vaejaharue aribövioho uëvade höjo: Ma-burëro va'oromo niögu maho jaegoho hörü guduoho ëhi jue'ini ujuohaho rueromo sinoro övo gaenoro höroro io'amahohëjo. ²³ Jemëhu ma-je i muoharue sanuovë'e mioho baro anohego no i sörö'e iromo nimoronimoroharëjo. ²⁴ Urimoho naro uvode höjo: Nani nasi harihoho guomë'e höjo. Nani diehi ë'ë'e höjo. Avevejö'oho na gavajoho hu iae hijajëjo. Urimoho öri ari'e göro subirö'öjade höjo. Avevejö'oho iae birohë'e jevajëjo. Ëhuni ë'ego no nimoroharëjo. Ëhi uëvë'ëro söröe iromo nimoro nimore bamare höjo.

²⁵ Ëhi'amu gavë'i iae muriohuro muro hijade höjo. Muro hiromo amo bëhire rue'i hejade höjo javavo'ego jajoho hëgöho rovavamu. ²⁶ Jajoho hëgöho rovavamu hegorovo mu vaejarue ae gemuëro ruejöro uaromo rovamu uavade höjo: Rabëni ë'aruëjo. ²⁷ Rabëni ë'aruëjamu ruehuro uavade höjo: Jasi ijorajohuro rovamu jasi vavuohuro gavade hesi harihoho raboho raboho bogo ë'ë'e hesi örire ma-mae rovamu gagoro ma-je i muoharue sanuovë'e mioho huni anahade höjo. ²⁸ Anade höjamu rue muriohuro dë vörönimamu osare va'iröhoho bijönimade höjo. Bijönimamu vavuohuro amonö hörö rueromo uavade höjo: Nadi juahovo'i osaëro rueromo ioho ma-ijëjo. ²⁹ Ijëjamu rue muriohuro uavade höjo: Aveho hejëjo. Jasi jöho na bogo gemu vadu'oho ahaho'i vadune vadune na jasi muohemu vaejahobe rovë'e jevajëjo. Iae ëhi höjo röhu mi mae o mi sisë ëhu'o bogo bojëmijane höjo ëhuro naehu nasi aemo'aemohu'o iromo nimoroho'i rodoho. Bogo mae bogajo. ³⁰ Nasi öriroho bogo bojëmi'i jasi harihoho magonaho sisëho ga'amoromo ëhuro jasi maho sisëho i barëjë'ëro rovamu gavë'i jero sanuovë'e mi mabëhoho anoromo hesi örire bojamane höjo. ³¹ Bojamane höjamu rue vavuohuro uavade höjo: Jue'i ja majae ëhi na'o gemu mae hianue höjo. Nasi sa'ae are inömo inöme ie bövie bise'e aho'o ma-jasiremu höjo. ³² Ëhi höjo röhu urimoho naro uvode höjo: Nani jasi ijorajoho guomë'e höjo. Nani diehi ë'ë'e höjo.

Avevejö'oho na gavajoho hu iae hijajëjo. Urimoho öri ari'e göro subirö'öjade höjo. Avevejö'oho iae birohë'e jevajëjo. Ëhuni noehu huë mae baeromo nimoronimorohë'oho iae mae höjo.

16

Ae gemuehu hesi a börömo hesi mu sisë'i muebejahoromo röhu uehoro mae birohade uhu jöhoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uhu'e uëvadeje: Iae moni marohë'e jië'e ahu'o hesi mu muebejahaje ahu'o jaburo niö'iro arijare höjo. Ariromo eni jië'e ahuro hejade höjo uavamu: Jasi mu vaejahaje ahuro jasi inömo inömo ma-bu'öjahaje höjo. ² Ma-bu'öjahaje höjamu hegoroovo ë iahuni uvoromo rovamu uavade höjo: Jaehu ë'anuoho na hejë'e jevajëjo. Nasi mu muebejanuoho suonugo'anuëjo. Ëhuni nasi mu suri surioho ujuoho ro memego na gavöjo ja nasi mu diehi muebejanoho. ³ Ëhi uavamu rue mu muebejaje ahuro uehorovoromo uvade höjo: Nasi a börömhuro uevajëjo naro muoho suonugojöro. Ëhuni na diehi'o'ejöjo. Sa'a umoromo o ëhi jië'e i'u'e mu gö vae'irodoho darugoho bogo eni jevajëjo. Ae gö jabesi örire ëninëmi'irodoho na javojegajëjo. ⁴ O iae na uehorovajëjo. Na ae ajëmiromo ëhi ë'ejöjo ëhuro nasi börömhuro remö'öjogo na va'ego jabumë ae göëro göëro ueruomoröhego: Nasi osaro rovëjo.

⁵ Ëhi uvonugoromo ae rahu rahu inömo inöme rabe rabe hesi a börömo bojami'iröhohuni jöe nugö'öromo uëvade höjo ae gemu gemu ruejöro. Urimore ahuro rovamu mu vaejaje ahuro uavade höjo: Nasi a börömo hesi örire mana bojami'iranoho dimino'e javajëjo. ⁶ Dimino'e javajëjamu uavade höjo: Jovo'e rama masije aho'obëhe 100 bojami'irodoho jevajëjo. Bojami'irodoho jevajëjamu uavade höjo: Ja dimino'e bojami'irane jöho jië'e jiaje ave suroho baejëjo. Baeromo ma-burëro sa'aro hiromo ramae 100 bojami'irane jöho mu'u'i ba'obueromo ramae aho'obëhe 50 bojami'iranoho jajivëjo. ⁷ Ëhi ë'ë'ëro ae göëro rovamu mu vaejaje ahuro uavade höjo: Ja'o bojami'iranoho dimino'e javajëjo. Dimino'e javajëjamu uavade höjo: I esöe aho'obëhe 100 bojami'irodoho jevajëjo. Jevajëjamu uavade höjo: Ja bojami'irane jöho jië'e jiaje ave suroho baeromo esöe 100 bojami'irane jöho mu'u'i ba'obueromo esöe aho'obëhe 80 bojami'iranoho jajivëjo. Ëhi'obe va'ade höjo. ⁸ Ëhi ë'ade jöho hejë'ëro a börömhuro hesi mu sisë'i muebejaje aho uavade höjo: Ja uehoro mabëhe mae rovavamu ëho ë'ane höjo. Ëhi rajahijade hesi bëhoho

ave sa'a hesi muohemu uehorovarue ariböviohuro uehoro mabêhe bihoromo jabesi muoho vaeruomaje hõjo. A'i God-are aji'e mu uehorovarue ariböviohuro simane sisë'i sisë'i uehorovoromo muoho vaeruomaje hõjo.

⁹ Ëhesi bēhoho na uē'ejõjo. Jemëro ave sa'a hesi monioho baeromo ehuro mu mae vaeromo jemesi agane baejēvorëjo. Ëhi ë'ë'oho ehuro vuovëvo'iramu moni hesi bēhoho barë'iramu God-ro uē'a'ajëjo: Nasi amoro rueromo ma-ioro'ioemu raromohëjo. ¹⁰ Ae rahu mu inino avoho muebejë'ohuro mu masijohu'o avoho mueberuomo'ajëjo. Ae rahu mu inino sisë'i muebejë'ohuro mu masijohu'o sisë'i mueberuomo'ajëjo. ¹¹ Ëhuni jemë ave sa'a hesi inõmo sisë'i muebejë'oho God rabëni ö'idö hesi inõmo maho bojëmi'ajëjo jemëro muebejëro. ¹² O jemëhu ae gö hesi bövi bise'oho bogo avoho muebejahë'oho God rabëni bövioho bise'oho i'imëmi'ajëjo jemesi ujuohojëro.

¹³ Ae niö'i bōrōmoho gemuoho jëvajëromo jabesi mu gemuore havoromo vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuëjo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuëjo. Ëhesi bēhoho God'o moni'o niö'i bōrōmoho gemuoho jëvajëromo gemuore havoromo mu vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo.

Iesuhu jö masije gö gö majëhijade jöhoje.

¹⁴ Iesuro ëhi uëvamu hejë'i Pharisee ariböviohuro moniemu uehorovoruomë'ëro Iesu sivareje. ¹⁵ Sivamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Jemë ma-döëremu mu maho vaejaruje hõjo aëro jemë gëromo uvojëro: Ëaribövioho mu mae vaeruomaje aribövie jioruomajëjo. Röhu jemesi dë vövöbajo'oho diehi jiajoho God iae gë barëjaje hõjo. Huhu jemesi dë vövöbajo'o gëvë'oho aehu gëvaruëhioho hu bogo ëhioho gëvaje hõjo. Ëhesi bēhoho aehu sarerivoromo uvarujoho: Mabêhe hõ uvarujoho God-hu gavajoho sisë bēhe hõjo.

¹⁶ Urimë'i Moses-hu surire jajivade jögorohu'o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöhu'o aehu hebe rovaroho evare John rovade hõjo. John rovamu evare God-hu bōrōme namiromo ae aho'obêhe muebejëvaje ë hesi huë ma jöho aevoromo rovë'e hõjo. Aevoromo rovë'ego ae aho'obêhe daruge aho'o bojamirovoromo biririvoromo öroho jiovoruomaje hõjo ehuro God-ro muebejëvego hesi aharinö jëvoröhego. ¹⁷ Ëhi jië'e mu i'oho rovë'e hõjo röhu God-hu urimo bojëmade jögoroho bogo barë hesi hõjo. Ö'idö'o sa'a'o sisërëjë'oho ëho samae hõjo. A'i God-are jögoroho gö bogo bisemu vadu'oho sisërë hesi hõjo.

¹⁸ Rōhu jō gōhajo. Baruehu vaboro nugō'ō'i gō masuvē'oho ēho bogo masuvē'e muoho jio'i goho'amarue muoho hōjo. O aehu nugō'ōjē'e magonaho masuvē'oho bogo hesi vaboro maho masu'i ēho goho'amarue muoho hōjo.

Inōmo ma'e ahu'o Lazarus'o jabu niō'ihu ē'are jō Iesuhu jōvadohoje.

¹⁹ Iae ae gemuēro hijade hōjo. Hesi inōmo inōme are sa'ae bōvie mae jiade hōjo. Niōge sanuovē'e kavuē'e mabēhe io'amonōvade hōjo. Iruno'e aho'obēhe sōrōnō'e iromo nimoronimorohonōvade hōjo. Majae aho'o ēhi gemu ēhi'obe rovide hōjo. ²⁰ Ēhi'ego inōmo'e a hesi ojanore bōvi bise'o bogojiē'e ahuro ē raromonōvade hōjo. A ihoho Lazarus jiade hōjo. Lazarus-are sino haho'oho masagohemu jiē'e jiade hōjo. ²¹ Sagohemu jio'ego Lazarus-ro nimonōvade hōjo eni jiē'e a hesi i vitu vituoho i'irovo ēhuro da'uomojōro. Rōhu vaevē'oho oēro rueruomoromo hesi sagohoho sēhahonōvare hōjo. ²² Ēhi'ujuvo iae ē bōvi bise'o bogojiē'e aho guomade hōjo. Guomamu aneraēro hesi aru'ahoho bava'amu nosi bēhe Abraham-are guruto mare avoho hijade hōjo. Hijamu ē eni jiē'e ahu'o guomade hōjo. Guomamu guavare hōjo. ²³ Guavamu vuovarue aribōviehu raromaruire va'o hijade hōjo. Hiromo vi'ehi sisē bēhe baejē'ero nunēro ga avoho'i gavade hōjo Abraham arue riribōvire hi'i Lazarus Abraham-are guruto mare hijamu. ²⁴ Ēhi gēnugoromo ma-darugo'o uvade hōjo: Saso Abraham-ajo. Nani vavaenimoromo Lazarus nugō'ōjego huro hesi ōvo namoho jovore ba'amoromo rueromo nasi bitaroho rēhoromo sanuoveho'irajo. Na vēniro jevē'ero sisē maro vi'ehegavajējo. ²⁵ Vi'ehegajējamu Abraham-ro ri'ōromo uavade hōjo: Sasajo. Aveho uehorovējo. Sa'are hijē'i ja huē ma-mabēhe birohane hōjo. Lazarus hu hijē'i ma-huē sisēmu birohade hōjo. Rōhu jaruvoho Lazarus-ro sanue baeromo hijajējo. Jero vi'ehi bōrōme baeromo hijanuējo. ²⁶ Rōhu jō gōho ēhu'o hejējo. No aviae javuo'i jemē aruae jēvājējo. Rōhu ririre hahe guorōte jiē'ero ēhuro ave jioromo jemesirire ō'ē'oho bogo eni jio'i jemesirire jioromo ave rovē'oho bogo eni jiajējo. ²⁷ Bogo eni jiajējamu uavade hōjo: Saso ēhi jiē'oho huē baejevoromo Lazarus nugō'ōjego huro nasi aganehu raromaruire va'ajo. ²⁸ Na ōe aho'obēhe ōvo gō mine jevē'e jiaje uavego Lazarus-ro va'oromo nasi ō ōmo'ōmoho jōgore majēhi'irajo ēhuro ave vōrō'eroho bogo rueruomorōhe hōjo. ²⁹ Ēhi uavamu Abraham-ro uavade hōjo: Rōhu jasi ō ōmo'ōmoho Moses-are surire jōho mami'e gavarue hōjo. Jō God-aro baeromo majēhinōvare a ioro'ioro jabesi surire

jöhu'o gavarue höjo. Ëhuni nadi'ego jabumëro jabetesi jöho ejëho'irarëjo. ³⁰ Ejëho'irarëjamu uavade höjo: Saso Abraham iae ëhi höjo. Röhu surire jöho bogo eruomo'ajëjo. A'i vuovoromo ave ro raromajire aehu ë jioromo ri'ö va'oromo jö majëhijamu hejë'iroho iae jabu huotorovoromo mae uehorovo'aruëjo. ³¹ Mae uehorovo'aruëjamu Abraham-ro uavade höjo: Bogo ëhioho jio'a'ajëjo. Jasi ö ömo'ömoho Moses-are surire jöho bogo ejaharue höjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabetesi surire jöho bogo ejëharue höjo. Jabetesi jöho bogo ejëhobe rovë'ëro he'iröhe ae gö guomoromo ri'öromo jö majëhijamu hejë'ohe hesi jöhu'o bogo ma uehorovo'aruëjo.

17

Mu sisë hesi jöhoje.

¹ Ëhi'oromo Iesuro hesi ijarahjo ömo'ömoho uëvadeje: Göehu gö bijioho gavego sisë vaeröhe muoho iae ru-enövo'ajëjo. Iae ëhi jio'a'ajëjo röhu ae rahu ë mu barovë'oho vae'vë'oho sisërë'ajëjo. ² Asisö'onö'e jörume raromarue ae gemu mu sisë röjahijamu bejë'oho mu sisë bogo röjahijajevare ë mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'ure beva'oromo guomo'ibejajo ëho ma-jianovo'ibejajo. A'i ë mu sisë röjahi'iröhe ë hesi i'uoho börömo bëhe bae'a'ajëjo. ³ Ëhuni avo'avoho mueberovorëjo.

Jasi öehu jasi örire sisë vaejavë'oho ahonëjo. Ahamu huhu huotorovoromo uehoro mae baejë'oho ëhuro jero hesi sisëho uehorovoromo vuonugonëjo. ⁴ O majae gemu röhu mu sisë gö'o gö'o vae 7 vaejavo'i hiromo röhu vae 7 ro ua'i hijë'oho: Iae naro mu sisëho vaejë'ëro jevë'ëro vuonugo'ejö ua'i hijë'oho jero uehorovoromo vuonugaho'i hinëjo.

God mae uehorovoromo ëhuro mu masijo vaeröhe jöhoje.

⁵ Ëhi uëvamu Iesure apostle ömo'ömohuro ri'öromo Bada uavareje: Iae no jasi darugoho ma-bisemu mae uehorovarue höjo. Röhu jero ajamuego no mae uehorovo avoho'irarëjo. ⁶ Mae uehorovo avoho'irarëjamu huro uhue uëvadeje: Mustard bajoho inino mae jio'amajëjo. Mustard baje gemu ma-bise'o jiajëhi ëhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovo'ibejarijëjo ave namijaje ijo börömohe ua'ibejarijëjo: Jasi jahorovëjo. Jahorovoromo va'oromo sö jovohuro jasi ba'amorovë ua'ibejarijëjo ë ijohuro jemë ejëho'ibejajo. Mae uehorovo'ibejarijëjo ëhi jië'e muoho vae'ibejarijëjo.

A börömo hesi mu vaejarue uhu jöhoje.

⁷ Röhu jö göho jemë nasi jö hejaruje aribövioho nani ja ae gemu jasi muemu vaejaje ae javajëjo. Nani huro jasi muro hiromo sa'aho avohaho'ajëjo o ö mahu'oho muebejaho'ajëjo. Mu vaeromo rovë'oho na ja hu uanëjo: Ro hiromo ie ijëjo. Ja bogo ëhi jië'e jöho ua'i ⁸ a'i ua'a'anuëjo: Nasi ioho avohehoromo jasi niögoho avoho ruohoromo ro ioho jovoho i'imemego na i'iröjo. Na ijego evaro ja'o inëjo. ⁹ Jaehu mu jö ëhi bojамamu hu ejahoromo mu vaejë'oho na ja uanëjo: Mabëhe huë baejevoromo ajemijane höjo. Bogo ëhioho ua'a'anuëjo hu jasi muemu vaejajego. ¹⁰ Euhu jö hesi bëhoho jemë God-are muemu vaejaruje aribövie jëvajëjo. God-hu jemë bojëmaje mu jemë vae barëjë'iroho uvorëjo: No mu aribövi sisë sisë javuajëjo. Eho nosi muego ë'are höjo.

Iesuhu ae 10 ajëmamu ae gemuehu God huë mae uavade jöhoje.

¹¹ Iae Iesuro Jerusalem amore va'ë'i va'ë'i Galilee sa'a vituohu'o Samaria sa'a vituohu'o birorohadinö ëhunö va'adeje. ¹² Va'oromo ë dirö'ore amore hörö'ia'amu gavë'i sino jomo'e ae aho'obëhe 10 rueromo rori'o riravareje. ¹³ Riravoromo ma-darugo'o uvoruomadeje: Iesuaio. Badajo. Noni vavaenimoromo ajamuijëjo. ¹⁴ Ajamuijëjamu Iesuro gëromo uëvadeje: De va'irarijoho arue priest ömo'ömoho røjëhirego jabumëro morijëgo gë'irarëjo. Morijëgo gë'irarëjamu örire va'amu gavë'i marëjëvadeje. ¹⁵ Marëjëvamu gagorovo ae gemuëro vuonorö'öromo ma-darugo'o God mabëhe uabe rovadeje. ¹⁶ Rueromo Iesuarë hörü bëhire agree aho hiromo rajahijadeje. Röhu ë aho bogo Jew rajehu jio'i Samaria raje jiadeje. ¹⁷ Rovamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jomo'e ae aho'obëhe 10 marëjëvade höjo. Na mae-ëjo. Röhu a ioro'iore 9-ho diehi'oromo bogo rovare höjo. ¹⁸ Diehi'oromo nosi Jew rajoho bogo rueruomo'i ave sa'a gö rajohuremu God mae ua'i vuonorö'ö rovade höjo. ¹⁹ Ehi uanugoromo ë Samaria rajoho uavadeje: Ri'ö va'ëjo. Jero God mae uehorovamu ehuro marëjavë'e höjo.

God-hu aevoromo hesi aji ma røjahuiromo böröme namiromo muebejavuo'iröhe jöhoje.

²⁰ Ehi'amu Pharisee a ioro'iorëro ri'öromo Iesu uavareje: God divare aevoromo böröme namiromo muebejavuo'iramu no hesi ahariremu raromo'ëjarëjo. Raromo'ëjarëjamu Iesuro uëvadeje: God-hu böröme namiromo aho'obëhe muebejëvajoho vörö'e muoho jemesi nunoho bogo garomo uvo'a'arujëjo: God-ro aevoromo muebejavuo'ego no hesi ahariremu raromaruëjo. ²¹ O ja bogo aho uë'a'anuëjo:

Aveho gahëjo. God-ro ave dirö'oremu böröme namiromo muebejavuajëjo. O arueho gahëjo. God-ro ë dirö'oremu böröme namiromo muebejëvajëjo. Bogo ëhioho uë'a'anuëjo ë hesi bëhoho God-ro jemesirire böröme namiromo muebejëvajëro jië'ëro.

²² Ëhi uënu goromo hesi ijarahö ömö'ömo uëvadeje: Majae ijonö jemëro God-are A Maho ge'i nimo avohoromo uvo'a'arujëjo: Majae ëgobövie bogo gavë'ëro nörö majae ma-bisemu ga'ibejarëjo mae javuo'ibejajo. Röhu bogo ge'a'arujëjo. ²³ Bogo ge'iramu aëro jemë sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Gahëjo. Nörö aruae höjo. O nörö aviae höjo. Ëhi uëvë'o nadi ejëhoromo ge'i jabu'o ho va'orëjo. ²⁴ Ëhesi bëhoho naehu rue'irode majaho rue'iramu na bogo dirö'e gemuoroho ro hi'i a'i baderehu ö'idöre baderivoromo ö'idöe aho'o ajivo barëjego ae aho'obëhe ga barëjaruëhi God-are A Maho naro ëhi rue'iramu ge'a'arujëjo. ²⁵ Iae ëhi jio'a'ajëjo röhu urimoho na vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ejöjo. Ave jaruvore raromarue ariböviohuro na bijönegoruomo'ajëjo.

²⁶ Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ie'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ëhi gemuoho jio'a'ajëjo. ²⁷ Noah hijadevare evare aëro ie jove ue'ahobe masurovobe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'öjuvo evare Noah-mëro boat börömore rumo va'amu gavë'i jovo börömero rojoromo a ioro'ioroho baeniagëgamu vuovo barë nahonahovade höjo. ²⁸ O a mami ae Lot-hu hijade majare jiadëhi God-are A Ma naehu a nunire rue'ie'iroho ëhi gemuoho jio'a'ajëjo. Lot hijade majare evare ae aho'obëhe ie jove ue'ahobe bövie bise'e imobe i'o mu'e vaebe javue vaebe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'öjuvo ²⁹ evare Lot-ro Sodom amore jioromo mae va'amu gavë'i vënëro girosijiomë'e munëhuro rireromo ruvebiromo a ioro'ioroho bjuëmamu vuovo barë nahonahovade höjo. ³⁰ God-are A Ma naehu rue'ie'iroho aëro ëhi gemuoho ë'obe va'öjuvo evare ë majaho ma-majioho rue'a'ajëjo.

³¹ Ëmaja rovë'o ho ae rahu javu dönö haradare raromö'i jabesi inömo inömo osanö jië'o ho nadi inömo ho ujuohö'i abo osaroho rumo va'i o mure raromë'o ho jabu'o nadi inömo ho ujuohö'i uehorovoromo vuonorö'ö rue'i mahuruomo'irarëjo. ³² Lot-are vaborehu hesi inömo uehorovoromo vuonorö'ö'ia'amu i'uehu hesi örire rovade jöho avoho uehorovorëjo. ³³ Ae rahu hesi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'o ho vuovo öriro va'a'ajëjo. O ae rahu hesi

sinëni bogo uehorovo'i nasi jöhuremu uehorovoromo maguomorovë'oho ë ahuro maro hiemu hi'a'ajëjo. ³⁴ Röhu na avehu'o uëvajëjo. Naehu rue'irode vahire evare ae niö'iro röhe gemuore diroho'aruëjo. Diroho'iramu God-ro göho bae'i göho ë vuonugo'ajëjo. ³⁵ Magonahe niö'iro gemuoro ariromo ioho sa'ijovoromo avoho'iramu God-ro göho bae'i göho ë vuonugo'ajëjo. ³⁶ [Ae niö'iro mure ari'iramu God-ro göho bae'i göho ë vuonugo'ajëjo.] ³⁷ Ëhi uëvamu rue ijorajo ömo'ömhuro uavareje: Bada ja di öri ari'ere vuonorö'ö ruenëjo. Ruenëjamu uhu'e uëvadeje: Sagohe dinö'e jiajire ë ugohe gagovoruomo'ajëjo.

18

Magonaho doruehu jö mevaje a hesi örire biririvoromo ëninamijamu ajamade uhu jöhoje.

¹ Iae Iesuro uhu jöe gö majëhijadeje aëro heromo uvoröhego: No bogo u'uhö'i biririvoromo parie vae'i ari'ëjarëjo. ² Majëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro hijade höjo. Hu jö heromo mevaje a böröme jiade höjo. Hu God bogo ma uehorovoromo a jabesi örirohu'o bogo ma uehorovonövade höjo. ³ Hu bogo mae uehorovë'e ae jio'i röhu magonaho doruëro ë ame gemuore hijade höjo. Hiromo ë jö mevaje a hesi örire rueromo ua'i hinövade höjo: Ajemego sisë vaejevaje aho iosirami'iröjo. ⁴ Ëhi ua'ego bogo ejahonövade höjo. Ëhi'o'i arijuvo ë jö mevaje ahuro hesi uehorovoromo uvade höjo: Na God bogo uehorovoromo a jabesi örirohu'o bogo uehorovaje höjo ⁵ röhu ave magonaho doruohuro dinemi'i hi'ego na bijönego'ego ëhuni na hesi öroho avohaho'ejöjo huro ro ue'i hijego na he'i hijego u'uvevojöëni. ⁶ Badaro ë uhu jöho ëhi majëhinugoromo jö bëhoho uëvadeje: Ëjö mevaje a sisëhu diehi jövadoho uehorovorëjo. ⁷ A'i God-ro diehi ë'a'ajëjo. Hesi aribövi maehu vahie sisone jene hesi örire ëninami'i arijaruoho na hu jabesi mu öroho bogo avohëho'ajëjo. Na hu majae ëgobövie örisanuovo'i bogo burëroho ajëmi'ajëjo. ⁸ Iae hu ma-burëro ajëmi'ajëjo. Röhu God-are A Ma naehu sa'are rovë'iroho na na ga'ejöjo aëro biririvoromo God mae uehorovo'iramu o bogo.

Ae döemu mae jiajohu'o a sisë'o pari vaejare uhu jöhoje.

⁹ Iae Iesuro gëvadeje ae gö jabesi sivue uehorovoromo uvamu: Noremuëremu maho javuajëromo a ioro'ioro jabesi jöho bogo uehorovoruomamu gëgorovo jabesi örire ave uhu jöho majëhiromo uëvadeje: ¹⁰ Iae ae niö'iro God-are osa börömore parie vae'i ajiomare höjo. Göho Pharisee

ae jiade hōjo. Göho vajiohu'e tax baejaje ae jiade hōjo.
¹¹ Ajiomoromo Pharisee ahuro va'oromo namiromo parie
 vaeromo ēhi uavade hōjo: God-ajo. Na jasi ōrire huē
 mae uavajējo rabēni a ioro'ioroho jabu anano'e vajiohu'e
 goho'amarue mu vaeruomajēhi naehu bogo ēhi ē'ajohuni.
 O aruēre tax baejaje ae jiajēhi na bogo ēhi jevajohuni.
¹² A'i hurae gemu gemu hesi uhure majae niō'i jasi jōēni
 na ioho bogo ijaje hōjo. Inōme rabe ujuohē'oho 9 nasi
 bahi'i gemu jani bamahobe va'aje hōjo. ¹³ Ēhi ua'irōgoro
 rue tax baejaje ahuro rori'o namiromo javojimamu nunoho
 bogo ō'idōho sioroho'i vineboho övëro ano'anovoromo God
 uavade hōjo: Na a sisē jevaje nani vavaenimējo. Ēhi'are
 hōjo. ¹⁴ Naro jemē uēvajējo: Tax baejaje aho God-ro
 hesi sisēho uehorovoromo vuonugamu God-are nurire mae
 namijē'ëro hesi osare vuonorō'ō abuejade hōjo. A'i rue
 Pharisee aho bogo ēhioho maho abuejade hōjo. Ēhesi bēhoho
 ae rahu hesi sivu uehorovoromo dōre bamorovē'oho hesi
 ihoho abue'a'ajējo. O ae rahu ba'obuerovē'oho hesi ihoho
 dōro ajiomo'ajējo.

*Iesuhu hesi övo asisō'o inino jabesi sinore bamēhade
 jōhoje.*

¹⁵ Ēhi uēvamu aëro asisō'o ininoho ēhu'o sō ujuoho
 rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamēhojōro. Ujuoho
 rovamu gëgorovo Iesure ijarahō ōmo'ōmohuro birëgareje.
¹⁶ Birëgamu hegoro Iesuro asisō'oho ujuoho ruejōro
 uvoromo hesi ijarahōho uēvadeje: Nadi ahëvo'i uēhego
 rueruomajo. Ēhi jiē'e asisō'o va'ëne jörume raromē'e
 aribövioho God-ro bōrōme namiromo muebejëvego hesi
 ahariremu raromoruomaje hōjo. ¹⁷ Ave jōho na jō mae
 uē'iē'ajējo. Asisō'o ininehu bogo sivu uehorovo'i God-hu
 muebejavuajōho mae hō uvaruēhi ae rahu bogo ēhi uvē'oho
 God-are ahariroho bogo va'o raromo'aruējo.

Bōvi bise'o marohē'e a hesi jōhoje.

¹⁸ Ēhi'amu iae Jew rajo a bōrōme gemuëro ri'ōromo Iesu
 uavadeje: Tisa ja a mae javajējo. Na diehi'oromo ma-
 ioro'ioremuoho maroho hi'ejōjo. ¹⁹ Maroho hi'ejōjamu
 uavadeje: Jero na uevanuējo: Ja a mae javajējo. Iae mae hōjo
 rōhu hesi God gemu a maho hōjo. ²⁰ Rōhu mae hi'iranëro
 ue gevanuoho ja God-are jōgoroho iae gavanue hōjo. Nadi
 goho'amonējo. Nadi aho anonējo. Nadi vajiohoho baenējo.
 Nadi sareri'e jōho aho majēhinējo. Jasi vēmoho vavuoho mae
 uehorovëvonējo. Mae hi'irane öroho ēhi hōjo. ²¹ Öroho ēhi
 hōjamu uavadeje: Iae mae-ëjo rōhu na asisō'ere aevoromo

jö ebe rovodoho jaruvohu'o ëhi gemuoho ë'aje höjo. ²² Ëhi gemuoho ë'aje höjamu hegorovo Iesuro uavadeje: Iae mae ë'anue höjo röhu mue gemu bogo vaejê'e javajêjo. Jasi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jiê'e aribövioho suvuorëminêjo. Ëhi ë'ë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajêjo. Ëhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonêjo. ²³ Ëhi uavamü hegorovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jevê'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromö huë vavaene böröme baejadeje.

²⁴ Huë vavaene baejamu Iesuro hu garomo a ioro'ioroho uëvadeje: Bövi bise'o marohê'e mae jiê'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho anoji'e mae höjo. ²⁵ Mi börömo anugo gagore nugö'öjê'oho ja bogo eni javo'ajêjo. Röhu ëhi ë'ë'oho samae jianovo'i a'i bövi bise'o marohê'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho ëho anoji'e mae höjo. ²⁶ Ëhi jövamu heromo uavareje: Ëhi jiê'oho no diehi'oromo maroho va'ëjarêjo. No ae aho'obêhe bogo eni javuajêjo. ²⁷ Bogo eni javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemë ma-aëro jëvê'ëro mü vaejê'oho bogo eni jëvajoho ëho God hu eni jiajêjo.

²⁸ Ëhi uëvamu Peter-ro ri'öromö Iesu uavadeje: Aveho gavêjo. Norö bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihê'e javuajêjo. ²⁹ Jijihê'e javuajëjamu Iesuro uavadeje: Ëho iae mae höjo. Aveho na jö mae uë'ië'ajêjo. Ae rahu God-hu muebejëvo'iröhe mü uehorovoromo ëhuni javue vabore ö ömo'öme vëmu vavu'e aboji harihu'e vuonugo'amë'oho ³⁰ ëhi jiê'e aribövioho jemë jemesi bövioho bise'oho ëho ma-bise'e vuonugarije höjo röhu avevejö'e ave sa'are bövi mae bae'a'arujêjo. O majae ijönö jemë ma-ioro'ioëmu marö raromö'arujêjo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijönö röhu maho majëhijade jöhoje.

³¹ Iae Iesuro hesi ijoraje 12-ho rori'o sö va'oromö uëvadeje: Aveho hehêjo. No Jerusalem amore ajiomaruêjo. Ajio raromö'iramu evare urimo jö God-aro baeromö majëhinövre ariböviehu jö jajivo'amarëhi ëhi jiê'e muoho Jerusalem rajëro God-are A Ma nasi örire vaejevo'aruêjo. ³² God-ro hesi ëhi bamë'ëro naro sa'a göre jioromö rovre aribövi jabesi övre va'ëjêjo. Va'iramu jaburo baejevoromö sivegoromö ijumevoromö sabëro ödegoromö ³³ hisuebijevoromö anego'iramu guomevo'ajêjo. Guomoromö majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ëjêjo. ³⁴ Ëhi uëvamu hegorovo hesi ijorajoho jabu bogo mae

bogo hejareje. Bëhoho subivëhë'ëro hesi jöho bogo avoho baejareje.

Iesuhu Jericho amore rueromo nuni sisë'e ae ajamade jöhoje.

³⁵ Ëhi'amu iae Iesuro va'adoho va'o Jericho amore hörö'iro ë'adeje. Röhu nuni sisë'e ae gemuëro ë öri ionire hiromo maëni sisëni ae ëninëmijadeje. ³⁶ Ae ëninëmiromo hejade ae aho'obëhe mae rova'avamu hejë'i ae uëvadeje: Jabumë rabë'i rova'aruëjo. ³⁷ Rabë'i rova'aruëjamu aëro uavareje: Iesu Nazareth rajohuro rova'ego ëhuni ë'aruëjo. ³⁸ Ëhi uavamu hegorovo nuni sisë'e ahuro ma-darugo'o uvadeje: David-are ujoho böröme javaje Iesu jero nani vavaenimëjo. ³⁹ Vavaenimëjamu hegorovo rue urimo va'are ariböviohuro birevoromo uavareje: Jöe vuonugëjo. Jöe vuonugëjamu hejë'i ma-darugo ma'o uvo'i hijadeje: Hë David-are ujoho nani vavaenimëjo. ⁴⁰ Ëhi uvo'i hijamu Iesuro va'adoho vuonugo'i ë namiromo uëvadeje: Nuni sisë'e aho hu'irae baruehëromo barovamu nuni sisë'e aho uavadeje: ⁴¹ Naro diehi ajamijöro nagajëjo. Nagajëjamu uavadeje: Bada ajemego na nune dadovoromo uherihöjo. ⁴² Uherihöjamu Iesuro uavadeje: De nune dadovoromo uherihëjo. Jero God mae uehorovamu ëhuro marëjavë'e höjo. ⁴³ Ëhi uavamu ma-burëro uherihadeje. Uherihoromo God huë mae uabe Iesure ijore ijore va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe garomo God rajahiruomadeje.

19

Zacchaeus-hu Iesu ga'i nimamu ëhi ë'ade jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro Jericho amore rovë'ëro amo ririre rova'adeje. ² Röhu ë amore ae gemu hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Zacchaeus jiadeje. Hu tax baejaje a böröme jiadeje. Hesi bövioho bise'oho marohë'e mae jiadeje. ³ Amo Iesuro rueromo va'ia'amugo Zacchaeus-ro Iesu ga'i sivohoromo röhu ae aho'obëhe tagavoromo urahë'ëro bunosirivamu bogo avoho gavadeje. ⁴ Bogo gagorovo uvadeje: Iesuro ë örire va'a'ajë uvoromo urimo tutuvo va'oromo öri bëhire ijo duvahore ajio hijadeje Iesu rovego niomo'amo ga'iro. ⁵ Ajio hijamu Iesuro hu jiaji'ere ruegoro namiromo sioroho garomo uavadeje: Zacchaeus-ajo. Ma-burëro ruvebijego va'arëjo jaruvoho na jasi osare hi'ië'e jevaje. ⁶ Ëhi uavamu hejë'i Zacchaeus-ro nimorohoromo ma-burëro abueromo Iesu hu'irae baeromo hesi osare va'oromo rajahijadeje. ⁷ Rajahijamu ae aho'obëhe gavare Iesuro Zacchaeus-are osare va'amu gagorovo bijönimoromo

uarovareje: As'e Zacchaeus a sisë höjo. Iesu rabëni ëhi ji'e a hesi osaroho niavo'i va'ajëjo. ⁸ Ëhi uarovamu Zacchaeus-ro ri'öromo Bada uavadeje: Bada aveho hejëjo. Nasi bövioho bise'oho ririre tarioromo vituoho bae'i vituoho bogo eni ji'e aribövioho suvuorëmi'ejëjo. Naehu a rahuare inömo sarerëmiromo vajiohehu ujuohodoho iae na ëhi niö'i ëhi niö'i ëhi mana vuonorö'ö bojëmibe va'ejëjo. ⁹ Bojëmibe va'ejëjamu hegorovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Jaruvo ave osare raromarue aribövi jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhë'ëro mae jëvajëjo. Ëhesi bëhoho Zacchaeus hu'o Abraham-are ujëro jië'ëro ëhu'ëro God-hu huë baejaje ae höjo. ¹⁰ Zacchaeus va'ëne ëhi subirö'ö'amë'e aribövi ioro'ioroho naho'amoromo sö rueromo maro nugo'amo'irodëni ëhuni God-are A Maho na rovode höjo.

A böröme gemuehu hesi mu aribövi ijo bajo bojëmiromo avoho muebejehorë uëvade uhu jöhoje.

¹¹ Ëhi uëvamu ae aho'obëhe hejareje. Heromo uvareje: Iesu Jerusalem hörö'i dunovajëjo. Hörö'iramu gavë'i no aevoromo ga'ejarëjo God-ro böröme namiromo no muebejavuo'iramu. Ëhi uvoruomamu gëgorovo Iesuro hesi jöho uhu'e majëhiromo uëvadeje: ¹² Iae a böröme gemuëro hijade höjo. Hiromo öre ëgoböviro sa'a göro va'ië'ade höjo hesi sa'a mueberöhe darugoho baeromo vuonorö'ö rue'iröhëni. ¹³ Va'irögoro hesi mu vaejaharue ae aho'obëhe 10 jaburo ruejöro uvëvoromo rueruomamu ae gemu gemu 20 kina 20 kina ëhi bojëmibe va'ade höjo. Bojëmibe va'oromo uëvade höjo: Ave monioho baeromo muoho ma-vaemu vaeromo monie gö'o döro baejehorego evare na vuonorö'ö rueromo bae'iröjo. ¹⁴ Ëhi uëvë'ëro va'amu gagorovo ë a börömoho hesi sa'a rajohuro nue huodivë'ëro ae gö rëmö'öjamu a börömo hesi ijore va'are höjo. Va'oromo ë sa'a göre suorovoromo a masijoho uëvare höjo: Ëaehu böröme namiromo nosi sa'a muebejavuo'iröhoho no bijönaguajëjo.

¹⁵ Ëhi'amu ë ahuro hesi sa'a mueberöhe darugoho baeromo vuonorö'ö rovade höjo. Rueromo jöe nugö'öromo hesi moni bojëmade mu aribövioho uëvade höjo: Ruehego na gëvöjo monioho dimine dimine gö'o döroho baejehë'e jëvego. ¹⁶ Ëhi uëvamu ae gemuëro urimo rueromo uavade höjo: Jaehu 20 kina bojëmijanohuro ëhuro na mue vaeromo gö'o döre 200 kina baejahë'e jëvajëjo. ¹⁷ Baejahë'e jëvajëjamu ruehuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mu mae vaejanue ae javajëjo. Ja mu bise'oho mabëhe muebejehobe rovanohuni ëhuni naro darugoho bojami'ejëjo jero

ame aho'o 10 muebejeho'iranego. ¹⁸ Ēhi uavamu gavē'i mu vaejaje a göhuro rueromo uavade höjo: Jaehu 20 kina bojemanohuro ěhuro na mue vaeromo gö'o döre 100 kina baejahē'e jevajējo. ¹⁹ Baejahē'e jevajējamu ruehuro uavade höjo: Jero ame 5 muebenējo. ²⁰ Muebenējamu gavē'i mu vaejaje a göhuro rueromo uavade höjo: Jasi 20 kinaho aviae höjo. Niögëro numoromo avoho bamahē'e jevajējo. ²¹ Ēhesi bēhoho naro ja juhuonamijode höjo ja vörö'e ae javē'ego. Ae göehu ba'amaroho bivaroho ja ma-ijanue höjo. ²² Ēhi uavamu hesi börömhuro uavade höjo: Ja mu sisē vaejanue ae javajējo. Jaehu jasi jö'ehu jövanue jöe gemuoho ěho naro baeromo vuonorö'ö ja mana majahi'ie'ajējo jero heromo uvo'iranego: Ojo'e na sisē ě'aje ae jevajējo. Jero uvane höjo: Nörö vörö'e aëro jiē'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ma-ijaje höjo. ²³ Ēhi uvanoho röhu ja rabēni nasi ijo bajoho bogo baeromo avoho bahijarue aribövi jabesi övoroho bamane höjo na rueromo nasiroho baeromo gö'o döre bamaroho ěhu'o bae'iode. ²⁴ Ēhi uanugoromo ě bēhire riravarue aribövioho uēvade höjo: Ēia hesi 20 kina baeniahiromo 200 kina baejade aho bojamihejo. ²⁵ Bojamihejamu rue ariböviohuro uavare höjo: Iae mae höjo röhu mami'e iae hu 200 kina baejade höjo. ²⁶ Baejade höjamu ruehuro uēvade höjo: Na aveho uēvajējo. Mu vae'irane suvuore javē'oho God-ro gö'o bojami'iramu bae'a'anuējo. O bogojavē'oho bisemu baejanoho God-ro baeniahi'ajējo.

²⁷ Röhu na nu huodegarue aribövi jabesi jöho uē'ie'ajējo. Naro böröme namiromo muebejēvo'ia'amu bijönimare jiaje ěhuni guduamo ujuoho rueromo nasi nunoro muo'amego vuovajo.

Iesuhu Jerusalem mabēhe rovade jöhoje.

²⁸ Ēaribövioho ěhi uēnugoromo Iesuro urimo Jerusalem hörö'i ajiomamu gavē'i ě ariböviohuro ijore rihiromareje. ²⁹ Ēhi'oromo Iesuro Olives Dahorure Bethphage amo o Bethany amo jiajinö ě ajio höröjadeje. Hörönugoromo hesi ijarajoho niö'i rēmö'öromo ³⁰ uēvadeje: Arue jemesi nun-inörire amohuro va'ohējo. Va'o hörö'i ga'a'arujējo donkey harihe bise'ego aehu döre bogo hiromo va'aruoho benugē'e jio'iramu. Benugē'e jiego jiovoromo hu'irae ruerējo. ³¹ O aehu uēvē'oho: Jemē rabēni jiovarujē uēvē'oho uērējo: Badaro ave mioho nimo'ego ěhuni jiovaruēre. ³² Ēhi uēvamu va'oromo gavareje Iesuhu uēvadēhi ěhi jiamu. ³³ Ēhi jiamu gagorovo jaburo donkey harihoho jiovanu gavē'i ě mi arijo'oho jaburo gëromo uēvareje: Jemē rabēni donkey

harihoho jiovarujëjo. ³⁴ Rabëni jiovarujëjamu rueho jaburo uëvareje: Badaro ave mioho nimo'ego jiovaruëjo. ³⁵ Ëhi uëromo jiovoromo hu'irae barueromo jabesi niögoho mi dejore ruaho'amo bahiromo Iesu ma'enamu ajio döre hi-jadeje. ³⁶ Hiromo va'amu gavë'i ae aho'obëhe niögoho örire ahahobe va'areje. ³⁷ Ahobe va'amu Iesuro ë va'oromo Olives Dahorure ajiomoromo hojire höröromo Jerusalem hörö'i abue'ie'adeje. Abue'ia'amu Iesuare aribövie aho'obëhe Iesuro mu masije aho'o vaejamu garuomë'ëro ma-darugo'o God mae uabe nimorohobe abueruomadeje. ³⁸ Abuejë'i uvoruomadeje:

Ave aho a börömehu Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

Ö'idöre aribövioho huë maro raromaruëjo.

Aje aho'o God-aremu höjo.

³⁹ Ae aho'obëhe hu'o gemuore va'oruomadeje röhu Pharisee a ioro'iorohuro Iesu uavareje: Tisa jasi aribövioho uëvego ja rajahijaruoho vuonugarëjo. ⁴⁰ Vuonugarëjamu Iesuro uëvadeje: Bogajo. Na aveho uëvajëjo. Nasi ariböviehu rajehijaruoho vuonugo'ibejarëjo ë munëho jaburo aëro ë'anovoromo nasi örire rajehiruomoromo ma-darugo'o uvoruomo'ibejajo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni nivade jöhoje.

⁴¹ Ëhi uënugoromo Iesuro va'adoho Jerusalem amo bëhi mare va'adoho va'o amoho garomo vavaenimoromo ⁴² nivë'i uvadeje: Vaevë'oho jemë jaruvo ga'ibejarijëjo jemë diehi ë'oromo ma-mae raromo'irarije öroho ëhi jiego ga'ibejarijëjo mae jëvo'ibejajo. Röhu jaruvo ga'ibejarijoho tugohë'ëro bogohöjo. ⁴³ Majae ijoho rue'iramu jemë'o muorovarue ariböviohuro rueromo sa'ae babaenemi rova'oromo tugohoromo ruë numë numëvo barë'aruëjo. ⁴⁴ Numëvoromo jemë ujuoho sa'are behumëvo'amo'aruëjo jemë'o jemesi asisö'ohu'o. Munë javu vaeromo babaenemibe ajiomaroho jaburo dadovo'iramu ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo. Rabëni hesi bëhoho God-ro jemë ajëmi'i rovamu jemëro ëho bogo uehorovë'ego ëhunijajo.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo diehi ë'ade jöhoje.

⁴⁵ Iesuro nivë'i ëhi uvoromo God-are amo börömore ajiomoromo bövie bise'e imo'amarue aribövioho osare jëvamu raro'vö'öjëvadeje. ⁴⁶ Rarövö'öjëvoromo uëvadeje: God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: God nasi osaho nasi örire jö ato'irarije osae höjo. Ëhi uvë'e höjo röhu jemëro mu sisë ë'ë'ëro ëhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihirovarue juju gagoho va'ëne höjo.

⁴⁷ Ēhi ě'ě'ěro Iesuro majae ěhi God-are osare hiromo jōho rōjēhinōvadeje. Rōjēhijamu priest masijohu'o Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o Iesu ano'irōhe ōroho naho'i amo rajo a masijoho jabu'o ěhi ě'areje. ⁴⁸ Ōroho nahoromo gavare ae aho'obēhe Iesuare jōhuremu he'i hia'e avohamu gēgorovo uvareje: No Iesu anē'oho ě aribōvioho jaburo diehi'avuo'aruējo. Ēhi jiē'ěro Iesu anorōhe ōroho bogo birohareje.

20

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho din'oe baejane hō uavare jōhoje.

¹ Ēhi'amu Iesuro God-are amo bōrōmore hiromo ae magonahe hesi jō maho majēhiromo hesi ōroho rōjēhijadeje. Rōjēhijamu gavē'i Jew rajo priest masijohu'o jabesi jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o ěho jaburo a duvaho ōmo'ōmohu'o gemu mae rueruomadeje. ² Rueromo Iesu uavareje: Ave jōho uōvuego no he'irarējo. Jaehu God-are amo bōrōmore hiromo mue gō gō vaejanuoho diehi jiē'e daruge javoromo o raro darugoho bojamijē'ěro ěhi jiē'e muoho vaejanue hōjo. ³ Vaejanue hōjamu Iesuro uēvadeje: Nasi darugo hesi jō ue gevarujoho na'o jemē jōe gemu uē gē'iē'ajējo. ⁴ John-hu bapataeto vaejavuonōvadoho na God-ro o ma-aēro darugoho bojamijē'ěro ěhioho ě'onōvade hōjo. ⁵ Ē'onōvade hōjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'irōhe jōho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavē'oho: God-ro John darugoho bojamade hō uavē'oho Iesuro uō'a'ajējo: Ēhi jiē'oho jemē rabēni John bogo ma uehorovarije hōjo. ⁶ O noehu Iesu uavē'oho: Ma-aēro John uavamu ě'ade hō uavamu hejē'oho ae aho'obēhe munēro vajamui'aruējo ě hesi bēhoho jaburo uvoruomē'ěro: John hu jō God-aro baeromo majahuinōvade ae hō uvoruomē'ěro. ⁷ Ēhi uarovoromo Iesu uavareje: No dadivavuaējo John darugoho din'oe baeromo muoho vaejade hōjo. ⁸ Vaejade hōjamu Iesuro uēvadeje: Ēhi jiē'oho jemēhu uevariye jōho na'o bogo uē'ejōjo: Ēhi jiē'e darugohuro na muoho vaejaje hōjo.

Mu aribōviehu a bōrōmo hesi ō'i bajo mu mueberomo sisē ě'are uhu jōhoje.

⁹ Iesuro ěhi uēnugoromo ě Jew rajo aribōvi jabesi jō sisēho uhu'e majēhiromo ae aho'obēhe uēvadeje: Iae ae gemuēro mure grape ō'oho bivo'amade hōjo. Bivonugoromo ae uēvade hōjo: Na va'ejōjo. Jemēro nasi muoho muebeje-horējo. Mueberomo ō'i bajoho raeromo mavego nasiroho

bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uënogoromo ri'öromomo sa'a göro va'oromo majae ëgobövie ë hijade höjo. ¹⁰ Hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho rovamu mu vaejaharue aho gemu uavade höjo: Va'iranoho mu muebejarue aribövioho uënego ö'i baje gö i'imamego ujuoheho ruenëjo. Ujuoheho ruenëjamu ruehuro va'ade höjo. Va'o mure höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho anoromo sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo. ¹¹ Övemu rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho anoromo hesi örire mu sisë vaeromo sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo. ¹² Rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'amu gavë'i mu muebejarue ariböviohuro ë aho anujuvo gavare hesi sino haho'oho ma-köëremu rumorovoromo rövamu rori'o babu'öjare höjo. ¹³ Ëhi'amu gagorovo mu arijo'ohuro uehorovoromo uvade höjo: Ëhi jië'oho na diehi'oromo ö'i bajoho ujuohö'ejöjo. Iae na nasi harihu mabëhoho nugö'ö'ejöjo. Nugö'ö'iramu va'iramu rue ariböviohuro hu garomo uvoruomo'ajëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni nani hu mae uehorovoruomo'ajëjo. ¹⁴ Ëhi uvoromo hesi harihoho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamarëjo ëhuro ave muoho noro baeröhe höjo. ¹⁵ Ëhi uarovoromo ë aho guduamoromo mure jiamu rori'o bijimo bu'öromomo anamu guomade höjo. Ëhi'are höjo.

Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro ë mu muebejarue aribövioho diehi'ëvo'ajëjo. ¹⁶ Huro rueromo i'ue bojëmiromomo muo'amo'i ë muoho ae gö bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Ae gö bojëmi'ajëjamu hegorovo ae aho'obëhe bëhoho uehorovoromo uvareje: Mu muebejare ariböviehu sisë ë'oromo i'u baejarëhi nosi a masijo ëhi jëvoröhoho no bijönaguajëromomo Iesu uavareje: Asë'e ëhi jië'oho mu sisë höjo. ¹⁷ Mu sisë höjamu hegoro Iesuro jabumë ërimëhoromo uëvadeje: Jemesi a masijehu ëhi jië'e mu sisë vaeromo i'u baeröhoho jemë bijönëgajëjo röhu ave uhu jö God-are surire jajivadoho bëhe gemuoho höjo:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Ēhi jajivē'e hōjo. ¹⁸ Rōhu aehu ē munē dōre bejē'oho ahoro ahoro bae'a'ajējo. O ē munēhu a dōre berovē'oho aho sa'ijovo barē'ajējo.

Iesuhu guaro berovojōro aehu tax jō ua gavarohoje.

¹⁹ Ēhi uēvamu hegorovo rue Jew rajo jōgoru rōjēhijarue aribōvihu'o priest masijohu'o ēho jaburo garomo uvareje: Iesuro a masijoho no biraguoromo ēhuni uhu jōho jōvajējo. Jōvajē uvoromo evare Iesu guduamo bava'iē'oromo ae aho'obēhe juhuonēmiromo vuonugareje. ²⁰ Vuonugonugoromo Iesu garomo muebejuvo majae eni jiamu gagorovo ae uēvareje: Va'irarijoho Iesu sareramijego huro uvo'irajo: Jemē a mae jēvajējo. Ēhi'oromo hesi ōroro jōe ua gavego huro jōe sisē'i jōvoromo guaro berovo'irajo. Berovego evare no guduamo bava'oromo gavanare ōvore bojami'irōhe hōjo. ²¹ Ēhi uēvamu hegorovo jaburo va'oromo Iesu sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue hōjo ja jō maemu jōvoromo mu maemu rōjahuijego. Jero no gōromo ma-gemu uehorovavuoromo God-are ōrohemu mae rōjahuijanue hōjo. ²² Ēhuni jō harihe ua ga'iē'aruējo tax jōho. Rome a bōrōmhuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojamijarue hōjo. Noehu ēhi ē'aruoho na ēhuro nosi jōgoroho aharue hōjo o bogajo. ²³ Bogajamu Iesuro gēromo uvadeje: Naehu io'a o boga uēvē'oho ijumevo'i nimarūeromo uēvadeje: ²⁴ Ijo baje gemu rōjehihago na gavōjo. Rōjahijamu uēvadeje: Rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivē'e hōjo. Jajivē'e hōjamu uavareje: Rome a bōrōmo hesi hōjo. ²⁵ Rome a bōrōmo hesi hōjamu Iesuro uēvadeje: Ēhuni Rome a bōrōmo hesiroho ēho hesi ōroro bojami'i God-arohe ēho God-are ōroro bojaminōvorējo. ²⁶ Ēhi uēvamu hegorovo rue Iesure jō sisē nahare aribōvihuuro uvareje: Noro uvare hōjo: Noro Iesu bijioho ga'iramu huro tax jōho sisē'i jōvoromo a nuniro be'a'ajē uvaroho rōhu hu bogo bejade hōjo. Ēhi uvoromo jōe barējēvamu jōrumoraejareje.

Iesuhu guaro berovojōro vuovē'e aribōviehu ri'ōruomo'irōhe jō Sadducee aribōviehu hu ua gavarohoje.

²⁷ Jōrumoraejamu iae Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovarēje. Jabumē Sadducee jō uehorovarue aribōvie jioruomadeje. Sadducee aribōvihuuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovē'oho ijonōho bogo ri'ō'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajējo. ²⁸ Ēhi uvoruomaje aribōvihuuro rueromo Iesu guaro berovojōro sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Moses-ro jōgore jajivoromo uōvuē'e hōjo: Aboji harihu'o rumo'e a vuovego diehi ē'irōhe ōroho aviēhi hōjo.

Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejê'e baruehu guomo'i vaboro nugê'oho hesi ôhuro vuojiroho masuromo êhuro guomade ô hesi ihoro ujoho vaejaho'ajêjo. Moses-are jôgoroho êhi hôjo. ²⁹ Êhi jiê'êro iae ma-ô ômo'ômêremu ae aho'o 7 raromare hôjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade hôjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejê'e baruoho guomade hôjo. ³⁰ Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gagorovo ô gôhuro vuojiroho masuvade hôjo. ³¹ Masuromo guomade hôjo. Guomamu hesi vaboroho rôhu maho dorue hijamu gagorovo ô gôhuro vuojiroho masuvade hôjo. Masuromo guomade hôjo. Ô ômo'ômo ioro'iorohu'o êhi gemuoho ë'obe rovere hôjo. Ô ômo'ôme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejê'e aho ma-vuovêvobe rovade hôjo. ³² Vuovobe ruejuvo barêjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade hôjo. Êhi'are hôjo. ³³ Êhi ë'arohuni êhuni ave jôho no ua ga'iê'aruêjo. Jero uvanue hôjo: Vuovoromo ri'ô'ejarejo. Êhuni vuovê'e aribôviehu ri'ôruomorôhe majaroho ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajêjo. Barue aho'o 7 masuvê'ego êhuni uavaruêjo.

³⁴ Uavaruêjamu uêvadeje: Bogajo. Ave sa'are raromarue aribôvioho masurovarue hôjo. ³⁵ Al'i God-hu uvê'oho: Mae jêvê'ego vuovoromo ri'ôromo maja i'ore raromo'aruê uvê'oho ë aribôvioho evaroho bogo masurovo'aruêjo ³⁶ bogo rôhu maho vuovêvo'iê'êro. Êhesi bêhoho êhi jiê'e aribôvioho vuovoromo ri'ô'amê'êro jabumê God-are aboji harihu'e jêvoromo anera va'êne jêvo'ajêjo. ³⁷ Rôhu vuovê'e aribôviehu ri'ô'irôhoho ë jôho Moses-ro rôjêhijade hôjo. Ijo hisu vênêhu ravade jô jajivadevare evare surire jajivoromo uvê'e hôjo: Bada God-hu Abraham Isaac Jacob êhi muebejêvaje ae hôjo. ³⁸ God-hu Abraham Isaac Jacob muebejêvaje jô hesi bêhoho jabumê vuovoromo bogo ioro'iolemuoho barê'i va'o raromego God-ro muebejêvaje hôjo. God bogo vuovoromo ioro'iolemu barêjê'e aribôvioho muebejêvo'ibejajo. Al'i hu vuovoromo va'o raromarue aribôvioho muebejêvaje hôjo. God gavaje hôjo vuovê'e o bogo vuovê'e aribôvioho bogo barê'i raromego muebejêvaje hôjo. ³⁹ Êhi uêvamu hegorovo Jew rajo jôgoru ôri rôjêhijarue aribôvi ioro'iorohuro uavareje: Tisa ja mae uvanuêjo. ⁴⁰ O Iesu bijônimare aribôviohuro Iesuare dêre bijioho garôhe jôho ua ga'iê'aroho juhuonivoromo ioro'iolemu vuonugareje.

Bôrôme namiromo ajamuaje a hesi jô Iesuhu rôjêhi'i uê gêvadohoje.

41 Vuonugamu Iesuro uēvadeje: Aēro atoromo uvoruomaje hōjo: Bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho hu ma-David-are uje jio'a'ajējo. Rabēni ēhioho uvoruomaje hōjo.
42 David-ro Psalms jajivo'amare surire jajivoromo uvē'e hōjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade hōjo: Nasi ōvo manō rojo hijego

43 ja'o muorovarue aribōvioho naro ruahō'ōjēvego hōrēro vijuvo taemo'amo'irane hōjo.

44 Ēhesi bēhoho bōrōme namiromo ajēmi'irōhe a hesi jōho David-ro jajivoromo uvē'e hōjo: Bada hōjo. Bada hō uvadoho ēhu'o ho rabēni uvoruomaje hōjo: Bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho ma-David-are uje hōjo.

Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviehu sareri'e mu vaejaruēhi aehu bogo ēhi ē'irōhego Iesuhu jōvadohoje.

45 Ma-David-are uje hōjamu rue Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohuro jōho bogo mana uavareje. Bogo mana uavamū ae aho'obēhe riravoromo mu'ōjahijamu gavē'i Iesuro hesi aribōvioho uēvadeje: 46 Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōvioho gē avohorējo. Ēhesi bēhoho ē aribōvioho jaburo jabesi sinohemu uehorovoromo niōgu ēgobōvie hōru'o utahē'o ho io'amoromo jijiharue ēhi jiē'e muoho nimarue hōjo aēro gēromo rajēhijōro. O imo'amaruire va'ē'o ho jaburo nimarue hōjo aēro uvoruomorōhego: Jabumē a masijēro jijihajēromo rajēhiromo jejēmiruomorōhego. O God rajahijarue osare va'ē'iroho o sōrō i'i va'ē'iroho a masijehu raromaruire ē va'o raromo'i nimarue hōjo. 47 Raromo'i nimoromo magonaho doru jabesi bōvioho bise'o ho ēma ujuohēharue hōjo. Ujuohoromo sarerivoromo pari ēgobōvie jaguvarue hōjo aēro gēromo uvojōro: Mu mae vaejaruējo. Ēhi jiē'e sareri'e muoho vaejaruego ēhuni God-ro i'u bōrōmo mae bojēmi'ajējo. Ēhuni avoho mueberovo'i nadi ēhi jiē'e muoho vaerējo.

21

Bōvi bise'o rumo'e magonaho doruehu God-ni suvuro ba'amade jōhoje.

1 Ēhi uēnugoromo Iesuro avoho uheriho'i gavadeje bōvi bise'o marohē'e mae jiē'e aribōvioho God-are amo bōrōmore riravoromo God-are suvuro bahijaruire ē va'oromo jabesi suvuroho io'amamu. 2 Io'amamu gēvē'i gavadeje bōvi bise'o rumo'e magonaho dorue gemuēro rueromo rōvē'e ijo baje niō'i ē gemuore ba'amēvamu. 3 Ba'amēvamu

gagorovo Iesuro ae uëvadeje: Ēbövi bise'o maroh'e jië'e ariböviohuro ijo baje aho'o io'amo'i arue bogo eni jië'e magonahohuro röv'e ijo bajoho niö'i ba'amade hōjo. Rōhu God-ro ēhi uvajējo: Ēmagonaho hesi suvuorohuro a ioro'ioro jabesi suvuoroho iosirami'amoromo bōrōmo mae hōjo. Na mae uëvajējo. ⁴ God-hu ēhi uehorovaje hesi bēhoho ē a ioro'iorohuro inōmo maroh'e maēro jiē'ēro ma-vituohemu bojami'i ē magonahohuro inōmo rumo'ēro jiē'ēro hesi i i'ibejade monioho bōvioho bise'o'ho aho'o bojami barējē'e hōjo.

Aehu God-are amo bōrōmo dadovoruomo'irōhe jō Iesuhu majēhijadohoje.

⁵ Ēhi'amu aēro God-are amo bōrōmo hesi jōho atareje. Munē mabēhēro iromē'ēro God-ni suvuoro nu ano'e mabēhe ē amore bahijē'ēro ēhu'ēro ē amo hesi nu ano'e mabēhe jiajoho ē hesi jōho atareje. Ēhi atamu hegorovo Iesuro uëvadeje: ⁶ Jemē ave aho'o gavarujoho majae ijonō ē munē javuoho aho'obēhe aēro dadovoruomo'iramu munēho ahoromo sa'aro ruvebi barē nahonahovo'ajējo.

Huē vavaeni bōrōmo ruerōhe jō Iesuhu majēhijadohoje.

⁷ Ēhi uëvamu rue ariböviohuro uavareje: Tisa jaehu uövuanue muoho ēho divare jio'a'ajējo. O mu rabe garomo uvo'ejarējo: Iae ē majaho rue'iē'ajējo.

⁸ Rue'iē'ajējamu Iesuro uëvadeje: Gavē'iajo. Aēro sarerēmi'iramu jemē rireromēvo va'a'ajējo. Ae aho'obēhe rueromo sarerēmiromo uē'a'aruējo: Nōruare ihoro rovajējo. God-hu uevē'ēro bōrōme namiromo ajēmi'irode aho na jevajējo. O uē'a'aruējo: Jemēhu muebejaruje majaho iae aviae rovajējo. Ēhi jië'e jō uëvamu hejē'oho jabesi ijore ijoroho nadi jijihorējo. ⁹ O he'irarije sa'ae göehu sa'a göhu'o muorovarue jōhu'o sa'a gemuehu arijo'arije muorovamirovarue jōhu'o hejē'oho nadi juhuonivorējo. Ōre gö bogojiē'ēro ēhi jië'e mu sisēho iae urimo jio'a'ajējo. Rōhu sa'aho bōvioho bise'o'ho evaroho bogo barē'i hesi majae göro jio'a'ajējo. ¹⁰ Ēhi uēnugoromo rōhu ave jō bōrōmohu'o majēhiromo uëvadeje: Sa'ae göēro göhu'o muorovonōvo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonōvo'aruējo. ¹¹ Sa'ae darugo'o hijiohijiovo'amo'ajējo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojioromo guomo guomo sisē rue'a'ajējo. Bogo gavarue vōrō'e mu masijoho ō'idōre jio'a'ajējo.

¹² Rōhu ē mue aho'o ē hesi urimo aēro na bijōnegoromo jemē gudumēvoromo sisē vaejēvo'aruējo. Ujuohēvo va'oromo God rajahijarue osae göre göre court vaejēvoromo

savoji gagore io'amëvo'aruëjo. Gavana o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmo'iramu ë riravo'arujëjo. ¹³ Jabesi nunire riravo'iramu ëhuro jemëhu nasi jö huruoho majëhi'irarije öroho jiovëho'ajëjo. ¹⁴ Nasi jö majëhi'irarije öroho jiovëho'ië'aje jiaje ëhuni a masijo jabesi nunire riravo'irarije maja ë hesi urimo uehore gemu baeromo uvorëjo: Noehu jabesi nunire riravë'iroho no bogo uvo'ejarëjo: Diehi mana uë'ejarëromo nurunurumo'ejarëjo. ¹⁵ Ëhesi bëhoho Iesu naro jemesi jö'e simane sasohëho'iramu jöho majëhi'arujëjo. Majëhi'iramu jemë nu huodëgarue aribövioho jemesi jöho heromo röhu ahëhoromo jö mana majëhi'iröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo. ¹⁶ Bogo a göho gemu a'i jemesi vëmu vavu'ëro ö ömo'ömëro aganëro aemo'aemëro jabu'o jemë gudumëvoromo ujuohëvo va'oromo a masijo jabesi övore bojëmi'iramu baejëvoruomo'ajëjo. Baejëvoromo a ioro'ioroho jemë muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo. ¹⁷ Jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo. ¹⁸ Röhu jemesi aru'ahoho bogo ëhi ëhi'o'i ma-mabëhe jëvo'ajëjo. ¹⁹ Biririvë'ohuro ëhuro mae raromo'irarije öroho biroho'arujëjo.

Aehu rueromo Jerusalem dadovo'iröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

²⁰ Röhu jemëro ga'irarije muorovo ariböviehu rueromo amo numamu gavë'iroho uvorëjo: Jerusalem ijumo barë'iröhe majaho iae rovajëjo. ²¹ Ëhi uvoromo ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojioromëne. O Jerusalem raromaruje aribövioharo rori'o va'orëne. O mure je'ore raromaruje aribövioharo nadi amo börömoroho va'orëne. ²² Huruomo va'o jö uëvaje hesi bëhoho i'ue mana ave sa'are rueröhego God-are surire jajivare jöho ë i'uoho aho'obëhe evare majare rue barë'ajëjo. ²³ Ëhuë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'oho jëvo'ajëjo. God-ro ave aribövi jabesi örire dë vörönimoromo i'ue nugö'ö'iramu huë vavaene sisë mae ave sa'are rue'a'ajëjo. ²⁴ Huë vavaene ave sa'are rue'iramu muorovo ariböviohuro bije bune baeromo sa'ae göro jioromo rueromo jemesi a ioro'ioroho muo'amo'iramu vuovo'i a ioro'ioroho gudumoromo tövo'amoromo sa'ae göro göro ujuoho va'oruomo'ajëjo. O sa'a göre göre jioromo rueröhe ariböviohuro Jerusalem ijumo barëromo ave sa'aho jabesi baeromo sisë'i muebejëvobe va'ojuvo hujeji God-hu bamade majaho rue'iramu evare jabesi vöröho barë'ajëjo.

God-are A Mae Kerisohu sa'are rueröhe jöhoje.

²⁵ Röhu majare manaerore jijire mujörure vörö'e muoho jio'iramu aëro sioroho garuomo'ajëjo. O sa'aroho sa'a gö gö rajëro he'iröhe sö jovoho ma-darugo'o hasajavo'iramu hegoroovo uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Rabëro ë'ajëromo juhuonivoromo huë vavaene böröme baeruomo'ajëjo. ²⁶ Garöhe ö'idöre inömoaho aho'o arua anumiae va'iramu gagorovo nune örijanovoromo dë vövöbajo'e butubutumoromo uvoruomo'ajëjo: Sa'aho diehi diehi jio'ië'ajëjo. ²⁷ Ëhi uvoromo garuomo'ajëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o böröme baeromo suere ruvebi'iramu. Ëhi jio'a'ajëjo. ²⁸ Röhu ëhi jië'e mu aevoromo jië'iroho döro riravoromo sioroho garomo uvorëjo: God-ro nosi i'u'e muoho tugoho'i hesi sasohë'e muoho röjahui'irögoro ë'ajëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

²⁹ Iesuro ëhi uënuigoromo ave uhu jöho uëvadeje. Mesohu'o ijo ioro'iorohu'o uehorovohëjo. ³⁰ Gavaruje hane gumutivego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ³¹ Ëhesi bëhoho ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvo'a'aruëjo: No ga'ië'aruëjo God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego.

³² Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho bogo vuovëvo barëjë'iro naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³³ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

³⁴ Röhu gavë'i raromorëjo. Nadi nimoronimorohoromo iruno'emuoho uehorovoromo vörö'e jovemuoho ue'ahoromo simanoho sisërërovorëjo. O ave sa'a hesi muohemu nadi uehorovoromo nurunurumorëjo. Ëhi ë'ë'oho jemëhu bogo uehorovo'irarije majare evare nasi majahuro ma-majiohëvo'ajëjo. ³⁵ Ö'ehu mahu mi'e ma-majioho baejajëhi majae höröjajire beva'ajire aëro mararomo jijihö'i ga'a'aruëjo nasi majaho ëhi ma-majioho rue'iramu. ³⁶ A'i jemëro nune jioromo muebenövorëjo. Mueberomo God uanövorëjo: Ëhuë vavaeni maja rovë'iroho jero ajamuego no mae biririvo'irarëjo ëhuro mae javuobe va'oromo jasi A Ma hesi nunire mae riravo'iröhe höjo.

³⁷ Iesuro ëhi majëhijadeje. Röhu hesi muoho aviëhi jionövadeje. Sisonuvo'ego God-are amo börömore hiromo

God-are jöho ae röjëhiromo vahiromo'ego va'oromo ajio Olives Dahorure ë hinövadeje. ³⁸ Ëhi ë'ego sisonu sisonu'e ae aho'obëhe rueromo God-are amo börömore gagovonövareje Iesuhu jövaje jöho he'iro.

22

Iesu anoröhe öri nahare jöhoje.

¹ Jew rajehu Dë Huaje Oso Rumo'e I Ue'aharue Söröho dunovadeje. Sörö hesi iho göho God-hu Vörö Tugohade Söröhoje. ² Amo sörö majaho dunovamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëharue ariböviohu'o ëho jaburo Jew rajo a ioro'ioroho juhuonëmiromo öre nahareje Iesu masaginiëri baeromo anego guomoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmijade jöhoje.

³ Öre nahamu Judas hesi iho göho Iscariot-ro rovadeje. Iesure ijoraje ae aho'obëhe 12 röhu Judas hu jabesi gemuoho jiadeje. Judas hu Iesure ijorajo jabesi gemuoho jiamu Satan-ro hesi dëre abueromo jöe bojamadeje. ⁴ Jöe bojamamu Judas-ro va'oromo priest a masijohu'o osa börömo muebejarue ariböviohu'o jöe jövadeje hu diehi'oromo Iesu ë aribövi jabesi övore bojëmego guduamo'iröhoho. ⁵ Jöe jövamu hegorovo rueho jaburo nimorohoromo Judas uavareje: Iae mae höjo. Ëhi jië'oho no monie mana bojami'ëjarëjo. ⁶ Bojami'ëjarëjamu Judas-ro uëvadeje: Ëhi jië'oho iae mae höjo. Iae mae hö uëromo va'oromo öre nahadeje ae aho'o bogojëvego evare Iesu a masijo jabesi övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesuhu i'ïro bövi bise'o avohade jöhoje.

⁷ Ëhi'amu iae Oso Rumo'e I Ue'aharue Sörö majaho rovadeje. Röhu ë maja rovë'iroho Jew rajëro sheep harihoho bijuëmarueje God-hu Vörö Tugohade Söröho i'ïro. ⁸ Sörö majaho rovamu Iesuro Peter'o John'o nugö'öjëvoromo uëvadeje: Va'oromo söröho avohorego no ue'aho'irarëjo. ⁹ Ue'aho'irarëjamu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo söröho avoho'ëjarëjo. ¹⁰ Avoho'ëjarëjamu Iesuro uëvadeje: Aveho hehëjo. Jerusalem amo börömore va'orëjo. Va'i ga'a'arujëjo aëro jovo'e ramaho simanëro baeromo ro birohëvo'iramu. Ro birohëvego hesi ijoro ijoro va'orëjo. Va'oromo ga'irarije hu di osare rumo va'ego gagorovo jemë'o ë osaro va'orëjo. ¹¹ Osaro va'oromo osa arijo'oho uarëjo: Tisahuro jani uvade höjo: Osaho dinö'e höjo naehu nasi ijorajoho jabu'o gemu mae sörö i'ïrodoho.

Ēhi uarējo. ¹² Ēhi ua'iramu osa arijo'ohuro jemē hu'iraejēvo ajiomoromo dōre osa bōrōmoho rōjēhi'a'ajējo. Rōjēhi'iramu ga'a'arujējo maratue bōvie bise'e eni avohoromo bahijēle jio'iramu. Ēhi jiamu gavē'iroho ē dirō'oro sōrōho avohorējo. ¹³ Ēhi uēvamu rueho jaburo va'areje. Va'oromo gavare Iesuhu uēvadēhi ēhi jiamu gagorovo sōrōho avohareje.

Sino'o kō'o aevoromo ijare jōhoje.

¹⁴ Ēhi ē'ē'ēro sōrō majaho rovamu Iesuro hesi apostle ōmo'ōmohu'o gemuore hijadeje ie i'irovo. ¹⁵ Hiromo uēvadeje: Na nego avohajējo God-hu Vōrō Tugohade ē hesi Ioho jemē'o i'irovo ijonō vi'ehe baeromo guomevorōhego. ¹⁶ Ēhesi bēhoho na uē'iē'ajējo. Na ijoho ē ioho bogo i'ejōjo. Hujeji God-ro a nunire bōrōme namiromo aho'obēhe muebejēvo'iramu sōrō bēhoho va'orahoro jio'iramu evare i'ejōjo. ¹⁷ Ēhi uēnugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uaromo hesi aribōvioho uēvadeje: Aveho jemē ae gemu gemu ba ibe gōēro gōho bojamibe va'orējo. ¹⁸ Aveho hehējo. Na ijoho ō'i bajo jovoho bogo i'ejōjo. Hujeji God-ro rueromo a nunire bōrōme namiromo aho'obēhe muebejēvo'iramu evare i'ejōjo. ¹⁹ Ēhi'onugoromo ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribōvioho suvuorēmiromo uēvadeje: Aveho nasi sine hōjo. [Na nasi sinoho God-are ōrire bojamirovo'iē'ajējo jemē mae jēvorōhego. Aviēhi jiē'e muoho vaenōvorējo ēhuro na uehorovevo'irarije hōjo. ²⁰ Ēhi ē'ē'ēro ioho ue'ahonugoromo enatuore jovoho baeromo ēhi jiē'e mue gemuoho vaeromo hesi aribōvioho uēvadeje: Ave enatuore jovo hesi bēhoho iae nasi kōho jemēni rovevo'ajējo ēhuro God-hu muebejēvonōvorōhe jōgoru i'oho marē'irōhego.]

²¹ Iae ēhi hōjo. Rōhu gahējo. Aehu na bijōnegarue a jabesi ōvore bojēmi'irōhe ahuro na'o ie ijajējo. ²² God-hu bamadēhi hesi A Maho na iae ēhi guomevo'ajējo rōhu na bijōnegarue a jabesi ōvore bojēmi'irōhe aho vaevē'oho sisērē'ajējo. ²³ Ēhi uēvamu hesi aribōviohuro uarovareje: Di aho noro ēhi jiē'e mu sisēho vae'ejarejo.

Di aehu a ioro'ioro iosirēmiromo bōrōmo jiaje jōhoje.

²⁴ Ēhi'oromo Iesure ijorajo ōmo'ōmohuro jō aho'ahamirovoromo uarovareje: Di aho a nuniroho a bōrōmoho javuajējo. ²⁵ Ēhi uarovamu Iesuro uēvadeje: Sa'a ioro'ioro rajohuro jabesi sa'a rajoho ruahō'ōjēvoromo jabumēremu masije riravarue hōjo. Riravoromo rōhu jabesi jumuvorovoromo jabesi sa'a rajoho uēvarue hōjo: Uōnōvorējo: Sa'a aribōvi ajamuijaruje a masije jēvajējo.

²⁶ Rõhu jemë'o nadi ëhioho dõroho bamorovorëjo. A'i ae rahu a bõrõmo bõrõmo jië'oho ë aho jero ijarahonõ'e jionõvonëjo. O ae rahu simano vaejë'oho ë aho jero ae gö ajëmi'irane ae jionõvonëjo. ²⁷ Rõhu jemë diehi uehorovarujëjo. Di aho bõrõme jio'i di aho bise'e hõjo. Na hiromo i ijaje aho bõrõmoho hõjo o ajëmiromo jabesi i ujuoho mëmijajoho bõrõmoho hõjo. Hiromo i ijaje aho iae bõrõmoho hõjo. O ajëmijaje aho ma-bise'e hõjo. Na mae-ëjo. Rõhu Iesu na ajëmiromo i ujuoho mëmijaje aho va'ëne jevajëjo.

²⁸ Na i'ue bövie bise'e bae'ego jemëro biririvoromo na'o jijihobe ruenõvarije hõjo. ²⁹ Nasi Vavuohuro darugoho bojëmijade hõjo naro bõrõme namiromo nasi aribövioho muebejëvo'irodego. Huhu ë'adëhi naro ëhi jemesi örire daruge bojëmijajëjo masije riravo'irarijego. ³⁰ Naro bõrõme namiromo nasi aribövioho muebejëvo'iramu jemëro na'o raromoromo ioho jovoho ue'aho'arujëjo. Ioho ue'ahoromo jemë ae aho'obëhe 12 na'o gemu mae arëto göro göro raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujëjo ga'i mae o sisë jiego.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëho'iröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

³¹ Rõhu Simon-ajo. Ave jöho hejëjo. Satan-ro God ua gavë'e hõjo jemë baejëvoromo jemesi dëre bijëho'irohëni. Ëhuni aehu i hijiohijiovoromo garuomaje diho mae jiego diho sisë jiego gavaruëhi Satan-ro ëhi jemesi dëre bijëho gë'a'ajëjo gë'i rahuo darugo'oho jio'i rahuo darugo rumo'oho jiego. Amo Satan-ro ëhi ua gavamu God-ro jemë hesi övore bojëmijë'e hõjo. ³² Ëhi jie rõhu Simon naro jani parie vaejë'e jevajëjo jero bogo uehorovevoromo vuonugo'iranego. Rõhu ijonõ Satan-hu jasi dë bijioho garomo barëjamu jaehu huotorovoromo nasi örire avoho uehorovevë'iroho jasi aganoho ajëmego biririvo'irarëjo. ³³ Biririvo'irarëjamu Peter-ro uavadeje: Bada iae ëhi hõjo rõhu na ja'o gemu mae juvoromo ja'o savoji gagore va'ë'oho o ja'o guomevë'oho iae na eni jevajëjo. ³⁴ Eni jevajëjamu Iesuro uavadeje: Peter rõhu nasi jöho hejëjo. Jaruvo vahi'oho kökörökoho bogo uvë'e jero majae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje hõjo.

Iesuarë ariböviehu monie esöe muorovo'iröhe kaejöe ujuoho'iröhego Iesuhu majëhijadohoje.

³⁵ Iae Iesuro hesi ijarahjo ömo'ömoho uëvadeje: Urimoho naro rëmölöromo uëvode hõjo: Monioho esöho bövioho bise'oho nadi ujuoho va'orëjo. O hörü sinoho nadi io'amoromo va'orëjo. Rõhu na jemë bövi bise'o nimarijoho eni baejarije hõjo o bogajo. Bogajamu uavareje: Iae no

eni baejare hōjo. ³⁶ Eni baejare hōjamu Iesuro uhu'e uēvadeje: Urimoho aēro ajēmamu ēhi baejarije hōjo rōhu avevejō'oho bogo ēhioho jio'a'ajējo. Ēhuni monie o esōe jēv'ē'oho ujuohoromo va'orējo. O muorovo'irarije kaejō ēge bogojēv'ē'oho jemē dōre io'amaruje niōgoho imo'amoromo monie mana ujuohoromo kaejō ēgoho imo'amorējo. ³⁷ Ēhesi bēhoho hehējo. God-ro ēhi bamade hōjo hesi surire jō jajivarēhi ēhi jiorōhego. God-are surire jajivoromo ēhi uvē'e hōjo: Aēro uvoruomē'e hōjo: Hu jō ahoruomaje aribōvihu'o gemuore hōjo. Nasi jōho ēhi uvē'e hōjo. God-are surire jō jajivarēhi iae ēhi jio'irōgoro ē'ajējo. ³⁸ Ēhi jio'irōgoro ē'ajējamu ijorajoho jaburo uavareje: Bada gavējo. Aviae kaejō ēge niō'i javuajējo. Kaejōe niō'i javuajējamu uēvadeje: Ēhi jiē'e jōho iae mino'ējo.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are ōrire ēninamijade jōhoje.

³⁹ Ēhi'oromo Iesuro ē osaho vuonugo'i Olives Dahorure mami'e va'onōvadire rōhu maho ē va'adeje. Va'amu hesi ijorajoho jaburo hu rihromareje. ⁴⁰ Rihromoromo va'o suorovoromo Iesuro uēvadeje: Ēninamihego God-ro ajēmego Satan-ro bogo dinēmego ēhuro bogo bejēvo'irajo. ⁴¹ Ēhi uēnugoromo rori'o va'adeje. Munē bu'ōjego va'o bejaje ēmino'e va'oromo ague aho hiromo parie vaeromo uavadeje: ⁴² Apajo. Ja nagē'oho i'ue huē vavaene nasi ōrire rovajoho ahago na bogo bae'irōjo. Rōhu naehu nimajoho nadi ē'i jaehu nimanuēhi ēhi ē'onējo. ⁴³ [Ēhi'amu gavē'i anerae gemuēro ō'idōre jioromo rueromo Iesu ajamamu biririvadeje. ⁴⁴ Biririvoromo rōhu huē vavaene bogo bise'o vadu'oho baeromo parioho ma'eno titimoromo vaemu vaejadeje. Parie vaemu vaejamu nu ano'ere jōho kōe direjohijē'ehu sa'are ahajēhi ēhi aho'amadeje.]

⁴⁵ Parie vaenugoromo dōro ri'ōjadeje. Ri'ōromo vuonorō'ō va'oromo gavadeje ijorajoho jabumē huē vavaene bōrōme baejē'ēro momorō'ōjamu. ⁴⁶ Momorō'ōjamu gēgorovo uēvadeje: Jemē rabēni momorō'ōjarujējo. Ri'ōromo ēninamihējo. Satan-ro dinēmi'iramu bejēvo'ajējo.

Iesu guduamare jōhoje.

⁴⁷ Ēhi uēvamu gavē'i ae aho'obēhe Judas-ro ōroho rōjēhiromo sō ujuohoromo rovamu rueruomadeje. Iesuare ijoraje aho'obēhe 12 rōhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas-ro rueromo Iesu dudōho'i bēhire rovadeje. ⁴⁸ Dudōho'i rovamu Iesuro uavadeje: Judas-ajo. Na God-are A Maho jevajējo. Ja diehi'oromo ma-dōēremuoho

rajehiromo dudöhevanuëjo arue ariböviohuro guduamo baejevo va'ojöro. ⁴⁹ Ëhi uavamu Iesuare aribövie hesi bëhire riravaro ho jaburo gavare a ioro'iorohuro mu sisë vae'ia'amu gëgorovo uavareje: Bada na no kaejö ëgobövioho jijöromo muo'amo'ejarëjo o diehi'o'ejarëjo. ⁵⁰ Ëhi uaromo Iesuare ae gemuëro priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo övo manörire hia'oho tariö'öjahadeje. ⁵¹ Tariö'öjahamu Iesuro uavadeje: Ëhi ji'e muoho vuonugëjo. Vuonugë'i ë anade a hesi hia'i sionoho rëhamu marëjadeje.

⁵² Marëjamu priest masijohuro God-are osa börömo atovarue ariböviohuro a duvahohuro Iesu guduamo bava'i rovë'ëro riravareje. Riravamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajëjo. Jemë rabëni siravaho kepataho ujuohoromo rovarujëjo. ⁵³ Mami'e majae aho'o naehu God-are amo börömore jemë'o hinövodoho jemë evaroho bogo guduamevarije höjo. Röhu jaruvoho jemesi majae höjo. Ramoramo'e mu muebejaje a hesi vöröho rovë'e höjo.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhadohoje.

⁵⁴ Ëhi uëvamu Iesu guduamo barueromo priest börömo hesi osare rovareje. Priest hesi osare rue'irögoro Peter-ro arue riribövire Iesu rihioromoro iore rovadeje. ⁵⁵ Osare rueromo gavade aehu raromaruire vëne huë'ëro ravo'ego ae uono bëhire raromamu. Ae uono bëhire raromamu gagorovo jabu'o gemu mae hijadeje. ⁵⁶ Hijamu gagorovo mu ajëmijarue magonahe gemuëro gavade Peter uono bëhire hi'ego nu ano'oho vënëro ajivë'e jiamu. Ajivë'e jiamu gavë'i Peter ërimahë'i ë aribövioho uëvadeje: Ave iaho hu'o Iesu'o gemu mae juvonövade ae höjo. ⁵⁷ Juvonövade ae höjamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuëjo. Na ë iaho bogo mae bogo gavaje höjo. ⁵⁸ Bogo gavaje höjamu majae ma-bunemu jioromo barëjamu ae göëro Peter garomo uavadeje: Ja'o Iesuare ae javajëjamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuëjo. Na bogojevajëjo. ⁵⁹ Bogojevajëjamu hour gemu rabu'e barëjamu ae göëro biririvoromo ë aribövioho uëvadeje: Iae mae-ëjo. Iae na gavajëjo ave aho Iesu'o juvonövade ae höjo. Hu'o Galilee sa'a raje höjo. ⁶⁰ Ëhi uëvamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuëjo. Ja jövanue jöho na dadivevo avohajëjo. Dadivevo avohajëjamu kökörökoho uvadeje. ⁶¹ Kökörökoho uvamu Badaro huotorovoromo Peter gavadeje. Gavamu gavë'i Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O Badaro mami'e uevade höjo: Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo

gavaje hōjo. ⁶² Ēhi uevade hō uvoromo Peter-ro amonō hōrō va'oromo sisē maro nivadeje.

Aehu Iesu sivare jōhoje.

⁶³ Ēhi'amu iae Iesu mueberuomaje ariböviohuro Iesu siv-oromo sino haho'ere ano'anovareje. ⁶⁴ Ano'anovoromo nu ano'e niögëro tugohahoromo uavareje: Na jō God-aro baeromo majēhijaje ae jevajē uōvuanue javaje ēhuni anagade a hesi ihoho huruoho majahuijego no hejarējo. ⁶⁵ Ēhi jiē'e jō sisē gō gō aho'obēhe atoromo Iesu sivareje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jōhoje.

⁶⁶ Ēhi ē'lē'ëro sisonuvamu Jew rajo a duvaho ōmo'ōmohuro priest masijohuro Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue ariböviohuro gagovorovoromo ae uēvareje: Iesu hu'irae barovego no court vaejarējo. ⁶⁷ Barovamu rue a masijohuro Iesu uavareje: Na ja God-hu uavē'ëro bōrōme namiromo ajamui'irane aho javajējo. Ja ē aho javē'oho uōvuego no hejarējo. Hejarējamu Iesuro uēvadeje: Na uēvē'oho rōhu jemē bogo ma uehorovo'arujējo. ⁶⁸ O na jō uē gēvē'oho jemē bogo mana ue'a'arujējo. ⁶⁹ Rōhu majae dunovo'iramu evare God-are A Maho naro bōrōmëro jevē'ëro ajiomoromo God darugo eni jiē'e A hesi ōvo manō ēhi hiemu hi'ejōjo. ⁷⁰ Hi'ejōjamu rue a masijohuro uavareje: Ēhi jiē'oho na ja God-are Harihe javajējo. Uēvadeje: Iae mae-ējo. Jemëro jemesi uevarujējo: Ja ēhi javajējo. ⁷¹ Ēhi javajējamu rue a masijohuro uarovareje: Iesuro hesi jō'ëro hesi jō sisēho majahuijamu iae mami'e hejē'e javuajējo. Ēhuni rabēni ae gō uē'ejarējo: Gavarije o hejarije jōho majahuijego no hejarējo. Court-oho iae barējajējo.

23

Iesu Pilate-are nunire namijade jōhoje.

¹ Ēhi uarvonugoromo ē a masijo ōmo'ōmohuro ri'ōromo Iesu hu'iraeromo Pilate-are nunire va'areje. ² Va'oromo Pilate-are nunire riravoromo Iesure jō sisēho aevoromo huruoho majahijareje. Majahiromo uavareje: Iae no hejare hōjo ē iaho sareri'e jōe majēhijavamu. Ēhi majēhijē'ëro ēhu'ëro nosi sa'a rajohuro sa'are a masijo jemesi jōho bogo eruomo hesi hōjo. No hejare hōjo Iesuro uvavamu: Rome a bōrōmoho tax-oho nadi ijoho bojamirējo ē hesi bēhoho sa'are a bōrōmoho na jev'e jiaje. God-hu uevē'ëro bōrōme namiromo ajēmi'irode aho Keriso na jevajējo. ³ Keriso jevajējamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a bōrōmoho javajējo. Bōrōmoho javajējamu Iesuro uavadeje:

Ējōho jero jasi jōvanuējo. ⁴ Jōvanuējamu Pilate-ro priest masijohu'o a ioro'iorohu'o uēvadeje: Ave aehu i'u baerōhe hesi sisēho bogo birohē'e jevajējo. ⁵ Ēhi uēvamu hegorovo ae aho'obēhe biririvoromo uavareje: Ēiahuro Galilee sa'are aevoromo jō sisē ae rōjēhiromu muorovojōro simane huotovēhobe Judea sa'aho aho'o juvoromo avehu'o rovē'e hōjo.

Iesu Herod-are nunire namijade jōhoje.

⁶ Ēhi uaruomamu hegorovo Pilate-ro uēvadeje: Na ě iaho Galilee sa'a raje hōjo. ⁷ Galilee sa'a raje hōjamu rue aribōviahuro uavareje: Io'ajo. Io'ajamu hegorovo Pilate-ro uehorovoromo uvadeje: Herod hu Galilee sa'a muebejaje ae hōjo. Rōhu hu aviae Jerusalem rovē'e hōjo. Rovē'e hō uvoromo Iesu nugō'ōjamu aēro bava'areje Herod-ro court vaerōhego. ⁸ Iesu bava'amu Herod-ro garomo uehorovoromo uvadeje: Na mami'e Iesuhu mu vae'amade jōho hejē'ero ga'i nimobe rovē'e jevajējo. Nani huro darugo'e muoho vaejeho'iramu na ga'ejō uvoromo Iesu garomo nimoroho avohadeje. ⁹ Nimorohoromo jōe aho'obēhe Iesu ua gavadeje. Ua gavamu jōho bogo mana uavadeje. ¹⁰ Bogo mana uavamu priest masijohu'o Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviahu'o ēho jaburo Herod-are nunire riravoromo Iesuare jō sisēho darugo'o huruoho majahijareje. ¹¹ Majahijamu Herod-ro heromo hu'o hesi muorovo aribōviahu'o Iesu nue huodivoromo sisē vaeromo sivareje. Sivoromo Iesu niōgu ēgo mabēhēro ba'amahoromo nugō'ōjamu sionēro Pilate-aro bava'areje. ¹² Bava'amu evare majae gemuore Herod'o Pilate'o urimo nu huodivorovaroho vuonugo'i huē baerovoromo ma-mae arijareje.

Iesu anego guomojōro Pilate-hu uēvade jōhoje.

¹³ Iesu barueruomamu gēgorovo Jew rajo priest masijohu'ō ě sa'are a masijohu'ō a ioro'iorohu'ō ēho jabumēni Pilate-ro uvadeje gagovoromo raromojōro. ¹⁴ Gagovamu gēgorovo Pilate-ro uēvadeje: Ēiaho jemēro barueromo uevariye hōjo: Huro sareri'e jōho majēhijē'ero ae aho'obēhe sa'are masijo nosi jōho bogo e hesi jēvajējo. Jemēro ēhi uevamu hejode hōjo. Rōhu naro jemesi nunire namiromu Iesuare jōho morijovoromo gavode hōjo Iesuare jō sisēho uevarijohu'ō bogojamu. ¹⁵ O Iesu mae jiajohu'ō Herod-ro hu'o gavade hōjo. Ēhi gagorovo sionēro nosi ōrire nugō'ōjade hōjo. Ēhuni aveho hehējo. Hu mu sisē vaejē'ero mana anego guomorōhe bēhohu'ō bogohōjo. ¹⁶ Ēhuni naru ae uē'iramu hisuebiromu jiovo nugō'ō'iramu va'a'ajējo. ¹⁷ [Rōhu God-hu Vōrō Tugohade Sōrō maja rovē'iroho savoji

gagore raromarue aho gemu Pilate-ro Jew rajo ariböviohuni jiovo nugö'öjèhonövadeje hu bojamare muoho èhi jiè'ëro.]
¹⁸ Muoho èhi jiamu ae aho'obèhe ma-gemu mae uvoruo-madeje: Èiaho anëjo. Barabbas jiovahuëjo. ¹⁹ Röhu Barabbas savoji gagore hijade hesi bèhoho urimë'i a masijohu'o amo börömoromo muorovare majaho jiamu hu'o muorovoromo ae anamu police ariböviohuro hu guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. ²⁰ Röhu Pilate-ro Iesu jiovo nugö'ö'i nimamu jöe gö'o majèhijadeje. ²¹ Majèhijamu hejë'i ae aho'obèhe uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo. ²² Guomajamu Pilate-ro urimo vae niö'i röhu maho uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jiè'e mu sisë vaejë'e hōjo. Na gavajoho mu sisë è'è'ëro mana anego guomoröhe bèhoho bogohōjo. Èhuni hisuebiromomo jiovo nugö'ö'ejōjo. ²³ Jiovo nugö'ö'ejōjamu ae aho'obèhe biririvoromo dinamioromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. Èhi uvamu jabesinō marējadeje. ²⁴ Marējamu jabuhu uvarëhi Pilate-ro jōho èhi majèhijadeje. ²⁵ Urimo Barabbas-ro a sisë ioro'iorohu'o gemuoro bu'ōromomo sa'are a masijohu'o muorovoromo ae muo'amadeje. Èhi è'è'ëro savojire raromadeje. Èhi jiè'e a sisë jiadeje röhu Pilate-ro hejade Jew rajohuro Barabbas nimoromo uvo'i arijavamu hegorovo hesi mu aribövioho uëvadeje: Barabbas jiovo nugö'ö'i jaburo nimë'e jiarue Iesu anohëjo.

Iesu korosire ano taemare jōhoje.

²⁶ Anohëjamu aëro Iesu court-re jioromo ano'i bava'areje. Bava'oromo òrire va'i gavareje Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon muro jiè'ëro Jerusalem rovamu. Rovamu gagorovo övëro ma'enoromo korosioho hesi dejore bamoromo uavareje: Baeromo Iesuare ijoro va'ëjo. Va'ëjamu Simon-ro Iesuare korosioho bava'adeje.

²⁷ Bava'amu iae ae aho'obèhe Iesu rihiromareje. Rihiromoromo magonaho ioro'iorohuro muo'amorovë'i nierusuburu'e bamobe rovarëje. ²⁸ Nierusuburu'e bamobe rovamu gagorovo Iesuro hunuorovoromo uëvadeje: Jerusalem magonaho ömo'ömhümë nadi nanioho vavaenimoromo nierusuburu'e bamo'i jemë'o jemesi aboji harihu'ohu'o uehorovoromo nivo'amirovorëjo. ²⁹ Huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'iramu aëro uvoruomoma'ajëjo: Dë tiojë'e magonahoho aboji harihu rumo'e raromarue magonahoho huë mae jëvajëjo. ³⁰ Èhi uvoromo juhuonivoromo uvoruomoma'ajëjo: Dahoru masijoho ininoho jemëro ahoromo taemavuorëjo. Èhi uvoruomoma'ajëjo. ³¹ Na ijo ma va'ëne

jevajëjo röhu ije uejevanovaruëjo. A'i jemë ijo sahonö'le huo'öjëvoromo baradore siö'öjëvo'amo'aruëjo.

³² Iae mu sisë vaejare ae niö'ioho guduamo ömëvo va'areje Iesu'o gemu mae vuovëvoröhego. ³³ Va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Simano Gijo ajio suorovareje. Suorovoromo Iesu baeromo korosire ano taemareje. Iesu ano taemo'i ë a sisëho niö'i jabu'o ano taemëvareje. Ano taemoromo ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a sisë göho ruëhi Iesuare övo manö amo'i göho viëhi övo adonö amareje. ³⁴ Amamu Iesuro uavadeje: Apajo. Aehu nasi örire mu sisë vaejevaruoho uehorovoromo vuonugëjo. Jabumë ë mu hesi bëhoho dadibijiohajëjo.

Dadibijiohajëjamu rue muorovo ariböviohuro Iesuare niögho adovoromo ajajovoromo ae gemu niöge gemu ëhi baebe rovareje. ³⁵ O ae aho'obëhe riravoromo ërimahareje. Ërimahamu a masijohuro sivoromo uarovareje: Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjëvaje höjo. Ëhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovego hu mae jiajo. Huro uövuade höjo: God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. God-hu nimoromo baejevade aho na jevajëjo. Ëhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovajo. ³⁶ A masijohuro ëhi sivamu muorovo ariböviohuro jabu'o Iesu sivareje. Sivoromo rueromo nioga'i'e wine jovoho bojami'ië'areje. ³⁷ Bojami'ië'oromo uavareje: Jew rajo jabesi a börömo javë'o ho ëhuro jasi ajamirovego mae javajo. Sivoromo ëhi uavareje. ³⁸ Röhu Iesuare simano namore ijo viture jajivoromo uvë'e jiadeje: Ave aho Jew rajo jabesi a börömoho höjo.

³⁹ Iae korosire iromë'e a sisë göhuro Iesu sivoromo uavadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'irane aho ja javajëjo. Na mae-ëjo. Ëhi jië'o ho jasi arijo'arije ajamirovoromo no'o ajamuego mae javuajo. ⁴⁰ Ëhi uavamu a sisë göhuro uavadeje: Nadi ëhi jië'e jöho jövëjo. Ja'o i'ue gemuoho baejanuëjo. Ëhi jië'o ho ja diehi'oromo God bogo juhuonamijanuëjo. ⁴¹ No niö'iro mu sisë vaejë'ëro ëhu'ëro iae mae no i'ue baeromo ë'aruëjo. A'i ë iaho mu sisëho bogo vaejë'e höjo. ⁴² Bogo vaejë'e hö'i Iesu uavadeje: Iesujajo. A muebejavuo'irane darugo barueromo böröme namijë'iroho nasi öroro uehorovevonëjo. ⁴³ Uehorovevonëjamu Iesuro uavadeje: Aveho na jö mae uavajëjo. Jaruvoho ja'o na'o gemu mae Paradise-re ari'ëjarëjo.

Iesu guomade jöhoje.

⁴⁴ Iae majae ririre jiadeje. Majae ririre jiamu öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvo majae

huotorovamu gavë'i ajivadeje. ⁴⁵ Ajivamu gavë'i God-are osa bërömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovadeje. ⁴⁶ Arorovamu gavë'i Iesuro God ma-darugo'o uavadeje: Apajo. Naro nasi aru'ahoho jasi övo döre nugajëjo. Nugajëromo evare nugo'amadeje. ⁴⁷ Nugo'amamu muorovo a bërömëro gavade ëhi jië'e mue gö gö ë'amu gagorovo uvadeje: Iae mae-ëjo. Ëaho iae a mae jiade höjo. Ëhi uvamu ëhuro God-are ihoho mae jiadeje. ⁴⁸ Ae aho'obëhe urimo ë mu bërömo ga'i gagovarohuro gavare ëhi jië'e mue gö gö ë'amu gagorovo vuonorö'öromo vavaenimoromo vinebe anobe va'areje. ⁴⁹ Va'amu Iesure ariböviohu'o Galilee sa'are jioromo Iesure ijore ijore rovere magonaho ömo'ömohu'o ëho jaburo rori'o riravoromo gavareje ëhi jië'e mue gö gö ë'amu.

Iesure sino munë gagore bamare jöhoje.

⁵⁰ Ëhi'amu ae gemu hesi ihe Joseph-ro iae hijadeje. Hu Arimathea amo raje jiadeje. Hu Jew rajo jabesi a duvahëro jië'ëro a masijo ioro'iorohu'o hiromo jöe mevonövadeje. Hu a mabëhe God-are jöho avoho ejahaje ae jiadeje. ⁵¹ A maëro jië'ëro ëhu'ëro a masijo ioro'iorohu'o hiromo hejade uvoruomamu: Ë'ego no Iesu ano'irarë uvoruomamu hegorovo bogo ejëhadeje. Bogo ejëhoromo gavade jaburo Iesu anamu gëgorovo uvadeje: Ëhi jië'oho sisë höjo. Röhu huro muebejë'e hijadeje God-ro bëröme namiromo aho'obëhe muebejëvoröhego. Joseph ëhi jië'e ae jiadeje. ⁵² Ëhi jië'e aëro jië'ëro huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesure sinoho bae'iröjo. ⁵³ Sinoho bae'iröjumu Pilate-ro ejahamu va'oromo sinoho baruvebiromo niögu maëro numoromo munë ubuvarire ë bamadeje. Ëmunë gagoho ae gö bogo bamë'e Iesu ë bamadeje. ⁵⁴ Ëmajaho Friday jië'ëro Jew rajehu nuharue majaho rue'ie'adeje.

⁵⁵ Joseph-hu Iesure sino bava'oromo bamadevare evare Galilee sa'are jioromo Iesu'o gemuore rovere magonaho ömo'ömohuro Joseph-are ijore rueromo ubuvarire munëho garomo gavareje Iesure sinoho ë avoho bamamu. ⁵⁶ Iesure sinoho ë avoho bamamu gagorovo vuonorö'ö va'oromo ridi'e ose gö gö avoho'amareje Iesure sinore bahi'iröhëro. Avohoromo nuho majaho rovamu Jew rajo jögoroho eromo ma-nuhareje.

24

Iesu ri'öjade jöhoje.

1 Nuhë'ëro hura bërömore sue'o sue'o ë magonaho ömo'ömhuro ri'öromo ridi'e oso avoharoho ujuohoromo Iesu bamarire ë vuonorö'ö va'areje. 2 Iesu bamarire va'i gavareje munë gago tugohare munë bërömo rori'o höhö bava'ë'e jiamu. 3 Höhö bava'ë'e jiamu gagorovo munë gagore rumo va'areje röhu Bada Iesuare sinoho bogo birohareje. 4 Bogo birohogoro ë riravoromo uehore gö gö baejareje. Uehore gö gö baejamu gavë'i ae niö'iro mamajioho rovereje jabesi niögohojama bamanovë'e ëhi ajivë'e niögohojama i'ämë'ëro. Rueromo ë magonaho jabesi bëhire rirarovareje. 5 Bëhire ro rirarovamu gëgorovo rue magonahohojama jaburo juhuonëmiromo uruho'amo riravareje. Uruho'amo riravamu gavë'i rue ae niö'iohuro uëvareje: Jemë rabëni i'ovë'e aho guomë'e a sino bamaruiroho naharujëjo. 6 Iesu aveho bogohöjo. Hu mami'e ri'öjë'e höjo. Ri'öröhe jö Galilee sa'are hiromo majëhijadoho uehorovohëjo. 7 Huro jemë uëvade höjo: Aëro God-are A Maho na baejevoromo a sisë jabesi övore bojëmi'iramu baejevoromo korosire ano taemevoruomajëjo. Ano taemevo'iramu guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejëjo. Nasi muoho God-ro ëhi bojemë'e höjo. Iesuro ëhi uëvamu hejarije höjo. 8 Hejarije höjamu rue magonahohojama jaburo ë jöho uehorovareje. 9 Uehorovoromo Iesu bamarire jioromo vuonorö'ö va'areje. Va'oromo rabe rabe gavare hejare jöho majëhijamu Iesuare ioraje 11-ho jabu'o Iesuare aribövi ioro'iorohu'o ë jöho heruomadeje. 10 Röhu ë jö majëhijare magonaho jabesi ihoho Mary Magdalene o Joanna o James-are vëme Mary ëhi jëvadeje. Eëmagonahohu'o magonaho ioro'iove jabu'o gemu mae jijiharohu'o ëho jaburo ë jöho apostle aribövioho majëhijareje. 11 Majëhijamu hegorovo rue apostle ariböviohuro uvareje: Eëmagonahohojama jaburo ë jöho ëma ataruëromo bogo ma uehorovareje. 12 Bogo ma uehorovoromo röhu Peter-ro ri'öromo sino bamarire tutuvoromo ë va'adeje. Va'oromo munë gagohojama hohitohoromo gavadeje Iesu numare niögohemu jio'amamu. Niögohemu jiamu gagorovo uehorovoromo uvadeje: Aveho diehi'ade hö uvoromo hesirëro vuonorö'ö va'adeje.

Emmaus amore va'i örire diehi ë'are jöhoje.

13 Va'ë'ëro jeniromamu Iesuare ae niö'iro Emmaus amore va'irögorojama örire va'areje Jerusalem jioromo Emmaus va'iröhe öri hesi vahuoho 11 kilometre jië'ëro. 14 Örire va'oromo mu rabe rabe jiade jöho jörovobe va'areje. 15 Jöho jörovoromo berohobe va'amu Iesuro birohëvoromo jabu'o gemu mae va'adeje. 16 Va'amu ë ae niö'i jabesi uehoroho

tugohëhamu bogo avoho garomo uvareje: Ëho Iesu hōjo. ¹⁷ Bogo avoho gavamu Iesuro uëvadeje: Jemë diehi jië'e jōho jōrovobe jireharujëjo. Jireharujëjamu rueho jaburo jireharoho vuonugo'i nu ano'e sisë'irërovoromo rirarovareje.

¹⁸ Rirarovoromo ae gemu hesi ihe Cleopas-ro uavadeje: Ae aho'obëhe Jerusalem raromaruohuro avevejö'e rabehu ë'adoho iae garuomo'i ja gemu diehi'avo'ego bogo gavanuëjo. ¹⁹ Bogo gavanuëjamu Iesuro uëvadeje: Diehi jië'e muohajo. Uavareje: Nazareth raje Iesuale örire vaejare jōho uavaruëjo. Iesu hu jö God-aro baeromo no majahuijaje ae jiade hōjo. Ëhi jië'e aëro jië'ëro God-are nunire o ae aho'obëhe nosi nunire namiromo biriri'e muoho vaenövo biriri'e jōho jövonövade hōjo. ²⁰ Iesu hu ëhi jië'e ae jiade hōjo. Röhu nosi priest masijohu'o nosi a masijo ioro'iorohu'o ëho jaburo Rome aribövi jabesi övore bojëmijare hōjo ëhuro ëho jaburo court vaeromo Iesu ano'iröhe jōho uëröhego. Rome aribövi jabesi övore bojëmamu ëhuro Iesu korosire ano taemare hōjo. ²¹ Röhu noro uehorovoromo uvare hōjo: Ëaho nani God-ro nugö'öjade hōjo rueromo no ajamuïromo Israel rajo nosi i'u'e muoho ahavuo'i hesi sasohë'e muoho röjahuiröhego. No ëhi uehorovare hōjo. Röhu jöe gö'o ë mu sisë vaeruomadoho majae niö'i barëjamu röhu aveho majae göho rovë'e hōjo. ²² Iae ëhi hōjo röhu no'o gemu mae Iesuale ijore ijore jijiharue magonahohuro ave jö börömohe majahuijamu hegoro no tiöjavuade hōjo. Jaburo jaruvo sue'o ri'öromo Iesu bamarire va'are hōjo. ²³ Va'oromo gavare hōjo Iesuale sinoho bogojiamu. Bogojiamu gagorovo vuonorö'ö rueromo uövuare hōjo: No va'oromo nia'ovo'iraejanovoromo garomo hejare hōjo aneraho jaburo uövuamu: Iesu bogo guomo'i i'ovë'e hōjo. Magonahoho jaburo ëhi uövuamu hejare hōjo. ²⁴ Jōho henugoromo nosi ae göëro göëro Iesu bamarire va'oromo gavare hōjo magonahehu uövuadëhi ëhi jiamu. Röhu Iesu bogo gavare hōjo.

²⁵ Iesu bogo gavare hōjamu Iesuro ri'öromo ë ae niö'ioho uëvadeje: Asë'e jemë simane i'uhëgo'ego God-are jōho bogo ma-burëroho baejarujëjo. Ëhu'ëro jië'ëro jö God-aro baeromo majëhinövare a jabesi jōho bogo maho uehorovarujëjo. ²⁶ Jemë diehi'oromo ave jōho bogo uehorovarujëjo. God-ro bamade hōjo böröme namiromo ajëmi'iröhe aho vi'ehi böröme baeromo guomojōro röhu ijönö aji'ere ajio hiröhego. ²⁷ Ëhi uënugoromo Iesuro hesi jöe God-are surire jajivo'amadoho huruoho majëhi barëjadeje. Moses-hu jajivade jōho aevo'i majëhiromo jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iohehu jajivo'amade

jöhu'o huruoho majëhijadeje. Majëhijamu rue ae niö'iohuro hebe va'areje.

²⁸ Hebe va'aroho va'i nimare amore hörö'ie'areje. Hörö'irögoro Iesu öre ëgo'o va'o hesi jiamu gagorovo ²⁹ rueho jaburo nijio'iraeromo uavareje: Nadi va'i no'o hijëjo. Majae mami'e barëjë'ëro vahiromavuo'ie'ajëjo. Vahiromavuo'ie'ajëjamu ejëhoromo jabu'o va'oromo osare hijadeje. ³⁰ Hiromo jabu'o ie i'irögoro sa'aro hiromo ie baeromo God mae uaromo ato'atovoromo i'imëmamu rueho jaburo baejareje. ³¹ Baeromo God-ro jabesi simanoho jiovëhamu evare Iesu avoho garomo uvareje: Ojo'e ë aho Iesu höjo. Iesu höromo ga'i gavareje Iesu ëma bogojio va'amu. ³² Va'amu gagorovo uarovareje: Ja'o uehorovëjo. Ëahuro no'o jöe jövoromo God-are suri bëhoho huruoho majahuibe örire rovamu heromo nosi dë vövöbajo'oho sasohavuoromo ri'öjavuo avohade höjo.

³³ Ëhi uarovoromo ma-burëro sionëro vuono bu'öromo Jerusalem amore va'areje. Jerusalem va'oromo gavare Iesuare ijoraje 11-hu'o jabesi a ioro'iorohu'o gagovoromo raromë'e jiamu. ³⁴ Raromë'ëro jaburo ë ae niö'ioho uëvareje: Bada iae ri'öjë'e höjo. Ri'öromo Simon-are örire rovamu huro gavade höjo. ³⁵ Gavade höjamu rue ae niö'iohuro uëvareje: Noro niö'iro örire jirehoromo ëhi ëhi gavare höjo. Ëhi uëromo uëvareje: Iesuro ie ato'atovoromo i'imamumu evare no avoho garomo uvare höjo: Iae Bada höjo.

Iesuhu hesi ijorajo jabesi nunire rovade jöhoje.

³⁶ Bada höjamu gavë'i Iesuro ro ma-majioho jabu'o gemu mae namijadeje. Namiromo uëvadeje: Aganomë vaevë'e raromarujëjo. ³⁷ Vaevë'e raromarujëjamu juhuonivoromo jiodudu'iraeromo uvareje: No aru'ahe gavaruëjo. ³⁸ Aru'ahe gavaruëjamu uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Rabëni uehore gö gö baejarujëjo. ³⁹ Ave nasi övoho höroho geromo uvorëjo: Nörö höjo. Ma'enego heromo uvorëjo: Nörö bogo aru'ahemuoho jio'i a mae höjo. Aru'ahoho sine ijo'ahe bogohöjo. Röhu jemë iae gevarujëjo na sino'e ijo'aho'e jevo'ego. ⁴⁰ Ëhi uënugoromo övohu'o hörohu'o röjëhijamu gavareje. ⁴¹ Garomo uehorovemu uehorovo'i arijareje. Uehorovoromo uvareje: Aveho mu ma-mabëhe jië'e nani noro sisë'i gavaruëromo bogo ma uehorovareje. Bogo ma uehorovamu gavë'i Iesuro uëvadeje: Na jemë ioho jëvajëjo o bogojëvajëjo. ⁴² Ëhi uëvamu visue vënire buejë'oho babojamareje. ⁴³ Babojamamu Iesuro baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire ijadeje.

44 Iromo uëvadeje: Urimo naehu jemë'o hiromo majëhijamu hejarije jöho iae avevejö'e röhu maho majëhi'irögoro ë'ajëjo. Na uëvode höjo: Nasi jöho aho'obëhe Moses-hu jajivadoho jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iorehu jajivaroho Psalms jö jajivaroho nasi jöe aho'obëhe God-are surire jajivarëhi iae ëhi jio'a'ajëjo. Öre gö bogohöjo. Ëhi uëvamu hejarije höjo. 45 Hejarije hö uëromo jabesi simanoho huotovëhamu God-are surire jö bëhoho avoho gavareje. 46 Avoho gavamu huro uëvadeje: God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God-ro bamë'ëro böröme namiromo ajëmijaje aho nörö vi'ehi böröme baeromo guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'a'ajëjo. 47 Ri'ö'iramu aëro nörüare ihore jöe majëhiromo ae uë'a'aruëjo: Ae aho'obëhe öri sisëre jijiharujoho vuonugohëjo. Mu sisëho vuonugo'i avoho uehorovoromo mu mae vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugajo. Ëhi jië'e jöho Jerusalem amore aevoromo majëhiromo maja rojomajire beva'ajire sa'are sa'are majëhibe jijihö'aruëjo. God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo. 48 Röhu ëhi jië'e muoho jemë gavë'e jëvaje ëhuni ë jöho majëhibe jijihorëjo. 49 Röhu aveho hehëjo. Urimo nasi Vavuehu hesi Aru'aho suvuorëmi'i mae uëvadëhi naro ë Aru'aho suvuoroho jemëni nugö'ö'iramu bae'a'arujëjo. Ëhuni ë hesi urimo jemëro va'oromo Jerusalem amohuremu raromorego hujeji God-are darugohuro ruvebiromo ruahö'öjëvo'iröhe höjo. God-are darugohuro ruvebiromo ruahö'öjëvo'iramu evare va'oromo nasi muoho vae'a'arujëjo.

Iesu ö'idöre ajiomade jöhoje.

50 Ëhi uënugoromo sö ujuohoromo Bethany amonö va'adeje. Va'oromo övoho nigemëvoromo uëvadeje: God-ro jemë huë mae bojëmi'ajëjo. 51 God-ro jemë huë mae bojëmi'ajë uëromo God-ro uavamu jabumë ë rëmo'i huro ö'idöre ajiomadeje. 52 Ajiomamu gagorovo rue Iesuare ariböviohuro hu rajahiromo börömo bëhe nimorohobe Jerusalem vuonorö'ö va'areje. 53 Va'oromo raromoromo God-are osa börömore va'oromo majae aho'o God rajahinövareje. Ahia mino'e.

JOHN

God-are Jö Jövaje Aehu God-arire jioromo sa'are rueromo ma barovade jöhoje.

¹ Ni'i'ivade majaroho ae gemu hesi ihoho God-are Jö jumuvë'oho iae hijë'e jiadeje. Hu God'o gemu mae hi'i hu'o God jiadeje. ² Ni'i'ivadire ë aho God'o gemu mae hijë'e jiadeje. ³ God-ro uavamu huro sa'ae bövie bise'e bamadeje. Bogo bamo'ibejo bövioho bise'oho bogo mae bogojio'ibejo. ⁴ Darugoho aho'o hesirire gemu jioromo rovadeje. Rueromo ae aho'o ajoho bojamuadeje. ⁵ Ëajohuro ramoramore ajivajeje. Ramoramoho ajoho bogo tugohë'eje.

⁶ Ae gemu God-ro nugö'öjamu rovadeje. Hesi ihoho John jiadeje. ⁷ Hu rovadeje aji hesi bëhi gavadoho huruoho majahui'iröhëro. Majahuijego ae aho'obëhe hesi jöho heromo mae uehorovo'iröhego. ⁸ Hu bogo ajoho jiadeje. A'i huro aji hesi bëhoho majahui'i rovadeje. ⁹ Ëajoho iae aji maho jiohijo. Evare majare ë aje ae aho'obëhe ajivavua johuro sa'are ruehijo.

¹⁰ Amo God-are Jö jumuvade ahuro ave sa'are hijadeje. Urimë'i God-ro uavamu ave sa'aroho avoho'amadeje röhu ave sa'are ariböviohuro hu bogo avoho garuomadeje. ¹¹ Hu hesiro rovadeje röhu hesi aribövi mahuro hu bijönimoruomadeje. ¹² Röhu hesi a ioro'iorohuro hu nimoromo mae uehorovoruomadeje. Mae uehorovoruomamu ëhuni uëvadeje: Avevejö'e jemë God-are aboji harihu'e raejëvajëjo. ¹³ God-are aboji harihu'e raejëvade hesi öroho bogo aehu nimoromo baejëvamu i'oroho rahëvo'i a'i God-ro baejëvë'ëro ëhuro hesi aboji harihu'e jëvadeje.

¹⁴ Röhu God-are Jö jumuvë'e ahuro sino haho'e baeromo ro God-are jöho mae röjahui avohoromo huë baejavuo avohoromo no'o gemu mae hibe juvadeje. Hi juvamu no hesi ajoho gavareje ë ajoho hesi Vavu hesi Harihe hu gemu'ëro jië'ëro baejë'ëro.

¹⁵ Ëhi'amu gagorovo John-ro ë a hesi jöho ae huruoho majëhijadeje. Majëhiromo ma-darugo'o uvadeje: Naehu uëvode aho aviae höjo. Na mami'e uëvode höjo: Naro urimo rovë'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijonö rue'ie'ajëjo. Ëhi höjo röhu ë ahuro na iosiremiromo hu börömoho höjo na bogo rahevadevare hu jiobe rovë'ëro jië'ëro. Ëhi uëvadeje.

¹⁶ Iae hu huë baejavuo avohë'ëro ëhu'ëro huë mae no ae aho'obëhe bojamuiromo döre döre bojamuibe rovë'eje.

17 Mu vae'iröhe jögoroho God-ro uavamu Moses-ro bo-jamuadeje. A'i God-ro uavamu Iesu Kerisoro huë bae-javuoromo God-are bēhoho maemu rōjahuijadeje. 18 Aho God bogo mae bogo gav'e javue. God Harihoho gemu Vavu hesi bēhi mare hijaje aëro jiē'ëro huro God rōjahuijē'eje.

John bapataeto vaejaje aehu a jō majēhijadohoje.

19 Rōhu Jerusalem raromarue Jew rajo a masijohuro priest ömo'ömo'u'o priest ajēmijarue a ömo'ömo'u'o uēvareje: Va'irarijoho John uarējo: Ja rahuo javajēre. Ēhi uēvamu va'oromo ē jōho ua gavamu huro aviēhi jiē'e jōho majēhijadeje. 20 Hu bogo jōho subivēho'i sama'e huruoho majēhiromo uēvadeje: Na bogo bōrōme namiromo ajēmi'irode aho jevajējo. 21 Uavareje: Ēhi jiē'o ho na ja Elijah javajējo. Uēvadeje: Bogajo. Uavareje: No muebejaruējo a bōrōmohuro jōe God-aro barueromo majahui'irōhego. Na ja ē aho javajējo. Uēvadeje: Bogajo. 22 Uavareje: Ēhi jiē'o ho ja rahuo javajējo. Majahuijego no va'oromo ramu'ō'ōjamu rovere aho majēhi'irōhe hōjo. Jasi jōho ja diehi jōvanue hōjo. 23 Diehi jōvanue hōjamu John-ro uēvadeje:

Na a rumo'e sa'are hiromo aviēhi jiē'e jōho ma-darugo'o majēhijaje ae jevajējo.

Badahu ruerōhe öroho ahorirēro vajivahorego hu maro rue'irajo.

Urimē'i jō God-aro baeromo majēhinövade ae Isaiah-ro ē jōho jajivadeje. Ēho John-ro uēromo ē'adeje: Isaiah-hu jajivade jō hesi muoho iae na vaeromo ē'ajējo.

24 Ēhi jōvamu rueho jaburo Pharisee a masijohuro rēm'ō'ōjamu rovē'ëro 25 uavareje: Ja bogo bōrōme namiromo ajamui'irane aho javajējo bogo Elijah javajējo bogo jō God-aro baeromo majahuijanue a bōrōmoho javajējo rōhu ja diehi'oromo aho bapataeto vaejēvanue hōjo. 26 Vaejēvanue hōjamu John-ro uēvadeje: Naro jōvōro bapataeto vaejēvaje hōjo. Rōhu jemēhu bogo gavaruje aho jemesi ririre namijajējo. 27 Huro nasi ijonō rue'iē'ajējo rōhu huro na iosiremiromo bōrōmoho hōjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo hesi hōru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho na ma-bise'e jevajējo. John-ro ēhi uēvadeje. 28 John'o Jerusalem jioromo rovere aribōviohu'o jō ēhi vaerovaroho ēho Bethany jadeje. Bethany amoho Jordan jovo ruhēhi jadeje. Ēsa'are Jordan jovore John-ro ae bapataeto vaejēvonövadeje.

Iesu God-are Sheep Harihu jiaje jōhoje.

²⁹ Nërö John-ro gavade Iesu rovamu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Sheep harihu muo'amamu God-hu mu sisë rori'o babu'öjadëhi ëhi ë ahuro sa'ae gö gö aho'obëhe nosi sisëho rori'o babu'ö'ajëjo. ³⁰ Ëa hesi jöho na mami'e majëhijode höjo. Majëhiromo uëvode höjo: Naro urimo rov'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijonö rue'ië'ajëjo. Ëhi höjo röhu huro na iosiremiromo hu börömoho höjo na bogo rahevadevare hu jiobe rovë'ëro jië'ëro. Ëhi majëhijode höjo. ³¹ Mami'oho na hu bogo avoho gavode höjo. Röhu naehu rueromo jovehu bapataeto vaejëvode hesi bëhoho ëho naro hu röjëhijego Israel aribövioho jemëro ga'irarijego ëhuni ë'ode höjo.

³² O ave jöho John-ro gavë'ëro huruoho majëhiromo uëvadeje: Naro gavode höjo God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro ö'idöre jioromo ë a hesi simano namore ruvebiromo gerejamu. ³³ Mami'e na hu bogo gavode höjo röhu naehu jovehu bapataeto vaejëvojöro uevadohuro uevade höjo: Ga'irane Aru'ahohuro ruvebiromo di a hesi simanore gerejamu gavë'oho uvonëjo: Ëahuro God-are Aru'aho Mahuro ëhuro bapataeto vaejëvo'ajëjo. Vavuohuro ëhi uevamu hejë'ëro ijonö gavode höjo Aru'ahoho ruvebiromo ë a hesi simanore gerejamu. ³⁴ Ëho nasi nunëro gavode höjo. Gavë'ëro naro jemë uëvajëjo: Arue aho God-are Harihe höjo.

Iesuhu aevoromo ae uëvamu hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

³⁵ Ëhi uëvë'ëro nërö John-ro röhu maho ë rueromo hesi ijo-rajoho niö'i jabu'o gemu mae namijadeje. ³⁶ Nami'i gavade Iesu rova'amu gagorovo ijarahö niö'ioho uëvadeje: Arueho gahëjo. God-are Sheep Harihoho iae jiajëjo. ³⁷ Ëhi uëvamu hegorovo rueho jaburo John nugo'i Iesuare ijore va'areje. ³⁸ Iesuare ijore va'amu huro huotorovoromo gëvade ë ae niö'ioho hesi ijore rovamu gëgorovo uëvadeje: Jemë rabe naharujëjo. Rabe naharujëjamu jabesi huëro uavareje: Rabae ja dinö'e hijanue höjo. Röhu Rabae uavaroho ëho uaromo ë'areje: Röjahuijanue a börömohajo. ³⁹ Rabae ja dinö'e hijanue hö uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Rueromo gahëjo. Gahëjamu hegorovo majae garobo'e bamamu hu'o va'oromo hu hijaje osaho gavareje. Garomo hu'o arijuvo vahiromamu va'areje.

⁴⁰ Ae niö'iohuro John-are jöho hejë'ëro Iesuare ijore rovere a gö hesi ihoho Andrew Simon Peter-are öho jiadeje. ⁴¹ Andrew-ro ma-burëro hesi öho Simon naho va'oromo bihoromo uavadeje: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho noro birohë'e javuajëjo. Böröme namiromo ajamui'iröhe

aho Greece huëhu huotovë'oho Kerisoje. ⁴² Böröme namiromo ajamui'iröhe aho birohë'e javuajëromo Simon hu'irae baeromo Iesu ga'iro rovadeje. Rovamu Iesuro hu garomo uavadeje: Ja Simon John-are harihe javajëjo. Jasi ihoho Cephas jio'a'ajëjo. Hebrew huëhu Cephas huotovë'oho Greece huëho Peter-je. Ëiho hesi bëhoho munëje.

Iesuhu Philip'o Nathanael'o uëvamu hesi ijore ijore jirehare jöhoje.

⁴³ Ëhi ë'l'ëro nërö Iesuro uvadeje: Jaruvo na Galilee sa'are ajiomo'ejöjo. Ajiomo'ejö uvonugoromo ajiomadoho ajio Philip birohadeje. Philip birohoromo uavadeje: Nasi ijoro ijoro rovëjo. ⁴⁴ Röhu Philip hu Bethsaida amo rajo ae jiadeje. Andrew'o Peter'o jabu'o ame gemuoho jëvadeje. ⁴⁵ Ëhi'amu Philip-ro Nathanael naho va'oromo birohoromo uavadeje: Urimë'i Moses-ro hesi jögoru surire uövuade höjo: Ijonö a böröme rue'a'ajëjo. O jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro jöe gemuoho jajivoromo uönövare höjo. Ërueröhego jajivoruomade aho iae no birohë'e javuajëjo. Hesi ihoho Iesu höjo. Hu Joseph-are harihe höjo. Hesi amo ihoho Nazareth höjo. ⁴⁶ Nazareth höjamu Nathanael-ro uavadeje: Asë'e a maho ëhi jië'e amoroho bogo rue hesi höjo. Bogo rue hesi höjamu Philip-ro uavadeje: Ja'o ro gavëjo.

⁴⁷ Ëhi'amu Iesuro gavade Nathanael rovamu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Israel rajo a ma-maëro rovajëjo. Hesi uhuroho sareri'e jöho bogohöjo. ⁴⁸ Ëhi uavamu Nathanael-ro uavadeje: Ja diehi'oromo na gevanue höjo. Gevanue höjamu Iesuro uavadeje: Jaehu ruejöro Philip-hu uavade hesi urimo ja meso gurutore hijamu gavode höjo. ⁴⁹ Gavode höjamu Nathanael-ro uavadeje: Tisa ja God-are Harihe javajëjo. Ja böröme namiromo Israel rajo muebejavuanue aho javajëjo. ⁵⁰ Muebejavuanue aho javajëjamu Iesuro uavadeje: Na uavode höjo: Ja meso gurutore hijamu gavode höjo. Ëmu harihu vaejode jöho uavamu hejë'ëro jero mae uehorovevanuëjo. Röhu u'emu mu masijo maho ga'amo'anuëjo. ⁵¹ Ëhi uanugoromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë iae ga'a'arujëjo ö'idöho arorovo'i God-are A Ma naehu jiajire God-are anerahuro iojiomoromo ruvebi'i ari'iramu.

2

Iesuhu Cana amore hiromo masurovare sörö iromo bëhi'e mu börömo vaejade jöhoje.

¹ Majae niö'i gemu hesi uhure iae masurovo'iröhe söröho Cana amore Galilee sa'are avohareje. Avohamu Iesuare vëmohuro ë hijadeje. ² Iesu'o hesi ijarahoho jabu'o söröre ruejöro uëvëlëro ë ro raromareje. ³ Raromoromo sörö'e ariböviohuro wine jovoho ue'aho barënugoromo vëmohuro Iesu uavadeje: Wine jovoho barējē'e hōjo. ⁴ Barējē'e hōjamu uavadeje: Mamajo. Rabēni ajēmijōro uevanuējo. Nasi maja bōrōmoho bogo rovē'e hōjo. ⁵ Bogo rovē'e hōjamu hegorovo vëmohuro mu ajēmijarue aribövioho uëvadeje: Ëaehu diehi uëvamu hejē'oho ëhi ë'orējo.

⁶ Röhu Jew rajëro God uehorovoromo jabesi sine inöme u'o'amarue jōgoroho enövareje. Ëhuni jovo hevöe munëhu ubuvoromo avoho'amaroho aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu ë momorö'öjadeje. Jovo bövi mae 80 o 120 litre gemu gemu oteho'amo'ego irijiomomo'amonövadeje. ⁷ Ëhi jiē'e jiē'lëro Iesuro mu aribövioho uëvadeje: Ëmunë hevöro jovo maho oteho'amego irijiomomo'amo'irajo. Ëhi uëvamu irijiomomo'amo barējareje. ⁸ Ëhi'amu uëvadeje: Jove gö ë hevöro vuoromo ujuoho va'oromo sörö muebejaje aho i'imamirëjo. I'imamirëjamu ujuoho va'oromo i'imamijareje. ⁹ I'imamamu rue sörö muebejaje ahuro i heromo hejadeje jovoho rihu'e jiamu ë jovo maho mami'e wine-rējē'lëro jiē'lëro. Röhu ë wine jovoho dinö'e jioromo ujuoho rovaroho bogo ga'i hesi jovo vuare mu ariböviohuro gavareje. Amo hejade rihu'e jiamu hegoro i'o masuvade aho uvamu rovadeje. ¹⁰ Rovamu rue sörö muebejaje ahuro uavadeje: Ae aho'obëhe wine jovo mabëhoho urimo bahijëharue hōjo. Bahijëhonugoromo aëro jovo bövi mae ue'ahego ijonö jove ma-bisemu sisëho bahijëharue hōjo. A'i jero wine jovo maho avoho runo'e bamane hōjo aviavejölë i'iröhohuni.

¹¹ Iesuro Cana amore Galilee sa'are hiromo bëhi'e mu bōrōmoho aevo'i ëhi vaejadeje. Vaeromo ëhuro hesi aji maho rōjëhijamu gagorovo hesi ijarahoho jaburo hu mae uehorovareje.

¹² Ëhi'amu Iesu o hesi vëmoho o ö ömo'ömoho o ijaraho ömo'ömoho ëho jaburo Capernaum amore abuejareje. Abueromo ë raromaroho majae gemu niö'i rabu'e barējadeje.

Iesuhu God-are amo bōrōmore ajiomoromo inömo imo'amarue aribövi rarovö'öjëvadejōhoje.

¹³ God-hu Vörö Tugohade Sörö Jew rajehu ijarue majaho dunovadeje. Sörö majaho dunovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje. ¹⁴ Ajiomoromo God-are amo

börömore va'oromo gavadeje a ioro'ioroho cow-ho Sheep-oho guaho va'ëne ugoho ëhi imo'amoli o a ioro'ioroho mu maratu bëhire raromoromo ijo bajoho ujuoholi amo börömo hesi ijo bajoho mana i'imëmijamu. ¹⁵ Ëhi gënugoromo ö'e ujuohoromo baduno'e ö'oho huadeje ëhuro hisuebi'amoröhëni. Huonugoromo ë aribövioho aho'obëhe God-are amore jioruomamu hisuebijëvoromo rarovö'öjëvoromo sheep-ohu'o cow-hu'o rarovö'ö'amadeje. Ijo bajo mu vaeruomaje aribövi jabesi mu maratuoho huotovö'öjëhamu ijo bajoho rireromoromo arua anumiae va'adeje. ¹⁶ Guaho va'ëne ugo imoruomaje aribövioho uëvadeje: Ave inömo inömoho rori'o ujuoho va'ohëjo. Nadi aveho imohëjo. Nasi Vavu hesi amoho bogo bövi bise'o imarue amoho höjo. ¹⁷ Bogo bövi bise'o imarue amoho höjamu hegorovo Iesure ijarahoho jaburo uehorovoromo uvareje: Huhu ë mu vaejaje hesi bëhoho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Vavuoho jasi osa hesi mu nimajohuro ëhuro vëninö'e nasi dë vövöbajo'ere ravevajëjo.

¹⁸ Röhu Jew rajo a masijohuro gavare Iesu ëhi'amu uavareje: Rabëni ëhioho ë'anuëjo. Bogo gavarue darugo'e muoho röjahuijego no garomo uvarëjo: God-ro uavë'ëro ë'anuëjo. ¹⁹ Ë'anuëjamu Iesuro uëvadeje: Ave God-are amoho dadovorëjo. Dadovë'oho majae niö'i gemu hesi uhure naro röhu maho vae barë'iramu mae nami'a'ajëjo. Ëhi jië'e darugo'e muohemu röjëhi'ejöjo. ²⁰ Röjëhi'ejöjamu Jew rajohuro uëvareje: Sarerivanuëjo. Ave amo vaebe rovaroho vadune aho'obëhe 46 barëjë'e höjo. Ëhuni dadovë'oho röhu ja diehi'oromo majae niö'i gemu hesi uhuroho vae barë'iramu maho nami'a'ajëjo.

²¹ Jaburo uvareje: Nani God-are amo börömo dadovo barëjego huro vae barë'i jövajëjo. Röhu bogo amo hesi jöho jövo'i hesi sino haho'ehu guomoromo röhu maho ri'öröhe jöho jövadeje. ²² Ëhu'ëro jië'ëro ijonö Iesuhu guomoromo ri'öjadevare evare hesi ijarahoho jaburo uehorovoromo uvareje: Iesuro mami'e uönövade höjo: God-are amoho naro avoho vae'iramu nami'a'ajëromo evare Iesu ri'ö'iröhe jö God-are surire jajivare Iesuhu majëhijadoho ëho mae uehorovareje.

Iesuhu ae aho'obëhe gö barëjaje jöhoje.

²³ God-hu Vörö Tugohade Sörö majare Iesuro Jerusalem amo börömore hijamu evare ae aho'obëhe gavare hu mu masije vaejamu gagorovo hesi örire mae uehorovoruomadeje. ²⁴ Mae uehorovamu Iesuro uvadeje: Ëaribövioho ma-döëremu uehorovevaruëromo jabesi öriroho bogo ma

uehorovëvadeje ae aho'obëhe mami'e gëvë'ëro jië'ëro. ²⁵ Iae hu ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'oho gë barënövadeje. Ëhu'ëro ae gö jabesi jö Iesuare örire majahi'iröhe bëhoho bogojiadeje.

3

Iesuhu Nicodemus'o jö jövade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo a böröme gemuëro hijadeje hesi ihoho Nicodemus. Hu Pharisee ae jiadeje. ² Vahie gemu huro Iesu ga'i va'adeje. Va'oromo Iesu uavadeje: Tisa no ja garomo uvarue höjo: God-hu ramö'öjamu röjahui'i rované ae javajëjo. Rabëniajo. God a'oho bogo hi'ibejajo jaehu vaejanue ëhi jië'e mu masijo vaejë'oho bogo eni javuo'ibejajo. ³ Bogo eni javuo'ibejajamu Iesuro uavadeje: Ave jöho na jö mae ua'ie'ajëjo. Ae mami'e rahadoho röhu maho bogo raho'amë'oho God-hu muebejaje öri ari'o garuomoröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo. ⁴ Bogo eni jioruomo'ajëjamu Nicodemus-ro uavadeje: Iae mae höjo röhu aho mavojirajë'oho diehi'oromo röhu maho raho'amo'iröhoho eni jioruomo'ajëjo. Vëmu jabesi dëre vuonorö'ö rumo va'oromo suorovonövé'oho bogo eni höjo. ⁵ Bogo eni höjamu Iesuro uavadeje: Ave jöho na jö mae ua'ie'ajëjo. Jovohu'o God-are Aru'ahohu'o bogo ajëmijamu röhu maho rahë'oho God-are öri ari'ere va'iröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo. ⁶ Sino haho'o'e aëro sino haho'o'e harihoho baeruomo'i a'i God-are Aru'ahohuro iae aru'aho'e harihoho avoho'amaje höjo. ⁷ Na uavode höjo: Jemë mami'e rahëvadoho röhu maho rahëvë'oho ëhuremu mae jëvo'ajë jöho hejanuoho nadi tiönëjo. ⁸ Buroho dinö'e dinö'e va'i nimë'oho hesi ëma va'aje höjo. Ja he'a'anuëjo rovavo'iramu röhu bogo ga'a'anuëjo dinö'e jioromo rovajoho o dinö'e va'ajoho. God-are Aru'ahëhu a rahu ajëmamu röhu maho rahë'oho jabesi öroho iae ëhi dadivavo'iramu bogo ga'a'anuëjo.

⁹ Bogo ga'a'anuëjamu Nicodemus-ro uavadeje: Röhu ëhi jië'e muoho diehi jio'a'ajëjo. ¹⁰ Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Ja Israel rajo röjahuijanue a böröme javajëjo. Röhu ja diehi'oromo ëhi jië'e muoho bogo gavanue höjo. ¹¹ Ave jöho na jö mae ua'ie'ajëjo. Simane javuë'ëro ë jöho no atarue höjo. Nunehu gavë'e jöho huruoho majëhijarue höjo. Majëhijego jemëro bogo ejahuaruje höjo. ¹² Sa'a hesi mu jö majëhijodoho jemë bogo maho uehorovevaruje höjo. Ëhuni ö'idö hesi mu jö majëhijë'oho jemë diehi'oromo mae uehorovevorëjo. ¹³ A ioro'ioroho bogo ö'idöroho ajio raromoruomade höjo. God-are A Maho ö'idöre jioromo

ruvebijodoho naro gemuëro ëho hijode hõjo. ¹⁴ Rõhu urimë'i Moses-ro a rumo'e sa'are hiromo sigobu va'ëne inõmoho mamabëhe avohoromo ijore bamoromo a jabesi nunire banigojiomade hõjo aëro ëho garomo mae raromonövorõhego. Sigobu va'ëne inõmo banigojiomadëhi God-ro bamë'ëro aëro ëhi hesi A Maho na a jabesi nunire banigojiomevo'aruëjo ¹⁵ ëhuro ae rahu na mae uehorovevë'oho i'e rahanovoromo ma-ioro'iolemu maro raromo'irõhego.

¹⁶ Sa'ae dinõ'e dinõ'e God-ro dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuadeje. Uehorovavuoromo hesi Harihu gemu'oho bojamuijadeje ëhuro ae rahu Harihu mae uehorovë'ohuro ëhuro bogo sisëroho va'i ma-ioro'iolemu maro raromorõhego. ¹⁷ God-hu hesi Harihu sa'are nugö'õjade hesi bëhoho bogo nosi sisëho garomo sisëroho bamavuo'i a'i ajamuiromo maro ramuo'irõhego ëhuni nugö'õjadeje.

¹⁸ Ae rahu Harihu mae uehorovë'oho bogo sisëroho va'o hesije. O bogo ma uehorovë'oho mami'e sisënö bamë'eje ë hesi bëhoho hu God-are Harihu gemu'oho bogo ma uehorovë'ego. ¹⁹ A sisënö bamëvaje hesi öroho aviëhije. Ajo-huro sa'are rovë'eje. Rovë'e jiamu aëro ajoho bijönimo'i ramoramoho nimoruomadeje mu sisëmu vaejaruëro jië'ëro. ²⁰ Ae rahu mu sisë vaejë'oho ajoho garomo bijönimoromo bogo bëhiroho rovajeje hesi mu sisëho va'orahoro jiojöëni. ²¹ A'i ae rahu mu ma vaejë'ohuro aji bëhire rovajeje huhu God-are jö ejahoromo mu vaejajoho ëho samaro jiorõhego.

John-hu Iesuarë jö majëhijade jöhoje.

²² Ëhi'amu Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömo'u'o ëho jaburo Judea sa'are va'areje. Va'oromo huro jabu'o hiromo ae bapataeto vaejëvonövadeje. ²³ Bapataeto vaejëvo'i John-ro Aenon sa'are Salim amo bëhire hiromo hu'o bapataeto vaejëvonövadeje ë dirö'oho jove aho'obëhe jië'ëro. Bapataeto vae'ego ae aho'obëhe ë rueromo vaenövareje ²⁴ ë hesi bëhoho John bogo gudumoromo savoji gagoroho ba'amë'ëro ijonö ba'amo'irõhego.

²⁵ John-ro bapataeto ëhi vaejëvamu hesi ijorajo ömo'ömo'u'o Jew rajo ae gö'o jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Jovehu sisë u'o'irõhe öroho ëhi ëhi hõjo. ²⁶ Jöho ëhi aho'ahamirovoromo John-are ijorajohuro va'oromo John uavareje: Tisa Jordan jovo ioro'iorore ja'o hijamu jaehu hesi jö majahuijanoho ë ahuro jasi muoho vajiohunö'e baeromo bapataeto vaejëvego jabu ae aho'obëhe hesirire va'oruomaje hõjo. ²⁷ Va'oruomaje hõjamu John-ro uëvadeje: Rõhu aehu nosirire rueruomë'oho o muehu o rabehu rabehu rovë'oho bogo ëma rovego bae'i a'i God-ro

bojamuijego baejarue hōjo. ²⁸ Jemē mami'e hejarije hōjo naro jemē uēvamu: Bōrōme namiromo ajēmi'irode aho bogo naehu jevajējo. A'i God-ro na urimo remō'ōjamu rov'e jevajējo ē ahuro ijore ruerōhego. ²⁹ Ēa hesi jōho uhunō'e majēhi'ie'ajējo. I'o masurōhe aho huro gemuēro vaboroho bae'a'ajējo. O ē a hesi aemo'aemohuro namiromo mu'ōjamiromo herōhe masurōhe aho jōe jōvavamu hejē'oho nimoroho'ajējo. Nimoroho'irōhēhi jemēhu uevaruje a hesi mu jōho heromo na nimorohevo avohajējo. ³⁰ God-ro ēhi nimo'ego ē a hesi ihoho ajiomō'i nasi ihoho abuejajējo.

Iesuhu ō'idōre jioromo ruvebijē'ēro jō bōrōmo majahuijaje jōhoje.

³¹ John-hu majēhijadēhi iae ēhije. Dōre jioromo ruvebi-jade ahuro ae aho'obēhe iosiramuiromo bōrōmohoje. Bogo dōre jioromo ruvebi'i a'i ma-sa'are rahēvare aribōvioho jabumē ma-sa'aremu raromarue aribōviēro jēv'ēro sa'a hesi jōhemu majahuijarueje. O ō'idōre jioromo ruvebijade ahuro aho'obēhe iosiramuiromo hu bōrōmohoje. ³² Bōrōmoho jiē'ēro garomo hejade jōho huro ae majēhijajeje. Majēhijego hesi jōho aho bogo ejaharueje. ³³ Rōhu ae rahuro hesi jō ejahē'oho ēhuro uvarueje: Iae mae-ējo God mae hōjo. ³⁴ Ēhesi bēhoho God-hu nugō'ōjade ahuro God-are jōhuremu jōvajeje. Rabēni hesi bēhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojami avohego dē vōvōbajo'e rarovalho jōho jōvajeje. ³⁵ Vavuohuro Harihoho rajahijajeje. Rajahiromo bōvie bise'e hesi ōvore bamē'eje. ³⁶ Ae rahu Harihu mae uehorovē'oho ma-ioro'ioemu maro hijajeje. O ae rahu Harihu bogo ejahē'oho bogo maroho hi'i God-ro hesi ōrire dē vōrōnimemu vōrōnimajeje.

4

Iesuhu Samaria rajo magonahohu'o jō jōvadohoje.

¹ Iae Pharisee aribōviohuro hejareje aēro uvoruomamu: John rinēgoromo bapataeto vaejēvobe rovaje aho majanovo'i Iesuhu rinēgoromo bapataeto vaejēvobe rovaje aho bōrōmoho hōjo. ² Ēhi hejareje rōhu Iesu bogo hesi ōvoho bapataeto vaejēvo'i a'i hesi ijorajoho jaburo ē'areje. ³ Amo Iesuro hejade uvavamu: Huhu ē'aje muohuro John hesiroho iosiramijē'e jōho Pharisee aribōviohuro hejē'e hō uvavamu hegorovo Judea sa'aho vuonugo'i vuonorō'ōromo Galilee sa'are ajiomō'i va'adeje. ⁴ Galilee ajiomō'irōgoro Samaria ōrēro va'adeje hesi muēro jiē'ēro.

⁵ Va'oromo Samaria sa'are ajiomoromo amo ihe Sychar ē rovadeje. Rōhu Sychar amo bēhire jiaje sa'aho urimē'i

a mami ae Jacob-ro hesi harihoho Joseph bojamijadeje. Ĕsa'anō Iesu rovadeje. ⁶ Rueromo maja ririvanovē'iro ōri ěgobōviro rovē'ero u'uvamu hegoro Jacob-mēhu jovēni umare gua bēhire hijadeje.

⁷⁻⁸ Hesi ijorajoho jabu ie imo'i amore va'ē'ero hesi sivue hijadeje. Hijamu iae Samaria sa'a rajo magonahe gemuēro jove vuo'i rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jove vuo bojemego na ijōjo. ⁹ Jove bojemego na ijōjamu rue magonahohuro uavadeje: Ja Jew raje javo'i na Samaria rajo magonahe jevajējo. Ĕhu'oho rabēni jovo jōho ue gevanuējo. Ĕmagonahehu ēhi uavade hesi bēhoho Jew rajohuro uvoruomajeje: Samaria rajo jabesi ano sabo'e hevōho enatuoho unoho ioho bogo i'ejarējo. Jew rajehu ēhi uvoromo ōmaruēhi Iesu bogo ēhioho ōmē'ero ēhu'ero magonahohuro uavadeje: Rabēni jovo jōho ue gevanuējo. ¹⁰ Ue gevanuējamu hegorovo Iesuro uavadeje: God-hu a bojēmijaje suvuroho jero bogo gavanuējo. O naehu jovo bojēmijōro ua gavaje aho jero bogo gevanuējo. Ge'i-bejanējo ja ue ge'i-bejanējo naro a i'ovēvaje jovoho bojami'ibejōjo iromo maro hi'iranego. ¹¹ Bojami'ibejōjamu magonahohuro uavadeje: Iae mae hōjo rōhu jovo vuoromo bojemi'irane hevōho bogojavajējo. Rōhu jovo vuo'irane guaho ěgobōvi mae jio abuejajējo. Ĕhi jiē'oho ja diehi'oromo a i'ovēvaje jovoho vuo bojeminējo. ¹² Nosi hije bōvi mae Jacob-ro ave jovo vuarue guaho bojamuijade hōjo. Hu'o hesi harihu ōmo'ōmohu'o ēho jaburo ave guare rueromo jovoho vuoromo ue'ahē'i jabesi mioho mio'amonōvare hōjo. Na jero Jacob iosiramiro mo bōrōmoho javajēromo ēhu'ero jero a i'ovēvaje jovoho bojemi'i uevanuējo. ¹³ Uevanuējamu uavadeje: Ae rahu ave jovo ue'ahē'oho huē girihevo'iramu rōhu maho gō'o i'i nimonōvo'arujējo. ¹⁴ O naehu jovo mēmamu ue'ahē'oho huēho bogo girihevo'i ioro'ioire gemu ma-maemu jioruomo'ajējo. Ĕhesi bēhoho naro jovoho bojemi'iramu nasi jovo mahuro jabesi dē vōvōbajo'ere jovēro bubujivanovo rojomēvo'iramu ma-ioro'ioire gemu maro raromo'aruējo. ¹⁵ Raromo'aruējamu magonahohuro uvadeje: Mae jovo jōe jōvajēromo uavadeje: Iae mae hōjo. Ĕhi jiē'e jovoho bojemego na ijōjo. Iromo ijonōho huēho bogo girihevego aveho bogo rueromo jovoho vuo'irode hōjo.

¹⁶ Bogo vuo'irode hōjamu Iesuro uavadeje: Va'oromo jasi baruoho uaromo hu'irae baruenējo. ¹⁷ Baruenējamu rue magonahohuro uavadeje: Baru rumo'e jevajējo. Baru rumo'e jevajējamu uavadeje: Iae mae uevanuējo: Baru rumo'e jevajējo. ¹⁸ Urimo baru masu nugobe rovanoho

aho'obëhe övo gö mine höjo. Avevejö'e garomo hijanuoho
 ëho bogo jasi baruoho höjo. Ëhuni ja mae uevanuëjo.
¹⁹ Mae uevanuëjamu rue magonahohuro uavadeje: Iae na
 gavajoho ja jö God-aro baeromo majahuijanue ae javajëjo.
²⁰ Ëhuni ave jöho uevego na hejöjo. Nosi Samaria hijo
 miono'o ömo'ömohuro rue dahorure iojiomoromo God ra-
 jahibe rovë'e höjo. Röhu Jew rajoho jemëro uvaruje höjo:
 Jerusalem amohuremu rojomoromo God rajahinövorëjo. Di
 öri ari'oho maho höjo. ²¹ Maho höjamu uavadeje: Röhu ave
 nasi jöho mae uehorovëjo. Majae ijonöho aho bogo rue da-
 horuroho o Jerusalem amoroho Vavuoho rajahiruomo'ajëjo.
²² Samaria rajoho jemëhu rajahijaruje bëhoho bogo gavë'e
 ëma ë'aruje höjo. Röhu Jew rajo noehu rajahijaruoho noro
 avoho garomo ë'arue höjo. Rabëni hesi bëhoho God-hu a
 manö babamëvo'iröhe muoho Jew rajo nosirire aevë'ëro
 jië'ëro ëhu'ëro noro öroho avoho garomo God rajahijarue
 höjo. ²³ Majae gö rue'ië'ajëjo. Röhu mami'e rovanovë'e
 höjo. Evare majare aehu uhohu'o God rajahijë'oho God-
 are Aru'ahoho baeromo Vavuoho avoho uehorovoromo ëhi
 rajahi'aruëjo. Vavuohuro iae nimajëjo ëhi jië'e ariböviohuro
 hu rajahinövoröhego. ²⁴ God hu aru'ahe höjo. Ëhuni ae rahu
 God rajahijë'iroho hesi Aru'ahoho baeromo God avoho ue-
 horovoromo rajahi'aruëjo. Öre gö bogohöjo. ²⁵ Bogohöjamu
 rue magonahohuro uavadeje: Iae na gavajëjo. Böröme
 namiromo ajamui'iröhe aho Keriso iae rue'a'ajëjo. Rueromo
 jöe aho'obëhe huruoho majahui barë'ajëjo. ²⁶ Majahui
 barë'ajëjamu Iesuro uavadeje: Jaehu uvanue aho iae na
 aviae jevajëjo ja'o jö jövajoho.

²⁷ Ëhi uavamu gavë'i Iesuare ijorajoho jaburo vuonorö'ö
 rovareje. Rue'i gavare Iesuro magonaho'o jöe jövamu
 gagorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu röhu aho Iesu bogo
 uavareje: Ja rabe nagajëjo. O bogo uavareje: Ja rabëni
 hu'oho jöho jövanuëjo. ²⁸ Ëhi'amu magonahohuro ri'öromo
 jovo'e hevöho ë nugo'i amëro va'adeje. Va'oromo ae
 uëvadeje: ²⁹ Rueromo ae gemu gahëjo. Naehu bövi bise'o
 ömode jöho huro majehijamu hejë'e jevajëjo. Na ë aho
 böröme namiromo ajamui'iröhe aho höjo o rahuo höjo. ³⁰ Ëhi
 uëvamu amoho vuonugo'i Iesu ga'i örire rueruomadeje.

³¹ Ëmagonahohuro ëhi ë'irögoro Iesuare ijorajoho jaburo
 ioho imë'ëro uavareje: Tisa ie ijëjo. ³² Ijëjamu Iesuro
 uëvadeje: Iae nasi ie jiajëjo. Röhu jemë bogo gavarujëjo.
³³ Bogo gavarujëjamu rueho jaburo uarovareje: Na aëro
 ioho ba ro bojamijare höjo. O dinö'e baejade höjo. ³⁴ Ëhi
 uarovamu Iesuro uëvadeje: Ëho na bogo i jöho uë'iro a'i

Vavuehu sa'are remö'öromo nimaje jöho naro ejahoromo huhu bojemade muoho vae barëjego ëhuro inö'e da'uegaje höjo.

³⁵ Jemë'o uehorovohëjo. Jemë atoromo ëhi uvaruje höjo: Manaere ëhi niö'i ëhi niö'i mueberomo iruno'oho mavo'iramu evare gagovo'ëjarëjo. Röhu aveho hehëjo. I'o mu'oho ruë numë uherihoromo gahëjo. Iruno'oho iae mavo'amë'e höjo gagovo'amo'iröhego. Ëhi uëvade jö hesi bëhoho bogo iruno'o jöho jio'i a'i Samaria raje ae aho'obëhe magonahohuro uëvë'ëro Iesu ga'i örire rueruomade jöhoje. ³⁶ Röhu uhu jö hesi vituoho majëhiromo uëvadeje: Gagovarue ariböviohuro aviavejö'e jabesi suvuoroho ujuohoromo aribövioho iruno'o va'ëne gagovëvaruëjo jaburo ma-ioro'ioemu maro raromoröhego. Ëhu'ëro iruno'e bamarue ariböviohu'o gagovarue ariböviohu'o ma-gemuoro nimorohoruomo'ajëjo. ³⁷ Röhu ave jöhu'o atoromo uvarue höjo: A ioro'iorohuro iruno'oho bamego a ioro'iorohuro gagovarue höjo. Ëjöho iae mae höjo. ³⁸ Naro jemë rëmö'öjode höjo i'u'e mu bogo vaejarijire ë va'oromo ma-gagovo'irarijigo. Hesi a ioro'iorohuro i'u'e muoho ë vaejamu jemëro jabesi mu vituoho baejë'ëro ae magagovëvo'ië'arujëjo nasinö jëvojöro.

³⁹ Ëhi'amu Samaria sa'a rajo aribövie ë amore raro-maruohuro hejare magonahoho uëvamu: Naehu bövi bise'o ömode jöho majehijamu hejë'e jevajë uëvamu hegorovo ae aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. ⁴⁰ Mae uehorovoromo rueromo Iesu uavareje: Ro nosi amoro no'o hijëjo. Hijëjamu Iesuro va'oromo majae niö'i jabu'o hijadeje.

⁴¹ Hijamu urimo ae aho'o magonaho hesi jöho heromo mae uehorovë'ëro hejare Iesuro jöe majëhijamu hegorovo ae gö gö aho'obëhe mae uehorovareje. ⁴² Mae uehorovoromo magonahoho uavareje: Urimoho jasi jöho heromo Iesu mae uehorovare höjo. Jaruvoho bogo ëhunioho mae uehorovo'i a'i nosi hia'ëro hejare Iesuro jöe majahuijamu hejë'ëro ëhu'ëro noro mae garomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Ëaho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho manö babamavuaje aho höjo.

Gavamen mu vaejaje a hesi harihu hesi sino Iesuhu ajamamu marëjade jöhoje.

⁴³ Ëhi uavamu Iesuro ë amore hiromo majae niö'i barëjamu gagorovo va'adeje. Va'oromo Galilee sa'are ajiomadeje. ⁴⁴ Urimë'i Iesuro ae majëhiromo uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho ëhi jië'e aribövioho

nosi sa'a rajohuro bogo masijoho hōromo maho uehorovavuoromaje hōjo. ⁴⁵ Rōhu va'oromo Galilee sa'are rovamu gagorovo ē sa'a rajohuro hu rajahiruomadeje ē hesi bēhoho mami'e sōrōho i'i Jerusalem va'oromo gavare Iesuro darugo'e mu masijoho vaejamu gavē'ēro.

⁴⁶ Rajahijamu Iesuro Galilee sa'are hiromo rōhu maho va'oromo Cana amore hōrōjadeje. Urimē'i huro ē amore hiromo jovo maho baeromo avohamu wine-rējadeje. Ēamore rōhu maho rovadeje. Rōhu gavamen mu vaejaje aēro ē sa'ae gemuore hij'e'ē jiadeje. Sa'ae gemuore Capernaum amore hi'i hesi harihoho guomo guome baeromo hu'o hijadeje. ⁴⁷ Hijamu vavuohuro hejade uvavamu: Iesuro Judea jioromo Galilee ro hijajē uvamu hegorovo ajio Cana hōrōromo Iesu uavadeje: Nasi harihoho guomeho'iē'ajējo. Ēhuni na'o ruvebiromo anume Capernaum amoro ajamego mae jio'irajo. ⁴⁸ Mae jio'irajamu Iesuro uavadeje: Na jemē nasi darugo'e mu masijoho garomo mae uehorovevo'i ēhuni na bogo maho uehorovevaruje hōjo. ⁴⁹ Uehorovevaruje hōjamu rue vavuohuro uavadeje: Iae ēhi hōjo rōhu ruvebiromo ajamijējo. Jue'i guomo'iē'ajējo. ⁵⁰ Guomo'iē'ajējamu Iesuro uavadeje: Va'ējo. Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'iē'ajējo. Hi'iē'ajējamu hegorovo rue vavuohuro jōho mae uehorovoromo abuejadeje. ⁵¹ Abuejamu gagorovo hesi mu vaejaharue aribōviahuro rueromo ōrire birohoromo uavareje: Jasi harihoho iae i'ovoromo hijajējo. ⁵² Hijajējamu uēvadeje: Maja raburo jue'i i'ovade hōjo. I'ovade hōjamu uavareje: Nēri jeni'e majae huotorovamu gavē'i evare hesi sino dajo'e vōrō'iraejadoho u'uhade hōjo. ⁵³ U'uhade hōjamu rue vavuohuro uehorovoromo uvadeje: O majae ēhi gemuoho jiamu gavē'i Iesuro uevade hōjo: Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'iē'ajēromo hu'o hesi ō mueno'e aho'obēhe jabu'o mae uehorovareje.

⁵⁴ Rōhu urimē'i Iesuro Judea sa'are jioromo Galilee rueromo evare bēhi'e mu bōrōmo gō vaejadoho avevejō'e jō jōvamu a bōrōmo hesi harihu i'ovadoho ēho bēhi'e mu gōho jiadeje.

5

Iesuhu jovo rirōre va'oromo a hesi sino ajamamu marējade jōhoje.

¹ Ēhi'amu Jew rajehu God uehorovoromo sōrō ijarue majaho gemu rovadeje. Sōrō majaho rovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje. ² Rōhu Jerusalem amo bōrōmo oje gemu hesi ihoho Sheep Ojohoje. Ējojo hesi bēhire

jovo e'ue gemu ruhijë'eje. Ëjovo hesi ihoho Hebrew huëhu uvaruoho Bethzatha-je. Röhu ë jovo hesi ruhëhi numëhi ionire ionire ririre javu ëge övo gö mine jio'ame. Javuoho bogo iromë'e ma-döhemu vaeromo ëhi ma-gagemu nugo'amë'ejö ë raromonövoröhëni. ³ Ëjavuore guomo guomo'e ae aho'obëhe raromonövareje. Nuni sisë'e hörü sisë'e övo hörü'o tövë'e ëhi jië'e aribövioho ë raromoromo [muebejareje jovoho avadu'avaduvoröhego. ⁴ Ëhesi bëhoho Badare anerae gemuëro majae gö gö ë jovore abueromo jovoho huotohuotovo'ego avadu'avaduvonövadeje. Avadu'avaduvo'ego guomo guomo'e aribövioho di aho urimo jovore abuejadoho marënövadeje.]

⁵ Iae ae gemuëro ë raromadeje. Guomo guomo maminö gö'e baeromo ëhi jiobe rovadoho vadune aho'obëhe 38 barëjë'e jiadeje. ⁶ Ëraromamu Iesuro hu gavadeje. Garomo uvadeje: Ëaho guomo guomo baejadoho majae ëgobövie barëjë'e hörömo uavadeje: Na ja marëjavojöro nagajëjo. ⁷ Marëjavojöro nagajëjamu rue guomo guomo'e ahuro uavadeje: Na aemo'aeme bogojevë'ëro jovo avadu'avaduvë'iroho bogo baejevoromo jovoroho ba'amevarue höjo. O na jovore abue'ie'iroho ae göëro na iosiremiromomo urimo abuejaje höjo. ⁸ Urimo abuejaje höjamu uavadeje: Ri'ö namiromomo raromanue suhoho banigojiomoromo baeromo juvëjo. ⁹ Juvëjamu ë aho ma-burëro marëjadeje. Marëjamu hesi suhoho banigojiomoromo baeromo juvo va'adeje.

Ëhi ë'adeje röhu ë majaho Jew rajehu mu bogo vae'i nuharue majaho jiadeje. ¹⁰ Nuharue majaho jiamu gagorovo Jew rajo a masijohuro gavare ë ahuro suhoho bava'amu gagorovo uavareje: Jaruvo nosi nuho majae höjo. Ëhuni ja suhi baeromo juvanuoho ëho jero nosi jögoroho ahanuëjo. ¹¹ Ahanuëjamu uëvadeje: Röhu ajemamu marëjevade ahuro uevade höjo: Jasi suhoho banigojiomoromo baeromo juvë uevadohuni ëhuni baeromo juvajëjo. ¹² Baeromo juvajëjamu uavareje: Raro ëhioho uavade höjo. ¹³ Ëhi uavamu röhu dadivamu bogo uëvadeje rabëni ae aho'obëhe jovo riröre tagavamu Iesuro ajamiromomo va'ë'ëro jië'ëro.

¹⁴ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro God-are amo börömore va'oromo ë aho bihororomo uavadeje: Hejëjo. Iae mami'e marëjavë'e jiaje ijoho nadi mu sisëho vaenëjo. Urimo huë vavaene ma-bisemu baejanoho röhu ijonöho börömo bëhe bae'a'anuëjo. ¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo rue ahuro va'oromo Jew rajo a masijoho uëvadeje: Ajemamu marëjevade aho Iesu höjo. ¹⁶ Iesu hö uëvamu hegorovo Jew rajo a masijohuro uvareje: Iesuro

ë muoho nuho majaro ömade hö uvoromo dë vörönimoromo aevoromo Iesu huë vavaene bojami'i arijareje.

¹⁷ Huë vavaene bojami'i arijamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavuoho bogo nuho'i a'i ma-muemu vaemu vaejego na'o ëhi ë'aje höjo. ¹⁸ Ëhi uëvamu hegorovo rue a masijohuro uvareje: Nuho maja hesi jögoroho ahë'e höjo. Röhu göho hu uvajëjo: God nasi Vavu mae höjo. Ëhu'ëro hu uvoromo ë'ajëjo: Na God'o gemuoho jevajëjo. Ëhi uvoromo ëhuni jaburo uehore aho'o ma-gemu baeromo uvareje: Iaho ano'ejarëjo.

God-are Harihehu God-are darugo baeromo mu vaejaje jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁹ Ëhi uvamu Iesuro jöe majëhiromomo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are Harihu naehu nasi sivu mu vae'iroadoho bogo eni jevajëjo. A'i Apohu vaejego gavaje muohemu vaejaje höjo. Apohu vaejajëhi Harihoho naro ëhi gemuoho vaejaje höjo. ²⁰ Ëhesi bëhoho Aporo Harihoho na uehorovevoromo huhu mu bövi bise'o vaejajoho ëho röjehijaje höjo. Röhu ë mu röjehijajoho u'emu iosiramimomo masijo maho röjehi'a'ajëjo naro vaejego jemëro garomo tiöromomo uvo'irarijego: Mabëhe ë'ajëjo. ²¹ Vavuehu vuovë'e aribövi ajëmijego i'ovaruëhi ëhi Harihoho na'o vuovë'e ae rahu ajëmi'i negë'oho ajëmego i'ovarue höjo. ²² Vavuohuro aho bogo mevoromo gëvaje höjo mae o sisë jio'amego a'i mevoromo mae o sisë jëvego gë'irode muoho Vavuohuro Harihu nasi övore bamo barëjë'e höjo naro ë muoho vae'iroadego. ²³ Naro vaejego ae aho'obëhe Vavu rajahijaruëhi Harihoho na'o ëhi rajehiruomoröhego. Ae rahu Harihoho bogo rajehijë'oho ëhuro Vavue remö'öjadohu'o bogo rajahijarue höjo.

²⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu nasi jö heromo sa'are remö'öjade aho mae uehorovë'oho ma-ioro'ioemu mae raromo'iröhe örire jijihoruomaje höjo. Mae raromo'iröhe örire jijihobe va'ojuvo mevoromo gë'irode majaho rue'iramu God-are i'uoho bogo baeruomo'ajëjo vuovo örire jijiharoho mami'e vuonugo'i i'ovo örire jijiharuëro jië'ëro. ²⁵ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Majaho rue'a'ajëjo. Röhu mami'e rovanovë'e höjo. Evare majare vuovëvë'e aribövie göëro göëro he'a'aruëjo God-are Harihoho naro uvavo'iramu. Ae rahu Harihu naehu uvamu hejë'oho vuovo örire jijiharuoho vuonugo'i i'ovo örire jijiharuëjo. ²⁶ Vavuehu ae uëvego i'ovaruëhi huro na ajëmijë'ëro Harihoho na'o ëhi uëvego i'ovarue höjo. ²⁷ Vavuohuro ëhi ajëmiromomo röhu jöho bojëmijade höjo naro ae mevēvoromo gë'irodego mae o sisë jëvego

rabëni na hesi A Maho jevë'ego. ²⁸ Ējō hejarujoho nadi tiörëjo. Majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe hure raromaruohuro heröhe naro uvavo'iramu ²⁹ hegorovo hure jioromo suorovoruomo'ajëjo. Suorovoromo mu ma vaejare ariböviohuro ri'öromo ma-ioro'ioemu maro raromo'irögoro mu sisë vaejare ariböviohuro ri'öromo naro mevëvo gëromo i'ue mana bojëmi'iramu sisëro va'oruomo'ajëjo.

Rabe rabe garomo heromo ëhuni uvo'ejo: Iesu mae hōjo. Ēhesi jōhoje.

³⁰ Naehu nasi sivu mu vae'irodoho bogo eni jevajëjo. Vavuehu uevego hejajëhi na ëhi mevëvoromo gëvaje hōjo ae mae o sisë jëvego. Bogo ëma mevëvo'i a'i mae mevëvoromo gëvaje hōjo rabëni hesi bëhoho nasi nimajoho bogo uehorovo'irögoro a'i sa'are na remö'öjade aehu nimajoho uehorovajëro jië'ëro. Iae ëhuni avoho mevëvoromo gëvaje hōjo.

³¹ Naro nasi sivue nasi jōho huruoho majëhijego he'ibejarijëjo nani aëro uvo'ibejarijëjo: Sarere hōjo. ³² Röhu bogo nasi sivuoho jōvo'i ae gō na ömego gevajohuro jōvo ajemiromo uëvaje hōjo: Nörö jō mae jōvaje hōjo. Iae na gavajoho ë aho hu jō maemu jōvaje hōjo nasi Vavuohuro jië'ëro. ³³ Mami'e jemëro jemesi ae rëmö'öjamu John-are örire va'are hōjo. Va'oromo hejare hōjo huro jō ma hesi jōho mae majëhijamu. ³⁴ Ēhesi bëhoho nasi jōho majëhijade hōjo. Na ëhi uëvaje hesi bëhoho bogo aëro nasi jōho ajemiromo majëhijōro nego'ego uëvajëjo. A'i ëhi uëvaje hesi bëhoho jemëro ejehoromo bogo sisëroho va'i maro va'irarijego ëhuni uëvajëjo. ³⁵ Röhu John-ro irehu hōduvoromo ajivavuajëhi huro ëhi ajivëvonövade hōjo. Ēhi'amu majae ma-bunemu nimarije hōjo hesi ajire raromogoro nimoroho'irovo. ³⁶ John-hu nasi jō majëhijamu hejarijoho iae mae hōjo röhu ëho ma-jianovo'i Vavuehu bojemego vae'amaje muoho ëho masijoho hōjo. Ēho garomo uvo'ibejarijëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro nörö nugö'öjamu rovë'e hōjo. ³⁷ Röhu Vavue na sa'are remö'öjade ahuro hu'o ajemiromo nasi jōho majëhijë'e hōjo. Hesi huëho jemë bogo heromo nu ano'oho bogo gavë'e jëvajëjo. ³⁸ Hesi jōho jemesi dë vövöbajo'eroho bogo'e hōjo rabëni huhu remö'öjamu rovode aho na bogo ma uehorovevarujëro jëvë'ëro. ³⁹ Röhu jemëro uehorovoromo uvaruje hōjo: God-are surire jō adahë'oho noehu ma-ioro'ioemu mae raromo'iröhe öroho biroho'ejarëromo ë hesi öroho naho'irögoro suroho adaho avoharuje hōjo. Röhu nasi jōho jemëhu adaharuje surire iae ë jajivë'e hōjo. ⁴⁰ Nasi jōe ë surire jajivare hōjo röhu jemëhu

ë jö eromo nasirire rueromo ëhuro mae raromo'irarijoho bijönimaruje höjo.

⁴¹ Ma-aeahu nasi iho döre bameho'irarijoho ëho na bogo uehorovoromo jövajëjo. ⁴² Röhu jemesi dëho iae na gëvajëjo. God-are öriroho jemesi dë vövöbajo'eroho bogo uehorovaruje höjo. ⁴³ Naro nasi Vavu hesi ihore rovode höjo. Röhu jemëro bogo ejeharuje höjo. Ae göehu hesi ëma rovë'oho ëma ejëho'arujëjo. ⁴⁴ Jemë nimarujëjo jemesi ariböviëro jemesi ihoho döro bamëhojööro. A'i God gemu eni jië'e aehu jemesi iho döre bamëhoröhe ë hesi öroho bogo naho gavaruje höjo. Bogo naho gavë'oho jemë diehi'oromo na mae uehorovevorëjo. ⁴⁵ Röhu nadi uvorëjo: Nöröro hesi Vavu hesi örire nosi jö sisëho huruoho majahi'ajëjo. Na bogo ëhioho ë'ejöjo. A'iro Moses-ro jemesi jö sisëho huruoho majahi'ajëjo. Jemë uvaruje höjo: Moses-ro ajamui'iramu mae raromo'ejare uvaruje höjo röhu hesi jöho bogo ejaharuje höjo. Ehuni huro huruoho majahi'ajëjo. ⁴⁶ Ehesi bëhoho jemëro Moses-are jöho ejaho'ibejarijëjo nasi jöhu'o ejeho'ibejarijëjo. Huro nasi jöho jajivë'ego ehuni uëvajëjo. ⁴⁷ Röhu huhu jajivo'amade jö bogo ejaharujoho jemë diehi'oromo nasi jöho ejehorëjo.

6

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

¹ Ehi'onugoromo Iesumëro boat-re ajio raromoromo Galilee e'u döre e'u hesi iho göho Tiberias e'u ioni göre ë va'areje. ² Va'amu ae aho'obëhe mae Iesuro darugo'e muoho vaeromo guomo guomo'e ae ajëmamu mami'e gavë'ëro Iesu ijore rihimoromuomadeje. ³ Amo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho söjëvo ujuohoromo dahorure ajiomoromo jabu'o ë hijadeje. ⁴ Emajaho God-hu Vörö Tugohade Majaho Jew rajo jabesi sörö majaho dunovadeje. ⁵ Evare majare Iesuro dahorure hiromo uheriho'i gavadeje ae aho'obëhe ijore rojomoromuomamu. Rojomamu gëgorovo Philip uavadeje: No dinö'e ioho imoromo ë aribövioho aho'o da'uojëho'ejarejo. ⁶ Hu mami'e gavadeje rabe ë'iröhoho. Röhu huro Philip uavadeje heli Philip-ro diehi uavego. ⁷ Amo ëhi ua gavamu Philip-ro uavadeje: Monie aho'obëhe 200 kina röhu döre gö'o bu'öromo ie imoromo l'imëmi'ibejarejo ae aho'o jië'ëro ma-bisemu bisemu ue'ahoruomo'ibejajo. ⁸ Ehi uavamu Iesure ijoraje ae gö hesi ihoho Andrew Simon Peter-are öhuro uavadeje: ⁹ Aharihe gemu iae höjo. Hu ie aho'obëhe 5 visue niö'i ëhi jiajëjo. Röhu ja'o uehorovëjo ëho bogo eni höjo ae aho'obëhe jië'ëro. ¹⁰ Ehi

uavamu hegoroovo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Ae aho'obëhe uëvego sa'are raromarëjo. Röhu ë dirö'oho magarasiemu ji'e'ë jiadeje. Ëhi'amu ae aho'obëhe 5,000 rabu'e ë raromareje. ¹¹ Raromamu Iesuro ë aharihehu ujuoho rovade ioho ujuohoromo God mae uaromo raromarue aribövioho i'imëmadeje. Ëhi'oromo visuohu'o ujuohoromo ëhi gemuoho ë'adeje. Ëhi'amu ë ariböviohuro dimino'e i'i nimarëhi ëhi ue'ahareje. ¹² Ue'ahoromo da'uëgamu gagorovo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: I vitu vituoho gagovorego bogo mae bogo mu'u'irajo. ¹³ Ëhi uëvamu ie aho'obëhe 5 ue'ahare ë hesi vitu vituoho gagovoromo esöe aho'obëhe 12 irijiomomamareje.

¹⁴ Irijiomomamamu Iesuhu bëhi'e mu börömo vaejadoho ae aho'obëhe garomo uarovareje: No muebejarue höjo jö Godaro baeromo majahuijaje a börömhuro sa'are rueröhego. Ëaho jiajëjo. ¹⁵ Ëhi uvoromo rueromo Iesu ëma guduamoromo ua'irögoro ë'areje: Jero nosi börömo jionëjo. Ëhi ë'ia'amu gëgorovo Iesuro va'adeje. Va'oromo dahorure vuonorö'ö ajiomoromo hesi sivue hijadeje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

¹⁶ Majae beva'ia'amu Iesuarue ijorajo ömo'ömohuro e'u riröre abuejareje. ¹⁷ Abueromo boat-re ajio raromoromo Capernaum amore va'i jovo döre va'areje. Va'amu vahirömëvadeje. Röhu Iesu evaroho jabesiroho bogo rovë'e jiadeje. ¹⁸ Bogo rovamu gavareje buru börömo rue'ego jovoho hasajamu. ¹⁹ Jovoho hasajamu jovo döre huo'öbe va'aroho 5 o 6 kilometre ëmino'e va'aroho va'ihö gavare Iesuro jovo döre juvobe jabesi bëhire rovamu gagorovo juhuonivareje. ²⁰ Juhuonivamu uëvadeje: Na jevajëjo. Nadi juhuonivohëjo. ²¹ Nadi juhuonivohëjamu hegoroovo jaburo nimareje Iesuro boat gagore rojomojöro. Ëhi'oromo dinö'e va'i nimarire ë ma-burëro va'areje.

Ae aho'obëhe Iesu biroho'i nahoruomade jöhoje.

²² Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ëhi jovo ioni gönö va'i a'i i'o visu'o ue'ahare aribövie aho'obëhe mae jovo ioni gönö ëhi raromareje. Raromë'ëro nërö gavareje Iesu bogojiamu. Bogojiamu uvoruomadeje: Nëröho boat gemuëro ave jovo riröroho nami'i boat gö gö bogojiohijajo. Röhu Iesu ë boat-roho bogo va'i hesi ijorajohuremu va'oruomade höjo. ²³ Ëhi uvoromo gavareje boat gö gö Tiberias amore jioromo rueromo Bada Iesuhu Vavu mae uavamu i ue'aharinö ë ro riravamu. ²⁴ Boat gö gö ro riravamu gagorovo gavare Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o bogojëvamu gëgorovo arue boat

göre göre iojiomoromo Iesu naho'irögoro Capernaum amore va'oruomadeje.

Iesu i va'ëne jië'ëro i'ovavuo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²⁵ Va'aroho jovo ioni gönö va'o baboro beromo Iesu biro-horuomadeje. Birohoromo uaruomadeje: Tisa ja divare aveho rovane höjo. ²⁶ Divare aveho rovane höjamu hegoro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemëhu na nahe-varuje hesi bëhoho jemë bogo uehorovoromo uvarije höjo: Nöröro bëhi'e mu masijoho røjahuijë'e hö uvoromo ëhunioho nahevo'i a'i jemë ie aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadohuni ëhuni nahevarujëjo. ²⁷ Röhu muduroho'iröhe iënioho nadi muoho vae'i a'i jiemu jioröhe iohuremu uehorovoromo muoho vaerego ëhuro ma-ioro'iohemu maro raromo'irarije höjo. Ëioho God-are A Maho naro suvuorëmi'ejöjo rabëni God Vavuohuro a nuniro uevë'ego: Jasi muoho mae höjo. ²⁸ Ëhi uëvamu uaruomadeje: Ëhi jië'ocho no diehi jië'e muoho vaeromo ëhuro God-hu nimaje muoho vae'amo'ëjarëjo. ²⁹ Vae'ëjarëjamu uëvadeje: God-hu nimaje mu vae'irarijoho aviëhi höjo huhu sa'are remö'öjade aho na jemëhu mae ue-horovevo'irarijoho. Iae ëhi ë'orëjo. ³⁰ Ëhi ë'orëjamu uaruomadeje: Röhu ja'o ja mu rabe vaenëjo. Diehi jië'e darugo'e muoho ömo'iramu no garomo mae uehorovo'ëjarëjo ³¹ Iae urimë'i nosi hijo miono'ohuro darugo'e muoho iae gavare höjo. A rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna ue'ahoruomade höjo. God-are surire uvë'e höjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade ioho huro i'imëmade höjo jaburo ue'ahoröhego. ³² Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae jemë uevarujëjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade ioho Moses-ro nosi hijo miono'oho i'imëmade höjo ue'ahoröhego. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Ëjö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvorëjo: Bogo Moses-hu mami'e bojëmade jöho jio'i a'i nöruare Vavuehu avevejö'e ö'idöre i ma bojamuijaje jöho höjo. ³³ God-hu bojëmaje iohuro ö'idöre jioromo ruvebiromo birire bojëmego sa'ae dinö'e dinö'e i'ovoromo maro raromarue höjo.

³⁴ Maro raromarue höjamu uvareje: I ma hesi jöho jövajëromo uavareje: No naguajëjo jero majae ëhi ë ioho bojamuinövo'iranego. ³⁵ Ëhi uavamu uëvadeje: Röhu ë i hesi bëhoho na i'ovëvajoho jevajëjo. Ae rahu nasinö rovë'oho ijoho bogo hömo'ajëjo. Mae uehorovevë'oho ijoho bogo huëho giriho'a'ajëjo. ³⁶ Röhu na mami'e uëvode höjo: Jemë na gevë'e jëvajëjo röhu bogo ma uehorove-varuje höjo. ³⁷ Nasi Vavuehu ae rahu bojemijë'oho ë

ariböviohuro nasi örire rueruomaje höjo. Ae rahu nasi örire rovë'ohoh na bogo mae bogo uë'ejöjo: Rori'oh va'ohëjo³⁸ rabëni naehu ö'idöre jioromo ruvebijode hesi bëhohoh bogo nasi nimaje muohoh ömo'i a'i sa'are na rem'öjjade aehu nimajohemu ömo'irodëni rovë'ëro. ³⁹ Hu nimajëjo huhu bojemade aribövioho na bogo ae gemu vadu'ohoh boremi'ö'i a'i muebejëvojuvo ijo tugohoh'i majare narah ajëmëgo vuovoromo ri'öruomoröhego. ⁴⁰ Nasi Vavuohuro aveho nimaje höjo ae rahu Harihu na geromo mae uehorovevë'ohoh ma-ioro'iohemu maro raromoruomoröhego. Ëaribövioho ijo tugohoh'i majare narah i'ovëvo'iramu jabumë ri'öromoh raromoh'aruëjo.

⁴¹ Röhu Iesuhu ö'idöre jioromoh inöh'e rueromoh a i'ovëvaje jöhoh ëhi majëhijamuh hegorovoh Jew rajoh ariböviohuro dë vörönëgamuh jöh sisë'i atoromadeje. ⁴² Jöh sisë'i atoromoh uarovareje: Ave iahoh Joseph-are harihe höjo. Hesi vëmuh vavuh'ohoh iah no gëvarue höjo. Röhu huh rabëni uvajëjo: Nah ö'idöre jioromoh ruvebijë'e jevajëjo. ⁴³ Ëhi uarovamuh uëvadeje: Nadi nasi jöhoh sisë'iohoh atohëjo. ⁴⁴ Aho bogh jabesih ëmah rueromoh nah'ohoh raromoh'i a'i nasi Vavue sa'are rem'öjjadohuro rinëgamuh ëhuro nasirire rueruomë'ohoh enih jëvaje höjo. A ioro'iorohoh bogajoh. Rovë'ohoh narah ijo tugohoh'i majare i'ovëvo'iramu vuovoromoh ri'öruomoh'ajëjo. ⁴⁵ Mamih'e jöh God-arah baeromoh majëhinövare ariböviohuro jajivoromoh uvare höjo: God-ro ae aho'obëhe röhëhi'iramu hesih jöhoh heruomoh'ajëjo. Ëhi jajivë'e höjo. Röhu Vavuehuh hesih jöh röhëhijamuh ae rahu heromoh ejahë'ohoh nasi örire rueruomaje höjo. ⁴⁶ Ëhi höjoh röhuh aho Vavuohoh bogh gavë'e höjo. God-arire jioromoh ruvebijode aho naremuëremuh Vavuohoh gavë'e jevajëjo. ⁴⁷ Ave jöhoh nah jöh mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu mae uehorovevë'ohoh mamih'e aevë'ëro ma-ioro'iohemu maro raromaruje höjo. ⁴⁸ A i'ovëvaje iohoh nah jevajëjo. ⁴⁹ Jemesih hijoh mionoh'ohuro a rumoh'e sa'are raromoh jijihoromoh bogh ijarue ih mabëhi hesih ihe mannah inövare höjo. Inövare höjoh röhuh vuovëvade höjo. ⁵⁰ A'i ö'idöre jioromoh ruvebijajeh iohoh ae rahu ijë'ohoh ëhuro bogh vuovëvo'ajëjo. ⁵¹ Ö'idöre jioromoh ruvebijë'ëroh a i'ovëvaje iohoh nah jevajëjo. Ae rahu ë ih ijë'ohoh ma-ioro'iohemu maro raromoh'aruëjo. Naehuh bojëmi'irode iohoh ëhoh nasi sinë höjo. Ëhesih bëhohoh nasi sinohoh bojamirovoh'ejöjoh sa'ae aho'obëhe vuovëvadohoh i'ovoromoh mae raromoh'irarijehoh.

⁵² Ëhi majëhijamuh hegorovoh Jew rajohuro dë vörönëgamuh jöh aho'ahamirovoromoh uarovareje: Ëahoh diehi hesih sinohoh bojamui'iramu ih'ëjarëjoh. ⁵³ Ih'ëjarëjamuh uëvadeje: Ave jöhoh

na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are A Ma nasi sinohu'o köhu'o bogo ijë'oho darugoho bogo bae'i vuovëvo'ajëjo. ⁵⁴ Ae rahu nasi sino kö ijë'oho ma-ioro'ioemu maro raromarue höjo. Raromojuvo ijo tugoho'i majare i'ovëvo'iramu ri'ö'a'aruëjo. ⁵⁵ Ëhesi bëhoho nasi sinoho iae i mae jio'i nasi köho iae jovo mae jië'ëro ëhu'ëro ijë'oho mae raromo'aruëjo. ⁵⁶ Ae rahu nasi sinohu'o köhu'o ijë'oho na'o gemu mae jio'i na jabu'o gemu mae jevaje höjo. ⁵⁷ Vavue daruge eni jië'ëro hijajohuro na sa'are remö'öjade höjo. Remö'öjë'ëro darugoho bojemijego na hijaje höjo. Naehu hesi darugo baeromo hijajëhi ae rahu na ijevë'oho nasi darugoho ëhi baeromo raromo'aruëjo. ⁵⁸ Ëhu'ëro jië'ëro ö'idöre jioromo ruvebijade i hesi jöho na majëhijë'e jevajëjo. Jemesi hijo miono'e jabesi i mabëhe ue'ahare höjo röhu vuovëvade höjo. O naehu uëvaje ioho bogo ëhioho jio'i ae rahu ijë'oho bogo vuovëvo'i ma-ioro'ioemu maro raromo'aruëjo. Ahia mino'ëjo. ⁵⁹ Iesuhu Capernaum hiromo God rajahijarue osare jö röjëhijadevare evare hu ë jöho majëhijadeje.

Iesuhu jövaje jö baejë'oho ëho darugo baejarue ë hesi jöhoje.

⁶⁰ Ëhi majëhijamu hegorovo Iesuarue ijore ijore jijiharue a ioro'ioroho ae aho'obëhe uarovareje: Ëhi jië'e jöho i'u ma'e höjo. Nomë diehi'oromo bae'ëjarëjo. ⁶¹ Bae'ëjarëjamu Iesuro hesi simanore garomo uvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviohuro nasi jöho bijönimoromo sisë'i ataruëromo uëvadeje: Naehu ö'idöre jioromo ruvebijode jö hejarijoho jemë diehi uehorovarujëjo. Na jemë nëgajëjo na'o jijiharujoho vuonugo'i. ⁶² Röhu jemë gevë'oho God-are A Ma naehu urimo hijodire sionëro ajiomamu gevë'oho jemë diehi uehorovorëjo. ⁶³ Hesi God-are Aru'ahohuro darugoho bojëmi'iramu i'ovoromo mae raromo'arujëjo. Jemesi sino hesi biriroho baeromo arijo'arije ajamirovo'ië'iroho bogo eni jëvo'ajëjo. Röhu naehu jövaje jö ejahë'ohuro ëhuro Aru'aho daruge baeromo i'ovoromo mae raromo'arujëjo. ⁶⁴ Röhu a ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Ëhi uëvade hesi bëhoho mami'e huhu urimo ijo-rajo gagovëvade majare aevoromo gëromo uvobe rovadeje: Ëaribövioho bogo ma uehorovevo'iröhoho höjo. O ë aho a hiruëmiromo na baejevoromo jabesi övore bojëmi'iröhoho höjo. Ëhi gëromo uvobe rovë'ëro ëhu'ëro uëvadeje: A ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. ⁶⁵ Röhu hesi jö viture uëvadeje: A ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Ëhuni uëvode höjo: Aho nasi öriroho

bogo ĕma rueruomaje hōjo bogo eni jĕvĕ'ĕro. Ma-Vavuehu uĕvĕ'ohuremu rueruomaje hōjo.

⁶⁶ Ĕhi uĕvamu hegoroovo Iesuare ijore ijore jijiharue aribōvi ioro'ioroho ae aho'obĕhe hu nugo va'oruomadeje ijonōho hu'oho bogo gemuoroho jijihoruomorōhĕni. ⁶⁷ Va'amu gĕgoroovo Iesuro gĕvade hesi ijoraje 12-ho ĕhi raromamu gĕgoroovo uĕvadeje: Rōhu jemĕjo. Na jemĕ'o na remo va'orĕjo. ⁶⁸ Remo va'orĕjamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada no rahuarue ōrire va'ojōrajo. Jero jōho jōvego ĕhuro no darugoho baeromo ma-ioro'ioyemu maro raromarue hōjo. ⁶⁹ Iae no garomo mae uehorovoromo uvarue hōjo: God-hu baejavade A Mahuremu ja javajĕjo. ⁷⁰ Ja javajĕjamu Iesuro uĕvadeje: Jemĕ'o uehorovohĕjo. Naro jemĕ ae aho'obĕhe 12 baejĕvode hōjo. Rōhu jemesirire ae gemu hu Satan hōjo. ⁷¹ Ĕhi uĕvadeje. Rōhu Satan hō uĕvade hesi bĕhoho Judas Simon Iscariot-are harihu hesi jōho uĕromo ĕ'adeje. Iesuare ijoraje aho'obĕhe 12 jio'amajoho Judas hu'o ĕ ae gemuoho jiadeje. Rōhu huro ijonō ae hiruĕmiromo Iesu jabesi ōvore bojĕmadeje. Iae ĕhuni Iesuro Satan hō uĕvadeje.

7

Iesuare ō ma jabuhu hesi ōrire bogo ma uehorovare jōhoje.

¹ Ĕhi'amu Iesuro garomo uvadeje: Jew rajohuro anego'i nimarūĕromo Judea sa'aroho bogo hi'i Galilee sa'aremu hibe juvadeje. ² Galilee sa'are hibe juvamu Jew rajo jabesi sōrō maja bōrōmoho dunovadeje. Sōrō hesi ihoho Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amĕ'e Sōrōhoje. ³ Ĕsōrō majaho dunovamu Iesuare ō maho jaburo ri'ōromo Iesu uavareje: Ave amoho nugo'i Judea sa'ahuro va'oromo jasi mu masijoho rōjĕhijego jasi ijore ijore jijiharue aribōvioho jaburo garuomo'irajo. ⁴ Ae aho'obĕhe jabuhu nosi iho hejōro noehu nimĕ'oho bogo gurihiroho muoho vaejarue hōjo. Ĕhuni ja mu masije vaejanue javaje jero va'oromo ma-va'orahoro muoho vaenego ae aho'obĕhe garuomo'irajo. ⁵ Ĕhi uavare hesi bĕhoho jabumĕ Iesuare ō ōmo'ōme jĕvadeje rōhu hesi ōriroho bogo ma uehorovĕ'ĕro ĕhuni ĕhi uavareje. ⁶ Ĕhi uavamu uĕvadeje: Nasi majaho bogo rovĕ'e hōjo ijonō ruel'irōhĕro. Jemĕhu sōrōro va'irarije majaho majae aho'obĕhe hōjo. ⁷ Sa'are mu sisĕmu uehorovoruomaje aribōvioho jemesi ōriroho bogo nu huodĕgo varijĕnoho hōjo bĕhe bogojio'ego. A'i nasi ōrire iae nue huodegarue hōjo. Rabĕni hesi bĕhoho naro majĕhiromo uĕvaje hōjo: Jemĕ mu sisĕ vaejaruje hō uĕvego ĕhuni nue huodegarue hōjo. ⁸ Jemesi iojioromo maja bōrōmoho vaerĕjo. Nasi majaho bogo rovĕ'ego sōrōroho

bogo ajiomo'ejōjo. ⁹ Ēhi uēnugoromo Galilee sa'are ēhi hijadeje.

Iesuhu Jerusalem ajiomoromo Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amē'e Sörö garomo jō rōjēhijade jōhoje.

¹⁰ Hijamu hesi ō ōmo'ōmohuro iojomareje maja bōrōmoho vaerōhēro. Iojiomamu evare Iesuro hu'o ajiomadeje. Bogo va'orahoroho ajiomo'i ma-saginiēri ajiomadeje. ¹¹ Saginiēri ajiomamu Jew rajo a masijohuro sörö ririre Iesu nahoromo uvoruomadeje: Ēaho dinō'e hōjo. ¹² Ēhi atoromo ae aho'obēhe gemuore gagovē'ēro gōēro gōho saginiēri majahirovoromo Iesure jōho uarovareje. Uarovoromo a ioro'iorohuro uvareje: Ēaho a mae hōjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Huro ae aho'obēhe sareramuijaje hōjo. ¹³ Ēhi atoromo Jew a masijoho juhuonēmiromo aho bogo va'orahoroho Iesure jōho ato'i ma-saginiēri atoromadeje.

¹⁴ Ēhi'amu Iesuro sörö maja hesi ririre God-are amo bōrōmore ajiomoromo ae jōe majēhijadeje. ¹⁵ Jōe majēhijamu hegorovo Jew rajohuro tiōromo uvareje: Ae gō hu bogo rōjahijē'e hōjo. Ēhi jiē'oho hu diehi'oromo nuni aji'e jioromo jōho majahuijajējo. ¹⁶ Jōho majahuijajējamu Iesuro uēvadeje: Naehu rōjēhaje jōho bogo naehu uehorovoromo rōjēhi'i sa'are na remō'ōjade ahuro bojēmijē'ēro rōjēhijaje hōjo. ¹⁷ Ae rahu God-hu nimaje mu vae'i nimē'oho ē aribōviohuro garomo uvoruomo'ajējo: Nörö bogo hesi simanēremuoho jōho ēma rōjahui'i a'i God-ro jōho bojāmijego rōjahuijaje hōjo. ¹⁸ Ae rahu jabesi simanēremu jō majēhijē'oho jō majēhijarue hesi bēhoho jaburo nimoruomaje hōjo jabesi ihoho dōro jiojōro. O noehu naguē'oho ramuō'ōjamu rovare a hesi iho dōro jiojōro naguē'oho ēhi javuē'e aribōvioho sareroho bogojavuo'i ma-maemu javuaje hōjo. ¹⁹ Jemē'o uehorovohējo Moses-ro God-are jōgoroho jemē bojēmijade hōjo. Rōhu jemē bogo ae gemu vadu'oho jōgoroho ejaharuje hōjo. Jemē rabēni ē jōho ahoromo anego'iro ē'arujējo. ²⁰ Ēhi uēvamu ae aho'obēhe uaruomadeje: Sarerivanuējo. Sisēhuro baejavē'ēro simane sisērēromo jōvanuējo. Raro ja anago'iē'ego uvanuējo. ²¹ Uvanuējamu Iesuro uēvadeje: Naro mue gemu vaejamu jemē ae aho'obēhe tiōromo uehore gō gō baejē'e jēvājējo. ²² Rōhu Moses-ro aharihu jabesi sino tarivēho'irarije muoho bojēmijade hōjo. Bogo huro aevoromo bojēmi'i a'i urimore jemesi a mamiohuro aevoromo bojēmijare hōjo. Bojēmijē'ēro ēhu'ēro jemēro nuho majaro mue vaeromo aharihu jabesi sinoho tarivēharuje hōjo. ²³ Nuho majaro jemēro a sino tarivēharuje muoho vaejaruje hōjo Moses-are jōgoroho ahōjōēni. A'i

nuho majare naro a hesi sinoho avohahamu marë barëjade hōjo. Ĕhi jië'oho rōhu jemë rabëni uvarujëjo: Nörōro nuho maja hesi jōgoroho ahade hōromo nasi ōriroho dēho vōrōnimarujëjo. ²⁴ Ĕhi'oromo jemë nasi muoho ma-dōemu garomo mevoromo nasi ōriroho dēho vōrōnëgajëjo. Nadi ëhioho ë'i nasi mu ōroho ma-avoho garomo mevorëjo.

Ariböviohuro uarovareje: Na bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho Iesu hōjo o bogajo. Ĕhi uarovare jōhoje.

²⁵ Ĕhi uëvamu gagorovo Jerusalem amo rajo a ioro'iorohuro uarovareje: Ĕaho nosi a masijehu ano'ië'arue aho hōjo. Na mae-ëjo. ²⁶ Rōhu gahëjo. Hu a nunire jōe jōvajëjo rōhu nosi a masijohuro hesi ōriroho jōho bogo ua'i ma-nunëremu gavaruëjo. Na jabumë garomo uvaruëjo: Ĕaho bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho hōromo ëhioho ë'aruëjo. ²⁷ Rōhu bōrōme namiromo ajamui'irōhe aehu rovë'iroho hu di amore jioromo ruerōhoho no dadivavuo'ajëjo. A'i ë aho di amore jioromo rovadoho iae no gavaruëjo. Ĕhuni hu bogo ë aho hōjo.

²⁸ Ĕhi atamu Iesuro hejadeje. Heromo God-are amo bōrōmore hiromo jōho majëhiromo ma-darugo'o uvadeje: Jemëro uvarujëjo: Noro nörō iae mae gavaruëjo. Di amore jioromo rovadoho ëhu'o gavaruëjo. Rōhu jemë bogo avoho gevaruje hōjo. Na bogo nasi ëma rue'i Vavuohuro remō'ōjamu rovode hōjo. Ĕaho hu mae hōjo. Rōhu jemë hu bogo gavaruje hōjo. ²⁹ Naro hu gavaje hōjo naro hu'o jiamu huro na remō'ōjamu rovë'ëro jevë'ëro. ³⁰ Ĕhi uëvamu hegorovo guduamo'ië'oromo hesi majaho bogo rovë'e jiamu vuonugareje. ³¹ Vuonugamu a ioro'ioroho aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo uarovareje: Bōrōme namiromo ajamui'irōhe aehu rovë'iroho na huro ave aho iosiramiro mo bëhi'e mu masijoho vae'a'ajëjo. Bogajo. Ĕhuni nani hu ë ruerōhe a bōrōmoho hōjo.

Iesu guduamo'irōhego atovarue aribövi rëmō'ōjamu rueruomade jōhoje.

³² Jō ëhi vaerovobe rovaruoho Pharisee ariböviohuro hejareje. Heromo jabu'o priest masijohu'o ëho jaburo jabuni atovarue aribövi ioro'ioroho rëmō'ōjareje va'oromo Iesu guduamo baruerōhego. ³³ Ĕhi'amu Iesuro ae uëvadeje: Majae ma-bunemu jemë'o hiromo remō'ōjamu rovode a hesirire vuonorō'ō va'ejōjo. ³⁴ Va'iramu jemëro na nahevoromo bogo birohevo'arujëjo. Naehu hi'irodire jemëhu ë ō'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ³⁵ Ō'irarijoho bogo eni

jëvo'ajë uëvamu Jew rajo a masijohuro uarovareje: Ëaho din'ö'e va'ego no bogo biroho'iröhëgo uövuajëjo. Na hu Jew rajehu sa'a göre va'o raromaruire ë va'oromo God rumo'e aribövioho jöe røjëhi'iröhëni uvajëjo o din'ö'e va'i uvajëjo. ³⁶ Hu uvajëjo: Jëmë na nahevoromo bogo birohevo'arujëjo. O naehu hi'irodire jemëhu ö'irarijoho jemë bogo eni jëvo'ajëjo. Ëhi jië'e jöho hu diehi jövoromo ë'ajëjo.

A i'ovëvaje jovo hesi jö Iesuhu jövadohoje.

³⁷ Ëhi'amu sörö maja böröme jiobe ruejuvo ijo tugoholi maja börömo maho rovadeje. Rovamu evare Iesuro döre ri'ö namiromo ma-darugo'o uvadeje: Jovo ue'aho'i nëgë'iroho nasi öroro rueromo irëjo. ³⁸ Ae rahu na mae uehorovevë'oho God-are surire jö jajivoromo uvarëhi ëhi jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho ae rahu mae uehorovevë'oho a i'ovëvaje jovohuro jemesi dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo suorovo va'iramu aho i'ovëvo'ajëjo. ³⁹ Ëjovo jö hesi bëhoho God-are Aru'aho hesi jöho jövoromo ë'adeje Iesu mae uehorovarue ariböviohuro ijonö ëho bae'iröhëgo. Iesuhu ëhi jövade majaroho Aru'ahoho bogo sa'aroho nugö'öjë'e jiadeje ë hesi bëhoho Iesu ö'idöroho bogo ajiomoromo ajoho baejë'ëro.

Iesuale jö ae göehu gö uehorovo'i ae göehu gö uehorovare jöhoje.

⁴⁰ Ëhi jövamu hegorovo a ioro'ioroho ae aho'obëhe uvareje: Ëaho iae jö God-aro baeromo majahuijaje a börömo rueröhëgo muebejaruoho höjo. ⁴¹ A ioro'iorohuro uvareje: Ëaho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Hu bogo ë aho höjo. Hu Galilee rajo ae höjo. Röhu böröme namiromo ajamui'iröhe aho bogo Galilee sa'aroho jioromo rue'a'ajëjo. ⁴² A'i God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho David-are ujoho jië'ëro David-hu hijade ame Bethlehem ë raho'a'ajëjo. A'i Iesu Galilee rajëro jië'ëro ëhu'ëro hu bogo ë uehorovarue a börömo höjo. ⁴³ Ëhi atoromo ae aho'obëhe Iesuale jöho jöe gö gö uehorovareje. ⁴⁴ A ioro'iorohuro Iesu guduamo'i nimareje. Röhu aho hesi sinoroho övoho bogo bamareje.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu Pharisee ömo'ömhuni priest masijohuni atovarue ariböviohuro mami'e Iesu guduamo barue'i va'ë'ëro övemu vuonorö'ö rovamu gëgorovo jabesi masijohuro uëvareje: Jëmë rabëni hu bogo guduamo barovarije höjo. ⁴⁶ Barovarije höjamu uëvareje: Urimë'i aehu

bogo ëhi jië'e jö ma jövamu hejaroho ë iahuro jö maho jövamu hegoro ëhuni vuonugare höjo. ⁴⁷ Vuonugare höjamu Pharisee ariböviohuro uëvareje: Na hu jemë'o sarerëmiromo jaguvëvade höjo. ⁴⁸ Jemë gavarujoho di a masijohuro o di Pharisee ahuro hesi öriroho maho uehorovë'e javuajëjo. Bogo'e höjo. ⁴⁹ Hesi ma-raromo jijihoe vaejarue ariböviohuremu Iesu mae uehorovarue höjo. Jabumë Moses-are jögoroho bogo hejaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are i'uocho baeruomo hesi höjo. ⁵⁰ Pharisee ömo'ömohuro ëhi uënugoromo jabesi ae gemu Nicodemus-ro mami'e Iesu ga'i va'adohuro ri'öromo uëvadeje: ⁵¹ Ejöho bogo maehu höjo. No aho bogo ëma uavarue höjo: Sisëro va'ëjo. Nosi jögoroho bogo ëhioho höjo. Urimo huro hesi jö'ëro jöho jövego heromo huhu rabe rabe ë'adoho heromo evare uavarue höjo: Ja i'ue baejë'e javajëjo. ⁵²⁻⁵³ Ehi uëvamu sivoromo uavareje: Sareri ae javajëjo. Na ja Iesure sa'ae gemuoho Galilee rajëro javë'ëro ëhuni ja hesi öroho avohanuëjo. Röhu ja'o God-are surire jöho avoho adahoromo ganëjo jö God-aro baeromo majahuijarue aehu Galilee sa'are jioromo rueröhe jöho bogojiajoho.

8

Magonahehu a goho'amamu garomo Iesure nunire barovare jöhoje.

¹ [Ehi'amu ae gemu gemu jabesi osaëro osaëro va'irögoro Iesuro aruhe Olives Dahorure ajiomadeje. ² Ajiomoromo niavë'ëro sue'o ri'öromo God-are amo böromore vuonorö'ö rovadeje. Rueromo gavade ae aho'obëhe hesi bëhire ruero-mamu gëgorovo sa'aro hiromo aevoromo jöho röjëhijadeje. ³ Jöho röjëhijamu gagorovo Moses-are jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ömo'ömohu'o ëho jaburo masuvë'e magonahe gemu hu'irae baeromo rovareje mami'e ë magonahohuro ae gö'o niavamu aëro garomo guduamë'ëro. Hu'irae barueromo ae aho'obëhe jabesi nunire nugareje. ⁴ Nunire nugoromo Iesu uavareje: Tisa ave magonahohuro ae gö'o niavamu aëro gavare höjo. ⁵ Röhu mami'e Moses-ro jögoroho jajivoromo uövuade höjo ëhi jië'e magonahoho munëro vajami'iröhego. Röhu ja diehi uehorovanuëjo. ⁶ Ehi uavare hesi bëhoho jabumë nimareje Iesuro jöe sisë'i jövego jöho jaburo court-re huruoho majëhi'iröhëro. Ehini ëhi uavareje. Ehi uavamu hegorovo Iesuro jöho bogo uëvë'e ma-uruho'amoromo övo namëro sa'are jajivadeje. ⁷ Sa'are jajivamu jö ua ga'i arijaroho bogo mana uëvë'e ma-sa'are jajivojuvo hujeji ijönö ririrohoromo uëvadeje: Jemë di aharo

sisë rumo'e javego aevoromo munëro vajamijëjo. ⁸ Munëro vajamijëromomo röhu maho uruho'amoromo sa'are jajivadeje. ⁹ Sa'are jajivamu huhu jövade jöho heromo ë ariböviohuro va'oruomadeje. Ama'i mavojojo jaburo aevoromo huruomomomo gemu gemu ri'ö va'ojuvo ijore a i'oho va'amu barëjadeje. Barëjamu Iesu hesi sivue jio'i magonahoho hesi nunire ë namijë'e jiadeje. ¹⁰ Namijë'e jiamu Iesuro ririrohoromo magonahoho uavadeje: Ma'ino aribövioho dinö'e jioruomajëjo. Na jasi sisë mevoromo i'u bojami'iröhe aho bogohöjo. ¹¹ Uavadeje: Bada ae bogohöjo. Ëhi uavamu uavadeje: Ëhi jië'oho na'o jasi jö sisëho bogo jövoromo i'uoho bojami'ejöjo. Va'oromo nadi ijoho ëhi jië'e muoho vaenëjo.]

Iesuhu sa'ae aho'obëhe ajivavuaje jö huhu jövadohoje.

¹² Ëhi'ë'ëro Iesuro röhu maho jöe majëhiromomo uëvadeje: Na ajoho jevë'ëro sa'ae dinö'e dinö'e ajivëvaje höjo. Ae rahu nasi ijore ijore jijihë'iroho bogo mae bogo ramoramoro jijiho'i ajoho baeromo maro raromo'aruëjo. ¹³ Maro raromo'aruëjamu Pharisee ömo'ömohuro uavareje: Röhu jero jasi sivue jasi jöho majahuiromomo uövuanuëjo: Nasi jöho mae höjo. Ëhi jië'oho no jasi jöho diehi maho uehorovo'ëjarëjo. Öre bogohöjo. ¹⁴ Öre bogohöjamu uëvadeje: Iae mae-ëjo. Iae na nasi sivue jöho majëhijajëjo. Röhu nasi jöho iae mae höjo. Rabëni hesi bëhoho na dinö'e jioromoro vodocho o dinö'e va'irodoho naro gavaje höjo. Jemë ëho bogo gavaruje höjo. ¹⁵ Jemëro ma-sa'a hesi uehore baeromo ae magonahe sisëro bahijaruje höjo. Na bogo aho sisëroho bahijaje höjo. ¹⁶ Röhu na sisëro bahi'i uehorovo'ibejöjo sareri'e jöho bogo uehorovo'i ma-mae ë'ibejöjo. Rabëni hesi bëhoho na bogo nasi sivuoho mevoromo jöho jövo'i na'o Vavue remö'öjadohu'o noro niö'iro mevoromo jöho majëhijarue höjo. ¹⁷ Ëhesi jöho jemesi jögoru surire ave jöho jajivoromo uvë'e höjo: Ae niö'iehu mu garomo ajamirovoromo jöe gemuoho majëhijamu gavë'oho uvorëjo: Jabesi jöho iae mae höjo. Ëhi jajivë'e höjo. ¹⁸ Naro nasi jöho majëhijego nasi Vavue sa'are remö'öjadohuro hu'o nasi jöe gemuoho majëhijaje höjo. Ëhuni nasi jöho iae mae höjo. ¹⁹ Mae höjamu uavareje: Röhu jasi Vavuoho dinö'e höjo. Dinö'e höjamu Iesuro uëvadeje: Jemë na'o nasi Vavuohu'o bogo gövuaruje höjo. Jemë na ge'ibejarijëjo nasi Vavuohu'o ga'ibejarijëjo.

²⁰ Iesuro God-are amo börömore hiromomo God-ni suvuro bahijarue osare jö röjëhijadevare evare ë jöho majëhijadeje. Majëhijamu aho hu bogo guduamo bava'areje hesi majaho bogo rovë'ëro jië'ëro.

Iesuro uëvadeje: Naehu va'irodire jemë'o ë ö'irarijoho bogo eni jëvajëjo. Èhesi jöhoje.

²¹ Èhi ë'ë'ëro iae Iesuro jöe gö Jew rajoho majëhiromo uëvadeje: Naro öre gö va'ejöjo. Va'iramu jemëro nahevo'arujëjo. Nahevo'iramu röhu mu sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. Vuovëvo'iramu naehu va'irodire ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ²² Bogo eni jëvo'ajëjamu rue Jew rajohuro uarovareje: Huro uövuajëjo: Naehu va'irodire ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. Hu diehi uöromo jövajëjo. Na hu anorovo'i jövajëjo. O diehi ë'iro jövajëjo. ²³ Diehi ë'iro jövajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë ave sa'are sisë'i raromaruje aribövie jëvo'i na aruhe döre jioromo ruvebijë'e jëvajëjo. Jemë ave sa'aho raje jëvo'i na bogo ave sa'a rajehu jevo'i dö raje jëvajëjo. ²⁴ Èhuni uëvajëjo: Jemë sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. Jemë bogo ma uehorovevoromo uvë'oho: Nöröhu uëvaje ë aho hö uvë'oho sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. ²⁵ Vuovëvo'ajëjamu uavareje: Èhi jië'oho ja rahuo javajëjo. Ja rahuo javajëjamu uëvadeje: Na aëvoromo uëbe rovode ë aho jëvajëjo. ²⁶ Jemesi mu sisë jöho aho'obëhe nasiriro jiajëjo jëvo'irodoho. Röhu remö'öjade aehu uevamu hejode jöho na ëhuremu jövaje höjo sa'are raromaruje aribövioho jemëro hejöro rabëni hesi bëhoho remö'öjade aho jö maemu jövajëro jië'ëro.

²⁷ Èhi uëvamu jaburo bogo avoho uehorovoromo uvareje: Remö'öjade hö uövuaje aho Vavuoho höjo. ²⁸ Bogo ëhiho uvoruomamu Iesuro uëvadeje: God-are A Maho na banigo-jimevoromo döre nugevë'iroho evare jemë avoho garomo uvo'a'arujëjo: Nöröhu uëvaje ë aho höjo. Evare jemë garomo uvo'a'arujëjo: Na bogo nasi simanoho muoho vae'i Vavuehu röjehijade jöhuremu jövaje höjo. ²⁹ Remö'öjade ahuro bogo vuororemiromo va'i na'o hijaje höjo hu nimaje muoho naro majae ëhi vaejajego. ³⁰ Èhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovareje.

Sisë hesi darugore raromaruoho Iesuhu jiovëho'i uvade jöhoje.

³¹ Jew rajo ioro'iorohuro Iesure jöho mae uehorovamu gagorovo uëvadeje: Jemë nasi jö ejehonövä'oho nasi ijorajo mae jëvo'ajëjo. ³² Èhi jëvo'iramu jö maho ga'a'arujëjo. Jö maho garomo ëhuro ijonöho i'u'e mu hesi uhure jëvajoho barëjëvo'i ma-sasohë'e mu hesi aharire jëvo'ajëjo. ³³ Jëvo'ajëjamu uavareje: Iae ëhi höjo röhu no Abraham-are ujo ömo'ömëro javuë'ëro avare i'u'e mu hesi uhuroho bogo raromobe rovë'e javuajëjo. Èhi jië'oho ja diehi uöromo ë'anuëjo: I'u'e mue jëvajoho barëjëvo'ajëjo.

³⁴ Barējēvo'ajējamu Iesuro uēvadeje: Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Ae rahu sisē vaejaruoho mu sisē hesi uhure jioruomajējo. ³⁵ I'u'e mu vaemu vaejarue aribōviahuro aganohu'o ma-jahuri raromo'i harihu ōmo'ōmohuro aganohu'o ma-ioro'ioremu raromarue hōjo. ³⁶ Jemē i'u'e mu hesi uhure jēvamu Harihu naehu tugohēhē'oho ēhuro iae mu ma hesi aharire jēvo'ajējo. ³⁷ Iae na garomo uvajējo: Jemē Abraham-are a uje jēvajējo. Rōhu nasi jōho bijōnēgo'ego ēhuni anego'iē'arujējo. ³⁸ Nasi Vavuehu rōjehijamu gavode jōho naro jōvaje hōjo. Al'i jemēro jemesi vavuehu uēvamu hejarije jōho ejahoromo ōmaruje hōjo.

³⁹ Ōmaruje hōjamu uavareje: Rōhu nosi aevo'i jiade vavuoho Abraham jio'i no hesi ujo ōmo'ōmoho javuajējo. Hesi ujoho javuajējamu uēvadeje: Iae ēhi jēvajējo rōhu jemē Abraham-are ujo mae jēvo'ibejajo huhu mu ma vaejade ēhi jiē'e mu maho vae'ibejarijējo. ⁴⁰ God-hu uevamu hejode jō maho majēhibe rovode hōjo rōhu jaruvoho jemēro na anego'iē'arujējo. Abraham ēhi jiē'e muoho bogo vaenōvade hōjo. ⁴¹ Jemesi vavuehu sisē'i ē'adēhi ēhi ē'arujējo. Ēhi ē'arujējamu uavareje: Asē'e no bogo ōbiehu javuo'i God gemu nosi Vavuoho hōjo. No hesi ujo mahuremu javuajējo.

⁴² Ujo mahuremu javuajējamu Iesuro uēvadeje: Jemē ēhi uvarujējo rōhu jemesi Vavuoho God jio'ibejajo nasi ōrire rajehi'ibejarijējo. Rabēni hesi bēhoho na God jiajire jioromo rovodoho aviae jevajējo. Bogo nasi ma-rue'i God-ro na remō'ōjamu rovode hōjo. Rōhu jemēhu bogo rajehijarujohuni ēhuni God bogo jemesi Vavuehu hōjo. ⁴³ Jemē rabēni nasi jō bēhoho bogo avoho hejarujējo. Nasi jōho bijōnēgo'ego ēhuni ē'arujējo. ⁴⁴ Jemē jemesi vavu hesi agane gemuoho jēvajējo. Rōhu jemesi vavuoho Satan hōjo. Jemesi vavuehu nimajēhi ēhi ōmo'i nimaruje hōjo. Ni'i'ivadire Satan-ro aevoromo ae muo'amobe rovē'e hōjo. Hu ma-sareri'e jōemu uehorovajēro ēhuni hu jō maho bogo ajamijaje hōjo. Hu sareri'e jō jōvē'iroho hesi muoho ēhi jiē'ēro ēhu'ēro hu ēhi gemu muoho vaejaje hōjo rabēni sareri'e mu hesi bēhoho hu jiē'ēro sareri'e jōhemu uehorovajēro jiē'ēro. Jemē'o ēhi gemuoho jēvajējo. ⁴⁵ Naehu jō ma jōvajoho ēho bijōnimoromo jemē nasi jōho bogo ma uehorovaruje hōjo. ⁴⁶ Di aho ja nasi sisē garomo huruoho'iranoho eni javajējo. Nasi sisēho bogojiē'ēro jemē huruoho'irarijoho bogo eni jēvajējo. Naehu jō ma majēhijajoho jemē rabēni nasi ōriroho bogo maho uehorovevarujējo. ⁴⁷ God-are aganoho hesi jōho hejarue hōjo. Rōhu jemē bogo God-are agane gemuoho jēvē'ēro ēhu'ēro hesi jōho bogo hejaruje hōjo.

Iesuro uëvadeje: Abraham bogo rahadevaroho evaroho naro hibe rovode höjo. Ĕjöho Iesuhu jõvadohoje.

⁴⁸ Ĕhi uëvamu Jew rajohuro Iesu birevoromo uavareje: Iae no mae uavare höjo: Ja sareri'e Samaria rajo va'ëne javanovajëjo. Satan-are a sisëho jasi dëre jiajëjo. ⁴⁹ Jiajëjamu uëvadeje: Satan-are aho nasi dëroho bogohöjo. A'i naro nasi Vavu hesi ihoho banigojiomego dëro jiaje höjo. Röhu jemëro nasi ihoho sisë vaejeharujëjo sa'aro jiehojëro. ⁵⁰ Röhu nasi ihehu dëro jioröhoho ëho bogo naehu uehorovo'i a'i A Göhuro iae uehorovaje höjo. Ĕho uehorovoromo huro böröme namiromo nasi jöho mae mevehaje höjo. ⁵¹ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu nasi jö ejehë'o ho ijonöho bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵² Bogo vuovëvo'ajëjamu rue Jew rajohuro uavareje: Avevejë'o ho iae no gavaruoho Satan-are a sisëho jasi dëre jiajëjo. Abraham'o jö God-aro baeromo majahuinövare a masijohu'o mami'e vuovobe rovë'e höjo. Röhu jero uövuanuëjo: Ae rahu nasi jö ejehë'o ho bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵³ Nosi aevo'i jiade vavuoho Abraham guomade höjo. Na jero uvanuëjo: Na Abraham iosiramijë'e a böröme jevajëjo. O jö God-aro baeromo majahuinövade aribövioho vuovobe rovë'e höjo. Diehi jië'e aharo nimoroni-morohë'i jõvanuëjo. ⁵⁴ Jövanuëjamu Iesuro uëvadeje: Naro nasi ihoho banigojiomo'ibejëjo ëho bëhe bogojio'ibejajo. Röhu nasi Vavuohuro nasi ihoho banigojiomehego dëro jiaje höjo. Ĕaho jemëro uvaruje höjo: God nosi Börömoho höjo. ⁵⁵ Röhu jemë hu bogo gavë'e jëvajëjo. Naro iae hu gavaje höjo. Na uë'ibejëjo: Na hu bogo gavaje hö uë'ibejëjo jemë jö sareri'e ae jëvajëhi na ëhi jië'e ae jevo'ibejajo. Röhu iae naro hu garomo hesi jöho ejahaje höjo. ⁵⁶ Jemesi aevo'i jiade vavuoho Abraham-ro naehu hijode maja ga'iröhohuni ëhuni nimoroho avohade höjo. Nimorohë'ëro naehu hijode majaho iae hu gavamu dë sasohade höjo. ⁵⁷ Dë sasohade höjamu rue Jew rajoho jaburo uavareje: Sarerivanuëjo. Hu mami gö gö'e guomadoho ja vadune aho'obëhe 50-ho bogo baejë'e javajëjo. Ĕhi jië'o ho ja diehi'oromo Abraham gavane höjo. ⁵⁸ Gavane höjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Abraham bogo rahadevaroho na urimoho jevë'e jiade höjo. ⁵⁹ Ĕhi jõvamu hejë'i vajami'irögoro munëho ujuohareje. Ujuohamu Iesuro gurihirovë'ëro God-are amo börömoho nugo'i va'adeje.

9

Iesuhu nuni ramoramovë'e a ajamamu marëjade jöhoje.

¹ Iae Iesuro juvo va'adeje. Va'ihö gavadeje nuni sisë'e ae gemu hijamu rahade majare aevoromo hesi nunoho sisërëjävë'ëro jië'ëro. ² Ëaho ë hijamu gagorovo Iesuare ijorajo ömo'ömohuro uavareje: Tisa rahuare sisëro ëhuro nuni sisë'oho rahade höjo. Na hesi sisëro o hesi vëmu vavu'o jabesi sisërajo. ³ Ëhi uavamu uëvadeje: Bogo hesi sisëhuro o bogo hesi vëmu vavu'o jabesi sisëhuro ëhuro nunoho sisërëjade höjo. A'i sisërëjade hesi bëhoho jemë ga'irarijego God-ro hesi darugohuro diehi ajamego mae jiajoho iae ëhuni nuni sisë'oho jiade höjo. ⁴ Aji maja jiajevare evare sa'are remö'öjade aehu nimaje muoho no vaenövo'ëjarëjo. Vahiromavuo'ië'ajëjo. Evaroho aehu mu vae'iröhoho bogo eni jio'a'ajëjo. ⁵ Na ave sa'are hijajevare evare na ajoho jevë'ëro sa'ae aho'obëhe ajivëvaje höjo.

⁶ Ëhi uënogoromo sabëro sa'aho ödivoromo tevoromo övëro hatohatovoromo nuni sisë'e a hesi nunoho buejahadeje. ⁷ Buejahoromo uavadeje: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'oho egüëjo. Röhu Siloam nosi jöehu huotovë'oho nugö'öjade jöhoje. Nu ano'oho egüëjamu hegorovo rue nuni sisë'e ahuro va'oromo nu ano'oho eguoromo mae uherihoromo vuonorö'ö rovadeje.

⁸ Rovamu hesi amo rajohu'o a ioro'iorohu'o böviëni bise'ëni ëninëmi'ego ganövë'ëro jaburo uarovareje: Ave iaho urimë'i hiromo noehu ajamijöro ëninamuinövade aho höjo. Na mae-ëjo. ⁹ Na mae-ëjamu a ioro'iorohuro uvareje: Io'ajo. Iae ë aho höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Ae gö ë iaho va'ëne höjo. Ëiaho va'ëne höjamu rue ahuro uëvadeje: Na bogo ae göehu jevo'i jemesi örire ëninëmijode aho je-vajëjo. ¹⁰ Ëninëmijode aho jevajëjamu uavareje: Ëhi jië'oho diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. ¹¹ Marëjahade höjamu uëvadeje: Ae gemu hesi ihe Iesu ë ahuro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunoho buejehoromo uevade höjo: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'oho egüëjamu naro va'oromo eguoromo evare mae uherihode höjo. ¹² Mae uherihode höjamu uavareje: Röhu hu dinö'e höjo. Dinö'e höjamu uëvadeje: Hesi nani'ajo.

¹³ Ëhi uëvamu ë urimo nuni sisë'e jiade aho ë ariböviohuro hu'irae baeromo Pharisee aribövi jabesirire va'areje. ¹⁴ Röhu mami'e Iesuhu busasovë'e sa'a hatohatovoromo ë ia hesi nuni dadovahade majaho Jew rajehu mu bogo vae'i ma-nuharue majaho jiadeje. ¹⁵ Ma-nuharue majare Iesuro nunoho dadovahë'ego Pharisee aribövioho jabu'o jöe gemuoho uavareje: Diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. Marëjahade höjamu uëvadeje: Huro busasovë'e sa'aho

hatohatovoromo nunire buejhamu naro va'oromo nu ano'oho eguël'ero ëhu'ëro mae uherihaje hōjo. ¹⁶ Mae uherihaje hōjamu Pharisee aribövi ioro'iorohuro uvareje: O ë ahuro nunoho dadovahoromo ëhuro nuho maja hesi jōgoroho ahade hōjo. Ëhu'ëro ë aho bogo God-hu nugö'ōjamu rov'e aho hōjo. Bogo God-hu nugö'ōjamu rov'e aho hōjamu Pharisee a ioro'iorohuro uvareje: Iae ëhi hōjo rōhu hu a sisë jio'ibejajo hu diehi'oromo ëhi jië'e mu masijoho vae'ibejajo. Ëhi uarovoromo Pharisee ariböviohuro jōe gö gö uehorovo'amareje. ¹⁷ Jōe gö gö uehorovoromo urimo nuni sisë'e jiade aho rōhu maho jōe majahiromo uavareje: Jero uövuanuëjo: Huro nasi nunoho dadovehade hōjo. Ëhi jië'oho ja uehorovanuoho hu diehi jië'e ae hōjo. Diehi jië'e ae hōjamu uëvadeje: Hu jō God-aro baeromo majahuijaje ae hōjo.

¹⁸ Rōhu rue Jew rajohuro uvareje: Nani sareramuiromo uövuaruëjo: Aevo'i nuni sisë'e jiadoho avevej'oho gavajëromo ae uëvareje: Uëvego ave a hesi vëmu vavu'ohuro ruel'irarëjo. ¹⁹ Jabumë rovamu uëvareje: Na ave aho jemesi harihe hōjo. Jemë uövuarije hōjo: No ave harihu baejare majare evare hu aevoromo nuni sisë'e jiade hōjo. Na mae o sarerëjo. Mae jië'oho diehi'ë'ëro jaruvoho hu mae uherihajëjo. ²⁰ Mae uherihajëjamu rue vëmu vavu'ohuro uëvareje: No gavaruoho ave aho iae hu nosi harihe hōjo. No hu baejarevare evare aevoromo nuni sisë'e jiade hōjo. Ëjōho iae no gavaruëjo. ²¹ Rōhu rahuhu diehi ajamamu nuni dadovadoho no bogo gavë'e javuajëjo. Jue'io ua garego huro hesi jō'ëro majëhi'irajo hu bövie jiaje. ²² Rōhu vëmu vavu'ehu ë jō uëvare hesi bëhoho jaburo ë Jew rajo masijoho juhuonëmijareje. Urimë'i ë a masijohuro jōe mevoromo ae aho'obëhe uëvareje: Ae rahu huruoho majahuiromo uövuë'oho: Böröme namiromo ajamuijaje aho Iesu hō uövuë'oho ëhi jië'e aribövioho noro ahëvo'iramu ijonōho nosi osa börömoroho bogo rueromo God rajahinövo'aruëjo. Ëjōho uehorovoromo vëmu vavu'ohuro juhuonëmijareje. ²³ Juhuonëmiromo ëhuni uëvareje: Ëaho bövie jiaje ëhuni jemëro hu ua garëjo.

²⁴ Hu ua garëjamu hegorovo rue a masijohuro jōe nugö'ōjareje urimo nuni sisë'e jiade ahuro vuonorö'ō rueröhego. Jōe nugö'ōromo rovamu Iesuare jōho atoromo uavareje: God-are nunoro jōe ma-maemu jövego no he-jarëjo. No gavaruoho ë aho a sisë hōjo. ²⁵ A sisë hōjamu uëvadeje: Na'o bogo gavajëjo. Nani hu a sisë hōjo o bogajo. Rōhu jōe gemu iae na gavajëjo urimo nuni sisë'e jevadoho

jaruvoho mae uherihevo'ego. ²⁶ Ēhi uēvamu uavareje: Hu diehi'avade hōjo. Hu diehi nunoho dadovahade hōjo. ²⁷ Dadovahade hōjamu uēvadeje: Na mami'e uēvamu jemēro bogo ejeharije hōjo. Rabēni rōhu maho he'i nēgajējo. Nani jemē'o hesi ijore ijore jijihō'i nēgo'ego o rabēni ue ge'i arijarujējo. ²⁸ Ue ge'i arijarujējamu sivoromo uavareje: Ja ē ia hesi ijore ijore juvanue ae javajējo. No bogajo. No Moses-are jōgoru ijore ijore jijiharue aribōvie javuajējo. ²⁹ No iae garomo uvarue hōjo: God-ro Moses jōe bojamamu majahuijade hōjo. A'i ē a gō hesi bēhoho no bogo gavaruējo. ³⁰ Bogo gavaruējamu rue nuni sisē'e jiade ahuro uēvadeje: Asē'e jemē diehi'oromo hesi bēhoho bogo gavaruje hōjo. Iae huro nasi nunoho dadovehade hōjo rōhu jemē hu bogo gavaruje hōjo. ³¹ No gavaruoho God a sisē jabesi jōho bogo ejēhaje hōjo. O aehu God uehorovoromo huhu ni-maje mu vaejē'oho ēhi jiē'e aribōvioho God-ro ejēhaje hōjo. ³² Ni'i'ivadire jioromo ēhi ro avevejē'oho bogo hebe rovē'e javuajējo uvavamu: Vēmu dēre jioromo nuni sisē'e raharoho aēro nunoho dadovēhade hōjo. ³³ God bogo nugō'ōjego rue'ibejajo ēhi jiē'e darugo'e mu vaejajoho hu bogo mae bogo eni jio'ibejajo. ³⁴ Bogo eni jio'ibejajamu uavareje: Jasi vēmu hesi dēre jioromo mu sisēmu vaebe rovē'e javajējo. Ēhi javajējo rōhu ja diehi'oromo jōgoroho bojamuijanuējo. Ēhi uanugoromo jabesi osa bōrōmoroho raro'vō'ōjamu va'adeje.

Ae gō dē vōvōbajo'e ramoramovē'e raromarue jō Iesuhu jōvadohoje.

³⁵ Ērarovō'ōjamu va'ade jōho aēro atamu Iesuro hejadeje. Heromo ē aho bihoromo uavadeje: Na ja God-are A Ma hesi ōriroho mae uehorovanuējo. ³⁶ Mae uehorovanuējamu uavadeje: Rōhu God-are A Maho rahuo hōjo. Uevego na hesi ōrire mae uehorovōjo. ³⁷ Mae uehorovōjamu Iesuro uavadeje: God-are A Maho jero mami'e gavane hōjo. Rōhu aviavejō'e ja'o jōe jōvajējo. Iae na jevajējo. ³⁸ Na jevajējamu uavadeje: Bada naro jasi ōrire mae uehorovavajējo. Mae uehorovavajēromo ague aho hiromo rajahijadeje.

³⁹ Rajahijamu Iesuro uēvadeje: Naro sa'are rovode hōjo mae o sisē aribōvie mevēvo'irodēni. Nuni ramoramo'e aribōvioho nune dadovēho'i ma-dōhemu nuni ma'e aribōvioho nune tugohēho'irodēni ēhuni sa'are rovode hōjo. ⁴⁰ Ēhi uēvamu Pharisee a ioro'iore bēhire raromarohuro ē jōho heromo uavareje: Na ja nosi jōho jōvoromo ē'anuējo. No bogo nuni ramoramo'e aribōviehu javuajējo. ⁴¹ Javuajējamu Iesuro uēvadeje: Jemē nuni ramoramo'e jēvo'ibejajo jō

sisëho bogojëvo'ibejajo. Rõhu jemë ëma uvaruje hõjo: Iae no mae gavarue hõjo. Ëhuni jemesi sisëho iae jëvajëjo.

10

Sheep-ehu raromarue amo hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Iae Iesuro uhu'e uëvadeje: Ave jõho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu sheep jabesi amore va'ië'iroho bogo ojoroho va'i buoru iromaroho ruahoromo va'amu gavë'oho uvo'a'anuëjo: Ëhi jië'e aho anano'e vajiohu'e ae hõjo. ² O ae rahu ojore va'amu gavë'oho uvo'a'anuëjo: Ëho sheep muebe'amaje aho hõjo. ³ Sheep muebe'amaje aho sheep amore va'ia'amu gavë'iroho ojo muebejaje ahuro ojoho jio-vahego ë va'aje hõjo. O sheep-ohuro hesi huëho heruomaje hõjo. Hejego hesi sheep gemu gemu hesi ihoho uvoromo sö ujuohoromo va'o amonö hörõjaje hõjo. ⁴ Sö ujuoho va'o barënuigoromo evare jabesi nuninö va'ego sheep-ohuro ijore va'oruomaje hõjo hesi huëho heruomajëro jië'ëro. ⁵ A ioro'ioro jabesi huëho bogo hejaruëro jië'ëro jabesi ijoroho bogo va'i huruomoromo va'oruomo'ajëjo.

⁶ Ëjõho Iesuro uhu'e uëvamu ë jö hesi bëhoho bogo avoho hejareje.

Sheep muebe'amaje a maho hu Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

⁷ Bogo avoho hejë'ëro Iesuro uëvadeje: Ave jõhu'o na jö mae uë'ië'ajëjo. Na sheep-ehu va'oruomaje ojoho va'ëne jevajëjo. ⁸ Urimo rueruomade aribövioho anano'e vajiohu'e a va'ëne jëvobe rovadoho nasi sheep mahuro jabumë bogo ejëhare hõjo. ⁹ Na ojo va'ëne jevajëjo. Ae rahu nasirire ruaho rovë'oho maro jioruomo'ajëjo. Maro jioromo ru-aho rueromo osare jioromo ruaho va'oromo va'orahonö ioho birohoromo ue'aho'aruëjo. Ëhi gemu ë'onövo'aruëjo. ¹⁰ Rõhu anano'e vajiohu'e ahuro rueruomaje hõjo vajiohëro ujuoho'i bijuëmo'i ijumo'amo'irovo. Naro rovode hõjo nasi sheep ömo'ömohuro i'ovoromo ma-maro raromorõhego.

¹¹ Sheep muebe'amaje a maho na jevajëjo. Sheep muebejaje a mahuro uvaje hõjo: Naehu sheep jabesi jöëni nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovë'oho iae mae hõjo.

¹² O ma-moniemu nimoromo ae gö hesi sheep muebejahaje aho ëho bogo sheep jabesi vavuoho jio'i ma-muebe'amajëro jië'ëro ga'irõhe vörö'e mioho rovamu gavë'iroho sheep-oho rëmö'öromo ju'ebiromo va'aje hõjo. Ju'ebiromo va'ego miohuro ro sheep-oho umi ujuoho va'ego sheep ioro'iorohuro huruomoromo arua anumiae va'aje hõjo. ¹³ Amo a hesi sheep muebejahajohuro moniemu nimë'ëro sheep-oho bogo

huëho baejävaje höjo. Ëhu'ëro huruomaje höjo. ¹⁴⁻¹⁵ A'i na sheep muebe'amaje a maho jevajëjo. Vavuohuro na ge'i naehu Vavu gavajëhi ëhi naro nasi sheep-oho ga'amaje höjo. O nasi sheep-ohuro na geruomaje höjo. Ëhi jië'ëro naehu sheep jabesi jöëni nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovë'oho iae mae höjo. ¹⁶ Röhu sheep ioro'ioroho iae jevajëjo. Jabumë ave sheep amoroho bogo raromarue höjo. Bogo raromaruoho jabu'o sōjëvo rue'ejöjo. Rueromo jöe majëhi'iramu ejehonövo'aruëjo. Ëhu'ëro jië'ëro sheep aho'obëhe ma-gemuoro jio'i sheep muebejaje aho ma-gemu jevo'ajëjo.

¹⁷ Vavuehu na rajehijaje hesi bëhoho naro guomorovo'ejöjo i'ovoromo röhu maho hi'irodëni. ¹⁸ Aho bogo ma-anego'i nasi nimoromo bojamirovo'iramu anego'iramu guomevo'ajëjo. Naehu bojamirovamu anegamu guomevë'oho iae mae höjo. O ajamirovoromo i'ovoromo röhu maho hijë'oho ëhu'o iae mae höjo ëhi guomoromo röhu maho ri'ö'irodoho nasi Vavuohuro uevamu hejë'ëro jevë'ëro.

¹⁹ Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajohuro röhu maho jöe gö uehorovareje. ²⁰ A ioro'ioroho aho'obëhe jaburo atoromo uarovareje: Satan-are a sisë gemuëro hesi dë vövöbajo'ere abuejë'ëro simane sisë'i uehorovoromo jövajëjo. Jemë rabëni hesi jöho hejarujëjo. ²¹ A ioro'iorohuro uarovareje: O huhu jö jövajoho bogo Satan-are a hesi dëroho abuejë'ëro jöho jövajëjo. Ëhesi bëhoho Satan-are a sisëhuro nuni sisë'e aho diehi ajamego mae jio'ibejajo. Bogajo. Ëhi atoruo-madeje.

Jew rajo ariböviehu Iesuale örيره bijönimoruomade jöhoje.

²² Iae Jerusalem amore maja börömoho rovadeje. Ëmaja börömo hesi bëhoho Jew rajo ömo'ömhuro uehorovoromo uvonövoreje: Evare majare nosi a mamiohuro God-are amo börömo hesi ojoho jiovoromo God-are örيره ma-ioro'ioemu bojamare höjo hesi baeröhego. Ëmaja börömoho runoni majae jië'iro evare rovadeje. ²³ Ëmaja börömoho rovamu Iesuro God-are amo börömo hesi haradare juvadeje. Harada hesi ihoho Solomon-are Haradae jiadeje. ²⁴ Juvamu gagorovo Iesu ririre jio'i Jew rajohuro ruë numë riravo rova'oromo uavareje: Ja divare jö subivahuanuoho vuonugo'iramu ëhuro bogo dadivavuo'ajëjo. Ma-sama'e majahuijego hejarëjo. Na ja böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo o bogajo. ²⁵ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Naro mami'e uëvode höjo. Röhu jemë bogo ma uehorovevaruje höjo. Naro nasi Vavu hesi ihore mu masijoho vaejaje höjo jemëro

ë muoho garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Nörö iae a mae höjo. ²⁶ Röhu jemëhu na bogo ma uehorovevaruje hesi bëhoho jemë bogo nasi sheep-oho jëvajëjo. ²⁷ Nasi sheep-ohuro nasi huëho heromo ejehoruomego naro jabumë gëvaje höjo. Gëvego jaburo nasi ijore ijore jijihoruomaje höjo. ²⁸ Nasi ijore ijore jijihoruomego naro jabu ajëmege ma-ioro'ioremu maro raromarue höjo. Èhu'ëro jië'ëro jabumë bogo mae bogo sisëroho va'oruomo'ajëjo. O nasi övo döre raromaruoho aho bogo baeniehi'aruëjo. ²⁹ Nasi Vavue jabumë baejëvoromo nasi örire bojemade ahuro aho'obëhe iosirëmijë'e höjo. Èhuni Vavu hesi övo döre raromaruoho aho bogo baeniahi'aruëjo. ³⁰ Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjo.

³¹ Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjamu hegorovo Jew rajohuro urimo munëhu vajami'ië'aroho röhu maho munëho ujuohareje vajami'irovo. ³² Munëho ujuohamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Vavuohuro na ajemamu mu mae aho'obëhe vae'amamu gavarije höjo. Di mu vaejamu gavarijohuni munëho vajemi'ië'aruëjo. ³³ Munëho vajemi'ië'aruëjamu uavareje: Bogo mu ma hesi jöënioho munëho vajami'ië'aruëjo. A'i jero God-are ihoho ijumo'ego èhuni è'aruëjo. Ja ma-ae javajëjo. Röhu jero uvanuëjo: Na God jiaje gemuoho jevajë uvanuohuro èhuro God-are ihoho ijumanuëjo. ³⁴ Ijumanuëjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemesi jögoru surire jajivoromo èhi uvë'e höjo: God naro uëvajëjo: Jemë god ömo'öme jëvajëjo. ³⁵ Èhi jajivë'e höjo. God-are surire jöho ioro'ioremu jioröhe jöho höjo. Èsurire jajivoromo uvë'e höjo: God-are jö baejare aribövioho jabumë god ömo'öme jio'amajë uvë'e höjo. ³⁶ Röhu na bogo ma-God-are jöho bae'i a'i Vavuohuro na baejeveromo sa'are rem'öjhamu rovë'ëro uëvajëjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Èhi jië'oho jemë rabëni uevarujëjo: Jaehu uövuanuoho: Na God-are Harihe jevajë uövuanuohuro èhuro God-are ihoho ijumanuëjo. Èhi jië'oho bogo maehu höjo. ³⁷ Röhu nasi Vavuehu bojemade muoho na na vaejaje höjo o bogo vaejaje höjo. Bogo vaejaje jevamu gavë'oho nadi maho uehorovevorëjo. ³⁸ Röhu Vavuehu bojemade muohuremu iae na vaejaje höjo. Nani jemëro na bogo ma uehorovevo'aruëjo röhu nasi muoho èhuro garomo uvorëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro ajamamu vaejade höjo. Jemë èhi uehorovë'oho èhuro avoho ga barëromo uvo'a'aruëjo: Vavuohuro nasi dë vövöbajo'ere jio'i naro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jiaje höjo.

³⁹ Èhi jövamu hegorovo rueho jaburo röhu maho Iesu gud-uamo'ië'areje. Gud-uamo'ia'amu garaedëgoromo va'adeje.

⁴⁰ Va'adoho va'o Jordan jovoho beromo ioni gönö va'oromo John-hu aevoromo bapataeto vaejêvadire ë va'o hijadeje. ⁴¹ Va'o hijamu gagorovo ae aho'obêhe rueruomadeje. Rueromo uarovareje: John bogo darugo'e mu masijoho vaenövade höjo. Röhu ave a hesi jö John-hu majahuijamu hejaroho ë jöho aho'obêhe iae mae uövuade höjo. ⁴² Ëhi uarovoromo ae aho'obêhe Iesu ë öri ari'ere mae uehorovoruomadeje.

11

Lazarus guomade jöhoje.

¹ Iae guomo guomo'e ae gemu hesi ihoho Lazarus Bethany amore hijadeje. Röhu hesi ma'ine niö'i Mary'o Martha'o jabesi amoho gemuoho jiadeje. ² Röhu Mary hu majae ijonö hiromo Badare hörure ridi'e jovehu otehodivoromo simano uehu uhijaho'iröhe magonahoho jiadeje. Amo ë magonaho hesi ma'ine Lazarus-ro guomo guome baeromo hijadeje. ³ Hijamu Lazarus-are ma'ine niö'iro jöe nugö'öromo Iesu uavareje: Bada jaehu huë baejanue aho guomo guome baejê'e höjo. ⁴ Guomo guome baejê'e höjamu hegorovo Iesuro uêvadeje: Ëguomo guomo baejade hesi bëhoho hu bogo ioro'ioemuoho guomo'irögoro God-are ihoho döro jioröhego. Hu guomo guome baejê'ëro ëhu'ëro God-ro ajemi'iramu hesi Harihe nasi ihohu'o dö maro jio'a'ajêjo. ⁵ Röhu Iesuro ö'o ö'o Martha'o Mary'o jabesi ma'ine Lazarus'o ëhi dë vövöbajo'e aho'o uehorovêvadeje. ⁶ Amo hejade uavamu: Lazarus guomo guome baejê'e hö uavamu heromo bogo Judea sa'aroho va'oromo Lazarus ga'irögoro ëhi hijamu majae niö'i barêjêvadeje.

⁷ Majae niö'i barêjêvamu gagorovo hesi ijarahö ömo'ömohe uêvadeje: Ruehego no Judea sa'are vuonorö'ö va'arêjo. ⁸ Va'arêjamu ijarahö jaburo uavareje: Tisa iae mae höjo röhu avevejö'e Jew rajoho jaburo ja munëro vajami'iê'are höjo. Ëhi jiê'oho ja rabëni ë sa'aroho vuonorö'ö va'iê'anuêjo. ⁹ Va'iê'anuêjamu Iesuro uêvadeje: Aveho aji majaromëro jiê'ëro va'ejöjo. Jemë'o uehorovohêjo. Majae höröromo hour aho'obêhe 12 barêjêgo evare beva'aje höjo. Ëhu'ëro ae rahu maja'e jijihê'oho ave sa'ae aho'o hesi ajire ji-jihoromo ëhuro bogo biberovarue höjo. ¹⁰ O vahile ji-jihê'oho ajoho bogojêvê'ëro ëhuro biberovarue höjo. ¹¹ Ëhi uëromo ijonö uêvadeje: Nosi aemo'aemoho Lazarus ni-avê'e höjo. Ëhuni na va'oromo io'ejöjo. ¹²⁻¹³ Io'ejöjamu hesi ijarahö jaburo uvareje: Nani Iesuro uöromo ë'ajêjo:

Lazarus ma-niavajë uövuajëromo uavareje: Bada hu ni-avë'oho iae marë'ajëjo. Röhu Iesu bogo ëhioho uë'i a'i uëromo ë'adeje: Lazarus hu guomë'e höjo. ¹⁴ Ëhuni Iesuro huruoho majëhiromo uëvadeje: Lazarus guomë'e höjo. ¹⁵ Guomamu naehu bogo hu'o hijodohuni ëhuni jemesi jöëni nimorohajëjo ëhuro jemëro nasi muoho garomo mae uehorovo'irarijego. Röhu ruehego no hesirire va'arëjo. ¹⁶ Ëhi uëvamu hegorovo Thomas hesi ihoho aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho huro ijarahoro ioro'ioroho uëvadeje: Go va'ohëgo no'o va'oromo Iesu'o gemu mae vuovo'irarëjo.

Iesuhu vuovë'e aribövi ajëmëgo i'ovoromo ri'öromo mae raramarue jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁷ Ëhi'amu Iesuro va'oromo Bethany amore hörö'irögoro hejade uavavamu: Lazarus mami'e guomamu guavaroho majae ëhi niö'i ëhi niö'i barëjë'e höjo. ¹⁸ Röhu Bethany amoho Jerusalem bëhire jië'ëro 3 kilometre rabu'e jiadeje. ¹⁹ Ëhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe jaburo Jerusalem jioromo Bethany rovë'ëro ë raromareje Martha'o Mary'o jabesi ma'inoho guomë'ëro huë vavaeni baejaruoho sanuëmiröhëro.

²⁰ Ëhi'amu Martha-ro hejade uvavamu: Iesu rovajëjumu hegorovo osare jioromo höröromo Iesu birohö'i rovadeje. Rue'irögoro Mary-ro ëhi osare hijadeje. ²¹ Hijamu Martha-ro rueromo Iesu birohoro uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibëjajo. ²² Nasi ma'inoho iae guomë'e höjo. Röhu jaruvohu'o God-hu diehi ajamijöro Iesu jaehu ua gavë'oho iae ajami'ajëjo. ²³ Ajami'ajëjumu Iesuro uavadeje: Jasi ma'inoho iae i'ovoromo ri'ö'a'ajëjo. ²⁴ Ri'ö'a'ajëjumu Martha-ro uavadeje: Iae na garomo uvajëjo: Ijo tugohö'i rueröhe majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe i'ovoromo ri'öruomo'iramu hu'o ri'ö'a'ajëjo. ²⁵ Ri'ö'a'ajëjumu Iesuro uavadeje: Vuovoromo i'ovoromo ri'öromo mae raromo'irarije darugo hesi bëhoho na jëvajëjo. Ëhu'ëro ae rahu nasi örire mae uehorovevë'ohuro daruge baeromo mae raromo'aruëjo. Nani vuovo'ajëjo röhu iae i'ovëvo'ajëjo. ²⁶ Ae rahu i'ovoromo raromoromo nasi örire ma uehorovevë'oho bogo sisëroho va'i mae raromemu raromo'aruëjo. Na ja ë jöho mae uehorovanuëjo. ²⁷ Mae uehorovanuëjumu uavadeje: Bada io'ajo. Iae na mae uehorovoromo uvajëjo: Böröme namiromo ajamui'irane aho God-are Harihoho ja javajëjo. Ave sa'are rue'iranëgo God-hu uövuade aho ja javajëjo.

Iesuhu nivade jöhoje.

²⁸ Martha-ro Iesu ëhi uanugoromo va'adeje. Va'oromo osare va'o hesi öho Mary saginiëri uavadeje: Tisae rovë'e höjo. Rovë'ëro uvajëjo jero ruejëro. ²⁹ Ruejëro uvajëjamu hejë'i ma-burëro ri'öromo Iesu biroho'i va'adeje. ³⁰⁻³¹ Ma-burëro ri'öromo Iesu biroho'i va'amu gagorovo Jew raje Mary'o osare raromoromo sanuamijarohuro uvareje: Nani Lazarus-are sino bamarire nivo'i va'ajëromo rihromareje. Rihromamu Iesuro amo maroho bogo rue'i Martha-hu birohadië ë hijë'ëro Mary-ro ë biroho'i rovadeje.

³² Rueromo Iesu garomo hesi bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo. ³³ Ëhi uaromo nivamu Jew raje hu'o gemu mae rovarohu'o nivoruomamu gëgorovo Iesuro hesi dë vövöbajo'o uhure hara'uoromo vavaenimo avohadeje. ³⁴ Vavaenimoromo uëvadeje: Jemë sinoho dinö'e bamarije höjo. Bamarije höjamu uavareje: Bada rueromo gavëjo. ³⁵ Rueromo gavëjamu Iesuro nivadeje. ³⁶ Nivamu gagorovo rue Jew rajohuro uarovareje: Aroriaho gahëjo. Hu Lazarus-are örire hesi dë vövöbajo'ere bogo bisemuoho uehorovë'ëro ëhuni nivajëjo. ³⁷ Nivajëromo ae göëro göëro uvareje: Ëahuro nuni sisë'e aho ajamamu marëjade höjo. Ëhuni nani huro Lazarus mami'e ro ajami'ibejajo hu bogo guomo'ibejajo.

Iesuhu Lazarus ajamamu guomoromo i'ovoromo ri'öjade jöhoje.

³⁸ Ëhi uarovamu hegorovo Iesuro röhu maho hara'uoromo vavaenimamu sino bamarire va'adeje. Va'oromo gavadeje juju gagoho munëro tugohë'e jïamu. ³⁹ Tugohë'e jïamu gagorovo uëvadeje: Munëho rori'o bava'ohëjo. Bava'ohëjamu guomë'e a hesi ma'ine Martha-ro uavadeje: Bada iae ëhi höjo röhu majae ëhi niö'i ëhi niö'i barëjë'ëro jië'ëro usihövajëjo. ⁴⁰ Usihövajëjamu Iesuro uavadeje: Iae ëhi höjo röhu na mami'e uavode höjo: Jaehu mae uehorovë'oho God-are aji maho ga'a'anuëjo. Naehu uavode jöho na ja ëho uehorovanuëjo o bogajo. ⁴¹ Ëhi uavamü hegorovo rueho jaburo munëho bava'areje. Bava'amu Iesuro sioroho garomo uavadeje: Apo naro jasi örire huë mae uvajëjo rabëni jero nasi jöho ejehë'ego. ⁴² Iae na garomo uvajëjo: Jero majae ëhi ejehanue höjo. Röhu naro ave jöho uvajëjo arue aribövi jabesi jöëni ëhuro jaburo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nörö nugö'öjamu rovade höjo. ⁴³ Ëhi uanugoromo ma-darugo'o uvadeje: Lazarus va'orahonö hörö rovëjo. ⁴⁴ Hörö rovëjamu guomamu bamare ahuro i'ovoromo hesi övo hörü'oho nu ano'oho niögëro muoho

taemo'amë'e juju gagore jioromo hörö rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Niögoho jiovahohego va'ajo.

Jew rajo a masijehu Iesu ano'iro jö atare jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu Jew raje ae aho'obëhe Mary ga'i rovarohuro gavare Iesuro Lazarus ëhi ajami'ego i'ovoromo ri'öjamu gagorovo hesi örire mae uehorovareje. ⁴⁶ A ioro'iorohuro bogo ma uehorovo'i va'oromo Pharisee aribövioho huruho majëhiromo uëvareje: Iesuro ëhi jië'e muoho vaejade höjo. ⁴⁷ Ëhi majëhijamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömo'u'o ëho jaburo Jew rajo a masijo ioro'ioroho uëvareje: Gagovohego no jöe mevarëjo. Jöe mevarëromo gagovamu uëvareje: No ave a hesi öriroho diehi'o'ejarejo. Huro darugo'e mu masijoho aho'obëhe vaejaje höjo. ⁴⁸ Ëhi jië'e mu masijoho vaemu vaejamu noehu bogo tugohë'oho ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovoruomo'ajëjo. Mae uehorovo'iramu gagorovo Rome ariböviohuro rueromo nosi amo börömo'u'o sa'ahu'o iju-mavuo barë'ajëjo. ⁴⁹ Röhu ae gemu hesi ihoho Caiaphas hu jabu'o jiadeje. Evare vaduniroho hu priest böröme namijë'e jiadeje. Ëahuro ri'öromo uëvadeje: Jemë ave muoho bogo avo'avoho gavarujëjo. ⁵⁰ Jemë diehi'oromo bogo uehorovarujëjo ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'oho ëhuro jemë marëjëvo'ajëjo. Ëhi jië'oho nosi sa'aho aho'obëhe bogo barëjavuo'ajëjo. Caiaphas-ro ëhi jövadeje. ⁵¹ Ëjöho bogo hesi ëma jövo'irögoro evare vaduniroho hu priest börömëro jië'ëro ijonö jioröhe jöho God-ro bojamamu majëhijadeje. Majëhijade jö hesi bëhi huruho majëhijë'oho Iesu guomo'a'ajëjo Jew raje aho'obëhe ajëmi'iröhëro. ⁵² Röhu bogo Jew rajo jabesi jöëni ëhemuoho guomo'i a'i guomoromo ëhuro God-are aboji harihu'e aho'obëhe dinö'e dinö'e raro-maruoho gemuoro gagovo'iröhego Caiaphas-ro jö bëhoho bogo uehorovë'e ëhi ma-jövadeje. ⁵³ Iesu guomoröhe jöho ëhi atoromo evare majare aevoromo öroho nahoromo avohobe rovareje hu anoröhëro. ⁵⁴ Ëhi'amu Iesuro Judea sa'are va'orahore juvadoho vuonugo'i va'adeje. Va'oromo a rumo'e sa'a hesi bëhire amo ihe Ephraim ë va'oromo hesi ijorajo ömo'ömo'u'o gemu mae hijadeje.

⁵⁵ Hijamu Jew rajo jabesi maja börömo dnovadeje. Maja börömo hesi ihoho God-hu Vörö Tugohade hesi Majaho jiadeje. Ëmaja börömo dnovamu ae aho'obëhe amo harihu harihure jioromo Jerusalem amo börömore iojio mareje Moses-are jögoroho ejahoromo jabesi sisëho avohorovo'i sörö majaho rovego avoho ue'ahoröhëni.

⁵⁶ Iojiomoromo Iesu nahoromo God-are amo bōrōmore gagovoromo uarovareje: Jemē diehi uehorovarujējo. Na jemē uehorovarujoho Iesu sōrō bōrōmoroho rue'a'ajējo o bogajo. Nani bogajo. ⁵⁷ Rōhu mami'e priest masijohuro Pharisee ōmo'ōmohuro ae aho'obēhe jōe bojēmiromo uēvareje: Iesu dinō'e hijajoho ae rahu gavē'oho ro huruoho majahuirego no heromo va'oromo hu guduamo'irarējo.

12

Magonaho göehu ridi'e oso baeromo Iesuare hörure otehodivade jōhoje.

¹ Ijonō majae aho'obēhe 6 barējego God-hu Vörō Tugohade Sörō maja rue'irōhoho jiadeje. Rue'irōhoho jiamu evare Iesuro Bethany amore Lazarus-hu hijajire ē ajiomadeje. Lazarus guomamu Iesuhu ajamamu ri'ōjade aho jiadeje. ² Amo Iesuro ē ajiomamu ariböviohuro i harihe avohoromo Iesu bojamijareje. Bojamiromo Martha-ro ajēmiromo ie i'imēmamu Lazarus-ro ie i'i Iesumē'o ro hijadeje. ³ Ēhi ro raromamu Mary-ro ridi'e osoho bisemu bōvie barovadeje. Osoho bogo jovo'oho buarohē'e ma-oso maemu jiadeje. Hesi manaho bogo bise'o vadu'oho jiadeje. Ēsoho Mary-ro barueromo Iesuare hörū dōre otehodivoromo simano uohuro hōroho uhijahadeje. Uhijahamu ridohuro osae aho'obēhe rumorovo barējadeje. ⁴ Rumorovo barējamu Iesuare ijorajo ōmo'ōmoho ae gemu hesi ihe Judas Iscariot Iesunī hiruēmiromo a jabesī ōvore bojēmi'irōhe ahuro uēvadeje: ⁵ Ridi'e osoho rabēni bogo aroho imēvoromo 300 kina rabu'e baeromo bōvi bise'o rumo'e aribövioho suvuorēmijare hōjo. Ēhi jiē'oho iae mae jio'ibejajo. ⁶ Ēhi uēvade hesi bēhoho Judas Iscariot-ro bōvi bise'o rumo'e ariböviohunioho bogo uehorovoromo jōvo'i a'i vajiohu'e aēro jiē'ēro ēhi jōvadeje. Ēhesi bēhoho huro Iesumesi moni'e esōho muebenōvadeje. Muebejē'i gō vajiohēro baenōvadeje. Vajiohēro baenōvē'ēro ēhu'ēro uēvadeje: Ridi'e osoho rabēni bogo aroho imēvoromo bōvi bise'o rumo'e aribövioho suvuorēmijare hōjo. ⁷ Bōvi bise'o rumo'e aribövioho suvuorēmijare hōjamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogave magonahoho vavaenoho bojami'iranējo. Huro nimade hōjo osoho avoho mueberomo guomevego otehodegoromo guavevo'irōhēni. ⁸ Bōvi bise'o rumo'e aribövioho jemē'o jiemu jioruomō'i na bogo jemē'oho hiemu hi'ejōjo. Ēhuni hu iae mae otehodegade hōjo.

Jew rajo priest masijehu Lazarus ano'i jō atarohoje.

⁹ Ĕhi'amu Jew raje ae aho'obēhe hejare uvavamu: Iesuro Lazarus'o gemuore hijajē uvamu hegoroovo rueruomadeje Iesu ga'irovo. Rōhu bogo Iesu gemu ga'i rue'irōgoro Lazarus'o ga'i rovereje Iesuro ajamamu i'ovē'ēro jiē'ēro. ¹⁰ Lazarus ga'i rueruomaje jōho hegoro priest masijohuro jōe mevoromo uarovareje: Ĕ'ego Lazarus'o ano'irarējo. ¹¹ Lazarus ano'i atare hesi bēhoho Jew raje ae aho'obēhe uvareje: Iesuro Lazarus mabēhe ajamijade hōromo priest masijo jabesi jōho vuonugo'i Iesu mae uehorovareje. Ĕhuni ano'i atareje.

Iesuhu Jerusalem mae rovamu gavē'i aehu mabēhe rajahiruomade jōhoje.

¹² Ĕhi'amu nērō sōrō i'i rovere aribōvioho aho'obēhe hejareje uvavamu: Iesu Jerusalem rojomajējo.

¹³ Rojomajējamu hegoroovo ijo rude ujuohoromo Iesu biroho'irōgoro uvobe va'oromo uvoruomadeje:

God mabēhējo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabēhējo.

Israel rajo nosi bōrōmoho mabēhējo.

¹⁴ Ĕhi uvoruomamu Iesuro donkey harihe baeromo hesi dōre ajio hijadeje. Donkey dōre hijego Jerusalem amo rajehu garuomo'irōhe jōho mami'e God-are surire jajivoromo uvē'eje:

¹⁵ Zion rajomē nadi juhuonivo'i arueho gahējo.

Jemesi bōrōmohuro donkey harihu dōre hiromo rovajējo.

Ĕhi jajivē'eje. Rōhu mami'e God-are surire jajivadēhi Iesuro ēhi ē'adeje. ¹⁶ Urimoho Iesure ijorajo ōmo'ōmohuro ē surire jō hesi bēhoho bogo avoho uehorovareje. Rōhu ijonō Iesuro dōre ajiomoromo aje baeromo bōrōme namijamu evare ē jōho uehorovoromo uvareje: Iae mae-ējo. Iesure jō God-are surire jajivarēhi no hesi ōrire ēhi vaejahare hōjo.

¹⁷ Rōhu ae aho'obēhe Iesu biroho'i rueruomade hesi bēhoho urimē'i Lazarus guomamu Iesuro huni uvamu i'ovoromo munē gagore jioromo hōrō rovamu evare ae aho'obēhe Iesu'o raromoromo ē muoho gavareje. Gavē'ēro ē jōho majēhibe jijihareje. ¹⁸ Ĕbēhi'e mu bōrōmo hesi jōho majēhijamu hejē'ēro ēhuni ae aho'obēhe Iesu biroho'i rueruomadeje. ¹⁹ Iesu biroho'i rueruomamu gēgoroovo Pharisee aribōviohuro uarovareje: Jemē'o gahējo. Ĕa hesi mu tugohē'oho bogo eni javuo hesi hōjo. Iae ae aho'obēhe mae hu gemu uehorovoromo hesi ijore ijore jijihoruomajējo.

Greece sa'a rajo a ioro'iorehu Iesu ga'i nimoruomade jōhoje.

²⁰ Ĕhi'amu ae aho'obēhe Jerusalem rojomamu Greece raje ae gö gö jabu'o rojomareje sörö majaho rovego God rajahi'iröhëro. ²¹ Rojomoromo Philip ga'i rovereje. Philip hu Galilee sa'a raje Bethsaida amo raje jiadeje. Jaburo Philip ga'i rueromo uavareje: No naguajëjo Iesu ga'irovo. ²² Ĕhi uavamu hegoroovo Philip-ro va'oromo Andrew uanugoromo jaburo niö'iro va'oromo ë jöho Iesu majahijareje. ²³ Majahijamu Iesuro uëvadeje: God-are A Ma nasi iho döre jioröhe majaho iae rovë'e höjo. ²⁴ Ave naehu ë'irode jöho uhu'e majëhi'ie'ajëjo. Ĕhesi bëhoho iae jö mae ma-gemuohemu höjo. I ujo gemu sa'are beruvebiromomo sisërë'ajëjo. Sisërëjë'ëro ëhu'ëro tögömoromo ëgovoromo baje aho'o rae'amo'ajëjo. Bogo sisërë'ibejajo ëhi magemu jio'ibejajo. Sisërëjë'ohuro ëhuro bogo sivuoho jio'i aho'o jio'amo'ajëjo. Na ëhi sisërëjevo'iramu ëhuro ae aho'o gemuore jio'a'ajëjo. ²⁵ Ae rahu jabesi sinohemu uehorovë'oho ijumovoraruë höjo. O ave sa'are raromoromo sinehu nimaje mu bogo uehorovë'oho ëhuro ioro'ioere gemu raromo'aruëjo. ²⁶ Ae rahu nasi mu vae'i nimë'oho nasi ijore ijore jijiho'aruëjo. Na dinö'e hijë'iroho nasi mu aribövioho jabu'o ë raromonövo'aruëjo. Ae rahu nasi mu vaejehë'oho nasi Vavuohuro jabesi ihohe döro bamo'ajëjo.

Iesu guomoröhe jö huhu jövdohoje.

²⁷ Avevejö'oho na dë vövöbajore vavaenegavajëjo. Ĕhuni na diehi ua'ejöjo. Na na ua'ejöjo: Apajo. Ave vavaeni maja rueröhoho tugöhehego bogo bae'iröjo. Bogajo. Na bogo ëhioho ua'ejöjo rabëni na ë vavaenoho bae'i rovë'ëro. ²⁸ Ĕhuni bogo tugoho jöho ua'irögoro a'i ua'ejöjo: Apo jasi aji'e muoho röjëhijego aëro garomo uvarëjo: Jasi ihoho böröme höjo. Jasi ihoho böröme hö uanugoromo hejadeje ö'idöre uvavamu: Na mami'e nasi aji'e muoho röjëhijë'e jevajëjo. Röhu maho röjëhi'ejöjo aëro uvoruomoröhego: God nasi ihoho böröme höjo.

²⁹ Ĕhi uvavamu hegoroovo ae aho'obēhe bëhire riravarohuro a ioro'iorohuro uvareje: Varurëro anavohijajo. A ioro'iorohuro uvareje: O aneraëro Iesu jöe majahiromomo uvavohijajo. ³⁰ Ĕhi atoruomamu hegoroovo Iesuro uëvadeje: Ĕjö uvavamu hejarijoho bogo nasi jöënioho uvo'i jemesi jöëni uvade höjo. ³¹ Jaruvoho ave sa'are mu sisë vaeruomaje aribövioho God-ro mevëvo'irögoro ë'ajëjo. Jaruvoho ave sa'are mu sisë simano vaejaje aho God-ro ruahö'ö'irögoro ë'ajëjo. ³² Na sa'are jevajoho aehu banigojimevë'oho evare naro ae aho'obēhe rinëgo'iramu nasinö rueruomomo'ajëjo. ³³ Aehu hu banigojiomomo'iröhe jö

majëhijadoho huro uëromo ë'adeje: Aëro ëhi korosire banigojiomevo'iramu guomo'ejöjo. ³⁴ Ëhi uëvamu hegoro rue ariböviohuro uaruomadeje: Guomo'irane jö uövuanuoho röhu no hejë'e javuajëjo nosi jögoru surire adahoromo uövuumu: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho nosirire rovë'iroho hu bogo guomo'i ma-ioro'ioyemu hi'a'ajëjo. Ëhi jië'o ho ja diehi uöromo ë'anuejo: Aëro God-are A Maho na banigojiomevo'aruëjo. God-are A Maho ja diehi jië'e aëro javë'ëro ja guomo'i uvanuejo. ³⁵ Guomo'i uvanuejamu hegoro vo Iesuro uëvadeje: Ajoho naro majae ma-bunemu jemë'o hiromo ajivëvo'ejöjo. Jemë'o hiromo ajivëvego ajiro jijihorëjo ëhuro bogo ramoramovëvo'iröhe höjo. Ramoramore jijihë'o ho öroho sidövëvo'ajëjo. ³⁶ Ëhi jië'e jiaje aji naehu jemë'o hijajevaro evaro ajoho na mae uehorovevorëjo. Mae uehorovevë'o ho aji'e aribövie jëvo'ajëjo.

Jew rajo ariböviehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

Ëhi uënugoromo va'adeje. Va'oromo gurihirovoromo dirö'o göro hijadeje jaburo gajöëni. Ëhi'adeje. ³⁷ Urimo Iesuro Jew rajohu'o hiromo bëhi'e mu masije aho'obëhe jabesi nunire vaebe rovadeje. Röhu jabumëro hesi öriroho bogo maho uehorovareje. ³⁸ Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu maminö gö'e jajivadëhi ëhi jioröhego ëhuni Iesu bijönimareje. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo uvadeje:

Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e höjo.

Badare darugo'e mu hesi bëhoho rahuro avoho gavë'e höjo. Isaiah-ro ëhi jajivadeje ijonö jioröhego. Huhu jajivadëhi jaburo ëhi ë'oromo Iesu bogo ma uehorovareje. ³⁹ Iesu mae uehorovo'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvade hesi bëhoho Isaiah-ro ave jöhu'o surire uhunö'e jajivadeje. Jajivoromo uvadeje:

⁴⁰ God-ro uvajëjo: Naro jabesi nunoho tugohëhoromo uehoroho ijumëhë'e jevajëjo

ëhuro nunoho ramoramovëvoromo uehoroho bogojëvoröhego.

Uehoroho bogojëvego bogo huotorovoromo nasi öriroho bogo rovego naro bogo i'ovëvego bogo mae jëvoröhego.

⁴¹ Isaiah-hu ëhi jajivade hesi bëhoho huro uehore God-aro baeromo Iesuhu baeröhe ajoho garomo huhu vaeröhe jöho jövadeje. ⁴² Iae a ioro'ioroho Iesu bogo ma uehorovareje röhu a ioro'ioroho aho'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o iae hu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo röhu uvareje: Pharisee ömo'ö mohuro uö'a'aruëjo: Iesu mae

uehorovarujohuni God rajahijarue osaroho nadi ijoroho ruerë uõ'a'aruëromo ëhuni Pharisee juhuonëmiromo Iesu mae uehorovare jöho subivëhareje. ⁴³ Uvareje: God-hu no rajahui'iröhoho ëho ma-jianovo'i aehu no rajahuijaruoho iae mae höjo.

Iesuhu majëhijade jö bijönimë'ohuro sisëro va'iröhe jöhoje.

⁴⁴ Iae Iesuro ma-darugo'o uvadeje: Ae rahu na mae uehorovevë'oho bogo nasi öriroho gemu uehorovevo'i sa'are remö'öjade ahu'o mae uehorovarue höjo. ⁴⁵ Ae rahu na gevë'oho sa'are na remö'öjade ahu'o gavarue höjo. ⁴⁶ Naro sa'are rovë'ëro aho'o ajivëvaje höjo ëhuro ae rahu na mae uehorovevë'oho ë aribövioho bogo ramoramoroho raro-moröhego. ⁴⁷ O ae rahu nasi jö heromo bogo ejehë'oho na bogo jabesi jöho mevoromo sisëroho bamëvo'ejöjo. Sa'ae aho'o bogo sisëroho bamëvo'i maro bamëvo'i rovode höjo. ⁴⁸ Röhu na'o nasi jöhu'o bijönimë'oho sisëre va'iröhe bëhoho iae jiajëjo. Bëhoho ëho naehu majëhibe rovode jöho höjo. Hujeji ijo tugoho'i majaho rue'iramu ë jöho bijönimë'ëro ëhu'ëro sisëro va'a'aruëjo. ⁴⁹ Rabëni hesi bëhoho naehu majëhibe rovode jöho bogo nasi ëma jövo'i Vavue sa'are remö'öjadohuro jöho bojemijade höjo naro ëhuremu jövo'irodego. ⁵⁰ Röhu naro garomo uvaje höjo: God-hu bojemijade jö aehu ejahë'ohuro ëhuro ma-ioro'ioemu maro raromarue höjo. Ehu'ëro jië'ëro naehu jövaje jöho Vavuehu uevadëhi iae ëhi gemuoho höjo.

13

Iesuhu hesi ijorajo ömo'ömo jabesi höru hitahi u'ovëhade jöhoje.

¹ Iae God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho nërëhi jio hesi jiadeje. Nërëhi jio hesi jiamu Iesuro garomo uvadeje: Naehu sa'a nugo'i Vavu hesi örire va'irode majaho iae rovë'e höjo. Röhu hesi aribövi maho ave sa'are raromaruoho mami'e dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvobe rovadoho bogo vuonugo'i uehorovëvobe va'adeje ëhi ma-guomoröhego.

² Iae Satan-ro mami'e Simon Iscariot-are harihe Judas-are simanoho ijumahadeje huro Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhego. Ehi jië'ëro Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o raromoromo i harihe ue'ahareje. ³ Ie ue'ahoromo Iesuro garomo uvadeje: Vavuohuro daruge aho'obëhe nasi övoro bamehë'e höjo. Na God-arire jioromo rovodoho hesi örire vuonorö'ö va'ejöjo. ⁴ Hesi örire vuonorö'ö va'ejöromo Iesuro ie ijë'ëro ri'öromo döre niögoho jijöromo uhirovarue niögoho dë'ahore muohorovadeje. ⁵ Muohorovoromo

jovoho hevöre otehoromo aevoromo hesi ijarahojabesi hōroho eguehoromo muohorovade niōgoho baeromo hōroho uhijēhadeje. ⁶ Ēhi'obe va'oromo Simon Peter-hu hijajire rovadeje. Rovamu uavadeje: Bada na ja nasi hōrohu'o eguehonējo. ⁷ Eguehonējamu uavadeje: Naehu ōmaje hesi bēhoho jaruvoho ja bogo gavanuējo. U'emu ga'a'anuējo. ⁸ Ga'a'anuējamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Nasi hōroho bogo egueho'anuējo. Bogo mae bogajo. Bogajamu uavadeje: Naehu jasi hōru bogo eguahē'o'ho ijonōho ja bogo nasi ae gemuoho javo'ajējo. ⁹ Javo'ajējamu hegorovo Simon Peter-ro uavadeje: Ēhi jiē'e jiaje nadi hōremuoho egueho'i a'i ōvohu'o simanohu'o ēhu'o eguehējo. ¹⁰ Eguehējamu Iesuro uavadeje: Rabēni ōvoho simanoho eguahojōrajo. Bēhoho bogohōjo. Ae rahu jabesi sino haho'o jovo eguoromo u'o barējē'o'ho rōhu maho bogo eguoruomo'i jabesi hōrohemu eguonōvo'aruējo. Rōhu jemesi sisēho mami'e u'ovēhē'ēro mae jēvajējo. Mae jēvo'i sisēho jemesi ae gemu hesiriremu hōjo. ¹¹ Iesuhu ēhi uēvade hesi bēhoho huro garomo uvadeje: Judas-ro na bijōnegarue a jabesi ōvore bojēmi'ajējo. Ēhuni uēvadeje: Jemē mae jēvo'i sisēho jemesi ae gemu hesiriremu hōjo.

¹² Ēhi uēromo ijarahojabesi hōroho eguehonugoromo niōgu jijō bamadoho rōhu maho ba'amoromo va'o hesi rōhore hinugoromo uēvadeje: Naehu jemesi ōrire ōmode mu hesi bēhoho na jemē gavarujējo o bogajo. ¹³ Bēhoho iae na majēhi'iē'ajējo. Jemēro uevaruje hōjo: Tisajo o Badajo. Iae mae uevaruje hōjo na ēhi jevē'ego. ¹⁴ Na jemesi Bada'o Tisa'o jevajējo rōhu na bogo uvode hōjo: Bōviēro jevē'ēro hōroho bogo egueho'ejō uvo'i ma-eguehōde hōjo. Ēhuni jemē'o nadi bōvie javuajē uvo'i gōēro gōho huē baerovoromo hōroho eguahorovorējo. ¹⁵ Ēhesi bēhoho naro mu mae rōjēhijē'e jevajējo ēhuro naehu jemē ajēmijodēhi jemē'o ēhi huē baerovoromo ajamirovo'irarijego. ¹⁶ Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Mu aribōviahuro o anue jijiharue aribōviahuro jabesi a bōrōmoho bogo iosiramiro mo masije riravarue hōjo. ¹⁷ Ējōho mae jio'ego jemē iae gavarujējo. Ēhuni nadi na iosiremiromo uvorējo: No masijēro javuē'ēro aho bogo ajēmi'ejarē uvo'i ma-ajamirovorējo. Ēhi ē'ē'o'ho huē mae jēvo'ajējo.

¹⁸ Huē mae jēvo'ajē uēvaje jōho ēho bogo ae aho'obēhe jemesi jōho uēromo ē'ajējo. Jemē diehi jiē'e aribōvie baejēvodoho iae na gēvaje hōjo. Mami'e God-are surire jōho jajivoromo uvē'e hōjo: Na'o gemu mae i iajahuro huotorovoromo na'o muorovo'i nimade hōjo. Ēhi jiorōhego God-are surire jajivadēhi iae ēhi jiē'e mu sisēho jio'a'ajējo God-are

surire jöho bogo bejajëro jië'ëro. ¹⁹ Ëmu sisëho bogo vejö'oho jio'i u'emu jio'a'ajëjo. Röhu aviavejö'e uëvajëjo jemëro ga'irarijego ë mu sisëho rovego garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Nörö jiemu jiaje A Börömoho höjo. ²⁰ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Naehu rëmö'öjego rovarue aribövioho ae rahuhu ë aribövi rajëhiromo baejëvë'oho ëhuro na'o rajëhiromo baejeveruomaje höjo. O ae rahu na rajëhiromo baejëvë'oho ëhuro remö'öjamu rovode ahu'o rajahiruomaje höjo.

Judas-hu Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²¹ Ëhi uëromo hesi dë vövöbajo'ere huë vavaene böröme baejadeje. Huë vavaene böröme baeromo ma-sama'e majëhiromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jeme-sirire jiaje ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'anuëjo. ²² Ëhi uëvamu hegorovo hesi ijarahoho jaburo nuniro garoro garoro baeromo uvareje: Rahuare jöho uöromo ë'ajëjo. ²³ Röhu Iesuare ijaraje ae gemuëro Iesuare bëhi mare hijë'e jiadeje. Iesuro ë aho hesi dë vövöbajo'e aho'o rajahinövadeje. ²⁴ Ëaho Iesuare bëhire hijë'e jiamu Simon Peter-ro ë a hesi örire uvenëro uavadeje: Ua gavëjo: Rahuare jöho uöromo ë'anuëjo. ²⁵ Uöromo ë'anuëjamu ë ijarahohuro Iesu hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja rahuare jöe uöromo ë'anuëjo. ²⁶ Uöromo ë'anuëjamu Iesuro uavadeje: Naro ioho baeromo ijo bajo nemarire ba'amoromo ioromo ae gemu bojami'ejöjo. Bojamijego garomo uvonëjo: Iae ë ahuro ëhi sisë vaejevo'ajëjo. Ëhi uanugoromo ie gemu baeromo ba'amoromo ioromo Simon Iscariot-are harihoho Judas bojamijadeje. ²⁷ Bojamamu Judas-ro baeromo ijamu gavë'i Satan-ro ë a hesi dë vövöbajo'ere abuejadeje. Abuejamu Iesuro uavadeje: Jaehu vae'i ë'anue muoho ma-burëro va'oromo vaejëjo. ²⁸ Vaejëjamu hegorovo raromoromo i ijarue ariböviohuro bëhoho rabëni Iesuhu Judas ëhi uavajoho bogo avoho hejareje. ²⁹ Bogo avoho hel'irögoro a ioro'iorohuro uvareje: Judas-ro moni bahijaruoho muebejajego ëhuni nani Iesuro uaromo ë'ajëjo: Va'oromo söröëni ie imahuëjo. O va'oromo inömo rumo'e aribövioho monioho gö suvuorëmijëjo. Ëhuni uaromo ë'ajëjo. ³⁰ Röhu Judas-ro Iesuhu bojamijade ioho baeromo ma-burëro höröromo ramoramore va'adeje.

Göehu gö rajahirovo'iröhe jö i'ohoje.

³¹ Judas va'amu gagorovo Iesuro uëvadeje: Avevejö'oho God-are A Ma nasi aji'e muoho røjëhijë'e höjo. God-ro daruge bojemijë'ëro hesi aji'e muohu'o røjëhijë'e je-vajëjo. ³² Naro God-are ajoho ae røjëhi'iramu evare God-ro hesi A Ma nasi ihoho banigojiomeho'ajëjo. Hu ma-burëro iae ëhi ë'ië'ajëjo. ³³ Nasi harihu ömo'ömohumë na jemë'oho majae ma-bunemu hi'ejöjo. Hiromo va'iramu na-hevo'arujëjo. Röhu Jew rajo masijo mami'e uëvodëhi jemë'o ëhi uë'ië'ajëjo: Naehu va'irodire jemë ë ö'irarijoho bogo eni jëvajëjo. ³⁴ Röhu jögoru i'e bojëmi'ië'ajëjo. Göëro göho rajahirovorëjo. Naehu jemë rajëhibe rovodëhi jemë'o ëhi gemuoho ë'orëjo. ³⁵ Jemë rajahirovë'oho ëhuro ae aho'obëhe gëromo uvoruomö'ajëjo: Jemë nöruare ijore ijore jijiharuje aribövie jëvajëjo.

Peter-hu Iesu gavajoho subivëho'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³⁶ Ëhi uëvamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada röhu ja dinö'e va'onëjo. Dinö'e va'onëjamu uavadeje: Naehu va'irodire avevejö'e ë ö'iranoho bogo eni javajëjo. U'emu ö'a'anuëjo. ³⁷ Ö'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Bada röhu avevejö'e naehu jasi ijore ö'ë'oho rabëro bogo eni jëvajëjo. Naehu ajamiromo jani guomevë'oho iae mae höjo. ³⁸ Iae mae höjamu Iesuro uavadeje: Peter jero uvanuëjo: Naro nöörö ajamiromo guomorovo'ejöjo. Röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Kökörökoho bogo uvë'e jero majae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

14

Vavu hesirire va'arue öroho Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Nadi nurunurumoromo uehore gö gö bae'i a'i God-are öroho mae uehorovoromo nasi örohu'o ëhu'o mae uehorovorëjo. ² Ëhesi bëhoho nasi Vavu hesi osare röhoho aho'obëhe jio'amajëjo. Ehuni na ë va'oromo jemëhu raromo'irarije röhoho avohëho'ejöjo. Naehu jövaje jöho bogo maehu jio'ibejajo bogo uë'ibejöjo. ³ Va'oromo jemesi röhoho avohëhonugoromo vuonorö'ö rueromo söjëvoromo nasirëro va'ejöjo ëhuro naehu hijajire jemë'o ë raromo'irarijego. ⁴ Naehu va'oromo hi'irode öroho jemë iae gavaruje höjo. ⁵ Gavaruje höjamu Thomas-ro uavadeje: Bada jero ëhi uövuanuëjo röhu jaehu dinö'e va'o hi'iranoho no bogo gavaruëjo. Ëhi jië'oho ja diehi'oromo uövuanuëjo: Öroho iae gavaruje höjo. ⁶ Gavaruje höjamu Iesuro uavadeje: Mare va'irarije öroho na jëvajëjo. Jö ma ga'irarije öroho na

jevajëjo. Darugo bae'irarije öroho na jevajëjo. Vavuohu'o gemu mae jëvojöro nëgë'iroho öroho na gemu jevajëjo. ⁷ Jemë na gevë'e jëvë'ëro nasi Vavuohu'o ga'a'arujëjo. Jaruvoho aevoromo jemë ë A hesi bëhoho uehore baeromo gabe va'a'arujëjo.

⁸ Gabe va'a'arujëjamu Philip-ro uavadeje: Vavuoho røjahuijego no gavarëjo. Gavë'oho ëhuro no mae javuo'ajëjo.

⁹ Mae javuo'ajëjamu uavadeje: Philip na majae ëgobövie jemë'o hijë'e jevajëjo. Ëhu'oho ja diehi'oromo bogo avoho gevanuëjo. Ae rahu na gevë'oho nasi Vavuohu'o garuomaje höjo. Ëhu'oho ja diehi'oromo uevanuëjo: Vavuoho røjahuijego no gavarëjo. ¹⁰ Ja diehi'oromo bogo uehorovoromo uvanuëjo: Nöröro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nörüare dë vövöbajo'ere jiajëjo. Naehu jemë uëvaje jöho bogo nasi ëma uehorovoromo uë'i a'i Vavue nasi dë vövöbajo'ere hijajohuro huro hesi muoho nasi dë vövöbajo'ere vaejego na vaejaje höjo. ¹¹ Na uëvode höjo: Naro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nasi dë vövöbajo'ere jiajëjo. Ëjöho heromo uvorëjo: Iae mae-ëjo. O jemë uvë'oho: Nörüare jöho bogo eni hö uvë'oho naehu vaejaje mu masijoho uehorovoromo uvorëjo: Nörüare jöho mae höjo. ¹² Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu na mae uehorovevë'oho naehu vaejajëhi jië'e darugo'e muoho vae'a'arujëjo. Röhu naehu vaejaje darugo'e muoho ma-jianovajoho u'emu jemëro darugo'e mu masijo maho vae'a'arujëjo rabëni naro Vavu hesi örire va'iramu. ¹³ O jemë rabe rabe Vavuoho nasi ihore ua gavë'oho naro ëhi vaejëho'ejöjo ëhuro Harihu nasi muoho garomo uvo'irarijego: Vavuoho böröme höjo. ¹⁴ No nörüare aribövie javuajë uvoromo rabe rabe ue gevë'oho iae na vaejëho'ejöjo.

God-hu hesi Aru'aho mëmi'iröhe jö Iesuhu jövodohoje.

¹⁵ Jemë na rajehijë'ohuro nasi jögoroho ejeho'arujëjo. ¹⁶ Ejeho'iramu naro Vavuoho ua'iramu Ajëminövo'iröhe A göho bojëmi'ajëjo huro rueromo jemë'o ma-ioro'ioemu hi'iröhego. ¹⁷ Ajëminövo'iröhe Aho iae jö maemu barovaje Aru'ahoho höjo. Sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ë Aru'ahoho bogo uehorovoromo simanoho bogo avoho gavaruëro jië'ëro ëhuni bae'iröhoho bogo eni jëvajëjo. A'i jemëro hu avoho gavaruje höjo. Avevejö'e hu jemë'o hijajoho u'emu jemesi dëre abo hibe va'a'ajëjo. Iae ëhuni jemë gavaruje höjo.

¹⁸ Naro jemë rëmo va'iramu jemë bogo sivuoho öbioho raromanovo'arujëjo. A'iro na vuonorö'öromo jemesirire rue'ejöjo. ¹⁹ Majae ma-bunemu barë'iramu sa'arohemu

uehorovarue ariböviohuro bogo geruomo'ajëjo. Röhu jemëro iae ge'a'arujëjo. Na hiemu hijajohuro ëhuro jemë'o daruge baeromo raromo'arujëjo. ²⁰ Ëho majaho rue'iramu jemë garomo uvo'a'arujëjo: Nörö hesi Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i no nöruare dë vövöbajo'ere javuo'i nörö nosi dë vövöbajo'ere jiajëjo.

²¹ Ae rahu nasi jögoru baeromo ejehë'o ho ëhi jië'e ariböviohuro rajehiruomaje hōjo. Rajehijë'o ho nasi Vavuohuro jabumë rajëhi'ajëjo. Rajëhi'iramu na'o ë aribövioho rajëhiromo va'orahoro röjahirovo'ejöjo geruomoröhego. ²² Ëhi uëvamu Judas-ro bogo Judas Iscariot a'i Judas göhuro Iesu uavadeje: Bada ja diehi'oromo nosi örire gemu jasi arijo'arije röjahirovo'i sa'arohemu uehorovarue aribövi jabesi öriroho bogo röjahirovo'ië'anuëjo. ²³ Bogo röjahirovo'ië'anuëjamu uavadeje: Ae rahu na rajehijë'o ho ë ariböviohuro nasi jōho ejehoruomo'ajëjo. Ejeh'o'iramu nasi Vavuohuro jabumë rajëhiromo hu'o na'o ö'oromo jabu'o gemu mae ari'ëjarëjo. ²⁴ O ae rahu bogo rajehijë'o ho nasi jōho bogo ejehoruomaje hōjo. Jemë hejaruje jōho bogo nasirehu jio'i a'i Vavuehu remö'öjamu rovode a hesi jōho hōjo.

²⁵ Na jemë'o hijë'i ë jōho majëhijë'e jevajëjo. ²⁶ O Vavuohuro jemë Ajëminövo'iröhe Aho ë hesi bëhoho Vavu hesi Aru'ahoho nasi ihore nugö'ö'iramu huro jemë bövioho bise'o ho röjëhiromo simanoho huotovëho'iramu naehu majëhijode jōho uehorovo barë'arujëjo.

²⁷ Nasi huë maho jemesi örire bojëmijajëjo rëmo va'ië'ëro. Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu huë ma bojëmijaruëhioho na bogo ëhioho bojëmi'i uhohu'o bojëmijajëjo. Nadi nurunurumoromo juhuonivorëjo. ²⁸ Mami'e jemë hejarije hōjo naro uëvamu: Na va'ejöjo. Röhu na vuonorö'öromo jemesirire rue'ejöjo. Jemë na avoho rajëhi'ibëjarijëjo nasi Vavu hesirire va'irode jōho heromo nimoroho'ibëjarijëjo Vavuehu na iosiremiromo börömo jiajohuni. ²⁹ Avevejö'o ho ë muoho bogo vaejë'e röhu urimo na ma-majëhijë'e jevajëjo ëhi'ego garomo evare mae uehorovo'irarijego. ³⁰ Röhu na bogo majae ëgo'o ho jemë jōho majëhi'ejöjo ave sa'are Sisë A Börömoho rue'ego ëhunivo. Röhu hu bogo nasi bövioho jië'ëro hu jōho bogohōjo. ³¹ Röhu na nege sa'ae aho'o jaburo garomo uvoruomoröhego: Nöröro Vavuho iae rajahiromo Vavuehu jō bojämijadëhi nöröro ëhi ë'aje hōjo. Ahia mino'ëjo. Ri'öhego no va'arëjo.

15

Iesu grape bajo rae'amaje ö'i mae jiaje uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo ho jö viture uhu'e uëvadeje: Grape bajo rae avohaje ö'oho na jevajëjo. Ö'i muebejaje aho nasi Vavuho höjo. ² Na'o bimuvaruje aribövioho ëho ö'i ado sirino'oho jio'amajëjo. Ö'i muebejaje ahuro garöhe di adoho bajoho bogo rae'amamu gavë'oho duvatore tarivoromo ruruhö'öjaje höjo. O garöhe di adoho bajoho raejamu gavë'oho iogororomo sirino sirino harihu sahoril'amë'oho tarivo ruruhö'ö'i mahemu nugaje höjo ëhuro ë adohuro bajoho rae avohoröhego. ³ Röhu naehu majëhijode jöho ejehë'ëro ëhuro jemë adonö'e mami'e iogorëvë'e höjo. ⁴ Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromo raromarujoho ëhi raromorëjo. O naro jemë'o gemuore bimuvoromo hijajoho ëhi hi'ejöjo. Jemëhu na'o bogo gemuore bimuvoromo raromë'oho bogo rae avoho hesi jëvajëjo. Ö'i adehu aho najore bogo bimuvë'ëro sisërëromo bajo bogo ma raeajjëhi ëhi jëvo'ajëjo.

⁵ Ö'i bëhoho na jevo'i jemë ado sirino'oho jëvajëjo. Ae rahu na'o gemuore bimuvoromo raromo'i naehu jemë'o gemuore bimuvoromo hijë'ohuro ëhuro rae avoho'arujëjo. O na'o gemuore bogo bimuvë'oho i'o mu'o vaejë'oho bogo mae bogo eni jëvo'ajëjo. ⁶ Ae rahu na'o bogo gemuore bimuvoromo raromë'oho ado suaromo ruruhö'öjago sisërëajjëhi ëhi jëvo'ajëjo. Ehi jië'e adoho gagovoromo vënire huego ravo'amaje höjo. ⁷ Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromo raromë'oho o nasi jö jemesi dë vövöbajo'ere jië'oho ëhuro jemë rabe rabe God ua ga'i nögë'oho uarëjo. Ua gavë'oho iae bae'a'arujëjo. ⁸ Jemë bajo rae avohë'ohuro ëhuro nasi Vavu hesi ihoho döro jiaje höjo. O bajo rae avohë'ohuro ëhuro nasi ijore ijore jiiharuje aribövi mae jëvo'ajëjo. ⁹ Iae Vavuehu na rajehijadëhi naro ëhi jemë rajëhijë'e jevajëjo. Naro ëhi rajëhijë'e jevaje ëhuni na'o gemu mae ëhi raromorego na rajëhiemu rajëhinövo'iröjo. ¹⁰ Jemëhu nasi jögoru ejehë'oho ëhuro na'o gemu mae raromo'iramu ëhuro na rajëhinövo'ejöjo. Naehu nasi Vavu hesi jögoru ejahë'ëro hu'o hijego huhu rajehijajëhi jemëro ëhi na'o raromo'iramu rajëhinövo'ejöjo.

¹¹ Naehu jö ëhi jövaje hesi bëhoho naehu nimorohajëhi jemë'o na'o gemu mae nimoroho'irarijago bogo bisemuoho nimoroho'i nimoroho avoho'irarijago. ¹² Ave jögoroho naro bojëmi'ië'ajëjo. Naehu jemë dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajëhi jemëro göëro göho ëhi uehorovëvorëjo.

¹³ Göehu gö də vövöbajo'ere uehorovëvarue mu börömoho aviëhi höjo nosi aganoho ajëmi'i vuovorovo'ejarëjo. Mu ioro'ioroho ma-jianovajëjo. ¹⁴ Nasi jögoru ejehë'oho jemë nasi agane jëvaje höjo. ¹⁵ Urimoho na bogo aganoho uë'i a'i uënövode höjo: Nasi mu vaejaruje aribövie jëvajëjo. Ae gö jabesi mu vaejarue ariböviohuro jabesi masijehu vaejarue mu hesi bëhoho bogo garuomaje höjo. Ëhuni avevejö'oho na bogo nasi mu vaejaruje aribövioho uë'i a'i agane uëvajëjo ë hesi bëhoho nasi Vavuehu rabe rabe uevamu hejode jöho naro röjëhijamu jemë gavë'ego. ¹⁶ Jemë na bogo baejevo'i a'i naro jemë baejövode höjo. Baejëvoromo muro bamëvode höjo jemëro va'oromo ioro'ioemu jioröhe bajoho rae avoho'irarijego. Ëhi jië'e bajo rae avohë'oho ëhuro jemëhu Vavu hesi örire rabe rabe nasi ihore ua gavë'oho iae huro bojëmi'ajëjo. ¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro ave jögoroho naro bojëmijajëjo. Göëro göho də vövöbajo'e aho'o uehorovëvorëjo.

Sa'are mu sisë uehorovoruomaje ariböviehu Iesuarue aribövi nu huodaguo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁸ Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu jemë nu huodëgaruoho uvorëjo: Urimo ëhi jië'e ariböviohuro nörö nue huodivoruomade höjo. ¹⁹ Jemë'o sa'arohemu uehorovarue aribövie jëvo'ibejajo ë ariböviohuro uvoruomo'ibejajo: Jemë nosi aribövie gemuoho jëvajëromo rajëhi'ibejarëjo. A'i jemë sa'arohemu uehorovarijoho naro baejövode höjo nasinö jëvoröhego. Baejëvë'ego jemë bogo jabu'oho havoromo ave sa'a hesirohemuoho uehorovarue höjo. Ëhuni ë ariböviohuro jemë nue huodëgarue höjo. ²⁰ Jemë'o uehorovohëjo. Naro mami'e uëvode höjo: Mu ariböviohuro jabesi a masijoho bogo iosirëmiromo masijoho riravarue höjo. Ëjö hesi bëhoho jemesi börömoho na sisë vaejevë'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'o jaburo mu vaejaruje aribövioho jemë'o sisë vaejëvo'aruëjo. O nasi jö ejehë'oho jemesi jöhu'o ejëho'aruëjo. ²¹ Jemëro nasi ihoho baejë'ego ëhuni ëho jaburo jemesi örire ëhi sisë vaejëvoruomo'ajëjo rabëni hesi bëhoho sa'are na remö'öjade aho jabumë bogo gavaruëro jië'ëro. ²² Na bogo sa'aroho rueromo jöho jabesi öriroho majëhi'ibejöjo jabesi jö sisëho bogojio'ibejajo. Röhu nasi jöho majëhijamu hejare höjo. Hejë'ëro bogo uö'a'aruëjo: Noehu mu sisë vaejaroho bogo gavë'e ëma ë'are höjo. ²³ Na nu huodegë'oho nasi Vavuohu'o nue huodivoruomaje höjo. ²⁴ Ae göehu bogo vaejarue ëhi jië'e darugo'e mu masijoho naro jabesi nunire vaenövode höjo. Jabesi nuniroho ëhi jië'e muoho bogo vae'ibejöjo ëhuro

jabesi jö sisëho bogojio'ibejajo. O avevejö'oho jabumë nasi muoho iae gavare höjo röhu na'o nasi Vavuohu'o nue huodaguoruomaje höjo. ²⁵ Jabuhu nu huodaguarue hesi bëhoho urimë'i jabesi jögoru surire jajivoromo uvë'e höjo: Na sisëho bogo ömë'e jabumë ëma nue huodegare höjo. Röhu nue huodego'iröhe jö jajivadëhi ëhi nue huodegarue höjo God-are jöho bogo bejajëro jië'ëro.

²⁶ Röhu jemë Ajëminövo'iröhe Aho jö maemu barovaje Aru'ahohuro jië'ëro Vavuohu'o gemu mae hijaje höjo. Ëhi hijajëro jië'ëro naro nugö'ö'iramu Vavu hesirire jioromo jemesi örire ruvebi'ajëjo. Ruvebiromo nasi jöho huruoho majëhi'ajëjo. ²⁷ O jemë'o nasi jöho huruoho majëhi'arujëjo aevo'i na'o raromobe rovë'ëro jëvë'ëro.

16

¹ Ëjöho naro uëvajëjo jemë mae uehorovevarujoho vuonugojöëni. ² Jew rajehu God rajahijarue osare osare jemëhu gagovoromo God rajahijarujoho aëro ahëvoruomö'ajëjo. O majae ijonö aehu jemë muo'amëvë'iroho uvoruomö'ajëjo: Noehu Iesuarë aribövi muo'amaruoho ëho God-are mue vaejaruëjo. ³ Ëhi jië'e huë vavaeni'e muoho jemesi örire vaejëvo'aruëjo ë hesi bëhoho Vavuohu'o na'o bogo gövuaruëro jië'ëro. ⁴ Röhu naro ë jöho uëvajëjo ëhuro naehu ëhi uëvode huë vavaeni majaho rovego jemëro uehorovoromo uvo'irarijego: Nöröro uövuade höjo: Ëhi jië'e mu sisëho rue'a'ajëjo.

God-are Aru'ahuhu mu vaejaje jö Iesuhu jövadohoje.

Ëhi jië'e jöho na bogo aevo'ioho uëvode hesi bëhoho na urimë'i jemë'o hibe juvoromo ëhuni bogo uëvode höjo. ⁵ Röhu avevejö'oho na jemë'oho bogo hi'i a'i na remö'öjamu sa'are rovode a hesi örire vuonorö'ö val'ie'ajëjo. Jemë bogo ae gemu vadu'oho uevarujëjo: Ja dinö'e val'ie'anuëjo. ⁶ Röhu na va'i uëvodohuni ëhuni jemë sisë maro vavaenimarujëjo. ⁷ Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Na bogo va'ibejöjo bisemu sisë jëvo'ibejajo. O na va'ë'ohuro ëhuro maho jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho na bogo va'ibejöjo ëhuro God-are Aru'ahuhu Ajëminövo'iröhoho jemesi öriroho bogo rue'ibejajo. O va'ë'oho ëhuro naro Aru'ahoho jemëni nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. ⁸ Aru'ahohuro rueromo sama'e röjëhi'a'ajëjo ae aho'o ga'irarijego sa'arohemu uehorovarue aribövioho jaburo mu sisë hesi öroho mu ma hesi öroho sisë mevëho'iröhe hesi öroho bogo avoho uehorovoruumëgo. ⁹ Mu sisë hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho jabumë nasi öriroho bogo maho uehorovevoruumëje höjo.

¹⁰ Mu ma hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho naro Vavu hesi örire maro va'iramu ijönöho bogo ge'a'arujëjo. ¹¹ Sisë mevëho'iröhe hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho ave sa'are Sisë A Börömo hesi muoho mami'e mevamu bejë'e höjo.

¹² Naehu jemë jöe aho'obëhe majëhi'irodoho avevejö'e simanore uehorovo'irarijoho jemë bogo eni jëvajëjo. ¹³ Iae ëhi höjo röhu jö mae barovaje Aru'ahohuro rovë'iroho huro mu ma hesi öroho röjëhi barë'ajëjo. Hu bogo hesi ëma uehorovoromo jöho jövo'i a'iro jöe rabe rabe hejë'oho ëho jövoromo röhu u'emu jioröhe mu jöho huruoho majëhi'ajëjo. ¹⁴ Naro jöe jövo'iramu Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë huruoho majëhi'iramu ëhuro nasi ihoho döro jio'a'ajëjo. ¹⁵ Vavuehu jövaje jöho aho'o nasirohu'o gemuoho höjo. Iae ëhuni na uëvajëjo: Naro God-are jöe jövo'iramu Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë majëhi'ajëjo.

Iesuaire ariböviehu huë vavaeni baeromo barëjego huë mae bae'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁶ Majae ma-bunemu barë'iramu jemë na bogo ge'a'arujëjo. Bogo geromo röhu va'o majae ma-bunemu barë'iramu evare röhu maho ge'a'arujëjo. ¹⁷ Ge'a'arujëjamu hegorovo hesi ijorajo ioro'iorohuro uarovareje: Iesuro no uövuajëjo: Majae ma-bunemu barë'iramu bogo geromo röhu majae ma-bunemu barë'iramu ge'a'arujëjo. Hu diehi uöromo jövajëjo. O uövuajëjo: Na bogo ge'irarije hesi bëhoho na Vavu hesi örire valië'ajëjo. Ehu'o hu diehi uöromo ë'ajëjo. ¹⁸ Majae ma-bunemu uvaje jö bëhoho rabe höjo. Hu rabu jö jövajoho no dadivavuajëjo. ¹⁹ Ehi uarovamu Iesuro garomo uvadeje: Arue aribövioho ue ge'i nimaruëromo uëvadeje: Na uëvajëjo: Majae ma-bunemu barë'iramu bogo ge'a'arujëjo. Bogo geromo röhu va'o majae ma-bunemu barë'iramu röhu maho ge'a'arujëjo. Na jemë ë jö hesi bëhoho naho'i atarujëjo. ²⁰ Ave jöho na jö mae uëlië'ajëjo. Jemë sisë maro nierusuburu'e bamo'arujëjo. A'i ave sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro nimoroho avoho'aruëjo. Jemë huë vavaene bae'a'arujëjo röhu huë vavaeni bae'irarijoho barëromo dë mae jëvo'iramu nimoroho'arujëjo. ²¹ Magonahehu raho'lië'iroho hejaje höjo vi'ehimavego huë vavaene baejaje höjo. Huë vavaene baeromo harihoho rahonugoromo uvaje höjo: Iae harihoho mabëhe baejë'e jevajëromo nimorohaje höjo. Nimorohago ëhuro hesi vi'ehoho rumonimaje höjo. ²² Magonahehu huë vavaeni rumonimajëhi jemë'o huë vavaeni baejarujoho ëhi rumonimo'arujëjo. Avevejö'oho jemë nasi jöëni huë

vavaene baejarujëjo. Huë vavaeni baejarujoho u'emu naro röhu maho ro gë'iramu nimoroho'arujëjo. Jemëhu nimoroho'irarijoho aho bogo ahëvo hesi höjo.

²³ Ëmajaho rue'iramu jemë bogo nasi öriroho ue ge'a'arujëjo naro ajëmijöro. Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë rabe nëgamu Vavuoho nasi ihore ua gavë'oho hu iae ajëmi'ajëjo. ²⁴ Urimoho nasi ihoroho bogo uabe rovarijoho röhu aevoromo nasi ihoro ua ganövorëjo. Ëhi jië'oho jemë ua ga'irarijoho iae baeromo nimoroho avoho'arujëjo.

Sa'are mu sisë uehorovoromaje aribövi jabesi mu sisë Iesuhu ruahö'öjëho'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²⁵ Na uhu'e jöe gö gö jövoromo ehuro nasi jöho majëhijajëjo. Röhu ijonö majaho rue'iramu evare uhu'oho bogo majëhi'i Vavu hesi jöho ma-sama'e majëhi'ejöjo. ²⁶ Ëho majaho rue'iramu jemë Vavuoho nasi ihore ua ganövo'arujëjo huro ajëmi'iröhego. Ua ga'irarijoho na bogo uëvajëjo: Naro jemesi jöëni hu ua ga'ejöjo ²⁷ rabëni hesi bëhoho Vavuohuro iae hesi dë vövöbajo'e aho'o jemë uehorovëvajëro jië'ëro. Ëhuni jemesi jöëniho na bogo ua ga'i jemesi ua ganövo'arujëjo. Vavuehu jemë uehorovëvaje hesi bëhoho jemëro na rajehi-romo mae uehorovoromo uvaruje höjo: Nörö Vavu hesirire jioromo rovade höjo. ²⁸ Iae mae-ëjo. Iae na Vavu hesirire rovë'ëro ave sa'are hijajëjo. Hijajëro ave sa'aho nugo'i Vavu hesi örire vuonorö'ö val'ie'ajëjo.

²⁹ Val'ie'ajëjamu hesi ijarajoho jaburo uavareje: Asë'e avevejö'oho ja bogo uhu'oho jövo'i ma-sama'e jövanuëjo. ³⁰ Avevejö'oho no garomo uvaruëjo: Ja bövie bise'e ga barëjë'e javajëjo. Ja bogo ae gö uö gövuanue höjo: Jö rabe ue ge'i nëgajëjo. Uö gö'irane bëhoho bogohöjo jero mami'e gövuë'ëro. Ëhuni no mae uehorovoromo uvaruëjo: Ja God-arire jioromo rovane höjo. ³¹ Rovane höjamu Iesuro uëvadeje: Na jemë jaruvoho mae uehorovarujëjo. ³² Majae ijonöho majae ma-bunemu jio'iramu jemëro na remö'ö barëromo jemesi osare osare huruomo val'iramu sivue jevo'ajëjo. Röhu na bogo sivuoho jevo'i Vavuoho na'o jiaje höjo. ³³ Ëjöho na majëhijajëjo ehuro jemë heromo nasi ae gemuohuro jëvë'ëro juhuonoho bogojëvo'i huë mae jëvo'iröhego. Sa'are jiaje mu sisëro jië'ëro ehuro sa'are raromoromo huë vavaene bae'a'arujëjo. Ëhi höjo röhu naro mu sisëho ruahö'öjë'e jevaje ehuni biririvorëjo.

17

God-hu Iesuare aribövi ajëmiröhego Iesuhu ëninamade jöhoje.

¹ Iesuro hesi aribövioho ëhi uënegoromo ö'idöre sioro-horomo uavadeje: Apajo. Majaho rovë'e höjo. Na jasi Harihe jevaje nasi ihoho döro banigojiomehonego naro jasi ihohu'o döro banigojiomaho'iröjo. ² Jero jöho bojemijane höjo naro döro namiromo ae aho'obëhe muebejëvo'irodego. Muebejëvoromo ëhuro jaehu bojemijane aribövioho naro darugoho bojëmego jaburo ma-ioro'ioremu maro raromo'iröhego. ³ Aehu ma-ioro'ioremu maro raromarue hesi bëhoho ëho God ja gavarue höjo ja gemu maho javego. O jaehu remö'öjamu ave sa'are rovode aho Iesu Keriso na gevarue höjo. Ma-ioro'ioremu maro raromarue hesi bëhoho iae ëhi höjo. ⁴ Naro ave sa'are hiromo jaehu bojemane muoho vae barëromo ëhuro jasi ihoho döro banigojiomë'e jevajëjo. ⁵ Röhu Apo avevejö'e na ja'o hijajoho jero nasi ihoho döro banigojiomehonëjo. Urime sa'a bövi bise'o bogo bamanevare evare naro ja'o hijamu nasi ihoho dö maro jiade höjo. Ëhi jië'e ihe gemuoho bojëmego na bae'iröjo.

⁶ Ave sa'a hesirohemu uehorovarue aribövioho God jero a ioro'ioroho baejëvoromo nasi örire bojemamu baejëvode höjo. Baejëvoromo ja diehi jië'e ae javajoho naro röjëhijode höjo. Jabumë jasinö jiaroho jero na bojemamu baejëvode höjo. Baejëvamu jabumë jasi jöho ejahë'e höjo. ⁷ Ejahë'ëro avevejö'oho jaburo garomo uvarue höjo: Jaehu bojemijane jöho muoho bövioho bise'oho jasi örire jioromo rovë'e höjo. ⁸ Jabuhu ëhi uvarue hesi bëhoho jaehu röjëhijane jöho naro jabesi örire röjëhijë'e jevajëjo. Röjëhijamu heromo baejare höjo. Baejë'ëro garomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Nörö jasi örire jioromo rovade höjo. Ëhi uvoromo mae uehorovoromo uvarue höjo: God jero nörö ave sa'are nugö'öjane höjo.

⁹ Na jabumëni ëninamijajëjo. Na bogo uavajëjo jero sa'arohemu uehorovarue aribövioho ajëmi'i a'i jaehu bojemane aribövioho ajëmi'iranego jasinö jëvë'ëro. ¹⁰ Ae bövie bise'e na'o jiaruoho jasirohu'o jioruomajëjo. O ae bövie bise'e ja'o jiaruoho nasirohu'o jioruomajëjo. Nasi iho börömohe jabumëro ae ma-va'orahoro röjëhijë'e höjo. ¹¹ Na jasire ö'ië'ajëjo. Ave sa'aroho bogo ëgo'oho hi'i a'i jabumë ave sa'are ëhi raromonövo'aruëjo. Sa'are raromo hesi jioruomë'e jiaje ehuni Apo maemu javajoho jero jasi darugohuro avoho muebejëvonëjo. Ëdarugoho jero na bojemane höjo. Ëdarugo gemuhuro jabumë muebejëvego ëhuro ja'o

na'o ma-gemu jiaruëhi jabu'o ëhi ma-gemu jioruomoröhe hõjo. ¹² Naro jabu'o hijodevare jaehu bojemijane darugohuro ëhuro avoho muebejëvonövode hõjo rireromëvojöëni. Muebejëvoromo nasi gurutore rëmamu aho sisëroho bogo va'ë'e hõjo. Sisëro va'iröhe ahuremu sisëro va'ë'e hõjo jasi surire jö jiajëhi ëhi jioröhego. ¹³ Aviavejë'e naro jasi örire ö'ië'ajëjo. Röhu naro ave sa'are hiromo ave jöho jasi örire uavajëjo ëhuro naehu nimorohajëhi jabu'o ëhi nimoroho avoho'iröhego. ¹⁴ Naro jasi jöho jabesi örire røjëhijamu baeruomë'e hõjo. Baeruomamu sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro jabesi örire nue huodëgoruomë'e hõjo. Rabëni hesi bëhoho naehu bogo sa'arohemu uehorovajëhiöho ëhiöho nasi aribövioho jabu'o bogo sa'arohemuohu uehorovaruego ëhuni nue huodëgë'e hõjo. ¹⁵ Röhu na bogo ëninamiromo uavajëjo: Sö va'ego ave sa'aroho bogo raromol'irarëjo. A'i naro uavajëjo: Avoho muebejëvego A Sisëho bogo baejëvo'irajo. ¹⁶ Naehu sa'arohemu bogo uehorovajëhiöho ëhiöho jabu'o sa'arohemuohu bogo uehorovarue hõjo. ¹⁷ Jero jabumë baejëvego jö mahemu ejahoromo ëhuro jasi aribövieu jio'amo'irajo. Jö mahemu uavaje ë hesi bëhoho aviëhi hõjo. Jaehu jövanue jöho hõjo. ¹⁸ Jaehu na sa'are remö'öjanëhi ëhi naro jabumë rëmö'öjë'e jevajëjo sa'are ariböviohu'o raromoromo mue vaeröhego. ¹⁹ Rëmö'öjë'ëro jabesi jöëni uehorovoromo naro nasi arijo'arije jasi örire bojamirovajëjo naro jabumë ajëmijego ëhuro jabu'o jasi gemu jioruomoröhego.

²⁰ Na'o raromarue aribövi jabesi jöëni ëhi ëninamijajëjo. Bogo jabesi jöëniöho gemu uehorovo'i u'emu nasi jö majëhijego heromo na mae uehorovevo'iröhe aribövi jabesi jöhu'o uehorovajëjo. ²¹ Uehorovoromo ëninamijajëjo ëhuro jabumë ae aho'obëhe ma-gemu jioröhego. Apajo. Na negajëjo jaehu na'o bimuvo'i naehu ja'o bimuvajëhi jaburo ëhi no'o gemuoro bimuvoröhego. Bimuvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ëho garomo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nörö nugö'öjamu sa'are rovade hõjo. ²² Jaehu nasi iho banigojiomoromo aji bojemijanëhi naro ëhi jië'e ajoho bojëmë'e jevajëjo ëhuro ja'o na'o ma-gemu javuajëhi jabu'o ëhi ma-gemu jioruomoröhego. ²³ Naehu jabu'o bimuvo'i jaehu na'o bimuvanëhi ëhi jabu'o bimuvoromo ma-gemu jëvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ëho garomo uvoruomoröhego: God-ro nörö nugö'öjamu rovade hõjo. O God-hu nörö rajahijadëhi huro hesi ariböviohu'o ëhi rajëhijaje hõjo.

²⁴ Apajo. Na negajëjo jaehu bojemijane ariböviohuro nasinö ö'oromo na'o gemu mae raromoruomoröhego. Raro-

moromo nasi aji maho garuomoröhego. Ēajoho jero na bojemanē hōjo rabēni mami gō'e sa'a bōvi bise'o bogo bamanevare evare jaehu na rajehinōvanohuni. ²⁵ O Apo ja mu maemu vaejanue ae javajējo. Sa'arohemu uehorovarue aribōvioho ja bogo gavarue hōjo. A'i naro iae ja gavaje hōjo. O ave nasi aribōviohuro iae garomo uvoruomaje hōjo: Jero nōrō nugō'ōjamu rovade hōjo. ²⁶ Ja diehi jiē'e ae javajoho naro nasi aribōvioho rōjēhi jē'e jevajējo. Iae na ēhi rōjēhinōvo'ejōjo ēhuro jaehu na rajehijanuēhi jaburo ēhi gōēro gōho rajahirovego naro jabu'o gemu mae juvo'irodēro.

18

Judas-hu Iesu bijōnimarue aribōvi ajēmiromo Iesu jabesi ōvore bojēmade jōhoje.

¹ Iesuro ēhi ēninaminugoromo hesi ijarahō ōmo'ōmohu'o gemu mae va'adeje. Va'oromo Kidron dodure abueromo iōjiomoromo aehu ijo bivare ōri ari'ere ē va'o raro-mareje. ² Rōhu Iesuni hiruēmade aho Judas ē ōri ari'oho iae gavadeje mami'e Iesuro hesi ijarahoho jabu'o ē ro hinōvē'ero. ³ Judas-ro ē ōri ari'oho gavē'ero ae sōjēvo ujuohoromo rovadeje. Muorovo aribōvioho sōromo God-are amo bōrōmo atovarue aribōvie priest masijohu'o Pharisee ōmo'ōmohu'o jabuhu rēmō'ōjamu rovaroho sō ujuohoromo rovamu bijo buno'oho ujuohoromo iroho gae ujuohoromo rueruomadeje. ⁴ Rovamu gēgorovo diehi jiē'e muehu hesi ōrire rue'irōhoho Iesu iae ga barēromo ro birohēvoromo uēvadeje: Jemē rahuo naharujējo. ⁵ Rahuo naharujējamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuējo. Naharuējamu uēvadeje: Ēuvaruje aho iae na aviae jevajējo.

Rōhu Iesuni hiruēmade aho Judas jabu'o gemu mae nami-jadeje. ⁶ Jabu'o gemu mae namijamu gagorovo rueho jaburo hejare Iesuro uēvamu: Na jevajē uēvamu hegorovo dejonō va'oromo sa'are rireromareje. ⁷ Ēhi'amu Iesuro rōhu maho uēvadeje: Jemē rahuo naharujējo. Naharujējamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuējo. ⁸ Naharuējamu uēvadeje: Na mami'e uēvode hōjo: Iae na aviae jevajējo. Jemē na nahevogoro ave nasi aribōvioho rēmō'ōjēgo ma-va'arējo. ⁹ Ēhi uēvade hesi bēhoho mami'e Iesuro Vavuoho uavadeje: Jaehu bojemanē aribōvioho naro bogo ae gemu vadu'oho nugō'ōjamu sisēroho va'ē'e hōjo. Hu Vavu uavadēhi hesi aribōvioho ēhi mae jio'amoröhego ēhuni guduamo'i rovere aribōvioho uēvadeje: Nasi aribōvioho rēmō'ōjēgo va'arējo. ¹⁰ Ēhi uēvamu Simon Peter-ro kaejōe gurihi bamē'ero jiē'ero jijōromo priest bōrōmo hesi mu vaejaje a ihe Malchus

anoromo övo manörire hia'oho tariö'löjahadeje. ¹¹ Hia'oho tariö'löjahamu Iesuro Peter uavadeje: Kaejôho sionoro ba'amêjo. Naehu i'u baejôro Vavuehu uevajoho rabëni bogo baejôrajo.

Aehu Iesu Annas-are nunire bava'o nugare jôhoje.

¹² Ëhi'amu gagorovo muorovo ariböviohu'o jabesi a börömo'u'o Jew rajo atovarue ariböviohu'o êho jaburo Iesu gudumoromo tövonugoromo ¹³ hu'irae baeromo urimo Annas ga'i rovaraje. Annas hu Caiaphas-are vaboro hesi vavue jiadeje. Ëvaduniroho Caiaphas hu priest böröme jiadeje. ¹⁴ Caiaphas-ro urimê'i Jew rajo a masijoho uêvadeje: Ae gemuehu ae aho'obêhe noni guomê'oho iae mae hôjo. Ëhi jövade a hesi juroho Annas ga'irôgoro Iesu hu'irae bava'areje.

Peter-hu Iesu gavaje jô a subivêhade jôhoje.

¹⁵ Hu'irae bava'amu Simon Peter'o ijoraje gö'o jaburo niö'iro Iesu rihimoromareje. Rihimoromo priest börömo hesi amo rejo iromare ojore rovaraje. Rueromo göhuro Iesuhu va'ajire ë va'adeje priest börömo ho ë aho mami'e gavajego. Huro ë va'i Peter-ro rejo ojore viêhi amonö namijadeje. ¹⁶ Ojore viêhi amonö namijamu Iesuare ijorajo göho priest böröme hu gavaje ahuro sionëro ojore rueromo ojo muebejaje magonahoho uanugoromo Peter ojore namijajoho osanö hu'irae bava'adeje. ¹⁷ Bava'amu ë ojo muebejaje magonahohuro Peter uavadeje: Na mae ja'o ë ia hesi ijoraje javajêjo. Ijoraje javajêjamu uavadeje: O na bogajo. ¹⁸ Ëhi uanugoromo va'oromo gêvade mu ariböviohu'o atovarue ariböviohu'o runonêgamu vëni muraege biho'amê'ëro bêhire riravoromo jurovoruomamu gëgorovo va'oromo jabu'o gemu mae namiromo vënoho jurovadeje.

Iesu priest börömo hesi nunire namijamu jöe gö gö ua ga'i hijade jôhoje.

¹⁹ Ëhi'amu priest böröme Annas-ro Iesu uavadeje: Jasi ijore ijore jijiharue aribövioho rahumê hôjo. Ja diehi jiê'e jôho aho røjêhianue hôjo. Ëjôho majehijego hejêjo. ²⁰ Majehijego hejêjamu uavadeje: Na bogo gurihiromo jôho majêhi'i mava'orahoro sama'e majêhinövode hôjo ae aho'obêhe heruomorôhego. God rajahijarue osare osare o God-are amo börömore ë røjêhibe juvonövode hôjo Jew raje aho'obêhe ë gagovaruëro jiê'ëro. ²¹ Ëhu'oho ja rabëni nasi ôriroho ue gevanuêjo. Nasi jô heruomade aribövioho jabumê uê gënego majahiruomo'irajo. Naehu majêhijode jôho jabumê iae gavarue hôjo. ²² Ëhi jövamu hejê'i evare atovarue

ae gemu Iesuale bēhire namijadohuro Iesu övo hitahiëro anoromo uavadeje: Hē ja rabēni priest bōrōmoho ēhioho uavanuējo. ²³ Uavanuējāmu hegorovo uavadeje: Naehu jō sisē majahamu hejanoho huruoho majahuego no ae aho'obēhe hejarējo. O naehu jō mae majahamu hejanoho rōhu rabēni na aneganuējo.

²⁴ Ēhi uavamu hegorovo Annas-ro Iesu tövare ö'oho bogo jiovahē'e ēhu'o ēhi nugö'ōjadeje va'oromo priest bōrōme Caiaphas-are nunire namirōhego.

Peter-hu Iesu gavaje jō rōhu maho subivēhade jōhoje.

²⁵ Ēhi'amu Simon Peter-ro ēhi namiromo vēnoho jurovadeje. Jurovamu gagorovo aëro uavareje: Na mae ja'o hesi ijarahē javajējo. Ijarahē javajējamu uēvadeje: O na bogajo. ²⁶ Ēhi uavamu priest bōrōmo hesi mu vaejarue rōhu ae gemu Peter-hu anoromo hia'i tariö'ōjahade ē a hesi agane gemuohuro Peter uavadeje: Iae na gavode hōjo ijo bivare öri ari'ere ja Iesu'o gemuore namijamu. Na mae-ējo. ²⁷ Ēhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bogajo. Bogajamu gavē'i evare kökörökoho uvadeje.

Iesu barovamu Pilate-are nunire namijade jōhoje.

²⁸ Ēhi'amu Iesu Caiaphas-are nunire namijē'ëro sisonuvamu aëro hu hu'irae baeromo sa'a muebejaje a bōrōmo hesi osare rovarēje. Rueromo rōhu uvareje: Osare va'ë'oho no sisē baeromo God-hu Vörö Tugohade Sörōho bogo avoho i'ejarē uvoromo bogo osaroho va'i ma-ojanore riravareje. ²⁹ Ojanore riravamu Pilate-ro hörö rueromo uēvadeje: Ave ia hesi sisēho rabe jiamu baeromo rovarije hōjo. ³⁰ Baeromo rovarije hōjamu uēvareje: Ēiaho bogo mu sisē vaejaje aho jio'ibejajo no bogo barueromo jasi öriroho bojami'ibejarējo. ³¹ Bogo bojami'ibejarējamu Pilate-ro uēvadeje: Jemëro jemesi bava'oromo court vaeromo jemesi jögoroho atoromo hesi muoho mevo garējo mae o sisē jiego. Ēhi uēvamu Jew rajo masijohuro uavareje: Iae ēhi hōjo rōhu aehu mu sisē vaejarohuni noehu uēvego vuovorōhe darugoho nosi öriroho bogohōjo. ³² Uēvego vuovorōhe darugoho nosi öriroho bogohö uavare hesi bēhoho God-ro nimadeje Iesu korosire anego guomorōhe jōho Iesuhu mami'e jövadēhi ēhi jiorōhego. Ēhuni uavareje: Ēhi jiē'e darugoho bogojavuajējo. ³³ Bogojavuajējamu Pilate-ro hesi osa bōrōmore vuonorö'ö va'adeje. Va'oromo Iesuni uvoromo rovamu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a bōrōmoho javajējo. ³⁴ Bōrōmoho javajējamu Iesuro uavadeje: Na jasi ēma uehorovoromo uevanuējo. O na ae göëro nasi jōho uavē'ëro uevanuējo.

³⁵ Uevanuëjamu Pilate-ro uavadeje: Asë'e na bogo Jew rajehu jevajëjo. Jasi sa'a rajohu'o jasi priest masijohu'o ëho jaburo baejavoromo ro nasi övore bojemare höjo. Ja diehi'amu baejavo rovere höjo. ³⁶ Rovare höjamu uavadeje: Ave sa'are masije riravarue aribövi jabesi muoho gö jio'i naehu börömo namijaje muoho gö höjo. Nasi muoho sa'are jiaje mue gemuoho jio'ibejajo nasi mu ariböviohuro muorovoromo ahëvo'ibejarëjo ëhuro Jew rajohuro bogo guduamevoröhego. Röhu bogo ëhioho höjo. Naehu börömo namijaje muoho bogo ave sa'are vaejarue mue gemuoho höjo. ³⁷ Ëhi uavamu Pilate-ro uavadeje: Ëhi jië'o ho na ja böröme namiromo ae muebejëvanue ae javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Naehu börömo namijajoho jero jasi jövanuëjo. Röhu na sa'are ruvebijamu rahevade hesi bëhoho jö mahuremu majëhi'irodëro ruvebijamu rahevade höjo. Ae rahu jö mahuremu nimaruo ho nasi jöe ejeharue höjo. ³⁸ Ejeharue höjamu Pilate-ro uavadeje: Röhu jö ma hesi bëhoho diehi höjo.

Iesu anego guomoröhego Pilate-hu majëhijade jöhoje.

Jö ma hesi bëhoho diehi hö uaromo amonö röhu maho hörö va'oromo Jew rajoho uëvadeje: Ave aehu i'u baeröhe hesi sisëho bogo birohë'e jevajëjo. ³⁹ Röhu ave sörö majaho rovego evare naro savoji ojoho jiovoromo jemëni ae gemu nugö'öjëhego hu mae va'aje höjo jemesi muoho ëhi gemu jiove rové'ego. Ëhi jië'o ho na jemë nëgajëjo naro Jew rajo jemesi börömoho jiovo nugö'öjëhego mae va'ojöro. ⁴⁰ Ëhi uëvamu hegorovo jö'e dadovoromo uvoruomadeje: Bogo ë iahajo. A'i Barabbas-ajo. Ëhi uvoruomadeje. Jaburo Barabbas jiovahego va'ojöro nimareje röhu hu vajiohu'e anano'e ae jiadeje.

19

¹ Iae Pilate-ro uëvamu muorovo ariböviohuro Iesu bava'oromo hisuebijareje. ² Hisuebiromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesure simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuoho huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahoromo a masijehu kavuë'e niögu ëgo io'amarue ëhi jië'e niögoho ba'amahoromo ³ ro sivoromo ua'i arijareje: Jew rajo a börömoho vaevë'e hijanuëjo. Ëhi uaromo övo hitahiëro ano'i arijareje.

⁴ Ëhi'amu gagorovo Pilate-ro osare jioromo röhu maho hörö rueromo ë gagovare aribövioho uëvadeje: Jöe hehëjo. Naro ë iaho hu'irae barue'ië'ajëjo jemëro garomo

uvo'irarijego: I'u bojami'irode bēhoho na bogo birohē'e jevajējo. ⁵ Ēhi uēvamu gavē'i Iesuro bibē'e bosōho simanore didi'ē'e kavuē'e niōgoho ba'amē'e hu'o hōrōjadeje. Hōrōjamu gagorovo Pilate-ro uēvadeje: Gahējo. Ēiaho aviae hōjo. ⁶ Iesu ganugoromo priest masijohuro God-are osa atovarue aribōviahuro uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo. Guomajamu Pilate-ro uēvadeje: Jemēro jemesi bava'oromo korosioro anohego guomajo. I'u bojami'irode bēhoho na bogo birohē'e jevajējo. ⁷ Bogo birohē'e jevajējamu rue Jew rajohuro uaruomadeje: Rōhu jōgoru bōrōmoho nosi ōrire jiajējo. Ēiahuro ē jōho ahoromo uōvuade hōjo: Na God-are Harihe jevajējo. Ējōgoru ahadohuni ēhuni guomo'a'ajējo.

⁸ Ēhi uavamu hegorovo Pilate-ro urimo juhuonivadoho ē jabesi jōho hegoro evare juhuonivo avohadeje. ⁹ Juhuonivo avohoromo Iesu hu'irae baeromo rue osa bōrōmore vuonorō'ō va'oromo uavadeje: Ja dinō'e jioromo rovane hōjo. Rovane hōjamu Iesu bogo mana ua'i ma-jōrumoraejadeje. ¹⁰ Jōrumoraejamu Pilate-ro uavadeje: Ja diehi'oromo jōho bogo mana majehijanuējo. Aveho uehorovējo. Na jiovo ramō'ō'irode darugoho korosire ano taemavo'irode darugoho iae na jevajējo. ¹¹ Jevajējamu uavadeje: Iae ēhi hōjo rōhu God darugoho bogo bojami'ibejajo nasi ōrire mae o sisē vae'irane darugoho bogojavo'ibejajo. A'i God-ro bojamijē'ēro ēhu'ēro iae eni javajējo. Ēhi jiē'ēro jasi ōvore bojamamu ja baejevane a hesi jō sisēhuro jasiriroho iosiramiromo bōvi mae hōjo. ¹² Ēhi uavamu hegorovo Pilate-ro ōre nahadeje Iesu jiovo nugō'ō'irovo. Jiovo nugō'ō'i ōre nahamu Jew rajohuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Jaehu hu jiovo nugō'ōjē'oho ēho ja bogo Rome a bōrōmo nimanue aho javo'ajējo. Ae rahu uvē'oho: Na bōrōme namijaje ae jevajē uvē'oho ē iahuro Rome a bōrōmo hesi muoho ahaje hōjo. ¹³ Ahaje hōjamu hegoro Pilate-ro va'o Iesu hu'irae baeromo amonō ro hōrōnugoromo va'adoho munēhu ahare ōri ari'ere Hebrew huēhu huotovē'oho Gabbatha ē va'oromo jō mevarue arēto bōrōmore hijadeje.

¹⁴ Rōhu God-hu Vōrō Tugohade Sōrō irōhe majaho nērēhi jio'i rōhu evaroho majae ririre jio'iro ē'adeje. Evare majare Pilate-ro arēto bōrōmore hiromo Jew rajoho uēvadeje: Jemesi a bōrōmoho gahējo. ¹⁵ Gahējamu hejē'i rue aribōviahuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Anējo. Anējo. Korosioro anego guomajo. Pilate-ro uēvadeje: Na na jemesi bōrōmoho korosiroho ano'ejōjo. Ano'ejōjamu priest

masijohuro uaruomadeje: Rome a börömoho ehemu nosi börömoho jiajêjo. Ae gö bogohôjo. ¹⁶ Ae gö bogohôjamu Pilate-ro ë aribövioho ejêhoromo muorovo a jabesi övore Iesu bojêmadeje jaburo bava'oromo korosire anego guomojôro. Bojêmamu Iesu baeruomadeje.

Iesu korosire ano taemare jôhoje.

¹⁷ Iesu baeruomamu huro korosioho banigojiomoromo dejore bamoromo baeromo va'adoho ajio ë'o ihe Simano Gijo Va'ëne Ê'oho Hebrew huêhu huotovê'oho Golgotha ë ajio suorovareje. ¹⁸ Suorovonugoromo ë dirô'ore korosire ano taemareje. Röhu ae niô'i jabu'o ano taemêvareje u'emu ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a göho ruêhi amo'i göho viêhi amo'iröhëro. ¹⁹ Êhi'o'i röhu urimo Pilate-ro Iesuare jôho jajivoromo ae bojêmijadeje bava'oromo Iesuare simano namore korosire ano taemego aëro garuomorôhego. Jôho jajivoromo êhi uvê'e jiadeje: Iesu Nazareth raje Jew rajo jabesi a börömoho hôjo. ²⁰ Êjôho Jew raje ae aho'obêhe adahoruomadeje Iesuhu korosire iromadoho amo börömo bëhiro jiê'ëro. Êjôho Hebrew jöëro Rome jöëro Greece jöëro jajivo'amê'e jiadeje. ²¹ Jajivê'e jiamu gagorovo Jew rajo priest masijohuro va'oromo Pilate uavareje: Nadi êhioho jajivoromo uvo'ibejanêjo: Jew rajo jabesi a börömoho hôjo. A'i jajivoromo uvonêjo: Ave iahuro hesi ëma uvade hôjo: Na Jew rajo jabesi börömoho jevajêjo. ²² Börömoho jevajêjamu Pilate-ro uêvadeje: Bogajo. Na jajivodoho hesi êhi jiemu jio'a'ajêjo.

²³ Êhi'amu muorovo ariböviohuro Iesu korosire ano taemonugoromo hesi niôgoho adovoromo muorovo ae êhi niô'i êhi niô'i jiê'ëro gemu gemu ujuohareje. Röhu hesi niôgu ëgobövioho êhu'o baejareje. Baeromo gavareje bogo niôgu göho göho gemuoroho bimuvoromo sigohijê'e jio'i ma-böröme gemu jiamu gagorovo ²⁴ uarovareje: Ê'ego no niôgoho bogo arororomo gemu gemu bae'irôgoro a'i ajajovoromo gavarêjo raro baejêgo. Jabuhu êhi ë'are hesi bëhoho mami'e God-are surire jajivoromo uvê'eje:

Nasi uho giva'oho adovoromo ujuohare hôjo.

Nasi niôgoho ajajovoromo ae gemuëro baejade hôjo.

Surire jajivadêhi ë muorovo ariböviohuro êhi ë'areje.

²⁵ Êhi'amu Iesuare vëmoho o vëmu hesi ôho o Mary Clopas-are vaboroho o Mary Magdalene êho jaburo korosi bëhire riravareje. ²⁶ Riravamu gagorovo Iesuro gavadeje aruëre hesi vëmohu'o hesi ijoraje huhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijajoho jabu niô'iro rirarovamu. Rirarovamu gëgorovo

vëmoho uavadeje: Mamajo. Ave iahuro harihëro muebe-javanovo'ajë ua'i ²⁷ ijarahoho uavadeje: Ave magonahoho vëmunö'e muebenëjo. Ëhi uavë'ëro rue ahuro magonahoho hu'irae bava'amu hesi osare hijadeje.

Iesu guomade jöhoje.

²⁸ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro garomo uvadeje: God-hu nimade muoho mami'e barëjë'e höjo. Mami'e barëjë'e höromo diehi ë'iröhego God-are surire jö jajivadëhi ëhi ë'i ni-mamu uvadeje: Na jove i'i negajëjo. ²⁹ Jove i'i negajëjamu ramaho roriae jiadeje. Nioga'i'e wine jovëro ë ramaho irijiomë'e jiadeje. Ëhi jiamu aëro u'uhë'e inömoho jovore ba'amonugoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohonugoromo nigemoromo hirore bamahadeje. ³⁰ Bamahamu jovoho sunuohonugoromo uvadeje: Iae barëjajëjo. Ëhi uvoromo simanoho uruhoromo aru'ahoho nugö'önugoromo guomadeje.

Muorovo aehu Iesuarë ionire bijehu bijiohade jöhoje.

³¹ Guomamu majaho Friday jië'ëro Jew rajohuro uvareje: Nëröho nuho majae sörö maja börömoho jio'ië'ëgo ëhuni vuovë'e sinehu korosire nuho majare rae'amo'iröhoho no bijönaguajëromo iae va'areje. Va'oromo Pilate uavareje: Uëvego korosire rae'amaje aribövioho aëro va'o höroho aho'amëhego vuovëvo'irajo. Vuovëvego evare korosire jiajoho ujuoho ruvebi'irarëjo. ³² Ruvebi'irarëjamu Pilate-ro ejëhamu muorovo ariböviohuro va'oromo va'o Iesu'o gemu mae ano taemare a gö hesi hörohu'o gö hesi hörohu'o ahëhoromo ³³ Iesuaro va'oromo gavare mami'e guomë'e jiamu gagorovo höroho bogo ahahareje. ³⁴ Bogo ahaho'irögoro muorovo ae gemuëro bijohuro Iesuarë ionire bijiohamu gavë'i kö'o jovo'o rovadeje. ³⁵ Kö'o jovo'o rovamu gavade ahuro majahuijë'eje jemëro heromo mae uehorovo'irarijego. Hesi jöho bogo sareri'ehu jio'i iae maeje. Huro mae garomo uvajeje: Naehu majëhijode jöho iae mae höjo. ³⁶ Röhu Iesuarë höru bogo ahahare hesi bëhoho mami'e diehi ë'iröhego God-are surire jö jajivadëhi ëhi jioröhego. Jöho jajivoromo ëhi uvë'eje: Hesi ijo'ahe gemu vadu'oho bogo ahö'öjaho'aruëjo. ³⁷ O Iesuarë ionire bijiohade hesi bëhoho mami'e God-are surire jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje: Bijëro bijiohoromo ë aho nunëro garuomo'ajëjo. Diehi ë'iröhego God-are surire jajivadëhi iae ëhi bijiohadeje.

Iesuarë sino munë gagore bamare jöhoje.

³⁸ Ëhi'amu Joseph Arimathea amo rajohuro rovadeje. Joseph hu Iesuarë ijore ijore juvaje ae jiadeje. Röhu Jew

rajo a masijoho juhuonëmiromo bogo huruoho majëhi'i ma-saginiëri Iesu uehorovobe juvadeje. Ëahuro rueromo Pilate uavadeje: Uevego na va'oromo Iesuare sinoho bava'iröjo. Bava'iröjamu Pilate-ro ejhamu Iesuare sinoho bae'i va'adeje. ³⁹ Röhu Nicodemus-ro hu'o gemu mae va'adeje. Nicodemus hu urimë'i vahile Iesu ga'i rovade aho jiadeje. Hu'o hesi ariböviohu'o ridi'e osoho ujuohoromo Joseph'o va'areje. Ëosoho ridi'e ije niö'i jabesi siva buaro-haroho ë hesi i'uoho 40 kilo rabu'e ëhi jiadeje. ⁴⁰ Ëosoho ujuoho va'oromo Iesuare sinoho baeromo Jew rajehu sino guavo'i ë'aruëhi Joseph'o Nicodemus'o ëhi niögohu'o ridi'e osohu'o ujuohoromo ëhuro sinoho avohahoromo numareje. ⁴¹ Röhu Iesu korosire anare ë hesi bëhoho mue jiadeje. Ëmure munë gage gemu bogo aho bamë'e ëma uno'e jië'e jiadeje. ⁴² Uno'e jië'ëro Iesuare sinoho numonugoromo uvareje: Nëröho Jew rajo nosi nuho majae jio'a'ajëromu munë gagoho bëhiro jië'ëro ë dunemu bamareje.

20

Iesu i'ovoromo ri'öjë'ëro hesi sino bamariroho bogojiade jöhoje.

¹ Iae hura börömo bogo ajivë'e i'o ma-sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene-ro Iesu bamarire va'adeje. Va'i gavadeje ojo tugohare munëho rori'o bava'ë'e jiamu. ² Bava'ë'e jiamu gavë'i ë magonahohuro tutuvoromo va'adoho Simon Peter'o ijoraje Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahinövade ë ahu'o uëvadeje: Badare sinoho munë gagoroho bava'ë'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho no dadivavuajëjo. ³ Dadivavuajëjamu gagorovo Peter'o Iesuare ijorajo göhu'o ri'öromu Iesu bamarire va'areje. ⁴ Jaburo niö'iro tutuvo va'oromo ijorajo göhuro Peter iosiramiro mu munë bëhire urimo rovadeje. ⁵ Urimo rueromo hohitohoromo sino numo'amare niögoho ga'amadeje. Ga'i munë gagoroho bogo rumo va'adeje. ⁶ Bogo rumo va'amu Simon Peter-ro ijore rovadoho ro munë gagore va'adeje. Va'oromo gavadeje sino numo'amare niögoho momorö'ö'i ⁷ Iesuare simano numare niögoho hesi hahagu huhohë'e raromamu. ⁸ Ëhi gavamu gavë'i urimo rovade Iesuare ijorajo göhuro hu'o rumo va'oromo nunëro garomo mae uehorovadeje. ⁹ Jaburo niö'iro Iesuhu guomoromo ri'ö'iröhe God-are surire jajivare jöho bogo uehorovareje. ¹⁰ Bogo uehorovë'ëro Iesuare ijoraje niö'iro sionëro jabisirëro va'areje.

Iesuhu Mary Magdalene-are nunire rovamu gavade jöhoje.

¹¹ Iesuare ijoraje niö'iro va'irögoro Mary-ro sino bamare ojo bähire namiromo nivadeje. Nivoromo hohitohoromo sino bamarire uherihadeje. ¹² Uheriho'i gavadeje anerae niö'i ajivë'e niögoho io'amë'e Iesuare sino bamare sionore göho simano bamarinö hi'i göho hörü bamarinö hijamu. ¹³ Ëhi gëvamu gagorovo rue aneraho jaburo uavareje: Ma'inoho ja rabëni nivanuëjo. Ja rabëni nivanuëjamu rue magonahohuro uëvadeje: Aëro nasi Badare sinoho bava'ë'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho na bogo gagoro ëhuni nivajëjo. ¹⁴ Ëhuni nivajëromo huotorovo'i gavade Iesu namijamu gagorovo uvadeje: Nani hesi ae gö höjo. ¹⁵ Hesi ae gö höjamu Iesuro uavadeje: Ma'inoho ja rabëni nivanuëjo. Ja rahuo nahanuëjo. Ja rahuo nahanuëjamu magonahohuro uvadeje: Nani ave mu muebejaje aho hörömo uavadeje: Jero sinoho bava'ë'e javego röjehego na va'o baejöjo. ¹⁶ Baejöjamu ruehuro uavadeje: Mary-ajo. Mary-ajamu magonahohuro huotorovoromo Hebrew jöëro uavadeje: Raboniajo. Rabonia uavade hesi bëhoho uaromo ë'adeje: Tisajo. ¹⁷ Rabonia uavamu uavadeje: Nasi Vavu hesi öriroho bogo ajiomë'e jevaje ma'eneganuoho vuonugëjo. Vuonugo'i va'oromo nasi ö ömo'ömoho uënëjo: Nörö Godare örire ajiomö'ië'ajëjo. God hu nöruare Vavue jioromo jemesi Vavue höjo. Hu nöruare God jioromo jemesi God höjo. ¹⁸ Ëhi uavamu Mary Magdalene-ro va'oromo Iesuare ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Na Bada gavë'e jevajëjo. Gavamu huro jöho ëhi ëhi majehade höjo.

Iesuhu hesi ijorajo jabesi nunire rovamu gavare jöhoje.

¹⁹ Evare majare hura börömore vahiromamu Iesuare ijorajo ömo'ömohuro Jew rajo a masijoho juhuonëmiromo osare gagovoromo ojoho tugoho titimë'ëro ë raromareje. Raromamu gavë'i Iesuro jabesi ririre ëma ro namiromo uëvadeje: Huë mae raromohëjo. ²⁰ Huë mae raro-mohë'i hesi övohu'o ionohu'o röjëhijadeje. Röjëhijamu gagorovo uvareje: Iae Bada hö uvoromo nimorohareje. ²¹ Nimorohamu röhu maho uëvadeje: Huë mae raromohëjo. Nasi Vavuehu na remö'öjamu sa'are rovodëhi ëhi naro jemë rëmö'öjajëjo jemëro va'oromo nasi muoho vaebe jijiho'irarijego. ²² Ëhi uënugoromo nu öge ahodëgoromo uëvadeje: God-are Aru'ahoho baerëjo. ²³ Jemëhu ae rahuare örire uavë'oho: God-ro jasi sisëho uehorovoromo vuonugajë uavë'oho God-ro ë a hesi sisëho uehorovoromo maiorö'ioremu vuonugo'ajëjo. O jemëhu ae rahuare örire uavë'oho: God-ro jasi sisëho majae ëhi uehorovaje hö uavë'oho God-ro ë a hesi sisëho majae ëhi uehorovo'ajëjo.

Iesuhu Thomas-are nunire rovamu gavade jöhoje.

²⁴ Ëhi'amu ijoraje ae gemu bogojië'ëro Iesu rovajoho bogo gavadeje. Ëijorajo hesi ihoho Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Ahoje. ²⁵ Thomas Iesu bogo gavë'ego Iesure ijorajo ioro'iorohuro Thomas uavareje: No Bada gavë'e javuajëjo. Bada gavë'e javuajëjamu uëvadeje: Hesi övore vio'uehu ano taemo'amare sionoho naehu bogo garomo nasi övo namehu bogo rëhë'oho o hesi ioni'ahore bijehu bijiohadire nasi övo bogo nugö'öjë'oho ehuro bogo ma uehorovoromo bogo uvo'ejöjo: Iesu ri'öjë'e höjo.

²⁶ Röhu urimo Iesuhu jabesi nunire rovadoho hurae gemu barëjamu hesi ijorajoho jaburo röhu maho osare raromareje. Raromamu Thomas-ro jabu'o hijadeje. Ojoho tugoho titimoromo osare raromamu gavë'i Iesuro jabesi ririre ëma ro namiromo uëvadeje: Huë mae raro-mohëjo. ²⁷ Ëhi uënugoromo Thomas uavadeje: Jasi övo namoho barueromo ave nasi övoho gavehëjo. Jasi övoho barueromo nasi ioni'ahoro nugö'ö gavëjo. Ëhi'oromo naehu ri'öjode jöho mae o sarere hö uvanuoho vuonugo'i ma-avoho uehorovonëjo. ²⁸ Avoho uehorovonëjamu Thomas-ro uavadeje: Nasi Bada nasi God ja javajëjo. ²⁹ Nasi God ja javajëjamu Iesuro uavadeje: Jero na gevë'ëro ehü'ëro mae uehorovanuëjo. Röhu bogo gevë'e ëma mae uehorovë'oho ëhi jië'e aribövioho huë mae bae'a'aruëjo.

Ave surire jö jajivade hesi bëhoho ëhi jiaje jöhoje.

³⁰ Iae Iesuhu bëhi'e mu masije aho'o hesi ijore ijore jijiharue aribövi jabesi nunire vae'amadoho ave suriroho ë jöho bogo jajivo'amë'eje. ³¹ Ëhi jie röhu naehu ave jö jajivobe rovode hesi bëhoho jemëro adahoromo uvo'irarijogo: Iae mae-ëjo. Iesu hu böröme namiromo ajamuaje aho höjo. Hu God-are Harihe höjo. Ëjöho uehorovoromo hesi darugoho baeromo ehuro i'ovoromo maro raro'm'irarijogo ehuni jajivë'e jeve.

21

Iesuhu hesi ijoraje 7 jabesi nunire rovamu gavare jöhoje.

¹ Ëhi'amu ijonö röhu maho Iesuro hesi ijorajo jabesi nunire rovadeje. Evare majaroho Tiberias e'u riröre ë rovadeje. Rueromo huhu ë'ade jöho na jajivo'ië'e. ² Iae Simon Peter o Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho o Nathanael Galilee sa'a rajë Cana amo rajoho o Zebedee-are harihe niö'i o ijoraje gö'o niö'i ëho jaburo gemuore gagovoromo raromareje. ³ Raromoromo Simon Peter-ro ri'öromo a ioro'ioroho uëvadeje: Na visu maje va'ië'ajëjo. Va'ië'ajëjamu

jaburo uavareje: No'o ö'lië'aruëjo. Ö'lië'aruëromo va'oromo boat gagore ajiomoromo jovo döre va'oromo vahi bövie visuëni viöe jovore ba'amoromo io gabe jijihoromo visuoho bogo birohë'e gavareje sisonuvamu.

⁴ Sisonuvamu gavë'i gavare arue Iesu jovo riröre nami-jamu gagorovo jaburo hu garomo uvareje: Nani hesi ae gö höjo. ⁵ Hesi ae gö höjamu Iesuro jabumë gëromo uvëvadeje: Aganomë na jemë visuoho suovë'e jëvajëjo. Suovë'e jëvajëjamu rueho jaburo uvareje: Visuoho no bogo suovë'e javuajëjo. ⁶ Bogo suovë'e javuajëjamu uvëvadeje: Boat-re viöho ioromo övo manö ba'amohëjo visue suovo'irarije. Ëhi uëvamu viöho ba'amoromo gavareje visue aho'obëhe ro abuej'ëro viö barojomo'iröhoho bogo eni jëvamu. ⁷ Bogo eni jëvamu gagorovo Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijarahuro Peter uavadeje: Iae Bada höjo. Bada höjamu hegorovo Peter-ro döre ba'amaje niögoho mami'e jïövë'ëro röhu maho ba'amoromo avoho ruohoromo jovore jörö'öromo Iesu biroh'o'i va'adeje. ⁸ Peter-ro jovore jörö'öromo va'irögoro ijaraho ioro'iorohuro boat gagore raro-moromo viöre visuoho ioninö jagu baeromo rovareje jovo riröho bogo ëgoho jio'i ma-90 metre rabu'e ëhi jië'ëro.

⁹ Rueromo sa'are ravo'amoromo gavareje vëni muraege biho'amë'ëro visuoho ë mue'i ioho ë bëhire momorö'öjamu. ¹⁰ Ëhi'amu Iesuro uëvadeje: Avevejö'e suovarije visuoho gö ujuoho ruehëjo. ¹¹ Ujuoho ruehëjamu Simon Peter-ro va'oromo boat-re ajiomoromo viöho sa'are jagu barovadeje. Röhu viöre visu masijoho aho'obëhe 153 jië'ëro ëhuro irijiomë'e jiadeje. Visuoho aho'obëhe jiadeje röhu viöho bogo dadorovadeje. ¹² Viöho barovamu Iesuro uëvadeje: Ro ie ihëjo. Ro ie ihëjamu rue ijaraho jabu bogo biririvoromo uavareje: Ja rahuo javajëjo. Jabumë iae garomo uvareje: Iae hu Bada höjo. ¹³ Ëhi'amu Iesuro rueromo ioho ujuoho i'imëmiromo visuohu'o ëhi gemuoho ë'adeje. ¹⁴ Urimë'i Iesuro guomoromo ri'önugoromo urimo vae niö'i hesi ijaraho jabesi nunire rovdoho evare majare röhu maho jabesi nunire rueromo iohu'o visuohu'o ëhi suvuorëmijadeje.

Iesuhu Peter'o jö jövade jöhoje.

¹⁵ Suvuorëmiromo ue'ahamu gagorovo Iesuro Simon Peter uavadeje: Simon John-are harihoho na jero ave aribövioho iosirëmiromo na rajehi avohanue höjo. Ëhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep harihoho mio'amego jabesi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo. ¹⁶ Da'uomo'amo'ira uanugoromo röhu

maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue hōjo. Rajehijanue hōjamu Peter-ro uavadeje: Bada io'aajo. Jero na gevanue hōjo naro ja rajahijego. Ēhi uavamu Iesuro uavadeje: Ēhi jiē'oho jero nasi sheep-oho muebejehonōvonējo. ¹⁷ Muebejehonē uaromo urimo vae niō'i uavadoho rōhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue hōjo. Vae niō'i gemu ē jōe gemuoho ēhi ua'i hijamu hegorovo Peter vavaenimadeje. Vavaenimoromo uavadeje: Bada jero bōvioho bise'oho gavanue hōjo. Jero na gevanue hōjo naro ja rajahijego. Ēhi uavamu Iesuro uavadeje: Ēhi jiē'oho jero nasi sheep-oho mio'amego jabesi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo. ¹⁸ Ave jōho na jō mae ua'iē'ajējo. Urimo ja a i'o javadevare evare jasi arijo'ēro niōgoho ruoho titimoromo din'ole juvo'i nagadire ēma juvonōvane hōjo. Rōhu ijonō ja mavojirae'irane majare evare jero jasi ove niō'i ahorire vae'iramu ae gōēro jasi ōvoho muoho titimēvoromo ja ē dirō'ore va'ē'oho bijōnagajire ē baejavo va'a'ajējo.

¹⁹ Ēhi uavade hesi bēhoho hu Peter rōjahiromo ē'adeje huro heromo uvorōhego: Aēro ēhi ēhi'oromo na anego'iramu guomevo'ajējo. Guomevo'iramu ēhuro God-are ihoho dōro jio'a'ajējo. Amo Iesuro ē jōho uanugoromo Peter uavadeje: Nasi ijoro ijoro juvonōvonējo.

Iesuhu dē vōvōbajo'e aho'o rajahijaje ijorajo hesi jōhoje.

²⁰ Juvonōvonējamu Peter-ro huotorovo'i gavade Iesuhu dē vōvōbajo'e aho'o rajahijaje ijorajoho ijore rovamu. Urimē'i ē ahuro Iesure bēhire ie iromo va'o hia'iro saginiēri uavadeje: Bada ja bijōnagarue a jabesi ōvore bojami'irōhe aho rahuo hōjo. Ēhi ua gavade ae gemuohuro rovamu Peter-ro huotorovoromo gavadeje. ²¹ Garomo uavadeje: Bada ave iaho diehi jio'a'ajējo. ²² Diehi jio'a'ajējamu Iesuro uavadeje: Hesi jōho ēho bogo jasi muehu hōjo. Na negē'ohuro hu biririvoromo ēhi hiemu hi'iramu na vuonorō'ō rue'ejōjo ēho bogo jasi muoho hōjo. Jero nasi ijoro juvonōvonējo. ²³ Ēhi jōvē'ēro Iesuhu Peter ēhi majahijade jōho Iesure aribōvioho jaburo jabesi ēma vaerovemu vaerovoromo uvoruomadeje: Ējō hesi bēhoho ē iaho bogo guomo'i ma-hiemu hi'irōhe jōho hōjo. Ēhi uvoruomadeje rōhu Iesuro Peter bogo uavadeje: Iaho bogo guomo'a'ajē ua'i a'i uavadeje: Na negē'ohuro hu biririvoromo ēhi hiemu hi'iramu na vuonorō'ō rue'ejōjo ēho bogo jasi muoho hōjo. Iesuro dē vōvōbajo'e aho'o rajahijaje ijorajo hesi jōho ēhi jōvadeje.

²⁴ Röhu ë adaharije mu hesi jöho ë ijoraje gemuohuro garomo hejë'ëro no majahuijajeje. Röhu ë jöho huro surire jajivë'eje. Noro garomo uvarueje: Hu iae jö mae majahuijaje höjo.

²⁵ Röhu ë mu jö jajivadoho Iesu bogo ë muohemuoho vae'i mue aho'obëhe vae'amadeje. Röhu na uehorovoromo uve: Iesuhu vaejade muoho aho'obëhe aëro mue gemu gemu surire jajivo'amo va'o barë'ibejajo suri bahi'iröhe röhoho sa'ae dinö'e dinö'e jio'amajoho nani bogo eni jio'ibejajo. Ahia mino'e.

ACTS

God-hu hesi Aru'aho mëmi'iröhëni mae uëvade jö Iesuhu jövade jöhoje.

¹⁻² O asë'e Theophilus ave jöho naro jajivo'ië'e. Urimë'i Iesuhu mue rabe rabe vaejade jöho naro jajivo barëjamu ja adahaneje. Huro muoho aevo'i vaenugoromo mue vaebe jöe röhëhibe ëhi'obe ruejuvo God-ro uavamu ö'idöre ajiomadeje. Urimore jöho na ëhi jajivodeje. Röhu Iesuro ö'idöre ajiomo'irögoro God-are Aru'aho hesi darugohuro jögoroho apostle ömo'ömoho bojëmijadeje jabumë mami'e hesi baejëvë'ëro. ³ Guomoromo ri'öjë'ëro majae aho'obëhe 40 hesi uhure jabesi nunire rueromo hesi arijo'arije røjahirovo'i hinövadeje. Røjahirovamu jaburo garomo uvareje: Iae hijajëjo. Huro jabesi nunire rueromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje ë hesi jöho majëhi'ego henövareje. ⁴ Hejamu huro jabu'o hiromo uëvadeje: Naro mami'e uëvode höjo: Vavuohuro suvuoroho mëmi'ajëjo. Ëhuni Jerusalem va'irarijoho nadi nugo va'i ë amoremu raromoromo ë suvuoroho mueberëjo. ⁵ Suvuoro hesi bëhoho ëhi höjo. Urimë'i John jovëro bapataeto vaejëvade höjo. Bogo majae ëgoho baebe va'ë'iro God-ro hesi Aru'ahoho mëmiromo ëhuro jovoho bogo a'i Aru'ahohuro bapataeto vaejëvo'ajëjo.

Iesuhu ö'idöre ajiomade jöhoje.

⁶ Ëhi'amu iae apostle ömo'ömohuro Iesu'o gemuore jioruomë'ëro uavareje: Bada na ja avevejö'e ajamui'iramu Israel rajoho nomëro urimo ë'arëhi ëhi masije riravoromo sa'a ioro'ioroho muebejëvo'ëjarëjo o bogajo.

⁷ O bogajamu uëvadeje: Ëhi jië'e muoho bövioho bise'oho divare majare jio'amoröhoho hesi Vavuohuro bamë'ëro ëhu'ëro bogo ga'a'arujëjo. ⁸ Iae ëhi höjo röhu God-are Aru'ahohuro jemesirire ruvebi'iramu darugoho bae'a'arujëjo. Baenugoromo naehu diehi diehi ë'amu gavarije jöho ë jöho Jerusalem amore majëhibe Judea sa'ae bövioho majëhibe Samaria sa'ae bövioho majëhibe sa'ae gö gö majëhibe jijiho barë'arujëjo. ⁹ Ëhi uëvamu hegoro gavareje hu ö'idöre ajiomamu God-ro uavë'ëro. Ajiomamu suëro riogivë'ëro hu bogo gavareje.

¹⁰ Röhu ajiomamu bogo gavë'e ö'idöho ëma ërimahamu gavë'i ae niö'i ajivë'e niögu io'amë'oho jaburo ma-majioho rueromo bëhire rirarovareje. ¹¹ Rirarovoromo uëvareje:

Asë'e Galilee rajomë jemë rabëni riravoromo ö'idöho ërimaharujëjo. Ëaho Iesu jemesirire jioromo ö'idöre ajiomë'ëro sionëro ruvebi'ajëjo. Sue uhure ajiomamu gavar-ijëhi ëhi rue'a'ajëjo.

Judas-are siono baeromo apostle jioröhe a baejare jöhoje.

¹² Ëhi majëhijamu hegoroovo apostle ömo'ömohuro Olives Dahorure jioromo öri dunonö 1 kilometre rabu'e vuonorö'ö va'oromo abo Jerusalem va'o suorovareje. ¹³ Suorovonugoromo va'oromo urimo raromonövre döre osa gagore ë iojiomareje. Ëapostle jabesi ihoho Peter John James Andrew Philip Thomas Bartholomew Matthew o Alphaeus-are harihe James o Simon. Röhu Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. O apostle gö James-are harihe Judas jiadeje. Apostle jabesi ihoho ëhi jio'amadeje. ¹⁴ Ëaribövioho aho'obëhe ë iojiomoromo Iesure ö ömo'ömoho hesi vëme Mary magonaho ioro'ioroho ë ariböviohu'o gemu mae raromoromo God-are örire jöe ato'i arinövreje.

¹⁵ Ëhi'oromo majae vemino'e barëjamu evare Iesu mae uehorovarue aribövioho 120 rabu'e ëho jaburo gemuore gagov-rovë'ëro Peter-ro ri'öromo uëvadeje: ¹⁶ Ö mueno'ohumë Judas-hu ë'ade jöho God-are surire jajivarëhi öre gö bogojj'ëro iae ëhi jiade höjo. Urimë'i God-are Aru'ahohuro David uavamu Judas-hu majae ijönö vaeröhe jöho jajivade höjo. Judas hu aehu Iesu guduamojöro öri röjëhijade ae jiade höjo. ¹⁷ Hu no'o gemu mae hi juvonövade höjo. Huro no'o bimuvoromo mue gemu vaeröhego ëhuni Iesuro hu baejade höjo.

¹⁸ Peter-ro ëhi jövadeje röhu hesi jö bëhoho Judas-hu mu sisë vaeromo ujuohade ë ijo bajohuro ëhuro sa'aho imadeje. Imoromo ë sa'are beruvebiromomo dëho tögömmamu dë hötöre suoro suoro baeromo guomadeje. ¹⁹ Guomamu ë jöho Jerusalem raje ae aho'obëhe jaburo henugoromo ë sa'aho jabesi jöëro Akeldama jumuvareje. Akeldama huotovë'e hesi bëhoho Kö Rov'e Sa'ahoje.

²⁰ Amo Peter-ro Judas-are jö vituoho majëhiromomo uëvadeje: David-ro Judas-are jöho Psalms surire jajivoromo uvë'e höjo: Hesi amoho a rumo'e jioröhe höjo.

Nadi a göho ëho hi'irajo.

O jö göho uvë'e höjo: Ae göëro hesi sionoho baeromo mue bae'a'ajëjo.

²¹⁻²² Ëhi uvë'ego na negajëjo ae gemuëro Judas-are sionoho baeromo no'o gemu mae juvoromo Bada Iesu ri'öj'ëro hijamu nunehu gavade jöho ae majëhinövoröhego. Na negajëjo

Iesuhu no'o hibe juvo'ego John-hu bapataeto mu vaejamu aevo'i no'o hibe ruejuvo Iesu ö'idöre ajiomamu ëhi hiemu hibe rovade ëhi jië'e ae jio'iröhego.

²³ Peter-ro ëhi uëvamu hegorovo rueho jaburo ae niö'i jabesi ihoho uvareje Judas-are sionoho baeröhego. A gö hesi ihoho Joseph jiadeje. Ëa hesi iho göho Barsabbas jio'i iho göho Justus jiadeje. Hesi ihoho niö'i gemu jiadeje. O a gö hesi ihoho Matthias jiadeje. ²⁴ Ëae niö'i jabesi ihoho uvonugoromo God-are örire ëninamiromo uavareje: Bada ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho jero gövuanue höjo. Ëhuni ae niö'i röhu di aho gemu nimanuoho jero röjahuijego no bae'irarëjo ²⁵ ëhuro hu Judas-are sionoho baeromo apostle muoho vae'iröhe höjo. Ëhesi bëhoho urimë'i Judas apostle jië'ero röhu muoho vuonugo'i guomoromo hesi röho sisëre va'ade höjo. ²⁶ God ëhi uanugoromo munë inine ömëvonugoromo ë ae niö'i jabesi ihoho ë munë jabesi döre jajivoromo hevö gagore ba'amoromo hijiohijiovareje ga'iro di aho bae'iröhoho jiego. Hijiohijiovoromo gavareje bae'iröhe aho Matthias jiamu gagorovo uavareje huro Iesuare apostle 11-ho jabu'o gemuore juvonövoröhego.

2

God-are Aru'ahuhu ruvebijade jöhoje.

¹ Ëhi'amu Pentecost majaho rovamu Keriso mae uehorovarue ariböviohuro aho'obëhe osae gemuore raro-moruomadeje. ² Raromoromo ma-majioho hejareje buru börömonö'e ö'idöre jioromo ruvebiromo jabuhu raromarue osaho aho'o huosihuosihavamu. ³ Huosihavamu hejë'i gavareje vëni hödu va'ëne bitaroho rumorovoromo ae gemu gemu jabesi simano döre jiorovamu. ⁴ Jiorovamu gagorovo God-are Aru'ahohuro ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'ere abueromo rarojadeje. Rarovoromo bitaroho ajëmijamu aevoromo huë göëro göëro jöe vaerovobe va'areje.

⁵ Röhu Jew rajo ae göëro göëro Jerusalem amore ë raro-moruomadeje God mae uehorovaruëro jië'ëro sa'ae göre göre jioromo rueruomë'ëro. ⁶ Jerusalem raromoromo hejare Iesuare ariböviohuro atavavamu hegorovo ae aho'obëhe gemuore rueromo gagovoruomadeje. Gagovoromo ae gemu gemu hejare jaburo jabesi huë göëro göëro vaerovavamu hegorovo hire görö'öjëvadeje. ⁷ Hire görö'öjëvamu ri'öromo uvoruomadeje: Jabumë bogo nosi sa'ae gemuoho jio'i Galilee rajemu jioruomajëjo. ⁸ Ëhi jië'oho diehi'oromo nosi huë göëro göëro ato'ego no hejaruëjo. ⁹ No Parthia sa'a raje javuajëjo. Media raje Elam raje Mesopotamia raje Judea

raje Cappadocia raje Pontus raje Asia raje ¹⁰ Phrygia raje Pamphylia raje Egypt raje javuajëjo. Cyrene amo bëhire Libya sa'a raje javuajëjo. Rome amo raje javuajëjo. ¹¹ Rome amo rajo a ioro'ioroho Jew rajo ae javuajëjo. A ioro'ioroho bogo Jew aehu javuo'i røhu Jew rajo jabesi muoho noro ijonø baejë'e javuajëjo. Crete sa'a raje javuajëjo. Arabia sa'a raje javuajëjo. No sa'ae gö gö ëhi javuajëjo. Røhu no ae aho'obëhe hebe rovaruëjo God-hu mu masije gö gö ë'ade jøho ë aribøvioho jaburo ae gemu gemu nosi jøëro atavavo'ego. ¹² Ëhi uvoromo ae aho'o tiøromomo uehore gö gö baeromo uarovareje: Diehi'ego ëhioho ë'aruëjo. ¹³ A ioro'ioroho bogo ëhioho uvo'i a'i ma-sivëgoromo uarovareje: Ëaribøvioho rihu'e jovo sisë ue'aho avohë'ëro simane huotovëho'ego ë'aruëjo.

God-are Aru'ahehu rovamu Peter-hu Iesuarë jø majëhijade jøhoje.

¹⁴ Ëhi'amu Peter-ro apostle ioro'iore 11-ho jabu'o gemu mae jiël'ëro ri'øromomo ae aho'obëhe ma-darugo'o uëvadeje: Jew raje Jerusalem raromarujohumë ae aho'obëhe naehu jø jøvo'ië'ajoho avo'avoho hehëjo. ¹⁵ Jëmëro uvarujëjo: Ave aribøvioho simane sisërëjël'ëro ë'aruëjo. Bogo ëhioho højo rabëni majae rojomanovego vørø'e jovoho aho bogo ue'ahoruomajëro jiël'ëro. ¹⁶ Ëhuni bogo ëhioho jio'i a'i ë mu hesi bëhoho urimë'i Joel-ro ave jøho God-aro baeromo jajivoromo uvade højo:

¹⁷ God-ro uøvuavohijajo: Ijo tugoho'i majaho rue'iramu naro ave muoho vae'ejøjo.

Naro nasi Aru'ahoho jovonø'e otehëho'iramu ae magonahe aho'o rumorovo'ajëjo.

Rumorovo'iramu jemesi ujo ømo'ømoho a'o magonaho'o nasi jøho huruoho'aruëjo.

Jemesi a i'ohuro nasi muoho nia'ovoro ga'a'aruëjo.

Jemesi a mavojohuro momorø'øromomo mue gemuoho ga'a'aruëjo.

¹⁸ Ëho majaho rue'iramu nasi Aru'ahoho otehëho'iramu nasi mu vaejarue aho magonahoho jabu'o rumorovo'ajëjo.

Rumorovo'iramu nasi jøho huruoho'aruëjo.

¹⁹ Ø'idøre vørø'e muoho vae'ejøjo.

Sa'are darugo'e muoho ømo'ejøjo.

Sa'are ømo'iramu køemu jioromo vëne ravoromo u'e ajiomomo'ajëjo.

²⁰ Ø'idøre vae'iramu majaho ramoramovoromo manaeroho kø'e jio'a'ajëjo.

Badare aji'e maja börömo rueröhe ë hesi urimo ëho jio'a'ajëjo.

²¹ Evare ae rahu Badani uvë'oho maro jëvo'ajëjo.

²² Röhu Israel rajomë ave jöho hehëjo. Naro Nazareth raje Iesuale jöho majëhi'ië'ajëjo. God-ro Iesu ajamijamu bogo gavarue darugo'e muoho vae'amade höjo ëhuro jemëro tiöromo ma-sama'e uvo'irarijeko: Iesu bogo ëma rue'i God-ro nugö'öjumu rovade höjo. Ëmuoho jemesirire vaejëlëro jemë'o iae gavaruje höjo. ²³ Ëaho jemesi övore rovade höjo God-ro ëhi nimoromo uvëlëro. Jemesi övore rovamu jemëro baeromo sisë aribövioho uëvamu korosire anare höjo. Jemesi sisë höjo. ²⁴ Röhu vavaene baeromo guomo raro-moromo God-ro hesi vavaenoho avohahamu ri'öjade höjo bogo ioro'ioremu guomoröhe ahuro jië'ëro. ²⁵ Ëhi ri'ö'iröhe jöho urimë'i David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Naro gavode höjo Badaro na'o gemu mae juvo'i hijamu. Huro nasi bëhire juvo'ego na bogo juhuonivo'ejëjo.

²⁶ Ëhuro dë vövöbajo'oho sasohevaje höjo. O bitarohuro nimorohë'i jöe jövaje höjo.

Iae nasi sino haho'oho guomo hesi höjo. Röhu na mae hiromo muebe'ejëjo hujeji God-ro ajemi'iröhego.

²⁷ Ëhesi bëhoho guomevo'iramu vuovoromo raromariroho God ja nasi aru'ahoho ëho bogo nugeho'iramu bogo ioro'ioremuoho ëho hi'a'ajëjo.

Na jasi aëro jevëlëro ëhu'ëro jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohorijevö'ajëjo.

²⁸ Naehu hiemu hi'irode öroho jero röjehijë'e javajëjo.

Jero na'o gemu mae juvo'ego ëhuro na nimorohevo avoho'ajëjo.

Iesuhu ëhi ë'iröhe jöho David-ro jajivade höjo.

²⁹ Aganomë narö nosi hijo miono'e David-are jöho jemesi örire huruoho majëhi'ejëjo. David guomamu guavare höjo. Hu guavare huoho jaruvohu'o aviae jiajëjo. Ëhuni hesi sinoho bogo sagohori'iröhe jöho hu bogo jövo'i Iesuale jöho jövade höjo. ³⁰ Ëhesi bëhoho David-ro jö God-aro baeromo juvaje aëro jië'ëro ijonö jioröhe jöho gavade höjo. Ëhu'ëro hu garomo uvade höjo: God-ro na jöe darugo ma'e majehiromo uevë'e höjo: God narö jasi uje gemu baeromo böröme bamo'ejëjo David jaehu öri ari'e muebejanuëhi ëhi ë'iröhego.

³¹ God-hu Keriso böröme bamoröhe jöho David-ro gavëlëro ëhuni Kerisohu ri'öröhe jöho jajivoromo uvade höjo:

Vuovoromo raromariroho God ja hesi aru'ahoho ëho bogo nugahamu bogo ioro'ioremuoho ëho hijade höjo.

Jero hu ajamamu hesi sinoho bogo sagohorijahade höjo.

³² Röhu ë aho Iesu God-ro ajamijamu ri'öromo röhu maho hijade höjo. Hijamu hesi aribövioho aho'o no iae nunëro gav'e javuajëjo. ³³ Ri'ö hiromo God-ro böröme bamamu ajiomoromo hesi övo manö hijë'e höjo. Hiromo Vavuehu uavadëhi ëhi hesi Aru'ahoho bojamamu baeromo jvonö'e otehahuë'ëro jemë garomo hejaruje muoho nomëro vaejaruëjo. ³⁴ Röhu Iesuhu God-arire ajiomade jöho iae mae jio'ego röjëhi'ejöjo. Iesuhu ajiomadëhioho David God-ariroho bogo ëhioho ajiomade höjo. David hu bogo ajiomade höjo röhu God-are surire jajivoromo uövuade höjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade höjo:

Nasi övo manö rojo hijego

ja'o muorovarue aribövioho ³⁵ naro ruahö'öjëvego

hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

Bada Iesuhu ajio God-are övo manö hi'iröhe jöho David-ro ëhi jajivade höjo.

³⁶ Ëhuni Israel aribövioho aho'obëhe jemëro ave jöho avoho hehëjo. Jemëhu korosire anarije aho Iesu ë aho God-ro böröme bamë'ëro hu Bada höjo. Böröme namiromo ajamuijaje ae höjo.

³⁷ Peter-ro ëhi majëhijamu hegorovo ë aribövioho jaburo juhuone böröme baeromo Peter'o apostle ioro'iorohu'o uëvareje: Ö ömo'ömoho no diehi ë'ëjarëjo.

³⁸ Diehi'o'ëjarëjamu Peter-ro uëvadeje: Jemë ae gemu gemu uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo Iesu Keriso-are ihoro bapataeto vaejego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugo'irajo ëhuro God-ro hesi Aru'ahoho suvuore mëmego bae'irarije höjo. ³⁹ Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho jemë'o jemesi aboji harihu'ohu'o mëmi'i uvade höjo. Ae dinö'e dinö'e raromoromo nosi Bada God-hu uvamu ejahë'oho hesi Aru'ahoho mëmi'i uvade höjo.

⁴⁰ Peter-ro ëhi uënogoromo ëhi jië'e jö göho aho'obëhe majëhiromo uëvadeje: Sisëho vuonugo'i avoho raromohëgo ave sisë ariböviehu i'u bae'iröhoho jemë bogo ëhioho bae'irarije höjo. ⁴¹ Peter-ro ëhi majëhamu hegorovo hesi jö ejahare ariböviohuro bapataeto vaeruomadeje. Vaejë'ëro ëhu'ëro evare majare ae aho'obëhe 3,000 ëhi aevoromo Iesuare aribövi ioro'iorohu'o gemu mae jijihonövareje.

⁴² Gemu mae jijihoromo apostle jabesi jöho heromo agane vaerovoromo gemuoro ie ue'ahoromo God-are örire jöe atonövareje. Ëhi jië'e muohuremu uehorovonövareje.

Iesuare ariböviehu gemuore raromo jijihoromo aviëhi jië'e mu vaejare jöhoje.

⁴³ Ĕhi'o'ego God-ro apostle-ho ajëmi'ego bogo gavarue darugo'e muoho vaenövareje. Vae'ego ae aho'obëhe ëho gagorovo tiöromo uvonövareje: O mu mabëhe barueromo röjahuijaruëjo. ⁴⁴ Ĕhi'o'ego Iesu mae uehorovarue aho jaburo agane gemuoho va'ëne gemuoro raromo jijihoromo bövie bise'e bogo sivu sivuoho bae'i ma-gemuoro bahinövareje. ⁴⁵ Jabesi sa'ae inömo inöme bövie bise'e imo'amoromo ijo baje ujuohoromo ae gö rabe rabe bogojië'oho suvuorëminövareje. ⁴⁶ Majae ëhi God-are amo börömore gagovorovonövareje. O osare osare gemuoro raromoromo nimorohë'i huë baerovë'i ie ue'ahonövareje. ⁴⁷ Ue'ahoromo God rajahiromo a ioro'ioro jabesiro huë mae baenövareje. Ĕhi'o'ego Badaro ae gö gö baejëvoromo maro bamëvoromo ekaresia gemuore bimuvëvonövadeje.

3

Peter'o John'o höru sisë'e a ajamamu marëjade jöhoje.

¹ Majae sanuovamu Jew rajehu pari vaejarue majare Peter'o John'o jaburo niö'iro ruhe God-are amo börömore hörö'i ajiomareje. ² Ajiomoromo amo börömo hesi rejo ojo bëhire rovarere. Ĕjo hesi iho jumuvaro ho Ojo Mabëheje. Rue'i gavareje ae gemu ë hijamu mami'e höru sisë'e ëhi rahë'e jië'ëro. Höru sisë'ego majae ëhi hesi ariböviohuro barueromo ojo bëhire ë bamonövareje. Ojo bëhire bamo'ego ae gö gö osa börömore valië'iroho jaburo hu ijo baje bo-jamijöro ëninëminövadeje. ³ Ĕhi ë'ujuvo hiromo gavade Peter'o John'o jabu'o osare rova'ia'amu gëgorovo ëninëmadeje. ⁴ Ĕninëmamu hegorovo rueho jaburo hu ërimahoromo Petero uavadeje: No gövuëjo. ⁵ Gövuëjamu hegorovo rue ahuro uvadeje: Jaburo suvuore memi'i uevaruëromo gëvadeje. ⁶ Gëvamu Peter-ro uavadeje: Ijo baje bogojevajëjo. Röhu nasi örire jevajohuro ëhuro ajami'ejöjo. Naro Nazareth amo raje Iesu Keriso-are ihore ja uavajëjo: Ri'öromo juvëjo. ⁷ Ri'öromo juvëromo hesi övo manö ma'enoromo nigëmadeje. Nigë-mamu gavë'i hejade hesi höru hitahioho öbinajoho mae jiavamu hegorovo ⁸ döro majioho ri'öromo namiromo hesi hörëro juvadeje. Hesi hörëro juvoromo tiöbe God rajahibe jabu'o gemu mae God-are osare va'adeje. ⁹ Ĕhi'amu ae aho'obëhe garuomadeje huro God rajahibe juvamu gagorovo ¹⁰ gavare Ojo Mabëhi hesi bëhire hiromo ijo bajëni ëninëmaje aho jiamu garomo tiöjëvamu uvareje: Diehi'oromo höroho marëjë'ëro juvajëjo.

Peter-hu God-are osa börömore namiromo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

11 Ēhi uvoromo gavare ě aho Peter'o John'o jabesi övoro jiorovoromo jabu'o ěhi juvamu God-are amo börömo hesi harada ihe Solomon-are haradare ě juvamu garomo tiöjövamu tutuvoromo ě gemu va'oromo gagovoruomadeje ga'irovo. 12 Gagovamu gëgorovo Peter-ro uëvadeje: Israel rajomë jemë ave aho garomo rabëni tiöjarujëjo. Jemë rabëni John'o na'o ërimahuarujëjo. Bogave uvo'irarijëjo: No vörö'e aëro javuë'lëro o mu maemu vaejaruëro ëhu'lëro noro ajami'ego marëromo juvajëjo. Bogo ëhioho höjo. 13 Al'i hu marëjade hesi bëhoho aviëhi höjo. God-hu Abraham Isaac Jacob nosi hijo miono'o ioro'ioro muebe'amadohuro hesi mu vaejaje aho Iesuare ihoho döro nigemahade höjo. Ēaho jemëro guduamoromo a masijo jabesi övore bojëmijarije höjo baeromo sisë vaeröhego. Bojëmiromo hejarije Pilate-ro uvavamu: Ē'ego naro Iesu jiovo nugö'ö'irö uvamu hegorovo jemëro Pilate-are nunire Iesu bijönimarije höjo. 14 Iesu hu God gemu uehorovoromo mu maemu vaenövade höjo röhu jemëro hu bijönimoromo Pilate uavarije höjo huro a muo'amaje aho jemëni jiovo nugö'öjëhego va'iröhego. 15 A muo'amaje aho jiovo nugö'öjëhojoro ua'i a i'ovavuae aho Iesu anojöro uavarije höjo. Ēhi'amu guomoromo God-ro ajamamu ri'öromo hijamu nosi nunëro gavë'lëro ě jöho majëhijarue höjo. 16 Ēaho Iesu mae uehorovadohuro ëhuro hesi darugohuro ajamamu ave höru sisë'e a jemë gavarujoho biriroho baejade höjo. Ēaho Iesu mae uehorovamu ëhuro marëjadoho jemë ae aho'obëhe iae gavarujëjo.

17 Aganomë iae ěhi höjo röhu na gavajoho jemë'o jemesi a masijohu'o bëhoho bogo avoho gavë'lëro Iesu anarije höjo. 18 Röhu jemëhu vaejarije mu sisë hesi bëhoho urimë'i God-ro jöho nugö'öjamu jö hesiro baeromo majehinövare ariböviohuro surire jajivoromo uöbe rueruomade höjo: God-hu uavë'lëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho vi'ehe baeromo guomo'a'ajëjo. God-ro mami'e jö bamoromo uövuadëhi öroho ěhi avohamu Iesu guomade höjo. 19 Ēhi jië'e jiaje ëhuni öri sisëre jijiharujoho vuonugol'i God-are öroro jijihego huro jemesi sisëho mu'uvëho'irajo. 20 Ēhi ë'ë'oho Badaro jemesi aru'ahoho biririvëho'ajëjo. Biririvëhoromo Iesu nugö'ö'iramu jemëni rue'a'ajëjo. Iesu böröme namiromo ajëmi'iröhe aho ě aho God-ro jemesi jöëni baejade höjo. 21 Baejë'lëro huro ö'idöre hijuvo hujeji God-ro sa'ae bövie bise'e röhu maho i'e avoho'iramu evare rue'a'ajëjo. Ēhi jië'e jöho mami gö'e nugö'öjamu jö hesiro baeromo majëhinövare aribövi mahuro surire jajivobe rovere höjo. 22 Iesuare jöho Moses-ro God-are

surire jajivoromo uövuade höjo: Jemesi a bövie God-hu na remö'öjamu rovodëhi huro jö hesiro baeromo majëhi'iröhe a göhu'o ëhi nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. Hu jemesi sa'a raje jio'a'ajëjo. Jö rabe uëvë'o'oho ejahonövorëjo. ²³ Ae rahu hesi jö bogo ejahë'o'oho ë aribövioho rori'o sö va'oromo ijumëvo'aruëjo. Iesuare jöho ëhi jajivë'e höjo. ²⁴ Ëhi jajivamu jö God-aro baeromo majahinövore a ioro'ioroho Samuel-arire aevoromo hesi ijore rueromo jö majëhijare ae aho'obëhe ëho jaburo jaruvore mu rabehu rovaje jöho majëhibe rovare höjo. ²⁵ Röhu jemë'o huë mae bae'irarijego ëhuni ë ariböviohuro jöho God-aro baeromo majëhiromo uënövore höjo: Huro mu mabëhe nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. Jemë'o huë mae bae'irarijego ëhuni God-ro jemesi hijo miono'o'oho darugo'e jögoroho bojëmiromo uëvade höjo: Iae naro muebejëvonövo'ejöjo. Huro ëhi jië'e jögoroho Abraham bojamiromo uavade höjo: Naro jasi a ujoho mae avohëvo'iramu ëhuro sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohu'o huë mae baeruomo'ajëjo. ²⁶ Ëhi uavë'ëro huro hesi mu vaejaje aho Iesu baeromo urimo jemesirire nugö'öjade höjo huro rueromo jemë huë mae bojëmiromo dë vövöbajo'o'oho huotovëhego jemë ae aho'obëhe mu sisëho vuonugo'irarijego.

4

Peter'o John'o Jew rajo a masijo jabesi nunire rirarovare jöhoje.

¹⁻² Peter'o John'o jaburo jöho ëhi majëhijamu hejë'i Jew rajo a masijohuro rueruomadeje. Priest ömo'ömhuro God-are amo börömo atovarue jabesi a böviohuro Sad-ducee ömo'ömhuro ëho jaburo hejare Peter'o John'o ae uëvamu: Iesu guomoromo ri'öjë'ëro ëhu'ëro vuovarue ae aho'obëhe no'o ri'ö'ëjarë uëvamu hegorovo uvareje: Jö sisë ae majëhijaruëromo dë vörönëgamu rovareje. ³ Rueromo Peter'o John'o guduamo ömëvo va'oromo majae barëjamu gagorovo savoji gagore ba'amëvareje hujeji nërö rueromo jabesi nunire rirarovoröhego. ⁴ Amo ae aho'obëhe Peter'o John'o majëhijare jöho heromo Iesu mae uehorovoruo-madeje. Mae uehorovë'ëro ëhu'ëro Iesu mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe 5,000 rabu'e jiadeje.

⁵ Peter'o John'o savoji gagore ba'amëvamu momorö'öjë'ëro sisonuvamu gagorovo council a masijohuro a duvaho ömo'ömhuro jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro ëho jaburo Jerusalem rueromo gemuore gagovoruomadeje. ⁶ Gagovoruomamu priest böröme Annas-ro Caiaphas-ro John-ro Alexander-ro priest börömo hesi agano

ioro'iorohuro ĕho jaburo a masijo ioro'iorohu'o gemuoro gagovareje. ⁷ Gagovoromo Peter'o John'o hu'iraejĕvo ruejĕro jĕe nugĕ'ĕjĕmu rueromo jabesi nunire ĕ rirarovareje. Rirarovamu gĕgorovo uĕvareje: Jemĕ diehi'oromo hĕru sisĕ'e aho ajamijamu marĕjade hĕjo. Diehi jiĕ'e vĕrĕho baeromo rahuare ihoro uvoromo ĕ'arije hĕjo.

⁸ Ĕhi uĕvamu God-are Aru'ahohuro Peter-are dĕ vĕvĕbajo'oho rarovamu ri'ĕromo uĕvadeje: Jew rajo a masijohu'o a duvahohu'o nasi jĕe hehĕjo. ⁹ Noehu hĕru sisĕ'e a ajamamu marĕjade jĕho evaho nani jemĕ heli nĕgamu ĕhuni noro jemesi nunire rirarovejĕro atĕ'ĕro uĕ gĕvuvarujĕjo. ¹⁰ Ĕhi jiĕ'oho na negajĕjo jemĕ'o Israel a ioro'iorohu'o ae aho'obĕhe jemĕro ave jĕho he'irarijĕgo. Ave aho jemesi nunire marĕjĕ'e namijaje hesi bĕhoho Nazareth raje Iesu Keriso hesi darugohuro ĕhuro ajamamu marĕjĕ'e hĕjo. Ĕaho Iesu jemĕ korosire anamu guomamu God-ro i'ovamu ri'ĕjade hĕjo. ¹¹ Ĕaho Iesuare jĕho God-are surire uhunĕ'e jajivoromo uĕvuĕ'e hĕjo:

Jemĕ munĕ javue vae'irĕgoro munĕ gemu bijĕnimoromo vuonugarije hĕjo.

Vuonugarijoho jaruvoho ĕ munĕhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajĕjo.

Ĕhi jajivĕ'e hĕjo. ¹² Iesuro huro gemuĕro ajamuijĕgo i'uoho bogo bae'i marĕjavuaje hĕjo. Ĕhesi bĕhoho God-ro Iesuare ihe gemu sa'ae dinĕ'e dinĕ'e bojamuijĕ'e hĕjo aho bogo sisĕroho va'i mae javuorĕhego. Iho gĕho bogohĕjo.

¹³ Ĕhi uĕvamu hegorovo rue Jew rajo a masijoho jaburo gavare Peter'o John'o bogo nuni aji'e aho jĕvo'i ĕma uno'e ae jĕvĕ'e bogo juhuonivo'i biririvoromo jĕho majĕhijamu gagorovo tiĕruomadeje. Tiĕromo evare garomo uvareje: Ĕaho jaburo niĕ'iro Iesu'o gemu mae jirehonĕvĕ'ĕro ĕhu'ĕro ĕ'aruĕjo. ¹⁴ Ĕhi uvoromo gavare hĕru sisĕ'e aho mami'e marĕjĕ'ĕro Peter'o John'o jabesi gemuore namijamu gagorovo jabesi jĕ aho'irĕhoho bogo eni jioruomadeje. ¹⁵ Bogo eni jioruomamu aĕro Peter'o John'o hu'iraejĕvoromo gagovarue osaho vuonugo'i rori'o va'ojĕro uĕnugoromo jabesi sivue jĕho mevoromo uarovareje: ¹⁶ Noro ave ae niĕ'ioho diehi'ĕvo'ĕjarĕjo. Ĕhesi bĕhoho Jerusalem raromarue ae aho'obĕhe hejare uvamu: Ĕae niĕ'iohuro bogo gavarue mue gĕ vaejĕ'e hĕ uvamu hejĕ'ĕro ĕhu'ĕro subivo'irĕhoho bogo eni javuajĕjo. ¹⁷ Rĕhu ae gĕro gĕro hebe va'ojĕni ĕ'ego no jĕgore bojĕmiromo uĕ'irarĕjo: Bogave ijoho Iesuare ihoroho jĕho majĕhi'irarijĕjo.

18 Ëhi uarovoromo ae uëvamu Peter'o John'o osaëro hu'iraejëvo rovareje. Hu'iraejëvo rovamu uëvareje: Bogave gemu Iesuare ihoroho jöho majëhiromo røjëhi'irarijëjo. 19 Ëhi uëvamu hegorovo rue ae niö'iohuro uëvareje: Jemëhu uövuarujoho nadi Iesuare ihoroho jöho majëhirë uövuarujoho iae no hejaruëjo. Röhu na no jemesi jöho ejëho'ëjarëjo o God-are jöho ejaho'ëjarëjo. Jemesi garëjo God di muoho nimego. 20 Iesuhu ë'amu noehu garomo hejare jöho diehi'oromo vuonugojörajo. 21 Ëhi uëvamu rue Jew rajo a masijohuro Peter'o John'o i'u bojëmi'ibearoho röhu uvareje: Höru sisë'e aho marëjamu gavë'ëro ae aho'obëhe God rajahiruomajëromo i'u bojëmi'iröhe öroho bogo birohogoro vuonugo'i jöe gö'o darugo ma'e majëhiromo jiovo rëmö'öjëvamu va'areje. 22 Amo ae aho'o God rajahijare hesi bëhoho ë höru sisë'e aehu hijade hesi vadunoho aho'o 40 ëmino'e iosiramiro mo ruëhi jië'ëro bogo marë hesi jiadoho röhu Peter'o John'o Iesuare daruge baeromo ajamamu marëjadeje.

God-hu ajëmego bogo juhuonivë'e ma-biririvoromo jö majëhi'iröhe Iesuare ariböviehu ëninamare jöhoje.

23 Iae jiovo rëmö'öjëvamu va'oromo Peter'o John'o ma-burëro vuonorö'ö va'oromo jabesi aribövioho uëvareje: Jew rajo priest masijohu'o a duvahohu'o jaburo no uövuare höjo: Iesuare ihoroho nadi ijoho jöho majëhirëjo. 24 Ëhi uëvamu hegorovo rue Iesuare ae aho'obëhe jaburo uehore gemu baeromo God uaruomadeje: O asë'e nosi A Börömoho ö'idöe sa'ae jove bövie bise'e jero bamavuane höjo. 25 Urimë'i jero ave jöho bojamamu jasi Aru'ahohuro jasi mu vaejaje ae David nosi hije David-are simanore bojamamu huro jajivade höjo. Jajivoromo uövuë'e höjo:

Sa'a ioro'ioro rajoho rabëni jovëro gatovanovoruomade höjo.

Sa'ae göre göre aribövioho rabëni simano rumo'e muoho vae'i öroho naho garuomade höjo.

26 Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue a masijohuro muorovo'i avohorovare höjo.

Sa'are simano vaejarue ariböviohuro gagovorovare höjo Bada God'o muorovo'i God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamujaje ahu'o muorovo'i.

27 David-hu ë jö jajivadëhi ëhi ave amore iae gagovoruo-made höjo Iesu'o muorovo'irovo. A masije niö'i Herod'o Pontius Pilate'o ëho jaburo sa'a ioro'ioro rajohu'o Israel rajohu'o gemuoro gagovare höjo Iesu'o muorovo'irovo. Iesu jasi muohuremu vaejaje aho höjo. Jero hu uavane höjo

huro böröme namiromo ajamui'iröhego. Ēahu'o muorovo'i gagovoruomade höjo. ²⁸ Ēmuoho vae'i gagovare höjo. Röhu urimē'i ēhi jiē'e muoho jioröhego God jero darugo'ëro javē'ëro jasi nimoromo ēhi bamane höjo. ²⁹ Bada röhu jaruvoho ē ariböviehu uövuarohe Iesuare jö majēhijē'oho i'ue bae'a'arujē uövuare jöho jero ēho heromo uehorovoromo no jasi mu vaejarue aho ajamuinego bogo juhuonivo'i biririvoromo jasi jöho ma-sama'e majēhinövo'irarējo. ³⁰ Jasi muemu vaejaje ae Iesuare jöēni ri'öromo guomo guomo'e aribövioho ajēmiromo darugo'e mue gö gö vaejago aëro garomo jöho mae uehorovo'irarējo. Ahia mino'ējo.

³¹ God-are örire ēhi atamu gagorovo jabuhu raromaruoho hijiohijiovamu God-are Aru'aho hesi darugohuro ae aho'obēhe jabesi dē vövöbajo'oho rarovamu bogo juhuonivo'i biririvoromo God-are jöho atobe va'areje.

Iesuare ariböviehu huē baeromo ajamirovonövere jöhoje.

³² Ēhi'amu iae Iesu uehorovarue aribövioho aho'obēhe uehore gemu dē vövöbajo'e gemu baeromo bogo uvonövereje: Nasi höromo sivu sivue bahi'i a'i uvonövereje: Ae aho'obēhe nosi höromo ma-gemuoro bahinövereje.

³³ Apostle ömo'ömohuro darugo ma'o ae majēhiromo uēnövereje: Bada Iesu guomoromo ri'öjē'ëro hijamu nosi nunëro gavē'e javuajējo. Ēhi'o'ego God-are huē mahuro ē aribövioho aho'o ruahö'öjēvonövadeje. ³⁴ Ruahö'öjēvo'ego Iesuare aribövioho aho'obēhe i runo'e bövie bise'e eni jēvonövadeje. Ēhesi bēhoho ae rahu sa'ae o javue majio'amē'oho imo'amoromo monioho ujuohoromo rueromo ³⁵ apostle jabesi övore bahinövereje. Bahi'ego apostle-ho jaburo ganövere Iesuare ae gö gö rabe bogojiamu gavē'oho suvuorēminövereje.

³⁶ Suvuorēmijamu iae ae gemu hesi ihoho Joseph-ro mue gemuoho vaejadeje. Joseph-are iho göho apostle ömo'ömohuro Barnabas jumuvareje. Barnabas huotovē'e hesi bēhoho biriri bojēmaje ahoje. Hesi agano ihoho Levi raje jiadeje. Cyprus sa'are jioromo rovadeje. ³⁷ Rovē'ëro hiromo sa'ae gö imoromo monioho barueromo apostle jabesi övore bojēmadeje ae suvuorēmiröhego.

5

Ananias'o Sapphira'o sareri sareri'e jö majēhijare jöhoje.

¹ Ēhi jiē'e mu maho vaejamu röhu ae göëro mu sisēho vaejadeje. A hesi ihoho Ananias jio'i hesi vaboro ihoho Sapphira jiadeje. Ananias-ro mu sisēho vaeromo jabesi sa'aho gö imoromo ² subivēhoromo moni vitu hesi taro bamadoho

vaborohuro iae gavadeje. Vituoho hesi tario bamo'i vituoho apostle ömo'ömo ho i'imëmiromo sarerëmiromo uëvadeje: Sa'a imode hesi ijo bajoho iae bojëmi barëjë'e jevajëjo. ³ Bojëmi barëjë'e jevajëjamu Peter-ro uavadeje: Ananias Satan-hu dinamijadoho ja rabëni ejahoromo hesi jöho baejane höjo. Nadi God-are Aru'ahoho sareramiromo sa'a moni vituoho subivëhoromo tario bamoromo uö'ibejanëjo: Na sa'a hesi monioho iae bojëmi barëjë'e jevajëjo. ⁴ Sa'a bogo imane majaroho ëho jasi jiade höjo. Jero jasi ga'ibejanëjo imavego o bogo. O sa'a imanevare monioho aho'o jasi jiade höjo. Jero jasi ga'ibejanëjo ae bojëmavego o jasi ma'enavego. Röhu ja rabëni ëhioho ë'i uehorovane höjo. Ëhi ë'anoho ja bogo ma-aemuoho sareramui'i God'o sareramijane höjo. ⁵ Jöho ëhi majahijamu hejë'i Ananias sa'are beromo guomadeje. Guomamu ae aho'obëhe ë jöho hegoroovo sisë maro juhuonivareje. ⁶ Amo guomamu a i'o ömo'ömo huro rueromo sinoho niögëro numoromo bava'oromo guavareje.

⁷ Guavamu majae 3 hours rabu'e barëjamu gagorovo vaborohuro hesi baru guomade jöho bogo hejë'e marovadeje. ⁸ Rovamu gagorovo Peter-ro uavadeje: Ave jöho uevego na hejöjo. Sa'aho imoromo na jemë monioho avemino'e baejarije höjo o gö'o döre baejarije höjo. Baejarije höjamu sareramiromo uavadeje: Iae ëmino'e baejë'ëro jemesi örire bojëmi barëjë'e javuajëjo.

⁹ Bojëmi barëjë'e javuajëjamu hegoroovo Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi baruohu'o jemë rabëni uvariye höjo: Nani Badare Aru'ahohuro bogo göromo i'uoho bojamui'ajëromö ëma sareramuijariye höjo. Nadi ëhioho ë'ibejarijëjo. Aveho gavëjo. Aribövioho jasi baruoho guavë'ëro aruëre ojanore rovaruoho hejëjo. Jasi sinohu'o bava'oromo guavo'aruëjo. ¹⁰ Ëhi uavamu gavë'i vaborohuro Peter-are bëhire ma-majioho beromo guomadeje. Guomamu rue a i'ohuro osare rueromo gavare vaboroho mami'e guomë'e jiamu gagorovo amonö bava'oromo hesi baru hesi bëhire guavareje. ¹¹ Ëhi'amu ekaresiae aho'obëhe o a ioro'ioroho jabu'o ë jöho hegoro sisë maro juhuonivoruomadeje.

Apostle ömo'öme hu noehu bogo gavarue darugo'e mu vaenövere jöhoje.

¹² Ëhi ë'ë'ëro iae God-ro ajëmi'ego apostle ömo'ömo huro bogo gavarue darugo'e muoho aho'obëhe vae'ego ae aho'obëhe ganövereje. Ëhi'o'ego Iesuare ariböviohuro God-are amo börömore iojiomoromo amo börömo hesi harada ihe Solomon-are haradare ë gemuoro gagovorovonövereje. ¹³ Gagovo'ego a ioro'ioroho jaburo Iesuare aribövioho mae

uehorovëvo'i röhu juhuonivoromo bogo ëma gemuoroho va'o raromonövareje. ¹⁴ Bogo ëma gemuoroho raromoli röhu ae magonahe gö'o gö'o aho'obëhe Bada mae uehorovoromo Iesuarë ariböviohu'o aevoromo gemu mae raromo jijihonövareje. ¹⁵ Ëhi jië'e mu masijoho rovë'ego aëro guomo guomo'e aribövioho örire ujuoho ruenugoromo momorö'öjarue röho nu ano'e göre göre ë bahinövareje Peter rova'ego hesi övehu bogo ajëmiijë'oho röhu hesi maja aru'ahohuro bamëvego marë'iröhego. ¹⁶ Ëhi'o'ego ae aho'obëhe Jerusalem-nörire amo göre göre raromarue aribövioho jaburo guomo guomo'e ariböviohu'o aru'aho sisëhu simano sisë vaejëhë'e ariböviohu'o ujuoho rue'ego apostle ömo'ömohuro jabumë aho'obëhe ajëmiromomo avohëvonövareje.

Jew rajo a masijehu Iesuarë apostle aribövi sisë vaejëvare jöhoje.

¹⁷ Ëhi'amu gagorovo iae Jew rajo priest börömoihu'o hesi aemo'aeme Sadducee ariböviohu'o ëho jaburo apostle jabesi mu maho garomo dë vörönimareje. ¹⁸ Dë vörönimoromo ri'öromo apostle aribövioho gudumävöromomo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amamu sisë ariböviohu'o gemuore raromareje. ¹⁹ Savoji gagore raromamu vahiromamu gagorovo Badahu nugö'öjade anerahuro rueromomo ojoho jiovëhoromomo apostle aribövioho söjëvo va'oromomo amonö höröjadeje. Höröromomo uëvadeje: ²⁰ Va'irarijoho God-are amo börömore riravoromomo Iesu uehorovoromomo mae raromö'iröhe öri hesi jöho majëhirego ae aho'obëhe he barë'irarëjo. ²¹ He barë'irarëjamu hegorovo va'oromomo sisonuvamu gagorovo God-are amo börömore ajio riravoromomo aevoromomo Iesuarë jöho majëhijareje.

Ëhi'amu Jew rajo priest börömoihu'o hesi ariböviohu'o ëho jaburo rueromomo Jew rajo a duvahoho aho'obëhe jöe nugö'öromomo uëvareje: Jew rajo a masijoho aho'obëhe ro gemuoro gagovorego no jöe mevo'irarëjo. Mevo'irarëromomo jöe nugö'öromomo police-oho uëvareje: Savoji gagore aribövioho sö ujuoho ruehëjo. ²² Sö ujuoho ruehëjamu hegorovo va'oromomo gavare savoji gagoroho apostle aribövioho bogojëvamu gagorovo vuonorö'ö rueromomo Jew rajo a masijoho uëvareje: ²³ Noro va'oromomo gavare höjo savoji gago hesi ojoho tugoho titimo'amë'ëro muebejarue aribövioho ojore ojore atovoromomo riravoruomamu gëgorovo ojoho jiovoromomo osare va'ihö gavare höjo Iesuarë aribövioho bogojëvamu. ²⁴ Ëhi uëvamu hegorovo God-are amo börömore atovaje police böviohu'o priest masijohu'o uvareje: Diehi

jië'ëro bogo'e hōjo. ²⁵ Bogo'e hōjamu ae gemuëro rueromo uëvadeje: Jōe hehējo. Savojo gagore io'amarije aribövioho jaburo God-are amore riravoromo ae aho'obēhe jōe rōjēhijaruējo. ²⁶ Rōjēhijaruējamu hegorovo rue police böviohu'o hesi bēhire raromarue ariböviohu'o ēho jaburo apostle ōmo'ōmoho sō ujuoho rue'i va'areje. Va'oromo uvareje: Noehu jabumē guduamēvē'oho ae aho'obēhe no göromo bijōnimoromo munëro vajamui'aruëromo juhuonivoromo apostle bogo guduamēvē'e ma-sō ujuoho rovaraje.

²⁷ Ujuoho rueromo Jew rajo a masijo jabetesi nunire rēmamu ē riravareje. Riravamu gagorovo priest bōrōmohuro uëvadeje: ²⁸ Noro darugo'e jōho mami'e bojēmiromo jemē uëvare hōjo: Iesuarie ihoroho bogave gemu aho jōho rōjēhi'irarijējo. Rōhu jemëro jemesi jō sisēho rōjēhi'i ari-jamu Jerusalem amo rajoho ae aho'obēhe heruomē'e hōjo. Ēhi'oromo nimarujējo Iesu anamu guomade mu hesi i'uoho noro bae'irōhego.

²⁹ Ēhi uëvamu hegorovo Peter'o apostle ioro'iorohu'o jaburo uëvareje: Iae no hejaruējo rōhu jemesi jōho gö jio'i God-are jōho gö jio'ego ēhuni nomē God-are jōho ejaho'ejarējo a jōho bogajo. ³⁰ God nosi hio miono'o muebe'amonövade ahuro Iesu ajamamu guomoromo ri'ōjade hōjo jemëro hu ijore ano taemamu guomē'ëro. ³¹ Ri'ōjamu God-ro hesi ihoho dōro bamoromo uavade hōjo: Rojo nasi ōvo manō hijējo. Hiromo ae aho'obēhe jabetesi bōrōme namiromo maro bamëvo'irane aho jionējo. Ēhi jioromo ōroho jiovēhego Israel rajojo jaburo uehoros sisēho vuonugego God naro jabetesi sisēho dejonō bu'ōjēho'irode hōjo. ³² God-ro ēhi jië'e muoho vaejamu nosi nunëro gavē'ëro ē hesi jōho ae majēhijarue hōjo. Rōhu bogo no gemu majēhi'i God-are Aru'ahohu'o ajamuiromo ae majēhijaje hōjo. Ae rahu God-are jō ejahē'oho Aru'ahoho God-aro baejarue hōjo. Amo hu'o ajamuiromo ae majēhijaje hōjo.

³³ Ēhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro vōrō'iraeromo apostle ōmo'ōmoho muo'amojōro uvoruomadeje. ³⁴ Uvoruomamu jabetesi ae gemuëro jōe jōvo'i ri'ōjadeje. Ēa hesi ihoho Gamaliel jiadeje. Hu Pharisee ae jiadeje. Hu Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijaje ae jiamu ae aho'obēhe hesi ōrire mae uehorovoruomadeje. Ēaho Gamaliel-ro ri'ōromo a masijo ioro'ioroho uëvadeje: Ēaribövioho rori'o sō va'ego na jō harihe majēhijego evaro sionëro sō ruerējo. ³⁵ Sō ruerējamu sō ujuoho va'amu evare uëvadeje: Israel

rajomë rue Iesuare aribövi muo'amo'i uvarujoho o jabesi örire rabe rabe vae'i uehorovë'oho nadi nuni rumo'oho ma-vae'i uehorovo avohoromo vaerëjo. ³⁶ Ëhesi bëhoho rabëni ma-bisemu urimo ae gemu hesi ihoho Theudas-ro rovade hōjo. Rueromo ae uënövade hōjo: Na a bōrōme jevajëjo. Ëhi uë'ego ae aho'obëhe 400 rabu'e hesi ijore ijore jijihonövare hōjo. Hesi ijore ijore jijihujuvo aëro Theudas anamu guomamu hesi aribövioho aho'obëhe arua anumiaae va'oruomamu hesi muoho sisërë barëromo bogojiade hōjo. ³⁷ Ëhi ë'ë'ëro sa'are a jabesi iho baeruomade majare ae gö hesi ihe Judas Galilee sa'a rajohuro rovade hōjo. Rueromo jōe majëhiromo jabesi simanoho huotovëhë'ëro ae aho'obëhe hesi ijore ijore jijihonövare hōjo. Jijihamu aëro Judas'o anamu guomamu ë hesi aribövioho aho'obëhe arua anumiaae va'o barëjade hōjo. ³⁸ Va'o barëjë'ego ëhuni naro ave jōho majëhiromo uëvajëjo: ËIesuare aribövioho ma-nunëremu gëromo vuororëmirëjo. Ëhesi bëhoho rabëni jabuhu vae'i nimoruomaje muoho ma-a jabesi mu jiajoho Theudas'o Judas'o jabesi muehu sisërëjadëhi Iesuare aribövi jabesi muohu'o ëhi sisërë'ajëjo. ³⁹ O God-hu bojëmade mu vae-jaruohuro jemë jabumë bogo iosirëmi varijënoho jëvajëjo. Iosirëmi'ië'oho uvo'a'arujëjo: Nani no ae gö'o muorovaruë'i ga'a'arujëjo God'o muorovëvo'iramu.

Jōho ëhi majëhamu hegoroovo ë Jew rajo a masijohuro eja-horuomadeje. ⁴⁰ Ejahoromo ae uëvamu apostle aribövioho osaëro sō rovarëje. Sō rovamü gagorovo hisuebijëvojōro uëromo apostle-ho uëvareje: Ijoho bogave Iesuare ihoroho jōho aho majëhi'irarijë uënugoromo jiovo rëmöl'ōjareje. ⁴¹ Rëmöl'ōjamu uvareje: God-ro no mae uehorovavuë'ëro ëhuni hu uvajëjo: Noehu Iesuare jōëni i'u baejaruoho iae eni javuajëromo nimorohobe Jew rajo a masijehu jiaruire jioromo va'areje. ⁴² Va'ë'ëro Iesuare jō mae majëhinövaroho bogo vuonugo'i majae ëhi God-are amo bōrōmore va'oromo jabesi osare osare va'oromo ae uënövareje: God-hu uavë'ëro bōrōme namiromo ajamuaje aho iae Iesu hōjo. Jōho ëhi majëhiromo ë hesi öroho rōjëhinövareje.

6

Ae aho'obëhe 7-hu ekaresia ajëmiromo moni mu mue-bejëhorōhego ekaresiaehu baejëvare jōhoje.

¹ Ëhi'amu ae magonahe aho'o ro Iesuare aribövi gemuoro havobe va'amu bōrōmoraëjadeje. Bōrōmoraëjamu Greece huëhu atarue Iesuare ariböviohuro dë vörönëgamu jōe

atoromo uvareje: Ijo bajo magonaho doru majae ëhi suvuorëmijaruoho nosi Greece huëhu atarue magonahoho ijo bajoho bogo avoho baejarue hõjo. ² Ëhi atamu hegoroovo apostle aho'o 12-ho jaburo Iesuare ae magonahe aho'obëhe gemuoro gagovojõro jõe nugö'õjareje. Jõe nugö'õjamu ro gemuoro gagovamu gagorovo uëvareje: Apostle nosi muoho God-are jö majëhijaruoho hõjo. Noehu God-are jö majëhijaruoho bogo avoho ma'eno'i moni suvuorëmijaru muohu'o vaejë'oho ëho bogo maho hõjo. ³ Aganomë bogo maho jië'e jiaje ëhuni ga'irarije di aho ae aho'obëhe uvarujoho: God-are Aru'ahohuro dë vövöbajo'ere rarovë'ëro jabumë simano mae uehorovarue aribövioho hõ uvarujoho ëhi jië'e aho aho'obëhe 7 ëmino'e jabesi ihoho uövuego noro ë moni muro bamëvego jabumë ëho muebel'irarëjo. ⁴ Ëaribövioho 7 jaburo suvuorëmi'iröhe muoho muebel'iramu noro ë muoho vuonugo'i God-are örire jõe atoromo hesi jõho majëhinövo'ëjarëjo. Ëhuremu uehorovonövo'ëjarëjo.

⁵ Apostle-ho jaburo ëhi majëhijamu hegoroovo ae magonahe aho'obëhe uvareje: Jö mae hõjo. Jö mae hõ uvoromo ejëhoromo Stephen baejareje. Stephen Iesu mae uehorovo avohamu God-are Aru'ahëro rumorovë'e ae jiajeje. Stephen baeromo Philip Prochorus Nicanor Timon Parmenas Nicolaus ëho jabu'o baejëvareje. Nicolaus mami'e Antioch amore jioromo rovadeje. Urimoho bogo Jew rajo jiadoho ijonö Jew rajo muoho baejadeje. ⁶ Ëaribövioho 7 baejëvonugoromo sö ujuoho va'oromo apostle jabesi nunire rëmareje. Jabesi nunire rëmamumu apostle-ho jaburo jabesi jöëni God-are örire jõe atoromo öve simanore bamëvareje ë ijo bajo suvuorëmiröhe muoho vaeröhego.

⁷ Ëhi ë'ë'ëro God-are jõho Jerusalem ame bövioho rumorovamu Iesuare ae magonahe Jerusalem raromaruoho ae aho'obëhe jiobe va'adeje. Ae aho'obëhe jiobe va'ojuvo Jew rajo priest ae aho'obëhe Iesuare jõho aevoromo ejahareje.

Jew rajo a masijehu uëvamu Stephen guduamare jõhoje.

⁸ Ëhi'amu iae God-ro Stephen mabëhe ajamiromo darugoho bojami'ego ëhuro bogo gavarue darugo'e mu masije gö gö ae aho'obëhe jabesi nunire vaenövadeje. ⁹ Mu masijoho vaejamu Jew rajo a ioro'iorohuro ri'öromo Stephen-are jõho aho'ahamijareje. Jö aho'ahamijare aribövioho ioro'iorohuro Cyrene amore Alexandria amore jioromo rovë'ëro Jerusalem raromoromo Jew rajehu God rajahijaru osae gemuore gagovoromo God rajahinövareje. Ëosa hesi ihoho Jiovo Rëmö'öjë'e Aribövi Jabesi Osaho jiadeje. O ioro'iorohuro Cilicia sa'are Asia sa'are jioromo

rovë'ëro raromareje. Ëaribövioho jabu'o Stephen-are jöho aho'ahamareje. ¹⁰ Aho'ahami'ego God-are Aru'ahohuro Stephen simano mae bojami'ego huhu jövaje jö ahoröhoho bogo eni jëvonövadeje.

¹¹ Bogo eni jëvamu gagorovo jabumëro a ioro'ioroho ijo bajoho bojëmiromo uëvareje: Jemëro ae aho'obëhe sarerëmiromo uërëjo: Noro hejare höjo Stephen-ro Moses'o God'o jabetesi jöho sisë'i jövvavamu. ¹² Ëhi majëhiromo Jew rajo a duvaho jabetesi o jögoru öri röjëhijarue aribövi jabetesi o ae magonahe aho'obëhe jabetesi dë vövöbajo'o ho huotovëhamu dë vörönimoruomadeje. Dë vörönimoruomoromo rueromo Stephen guduamo bava'oromo Jew rajo a masijo jabetesi nunire nugareje. ¹³ Jew rajo a masijo jabetesi nunire nugaromo a ioro'ioroho sö rovereje jaburo ë a masijo jabetesi nunire Stephen-are jöho sarerëmiröhego. Sö rovamü ëho jaburo Jew rajo a masijoho sarerëmiromo uëvareje: Ave iahuro God-are osa börömoho sivoromo Moses-hu bojamuijade jögorohu'o sivemu sivaje höjo. ¹⁴ Ëhesi bëhoho noro hejare höjo Stephen-ro uvamu: Nazareth rajoho Iesuro God-are osa börömoho dadovoromo Moses-hu bojamuijade muoho aho'o tugoho'i mü i'e bojamui'ajëjo. Stephen-ro ëhi jië'e jö sisëho jövamü hejare höjo. ¹⁵ Sarerëmiromo ëhi majëhijamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro Stephen gemu ërimahoromo gavareje hesi nü ano'oho anera jabetesi nü ano'o va'ëne jiamü.

7

Israel rajehu God-are jö bijönimobe rovere jö Stephen-hu majëhijadohoje.

¹ Anera jabetesi nü ano'o va'ëne jiamü gagorovo priest börömohuro Stephen uavadeje: Jasi jö sisë uövuaruoho ë jöho na ma jöe o sareri jöe höjo.

² Mae o sareri jöe höjamü hegorovo Stephen-ro uëvadeje: A duvahohu'o agano ioro'iorohu'o naehu jö harihu majëhi'ië'ajoho hehëjo. Urimë'i God-ro nosi hije Abraham-are nunire rovade höjo. U'emu Abraham-ro Haran sa'are va'iröhëro ë hesi urimo Mesopotamia sa'are hijamu evare God aji'ere hijaje ahuro hesi örire rovade höjo. ³ Rueromo uavade höjo: Jasi aganoho sa'aho vuonugo'i naehu röjahi'irode sa'ahuro ëhuro va'onëjo.

⁴ Ëhi uavamü hegorovo Chaldea sa'aho vuonugo'i Haran sa'are va'oromo ë hijade höjo. Hiromo hesi vavuoho guomamugo God-ro uavamü ave jemëhu raromaruje sa'are ro hijade höjo. ⁵ Rueromo hijamu evare majaroho

God-ro sa'aho bogo gö bisemu vadu'oho bojamade hōjo. Bogo bojami'i a'i mae majahiromo uavade hōjo: U'emu bojēmi'ejōjo ja'o jasi ujohu'o ave sa'aho bae'irarijego. Abraham harihu rumo'e jiē'e rōhu God-ro ēhi jōvade hōjo. ⁶ Ēhi uaromo uavade hōjo: Jasi ujo ōmo'ōmoho sa'ae göro va'o raromoruomo'ajējo. Raromo'iramu ē sa'a rajohuro i'u'e mue huē vavaene bojēmi'iramu jabesi darugoremu raromoromo huē vavaene baebe va'ojuvo vadune aho'obēhe 400 barē'ajējo. ⁷ Barē'iramu jemesi ujo ōmo'ōmehu vaejōro i'u'e mu bojēmaje aribōvioho God naro gēromo i'ue mana bojēmi'ejōjo. I'ue bojēmi'iramu evare jasi ujo ōmo'ōmohuro ri'ōromo ē sa'are jioromo ruerōhoho ro ave dirō'ore na rajehiruomo'ajējo. ⁸ Ēhi mae uanugoromo uavade hōjo: Jasi a jabesi sinoho tarivo'amobe va'onōvorējo. Ēhuro na uvo'irode hōjo: Nasi aribōvie jēvajēromo muebejēvo'irode hōjo. Ja'o jasi ujo ōmo'ōmohu'o jemēro ēhi ē'onōvorējo. Ēhi uavē'ēro ijonō Abraham-ro harihoho Isaac baeromo hurae gemu barējamu gagorovo sinoho tariojahamu God-are harihuraejade hōjo. Ēhi'amu ijonō Isaac-ro harihoho Jacob baeromo hesi sinoho ēhi tariojahade hōjo. Ēhi'amu ijonō Jacob-ro hesi harihe aho'obēhe 12 nosi hijo miono'o jabesi sinoho ēhi tarivēhobe rovide hōjo.

⁹ Ēhijo miono'ohuro masijoraeromo Joseph-are mu mahuni dē vōrōnēgamu hu ae gö imēvoromo mana baejare hōjo. Mana baejamu rue imare aribōviohuro Joseph baeromo Egypt sa'are abuejare hōjo. Abuejamu God-ro Joseph'o gemu mae juvade hōjo. ¹⁰ Joseph'o gemu mae juvoromo Joseph-ro vavaene bae'ego gagoro ajami'ego mae hinōvade hōjo. Mae hijamu God-ro hu ajamiromo huē mae uehoro mae bojami'ego mu mae vaenōvade hōjo. Mu mae vaejamu gagorovo Pharaoh Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are muoho garomo rajahiromo uavade hōjo: Nasi Egypt sa'aho o bōvie bise'e avoho muebejehonējo. ¹¹ Ēhi uavamū muebebe va'ē'ēro iruno'e bogojiego ēma raromarue majaho rovamu ae aho'obēhe nūme Egypt sa'are ave Canaan sa'are raromaruohuro huē vavaeni dōro raromare hōjo. Raromoromo nosi hijo miono'ohuro ie nahoromo gavare hōjo bogojiamu. ¹² Ie bogojiamu gagorovo Jacob-ro hejade uvavamu: Nūme Egypt sa'are iruno'e iae jiajējamu hegorovo hesi harihu ōmo'ōmoho uēvade hōjo: Egypt sa'aro abueromo iruno'e imoromo ujuoho ruerējo. Ruerējamu aevoromo Egypt abuejare hōjo. ¹³ Abuejē'ēro vuonorō'ōromo Canaan sa'are rojomareje. Rojomē'ēro rōhu

maho Egypt abuejamu gagorovo Joseph-ro huruohoromo uëvade hōjo: Na jemesi òe jevajējo. Ëhi uëvamu Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are agano jabesi jōho hejade hōjo. ¹⁴ Hejamu Joseph-ro jōe nugō'ōromo vavuoho uavade hōjo: Ja'o agano ioro'iorohu'o Egypt sa'aro ruerējo. Ëaganoho aho'obēhe 75 ěmino'e jiade hōjo. ¹⁵ Jōe nugō'ōjamu hegorovo Jacob'o hesi aganohu'o Egypt abueruomade hōjo. Abuejē'ēro ě vuovëvade hōjo. ¹⁶ Vuovëvamu jabesi sinoho vuonorō'ō ujuoho rojomoromo Shechem amore ě guavare hōjo mami'e jabesi hije Abraham-ro Hamor rajo aribōvioho monie bojēmiromo ě sa'aho imē'ēro.

¹⁷ Guavamu nosi hijo miono'e Egypt raromaruohuro ae aho'obēhe jiobe ruejuvo God-hu mami'e hesi ujo ajēmi'i Abraham uavadēhi ěhi ajēmi'irōhe majaho dunovade hōjo. ¹⁸ Dunovamu gagorovo sa'are simano vaejaje ae gō Joseph bogo gavadohuro ri'ōromo Egypt sa'aho muebejade hōjo. ¹⁹ Egypt mueberomo nosi aribōvioho sarerēminōvade hōjo. Sarerēmiromo nosi hijo miono'o'oho sisē vaejēvoromo uëvade hōjo: Jemesi harihu ininoho amonō bahiromo ěhuro vuonugo'amego vuovëho'irajo. Uë'ego ěhi ě'onōvare hōjo. ²⁰ Ëhi'amu Moses rahade hōjo. Aharihu hesi nu ano'o'oho mabēhe jiade hōjo. Nu ano'o'oho mae jiamu hesi vëmu vavu'ohuro jabesi osare muohojuvo manaere niō'i gemu barējade hōjo. ²¹ Manaere niō'i gemu barējamu gagorovo amonō banugare hōjo. Banugamu gagorovo sa'are simano vaejaje a hesi abojohuro ruel'i gavade Moses raromamu gagorovo baeromo va'o hesi muohade hōjo. Muohamu bōviraejade hōjo. ²² Bōviraejamu Egypt rajohuro jabesi mu mae jō mae bōvie bise'e rōjahijamu bae barējade hōjo. Bae barējē'ēro jō bōrōmo jōvoromo mu masijo vae'amaje ae jiade hōjo.

²³ Ëhi'ojuvo Moses vadune aho'obēhe 40 barējamu gagorovo huro uehorovoromo uvade hōjo: Jaruvoho na va'oromo nasi Israel rajo aribōvioho gē'ejōjo gē'i diehi raromego. ²⁴ Ëhi uvonugoromo va'i gavade Egypt raje ae gemuēro Israel raje ae gemu hesi ōrire mu sisē vaejamu gagorovo Israel rajoho ajamiromo Egypt rajoho i'ue mana bojamiromo ano bamade hōjo. ²⁵ Ano bamoromo uvade hōjo: Nani nasi aribōviohuro uehorovoromo uvarue hōjo: God-ro nōrō ua'iramu nōrōro no ajamui'iramu avare darugore raromaruoho vuonugo'i va'o mae raro'mo'ejarejo. Ëhi uvarue hō uvadoho bogo ěhioho jiade hōjo. ²⁶ Ëhi'ē'ēro nērō Moses-ro gavade hōjo Israel raje niō'iro muororovamu. Muororovamu gēgorovo ahëvë'i uëvade hōjo: A niō'imē

agane gemuoho jëvajëjo. Rõhu jemë rabëni muorovarujëjo.
²⁷ Ëhi uëvamu hegorovo mu sisë vaejade ahuro ri'õromo
 Moses õvëro rori'o biduohõ'õromo uavade hõjo: Ja raro
 ua'ego bõrõme vaeromo nosi muoho garomo ahavuanuëjo.
²⁸ Ja nëri Egypt rajo ananëhi na ja ëhi anego'iro ë'anuëjo.
²⁹ Ëhi uavamu hejë'i Moses-ro Egypt sa'are jioromo
 ju'ebiromo va'adoho va'o Midian sa'are ë hijade hõjo.
 Ëhiromo harihe niõ'i õmëvade hõjo.

³⁰ Harihe niõ'i õmëvoromo hijuvo vadune aho'obëhe 40
 barëjamu Moses-ro a rumo'e sa'are Sinai dahoru bëhire
 nami'i gavade hõjo ijo hisue vënehu ravo'ego anerae gemu
 ririre hijamu. ³¹ Ëhijamu gagorovo tiõromo avoho ga'i bëhire
 va'ihõ hejade hõjo Badaro uavavamu: ³² Na jasi hijo miono'e
 Abraham Isaac Jacob muebejëvaje aho God jevajëjo. God
 jevajëjamu hegorovo Moses-ro avoho ga'ië'adoho juhuoniv-
 oromo butubutumoromo bogo avoho gavade hõjo. ³³ Bogo
 avoho gavamu Badaro uavade hõjo: Ave sa'aho nasi sa'ae
 jiaje na mae uehorovevoromo hõru guduoho jijövëjo. ³⁴ Naro
 iae gëvode hõjo nasi ariböviohuro Egypt sa'are sisë'i raro-
 mamu gavë'i hejode hõjo jabumë hara'uavavamu. Ëhuni
 na ruvebijë'e jevajëjo jabumë ajëmego sisë'i raromaruoho
 vuonugo'i mae raromorõhego. Ëhi jië'e jiaje ri'õjego na
 ramõ'õjego Egypt sa'aro va'ëjo. God-ro Moses-are õrire ëhi
 uavade hõjo.

³⁵ Ëaho iae Moses hõjo. Urimë'i Israel rajo ariböviohuro
 ë ae gemuoho bijõnimoromo uaruomade hõjo: Ja raro
 ua'ego bõrõme vaeromo nosi muoho gavanuëjo. Israel
 rajo ariböviohuro Moses ëhi bijõnimoruomamu God-ro hu
 baejade hõjo. God-ro hu baeromo mu bõrõmoho boja-
 made hõjo. Ëhesi bëhoho God-ro uavamu vënehu ravade
 ijo hisu ririre hijade anerahuro Moses nugõ'õjamu Egypt
 sa'are abueromo a bõrõme namiromo Israel rajo aribövioho
 vavaene jëvamu baejëvoromo maro bamëvade hõjo. Ëhi jië'e
 mu bõrõmoho God-ro Moses bojamade hõjo. ³⁶ Ëae gemuoho
 Moses-ro Egypt sa'are hiromo bogo gavarue vörõ'e muoho
 vae'amoromo Israel rajoho Egypt sa'are jioromo sõjëvo
 va'adoho va'o jovo e'ure jovo ihe Kavüë'e Jovore darugo'e
 muoho vaeromo sõjëvo va'adoho va'o a rumo'e sa'are
 darugo'e muoho vae'amobe va'ojuvo vadune aho'obëhe
 40 barëjade hõjo. ³⁷ Ëae gemuoho Moses-ro Israel ra-
 joho uëvade hõjo: God-hu na remõ'õjamu rovodëhi jõ
 hesiro baeromo majëhi'irõhe a göhu'o huro ëhi nugõ'õ'iramu
 rue'a'ajëjo. Hu jemesi sa'a raje jio'a'ajëjo. Ëhi uëvade

höjo. ³⁸ Ëae gemuoho Moses Israel rajehu a rumo'e sa'are gagovoromo raromaruire hu'o ë gemuore hijade höjo. Hu Sinai dahorure hiromo anera hesi jöho baeromo anumiae abo hijo miono'oho majëhinövo numeho jabesi jöho aruhiae ajio aneraho majahinövade höjo. A i'ovëvo'iröhe jöho God-aro baejade höjo nosi örire bojamui'iröhëro.

³⁹ Ëhi ë'amu nosi hijo miono'ohuro Moses-are jöho bogo ejahare höjo. Bogo ejaho'irögoro a'i Moses juahamiromo Egypt sa'are vuonorö'ö va'irögoro ë'are höjo. ⁴⁰ Va'irögoro Aaron uaruomade höjo: Inömoho avoho'amego no ëho masije hö uvoromo jabesi ijore ijore jijiho'irarëjo. A'i Moses söjavuo rovade aho no bogo gavaruëjo hu din'o'e höjo. ⁴¹ Ëhi atonugoromo cow harihu nu ano'o va'ëne inömoho avohoromo uvare höjo: Ave inömoho darugo'ego ma-hu gemu uehorovonövo'ejarëjo. Ëhi uvoromo mie muo'amoromo vëniro mueromo rajahiromo bahijahare höjo. Jabumë övehu avohare inömoho ëho uvare höjo: Börömoho höromo hesi ihero söröho ijare höjo. ⁴² Ëhi'amu gagorovo God-ro jabesinö dejoho bu'öromo uëvade höjo: Jemëro jije mujöre ëho rajëhibe va'orëjo. Jemëhu nëgajëhi ëhi ë'orëjo. Ëhesi jöho jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi surire jajivoromo uv'e höjo: God-ro uëvajëjo: Israel rajomë mie muo'amoromo vëniro mueromo bahibe a rumo'e sa'are vadune aho'o ⁴⁰ jijiharije höjo. Na jemë na rajehi'i ë'arije höjo. Bogajo. ⁴³ A'i ae gö jabesi god ihe Moloch ë hesi niögu javuoho baeromo jijiharije höjo. Ae gö jabesi god ihe Raphan hesi jiji nu ano'oho baeromo jijiharije höjo. Ëinömo sisëho jemesi övëro avoho'amarije höjo uvene aho röjahi'irarijëro. Ëhuni na jemë rëmö'ö'ejöjo öre ëgoro va'oromo Babylon iosiramiromo rori'o va'o raromo'irarijego. God-are surire jöho ëhi jajivë'e höjo.

⁴⁴ Nosi hijo miono'ehu a rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare God-are niögu javu börömoho jabesi örire jiade höjo jaburo ëho garomo uvoröhego: God-ro no'o gemu mae juvaje hö uvoröhego. Ëjavu vaeröhe hesi öroho God-ro röjahijamu Moses-ro ëho garomo ae uëvamu ëhi vaejare höjo. ⁴⁵ Vaejamu nosi hijo miono'ohuro baejare höjo. Baejëlëro vuovëvamu jabesi ujoho jaburo baejare höjo. Baeromo Joshua-are ijore va'oromo ave sa'are rueromo gavare höjo urimore raromare aribövioho God-ro bisihö'öjëvamu gagorovo ave sa'aho baeromo javu börömoho ë bamare höjo. Bamamu javuoho ë jiobe ruejuvo David-ro böröme namiromo Israel muebejëvade höjo. ⁴⁶ Muebejëvoromo mu mae vaeromo God-ro hu mae uehorovamu uvade höjo: Na negajëjo javu

maho vaejego Jacob muebenövade aho God-ro ë hiröhego.
⁴⁷ Röhu hu bogo a'i Solomon-ro God-ni javu maho vaejahade
 höjo.

⁴⁸ Ëhi ë'ade höjo röhu God dö mare hijajëro aehu övehu
 vaejeharue osaroho bogo hijaje höjo. Osare bogo hijaje jöho
 jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro jajivoromo uvë'e
 höjo:

⁴⁹ Badaro uvavohijajo: Na hijajoho ö'idöre höjo.

Höroho sa'are bamaje höjo.

Ëhi jië'oho diehi jië'e javue nanioho vaerëjo.

Nuho'irode osaho dinö'e avohorëjo.

⁵⁰ Jemë bogo eni jëvo'ajëjo naro nasi övëro ave inömo
 aho'obëhe bamë'ëro jevë'ëro.

God-are surire ëhi jajivë'e höjo.

⁵¹ Sareri hia'i biriri'e aribövie jëvajëjo. Dë vövöbajo'oho gö
 gö uehorovarue aribövie jëvajëjo. Hia'e tugohë'e aribövie
 jëvajëjo. Jemesi hijo miono'ehu ë'onövarëhi ëhi ë'aruje
 höjo. God-are Aru'ahoho bijönimobe rovarue höjo. ⁵² God-
 are jö majëhijarue aribövioho jemesi hijo miono'oho rabu'e
 aribövioho bogo sisë vaejëvare höjo. Mami gö'e God-ro ae
 rëmö'öjamu jaburo ae majëhiromo uëbe rovere höjo: God-
 are mu ma vaejaje aho rue'a'ajë uëvare höjo röhu jemesi
 hijo miono'ohuro muo'amare höjo. O avevejö'e jemëro God-
 are mu ma vaejaje aho a sisë jabesi övore bojëmamu anare
 höjo. Ëho jemesi sisë höjo. ⁵³ Jemesi jöëni aneraëro jö
 börömo God-aro baeromo bojëmare höjo. Röhu jemëro
 bogo ejaharje höjo.

Stephen munëhu vajamiromo ano bamare jöhoje.

⁵⁴ Stephen-ro jöho ëhi majëhijamu hejë'i Jew rajo
 ariböviohuro hesi örire dë vörönëgamu vörö'iraeromo
 ane vuogigimoruomadeje. ⁵⁵ Ane vuogigimamu God-are
 Aru'ahohuro hesi darugohuro Stephen-are dë vövöbajo'ere
 rarovamu ö'idöre sioroho gavadeje God ajivo'ego Iesuro
 God-are övo manö namijamu. ⁵⁶ Iesu ë namijamu gagorovo
 uëvadeje: Arueho gahëjo. Na gavajëjo ö'idöho arorovo'ego
 God-are A Mahuro hesi övo manö nami'ego.

⁵⁷ Ëhi uëvamu hejë'i rueho jaburo jö'e dadovoromo
 hia'e övo hitahiëro tugohoromo ma-darugo'o tutuvo
 rueruomoro Stephen ruë numë baba'amoromo
 riravareje. ⁵⁸ Riravoromo jagu bava'oromo rori'o nugoromo
 munëro vajamiruomadeje. Munëro vajami'irögoro urimo
 utaho'amojöëni niögohö jövo bahiruomadeje a i'e gemu Saul-
 ro muebejëhoröhego. ⁵⁹ Niögohö bahinugoromo munëro
 vajamemu vajamijamu Stephen-ro uavadeje: Bada Iesu nasi

aru'ahoho baejehego jasi örire ö'iröjo. ⁶⁰ Ëhi uanugoromo ague aho hiromomo ma-darugo'o uvadeje: Bada ave aribövi jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhëjo. Ëhi uvoromo guomadeje.

8

¹ Stephen guomamu gagorovo Saul-ro uvadeje: Stephen anaroho iae mae höjo.

Saul-hu ekaresia sisë vaejëvobe juvade jöhoje.

Ëhi'amu evare majare aëro aevoromo ekaresiae Jerusalem raromaruoho mu sisë bëhe vaejëvonövoreje. Vaejëvamu Iesuare aribövioho aho'obëhe Jerusalem jioromo huruomomomo adovoromo va'o Judea sa'are Samaria sa'are dirö'e göro göro raromobe va'areje. Apostle ömo'ömhuremu ëhi ë Jerusalem raromareje. ² Amo God uehorovarue a ioro'iorohuro Stephen-are jöëni darugo'o nierusuburu'e bamoromo hesi sinoho guavareje.

³ Guavamu Saul-ro ekaresiae aho'obëhe ijumëvo'i ë'onövadeje. Ijumëvo'irögoro osare osare va'oromo Iesuare aho magonahoho guduomo'amoromo ruho ujuoho rueromo savoji gagore io'amonövadeje.

Philip-hu Iesuare jö bava'oromo Samaria sa'a rajo majëhijade jöhoje.

⁴ Iae huruomomomo va'are ariböviohuro dirö'e göro göro Iesuare jöho majëhibe va'onövareje. ⁵ Ëhi majëhibe va'oromo iae Philip-ro Samaria rajo jabesi amo börömore va'adeje. Va'oromo majëhiromomo uëvadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromomo ajamuijaje aho iae Iesu höjo. ⁶ Ëhi jië'e jöho majëhi'ego Samaria raje ae aho'obëhe jaburo hesi jöhuremu avoho henövareje. Hesi jöho heromo ganövareje Philip-ro darugo'e muoho vae'amo'ego. ⁷ Vae'ego aru'aho sisëhuro jö'e dadovoromo a dëre jioromo suorovo va'onövareje. Övo hörü'e vuovëhë'e hörü sisë'e ëhi jië'e aribövioho marë'amonövadeje. ⁸ Ëhi'o'ego Samaria aribövioho nimorohëvo avohonövadeje.

⁹ Nimorohamu ae gemüëro ë amore hijadeje. Ëa hesi ihoho Simon jiadeje. Simon-ro iro oso'e vaebe rovamu Samaria sa'a raje ae aho'obëhe garomo jöe barëjëvadeje. Jöe barë'ego huro uënövadeje: Na a böröme jevajëjo. ¹⁰ Ëhi uë'ego amo raje ae aho'obëhe ininore va'o masijore avoho heromo uvonövareje: Nani Simon hu God-are vörö röjahuijaje ae hesi ihoho Vörö'e A Börömo höjo. ¹¹ Iro oso'e majae ëgobövie vaebe rovë'ëro ëhuni ë sa'a rajoho jöe barëjëvo'ego hesi

jöhuremu avoho henövareje. ¹² Hesi jöhuremu hejë'ëro hejareje Philip-ro jö maho majëhiromomo uëvamu: God-hu böröme namiromomo muebejavuaje majaho rovë'e höjo. Iesu Keriso-are ihoho böröme höjo. Ëhi jië'e jö maho Philip-ro majëhi'ego Samaria rajo a'o magonaho'o mae uehorovoromo bapataeto vaenövareje. ¹³ Röhu iae Simon hu'o mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo bapataeto vaeromo Philip'o gemu mae juvonövadeje. Juvoromo ganövade Philip-ro bogo gavarue darugo'e mue gö gö vae'ego garomo tiönövadeje.

¹⁴ Ëhi'amu apostle ömo'öme Jerusalem raromaruohuro hejare uvavamu: Samaria rajohuro God-are jöho eja-haruëjamu hegorovo Peter'o John'o rëmö'öjëvareje Samaria va'oröhego. ¹⁵⁻¹⁶ Rëmö'öjëvamu Peter'o John'o va'aroho va'o Samaria höröjareje. Hörönugoromo gavare God-are Aru'ahoho Samaria rajo jabesi öriroho bogo ruvebijë'e jabumë Bada Iesuare ihoro ma-bapataeto vaejë'e jiamu gagorovo God ëninamiromomo uavareje Iesuare ariböviohuro Aru'ahoho baeruomoröhego. ¹⁷ Ëninamiromomo simane öve taemëhamu God-are Aru'ahoho baeruomadeje.

¹⁸ Simane öve taemëho'ego Aru'ahoho baeruomamu gëgorovo Simon-ro ri'öromomo Peter'o John'o uëvadeje: Naro ijo baje bojëmi'ejöjo. ¹⁹ Ëhuni jemëro daruge bojemego na'o bae'iröjo ëhuro ae rahuare rahuare simanore öve bamego God-are Aru'ahoho baeruomoi'iröhe höjo.

²⁰ Ëhi uëvamu Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi moniohu'o vënëro ravëvo'ajëjo. Jero uvanuëjo: Naro monie bojamiromomo ëhuro Aru'aho ae gö bojëmi'irode darugoho bae'ejöjo. Röhu ëhi jië'e darugoho hesi God-are suvuore höjo. ²¹ God-are nuniroho jasi dë vövöbajo'oho bogo maho jio'ego ja bogo no'oho havo'anuëjo. ²² Ëhuni sisë uehorovanuoho vuonugo'i Bada uavego mae jië'oho jasi uehoro sisëho uehorovoromo vuonugaho'irajo. ²³ Iae na gavajoho jero ganiganimoromo mu sisë uehorovo'i hi'ego ëhuro jasi dë vövöbajo'oho ma-sisëremu raroavavë'e höjo. ²⁴ Ëhi uavamu hegorovo Simon-ro Peter'o John'o uëvadeje: Jemëro Badare öroro ëninamego huro ajemego jemëhu uevariye i'uoho bogo bae'iröjo.

²⁵ Ëhi'amu Peter'o John'o Badahu mu rabe vaejamu gavare jöho majëhinugoromo vuonorö'öromomo Iesuare jö maho Samaria rajo jabesi amore amore majëhibe va'aroho va'o Jerusalem höröjareje.

Philip-hu Iesuare jö majahijamu Ethiopia sa'a rajehu heromo mae uehorovade jöhoje.

²⁶ Ēhi'amu Badare anerahuro Philip uavadeje: De ri'ōromo va'iranoho arue Jerusalem jioromo anume Gaza abuejarue ōroro hōrōnējo. A rumo'e sa'are va'arue ōroho uavajējo. ²⁷ Ēhi uavamu hegoroovo ri'ōromo va'adeje. Va'ihō gavadeje Ethiopia sa'a raje aho ōrēro rova'amu. Ēaho Ethiopia sa'are simano vaejaje magonaho Candace uvaruoho ē magonaho hesi mu vaejahaje a bōrōme jiadeje. Hesi mu vaejahaje a bōrōmēro jiē'ēro huro ē magonaho hesi inōmo inōmoho aho'obēhe muebejahonōvadeje. Hesi muoho ēhi jiadeje. Urimē'i God rajahi'i Jerusalem va'ē'ēro ²⁸ vuonorō'ōromo maratu dōre hiromo miōhuro jaguvamu va'ē'i suri surire jōho adahobe va'adeje. Surire jōho ēho Isaiah God-are jō majēhinōvade aehu jajivade jōho jiadeje. ²⁹ Surire jōho adahobe va'amu gavē'i God-are Aru'ahohuro Philip uavadeje: Va'oromo arue maratuore hiromo va'aje aho birohoromo ajio hu'o hiromo va'onējo.

³⁰ Hiromo va'onējamu hegoroovo Philip-ro tutuvo va'oromo hejade rue Ethiopia rajohuro Isaiah-are surire jōho adahamu hegoro uavadeje: Ējō adahanuoho na ja hejanuējo o bogajo. ³¹ Ruehuro uavadeje: Aehu bēhi bogo rōjehijē'oho na diehi hejōrajo. Rojomoromo na'o hijego va'arējo. ³² Ēhi uavamu hegoroovo Philip-ro ajio hu'o hijadeje. Hiromo gavadeje Ethiopia rajohuro ave jōho adahamu. Vaevē'oho sheep ano'i hu'irae va'aruēhi ēhi bava'are hōjo. Sheep harihu u tarivahego bogo uē'uēvē'e namijajēhi ēhi jōrume namijade hōjo.

³³ Aēro hesi iho mu'uvahamu aho bogo ajamiromo hesi jō maho jōvade hōjo.

Raro hesi aboji harihu'o jabesi jōho majahui'ajējo. Aboji harihu'o rumo'e ave sa'are hijadoho iae barējē'e hōjo.

³⁴ Ējōho adahoromo rue Ethiopia rajo a bōrōmohuro Philip uavadeje: Ave jōho na uevego hejōjo. Jō God-aro baeromo majēhinōvade ahuro rahuare jōe jajivē'e hōjo. Na hesi jōe o ae gō hesi jōe jajivade hōjo. ³⁵ Ēhi uavamu hegoroovo Philip-ro ē adahade jōho aevoromo Iesuare jō maho majahijamu Ethiopia rajohuro hejadeje. ³⁶ Heromo ōrēro va'ihō gavare jove jiamu gagorovo rue a bōrōmohuro Philip uavadeje: Ēhuro gavējo jove jiego. Naehu avevejō'e bapataeto vaejē'oho na mae hōjo o sisē hōjo. ³⁷ [Mae o sisē hōjamu Philip-ro uavadeje: Ja jasi dē vōvōbajo'e aho'o mae uehorovē'ohuro bapataeto vaejē'oho iae mae hōjo. Iae mae hōjamu ruehuro uavadeje: Io'ajo. Iae na mae uehorovoromo uvajējo: Iesu Keriso iae God-are Harihe hōjo.] ³⁸ Ēhi uanugoromo maratu jagu bava'ajoho ēhi namijōro uavadeje.

Namijamu Philip'o ë a börömohu'o jaburo niö'iro jovore abueromo Philip-ro ë aho bapataeto vaejadeje. ³⁹ Bapataeto vaeromo jovore jioromo rojomareje. Rojomamu gavë'i Badare Aru'ahohuro Philip ma-majioho hu'irae baeromo va'adeje. Va'amu Ethiopia rajo a börömohuro ijoho hu bogo gavadeje. Bogo ga'irögoro maratuore ajio hiromo nimorohobe va'adeje. ⁴⁰ Va'amu Philip-ro gavadeje mami'e Ashdod amore rovë'e jiamu. Ashdod rueromo amore amore höröbe jö maho majëhibe ruejuvo Caesarea amore höröromo ë hijadeje.

9

Saul-hu aevoromo Christian vaejade jöhoje.

¹ Ëhi'amu Saul-ro bogo vuonugo'i Badare aribövioho muo'amo'i ma-vöröëremu jövonövadeje. Ma-vöröëremu jövë'ëro Jerusalem ajiomoromo va'oromo Jew rajo priest börömoho uavadeje: ² Na negajëjo jero surire jajivoromo i'imemego na Damascus amore ujuoho va'oromo Jew rajehu God rajahijarue osare osare i'imëmego jaburo garomo uvo'iröhego: Nörö priest börömo hesi ihoro rovë'e höjo. Jabuhu ëhi uvë'oho ue'iramu naro gë'irode ae o mago-nahe Iesuare örire jijihamu gavë'oho naro gudumëvoromo Jerusalem amore vuonorö'ö ujuoho rue'ejöjo.

³ Ëhi ë'ë'ëro iae va'adeje. Va'adoho va'o Damascus amore hörö'i gavade ajoho ma-majioho ö'idöre jioromo ruvebiromo hu ajivamu gavë'i ⁴ sa'are behumorovoromo hejadeje ëhi uvavamu: Asë'e Saul ja rabëni sisë vaejevanue höjo.

⁵ Sisë vaejevanue höjamu uavadeje: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjamu uavadeje: Jaehu sisë vaejevanue aho Iesu na jevajëjo. ⁶ Röhu ri'öromo va'oromo rue Damascus amoro hinëjo. Hiromo he'a'anuëjo ae gemuëro ua'iramu: Jero ëhi ëhi ë'ëjo.

⁷ Ëhi uavamu Saul'o va'are ariböviohuro aho bogo ga'i ma-huëhemu heromo ma-jörume riravareje. ⁸ Ma-jörume riravamu Saul-ro sa'are raromadohuro ri'öromo nune dadovo'i röhu öri ari'oho bogo gavadeje. Öri ari'oho bogo gavamu gagorovo rueho jaburo övëro ma'eno bava'oromo Damascus amore suorovareje. ⁹ Suorovonugoromo Saul-ro öri ari'oho bogo gavë'e ioho jovoho bogo ijë'e ma-hijuvo majae niö'i gemu barëjadeje.

¹⁰ Majae niö'i gemu barëjamu Iesuare ae gemu hesi ihe Ananias Damascus amore hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badaro rueromo uavamu: Ananias-ajo. Ëhi uavamu ruehuro uavadeje: Bada na aviae jevajëjo. ¹¹ Na

aviae jevajëjumu Badaro uavadeje: De ri'öromo öri ihe Ahorirehu Va'arue Öroro va'onëjo. Va'oromo Judas-are osaro höröromo uënëjo: Tarsus amo rajo a ihe Saul na ëho jiajëjo. Na hu ga'i rovode höjo. Ëhi uënëjo. Iae hu parie vaejajëjo. ¹² Urimë'i huro nia'ovo'iraeromo gavade höjo ae gemu Ananias-ro rueromo hesi övoho sinore bamamu nunoho marëjöro. Ëhuni va'oromo gavëjo. ¹³ Ëhi uavamu hegorovo Ananias-ro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na hejode höjo ae aho'obëhe Saul-are jö sisëho uevamu hejode höjo. Jaburo uevare höjo: Huro Jerusalem amore hiromo jasi aribövioho mu sisë bëhe vaejëvo'i hijade höjo. ¹⁴ Mu sisë vaejëvë'ëro Jerusalem priest masijo jabesi darugoho baeromo aviae rovë'e höjo ëhuro ae rahu ja uehorovavë'oho guduamo ujuoho va'o barëröhëro. ¹⁵ Ëhi uavamu Badaro uavadeje: O-ajo. Va'ëjo. Ëhesi bëhoho naro ë iaho baejë'e jevajëjo huro nasi muoho vaeröhego. Huro nasi jöho bava'oromo sa'a ioro'ioro rajo aribövioho jabesi a masijoho Israel rajo aribövioho huruoho majëhibe juvego ae aho'obëhe heruomoröhego ëhuni na Saul baejode höjo. ¹⁶ Baejë'ëro naro hu röjahi'ejöjo huro garöhego huhu nasi jöëni vi'ehe huë vavaene rabe bae'iröhoho diehi jië'e jiego garöhego.

¹⁷ Ëhi uavamu hegorovo Ananias-ro va'adoho osare rumo va'oromo övoho Saul-are sinore bamoromo uavadeje: Öho Saul-ajo. Badaro remö'öjamu rovode höjo. Ja ave amore rue'irögoro örire gavane aho Iesuro remö'öjade höjo naro rueromo ajamego jasi nunoho marë'i God-are Aru'ahohuro jasi dë vövöbajo'ere abueromo raro vavö'iröhego. ¹⁸ Ëhi uavamu gavë'i hiobaro ginioru nu ano'o va'ënoho Saul-are nunire jioromo sa'are rireromo rovamu nunoho marëjadeje. Marëjamu ri'öromo bapataeto vaejadeje. ¹⁹ Bapataeto vaenugoromo ie inugoromo röhu maho biririvoromo mae hijadeje.

Saul-hu Damascus amore hiromo Iesuale jö majëhijade jöhoje.

Mae hijël'ëro Iesuale ariböviohu'o Damascus hijamu majae ma-gemu niö'i barëjadeje. ²⁰ Hiromo ma-burëro aevoromo Jew rajehu God rajahijarue osare osare Iesuale jöho majëhibe juvadeje. Majëhiromo uënövadeje: Iesu iae God-are Harihe höjo.

²¹ God-are Harihe hö uëvamu heromo tiöromo uarovareje: Asë'e ë aho Saul na ae gemuoho höjo o ae gö höjo. Ëhesi bëhoho Saul Jerusalem hiromo bogo ëhioho ë'onövade höjo. A'i Iesu uehorovarue aribövioho muo'amonövade

höjo. Muo'amë'ëro huhu ave rovade hesi bëhoho Iesuare aribövioho guduamo ujuoho va'oromo Jew rajo priest masijoho i'imëmego baejëvo'iröhego ëhuni rovade höjo. Ëhi jië'o ho hu diehi'oromo Iesuare jöho majahuijajëjo.

²² Ëhi uarovamu Saul-ro biririvo avohoromo jöho jövobe va'oromo majëhiromomo uënövadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromomo ajamuijaje aho Iesu höjo. Ëhi uëromomo ë jö bëhoho avoho garomo hejë'ëro darugo'o majëhijamu hegorovo Jew raje Damascus amore raromaruoho jabuhu Saul-are jö aho'iröhoho bogo eni jioruomadeje.

²³ Bogo eni jioruomamu ëhi'ojuvo majae aho'obëhe barëjamu Jew rajohuro gagovoromo Saul ano'i atareje. ²⁴ Ano'i atamu ë jöho heromo ae göëro Saul majahijadeje. Röhu jene vö'öe majae vahie Jew rajo ariböviohuro Damascus amo rejo ojore ojore atovo raromareje Saul hörö rovego ano'iro. ²⁵ Ëhi'obe va'ojuvo hujeji vahie gemu evare Saul-are aemo'aemohuro uavamu niomoniomo bojö gagore abo hijadeje. Abo hijamu ö'ëro beromo ma-saginiëri ö'ire ma'enë'i rejo sigagure ö'oho a'ohö'öjë'i ma-u'emu ba'amamu je'onö ruvebi sa'are ravo'amoromo va'adeje.

Saul-hu Jerusalem amore va'oromo ë'ade jöhoje.

²⁶ Va'oromo Jerusalem höröjjadeje. Höröromomo Iesuare ariböviohu'o gemu mae juvo'i ë'o gavadeje. Juvo'ia'amu gagorovo rue ariböviohuro uvareje: Nani Saul bogo Iesuare aehu jio'i ma-sareramuijajëromomo juhuonamiruomadeje. ²⁷ Juhuonamijamu gagorovo Iesuare ae gemu Barnabas-ro Saul ajamiromomo hu'irae baeromo apostle jabesi örire rovadeje. Rueromomo uëvadeje: Saul urimo mu sisë vaenövadëhioho bogo ëhioho vae'i a'i Damascus örire va'ihö gavade höjo Badaro birohoromo jöe ëhi ëhi majahijamu. Jöe ëhi ëhi majahijamu hegorovo Damascus va'oromo darugo'o maëro Iesuare jöho majëhibe juvade höjo. Ëhuni jaruvoho Saul hu a mae höjo. ²⁸ Ëhi'amu gagorovo Saul-ro Iesuare ariböviohu'o gemu mae hi juvadeje. Hi juvoromomo biririvoromo Badare jöho Jerusalem ame bövioho majëhibe juvadeje. ²⁹ Majëhibe juvoromomo Jew rajehu Greece huëhu atarue ariböviohu'o Iesuare jöho jövoromomo jö aho'ahamirovareje. Jö aho'ahamirovoromomo rueho jaburo Saul ano'irögoro ë'areje. ³⁰ Ano'ia'amu gagorovo Iesu uehorovarue ö mueno'o ömo'ömohuro Saul hu'irae baeromo Caesarea amore abuejaroho abo nugö'öjamu hesi amëro Tarsus va'adeje.

³¹ Va'amu Judea sa'are Galilee sa'are Samaria sa'are jioruomaje ekaresia ariböviohuro huë vavaeni'e raromaroho

bar'ē'i mae raromareje. Mae raromamu God-are Aru'ahohuro ekaresiaho ajēmamu Bada mae uehorovoromo biririvobe va'amu ae aho'obēhe jēvobe va'adeje.

Peter-hu Lydda amore Joppa amore va'o hiromo ē'ade jōhoje.

³² Ēhi'ego Peter-ro amore amore juvonōvadeje. Juvoromo iae God-are aribōvioho gē'iro Lydda amore abueromo ē hijadeje. ³³ Hiromo gavadeje ae gemu hesi ihe Aeneas ōvo hōru'e vuovahē'ēro maratuoremu raromamu. Mami'e aevoromo raromobe rovadoho vadune aho'obēhe 8 barējē'e jiadeje. ³⁴ Raromamu gagorovo Peter-ro uavadeje: Aeneas Iesu Kerisoro jasi sinoho avohahajējo ēhuro mae javojōro. Ēhuni ri'ōromo jaehu raromanue maratuoho avoho bamējo. Ēhi uavamu hejē'i ma-burēro ri'ōjadeje. ³⁵ Ri'ōromo juvamu Lydda amo rajohu'o Sharon sa'a rajohu'o ae aho'obēhe Aeneas garomo aevoromo Badare ijore ijore jijihadeje.

³⁶ Ēhi'amu Iesuare magonahe gemu hesi ihe Tabitha Joppa amore hijadeje. Hesi ihoho Greece huēhu uvaruoho Dorcas-je. Dorcas iho bēhoho mi ihe deer-je. Huro hiromo huē baejē'e muoho vaeromo ae ajēminōvadeje. ³⁷ Ae ajēmiromo ijonō guomo guome baeromo guomadeje. Guomamu hesi sinoho u'oromo baeromo javu dōre osare ajio bamareje. ³⁸ Bamamu Iesuare aribōviohuro hejareje uvavamu: Peter-ro Lydda amore hijajē uvamu hegoro ōroho bogo ēgoho jiē'ego ae niō'i uēvareje: Va'irarijoho Peter uavego ma-burēro rue'irajo. Rue'irajamu va'o majahijareje. ³⁹ Majahijamu hegoro Peter-ro ri'ōromo jabu'o rovamu hu'irae baeromo dōre osare iojiomareje. Iojiomamu magonaho doru ōmo'ōmohuro nierusuburu'e bamē'i Peter-are bēhire ro ruē numē gagovo rova'o rojomoromo Dorcas-hu jabu'o hijē'i sigohi'amade niōgoho Peter-ro gajōro rōjahijareje. ⁴⁰ Rōjahijamu huro jabumē aho'obēhe ē dōre osare jēvamu rēmō'ōjamu va'o barējadeje. Va'amu Peter-ro ague aho hiromo God-are ōrire ēninamiromo huotorovoromo sinoho garomo uavadeje: Tabitha ri'ōjējo. Ri'ōjējamu Tabitha-ro nune dadovoromo Peter garomo ri'ōromo dōre hijadeje. ⁴¹ Hijamu gagorovo Peter-ro ōve nugō'ōromo ma'enoromo nigemamu namijadeje. Namijamu Peter-ro uvēvadeje magonaho doru ōmo'ōmohu'o Iesuare ae magonaho ioro'iorohu'o ruejōro. Rovamu Peter-ro uēvadeje: Ave magonahoho i'ovoromo mae hijaje gahējo. ⁴² Ēhi'ade jōho Joppa amoho aho'o uarovo barējadeje. Jōho uarovamu hegoro Peter-ro aho'obēhe Bada aevoromo mae uehorovoromadeje. ⁴³ Mae uehorovamu Peter-ro majae aho'obēhe

Joppa amore baeromo mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore hijadeje. A ihoho Simon jiadeje.

10

Peter-hu Jew raje jiadeje röhu sa'a gö raje Cornelius ga'i va'ade jöhoje.

¹ Peter-ro Simon'o gemuore hijamu iae ae gemuëro arue Caesarea amore hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Cornelius jiadeje. Cornelius bogo Jew rajoho jio'i hu muorovo simano vaejaje aëro jiël'ëro muorovo aribövi ioro'ioroho ma-gemuoro bu'öromo hijël'ëro ëhi muebejëvonövadeje. Ëmuorovo aribövi gemuore bu'öjare jabesi ihoho Italy muorovo aribövie jiadeje. ² Röhu Cornelius God mae uehorovaje ae jiadeje. Hu'o hesi agane aho'o jaburo God rajahinövareje. Huro Jew rajo aribövioho huë baejëvoromo ajëminövo God-are örire jöe jövonövadeje. Ëhi jië'e ae jiadeje.

³ Ëhi jië'e aëro jiël'ëro iae majae sanuovamu gagoro Cornelius-ro nia'ovo'iraeromo ma-samaro gavadeje God-are anerae gemuëro rovamu. Rueromo uahijo: Cornelius-ajo.

⁴ Cornelius-ajamu hegorovo Cornelius-ro aneraho juhuon-amiromo ërimahoromo uavadeje: Ja diehi uehorovoromo rovanuëjo. Rovanuë'ego anerahuro uahijo: Jaehu God-are örire jö jövanuoho ae gö huë baejëvanuoho ëho God-ro ejahoromo ja mae uehorovavajëjo. ⁵ Ëhuni ae gö rëmö'öjogo rue Joppa amore va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. ⁶ Simon Peter-ro Simon göhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore ma-jahuri hijajëjo. Hesi javuoho sö jovo bëhire jiajëjo. ⁷ Anerahuro ëhi majahinugoromo va'amu gagorovo Cornelius-ro hesi osa muebejahirue ae niö'iro o muorovo ae gemuëro ëhi ruejoro jöe nugö'öjadeje. Ëmuorovo aho God mae uehorovoromo Cornelius hu'o gemu mae juvoromo ajamijaje ae jiadeje. ⁸ Ëaho niö'i gemu rueruomamu Cornelius-ro diehi ë'amu gavade jöho majëhiromo rëmö'öjamu Joppa amore va'areje.

⁹ Nërö ë ariböviohuro örëro va'oromo Joppa suorovo'i rovaraje. Suorovo'i rovamu gavë'i majae ririre rabu'e jiamu gagorovo evare Peter-ro ruhëre javu döre ajiomoromo hitavël'ëro raromaruire ë hijadeje God-are örire jöe jövo'irovo. ¹⁰ Hiromo hömamu hegorovo ae uëvadeje: Ie avohoromo bojemirego na i'iröjo. I'irö uëvamu hegoro ioho avohahareje. Ioho avohahamu hu nune jioromo nia'ovo'iraejadeje. ¹¹ Nia'ovo'iraeromo gavadeje ö'idöho arorovo'ego niögu va'ëne inömo böröme veneguöruvë'oho hesi bëhire ruvebi raromamu. ¹² Raromamu gavë'i gavadeje

sa'are jijihaje maje gö gö sigobe je'o uge rabe rabe niögu va'ëne inömo hesi döre jio'amamu. ¹³ Jio'amamu gagorovo hejadeje uavavamu: Peter jero ri'öromo muo'amoromo ijëjo. ¹⁴ Ijëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijarue i sisëho bogo mae bogo ibe rovë'e jevajëjo jögore ahojööni. ¹⁵ Peter-ro ëhi uanugoromo hejadeje röhu maho uavavamu: O-ajo. God-hu sisë barëjë'e hö uvoromo jiovëhë'e mioho raboho ëho nadi uvorëjo: Sisë höjo. ¹⁶ Vae niö'i gemu ëhi jië'e muoho Peter-ro ga'i hijuvo evare gavadeje ë inömo sionëro ö'idöre ba'ojiomamu.

¹⁷ Ba'ojiomamu gagorovo Peter-ro hesi uehorovoromo uvadeje: Nia'ovo'iraeromo gavode hesi bëhoho rabe höjo. Hesi bëhoho rabe hö uvamu iae nume Cornelius-are ariböviohuro Simon-are osaho dinö'e jiaje jöho hejë'ëro ë osa hesi ojanore ro riravareje. ¹⁸ Riravoromo ma-darugo'o uvareje: Na ae ihe Simon Peter ëho jiajëjo.

¹⁹ Ëhi uvamu iae Peter-ro nia'ovo'iraeromo gavade mu hesi bëhoho uehorovë'e hijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro hu uavadeje: Hejëjo. Ae niö'i gemu jaburo ja nahavaruëjo. ²⁰ Ri'ö abue'i nadi uvonëjo: Sa'ae gö raje jëvo'ego bogo va'ejö uvo'i ma-va'onëjo. Naro rëmö'öjamu rovere höjo. ²¹ Ëhi uavamu hegorovo Peter-ro abueromo nume rovere aho uëvadeje: Jemë nahevarujoho na aviae jevajëjo. Jemë rabe nëgamu rovarije höjo. ²² Rovarije höjamu uavareje: Muorovo simano vaejaje ae Cornelius-ro uövuamu rovere höjo. Hu a mae God mae uehorovaje ae höjo. Ëhuni Jew raje ae aho'obëhe jaburo hesi örire mae uehorovarue höjo. Ëhi jië'ego God-are anerae gemuëro rueromo Cornelius uavade höjo: Jero uavego Peter rue'irajo jöe majahijego he'irane höjo. Ëhuni rovere höjo. ²³ Ëhuni rovere höjamu hegorovo Peter-ro uëvadeje: Osaro ro raromoromo vahiromego momorö'örëjo.

Ëhi ë'ë'ëro nëröho Peter-ro ri'öromo jabu'o va'adeje. Röhu Joppa raje Iesuale ö mueno'o ioro'iorohuro hu'o va'areje. ²⁴⁻²⁷ Va'aroho va'o nëröho Caesarea amore suorovareje. Amore suorovoromo Cornelius-are osare va'ia'amu Cornelius-ro Peter bihoromo uvadeje: Peter God va'ëne höromo hesi bëhire sa'are ague aho hiromo Peter rajahijadeje. Rajahijamu gagorovo Peter-ro Cornelius banigojiomoromo uavadeje: Nadi ëhioho ë'i ma-ri'öromo döro namijëjo. Na bogo God jevo'i ma-ae jevajëjo. Ma-ae jevajë uanugoromo hu'o Cornelius'o jöe jörovobe osare va'oromo Peter-ro gëvade Cornelius-are agane aemo'aeme ruejöro uëvadoho ae aho'obëhe gagovoromo gemuore raro-

moromo muebejamu. ²⁸ Muebejamu gëgorovo uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo Jew rajo noehu sa'a ioro'ioro rajo jemë'o gemu mae jijih'o'iröhoho o jemesi osare va'iröhoho nosi öroho tugohahuë'e höjo. Ëhi höjo röhu God-ro na röjehiromo uevë'e höjo: Jero nadi uvonëjo: Sa'a ioro'ioro rajoho o rahuo rahuo sisëgo gorëvo'iröhe aribövioho jio'amajëjo. ²⁹ Ëhuni naro ruejoro jero jöe nugö'öjamu hegorovo na bogo uvode höjo: Ja sa'a gö raje javajëromo nue gö gö uehorovo'i ma-burëro rovode höjo. Ëhi jië'oho rabëni ruejoro uevane höjo.

³⁰ Uevane höjamu Cornelius-ro uavadeje: Naehu uavode hesi bëhoho urimo riröhe majae sanuovamu jaruvo jiajëhi naro nasi osare hiromo God-are örire jöe jövode höjo. God-are örire jöe jövä'i gavode höjo ae gemuëro niögu aji mabëhe ba'amë'e nasi örire rovamu. ³¹ Rueromo uevavohijajo: Cornelius jaehu God-are örire jö jövanuoho God-ro ejahoromo jaehu ae gö huë baejëvanuoho huro ëhu'o uehorovajëjo. ³² Ëhuni ae rëmö'öjego Joppa va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. Simon Peter-ro Simon göhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore ma-jahuri hijajëjo. Hesi javuoho sö jovo bëhire höjo. ³³ Ëhi uevamu hejë'i naro ma-burëro jöe nugö'öjode höjo jero ruejoro. Röhu ja rovanoho iae mabëhe ë'ane höjo. Ëhu'ëro no ae aho'obëhe aviae God'o gemuoro raromoromo muebejaruëjo he'i Badaro diehi diehi jöho bojamë'ëro jero majahuijego.

Peter-hu Cornelius-mesi örire majahijade jöhoje.

³⁴ Ëhi uavamu hegorovo Peter-ro jöho majëhiromo uëvadeje: Iae na gavajoho God bogo Jew rajohemu nimoi sa'a ioro'ioro rajoho bijönimo'i ³⁵ a'i ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo God uehorovoromo mu mae vaejaruoho no aho'o huro ëhi ma-gemu uehorovavuoromo ejahuaje höjo. ³⁶ Iae jemë'o gavarujëjo God-ro Israel rajo nosi örire ave jö maho majahuiromo uövuade höjo: God na'o jemë'o hahagu hahagu javuadoho jaruvoho Iesu Kerisoro gagovavuë'e höjo. Röhu huro böröme namiromo sa'ae dinö'e dinö'e muebejavuaje ae höjo. ³⁷ Jemë'o gavarujëjo Iesure mu börömoho Judea sa'ae bövioho rumorovade höjo. Bapataeto vae'iröhe jöho John-ro majahuijamu evare ë mu börömoho Galilee sa'are aevoromo Judea sa'ae bövioho rovade höjo. ³⁸ Nazareth rajo ae Iesu hesi jöho jemë'o iae hejaruje höjo. God-ro Iesu muro bamo'irögoro hesi Aru'ahohu'o darugohu'o bojamiromo muro nugade höjo. Muro nugë'ëro hu'o gemu mae juvo'ego Iesuro ae mae vaejëvobe Satan-are darugoro raromarue aribövioho aho'o ajëmibe ëhi ë'obe ë

sa'ae bövioho juvonövade höjo. ³⁹ Juvoromo Jew rajo nosi sa'are o Jerusalem amore mu rabe rabe vaejadoho iae nosi nunëro gavë'e javuajëjo. Aëro hu korosire anamu guomade höjo. ⁴⁰ Guomamu majae niö'i gemu hesi uhure God-ro uavamu ri'öjë'ëro hijamu gavare höjo. ⁴¹ Ae aho'obëhe Iesu bogo gavare höjo. Noehu hu garomo a majëhiröhego God-hu mami'e baejavuade aribövioho noremuëremu hu gavare höjo. Hu guomoromo ri'öjade hesi ijore hu'o i jovo ue'ahare aribövioho noremuëremu gavare höjo. ⁴² Noro hu gavamu Iesuro uövuade höjo noro hesi jöho ae majëhiromomo uënövoröhego: God-ro Iesu gemu uavade höjo ae aho'obëhe vuovë'oho o bogo vuovë'oho hesi nunire riravego mevēvoröhego. Ëhi uënövoröhego Iesu majahuijade höjo. ⁴³ Röhu ë a hesi jöho jö God-aro baeromo majëhinövare ae aho'obëhe avoho majahuiromomo jajivobarovare höjo. Jajivoromo uövuare höjo: Ae rahu ë a mae uehorovë'oho God-ro hesi jöëni nosi sisëho uehorovoromo vuonugahuo'ajëjo.

Sa'a ioro'ioro rajehu aevoromo God-are Aru'aho baejare jöhoje.

⁴⁴ Peter-ro ëhi majëhijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro ruvebiromomo jö hejarue aribövie aho'o jabesi dë vövöbajo'ere abue'amadeje. ⁴⁵⁻⁴⁶ Abue'amamu gagoro Jew rajë Iesu mae uehorovë'i Peter'o rovere ariböviohuro hejare ë sa'a ioro'ioro rajohuro bogo hejarue huë göëro göëro atoromo God böröme hö uvavamu hegorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu uehorovoromo uvareje: Asë'e God-ro hesi Aru'ahoho bogo Jew rajohemu bojamui'i sa'a ioro'ioro rajohu'o bojëmijade höjo. Bojëmijade höjamu Peter-ro ri'öromomo uëvadeje: ⁴⁷ Jew rajo noehu God-are Aru'aho baejarëhi ave sa'a ioro'ioro rajo ariböviohu'o God-are Aru'ahoho ëhi baejare höjo. Ëhi jië'oho no rabëni ahëvo'iramu bogo bapataeto vae'a'aruëjo. Bëhe bogohöjo. ⁴⁸ Ëhi uënugoromo hesi aribövioho uëvadeje: Iesu Keriso-are ihoro bapataeto vaejëvohëjo. Ëhi ë'ë'ëro Cornelius-mëro Peter uavareje: Nadi ma-burëroho va'i majae ëgo'o no'o hiromomo va'onëjo. Ëhi uavamu jabu'o hijadeje.

11

Sa'a ioro'ioro rajehu bapataeto vaejare jö Peter-hu majëhijamu Jerusalem ekaresia ariböviehu hejare jöhoje.

¹ Iae apostle ömo'ömo'u'o Keriso-are ö mueno'o ioro'iorohu'o Judea sa'are röhu ë sa'ae gemuore dirö'e göre göre raromaruohuro hejareje uvavamu: Bogo Jew rajoho

gemu a'i sa'a gö rajohu'o God-are jöho baejare höjo. ² Ëhi uvamu hegoroovo Jew rajo a ioro'ioroho Jew rajehu ë'aruëhi sa'a gö rajo jabesi sino tarivëhoröhego nimoruomaje ariböviohuro gavare Peter Jerusalem rovamu gagorovo birevoromo uavareje: ³ Jew rajo nosi sino tarivahuaruëhioho aho jabesi sinoho bogo ëhioho tarivëhare höjo röhu jero jabesi osare va'oromo jabu'o gemu mae hiromo ioho ijane höjo.

⁴ Ëhi uavamu Peter-ro ri'öromo huhu sa'a gö rajohu'o hiromo vaejade mu hesi bëhoho huruoho majëhi barëjadeje. ⁵ Majëhiromo uëvadeje: Naehu vaejode mu hesi bëhoho na anumiae Joppa amore hijode höjo. Hiromo God-are örire jöe jövode höjo. Jöe jövë'i nia'ovo'iraeromo gavode höjo niögu va'ëne inömo böröme veneguöruvë'oho nasi bëhire ruvebi raromamu. ⁶ Raromamu ga'i gavode höjo amo maje je'o maje sigobe uge rabe ëhi ë inömo hesi döre jio'amamu. ⁷ Hejode höjo uevavamu: Peter ri'öromo muo'amoromo ijëjo. ⁸ Ijëjamu hegoro naro uavode höjo: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijarue i sisëho bogo mae bogo ibe rovë'e jevajëjo jögore ahojööni. ⁹ Ëhi uanugoromo hejode höjo ö'idöre röhu maho uevavamu: O-ajo. God-hu sisë barëjë'e hö uvoromo jiovëhë'e mioho raboho ëho nadi uvorëjo: Sisë höjo. ¹⁰ Ëhi uevamu ëhi jië'e muoho vae niö'i gemu naro ga'i hijuvo evare gavode höjo ë inömo aho'o sionëro ö'idöre ba'ojiomë'e jiamu. ¹¹ Ëhi'amu gavë'i ae niö'i gemu naehu hijaje osare ö'are höjo Caesarea amore jioromo rëmö'öjë'ëro jië'ëro. ¹² Ö'amu God-are Aru'ahohuro uevade höjo: Nadi uvonëjo: Sa'a gö raje jëvo'ego nani na jabu'oho bogo va'ejö uvo'i ma-va'onëjo. Ëhi uevamu ave raromarue Iesuale ö ömo'ömo övo gö mine övo göre gemu ëho jaburo na'o gemu mae ri'öromo ë rovere ariböviohu'o gemuore va'oromo Cornelius-arire suorovoromo hesi osare va'are höjo. ¹³ Noro hesi osare va'amu Cornelius-ro uövuade höjo: Na gavode höjo anerae gemuëro rueromo uevavamu: Ae rëmö'öjego Joppa va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. ¹⁴ Huro rueromo jöe majëhi'ajëjo ja'o jasi aganohu'o heromo bogo sisëroho va'i maro raromo'irarijego. ¹⁵ Cornelius-ro ëhi uövuamu hegoroovo naro aevoromo jöho majëhijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro jabesi örire ruvebijade höjo. Urimë'i Jew rajo nosi örire ruvebijadëhi ëhi ë'ade höjo. ¹⁶ Ruvebijamu gagorovo naro uehorovoromo uvode höjo: O Badaro mami'e uövuade höjo: Urimë'i John jövëro bapataeto vaejëvade höjo. U'emu God-ro hesi Aru'ahoho mëmiromo ëhuro jovoho

bogo a'i Aru'ahohuro bapataeto vaejêvo'ajêjo. Iesuro êhi uôvuade hôjo. ¹⁷ Amo urimê'i noehu Bada Iesu Keriso mae uehorovamu God-hu hesi Aru'aho suvuoro mamuijadêhi êhi sa'a gö ariböviohu'o mêmade hôjo. God-hu êhi sa'a gö rajo ajëmijadoho êhu'oho na rabëni God-are ôroho tugohojôrajo.

¹⁸ Peter-ro êhi uêvamu hegoro rue Jew rajohuro Peter birevaroho vuonugo'i God rajahiromo uavareje: Êhi jiê'oho God-ro sa'a ioro'ioro rajo jabesi ôroho jiovêhê'e hôjo êhuro jabu'o dë vövöbajo'e huotorovoromo mae raromo'irôhego.

Antioch amo rajehu aevoromo Keriso mae uehorovare jôhoje.

¹⁹ Urimê'i Jew rajëro Stephen anonugoromo Iesu mae uehorovarue aribövioho sisê vaejêvamu gagorovo huruomoromo sa'are sa'are va'o raromareje. Va'aroho ioro'iorohuro ma-bisemu dunoro va'o raromo'i ioro'iorohuro ôri êgobövie va'oromo Phoenicia sa'are o Cyprus sa'are o Antioch amore ë va'o raromoruomadeje. Raromoromo Jew rajohemu Iesuale jôho majêhinövareje. ²⁰ Rôhu Iesu mae uehorovarue a ioro'ioroho Cyprus sa'a rajohu'o Cyrene amo rajohu'o êho jaburo Antioch amore va'o raromareje. Raromoromo bogo Jew rajohemu a'i sa'a gö ariböviohu'o Bada Iesuale jô maho aevoromo majêhijareje. ²¹ Sa'a gö ariböviohu'o jôho majêhijamu Bada God-ro daruge ajëmijamu Antioch amo raje ae aho'obêhe Bada Iesu mae uehorovoromo aevoromo hesi ôrire jijihareje.

²² Hesi ôrire jijihamu Jerusalem ekaresiahuro ë jôho hejareje. Heromo Barnabas nugö'ôjamu Antioch rajoho gë'i va'adeje. ²³ Va'oromo gavade God-ro mae ajëmijê'e jiamu gëgorovo nimorohoromo uêvadeje: Ae aho'obêhe jemëro biririvoromo jemesi dë vövöbajo'e aho'o Bada gemu uehorovorëjo. ²⁴ Êhi uêvade hesi bëhoho Barnabas hu a mae jiadeje. God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'oho aho'o rarovamu huro God mae uehorovo avohadeje. Êhi'amu ae aho'obêhe aevoromo Badare ôrire jijihareje.

²⁵ Ae aho'obêhe Badare ôrire jijihamu gagorovo Barnabas-ro ri'ôromo Tarsus amore va'adeje Saul naho'irovo. ²⁶ Nahoromo birohonugoromo hu'irae baeromo sionëro Antioch rovadeje. Rueromo Barnabas'o Saul'o jaburo niö'iro Antioch ekaresiahu'o gemu mae ariromo ae aho'obêhe røjêhibe va'aroho vadune gemu barêjadeje. Êhi'amu Antioch amore ë dirö'ore aëro Keriso-are aribövioho gëromo aevoromo uvareje: Jabumê Christian aribövioho jëvajêjo. Urimoho êhi jiê'e ihoho bogojêvadeje.

²⁷ Röhu evare majare jö God-aro baeromo majëhijarue a ioro'iorohuro Jerusalem jioromo Antioch rovarere. ²⁸ Rueromo ae gemu hesi ihoho Agabus-ro jöe God-are Aru'aho hesiro baeromo ri'öromo uëvadeje: Ijonö i bogojio majaho sa'ae aho'obëhe rue'a'ajëjo. Huhu uëvadëhi ijonö Claudius Rome a börömo jiadevare evare ë i bogojio majaho rovadeje. ²⁹ Amo Agabus-ro ë jöho majëhijamu hegoro Antioch amore raromarue Keriso-are ariböviohuro uvareje: No ae gemuëro gemuëro ga'iröhe no ijo bajo bövie baejë'e javuamu gavë'oho bövie tarioromo bise'e baejë'e javuamu gavë'oho bisemu tarioromo baro gemuoro bamoromo Christian agane Judea sa'are raromaruohuni nugö'öjëho'ëjarëjo. ³⁰ Ëhi uvonugoromo suvuroho gagovoromo Barnabas'o Saul'o i'imëmijareje jaburo niö'iro ujuoho va'oromo Jerusalem ekaresia a duvaho jabesi övo döre bahijëhoröhego.

12

Peter savojire ba'amare jöhoje.

¹ Evare majaroho Judea sa'are börömo vaeromo hijaje a böröme Herod-ro ri'öromo jöe nugö'öjëdeje aëro ekaresia a ioro'ioroho ijmëvoröhego. ² Huro ae uëvamu jaburo John-are öho James guduamoromo siravaëro anareje. ³ Anamu Herod-ro gavade Jew rajo ariböviohuro ëhi nimoruomamu gëgorovo ae uëvamu Peter'o guduamo bava'areje. I Dë Huaje Oso Rumo'e Jew rajehu Ue'aharue Maja börömo jiadevare evare ëhi ë'areje. ⁴ Peter guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. Ba'amamu muorovo aëro 4 aevo'ioho Peter muebejareje. Muebejamu muorovo ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Ëhi ë'onövareje. Urimoroho va'ego ae göëro ro sionoho baenövareje. Ëhi ë'ëlëro Herod-ro uvadeje hujeji God-hu Vörö Tugohade Söröho barëjego evare Peter ae aho'obëhe jabesi nunire barueromo court vaeröhego. ⁵ Ëhi uvamu Peter-ro savoji gagore ëhi hijadeje. Hi'ego ekaresiaho jaburo biririvoromo God uanövareje hu ajamiröhego.

Aneraehu Peter ajamamu Peter-hu savoji gagore jioromo hörö va'ade jöhoje.

⁶ Ëhi'öjuvo nërö Herod-ro Peter ae aho'obëhe jabesi nunire bava'i uvë'iro röhu jaruvëhi a göhuro ruëhi hi'i göhuro viëhi hiromo Peter muebe'i Peter ririre ö'e niö'iro tövë'ëro niavë'e jiadeje. Ae göëro savoji ojoho muebejareje. ⁷ Muebejamu iae Badare anerae gemuëro ma-majioho rovamu savoji

gagoho ajivadeje. Ajivamu gavë'i anerahuro Peter-are ionire anoromo ioromo uavadeje: Ma-burëro ri'öjêjo. Ëhi uavamu gavë'i övore muohahare ö'ohuro jiovo bu'öromo sa'are bejadeje. ⁸ Bejamu anerahuro uavadeje: Jasi götaho ruoho bibivo'i höru guduoho io'amêjo. Io'amêjamu Peter-ro götaho ruoho bibivoromo höru guduoho io'amadeje. Io'amamu uavadeje: Niögoho ba'amoromo nasi ijoro rovêjo. ⁹ Nasi ijoro rovêjamu savoji gagoroho höröromo hesi ijore va'adeje. Va'oromo uvadeje: Aneraehu ömajoho nani bogo maho ga'i na nia'ovo'iraejajë'i va'ujuvo ¹⁰ va'o urimo mueberomo riravaruire rova'oromo ijore mueberomo riravaruire rova'oromo suovororomo amo börömore va'arue biriri'e ojore ë rovereje. Rue'i gavare ojoho hesi ëma jiororovamu gagorovo va'orahonö va'oromo örire jirehareje. Jirehoromo anerahuro ma-majioho va'adeje.

¹¹ Va'amu gagorovo Peter-ro uehorovo avohoromo uvadeje: Avevejö'oho iae na garomo uvajêjo: Iae maejêjo. Badaro hesi aneraho nugö'öjamu Herod-are övore jevadoho baeniahi baejevo rovë'e höjo. Baeniahi baejevo rovë'ëro Jew rajo ariböviohuro bövi bise'o vaejevo'i uvaroho ëhi ë'oröhoho bogo eni jëvo'ajêjo.

¹² Peter-ro ëhi uehorovonugoromo John Mark-are vëme Mary-arire va'adeje. Röhu Iesuae ae aho'obëhe Mary-are osare raromoromo ëninamijareje God-ro Peter ajamijöro.

¹³ Ëninamamu gavë'i Peter-ro rueromo oje jiovahojöro ano'anovadeje. Ano'anovamu hegoro magonaho aboride gemu hesi ihoho Rhoda-ro ojoho jiovaho'i rovadeje.

¹⁴ Rueromo Peter-are huëho hegoro nimorohoromo ojoho bogo jiovo'i ma-burëro vuonorö'ö va'oromo osare aribövioho uëvadeje: Peter mami'e rovë'e aviae ojanore namijajêjo. ¹⁵ Namijajêjamu uvoruomadeje: Nani Peter savoji gagore hijajëromo magonahoho uavareje: Simane huotorovoromo ëma uövuanuêjo. Ëma uövuanuêjamu magonahohuro uëvadeje: O-ajo. Na mae uëvajêjo. Hu iae rovë'e höjo. Uavareje: Peter bogo rue'i ma-hesi aru'ahohuremu rueromo namijajêjo.

¹⁶ Ëhi'amu gagorovo ojo jiovahojöro Peter-ro ojore ano'anovo'i hijadeje. Ano'anovo'i hijamu va'o ojoho jiovoromo Peter gavamu jöe barëjêvadeje. ¹⁷ Jöe barëjêvamu Peter-ro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Na savoji gagore jevamu Badaro ëhi ëhi ë'oromo hul'irae baejevo rovade höjo. Ëhi jië'e jöho majëhinugoromo uëvadeje: Jemëro va'oromo James'o agano ioro'iorohu'o nasi jöho majëhirego he'irarêjo. Ëhi uënugoromo öre gö va'adeje.

¹⁸ Öre gö va'ë'ëro sisonuvamu savoji gago muebejarue ariböviohuro gavare Peter bogojiamu gagorovo tiöromo juhuonivoromo uehoroho bogojëvamu ma-jöe gö gö atoromo uvareje: Peter din'ö'e va'ët'ëro bogojiajëjo. ¹⁹ Bogojiajëjamu Herod-ro uëvamu hesi ariböviohuro Peter nahemu nahöjuvo gavareje bogojiamu. Bogojiamu gagorovo Herod-ro Peter atovarue aribövi jabesi jöho heromo jöe mevoromo hesi ariböviohuro atovarue aribövioho muo'amojööro uëvadeje. Ëhi'onugoromo Herod-ro Judea sa'are jioromo abuejadoho abo Caesarea amore ë hijadeje.

Herod guomade jöhoje.

²⁰ Caesarea hiromo Herod-ro Tyre o Sidon amo rajo jabesi örire sisë maro dë vörönimadeje. Dë vörönimamu gagorovo rue amo rajohuro uvareje: Noehu ijarue iruno'oho Herod-hu muebejaje sa'are jioromo rovaje höjo. Ioro'iolemu tugohojöeni ëhuni Herod ga'i gemuore ruenugadeje. Rueromo Herod-are osa muebejaje aho Blastus jabesi jöho ajëmiromo Herod sanuamijööro dinamiromo jöe nugö'öromo Herod uavareje: Noni vavaenimoromo ajamuijego ja'o no'o huë baerovoromo raromo'irarëjo.

²¹ Ëhi'amu Herod-ro majaho bojëmadeje ë majare ruero-moröhego. Ëmajaho rovamu gagorovo Herod-ro hesi niögu ma-maho io'amadeje. Io'amoromo hu bövi namiromo hijaje röho mare hiromo ae aho'obëhe jöe majëhijadeje. ²² Jöe majëhijamu hejë'i rue ariböviohuro uvoruomadeje: Asë'e jö böröme höjo. Bogo ma-aehu jöho majahui'i a iosiramuiromo dö mare jië'e aru'ahohuro jöho majahuijajëjo. ²³ Ëhi uvoruomamu gavë'i Badare anerahuro Herod anamu huiniëro hesi uhoho ijahamu guomadeje. Anade hesi bëhoho hu God-are iho bogo nigemadohuni ëhuni anamu guomadeje.

²⁴ Röhu God-are jöho ejahoruomamu aro rumorovobe va'adeje.

²⁵ Ëhi'amu Barnabas'o Saul'o Jerusalem va'oromo monioho ekaresia jabesi a duvahoho i'imëmijë'ëro John hesi iho göho Mark hu'irae baeromo Antioch amore vuonorö'ö va'areje.

13

Barnabas'o Saul'o va'oromo God-are jö majëhibe jirehoröhego Antioch ekaresia ariböviehu baejëvoromo rëmö'öjare jöhoje.

¹ Iae Antioch amore ekaresia a ioro'ioroho jö God-aro baeromo majëhijarue ariböviohu'o Iesuare öri röjëhijarue ariböviohu'o jëvadeje. Ëaribövi jabesi ihoho Barnabas o

Simeon iho göho Niger o Cyrene amo raje Lucius o sa'a a böröme Herod'o gemu mae bövi raejade aho Manaen o Saul ëhi jio'amadeje. ² Ëhi jio'amamu ekaresiaho jaburo ioho bogo ijë'e God ma-rajahiemu rajahijamu gagorovo hesi Aru'ahohuro uëvadeje: Jemëro Barnabas'o Saul'o baejëvoromo nani rëmohëjo jabuhu ë'ojöro baejëvode muoho vaenövoröhe höjo. ³ Ëhi uëvamugo ekaresiaho jaburo ioho bogo ijë'e God-are örire jöe atonugoromo Barnabas'o Saul'o jabesi simanore öve bamëhoromo rëmö'öjamu va'areje.

Barnabas'o Saul'o Cyprus sa'are va'oromo Keriso-are jö majëhijare jöhoje.

⁴ God-are Aru'ahohuro Barnabas'o Saul'o ëhi rëmö'öjadeje God-are muohuremu vaeröhego. Rëmö'öjamu abuejaroho abo Seleucia amore höröjareje. Höröromo boat-re ajiomoromo jovo döre va'aroho Cyprus ruë numë sö jovemu jië'e sa'are ë va'o ravo'amareje. ⁵ Cyprus sa'are ravo'amoromo Salamis amore höröromo Jew rajehu God rajahijarue osare osare God-are jöho majëhibe jirehareje. Röhu John Mark hu'irae baeromo hu'o jirehareje huro ajëmego jaburo muoho vaebe jirehoröhëro.

⁶ Jirehoromo Salamis amoho nugo va'oromo Cyprus sa'aho jirehobe numëhi va'o viture juvö'öromo Paphos amore höröjareje. Höröromo sareri sareri'e iro oso'e ae gemu birohareje. Hesi ihoho Bar-Iesu jiadeje. Hu Jew rajëro jië'ëro aribövioho sarerëmiromo uënövadeje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. ⁷ Bar-Iesu ë sa'are a börömo hesi ae jiadeje. Ësa'are a börömo hesi ihoho Sergius Paulus jiadeje. Hu uehoru ma'e ae jiadeje. Uehoro ma'e aëro jië'ëro jöe nugö'öromo Barnabas'o Saul'o uëvadeje: Rueromo God-are jöho majehirego na he'iröjo. ⁸ Na he'iröjamu rueromo God-are jöho majahijamu hejë'i ë iro oso'e aho Bar-Iesu röhu iho göho Greece jöehu uvaruoho Elymas-ro jabesi jöho aho'ahovadeje. Elymas-ro Barnabas'o Saul'o jabesi jöho aho'ahovoromo ë sa'are a börömoho nijio'irae gavadeje Iesuaru jöho ejahojöëni. ⁹ Nijio'irae gavamu Saul hesi iho göho Paul-are dë vövöbajo'e aho'o God-are Aru'ahohuro rarovamu gagorovo Paul-ro Elymas gemu ërimahoromo ¹⁰ uavadeje: Ja Satan-are ae javajëjo. Sareri sareri'e muohemu vaejanue mu maho bövi bise'o maho ijumanue ae javajëjo. Badare jö ma huotuhuotovo jövanuoho divare vuonugonëjo. ¹¹ Ëhuni Badahu i'u mana bojami'ië'ajoho gavëjo. Jasi nunoho sisërëjavo'ië'ajëjo. Sisërëjavo'iramu majaehu ajivajoho majae ëgo'o bogo uher-ihoromo ga'a'anuejo.

Ēhi uavamu gavē'i hesi nunoho sisērējāmu ramoramoro hijadeje. Ramoramoro hiromo övëro morijovobe juvadeje aëro övëro ma'eno bava'ojöro. ¹² Ēhi'amu ë sa'are a börömohuro gavade Paul-ro jöe jövo'ego ë a hesi nunoho sisērējāmu gagorovo tiöromo uvadeje: Badare jö Paul-hu majahuijajoho iae jö böröme hö uvoromo Iesuare örire mae uehorovadeje.

Barnabas'o Paul'o Pisidia sa'are Antioch amore va'oromo God-are jö majëhijare jöhoje.

¹³ Ēhi'amu Paul'o hesi ariböviohu'o ëho jaburo Paphos amore boat-re iojioromomo jovo döre va'oromo Pamphylia sa'are Perga amore ë ravo'amareje. Ravo'amonugoromo John Mark-ro jabumë rëmoromo Jerusalem vuonorö'ö va'adeje. ¹⁴ John va'irögoro Barnabas'o Paul'o jaburo niö'iro Perga amore jioromo va'oromo Pisidia sa'are Antioch amore ro arijareje. Ariromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu God rajahijarue osare va'o arijareje. ¹⁵ Arijamu aëro Moses-hu bojëmade jögoru surire jöho adaho jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviehu jajivare surire jöho adahamu evare God rajahijarue osa muebejarue ariböviohuro Barnabas'o Paul'o jöe nugö'öromo uëvareje: Jew rajo aganomë jemë jögore jëvë'oho majahuijego no heromo biririvoromo God mae uehorovo'irarëjo.

¹⁶ Ēhi uëvamu hegorovo Paul-ro ri'öromo jaburo hejöro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Israel rajomë God mae uehorovarue a ioro'iorohumë na jö harihe majëhi'ië'ajëjo. Hehëjo. ¹⁷ God Israel rajo aribövi muebejavuajohuro nosi hijo miono'oho hesi baejëvade höjo. Baejëvë'e jiamu jabumëro Egypt sa'are abueromo ma-jahuri raromamu God-ro ajëmijamu ae aho'obëhe jëvobe va'ade höjo. Aho'obëhe jëvobe va'amu God-ro hesi darugëro ajëmiromo Egypt sa'are jëvamu søjëvo ujuoho rovade höjo. ¹⁸ Søjëvo ujuoho rovamu vadune aho'obëhe 40 a rumo'e sa'are mu sisë vaebe juvo'ego ma-nunëremu gë taemoromo ajëminövade höjo.

¹⁹ Ēhi'ojuvo jabumëro Canaan sa'are rueruomamu evare ë sa'a uhure ëne aho'obëhe 7 mamirovoromo raromonörovare aribövioho God-ro muo barëromo jabesi sa'aho nosi Jew rajo hijo miono'oho mëmijade höjo jabesi sionoho baeröhego.

²⁰ Röhu God-ro Israel rajo baejëvadoho aevoromo Egypt sa'are abo raromojuvo a rumo'e sa'are raromobe jijihöjuvo ro Canaan sa'are raromarohe vadune aho'o 450 ëhi barëjade höjo. Vadune 450 barëjamu gagoro God-ro a mevëvarue a masijoho bojëmibe rovade höjo nosi hijo miono'oho muebejëvonövoröhego. A mevëvarue a masijoho bojëmibe ruejuvo evare Samuel jö God-aro baeromo majëhijaje ahuro

hijo miono'oho muebejëvade hõjo. ²¹ Samuel-ro muebejëvamu evare Israel rajo ariböviohuro ri'öromo God ua gavare hõjo huro böröme namiromo muebejëvo'iröhe aho bojëmijöro. Ua gavamu God-ro jabesi örire Kish-are harihe Saul bojëmijade hõjo böröme namiromo muebejëvoröhego. Saul hu Benjamin rajo ae jiade hõjo. Saul bojëmijamu muebejëvojuvo vadune 40 barëjade hõjo. ²² Vadune 40 barëjamu God-ro Saul rori'o babu'ö'i David Saul-are sionore nugade hõjo böröme namiromo muebejëvoröhego. David nugoromo uëvade hõjo: Jesse-are harihe David iae na garomo nego avohajëjo. Huro naehu nimaje bövioho bise'oho vae'a'ajëjo. David-are jöho ëhi uëvade hõjo. ²³ Ëhi uëromo va'ojuvo majae ijonö David-are ujoho gemu Iesu God-hu Israel rajo uëvadëhi ëhi bojamuade hõjo no Israel aribövioho manö bamavuoröhego. ²⁴ Iesu rue'ia'amu John-ro Israel raje ae aho'obëhe majahuiromo uövuade hõjo: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaerëjo. ²⁵ Ëhi jië'e jöho majahuijuvo muoho barë'ia'amu uövuade hõjo: Jemëro uvarujëjo: Na rahuo jevajëjo. Na bogo ro ajëmi'irode a muebejarujoho jevajëjo. Röhu gahëjo. Ëahuro nasi ijonö rue'ië'ajëjo. Na hesi mu bise'o vaejahoromo hõru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu hu böröme jio'i na ma-bise'e jevajëjo.

²⁶ Röhu aganomë Abraham-are ujo ömo'ömhümë o sa'a gö raje God mae uehorovarujohümë God-hu ajamuiromo manö bamavuaie jöho ë jöho nosi jöëni rovë'e hõjo. ²⁷ Ëhesi bëhoho Jerusalem raromarue ariböviohu'o jabesi a masijohu'o ëho jaburo Iesuarue bëhoho bogo avoho garomo bogo uvare hõjo: Iesu iae ajamuiromo manö bamavuaie aho hõjo. Bogo avoho garomo röhu Jew rajo nosi nuho majaho rue'ego henövere jö God-aro baeromo majëhinövere a jabesi surire jöho adahoromo uvo'ego: U'emu a börömëro rueromo ajamui'ajë'ego dadivëvo'ego uvonövere hõjo: Ëa börömo bogo Iesuhu jio'i ae gö jio'a'ajëjo Iesuarue bëhoho bogo avoho gavë'ëro. Bogo gavë'ëro aehu Iesuarue örire vaeruomoröhego ë surire jajivarëhi Jerusalem raromarue ariböviohuro ëhi ë'oromo Iesu court vaeromo uaruomade hõjo: Sisë ae javë'ëro guomo'a'anuëjo. ²⁸ Guomo'a'anuë uanugoromo nahoromo gavare guomoröhe bëhoho bogojiamu gavë'i Pilate ëma uaruomade hõjo: Uëvego ano'irarëjo. ²⁹ Amo Iesuarue örire bövi bise'o sisë'i vaeröhego God-are surire jö jajivarëhi Jerusalem raromarue ariböviohuro ëhi vae barënugoromo Iesu ijore jiamu baruvebiromo hure bamare hõjo. ³⁰ Hure bamamu God-ro ajamijamu ri'öjade hõjo. ³¹ Ri'öjamu Galilee

sa'are jioromo Jerusalem Iesu'o gemu mae urimo rovere a jabesi nunire rue'i hijadoho majae aho'obëhe barëjade höjo. Rue'i hijamu hu gavare ariböviohuro jaruvoho Israel rajo jabesi örire hesi jöho ma-mae majëhijarue höjo. ³² Iae noro jö maho majëhiromo uëvaruëjo: God-hu nosi hijo miono'o uëvadëhi ³³ no jabesi ujëro javuë'ëro ëhi ajamuijade höjo. Ajamuiromo nosi jöëni Iesu ajamijamu guomoromo ri'öjade höjo. Ëhesi bëhoho God-hu Iesu ajamego ri'ö'iröhe jöho God-are surire Psalm 2-re jajivoromo uvë'e höjo:

Ja nasi Harihoho javajëjo.

Jaruvoho naro ja baejavë'e jevajëjo.

³⁴ O God-are surire jö göho huhu ajamego Iesu ri'öjego ijonö bogo guomoromo sino sagohori'iröhe jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God naehu David uavodëhi iae ëhi ma-maemu ajëmi'ejöjo jemë mae jëvo'iröhego. ³⁵ O God-are surire jö göho jajivoromo uvë'e höjo: Jasi aëro jevë'ëro God jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohori'jevo'ajëjo. ³⁶ Iae David-hu hijade majare God-hu nimade muoho vaebe juvojuvo guomade höjo. Guomamu hesi hijo miono'o guavarire sionore guavamu hesi sinoho sagohorijade höjo. Ëhuni hesi sino bogo sagohori'iröhe jöho David-ro bogo jajivo'i ³⁷ a'i Iesure jöho jajivade höjo. Ëhesi bëhoho God-ro ajamamu guomoromo ri'öjë'ëro ëhu'ëro hesi sinoho bogo sagohorijade höjo. ³⁸⁻³⁹ Aganomë ëhu'e jiaje ave jö hesi bëhoho ga avohohëjo. Iesure jöëni God-hu mu sisë uehorovoromo vuonugo'iröhe öroho jemesi örire majëhijë'e höjo. O ae rahu Iesu mae uehorovë'oho mu sisë vaejarije hesi i'uoho iae barëjaje höjo. Moses-hu bojamuade jögoru ejahë'oho bogo ëhuro mu sisë hesi i'uoho barë'i a'i Iesu mae uehorovë'oho iae barëjaje höjo. ⁴⁰ Ëhuni avoho mueberovohëjo ëhuro jö God-aro baeromo majahuinövere a jabesi surire jajivare i'uoho bogo bae'irarije höjo. ⁴¹ Ëhesi bëhoho God-are jöho jabesi surire jajivoromo uvë'e höjo:

God-ro uëvajëjo: Nasi jö ahoromo sivaruje ariböviohumë nasi muoho garomo tiöromo vuovorëjo.

Ëhesi bëhoho jemë bogo vuovo'i raromaruje majare evare naro vörö'e mu börömo vae'ië'ajëjo.

I'u'e mu börömëro jië'ëro aëro jemë sama'e röjëhi'ibejarëjo röhu bogo avoho heromo mae uehorovo'ibejarijëjo.

Ëhi uvë'e höjo. Ëhuni avoho uehorovohëjo.

⁴² Paul-ro ëhi uëngoromo hu'o Barnabas'o höröjamu gevë'i rue ariböviohuro uëvareje: Ruëre hura gö hesi nuho majaho rovego vuonorö'ö rueromo ëhi jië'e jöho majahuirego no he'irarëjo. ⁴³ Ëhi uëruomoromo suorovoromo

Jew raje ae aho'obêhe o sa'a ioro'ioro rajehu jabesi mu vuonugo'i Jew rajo mu baeromo God mae uehorovarue aribövioho aho'obêhe jaburo Paul'o Barnabas'o jabesi ijore va'areje. Ijore va'amu gëgorovo jaburo niö'iro jabesi örire jögore mëmiromo uëvareje: Biririvoromo uvorëjo: Hesi God-ro huë baeromo ajamui'ajëromo muoho vaenövorëjo.

⁴⁴ Ëhi ë'ë'ëro hura gö hesi nuho majaho rovamu amo raje ae aho'obêhe Badare jöho he'i ë osare gemu gagov-oruomadeje. Ae gemu gemu bogo rovareje. ⁴⁵ Amo raje ae aho'obêhe gagovamu gëgorovo Jew rajoho jaburo Paul'o Barnabas'o jabesi mu mahuni dë vörönëgo avohamu Paul-are jöho aho'ahovoromo jö sisë atareje.

⁴⁶ Jö sisë atamu hegoroovo Paul'o Barnabas'o bogo juhuonivo'i ma-biririvoromo jöho majëhiromo uëvareje: God-ro nimade höjo Jew rajo jemëro hesi jöho urimo hejëro. Ëhi höjo röhu jemë ë jöho heromo bijönimarujëjo. Bijönimoromo ëhuro jemëhu ioro'iolemu maro raromo'irarije öroho tugohë'e jëvajëjo. Ëhuni no huotorovoromo sa'a ioro'ioro rajoho jöho majëhinövo'ëjarëjo. ⁴⁷ Ëhesi bëhoho rabëni Badaro jöe bojamuiromo uövuë'e höjo: Naro ja bamavode höjo jero sa'a ioro'ioro rajoho ajivëvo'iranego.

Ajivëvego ae aho'obêhe majae beva'ajire majae hö'öjajire maro raromo'iröhego.

⁴⁸ Ëhi uëvamu hegoroovo sa'a ioro'ioro rajohuro ni-morohoromo uvoruomadeje: Badare jöho iae mae höjo. Ëhi uvoromo ioro'iolemu raromo'iröhego God-hu uvade ariböviohuro Iesu mae uehorovoruomadeje.

⁴⁹ Mae uehorovamu Badare jöho ë sa'ae bövioho uarovobe va'adeje. ⁵⁰ Uarovobe va'irögoro a'i rue Jew rajoho jaburo God uehorovarue magonaho masijohu'o amore a masijohu'o ë aribövi jabesi dëho iëhamu ri'öromo Paul'o Barnabas'o sisë vaejëvoruomadeje. Sisë vaejëvoromo Anti-och sa'anö jëvamu rëmö'öjëvoruomadeje. ⁵¹ Rëmö'öjëvamu gagorovo va'irögoro hörü tohotoho'e jëvamu riremoromo va'areje amo rajohuro sisë vaejaruoho gajëro. Va'oromo Ico-nium amore höröjareje. ⁵² Amo Antioch raromarue Keriso-are aribövi jabesi dë vövöbajo'oho aho'o sasohëvoromo God-are Aru'ahohuro rarovëhadeje.

14

Paul'o Barnabas'o Iconium amore ariromo God-are jö majëhijare jöhoje.

¹ Paul'o Barnabas'o Iconium amore hörönugoromo urimo Antioch ë'arëhi ëhi Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuarë jöho majëhijareje. Jöho majëhijamu ëhuro Jew raje ae aho'obëhe sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovoromadeje. ² Mae uehorovamu gëgorovo Jew raje jö bogo ma uehorovarue ariböviohuro sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire uehorosisëho bojëmiromo jabesi dë iëhamu jaburo Keriso-are aribövioho nue huodëgoruomadeje. ³ Nue huodëgamu Paul'o Barnabas'o majae ëgobövie ariromo bogo juhuonivo'i ma-biririvoromo Badare jöho majëhijareje. Majëhiromo Badaro ajëmamu ëhuro bogo gavarue darugo'e mue gö gö vae'amareje ae aho'obëhe garomo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-hu huë baeromo ajamuijaje jöho mae hö uvoröhego. ⁴ Ëhi'amu amo rajo ariböviohuro jöe gö gö uehorovareje. A ioro'iorohuro Jew rajo jabesi dönö jio'i a ioro'iorohuro Paul'o Barnabas'o jabesi dönö jëvadeje. ⁵ Ëhi'oromo Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o ëho jaburo jabesi masijohu'o gemu mae ri'öromo Paul'o Barnabas'o ijumëvoromo munëro vajëmi'i atareje. ⁶ Munëro vajëmi'i atamu Paul'o Barnabas'o ë jöho heromo ju'ebiro mo va'areje. Va'oromo Lycaonia sa'are Lystra amo Derbe amo jiajinö ë va'areje. ⁷ Va'oromo ë sa'are aribövioho Iesuarë jö maho majëhibe jirehareje.

Paul'o Barnabas'o Lystra amore ariromo God-are jö majëhiromo huë vavaeni bihoromo ju'ebiro mo Derbe amore va'are jöhoje.

⁸ Jirehoromo Lystra amore ro arijareje. Röhu hörusisë'e ae gemuëro ë hijë'e jiadeje. Urimë'i vëmehu rahadire aevoromo hörusisë'e jiobe rovë'ëro ëhu'ëro bogo mae bogo juvadeje. ⁹ Bogo juvë'ëro hejadeje Paul ae jöe majëhijamu. Paul-ro jöho majëhiromo gavade ë aho hu'o jöho hejamu gagorovo ma-hu gemu ërimahoromo gavade hu mae uehorovo'ego marë'iröhoho eni jiamu gagorovo ¹⁰ ma-darugo'o uavadeje: Döro ri'öromo avoho namijëjo. Namijëjamu hejë'i ma-burëro döro ri'öromo aevoromo juvadeje.

¹¹ Juvamu ae aho'obëhe gavare Paul-ro ë hörusisë'e aho ëhi ajamamu gagorovo simane sisë'i uehorovoromo uvoruomadeje: Paul-hu ë hörusisë'e aho ajamamu aevoromo juvade hesi bëhoho Paul'o Barnabas'o bogo ma-aehu jëvo'i a'i aru'aho börömoho niö'iro araeromo rueromo jabesi darugoho börömëro jëvë'ëro ëhu'ëro Paul-ro ë iaho ajamade höjo. Simane ëhi sisë'i uehorovoromo ri'öromo jabesi Lycaonia jöëro ma-darugo'o uvoruomadeje: O aveho bogo ma-aehu rue'i a'i muebejavuarue aru'aho börömoho niö'iro

araeromo nosi örire ruvebijë'e höjo. ¹² Aru'aho börömo ho niö'i ruvebijë'e höromo Barnabas jabesi sareri'e god hesi ihe Zeus jumuvoromo Paul-are jöho sarerivoromo uvoruo-madeje: Nani ë aho nosi god Hermes jö bajuva je aru'ahoho höromo Paul Hermes jumuvoruomadeje Paul jögoru jövaje aego. ¹³ Zeus aru'aho böröme höromo rajahijarue osaho amo bëhiro jië'ëro Zeus rajahijarue mu muebejaje ahu'o uvadeje: Nani iae mae-ëjo. Nosi aru'aho böröme Zeus-më amore rovë'e höromo cow ano'o ho ujuohoromo ijino ino-varo ho ujuohoromo amo börömore rejo ojo bëhire rovadeje. Rueromo hu'o a ioro'ioro hu'o ëho jaburo Paul'o Barnabas'o aru'aho böröme jëvajëromo uvene aho röjëhiromo ë mioho muo'amoromo vëniro mueromo i'imëmi'irögoro ë'oruomadeje.

¹⁴ Ëhi ë'iröhe jöho henugoromo Barnabas'o Paul'o ë apostle-ho niö'iro uvareje: Ëhi jië'o ho mu sisë bëhe höromo jabesi niögoho dadovo'amareje ae göëro garomo uvoröhego: Jaburo nosi muo ho bijönimoromo ë'aruëjo. Niögoho dadovoromo ma-ba viëhi jiaro ho rue ae aho'obëhe jabesi ririre rirarovoromo ma-darugo'o uvareje: ¹⁵ Asë'e jemë rabëni ëhiöho ë'arujëjo. No bogo aru'aho börömo ho javuo'i no ma-ae jemë va'ëne javuajëjo. No jö maho majëhi'i rovere höjo ëhuro ëhi jië'e darugo rumo'e inömo ëma rajëhijarujoho vuonugo'i darugo jië'e aho God uehorovo'irarijego. God-ro ö'idöe sa'ae jove bövie bise'e no bamavuade höjo. ¹⁶ Urimë'i sa'a göre göre raromaruje aribövioho jemesi nimaruje nimaruje muo ho vae'ego huro ma gë taemonövade höjo. ¹⁷ Iae ëhi jiade höjo röhu God-ro hesi muo ho aho'o bogo gurihi'i a'i jemë mae avohëvoromo hesi muo ho röjëhibe rovade höjo jemëro garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Hu ëhi jië'e a böröme hö uvo'irarijego. Huro ëne nugö'öromo i majaho rovego uvaje höjo: Iëro tagavëjo. Ioho tagavego uëvaje höjo: Jemëro i avohego da'uëgo'irajo. Nimoronimorohego dë vövöbajo'e sasohëvo'irajo. Huro hesi muo ho ëhi röjëhibe rovë'e höjo. ¹⁸ Biririvoromo ëhi jië'e jöho majëhiromo dë vövöbajo'e huotovëho'i ë'o gavaroho mi suvoro vëniro bueromo bamëho'i ë'aroho bogo vuonugo varijëno ho jië'e ëma vuonugareje.

¹⁹ Vuonugamu iae Jew rajo a ioro'ioro huro Antioch amore Iconium amore jioromo rueruomadeje. Rueromo Lystra amo rajoho jabesinö jioruomojöro mu sisë jöho biririvoromo majëhijareje. Majëhijamu Lystra amo rajoho jaburo ejëhoromo ajëmiromo Paul munëro vajamiruomadeje. Vajamiromo uvoruomadeje: Paul guomë'e höromo amoro jiamu rori'o ruho baeromo va'oruomadeje. ²⁰ Bava'amü

Keriso-are ariböviohuro ro Paul-are bēhire gagovoromo ri-ravo rova'areje. Riravo rova'amu Paul-ro ri'ōromo rue amo bōrōmore vuonorō'ō va'adeje. Va'oromo nērōho Barnabas-mu niō'iro ri'ōromo va'aroho va'o Derbe amore hörōjareje.

Paul'o Barnabas'o Syria sa'are Antioch amore vuonorō'ō va'are jōhoje.

²¹ Derbe hörōromo Iesuale jō maho majēhijamu ae aho'obēhe aevoromo Iesuale ijore ijore jijiharue aribōvie jioruomadeje. Ēhi'amu gagorovo Paul'o Barnabas'o jaburo vuonorō'ōromo Lystra Iconium Antioch amore ekaresiae ajēmibe va'areje. ²² Ajēmiromo jabesi dē vōvōbajo'oho biririvēhoromo uēnōvareje: Biririvoromo Iesuale jōhemu mae uehorovonōvorējo. Ēhesi bēhoho God-are aji ōri ari'ere va'i naguē'oho no vavaene bōrōme baebe va'ojuvo evare va'ejarējo. ²³ Ēhi uēbe a duvahe ekaresia jabesi simano vaerōhoho nugo'amobe ie bogo ij'e ma-pariemu vaeromo uēbe va'areje: Jemē Bada mae uehorovaruje a hesi ōvo dōre rēmaruējo. Ekaresiaho ēhi ajēmibe va'areje. ²⁴ Va'oromo Pisidia sa'aho jireho barēnugoromo Pamphylia sa'are rovereje. ²⁵ Pamphylia rueromo Perga amore ariromo Iesuale jōho majēhinugoromo va'o Attalia amore abuejareje. ²⁶ Attalia amore abo ariromo boat-re ajiomoromo jovo dōre va'aroho va'o sionēro Antioch amore rovereje. Urimoho Antioch ekaresiaho jaburo Paul'o Barnabas'o God-are ōvo dōre rēmareje huro ajēmego mu mae vaebe jireho'irōhego. Jaruvoho ē muoho barējē'ēro Paul'o Barnabas'o sionēro rovereje. ²⁷ Rueromo ekaresiaho uēvareje: Gagovohego jōe majēhijarējo. Majēhijarē uēnugoromo gagovamu uēvareje: God-ro ajamuijamu ēhi ji'e muoho vaeromo rovere hōjo. Huro ōroho sa'a ioro'ioro rajohuni jiovēhamu jaburo Iesu mae uehorovare hōjo. Ēhi'ade hōjo. ²⁸ Ēhi majēhiromo Keriso-are ariböviohu'o gemu mae majae ēgobōvie ē ari-jareje.

15

Ekaresia jabesi a masijehu Jerusalem gagovoromo Moses-hu bojēmade jōgoru ē hesi jō mevare jōhoje.

¹ Paul'o Barnabas'o Antioch amore arijamu iae ae gōēro Judea sa'are jiē'ēro rueromo Keriso-are aribövioho majēhiromo uēnōvareje: God-arire mae va'i nēgē'iroho Moses-hu Jew rajo nosi jōgoru jajivadēhi sa'a ioro'ioro rajoho jemē'o sinoho ēhi tarivēhego God-are aribōvie jēvo'irajo. Sino bogo tarivēhē'oho bogo maroho va'a'arujējo. ² Bogo maroho va'a'arujējamu hegorovo Paul'o Barnabas'o jaburo

ri'öromo irovoromo darugo'o jö aho'ahëmiromo i'e rovere aribövioho uëvareje: Sa'a ioro'ioro rajoho nadi ëhi jië'e jöho majëhirëjo. Majëhirëjamu Antioch ekaresiaho jaburo Paul Barnabas Antioch amore ekaresia a ioro'ioroho ëhi baejëvareje jaburo Jerusalem amore va'oromo apostle ömo'ömohu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ioro'iorohu'o sino tarivo'iröhe jöho mevo'iröhego.

³ Baejëvoromo rëmö'öjamu Paul'o Barnabas'o jaburo a ioro'iorohu'o gemu mae ae jöe majëhibe Phoenicia sa'are Samaria sa'are va'areje. Majëhiromo uënövareje: Sa'a ioro'ioro rajoho iae aevoromo God mae uehorovoruo-mohijajo. Ëhi uë'ego Christian aganoho aho'obëhe ë jöho heromo börömo bëhe nimorohonövareje. ⁴ Amo ëhi jië'e jöho majëhibe rueromo Jerusalem suorovareje. Suorovamu gëgorovo apostle ariböviohuro ekaresia a duvaho ömo'ömohuro ekaresia a ioro'iorohuro ëho jaburo jejëmiruomadeje. Jejëmijamu rueho jaburo jöho majëhiromo uëvareje: God-ro ëhi ajamuamu muoho vaeromo rovere höjo. ⁵ Ëhi majëhijamu Pharisee aribövie Iesu mae uehorovarue a ioro'iorohuro ri'öromo uëvareje: Iae ëhi höjo röhu sa'a ioro'ioro rajo jabesi sinoho tarivëhoromo jöe majëhiromo uë'ejarejo: Moses-hu bojamuade jögoroho eja-honövorëjo. Ëhuremu mae höjo.

⁶ Ëhi uëvamu hegoro apostle ariböviohu'o Jerusalem ekare-sia a duvaho ioro'iorohu'o ë jöho mevo'i gagovareje. ⁷ Jöho mevojuvo Peter-ro ri'öromo uëvadeje: Aganomë jemë'o gavarujëjo urimë'i God-ro na jemesi ririre baejevade höjo naro hesi jö maho majëhijego sa'a ioro'ioro rajoho jaburo heromo Iesu mae uehorovoröhego. ⁸ Jaburo mae uehorovamu God-hu hesi Aru'aho Jew rajo Keriso-are aribövi mamuadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o ëhi mëmade höjo ëhuro noro garomo uvoröhego: God ae aho'o nosi dë vövöbajo'o gövuajohuro hesi Aru'ahoho sa'a ioro'ioro rajoho mëmijë'ëro ëhuni huro jabu'o mae uehorovëvajëjo. ⁹ God-ro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o bogo gö gö uehorovavuo'i ma-gemu uehorovavuade höjo. Ëhesi bëhoho sa'a ioro'ioro rajohuro Keriso mae uehorovamu God-ro jabesi sisëho u'ovëho barëjade höjo. ¹⁰ Moses-hu bojamuade jögoroho i'u ma'ëro jië'ëro no'o nosi hijo miono'ohu'o vaeromo mare va'iröhoho bogo eni javuade höjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni nëgajëjo sa'a ioro'ioro rajohu'o ëhi jië'e i'u'e muoho bojëmi'iro. Jemë rabëni God-are dëho bijioho ga'i nëgajëjo. ¹¹ Bogajo. No mae uehorovoromo uvarue höjo: Bogo noehu mu vaejaruohuro a'i hesi Bada Iesuhu huë

baeromo ajamuijajohuro iae ëhuro Jew rajoho no maro raromo'ejarejo. Sa'a ioro'ioro rajo jabesi öri jiajëhi noehu maro raromo'iröhe öroho gemuoho höjo.

¹² Peter-ro ëhi majëhijamu Barnabas'o Paul'o ri'öromo uëvareje: God-ro ajamuamu noro darugo'e mu gö gö ëhi ëhi vaeromo sa'a ioro'ioro rajo ajëmibe jirehare höjo. Ejöho he'iro ae aho'obëhe jörumoraejareje. ¹³ Jörumoraejamu Barnabas'o Paul'o jöho majëhi barëjamu hegoroovo James-ro ri'öromo uëvadeje: Aganomë nasi jöhu'o hehëjo. ¹⁴ God-hu sa'a ioro'ioro rajo aevoromo uehorovëvoromo a ioro'ioro hesi baejëvade jöho Simon-ro ë jöho majahuijamu no hejare höjo. ¹⁵ Ejöho iae mae höjo. Ehesi bëhoho God-hu sa'a ioro'ioro rajo baejëvoröhe jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro jajivare höjo. Jabesi ae gemuëro David-are ujo gagovëvoröhe jöho uhu'e huotovoromo jajivoromo uvë'e höjo:

¹⁶ Badaro uvavohijajo: Ehesi ijonö naro vuonorö'ö rueromo David-are javu dadorovadoho evare avoho vae'ejöjo. Sisërëjadoho naro avoho'iramu urimë'i namijadëhi ëhi nami'a'ajëjo.

¹⁷ Nami'iramu sa'a göëro göëro Bada na birohevo'i nahevo'aruëjo.

Nasi jö bogo henövare ariböviehu nasi iho baejarohuro ëhi ë'a'aruëjo.

Badaro ëhi uvajëjo. ¹⁸ Mami gö'e huro ë jöho aevoromo majëhadoho hebe rovë'e javuajëjo.

Ëhi jajivë'e höjo.

¹⁹ Ehuni na ëhi uehorovajëjo. Sa'a ioro'ioro rajehu huotorovoromo God mae uehorovë'oho no nosi i'u'e muoho jabesi öriroho bogo bojëmi'i ²⁰ a'i ma-suriro jöho nugö'öromo uë'ejarejo: Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho uvorëjo: Sisë hörömo nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Ejöhemu jajivo'ejarejo.

²¹ Ehi jië'e jögoru jajivo'iröhe ë hesi bëhoho Moses-hu ëhi jië'e jö bamadoho mami'e ame aho'obëhe majëhibe rovë'e höjo. O hesi jöho Jew rajo nosi nuho majaho rovego noehu God rajahijarue osare osare Moses-are jöho adahego jaburo hejarue höjo. Ehuni ëhi jië'e mu gororovo'iröhe jöho sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire nugö'ö'ejarejo.

Jerusalem ekaresia a masijehu suri suri jajivoromo sa'a ioro'ioro rajehu Keriso mae uehorovarue aribövi jabesi örire bamëhare jöhoje.

²² James-ro ëhi uëvamu hegoro apostle-ho jabu'o ekaresia a duvaho ömo'ömo'u'o ëho jaburo jöe mevoromo uvareje: Ë'e go no nosi a ioro'ioroho baejëvego jaburo Paul'o Barnabas'o gemu mae Antioch amore va'irarëjo. Ëhi majëhijamu ekaresiae ae aho'obëhe uvareje: Ëhi jië'oho iae mae höjo. Ëhi uvoruomoromo Judas hesi iho göho Barsabbas'o Silas'o jabumë niö'i baejëvareje ekaresiaho jaburo ë ae niö'i jabesi örire mae uehorovaruëro jië'ëro.

²³ Baejëvoromo suroho jajivoromo bava'ojöro bojëmijareje. Surire jajivare jöho ëhi uvë'e jiadeje: O asë'e Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajoho Antioch amore Syria sa'a ioro'iore Cilicia sa'are raromaruje ariböviohumë apostle ariböviohu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ömo'ömo'u'o jemesi ö mueno'ëro javuë'ëro noro jemesi örire jejëmaruëjo. ²⁴ Röhu no hejare höjo uvavamu: A ioro'iorohuro nosirire jioromo ö'are höjo. Ö'oromo jöe gö majëhiromomo jemesi simanoho sisëvojëhamu uehore gö gö baejarije höjo. Röhu ëho bogo noehu uëvamu ë'are höjo. ²⁵ Ëhuni no ae aho'obëhe gemuoro gagovoromo jöe mevoromo uehore gemuoho baeromo uvare höjo: Noro ae gö baejëvo'ëjarëjo jemesi örire rëmö'öjëvego jaburo nosi aemo'aeme Barnabas'o Paul'o gemu mae ö'iröhego. ²⁶ Barnabas'o Paul'o vuovëvoröhe jöho bogo uehorovë'e ma-biririvoromo nosi Bada Iesu Keriso-are muohuremu uehorovë'e arijare höjo. ²⁷ Röhu Judas'o Silas'o jabu'o gemu mae rëmö'öjëvaruëjo jaburo ö'oromo noehu jajivarue jöe gemuoho majëhijego he'irarijego. ²⁸ God-are Aru'ahohu'o no'o jöe gemuoho uehorovoromo uvaruëjo: Jew rajo nosi i'u'e mue gö gö bogo bojëmi'i ave jögorohuremu bojëmi'ëjarëjo. ²⁹ Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho nadi ue'ahorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo. Ëhi jië'e mu gororovë'oho ëhuro mae jëvo'ajëjo. Ahia mino'ëjo. Surire jöho ëhi jajivoromo bojëmijareje bava'oröhego.

³⁰ Bojëmiromomo rëmö'öjamu Paul Barnabas Judas Silas ëho jaburo va'aroho va'o Antioch amore suorovareje. Suorovonugoromo Christian aribövioho aho'obëhe gagovëvoromo suroho bojëmijareje. ³¹ Suroho bojëmamumu ekaresiae ae aho'obëhe hejare adahoromo uvavamu: Jew rajo nosi i'u'e muoho sa'a ioro'ioro rajoho bogo bojëmi'ëjarëjamu hegorovo uvareje: Sasohë'e mu maho rovë'e höromomo nimorohoruomadeje. ³² Ëhi'amu Judas'o Silas'o jö God-aro baeromo majëhijarue aëro jëvë'ëro majae ëgobövie jöe majëhiromomo Christian agano jabesi

dë vövöbajo'oho biririvëhareje. ³³ Ëhi'oromo majae ëgo'o Antioch arijamu evare ë Christian aganhuro rëmö'öjëvoromo uëvareje: Huë mae baeromo va'orëjamu jaburo Jerusalem jioromo rëmö'öjëvamu rovere ë aribövi jabetesire sionëro va'areje. ³⁴ [A'i Silas-ro ëhi hi'i uvadeje.]

³⁵ Iae Paul'o Barnabas'o jaburo Antioch majae ëgo'o arijareje. Ariromo jabu niö'i o a ioro'ioroho aho'obëhe ëho jaburo Badare jöho ekaresiae majëhiromo bëhoho røjëhinövareje.

Paul'o Barnabas'o jö aho'ahamirovoromo gemuore jireharoho vuonugo'i öre gö öre gö va'are jöhoje.

³⁶ Ëhi'ojuvo iae Paul-ro Barnabas uavadeje: No urimo Badare jöho majëhibe amo göre göre dinö'e dinö'e jireharire ë'ego no ë vuonorö'ö va'oromo gëvarëjo Christian aganhö diehi diehi muoho vaeruomego. ³⁷ Ëhi uavamu hegoro Barnabas-ro uavadeje: Iae mae höjo röhu na negajëjo John Mark-ro no'o ö'ojöro. ³⁸ Ëhi uavamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. John Mark-hu no'o ö'ë'oho bogo maehu höjo. Ëhesi bëhoho urimë'i mue ajamuibe juvoromo Pamphylia sa'are ramuö'ö'i sionëro rovade höjo. Ëhi jië'e a bava'ë'oho na bijönegajëjo. ³⁹ Bijönegajë uaromo Paul'o Barnabas'o irorovoromo göëro öre gö va'i göëro öre gö va'adeje. Va'iro Barnabas-ro Mark hu'irae baeromo boat-re ajiomoromo Cyprus sa'are va'adeje. ⁴⁰ Cyprus va'irögoro Paul-ro Silas uavadeje: Rovego ja'o na'o muoho vaebe jireho'irarëjo. Jireho'irarëjamu Silas-ro uavadeje: Iae ëhi'o'ëjarëjamu Christian agano ömo'ömhuro Paul'o Silas'o Badare övo döre rëmareje huro ajëmegö mu mae vaebe jirehoröhego. Rëmamu Paul-ro Silas hu'iraeromo va'adeje. ⁴¹ Hu'iraeromo va'adoho va'o Syria sa'are Cilicia sa'are ekaresia aribövioho jöe majëhiromo ëhuro jabeti dë vövöbajo'oho biririvëhobe va'adeje.

16

Timothy-hu aevoromo Paul'o Silas'o gemu mae juvade jöhoje.

¹ Va'oromo Paul-ro va'adoho va'o Derbe amore ro hiromo va'adoho Lystra amore rovadeje. Röhu Keriso uehorovaje ae gemuëro ë hijadeje. Hesi ihoho Timothy jiadeje. Hesi vëmoho Jew raje Iesu mae uehorovaje magonahe jiadeje. A'i hesi vavuoho Greece raje jiadeje. ² Christian agane Lystra amore Iconium amore raromaruohuro uvoruomadeje: Timothy hu mu mae vaejaje ae höjo. ³ Paul-ro nimadeje Timothy hu'irae va'ego hu'o juvoröhego. Hu ëhi nimoromo röhu

uvadeje: Jew raje ave sa'are rōhu dirō'e göre göre raro-maruohuro garomo uvaruējo: Timothy-are vavuoho bogo Jew rajoho jiē'ēro sinoho bogo tariojahē'e hōjo. Ēhi uvoromo Timothy-are sinoho bogo tariojahego Jew rajēro hesi jōho bogo ejahojōēni Paul-ro uēvadeje Jew rajehu ē'aruēhi Timothy-are sinoho tariojahojōro. Ēhi ē'ē'ēro hu'irae baeromo va'adeje. ⁴ Va'oromo Paul'o Silas'o amore amore jōe majēhibe va'areje. Majēhiromo Keriso-are aribōvioho uēnōvareje: Apostle-ho jabu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ōmo'ōmohu'o ēhi jiē'e jōgoroho uehorovē'ēro bojēmijare hōjo jemēro ejēhonōvo'irarijigo. Ējōho ejēhonōvorējo. ⁵ Ēhi jiē'e jōho majēhibe va'ego ekaresia aribōviohuro biririvoromo Keriso mae uehorovobe va'areje. O majae ēhi ekaresiae aho'obēhe marohēvobe va'adeje.

Paul-hu Troas amore va'oromo nia'ovo'iraeromo gavade jōhoje.

⁶ Paul'o Silas'o jōho majēhibe va'amu gavē'i God-are Aru'ahohuro jabumē tugohēvadeje Asia sa'aroho jōho bogo majēhirōhego. Tugohēvē'ego Phrygia sa'a'o Galatia sa'a'o birorohade ēnire ē jireho va'areje. ⁷ Va'aroho va'o Mysia sa'a viture va'aroho Bithynia sa'are va'ia'amu Iesuare Aru'ahohuro uēvadeje: Nadi ē sa'aho va'ohējo. ⁸ Ēhi uēvamu Bithynia sa'aroho bogo va'i Mysia sa'aremu rova'oromo abuejaroho abo Troas amore hōrōjareje. ⁹ Troas hōrōnugoromo vahiromamu Paul-ro nia'ovo'iraeromo gavadeje Macedonia raje ae gemuēro namiromo dinamiromo uavamu: Macedonia sa'aro rueromo ajamuinējo. ¹⁰ Nia'ovo'iraeromo ēhi ganugoromo Paul-ro Silas-ro naro evare uvareje: God-ro uōromo ē'ajējo: Macedonia sa'a rajoho Iesuare jō maho majēhihē uōvuajē uvoromo ma-burēro va'iro bōvioho bise'oho avohareje.

Paul'o hesi aribōviohu'o Philippi amore ro jō atamu hegorovo Lydia-hu mae uehorovade jōhoje.

¹¹ Ēhi'onugoromo Troas jioromo boat-re iojiomoromo ma-ahorirēro jovo dōre va'aroho va'o Samothrace sa'are suorovē'ēro nērōho jovo dōre va'aroho Neapolis amore suorovareje. ¹² Neapolis suorovonugoromo ōrēro va'aroho Philippi amore suorovareje. Ēamoho Macedonia sa'are jiadeje. Macedonia sa'a bōrōmoho rōhu ē sa'aho taritarivē'e ihe gō gō jiadeje. Rōhu sa'a dirō'e gemu bōrōmoho jiadeje. Ēdirō'ore sa'are Philippi amoho jiadeje. Rome amo rajohuro rueruomoro ē amoho aevo'i ioromo raromobe rovē'e jiareje. Amo noro ro Philippi amore suorovoromo majae gemu niō'i ē raromareje.

¹³ Raromoromo iae Jew rajo nuho majaho rovamu noro uvareje: Nani Jew rajo ariböviohuro God-are örire jõe atoli nume jovo riröre abo raromarue höromo amore jioromo ë abuejareje. Abueromo ë raromoromo gagovoromo raro-marue magonaho ömo'ömoho Iesuare jöho majëhijareje. ¹⁴ Jõe majëhijamu magonahe gemu hesi ihoho Lydia-ro ë hiromo hejadeje. Lydia hu Thyatira amo rajo magonahe jiadeje. Hu kavuë'e niögu maho imo'amaje magonahe jiadeje. Hu bogo Jew rajo magonahehu jiadeje röhu Jew rajo ariböviohu'o gemuore God rajahinövadeje. Röhu Badaro Lydia-are dë vövöbajo'oho jiovahë'ëro huro hejade Paul-ro Iesuare jöho majëhijamu hegorovo jöho ejahadeje. ¹⁵ Ejahoromo hu'o hesi osare raromarue ariböviohu'o bap-ataeto vaejareje. Vaenugoromo ë magonahohuro uövuadeje: Jemë uvarujoho: Iae mae-ëjo. Nöröro Bada mae uehorovajë uvarujoho jemëro rueromo nasi osaro raromohëjo. Ëhi uöromomo dinamuijamu ejahareje.

Philippi amo rajo jabesi a masijehu Paul'o Silas'o savoji gagore ba'amëvare jöhoje.

¹⁶ Ëhi ë'ë'ëro iae noro God-are örire jö ataruire va'i va'amu gavë'i magonaho aboride gemuëro örire birohavuadeje. Ëmagonahoho hesi ma-a masijo jabesi muemu vaejëhaje magonahe jiadeje. Röhu Satan-are aru'aho sisë gemuëro hesi dë vövöbajo'ere abuejamu simanoho sisërëjë'ëro ëhu'ëro rabe rabe ijonö jioröhe jöho iae hu ae huruoho majëhinövadeje. Majëhiromo monie mana baenugoromo hesi a masijo ömo'ömoho i'imëmi'ego rueho jaburo moni börömo mae baenövareje. ¹⁷ Amo ë magonahohuro simanoho sisërëjë'ëro Paul'o no'o rihhiromavuoromo darugo'o uvobe rovadeje: Ëaribövioho jabumë God dö mare hijaje hesi mu aribövie jëvajëjo. Jemëhu sisëroho bogo va'i maro va'irarije öroho röjëhijarue höjo. ¹⁸ Ëjõe gemuoho majae aho'o rihhiromavuoromo uvobe ruenövadeje. Ëhi'ojuvo Paul-ro he'i hiromo vörönimamu hegorovo huotorovoromo magonaho hesi dëre aru'aho sisëho uavadeje: Iesu Keriso-are ihoro naro ja uavajëjo: Aruëre magonaho hesi dë vövöbajo'eroho hörö va'ëjo. Va'ëjamu gavë'i evare höröromomo va'adeje. ¹⁹ Höröromomo va'amu ë magonaho hesi a masijohuro garomo uvareje: Aru'ahoho magonaho hesi dëre rarovö'öjahë'ëro jië'ëro ë magonahoho rabe rabe ijonö jioröhe jöho bogo majëhiromo ehuro monie gö'o bogo baeromo bojamui'iramu bae'ëjarëromomo Paul'o Silas'o gud-uamëvoromo amo ririre jagu baejëvo rovareje amore a masijo jabesi nunire rëmoröhëro. ²⁰ Jagu baejëvo rueromo

Rome rajehu court mevarue a jabesi nunire rëmonugoromo Paul'o Silas'o jabesi jö sisëho majëhiromu uëvareje: Ave aho Jew raje aëro jëvë'ëro nosi amore mu sisë barueromo ijumavuaruëjo. ²¹ Ëhesi bëhoho Rome nosi jögoroho ahoromo jabesi muoho røjahuijaruëjo. No Rome rajëro javuë'ëro jabuhu røjahuijarue mu ejëhoromo vaejë'oho bogo maehu hõjo. ²² Bogo maehu hõjamu hegoro rue amo raje ae aho'obëhe gemuore gagovoromo ajëmiromu anëgo'ia'areje. Anëgo'ia'amugo amore a masijohuro Paul'o Silas'o jabesi niögoho ma'eno dadovëhoromo jijövëhoromo police uëvareje: Hisuebijëvohëjo. ²³ Hisuebijëvohëjamu hisuebijëvo'i arijuvo hisuebijëvonugoromo baejëvo va'o savoji gagore ba'amëvoromo savoji muebejaje aho uavareje: Ave ae niö'ioho avoho muebejëvonëjo. Ju'ebi'aruëjo. ²⁴ Ëhi uavamü hegoroovo baejëvo va'oromo savoji osa riri-ro avoho ba'amo rëmoromo hõroho ijo dirö'ore bahijëhoromo evare i'u'e ijo ha'osi göho baro havoromo muoho taemëvamu ëhi ariemu arijareje.

²⁵ Ariromu vahi riri'e jiamu Paul'o Silas'o God-are örire jöe majahiromu hu rajahiromu jöe iareje. Rajahiromu jöe iavavamü savoji-re a ioro'iorohuro heruomadeje. ²⁶ Ëhi'amu gavë'i sa'aho ma-majioho hijiohijiovamu savoji gagoho aho'obëhe ë javu vaejare munë sa'a uhure jio'amajohu'o sisë maro hijiohijiovadeje. Hijiohijiovamu gavë'i evare oje aho'obëhe jiororovoromo ae aho'obëhe tövëvare ö'oho jiororovo'amadeje. ²⁷ Jiororovo'amamu iae savoji muebejaje ahuro niavë'ëro ri'öromu gavade ojoho aho'o jiororovo'amë'e jiamu gagorovo uvadeje: Huruomë'e hõromu kaejö ëgoho jijöromu hesi arijo'arije anorovo'ia'adeje. ²⁸ Hesi anorovo'ia'amu gavë'i Paul-ro ma-darugo'o uavadeje: Ëhi jje'oho vuonugëjo. No ae aho'obëhe aviae javuajëjo.

²⁹ Aviae javuajëjamu uvadeje: Iroho gae ujuoho ruehego gavöromu ma-burëro rovadeje. Rueromu juhuonivoromo butubutumoromo Paul'o Silas'o jabesi bëhire behumorovadeje. ³⁰ Behumorovë'ëro hu'irae ömëvoromo amonö va'oromo uëvadeje: Na diehi ë'ejöjo ëhuro maja ijoho na sisëroho bogo va'i maro va'irode.

³¹ Diehi ë'ejöjamu uavareje: Bada Iesu mae uehorovonëjo. Mae uehorovë'oho God-ro ja manö bamavo'iramu maro va'a'anuëjo. Ja'o jasi osare raromaruohu'o ëhi jëvo'ajëjo. ³² Ëhi'onugoromo Badare jöho majëhijamu rue savoji muebejaje ahu'o hesi osare raromaruohu'o jaburo hejareje. ³³ Henugoromo evare majaroho vahiromë'iro Paul'o Silas'o hu'irae ömëvo va'oromo sinore nemo'amadoho

u'ovëho'amoromo hu'o hesi osare raromaruohu'o ma-burëro bapataeto vaejareje. ³⁴ Bapataeto vaenugoromo Paul'o Silas'o hu'irae òmëvoromo osare ajiomoromo ie i'imëmijadeje. Ie i'imëmiromomo hu'o hesi osare raromaruohu'o God mae uehorovë'ëro nimoroho avohareje.

³⁵ Ëhi ë'ë'ëro sisonuvamu gagorovo Rome rajehu court mevarue a masijohuro police-oho jõe bojëmiromomo rëmö'øjamu va'oromo savoji muebejaje aho uavareje: Savoji gagore arijarue ae niö'ioho ojoho jiovëhego va'irarëjo. ³⁶ Va'irarëjamu hegorovo savoji muebejaje ahuro Paul uavadeje: Court mevarue ariböviohuro jõe nugö'øjë'e höjo naro rëmö'øjego Silas'o ja'o höröromomo va'irarijego. Ëhuni höröromomo mae va'orëjo.

³⁷ Mae va'orëjamu Paul-ro ri'öromomo police-oho uëvadeje: Röhu nosi sisë bogo birohë'e a nuniro ëma hisuebi-javuaare höjo. Ëho bogo maehu höjo no Rome rajëro javuë'ëro. Ëhi'oromo savoji gagore ba'amavuare höjo. Ëhi ë'are höjo röhu jaruvoho jabumë diehi'oromo saginiëri ramuö'ö'ië'aruëjo noro va'ojöro. Bogo ëhioho höjo. Nadi'ego court mevarue ariböviohuro rueromomo jabetesi övëro baejavuego höröromomo va'irarëjo.

³⁸ Ëhi uëvamu hegorovo police-ohuro jöho bava'oromo court mevarue aribövioho majëhijareje. Majëhijamu hegorovo hejare Paul'o Silas'o Rome raje ae jëvamu hegorovo juhuonivareje. ³⁹ Juhuonivoromomo rueromomo Paul'o Silas'o sanuëmiromomo savoji gagore jëvamu hu'irae òmëvo rueromomo uëvareje: Jemëro nosi amoho vuonugo'i va'orëjo. ⁴⁰ Va'orëjamu Paul'o Silas'o jaburo savoji gagore jioromomo höröromomo Lydia-are osare va'areje. Va'oromomo Christian agano ömo'ömoho gëromomo jögore mëmiromomo va'areje.

17

Paul'o Silas'o Thessalonica amore va'oromomo huë vavaeni baejare jöhoje.

¹ Va'oromomo Paul'o Silas'o Amphipolis amore va'aroho Apollonia amore va'aroho va'o Thessalonica amore höröjareje. Höröromomo gavareje Jew rajehu God rajahijarue osaho ë jiamu. ² Jew rajehu God rajahijarue osaho jiamu gagorovo Paul-hu amore amore juvoromomo God rajahijarue osare va'onövadëhi ëhi ë osare va'adeje. Va'oromomo God-are surire jöho adahoromomo ë jö hesi bëhoho Jew rajo ariböviohu'o gemu mae mevadeje jabetesi simane huotovëho'i. Nuho majae niö'i gemu rue'ego ëhi ë'onövadëje. ³ Bëhoho röjëhiromomo uënövadeje: God-are surire jö urimë'i jajivare hesi bëhoho God-hu uavë'ëro böröme namiromomo ajamui'iröhe aehu

rov'iroho huro huë vavaene baeromo guomoromo i'ovoromo ri'ö'a'ajëjo. Surire jö hesi bëhoho ëhi höjo. Röhu naehu majëhijaje aho Iesu hu iae ë böröme namiromo ajamuijaje aho höjo. ⁴ Ëhi jië'e jöho majëhijamu Jew rajo a ioro'iorohuro uvareje: Iae jö mae höjo. Jö mae hö uvoromo aevoromo Paul'o Silas'o gemu mae jijihareje. Greece rajehu God mae uehorovarue aho aho'obëhe magonaho masijoho aho'obëhe jabu'o Paul'o Silas'o gemu mae jijihoruomadeje.

⁵ Ae aho'obëhe Paul'o Silas'o gemu mae jijihamu gëgorovo Jew rajoho ëhuni dë vörönëgadeje. Dë vörönëgamu örire ëma jijiharue a sisëhu mu sisë vaejöro gemuoro gagovëvareje. Gemuoro gagovëvoromo muorovo jöho ma-darugo'o atamu amo raje ae aho'obëhe heromo muorovo'i ë'oruomadeje. Muorovo'i ë'oromo ri'öromo Jason-are amoho ro juhi-romo osare va'oromo Paul'o Silas'o nahëvareje gudu-amëvoromo amonö baejëvo rueromo ae aho'o jabesi nunire rëmo'iro. ⁶ Jason-are osare va'oromo gavare Paul'o Silas'o bogojëvamu gagorovo jaburo Jason o Christian agane gö gö guduamoromo jagu ujuoho va'oromo amore a masijo jabesi nunire bamëvoromo ma-darugëremu uëvareje: Ma-jae hö'öjajire nume beva'ajire huë sisë öri röjëhibe jijihaje aribövioho ave nosi amohu'o rovë'e höjo. ⁷ Nosi amohu'o rovamugo Jason-ro uëvade höjo: Ro nasi osaro arihëjo. Huro ëhi uëvamu hesi osare arijë'ëro Rome a börömehu bojamuijade jöho ahoromo sareramuiromo uövuarue höjo: A ioro'ioro iosiramuiromo börömo namijaje aho bogo Rome hiromo böröme namiromo no muebejavuaje aho jio'i a'i hesi ae gö höjo. Hesi ihoho Iesu höjo. ⁸ Ëhi majëhijamu hegorovo amore ae aho'obëhe o jabesi masijoho aho'o vörö'iraeruomadeje. ⁹ Vörö'iraeromo amore a masijohuro Jason'o Christian a ioro'iorohu'o uëvamu monioho bojëmijamu ëhuro rëmö'öjamu va'areje.

Paul'o Silas'o Berea amore va'oromo ë'are jöhoje.

¹⁰ Ëhi'oromo vahiromamu gavë'i Christian aganhuro Paul'o Silas'o Thessalonica amore jëvamu rëmö'öjëvareje Berea amore va'iröhego. Rëmö'öjëvamu va'oromo Berea amore höröjareje. Höröromo Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jöho majëhijareje. ¹¹ Jöho majëhijamu Berea amo rajohuro Thessalonica amo rajoho iosirëmiromo simano mae uehorovë'e aribövie jioruomadeje. Simano mae uehorovë'ëro God-are jöho he'i nimo avohareje. Heromo God-are surire jöho adaho'i arijareje ga'iro Paul-hu majëhijade jöho jö mae o sareri jöe jiego. ¹² Mae o sareri jöe jiego ga'i adahonugoromo Jew raje ae aho'obëhe

Iesu mae uehorovareje. Jew rajëro mae uehorovo'i Greece rajo magonaho masijohu'o Greece rajo ama'i'o ae bogo bise'o vadu'oho Iesu mae uehorovoruomadeje. ¹³ Ëhi'amu Jew raje rue Thessalonica amore raromaruoho jaburo hejare uvavamu: Paul-ro God-are jöho Berea amore majëhijë'e jiajëjamu hegoro Berea rueromo amo raje ae aho'obëhe jabesi dëho iëhareje jaburo vörö'iraeromo Paul'o muorovo'iröhego. ¹⁴ Ëhi'amu gavë'i Christian aganohuro Paul nugö'öjamu abuejadoho abo sö jovore höröjadeje. Ëhi'o'irögoro Silas'o Timothy'o Berea amore ëhi arijareje. ¹⁵ Arijamu Paul namijaho va'are ariböviohuro hu'irae bava'oromo Athens amore suorovoromo ë nugareje. Paul ë nugoromo Berea vuonorö'ö va'ia'amu gagorovo Paul-ro uëvadeje: Va'irarijoho Silas'o Timothy'o uërego ma-burëro rue'irarëjo. Ëhi uëvamu hegorovo va'areje.

Paul-hu Athens amore hiromo Iesuarëjö majëhijadejöhoje.

¹⁶ Va'amu gagorovo iae Paul-ro Athens amore hiromo Silas'o Timothy'o muebejëvadeje. Hiromo muebejëvoromo gavade aru'aho'e höromo uvene aho röjahi'amarue inömo aho'obëhe amore jiorovamu gagorovo uvadeje: Amo rajoho God-are jöho bogo hejarue höromo ëhuni dë vövöbajo'e aho'o vavaenimadeje. ¹⁷ Vavaenimoromo Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajehu God mae uehorovarue ariböviohu'o Iesuarë jöho mevoromo jabesi simane huotovëho'iro vae majae imo'amarue öri ari'ere va'o namiromo ganövade ae rue'ego jabu'o Iesuarë jöho mevonövadeje jabesi simanohu'o huotovëho'iro. ¹⁸ Jöho mevo'ego Epicurus-are jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohu'o Stoic jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohu'o ëhi jië'e ariböviohuro God-are jöho bogo hejaruëro jië'ëro Paul-are örire rueromo jö aho'ahaminövareje. Jö aho'ahamiromo a ioro'iorohuro uarovonövareje: Simano bogojië'e aho rahuro rajahijöro jöho jövajëjo. Rabu jöe jövo'i ë'ajëjo. A ioro'iorohuro uarovonövareje: Nani sa'a gö rajehu bööröme hö uehorovarue aru'aho jabesi jöho huro majahuiromo ë'ajëjo. Jabuhu ëhi uarovare hesi bëhoho Paul-ro Iesuarë jöhu'o aehu vuovoromo ri'öjarue jöhu'o majëhijamu hejë'ëro ëhuni uarovareje: Sa'a gö rajo aru'aho jabesi jöho majahuijajëjo. ¹⁹ Ëhi uarovoromo Paul uavareje: Rovego no Areopagus dahorure ajiomarëjo ëhuro ë gagovarue a masijo jabesi nunire jasi jöho jövego heröhe höjo. Ëhi uanugoromo hu'irae bava'oromo Areopagus a masijo jabesi nunire nugoromo uavareje: Jö i'e jaehu baeromo rovanuoho no he'i

naguajëjo. ²⁰ Jaehu jövanue jöho bogo hejaruëro jië'ëro ëhuni no naguajëjo avoho he'iro. ²¹ Ëhi uavare hesi bëhoho Athens amo rajohu'o sa'a ioro'iorore jioromo ro Athens raromarue ariböviohu'o ëho jaburo jö i'e ëhemu atemu atoromo hemu henövareje. Ëhi jië'e muohemu uehorovonövareje.

²² Ëhi'amu Paul-ro ë a masijo jabesi nunire ri'ö namiromo uëvadeje: Athens amo rajomë na jö harihe majëhi'ië'ajëjo. Na gëvajoho jemë aru'ahe gö gö mae uehorovëvaruje aribövie jëvajëjo. ²³ Ëhesi bëhoho na jemesi amore juvode höjo. Juvoromo jemëhu aru'aho rajëhijaruje öri ari'oho gabe juvo'i gavode höjo munë maratue hitavoromo sehoromo jajivoromo uvë'e jiamu: Ave maratu hesi bëhoho hesi iho bogo hejarue aru'ahohuni ave maratuoho ëma hitavo nugaruëjo. Ëhi uvë'e jiamu gavë'ëro jemë hesi iho bogo hejë'e ëma rajahijaruje aru'aho hesi jöho iae na røjëhi'irögoro ë'ajëjo. ²⁴ Ëaru'ahoho iae God höjo. God-hu sa'a bövi bise'o bamade aho höjo. Huro böröme namiromo ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejavuaje höjo. Ëhuni ma-aehu hu rajahi'i vae'amare osaroho hu bogo ëho hijaje höjo. ²⁵ Hu eni jië'e aego no bogo hunioho vavaenimoromo bövioho bise'oho avohoromo hu i'imami'ëjarëjo. Ëhesi bëhoho huro gemuëro no ae aho'o birire bojamuego nue ahoromo daruge bövie bise'e baeromo raromarue höjo. ²⁶ Huro ae gemu bamade höjo. Bamoromo ë aho baeromo ehuro sa'ae aho'obëhe raje avohëvobe rovë'e höjo jaburo sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo raromoröhego majae hö'öjajire beva'ajire. A bogo bamadevare evare huro uvade höjo: Aribövioho ë majare raromo'i ë majare rireromobe va'oromo ë sa'are ë sa'are raromobe va'a'ajëjo. ²⁷ Huhu bamëvade hesi bëhoho aëro God ga'i nahobe va'iröhego. Nahobe va'öjuvo nani birohröhego. Röhu God bogo ëgoroho jio'i ae gemu gemu no'o hi juvaje höjo. ²⁸ Ëhesi bëhoho noro hesi darugoro raromo jijihole vaejarue höjo. Ëjöe gemuoho jemesi gavë'e ariböviohuro jajivoromo uvë'e höjo: Iae no ae aho'obëhe hesi aboji harihu'e javuajëjo. Ëhi uvare höjo.

²⁹ No God-are aboji harihu'ëro javuë'ëro ëhuni no bogo uehorovoromo uvo'ëjarëjo: God hu aehu gold silver munë gö gö ujuohoromo övo sasohoromo simano sasohoromo sehoromo avoho'amare inömohe va'ëne höjo. No bogo uvo'ëjarëjo: God hu ëhi höjo. ³⁰ Urimoho aehu God-are jö bogo hejare majare God-ro gëvade aëro ëhi jië'e inömohe aru'ahole höromo uvene aho røjëhi'ego gëromo ma-gë taemonövade höjo. A'i avevejö'oho ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho uëvajëjo: Uehoro

sisëho vuonugo'i nasi öröro ruehëjo. ³¹ Ëhi uëvaje hesi bēhoho huro majaho bamē'e hōjo sa'are ae aho'obēhe hesi court-re riravo'irōhego. Riravo'iramu huhu uavade ahuro hesi ihore court vaejēvoromo ae aho'o jabesi jōho avoho mevoromo gē'a'ajējo gē'i ae mae o sisē jēvego. Aëro masamaro uvorōhego: Ëahuro mevo gö'a'ajē uvorōhego ēhuni hu ajamamu guomoromo ri'ōjade hōjo.

³² Guomoromo ri'ōjade jōho heruomoromo a ioro'iorohuro sivareje. A ioro'iorohuro uavareje: Jasi jōho rōhu maho u'emu he'ejarējo. ³³ Ëhi'amu Paul-ro gagovaruire jioromo va'adeje. ³⁴ Va'amu a ioro'iorohuro aevoromo hu'o gemu mae jijiho va'oromo Iesu mae uehorovareje. Areopagus dahorure gagovaje a bōrōme gemu hesi ihe Dionysius o magonahe gemu hesi ihe Damaris o ae gö gö ēho jaburo mae uehorovareje.

18

Paul-hu Corinth amore va'oromo ë'ade jōhoje.

¹ Ëhi'amu gagorovo Paul-ro Athens amore jioromo va'adoho va'o Corinth amore hörōjadeje. ² Corinth hörōromo Jew rajo a ihe Aquila birohadeje. Aquila hu Pontus amore rahade ae jiadeje. Rahē'ëro ijonō va'o Italy sa'are hijadeje. Hiromo Rome a bōrōme Claudius-ro Jew rajo ariböviohuro Rome jēvamu va'o barējōro uëvamu gagoro hu'o hesi vabore Priscilla'o Rome jioromo Corinth amore aviavejō'e rovaraje. Corinth aviavejō'e rovam Paul-ro jabumē gē'i va'adeje. ³ Va'oromo Paul o Aquila o Priscilla mue gemuoho vaeromo niōgu javue vaejaruëro jiē'ëro Paul-ro jabu'o hiromo ë muoho gemu mae vaeromo ijo bajoho mana baenōvareje. ⁴ Ëhi'oromo Jew rajo nuho majaho rue'ego Paul-ro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Jew rajohu'o Greece rajohu'o jabu'o jōe mevoromo jabesi dē vövōbajo'oho huotovēho'i ë'o ganōvadeje jaburo aevoromo Iesuare örire jijihorōhego.

⁵ Ëhi'ojuvo Silas'o Timothy'o jaburo niō'iro Macedo-nia sa'are arijē'ëro Corinth amore rovaraje. Corinth amore rovam gagorovo Paul-ro mue gö gö vuonugo'i Iesuare jōhuremu ae majēhijadeje. Majēhiromo Jew rajohu uēnōvadeje: God-hu uavē'ëro bōrōme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu hōjo. ⁶ Ëhi majēhijamu hegorovo rue Jew rajo ariböviohuro jō aho'ahamiromo Paul-are jō sisēho atamu hegorovo huro niōgure uono'uonoho jabesi nunire hijiovo rōjēhijadeje jaburo garōhego hu jabesi muoho bijōnimego. Rōjēhiromo uēvadeje: Jemē i'u baejē'oho ēho

jemesi mue hōjo. Bogo nasi muehu hōjo. Ijoho naro Jew rajoho jemē vuonugēvo'i va'oromo sa'a ioro'ioro rajoho jōho majēhinōvo'ejōjo. ⁷ Ēhi uēnugoromo Jew rajehu God rajahijarue osaho vuonugo'i va'oromo ruēre osa gōre Titius Justus-are osare va'o hijadeje. Titius Justus bogo Jew rajo aho jiadeje rōhu Jew rajoho jabu'o God rajahijaje ae jiadeje. ⁸ Ēhi'amu gagorovo Crispus Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje aho Crispus'o hesi osare raromarue aribōvioho aho'obēhe jabu'o aevoromo Bada mae uehorovareje. Mae uehorovamu Corinth amo raje ae aho'obēhe Iesuare jōho heromo mae uehorovoromo bapataeto vaeruomadeje.

⁹ Ēhi'amu vahiromamu gagorovo Paul-ro nia'ovo'iraeromo gavadeje Badaro rueromo uavamu: Nadi juhuonivo'i jōho jōvonōvonējo. Bogave vuonugo'iranējo. ¹⁰ Ēhesi bēhoho na ja'o hi juvaje hōjo. Aho bogo anago'aruējo ave amore nasi aribōvioho bōrōmo mae jiē'ero. ¹¹ Ēhi uavamu Paul-hu ē amore hiromo God-are ōri rōjēhibe va'adoho vadune gemu manaere 6 ēhi barējadeje.

¹² Vadune gemu manaere 6 ēhi barējamu Gallio-hu Greece sa'a Rome jabesi ihore muebejēvadevare evare Jew rajoho jaburo gagovoromo Paul guduamoromo court-ro bava'oruomadeje. ¹³ Paul court-ro bava'oromo ē a bōrōmoho Gallio uavareje: No ave a barovare hesi bēhoho huro aribōvi jabesi dē vōvōbajo'oho huotovēho'i ē'ajējo jaburo God sisē'i sisē'i rajahirōhego. God ēhi rajahijē'oho jōgoroho ahoruomo'ajējo.

¹⁴ Ahoruomo'ajējamu Paul-ro hesi jōho majahi'ia'amu gavē'i Gallio-ro uēvadeje: Jew rajomē ave aho vajiohu'e anano'e muoho vae'ibejajo naehu ma-taemorovoromo jemesi jō hejē'oho iae mae jio'ibejajo. ¹⁵ Rōhu bogo ēhi jiē'e jōho barovarije hōjo. A'i jemesi jō bēhi iho bēhi mu jōgoru bēhi rabe rabe Jew rajo jemēhu atoromo berohemu beroharujoho ēhi jiē'e jōhemu court-ro barovē'e jēvaje ēhuni jemēro jemesi gahējo. Ēhi jiē'e mu ōri mevē'oho na bijōnegajējo. ¹⁶ Ēhi uēnugoromo hesi aribōvioho uēvamu sihō'ōjēvareje. ¹⁷ Sihō'ōjēvoromo ae aho'obēhe ri'ōromo Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje a hesi ihoho Sosthenes guduamoromo court a masijo jabesi nunire baro anoromo kōe bojamareje. Kōe bojamamu gēgorovo Gallio-ro ma-nunēremu gēvadeje.

Paul-hu Antioch amore vuonorō'ō va'ade jōhoje.

¹⁸ Ēhi'amu Paul-ro Corinth amore Christian aganohu'o gemu mae hijamu majae ēgobōvie barējadeje. Majae ēgobōvie barējamu huro aribōvioho ē rēmo'i Cenchreae

amore abuejadeje. Abueromo höröromo mue vaeröhëni God-are nunire mae uanugoromo aëro simano uoho tar-
iojahojöro uavadeje hujeji muoho barëjego evare ijönö
aëro röhu maho tariojahoröhego. Simanoho tariojahamu
Paul-ro Priscilla'o Aquila'o gemu mae boat-re ajiomadeje
Syria sa'are va'oröhëni. ¹⁹ Va'adoho va'o Ephesus amore
höröjadeje Aquila'o Priscilla'o ë amore rëmo va'ië'ëro.
Höröromo huro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo
Iesuare jöho Jew rajohu'o mevadeje jabesi simanoho huo-
tovëho'i. ²⁰ Mevamu hegorovo rue ariböviohuro uavareje:
Avehuro majae ëgo'o hiromo u'emu va'onëjo. U'emu
va'onëjamu bogo ejëhadeje. ²¹ Bogo ejëhoromo va'irögoro
uëvadeje: God-hu nimë'ohuro na vuonorö'ö rueromo
gë'ejöjo. Ëhi uënugoromo boat-re ajiomoromo Ephesus
amoho vuonugo'i va'adeje. ²² Va'adoho Caesarea amore
ravo'amoromo ajiomadoho ajio Jerusalem amore höröromo
ekaresia aho magonahoho jejëminugoromo va'adoho va'o
Antioch amore höröjadeje.

²³ Antioch majae ëgo'o hiromo va'adoho Galatia sa'a'o
Phrygia sa'a'o birorohade ënire Keriso-are aribövioho aho'o
joe majëhiromo ehuro jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhobe
juvadeje.

*Apollos-hu Ephesus amore ro hiromo va'oromo Corinth
amore hiromo ë'ade jöhoje.*

²⁴ Ëhi'amu iae Jew raje ae gemu hesi ihoho Apollos-ro
Ephesus amore rovadeje. Hu Alexandria amore rahade ae
jö'e sasohoromo joe jövaje ae God-are surire jöho ga avohë'e
ae jiadeje. ²⁵ Ae göëro Badare öroho Apollos röjahijamu
hejë'ëro hesi dë vövöbajo'e aho'o ri'öromo Iesuare jöho
majëhiromo ma-ahorirëro röjëhinövadeje. Ëhi jiadeje röhu
Iesuare ihore bapataeto vaeröhe jöho bogo he'i John-hu
bapataeto vaejëvade jöhemu hejë'ëro jöho jövonövadeje.
²⁶ Amo Apollos-ro Ephesus amore rueromo Jew rajehu God
rajahijarue osare va'oromo aevoromo God-are jöho biririv-
oromo majëhijadeje. Majëhijamu Priscilla'o Aquila'o hejare
Apollos-ro God-are jö vituoho he'i vituoho bogo ma hejë'ëro
jöho majëhijamu hegorovo jabesi osare hu'irae bava'oromo
avoho röjahiromo uavareje: God-are mu öroho ëhi höjo.

²⁷ Ëhi'amu Apollos-ro uvadeje: Na Greece sa'are
va'ejöjo. Va'ejöjamu Ephesus amore Keriso-are ariböviohuro
hu ajamiromo suroho jajivoromo bojamijareje huro
bava'ego Greece sa'are raromarue Keriso-are ariböviohuro
adahoromo hu rajahiromo baerumoröhego. Suroho
bojamamu baeromo va'o Greece sa'are höröjadeje.

Höröromo jöho majëhadeje. Majëhiromo God-hu huë baejëvoromo jabesi simano huotovëhë'e Keriso mae uehorovarue aribövioho ë aribövioho Apollos-ro mabëhe ajëmijadeje. ²⁸ Èhesi bëhoho huro biririvoromo Jew rajo jabesi jöho a nunire aho'ahëmiromo God-are surire jöho adahoromo avoho rjëhijadeje jaburo garomo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu höjo.

19

Paul-hu Ephesus amore hiromo ë'ade jöhoje.

¹ Apollos-ro Corinth amore hijamu evare majae gemuore Paul-ro sa'a ririre va'adoho va'o Ephesus amore höröromo ë hijadeje. Hiromo Keriso-are aribövi ioro'ioroho birohëvadeje. ² Birohëvoromo uëvadeje: Jemë Iesu mae uehorovarijevaroho na jemë God-are Aru'ahoho baejarije höjo o bogajo. O bogajamu uavareje: O-ajo. God-are Aru'aho hesi jöho no bogo hejë'e javuajëjo. ³ Bogo hejë'e javuajëjamu uëvadeje: God-are Aru'aho hesi jö bogo hejë'oho jemëhu bapataeto vaejarijoho bëhoho diehi jiade höjo. Uavareje: John-hu bapataeto hesi bëhi majëhinövadoho bëhe gemuoho jiade höjo. ⁴ Bëhe gemuoho jiade höjamu Paul-ro uëvadeje: Iae mae höjo röhu John-hu a bapataeto vaejëvade hesi bëhoho aëro uvoröhego: Èaribövioho uehoro sisëho vuonugo'i uehoro i'e baejë'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. Röhu bapataeto vaejëvoromo uënövade höjo: Nasi ijore rueröhe aho rovego ë a hesi öröro mae uehorovorëjo. Èhesi bëhoho Iesu mae uehorovo'iröhe jöho uëromo ë'ade höjo. ⁵ Èhi uëvamu hegoro ë Ephesus amo rajohuro Bada Iesuare ihoro bapataeto vaejareje. ⁶ Bapataeto vaejamu Paul-ro öve simane taemëhamu God-are Aru'ahohuro jabesi dë vövöbajo'ere ro abuejadeje. Aru'ahohuro abueromo jabesi simanore ajëmiromo huotovëho'ego jöho bogo hejarue huë göëro göëro atonövo jöe God-aro baeromo huruoho majëhinövareje. ⁷ Ae aho'obëhe 12 rabu'e jaburo ëhi jië'e muoho vaejareje.

⁸ Èhi'amu Paul-ro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo biririvoromo ë ariböviohu'o jöe mevoromo jabesi uehoroho aho'o huotovëho'i ë'o gavadeje jaburo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro böröme namiromo ëhi muebejavuajë höjo. Èhi'obe va'ojuvo manaere niö'i gemu barëjadeje. ⁹ Manaere niö'i gemu barëjamu a ioro'iorohuro biriri'övoromo jöho bogo ejahoromo Badare mu öri hesi

jöho ae aho'o jabesi nunire sisë'i atareje. Jöho sisë'i ata-mugo Paul-ro ri'öromo ë Jew rajehu God rajahijarue os-are aribövioho rëmo'i Keriso-are aribövioho sô ujuohoromo va'adeje. Va'oromo Tyrannus-hu jö majëhijaje osa bôrömore va'oromo majae ëhi Iesuare jöho jövonövadeje. ¹⁰ Ëhi'obe va'ojuvo vadune niö'i barëjamu Asia sa'are raromarue ae aho'obëhe Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ëho jaburo Badare jöho hejareje.

Sceva-are harihu ömo'ömehu sareri sareri ë'are jöhoje.

¹¹ Ëhi'ë'ego God-ro Paul ajami'ego bogo gavarue darugo'e mu masijoho vaenövadeje. ¹² Mu masijoho vae'ego Paul-are sinore rëho'amade niögohu aëro ujuohoromo guomo guomo baejë'e aribövi jabesi örire va'ego jabesi guomoho barënövo Satan-are a sisë dëre jië'ohu suorovo va'onövareje.

¹³ Va'ego iae Jew rajo a ioro'ioröro sisë aribövi dëre jioruomajoho suorovo va'ojöro uvobe jijihonövareje. Jijihoromo ma-sarerivoromo Bada Iesuare ihoho uvo ganövareje suorumoromo va'ojöro. Uvo garomo aru'aho sisëho uënövareje: Paul-hu majahuijego hejarue aho Iesu ë a hesi ihore uëvaruëjo: A dëre jiarujoho suorumoromo va'ohëjo. ¹⁴ Jew rajo priest bôröme gemu Sceva-are harihe 7 ëho jaburo ëhi jië'e sareri'e muoho vaejareje. ¹⁵ Ëhi jië'e muoho vae'i ë ö ömo'ömo 7-ho jaburo aru'aho sisë hesi dëre abuejë'e ae gemu hesi osare va'areje. Va'oromo sarerivoromo Paul-are ihohu'o Iesuare ihohu'o ëma jöho majahiromo aru'aho sisëho sarerami'i ë'o gavareje. Sarerami'i ë'o garomo uavareje: Paul-hu majahuego hejarue aho Iesu ë a hesi ihore noro uavaruëjo: Ëa hesi dëre jianuoho höröromo va'ëjo. Höröromo va'ëjamu hejë'i rue aru'aho sisëhuro uëvadeje: Jemë Iesuare jöhu'o Paul-are jöhu'o majehijarujëjo. Iesu iae na gavaje höjo o Paul-are jöho iae na hejë'e jevajëjo. Röhu jemë rahumë jëvajëjo. ¹⁶ Rahumë jëvajëjamu hejë'i aru'aho sisë dëre jië'e ahuro ri'öromo ë ö ömo'öme 7-ho darugo'o muo'amoromo jabesi darugohu ruahö'öjëhoromo jabesi niögohu jaho'amoromo ruruhö'öjëhamu dë'ahobatëremu ma-köemu jië'e hesi osare jioromo huruomoromo va'areje.

¹⁷ Huruomoromo va'amu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o Ephesus raromaruohuro ë jöho heruomadeje. Heromo ae aho'obëhe juhuonibijiohamu Bada Iesuare ihoho ma-döro jiadeje. ¹⁸ Ma-döro jiamu Iesu mae uehorovarue ae aho'obëhe mu sisë gö gö gurihiromo vaejaroho sama'e huruoho majëhijareje. ¹⁹ Majëhiromo röhu ae gö gö urimo iro oso'e mu vaenövarohuro uvoruomadeje: Nosi iro oso'e

muoho sisë hö uvoromo jabesi iro oso'e mu hesi suri surioho ujuoho rueromo gemuoro gagovoromo ae aho'o jabesi nunire vëniro huareje. Vëniro huoromo suri suri hesi manaho adahoromo gavareje ajivë'e ijo baje 50,000 ëhi vëniro ravë'e jiamu. ²⁰ Èhu'ëro jië'ëro ae aho'obëhe Badare jöho hebe mae uehorovobe va'areje.

Ephesus amo rajehu muorovo'irögoro vörö'iraeruomade jöhoje.

²¹ Èhi'amu Paul-ro uehorovoromo uvadeje: Macedonia sa'are Greece sa'are juvo va'onugoromo evare ajiomoromo Jerusalem amore höröromo ë hi'ejöjo. Hiromo hujeji evare na Rome amoho va'o ga'ejöjo. ²² Èhi uvonugoromo hu ajami-jarue aho niö'i Timothy'o Erastus'o rëmö'öjëvamu Macedo-nia sa'are va'areje. Va'irögorovo huro Ephesus amore Asia sa'are ëhi hijadeje.

²³ Hijamu evare aëro Badare öroho bijönimoromo iro muorovo'oho Ephesus amore vaejareje. ²⁴ Èhesi bëhoho ae gemu Demetrius-ro Ephesus hijadeje. Hu silver-ehu inömo avoho'amaje ae jiadeje. Silver-ehu inömo avoho'amaje aëro jië'ëro Artemis rajahijarue javu börömo hesi nu ano'o va'ëne inömo ininoho silver-ëro avohoromo imo'amonövadeje. Èhesi bëhoho ë amo raje ae aho'obëhe sarerivoromo uvonövareje: Artemis aru'aho magonahe hörömo ra-jahi'irögoro huni javu böröme vaejahareje. Vaejë'ëro ë javu hesi nu ano'o va'ënoho javu inino avohoromo imo'amarue muoho Demetrius-ro muebenövadeje. Muebe'ego hesi mu ajamarue aribövioho ijo bajo böröme baenövareje.

²⁵ Èhu'ëro jië'ëro Demetrius-ro hu ajamijarue ariböviohu'o ëhi jië'e mu vaejarue aribövi ioro'iorohu'o ëho jabuni jöe nugö'öromo uëvadeje: Gagovorovego no jöe ato'irarëjo. Èhi uëvamu gemuoro gagovareje. Gagovamu uëvadeje: Ae aho'obëhe nasi jöho hehëjo. Jemë'o uehorovarujëjo. Noehu Artemis-are javu va'ëne inino avohoromo imo'amaruohuro ëhuro no ijo bajo bövie baejarue höjo. ²⁶ Ijo bajo bövie baejarue höjo röhu ë a sisë Paul-hu diehi jië'e mu vae-jajoho jemëro jemesi nunëro garomo jemesi hia'ëro he-jaruje höjo. Huro uövuaje höjo: Aehu övehu avoho'amaje vörö'e inömoho ëho vörö rumo'e jio'amajëjo. Èhi uöromo Ephesus amo rajohu'o Asia sa'a rajo ioro'iorohu'o jabesi simanoho huotovëhamu ae ma-vemino'e bogo e'i a'i ae aho'obëhe ëma sarerivoromo uvoruomë'e höjo: Paul jö mae jövajëjo. ²⁷ Èhi uehorovoromo nani jaburo uvoruomö'ajëjo: Noehu Artemis-are javu inino avohoromo imo'amaruoho mu sisë vaejarue höjo. Röhu gö'o ae aho'o jaburo nani

uvoruomo'ajëjo: Artemis nosi aru'aho magonaho börömo hu rajahijarue javu börömoho iho rumo'e höjo. Ëaru'aho magonahoho ae aho'obëhe Asia sa'are sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro hu gemu börömo bëhe rajahijarue höjo. Röhu jabumë Paul-are jö ejahë'ohuro ëhuro ijonöho ë magonahoho bogo börömoho uehorovo'iramu hesi ihoho bogojio'ajëjo.

28 Demetrius-ro ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe dë vörö'iraeromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu böröme höjo.

29 Ëhi uvo'i arijamu hegorovo ë amoho muorovo'i vörö'iraebe va'oruomadeje. Vörö'iraebe va'oromo ae aho'obëhe jaburo Macedonia raje ae niö'i Paul'o gemu mae jireharuoho jabesi ihoho Gaius'o Aristarchus'o ë ae niö'ioho gudumëvoromo hu'iraejëvoromo tutubijiohoromo jabuhu gagovarue öri ari'ere va'oromo gemuoro gagovorovareje.

30 Gagovorovamu Paul-ro ë öri ari'ere va'oromo ae aho'obëhe jabesi nunire namiromo jöe jövo'i nimamu gagorovo Keriso-are ariböviohuro ahoromo uavareje: Vuonugëjo.

31 Vuonugëjamu Asia sa'are a masijo ioro'iorohuro Paul mae uehorovë'ero jöe nugö'öromo uavareje: Nadi ë öri ari'eroho va'ego ae aho'obëhe ja ga'irarëjo. 32 Ëhi'lamu jö ataroho sisërëjamu gagovare hesi bëhoho ae ma-gemu gemu ga'i ae aho'o bogo gagoro ae göëro göëro jöe gö gö ëma ma-darugo'o uvoruomadeje.

33 Uvoruomoromo a ioro'iorohuro gavare Jew rajëro Alexander nuninö nugoruomamu gagorovo uvareje: Nani Alexander-are jöëni gagovare höjo. Gagovare höjamu Alexander-ro övëro tugohëvoromo hesi jöho hesi arijo'arije ajamirovoromo majëhi'i ë'o gavadeje.

34 Majëhi'i ë'o gavamu rue ariböviohuro ae aho'obëhe gavare Alexander Artemis bogo ma uehorovaje aehu jio'i Jew raje jiamu gagorovo gemu mae uvemu uvareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu böröme höjo. Ëhi gemu uvo'i arijuvo 2 hours barëjadeje.

35 2 hours barëjamu amo rajo a böröme gemuëro ahëvo gabe va'oromo gavade jörumoraë barëjamu gagorovo uëvadeje: Ephesus rajomë jemëro nasi jöho hehëjo. Ae aho'obëhe iae gavarue höjo Ephesus rajoho no aru'aho magonaho böröme Artemis-are osa muebejarue aribövie javuego. O hesi vörö'e munë ö'idöre jioromo beruvebijadoho muebejarue aribövie javuego.

36 Aho ë jöho bogo aho'a'aruëjo. Ëhi jië'e jiaje nadi uehoro rumo'e muoho vae'i ma-sanuovorëjo. 37 Ave ae niö'i ma-baejëvo rovarijoho jabumë bogo nosi aru'aho jabesi javu masijoroho va'oromo

vajiohoho ujuohare höjo. Nosi aru'aho magonaho hesi jöho bogo sisë'ioho atare höjo. ³⁸ Ëhu'ëro jië'ëro Demetrius-hu o hesi mu ajamijarue ariböviehu ae gö jabesi jö sisë huruoho majëhi'i nimë'oho court vaejarue majae iae jiajêjo. Court vaejarue aribövie iae jioruomajêjo. Ëhuni ë va'oruomoromo jö sisëho majahirovo'aruêjo. ³⁹ Röhu jemë jöe gö jëvë'oho amo rajo a masijehu gemuore gagovoromo atarue majaho rovego evaro jemesi jöho bu'öjogo jaburo heromo avoho mevëho'irarêjo. ⁴⁰ Naehu ëhi uëvaje hesi bëhoho noehu jaruvo vaejarue mu hesi jö hejë'oho nani ave sa'are a masijohuro no uö'a'aruêjo: Jemëro rabëni muorovo sisëho barovarije höjo. Ëhi uövuë'oho no rabu jöe mana majëhijöëni ma-hia'ëremu he'ejarêjo. ⁴¹ Ëhi uënugoromo uëvadeje: Iae barëjajêjo. Va'ohêjo.

20

Paul-hu Macedonia sa'are va'oromo jö majëhibe juvoromo Greece sa'are va'ade jöhoje.

¹ Iro muorovo'oho barëjamu gagorovo Paul-ro jöe nugö'öjadeje Keriso-are ariböviohuro gagovorovoröhego. Gagovorovamu ajëmiromo jögoroho bojëmiromo jejëmiromo Macedonia sa'are va'adeje. ² Macedonia va'oromo Christian aribövioho ajëmiromo jögore aho'o bojëmibe va'adeje. Va'onugoromo Greece sa'are rovadeje. ³ Greece sa'are ro hijadoho manaere 3 barëjadeje. Manaere 3 barëjamu gagorovo Syria sa'are jovo döro va'ië'iro evare hejade uvavamu: Jew rajo ariböviohuro ja anago'i saginiëri jöe ataruë uvamu hegorovo uvadeje: Ëhi jië'oho na bogo jovo döroho va'i vuonorö'öromo Macedonia örëro va'ejöjo. ⁴ Ëhi uvamu Pyrrhus-are harihe Berea amo raje Sopater-ro Paul'o ë va'adeje. Röhu Thessalonica amo raje ae niö'i Aristarchus'o Secundus'o Derbe amo raje ae Gaius-ro Timothy-ro Asia sa'a raje ae niö'i Tychicus'o Trophimus'o ë aribövioho jaburo Paul'o gemu mae va'areje. ⁵ Va'aroho jabumëro urimo Troas amore va'oromo raromoromo muebejavuareje no ijore va'oröhego. ⁶ Muebejavuamu noro Philippi amore ariromo Jew rajehu I Dë Huaje Oso Rumo'e I ijarue majaho barëjamu evare boat-ëro baejavuoromo va'adoho majae övo gö mine barëjamu Troas amore ravo'amoromo no muebejavuarue aribövioho birohëvareje. Birohëvoromo ë raromaroho hurae gemu barëjadeje.

Paul-hu Troas amore hiromo ë'ade jöhoje.

⁷ Hurae gemu barëjamu hura bise'ore vahiromamu gagorovo no gagovorovareje ie gemuoro ue'aho'irovo.

Gagovorovamu gagorovo Paul-ro ë amo rajo aribövioho jõe majëhibe va'adoho vahi riri'e jiadeje sisonuvego va'oröhëro. ⁸ Röhu ë javu döre osare noehu gagovarire ire aho'obëhe bue'amë'e jiadeje. ⁹ Bue'amë'e jiamu iae a i'e gemu hesi ihe Eutychus-ro döre ahë'e ojo arëtore hijadeje. Hijamu Paul-ro jöho ma-jövemu jövobe va'amu gavë'i Eutychus nunëhimobe va'ojuvo nunëhimamu niavamu döre jioromo amonö beva'adeje. Osa uhure ririre döre ëhi jiobe ajiomë'e döre javu hesi osare jioromo amonö beva'adeje. Beva'amu ruhe döre ariböviohuro abueromo banigojiomoromo gavareje mami'e guomë'e jiamu. ¹⁰ Guomë'e jiamugo Paul-ro abueromo Eutychus bu'ö taemoromo huohudëromo no uövuadeje: Nadi huë vavaenoho baehëjo. Hu bogo guomë'e iae hijajëjo. ¹¹ Ëhi uönugoromo ajiomoromo ie ato'atovoromo iromo ë aribövioho jõe majëhibe va'ojuvo va'o sisonuvadeje. Sisonuvamu gagorovo va'adeje. ¹² Röhu a i'oho bogo guomë'e hijamu gagorovo Keriso-are ariböviohuro hu bava'oromo huë mabëhe baejareje.

Paul-hu Troas jioromo Miletus amore va'ade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu iae Paul-ro uövuadeje: Jëmëro urimo boat baeromo Assos amoro va'ego na ijore sa'aëro ö'iröjo jemë'o na'o ë jioromo boat-re gemu mae va'oröhe. Ëhi uövumugo boat-re va'areje. ¹⁴ Va'oromo Assos rueromo Paul hu'irae baeromo jovo döremu va'onövojuvo va'o Mitylene amore rovereje. ¹⁵ Mitylene rovë'ëro nërö jovo döremu va'ojuvo Chios sa'a bëhire rovë'ëro nërö va'aroho Samos sa'are rovë'ëro nërö va'aroho Ephesus amoho iosirami va'oromo hujeji Miletus amore ë ro suorovareje. ¹⁶ Ephesus amo iosir-amijare hesi bëhoho Paul-ro ëhi iosirami'i nimadeje ehuro bogo Asia sa'aroho ëgoho hi'i ma-burëro evare Jerusalem va'oromo eni jië'oho Pentecost majaho rovego Jerusalem höröröhëni.

Paul-hu Ephesus ekaresia muebejëvarue a duvaho jabesi örire jögoru majëhijade jöhoje.

¹⁷ Miletus amore suorovoromo ë ravo'amoromo Paul-ro Ephesus amore jõe nugö'öjadeje ekaresia a duvahohuro ruvebiruomoröhego. ¹⁸ Ruvebiruomamu uëvadeje: Naehu urimo Asia sa'are rovodevare evare naehu diehi diehi mu vaebe rovodoho jemë iae uehorovarujëjo. ¹⁹ Jew rajëro ijumevo'i ato'i ari'ego na huë vavaene baeromo nivë'i bogo döroho bamorovo'i ma-taemo hiromo Badare muohuremu vaejahonövode höjo. ²⁰ Jemë ajëmi'irode jöho na bogo subivëho'i ekaresiae ae aho'obëhe jemesi nunire ekaresiae ae gemu gemu jemesi osare osare jöho majëhi barëromo öroho röjëhi barënövode höjo. ²¹ Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro

rajohu'o jemesi örire darugo'o majëhiromo uënövode höjo: Jemëhu öri sisëre jijiharujoho vuonugo'i God-are öroro jijihoromo nosi Bada Iesu mae uehorovorëjo.

²² Röhu avehu'o hehëjo. Avevejö'oho God-are Aru'ahohuro ue'ego na Jerusalem va'ajëjo. Va'o höröjego diehi'evoruomoröhoho na bogo gavajëjo. ²³ Na aviëhi jië'e muohuremu gavajëjo. Ame göre göre hibe rue'ego God-are Aru'ahohuro uebe ruehijajo: Ja Jerusalem hörö'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu huë vavaene gö gö bae'a'anuëjo. ²⁴ Ëhi uevade höjo röhu na nasi sinohunioho bogo uehorovaje höjo ehuro Bada Iesuhu bojemade muoho aho'o vae barë'irodëni. Ëmu hesi bëhoho God-hu no huë baejavuoromo ajamuijaje jöho a majëhibe juvo'irodoho höjo.

²⁵ God-hu böröme namiromo muebejavuajaje jöho ae aho'o jemesirire jövobe juvë'e jevajëjo. Röhu iae na gavajëjo. Ijonöho ae gemu vadu'oho na bogo ge'a'aruëjo. ²⁶ Ëhuni avevejö'oho naro darugo'o majëhiromo uëvajëjo: Jemë ae gö gö sisëre va'ë'oho ëho bogo nasi sisëhu höjo. ²⁷ Ëhesi bëhoho rabëni God-hu uvaje jöho na bogo subivëho'i na majëhi barëjë'e jevajëjo. ²⁸ Jemesi dë vövöbajo'oho mueberovorëjo. O God-are Aru'ahuhu jemë bojëmijade aribövioho aho'o muebejëvorëjo. Ëaribövioho God-are sheep-nö'e jio'amajëjo. Hu hesi Harihu mae nugö'öjamu guomadohuro ehuro jabumë hesi baejëvade höjo. Ëhuni hesi ekaresiaho sheep-nö'e mio'amoromo muebejëvorëjo. ²⁹ Ëhesi bëhoho na gavajoho na va'iramu vörö'e miehu rueromo sheep ijumo'amaruëhi a sisë göëro göëro jemesirire rueromo sareri sareri'e jöho majëhiromo ekaresia jemesi uehoroho ijumëho'aruëjo. ³⁰ Röhu gö'o jemesi a ioro'iorohuro ri'öromo sareri sareri'e jöho ato'a'aruëjo Keriso-are aribövioho jemëro jabsinö va'irarijego. ³¹ Ëhuni gavë'i raromorëjo. Uvorëjo: Nöröro muoho bogo vuonugo'i majae jene vahie vö'öe sisone huë vavaene baeromo nivë'i no ae gemu gemu röjahuibe ruejuvo vadune aho'obëhe 3 barëjade höjo.

³² Röhu jaruvoho na negajëjo God-ro jemë muebejëvego huhu no huë baejavuoromo ajamuajaje jöho jemëro uehorovego ma-mae jëvoröhego. Jemëhu hesi jö uehorovë'oho ehuro jemëro biririvobe va'oromo God mae uehorovo'iramu God-hu hesi aribövie aho'o mae avohavuajëhi jemë'o ëhi avohëvo'ajëjo. ³³ Röhu jemesi ijo bajënioho niögënioho na bogo ganiganiegade höjo. ³⁴ A'i jemë'o iae gavarujëjo na'o nasi ariböviohu'o no huë vavaene javuadoho ave nasi övohuro muoho vaeromo hesi manaho baeromo

ëhuro bövioho bise'oho ujuohonövode höjo. ³⁵ Muoho ëhi vaeromo ëhuro naro jemë røjëhijode höjo jemëro garomo uvo'irarijogo: Mu rabe rabe rovë'oho Paul-hu ë'adëhi no'o ëhi biririvoromo muoho vaeromo ëhuro darugo u'uhë'e aribövioho ajëminövo'ëjarëjo. Uehorovoromo uvorëjo: Bada Iesuro huro hesi uövuade höjo: Suvuoro ma-baejë'oho ja ma-bisemu vuëvavo'ajëjo. A'i suvuorëmijë'ohuro ëhuro vuëvavo avoho'ajëjo.

³⁶ Paul-ro ëhi uënugoromo a duvahoho aho'o jabu'o gemu mae ague aho hiromomo God-are örire jöe jövadeje. ³⁷ Jöe jövamu jabumë aho'obëhe nierusuburu'e bamë'i Paul guduamoromo dudöhoromo jejamareje. ³⁸ Uvareje: Huë vavaeni jö gö hejaroho ma-jianovo'i a'i noehu ijonö hu bogo ga'iröhe jöho ëho börömocho höromomo sisë maro vavaenimareje. Ëhi'oromo Paul boat-re hu'irae bava'areje.

21

Paul-hu Jerusalem va'ade jöhoje.

¹ Hu'irae bava'amu Paul'o no'o boat-re iojioromomo Ephesus aribövioho ë rëmo'i va'areje. Jovo döremu va'onövojuvo ahorirëro va'aroho va'o Cos sa'are rovareje. Rovë'ëro nërö va'aroho Rhodes sa'are rova'aroho va'o Patara amore ë suorovareje. ² Patara amore suorovonugoromo gavare boat göho Phoenicia sa'are va'i ë namijamu gagorovo noehu rovere boat-oho vuonugo'i ë boat gagore iojioromomo va'areje. ³ Va'aroho gavare Cyprus sa'aho arue nosi övo adonö jiamu iosiramiromomo viëhi rova'aroho Syria sa'are rueromo Tyre amore ravo'amareje jabumëro inömo inöme suovo bahi'iro. ⁴ Ravo'amoromo noro Keriso-are aribövioho nahëvojuvo birohëvoromo jabu'o raromamu hurae gemu barëjadeje. Jabu'o raromamu God-are Aru'ahohuro ë Keriso-are a jabesi örire uehore bojëmi'ego Paul uanövareje: Jerusalem bogave va'iranëjo. ⁵ Ëhi uavamu noro jabu'o raromomomo nosi majaho barëjamu ri'öromomo va'areje. Va'ia'amugo rue Keriso-are aribövioho ae aho'obëhe jabesi vaborohu'o aboji harihu'ohu'o no sö ujuohavutoromo amore jioromo va'areje. Va'oromo sö jovo riröre jabu'o no'o ague aho raromomomo God-are örire jöe atareje. ⁶ Atonugoromo göëro göho jejamirovonugoromo noro boat gagore iojioromomo jaburo vuonorö'ö amëro va'areje.

⁷ Va'iro noro Tyre amoho vuonugo'i boat-re va'aroho va'o Ptolemais amore ro ravo'amareje. Ravo'amoromo Christian aganoho jejëmiromomo jabu'o majae gemu raromareje. ⁸ Majae gemu raromë'ëro nërö noro ri'öromomo va'aroho va'o Caesarea amore suorovareje. Suorovonugoromo Iesuar

jö ma majëhijaje ae Philip-are osare va'oromo ë raro-mareje. Ëaho Philip urimë'i Jerusalem ekaresiahuro hu'o a ioro'iorohu'o 6 ëhi baejëvareje ijo bajo a suvuorëmi'iröhe muoho muebenövo'iröhego. ⁹ Röhu Philip-are abojoho aho'o 4 jaburo bogo masuvë'ëro jöho God-aro baeromo ae huruoho majëhinövareje.

¹⁰ No majae gemu niö'i Philip'o gemu mae raromamu ae gemuëro Judea sa'are jioromo ruvebijadeje. Hesi ihoho Agabus jiadeje. Hu jö God-aro baeromo ae huruoho majëhijaje aëro jië'ëro ¹¹ ri'öromo Paul-are götaho jijövahonugoromo baeromo hesi övo hörü'oho tövorovo'amadeje. Tövorovoromo Paul uavadeje: God-are Aru'ahohuro uvavohijajo: Ave göta arijo'ohuro Jerusalem ajiomo'iramu gagorovo Jew rajohuro ë aho ëhi tövonugoromo sa'a ioro'ioro rajo jabesi övore bojëmi'aruëjo.

¹² Agabus-ro jöho ëhi majahijamu hegorovo ë amore Christian ariböviohu'o no'o Paul dinamiromo ual'i arijareje: Ëhi jië'oho bogave Jerusalem ajiomo'iranëjo. ¹³ Bogave ajiomo'iranëjamu Paul-ro uövuadeje: Jemë rabëni nierusuburu'e bamoromo nasi uehoroho aheho'ego na huë vavaenoho baejajëjo. Ëhi jië'oho vuonugohëjo. Naehu Jerusalem ajiomo'iramu Bada Iesure jöhuni tövavo'aruë uevarujoho iae eni jiajëjo. O anegamu guomevë'oho ëhu'o iae eni jiajëjo. ¹⁴ Ëhi uövuamu noro gavare bogo ejahuamu gagorovo dinamijaroho vuonugo'i uavareje: Ëhi jië'oho no naguajëjo Badahu nimaje muoho jioröhego.

¹⁵ Ëhi'amu gagorovo inömo inömoho avohoromo Jerusalem amore iojiomo'iro ë'areje. ¹⁶ Iojiomo'irögoro Caesarea amo rajo Keriso-are a ioro'iorohuro söjavuo va'oromo a ihe Mnason-are osare rovareje noro hu'o raromo'iröhego. Röhu Mnason hu Cyprus sa'a raje jiadeje. Hu mami gö'e aevoromo Keriso mae uehorovadeje.

Paul-hu Jerusalem ajiomoromo ekaresia muebejëvaje ae James ga'i va'ade jöhoje.

¹⁷ Iojiomoromo Jerusalem suorovamu nosi Christian ö mueno'ohuro jabesi dë vövöbajo'e aho'o jejamuijareje. ¹⁸ Jejamuijë'ëro nërö Paul-ro no'o gemu mae James ga'i va'adeje. Va'oromo gavadeje ekaresia a duvahoho aho'obëhe jaburo James'o gemuore raromoruomamu. ¹⁹ Raromamu gëgorovo Paul-ro jejëmijadeje. Jejëmiromo uëvadeje: Naehu Keriso-are jö majëhibe juvodohuro ehuro God-ro sa'a ioro'ioro rajoho ëhi ëhi ajëmijade höjo. Ëhi jië'e jöho Paul-ro majëhi barëjadeje.

20 Majëhijamu hegoroovo rueho jaburo God rajahijareje. Rajahiromo Paul uavareje: Òho rõhu Jerusalem amoroho diehi jiego ja gavanue hõjo. Ëhesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovarue hõjo. Mae uehorovoromo rõhu jabumë ae aho'o Moses-are jögoroho nimo avoharue hõjo. 21 Moses-are jögoru nimaruocho hejare hõjo sareri'e jõho uvavamu: Paul jero sa'a göre göre va'oromo Jew rajoho aho'obëhe jõe bojëmibe juvoromo uëvanue hõjo: Moses-are jögoroho vuonugohëjo. Moses-are jõho vuonugoromo jemesi harihu jabesi sino tarivëharujoho vuonugoromo Jew rajo nosi mu ioro'iorohu'o vuonugohëjo. 22 Jaehu ëhi majëhijane sareri jö ave raromarue aribövioho hejaroho he'a'aruëjo uvavo'iramu: Jero Jerusalem rovane hõjo. Ëhuni ja diehi'oromo Jew rajoho rõjëhi'iramu garomo uvoruomo'ajëjo: No sareri jõe hejare hõjo. Moses-are jögoroho ja bogo vuonugë'e javajëjo. 23 Jaehu diehi ë'irane jõho no ua'ië'aruëjo. Ae aho'o 4 jabu no'o raromaruëjo. Iae urimo ë ariböviohuro Jew rajo nosi muoho aevoromo vaeromo God uavare hõjo: God jasi nunëro jero gö'ego no muoho ëhi ëhi vae'ëjarëjo. 24 Jabumë ëhi jië'e Jew rajo muoho vaejë'e jioruomaje ëhuni jero jabumë søjëvo va'oromo ajëmiromo jabu'o gemu mae bimuvoromo sisë barëjëho'irõhe muoho vaeromo eni jiego ë ae 4 jabesi jöëni monie bojëmego mie imoromo God-ni suvuore bahijahego ëhuro jabesi simano uoho tariojëho'irarëjo. Jaehu ëhi Jew rajo mu ajëmiromo vaejë'ocho ëhuro Jew raje Christian ae aho'obëhe ja garomo uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Paul jaehu Moses-are jögoru vuonugane jö hejaroho ëho masareri'e jõe hõjo. A'i Moses-hu uövuade jõho iae ja ejahë'e hijanue hõjo. Jabumëro ëhi uvoruomo'ajëjo. 25 Iae Jew raje noro Moses-are jõho ëhi ma'eno'ëjarëjo. Rõhu sa'a ioro'ioro raje Iesu mae uehorovarue ariböviohuni urimë'i noro jõe gö uehorovoromo jajivoromo nugö'öromo uëvare hõjo: Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho nadi ue'ahorëjo. Mi hesi kõho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kõ'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo.

26 Ëhi uavamu hegoroovo Paul-ro ejëhëlëro nërö ë Jew raje ae 4-ho søjëvo va'oromo ajëmiromo jabu'o gemu mae Jew rajo muoho vaejadeje jabesi sisëho barë'irõhego. Ëhi'onugoromo Paul-ro God-are osa börömore va'oromo priest aribövioho uëvadeje: Majae ëmino'e barë'iramu evare ë ae 4 jabesi o nasi sisëho barë'ajëjo. Barë'iramu evare ae gemu gemu nosi jõhuni God-ni mi suvuore bahi'ëjarëjo.

Paul-hu God-are osa börömore hijamu Jew rajehu guduamo

bava'oruomade jöhoje.

²⁷ Paul-ro ëhi majëhijamu va'o huhu uëvade majae 7 barë'ië'adeje. Barë'ia'amu evare Asia sa'are jioromo rovere Jew rajo a ioro'iorohuro gavareje Paul God-are osa börömore jiamu. Paul osa börömore jiamu gagorovo ri'öromo iro muorovo'e vae'iro jöe darugo'o atamu ae aho'obëhe heromo uehoro sisë baeruomadeje. Uehoro sisë baeruomamu Asia jioromo rovere ariböviohuro Paul guduamareje. ²⁸ Guduamoromo ma-darugo'o uvareje: Israel rajoho jemëro ro ajamuihëjo. A sisëho aviae höjo. Huro Jew rajo nosi ihoho Moses-are jögoroho ave God-are amo börömohe ë hesi jöho ijumo'amoromo ae aho'o jabesi örire sisë'i røjëhibe sa'ae dinö'e dinö'e juvaje höjo. Jaruvoho huro sa'a gö rajo aho söromo ave God-are osare rovamu ëhuro osa maho ijumë'e höjo. Ëmu sisëhu'o ë'ë'e höjo. ²⁹ Ëhi uvare hesi bëhoho urimo jaburo gavare Ephesus amo rajo ae Trophimus Paul'o gemu mae Jerusalem jiamu gavë'ëro uvareje: Nani Paul-ro God-are osare hu barovë'e höromo ëhuni darugo'o uvareje: Paul-ro sa'a gö rajo ae aviae barovë'e höjo.

³⁰ Ëhi uvamu hegorovo Jerusalem amo raje ae aho'obëhe ri'öromo vörö'iraeromo tutubijiohoromo gemuoro gagovoromo Paul God-are osare jiamu guduamo bava'areje. Bava'amu gavë'i God-are javuoho ojoho tugoho'amareje. ³¹ Tugoho'amamu ae aho'obëhe jaburo Paul guomojoro ano'ia'amu gavë'i aëro jöe bava'oromo Rome muorovo a börömohe uvareje: Jerusalem muorovo'irögoro ë'oruomajëjo. ³² Muorovo'irögoro ë'aruëjamu hejë'i rue muorovo a börömohe hesi bëhire muorovo simano vaejarue ariböviohu'o muorovo a ioro'iorohu'o söjëvoromo ma-burëro tutuvo ruvebijadeje muorovo'i ë'aruoho ahëvo'i. Ruvebijamu ae aho'obëhe gavare muorovo a börömohe muorovo a ioro'iorohu'o rovamu gëgoro Paul anaroho vuonugareje. ³³ Vuonugamu muorovo a börömohe rueromo Paul guduamoromo ae uëvadeje: Ö'e niö'i barueromo tövohë uëvamu tövareje. Tövamu gagorovo muorovo a börömohe uëvadeje: Ave aho rahuo höjo. Rabe ë'ego ëhuni anarujëjo. ³⁴ Anarujëjamu ae aho'obëhe ri'öromo jöe gö gö mana ma-darugo'o uvoruomadeje. Amo ëhu'ëro jöjöje böröme jiamu a börömohe Paul-are jöho bogo avoho hejadeje. Bogo avoho hejë'ëro hesi ariböviohuo uëvadeje: Ave aho hu'iraeromo aruhe muorovo a nosi osaro iojiomohëjo. ³⁵⁻³⁶ Iojiomohëjamu hu'irae bava'oromo vuahure iojiomo'irögoro gavare ae aho'obëhe vörö'iraeromo gemuoro tatijiomobe Paul anojöro uvobe ijore jijihoruomamu gëgorovo Paul döro nigemo baeromo

iojiomareje.

Paul-hu ae aho'obêhe jabesi nunire namiromo hesi arijo'arije ajamirovoromo jö majêhijade jöhoje.

³⁷ Iojioromo muorovo osare bava'ia'amu gagorovo Paul-ro a börömoho uavadeje: Naehu jasi örيره jö majihjê'oho na mae hōjo. Na mae hōjamu rue a börömohuro uavadeje: O-ajo. Ja Greece a jabesi jöëro jövanuêjo. ³⁸ Naro uvode hōjo: Ja Egypt sa'a rajo ae javajêjo. Na uehorovoromo uvode hōjo: Jero urimê'i muorovo jöho barueromo vörö'e aribövioho 4,000 gagovoromo a rumo'e sa'are sō va'ane hōjo Rome a masijohu'o muorovo'iro. Ja ë aho javajê uvode hōjo röhu nani ja ae gö javajêjo. ³⁹ Javajêjamu Paul-ro uavadeje: Io'ajo. Na Jew raje jevajêjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevade hōjo. Nasi amo hesi ihoho böröme hōjo. Röhu na negajêjo jero uevego na ae aho'obêhe jabesi örيره jö harihe majêhi'iro. ⁴⁰ Êhi uavamu rue a börömohuro Paul uavadeje: Iae mae hōjo. Jöho jövêjo. Jövêjamu hegorovo Paul-ro vuahure namiromo ae aho'obêhe övêro tugohêvadeje. Tugohêvoromo jörumoraejamu jabesi Hebrew jöëro majêhijadeje.

22

¹ Majêhiromo uêvadeje: Nasi a duvahohu'o ö mueno'oro'iorohu'o nasi jö harihu majêhi'ie'ajoho hehêjo. Na mu sisê rabe rabe bogo ömê'ëro i'uoho bogo bae'irodëro ë hesi jöho majêhi'ie'ajêjo. ² Majêhi'ie'ajêjamu ae aho'obêhe urimo jö vuonugaroho hejare Paul-ro jabesi Hebrew jöëro majêhijavamu hegorovo jörumorae barêjareje. Jörumorae barêjamu Paul-ro uêvadeje: ³ Na Jew rajo ae jevajêjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevê'ëro Jerusalem rovode hōjo. Rovamu Gamaliel-ro röjehijamu Jew rajo muoho hebe rovode hōjo. Nosi hijo miono'ehu röjahuibe rovere jögorohuremu he avohoromo jemêhu God-are muemu uehorovarujêhi na'o êhi gemuoho uehorovonövode hōjo. ⁴ Êhi gemuoho uehorovoromo ganövode aëro Iesuarë örيره jijiho'ego gëgorovo huë sisê bojëminövode hōjo. O aëro jabu muo'amego vuovëvojöro uënövode hōjo. Aho magonahoho guduamo'amoromo savoji gagore io'amonövode hōjo. ⁵ Priest börömohu'o Jew rajo a masijo ioro'ioroho aho'o nasi muoho gavê'ëro jemê uê'a'aruêjo: Nöröro mae uêvajêjo. Êhesi bêhoho urimê'i ë a masijoho jaburo Christian a guduamo'amo'irode jö'e suri surioho i'imemijare hōjo naro Damascus amore ujuoho va'oromo Jew rajo nosi ö ömo'ömoho i'imêmi'irodego. I'imemamu naro ujuohoromo

ë va'ode höjo Christian aribövioho guduamoromo tövo ujuo-horomo Jerusalem vuonorö'ö rovego i'ue baeruomoröhego.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majëhijade jöhoje.

⁶ Örire va'ojuvo maja ririre jiamu Damascus amore hörö'i gavodeje aji börömoho ma-majioho ö'idöre jioromo ruve-biromo ajivevamu. ⁷ Ajivevamu gavë'i sa'are behumor-ovoromo hejodeje uevavamu: Asë'e Saul ja rabëni na sisë vaejevanue höjo. ⁸ Sisë vaejevanue höjamu uavode höjo: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjamu uevade höjo: Na Nazareth rajoho Iesu jaehu sisë vaejevanue aho jevajëjo. ⁹ Ëhi uevamu na'o jijihare ariböviohuro ajohemu ga'i huëho bogo hejare höjo. A'i naremuëremu huëho hejode höjo. ¹⁰ Heromo uavode höjo: Bada na diehi ë'ejöjo. Diehi ë'ejöjamu uevade höjo: Ri'öromu va'oromo rue Damascus amoro hinëjo. Hiromo jaehu vae'irane mu God-hu uvadoho aho'o he'a'anuëjo. ¹¹ Ëhi uevamu aji börömoho gavë'ëro nasi nunoho sue'iraejehade höjo. Nunoho sue'iraejehamu nasi ariböviohuro övore ma'eno baejevo va'oromo Damascus amore suorovare höjo. ¹² Röhu ë amore ae gemu hesi ihe Ananias hijë'e jiade höjo. Hu Jew rajo nosi jögoroho avoho eromo God rajahijaje aëro jië'ëro Jew raje Damascus raromarue aho aho'obëhe jaburo hesi jöho mae uehorovare höjo. ¹³ Ëaho Ananias-ro rueromo bëhire namiromo uevade höjo: Öho Saul nunoho dadovahego röhu maho avoho uherihëjo. Uherihëjamu gavë'i nunoho ma-burëro dadovehamu hu gavode höjo. ¹⁴ Gavamu uevade höjo: God nosi hijo miono'e muebejëvobe rovade ahuro ja baejavade höjo jero huhu nimaje muoho baeromo hesi A Maho nunëro garomo A Ma hesi huëho he'iranego. ¹⁵ Ëhesi bëhoho hesi jö majëhijanue ae javo'ajëjo jaehu garomo hejane jöho ma-maemu majëhijego ae aho'obëhe heruomo'iröhego. ¹⁶ Röhu rabëni gö'oho muebenëjo. Ri'öromu bapataeto vaeromo Badare ihoho uvego jasi sisëho u'ovaho'irajo.

God-hu Paul uavamu Jew rajo jabesi sa'are bogo a'i sa'a ioro'toro rajo jabesi sa'are va'oromo ajëmade jö Paul-hu majëhijadohoje.

¹⁷ Ëhi'amu naro vuonorö'öromu Jerusalem rovode höjo. Rueromo God-are osa börömore va'oromo hesi örire jöe jövoromo nia'ovonö'e gavode höjo ¹⁸ Bada Iesuro ro uevamu: Ma-burëro Jerusalem amoho vuonugo'i va'ëjo. Ëhesi bëhoho jaehu nasi jö majëhijë'oho ave amo rajoho bijönëgo'ajëjo. ¹⁹ Bijönëgo'ajëjamu uavode höjo: Iae mae höjo röhu naehu

diehi jië'e mu vaenövodoho ave ariböviohuro iae mae gavarue höjo. Naro Jew rajehu God rajahijarue osare osare va'oromo ja mae uehorovavarue aribövioho gud-uamo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amonövo hisuebijëvonövode höjo. ²⁰ O aëro jasi jö majëhijaje ae Stephen anamu gagorovo na ë jevë'ëro uvode höjo: Jabuhu Stephen anaruoho iae mae ë'aruëromo jabesi niögu jövo bahijaroho muebejëhode höjo. Ejöho ave ariböviohuro iae mae gavarue höjo. ²¹ Mae gavarue höjamu Badaro uevade höjo: O va'ëjo. Naro öre ëgoböviro ramö'ö'ejöjo jero sa'a ioro'ioro rajoho nasi jöho majëhi'iranego. ²² Paul-ro ëhi majëhijamu ae aho'obëhe hebe ruuomë'ëro hejare uëvavamu: Sa'a ioro'ioro rajoho majëhi'iranego ramö'ö'ejö uëvamu hegorovo hejaroho vuonugo'i vörö'iraeromo madarugo'o uvo'i arijareje: Eäho anohëjo. Huhu ave sa'are hijajoho sisë höjo. ²³ Ehi ma-darugo'o uvoruomë'i niögoho jövoromo hijiohijiovë'i tohotohoho döro ruruhö'ö'i arijareje. ²⁴ Ruruhö'ö'i arijamu gagorovo rue muorovo a börömhuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemëro ave iaho nosi osahuro hu'irae bava'oromo hesi dëho bijioho ga'i hisuebiromo uarëjo: Rabëni anagojöro uvaruëjo. ²⁵ Uvaruëjamu Paul osare bava'oromo hisuebi'irögorovo tövamu Paul-ro gavade a börömo ajamiromo mu simane vaejaje ae gemu aruëre namijamu gagorovo uavadeje: Na Rome raje jevajëjo. Röhu bogo court vaejevë'e ëma hisuebijevo'iro ë'arujëjo. Rome rajo nosi jögoroho bogo ehioho höjo. Ehi jië'oho jemë rabëni ëma hisuebijevo'ië'arujëjo. ²⁶ Ehi uavamu hejë'i rue simano vaejaje ahuro va'oromo muorovo a börömo uavadeje: Ja rabë'i ë'anuëjo. Eäho Rome raje höjo. ²⁷ Ehi uavamu hegorovo rue a börömhuro rueromo Paul uavadeje: Uevego na hejöjo. Na ja Rome raje javajëjo. Javajëjamu Paul-ro uavadeje: Io'ajo. ²⁸ Io'ajamu a börömhuro uavadeje: Naro moni böröme bu'öjë'ëro ëhu'ëro na Rome raje jevajëjo. Jevajëjamu Paul-ro uavadeje: Röhu na monioho bogo bojëmi'i a'i nasi vëmu vavu'ohuro baejevamu evare na Rome raje jevade höjo. ²⁹ Ehi uavamu hejë'i evare Paul hisuebijë'i ua ga'ië'are ariböviohuro huruomo va'o rori'o riravareje. Rori'o riravamu rue a börömhuro uehorovoromo uvadeje: Rome raje tövë'e jevajëromo juhuonivadeje.

Paul Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

³⁰ Muorovo a börömhuro juhuonivë'ëro nërö uvadeje: Nume Jew rajo ariböviohuro Paul-are jöho rabu jö sisë majahu'ië'aruëromo ae gö uëvadeje: Paul tövare ö'oho jiovahohë'i ae gö uëvadeje: Abueromo uëvego Jew rajo priest

masijohu'o Jew rajo masijo ioro'iorohu'o gagovorego na jabesi jöho he'iröjo. Ëhi ë'ë'ëro Paul hu'irae ba'obueromo Jew rajo a masijo jabesi nunire nugadeje.

23

¹ Jew rajo a masijo jabesi nunire nugamu Paul-ro gë avohoromo uëvadeje: Aganomë God-are nunire na sa'are hiromo rabe rabe ë'obe rovodoho na nasi herovajoho na ma-mae jevajëjo. ² Ma-mae jevajëjamu hegorovo priest bëröme Ananias-ro Paul-are bëhire riravare aribövioho uëvadeje: Paul jö'oro anohëjo. ³ Anohëjamu hegorovo Paul-ro ri'öromo priest bërömo uavadeje: God-ro ja'o anago'ajëjo dõhemu ajivavë'e aego. Ja aviae hijanuëjo mevoromo ga'iranëro na nosi jögoroho mae ejë'e jevego o bogo ejë'e jevego. Röhu jero ë jögoroho ahoromo uëvanuëjo: Paul anohëjo. ⁴ Paul anohëjamu Paul-are bëhire riravare ariböviohuro Paul uavareje: Asë'e jero God-are priest bërömo aganuëjo. ⁵ Aganuëjamu Paul-ro uëvadeje: Aganomë naro uvode höjo: Ëaho bogo priest bërömehu höromo jövode höjo. Na uehorovo'ibejõjo na bogo ëhioho jövo'ibejõjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo ëhi uövuë'e höjo: Jasi aribövi muebejëvaje aho nadi agonëjo.

⁶ Ëhi uënugoromo Paul-ro gavade ë a masijo ioro'ioroho Sadducee aribövie jioruomoi a ioro'ioroho Pharisee aribövie jioruomamu gëgorovo ë a masijo jabesi nunire madarugo'o uëvadeje: Aganomë na Pharisee ae jevajëjo. Nasi vëmu vavu'oho Pharisee aribövie jëvade höjo. Na court-re namijaje hesi bëhoho Pharisee aribövi noehu uehorovaruehi naro ëhi uehorovoromo uvaje höjo: Vuovë'e ariböviohuro i'ovoromo röhu maho ri'öruomo'ajëjo.

⁷ Ëhi uëvamu hejë'i Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o irovoromo uehore gö gö baeruomadeje. ⁸ Uehore gö gö baeruomade hesi bëhoho Sadducee ariböviohuro uvoruomajeje: Vuovë'e aribövioho bogo i'ovo'aruëjo. O anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o bogohöjo. Ai Pharisee ariböviohuro uvoruomajeje: Vuovë'e aribövioho iae i'ovo'aruëjo. Anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o iae jioruomajëjo. Iae ëhuni Sadducee ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o Paul-are jöho heromo irovareje. ⁹ Irovoromo darugo'o uvobe rueromo Jew rajo jabesi jögoru öri röjëhijarue ahuro Pharisee aëro jëvë'ëro ri'öromo madarugo'o uëvareje: No gavaruoho ave aho sisë rumo'e ae höjo. Nani mae-ëjo. Nani aneraëro o aru'aho göëro hesi örire jöe majahijë'ëro jövajëjo. ¹⁰ Ëhi uënugoromo

irovoromo börömo bëhe vörö'iraeruomamu gëgorovo rue muorovo a börömhuro juhuonivadeje Jew rajohuro Paul-are övore duruajore ruhamirovego tariorovojöëni. Juhuonivoromo va'o hesi muorovo aribövioho uëvadeje: Abo nume ae aho'obëhe jiaruoro ëhuro Paul baeniëhiromo hu'irae ba'ojiomoromo muorovo a nosi osaro nugorëjo.

11 Ëhi'amu vahiromamu gagorovo Badaro rueromo Paul-are bëhire namiromo uavadeje: Nadi juhuonivo'i ma-biririvoromo hinëjo. Ja nasi jö Jerusalem ma-mae majëhijanëhi Rome amoho ëhu'o va'oromo nasi jöho ëhi ma-maemu majëhi'anuëjo.

Jew rajo ae göehu göehu Paul ano'i uvoruomade jöhoje.

12 Ëhi uavë'ëro sisonuvamu gagorovo Jew rajo ariböviohuro gagovorovoromo jöe atoromo uarovareje: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ëjarëjo hujeji Paul anogoro evare iröhëro. 13 Ëhi uarovare aribövioho ae aho'obëhe 40 iosirëmiromo ruëhi jiadeje. 14 Ëhi uarovoromo va'oromo priest masijohu'o a duvaho ioro'iorohu'o uëvareje: Noro darugo'e jöe atoromo uarovare höjo: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ëjarëjo hujeji Paul anogoro evare iröhëro. 15 Ëhuni ave muoho vaenëjo. Jemë'o Jew rajo nosi a masijo ioro'iorohu'o Rome muorovo a börömhuni jöho nugö'öromo sareramiromo uarëjo: Paul röhu maho hu'irae baruvebijego jö mevarue ariböviohuro hesi jöho he avoho'irarëjo. Jöe nugö'öromo ëhi uarëjo. Röhu muorovo ariböviohuro jemesi jöho eromo Paul hu'irae barovamu gavë'oho noro örire atovoromo rue'iramu ano'ëjarëjo.

16 Ëhi majëhijamu Paul-are ma'ino hesi harihohuro Paul anoröhe jöho hejadeje. Heromo ruhe muorovo aehu raromarue osare ajiomoromo Paul huruoho majahijadeje. 17 Majahijamu hegorovo Paul-ro muorovo simano vaejaje ae gemuëni uvadeje: Rovego na jöe majahijöromo rovamu uavadeje: Ave a i'oho muorovo a börömo hesi öroro hu'irae va'ego hesi jöho majahi'irajo. 18 Majahi'irajamu hu'irae bava'oromo muorovo a börömo uavadeje: Ave a i'o naehu barovode hesi bëhoho ë hisiehu tövë'e aho Paul-ro hesirire va'ojöro uvevonugoromo naro va'amu uevade höjo: Ave a i'oho bava'ego hesi jöho a börömo majahi'irajo. Ëhuni barovode höjo. 19 Barovode höjamu rue a börömhuro a i'oho övore ma'eno bava'oromo va'o rori'o jabesi sivue ariromo uavadeje: Rabu jöe majehi'ië'anuëjo. 20 Majehi'ië'anuëjamu a i'ohuro uavadeje: Jew rajo ariböviohuro uarovare höjo: Nëri muorovo a börömo sareramiromo ua'ëjarëjo: Paul baruvebijego Jew rajo jö mevarue a masijohuro hesi jöho

he avoho'irarëjo. ²¹ Ëhi uarovë'e jiaje ëhuni Jew rajehu nëri jö majahijë'oho nadi ejëhoromo Paul Jew rajo a masijo jabesi öiroho hu'irae ba'obue'i ave osaro nugonëjo. Ëhesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe 40 iosirëmiromo ruëhi ëmino'e gurihirovoromo atovo'aruëjo Paul rovego anoröhëni. Ëhesi bëhoho urimë'i uarovare höjo: God-ro gö'lego no ioho jovoho bogo i'ejarëjo hujeji Paul anogoro iröhëro. Ëhi uarovare höjo. Röhu jaruvo jabumë bövie bise'e avohë'ëro jië'ëro raromo muebejaruëjo hujeji nëri jasi jöho he'iröhëro. ²² Ëhi majahijamu hegoroovo rue a börömohuro a i'oho uavadeje: Jaehu majehanue jöho bogave aho majëhi'iranëjo. Ëhi uanugoromo nugö'öjamu va'adeje.

Muorovo a börömehu Paul nugö'öjamu Jerusalem jioromo Caesarea amore va'ade jöhoje.

²³ Va'amu gagorovo rue muorovo a börömohuro hu ajamiromo simano vaejarue aho niö'i uëvadeje: Ruehego na jöe majëhijöjo. Rovamu uëvadeje: Kaejö ëgehu muorovarue aribövioho 200 o horse-re jijihoromo muorovarue aribövioho 70 o bijehu muorovarue aribövioho 200 ëho gagovëvego jaburo vahi'e 9 o'clock evare va'irarëjo. ²⁴ O horse gö avoho'amego Paul-ro jabesi döre hiromo va'onövo'irajo. Eni romoromo jiego evaro va'oromo Paul avoho hu'irae baeromo muebebe va'orego ëhuro bogo anego guomö'i sa'a muebejaje a böröme Felix-arire mae va'irajo. ²⁵ Ëhi uënugoromo muorovo a börömohuro jöho surire jajivoromo uavadeje: ²⁶ O asë'e Felix ja a böröme Claudius Lysias naro jasi örire jejamijajëjo. ²⁷ Ave nugö'öjaje aho Jew rajo ariböviohuro guduumoromo ano'ië'are höjo. Ano'ia'amu naro hejode uvavamu: Hu Rome raje hö uvamu hegoroovo naro nasi muorovo ariböviohu'o gemu mae va'oromo gëvode ano'ia'amu gëgoro baeniëhiromo hu'iraeromo rovode höjo. ²⁸ Rueromo he'i negade höjo uevego: Ëhi ëhi ë'amu noro Paul ano'iro ë'are höjo. Ano'iro ë'are jöho he'i negamu naro Paul hu'iraeromo Jew rajo jabesi jö mevarue a masijo jabesirire abuejode höjo jö bëhoho he'iro. ²⁹ Hu'iraeromo abueromo bëhoho hejode höjo. Ano'ië'are bëhoho Jew rajo ariböviohuro uevare höjo: Paul-ro Jew rajo nosi jögoroho ahade höjo. Ëhi jië'e jöhuni ano'ië'are höjo. Röhu na gavode höjo mu sisë vaejago mana anaruëhi jië'e mu sisëho o mu sisë vaejago savoji gagore ba'amaruëhi jië'e mu sisëho ëhi jië'e muoho Paul bogo vaejë'e jiamu. ³⁰ Ëhi gavë'ëro va'o ijonö hejode ae göëro huruoho majehiromo uevamu: Jew rajëro Paul ano'i örire atovo'aruë uevamu hejë'ëro na ma-burëro Paul Felix

jasi örيره nugö'öjajëjo. Hu jasi örيره nugö'öromo Jew rajo aribövioho uë'irögoro ë'ajëjo jaburo Felix jasi örيره ö'oromo Paul-are jö sisëho majahego jero he'iranego. Ahia mino'ëjo.

³¹ Ëhi jajivoromo vahiromamu gagorovo muorovo ariböviohuro jabesi a börömoho ejahoromo Paul hu'irae va'oromo Antipatris amore ë suorovareje. ³² Amore suorovoromo sisonuvamu gagoro muorovo a ioro'iorohuro jabesirëro va'irögoro horse-re jijihoromo muorovarue ariböviohuro ri'öromo Paul hu'iraeromo va'areje. ³³ Va'aroho va'o Caesarea amore ë suorovareje. Caesarea amore suorovoromo Paul barovare jö hesi suri surioho sa'a a börömoho bojamiromo uavareje: Aveho Paul höjo. ³⁴ Aveho Paul höjamu sa'a a börömohuro suri surioho adahoromo Paul uavadeje: Ja di sa'aho raje javajëjamu Paul-ro uavadeje: Cilicia sa'a raje jevajëjo. ³⁵ Cilicia sa'a raje jevajëjamu a börömohuro uavadeje: Jasi jö sisë atarue aribövioho rue'iramu evare na jasi jöho he'ejöjo. Ëhi uanugoromo hesi aribövioho uëvadeje: Paul hu'irae va'oromo Herod-hu vaejade osa börömoro nugego atovarue ariböviohuro ë muebe'irarëjo.

24

Paul sa'a muebejaje a böröme Felix-are nunire namijamu Jew rajo a ömo'ömehu Paul-are jö sisë majahijare jöhoje.

¹ Paul osare nugamu majae övo gö mine barëjamu gagorovo priest böröme Ananias-ro Jew rajo a duvaho ioro'iorohu'o jabesi court jö majëhijaje ae gemu Tertullus hu'o ë aribövioho söjëvoromo Caesarea amore ë ruvebijadeje. Ruvebiromo sa'a a böröme Felix hesi nunire riravoromo Paul-are jö sisëho huruoho majahijareje. ² Majahijamu Tertullus-ro jöho majahijöro Felix-ro uavamu hegoro Tertullus-ro ri'öromo Paul-are jö sisëho majahiromo uavadeje: Na jö majahi'ie'ajoho henëjo. Ja a böröme javajëjo. Jero avoho muebejavuë'ëro majae ëgobövie no iro muorovo'oho bogo vae'i ma-mae raromobe rovë'e javuajëjo. O mue rabe rabe bogo eni javuobe rovë'oho jero ajamuego nosi sa'aho mu maëremu ri'öjogo no huë mae raromarue höjo. ³ Ëhuni Felix jaehu vaejanue muoho dirö'e aho'o majae aho'o mae hö uvoromo dë vövöbajo'e aho'o jasi örيره rajahijarue höjo. ⁴ Röhu na jasi mu majaho bogo anahoromo jö ëgoho majahi'i ma-bunemu majahi'ie'ajëjo. Ëhuni uavajëjo: Huë baejavuoromo nosi jö harihoho avoho henëjo.

⁵ No gavë'e javuajëjo ave aho Paul a sisë bëhe jiamu. Hu jö sisë jövobe sa'ae dinö'e dinö'e juvoromo Jew rajo jabesi dë iëhego muorovo'i vörö'iraeruomaje höjo. Iesu Nazareth rajo a hesi sisë aribövi jabesi simano vaejarue aho Paul hu'oje. ⁶ Ëhi jië'e aëro jië'ëro huro God-are osa börömoho ijumo'iro ë'amu gagorovo noro guduamare höjo. [Guduamo bava'oromo noro court vaeromo Jew rajo nosi jögoroho uehorovoromo hesi jö sisëho ga'irögoro ë'amu ⁷ muorovo a böröme Lysias-ro ö'oromo ma-darugo'o baeniahuiromu ruho bava'ade höjo. ⁸ Bava'onugoromo huro Jew rajoho no uövuade höjo noro Caesarea ruvebiromu Paul-are jö sisëho huruoho majëhijego Felix jero he'iranego.] Röhu jaehu Paul ua gavë'oho hesi jö sisë noehu majahijaruoho jasi hia'ëro he barë'anuëjo. Ahia mino'ëjo. ⁹ Ëhi majahijamu hejë'i Jew raje ae aho'obëhe jaburo hu ajamiromu uavareje: Tertullus-ro jö mae jövajëjo. Paul hu ëhi jië'e ae höjo.

Paul-hu Felix-are nunire namiromu hesi arijo'arije ajamirovoromo majahijade jöhoje.

¹⁰ Ëhi majahiruomamu rue sa'a a börömohuro uvene aho röjahijadeje Paul-ro garomo evare hesi jöho jövojöro. Ëhi'amu gagorovo evare Paul-ro majahiromu uavadeje: Iae na gavajëjo jaehu jö mevanue mu hesi öri muebebe rovanoho vadune aho'obëhe barëjë'e javajëjo. Ëhuro na dë mae jevo'ego nasi jöho majahi'ie'ajëjo jero heromu uvojöro: Paul mu sisëho bogo vaejë'e höjo. ¹¹ Naehu majëhi'ie'aje jöho jasi nagë'oho ae uë henëjo mae o sarere jiego. Naehu God rajahi'i Jerusalem ajiomodoho maja ëgoho bogo barë'i majae ¹² ëhuremu barëjë'e höjo. ¹² Jerusalem hijodevaroho nasi jö sisë majahijarue aribövioho na mu sisë vadu'oho bogo vaejamu jabumë gevë'e höjo. God-are amo börömore hiromu na ae gö'oho bogo jö aho'ahoho ë'ode höjo. Jew rajehu God rajahijarue osare osaroho o Jerusalem uhure dinö'e dinö'e na bogo mu sisëho vaeromo jö sisëho majëhijode höjo aëro iro muorovo'e vaejöro. Na ëhi jië'e mu sisëho bogo vaejamu jabumë gevë'e höjo. ¹³ Bogo vaejamu gevë'ëro jö bëhi ja majahijego heromu mae uehorovo'iranoho jabesi öriroho bogohöjo. Bogojië'e nasi örire ëma nibejeharuëjo. ¹⁴ Ruëroho numëroho na bogo ömo'i ave ömaje jöhemu huruoho majëhi'irodoho jevajëjo. Na Iesuarue öri i'ore juvaje höjo. Röhu ave Jew rajoho jaburo uevarue höjo: Ëöroho sisë öriro juvanue höjo. Ëörire iae na ë juvoromo ëhuro nosi hijo miono'o muebejëvobe rovade aho God rajahijaje höjo. Iae na ëhi ë'aje höjo röhu Jew rajehu ë'aruëhi Moses-hu bojamuade surire jögorohu'o jö

God-aro baeromo majahuinövare a jabesi surire jöhu'o na'o ëhi mae uehorovo avohaje höjo. ¹⁵ O ave Jew rajehu ë'aruëhi na'o ëhi gemuoho God mae uehorovoromo uvaje höjo: God-ro vuovë'e aribövioho a mahu'o a sisëhu'o i'ovavuo'iramu ri'ö'ejarëjo. ¹⁶ Ëhi uehorovoromo God-are nunire o ae aho'o jabesi nunire mae namijego dë mae jevo'iröhohuni ëhuni na ömo gavaje höjo. Na ëhi jië'e ae jevajëjo.

¹⁷ Ëhi jië'e aëro jevë'ëro öre gö hiromomo vadune gö gö barëjamu evare ijo bajoho ujuohoromo Jerusalem rovode höjo nasi aribövioho suvuorëmi'irodëro. O rovode höjo Jew rajo muoho vaeromo bijuëmare mioho God-are örire suvuorami'irodëro. ¹⁸ Jerusalem ro hiromomo ëhi jië'e muoho vaejamu evare Jew rajohuro ro gevare höjo na God-are osare jevamu. Röhu na urimo Jew rajo muoho vaejamu sisëho barë'i ma-mae jevë'ëro ëhu'ëro na God-are osare jevadoho iae mae jiade höjo. Röhu göho jabuhu gevare majare ae aho'o na'oho bogojio'i iro muorovo'e jöjöje rabe rabe bogojiade höjo. ¹⁹ Na ëhi mae hijamu jaburo gevare höjo. Röhu Jew raje Asia sa'are jioromo rovarohuro ë osae gemuore jiare höjo. A'i jabumë aveho bogo rovere höjo. Ëaribövioho jabumë nasi jö sisë jëvo'ibejajo rueromo jasi örire majahi'ibejarëjo iae mae jio'ibejajo. Röhu bogo rovë'e höjo. ²⁰ O na Jew rajo jö mevarue a masijo jabesi nunire namijodevare jabuhu nasi mu sisë rabe gavaroho nadi'ego ave ariböviohuro majahijego hejëjo. Röhu nasi sisëho bogo birohare höjo. ²¹ Ave jöhuremu hejare höjo. Na jabesi nunire namiromomo ma-darugo'o uvode höjo: Jemëhu jaruvo court vaejevoromo uvarujoho: Paul-are ihoho sisë hö uvaruje hesi bëhoho naro mae uehorovoromo uvaje höjo: Vuovë'e aribövioho i'ovoromo ri'ö'ejarëjo. Ëjöhuremu hejare höjo. Ahia mino'ëjo.

²² Paul-ro ëhi majahijamu hegorovo Felix-ro Iesuale öri hesi jöho mae hejë'ëro uëvadeje: U'emu muorovo a böröme Lysias ruvebi'iramu evare na jemesi jöho gö'o heromo uë'ejöjo: Paul-are jöho mae höjo o bejë'e höjo. Ëhi uënugoromo court-oho tugohadeje. ²³ Tugohoromo muorovo simano vaejaje aho uavadeje: Jero Paul muebejago bogo rori'oho va'i ë bëhiremu hi juvo'irajo. O hesi aganehu ö'oromo ajami'ië'iroho nadi nijio'iraejëvonëjo.

Paul-hu Felix'o hesi vabore Drusilla'o jabesi nunire namiromomo jö jövade jöhoje.

²⁴ Ëhi'oromo majae gemu niö'i barëjamu Felix-ro hesi vaborohu'o gemu mae Paul ga'i va'adeje. Vaboro hesi ihoho Drusilla jiadeje. Hu Jew rajo magonahe jiadeje. Felix-ro

va'oromo Paul-ro hesirire ruejōro jōe nugō'ōjadeje. Jōe nugō'ōjamu Paul-ro rueromo Iesu Keriso mae uehorovarue jōho majahijamu Felix-ro hejadeje. ²⁵ Hejamu Paul-ro mu maemu vaerōhe jōho ma-taemo raromo'irōhe jōho u'emu God-are nunire riravorōhe jōho ēhi jiē'e jōho jōvobe va'amu Felix-ro heromo juhuonivadeje. Juhuonivoromo Paul uavadeje: Va'ējo. Majae eni jevo'iramu jōe nugō'ō'ejōjo jero sionēro ruejōro. ²⁶ Ēhi uaromo huro sareri'e muoho vae'i uehorovoromo uvadeje: Nani Paul-ro ue'a'ajējo: Ē'ego na ja ijo bajo harihe saginiēri bojamego jero ēho bae'i na ēma jiovo remō'ōjējo. Felix-ro uehorovoromo uvadeje: Paul-ro ēhi ue'a'ajēromo ēhuni Paul-ni jōe nugō'ō'i hijadeje. Nugō'ō'i hiromo rue'ego huro Paul'o jōe jōvonōvadeje.

²⁷ Ēhi'ojuvo vadune niō'i barējamu Felix-ro sa'a muebejaje muoho vuonugo'i Jew rajo aribōviahuro hu mae uehorovojōro Paul savoji gagore ēhi nugoromo va'adeje. Va'amu Porcius Festus-ro rueromo hesi sionoho baejadeje.

25

Paul-hu Rome va'oromo a bōrōme Caesar-are nunire namiromo court avo'avoho vaerōhēro jōe jōvade jōhoje.

¹ Hesi sionoho baeromo Festus-ro sa'aho muebeli rovadeje. Rueromo majae niō'i gemu barējamu Caesarea amore jioromo Jerusalem ajiomadeje. ² Ajiomamu Jew rajo priest masijohu'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o ēho jaburo Paul-are jō sisēho huruoho majahijareje Festus-ro hejōro. Paul-are jō sisēho majahinugoromo Festus uavareje: ³ Jero huē baeromo ajamuiromo va'o Paul nugō'ōjēgo Jerusalem rojomo'irajo. Ēhi ua gavare hesi bēhoho urimē'i Paul ōri ahore ano'i saginiēri atē'ēro ēhuni uavareje: Nugō'ōjēgo Jerusalem rojomo'irajo. ⁴ Rojomo'irajamu Festus-ro uēvadeje: O-ajo. Paul Caesarea amore savoji gagore jiē'ēro rojomo'irōhoho bogo eni jiajējo. Rōhu na aviae vejō'e vejō'e Caesarea vuonorō'ō'ejōjo. ⁵ Ēhuni jemesi masijohuro Caesarea amoro na'o ō'oromo Paul-are jō sisē rabe rabe jiē'ohoho court vaeromo majehijego na he'irōjo.

⁶ Ēhi uēnugoromo Festus-ro Jerusalem hiromo majae gō'o 8 o 10 rabu'e barējamu Caesarea amore vuonorō'ō abuejadeje. Abuejē'ēro nērō court vaeromo Paul hu'irae ruejōro uvadeje. ⁷ Paul hu'irae rovamu Jew raje mami'e Jerusalem jioromo ruvebijaroho jaburo Paul-are bēhire gagovo rova'oromo sareri'e jō masijoho aho'obēhe Festus majahiromo uavareje: Paul-ro ēhi jiē'e ēhi jiē'e mu sisēho vaejade hōjo. Paul-are jō sisēho ēhi majahiromo rōhu jō bēhi majahego mae

uehorovo'iröhoho jabesi öriroho bogojiadeje. Bogojië'e ma-nibejahareje. ⁸ Ma-nibejahamu Paul-ro Festus uavadeje: Na sisëho bogo vaejë'e jevajëjo. Jew rajo nosi jögoroho God-are osa börömoho Rome a börömehu no muebejavuajoho na jabesi jöho bogo ahoromo jabesi muoho bogo ijumëhë'e jevajëjo. ⁹ Ëhi majahijamu gavë'i Festus-ro Jew rajo ariböviohuro hu mae uehorovojöro nimamu Paul uavadeje: Na ja nagajëjo Jerusalem ajiomoromo ë amore nasi nunire namiromo jasi jö sisë jabuhu ataruoho mevo'iro. ¹⁰ Ëhi uavamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Na aviae Rome a börömo hesi court-re namijajëjo. Ëhuremu gemu iae maho höjo. Ja'o iae gavanuëjo Jew rajo aribövioho na bogo sisë vaejëvode höjo. ¹¹ Na mu sisë vaejë'ëro guomevoröhe bëhoho jio'ibejajo na bogo nijio'iraejëvego jabesi anegego guomevo'ibejajo. A'i ë Jew rajo ariböviehu nasi jö sisë ëma barueromo nibejehiromo uavaruoho: Paul-ro ëhi ë'ade hö uavaruoho aho Jew rajo jabesi övoroho bogo ëma bojëmi'arujëjo court vaejevoromo i'ue bojemi'iröhego. Ëhuni na negajëjo Rome va'oromo muebejavuaje a börömo hesi nunire nami'iro. ¹² Ëhi uavamu Festus-ro hesi jö ajamiromo mevarue aribövi jabesi jöho heromo Paul uavadeje: Jero uevanuëjo: Na negajëjo Rome va'oromo a börömo hesi nunire nami'iro. Ëhuni iae va'oromo hesi nunire nami'a'anuëjo.

Paul-hu a böröme Agrippa'o Bernice'o ma'ino'o ma'ino'o jabesi nunire namiromo jövade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu va'o ririvanovamu evare a böröme Agrippa'o Bernice'o jaburo niö'iro Festus jejami'i rovareje. ¹⁴ Rueromo majae bisemu ëge hu'o arijarëje. Arijamu Festus-ro Paul-are jöho Agrippa majahiromo uavadeje: Ae gemu aviae höjo mami'e Felix-ro savoji gagore ba'amoromo nugo va'ë'ëro. ¹⁵ Na Jerusalem ajio hijodevare evare Jew rajo jabesi priest masijohu'o a duvaho ömo'ömohu'o ëho jaburo hesi jö sisëho huruoho majehiromo uevare höjo naro hu i'ue bojami'irodego. ¹⁶ Ëhi uevamu uëvode höjo: Rome aribövioho no ëhi jië'e muoho bogo vaejarue höjo. No bogo aho a jabesi övoroho ëma bojëmijarue höjo i'ue bojëmi'iröhego. A'i urimo iho sisë'e ahu'o hesi jö sisë majahuijarue ariböviohu'o gemuore jio'iramu jaburo hesi jö sisëho majahui'iramu huro mana hesiroho majahui'ajëjo. Hujeji hesi jöe bejë'ohuro ëhuro i'uoho bojami'ejarëjo. ¹⁷ Ëhi uëvode höjo. Röhu ë Jew rajo ariböviohuro Paul-are jö sisëho huruoho majehi'i ruvebijamu gëgorovo na bogo örisanuovo'i nëröho nasi aribövioho uëvode höjo: Paul hu'irae ruehego court

vaejōjo. ¹⁸ Ēhi uēvamu hu'irae rovamu Jew rajo ariböviohuro ri'ōromo Paul-are jō sisēho majahuijare hōjo. Majahuijamaro uvide hōjo: Nani jaburo Paul-hu mu sisē bēhe vaejade jōho majahui'aruējo. Rōhu bogo ēhioho majahuijare hōjo. ¹⁹ A'i Jew rajehu jabesi beroharue jōhuremu Paul'o jō aho'ahamirovare hōjo. Jō aho'ahamirovoromo jabesi sareri'e aru'aho hesi mu jōhu'o guomē'e a hesi ihe Iesu ē a hesi jōhu'o jō aho'ahamirovoromo Paul-ro uēvade hōjo: Ēaho Iesu bogo guomē'e iae hijajējo. Ēhi jiē'e jōhuremu court-re barovare hōjo. ²⁰ Ēhi barovamu hegoroovo naru uvide hōjo: Ēhi jiē'e jōho bogo avoho hejē'ero na bogo mevo varijēnoho jevajējo. Bogo mevo varijēnoho jevajēromo ēhuni Paul uavode hōjo: Na ja nagajējo Jerusalem ajiomoromo Jew rajo jabesi nunire namijego jaburo ē jōho mevo'irōhego. ²¹ Ēhi uavamu Paul-ro uevade hōjo: Na bogo ajiomō'ejōjo. Na negajējo jemēro na muebejevego hujeji na Rome amore va'ego muebejavuaje a bōrōmohuro nasi jōho mevo'irōhego. Ēhi uevamaro nasi muorovo aribövioho uēvode hōjo: Paul avoho muebejego bogo rori'oho va'irajo hujeji naru Paul nugō'ōjego va'o Rome rajo a bōrōmo hesi nunire nami'irōhe hōjo. ²² Festus-ro jōho ēhi majahijamaro hegoroovo Agrippa-ro uavadeje: Paul-ro jōho jōvego na'o nasi hia'ero he'i negajējo. He'i negajējamaro uavadeje: Jōho nēri jōvo'iramaro he'a'anuējo.

²³ Ēhi uavē'ero nērō Agrippa'o Bernice'o rovamaro ae aho'obēhe jaburo ri'ōromo jabesi ihoho dōro bamoromo rajēhijareje. Rajēhijamaro gavē'i jaburo niō'iro muorovo a masijohu'o amo rajo a masijohu'o gemu mae gagovarue osa bōrōmore rueruomadeje. Rovamaro gagorovo Festus-ro ae uēvamaro Paul hu'irae rovarēje. ²⁴ Hu'irae rovamaro Festus-ro jōe majēhiromo uēvadeje: Agrippa a bōrōmohajo. O a ioro'iore ave gemuore gagovarijohumē ave aho Paul aviaē nami'ego gavarujējo. Ēa hesi jō sisēho Jew raje ae aho'obēhe ave raromaruohu'o Jerusalem raromaruohu'o ēho jaburo nasi ōrire majehijarue hōjo. Majehiromo jō'e dadovoromo ma-darugo'o ueruomaje hōjo: Ave sa'are ēgo'o ma-hijē'oho bogo maehu hōjo. ²⁵ Jabuhu ēhi uevarue hōjo rōhu anego guomorōhe hesi bēhoho bogo birohē'e jevajējo. Rōhu Paul-ro hesi uevade hōjo: Remō'ōjego naru Rome va'ego ē a bōrōmohuro nasi jōho mevo'irajo. Ēhi uevamaro ēhuni uvide hōjo: Naru Paul nugō'ō'ejōjo Rome a bōrōmo hesirire va'irōhego. ²⁶ Iae na nugō'ō'ejōjo rōhu Paul-are mu sisē jō jajivoromo a bōrōmo hesi ōrire nugō'ō'irodoho bogojevajējo. Bogojevē'ego ēhuni naru uēvode hōjo Paul hu'irae rovego huro ae aho'obēhe jemesi nunire o Agrippa jasi nunire

namijego noro hesi jöho heromo mevoromo bēhoho garomo eni jiego evare jöho jajivoromo nugö'ö'irodëro. ²⁷ Ēhesi bēhoho naro uvode höjo: Tövë'e a hesi jö sisë bogo jajivë'e ma-nugö'öjë'oho ēhi jië'oho bogo maehu höjo.

26

Paul-hu Agrippa-are nunire namiromo hesi arijo'arije ajamirovoromo majahijade jöhoje.

¹ Ēhi uëvamu Agrippa-ro Paul uavadeje: Jasi jöho majahuego no hejarëjo. Hejarëjamu Paul-ro jöe jövo'irögoro öve nigemoromo uëvadeje: ² Agrippa a börömo hajo. Na jö harihe majahi'ië'ajëjo. Jew rajehu nasi jö sisë rabe rabe majëhiruomego naehu aho'i jaruvo jasi nunire namijajoho na uvajëjo: Iae huë mae baejë'e jevajëjo. ³ Huë mae jevaje hesi bēhoho aveho börömo höjo. Jew rajehu mu diehi vaeromo jö rabe beroharuoho Agrippa jero mae gavanuego ēhuni Paul naehu jasi nunire namijajoho iae mae höjo. Ēhuni na negajëjo jero ma-taemorovoromo nasi jöhemu he'iranego.

⁴ Na asisö'o jevadire aevoromo nasi sa'a rajohu'o gemuore hibe o ro Jerusalem amo rajohu'o gemuore naehu diehi hibe rovodoho Jew raje ae aho'obëhe mae gavë'e höjo. ⁵ Jew rajëro mami'e gabe rovë'ëro jaburo iae mae geromo uvarue höjo: Pharisee aribövi jabesi jöho mami'e aevoromo ebe rovode höjo. Jew rajo ioro'ioroho Jew rajo nosi jögoru ejaruoho ma-jianovo'i a'i Pharisee ariböviohuro e avoharue höjo. Naehu ēhi eromo vaebe rovodoho ave Jew rajohuro nimë'oho ua'a'aruëjo: Paul jö mae jövajëjo. ⁶ Röhu avevejö'e naehu jasi nunire namijaje hesi bēhoho aveho höjo. Naro mae uehorovoromo uvaje höjo: Iae mae-ëjo. God-hu nosi hijo miono'o uëvadëhi huro ēhi ajamui'iramu ma-mabëhe raromo'ejarëjo. ⁷ Nosi Jew rajo anie aho'obëhe 12-ho jabumë ae aho'obëhe vae majae God rajahiemu rajahiromo naehu uehorovajëhi jabu'o ēhi gemuoho uehorovoromo uvarue höjo: God-ro uövuadëhi ijonö nosi örire ajamui'iramu mae raromo'ejarëjo. Agrippa jabuhu uehorovaruëhi na'o ēhi gemuoho uehorovaje höjo röhu ē jöhuni Jew rajohuro nasi jö sisëho huruoho majëhi'ego naro jasi nunire namijajëjo. ⁸ Röhu Iesu guomamu God-hu i'ovadoho jemë bogo maho uehorovarujëjo. Jemë rabëni uvarujëjo: God-hu vuovë'e aribövi i'ovo'amaje jö uehorovo'iröhoho no bogo eni javuajëjo.

⁹ Urimë'i na'o uvonövode höjo: Naehu bövi bise'o vaeromo ēhuro Nazareth raje Iesuarue iho ijumë'oho ēhi jië'oho ëho nasi mu maho höromo ¹⁰ ēhuni Jerusalem hiromo

hesi muoho ijumo'i ë'ode hõjo. Ëhi'oromo naro priest masijo jabesi jõho baeromo God-are aribövioho aho'obëhe guduamo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amonövode hõjo. O Jew rajo a masijo ioro'iorohuro Iesuare aribövi jabesi jõho mevoromo vuovëvojõro uë'ego na'o ajëmiromo uënövode hõjo: Iae mae uëvarujëjo. Jabumë vuovë'oho iae mae hõjo. ¹¹ Ëhi'oromo majae aho'obëhe Jew rajehu God rajahijarue osare osare va'oromo Iesuare aribövi jabesi örire i'ue bojëmijõro uënövode hõjo. I'ue bojëmijõro uëromo uënövode hõjo: Uöhëjo: Noehu Iesu mae uehorovaroho avevejõ'oho vuonugë'e javuajëjo. O naro jabumë muo'amëvo'i vörö'iraeromo ëhuni nasi sa'aho vuonugo'i sa'a göre göre amo göre göre va'onövode hõjo sisë vae'amo'iro.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majahijadohoje.

¹² Iesuare aribövioho sisë vaejëvo'irõgoro ëhuni jabumë guduamo ujuoho rue'irodego nosi Jew rajo priest masijehu jajivare jõho naro baeromo Damascus va'ode hõjo. ¹³ Röhu Agrippa naro örire va'oromo majae ririre jiamu va'ihõ gavode hõjo ajoho ö'idöre jioromo ruvebiromo na'o na'o gemu mae ö'arue ariböviohu'o ajivavuamu. Maja nuni hesi ajoho ma-jianovo'i ëho aji bëhe jiamu gavode hõjo. ¹⁴ Ajivavuamu gagorovo no ae aho'obëhe sa'are behumorovoromo naro hejode hõjo nasi Hebrew jöëro uevavamu: Asë'e Saul-ajo. Ja rabëni sisë vaejevanuëjo. Naro ja minö'e sihavamu jero na ijumevo'i hõromo jasi ijumorovë'e javajëjo. ¹⁵ Ëhi uevamu naro uavode hõjo: Bada ja rahuo javajëjamu uevade hõjo: Jaehu sisë vaejevanue aho Iesu na jevajëjo. ¹⁶ Röhu de jero ri'õromo jasi hörëro dõro namijëjo. Naehu jasi nunire rovode ë hesi bëhoho naro ja nasi baejavego jero nasi muoho vaejehoromo jaehu na gevanue jõhu'o u'emu naehu röjahijego ga'irane jõhu'o ae majëhibe juvonövo'iranego ëhuni rovode hõjo. ¹⁷ Majëhibe juvo'iramu naro ja ajami'iramu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ja bogo anago'aruëjo. Iae na sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire ramö'ö'lejõjo. ¹⁸ Ramö'ö'iramu jero va'oromo ajëmiromo jabesi nunoho dadovëho'iramu ramoramo'e muoho vuonugo'i ma-ajiro raromo'aruëjo. Satan-are vörö hesi uhure raromaruoho vuonugo'i God-are aharire raromo'aruëjo. God-are aharire raromoromo nasi örire mae uehorovevë'ëro God-ro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugoromo jabesi rõhoho bojëmi'iramu God-hu baejëvade aribövi ioro'iorohu'o gemu mae raromo'aruëjo.

Paul-hu Keriso-are mu vaebe rovade jö jövdohoje.

¹⁹ Röhu King Agrippa Iesuro ö'idöre hiromo ëhi ajoho röjehiromo jöho majehijamu garomo hejode höjo. Heromo na bogo bijönimode höjo. ²⁰ Bogo bijönimo'i a'i huhu uevadëhi ëhi vaeromo urimo Damascus amore ijonö Jerusalem amore Judea sa'ae bövioho sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'are ëhi Iesure jöho majëhibe juvoromo uënövode höjo: Uehoro sisëho vuonugo'i God mae uehorovoromo mu maemu vaenövorëjo. Mu mae vaejë'oho ëhuro noro gëromo uvo'ejarëjo: Iae mae-ëjo. Jëmëro mu i'oho mabëhe baejë'e jëvajëjo. ²¹ Naro ëhi jië'e jöho majëhibe juvë'ego ëhuni Jew rajo ariböviohuro God-are osa börömore guduamevoromo anego'ië'are höjo. ²² Anego'ia'amu God-ro na ajemibe rovë'ëro ëhu'ëro jaruvoho iae na aviae jevajëjo. Aviae jevë'ëro naro namiromo nasi jö maho majëhi'ego jemë a ininore va'o a masijore ëhi hejarujëjo. Nasi jöho iae mae höjo. Ehesi bëhoho ijonö jioröhe mu jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi surire o Moses-are surire jajivarëhi naro ëhi majëhijaje höjo. ²³ Jabuhu jajivarëhi naro ëhi majëhijaje höjo. Jaburo jajivoromo uvonövare höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho huë vavaene böröme baeromo guomo'a'ajëjo. Guomo'iramu a ioro'ioroho taemëvo'i huro urimo ri'ö'a'ajëjo. Ri'öromo hesi ajie jöho majëhi'iramu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o heruomo'ajëjo.

²⁴ Paul-ro hesi jöho ëhi majëhijuvo evare Festus-ro ri'öromo ma-darugo'o uavadeje: Paul ja simane sisërëjavo'ego ëhi jië'e jöho jövanuëjo. Ja böröme gavë'e aëro javë'ëro ëhu'ëro jasi simanoho sisërëjahë'e höjo. ²⁵ Sisërëjahë'e höjamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Nasi simanoho bogo sisërëjahë'e höjo. Na simano maëro jevë'ëro jö maemu jövajëjo. ²⁶ Röhu naro Agrippa hesi örire jöho bogo subivaho'i ma-sama'e majahijajoho iae mae höjo. Iae hu bëhoho gavaje höjo. Iesure örire mu diehi diehi rovdoho o huhu mu diehi diehi vaejadoho bogo gurihiroho vae'i ma-va'orahoro vaejë'ëro na uehorovajëjo iae Agrippa ë jöe aho'o garomo uehorovë'e höjo. ²⁷ Agrippa-jo. Jö God-aro baeromo majahuinövare ariböviehu jajivare jöho na ja mae uehorovanuëjo o bogajo. Iae na gavajoho ja mae uehorovanue höjo. ²⁸ Mae uehorovanue höjamu Agrippa-ro Paul uavadeje: Asë'e jero uvanuëjo: Naro Agrippa'o majae ma-bunemu jöe jövoromo dinami'iramu hu Christian vae'a'ajëjo. Röhu bogajo. ²⁹ Bogajamu Paul-ro uavadeje: Majae ma-bunemu o majae ëgo'o baeromo Christian vaejë'oho iae mae höjo. Röhu naro God-are örire uavajëjo huro ja ajamijego bogo ja gemu ae

aho'obëhe nasi jö jaruvo hejarujoho ajëmego na jevajëhi jemë'o ëhi jëvoröhego. Röhu ö'ehu tövevarëhi jemë'o ëhi tövëvo'iröhoho na bogo ëho uëromo ë'ajëjo.

³⁰ Paul-ro ëhi majëhijamu hegorovo Agrippa Festus Bernice a ioro'ioroho ëho jaburo ri'öjareje. ³¹ Ri'öromo suorovoromo uarovareje: Ëaho mu sisë vaejë'ëro guomoröhe o savoji gagore hi'iröhe hesi bëhoho bogohöjo. ³² Ëhi uarovoromo Agrippa-ro Festus uavadeje: Ëaho Rome va'oromo a börömo hesi nuniroho bogo nami'i uvo'ibejajo jaehu jiovo nugö'öjë'oho iae mae jio'ibejajo.

27

Paul-hu Rome amore va'iröhëro boat baeromo sö jovo döre va'ade jöhoje.

¹ Ëhi'amu a böröme Festus-ro uvadeje ë majare noro boat-re ajiomoromo Italy sa'are va'oröhego. Ëuvade majaho rovamu aëro Paul'o savoji'e a ioro'iorohu'o ujuohoromo ae gemu hesi örire bojamareje huro jabumë avoho muebejëvego boat-ohuro aegoromo va'oröhego. Ëmuebe'amoröhe a hesi ihoho Julius jiadeje. Hu Rome raje muorovo a ioro'ioro ma-gemuore bu'öromo muebejëvobe juvaje ae jiadeje. Gemuore bu'öjare muorovo aribövi jabesi ihoho Rome A Börömo Hesi Muorovo Aribövioho jiadeje. Julius-ro ë aribövioho muebejëvonövadeje. ² Julius-are örire Paul'o savoji'e aribövi ioro'iorohu'o bojamamu Julius Paul na a ioro'ioroho no ae aho'obëhe boat-re iojio mareje. Ëboat-oho Adramyttium amore jioromo rovë'ëro röhu vuonorö'öromo Asia sa'are jio'amaje amore amore höröbe va'irögöro ë'adeje. Va'ia'amu noro ë boat-re iojio mareje. Ajio raromamu evare boat-oho ri'öromo va'adeje. Röhu ae gö hesi ihe Aristarchus-ro no'o ö'adeje. Aristarchus hesi sa'a ihoho Macedonia jio'i amo ihoho Thessalonica jiadeje. ³ Boat-ëro aegavuoromo va'aroho nërö Sidon amore suorovareje. Suorovoromo Julius-ro Paul huë baeromo uavadeje: Ja nagë'oho va'oromo jasi aganoho gëvego rabe rabe bogo eni javajoho i'imamego ujuohoromo vuonorö'öruenëjo. ⁴ Ëhi'amu boat-ohuro aegavuoromo Sidon amore jioromo va'areje. Va'ihö gavare bure boat nuninö rovamu gagorovo Cyprus sa'aho viëhi nugo'i ruëhi va'areje sa'ahuro buroho urahego mae va'oröhëro. ⁵ Sö jovo döre va'aroho Cilicia sa'aho iosiramiromo va'aroho Pamphylia sa'aho iosiramiromo va'aroho va'o Lycia sa'are Myra amore ro suorovareje. ⁶ Suorovoromo ravo'amoromo Julius-ro gavade boat gö Alexandria amore jioromo rovë'ëro

Italy sa'are va'i namijamu gagorovo sōjavuoromo ë boat-re ajiomadeje. ⁷ Boat-re iojiomoromo va'amu burëro taemoromo unovamu ma-u'emu va'ojuvo majae gemu niö'i rabu'e ëhi barëjamu evare Cnidus amo bëhire boat-oho ro namijadeje. Namijamu gavare burëro darugo'o nuninö ro taemo'ego bogo va'o hesi javuamu huotorovoromo ruëhi dirö'o gönö va'areje. Va'aroho Crete sa'a vitu jovore ba'amade sa'a vösö hesi ihe Salmone iosiramioromo va'aroho Crete sa'aho viëhi nugo'i ruëhi sa'a bëhire va'areje sa'ahuro buroho urahego mae va'iröhëro. ⁸ Ioni bëhi mare va'adoho unamuibe va'ojuvo Lasea amo bëhire jiaje osore ro namijadeje. Oso hesi ihoho Boat Mae Riravaje Osoho jie.

⁹ Boat Mae Riravaje Osore namiromo majae ëgobövie ë raromareje. Raromojuvo buru majae boat bogo jiji-harue majaho dunovadeje Jew rajehu i bogo ijarue maja börömoho mami'e barëjë'ëro. Buru majaho dunovamu Paul-ro ri'öromo boat-re raromarue aribövioho jöe majëhiromo uëvadeje: ¹⁰ Aribövi jöe hehëjo. No boat-re röhu maho aevoromo va'ë'oho na gavajoho sisërëjavuo hesi höjo. Inömo'u'o boat-ohu'o ijumo'amo'ajëjo. Röhu bogo ëhemuoho ijumo'i no ae gö vuovavuo hesi höjo. ¹¹ Vuovavuo hesi höjamu hegorovo Julius-ro Paul-are jöho bogo ejaho'i boat baeromo juvaje ahu'o boat arijo'ohu'o jabesi jöho ejëhoromo uvadeje: Ë'ego no ma-valarëjo. ¹² Röhu göho buru maja rovë'iroho boat ë dirö'ore namiromo gurihi'iröhoho ë osoho bogo eni jio hesi jiamu gagorovo ae aho'obëhe uvareje: Ë'ego no ma-sivoho gabe va'oromo mae javuë'oho Phoenix osore suorovoromo buru maja jië'oho ë gurihi raromobe va'irarëjo. Ëhi uvareje. Röhu Phoenix ëho Crete sa'are osohoje. Maja beva'ajire röhu viënöho ruënöho bogo tugohë'e ma-val'orahoreje. Ëdirö'ore va'i nimoruomadeje.

Paul-mëhu sō jovo döre va'oromo buru börömehu rueromo boat anamu huë vavaeni baejare jöhoje.

¹³ Phoenix va'i nimoromo gavare buru burue aruëhi rovamu gagoro boat muebejarue ariböviohuro uvareje: Phoenix va'ë'oho iae no mae va'ejarëromo boat i'uhoromo namijöro be ba'amarue inömo'o barojo dönö bamoromo evare va'areje. Va'oromo Crete sa'a bëhi mare va'areje. ¹⁴ Ma-bisemu va'anovamu gavë'i evare buru börömoho Crete sa'anö jioromo rovadeje. Ëburu hesi ihoho uvarueje: Maja Rojomajinö Röhu Bisemu Aruëhi Rovaje Buroho höjo. ¹⁵ Ëburohuro rueromo boat simanonö darugo'o anamu gagorovo buru rovajinö va'iröhoho bogo eni javuamu gagoro sivoho garomo vuonugo'i huotorovoromo burëro dirö'o göre

bava'amu ëma va'areje. ¹⁶ Va'aroho va'o sa'a bise'o hesi ihoho Cauda ruëhi nugo'i viëhi va'ihö gavare ë sa'ahuro buroho urahë'ëro ma-bisemu u'uhamu gagorovo noro sivo-hojuvo nosi boat bise'o ruho bava'aruoho ma'eno titimareje. ¹⁷ Ma'eno titimoromo boat muebejarue ariböviohuro ë boat bise'oho io barojomoromo börömo hesi döre avoho bamareje. Bamonugoromo biriri'e ö'oho ujuohoromo boat börömo avoho tövo rova'o rojomareje bibivego jovoho bogo dadovoröhego. Avoho tövo rova'o rojomoromo uvareje: Boat baejavuoromo öri ëgoböviro Libya sa'a bëhire va'iramu sa'a hurihuriro iorovoromo diruvavuo'ajëromomo juhuonivoromo burehu namijaje niögoho muotohoromo baruvebiromomo bamamu burohuro boat-ohu'o baejavuoromo ëma va'adeje. ¹⁸ Ëma va'oromo gavare buru böröme ma-darugo ma'o rovadoho bogo barëjamu gagorovo boat i'uhoromo diruvo'ajëromomo boat-ehu ujuoho va'aje inömoho nërö aevoromo ujuohoromo jovore ruruhö'öjareje. ¹⁹ Ruruhö'öjë'ëro nërö boat mu vaejarue hesi inömoho ëhu'o jabesi övëro ujuohoromo jovore ruruhö'öjareje. ²⁰ Ruruhö'öromomo va'aroho no majae bogo gavë'e jije bogo gavë'e ëhuro öroho dadivavuoromo ëma va'aroho buru börömo bëhe ruemu ruejuvo majae aho'obëhe barëjamu gagorovo uehorovoromo uvareje: Bogo i'ovo'i vuovavuo hesi höjo.

²¹ Vuovavuo hesi höjamu boat muebejarue aribövioho ioho bogo ue'ahë'e ma-muemu vaejuvo majae ëgobövie barëjamu gëgorovo Paul-ro ri'öromomo uëvadeje: Aribövijaço. Mami'e nasi jöho ejeho'i Crete sa'aho bogo nugo rue'ibejarijëço bövioho bise'oho bogo ëhioho sisërëjahuo'ibejajo. ²² Iae ëhi höjo röhu naro uëvajëço: Biririvohëço. Jemë ae gemu vadu'oho bogo guomëvo'ajëço. Boat-ohemu dadorovo'i jemë mae raromo'arujëço. ²³ Naehu ëhi uëvaje hesi bëhoho God-are aëro jevë'ëro naro hu rajahijaje höjo. Ëa hesi anerahuro jaruvo vahi'e ro nasi bëhire namiromomo ²⁴ uevade höjo: Paul nadi juhuonivëço. Ëhesi bëhoho jasi muëro jië'ëro ja va'oromo Rome a börömo hesi nunire nami'a'anuëço. Ëhuni bogo öriroho guomo'a'anuëço. Röhu ave jöhu'o hejëço. God-ro jasi örire huë baejavë'ëro ëhi ajami'ajëço. Huro jasi jöëni uehorovoromo ja'o boat-re jijiharue aribövioho aho'obëhe ajëmi'iramu bogo vuovëvo'ajëço. ²⁵ Ëhi jië'e jö maho anerahuro uevë'e jiaje ëhuni jemëro biririvohëço. Ëhesi bëhoho naro God mae uehorovoromo uvajëço: Aneraehu uevadëhi iae ëhi mae javuo'ajëço. ²⁶ No mae javuo'i röhu burëro boat-oho baeromo va'iramu sa'a motumoture iorovo'ajëço.

²⁷ Paul-ro ëhi majëhijamu majae aho'o 13 barë'i vahie 14

vahiromadeje. Vahie 14 vahiromamu Mediterranean sō jovore ěma va'areje. Va'aroho vahi riri'e jiamu gagorovo boat muebejarue ariböviohuro uvareje: Nani no sa'a bëhiro rovaruëjo. ²⁸ Sa'a bëhiro rovaruëromo jovo vahuoho diehi jiego ga'irögoro vahuvo garomo gavareje jovo hesi ěgoho 40 metre ěmino'e jiamu. Vahuvo ganugoromo rori'o va'oromo röhu maho vahuvo garomo gavareje jovo hesi ěgoho 30 metre jiamu. ²⁹ 30 metre jiamu gagorovo uvareje: Nosi boat-oho va'o munë masijoro va'o titimo'ajëromo juhuonivareje. Juhuonivoromo boat i'uhoromo namijöro be io'amarue inömoho 4 ěhi boat de-jonö jovore be io'amoromo vahie ěgobövie jiamu uvareje: Ma-burëro sisonuvego no öri ari'e gavarëjo. ³⁰ Ěhi'ojuvo boat muebejarue ariböviohuro boat bise'ore huruomo va'i nimoromo sareramuiromo uövuareje: Boat börömoho avoho namijöro i'u'e inömoho boat nuninö be io'amo'i ěhuni boat bise'oho ba'obueromo jovo döre ba'amaruëjo ě raro-moromo muoho vae'iro. Ěhuni ě'aruëromo boat bise'oho baba'amareje. ³¹ Baba'amë'lëro ě abueromo huruomo va'ia'amu gëgorovo Paul-ro muorovo a börömoho Julius'o hesi muorovo ariböviohu'o uëvadeje: Nume boat muebejarue aribövioho ave boat börömore bogo raromo'i huruomo va'ë'oho sa'are va'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. Vuovëvo'ajëjo. ³² Ěhi majëhijamu hegorovo muorovo ariböviohuro boat muebejarue ariböviehu huruomo'iröhe öroho tugoho'i boat bise'o tövare ö'oho tariö'öjamu boat bise'ohuro a rumo'e ma-gagëremu va'adeje.

³³ Ma-gagëremu va'amu sisonuvo'ia'amu gagorovo Paul-ro ae aho'obëhe uëvadeje: Ie ihëjo. Jemë nurunuruëgamu ioho bogo ijë'e ma-dë gagëremu raromo jijiharijoho majae aho'o 14 barëjë'e jëvajëjo. ³⁴ Ěhuni uëvajëjo: Ie ihëjo ěhuro jemesi dajoho bogo ma-ruhorovo'i biririvo'irarije hōjo. Ěhesi bëhoho jovoho raboho bogo anëgo'i jemesi sino haho'oho aho'o ma-mae jëvo'ajëjo. ³⁵ Ěhi uënugoromo ie baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire God-are örire mae uaromo ioho atoromo ijadeje. ³⁶ Ijamu gagorovo ae aho'obëhe biririv-oromo jabu'o ie ue'ahareje. ³⁷ Röhu no ae aho'obëhe 276 ěmino'e boat-re raromareje. ³⁸ Ae aho'obëhe ie ue'ahoromo da'uëgamu hegorovo wheat iruno'oho suevoromo jovore ru-ruhö'öjamu boat-oho sasohoromo ma-döro hetebe va'adeje.

Burehu rueromo jovehu boat anamu dadorovade jöhoje.

³⁹ Hetebe va'ojuvo sisonuvamu boat muebejarue ariböviohuro sa'aho garomo uvareje: No ari rahu rovare hōjo. Ari rahu rovare hō'i uherihoromo gavareje osore

nie'uahe jiamu gagorovo uvareje: No eni javuë'oho boat-oho baeromo ë nie'uahore va'ejarejo. ⁴⁰ Ëhi uvonugoromo boat i'uhoromo namijöro be io'amare inömo ë hesi ö'oho tarivamu i'u inömo'u'ö ö'ohu'ö jovore rireromo va'amu boat-oho sasohadeje. Sasohamu boat hunuovarue ijo be nugare ö'oho jiovo nugareje ëhuro ijo damuoho ma'enoromo hunuovobe va'oröhëro. Jiovo nugoromo burehu ro namiromomo boat bava'aje niögoho boat simanonöröre ijo namore ba'ojiomoromo be nugareje ëhuro boat-oho nuninö darugo'ö va'oröhëgo. Boat-oho ëhi avohonugoromo eni jiamu gagorovo nie'uahore va'i va'areje. ⁴¹ Va'ihöromomo boat-oho nie'u hurihuri'ere iorovadeje. Iorovamu boat simanonöho nie'ure diruvë'ëro unovamu da'irinöho jovo vöröhuro ano dadovo'amadeje.

⁴² Dadovo'amamu gagorovo muorovo aribövioho jaburo jöe mevoromo uarovareje: Ë'ego no savoji'e aribövioho muo'amarëjo. Sövöe muoromo va'oruomo'ajëjo. ⁴³ Ëhi uarovamu jabesi börömo'huro Paul bogo guomo'i ma-mae hijöro nimoromo ahëvadeje. Ahëvoromo no uövuadeje: Ae rahu sövö'e jëvë'oho urimo jovohuro revoromo sövöe muoromo va'ö ravojiomorëjo. ⁴⁴ A ioro'ioroho jemëro ijo ha'ose ö boat dadorovade ijo vitu vituoho ujuohoromo jovo döro va'oromo va'ö ionoro ravojiomorëjo. Ëhi uövuadeje. Ëhi uöromomo no ae aho'obëhe ëhi'oromo va'ö ari mare ravojio barëjareje.

28

Paul-hu Malta motumoture hijade jöhoje.

¹ Ari mare ravojiomonugoromo hejareje uvavamu: Ave motumotu hesi ihoho Malta höjo. ² Ëhi hejamu ë sa'a arijo'e ariböviohuro huë mabëhe bojamuijareje. Huë mabëhe bojamuiromomo gavare ëne rueromo runone rovamu gagorovo vëne huoromo bövie bise'e ajamuijareje. ³ Ajamuijamu Paul-ro ijo vëne gagovoromo huduamo va'oromo vënoho huamu gavë'i sigobohuro vëni vöröho juhuonamiromomo höröromomo Paul-are övore ja'ihö titimadeje. ⁴ Sigobohuro hesi övore ja'ihö titimoromo ëhi iromë'e jiamu ë sa'a rajohuro garomo uarovareje: Sigobehu ja'ihaje hesi bëhoho iae no gavaruëjo. Hesi bëhoho ë ahuro ae anë'ëro ë'ajëjo. Ëahuro ae anade höjo röhu ë hesi manaho bogo baeromo sö jovoho iromomo guomade höjo. Bogo mana guomadohuni ëhuni i'u bojamuajë aru'ahohuro ë sigoboho uavamu rueromo ja'ihade höjo mana guomojöro. ⁵ Ëhi uarovamu gagoro Paul-ro övoho hijiohijiovamu sigobohuro Paul bogo ja'ihö

avohë'e ma-juvo bul'öromo vënire ravorovadeje. ⁶ Vënire ravorovamu gagorovo ë sa'a rajo ariböviohuro uvareje: Sigobëro ja'ihël'ëro nani ë a hesi sinoho huo'a'ajëjo. O ma-majioho sa'are beromo guomo'a'ajëromo raromoromo muebejareje Paul guomoröhego o diehi ë'oröhego. Muebebe va'ojuvo gavare bogo ëhi ëhi'amu gagorovo uehore gö baeromo uvareje: Nani hu bogo ma-aehu jio'i hu aru'aho böröme anö'e rovël'ëro ëhu'ëro hu mae höjo.

⁷ Iae sa'are a börömo hesi sa'aho no raromarue bëhire jiadeje. Ea börömo hesi ihoho Publius jiadeje. Publius-ro no uövuadeje: Nasi osaro ro raromohëjo. Raromohëjamu va'areje. Va'amu huro huë mae bojamuiromomo ajamuibe va'ojuvo majae niö'i gemu barëjadeje. ⁸ Huë mae ajamuamu ë a hesi vavuoho guomo guome baeromo raro-madeje. Guomo guome baeromo raromoromo hesi sinoho vörö'iraeromo dë sirövadeje. Ehi jiamu gagorovo Paul-ro ë guomo guomo a hesi osare va'oromo God-are örire uanugoromo övoho hesi sinore bamamu guomo guomoho barëjadeje. ⁹ Barëjamu gagorovo guomo guomo baejë'e a ioro'ioroho rueruomamu Paul-ro ajëmamu mae jëvadeje.

¹⁰ Mae jëvamu rajahuiromomo suvuore aho'o i'imamuijareje. I'imamuijël'ëro röhu ijonö noro va'iro ë'amu gagorovo inöme rabe rabe no bogojavuajoho ujuohoromo noni boat-re bahi-jahureje.

Paul-hu rueromo Rome amore hijade jöhoje.

¹¹ Manaere niö'i gemu barëjamu boat göre iojio mareje. Eboat hesi ihoho Huodi'e Rahëvade Aru'aho Jabesi Boat jiadeje. Eboat-oho urimë'i Alexandria amore jioromo rueromo buru börömo hesi majaroho ë namijuvo buroho barëjamu evare va'iro ë'adeje. Va'iro ë'amu evare no iojio moromo va'areje. ¹² Va'aroho va'o Syracuse amore suorovoromo ë raromoromo majae niö'i gemu barëjadeje. ¹³ Majae niö'i gemu barëjamu ë amoho vuonugo'i boat-re va'aroho va'o Rhegium amore suorovoromo ë raromareje. Raromoromo nërö gavare burohuro no va'iro ë'aruinö ë va'amu gagorovo noro ri'öromo boat-oho baeromo va'amu burohuro nosi dejonö boat-oho bijimobe ö'amu evare va'areje. Va'aroho nërö Puteoli amore rueromo sa'are ravo'amareje. ¹⁴ Puteoli amore ravo'amoromo va'oromo Christian aganoho birohëvareje. Birohëvoromo uövuamu jabesi osare va'o raromoromo hurae gemu baejareje. Hurae gemu baeromo Rome amore va'i va'areje. ¹⁵ Va'amu Rome raromarue Christian aganohuro noehu va'arue jöho hegoro nahavuo'i rovareje. Rueromo a ioro'iorohuro Appius örire

bövi bise'o imo'amaruire ro birohavuo'i a ioro'iorohuro nuharue osae niö'i gemu jiajire ë ro birohavuareje. Birohavamumu gëgorovo Paul-ro God huë mae uavamumu hesi dë vövöbajo'oho sasohadeje.

¹⁶ Dë vövöbajo'oho sasohamumu noro va'oromo Rome amore suorovareje. Suorovamumu gavamen a masijëro osae bojamumu Paul-ro hesi sivue hijamumu muorovo ae gemuëro huumuebe hijadeje.

Paul-hu Rome amore hiromu Keriso-are jö majëhijadohoje.

¹⁷ Ëhi'amumu majae niö'i gemu barëjamumu Paul-ro Jew rajo a masije bëhire raromaruohuni jöe nugö'öromu uëvadeje: Ro gagovorego no jöe ato'irarëjo. Jöe ato'irarëjamumu ro gemuoro gagovareje. Gagovamumu gagorovo uëvadeje: Jew rajo ö ömo'ömomë nasi jöho hehëjo. Na nosi Jew rajo aganoho bogo sisë vaejëvode höjo. Jew rajo nosi a mami muoho bogo ahëvode höjo. Ëhi höjo röhu Jerusalem amore Jew rajo ariböviohuro ëma gudamevoromo Rome rajo jabesi övore bojëmare höjo baejevoromo court vaejevoröhego. ¹⁸ Bojëmamumu Rome ariböviohuro baejevoromo court vaejevoromo gavare höjo na mu sisë vaejë'ëro guomo'irode bëhoho bogojiamumu. Bogojiamumu gagorovo jiovo remö'ö'irögoro ë'are höjo. ¹⁹ Jiovo remö'ö'ia'amumu Jew rajo ariböviohuro nijio'iraejëvoromo uëvare höjo: Nadi ëhi jië'oho ë'ohëjo. Nadi ëhi jië'oho ë'ohëjamumu naru gavode mae va'irode öri göho bogojiamumu gagorovo uëvode höjo: Iae na Rome va'oromo a börömo hesi nunire nami'ejöjo. Na ëhi uëvode höjo. Röhu na Jew rajo agano jabesi jö sisëho bojejë'ëro na bogo ëhunioho Rome a börömo hesi nuniroho nami'i uvode höjo. ²⁰ Ëhi jië'ëro ëhuni jemëni jöe nugö'öromu uëvode höjo: Ruehego na gëromu jemë'o jöe jövöjo. Röhu ave ö'ehu tövevare hesi bëhoho aji mu börömo rueröhego Israel aribövi ioro'iorehu muebejarujëhi na ëhi gemuoho muebejajëro jië'ëro ëhuni na ave ö'ohuro tövevë'e höjo.

²¹ Paul-ro ëhi uëvamumu hegorovo rue Jew rajo ariböviohuro uavareje: Jew rajo Judea sa'are raromaruë aribövioho jasi jöho bogo suriroho jajivoromo nugö'öjamumu baejë'e javuajëjo. O nosi Jew rajo aganoho Judea sa'are jioromo rovarvaroho jasi jö sisë jöho o jaehu rabe rabe ë'ane jöho bogo majahuijare höjo. ²² Röhu jasi uehoroho diehi jiajoho no he'i naguajëjo. Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruohuro uvoruomaje höjo: Jaehu uehorovanuëhi ëhi uehorovarue aribövi jabesi öroho sisë höjo.

²³ Ëhi uanugoromo majaho bojamiromu uavareje: No ë majare rue'ëjarëjo. Ëhi uavë'ëro ë bojamare majaho

sisonuvamu Jew raje ae aho'obêhe Paul-are osare rovaraje. Rovamu sisonu'e aevoromo Paul-ro jõe majëhiemu majëhibe va'ojuvo va'o vahiromadeje. Majëhiromo uëvadeje: God-hu bôröme namiromo muebejavuaje hesi öroho ëhi höjo. Ëhi majëhiromo Moses-are jögoru surire jöhu'o God-are jö baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöhu'o adahoromo bëhoho røjëhiromo ëhuro jabesi simanoho huotovëho gavadeje jaburo Iesu mae uehorovo'iröhego. ²⁴ Ëhi'amu hegoro a ioro'ioroho mae uehorovo'i a ioro'ioroho bogo ma uehorovareje. ²⁵ Ëhi'oromo va'oromo Paul-hu jövamu hejare jöho berohemu berohoromo amonö suorovo va'oromo göëro mae uehorovareje göëro bogo. Röhu bogo va'oruomë'iro Paul-ro ave jöhuremu majëhiromo uëvadeje: God-are Aru'ahohuro jemesi jöho iae mae jövade höjo. Ëhesi bëhoho Isaiah jö God-aro baeromo majëhinövade a hesi simanore God-are Aru'ahohuro jõe bojamijade höjo huro jemesi hijo miono'o ho uëröhego. ²⁶ Jõe bojamiromo uavade höjo:

Va'oromo ë aribövioho ëhi uënëjo:

Jemë hemu he'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho he'a'arujëjo.

Jemë gaemu ga'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho ga'a'arujëjo.

²⁷ Ëaribövi jabesi dë vövöbajo'oho i'uhëgaje höjo.

Hia'oho tugohëhë'e höjo.

Nunoho sigohijëhë'e höjo.

Bogo ëhioho jëvo'ibejajo nunëro ga'ibejarëjo.

Hia'ëro he'ibejarëjo.

Dë vövöbajo'oho sasohoromo jöho bae'ibejarëjo

ëhuro jabumë huotorovoromo rue'ibejarëjo naro avohëvego mae jëvo'ibejajo.

Ëjöho God-are Aru'ahohuro iae mae jövade höjo.

²⁸ Ëhuni ave jöho majëhi'ie'ajëjo jemëro hejëro. God-hu maro ramuaje jö naehu majëhijajoho sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire nugö'öjë'e höjo. Jemëhu ma-he taemarujo jabumëro iae he'a'aruëjo. ²⁹ [Paul-ro ëhi uëvamu rue Jew rajoho jaburo darugo'o jö aho'ahamirovobe va'areje.]

³⁰ Ëhi'amu vadune niö'i hesi uhure Paul-ro osae gemu ma-jahuri hiromo monioho mana bojëmibe va'onövadeje. Ëösare hiromo gënövade aëro hu ga'i rue'ego huë mae bojëminövadeje. ³¹ Huë mae bojëmiromo God-hu bôröme namiromo muebejavuaje jöho majëhibe Bada Iesu Keriso-are öroho røjëhibe va'onövadeje. Röhu jö majëhinövadoho aho

bogo ahonövareje. O hu'o bogo juhuonivë'e aho jöho masama'e majëhinövadeje. Ahia mino'e.

ROMANS

Paul-hu apostle mu hesi bëhi jajivade jöhoje.

¹ Paul naro ave jöho jajivo'irögoro ë'e. Na Iesu Keriso-are mu vaemu vaejahaje ae jeve. Na apostle jeve ë hesi bëhoho God-ro uevë'ëro. Huro na baejevoromo bamevadeje huhu bojamuade jö mahuremu naro ae majëhinövo'irodego.

² Ejö maho urimoroho huro hesi jö majëhijarue aribövioho bojëmi'ego jabumëro hesi surire jajivobe rueromo uvonövareje: God-ro iae ëhi ëhi ajamui'ajëjo. ³ Röhu ë jö maho iae God-are Harihu hesi jöhoje. Hu araeromo a daje baejadire hu David-are uje jiadeje. ⁴ Röhu guomamu God-ro hu i'ovoromo hesi Aru'aho Maho bojami avohë'ëro uavadeje: Jaruvo ja nasi Harihe darugo baejë'e ae javajëjo. Eaho hu Iesu Keriso nosi Badaje. ⁵ Eaho God-ro uavamu huro Paul na huë baeromo ajemiromo apostle muoho bojemiromo uevadeje: Nasi jöho majëhijego sa'a ioro'ioro raje aho'obëhe mae uehorovoromo jöho ejeho'irarëjo ehuro Keriso nasi ihoho döro jioröhe. Emuoho bojemamu naro baejë'ëro sa'a ioro'ioro rajoho ajëmijajeje. ⁶ Röhu Rome aribövime jemë'o iae ëhi jië'e aribövie jëvo'ego jemë'o ajëmi'irodoho jëve. God-ro jemë'o uëvë'ëro ehul'ëro Iesu Keriso-are aribövie gemuoho jëve.

⁷ Ehuni Rome amo rajo God-hu rajëhiromo hesi baejëvade aribövime naro jemesi örire jajive. Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Rome va'oromo amo rajo gë'i nimade jöhoje.

⁸ Urimoho naro Iesu Keriso-are ihore God mabëhe uave ae aho'obëhe jemesi jöëni. Ehesi bëhoho ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e hejarueje atoromo uvoruomavego: Rome aribövioho jaburo Keriso mae uehorovarue höjo. Ehuni jemesi jöëni mabëhe uave. ⁹ Iae ave jöho na jö mae jövo'ië'e God-are nuniro. God hu nasi börömohe. Ehuni God-are nuniro ave jöho jemë mae majëhi'ië'e. Na bogo vuonugo'i majae ëhi jemëni uehorovëvoromo ¹⁰ parie vaejajeje. Urimë'i jemë bogo gënövë'ëro ehuni God-are örire uavajeje huro hesi nimoromo nasi öroho avohehego naro ma-marö ö'oromo gë'irodëni. ¹¹ Ehesi bëhoho na jemë gë'i nego avohe ehuro naro jemë ajëmijego God-are Aru'ahëhu bojamuijaje suvuroho jemëro baeromo biririvo'irarijego.

¹² Na negajoho jemë'o na'o Keriso mae uehorovë'ëro ëhu'ëro ajamirovo'iramu mae javuo'ë'e. Na ëhi nege.

¹³ Nasi ö mueno'e na nege ave jöho ga'irarijego. Na majae göro göro ö'lä'oromo muëro böviëro bise'ëro ma'enegro'i hijamu bogo ö'odeje. Na negadeje sa'a ioro'ioro rajo jabumë ajëmibe juvajëhi na jemesirire ö'oromo ëhi jemë'o ajëmiromo ae gö Keriso-arinö ujuohëvo ruel'irodëro. ¹⁴ Sa'ae aho'o Keriso-are jöho majëhibe juvo'ejo. Amore raromarue je'ore raromarue gavë'e bogo gavë'e ëhi jlä'e aribövioho aho'o jöho majëhibe juvo'ejo God-ro muoho ëhi bojëmijël'ëro. ¹⁵ Ehuni na nego avohe Rome amore ö'oromo Keriso-are jö maho jemë'o majëhi'irodëni.

Keriso-are jö mae uehorovë'oho God-hu no i'ovavuafe darugo røjahuiromo ajamuafe jöhoje.

¹⁶ Ejö ma hesi jöhuni röromo na javojoho bogojevo'i ma-mae jeve. Rabëni ë jö maho ae rahu heromo Keriso mae uehorovë'oho God-ro i'ovavuafe öroho no røjahuiromo ajamuiromo öri sisënö javuajoho baejavuoromo öri manö ramuajeje. Urimo Jew rajoho ëhi ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajohu'o ajëmijego maro raromarueje. ¹⁷ Ejö uehorovoromo maro raromarue hesi bëhoho God-ro ë jöe gemuoho bojamuiromo ehuro hesi muoho røjahuijego no garomo uvarueje: God-hu nosi sisë mu'uvahuo'iröhe öroho aviëhi höjo. Noehu Keriso mae uehorovë'ohuro iae ehuro God-ro nosi sisë mu'uvahuego hesi nunire mae riravarue höjo. Öre gö bogohöjo. Ehü uvarueje. Röhu God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravë'oho ë aribövioho iae maro raromo'aruëjo.

Ae aho'obëhe God-are i'u hesi uhure raromobe rovere jöhoje.

¹⁸ Röhu God-ro ö'idöre hiromo røjahuego no garomo uvarueje: Hu sisë aribövioho aho'obëhe jabesi jöëni dë vörönimoromo i'ue mana bojëmaje höjo. Ehü jlä'e ariböviohuro God bijönimoromo ae sisë vaejëvoruomajeje. Mu sisë vaeromo ehuro mu ma hesi öroho subivëho'i ë'o garuomajeje. ¹⁹ God-hu diehi jlä'e ae jiajoho vituoho gavarueje vituoho bogo. Röhu gavarue vituoho ë sisë ariböviohuro iae va'orahoro garuomajeje God-ro røjëhijël'e jiego. ²⁰ No bogo nunoho gavarueje God diehi jlä'e jiego. Röhu God-hu sa'a bövi bise'o bamadevare evare aëro aevoromo gabe rovereje sa'ae jove bövie bise'e God-hu bamadoho jio'amamu. Ehü jiamu gagorovo ehuro uvobe rueruomadeje: Bövie bise'e aho'o bamë'ëro ehuni hu bogo ma-aehu jio'i hu gemu bööröme jio'i hu gemu eni jlä'ëro ëhi

jiemu jiobe rovadoho ēhi jiemu jiobe va'a'ajējo. Ēhi uvobe rueruomē'ēro jabumē God bogo mana uaruomo hesije: O no ja bogo gavē'ēro jiē'ēro ēhuni mu sisēho vaejare hōjo. Ēhi jiē'e jōho bogojio'ē'e. ²¹ Jabumē iae God jabesi simanēro gabe rueruomadeje. Rōhu bogo uvareje: God gemu bōrōmoho hō uvoromo rajahijareje. Suvuoro gō gō bojēmadoho bogo huē mae uavē'e ēma ujuohareje. Ēhi'oromo God bogo uehorovo'i a'i sisē'i sisē'i uehorovobe nu ano'e ramoramovobe simane sisē maro sisērērovobe rueruomadeje. ²² Uvobe rueruomadeje: No simano ma'e aribōvie javuajē'i simane sisērēbe rueruomadeje. ²³ Simane sisērērovē'ēro ēhu'ēro bogo uvareje: God hu ioro'ioemu aji'e hijaje ae jio'i ave sa'are aribōvioho nomē ma-jahuri raromarue aribōvie javuajē uvo'i a'i God ioro'ioemu jiaje aho bijōnimo'i ma-jahuri raromarue aribōvi no va'ēne inōmoho avohoromo ēhi rajahi'amobe rovaraje. A va'ēne ugo va'ēne majo va'ēne sigobu va'ēne ēhi jiē'e inōmoho avohoromo rajahi'amobe rovaraje.

²⁴ Ēhi jiē'e simano rumo'e muoho vaejē'ēro ēhuni God-ro jabu ma-nunēremu gēromo rēmō'ōjadeje jabesi nimarue muoho vae'irōhego. Rēmō'ōjamu jabesi nimoromo ōero jijihanovoromo gōēro gōho mu gō gō vaeromo jabesi dajoho ijumorovobe rovaraje. ²⁵ God hu diehi jiē'e a jiaje uehoro maho vuonugo'i sareri'e muohemu uehorovobe rovaraje. God-hu avoho'amade bōvioho bise'o'ho God hōromo uvene aho rōjahi'amobe rovaraje. Bōvi bise'o avohade ē aho bogo uehorovareje. Rōhu hesi ihoho ma-mabēhe jiemu jiobe va'ē'e. Iae mae.

²⁶ Jaburo God bogo uehorovē'ego huro ma-nunēremu gēromo rēmō'ōjamu ōero jijihanovobe rovaraje. Iae magonahohuro ama'i'o masurovarue muoho vuonugo'irōgoro magonahohuro jabesi arijo'arije sihamirovobe rovaraje. ²⁷ O ama'ohuro ēhi jiē'e mu sisē gemuoho vaeromo vaboro masēgarue muoho vuonugo'i dēre ri'ōromo ōero jijihanovoromo a'o a'o sihamirovobe rovaraje. Ēhi jiē'e javoji'e mu sisēho vaerovē'ēro ēhu'ēro i'ue mana baebe rovaraje.

²⁸ Jabumē uvareje: God uehorovē'o'ho bēhi rumo'e hō uvoruomamu ēhuni God-ro ma-nunēremu gēromo rēmō'ōjamu jabesi uehoroho ihesi ma'e sisērēromo bogo ē'o varijēne muoho vaebe rueruomadeje. ²⁹ Bogo mu maho vaejamu mu sisē gōēro gōēro jabesi dēho irijiomēhē'eje. Mu sisē uehorovarueje. Bōvie bise'e ma-bae taemarueje. Mu gō gō vaejarueje. Ae gō jabesi mu mahuni dē vōrōnēgajeje. Ae muo'amarueje. Iro muorovo'e vaejarueje. Sareri sareri'e

muoho vaejarueje. Nue huodëgarueje. Ëhi jië'e uehoro sisëhuro jabesi dë vövöbajo'ere irijiomëvë'eje. O ae gö jabesi jö sisëho saginiëri atarueje. ³⁰ A göëro gö hesi ihoho ijumarueje. God nue huodivarueje. A ioro'ioro jabesi ihoho ijumarueje. Döro bamorovarueje. Nimoronimorohë'i atarueje. Mu gö gö barovarueje. Vëmu vavu'o jabesi jöho bogo ejëharueje. ³¹ Uehoro maho mu maho huë maho dë maho bövi bise'o maho bogojëve. ³² Iae garomo uvarueje: Ae rahu ëhi jië'e mu sisë vaejë'oho vuovo hesi höjo God-are jögoroho ëhi jië'ëro. Iae ëhi uvarueje röhu jabumë ëhi jië'e muoho vaejarueje. Röhu bogo jabesi ëma vae'i a'i garöhe ae gö ëhi jië'e mu sisë vaejamu gavë'oho uëvarueje: Iae mu mae vaejarujëjo.

2

God-hu ae aho'obëhe avoho mevvavuo'iröhe jöhoje.

¹ Nani jero döro bamorovoromo uvo'a'anue: Ëaribövioho sisëgo sisëro va'ë'oho iae mae höjo. Ja ëhi uvo'a'anue röhu jabuhu vaejaruëhi ëhi jië'e mu sisë gemuoho ja'o vaejanueje. Ëhuni God-ro uvajeje: Jero uvanue höjo: Ësisë aribövioho sisëro va'a'aruë uvanuoho ëhuro ja'o i'ue gemuoho bae hesi javajëjo. Ëhu'ëro ja jö God mana ua'iranoho bogojavo'ë'e. ² Iae no garomo uvarueje: Ëhi jië'e mu sisë vaejarue aribövioho God-hu i'u mana bojëmijë'oho iae mae höjo. ³ Ae gö jabesi sisëho mevanueje röhu ja'o iae ëhi jië'e mu sisë gemuoho vaejanueje. Na ja uvanueje: God-hu bojamuijaje i'u'oho na bogo bae'ejöjo. ⁴ God-ro huë baejavuo avohoromo nosi sisëho garomo bogo burëroho i'uoho bojamui'i magöromomo hesi vöröho nimo ëhi taemajeje. Iae ëhi jie röhu na jero uehorovoromo uvanueje: Iae hesi höjo. Röhu huro jasi öriroho bogo ëma huë baejavo'i a'i huhu huë baejavaje hesi bëhoho hu nime jasi dë vövöbajo'oho huotovahego jasi sisëho vonugoromo hu mae uehorovo'iranego. Röhu ëho ja rabëni bogo avoho uehorovanueje. ⁵ Röhu jero mu sisë vaejanuoho bogo vonugo'i a'i hia'e biriri'övoromo ma-vaemu vaebe va'ego ëhuro God-ro gö'o gö'o döre dë vörönimobe va'ojuvo hujeji hesi maja börömohe rue'iramu evare i'uoho sisë maro mana bojami'iramu bae'a'anue. Ëmaja börömoroho huro a nuniro namiromo jabesi sisëho avoho mevoromo ae aho'obëhe hesi dëre vöröho baeromo evare i'ue bojëmi'ë'e. ⁶ Aehu diehi jië'e mu vaejaruoho evare majare huro ëhi jië'e manaho ae gemu gemu bojëmi'ë'e. ⁷ Ae göëro biririvoromo mu mae vaeromo nimarueje hujeji God-ro hesi aji maho bojëmiromo jabesi ihoho mae uëvego ma-ioro'iohemu God'o

raromo'iröhëro. Ëhi jië'e aribövioho God-ro ajëmi'iramu ma-ioro'ioemu maro raromo'ë'ö. ⁸ O ae göëro jabesi sinohemu uehorovoromo God-are jö maho bijönimoromo öri sisëro jijihoruomajeje. Ëhi jië'e ariböviohuni God-ro dë vörönimo'iramu i'ue sisë maro bojëmi'ë'e. ⁹ Mu sisë vaejë'oho ae aho'o vi'ehe huë vavaene bae'ë'ö. Jew rajohuro urimo bae'iramu röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o gemuoho bae'ë'ö. ¹⁰ O mu mae vaejë'oho ëhi jië'e ae aho'o God-ro aji maho bojëmiromo jabesi ihoho mae uëromo ajëmi'iramu huë mae raromo'ë'ö. Jew rajoho urimo ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o ëhi gemuoho ajëmi'ë'e. ¹¹ God-ro ae aho'obëhe ma-gemu göromo sisë bojamuibe mae bojamuibe va'ajeje.

¹² Sa'a ioro'ioro rajohuro Moses-are jögoroho bogo hejë'e mu sisëho ma-vaeruomajeje. Hesi jöho bogo hejë'e mu sisë ma-vaejaruëro jië'ëro ëhuni ijonö God-ro Moses-are jöho bogo majëhijë'e ma-uë'ë'e: Sisë jëvaje sisëro va'ohëjo. O Jew rajohuro Moses-are jögoroho iae hejarueje. Heromo röhu sisë vaeruomajeje. Heromo röhu mu sisë vaejaruëro jië'ëro ëhuni ijonö God-ro jabesi örire Moses-are jöho majëhiromo uë'ë'e: Jëmëro hesi jögoroho ahë'e jëvaje sisëro va'ohëjo. ¹³ Ëhesi bëhoho bogo jögoru hejarue aribövioho a'i jögoru ejahoromo mu vaejarue ariböviohuro God-are nunire mae riravo'ë'ö. ¹⁴ Sa'a ioro'ioro rajoho Moses-are jögoroho bogo hebe rovë'eje. Röhu hesi jögoru jiajëhi ëhi jië'e muoho vae'ë'ö. Vaejë'oho ë hesi bëhoho God-are jögoroho bogo he'i a'i jabesi uehororo jië'ëro ë muoho vaejarueje. ¹⁵ Ëhi vaejego noro garomo uvarueje: God-are jögoru jiajëhi jië'e mu vaeröhe hesi uehoroho huro jabesi dë vövöbajo'ere ba'amëhë'e höjo. Jabesi dëre herovarueje jabesi arijo'ëro mu mae o sisë vaejë'e jiavego. Jabesi uehore gö gö rovego uvarueje: No sisë vaejë'e javuajëjo o nani majae gö uvarueje: Mae vaejë'e javuajëjo. ¹⁶ Röhu ëho majaho rue'iramu iae ëhi jio'ë'e. Naehu Keriso-are jö mae majëhiromo ae uëvajëhi God-ro ëhi ë'oromo Iesu Keriso ua'iramu huro ae aho'o jabesi uehoro gurihi taemaroho mevo'ë'e ga'i mae o sisë jiego.

Mu vaeröhe jögoru Moses-hu bojëmamu Jew rajehu bogo ejahare jöhoje.

¹⁷ Röhu nani jero ae uëvanueje: Na Jew rajëro jevë'ëro iho mabëhe jevajëjo. Jero uvanueje: Na Moses-are jögoru ijore ijore juvaje aëro jevë'ëro ëhu'ëro God-are nunire mae nami'ejöjo. Jero sivue döro bamorovoromo

ae uëvanueje: Na God-are a maëro jevë'lëro ëhu'lëro mamabëhe jevajëjo. ¹⁸ Iae maeje. God-hu rabe rabe nimajoho jero uehorovanueje. Moses-are jögoroho hejë'lëro ëhu'lëro jero gavanueje di muoho maho jiego. ¹⁹ Jero biririvo avohoromo uvanueje: Nuni tugorohë'e jabesi öri røjëhijaje aho na jevajëjo. Ramoramo'ere raromarue aribövi jabesi ojo jiovëhaje aho na jevajëjo ajivëvo'irodoho. ²⁰ Simano bogojië'e aribövi røjëhijaje aho na jevajëjo. Asisö'o røjëhijanovaje aho na jevajëjo. Moses-are jögoroho hejë'lëro ëhu'lëro na nuni aji'e jö maho ga barë nahonahovë'e jevajëjo. Na ëhi jië'e ae jevajëjo. Nani jero ëhi uvanueje. ²¹ Iae maeje. Jero a ioro'ioroho jöho røjëhanueje. Röhu ja rabëni jasi arijo'arijoho bogo røjahirovanueje. Jero a ioro'ioroho majëhiromo uëvanueje: Nadi vajiohoho ë'orëjo. Iae mae uëvanueje röhu na ja vajiohoho ë'anueje. ²² O jero a ioro'ioroho uëvanueje: Nadi goho'amorëjo. Röhu na ja goho'amanueje. O jero uehorovoromo uvanueje: Sareri vörö'e inömo sisë bëhe jio'amajëjo. Röhu na ja ë inömo uehorovarue osaroho rumo va'o'amoromo vajiohoho ujuo-horomo ë inömo hesi sisëho baejanueje. ²³ Jero uvanueje: Na God-are jögoroho hejë'lëro mae jevajëjo. Iae ëhi jie röhu na ja God-are jögoroho ahoromo hesi ihoho ijumanueje. ²⁴ God-are iho ijumanue jöho iae hesi surire ëhi gemuoho uvë'eje: Jew raje jemëro sisë vaejego ëhuni sa'a ioro'ioro rajohuro God-are ihoho sisë'i uvarue höjo.

²⁵ Jew rajehu ë'aruëhi ëhi jasi sinoho tariojahë'eje. Ja God-are jögoru ejahamu sino ëhi tariojahë'o'oho ëhuro mae javo'ë'e. O God-are jögoru bogo ejahamu sino ëhi tariojahë'o'oho bogo ëhuro maho javo'ë'e. ²⁶ Ave jöhu'o uehorovore. Sa'a ioro'ioro rajoho Jew rajo muoho bogo vaeromo sinoho bogo tarivo'amarueje. Röhu jabumë ae rahu God-are jögoru ejahë'o'oho ëhuro God-ro uvo'ë'e: Ëaribövioho sa'a gö raje jio'i röhu Jew rajo jabesi sino tari-ojëharuëhi jië'e aribövie jëvë'lëro ëhu'lëro jabu'o nasi aribövi mae jio'amajëjo. ²⁷ Sa'a ioro'ioro raje ae göëro göëro sinoho bogo tarivo'amë'e God-are jögoroho iae ejaharueje. God-ro jabesi mu maho garomo Jew rajoho ja ua'ë'e: Ja nasi surire jöho baejë'e javajëjo. Nasinö javojöro jasi sinoho tariojahë'e höjo. Röhu sa'a ioro'ioro rajehu ë'arëhioho ja rabëni jögoroho bogo ebe rovane höjo. ²⁸ Ehesi bëhoho ja Jew rajo iho javo'i Jew rajehu ë'aruëhi jasi sinoho tariojaho'i röhu God bogo uhohu'o uehorovë'o'oho ja ma-döhemu Jew rajoho javë'lëro ëhu'lëro ja bogo God-are a maho javajeje. ²⁹ Döremu Jew rajo javë'o'oho ëho bëhi rumo'e javo'i a'i

Jew rajehu God uehorovaruëhi ëhi uhure uehorovë'oho ëho bërömoheje. Ëhesi bëhoho bogo jasi sinoho tarioromo avohaho'i a'i jasi dë vövöbajo'oho avohahë'eje. Bogo majajivë'e jögoru ejahoromo aehu jasi sinoho tariojaho'i a'i God-are Aru'ahohuro jasi dë vövöbajo'oho avohahë'eje. Dë vövöbajo'oho avohaho'iramu bogo aehu ja rajahi'i God-ro rajahi'ë'e.

3

¹ Ëhi jië'oho na Jew rajo ariböviohuro sa'a ioro'ioro rajoho iosirëmiromomo God-are mu maho baejë'ejë o bogo. O Jew rajo mu vaeromo sino tarivaruoho na ëhuro mae baejë'ejë o bogo. ² Io'o mue aho'o iae mae baejë'ejë. Aevo'i jöho aviëhije. God-ro Jew rajo jabesi övore hesi jögoroho bamadeje jaburo mueberöhego. ³ Jabesi övore bamamu röhu Jew rajo a ioro'iorohuro ë jögoroho bogo avoho ejaho'i vuonugareje. Vuonugarohuni na ëhuni God-ro huhu uëvade muohu'o vuonugo'i jö göho uehorovo'ë'e o bogo. ⁴ God bogo mae bogo ëhioho ë'ë'e. Ëhesi bëhoho God bogo sareri'oho jio'i hu ma-maëremuje. Ae aho'obëhe sareri sareri'e javuë'oho röhu God hu'o bogo ëhioho jio'i hu ma-maemu jio'ë'e. God-are surire jöhu'o ëhi gemuoho uvë'eje: No gavarue höjo God jasi jöho ma-maemu majahuijego. Aëro uvoruomo'ajëjo: God jasi muoho sisë hö uvoruomo'ajëjo röhu iae ga'ejarëjo jasi muoho mae jio'iramu.

⁵ Röhu noehu mu sisë vaeromo God-are mu mahu'o gemuore havoromo gavë'oho ëhuro hesi mu maho mava'orahoro jio'ë'e. Ëhuni nani aëro ëho garomo sarerivoromo ave sa'are ariböviehu uvaruëhi ëma uvo'ë'ö: Noehu sisë vaejamu ëhuro God-are mu ma va'orahoro jië'oho noehu mu sisë vaejego huhu i'u mana bojamui'iröhoho ëho sisë höjo. ⁶ Röhu bogo ëhiohoje. God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho sisë jio'ibejo hu diehi'oromo sa'a raje aho'obëhe göromo mevavuo'ibejo mae o sisë javuego. Röhu huro ae aho'obëhe iae mevavuo'ë'e. Ëhuni God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho iae maeje.

⁷ O nani aëro ëma uehorovoromo uvo'ë'e: Naehu jö sareri jövë'ohuro ëhuro God-are jö maho va'orahoro jio'a'ajëjo. Ëhi jië'ëro God-are ihoho döro jio'a'ajëjo. Nasi sisëhuni hesi ihoho döre jië'oho God-hu na ue'iröhoho: Ja sisë javaje sisëro va'ë ue'iröhoho ëho sisë höjo. Röhu aehu ëhi jövë'oho ëho sisëje. ⁸ Ëhi jië'e jöho aviëhi jianove. Ruehego no mu sisë vaejarëjo ëhuro God-are ihoho mae jio'iröhe höjo. Iae aëro Paul nasi ihoho ijumoromo ëma uëvarueje: Nöröro ëhi jië'e jö

sisëho jövaje höjo. Ëhi ataruëro jië'ëro sisëre va'oruomë'o ho iae maeje.

Ae aho'obëhe sisë javuaje jöhoje.

⁹ Röhu Jew raje noro God-are mu mabëhe baejë'e javue. Mu mabëhe baejaroho na ëhuro noro sa'a ioro'ioro rajoho mue aho'o iosirëmiromo mae javue o bogo. Bogo. Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o no aho'o mu sisë darugo hesi uhuremu javue. Ëjöho na mami'e jajivodeje ga'irarijeho.

¹⁰ God-are surire jöhu'o ëhi gemuoho uvë'eje:

Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho maho höjo.

¹¹ Aho bogo simano maho uehorovoruomaje höjo.

God biharue öroho bogo nahoruomaje höjo.

¹² Ae aho'obëhe öri maho nugö'ö'i je'oro va'oruomë'e höjo.

Ae aho'obëhe sisë mae sisërërovë'e höjo.

Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho mu maho vaejaje höjo.

¹³ Jö sisë ataruohuro ëhuro sisë bëhe jëvajëjo.

Ae guavoromo bogo duho'i ma-nugego usihövo rojomajëhi jabesi huë gagore ëhi rojomanovaje höjo.

Jö'ëro jö sareri sareri'e atoromo jövëro rovanovaje höjo.

Bitaro vuodovë'ohuro bitaro gagore sigobu vörö va'ënoho rojomaje höjo.

¹⁴ Jö'ore ajuo'e rojomego nu huë'e jöemu atarue höjo.

¹⁵ Hörohuro tutuvo va'oromo ae muo'amarue höjo.

¹⁶ Dinö'e va'ë'iroho bövie bise'e ijumobe ae huë vavaene bojëmibe va'arue höjo.

¹⁷ Huë mae bae'iröhe öroho bogo gavë'e höjo.

¹⁸ Simanohuro God bogo uehorovë'e ma-jijiharue höjo.

God-are surire jögoroho ëhi uvë'eje.

¹⁹ Ëmu sisë vaejarue jöho iae no gavarueje. God-hu ë jö bojamuijade hesi bëhoho ëhuro Moses-are jögoru hesi uhure raromarue ariböviohuro heromo jabumë'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ae aho'obëhe jö mana uaröhoho bogojavuego jö'e tugorohoromo hesi nunire gövögövövë'e riravo'iröhego ae aho'obëhe maja hö'öjajire beva'ajire. ²⁰ Gövögövövë'e riravo'iröhe hesi bëhoho aehu mu vaeröhe jögoru heromo ijore ijore va'ë'oho bogo ëhuro God-are nuniroho maho riravo'i a'i ma-uvarueje: Noro ë jögoroho bogo avoho ejaruëro javuë'ëro sisë javuajëjo.

Keriso mae uehorovaruohuro ëhuro God-are nunire mae riravarue jöhoje.

²¹ Iae ëhi sisë javue röhu jaruvoroho noehu hesi nunire mae riravo'iröhe öroho God-ro röjahuijë'eje. Moses-are jögoru surire o jö God-aro baeromo ae majëhinövare aribövi jabesi surire ë hesi öroho iae jajivë'eje. Röhu ë öroho

bogo jögoru heromo mu vaeröhe örehu jio'i a'i öroho aviëhije. ²² Aehu Iesu Keriso mae uehorovë'ohuro ëhuro God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugego hesi nunire mae riravarueje. Ae aho'obëhe mae ae rahu Keriso mae uehorovë'ohu ëhi ajamuijajeje. God-ro gövuajeje no ae aho'obëhe bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javuego. ²³ No ae aho'obëhe sisë vaejë'ëro God-are aji'e muoho vae'iröhoho bogo eni javuego ma-raromarueje. ²⁴ Röhu God-ro hesi uehorovoromo no huë mae bojamuiromo Iesu Keriso noni guomojöro sa'are nugö'öromo ëhuro sisë hesi darugore javuadoho baeniahijë'ëro no hesi nunire mae riravarueje. ²⁵ God-ro Keriso nugö'öjadeje hesi köho rueromo guomego noro ë muoho mae uehorovego God-ro nosi sisëho dejonö bu'öjego hesi dë vörönimadoho barë'iröhego. God-ro nosi sisëho ëhi ajamuijade hesi bëhoho røjahuijego noro garöhego hu maemu vaejaje ae jiego. Ëhesi bëhoho mami'ohu aëro sisë vae'ego God-ro ma-taemorovoromo nunëremu gëbe ru-enövadeje. ²⁶ Avevejö'ohu nosi sisëho bogo ma-nunëremu gö'i a'i Keriso nosi sisëni nugö'öjahuadeje. Hu nimadeje røjahuijego noro garöhego hu maemu vaejaje ae jiego. Noro garöhego hu mu maemu vaejajoho o Iesu mae uehorovarue aribövi nosi sisë mu'uvahuego hesi nunire mae riravaruocho.

²⁷ Ëhi jië'ohu no diehi nimorohë'i uvo'ejo: Nosi birirohuro God-are nunire mae javuajëjo. Ëhi jië'e jöho bogoje. Ëhesi bëhoho rabëni no bogo ëhioho uvo'ejo. Na nosi birirohuro mu vaeröhe jögoroho baejë'ëro ëhuni no bogo nimorohë'ioho atarueje. Bogo ëhiohoje. Nosi biriroho bogo a'i God-are birire mae uehorovo'iröhe jögoroho baejë'ëro ëhuni bogo ëhioho ato'ejo. ²⁸ Ëhesi bëhoho rabëni. Noro uehorovoromo uvarueje: Jew rajo mu vaeröhe jögoru ijore ijore va'ë'ohu bogo ëhuro God-are nuniroho maho riravarue hö uvo'i a'i Keriso mae uehorovë'ohu ëhuro God-are nunire mae riravarue höjo. ²⁹ Jew rajo mu vaejë'ohuro ëhuro maro javuo'ibejo no uvo'ibejo: God hu ma-Jew rajohemu muebe'amaje höjo. Röhu hu bogo jabumëremu muebejëvo'i a'i sa'ae aho'o muebe'amajeje. ³⁰ Iae God hu ma-gemuje. Huro Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o mae riravoröhe öre gemuoho røjëhijajeje. Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jabumë Keriso mae uehorovë'ohuro ëhuro ajëmijego mae riravarueje. ³¹ Keriso mae uehorovo'iröhe jöho baejë'ohuro na no ëhuro God-are jögoru mamioho aharueje. Bogo aho'i a'i ëho ma'eno titimarueje.

Abraham bogo aehu hesi sino tarijaharohuro bogo ëhuro God-are nunire mae nami'i a'i huhu God mae uehorovadohuro ëhuro God-are nunire mae namijade jöhoje.

¹ Bëhe vaeromo jiade Jew rajo nosi hijoho Abraham jie. Röhu Abraham-hu gavade God-hu diehi ajamamu gavade jöho no uehorovo'ejo. ² Nani aëro uvo'ë'ö: Abraham-hu God-are nunire mae nami'ië'adevaroho huro mu mae vaeromo ëhuro God-are nunire mae namijade höjo. Ëhuni döro bamorovoromo nimorohë'i uvo'ibejajo: Naro nasi biririv-oromo ëhuro God-are nunire mae namijaje hö uvo'ibejajo ëho iae mae jio'ibejajo. Nani ëhi uvo'ë'ö. Röhu God-hu gavajoho Abraham-hu döro bamorovo'iröhoho bëhoho bogoje. ³ God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Abraham-ro God-are örire mae uehorovoromo uvade höjo: Hesi God-ro ajemi'ajëjo. Huro mae uehorovamu gagorovo God-ro huni vavaenimoromo uvade höjo: Na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ⁴ Röhu göehu gö hesi mu vaejahamu ë hesi mana bojamamu gavë'o ho uvarueje: Ëaho bogo ëma vavaenimoromo suvuoroho bojami'i a'i mu vaejadohuni hesi manaho bojamade höjo. ⁵ O ae göehu mu mae bogo vae'i ma-uvë'o ho: Iae mae-ëjo. No a sisë javuë'ego God-ro nosi sisëho mu'uvahuego hesi nunire mae riravarue höjo. Ëhuni hesi huro na'o ajemi'iramu mae jevo'ajë uvë'o ho God-ro uvajeje: Ëahuro na mae uehorovevë'ëro ëhu'ëro na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ⁶ David-ro jöe gemuoho jajivadeje. Aehu bogo hesi biririvoromo mu mae vae'i ma-God mae uehorovego God-hu vavaenimoromo ajamego hesi nunire mae namiromo huë mae baejaje jöho David-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

⁷ O asë'e mabëhëjo.

Aehu God-are jö ahamu huhu uehorovoromo vuonugahuë'o ho

mu sisë vaejamu u'ovahuë'o ho

no huë mae baejarue höjo.

⁸ Noehu sisë vaejaroho Badahu bogo ijonö jö majahuijë'o ho ëhuro no huë mae baejarue höjo.

Ëhi uvë'eje.

⁹ Röhu ë huë ma baejarue aribövioho rahumëje. Na ma-Jew rajo mu vaeromo sino tarivo'amarue ariböviohuremu God-are nuniroho maho riravoromo huë maho baejarueje. O na sa'a ioro'ioro rajohu'o ëhi gemuoho huë mae baejarueje. Bogo Jew rajohuremuoho a'i Jew rajo mu bogo vaeromo sino bogo tarivo'amarue aribövioho jabu'o ë huë maho baejarueje. Ëhesi bëhoho urimë'i naro ave God-are surire jöho adahoromo jajivë'e jeve. Jajivoromo uëvë'e jeve:

Abraham-ro God-are örire mae uehorovoromo uvade höjo: Hesi God-ro ajemi'ajëjo. Huro mae uehorovamu gagorovo God-ro huni vavaenimoromo uvade höjo: Na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ¹⁰ Röhu rabu'e majare God-ro uvadeje: Abraham hu mae höjo. Na hu sino tariojahare maja hesi urimo o ijönö evare uvadeje. Sino tariojahare maja hesi urimo evare God-ro uvadeje: Abraham hu mae höjo. ¹¹ Abraham mae hö uvonugoromo ijönö God-ro sino tarivoröhe muoho Abraham bojamadeje ae aho'o ëho garomo uvoröhego: Urimë'i sino bogo tariojahare majare Abraham-ro God mae uehorovoromo ëhuro hesi nunire mae namijade höjo. Ëhu'ëro jië'ëro Abraham-hu ë'adëhi Jew rajo mu bogo vaeromo sino tarivo'amë'e ma-God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravarue aribövioho ë aribövi jabesi bëhoho iae Abraham-je. ¹² Röhu Jew rajo mu vaeromo sino tarivare aribövie gö gö nosi bëhoho iae Abraham gemuje. Ëhesi bëhoho Abraham ë'adëhi nosi sinohu'o tarivahuë'eje. Röhu ëho ma-jianovo'i a'i Abraham sino bogo tariojahë'e ma-hijade majare huhu God mae uehorovadëhi Jew raje ae rahu ëhi gemuoho God mae uehorovë'ohu ëhuro Abraham hu nosi bëhohoje.

Noehu jögoru ejaruohuro bogo ëhuro God-are huë maho nosiriroho rue'i a'i noehu God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravaruohuro ëhuro God-are huë mahuro nosirire rova-jeje. Ëhesi jöhoje.

¹³ God-ro Abraham uavadeje: Ave jöho na mae uavajëjo. Naro ja'o jasi ujohu'o sa'ae aho'o bojëmi'iramu bae barë'arujëjo. Rabëni baeröhego God-ro uavadeje. Bogo Abraham-hu mu vaeröhe jögoru ejahadohunioho bogo ëhunioho God-ro mana uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo. A'i Abraham-ro God mae uehorovoromo uvadeje: Hesi God-ro ajemi'ajë uvadohuni ëhuni God-ro uvadeje: Na gavajoho Abraham-are sisëho barë'ego hu mae hö uvadohuni ëhuni uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo. ¹⁴ O God-ro uö'ibejo: Ave jöho na mae uëvajëjo. Jemëhu jemesi biririvoromo mu vae'irarije jö ejehë'ohuro ëhuro na sa'ae aho'o bojëmi'ejöjo. O bogo ejehë'ohu bogo bojëmi'ejö uö'ibejo no mae uehorovoromo uvaruoho: Hesi God-ro ajamui'iramu mae javuo'ajë uvaruoho ë hesi bëhe bogojio'ibejo. O nosi biriroho bogo eni javuë'ëro huhu bojamui'i uövuadoho bogo bae'ibejo. Röhu bogo ëhiohoje. Mu vaeröhe jögoru ejaharuohunioho God-ro bogo ëhunioho ajamui'i a'i noehu hesi örire mae uehorovaruohuni ëhuni ajamuajeje. ¹⁵ Mu vaeröhe jö God-hu bojamuadoho no bogo ejahego mae javuo'i a'i ahego God-ro no göromo

dë vörönimego i'ue bojamuajeje. O mu vaeröhe jögoroho bogojio'ibejo bogo aho'ibejo.

¹⁶ Ēhu'ëro jië'ëro God-hu no ajamui'i Abraham uavadoho ëho no bogo mu vaeröhe jöho ejahoromo bae'i a'i God mae uehorovoromo ëhuro baejarueje. Ēhu'ëro God-ro bogo nosi muoho garomo huhu Abraham uavadëhi ëhi mana ajamui'i a'i hesi ëma nimoromo huhu Abraham uavadëhi iae hu ëhi ajamuego ëhuro Abraham-are ujoho no ae aho'obëhe iae baejarueje. Bogo Moses-are jögoru ejaharue aribövie gemuohemuoho bae'i a'i ae rahu Abraham-hu ë'adëhi God mae uehorovë'oho iae bae'ejo ë hesi bëhoho God mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe nosi bëhoho Abraham jië'ëro. ¹⁷ Abraham nosi bëhi jio'iröhe jö God-hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromo ëhi uv'e'je: God naro ja ajami'iramu ëhuro sa'a gö gö raje aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ēhu'ëro jië'ëro noehu God mae uehorovarue aribövie aho'obëhe nosi bëhoho Abraham-je hu God-are nunire ëhi jië'ëro. God gemu Abraham-ro mae uehorovadeje. God hu vuovë'e aho ajamuijego i'ovavuaaje ahoje. God-hu uvego urimo bogojio'amë'e bövi bise'o ëma jio'amaje ahoje. God hu ëhi jië'e a jiajoho Abraham-ro hu mae uehorovadeje. ¹⁸ Mae uehorovamu God-ro uavadeje: Sa'ae gö gö aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ēhi uavamu Abraham-ro uvadeje: Diehi'oromo bae'ejöjo. Öroho bogohöjo. Iae ëhi uvadeje röhu huro God mae uehorovoromo uvadeje: Iae hesi höjo. God-hu uevadëhi iae ëhi jio'a'ajë uvoromo hiromo muebejadeje. God ëhi mae uehorovoromo muebejë'ëro ëhu'ëro Abraham sa'ae gö gö aho'obëhe nosi bëhoho jië'e'je. Nosi bëhi jioröhe jö God-hu Abraham uavadoho God-are surire ëhi uv'e'je: Abraham jasi ujoho aho'obëhe jiji va'ëne jiobe va'a'ajëjo. Surire jö jiadëhi iae ëhije. ¹⁹ Röhu Abraham vadune aho'obëhe 100 rabu'e bae'irögoro ë'ë'ëro ëhu'ëro hesi sino haho'e u'uhoromo guomanovë'e jiadeje. O hesi vaboroho Sarah dë tiojë'e magonahe jiadeje. Baruhu'o vaborohu'o ëhi sisërëjëvë'e jiadeje. Röhu Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: Iae ëhi höjo röhu God-ro iae uje bojemi'iramu ëhuro aho'obëhe jieho'ajëjo. Abraham-ro ëhi birivoromo God mae uehorovobe rovadeje. ²⁰ God mae uehorovadoho hu bogo vuonugoromo uvadeje: Na God-hu uevadëhi ëhi jio'a'ajëjo o bogajo. Bogo ëhioho uvo'i a'i biririvo avohoromo God mae uehorovobe rovadeje. Mae uehorovobe rueromo God-are örire rajahiromo ²¹ uvadeje: Iae mae-ëjo. God-hu uevadëhi ëhi ajemi'iröhoho iae hu eni jiajëjo. ²² Ēhi mae uehorovoromo uvamu gagorovo God-ro Abraham-ni

uehorovoromo uvadeje: Ĕhu'ĕro na gavajoho hesi sisĕho barĕ'ego iae hu a mae hĕjo. ²³ Rĕhu ĕ jĕho bogo Abraham-nioho gemu jajivo'i ²⁴ ae aho'obĕhe nosi jĕhu'o jajivĕ'eje. God-hu no ae rahu mae javuajĕ uvoromo baejavuade aribĕvi nosi jĕhoje ĕ hesi bĕhoho no Iesu nosi Bada i'ovade ae God hesi ĕrire mae uehorovaruĕro jiĕ'ĕro. ²⁵ Rĕhu God-ro Iesu a ĕvore bojĕmadeje baeromo anego nosi sisĕhuni guomorĕhego. Guomamu God-ro hu ajamijamu i'ovoromo ri'ĕjadeje ĕhuro noro God-are nunire mae riravo'irĕhego.

5

God-are nunire mae riravaruĕro jiĕ'ĕro hu'o huĕ mae baeromo nimoroharue jĕhoje.

¹ Noro Keriso mae uehorovamu God-ro nosi sisĕho mu'uvahuamu hesi nunire mae riravĕ'ĕro javuĕ'ĕro ĕhu'ĕro God'o no'o gemuoro mae raromarueje nosi Bada Iesu Kerisoro buore vaejavuĕ'ĕro. ² Buore vaejavuoromo ajamuijĕ'ĕro ĕhuro no God-are huĕ maho birohoromo biririvoromo hesi nunire mae riravarueje ĕ hesi bĕhoho noro hesi ĕrire mae uehorovĕ'ĕro javuĕ'ĕro. Hesi nunire mae riravoromo noro uvarueje: Noro God-are aji mare raro'm'ejare uvoromo ĕhuni noro nimorohĕ'i muebejarueje. ³ Rĕhu gĕho no huĕ vavaeni bĕvi bise'o baejĕ'iroho ĕhu'o nimoroharueje. Rabĕni hesi bĕhoho no uvarueje: Huĕ vavaeni baejĕ'ohuro ĕhuro birire baeromo God mae uehorovobe va'arue hĕjo. ⁴ Biririvoromo God mae uehorovobe va'ĕ'ohuro ĕhuro God-ro uvajeje: Jemĕ ruahĕ'ĕjĕ'e jĕvajĕ uvajohuro ĕhuro no dĕ ma-mabĕhe jioromo muebejarueje ijonĕ huro ajamuego ma-mabĕhe javuorĕhego. ⁵ No mabĕhe javuo'irĕhego muebejaruoho ĕho bogo sarerivoromo ĕ'arueje. Ĕhesi bĕhoho God-ro hesi Aru'ahoho no bojamuijĕ'ĕro no dĕ vĕvĕbajo'ere herovarueje God-ro no mabĕhe uehorovavuo avohego.

⁶ God-hu no uehorovavuaje ĕroho aviĕhije. Urimoho nosi arijo'arije ajamirovĕ'oho bogo eni javuadeje. Bogo eni javuobe rovanu God-hu nimade majaho rovanu evare Kerisoro guomadeje hu bijĕnimarue aribĕvioho ajamui'iro. ⁷ O noro garĕhe ae gĕ mae jiĕ'e hu ĕma vĕrĕ're hijamu gagorovo hu ajami'i vuovorovĕ'oho ĕho juhuoni'e muego nani no hu bogo ajami'ejo. O ga'irĕhe ae gĕ huĕ bae avohaje a mabĕhe jiĕ'e hu ĕma vĕrĕ're hijamu gavĕ'oho hesi nani'o. Nani no hu ajami'i biririvoromo vuovorovo'ejo nani bogo. ⁸ A'i Kerisoro gavade no sisĕ aribĕvie javuamu evare huro no ajamui'i guomorovadeje. No sisĕ aribĕvie javuamu evare guomĕ'ĕro jiĕ'ĕro ĕhu'ĕro God-ro no rĕjahuijĕ'eje noro garomo uvorĕhego: God-ro no uehorovavuo avohaje hĕjo.

⁹ No ae sisë javuamu evare Kerisoro noni guomë'ëro ëhu'ëro no God-are nunire mae riravarueje. Ëmuoho i'u'e mae jiadeje. Ëhuni no biririvo avohoromo uvo'ejo: Kerisoro mami'e ajamuijë'ego majae ijonöho God-hu bojamui'iröhe i'uocho no bogo bae'ëjarëjo. ¹⁰ Hu'o no'o gororamirovarue aribövie javuamu evare hesi Harihoho noni guomamu ëhuro hesinö ramuadeje. Ëmuoho i'u'e mae jiadeje. Ëhuni biririvo avohoromo uvo'ejo: God-ro mami'e hesinö ramuë'ëro jië'ëro hesi Harihe biririvoromo hijajohuro ëhuro God-ro baejavuoromo maro bamavuo'iramumu mae javuo'ajëjo. ¹¹ Iae u'emu mae javuo'ë'e röhu avevejö'ohu'o no God rajahiromo nimoroharueje nosi Bada Iesu Keriso-are jöëni ë hesi bëhoho huro mami'e vöröho tugohahuoromo God-arinö ramuë'ëro.

Adam-hu mu sisë vaejamu vuovarue muehu rue'i Kerisohu mu mae vaejamu i'ovarue muehu rovade jöhoje.

¹² Ëhi jië'ëro urimoho ae gemuëro aevoromo mu sisëho vaejadeje. Ae gemuëro mu sisëho vaejamu ëhuro mu sisëho sa'are rovadeje. Sisëho rovamu ëhuro aevoromo aho vuovëvadeje. Vuovëvë'ëro ëhuro no ae aho'obëhe vuovavube rovajeje ae aho'obëhe mu sisë vaejë'ëro. ¹³ Urimë'i Moses-hu God-are jögoru bogo barovadevare evare mu sisëho iae sa'are jiobe rovadeje. Röhu Moses-are jögoroho bogojiamu aribövioho ëho bogo heromo ahë'ëro ëhuni God-ro mu sisëho gemu gemu garomo bogo adaho'i manunëro gëbe rovadeje. ¹⁴ Mu sisëho bogo adaho'i manunëremu gëbe rovamu röhu Adam-hu mu sisë vaejadevare evare ae aho'obëhe aevoromo vuovobe rovadoho röhu evare Moses rovadeje. Ëaribövioho Adam-hu God-are jö heromo ahadëhioho bogo ëhioho heromo ahobe rovë'e jabu'o vuovëvobe rovadeje.

Röhu Adam hu God-aro jioromo ijonö sa'are rovade aho Keriso va'ëne ëhi jianove. ¹⁵ Iae ëhi jie röhu Adam'o ijonö sa'are rovade ahu'o ae niö'i jabesi muoho bogo gemuoho jio'irögoro gö gö jiadeje. Gö gö jië'ëro God-are suvuorohuro Adam-hu sisë ë'adoho iosiramijë'eje. Ëhesi bëhoho Adam hu ma-gemu jiadeje. Huro God-are jöho ahamu ëhuro ae aho'o vuovëvobe rovë'eje. Iae ëhi jie röhu Iesu Keriso hu'o magemuje. Röhu God-ro no huë baejavuoromo ë aho uavamu nosi sisëho ajamuijë'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe hesi huë maho bae avohobe maro raromobe rovë'e javue. ¹⁶ Ae gemuëro sisë vaejë'ëro ëhu'ëro no'o sisë javue röhu God-are suvuorohuro ë muoho iosiramijë'eje. Ëhesi bëhoho huro mu sisë gemu vaejë'ëro ëhu'ëro God-ro no uövuajeje: Jemë'o sisë'e aribövie jëvájëjo. A'i noehu mu sisë aho'obëhe vaejaruoho

God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo uövuajeje: Jemesi sisëho iae mu'uvëh'e höjo. ¹⁷ Ae gemuëro mu sisë vaejël'ëro ëhu'ëro a vuovavuaje muoho börömoraejël'eje ae gemuëro huro ëhi sisë ë'ë'ëro. Ëhuni no biririvo avohoromo uvo'ejo: Ae gemu Iesu Kerisoro ajamuijël'ëro ëhu'ëro ae rahu God-are suvuro mabëhe baeromo aevoromo hesi nunire mae riravë'o ho ëhi jïë'e aribövioho noro bogo vuovo'i Keriso-are darugoho baeromo masije riravo'ejarëjo.

¹⁸ Ëhu'ëro jïë'ëro mu sisë gemu jïë'ëro ëhuro ae aho'o God-are nunire sisë'e javue. A'i ae gemuëro mu maho vaejël'ëro ëhuro ae aho'obëhe nosi sisëho mu'uvahuë'ego no God-are nunire mae jioromo hu'o maro raromo'ejo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho ae gemuëro God-are jöho ahamu ae aho'obëhe sisërëjavuadeje. A'i ae gemuëro hesi jöho ejahë'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe hesi nunire marëjavuo'ë'e.

²⁰ Moses-are jögorehu ijönö rovade hesi bëhoho aëro ëho heromo biriri'övoromo jöho ahobe va'ego mu sisë börömo bëhe ma-va'orahoro jioröhego. Mu sisë böröme jio'amadeje röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo bogo bise'o vadu'o ho ajamuiromu nosi sisëho iosirami'amoromo hesi mu börömoho røjahuijadeje. ²¹ Ëhu'ëro urimoho mu sisëho börömoho jiadeje. Mu sisë hesi uhure javuë'ëro vuovavuonövadeje. Jaruvoho God-hu huë baejavuade muoho börömohoje. God-are huë ma hesi uhure javuë'ëro hesi nunire mae riravarueje. Mae riravoromo ma-ioro'iore gemu maro raromo'ejo nosi Bada Iesu Kerisoro ajamuijël'ëro.

6

Noehu Keriso'o bimuvoromo hu'o vuovanovoromo uehoro mami vuonugo'i i'övoromo uehoro i'e baejarue jöhoje.

¹ God-hu hesi nimoromo huë baejavuoromo nosi sisëho ajamuijël'oho no diehi uvo'ejo. Na no uvo'ejo: Ë'ego no ëhi ma-mu sisëmu vaebe va'ego nosi sisëho aho'o jiego God-ro no huë baejavuo avohoromo mu'u'amajo. ² Bogo mae bogo ëhioho uvo'ejo. Mu sisë uhure javuadoho no vuovaruëhi ëhi jianovoromo iae barëjahuë'eje. Ëhi jïë'oho no diehi vuonorö'öromu mu sisë hesi uhuroho biririvoromo raromonövo'ejo. No bogo ëhioho ë'ejo. ³ Ave jöho jemë'o uehorovo'ibejarije. Ae rahu bapataeto vaejamu Iesu Keriso'o gemuore bimuvavuë'oho ëhuro hu'o gemuore bimuvoromo vuovavuë'eje. ⁴ Ëhuni no bapataeto vaejamu ëhuro Keriso'o bimuvoromo vuovoromo hu'o gemuore sa'a

gagore raromareje ëhuro Vavuehu hesi aji'e darugohuro ajamamu Kerisohu guomadoho i'ovoromo ri'öjadëhi ëhi no'o mu i'ore raromo jijihonövoröhego.

⁵ No Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu guomadëhi no'o ëhi vuovarohuni ëhuni iae no Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu i'ovadëhi no'o ëhi i'ovoromo mu i'e bae'ejo.

⁶ Ave jöho iae no gavarueje. No Keriso'o gemu mae bimuvoromo korosire ano taemavuvoromo hu'o vuovavuade hesi bëhoho sisëhu nosi uehorore dajore biririvobe rovadoho barëjahuego ëhuro mu sisë hesi darugore javuadoho ijönöho bogo vaenövoröhego. Ëhuni no Keriso'o gemu mae vuovavuë'eje.

⁷ Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuë'iroho sisë uhure javuadoho iae barëjahue'eje.

⁸ No Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuë'ëro ëhuni no mae uehorovoromo uvarueje: Iae no i'ovoromo hu'o gemu mae raromonövo'ëjarëjo.

⁹ No ëhi uehorovarue hesi bëhoho no gavaruoho God-ro ajamamu Keriso guomoromo ri'öjëlëro hiromo röhu maho bogo guomo'ë'e hu guomoröhe hesi vöröho ruahö'öjëlëro.

¹⁰ Keriso urimo guomadeje. Ëhesi bëhoho hu guomoromo ëhuro sisëho ioro'iore gemu taemadeje. O jaruvoho iae hu hije ë hesi bëhoho hu God'o gemu mae hijajëro jië'ëro.

¹¹ Ëhuni jemëro uvore: No'o vuovavuamu ëhuro ma-oro'ioremu mu sisëho taemë'e javuajëjo. Röhu no i'ovoromo Iesu Keriso'o gemuore javuë'ëro iae God'o gemu mae raromaruëjo.

¹² Ëhuni mu sisë uehoro sisë jemesi vuovëvoröhe sinehu nimajoho ëho nadi ejahorego ëhuro sisëho jemë bogo ruahö'öjëvo'iro.

¹³ O jemesi öve höre simane rabe sisë öriroho nadi bojamirovoromo mu sisëho vaere. A'i uvore: No i'ovoromo mu i'e baejë'e aribövie javuajë uvoromo jemesi dë vövöbajo'e aho'o ma-God gemu bojamirovoromo jemesi öve höre simane rabe ëhu'o hesi öroro bojamirovoromo mu mae vaere.

¹⁴ Mu sisëho jemë bogo ruahö'öjëvo'ë'e. Ëhesi bëhoho God-are jögoru aharuje ë hesi i'uoho bogo bae hesi jëve. God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajeje. Jemë ëhi maro raromarujeje.

Mu ma hesi darugoremu raromaruë jöhoje.

¹⁵ Jögoru aharue hesi i'uoho bogo bae'i God-are nimoro nosi sisë uehorovoromo vuonugahuë'oho na no ëhunioho mu sisëho vae'ejo. Bogo mae bogo ëhioho ë'ejo.

¹⁶ Jemë'o uehorovore. Jemë ae gö hesi jöhemu ejahoromo hesi muohemu vaejaho'i nëgamu jemesi arijo'arije bojamirovë'oho ëhuro jemë ë a hesi darugoremu raromo'aruje. Jemë mu sisëmu vae'i nëgamu bojamirovë'oho ëhuro jemë sisë hesi

darugoremu raromoromo vuovoromo sisëro va'o hesi jëve. O God-are jö ejahoromo hesi muemu vaejaho'i nëgamu bojamirovë'oho ëhuro hesi darugoremu raromoromo hesi nunire mae jëvajeje. ¹⁷ Röhu na God mabëhe uave. Ëhesi bëhoho urimoho jemë mu sisë hesi darugoremu raromonövarijeje röhu avevejö'oho jemë God-are jö diehi diehi röjëhijamu hejarijoho ë jöho jemesi dë vövöbajo'e aho'obëhe ejaharujeje. ¹⁸ Mu sisë hesi darugoremu raromarijoho God-ro jiovëhadeje. Ëhu'ëro ae göehu gö hesi darugoremu hijajëhi ëhi jemëro mu ma hesi darugoremu raromarujeje. ¹⁹ Ae göehu gö hesi darugoremu hijajëhi jemëhu mu ma hesi darugoremu raromaruje jö naehu uëvaje hesi bëhoho nasi jöho sama'e huruohë'e jioröhego jemesi uehoroho u'uhëvego bogo avoho hejëëni. Urimoho jemëro jemesi öve höre simane rabe aho'o bojamirovvarijeje ëhuro va'inumi'e mu o mu sisë gö gö hesi darugoremu raromoromo ëhi jië'e muohemu vaenövo'irarijëro. O avevejö'oho ëhi jemesi öve höre simane rabe aho'o bojamirovoromo mu ma hesi darugoremu raromoromo God-are mu mahemu vaenövore.

²⁰ Urimë'i jemë mu sisë hesi darugoremu raromarijevaroho evaroho mu ma hesi darugoroho bogo raromo'i ma-raromarijeje. ²¹ Ma-raromoromo mu sisë vaejarijoho uehorovoromo javojëge. Röhu evare majare ëhi jië'e mu sisë vaejarijoho ë hesi maho rabe baejarijeje. Bogojiadeje. Ëhi jië'e mu sisë vaejë'oho ëhuro ma-vuovoromo sisëro va'arueje. ²² O avevejö'oho God-ro ajëmamu mu sisë hesi darugoremu raromarijoho vuonugo'i God-are darugoremu raromë'e jëve. Ëhu'ëro jemë God-are aribövi mae jëvoromo ëhuro ma-ioro'ioremu maro raromo'aruje. ²³ Noro mu sisë vaejago ë hesi manaho baeromo vuovoromo sisëro va'arueje. O God-ro hesi huë baejavuaje suvuoroho bojamuego ëhuro no ma-ioro'ioire gemu maro raromarueje Iesu Keriso nosi Badare ae gemuohuro javuë'ëro.

7

God-are jögoru ahoromo vavaeni'ere raromaroho vuonugo'i Keriso-are aribövie javuaje jöhoje.

¹ Aganomë sa'a a masijo jabetesi mu vae'irarije jögoru hesi öroho jemë gavarujëro jëvë'ëro ëhuni ave jöho iae ga'a'aruje. Ja sa'are hijë'oho sa'a hesi jögoru uhure hibe va'ojuvo guomavo'iramu jögoru uhuroho bogojavo'ë'e. ² Bëhoho ëhi jianove. Baru hijë'oho vaborohuro hu gemu gabe va'ë'e jögorure ëhi uövuë'ego. A'i baru

guomë'oho magonahoho ë jögorehu nijio'iraejadoho iae barëjê'eje. ³ Ëhi jië'ëro baru hijamu sionoho ioro bamë'oho aëro uvo'ë'ö: Ëmagonahoho önö'e ma-juvë'e magonahe hōjo. A'i baru guomë'oho jögorehu nijio'iraejadoho barëjê'ego hesi nimoro ae gö baeromo hu'o gemuoro hijë'oho bogo önö'e ma-juvë'e magonahe jio'ë'e. ⁴ Baru mamioho guomamu magonahohuro baru i'e baeromo gemu mae hijajëhi jemë'o ëhi jëvanove. Jemë Keriso-are sinohu'o gemuore bimuvorovoromo vuovëvë'ëro ëhu'ëro jögoru aharuje hesi i'uoho ma-ioro'ioire gemu barëjêhë'eje ëhuro guomoromo ri'öjade ahu'o gemuoro jemëro raro-moromo God-hu nimaje muoho vae avoho'irarijego. ⁵ Röhu urimë'i nosirire jiaje sisëhemu uehorovarevare evare mu vaeröhe jögoroho no uehorovoromo dë iahuo'ego mu sisëmu vae'i nimonövareje. Ëhi nimoromo sisëho dajo haho'ëro vaeromo ëhuro vuovoromo sisëro va'o hesi javuadeje. ⁶ Avevejö'oho mu vaeröhe jögorehu no nijio'iraejavuadoho Keriso'o gemu mae vuovavuanovë'ëro ma-ioro'ioiremu barëjahuë'eje. Ëhuro ë jögoru aharue hesi i'uoho bogo bae hesi javue. Ëhu'ëro ijonöho no öri mamioho bogo va'oromo ma-surire jajivë'e jögoroho adahobe God-are muoho ma-sivoho gabe va'i a'i öri i'ore va'oromo God-are Aru'aho hesi darugohuro hesi muoho vaejarueje.

Mu vaeröhe jögoru adahoromo ëhuro mu sisë hesi bëhi gavarue jöhoje.

⁷ Ësurire jajivë'e jögoru hesi uhure javuadoho iae barëjê'eje. Ëhuni no diehi uvo'ejo. Na no ëma uvo'ejo: Ëjögoroho sisë hōjo. Bogo mae bogo ëhioho uvo'ejo. Ëjögoroho bogojio'ibejo Paul na bogo ga'ibejo mu sisë hesi öroho diehi jië'e jiego. Ëhesi bëhoho jögore gemu jajivoromo ëhi uvë'eje: Nadi ae gö hesi böviëni bise'ënioho ganiganimonëjo. Bogo ëhioho jajivo'ibejo naro uvo'ibejo: Ganigani muoho nani mae hōjo. ⁸ Röhu ganigani hesi jögoroho iae jajivë'eje. Jajivë'ëro naro garomo uvodeje: Ëganigani muoho God-ro bijönimaje hō uvamu nasi dë ihamu sisëhuro börömo mae rojomamu avare böviëni bise'ëni ganiganiego avohadeje. O surire jajivë'e jögoroho bogojio'ibejo uehoro sisëho bogo ëhioho rojomo'ibejo. ⁹ Urimoho ë jögoroho bogo hejë'e ëma hibe rueromo uvodeje: Nani na mae jevajëjo. A'i ganigani jögoroho hejamu mu sisëhuro baejevamu naro biriri'övoromo jögoroho ahoromo ¹⁰ uvodeje: Ëhu'ëro na guomo örire jevajëjo. Röhu mami'e God-hu ganigani jögoru bamade hesi bëhoho ëhuro no mae

raromo'iröhego. Röhu ë ganigani jögoroho jië'ëro ëhu'ëro sisëhuro baejevamu na guomo örire jevadeje. ¹¹ Guomo örire jevade hesi bëhoho surire jajivë'e jögoroho na hejë'ëro ëhu'ëro ë mu sisëhuro sareremiromo dë ihamu naro jögoroho ahamu ehuro guomo örire jevadeje.

¹² Röhu ë surire jajivë'e jögoroho aho'obëhe God-aro jioromo rovë'eje. Ëhesi jöe gö gö God-ro bamadeje noro mu mae vaejego marëjavuoröhego. Ëhu'ëro ë jöho iae maeje. ¹³ Mae jië'oho na no ëma uvo'ejo: Jö mahuro ehuro na ijumevamu guomo örire jevade höjo. Bogo ëhioho uvo'ejo. A'i uehoro sisëhuro ehuro ë'adeje. Uehoro sisëhuro ë jö maho huotovoromo ijumevamu guomo örire jevadeje. Ëhesi bëhoho God-ro nimadeje no samaro garöhego sisë hesi bëhoho i'u'e mae jiego. Hu nimadeje jögoroho jioromo ehuro mu sisëho bërömoräeröhego.

Uehoro ma'o uehoro sisë'o umogirohaje ë hesi jöhoje.

¹⁴ Röhu no gavaruoho God-are jögoroho hesi Aru'ahohuro bojamuaje jöeje. Röhu na bogo hesi Aru'aho ejahaje aho jevo'i sino hesi mu sisë eromo hesi darugoremu hijaje ae jeve. ¹⁵ Ehuni na uvajeje: Naro diehi ë'ego ë'aje höjo. Mu mae negajoho bogo vae'i a'i mu sisë bijönegajoho ëma vaejajeje. ¹⁶ Röhu naehu mu sisë vaeromo God-are jögoru ahajoho bijönegego ehuro na uvajeje: God-hu bojamuade jögoroho iae maho höjo. ¹⁷ Ëhi jië'ëro bogo naehu nimoromo sisëho vae'i a'i uehoro sisëro dëre rojomego ehuro vaejajeje. ¹⁸ Na gavajoho uehoro maho nasiroho bogo mae bogoje. Ëhesi bëhoho nasi dëre uehoro mami jiohe rovadoho ëho sisëmuje. Na ëhi gavaje hesi bëhoho na mu mae vae'i negajoho bogo vae hesi jeve. ¹⁹ Mu mae vae'i negajoho ëho bogo vae'i a'i mu sisë bijönegajoho ëho iae na vaejajeje. ²⁰ Na bijönegaje muoho ëma vaejë'ëro ehuro bogo naehu nimoromo vae'irögoro uehoro sisëhuro nasi dëre rojomego ehuro vaejajeje.

²¹ Ehü'ëro na gavajeje aviëhi jië'e muoho jiego. Na mu mae vae'i negë'iroho mu maho bogo rue'i mu sisëhuremu nasirire rovajeje. ²² Nasi dë vövöbajo'ere God-are jögoroho negajeje. ²³ Röhu na gavajoho uehoro göhuro nasi sino haho'e ruahö'öjevajeje. Ruahö'öjevoromo God-are jögoru simanehu nimajohu'o umogihorovajeje. Umogihorovoromo ehuro sino haho'ere jiaje sisëhuro na ruaho'amoniagegajeje. ²⁴ Asë'e vaevë'e jevaje. Sisëhu sino haho'e ruahö'öjevo'ego guomevo hesi jevajoho raro ajemi'iramu maho jevo'ë'e. ²⁵ Röhu na God mabëhe uave. Huro ua'iramu Iesu Keriso nosi Badaro ajemi'iramu mae jevo'ë'e.

Ēhu'ëro jië'ëro na ëhi jeve. Naro nasi uehoroho bo-
jamirovoro God-are jögoroho ejahajeje. Röhu sisë nasirire
jiobe rovadohuro mu sisë hesi jöhu'o ejahajeje.

8

God-are Aru'aho baeromo ëhuro mae raromarue jöhoje.

¹ Röhu jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho javuë'oho mu
sisë hesi i'uoho bogo bae hesi javue. ² Urimoho ja mu sisëmu
vaeromo guomo öriremu juvonövaneje. Jaruvoho ja Iesu
Keriso-are ae gemuoho javë'ëro i'ovavuaaje Aru'ahohuro
ja ajamiromo ë sisëhu ruahö'öjavadoho bisihö'öjamu mae
javë'eje. ³ God hu eni jië'ëro hesi Harihu Maho nugö'öjadeje
araeromo sino haho'e baeromo no a sisë javuajëhi hu
ëhi jioromo rueromo sisëni guomoröhego. Ēhi'amu ëhuro
nosirire jiaje sisë hesi darugoho barëjahuadeje. Noehu
mu vaeröhe jögorohuro bogo ëhuro sisë hesi darugoho
barëjahuadeje. Sisë nosirire jië'ëro jögoru hesi biriroho
bogojadeje. ⁴ Röhu God-hu sisë hesi darugo ëhi tugo-
hahuade hesi bëhoho hu nimadeje noro God-are jögoru hesi
mu maho aho'obëhe vaeröhego sino hesi sisëhu nimajoho
no bogo e'i God-are Aru'ahehu nimajëhi ëhi vaejaruëro
javuë'ëro. ⁵ Sinehu nimaje sisë ejë'oho ë hesi muohuremu
uehorovarueje. O God-are Aru'ahehu nimajëhi vaejë'oho
Aru'ahehu uövuajohuremu uehorovarueje. ⁶ Nosirire ji-
aje sisëhuremu uehorovë'oho ëhuro no vuovoromo sisëro
va'arueje. A'i God-are Aru'ahehu uövuajohuremu ue-
horovë'oho ëhuro ma-ioro'ioere gemu huë mae raromarueje.
⁷ Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovego vuovavuaaje hesi
bëhoho ëhi jië'e uehoro sisë baejë'oho God-are jögoroho bogo
ejaharueje. Ejaho'iröhoho bogo eni javuajeje. Ēhuro God'o
muorovarue aribövie javuajeje. ⁸ Nosirire jiaje sisëhuremu
uehorovë'oho God-hu nimaje muoho bogo biroho hesi javua-
jeje.

⁹ Röhu jemë bogo ëhioho ë'arueje. Jemë sinehu nimaje
sisëho bogo e'i a'i God-are Aru'ahehu nimajëhi ëhi vae-
jarueje God-are Aru'ahoho jemesi dë vövöbajo'ere mami'e
abo gemu mae hijë'ego. Ae rahu Keriso-are Aru'aho dë
vövöbajo'ere bogojië'oho hu bogo Keriso-are ahoje. Röhu
hesi Aru'ahoho jemesirire jië'ego ëhuni huhu nimaje jöho
iae ejaharueje. ¹⁰ Keriso jemesi dë vövöbajo'ere jie. Ēhu'ëro
jemë sisë vaejarujohuro jemesi sino haho'oho iae vuovëho
hesije röhu jemë God-are nunire mae riravarujohuro jemesi
aru'ahoho biririvëhego raromarueje. ¹¹ Röhu God-ro Iesu
ajamamu guomoromo ri'öjadeje. Ēhuni hesi Aru'ahoho

jemesirire jiël'ëro God-hu Keriso ajamamu guomoromo i'ovadëhi jemesi vuovo sinohu'o ëhi ajëmi'iramu i'ovëvo'ële God-are Aru'ahohuro jemesi dëre abo hijë'ëro.

¹² Ëhi jiël'ëro noehu mu vae'iröhoho iae jiahue. Röhu nosi sinehu nimaje mu sisëho ëho bogo nosi muehuje. ¹³ Ëhi jiël'e sisë vaejë'ohuro ëhuro jemë ioro'iolemu vuovëvo'ële. A'i God-are Aru'aho hesi birire baeromo jemesi sino hesi mu sisë mu'uromo bogo gavanovë'oho ëhuro jemë maior'iolemu raromo'aruje. ¹⁴ Ae rahu God-are Aru'aho eja-hobe va'ë'oho ë aribövioho God-are aboji harihu'e jio'ame. ¹⁵ God-are Aru'aho baejarijohuro jemë bogo tövo rëmo'ego röhu maho sisëroho raromoromo juhuonibijioho'irögöro a'i God-are Aru'ahohuro jemë ajëmijë'ëro hesi aboji harihu'e jëve. Ëhuni no God-are örire uavarueje: Asë'e Apajo. ¹⁶ Noehu ëhi uavarue hesi bëhoho God-are Aru'ahohuro nosi aru'ahoho ajamuïromo uövuajeje: Jemë iae God-are aboji harihu'o mae jëvajëjo. ¹⁷ No hesi aboji harihu'ëro javuë'ëro no God nosi Vavu hesi maho bae hesi javue. Kerisohu baejajëhi no'o ëhi bae'ejo. No Keriso'o huë vavaene baejaruëro jiël'ëro ëhuro hu'o gemuore aji maho bae'ejo.

U'emu God-are aji ma baeröhe jöhoje.

¹⁸ Na uve: Huë vavaene jaruvo baejaruoho ma-bise'e jio'ego bogo uehorovo'i a'i God-hu röjahuijego garöhe aji mabëhoho ëho börömo mae höjo. ¹⁹ Röhu vaevë'oho sa'ae mie bövie bise'e God-hu bamadoho bogo eni jiobe ruejuvo God-ro hesi aboji harihu'oho va'orahoro bamavuo'iramu ëho ma-marö jio'amo'ë'e. ²⁰ Ëhesi bëhoho God-ro uvadeje: Sa'ae bövie bise'e sisërë'amo'ajëjo. Bogo hesi ëma sisërë'amobe rue'i God-ro hesi nimoromo sisërëjöro uvadeje hujeji avohego marë'amoröhego. ²¹ God-hu bamade bövioho bise'oho jaruvoho ëhi ma-sagohoriemu sagohoribe va'ajeje. U'emu God-ro avoho'amo'iramu ëhi jiobe va'ajoho iae barë'irögöro huro i'ovo'amo'iramu hesi aboji harihu'e ma-marö javuoröhëhi ëhi huhu bamade bövioho bise'oho marö jio'amo'ë'e. ²² Vaevë'oho iae no gavö God-hu bamade bövioho bise'oho sisërëbe rovë'e jio'ego ijonö mae jio'amo'ië'ëro. ²³ Sa'ae bövie bise'e bogo ëhemuoho sisërë'i röhu huhu hesi Aru'aho aevo'i suvuoramumu baejare aribövioho no'o sisë'i huë vavaeni'e raromë'ëro hara'uë'i mueberomo raromö ijonö God-ro hesi aboji harihu'oho no avohavuoromo nosi sino haho'e aho'obëhe i'ovavuego ma-maemu javuoröhego. ²⁴ Ëhi mae javuoröhoho ëho noro muebejöro God-ro ajamuïromo marö bamavuë'eje. Mue gö gö no avevejöle nunehu ga'amaruoho ëho bogo

ga'amo'i muebejarueje iae mami'e gavaruëro. ²⁵ A'i mae javuo'iröhoho nunoho bogo ga'i ma-raromoromo muebejaruëro jië'ëro ëhuni ga'irögoro biririvoromo raromoromo muebebe va'arueje.

²⁶ Röhu no u'uhavuë'ego God-are Aru'ahohuro nosirire rueromo ajamuijajeje. Ëhesi bëhoho God-are örire diehi avoho ato'iröhoho no dadivavue. Dadivavuego God-are Aru'ahohuro hesi ajamuiromo nosi jöëni huë vavaene börömo bëhe baeromo sisë maro hara'uoromo ëhuro God-are örire ëninamijajeje. Huhu hara'uoromo ëninamijaje jöho aho ë jöho bogo ato hesi javue. ²⁷ Röhu God-hu dë vövöbajo'ere bi-jioho gövuajohuro hesi Aru'aho hesi uehorohu'o iae gavajeje rabëni God-hu nimajëhi hesi Aru'ahohuro ëhi jië'e uehoroho baeromo hesi aribövi nosi jöëni ëninamijajego.

²⁸ No gavaruoho ae rahu God rajahijë'iroho mu mae mu sisë huë mae huë sisë jabesi örire rovego röhu God-ro jabumë ajëmiromo huë mahu'o huë sisëhu'o aho'obëhe avohëhajeje ëhuro ijonö jabumë mae jëvo'iröhego hesi nimadëhi rinëgade ariböviëro jëvë'ëro. ²⁹ Ëaribövioho urimë'i God-ro søjëgo'irögoro uehorovëvadeje. Uehorovëvoromo hesi simanëro mevoromo uvadeje: Hujeji ë aribövioho naro tarioromo baejëvo'ejöjo ëhuro nasi Harihu ma va'ëne jëvoröhego. Ëhi jië'oho jabumë ijarahë aho'obëhe jëvo'i nasi Harihoho murioho jio'a'ajëjo. Mevoromo ëhi uvadeje. ³⁰ Ëaribövie gemuoho mevoromo röhu hesinö rinëgadeje. Rinëgoromo röhu jabesi jö sisëho uehorovoromo vuonugëhamu hesi nunire mae riravareje. Hesi nunire mae riravamu huro baejëvoromo aji mare rëmadeje.

God-hu dë vövöbajo'ere no uehorovavuafe muoho ëho a göehu o mu göehu bogo aho'iröhe jöhoje.

³¹ God-hu ëhi ajamuijadoho no diehi uehorovo'ejo. Iae no ëhi uvo'ejo: God nosi dönö jiajoho raro no bisihö'öjavuo'ajëjo. ³² God bogo uvadeje: Nasi Harihoho maego bogo bojëmi'ejö uvoromo nijio'irae'i a'i Harihoho nugö'öjadeje ae aho'obëhe nosi jöëni huë vavaene baeröhego. Hesi Harihoho ëhi bojamuijë'ëro ëhuni noro biririvoromo uvarueje: Hesi suvuro börömo mami'e bojamuijë'ëro ëhuni suvuro ioro'iorohu'o iae bojamui barë'ajëjo. ³³ God-hu baejavuade aribövi nosi jö sisëho raro jövo'ë'e. Jëvoröhe aho bogoje. Rabëni God-ro nosi sisëho avohahuë'ëro uvajeje: Jemë mae jëvajëjo. ³⁴ O raro uö'ë'e: Sisë'e jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhi uö'iröhe aho bogoje. Rabëni hesi bëhoho Iesu Kerisoro guomadeje. Guomoromo röhu ri'öromo ajiomë'ëro God-are övo manö hiromo nosi jöëni

God-are örire jõe majahijajeje. ³⁵ Kerisoro no dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuoromo ajamuijajeje. Uehorovavuoromo ajamuijaje öroho raro tugohahuo'ë'e. Aho bogo. Huë vavaeni bövi bise'o rovë'oho ae göehu ijumavuë'oho ie o niögu suhi'e bogojavuë'oho vörö'ere va'ë'oho aehu bijuëmavuamu vuovë'oho bogo ehuro tugohahuo'ë'e. ³⁶ Iae ëhi jië'e mu sisëho nosi örire rovajeje. Ejöho God-are surire ëhi uvë'eje:

God no jasi ariböviëro javuë'ëro ehuni aëro vae majae muo'amavuo'ië'ego no vöröre ma-raromarue höjo.

Sheep rinovoromo bijuëmo'ië'aruëhi aëro nosi örire ëhi ë'arue höjo.

³⁷ Iae no ëhi javue. Röhu rabe rabe rovë'iroho Kerisoro no uehorovavuoromo ajamuijago ehuro no ruahö'ö avohoromo ma-mae javuajeje. ³⁸ Ehësi bëhoho na mae uehorovoromo uvajeje: Huhu dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuoromo ajamuijaje öroho mu gö gö rovë'oho bogo tugohahuo'ajëjo. Vuovavuë'oho o ave sa'are raromë'oho anerae maja aru'ahe vörö'e mue gö gö rovë'oho mu rabu rabu jaruvo o u'emu rovë'oho ³⁹ noehu dö mare ajiomë'oho o sa'a gago egobövire abuej'oho bövie bise'e dinö'e dinö'e jiajoho rovë'oho God-hu uehorovavuaje öri Iesu Keriso nosi Badarire röjahuijajoho ëho bogo tugohahuo'ajëjo.

9

God-hu hesi nimoromo Israel rajo hesinö baejövade jöhoje.

¹ Na Keriso-are ae gemuohuro jevë'ëro jö mae majëhi'ië'e sareri'e jöho bogo. God-are Aru'ahohuro nasi dë vövöbajo'oho ajemiromo avoheho'ego herovoromo na jö mae majëhi'ië'e. ² Huë vavaene na bogo bise'o vadu'oho baeromo majae ëhi vavaenegajeje. ³ Nasi sa'a raje ö mueno'e gemuoho jëvanovo'ego jabësi jöëni vavaene baeje. Ehësi bëhoho jabumë Keriso bogo mae uehorovoruomajeje. Röhu jabësi aru'ahohuni na böröme uehorovevo'i nasi sinoho ma-bisemu uehorovajeje. Ehuni na uve: God-ro sisë bojemiromo Keriso-are bëhiroho rori'o babu'öjevego nasi sa'a rajohuro aevoromo Keriso mae uehorovoruomo'ibejajo ehuro iae mae jevo'ibejajo. Jabësi jöëni ëhi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo vavaenimajeje. ⁴ Nasi sa'a rajoho Keriso bogo ma uehorovarueje röhu huë mabëhe God-are örire baeruomë'eje. Jabumë Israel rajo God-hu baejövade aribövie jioruome. Huro jabumë hesi aboji harihu'e vaejövadeje. Hësi aji maho röjëhijadeje. Hësi jögoru maho bojëmiromo uëvadeje: Iae na jemë muebejëvo'ejöjo. Mu

vaeröhe jögoroho bojëmadeje. Osa börömore rueromo hu rajahi'iröhe öroho röjëhijadeje. Ijonö mae ajëmil'iröhe jöho bojëmadeje. ⁵ Jabesi hijo miono'o ho God-are a masije jëvadeje. Böröme namiromo ajamuaje aho Keriso jabesi sa'a raje gemuoho jiadeje. Keriso hu bogo ma-aehu jio'i hu God jië'ëro sa'ae bövie bise'e muebejajego ëhuni noro hesi örire rajahiemu rajahibe va'ejo.

⁶ Iae Israel-are ujo ömo'ömoho noro ëhi jië'e mu maho baejë'e javue. Röhu hesi ujoho ma-ae gemuëro gemuëro Keriso mae uehorovo'i a ioro'ioroho bogo ma uehorovarueje. Bogo ma uehorovarueje röhu Israel-are ujo muebejavuoröhëro God-hu uvade jöho bogo barëjë'eje. Ëhesi bëhoho Israel-are siono baeromo mu ma bövi bise'o baejarue ariböviohuremu God-ro muebejavuo'i uvadeje. Röhu ëhi jië'e aribövioho bogo aho'o ho jio'i ma-gemu gemu javue. God-hu Israel-are mu ma baejarue aribövi muebejavuo'i uvadëhi ëhi muebejavuajeje. Ëhuni Israel-are ujo muebejavuoröhëro uvade jöho bogo barëjë'eje. ⁷ Göho Abraham-are ujoho aho'obëheje röhu ujo ioro'ioroho hesi mu maho bövioho bise'o ho bogo baeruomë'eje. Ëhesi jöho God-hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Jasi harihe Isaac'o hesi ujohu'o ë ariböviohuremu jasi sionoho baeromo bövioho bise'o ho baebe va'i jasi ujo ioro'ioroho bogajo. Ëhi uvë'eje. ⁸ Ëjö hesi bëhoho bogo Abraham hesi arijo'ëro ëma nimoromo baejade harihohu'o ë harihu hesi ujohu'o God-are aboji harihu ömo'ömehu jio'i a'i God-hu Abraham bojami'i uavade ujo ömo'ömoho ëho jaburo Abraham-are sionoho baejarueje. ⁹ God-ro Abraham harihe bojami'i majahiromo uavadeje: Evare majare na vuonorö'ö rue'iramu Sarah harihe raho'a'ajëjo. Ëhi uvë'eje.

¹⁰ Abraham-are harihu göhuremu Abraham-are sionoho bae'iröhego ëhi uvadeje röhu bogo ëhemu jio'i a'i ijonö Rebecca harihe niö'i huodi'e dëre jëvadeje. Harihu niö'i jabesi vavuoho gemu jiadeje. Hu nosi hijo miono'e Isaac jiadeje. ¹¹⁻¹² Röhu harihe niö'i bogo rëhëvë'e dëre jëvamu mu maho o mu sisëho bogo vaejë'iro evare majare God-ro jabesi vëmoho Rebecca uavadeje: Naro ijarahohemu ajami'iramu böröme jio'iramu muriohuro bise'e jioromo ijarahö hesi muoho vaejahonövo'ajëjo. Mu ma o mu sisë bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvade hesi bëhoho ëhuro huhu nimadëhi ëhemu uehorovoromo ae baejëvoröhëni hu bogo aehu mu ma vaejaruoho gëromo rinëgo'i hesi nimoro ëma rinëgajëro jië'ëro. Iae ëhuni mu bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvadeje. ¹³ God-hu ijarahö Jacob ajami'i murie

Esau bogo ajamijade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Na Jacob nego'i Esau bijönegade höjo. God-ro ëhi uvë'eje.

¹⁴ Ëhi jië'oho no diehi uvo'ejo. Na no ëma uehorovoromo uvo'ejo: God-hu a sisëro jië'ëro sisë'i uehorovoromo ëhioho ë'ade höjo. Ëhi jië'oho jö sisëgo bogo ëhioho uvo'ejo. ¹⁵ Ëhesi bëhoho God-ro Moses uavadeje: Di aribövi sisë jëvajo huë baejëvo'i negë'oho ë aribövioho huë baejëvo'ejöjo. O di ariböviohuni na vavaenimo'i negë'oho ë ariböviohuni vavaenimo'ejöjo. ¹⁶ Ëhu'ëro jië'ëro God-hu hesinö rinaguaje hesi bëhoho bogo noehu nimoromo birivoromo muoho vae'i a'i huro noni vavaenimoromo rinaguajeje. ¹⁷ God-hu sisë a börömo Pharaoh-are örire jö majahijade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: God naehu ja böröme vaejavoromo döro bamavode hesi bëhoho naro jasi sisë hesi i'uoho bojamiromo ëhuro nasi vöröho ae röjëhijego sa'ae göre göre raromarue aribövioho aho'obëhe nasi ihoho hebe va'oröhego. ¹⁸ Ëhu'ëro jië'ëro God hesi nimë'oho a ioro'ioro jabumëni vavaenimoromo hesinö javuojöro gagovavuo'i a ioro'ioroho ma-rëmajeje jabesi nimoromo biriri'övoromo mu sisëhemu vaenövoröhego.

God-hu dë vörönimoromo i'u bojamuibe noni vavaenimobe va'aje jöhoje.

¹⁹ Ëhu'ëro jië'ëro nani jero ae gö jö sisë uehorovoromo nasi jöho ahoromo sarerivoromo ue'a'anue: God-ro hesi nimoromo ramuë'ëro ëhu'ëro noro biriri'övoromo mu sisëho vaejarue höjo. Noehu mu sisë vaejaruoho ëho bogo nosi sisëhu jio'i God-hu nimade muoho höjo. Hesi nimade muoho bogo aho varijënoho javuego ëhuni no mu sisëho vaejarue höjo. Ëhuni God-ro sarerivoromo ëma uövuaje höjo: Jemëhu mu sisë vaejarujoho jemesi sisë höjo. Ëho bogo nosi sisëho jio'i God-ro hesi nimoromo ramuë'ëro ëhu'ëro no mu sisëho vaejarue höjo. ²⁰ Jaehu ëhi jië'e sareri'e jö majehijë'oho naro ja ua'ejo: Ja ma-ae javajëjo. Ja ma-a javë'oho röhu ja rabëni biriri'övoromo God-are öriroho ëhi jië'e jö sisëho jövanuëjo. No sa'ae hu rama avoharuëhi ëhi javuo'i God hu rama avoho'amaje aho va'ëne jië'ego ëhuni no bogo ri'öromo ua'ejarejo: Ja rabëni no ëhioho avohavuane höjo. Bogo ëhioho ua'ejarejo. ²¹ Ja'o uehorovone. Rama avoho'amarue ariböviehu sa'a mugöru baeromo jabesi nimoromo avohë'oho iae maeje. Nimë'oho sa'a mugöre gemu baeromo röhu ramae niö'i avohëvo'ë'e rama göho maego maja börömhuni runo'e bamo'irögoro göho sisëgo majae ëhi ë nemonövo'iröhëro.

²² Ĕhu jö hesi bëhoho God no avohavuaje aeje. No avohavuaje aëro jië'ëro ëhu'ëro hu hesi nimoromo ë'ë'oho iae maeje. Hu nimadeje huhu a i'u bojëmi'iröhe vöröhu'o darugohu'o ae aho'obëhe røjëhi'iröhëni. Ĕhuni huhu dë vörönimego sisërëröhe aribövi jabesi öriroho i'uoho bogo burëroho bojëmi'i ma-biririvoromo gë taemobe rovadeje ijonö i'uoho bojëmi'iröhëni. ²³ Ma-gë taemobe rovade hesi bëhoho hu nimadeje hesi aji mabëhe nosi örire røjahui avoho'iro rabëni hu noni vavaenimaje aribövie javuë'ego. Noehu hesi aji baeröhego huhu huë baeromo avohavuade aribövie javuë'ego. ²⁴ Jew rajo ioro'ioroho no hesinö javuojöro rinaguade aribövie uëve. Röhu bogo Jew rajoho gemu rinaguoi a'i sa'a gö gö raje a ioro'iorohu'o rinëgë'eje. ²⁵ God-hu sa'a ioro'ioro rajo hesinö jëvojöro rinëgoröhe jöho urimë'i Hosea-ro God-are surire jajivoromo uvë'eje:

God-ro uvajëjo: Ĕaribövioho bogo nasi aribövie jëvajoho ijonö naro uë'ejöjo: Ĕho nasi aribövie jioruomajëjo. Ĕaribövioho bogo nasi huë baejëvaje agane jëvajoho ijonö naro uë'ejöjo: Naehu huë baejëvaje agane jioruomajëjo.

²⁶ Di sa'are ariböviohuro henövare God-ro uë'ego: Jemë bogo nasi ariböviehu jëvajë'ego henövaroho ë aribövioho naro uë'ejöjo: God darugo'o hijaje a nasi aboji harihu'e jëvajëjo.

²⁷ God-hu sa'a ioro'ioro rajo rinëgade hesi jöho ëhi jio'i röhu Israel rajo jabesi jö Isaiah-hu darugo'o uvade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nani Israel rajoho nie'u va'ëne ae jëvo'ajëjo röhu ae ma-vemino'e i'uoho bogo bae'i mae jioruomo'ajëjo. ²⁸ Ĕhesi bëhoho God-ro sa'ae aho'o jabesi sisëho ma-burëro mevoromo i'uoho ma-ioro'ioemu bojëmi'ajëjo. ²⁹ O Isaiah-ro ave jöhu'o jajivoromo uvadeje: Jögoru eni jië'e ae Bada God-ro noni a uje gemu gemu bogo vuonugahuo'ibejajo

Sodom amo barëjadëhi no'o ëhi barëjavuo'ibejajo. Gomorrah amo sisërëjadëhi no'o ëhi sisërëjavuo'ibejajo. Isaiah-hu urimo uvadëhi avevejö'oho Israel rajoho no ëhi ae ma-gemu gemu God-are aribövi mae javue.

Israel rajehu Keriso bogo ma uehorovarue jöhoje.

³⁰ Ĕhi jië'oho no diehi uvo'ejo. No ëhi uvo'ejo: Israel rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajoho bogo sivoho gabe rovere höjo God-are nunire mae riravoröhoho. Ĕhi höjo röhu jabumëro Keriso-are örire mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'iröhe öroho iae baejë'e höjo. ³¹ Sa'a ioro'ioro

rajohuro baejare hōjo a'i Israel rajohuro uvare hōjo: No God-are jōgoru ejahē'oho ēhuro hesi nunire mae riravo'ejarēromo God-are jōho ejaho'i sivoho gabe rovaroho mae riravo'irōhe ōroho bogo baejare hōjo. ³² Bogo baejare hesi bēhoho bogo uvareje: Kerisoro gemuēro ajamui'iramu mae javuo'ajē uvo'i a'i ōmo gavareje ga'i avohorovē'ēro God-are nunire mae riravo hesi jēvego. Ēhi jiē'e ōroho nahoromo bogo biroho'i God-are munē Iesu bijōnimoromo hesirire munēro biberovanovareje. ³³ Keriso munē va'ēne jiaje jōho uhu'e jajivoromo ēhi uvē'eje:

Ēhuro gahējo. God naro munē va'ēne aho Zion bamajējo.

Aēro hesirire ro biberovo'aruējo.

Hesirire ro rireromo'aruējo.

A'i ae rahu ē aho mae uehorovē'oho bogo javojimo ga'a'ajējo.

10

¹ O asē'e aganomē nasi dē vōvōbajo'oho aho'o nimo avohoromo God-are ōrire ēninamijajeje nasi Israel sa'a rajohuro God-are i'uoho bogo bae'i ma-marō va'irōhego.

² Ēhesi bēhoho naro jabesi muoho garomo uēve: God-are muoho nimo avohoruomaje hōjo. Rōhu bogo ma garomo ē'oruomaje hōjo. ³ God-hu nosi iho avohahuaje ōroho bogo gavanovo'i sarerivoromo uvoruomē'eje: No mu mae vaejē'oho God-ro gōromo nosi sisēho uehorovoromo vuonugo'iramu hesi nunire mae riravo'ejarēromo jabesi birivoromo God-are jōgoroho ejaho'i ē'o gavē'eje. Ēhi'oromo God-hu nosi sisē avohahuego hesi nunire mae riravo'irōhe jōho bijōnibijiohē'eje. ⁴ Ēhesi bēhoho aēro sarerivoromo uvoruomajeje: No God-are jōgoru ejahoromo mu mae vaejē'oho ēhuro hesi nunire ma-mae riravo'ejarējo. Ēhi uvoruomajeje. Rōhu ae rahu Keriso mae uehorovē'oho ijonōho bogo ēhioho uvo'i a'i uvarueje: Hesi Kerisoro ajamui'iramu God-are nunire riravo'ejarējo.

Israel rajohu'o sa'a ioro'oro rajohu'o Keriso mae uehorovego God-hu baejavuoromo maro bamavuaje jōhoje.

⁵ Jōgoru ejahoromo God-are nunire mae riravo'irōhe ē hesi jōho Moses-ro jajivoromo uvē'eje: Ae rahu jōgoru e barējē'oho ēhuro maro raromoruomo'ajējo. ⁶ Rōhu God-are jōgoru ejahoromo hesi nunire mae riravo'irōhe ē hesi darugoho bogo nosirehu jio'i a'i Keriso mae uehorovoromo God-are nunire mae riravo'irōhe ōroho iae nosirire jie. Ēhesi jōho God-are surire jajivoromo ēhi uvē'eje: Nadi jemesi simanoho uehorovoromo uvorējo:

No diehi'oromo ö'idöroho iojiomo'ejarëjo. Ësurire jö hesi bëhoho uöromo ë'adeje: Nadi uvorëjo: No diehi'oromo iojiomo'ejarëjo ëhuro Keriso hu'irae baeromo vuonorö'ö ruvebijego huro no ajamui'iröhego. ⁷ O jö göho nadi uvorëjo: No diehi'oromo vuovë'e ariböviehu raromaruiroho abue'ejarëjo. Ësurire jö hesi bëhoho uöromo ë'adeje: Nadi uvorëjo: No diehi'oromo vuovë'e ariböviehu raromaruiroho abue'ejarëjo ëhuro Keriso hu'irae barojomego ajamui'iröhego. ⁸ Keriso-are muoho bogo rori'ohoje. A'i God-are surire jöho ëhi uvë'eje:

God-are jöho iae jemesirire höjo.

Hesi jöho dë vövöbajo'ere jëvë'ëro jemesi jö'ehu ato'irarijoho höjo.

God-are jö hesi bëhoho Keriso mae uehorovoröhego noehu majëhijarue jöho uöromo ë'adeje. ⁹ Jaehu dë vövöbajo'ere mae uehorovoromo uvë'oho: God-ro Iesu ajamamu guomoromo ri'öjade hö uvoromo röhu mae uehorovanue jö jasi jö'ehu a huruoho majëhiromo uëvë'oho: Iesu gemu Bada hö uëvë'oho bogo sisëroho va'i maro hi'a'anue. ¹⁰ Dë vövöbajo'o o jö'o jabesi bëhoho dë vövöbajo'ere noro Iesu mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravarueje. O jö'ëro no Iesuare jöho ae huruoho majëhiromo ëhuro bogo sisëroho va'i maro va'o hesi javue. ¹¹ Ëhi jië'e jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo. ¹² Ësurire jöho sa'ae aho'obëhe aribövi nosi jöhoje. Jew rajo ariböviohu'o sa'a ioro'iorohu'o bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javue. Badaro gemuëro böröme namiromo ae aho'obëhe muebejavuoromo göröhe di ahuro huro ajamijöro ua gavamu gövuë'oho no ae aho'obëhe mabëhe ajamuijajeje. ¹³ God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu Badaro ajamijöro ua gavë'oho ajëmi'iramu bogo sisëroho raro'mo'i maro raro'mo'aruëjo.

¹⁴ Ëhi jie röhu aehu Bada Iesu bogo ma uehorovë'oho ajamijöro diehi ua ga'ë'ö. Ua ga'iröhe öroho bogoje. O hesi jö bogo hejë'oho diehi mae uehorovo'ë'ö. Mae uehorovo'iröhe öroho bogoje. O aehu hesi jö bogo majëhijë'oho diehi he'ë'ö. He'iröhe öroho bogoje. ¹⁵ O God-hu a bogo rëmö'öjamu rovë'oho hesi jöho diehi majëhi'ë'ö. Majëhi'iröhe öroho bogoje. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Jö ma barovarue aribövioho mabëhe rovego gëvarue höjo. ¹⁶ Mabëhe rovego gëvarue hö jajivadeje röhu Jew raje ae aho'o bogo a'i magemuëro gemuëro Iesuare jö maho ejahë'ejö. Urimë'i Isaiah-ro jöe gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e höjo. Ae vemino'ëro ejahu'e

höjo. ¹⁷ Ĕhu'ëro jië'ëro Keriso-are jöho majahuijego ëhuro no hejarueje. Heromo ëhuro no mae uehorovarueje.

¹⁸ Ĕhi jie röhu naro uëve: Na Israel rajoho hejë'e höjo o bogajo. Iae jabumë hejareje. God-are jö hejaroho iae hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Jabesi huëho sa'a viture viture he barëjë'e höjo.

Jabesi jöho maja rojomajire maja beva'ajire rërirae barëjë'e höjo.

¹⁹ Röhu ave jöhu'o uë gë'ejo. Na Israel rajoho God-are jö bëhoho gavare höjo o bogajo. Iae jabumë bëhoho gavareje röhu bogo ejareje. Urimo Moses-ro God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Jabesi sivu sivue raromarue aribövioho God naro ajëmi'iramu

Jew rajoho jemëro gëromo dë vi'ehëgo'iramu uvo'a'arujëjo: God-ro rabëni jabumë ajëmi'i no bogo ajamuijaje höjo.

O God na bogo avoho gevarue aribövioho naro ajëmi'iramu

Jew raje jemëro jabumë gëromo dë vörönimo'arujëjo.

Ĕhesi bëhoho Israel rajohuro God-are jöho iae hejareje röhu bogo ejahareje. ²⁰ Ĕhi jië'e jöe gemuoho Isaiah-ro ma-sama'e huruoho jajivoromo uvë'eje:

Bogo birohevo'i nahevare ariböviohuro God na birohevare höjo.

Nasi jöëni bogo uë gëvare aribövioho naro jabesi örire röjahirovamu gevare höjo.

²¹ Sa'a ioro'ioro rajehu God biroho'iröhe jöho ëhi jajivo'i a'i Israel rajo jabesi jöho jajivoromo ëhi uvë'eje: Jaburo nasiro ruejöro na vae majae öve nugö'öbe rovë'e jevajëjo röhu jabumë jöe bogo e'i biriri'övoruomaje aribövie jioruomajëjo.

11

God-hu Israel raje ae aho'obëhe bogo vuonugëvo'i a vituohuni vavaenimoromo ajëmibe rovade jöhoje.

¹ Israel rajoho ëhi jië'e hia'i biriri'övä'e aribövie jioruomë'ego Paul naro uëve: Na ëhuni God hesi aribövioho ioro'ioemu vuonugëvë'e höjo. Bogo mae bogo vuonugëvë'eje. Paul na'o Israel raje jeve. Na Abraham-are uje jeve. Na Abraham-are uje Benjamin hesi uje gemuoho jeve. ² Urimë'i God sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare Israel aribövioho hesi baejavuo'i uvë'ëro ëhu'ëro ijönöho bogo ramuö'öjë'eje. Elijah-hu ë'ade jöho jemë'o iae gavarujeje. Elijah-ro Israel rajo jabesi jö sisëho God majahiromo uavade höjo: ³ Bada jani suvuro vënire buejharue maratuoho Israel rajohuro dadovo'amë'e

höjo. Jö jasiro baeromo majëhijarue aribövi ioro'ioroho muo'amë'e höjo. Vaevë'e na gemu jevajëjo. Röhu na'o anego'i nimaruëjo. ⁴ Elijah-ro God ëhi uavade höjo. Ëhi uavamu God-ro Elijah mana diehi uavade höjo. Huro ëhi uavade höjo: Ja uvanuoho: Na gemu jevajë uvanuoho röhu na Israel raje ae aho'obëhe 7,000 avoho nugo'amë'e jevajëjo. Ëhu'ëro jabu'o na bogo vuonugevo'i sareri'e god gö Baal ague aho raromoromo rajahiruomë'e höjo. God-ro ëhi uavade höjo. ⁵ God-hu Israel rajo ioro'ioro avoho nugo'amadëhi avevejö'oho ëhi gemuohoje. God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo Israel rajo a vituoho avohoromo maro ramuë'eje. ⁶ Avoho ramuade hesi bëhoho noehu vaejarue muoho bogo uehorovë'e hesi ëma nimoromo huë baejavuoromo ajamuijadeje. O noro mu mae vaejego huro ëho garomo avoho ramuo'ibejo ëho bogo hesi ëma nimoromo huë baejavuaje muoho jio'ibejo.

⁷ Ëhu'ëro jië'ëro Israel rajohuro God-are nunire mae riravoröhe öri nahobe rovaroho bogo birohareje. Ae ma-gemu gemu God-ro hesinö baejavuë'ëro ë öroho birohareje. Israel rajo a ioro'ioroho God-ro ma-rëmamu jabesi biriri'övoromo mu sisëho vaebe jijihadeje. ⁸ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: God-ro jabesi öroho tugohëhamu momorö'ö uro'amë'ëro God-are muoho jabesi nunoho bogo garomo hesi jöho jabesi hia'oho bogo hebe rovaroho jaruvohu'o ëhi gemuoho höjo. ⁹ Röhu Israel rajo jabesi jöho David hu'o God-are surire jajivoromo uvë'eje: God jero ëhi'onego jabumëro uvo'irarëjo: No mae javuajëromomo söröe ijanovego evare guaeväro jiomëvanovoromo buorëro taemëvanovoromo guaro rireromëvanovoromo ëhi'oromo ëhuro jabesi i'uoho mana baeruomoröhe. ¹⁰ God jero jabesi nunoho tugohëhonego ramoramovëhego bövioho bise'oho bogo garuomö'irajo. I'u böröme bojëminego baeromo ma-ioro'iore gemu deje gurorovë'e jijihö'irajo. David-ro ëhi jajivë'eje.

God-hu sa'a ioro'ioro rajo baejavuoromo mare bamavuaje jöhoje.

¹¹ Ëhuni na uëve: Israel raje rireromëvadoho na ëhuro ioro'ioyemu sisërëjëvo hesi höjo. Bogo mae bogo. A'i Israel raje Keriso bijönimë'ego ëhuro sa'a ioro'ioro raje sisë'i jëvajoho God-ro baejëvoromo maro bamëvë'eje. Baejëvoromo maro bamëvade hesi bëhoho ëhuro Israel rajohuro dë vi'ehëgego uvoruomöröhego: God-ro diehi'oromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'i no bogo ajamuijaje höjo. ¹² Israel

rajohuro Keriso bijönimoromo God-hu ajëmaje muoho boremi'öjamu ëhuro sa'a ioro'ioro raje dinö'e dinö'e raromaruohuro Keriso-are mu maho baeruomë'eje. Ëhuni jemë'o uehorovore. Israel raje aribövie aho'obëhe vuonorö'öromomo God-are örire avo'avoho uehorovo'iramu ëhuro sa'a ioro'ioro rajohuro Keriso-are mu maho bae avohoruomo'ë'e.

¹³ Röhu sa'a ioro'ioro rajomë naro jemesi örire ave jöho uë'ië'e. Kerisoro na remö'öjëlëro na hesi jö baeromo sa'a ioro'ioro rajo jemesi örire majëhibe juvaje ae jeve. Naro uvajeje: Ëmuoho böröme hö uvoromo nimorohë'i Keriso-are jöho jemesi örire majëhijajeje. ¹⁴ Keriso-are jöho sa'a ioro'ioro rajo jemesi örire majëhiromomo na nime nasi sa'a rajohuro dë vi'ehëgego uvoruomoröhego: Sa'a ioro'iorehu mu ma baeruomajëhi rabëni no'o bogo ëhioho baejare höjo. Jabuhu ëhi uvë'oho nani naehu ajëmi'irodoho eni jevo'ë'e. Ëhuro jabumë Keriso uehorovoromo bogo sisëroho va'i maro va'oruomo'ë'e. ¹⁵ God-ro Israel rajoho rori'o rëmö'öjëlëro ëhu'ëro sa'ae aho'o jemë'o buone vaeromo hu'o jemë'o gemu mae raromarujeje. Ëhu'ëro jië'ëro God-ro Israel rajoho sionëro baejëvo'iramu ëhuro aji'e mu göëro urimore muoho iosiramiromomo börömo bëhe rue'ë'e. Ëho vuovoromo i'ovanovë'e muoho jianovo'ë'e.

¹⁶ Röhu i mugöru vitu harihoho urimo atoromo God bojamijë'iroho i mugöru vitu göhu'o ëhu'o hesije. O ijo dirume God bojamijë'iroho ijo mahu'o ëhu'o hesije. Ëhuu jö hesi bëhoho Israel rajo hio miono'e God-are ariböviëro jëvëlëro ëhu'ëro ijore jiobe rovaje hio miono'ohu'o jabesi ujohu'o God-are aribövie javue. ¹⁷ Röhu uhu jö göho olive ije gö amore bivaroho gö je'ore ëma rijadohoje. Israel rajoho no amore bivare ijoho va'ëne javue. O sa'a ioro'ioro rajoho jemë je'ore ëma rijade ijoho va'ëne jëve. Röhu God-ro amore ijo hesi ade gö tarivo'amoromo rori'o bahi'i je'ore ijo hesi adoho ujuohoromo sionore bijioho nugo'amadeje. Ëhu'ëro jië'ëro je'ore ijo adohuro amore ijo hesi rihuoho baeromo sirihoromo ma-mabëhe gemuoro iojionmë'eje. Ëhuu jö hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro raje jemë Israel rajohu'o gemuore bimuvëvamu jemë'o God-are mu maho baejarijeje. ¹⁸ Tarivoromo rori'o bahijade ijo adoho garomo nadi uvore: Noro jabumë iosirëmiromomo ma-mabëhe javuoromo jabesi sionoho baejë'e javuajëjo. Jemë ëhi uvë'oho avo'avoho uehorovoromo uvore: No ma-ijo ado va'ëne javuajëjo. No ijo bëhoho bogo rihuoho bojëmijarue höjo. A'i ijo bëhohuro no rihuoho bojamuijaje höjo. Ëhu'ëro no bogo masijoho

javuajëjo.

¹⁹ Röhu nani jero ue'a'anue: Iae mae höjo röhu ë ijo adoho tarivë'e höjo ëhuro naro jabesi sionoho bae'irodego. Ëhu'ëro naro jabumë iosirëmiromo ma-mabëhe jevajëjo.

²⁰ Iae mae uevanue röhu jabumëro Keriso-are jöho bogo ma uehorovamu ëhuni tarivë'eje. Röhu jero Keriso mae uehorovë'ëro ëhuro biririvoromo sirihirromo namijanue. Ëhuni nadi jasi sivuoho uehorovoromo uvone: Na böröme namijajëjo. Nadi ëhioho uvo'i a'i juhuonivone. ²¹ Israel rajo ijo ado ma va'ëne jëvadoho röhu God-ro jabesi sisëho bogo ma-nunëremuoho gë'i tarivoromo rori'o ruruhö'öjadeje. Ëhi jië'e jiaje ëhuni je'ore ijo adoho jero nadi uvone: Na sisë vaejë'oho hu ma-nunëro ge'a'ajë uvo'i a'i uvone: Na sisë vaejë'oho ë Israel aribövi i'u bojëmadëhi God-ro ëhi jië'e i'uo ho na'o bojemi'ajëjo. ²² Ëhuni ave jöhuremu uehorovone. God hu huë baejavuaje aeje. Röhu hu i'ue bojamuijaje aeje. Sa'are rireromare aribövi jabesi örire i'ue bojëmijë'eje. O jasi örire huë baejavajeje. Huhu huë baejavaje muoho jaehu mae uehorovobe va'ë'oho iae huë baejavonövo'ë'e. O bogo mae uehorovë'oho huro ja'o tariö'öjavo'ë'e. ²³ O Israel rajoho Keriso bogo mae uehorovarueje. Röhu ë mu sisëho vuonugo'i Keriso mae uehorovë'oho God-ro ë aribövioho tariö'öjëvadoho ujuohoromo röhu maho sionore bimuvëvo'ë'e ëhi jië'e mu vae'iröhoho God hu eni jië'ëro. ²⁴ Ëhesi bëhoho sa'a gö rajo ae javajoho ja je'ore ijoho va'ëne javadeje. Ëhi javamu röhu God-ro ja je'ore ijo adoho va'ëne tariojavoromo amore ijo gemuore bimuvavadeje. Ëhi jië'e anoji'e muoho vaejë'ëro ëhu'ëro noro biririvo avohoromo uvarueje: God-hu Israel rajo ë amore ijo ado tarivoromo rori'o bahijadoho ujuoho sionore bimuvëvanovë'oho ëho ma-samae jio'a'ajëjo.

God-hu ae aho'obëhe nosi jöëni vavaenimoromo maro bamavuo'iröhe jöhoje.

²⁵ Aganomë ave jöho urimë'i God-hu gurihijadoho avevejö'oho röjahuijë'eje. Ëjöho na nege jemëro avoho gal'irarijego jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvojöëni: Nosi simanoho mabëhëro javuë'ëro mae raromarue höjo. Ëjöho na majëhi'ië'e. Israel rajo a ioro'iorohuro hia'e biriri'övaroho bogo ioro'io remuoho ëhioho jëvobe va'i hujeji sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe God-arinö ruero'uomo'iramu evare barë'ë'e. ²⁶ Sa'a ioro'ioro rajohuro ruero'uomo'iramu evare Israel rajoho ae aho'obëhe sisëre jëvajoho God-ro baejëvoromo maro bamëvo'ë'e. God-hu Israel rajo

baejëvoromo mare bamëvo'iröhe jöho God-are surire ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bada God-ro uvajëjo:

Ajëmi'iröhe ahuro nasi dahorure Zion jioromo ruvebi'ajëjo. Ruvebiromo God bijönimarue mue aho'o Jacob-are ujo ömo'ömehu vaejaruoho rori'o babu'ö barë'ajëjo.

²⁷ Jabesi sisë u'ovëho'irode majare evare ëhi jië'e ioro'ioemu jioröhe jögoroho naro bojëmi'ejëjo.

Israel rajo jabesi jöho ëhi jajivë'eje.

²⁸ Israel rajehu Keriso-are jö ma bijönimaruohuro ëhuro jabu rori'o tario rëmaje aribövie jëve ë hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'i nimë'ëro. A'i God-hu Israel rajo nimoromo baejëvadohuro ëhuro jabumë God-hu huë baejëvaje aribövie jëve ë hesi bëhoho God-ro Israel rajo jabesi hijo miono'o jabesi ujoho ajëmi'i uvë'ëro jië'ëro.

²⁹ Ëhesi bëhoho God-hu di aribövi hesinö jioruomoröhego uëromo hesi mu ma suvuro bojëmijë'o huro bogo jö göho uehorovo'i ëhi gemuoho uehorovëvobe va'ë'e. Ëhuni Israel rajoho bogo vuonugavuo'ë'e. ³⁰ Urimoroho sa'a ioro'ioro rajoho jemëro God-are jöho bogo ejahonövarijeje. Bogo ejhamu God-ro gavë'ëro röhu jaruvoho gavade Israel rajohuro hesi jöho bogo ejhamu gëgorovo huotorovoromo sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöëni vavaenimë'eje. ³¹ God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemëni vavaenimoromo ajëmijë'ëro Jew rajehu avevejö'e God-are jö bogo ejaharuoho ijönö God-ro jabesi jöëni ëhu'o vavaenimo'iramu maro jëvo'ë'e. ³² God-ro ae aho'o jögoru aho'iröhe hesi darugo uhure ramuë'eje ëhuro ijönö ae aho'obëhe no huë baejavuo'iröhëro.

³³ Asë'e God-are huë maho bogo bise'o vadu'ohoje. Hesi simano maho nuni aji maho börömo maeje. Huhu uehoro mae baejaje hesi bëhoho rahuro biroho'ibejo. Huhu diehi ë'aje öroho rahuro ga'ibejo. ³⁴ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje:

Rahuro Badare uehoroho gavë'e höjo.

Hesi öriroho rahuro jögoroho mami'ajëjo.

³⁵ Raro suvuroho bojämijë'ëro ëhu'ëro

God-ro mana vuonorö'ö bojami'ajëjo.

³⁶ Ëhesi bëhoho God-ro bövioho bise'o hesiremu javuoröhego avohavuë'ëro huro döre hiromo aho'obëhe muebejavuajeje. Ëhuni hesi ihoho gemu rajahiemu rajahibe va'ëjo. Iae mae.

12

Noehu God-are örire dë vövöbajo'e aho'o bojamiromo hesi mu vaenövoröhe jöhoje.

¹ Aganomë God-ro ëhi noni vavaenimë'ëro ëhuni na nege jemëro jemesi sino haho'e dë vövöbajo'e aho'o baeromo God-are örire gemu bojamirovo'irarijego. Ëhi bojamirovë'oho ëhuro Jew rajehu vuovë'e mi suvuro God-ni bahijaruoho bogo ëhioho jio'i nune jië'e suvuore jio'ë'e. Ëhi jië'e suvuroho God-aremu jio'iramu ëhuro hu nimo avoho'ë'e. Jemesi arijo'arije God-are örire ëhi bojamirovë'oho ëhuro jemë simano mae jioromo God avoho rajahi'aruje. ² O ave sa'arohemu uehorovarue ariböviehu nunire bahijarue mu sisëho nadi ejëhoromo vaenövore. A'i nugego God-ro jemesi uehore aho'o huotovëho'iro ëhuro jemesi dë vövöbajo'ere God-are aji mahemu baebe va'irarije. Ëhi ë'ë'oho God-hu diehi diehi jië'e mu nimajoho jemë ga'a'aruje. Ga'a'aruje diehi jië'e muoho sisëho bogojio'i God-are nunire ma-maemu jio'iramu.

³ Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejevoromo apostle mu hesi darugoho bojemijë'ego ëhuni ave jöhu'o majëhi'ejo jemë ae aho'obëhe he'irarijego. Nadi jemesi sivuoho uehorovoromo uvore: No a masije javuajëjo. A'i jemë ae gemu gemu avoho uehorovoromo uvore: Naro hesi örire mae uehorovoromo mu vaejöro God-hu ajemadëhi naro hesi örire ëhi mae uehorovoromo ëhi jië'e muoho vaenövo'ejöjo. ⁴ No sino haho'e gemu gemu javuo rove. Röhu öve höre nune ëhi jië'e inömoho aho'obëhe javuë'ëro inöme göëro mue gö vaejarueje inöme göëro mue gö vaejarueje. ⁵ Ëhesi bëhoho ekaresiaho no ae aho'obëhe javue. Ëhi javue röhu Keriso-are ae gemuoho javuë'ëro ëhuro aho'o sino haho'e gemuoho javue. Ëhi javuë'ëro no ae aho'obëhe gemuore bimuvorovë'e javue. Nosi sino haho'o bimuvorovarëhi ëhi gemuoho javue.

⁶ Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo ae gemu gemu suvuro gö gö bojamuijamu baebe rovarëje. Ëhuni suvuro diehi baejare ëhi jië'e muoho vaebe va'ejo. Jö God-aro baeromo a majëhi'iröhe suvuro baejë'oho mae uehorovoromo uvo'ejo: God-are jöho ëhi röjahuijë'e hö uvaruëhi ëhi jië'e jöhemu ae majëhibe va'ejo. ⁷ O ae gö a ajëmi'iröhe suvuro baejë'oho iae no ae ajëmibe va'ejo. O God-are öri röjëhijarue ae javuë'oho iae no ae röjëhibe va'ejo. ⁸ O jögoru bojëmijarue ae javuë'oho iae no jögore bojëmibe va'ejo. O ae suvuorëmijarue ae javuë'oho iae no öve sasohavuo'iramu suvuorëmibe va'ejo. O masijo rira-voromo muebejëvarue ae javuë'oho ëhuremu uehorovoromo muebejëvobe va'ejo. O huë baejarue ae javuë'oho daje nimorohoromo huë baeromo ajëmibe va'ejo.

⁹ Ae gö rajëhijë'iroho nadi ma-döhuremuoho rajëhi'i jemesi

uhohu'o rajëhibe va'ore. Mu sisë rovajoho bijönimoromo nadi gavanovo'i mu maemu ma'enobe va'ore. ¹⁰ Göëro göho Christian ö mueno'e hö uvoromo huë baerovore. A ioro'ioro jabesi ihoho döro bamoromo rajëhi avohore. ¹¹ Muoho nadi bijönimo'i biririvoromo vaebe va'ore. Jasi dë vövöbajo'e aho'o Badare öroro gemu bojamirovoromo hesi muoho vaejahobe va'ore. ¹² Uvore: Ijonö God-ro mae ajamui'iramu aji maro raromo'ejarëromo nimorohobe va'ore. Huë sisë rovë'iroho biririvoromo riravobe va'ore. Majae ëhi God-are öroro jöe atoromo ë muohuremu uehorovobe va'ore. ¹³ God-are aribövie huë vavaene jëvë'oho suvuorëmiromo ajëminövore. Aehu vejö'e i'e rovë'oho nihudëgonövore.

¹⁴ Aehu sisë vaejëvo'i arijë'oho jemëro God uavego huro jabumë huë mae bojëmi'iro. Nadi uavego huro sisëho bojëmi'i a'i uavego mae bojëmi'iro. ¹⁵ Ae nimorohë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo nimorohore. Ae vavaenimë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo vavaenimore. ¹⁶ Jemë aho'obëhe ma-gemu uehorovoromo huë baerovore. Nadi uvore: No masijëro javuë'ëro mu ininoho bogo vae'ejarë'i mu böröme o bise'e ma-vaere. Nadi sivuoho uehorovoromo uvore: No simano ma'e ae javuajëjo. ¹⁷ Ae göehu sisë vaejëvë'oho nadi mana sisë vaejëvore. Ae aho'obëhe uvaruoho: Ëmuoho mae hö uvaruoho ëhi jjië'e muoho vae'i ë'o gare. ¹⁸ Huë mae hesi örohuremu uehorovoromo ë hesi muohuremu vaeromo ae aho'o jabu'o gemu mae raromo gare. ¹⁹ Aganomë aehu sisë vaejëvë'oho nadi mana i'uoho bojëmi'i ma-ga taemorego hesi God-ro vörö'iraeromo i'uoho bojëmi'iro. Ëjöho God-are surire uvë'eje: Badaro uövuajëjo: I'u bojëmi'i rodoho nasi mue höjo. Naro mana bojëmi'ejöjo. ²⁰ Ëhi uvë'e jiaje nadi mana bojëmi'i a'i God-are surire jöho uvë'e jiajëhi ëhi vaere. Ëjöho ëhi uvë'eje: Ja'o muorovaje aho hömë'iroho ioho ma-bojaminëjo. O jovo i'i nimë'iroho jovoho ma-bojaminëjo. Ëhi ë'ë'oho ruehuro ëho garomo tiöromo gövögövövoromo avo'avoho uehorovo'ajëjo. ²¹ Mu sisë rovë'iroho nadi eja-horego jemë ruahö'öjëvego bejëvo'i a'i mu mae vaeromo ëhuro ë sisë rovajoho ruahö'öre.

13

Sa'are a masijehu bojamuaje mu noehu vaeröhe jöhoje.

¹ Ae gemu gemu aho'obëhe ave sa'are a masijo jabesi jöho ejëhore. Sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo masijo vaejarue aribövi jabesi darugoho bogo ëma ri'ö'i God-ro darugoho bojëmiromo uëvadeje: Ëmuoho vaerëjo. ² Ëhuni ae rahu

ave sa'are a masijo jabesi jö ahë'oho ëhuro God-hu bamade muohu'o mu'uvajeje. God-hu bamade mu mu'uvë'oho ëhuro i'uoho mana bae'ë'e. ³ Sa'are a masijo jabesi mu bëhoho mu ma vaejarue ariböviohuro bogo juhuonivo'i a'i mu sisë vaejarue ariböviohuro juhuonivo'iröhego. Jabesi mu bëhoho ëhije. Ëhuni ja sa'are a börömo bogo juhuonami'lië'oho mu mahemu vaene. Mu ma vaejë'oho huro jasi ihoho mae ua'ë'e. ⁴ Sa'are a börömoho God ajamiromo mu vaejaje aeje ëhuro ja mae javo'iröhego. A'i jaehu sisë vaejë'iroho juhuonamine. Rabëni i'u bojamui'iröhe vöröho ave sa'are a börömoho bogo ëma bae'i a'i God-are mue vaeromo mu sisë vaeruomaje aribövioho God-are vörö'e i'uoho mana bojëmijajeje. ⁵ Ëhuni jero ave sa'are a masijo jabesi jöho ejëhone. Ejahë'oho ëhuro i'uoho bogo bae'a'anue. Röhu göho jasi dë vövöbajo'ere herovoromo uvo'a'anue: Na mu mae vaejë'e jevajëjo.

⁶ Iae ëhuni ave muohu'o vaejarujeje. Jemëro jabumë tax-oho bojëmijarujeje rabëni ave sa'are a masijohuro God-are muoho vaeromo avoho muebejaruëro jië'ëro ë hesi bëhohuni. ⁷ A masijo jabesi örire diehi jië'e mu vae'irarijoho ëhi vaere. Tax ihe gö gö bojëmi'irarijoho ëhi bojëmire. Mae uehorovo'irarije aribövioho mae uehorovore. Rajëhi'irarije aribövioho rajëhire.

Göehu gö hesi örire diehi jië'e mu vaeröhe jöhoje.

⁸ Suvuore rabe a mana bojëmi'irarijoho ma-burëro mana bojëmirego ë muoho barë'iro. A'i ave muohuremu jiemu jiobe va'ë'e dë vövöbajo'e a bojëmi'irarije muohoje. Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o bojamijë'oho ëhuro God-hu bojamuade jögoroho e barë'aruje. ⁹ Rabëni hesi bëhoho God-hu bojamuade jögoroho ëhi uvë'eje: Nadi goho'amonëjo. Nadi ae anonëjo. Nadi vajiohe ë'onëjo. Nadi ae gö hesi böviëni bisel'ënioho ganiganimonëjo. Ejöhu'o jögoru ioro'iorohu'o ë hesi bëhoho ëhi uvë'eje: Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ¹⁰ Jasi ae gemuoho dë vövöbajo'ehu rajahijë'oho hesi öriroho mu sisëho bogo vae'a'anue. Ëhuni göehu gö rajahirovë'oho ëhuro God-are jögoroho e barë'anue.

¹¹ Ëhi jië'e muoho vaenövore rabëni hesi bëhoho jaruvoho diehi jië'e maja jiajoho jemë iae gavaruje. Momorö'öjarujoho ri'ö'irarije majaho rovë'eje. Ëhesi bëhoho aevo'i Keriso mae uehorovare majare evare noehu God'o maro raromo'iröhe majaho ëgo'o jiadeje. Jaruvoho ë majaho dunove. ¹² Vahioho barë'i Badahu rueröhe majaho sisonuvo'irögoro ë'e. Ëhuni ramoramo'e muoho

vuonugo'i muorovo'iröhe inömo inömoho ujuoho'ejo ajile majare muorovo'iröhëro. ¹³ Aehu majare avoho raromo jijiharuëhi noro ëhi ë'ejo. O gemuore gagovoromo mahun'öe uruvoromo tiöromo jijihë'oho bogo. Jovo iromo simano sisërëjë'oho bogo. Öehu jijihanovoromo mu gö gö vaejë'oho bogo. Ire muorove bogo. Ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimë'oho bogo. ¹⁴ A'i jemëro Bada Iesu Keriso-are darugoho baeromo ëhuro sinehu sisë nimajoho nadi eromo hesi muoho vaere.

14

Noehu bogo masije riravoromo uvo'iröhe: Christian ö mueno'oho sisë hö uvo'iröhe jöhoje.

¹ A ioro'iorohuro Keriso mae uehorovarueje. Röhu bogo avo'avoho uehorovo'i ma-juhuoni juhuonie mae uehorovarueje. Ëhi jië'e ariböviehu ekaresiae jemë'o bimuvo'i nimamu gëvë'iroho jemesi baejëvore. Röhu nadi uvore: Jabumë rue'iramu noro jabesi jöho aho'ahovo'ejarëromo baejëvore. ² Ae göëro birivoromo Keriso avoho uehorovoromo uvo'ë'e: I mi bövi bise'o ijë'oho iae mae höjo. Ae göëro juhuoni juhuonie uehorovë'ëro mioho bogo i'i ma-iemu i'ë'e. ³ Röhu mi bövi bise'o ijanue aharo nadi sivoromo uvone: Mi bövi bise'o juahovaje aho ma-asis'öo va'ënëro jië'ëro juahovaje höjo. Nadi ëhioho uvone. O mi juahovanue aharo nadi uvone: Bövi bise'o ijaje aho vajamirovajëjo. Nadi ëhioho uvone. God-ro ë aho hesinö baejë'e höjo. ⁴ Ae gö hesi mu ajamaje aho jaehu garomo sisë hö ua'iranoho ëho bogo jasi muehuje. God hesi böviahuremu ga'ë'e hesi mu ajamijaje aho mae nami'iramu o be'iramu. Röhu hu iae nami'ë'e. Rabëni hesi bëhoho. Hesi Bövioho ajami'iröhoho eni jië'ëro ëhuro hu ajami'iramu birivoromo mae nami'ë'e. ⁵ Ae göëro uvajeje: Ëmajaho ë majaho börömego ëhuni ë majaroho no God mae uehorovoromo raromo'ejarëjo. O maja ioro'ioroho ma-mu majaemu höjo. Ae göëro uvajeje: O bogo ëhioho jio'i a'i majae aho'obëhe God-are majae jië'ëro no God uehorovë'i muoho vae'ejarëjo. Ëhi jië'e uehoroho niö'i jëve. Röhu ae gemu gemu di uehoroho mae hö uvanuoho ë uehoroho gemu ma'enoromo hi juvone. ⁶ Ae rahu uvë'iroho: Ëmajaho böröme hö uvë'iroho huro Bada mae uehorovoromo ëhuni ë majaho uehorovajeje. O ae rahu mie rabe ijë'iroho huro uvajeje: God-ro suvuro mae bojemijë'e hörömo ijajeje. Ëhu'ëro Bada mae uehorovoromo ijajeje. O ae rahu mie rabe juahovë'iroho Bada mae uehorovoromo ëhuni juahovajeje. Juahovoromo röhu i rabe ijajohuni God huë mae uavajeje.

⁷ Ēhesi bēhoho no ave sa'are raromē'iroho bogo nosi jōēnioho gemu raromarueje. O vuovē'iroho bogo nosi jōēnioho gemu uehorovoromo vuovo'i ⁸ a'i raromē'oho Badare jōēni uehorovoromo raromarueje. O vuovē'oho Badare jōēni uehorovoromo vuovarueje. Ēhu'ero jiē'ero raromē'oho o vuovē'oho no Badare javue. ⁹ Kerisohu guomoromo rōhu ri'ōromo hijade hesi bēhoho vuovē'e aribōviohu'o ave sa'are raromarue aribōviohu'o nosi Bada jioromo muebejavuo'irōhēni. Ēhu'ero no Keriso-aremu javue. ¹⁰ Ja rabēni jasi ōehu mu ē'ajoho garomo sisē hōromo aganueje. O ja rabēni ōho juhuoni'e ae hōromo sivanueje. Hujeji God-are majaho rue'iramu no aho'obēhe hesi nunire riravo'ejo hesi huro mevavurōhego. ¹¹ Ēhesi jōho God-are surire jajivoromo uvē'eje: Badaro ēhi uōvuajējo:

Na daruge jioromo hijajoho iae mae jio'ego ave jōhu'o mae majēhi'iē'ajējo.

Ae aho'obēhe God nasi jōēni gemu ague aho raromo'aruējo. Ae aho'obēhe jō'ero huruohoromo uvo'a'aruējo: Nōrō God hōjo.

¹² Noehu God-are nunire gemu riravo'irōhe jōho ēhi jajivē'ero ēhuni no ae aho'obēhe gemu gemu God-are nunire riravoromo mu vaebe rovere bēhoho huruoho majahi'ejo huro herōhego.

No mue gō gō nosi Christian ō mueno'o jabesi nunire bogo vaejago jabuhu no gōromo nosi dōre bogo ō'oromo mu sisē vaejago rireromēvo'irōhe jōhoje.

¹³ Ēhuni ē'ego no ijonōho bogo uvo'iro: Ēaho mi ijajoho o ēhi jiē'e mu vaejajoho ēhuro mu sisēho vaejaje hōjo. Ē'ego no bogo ēhioho uvo'i. A'i uvore: Noro mue gō gō agano jabesi nuniroho bogo vae'ejarējo jaburo no gōromo nosi dōre ō'oromo mu sisē vaejago rireromēvojōēni. ¹⁴ Na Bada Iesuarie ae gemuohuro jevē'ero ēhu'ero na ma-mae garomo uvajeje: Ijarue ioho mioho bōvioho bise'oho God bogo ahavuaie hōjo. Iae ēhi jie rōhu aehu uvē'oho: God-ro ahavuade hō uvoromo ē uvade aehu ijē'oho sisēje. ¹⁵ Ēhesi bēhoho mae hōromo jaehu ie mie jasi Christian ae gō hesi nunire ijamu ē ahuro garomo uvē'oho: O God-hu ahavuade ioho ijane hōjo. Ēhuni na'o God-are jōho ahoromo i'ejō uvē'oho jaehu hesi nunire ijanoho ēho bogo maho ē'aneje. Jero hesi ōrire bogo uehorovē'e ma-ijaneje. Ēa hesi jōēni Kerisoro guomē'e jiaje ēhuni nadi ioho mioho ēma iromo ēhuro hu ijumone. ¹⁶ Jemēhu uvarujoho: Ie mie jove bōvie bise'e ijē'oho mae hō uvarujoho gavē'i ue'ahore. Ae gōero

gëromo jemesi mu ma hesi jöho sisë'i ato'ë'ö. ¹⁷ God-hu bëröme namiromo muebejavuaje hesi bëhoho bogo ie jove ue'aharuoho jio'i a'i mu mae vaeromo huë baerovoromo God-are Aru'ahehu dë vövöbajo'o sasohavuego raromaruohoje. ¹⁸ Ëhi jië'e mu ma vaeromo Keriso-are mu vaejahë'oho God-ro ëhi jië'e aho nimo'iramu ae aho'obëhe uvoruomo'ë'e: Ëahuro mu maho ömaje höjo.

¹⁹ Ëhu'ëro jië'ëro no ave muohemu ë'o ga'ejo. Noro gemuoro avoho huë mae raromoromo ajamirovo'ejo ëhuro avoho biririvoromo riravo'iröhëni. ²⁰ Jemëro nadi iemuoho miemuoho uehorovoromo God-hu ae gö jabesi dë vövöbajo'ere mu vaejajoho ijumëhore. Ie aho'obëhe God bogo tugohë'eje. Röhu jemëhu i ue'ahamu ae göehu gëromo jabu'o ue'ahoromo God-are jö ahë'oho ëhuro jemëhu ue'aharujoho sisë jio'ë'e. ²¹ A'i aveho mu mahoje. Jaehu mi ijamu wine jove ijamu o mu rabe vaejamu jasi Christian aganehu ja garomo döre ö'oromo rireromo'iröhe ëhi jië'e muoho gorone. ²² Jaehu uvanuoho: Na ie mie bövie bise'e ijë'oho iae mae hö uvanuoho jero ine. Röhu jasi sivue God-are nunoro ine. Jaehu uvë'oho: Ave muoho iae mae hö uvë'oho röhu ë muoho vaeromo he'irane dë vövöbajo'oho mae jiavamu hejë'oho huë mae javajeje. ²³ A'i jaehu i i'ie'iroho uehore niö'i baeromo röhu ë i ëma ijë'oho God-are nunire mu sisë vaejanueje ë hesi bëhoho ja bogo herovoromo uvaneje: Iae mae-ëjo. God-ro ëhi jië'e muoho nimajë uvë'e ëma ijë'ëro. Jaehu bogo uvë'oho: Iae God-ro ë muoho nimajë uvë'e mu ëma vaejë'oho ëho mu sisë vaejanueje.

15

Nosi sino bogo uehorovo'i a ioro'ioro jabesi jöhu'o uehorovoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹ No biririvoromo Keriso avoho uehorovarue aribövioho noro aviëhi jië'e muoho vae'ejo. Noro garöhe ae göehu ma-juhuoni juhuonie uehorovamu gëvë'oho nosi sinehu nimajoho bogo uehorovë'e ma-u'emu sanuovoromo ajëminövo'ejo. ² Nosi Christian aganehu uvaruoho: Ëmuoho mae hö uvaruoho ëhi jië'e muoho no ae gemu gemu vaenövo'ejo ajëmego jaburo avoho biririvoromo Keriso mae uehorovo'iröhego. ³ Keriso'o hesi sinehu nimajoho bogo uehorovadeje. A'i huhu ë'ade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Aehu jö sisë rabe rabe God ja bojamaroho na'o ë i'uoho baejode höjo. ⁴ Röhu urimë'i God-are surire jö diehi diehi jajivo'amare hesi bëhoho ëhije röjahuego noro ë surire jöho adahoromo dë sanuovahuego

biririvoromo ĕhuro muebebe va'ego God-ro ajamuijego mae javuorōhego. ⁵ Rōhu avevejō'oho God-ro ajamuijajeje ĕhuro no dē sanuovahuego biririvobe va'orōhego. Ĕhuni na nege huro jemē ajēmijego Iesu Kerisohu uehorovadēhi ĕhi gemuoho uehorovoromo jemē aho'obēhe simane gemuoho uehorovo'irarijego. ⁶ Simane gemuoho uehorovē'oho ĕhuro jōe gemuoho atoromo gemuore bimuvoromo God rajahi'aruje hesi ihoho bōrōme jiorōhego God hu nosi Bada Iesu Keriso-are Bōrōmoho o hesi Vavuoho jiē'ēro.

God-hu bogo Jew rajemuoho a'i sa'a ioro'ioro rajohu'o ajamuaje jōhoje.

⁷ Ĕhuni Kerisohu jemē rajēhiromo baejēvadēhi jemē'o gōero gō rajahirovoromo baerovorego ĕhuro God-are ihoho bōrōme jio'iro. ⁸ Ĕhesi bēhoho majēhi'iē'e. Kerisoro Jew rajoho no ajamui'i rovadeje. Jew rajo no ajamui'i rovade hesi bēhoho God-ro nosi Jew rajo hijo miono'oho uēvadeje: Ijonō naro ĕhi'oromo jemesi ujoho ajēmiejōjo. God-ro ĕhi uēvē'ēro Kerisoro ijonō rueromo nimadeje God-hu Jew rajo jabesi ujo ajamui'i uēvadēhi Jew rajoho ĕhi ajamui'iro ĕhuro noro garōhego God hu jō maemu majahuijaje aho jiego. ⁹ O sa'a ioro'ioro rajohuro uvorōhego: God-ro noni vavaenimoromo no'o mabēhe ajamuijē'e hō uvoromo hesi ihoho dōro bamo'irōhego. Ĕhesi jōho God-are surire ĕhi uvē'eje:

Ĕhuni naro sa'a ioro'ioro rajohu'o hiromo God jasi ōrire huē mae ua'ejōjo.

Na jōe ioromo jasi ioho rajahi'ejōjo.

¹⁰ O God-are surire jō gōho uvē'eje: Sa'a ioro'ioro rajoho jemēro God-are aribōvihu'o gemu mae nimorohorējo. ¹¹ O surire jō gōho ĕhi uvē'eje:

Sa'a ioro'ioro rajoho jemēro ae aho'obēhe Bada mabēhe uarējo.

Sa'ae dinō'e dinō'e raromarujoho ae aho'obēhe hesi ōroro rajahirējo.

¹² O Isaiah-ro Keriso-are mu diehi jiorōhe ōroho jajivoromo uvē'eje:

A mami ae Jesse bēhoho jiade hōjo.

Rōhu sahorijadoho hujeji bunohuro sirinohiromo ri'ō sionore nami'a'ajējo.

Ĕhi'oromo bōrōme namiromo sa'a ioro'ioroho muebejēvo'ajējo.

Muebejēvo'iramu jaburo uvo'a'aruējo: Iae ĕ ahuro ijonōho no ajamuinōvo'ajējo.

Ĕhi uvē'eje.

¹³ Iae God-ro nosi dē vövöbajo'e avohahuego ëhuro no uvarueje: Ijonöho huro ajamui'iramu mae javuo'ajëjo. Ëhuni na nege huro ëhi ajëmijego jemëro hesi örire mae uehorovoromo ëhuro huë vavaenoho juhuonoho bogo bae'irögoro ma-nimorohoromo mae raromo'irarijego. Ëhi jië'ocho God-are Aru'ahohuro hesi darugoho bojëmi'iramu jemëro ma-mabëhe biririvoromo muebebe va'a'aruje hesi aji maho bae'irarijëro. Ëhi jië'ocho iae na nege.

Paul-hu rabëni Rome ariböviëni biririvoromo jajivade hesi bëhohoje.

¹⁴ Aganomë iae na mae garomo uve: Jemesi muoho iae ma-maemu jiajëjo. Uehoro maho jemesi simanëro eni baejë'e jëvajëjo. Nuehu uehorovoromo röjahirovarujoho eni jëvajëjo. Iae na ëhi uve ¹⁵ röhu naehu jö jajivodoho na ma-bisemu biririvanovoromo majëhijodeje jemëro garomo avoho uehorovo'irarijego. Naehu ëhi jajivode hesi bëhoho God-ro huë baejevoromo muoho bojemadeje ¹⁶ naro Iesu Keriso-are muoho vaejahoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemë ajëmi'irodego. Ëhuni naro jemë ajëmiromo priest-ehu vaejarue ëhi jië'e muoho vaeromo God-are jö maho majëhijajeje ëhuro priest-ehu suvuro ujuohoromo God-are örire bojamego nimorohajëhi naro sa'a ioro'ioro rajoho jemë ëhi ujuohëvoromo God-are örire suvore bojamijego hesi Aru'ahohuro jemesi dē vövöbajo'oho avohëvego maemu jëvego God-ro baejëvoromo nimoroho'iröhego.

¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro na Iesu Keriso-are ae gemuohuro jevë'ëro God-are mu vaejahajohuro ëhuro na mae jeve. ¹⁸⁻¹⁹ Ave jöhuremu biririvoromo jövo'ejo jö göho bogo. Kerisoro uevë'ëro naro hesi jöho majëhibe hesi muoho vaebe darugo'e mu masijoho röjëhibe hesi Aru'aho hesi darugoro biririvobe juvamu ëhuro sa'a ioro'ioro rajohuro God-are jöho ejahë'eje. Ejöhemu jövo'ejo. Naro Keriso-are jö maho baeromo ruhëhi Jerusalem amoho numëhi Illyricum sa'aho röhu ë rirohu'o aho'o majëhibe juvë'e jeve. ²⁰ Na negadeje Keriso-are jö bogo hejë'e ariböviohuremu majëhibe juvo'irodëni ae göëro mami'e vaejë'e naro maho döre vaejööni. ²¹ Ejöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

God-are jö bogo majëhijamu hejare ariböviohuro iae garuomo'ajëjo.

Bogo hejare ariböviohuro iae jö bëhoho baeruomo'ajëjo.

Ëhi jioröhego negamu bogo heruomë'e aribövioho majëhibe juvë'e jeve.

Paul-hu Rome amore va'i uehorovade jöhoje.

²² Ĕhi jiĕ'e muoho vaebe juvoromo ĕhuro na ō'i ĕ'ohijodoho bogo eni jevonŏvohijo. ²³ Rŏhu avevejŏ'o ho ave sa'anŏrire mu vae'i rodoho iae barĕje. Barĕjĕ'ĕro vadune aho'obĕhe ō'i nimobe rovodohuni ²⁴ ĕhuni na uehorovoromo uve: Spain sa'are va'iĕ'iroho ō'oromo gĕ'ejŏjo. Gĕromojemĕ'o ma-bisemu hiromo huĕ mae jevo'iramu evare jemĕro ajemi'iramu ĕhuro na Spain sa'are mae va'ejŏjo. Na ĕhi nege. ²⁵ Rŏhu avevejŏ'o ho na Jerusalem amore va'iĕ'e God-are aribŏvioho ajĕmiromo suvuro harihe i'imĕmi'irodĕro. ²⁶ Ĕhesi bĕhoho God-are aribŏviehu Macedonia sa'are Greece sa'are raromaruohuro jabesi nimoromo uvareje: Ĕ'ego no suvore gagovoromo Jerusalem raromarue aribŏviohuni nugŏ'ŏjĕho'irarĕjo God-are aribŏvi bŏvi bise'o rumo'oho jaburo ujuohorŏhe hŏjo. ²⁷ Jabesi nimoromo ĕhi uvareje. Rŏhu Jerusalem ekaresia ajĕmi'irŏhoho ĕho jabesi mueje. Rabĕni. Jew rajo ekaresiahuro sa'a ioro'oro rajoho aru'aho muoho ajĕmiromo Keriso-are jŏho majĕhijĕ'ĕro ĕhuni Jew rajo jabesi ŏrire sino hesi muoho mana ajĕmiromo ijo bajo nugŏ'ŏjĕhĕ'o ho iae maeje. ²⁸ Naro jabesi suvuroho bava'oromo ekaresia jabesi ŏvore bamĕhoromo barĕ'iramu evare ō'oromo jemĕ gĕromojemĕ'o Spain sa'are va'ejŏjo. ²⁹ Rŏhu na gavajoho ō'ĕ'iroho Kerisohu ajamuijaje darugoho bŏvi mae baeromo ō'oromo ajĕmi'ejŏjo.

³⁰ Rŏhu na aveho nimo avohoromo uĕ'iĕ'e. Jemĕro nosi Bada Iesu Keriso uehorovoromo God-are Aru'ahehu dĕ vŏvŏbajo'ere huĕ ma bojamuijajoho uehorovore. Ĕho uehorovoromo na'o bimuvoromo birivoromo nasi jŏĕni God-are ŏro ro ua ganŏvore. ³¹ Ua garomo uare: God jero Paul ajaminego huro Judea sa'are va'oromo Keriso bogo uehorovarue a jabesi ŏvoro bogo va'irajo. Bogo va'i Paul-hu Jerusalem amore hiromo bogo eni jĕvaje aribŏvi ajĕmijĕ'iroho jero hu ajaminego God-are aribŏviohuro uvo'irarĕjo: Paul-ro mabĕhe ajamuijade hŏjo. ³² Ĕhi ua gavĕ'o ho God-ro hesi nimoromo ajemi'iramu naro nimorohĕ'i jemesi ŏrire ō'oromo jemĕ'o hi'ejŏjo. Hi'iramu dajē sasohevo'ĕ'e. ³³ Huĕ mae bojamuajaje aho God-ro ae aho'o jemĕ'o hi'ĕ'e. Iae mae.

16

Paul-hu a jejĕmijade jŏhoje.

¹ Rŏhu ave magonahoho Phoebe nosi Christian ma'ineje. Hu Cenchreae amore ekaresia ajĕmijaje magonaheje. Hu magonaho maeje. ² Ĕhuni God-are aribŏviehu a rajĕhiromo baejĕvaruĕhi ĕhi nosi Badare iho ro hu'o rajahiromo baere.

O huë vavaene rabe jië'oho ajamire rabëni hu ae aho'obêhe ajëmiromo na'o ajemijë'e jiaje ëhuni.

³ O Prisca'o Aquila'o jejëmijode høre jabu'o na'o havoromo Iesu Keriso-are mu vaejarue a magonaho'ego. ⁴ Na bogo guomevorôhego jaburo niö'iro vörö'ere va'areje. Ëhuni naro jabesi örire huë mae jevajeje. Bogo naremuëremuoho a'i sa'a ioro'ioro rajo ekaresiae ae aho'obêhe jabu'o jabesi örire huë mae jioruomajeje. Ëhuni jejëmijode høre. ⁵ O jabesi osare gagovarue ekaresiahu'o jejëmijode høre.

O nasi aemo'aeme Epaenetus jejamijode høre Asia sa'aroho huro aevo'ioho Keriso mae uehorovë'ego. ⁶ O Mary jejamijode høre mu böröme birivoromo jemesirire vaejë'ego. ⁷ O Andronicus'o Junias'o jejëmijode høre nasi Jew rajo aganego. Jaburo niö'iro na'o savoji gagore arijareje. Apostle jabumëro ë ae niö'i jabesi ihoho mae hebe rovarueje. Urimo ë ae niö'ioho jaburo Keriso'o gemuoro bimuvamu naro jabesi ijore bimuvodeje.

⁸ O Ampliatus jejamijode høre. Hu'o na'o Badare ae gemuohuro javuë'ëro ëhu'ëro naro hesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovajeje. ⁹ O Urbanus no'o gemuore havoromo Keriso-are muoho vaejajego jejamijode høre. O Stachys naro hu dë vövöbajo'e aho'o uehorovajëro jevë'ëro jejamijode høre. ¹⁰ O Apelles hu birivoromo Keriso gemu uehorovego no ae aho'obêhe gavaruëro jië'ëro jejamijode høre. O Aristobulus-are aganoho jejëmijode høre. ¹¹ O Herodion jejamijode høre nasi Jew rajo aganego. O Christian ö mueno'e Narcissus-are aganoho jejëmijode høre.

¹² O Tryphaena'o Tryphosa'o jabesi örire jejëmijode høre ë magonaho niö'iohuro Badare muoho birivoromo vaejaruego. O magonaho göho Persis jejamijode høre. Naro hesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'i huro Badare muoho birivoromo bövi mae vaejajego. ¹³ O Rufus jejamijode høre hu Badare a ma-mabêhego. O Rufus-are vëmoho jejamijode høre nasi vëmu maehu ë'anovajohuni. ¹⁴ Röhu Asyn-critus Phlegon Hermes Patrobas o Hermas ëhi jejëmijode høre. Jabu'o gemu mae raromarue Christian aganoho ëhu'o jejëmijode høre. ¹⁵ O Philologus'o Julia'o niö'i o Nereus'o hesi ma'inohu'o niö'i o Olympas o God-are aribövie aho'o jabu'o raromaruoho ëhi jejëmijode høre.

¹⁶ God-are ariböviehu jejamirovaruëhi jemë'o ëhi rajahirovoromo jejamirovore. Röhu Keriso-are ekaresiae aho'obêhe jemesi örire jejëmiruomadeje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹⁷ Aganomë ave jöhuremu uehorovore. Gavë'i raromoro Keriso-are jö majëhijamu hejarijoho nani aëro ö'oromo ahoromo jöe gö majëhi'ë'ö. Jöe gö majëhiromomo jemesi mu maho ijumol'iramu jemëro jöe gemuoho bogo ato'i jöe gö gö ato'a'aruje. Ëhi jië'e aribövi ö'amumu gëvë'oho jabesi jöho nadi ejëhore. ¹⁸ Ëhi jië'e aribövioho nosi Bada Keriso-are muoho bogo vaejaho'i jabesi sinehu nimaje muohemu vaejarueje. Jabesi sinehu nimaje muohemu vaeromo ae sanusanuëmiromomo ma-döëremumu jö mae majëhijego ae göëro mu sisë jöho bogo uehorovo'i ma-heromomu uvarueje: Jö mae majahuijaruëromomo ejëharueje. ¹⁹ A'i jemëro jabesi mu sisëho garomomo nadi ejëhore. Naehumu ëhi uëvaje hesi bëhohojemëhu God-are jö mae ejaharuje jöho ae aho'obëhe hejë'ejö. Ëhuni na nimorohe. Röhu na nege jemëro mu sisëho bogo uehorovo'i ma-mu mahemu uehorovo'irarijego. ²⁰ Majae dunovo'iramu huë mae bojamuaje aho God-ro Satan-are muoho ruahö'ö'iramu jemesi hörëro vijuvo taemo'aruje.

Nosi Bada Iesuro jemë huë baeromomu ajëminövo'ë'e.

²¹ Röhu na'o havoromomu mu vaejaje ae Timothy-ro jemesi örire jejëmije. O Lucius o Jason o Sosipater ëho jaburo jemesi örire jejëmijö jabumë nasi Jew rajo aganëro jioruomë'ëro.

²² Tertius naro Badare ihore jejëmije. Paul-ro ue'ego naru hu ajamiromomu ave surire jöho jajivahe.

²³ Röhu Gaius-ro jemë jejëmije. Ëa hesi osare Paul naru hijego huro muebejevajeje. O ekaresiae ae aho'o hesi osare gagovoromomu God rajahi'i raromarujeje. Röhu ave amo hesi ijo bajo muebejaje aho Erastus'o nosi Christian agane Quartus'o ëho jaburo niö'iro jemë jejëmijö.

²⁴ [Nosi Bada Iesu Kerisoro jemë ae aho'o huë baeromomu ajëminövo'ë'e. Iae mae.] ²⁵ Röhu God hu mabëhego rajahi'ejö. Ëhesi bëhohomu hu eni jië'ëro ajëmi'iramu jemë biririv-oromomu naehumu majëhijaje jö maho Kerisohumu ajamuaje jöho mae uehorovo'aruje. Keriso-are jöho God-ro urimomu subivahuobe rovadoho ²⁶ jaruvohomu ma-sama'e huruohoromoru röjahuijë'eje. Ijonö jioröhe jö God-are surire jajivare hesi bëhohomu noro garomomu ë subivahuade jöho baejarueje. Baeromomu ioro'ioremumu hijaje aho God-ro uövuë'ëro noro ë jöho ae majëhibe jijiharueje sa'ae aho'obëhe raromaruje ariböviohuru mae uehorovoromomu ejahoruomoröhego.

²⁷ God hu gemu simano mae uehorovaje ahoje. Ëhuni noro Iesu Keriso-are ihore hu rajahiemumu rajahibe va'ejö. Iae mae.

1 CORINTHIANS

Paul-hu Corinth amo rajo ekaresia jejëmiromo jabesi jöëni God mae uavade jöhoje.

¹⁻² O asë'e God-are ekaresiae Corinth amore raromarujo-humë God-ro jemë uëvë'ëro ëhu'ëro jemë God-are aribövi mae jëve jemë Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro. Jemë God-are aribövie jëve röhu ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo nosi Bada Iesu Keriso-are iho uvaruoho jabu'o jemë'o God-are aribövie gemuoho jëve Keriso hu jabesi o nosi börömohuro jië'ëro. Röhu Paul na Iesu Keriso-are apostle jeve God-ro nimë'ëro. Nosi öe Sosthenes-mu niö'iro jemesi örire jejëmö. ³ No nague God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

⁴ Naro majae ëhi jemëni uehorovoromo nasi Böröme God-are örire mabëhe uavajeje rabëni huro jemë huë mae bojëmiromo Iesu Keriso uavamu huro jemë ajëmijë'ego. ⁵ Jemë Keriso'o gemuoro jëvë'ëro ëhu'ëro mabëhe baejë'e jëve. Simano mae jö mae o ëhi jië'e suvuore gö gö aho'obëhe baejë'ëro ëhu'ëro jemë God-are jöho mabëhe uehorovoromo atarujeje. ⁶ O Keriso-are jö noehu majëhijaruoho ëho jemesi dë vövöbajo'ere ma-mae uehorovoromo biririvo-romo ma'enarujeje. ⁷ Ehu'ëro jië'ëro mue gö gö vae'irarije suvuoroho gö bogo vuonugo'i aho'obëhe bae barëjë'e jëve. Ehi jëvë'ëro muebejarujeje nosi Bada Iesu Kerisoro va'orahoro rovego ga'irarijëro. ⁸ Jemëhu hu muebejarujoho huro jemë ajëmi'iramu biririvobe va'ojuvo va'o ijo tugoho'i majare nosi Bada Iesu Kerisoro göromo mevavuo'iramu evare jemë hesi nunire ma-maemu riravo'aruje ⁹ ë hesi bëhoho God hu maëro jië'ëro. Huro uëvamu jemë aevoromo hesi Harihe Iesu Keriso nosi Bada'o bimuvë'ëro hu'o jemë'o gemuoro jëve. Ehi ajëmade aho God-ro iae jemë ajëmi'iramu biririvobe va'a'aruje.

Ekaresia ariböviehu bogo jöe gemuoho uehorovo'i jöe gö gö uehorovoruomade jöhoje.

¹⁰ Nasi ö mueno'ohumë ave jöho na Bada Iesu Keriso-are ihore majëhi'ie'e. Jemë ae aho'obëhe jöe gemuoho atore. Nadi sivu sivuoho jöe gö gö ato'i o uehore gö gö bae'i a'i uehore gemu baeromo raromore. ¹¹ Nasi ö mueno'e naehu ëhi jajivaje hesi bëhoho here. Chloe-are agano ioro'iorohuro rueromo jemesi jö sisëho huruoho majehiromo uevareje: Corinth rajo ariböviohuro jö aho'ahamirovarue höjo. Ehi

majehijamu hejodeje. ¹² Ēhi ě'arujoho na uẽ'iẽ'e. Jemẽ ae gõero gõero jõe gõ gõ atarujeje. Ae gõero uvanueje: Paul bõrõmego na hesi ijore ijore juvaje ae jevajẽjo. Ae gõero uvanueje: Paul bogajo. A'i Apollos bõrõmego na hesi ijore ijore juvaje ae jevajẽjo. Ae gõero uvanueje: Apollos bogajo. A'i Peter bõrõmego na hesi ijore ijore juvaje ae jevajẽjo. Ae gõero uvanueje: Keriso bõrõmego na hesi ijore ijore juvaje ae jevajẽjo. Jemẽ bogo ěhioho ě'aruje hõjo. Jemẽro ěhi atarujeje. ¹³ Nani sarerivoromo uvarujeje: Keriso-are sino haho'oho tariõ'õ tariõ'õ jiẽ'e hõjo. No ioro'ioroho Keriso-are javuo'i ioro'ioroho bogo Keriso-arohe javuajẽjo. Ěhioho bogojiẽ'e jiaje nadi ěhioho uvore. Keriso gemu bõrõmoho jio'i apostle aribõvioho no bogo masijehu javue. Jemesi jõenioho bogo Paul naro guomodeje. Jemẽ bogo Paul nasi ihoroho bapataeto vaejẽvareje. Ěhu'ẽro na bogo bõrõmehu jeve.

¹⁴ Na bogo nasi õvoho jemẽ bapataeto vaejẽvonõvodeje. Crispus'o Gaius'o ěhemu bapataeto vaejẽvo'i a ioro'ioroho jemẽ bogo bapataeto vaejẽvodeje. Ěhuni na God huẽ mae uave. ¹⁵ Na nasi õvoho jemẽ bogo bapataeto vaejẽvẽ'ẽro ěhuni bogo uvo'a'aruje: Paul-ro bapataeto vaejavuamu noro hesi ihoro bapataeto vaejẽ'ẽro ěhu'ẽro hesi aribõvie javuajẽjo. Jemẽ bogo ěhioho uvo'a'aruje. Ěhuni naehu bapataeto bogo vaejẽvodoho na mae jeve. ¹⁶ O iae na uehorovajoho jemesi ae Stephanus-are aganohe jabu'o naro bapataeto vaejẽvodeje. Rõhu na uehorovoromo uve: Na na jemesi aribõvi ioro'ioroho bapataeto vaejẽvode hõjo o bogajo. Nani bogajo. ¹⁷ Rõhu na ae ma-vemino'e bapataeto vaejẽvode hesi bẽhoho ěhije. Kerisoro remõ'õromo na bogo uevadeje: Bapataeto vaejẽvobe va'onẽjo. A'i remõ'õromo uevadeje: Nasi jõ maho majẽhibe va'onẽjo. Kerisoro nimadeje ave sa'are aribõviehu simano ma'e jõe hõromo ataruẽhioho na bogo ěhioho jõvoromo hesi jõho aho majẽhi'irodego ae aho'obẽhe ěhi jiẽ'e jõho heromo ěhuro Kerisohu korosire guomade jõho bogo avoho heromo dẽ võvõbajo'oho bogo marẽjẽvojõeni. Ěhi jio'ibejo ě jõho daruge bogojio'ibejo.

God-are uehoro darugo røjahuijaje ae Keriso-are jõhoje.

¹⁸ Kerisohu korosire guomade jõho sisẽre va'arue aribõviohuro heromo uvarueje: Ěho simano rumo'e jõe hõjo. O God-hu ajamuego mare va'arue aribõvioho noro ě jõho heromo uvarueje: Keriso guomadohuro ěhuro God-hu no ajamuijaje õroho jiovahuẽ'e hõjo. Ěhuro God-hu no ajamuaje darugoho iae no gavarue hõjo. ¹⁹ God-are surire jajivoromo ěhi uvẽ'eje:

Aëro ave sa'a hesi uehorohemu baeromo ëho simano ma'e jõe hö uvoruomaje höjo.

Röhu God naro ë jöho mu'u'ejöjo.

Noro nuni aji'e jöho baejë'e javuajë uvoruomaje höjo.

Röhu naro ëho rori'o babu'ö'ejöjo.

²⁰ Ëhi jië'oho ave sa'arohemu uehorovarue aribövioho simano ma'e aribövi jabesi uehoroho diaje. Nuni aji'e aribövi jabesi uehoroho diaje. Jö'e sasohoromo darugo'e majëhijarue aribövi jabesi uehoroho diaje. God-ro röjahuijë'eje jabesi uehore aho'o bogojiajoho noro garöhego.

²¹ Ëhesi bëhoho God-ro hesi simanoho maëro jië'ëro uvadeje: Aëro sa'arohemu uehorovoromo uvoruomaje höjo: Nosi simanoho mae höjo. Ëhi uvarue höjo röhu bogo jabesi simanoho uehorovoromo God na ge'a'aruëjo. A'i jaburo uvoruomaje höjo: Kerisohu guomade jöho Paul-mëhu majahuijaruoho ëho simano rumo'e jõe höjo. Ëhi uvoruomaje höjo röhu ë jöho ae rahu mae uehorovë'oho God naro baejëvoromo maro bamëvo'ejöjo. God-ro ëhi uvadeje.

²² Jew rajo ariböviohuro uvoruomajeje: Darugo'e muoho röjahuijego garomo uvo'irarëjo: God-are muoho rovë'e höjo. O Greece rajo ariböviohuro uvoruomajeje: Ave sa'a hesi simano ma'e jöhuremu he'i naguajëjo. ²³ Röhu no bogo ëhi jië'e muoho jöho röjëhi'i a'i noro ave jöhuremu ae majëhiromo uëvarueje: Kerisoro noni korosire guomade höjo. Ëhi majëhijarueje röhu Jew rajo ariböviohuro ë jöho bijönimarueje. O sa'a ioro'ioro rajohuro uvarueje: Ëjöho simano rumo'e jõe höjo.

²⁴ Jaburo ëhi uvo'i a'i God-hu uövuë'ëro hesi aribövie javuajoho Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o noro uvarueje: Keriso guomadohuro ëhuro God-ro hesi darugohu'o hesi simano mahu'o röjahuijë'e höjo.

²⁵ Ëhesi bëhoho aëro sa'arohemu uehorovoromo God-hu Keriso sa'are nugö'öjamu rueromo korosire guomade jöho heromo uvoruomajeje: Ëho God-ro simano rumo'e darugo rumo'e muoho vaejade höjo. Röhu a nosi simano maho ëho ma-jianovo'i God-hu vaejaje mu jabuhu uvarue simano rumo'e mue hö uvaruoho ëho börömo mahoje. A nosi darugoho ëho ma-jianovo'i God-hu vaejaje mu jabuhu uvarue darugo rumo'e mue hö uvaruoho ëho börömo mahoje.

²⁶ Nasi ö mueno'e God-hu jemë uëvamu aevoromo hesi aribövi jëvadevare jemë diehi jië'e aribövi jëvadoho ëhuremu uehorovore. Ave sa'a hesi simano ma'e aribövioho jemë ae ma-gemu gemu jëvadeje. O darugo ma'e aribövioho o iho döre jië'e aribövioho ëho ae ma-gemu gemu jëvadeje. Ëhi jië'e aribövioho ma-gemu gemu

God-ro baejövadeje. ²⁷ Röhu God-ro uvadeje: Aehu ma-sa'arohemu uehorovoromo uvarue simano rumo'e darugo rumo'e ae jioruomajë uvaruoho röhu ëhi jië'e aribövioho God naro baejëvo'ejöjo. Ëhi jië'e aribövioho baejëvo'iramu ëhuro sa'are simano ma'e ariböviohu'o sa'are darugo ma'e ariböviohu'o ëhi jië'e ariböviohuro uvoruomo'ajëjo: Noro uvare höjo: No simano ma'e darugo ma'e aribövie javuajëjo. Ëhi uvare höjo. Röhu God-ro no bogo baejavuoli simano rumo'e darugo rumo'e aribövioho baejövade höjo. Ëhu'ëro no gavaruoho nosi uehoroho bogo maehu jioromo nosi darugoho bogo eni jië'e höjo. Ëhi uvoruomo'ajëjo. ²⁸ Aehu ma-sa'arohemu uehorovoromo uvarue a inine iho rumo'e bëhi rumo'e jioruomajë uvarue aribövioho ëhi uëvarue aribövioho God naro baejëvo'ejöjo. Baejëvo'iramu ëhuro ae aho'obëhe ga'a'aruëjo sa'are mu hesi bëhoho bogojio'iramu. ²⁹ Ëhi jië'e aribövioho God-ro baejëvë'ëro jië'ëro ëhu'ëro aho God-are nuniroho bogo riravoromo nimorohë'i uvoruomo'ë'e: No a masije javuë'ego ëhuni God-ro no baejavuë'e höjo. Bogo ëhioho uvo'ë'ö. ³⁰ Röhu jemë bogo jemesi arijo'arijoho ajamirovo'i a'i God-ro jemë ajëmiromo baejëvë'ëro ëhu'ëro Iesu Keriso'o gemuoro jëve. God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro Kerisoro sisëhu tövavuadoho jiovahuoromo uehoro maho nosirire barueromo nosi ihoho God-are nunire avohahuoromo mu mahuremu röjahuijajeje. ³¹ Ëhu'ëro jië'ëro God-are surire jajivoromo uvë'eje: Nimoronimorohë'i ato'ië'iroho Badahu ë'ade jöho ëhuremu nimorohë'i atorëjo.

2

Kerisohu korosire guomade jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e naehu jemesi örire ö'oromo God-are jö urimo gurihijahuadoho huruoho majëhijodevaroho na bogo sine nimorohoromo ave sa'a hesi simano ma'e jöho bö'oromo bitare sasohoromo ave sa'a hesi vuëvo'e jöho majëhijodeje. ² Ëhesi bëhoho naro nasi nüëro uehorovoromo uvodeje: Naro jemë'o hiromo jö ioro'ioroho vuonugoli Iesu Kerisohu korosire guomade jöho börömego ëhuni hesi jöhuremu uehorovoromo majëhinövo'ejöjo. ³ Naro ëhi uvoromo ö'oromo jemë'o hiromo na daruge bogojevoromo juhuoninegoromo butubutuego avohadeje. ⁴ Naehu majëhijode jöho o naehu jö majëhijode ë hesi öroho na bogo sine nimorohoromo sanusanuëmiromo ave sa'a hesi simano ma'e jöho jövoromo ëhuro jemesi simanoho jaguvëho ga'i a'i God-are Aru'aho hesi darugoho jemë röjëhiromo Keriso-are jöho majëhijodeje ⁵ ëhuro jemëro bogo ave sa'a hesi

simano ma'e jöho heromo Keriso mae uehorovo'i a'i God-are darugoho baeromo ehuro Keriso mae uehorovo'irarijege.

God-are Aru'ahehu hesi uehoro ma röjahuijaje jöhoje.

⁶ Iae ehi jie röhu simano ma'e jöho iae no majëhijarueje God-are jö heromo mae biririvë'e ariböviohuro heruo-moröhego. Simano ma'e jöho iae majëhijarueje röhu ë jöho göje o ave sa'a hesi jöho göje. Aehu ave sa'arohemu uehorovoromo ë jöho simano ma'e höromo ataruëhioho no bogo ehioho majëhijarueje. O ave sa'a hesi muohemu muebejarue a masijehu jö mae höromo jö ataruëhioho nosi jöho bogo ehiohoje ë a masijoho rireromo barë'ië'ego. ⁷ Ehi jië'e aribövi jabesi simano ma'e jöho no bogo ato'i a'i God-are simano ma'e jöho urimo gurihijahuë'e jiadoho ëho huruoho majëhijarueje. Urimë'i sa'a bövi bise'o bogo bamadevare God-ro uvadeje noro ë jöho heromo aji maho baeröhego. ⁸ Noehu aji baeröhe jöho ave sa'a hesi muohemu muebejarue a masijoho jabu bogo mae bogo garuomadeje. Jabumë garuomo'ibejo Bada hesi iho döre jië'e aho uehorovoromo korosiroho bogo ano taemoruomo'ibejo. ⁹ Röhu jabumë bogo gavareje. Bogo gavare hesi jöho God-are surire jajivoromo ehi uövüë'je:

Nunehu bogo garomo hia'ehu bogo heromo

aehu nosi dë vövöbajo'ere bogo uehorovaroho ehi jië'e ajoho

God-ro avohahuade höjo

hu rajahijarue aribövioho noro baeröhego.

Ehi uvë'je. ¹⁰ Eaji baeröhe jöho sa'a hesi muohemu muebejarue aribövioho bogo garuomadeje. Röhu God-ro uavamu hesi Aru'ahohuro ë jöho nosi örire röjahuijë'je. Aru'ahehu röjahuijade hesi bëhoho huro aho'obëhe ga barëromo God-hu hesi dë vövöbajo'ere uehorovajoho ehü'o iae ga barëjajeje. ¹¹ No ae gemu gemu diehi uehorovaruoho ae göho bogo ga'i nosi aru'ahohuremu sivue gavajeje. God-are Aru'ahoho ehi gemuhoje. God-are Aru'ahohuremu God-are uehoroho gavajeje. No bogo gavarueje. ¹² Aji baeröhe jö God-are Aru'ahehu no röjahuijaje hesi bëhoho no bogo ave sa'a hesi jö uehorovaje aru'ahoho bae'i a'i God-hu nugö'öjade Aru'ahoho baejë'e javue ehuro God-hu bojamuade suvuore bövie bise'e aho'obëhe huro röjahuijage garöhëro.

¹³ Ehu'ëro jië'ëro aehu ave sa'arohemu uehorovoromo jö röjëhijaruëhioho no bogo ehioho jöho röjëhi'i a'i God-are Aru'ahehu röjahuijajëhi ehi majëhijarueje. Majëhiromo God-are Aru'aho hesi jö bëhoho huruoho majëhijarueje

Aru'aho baejē'e ariböviohuro heruomoröhego. ¹⁴ Röhu God-are Aru'aho bogo baejē'e ariböviohuro uvoruomajeje: God-are Aru'aho hesi jöho simano rumo'e jöe höromo bogo eruomajeje. Jö bēhoho bogo garuomajeje. Bogo garuomaje hesi bēhoho ēhi jīē'e jöho God-are Aru'ahohuremu ajamuego avoho mevoromo gavarueje mae jiego. Röhu God-are Aru'ahoho jabumē bogojēvē'ēro ēhu'ēro God-are Aru'ahoho jö bēhoho bogo rōjēhijego ēhuro bogo garuomajeje. ¹⁵ A'i God-are Aru'aho baejē'e aribövioho noro jöe aho'obēhe garomo mevarueje. Röhu noehu God-are Aru'aho baejaroho a ioro'ioroho bogo avoho mevavuarueje gö'i mae o sisē javuego. ¹⁶ Bogo mevavuarue hesi bēhoho Kerisohu diehi uehorovajoho God-are Aru'aho rumo'e ariböviehu mevo'iröhoho bogo eni jēve. Ēhesi jöho God-are surire jajivoromo uvē'eje:

Rahuro Badare uehoroho gavē'e hōjo.

Hesi öriroho rahuro jögoroho mami'ajējo.

Ēhi uvē'eje. Ēhu'ēro God-are Aru'aho rumo'e aribövioho Keriso-are uehoroho bogo garuomajeje. Röhu huhu uehorovajēhi no'o uehorovaruēro jīē'ēro ēhu'ēro God-are Aru'aho rumo'e aribövioho nosi uehorohu'o bogo garomo bogo avoho mevavuoruomajeje.

3

God-are mu vaeromo ekaresia ajēmarue aribövioho bogo masijehu jio'amo'i God gemu bōrōme jiaje jōhoje.

¹ Nasi ö mueno'e urimē'i naro gavodeje jemē God-are Aru'aho hesi jöho bogo avoho uehorovo'i ave sa'arohemu uehorovamu. Jemē ave sa'arohemu uehorovamu gēgorovo Christian jö aevoromo rōjēhijarue ēhi jīē'e jōhemu rōjēhijodeje. ² Asisō'o i mi bogo mēmi'i ma-amu rihu mēmijaruēhi na God-are jöho amu rihunō'e bojēmibe rovodeje. Ēhesi bēhoho Keriso-are jö aevoromo sama'e rōjēhijaruohuremu ēhuremu jemesi örire rōjēhijodeje. Ijore rōjēhijarue jö bōrōmoho bogo rōjēhijodeje. Ēhesi bēhoho ijore rōjēhijarue jö hejē'o ho jemē bogo eni jēvadeje. Jemē bogo eni jēvobe rovadoho röhu jaruvohu'o bogo eni jēve.

³ Ēhesi bēhoho ave sa'arohemu uehorovarijoho ēho bogo vuonugē'e jēve. Bogo vuonugo'i a'i jemē göēro gö hesi muoho garomo dē vōrōnimoromo iro muorovo'e vaejarujeje. Jemē ēhi ē'arujohuro ēhuro ave sa'arohemu uehorovaruje aribövie jēve. God rumo'e aribövi jabesi muoho baeromo ēhi raromo jijiharujeje. ⁴ Ēhesi bēhoho jemē ae göēro uvanueje: Na Paul-are ae jevajējo. Ae göēro uvanueje: Na Apollos-are

ae jevajëjo. Ëhi jië'e jö gö gö atarujohuro ëhuro jemë God rumo'e aribövioho va'ëne jëve.

⁵ Röhu Apollos-are muoho diehi jio'i Paul nasi muoho diehije. No bogo a masijehu javuo'i no God-hu bojamuade muohemu vaejarue ae javue. Hesi muoho vaeromo jöho majëhijamu jemëro aevoromo Keriso mae uehorovarijeje. No ëhi jië'e ae javue. Badahu ae gö gö mue gö gö bojamuibe rovadoho ëho no vaejarueje. ⁶ Mue gö gö vaeromo naro ujane bivëvanovodeje jemë aevoromo Keriso-are aribövie jëvoröhego. O Apollos-ro ijore ö'oromo ujanore jove otehanovadeje sanuovëvego marë'irarijigo. Noro ëhi jië'e muoho vae'i God-ro hesi sivue avohëvamu marëromori'öjarijeje. ⁷ Ujonö'e bivëvaje ahu'o jovehu sanuovëvaje ahu'o no ma-bise'e javuo'i God avohëvego ri'öjaruje aho hu börömohoje. ⁸ O ujonö'e bivëvaje ahu'o jovehu sanuovëvaje ahu'o no bogo göho böröme göho bise'e javuo'i ma-gemuoho javue. No diehi jië'e mu vaejë'oho God-ro manaho ëhi bojamui'ë'e. ⁹ Iae no God'o gemu mae mu vaejarue ae javue. Jemë God-are i'o mu'o va'ëne jëve. Röhu uhu'e jöe göho. Jemë God-are javu va'ëne jëvanove. Ejöhu'o uehorovo'ejo. ¹⁰ God-ro na huë baejeveromo muoho bojemamu ëhuro aehu javu ma vaejaruëhi naro aevoromo jemë vaejëvoromo sa'a uhure umoromo biriri'oho bamëhodeje ëhuro jemëro döre javu va'ëne ëhi biririvoromo mae riravo'irarijigo. Ëhi vaejëvë'ëro ae göëro javue döre vaeruome. Javue döre vaejaruoho ae gemu gemu gavë'i javuoho ma-avoho vae'iro. ¹¹ Ëhesi bëhoho God-ro aevoromo Iesu Keriso bamë'eje munënö'e bibivoromo namiromo jemë nigemëvego riravo'irarijigo. Javu uhure gö gö bogojio'i Iesu Keriso gemuje. Aho munë göho bogo bamo'ë'ö javuoho biririvoröhego. ¹²⁻¹³ Javu uhure Iesu Keriso jio'i döre aëro javue vaejarueje. Javu döre vaejaruoho ae gemu gemu diehi diehi vaejaruoho ijönö va'orahoro jio'ë'e. Munë mamabëhe gold silver oho inajo'e ujuohoromo munë mae gö gö oho inajo'e ujuohoromo avoho vae'i o ma-jahuri javu vaejarue inömo ijo ö'e sare oho inajo'e ujuohoromo sisë'i vaejaruoho ëho va'orahoro jio'ë'e. God-are maja rovë'iroho vëni börömëro rueromo ë javuoho ravo ga'ë'e. Vënëro ravo'iramu no ga'ejo di ahuro biriri'oho vae'i di ahuro sisë'ioho vaejë'e jio'iramu. ¹⁴ Mami'e vaejare muoho vënehu ravamu biririvoromo namijë'oho ë javu vaejare aribövioho suvuore mana baeruomo'ë'e. ¹⁵ O mu mami'e vaejaroho ravo barëjë'oho ëhuro ë javu vaejare aribövioho suvuoroho bogo baeruomo'ë'e. Röhu jabumë bogo sisëroho va'i iae mae raromoruomo'ë'e. Raromoromo röhu uvoruomo'ë'e:

Ravavuo'ie'ajëromo huruomare höjo. Röhu vaevë'e nosi muoho ravo barëjahuoromo sisërëjahuë'e höjo. Ëhuni ae aho'obëhe gavë'i javuoho ma-avoho vaeruomo'iro.

¹⁶ Jemë iae gavaruje ekaresiaho jemë God-hu hijaje javuoho va'ëne jëvë'ego God-are Aru'ahehu jemesirire hija-joho. ¹⁷ Jemë God-hu hijaje javuoho va'ëne jëvë'ëro ëhu'ëro God-are javu hesiremu jiajëhi jemë ëhi hesi ariböviemu jëve. Jemë hesi ariböviemu jëvë'ëro ae rahuhu mu sisë jemë røjëhiromo ijumëvë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro mana ijumëvo'ë'e. ¹⁸ Nadi jasi arijo'arijoho sareramirovone. Ja ae rahuaro nimorohoromo uvë'oho: Ave sa'arohemu uehorovarue a jabesi nunire na simano ma'e ae jëvajë uvë'oho ëhi jië'e uehoroho vuonugone. Vuonugo'i uvone: Ave sa'arohemu uehorovarue a jabesi nunire na simano rumo'e ae jëvë'oho iae mae höjo. Ja ëhi uvë'oho God-are nunire ja simano ma'e ae javo'ajëjo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho ave sa'arohemu uehorovarue simano ma'e jöho ëho God-hu gavajoho simano rumo'e jöeje. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ave sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro sareri sarerie ë'oromo uvoruomaje höjo: No simano mae baeromo jiji-haruëjego evare aevenëro mie jiomëvanovaje höjo. ²⁰ O jöe gö'o jajivoromo uvë'eje: Badaro gavaje höjo simano ma'e a jabesi uehoroho bogo maehu jiego. ²¹ Ëhu'e jiaje a nosi ihoho nadi döroho bamoromo nimoronimorohë'ioho atoromo uvorëjo: Paul o ae gö börömego no jabesi ijore ijore jijiharue aribövie javuajëjo. Ëhesi bëhoho ae inöme bövie bise'e God-hu bamavuadoho ëho noehu ajëmi'iröhoho javue. ²² Paul na Apollos Peter ëho no jemë ajëmi'iröhe aho javue. Sa'ae bövie bise'e ëhu'o jemë ajëmi'iröhoho jio'ame. Jemë birivoromo raromë'oho o vuovëvë'oho ë bövioho bise'oho ëhu'o jemë ajëmi'iröhoho jio'ame. Rabe rabe avevejö'e jio'amajoho ijonö jio'amo'iröhoho ëhu'o jemë ajëmi'iröhoho jio'ame. ²³ Ëho aho'obëhe jemesi javue. Röhu jemë Keriso-are jëve. O Keriso hu God-areje. Ëhuni nadi a nosi ihoho döroho bamoromo nimoronimorohë'ioho atore.

4

Corinth ariböviehu apostle ömo'ömo bogo gö nimo'i gö bijönimo'iröhe jöhoje.

¹ Ëhu'e jiaje ëhuni uvore: Paul-më ëhi jië'e aribövie jëvajëjo. Jabumë Keriso-are mu vaejarue aribövie jëvajëjo. God-are jö mami'e subivahuade hesi mu muebejaharue aribövie jëvajëjo. Ëhi uvore. ² Ae rahu ae gö hesi mu muebejahë'oho birivoromo muoho avoho ma'enobe va'arueje. Ëhuremu

maeje. Ĕhu'ëro no'o ëhi ë'ejo. ³ Naro uvajeje: Jemë o ae gö ave sa'a hesi uehore baeromo nasi mu mae o sisë jiego mevo gavarujoho ëho ma-bise'e höjo. Iae na'o nasi arijo'arijoho bogo mevorovajeje ga'i na mae o sisë jevego. ⁴ Ĕhesi bëhoho naehu mu sisë vaejode jöho na bogo uehorovoromo dëroho juhuoninege. Iae ëhi jie röhu bogo ëhuro na God-are nuniroho maho namije. A'i Badaro gemuëro na gevajeje nasi muoho mae o sisë jiego. ⁵ Ĕhuni nadi sarerivoromo masijoho riravoromo ae gö nosi muoho mevo gavahuore ga'i no mae o sisë javuego. Mevo gö'iröhe majaho bogo rovë'eje. Hujeji Badaro rueromo nosi mue rabe rabe gurihijë'e bogo gavaruoho o noehu uhure ma-uehorovo taemaruoho va'orahoro bamoromo evare mevo gö'ë'e. Mevo göromo evare God-ro ae gemu gemu nosi mu diehi vaejare atoro huë maho ëhi ajiomë'e o abuejë'e mamui'ë'e.

⁶ Nasi ö mueno'e ë jöho naro jemë majëhiromo ae gö jabesi jöhu'o majëhiromo Apollos-mu nosi ihore jajivodeje röjëhijego jemëro garomo ave jögoru hesi bëhoho avoho uehorovo'irarijego. Jögoroho ëhi uvë'eje: Nadi aruëroho anumëroho jijihö'i God-are surire jöhuremu ëhuremu uehorovobe jijihorëjo. Ĕjögoru hesi bëhoho avoho uehorovoromo nadi jemesi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo nimorohë'ioho uvore: Ĕa masijoho ëho nego'i ëho bijönegajëjo. ⁷ Raro uë'ego masijoho riravö. Inömoho raboho na ëma baejarijeje. Bogo. Hesi God-ro bojëmadeje. Ĕhi jië'oho jemë rabëni uvarujeje: Bövie bise'e nosi birivoromo baejare höromo nimorohë'i atarujeje.

⁸ Sareri aribövie jëve. Nani jemë uvarujeje: Mami'e God-are jöho no da'uaguë'e höjo. Mami'e hesi ajoho bae barëjë'e javuajëjo. No masije riravoromo bövie bise'e muebe'amarue höjo. Apostle-ho no bogo ëhioho masijoho javuë'e jemëro jemesi sivue uehorovoromo ëma uvarujeje: Noremuëremu masije javuajëjo. Ĕhi uvarujeje röhu jemë bogo ëhioho jëve. Jemë mae masije riravo'ibejarije ëhuro na nimoro-hevo'ibejo. Ĕhesi bëhoho jemë mae masije riravo'ibejarije ëhuro no'o jemë'o gemuoro masije riravo'ibejo. Ĕhi jië'oho mae jio'ibejo. ⁹ A'i avevejö'oho na uehorovoromo uve: God-ro apostle nosi ihoho sa'aro bamë'e höjo. Aehu i'u baeromo a nuniro guomo'ië'ego hesi iho sa'are jiajëhi nosi ihoho ëhi sa'aro jiego ae anerae aru'ahe dinö'e dinö'e raromaruohuro apostle nosirire ë gemu nunoho bamoromo ërimahuarue höjo. Na ëhi uehorove. ¹⁰ Nosi ihoho sa'aro jië'ëro aëro nosi jöho uehorovoromo ëma uvoruomajeje: Paul-mëro Keriso

mae uehorovo'ego ehuro simano rumo'e aribövie jëvájëjo. Röhu jemëro jemesi jöho ëma uvarujeje: Keriso'o gemuore javuë'ëro Corinth rajoho nomë simano mabëhe javuajëjo. Aëro apostle nosi jöho ëma uvoruomajeje: Paul-mesi muoho darugo rumo'e höjo. Röhu jemëro jemesi jöho ëma uvarujeje: Corinth rajo nosi muoho darugo ma'e höjo. Jemëro uvarujeje: Nosi ihoho dö mare höjo. Röhu apostle nosi ihoho sa'aroje. ¹¹ Io'o apostle no iëni jövëni vuovavuobe rovadoho jaruvohu'o iae ëhi javue. Niögu sisëmu io'amarujeje. Aëro anagu'o'i arijarujeje. Amo ari'e bogojavuë'ëro ëma jiji-harujeje. ¹² Nosi övëro biririvoromo i'u'e muoho vaeromo ioho ë ijarujeje. Aehu nosi örire agavuë'iroho no ma-jö maemu mana majëharujeje. Aehu nosi örire huë vavaeni bojamuijë'oho no ma-biririvoromo raromarujeje. ¹³ Aehu nosi iho ijumoromo jö sisë atë'oho no ma-u'emu jöe sanu'e mana majëhijarujeje. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabesi nuniroho no sisë javuego musisinö'e bul'öjavuarue aribövie javue. Sa'osa'ëro ruhijanöv'e aribövie javue. Nosi ihoho ëhi jiobe rovadoho jaruvohu'o ëhi gemuohoje.

¹⁴ Ejö naehu jajivaje hesi bëhoho bogo jemëro adahoromo javoje bae'irarijego ehunioho jajive. A'i naro uve: Jemë nasi aboji harihu'o mae jëvájëromomo öroho röjëhiromomo jajive. ¹⁵ Nani Keriso-are mu röjëhijarue aribövie marohë'e mae jëve. Röhu jemesi vavuoho na gemu jeve. Ehësi bëhoho jemë'o na'o Keriso-are aëro javuë'ëro ehü'ëro jemesi vavuoho na jeve rabëni naro aevoromo Keriso-are jö maho majëhijë'ëro. ¹⁶ Jemesi vavue jevë'ego ehuni uëve: Na negajëjo naehu mu vaejajëhi jemë'o ëhi ë'irarijego. ¹⁷ Ehi nego'ego Timothy jemesi örire nugö'ö'ië'e. Hu nasi huë baejaje harihu maeje. Hu Badare muemu uehorovaje aeje. Eaho nugö'ö'iramu huro ö'oromo uë'ë'e: Nöröro ëhi jië'e jöho ejahoromo Iesu Keriso-arire juvoromo hijaje höjo. O ë jöe gemuoho ekaresiae aho'obëhe dinö'e dinö'e jioruomajoho röjëhibe juvaje höjo. Ehi jië'e jöho huro majëhi'iramu jemë röhu maho uehorovo'aruje.

¹⁸ Röhu jemë a ioro'iorëro uvarujeje: Nörö nosiroho bogo rue'a'ajëromomo jemëro jemesi ihoho döro bamoröv'e jëve. ¹⁹ Röhu God-hu nimë'ohuro iae na ma-burëro ö'ejo. Ö'oromo nasi ga'ejo simano bövi'e aribövioho diehi jëvo'iramu. Na bogo jabesi jö huhu jöhemu he'i ö'i a'i ö'ejo ga'i jabumë God-are darugoho baejë'e jioruomego o bogo. ²⁰ Ehësi bëhoho God-hu böröme namiromomo no muebejavuajoho ëho bogo majö ataruoho jio'i a'i darugo'e muohoje. ²¹ Röhu jemë di muoho nimö. Na na ha'ite bö'oromo hisuebijëvo'ejo o huë

baejëvoromo jö sanu'e majëhi'ejo.

5

Masubarue jögoru ahade a hesi jöhoje.

¹ Röhu jemesi jö sisëho na hejë'e jeve. Aëro atoromo uvoruomohijo: Corinth rajo ekaresia jabesirire öehu jiji-hanovarue muoho jiajëjo. Ae gemuëro vavu hesi vaboroho vajiohëro baeromo niö'iro gemu mae arijarue höjo. Ëhi jië'e muoho sisë bëheje. God-are jö bogo hejë'e aribövioho jabu bogo ëhi jië'e muoho vaeruomajeje. A'i jemesi aëro ëhi jië'e muoho vaejajeje. ² Ëhi jëvë'eje röhu jemëro jemesi ihoho ëma döro bamorovarujeje. Nadi ëhioho ë'ibejarije. A'i huë vavaene böröme baeromo ëhi jië'e mu vaejaje aho jemesirire jiajoho nugö'ö'ibejarije iae mae jio'ibejo. Röhu bogo nugö'öjarijeje. ³ Nasi sino haho'oho bogo jemë'oho jie. A'i nasi uehoroho aho'o jemesirire jie. Ëhuro na jemë'o jevanove. Jemë'o jevanovoromo hesi sisëho mevoromo nosi Bada Iesuarue ihore uvë'e jeve: Hu mu sisë bëhe vaejajëro i'ue bae'a'ajëjo. ⁴ Ëhuni jemëro gemuoro gagovorovoromo nasi uehorohu'o nosi Bada Iesuarue vöröhu'o jemë'o jiego ⁵ ë iaho rori'o nugaromo Satan-are öroro bojamego ëhuro hesi sinore jiaje mu sisëho barë'iro ëhuro Badare majaho rovego ë ia hesi aru'ahoho bogo sisëroho va'i mae hiröheje.

⁶ Röhu jemëhu jemesi mu uehorovoromo iho döre bamorovarujoho ëho sisëje. Ave uhu'e ataruoho jemë'o iae uehorovaruje. I dë huaje oso biseharihoho ëhuro ie aho'obëhe rumorovego dë huaje höjo. ⁷ Ëdë huaje oso jemesirire jiajoho bu'öjego ma-i mahemu jëvo'i. Ëhesi bëhoho ë mu sisë jemesirire jiajoho ahego bogo rumorovo'i a'i barë'iro ëhuro jemë i ma va'ëne aribövie jëvo'iröhe. Röhu jemë iae i ma va'ëne aribövie jëve. Rabëni hesi bëhoho naro majëhi'ie'e. God-hu Vörö Tugohade Söröho Israel rajehu ue'ahë'iroho dë huaje oso rumo'e iohemu ue'aharueje. Ue'ahoromo röhu ave muohu'o vaejarueje. God-are jöëni sheep harihoho bijuëmarueje. Röhu Keriso sheep harihu va'ëne anamu guomë'eje ëhuro God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugo'iröhego. God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugë'ëro ëhuro jemë i ma va'ëne jëve. ⁸ Nosi sisëho uehorovoromo vuonugë'ëro jië'ëro ëhuni Jew rajehu i dë huaje osoho sisë höromo vuonugoromo evare God-hu Vörö Tugohade Sörö ijaruëhi no ëhi jië'e muoho vaeromo nu huohue mu sisë gö gö vuonugo'i God-hu vörö tugohahuade muoho uehorovoromo maemu raromo'ejo.

⁹ Röhu urimë'i naro jöho jajivoromo majëhiromo uëvodeje: Öehu jijihanovarue ariböviohu'o nadi gemuoroho raromo jijihorëjo. ¹⁰ Ëjö jajivodoho na bogo uëromo ë'odeje: God-are jö bogo hejë'e ariböviohu'oho nadi gemuoroho jijihorëjo. Na bogo uëromo ë'odeje: Ga'irarije God-are jö bogo hejë'e aho önö'e mahunö'e mu vaebe vajiohu'e mu vaebe jijihamu God dejonö bamo'i bövi bise'o nuninö bahibe jijihamu gëvë'iroho ëhi jië'e ariböviohu'oho nadi gemuoroho raromo jijihorëjo. Naehu uëvode jö hesi bëhoho bogo ëhioho jiadeje. Nasi bëhoho ëhi jio'ibejo jemëro ejeho'ibejarije God-are jö bogo hejë'e aribövioho bogo gë vadë'ibejarije. Ëhuni God-are jö bogo hejë'e ariböviehu ëhi jië'e mu sisë vaejamu jemëhu jabu'o gemu mae raromo jijihë'oho iae maeje. ¹¹ Röhu jajivode hesi bëhoho aviëhije. He'irarije aëro jemë'o raromoromo uëvamu: No Christian ae javuajë uëvamu hejë'iroho röhu ga'irarije jabumë önö'e mahunö'e jijihamu gëvë'iroho God dejonö bamo'i bövi bise'o nuninö bahijamu gëvë'iroho ae gö jabesi jö sisë atobe jijihamu hejë'iroho jovo ue'ahoromo simano sisërëbe bövi bise'o ujuohoniëhibe jijihamu gëvë'iroho ëhi jië'e ariböviohu'oho nadi gemuoroho ioho ue'ahore o raboho raboho ë'ore.

¹² Naro rabëni God-are jö bogo hejarue aribövi jabesi muoho garomo mevojöro. Ëho bogo nasi muehuje. A'i Christian agano jabesi muoho ëho garomo mevore. ¹³ God-are jö bogo hejarue aribövi jabesi muoho hesi God-ro sivue garomo mevo'ë'e. No bogo mevarueje. A'i God-are jö hejarue aribövi jabesi mu jemëhu garomo mevo'irarije jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: A sisë jemesirire jiajoho nugö'öregö va'irajo. Ëhi uvë'e jiaje ë a sisëho nugö'öregö va'iro.

6

Corinth ekaresiaehu Christian agano bogo court-re sô va'ego God-are jö bogo hejë'e ariböviehu mevoröhe jöhoje.

¹ Röhu aviëhi jië'e muoho jemë rabëni biriri'övoromo ë'arujeje. Ja'o Christian a göhu'o jemë niö'i jö sisë jëvë'oho jemë God-are jö bogo hejë'e aribövi jabesi nunire va'o rirarovoromo jemesi jö sisëho majëhijarujeje jaburo mevëhojöro. Bogo ëhioho ë'i a'i God-are aribövi jabesi nunire riravoromo jöho ato'ibejarije iae mae jio'ibejo. ² Jemë diehi'oromo bogo uehorovoromo uvö: God-are majahoruë'iramu God-are aribövioho noro sa'ae aho'obëhe jabesi muoho garomo mevo'ëjarëjo. Ëhi uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. Röhu jemë majae ijönö mu böröme vaeromo

ae aho'obēhe jabetesi muoho garomo mevo'iē'ēro jēvē'ēro ēhu'ēro avevejō'e jō bise'o bise'o mevē'o'oho jemē iae eni jēve. ³ Jemē'o iae gavaruje Keriso-are aribōvioho no majae ijōnō anera gēromo jabetesi mu masijo mevēho hesi jēvajoho. Iae ēhuni uvore: Ave sa'are mu ininoho garomo mevē'o'oho iae no eni javuajējo. ⁴ Ave sa'a hesi jō inino mevo'irarijoho jēvē'o'oho jemē diehi'oromo ē jōho bava'oromo God-are jō bogo hejarue aribōvi jabetesi nuniroho riravoromo majēhijaruje mevēhorōhego. Jabetesi ihoho Keriso-are ekaresia jemesiroho bogojiē'e jiaje jemesi jō sisēho jabetesiroho nadi bava'ore. ⁵ Jemesi arijo'arije javojimorovohe. Christian agano jemesi jōehu umogihego mevo'irarijoho na jemesiroho simano ma'e aho bogojiē'ego ēhuni dirō'e gōro va'oromo jemesi jōho majēhijaruje God-are jō bogo hejē'e aribōviahuro mevēhorōhego. Rōhu simano ma'e aribōvioho jemesire iae jio'ame. ⁶ Rōhu Christian agane gōero gōho dirō'e gōro bava'oromo jemesi jōho majēhijaruje God-are jō bogo hejē'e aribōviahuro mevēho'irōhego.

⁷ Rōhu jemē gōero gōhu'o iro muorovo'e vaeromo court-re va'arujoho ēhuro jemesi Christian muoho mami'e bejē'eje. Jemē court-roho bogo va'i uvo'ibejarije: Sisē vaejevadoho o vajiohehu baejehadoho iae hesi hō uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. ⁸ Rōhu jemē bogo ēhioho uvo'i jemēro ri'ōromo gōero gō hesi ōrire sisē vaejarujeje. O vajiohēro baejēharujeje. Bogo God-are jō bogo hejē'e a jabetesi ōrire gemu ē mu sisēho vae'i a'i jemesi Christian aganojabu'o ēhi'ēvarujeje. ⁹ Jemē iae gavarujeje sisē aribōvie God-are aji'e ōri ari'ere bogo va'o hesi jioruomajoho. Nadi sareramirovore. Ōnō'e jijiharue aribōvioho God-are ōri ari'eroho bogo va'ē'ō. God dejonō bamo'i bōvi bise'o nuninō bahjarue aribōvioho bogo va'ē'ō. Goho'amarue aribōvioho mu gō gō barueromo a'o a'o sihorovarue aribōvioho bogo va'ē'ō. ¹⁰ Vajiohu ē'arue aribōvioho mahunō'e ē'arue aribōvioho jovo iromo simano sisērējarue aribōvioho ae gō jabetesi jō sisē atarue aribōvioho bōvi bise'o ae gō ujuohoniēhijaruje aribōvioho ēhi jiē'e aribōvioho God-are ōri ari'eroho bogo va'ē'ō. ¹¹ Urimoho jemē a ioro'ioroho ēhi jiē'e sisē aribōvie jēvadeje. Jaruvoho jemesi sisēho u'ovēhē'eje. Jemē God-are aribōvie jēve. Jemē God-are nunire mae riravaruje. Ēhesi bēhoho God-ro Bada Iesu Keriso-are ihore hesi Aru'ahoho nugō'ōjamu jemēni rueromo dē vōvōbajo'oho avohēhē'ēro ēhu'ēro mae jēve. Ēhuni mu sisēho vuonugo'i ma-raromore.

Sino haho'ehu mu maemu vaejego God-are iho dō mare

jioröhe jöhoje.

¹² Jemë ae göëro uvarujeje: Noehu mue aho'obëhe vaejè'oho iae mae höjo. Ëhi uvarujeje. Iae ëhi jie röhu mu ioro'ioro vaejè'oho bogo ëhuro marëjavuo'ë'e. Nani noehu mue aho'obëhe vaejè'oho iae maeje röhu mu göehu göehu ruahö'öjevo'iröhoho na bijönego'ego ëhuni ëhi jië'e muoho na bogo vae'ejo. ¹³ Röhu jemëro uvarujeje: I hesi bëhoho dëre abuejajëjo. Dë hesi bëhoho ioho baejajëjo. Iae ëhi jie röhu God-ro uvo'iramu iohu'o dëhu'o barë'ë'e. Dë hesi bëhoho ioho baeje röhu nadi uvore: Nosi sino haho'o hesi bëhoho öëro ë'anovajëjo. A'i uvore: Nosi sino haho'o hesi bëhoho Badare örire bojamijaruëjo. O Badare bëhoho nosi sino haho'oho muebejajëjo. ¹⁴ Iohu'o dëhu'o barë'ë'e. Röhu Bada guomoromo bogo barë'i God-ro daruge bojamu ri'öjadeje. Ri'öjë'ëro no'o ëhi daruge bojamui'iramu vuovoromo ri'öjavuo'ë'e. Ëhuni nosi sino haho'oho ma-Badaremuje.

¹⁵ Jemë'o uehorovore. Jemesi sino haho'oho Keriso-are övo duruajo'e jëve. Ëhi jië'oho na no öëro jijihanovoromo Keriso-are övo duruajo'oho baeromo ö val'ëne magonaho sisëhu'o gemuoroho havoromo momorö'ö'ëjo. Bogo mae bogo ëhioho ë'ëjo. ¹⁶ Ae rahu magonaho sisëhu'o gemuore havoromo momorö'öjè'ohuro ëhuro sine dë vövöbajo'e gemuoho javuo'ë'e. Ëhuremu uehorovore. Ëjöho God-are surire ëhi gemuoho jajivoromo uvë'ëje: Jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. ¹⁷ Jabumë gemu jiajeje röhu Bada'o bimuvë'ohuro ëhuro Iesu'o no'o Aru'ahe gemuoho javue. Ëhuni magonaho sisëhu'o bogo gemuoroho momorö'ö'ëjo.

¹⁸ Önö'e muoho gorore. Mu sisë ioro'iorohuro ëhuro sinoho dë vövöbajo'oho bogo sisë vaerovo'i a'i öehu jijihanovë'ohuro ëhuro sinoho dë vövöbajo'oho sisë vaerovarueje. ¹⁹ Ave jöhu'o avo'avoho uehorovore. Jemesi sinoho dë vövöbajo'oho God-are Aru'aho hesi osa maho jëvanove. Ëhesi bëhoho God-are Aru'ahohuro God-are örire jioromo jemesi sinore dë vövöbajo'ere rovë'ëro jemesi uhure ë hijajeje. Jemesi sinoho dë vövöbajo'oho aho'obëhe bogo jemesirehu jio'i God-areje. ²⁰ God-ro jemë bogo ëma baejèvo'i a'i hesi Harihoho nugö'öromomo huë vavaene sisë maro baejè'ëro ëhu'ëro jemë hesi baejëvadeje. Ëhuni jemesi sino haho'oho mu maemu vaerego hesi ihoho dö maro jio'iro.

7

Masuvæue mu hesi jöhoje.

¹ Röhu jemëhu jajivoromo ue gevarije jöho na majëhi'irögoro ë'e.

Aehu magonaho bogo masuvë'oho iae maeje. ² Röhu ae aho'obëhe önö'e jijiharue jiaje ëhuni ae gemu gemu magonahe masure o magonahe gemu gemu ae masure. ³ Baruaharo jasi vaborehu ja'o niavo'i uavë'oho ejahone. O vaboroharo jasi baruehu ja'o niavo'i uavë'oho ejahone. ⁴ Ëhesi bëhoho vaboroho jasi sino haho'oho bogo jasirehu jio'i jasi baru hesije. O baruoho jasi sino haho'oho bogo jasirehu jio'i jasi vaboro hesije. ⁵ Ëhuni vaboroharo nadi baruoho juahami'i baruoharo nadi vaboroho juahami'i majahorovore. Röhu nani jemë gemu mae jöe jörovoromo uarovo'arue: Ë'ego no gemuore niavarue muoho majae ma-bisemu vuonugo'i God-are örire jöe jövojuvo va'o majae eni jiego vuonugo'irarëjo. Ëhi jië'oho iae maeje. Röhu ëhi ë'ë'oho God-are örire jö jövo'irarije majaho barëjego ijonö röhu maho sionëro gemuoro niavore. Bogo ëhi ë'ë'oho nani jemëro bogo avo'avoho biririvo'iramu Satan-ro bijëho gë'ë'e.

⁶ Röhu jemëhu masurovo'irarije jö jajivajoho na bogo uëromo ë'e: Jemëhu bogo masurovë'oho sisë hö uë'i a'i na uëromo ë'e: Jemë nëgë'oho ëhi'orëjo. ⁷ Röhu naehu vaboro bogo masuvë'e ma-hijajëhi ae magonahe aho'obëhe ëhi jëvo'ibejo ëhuro Paul na mae jevo'ibejo. Röhu bogo ëhioho jio'ë'e. A'i ae magonahe gö gö diehi jië'e mu vaeröhe suvuroho mami'e God-ro bojamuibe rovë'eje. Ae göëro suvuore gö ae göëro suvuore gö ëhi baebe rovë'e javue. Ëhi jië'ëro ae magonahe gö gö masurovo'i göëro bogo masurovo'amë'eje.

⁸ Röhu magonaho doruohu'o bogo masuvë'e aribövi ioro'iorohu'o ave jöho na jemesi örire majëhi'ie'e. Naehu ë'ajëhi jemë vabore o barue bogo masuvë'oho iae maeje. ⁹ Röhu biririvoromo avoho taemo raromo'irarijoho bogo eni jëvamu masurovo'amë'oho iae maeje. Ëhesi bëhoho jemesi dë vövöbajö'ere simanore uehoro gö gö baejë'oho ëho sisëje. Ëhuni masurovo'amore.

¹⁰ Röhu masurovë'e aribövioho jemë na ave jöho bojëmi'ie'e. Bogo naehu uehorovoromo majëhi'i a'i Badaro bojamuijë'e jio'ego na majëhi'ie'e. Vaboroharo baruoho nadi nugö'öromo va'o rori'oho hine. ¹¹ O nugö'öromo va'o rori'oho hijë'oho nadi ae göho masu'i ma-hine. O vuonorö'ö

rueromo jasi baruohumu huë baerovoromo avoho arire. Röhu baruoharo ja'o vaboroho nadi nugö'öne.

Vaboro'o baru'o göehu Keriso mae uehorovo'i göehu bogo ma uehorovë'oho ehuro ëhi ë'iröhe jöhoje.

¹² Röhu a ioro'ioro jemesi örire ave jöho majëhi'ië'e. Bogo Badaro ave jöho jövo'i a'i naro nasi uehorovoromo jajive. Baruoharo ja bogo Keriso uehorovanevare jaehu Keriso bogo ma uehorovaje magonaho masuromo hiromo evare ijönö Keriso mae uehorovo'i jasi vaborehu bogo ma uehorovoromo ja uavë'oho: Iae na ja'o hinövo'ejö uavë'oho nadi nugö'öne. ¹³ O vaboroharo Keriso bogo uehorovanevare jaehu Keriso bogo ma uehorovaje a masuromo hiromo evare ijönö Keriso mae uehorovo'i jasi baruehu bogo ma uehorovoromo uavë'oho: Iae na ja'o hinövo'ejö uavë'oho nadi nugö'öne. ¹⁴ Ëhesi bëhoho Keriso bogo uehorovaje aho Christian vaborohu'o niö'iro gemuoro arijë'ëro ehuro iae hu God-are aeje. O Keriso bogo uehorovaje magonahoho Christian baruohu'o niö'iro gemuoro arijë'ëro ehuro iae hu God-are mago-naheje. Bogo ëhioho jio'ibejo jemesi aboji harihu'oho God rumo'e aboji harihu'e jioruomo'ibejo. Röhu bogo ëhioho jio'i jabumë iae God-are aribövie jioruome. ¹⁵ Röhu ga'irane Keriso bogo ma uehorovaje jasi baruëro o jasi vaborëro ramö'öromo va'o rori'o hi'ia'amu gavë'oho nadi uehorovoromo uvore: No mami'e mae masurovë'ego hu va'ë'oho God-ro bijönimo'ajëromo nijio'irae'i ma-uane: Va'i nagego va'ëjo. O nijio'iraeromo gemuore arijë'oho huë vavaene baejë'e ari'a'aruje. Röhu God bogo ëhioho nimö'i a'i uëvadeje jemë hesi aribövie jioromo huë baerovoromo gemuoro raromo'irarijego. ¹⁶ Röhu Christian vaboroho ja bogo gavanue. Nani jero baruoho ajami'iramu hu Keriso mae uehorovoromo bogo sisëroho va'i Keriso'o maro hi'ë'e. O Christian baruoho ja bogo gavanue. Nani jero vaboroho ajami'iramu hu Keriso mae uehorovoromo bogo sisëroho va'i Keriso'o maro hi'ë'e.

God-hu ae gemu gemu mu bojëmibe va'ego mu vaeröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu Badahu ae gemu gemu mevoromo mure bamobe rovade muoho o jemëhu mu diehi vaebe rovamu evare God-hu hesinö rinëgadoho ëhi jië'e muohemu vaere. Naro ekaresiae aho'obëhe ë jögore gemuohemu bojëmibe va'ajeje. ¹⁸ Ae gö urimë'i Jew rajehu ë'aruëhi hesi sino tariojahamu hu hijuvo röhu God-hu hesinö rinovë'oho nadi sino tariojare muoho mu'ure. O ae gö Jew rajehu ë'aruëhioho hesi

öriroho bogo ëhioho ë'amu hu hijamu röhu God-hu hesinö rinovë'oho nadi uarego Jew rajo jabesi muoho vaeromo hesi sinoho tariojah'o'iro. ¹⁹ Jew rajehu ë'aruëhi jemesi sino tarivëhë'oho o bogo tarivëhë'oho iae hesije. A'i God-are jöe gö gö ejahë'oho ëho börömohoje. ²⁰ Röhu ae gemu gemu jemëhu diehi jië'e mu vaebe rovamu evare God-hu hesinö rinëgadoho ëhi jië'e muoho vaenövore. ²¹ Nani ja a börömo hesi darugore javë'ëro hesi muohuremu vaejahë'iro evare God-ro ja hesinö rinagadeje. Nadi ëhunioho nurunurumo'i ë muohuremu vaenövone. Röhu jaehu ë a hesi darugore hijanuoho vuonugo'i va'oromo jasi nimanue mu öri birohë'ohuro va'o ë muoho vaene. ²² Röhu jaehu ae gö hesi darugoremu hiromo bogo nurunurumo'irane ë hesi bëhoho a börömo gö hesi muohuremu vaejahamu evare Badahu hesinö rinagë'oho ja döho jasi börömo hesi darugoremu hili jasi uhoho jasi nimoromo Badare mu vaejanue ae jave. O ja jasi nimanue muohemu vaejamu evare Badahu hesinö rinagë'oho ja Keriso-are darugoremu hiromo hesi muohemu vaejanue ae jave. ²³ God-ro jemë bogo ëma baejëvo'i a'i hesi Harihoho nugö'öromo huë vavaene sisë maro baejë'ëro ëhu'ëro jemë hesi baejëvadeje. Ehuni nadi ae gö jabesi darugoremuoho raromoromo ma-muemu vae'i uehorovo'i a'i God-are muoho uehorovore. ²⁴ Nasi ö mueno'e ja ae gemu gemu diehi jië'e mu vaebe rovamu God-hu hesinö rinagadoho ë aho jero God-are nunoro juvoromo ëhi jië'e muohuremu vaenövone.

Bogo masurovë'e o ma-doru raromaruë aribövi jabesi jöhoje.

²⁵ Röhu bogo masurovë'e aribövioho jemesi jöho na majëhi'ie'e. Ave jöho bogo Badaro uövuë'ëro majëhi'i a'i naehu uehorovaje jöho majëhi'ie'e. Iae naehu uehorovaje jöho na majëhi'ie'e röhu Badaro huë vavaene baeromo uehoroho bojemijë'ëro ëhu'ëro nasi jöho heromo uvo'a'aruje: Iae jö mae höjo.

²⁶ Na uehorovoromo uve: Jaruvoho huë vavaeni majaho nosi örire rovë'ego ehuni aehu raromaruëhi ëhi raromë'oho ëho iae maho höjo. ²⁷ Ehësi bëhoho nani jemë vabore masuvë'e raromarujeje. Ehü jië'oho nadi nugö'ö'i uehorovore. O nani jemë bogo masuvë'e ma-raromarujeje. Ehü jië'oho vaboroho nadi nahore. ²⁸ Röhu a juvijehu o magonaho aboridehu masuvë'oho bogo sisë'ioho ë'arujeje. Röhu masuvë'ohuro ehuro nurunurue uehore gö gö bae'a'aruje. Röhu na bijönege ëhi jië'e huë vavaenëhu jemesi örire rueröhoho. Ehuni uëve: Vaboroho nadi nahorëjo.

²⁹ Nasi ö mueno'e nasi bëhoho ëhije. God-ro majae ma-bunemu bamë'eje hesi majaho rueröhego. Ëhi jië'e jiaje ave majare aevoromo raromobe va'ë'iroho masuvë'e aribövioharo masuvarije muoho barë'ië'e jiaje nadi masuvarije muohemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. ³⁰ O huë vavaeni baejë'e aribövioharo ave sa'a hesi huë vavaeni muoho barë'ië'e jiaje nadi huë vavaeni baejarujoho ëhemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. O nimorohë'e aribövioharo ave sa'a hesi nimorohë'e muoho barë'ië'e jiaje nadi nimoroharujoho ëhemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. O inöme rabe rabe imo'amaruje aribövioharo inöme bövie bise'e barë'ië'e jiaje uvore: Noehu imaroho bogo nosirehu jio'i hesi God-are höjo. ³¹ Ave sa'are bövie bise'e jiego gavaruoho barë'ië'e jiaje ëhuni ave sa'a hesi mue bövie bise'e vaejë'iroho nadi ëhuremuoho uehorovoromo vael'i God uehorovë'i muoho vaere.

³² Röhu na nege jemë bogo ave sa'a hesi muohuni uehorovoromo nurunurumo'irarijego. Bogo masuvë'e ariböviohuro Badare muohemu uehorovarueje ëhuro Bada dë mae jioröhego. ³³ A'iro vaboro masuvë'e ariböviohuro ave sa'a hesi muoho böröme uehorovarueje ëhuro jabesi vaboroho dë mae jioruomoröhego. ³⁴ Ëhu'ëro Badare muohu'o ave sa'a hesi muohu'o gemuoro havoromo vaejigo anoji'e jiajeje. Röhu magonaho aboridohu'o bogo masuvë'e magonaho ioro'iorohu'o jaburo Badare muohemu uehorovarueje jabesi sino haho'ohu'o aru'ahohu'o God-are örire gemu bojamirovoröhëro. A'i baru masuvë'e magonahohuro ave sa'a hesi muoho uehorovarueje jabesi baruoho dë mae jioruomoröhego.

³⁵ Na jö majëhijaje hesi bëhoho ëho bogo jemëhu masurovo'irarije öroho tugohëho'i a'i jemë ajëmijego mae jëvoröhego majëhije. Avo'avoho raromoromo Badare muohuremu uehorovo'irarijego ëhuni vabore o barue bogo naho'irarije jöho majëhije.

³⁶ Röhu a juvijo'o magonaho aborido'o aemo'aemo'o jëvoromo röhu uvë'oho: No bogo masurovo'ejarë uvoromo ëhi uehorovobe va'ojuvo röhu aehu magonaho masu'iro nimo avohoromo ëhuni uvë'oho: Naro nasi magonaho hesi öriroho muoho bogo maho vaegoro masu'ië'ajë uvoromo masuvë'oho iae maeje. Hesi nimoromo masurovoromo gemuore ari'ë'ö. Ëhi jië'oho bogo sisëhu jio'i maeje. ³⁷ O aehu biririvoromo hesi dë vövöbajo'ere mae uehorovoromo uvë'oho: Ëmagonahohu'o na'o no aemo'aemëro javuë'ëro

bogo masurovo'i ma-aemo'aeme vaejē'ëro bogo niavo'i ma-
aribe jireho'ëjarē uvoromo hesi dē vövöbajo'ere nimajoho
bogo uehorovo'i hesi nimajoho taemorovoromo bogo ma-
suvē'oho hu mae ē'ajeje mami'e biririvoromo uehorovē'ëro
jiē'ëro. ³⁸ Ēhu'ëro jiē'ëro aehu hesi aemo'aemo masuvē'oho
iae maeje. O bogo masuvē'oho ēho ma-mabēheje.

³⁹ Röhu masuvē'e magonahoho baru hijē'iroho baru'o
gemu mae hi'ē'e. God-are jōho ēhije. O baru guomē'iroho
magonahohuro di a nimē'oho ēho bae'ē'e. Röhu Bada mae
uehorovaje ahuremu masu'ē'e ae gö bogo. ⁴⁰ Röhu hu baru
bogo bae'i ma-doru hijē'oho iae hu huē mabēhe hi'ē'e. O
baru i'o baejē'oho ma-bisemu bogo ēhioho huē maho hi'ē'e.
Nasi uehoroho ēhije. Röhu nasi uehoroho bogo sisēhuje.
Ēhesi bēhoho naro uvajeje: God-are Aru'ahohuro bogo ae
gö jabesi simanoho gemu huotovēho'i Paul nasi simanohu'o
huotovehego ēhuro na uehoro mae baeromo jajivaje hōjo.

8

*Aehu inōmo sisēni bahijare mi hesi vitu Christian
ariböviehu i'irōhe o bogo i'irōhe jō Corinth ariböviehu ua
gavamu Paul-hu mana jajivade jōhoje.*

¹ Röhu jō göho na jajivo'iē'e. Övehu avohoromo uvene aho
rōjahijarue inōmohuni mie anoromo aho'o bamēhoruomajeje
sisēhuro baerōhego. Sisēni bamēhē'e mi vituoho na jemē
ma-dajumo ue'ahore o uvore: Aru'aho sisēni bahijēhē'ego
juahovo'ëjarējo. Ēmioho i'irarije o juahovo'irarije di muoho
mae jiajoho ēho no uehorovo'ejo. Jemēhu ē'arujēhi aehu
uvē'oho: Aru'aho mue bövie bise'e eni ga barējē'e jevajē
uvē'oho ēhuro hesi ihohemu dōro bamorovajeje. O aehu
ae gö jabesi örire uehorovēvē'oho ēhuro hu ekaresia muoho
nigemajeje. ² Ja uvē'oho: Na mue eni ga barējē'e jevajē
uvē'iroho ma-dōhemu ga'i bogo avoho gavanueje. ³ O jaehu
God uehorovē'oho huro ja mae gavajeje.

⁴ Röhu naehu urimo uēvode jōho inōmo sisē hesi mi
i'irarije o juahovo'irarije jōho na majēhi'iē'e. Iae no garomo
uvarueje: Ēhi jiē'e inōmoho bēhi rumo'e hōjo. God gemu
jio'i gö bogohōjo. ⁵ Iae God-are jō bogo hejē'e ariböviohuro
sarerivoromo uvoruomajeje: Ö'idöre jio sa'are jiē'e aribövi
noehu bogo gēvaruoho uvene aho rōjēhi'irōhoho hōjo. Iae
ēhi jie. Aëro uvarueje: God gö gö aho'obēhe no bogo gavarue
darugo'e a masijoho aho'obēhe jio'amajējo. ⁶ Röhu Christian
aribövioho no bogo ēhioho uehorovo'i God gemu Vavuoho
mae uehorovarueje. Huro sa'ae bövie bise'e bamavuē'ëro
noro hesi jōhemu uehorovoromo raromo jijiharueje. O

Darugo'e A Böröme gemu Iesu Keriso mae uehorovarueje. God-ro uavamu Kerisoro bövie bise'e bamavuadeje. Bamavuoromo ajamuamu no vuovo öroho vuonugo'i darugoho baejël'ëro mae raromarueje.

⁷ Iae no garomo uvarueje: God gemu A Böröme Keriso gemu ëhi jëvajëjo. Röhu Keriso-are aribövi ioro'ioroho bogo ëhioho gavarueje. A'i urimë'i God-are jö bogo hejare majare uvonövoreje: Inöme gö aru'aho'e höromo ëho rajëhinövoreje. Majae ëgobövie ëhi ë'obe rovël'ëro ëhu'ëro jabumë inömëni bamëhare mi vitu i'ie'iroho uvoruomajeje: Ëmioho iae aru'aho sisë hesi mie höjo. Ëhi uvoromo ëma ijë'ohuro ëhuro herovoromo uvarueje: Nani no sisë ijaruëromo juhuonivarueje mu öroho bogo avo'avoho gavël'ëro. ⁸ Jabumë uvarueje: No sisë ijaruëromo juhuonivarueje röhu i ijë'ohuro bogo ëhuro God-are bëhiroho va'ëjo. I juahovë'ohuro God-are nuniroho bogo sisëho javuo'ë'e. O ijë'ohuro God-are nuniroho bogo maho javuo'ë'e. ⁹ Jemë i ijë'ohuro o juahovë'ohuro God-ro uvajeje: Ëho jemesi mue höjo. Röhu gavë'i ë mioho ue'ahore. Nani bogo avoho biririvë'e Christian aribövioho jaburo jemë göromo sisëro rireromo'ë'ö. ¹⁰ Ëhesi bëhoho ja iae garomo uvanueje: I ijë'ohuro o juahovë'ohuro hesi höjo. Röhu ë jöho Keriso-are ae göëro bogo avoho uehorovël'ëro jië'ëro juhuonivoromo uvo'ë'e: Sisë ariböviohuni bahijare mioho naehu ijë'ohuro sisë höjo. Nani ë ahuro garöhe jero inömo sisë rajëhijarue osare hiromo ie i'iramu gagorovo uvo'ë'e: Ëaru'aho sisë hesi mi vitu aehu ijë'ohuro ëho God bijönimajë uvoromo röhu ja gavë'i hu'o ëma i'ë'e. ¹¹ I'iramu ë biriri rumo'e a hesi aru'ahoho sisërë'ë'e. Jasi öhuni Kerisoro uehorovoromo guomadeje. Röhu jero uvaneje: Mi hesi öroho na ga barëjë'e jevajeromo ë a hesi nunire mioho ijamu huro ja gavë'i iromo sisërëjadeje. ¹² Ëhi jië'e mu vaejël'ohuro jemëro jemesi Christian agano jabesi dë vövöbajo'ohuro biriri rumo'ëro jië'ëro ijumëhoromo jabesi örire sisë vaejëvarujohuro ëhuro Keriso'o sisë vae'a'aruje. ¹³ Ëhi jië'ego naehu mi ijamu nasi aganehu geromo nasi döre rueromo sisërërovo'ia'amu gavël'ohuro naro mi ijajoho ioro'ioere gemu vuonugo'ëjo nasi aganoho sisërëjöëni.

9

Paul-hu bogo apostle jevajë uvoromo bövi bise'o maho hesi nijio'irae'i a'i a gö jabesi jöëni uehorovoromo vuonugonövade jöhoje.

¹ Jemë'o uehorovore Paul na bogo a jabesi darugoremuoho hi'i nasi nimoromo hijajeje. Na apostle ae jeve. Na nosi Bada

Iesu nunëro gav'e jeve. Naehu Badare mu vaejodohuro iae ëhuro jemë hesi aribövie jëve. ² Ëhuni ame göehu göehu na bijönegoromo uvë'oho: Nörö bogo apostle-hu hö uvë'oho hesije röhu jemë bogo ëhioho uvo'i uvo'a'aruje: Paul iae apostle höjo hesi örire noro Keriso-are muoho baejë'ëro.

³ Röhu naehu vaejaje mu aehu garomo uevë'oho: Paul ja rabëni ëhi jië'e muoho vaejanue hö uevë'oho na ave jöho mana majëhijajeje. ⁴ No God-are jö majëhiromo ie jove mana i'ibejo na mae o sisë jio'ibejo. Iae mae jio'ibejo. ⁵ O Peter'o apostle ioro'iorohu'o Bada Iesuaire ö ömo'ömo'u'o ë'aruëhi no'o vabore masuromo sö ujuoho jireho'ibejo na mae o sisë jio'ibejo. Iae mae jio'ibejo. ⁶ O nani jemëro ëma uvarujeje: Nosi ekaresia ajamuijarue a ioro'iorohuro God-are muoho vaeromo ekaresia no ajamuiromo ë muohuremu vae'iramu no mana bojëmi'ëjarëjo. Röhu Paul'o Barnabas'o jabumëremu bogo ëhioho mana bae'i God-are muoho vaeromo no ajamuiromo jabesi övëro mue gö ionire vaeromo manaho baenövo'aruëjo. ⁷ Jemë nani ëhi uehorovarue röhu muorovo aribövioho na jabumë jabesi övëro mu gö ionire vaeromo mana baeromo ioho ue'aharueje. Bogo. Jabumë muorovo muohemu vaeromo baejarueje. O iruno'e ba'amo bivo'e vaejarue aribövioho na jabumë ë iruno'oho ue'aharueje o bogo. Iae ue'aharueje. O mi muebejarue aribövioho na jabumë ë mi hesi amo rihuoho ue'aharueje o bogo. Iae ue'aharueje.

⁸ Aehu mu vaeromo mana baejarue jöho jajivë'e jeve jemëro heromo uvo'irarijego: God-are ekaresia muebejavuoromo mana baejë'oho iae mae höjo. Röhu God-are jöho ëhi gemuoho jajivë'eje. ⁹ Moses-hu jajivade jögoru surire ëhi uvë'eje: Jasi mu vaejahaje miehu jasi mu vaejahoromo i hörehu sa'ijovobe juvë'oho hesi jö'oho nadi tugohahego hu juvoromo hesi manaho baeromo huhu hörehu sa'ijovaje i vitu vituoho ibe juvo'irajo. Ëhi jië'oho miohuro ëho hesi manae bae'a'ajëjo. God-are jöho ëhije. Röhu God bogo miohemuoho uehorovoromo ë jöho bojamui'i ¹⁰ a'i nosi jöho uehorovoromo bojamuadeje. Ëhesi bëhoho iruno'o mu muebejë'iroho sa'a ato'atovarue ariböviohu'o i sa'ijovarue ariböviohu'o jabesi muoho vaejë'i uehorovoromo uvoruomajeje: No i mu vaejaruohuni ëhuni u'emu ë ioho ue'aho'ëjarëjo. Ëhi uvë'oho iae maeje. ¹¹ Röhu no iruno'o bivarue aribövioho va'ëne javue. Noro God-are jöho jemesi örire majëhijë'e javue ëhuro God-are jö majëhijaroho muro iruno'e bivanovë'e javue. No ëhi jië'e aru'aho muoho jemëni vaejëhë'ëro ëhuni ave sa'a hesi inöme ie rune mana

baejë'oho bogo sisëhu jio'i maeje. ¹² Jemesi ekaresia muebejëvarue a ioro'iorehu jemesi örire mana bae'i uehorovë'oho maeje jabumëro jemë bisemu ajëmijë'ego. Röhu no jemë böröme ajëmijë'e javuë'ëro ëhuni no biririvoromo uvo'ejo: No mana baejë'oho iae mae höjo.

Röhu nosi nimoromo manaho bogo bae'i a'i no biririvoromo huë vavaene bövie bise'e baejë'e javue aëro uvo-jöëni: Paul-mëro nosi monioho bae'i nimoromo ekaresiaho muebejavuaje höromo Keriso-are jö maho bogo eruo-mojöëni. ¹³ Jew rajehu God-are amo börömo hesi mu vaejë'oho God-are amore bahijare ioho jabetesi manaego ujuehoromo ue'aharueje. O God-are maratuore mi bamoromo vënehu buel'öjarue ariböviohuro ë mi vituoho jabetesi manaego ue'aharueje. Ëho na jemë uehorovö o bogo. ¹⁴ O Keriso-are mu vaejarue aribövioho ëhi gemuoho ë'arueje. Badaro uövuë'eje hesi jö majëhijarue aribövioho noro mana baeromo raromo jijihonövoröhego.

¹⁵ Ëhi uövuë'eje röhu na manaho bogo baejë'e jeve. O naehu avevejö'e jajivaje jö hesi bëhoho bogo ëhuro jemëro bojemi'irarijego. Naehu guomë'oho iae hesije. A'i naehu Keriso-are jö ma majëhiromomo ëhuni mana baejë'oho ëho bogo maehuje. Na bijönege ae göëro mana bojemiromomo ëhuro naehu nimorohë'i jövaje jö hesi bëhoho tugoho'iröhoho. ¹⁶ Naehu Keriso-are jö ma a majëhijë'oho nimorohë'i jövo'irode bëhoho bogoje God-ro ë muoho bojemijë'ego. Hesi jö bogo majëhijë'oho na i'ue bae'ejo. ¹⁷ Naehu nasi nimoromo Keriso-are jö majëhijë'oho suvuore mana baejajeje. A'i na bogo negë'e Keriso-are jö ëma majëhijë'oho God-hu bojemade muoho ma-vaejajeje. ¹⁸ Röhu naehu baejaje suvuoroho rabeje. Keriso-are jö majëhijë'oho na ave sa'a hesi mana baejë'oho maeje. Röhu ëho bogo uehorovoromo manaho bogo baejë'e hesi jö ëma majëhijajoho ëhuro dë vuëevajeje. Ëho nasi suvuoreje.

¹⁹ Na bogo ae gö jabetesi darugoremuoho hiromomo jabetesi muohemu vaejëhaje aehu jevo'i a'i naro nasi mueberovoromo nasi nimoro muoho vaebe juvajeje. Röhu na bogo nasi nimaje muoho vae'i a'i ae aho'obëhe jabuhu diehi nimaruocho ëho vaejajeje ëhuro ae aho'obëhe baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. ²⁰ Jew rajo jabu'o gemuore hiromomo God-are jö majëhijë'iroho Jew rajehu raromaruëhi na'o ëhi hibe juvajeje ëhuro Jew rajoho baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. O Moses-are jögoruremu raromarue ariböviohu'o hiromomo God-are jö majëhijë'oho jabuhu Moses-are jö ejaharuëhi na'o ëhi

ejahajeje ehuro Moses-are jögoruremu raromarue aribövioho baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. Moses-are jögoroho iae na ejahajeje röhu bogo hesi jögoruremuoho hijajeje. ²¹ O Jew rajo jögoru bogo hejë'e ariböviohu'o hiromomo God-are jö majëhijë'iroho jabuhu Jew rajo jögoru bogo ejaharuëhi na'o ëhi ë'ajeje ehuro Jew rajo jögoru bogo hejë'e aribövioho baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. Iae na Jew rajo jögoroho bogo ejahajeje röhu na God-are jögoroho bogo vuonugo'i Keriso-are jögoruremu hiromomo God-are jöho ejahajeje. ²² O juhuoni juhuoni mu vaejarue ariböviohu'o gemuore hiromomo God-are jö majëhijë'iroho jabuhu raromaruëhi na'o ëhi hijajeje ehuro ë aribövioho baejëvo'irodëro. Ehu'ëro di ariböviohu'o hijë'oho jabuhu mu vaejaruëhi na'o ëhi hibe juvoromo öre aho'obëhe ë'o gavajeje ehuro a ioro'ioroho maro va'iröhego.

²³ Ehi jië'e mu vaejaje hesi bëhoho aëro Keriso-are jö maho heromo jabu'o na'o huë mae baeröhëro ehuni ë'ajeje. ²⁴ Jemë'o iae gavaruje tutuvoromo ae göehu gö iosirëmi'ie'iroho ae aho'obëhe biririvoromo tutubijioharueje röhu ae gemuëro iosirëmiromomo urimo ma-burëro tutuvoromo suvuoro baejajoho. Jabuhu ë'aruëhi jemë'o ëhi jemesi uehoroho darugoho aho'o bojamiromomo Keriso-are muohuremu biririvoromo vaere hujeji jemesi suvuoroho bae'irarije. ²⁵ Röhu tutuvoromo aehu a ioro'ioro iosirëmi'ie'iroho urimë'i biririvoromo dajoho avoho mueberovobe va'oruomajeje ehuro darugo ma'ëro tutuvoromo suvuoroho baeröhëni. Esvuoroho ijino inovoromo simanore didi'aharuoho jië'ëro ehü'ëro ma-burëro sisërë hesi jiajeje. Röhu ë sisërëröhe suvuoroho baeröhëro ehuni ë ariböviohuro biririvoruomajeje. Röhu Christian aribövioho no bogo ëhi jië'e suvuoroho bae'i a'i ioro'ioyumu jioröhe suvuoroho baeröhëni ehuni Keriso-are muoho vaejarueje. ²⁶ O Paul naro ioro'ioyumu jioröhe suvuoroho bae'irodëni ehuni aehu övo mugö mugöehu ano'irögoro övo aruëre anumëre ma-bu'öjaruëhioho na bogo ehioho Keriso-are muoho sisë'i sisë'ioho vaejajeje. A'i aehu ma-ahorirehu biririvoromo tutuvaruëhi na ëhi Keriso-are muoho ma-ahorirëro biririvoromo vaejajeje. ²⁷ Keriso-are muoho vaeromo nasi dajehu nimajoho ma-taemorovajeje ehuro biririvevoröhego. Ehi'oromo nasi dajoho nasi mueberovoromo ahorirëro va'ajeje naro ae gö jabesi örire jögore majëhijajëro röhu Kerisoro uejöëni: Paul jasi muoho bogo eni jio'ego jasi suvuoroho bogo bae'a'anüë uejöëni.

10

Aehu övehu avohare inömo bogo uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho uehorovo'irarijeko nosi Jew rajo hijo miono'ehu ë'are jöho. Nosi Jew rajo hijo miono'oho aho'obëhe God-are suehuro riogëgoromo öroho röjëhi'ego ë örire jijihö va'onövareje. Jabumë ae aho'obëhe jovo ihe Kavuë'e Jovoho beromo mae iojiomareje. ² Jovo beruomamu suehu aegëhadoho ëho noehu bapataeto vaeromo Keriso'o bimuvaruëhi jabu'o ëhi bisemu gemuoho vaejanovareje. Ëhesi bëhoho jovo beruomamu suehu aegahadoho ëho Moses'o bimuvarohöje. ³ Röhu jabumë ae aho'obëhe ie gemuoho ue'ahareje. Ue'ahoromo ëhuro God-are Aru'aho hesi darugoho baejareje. ⁴ Jabumë ae aho'obëhe jove gemuoho ue'ahareje. Ëjovoho munë gagore jovo mae suorovajoho ue'ahareje. Röhu ë jovoho bogo jovo maemuoho jiadeje. Ëhesi bëhoho munënö'e aehu jabu'o gemuore va'onövadoho ë ahuro aru'aho'e jovohu'o bojëmamu jaburo jovo maho iromo ëhuro aru'aho hesi birirohu'o baejareje. Ëmunënö'e aho ëho Keriso jiadeje. ⁵ Jew rajo hijo miono'e ae aho'obëhe ëhi jië'e huë maho baeruomamu röhu ae ma-gemu niö'i jabesi muoho God-ro garomo nimorohadeje. A ioro'iorohunioho bogo nimoroho'i jabesi örire bijönimadeje. Bijönimamu a rumo'e sa'are vuovo momorö'öbe va'adeje.

⁶ Mu sisë ëhi vaeromo vuovare jöho ëho God-are suriroho bogo ëma jajivo'i a'i noni jajivë'eje noro garomo adahoromo avo'avoho uehorovo'iröhego. Ëhi jië'oho jabuhu mu sisë nimarëhioho no bogo ëhioho nimo'ejo. ⁷ O jabumë a ioro'iorehu inömo aru'aho'e höromo rajahi'amarëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Jabuhu ë inömo sisë aru'aho'e höromo rajahi'amo'irögoro nimorohare jöho God-are surire jajivoromo ëhi uövuë'eje: Ariböviohuro sa'aro raromoromo jovoho ioho mahunö'e ue'ahoromo ri'öromo mu sisë'o vaemarumijë'i ajajovare höjo. ⁸ Röhu jabumë a ioro'iorehu öehu ë'anovarëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Öëro ë'anovë'ëro ae aho'obëhe 23,000 majae gemuore rireromoromo vuovëvadeje. ⁹ Röhu jabumë a ioro'iorohuro mu sisë vaebe va'oromo ëhuro Badare dëho bijioho garuomadeje ga'iro hu ma-nunëremu gëbe muebejëvobe va'ego o bogo. No ëhi jië'e muoho bogo vae'ejo. Röhu jabumë ëhi ë'ë'ego sigobëro umijëvamu vuovëvadeje. ¹⁰ Röhu jabumë a ioro'iorohuro huë sisë barueromo nurunuruëgamu God-are örire jöe sisë'i atoruumadeje. Ëhi jië'oho no bogo ë'ejo. Jabumë ëhi ë'ë'ego

a muo'amego vuovavuaaje anerahuro rueromo muo'amamu vuovëvadeje.

¹¹ Ëhi jië'e i'uoho aho'obëhe nosi hijo miono'o jabesi örire rovadeje ëhuro no ae aho'obëhe uehorovo'iröhego. Jabuhu mu sisë vaeromo i'u mana baejare jöho iae God-are surire jajivë'eje noro garomo adahoromo avo'avoho raromo'iröhego jaruvore maja barë'iröhoho mami'e dunovo'ego.

¹² Ëhu'e jiaje ja ae rahuario uvë'ofo: Na bibivoromo namijajë uvë'ofo gavë'i va'one. Bejavo'ë'e. ¹³ Röhu uehoros sisë gö gö jemesi örire rovadeje. Iae ëhi jie röhu diehi jië'e uehoros sisëhu rueromo jemesi dëre bijëhë'ofo ëhi jië'e uehoros sisëho bogo jemesiroho gemu ruel'i ae aho'obëhe nosi dëre ro bijahuadeje. Röhu God-hu no ajamui'i uövüadëhi iae hu ëhi ajamuijajëro jië'ëro ëhu'ëro huro garöhe biriri ma'e uehoros sisëhu jemesi örire ruel'ia'amu jemë nijio'iraerovo'irarijoho bogo eni jëvamu gavë'iroho hu bogo ma-nunëremuoho gë'ë'e. A'i uehoros sisë jemesi örire bijëho'i rovë'iroho huro öroho röjëhi'ë'e jemëro ë jijihoromo uehoros sisëho vuonugo'i biririvoromo maro va'irarijeho.

¹⁴ Nasi ö mueno'e ëhi jië'e jiaje ëhuni inömofo god höromo rajëhijarue muoho gororomo rori'o va'ore. ¹⁵ Röhu jemëro jemesi simanoho avo'avoho uehorovarujego ëhuni ave jöho majëhi'ië'e. Mevoromo gare jö hesi bëhoho diehi jiego. ¹⁶ Jemë'o uehorovore. Enatuore wine jovohuni God huë mae uaromo hesi suvuro baeromo ijë'iroho ëhuro no Keriso-are köho gemu mae baejarueje. O i ato'atovoromo ijë'iroho ëhuro no Keriso-are sinoho gemu mae baejarueje. ¹⁷ No ae aho'obëhe ie gemuoho ma-gemuoro ijë'ëro ëhu'ëro no ae aho'obëhe javue röhu ae gemuoho javue ie gemuoho ijë'ëro.

¹⁸ Röhu Israel rajo jabesi muohu'o uehorovore. Jaburo mioho tarioromo vituoho God-ni hesi maratuore bahi'i vituoho ijarueje. Iromo ëhuro ë mure bimuvuarueje. O inömo sisë hesi öroho gemuohoje. Noehu inömo sisë hesi i vitu ijë'ohuro ë mure bimuvuarueje. ¹⁹ Nani ë jöho adahoromo uvo'a'aruje: Paul-ro uöromo ë'ajëjo: God-are jö bogo hejë'e ariböviehu rajëhijarue inömofo darugo'e jio'amajëjo. O inömo sisë bojëmijë'e mioho bëhi'e höjo. Nani ëhi uvo'a'aruje röhu na bogo ëhioho uëve. ²⁰ A'i na uëromo ë'e: God-are jö bogo hejë'e ariböviehu inömofo i bamëhë'ofo bogo God-ni bahijaho'i Satan-are aru'aho sisëho jabuni bahijëharue höjo. Ëhuro aru'aho sisë jabesi mure bimuvuarue höjo. Röhu jemëhu Satan-are aru'aho sisëhu'o gemuore bimuvë'ofo na bijönegajëjo. ²¹ Jemëhu Badare enatuore jovohu'o Satan-are aru'aho sisë jabesi enatuore jovohu'o gemuore havoromo ijë'ofo bogo maehuje. O

Badare maratuore iohu'o aru'aho sisë jabesi maratuore iohu'o gemuore havoromo ijë'oho bogo maehuje. ²² O noehu biriri'övoromo Satan-are aru'aho sisë jabesi i jovo iromo jabu'o bimumvë'oho God-ro uvo'ë'e: Jemë bogo na gemu rajehijarujëromo ëhuni dë vörönimo'ë'e. Ëhi jië'oho na no aru'aho sisëhu'o bimuvo'ejo. Bogo. O ëhi jië'e mu vaejë'oho nani no sisë'i uehorovoromo uvarueje: God-are darugoho bise'e höjo nosiroho böröme höjo. Ëhu'ëro no hesi i'uoho bogo bae'ejarëjo. Ëhi uehorovë'oho sisëje. No aru'aho sisë'o bimumvë'oho iae no i'ue bae'ejo.

Ave jö masijoho uehorovoromo inömo sisëni bahijare mi gororovo'iröhe ë hesi jö vituohoje.

²³ Jemë ae göëro uvarueje: Mue aho'obëhe vaejë'oho iae mae höjo. Iae ëhi jie röhu mu ioro'ioro vaejë'ohuro bogo ëhuro marëjavuo'ë'e. Nani mue aho'obëhe vaejë'oho iae maeje röhu mu ioro'ioro vaejë'ohuro bogo ëhuro ajamirovarueje avoho biririvoromo Keriso mae uehorovobe va'iröhëro. ²⁴ No bogo nosi sinohemuoho uehorovo'i ae gö jabesi sinohu'o uehorovo'ejo.

²⁵ Market-re imarije mioho aho'o ma-dajumo ue'ahore. Nadi juhuonivoromo uvore: Na ave mioho aru'aho sisëni bamëhare mioho höjo o gö hö uvo'i ma-ue'ahore. ²⁶ Ëhesi bëhoho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Sa'ae iruno'e bövie bise'e aho'obëhe Badare höjo.

²⁷ O God bogo ma uehorovarue aehu jemë uëvë'oho: Ruerego no i harihe gemuoro i'irarë uëvamu jabu'o ie i'i nëgë'oho va'oromo gal'irarije ie rabe rabe i'imëmamü gavë'oho ma-dajumo ue'ahore. Nadi dë vövöbajo'eroho uehorovoromo uvore: Na ave mi ue'ahë'oho mae o sisë hörömo mi hesi jöho uë gë'i ma-ue'ahore. ²⁸ Röhu ae göehu jemë uëvë'oho: Ave mioho aru'aho'e inömëni bamahë'e mië hö uëvë'oho nadi ue'ahore. Uvore: No ue'ahë'oho ë jö majahuijade ahuro garöhe noehu ue'ahamu gavë'oho uvo'a'ajëjo: Ëho God bijönimajëromo juhuonivo'ajëjo. Ëhuni no'o vuonugo'ejarëjo. Ëhi uvore. ²⁹ Na uëve: Jemë ë mi juahovo'irarije hesi bëhoho ë jö majëhijade ahuro juhuonivoromo uvojoëni: Ëmi ue'aharujoho sisë hö uvojoëni uëve. Na bogo uëve jemëro juhuonivoromo uvojöro: Sisë hörömo juahovo'irarijego. Nani jemëro na ue'a'aruje: Röhu God-ro uövuë'e höjo: Ie rabe rabe i'i nëgë'oho irëjo. Ëhi jië'oho no rabëni juhuoni'e a hesi jöho uehorovoromo ë mioho juahovo'ejarëjo. ³⁰ O no God-are örire huë mae uaromo mi ue'ahë'iroho rabëni ae göho uö'a'aruëjo: Jemë sisë

ue'aharujëjo. Röhu ë miohuni no mami'e God mae uaromo ue'ahare höjo. Nani ëhi ue'a'aruje.

³¹ Iae ëhi jie röhu ie jove ue'ahë'oho o mue bövie bise'e vaejë'oho God uehorovoromo vaenövore hesi ihoho döro jioröhe. ³² Jew rajoho o sa'a ioro'ioro rajoho o ekaresia aribövioho ëho jabesi jöëni jemëro uehorovoromo nadi mue gö gö vaejago jaburo ëho gavego jabesi aru'ahoho sisërëjëho'iro. ³³ Röhu na'o mu rabe rabe vaejë'iroho avo'avoho vaejajeje ae aho'obëhe na gevego mae jëvoröhego. Nasi sinoho bogo uehorovo'i ae aho'obëhe jabesi sinoho uehorovoromo muoho vaejajeje jaburo maro va'oruomoröhego.

11

¹ Naehu Keriso-are mu garomo vaejajëhi jemë'o nasi muoho garomo ëhi vaenövore.

Magonahehu God rajahiruomo'ië'iroho simano numor-ovo'amoröhe jöhoje.

² Röhu naro jemesi örire rajëhije. Ëhesi bëhoho jemë majae ëhi nasi örire uehorovevoromo naehu jöe rabe hejë'ëro bojëmijodoho ejeharujeje. Ëhuni naro jemesi örire rajëhije. ³ Röhu na nege jemëro garomo uvo'irarijago: A nosi simanoho Keriso höjo. No hesi uhure javuajëjo. Vaboro hesi simanoho baruoho höjo. Vaboroho baru hesi uhure höjo. Keriso-are simanoho God höjo. Ëhi uvore.

⁴ Ëhi jië'ëro God rajahi'i gemuore gagovë'iroho ama'e o asë rahu simano numorovoromo pari vaejë'oho o God-are jö a majëhijë'oho ëhuro no Keriso bogo avoho uehorovarueje ë hesi bëhoho Keriso nosi simanoho jië'ëro. ⁵ O magonahe rahu simano bogo numorovë'e pari vaejë'oho o God-are jö a majëhijë'oho baruoho bogo avoho uehorovarueje ë hesi bëhoho baruoho jabesi simanoho jëvë'ëro. Simano bogo numorovë'oho u seho barëjë'e magonahoho gemuoho jëvanove.

⁶ Magonahehu simano bogo numorovë'oho simano uoho tario'ibejo iae mue gemuoho jio'ibejo. Röhu magonahehu simano u tariojë'oho o simano u seho barëjë'oho ëho javoji'e muohoje. Ëhuni magonahehu simano numorovë'oho iae maeje. ⁷ God-ro aho bamavuoromo hesi aru'ahoho ajoho bojamuijë'ëro God jiajëhi aho ëhi javue. Ëhuni simano numorovë'oho bogo ama'i nosirehuje. O God-ro a ijo'ahe baeromo magonahoho avohoromo a nosi ajoho magonahoho bojëmijadeje. Ëhuni magonahehu simano numorovë'oho iae maeje. ⁸ Aevo'ioho God bogo magonahoho baeromo ëhuro ama'oho avoho'i a'i ama'e

baeromo ĕhuro magonahoho avohadeje. ⁹ O God bogo ama'oho magonaho jöënioho avoho'i a'i magonahoho ama'i jöëni avohadeje. ¹⁰ Ĕhu'ëro jië'ëro magonaho jabuhu simano numorovë'oho iae maeje ĕhuro aneraho jaburo gëromo uvoröhego: Ĕmagonahoho jaburo baru jabesi aharire raro-marue höjo. ¹¹ Iae ĕhi jie röhu a'o magonaho'o Bada'o gemuoro javuë'ëro ĕhu'ëro magonahoho bogo a rumo'oho riravo'i ama'oho bogo magonaho rumo'oho riravo'ë'ö. ¹² Ae jië'ëro ĕhuro God-hu magonaho avohadëhi ĕhi magonahe jio'amë'ëro jië'ëro ĕhuro aho rahavuajeje. Röhu God-ro aho'obëhe bamavuë'ëro ĕhuro aho magonahoho bövioho bise'oho javue.

¹³ Röhu jemesi uehorovore. Magonahehu ekaresiae aho'obëhe jabesi gemuore raromoromo simano bogo numorovë'e ma-pari vaejë'oho na mae o sisëje. Ĕho sisëje. ¹⁴ No ae magonahe aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho uehorovoromo uvarueje: A nosi simano u ĕgo jië'oho sisë höjo. ¹⁵ Röhu magonaho jabesi simano u ĕgo jië'oho iae ma-mabëhe höjo. Ĕhesi bëhoho God-ro magonahoho simano u ĕgobövioho bojëmijadeje ĕhuro simanoho riogivoröhego. ¹⁶ Ae göehu nasi jö aho'ahovo'ië'iroho röhu God-are ekaresiae dinö'e dinö'e raromaruohu'o no'o ĕhi jië'e muohuremu vaejarueje.

Badare i jovo avoho ue'aho'iröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu na bogo jemë rajëhiromo ave jöho majëhi'irögoro ĕ'e. Jemesi ekaresia gagovë'iroho ĕhuro jemë bogo marojëvo'i a'i sisërëjëvajeje. ¹⁸ Ĕhesi bëhoho aevo'ioho na hejodeje uevamu: Corinth rajo ekaresia jabumë gemuore gagovorovë'iroho Christian ariböviohuro uehoroho bogo gemuoho bae'i ae göëro uehore gö ae göëro uehore gö baejarue höjo. Ĕhi jië'e jöho hejë'ëro na uehorovoromo uve: Ĕjöho nani bogo sareroho jio'i ma-bisemu jö mae jië'ëro Corinth ekaresiaho jemëro nani ĕhi jië'e mu sisëho vaejaruje höjo. ¹⁹ Röhu jemëhu hahagu hahagu uehorovë'oho ĕho a jabesi mueje. Öre göho bogoje. Hahagu hahagu uehorovë'ëro ĕhuro uhohu'o mae uehorovarue aribövioho va'orahoro jio'amo'ë'e. ²⁰ Amo jemëhu gemuore gagovorovë'iroho jemë bogo uvarujeje: Noehu i'iröhe iohe wine-oho ĕho Badare hö uvo'i ma-ue'aharujeje. ²¹ Ĕhesi bëhoho ĕ i jovo ue'ahë'iroho jemë a ioro'ioroho bogo uehorovë'e sivu sivue jemesi iohe jovoho ĕma ue'aharujeje. Iohu jovoho ĕma ue'ahoromo a ioro'ioroho hömëvo'i a ioro'ioroho vörö'e jovo böröme iromo simane sisërëjarujeje. ²² Na jemë osaho bogojëve ĕ raromoromo iruno'e jove i'irarijoho ĕhuni

gemuoro gagovoromo Badare ioho jovoho sisë'i ijarujeje. O na jemë God-are ekaresiaho bijönimoromo ëhuni iruno'o rumo'e aribövi jabesi örire javoje bojëmiromo ioho jabesi nunire ëma ue'aharujeje. Jemë ëhi ë'arujoho na diehi jië'e jöho jövo'ejo. Na na jemesi muohuni rajëhi'ejo. Na bogo rajëhiromo jövo'ejo.

²³ Röhu ave jöho Badaro bojemijë'ëro naro jemë bojëmodeje. Bada Iesu a sisë bojëmi'iröhe vahire evare huro ioho baejade höjo. ²⁴ Ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho uëvade höjo: Aveho nasi sine höjo. Na nasi sinoho bojamirovo'ië'ajëjo jemë mae jëvoröhego. Aviëhi jië'e muoho vaenövorëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo. ²⁵ Ioho inugoromo röhu i baejadëhi ëhi enatuore jovoho baeromo uëvade höjo: Ave enatuore jovo hesi bëhoho hehëjo. Na köe rovevoromo guomevo'ië'ajëjo. Guomevo'iramu ëhuro God-hu jemë muebejëvoröhe jögoru i'oho ioro'ioremu marë'ajëjo. Ëhuni jemë jovo ijë'iroho irëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo. ²⁶ Bada Iesuhu ëhi jövade jö hesi bëhoho ë i o ë enatuore jovo ijë'iroho ëhuro huhu guomade jöho röjëhibe va'ujuvo va'o hu rue'ë'e.

²⁷ Ëhu'ëro jië'ëro aehu Badare i o enatuore jovo bogo mae uehorovë'e ma-ijë'oho Badare sinoho köho ijumë'ëro ëhuro sisë jëve. ²⁸ Ëhuni ae aho'obëhe gemu gemu jasi dë vövöbajo'oho mevo avohoromo gare diehi diehi uehorovëvego. Ëhi ga avohoromo evaro ioho jovoho inövore. ²⁹ Badare sino bogo uehorovë'e ma-iemu jovemu ijë'oho ë ioho jovoho iromo ëhuro i'ue mana bae'a'aruje. ³⁰ I'ue baeromo jemesi a ioro'ioroho aho'obëhe sine u'uhëvoromo guomo guome gö gö baejë'ejö. A ioro'ioroho vuovëvë'eje. ³¹ Röhu nosi dë vövöbajo'oho urimo mevo avohoromo ga'ibejo ëhi jië'e i'uoho bogo bae'ibejo. ³² O Badahu i'u bojamuijë'oho ëho röjahuiromo bojamuijajeje ëhuro noro avoho uehorovoromo sisë ariböviohu'o gemuoroho sisëroho bogo va'iröhego.

³³ Nasi ö mueno'e Badare i jovo i'i gagovë'iroho göëro göho mueberovoromo gemu mae ire. ³⁴ Röhu hömëvë'oho jemesi osaro osaro raromoromo ire. Ëhi jië'oho gagovoromo God-are i'uoho bogo bae'a'aruje. Röhu jö ioro'ioroho naehu ö'ë'iroho avohëho'ejo.

12

Mu vaeröhe suvuore gö gö God-are Aru'ahehu bojamuaje jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e God-are Aru'ahehu suvuoro bojamuijaje jöho na majëhi'ïë'e. Ëhesi bëhoho na nege jemëro ë jöho avoho ga'irarijego. ² Iae jemë'o gavaruje jemë God bogo ma uehorovarije majaroho aëro jemë sarerëmi'ego jö mae höromo ejëhoromo ëma jijihonövarijeje. Jijihoromo ëhuro jörumo'e momorö'öjë'e inömo inömoho vörö'e höromo ëma uvene aho röjahinövarijeje. ³ Ëhuni ave jöho uehorovore. God-are Aru'ahehu jö bojëmë'oho aho bogo uël'ë'ö: Iesu sisëgo sisëro va'a'ajëjo. God-are Aru'ahoho bogo ëhi jië'e jöho bojamuijajeje. A'i hesi God-are Aru'ahohuremu uehoroho bojamuijego uvarueje: Iesu böröme namijë'ëro iae Bada höjo. O God-are Aru'ahehu uehoro bogo bojamuijë'oho nosi sivuoho ëhi jië'e jöho bogo vaerovo hesi javue.

⁴ Mu vaeröhe suvuoroho gö gö jiorove. Röhu Aru'ahe gemuëro ë suvuoroho bojamuibe va'ajeje. ⁵ Christian muoho gö gö jiorove. Röhu Badare muoho gemu noro vaejharueje. ⁶ Mue gö gö vaejë'oho eni javue. Röhu God-ro gemuëro darugoho bojamuego no ae aho'obëhe ë muoho vaebe va'arueje. ⁷ No ae gemu gemu God-are Aru'ahëro suvuore bojamuijego ëhuro hesi muoho röjahirovarueje ekaresiae ae aho'obëhe marëjavuoröhego. ⁸ Ae gö God-are Aru'ahëro hesi suvuore bojamuijego uehoro mae jië'e jöho atarueje. Ae gö Aru'ahe gemuohuro aji'e jöho bojamuijego ae röjëhijarueje. ⁹ Ae gö Aru'ahe gemuohuro ajamuijego no biririvoromo God mae uehorovoromo ëhuro mu bövi mae vaejarueje. Ae gö Aru'ahe gemuohuro ajamuijego guomo guomo'e a jabesi sinoho avohëharueje. ¹⁰ Ae göëro darugo'e muoho vae'amarueje. Ae göëro jö God-aro baeromo ae huruoho majëhijarueje. Ae göëro gavarueje di muoho God-are Aru'ahëro vaejë'e jiego di muoho bogo. Ae göëro bogo hejarue huë göëro göëro ëma atarueje. Ëma atego ae göëro ëhi jië'e jöho huotovoromo nosi jöëro majëhijarueje aëro hejoro. ¹¹ Ëhi jië'e muoho aho'obëhe bogo aru'aho göho göho vae'amo'i ma-gemuëro vae'amajeje. God-are Aru'ahehu diehi nimë'oho ae gö gö hesi suvuore gö gö bojamuibe va'ajeje.

No Keriso-are sine gemuoho javue röhu no hesi öve duruaje gö gö javuo'amaje jöhoje.

¹² Röhu no ae gemu gemu sino haho'oho ma-gemu javue röhu öve höre nune hia'e bövie bise'e aho'o javue. Iae öve nune höre gö gö aho'o javuo'ame röhu sino haho'oho ma-gemu javue. Sino haho'o jiajëhi ëhi Keriso-are aribövioho no aho'o sinoho ma-gemu javue. ¹³ No ae aho'obëhe Jew rajoho sa'a ioro'oro rajoho a jabesi darugoremu raromarue

aribövioho nosi nimoro mu vaejarue aribövioho God-are Aru'ahe gemuohuro bapataeto vaejavuoromo sine gemu bamavuë'eje. Ae aho'obëhe Aru'ahe gemuoho jovonö'e bojamuamu ijë'e javue.

¹⁴ Röhu sino haho'o hesi öve höre nune bövie bise'e bogo gemuoho jio'i aho'obëhe javuo'ame. ¹⁵ Röhu hörohuro jöe jövoromo uvo'ibejo: Na bogo övoho jevajëjo. Na bogo övoho jevë'ëro ëhuni sino haho'oho hahagu jevajëjo. Iae ëhi uvo'ibejo röhu ëho hesi jio'ibejo bogo ëhuro höroho sino haho'oho hahagu jio'i sino haho'e gemuoho jio'ibejo. ¹⁶ O hia'ohuro jöe jövoromo uvo'ibejo: Na bogo nunoho jevë'ëro ëhuni na sino haho'oho hahagu jevajëjo. Iae ëhi uvo'ibejo röhu bogo ëhuro hia'oho sino haho'oho hahagu jio'i sino haho'e gemuoho jio'ibejo. ¹⁷ Sino haho'oho ma-nuni'emu javuo'ibejo no diehi he'ibejo. O sino haho'oho ma-hia'emu javuo'ibejo no diehi ridamui'ibejo. ¹⁸ Röhu bogo ëhiohoje. God-ro diehi nimadëhi öve duruaje nune gö gö baeromo havo'amoromo ëhuro sino haho'e gemu bamavuadeje. ¹⁹ Öve duruaje nune gö gö bogojavuo'ibejo ëhuro sino haho'e bogojavuo'ibejo. ²⁰ Röhu öve duruaje nune gö gö aho'obëhe javuo'i röhu sino haho'oho ma-gemu javue.

²¹ Ëhi jië'ëro nunohuro jöe jövoromo övo hesi örire ua'ibejo: Ja bëhi rumo'e javo'ego na ja bogo negajë ua'ibejo ëho sisë jio'ibejo. O simanohuro jöe jövoromo höroho uë'ibejo: Jemë bëhi rumo'e jëvo'ego na jemë bogo negajë uë'ibejo ëho sisë jio'ibejo. ²² Röhu sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Jabesi darugoho u'uhë'e höjo. Ëhi uvo'ejö röhu ëho bogojio'amo'ibejo bogo eni javuo'ibejo. ²³ O sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Ma-inine jio'amajëjo. Röhu ëho bogo sisëho hö uvo'i mueberovo avoharueje. Sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Ëho javoji'e inömo höjo. Röhu ëho bogo sisëho hö uvo'i ma-mabëhe avoho riogivorovarueje. ²⁴ O javoji rumo'e inömo no ma-mae ga'amaruoho ëho no bogo ëhioho avoho riogivorovarueje. Röhu God-ro nosi sino haho'oho havo'amoromo gemuoro avohahuadeje ëhuro noro garöhego di inömo javoji'oho jiego o darugo rumo'oho jiego ëho avo'avoho muebe'amoröhego. ²⁵ Ëhu'ëro jië'ëro nosi sino haho'oho gemuoho javuë'ego ë hesi inömo göhuro göho bogo sisë vae'i a'i uvo'ejö: Gemuoho javuajëromo huë baerovoromo ma-ajamirovo'ejö. ²⁶ Sino haho'o hesi inöme gö vi'ehimë'oho sino haho'e aho'o ë vi'ehoho herovajeje. O sino haho'o hesi inöme gö hesi iho döre jië'oho sino haho'e aho'obëhe

gemuoro nimorohajeje.

²⁷ Röhu jemë ae aho'obëhe Keriso-are sino haho'e jëve. Jemë ae gemu gemu sino haho'ere höre nune bövie bise'e jëve. ²⁸ God-ro hesi ekaresiaho aho'obëhe gemuoro havoromo avoho bamavuadeje. A ioro'ioroho apostle bamavuadeje rue nuni maroho javuoröhego. Ëhesi bëhire jö God-aro baeromo a majëhijarue aribövioho bamavuadeje. Ëhesi bëhire Keriso-are öri röjëhijarue aribövioho bamavuadeje. Ëhesi bëhire darugo'e mu vaejarue aribövioho bamavuadeje. Ëhesi bëhire darugo baeromo guomo guomo'e a jabesi sino avohëharue aribövioho bamavuadeje. O a ajëmarue aribövioho ekaresia muebejëvarue aribövioho o no bogo hejarue jö göehu göehu atarue aribövioho ëhi bamavuadeje. ²⁹ Na no ae aho'obëhe apostle javue. Bogo. Na no ae aho'obëhe jö God-aro baeromo majëhijarue aribövie javue. Bogo. Na no ae aho'obëhe Keriso-are öri röjëhijarue aribövie javue. Bogo. Na no ae aho'obëhe darugo'e muoho vaejarueje. Bogo. ³⁰ O na no ae aho'obëhe daruge baeromo guomo guomo'e aribövi jabesi sinoho avohëharueje. Bogo. Na no ae aho'obëhe God-are Aru'aho suvuoroho baeromo jö göëro göëro atarueje. Bogo. Na no ae aho'obëhe God-are Aru'aho suvuoroho baeromo huë göehu majëhijarue jöho huotovoromo sama'e majëhijarueje. Bogo. ³¹ Jemëro uvarujeje: Aru'aho suvuro mabëhe bae'ië'ajëromomo bae gavarujeje. Röhu öri maho naro röjëhi'ejo göehu gö uehorovëvo'irarije öroho.

13

Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Noehu bogo hejarue huë göehu göehu naehu jövo'irodoho eni jevë'oho o anera jabesi huëhu ëhu'o jövo'irodoho eni jevo'i röhu a dë vövöbajo'ehu bogo uehorovëvë'oho na bitare garaegaraevanovoromo jöho ëma jövo'ejo. ² O naehu suvuoro God-aro baeromo hesi jö ma-mae majëhijë'oho o huhu subivahuade jöho aho'o nuni aji'e jöho aho'o ga barëjë'oho o biririvo avohoromo hesi örire mae uehorovoromo ëhuro dahoru ujuohoromo rori'o bahijanovobe va'i röhu a dë vövöbajo'ehu bogo uehorovëvë'oho na bëhi rumo'e ae jeve. ³ O naehu a ajëmi'irögoro nasi bövi bise'o bojëmi barëjë'oho o nasi sinohu'o bue'öjevojöro bojamirovo'i röhu a dë vövöbajo'ehu bogo uehorovëvë'e ma-sino döhuremu ëhi ajëmijë'oho ëhuro bogo maroho jevo'ë'e.

⁴ Jaehu a dë vövöbajo'ehu uehorovëvë'oho ëhuro biririvoromo ma-ga taemo'anue. Ae huë baejëvo'anue.

A dē vövöbajo'ehu uehorovëvë'oho ëhuro ae gö hesi mu mahunioho bogo dē vörönago'ë'e. Bogo nimoronimorohë'ioho jövo'anue. Bogo sivuoho uehorovoromo döroho bamorovo'anue. ⁵ Bogo mahu urejonö'oho juvo'a'anue. Bogo jasi sinohemu uehorovo'anue. Bogo uehore gö gö baeromo vörönimo'anue. Bogo ae gö jabesi sisëho uehorovemu uehorovo'anue. ⁶ Mu sisë garomo bogo ëhunioho nimoroho'anue. Jö maemu heromo ëhuro nimoroho'anue. ⁷ A dē vövöbajo'ehu uehorovëvë'oho ëhuro huë vavaene rovë'oho ma-gavë'i hinövo'anue. Mae uehorovonövo'anue. Mae jio'a'ajë uvoromo muebenövo'anue. Biririvoromo naminövo'anue.

⁸ A dē vövöbajo'ehu uehorovëvarue muoho bogo barë'i ëhi ma-jiemu jiajeje. Jöe gö gö God-aro baeromo majëhijarue suvuoroho iae barë'ë'e. Noehu bogo hejarue huë göehu göehu atarue suvuoroho iae bogojio'ë'e. A ioro'ioro iosirëmiromo God-are jö mae gavarue suvuoroho iae barë'ë'e. ⁹ Ëhesi bëhoho jaruvoho God-are mu vituoho gavarueje. Vituoho bogo. Jö vituoho God-aro baeromo majëhijarueje. Vituoho bogo. ¹⁰ Hujeji aji ma-mabëhe rue'iramu evare jöe mue gö ga'i gö bogo gavarue ë muoho iae barë'ë'e.

¹¹ Ëhesi jöho uhu'e uë'ië'e. Na asisö'e jevade majaroho asisö'ehu ataruëhi ëhi jövonövodeje. Asisö'ehu nimaruëhi ëhi nimonövodeje. Asisö'ehu uehorovaruehi ëhi uehorovonövodeje. A'i ma'e jevade majare evare asisö'o uehoroho vuonugo'i ma-mae uehorovodeje. ¹² Ëhesi bëhoho jaruvoho no sisë'i sisë'i aririro gavanovarueje. Majae ijonöho avoho ga'ejo. Jaruvoho jö vituoho naro gave. Jö vituoho bogo gave. A'i evare majaroho God-hu na gevajëhi na'o ëhi muoho ga barë'ejo. ¹³ Ëhu'ëro ave muoho ma-jiemu jio'amobe va'ë'e. Göho God mae uehorovarue muohoje. Göho no uvarue: God-ro ajamui'iramu mae javuobe va'a'ajë uvarue muohoje. Göho a dē vövöbajo'ehu uehorovëvarue muohoje. Ëhi jië'e muoho niö'i gemu ëhi jiemu jiobe va'ë'e röhu a uehorovëvarue muoho ëho böviohoje.

14

God-are Aru'aho hesiro baejarue suvuore niö'i God-are jö ae huruoho majëhijarue suvuorohu'o bogo hejarue huë göehu atarue suvuorohu'o ë suvuoro jabesi jöhoje.

¹ Ëhuni göehu gö dē vövöbajo'ehu uehorovëvo'irarije muoho vae'i ëhuremu ömo gare. Röhu aru'aho suvuore gö gö bae'i nimore. Jö God-aro baeromo a huruoho majëhi'irarije

suvuoroho ëho börömo bëhe nimore. ² Aehu aru'aho su-
vuoro baeromo bogo hejarue huëhu jövë'oho ëho bogo aho
he'i ma-God-remu hejoro jövajeje. Huë göehu jövë'oho
suvuore Aru'aho hesiroho baeromo gurihijë'e jöho jövego
aho bogo hejarueje. ³ A'i jö God-aro baeromo a huruoho
majëhijë'oho aëro hejoro jövajeje heromo birire baeromo
muoho avoho ma'enoröhego o huë vavaeni jëvadoho mae
jëvoröhego. ⁴ O bogo hejarue huëhu jövë'oho hesi dë
vövöbajo'ohemu ajamirovajeje. A'i God-are jö huruoho
majëhijë'oho ekaresiaho ajëmajeje. ⁵ Jemë ae aho'obëhe
huë göehu atë'oho iae na nego'ibejo. A'i jemë jö God-
aro baeromo huruoho majëhi'irarijoho ëho iae na nego
avoho'ibejo. Jö God-aro baeromo a majëhijë'oho ëho mu
börömeje. O huë göehu atë'oho ë muoho ma-bisemu bise'eje.
Röhu huë göehu atamu ae göehu jö huotovë'oho ekaresiae ae
aho'obëhe he'iramu mae jëvo'ë'e. Ëhi jië'oho mu börömeje.

⁶ Nasi ö mueno'e na ö'oromo subivëhë'e jö bogo hu-
ruoho majëhi'i nuni aji'e jö bogo majëhi'i bogo jö God-aro
baeromo majëhi'i mu öri bogo röjëhi'i a'i bogo hejarue huë
göëremu naehu jövë'oho jemë heromo bogo marëjëvo'ë'e.
⁷ O hesi ëma momorö'öjaje inömo inömoho viriköe o gita ëhi
jië'e inömoho uehorovore. Aruëre anumëre ëma huë'oho
o bejë'oho ëhuro huëho bogo avoho hejarueje rabu jö
huajoho o bejajoho. ⁸ O muorovo jöhu'o uehorovore.
Hëgö sisë'i huë'oho bogo avoho heromo avoho raromo'ë'ö
muorovo'iröhëni. ⁹ Ejö hesi bëhoho no bogo hejarue huë
göehu jemëhu atoromo sisë'i majahuijë'oho no bogo avoho
he'ejo. Jemë jöho ma-bu'ö'a'aruje. ¹⁰ Sa'ae aho'obëhe huë
gö gö atoromajeje. Röhu huë aho'obëhe bëhi'oje. ¹¹ Röhu
na ave huë bogo baejë'oho jö jövaje ahuro uvo'ë'e: Nörö
huë gö ae höjo. O naro uvo'ejo: Hu huë gö ae höjo. ¹² Huë
göehu atë'oho jemë ëhi jëvo'ë'e. Huë göehu ato'irarijoho nadi
ëhemu nimol'i a'i jemë suvuore God-are Aru'aho hesiro bae'i
nëgë'e jiaje ëhuni ekaresia ajëmi'irarije suvuoroho baeromo
ë hesi muoho avoho vae'i nimore.

¹³ Ehuni ja huë göehu jövë'oho God uavego ajami'iro
ëhuro jöho huruoho majëhi'irane. ¹⁴ Naehu bogo he-
jaje huë göehu pari vaejë'oho nasi aru'ahoho parie vae'i
simanoho uehore bogojio'ë'e. ¹⁵ Ëhi jië'oho na diehi ë'ejo.
Nasi aru'ahohuro parie vaeromo röhu nasi simanohu'o
uehorovoromo parie vae'ejo. Nasi aru'ahohuro ëhuro jöho
io'ejo. Röhu nasi simanohu'o uehorovoromo jöho io'ejo.
¹⁶ Jemë'o uehorovore. Jemesi simanoho bogo uehorovë'e
bogo hejarue huë göehu ma-aruhohuremu atoromo God
mae uavë'iroho suvuoro bogo baejë'e ahuro jemesi gemuore

rueromo jöho heromo bëhoho bogo he'ë'e. Bogo heromo dadivo'iramu bogo uvo'ë'e: Iae mae-ëjo. ¹⁷ Ja God mae uavane jöho nani mae jövaneje. Röhu ë ahuro bogo avoho hejë'ëro ëhu'ëro dë vövöbajo'oho bogo maho jio'ë'e.

¹⁸ Röhu Paul naro suvuore God-are Aru'aho hesirire baeromo jemë iosirëmiromomo majae aho'o huë göëro göëro jövajeje. Ëhuni na God mae uave. ¹⁹ Ëhi jie röhu na uehorovoromo uve: Ekaresia gemuore jevë'oho jö ëgobövie huë göëhu jövë'oho ma-jianovo'i aëro God-are jöho avoho heruomojöro jö biseharihe ma-sama'e jövë'oho ëho bërömoheje.

²⁰ Nasi ö mueno'e asisö'o ininehu mu sisë bogo uehorovaruëhi jemë'o ëhi gemuoho uehorovore. Röhu mu ioro'ioro asisö'ehu uehorovaruëhioho nadi ëhioho uehorovo'i a'i a duvahëro uehorovanovore. ²¹ God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Badaro uvajëjo:

Naehu ave aribövi jö majëhi'ie'iroho

huë göëhu atarue aribövioho uë'iramu nasi jöho bava'oromo bojëmi'aruëjo.

Sa'a gö rajoho røjëhi'iramu nasi jöho bava'oromo majëhi'aruëjo.

Röhu bogo ëhuro ave aribövioho ejeho'aruëjo.

²² Ëhuni suvuore Aru'aho hesiro baeromo huë göëhu atarue muoho ëho God bogo ma uehorovarue ariböviohuremu heromo uehore baeröhego. O jö God-aro baeromo huruoho majëhijarue muoho ëho God mae uehorovarue ariböviohuremu heromo huë mae jëvoröhego.

²³ Jemë'o uehorovore. God-are ekaresiae ae aho'obëhe gemuore gagovoromo ae aho'obëhe bogo hejarue huë göëhu göëhu atamu ekaresia mu bogo gavë'e ariböviehu o Keriso bogo ma uehorovarue ariböviehu rovë'iroho jaburo heröhe bogo hejarue huë göëhu ëhi atamu hejë'oho uehorovoromo uvo'ë'ö: Ëekaresia ariböviohuro simane sisërëromomo ëhuro jöjövuvoruomajëjo. Jemëhu huë göëhu atë'oho ëhi jio'i

²⁴ a'i ekaresiae ae aho'obëhe jö God-aro baeromo huruoho majëhijamu Keriso bogo ma uehorovaje aehu o ekaresia mu bogo gavë'e aehu rovë'iroho huro heröhe jemëro God-are jöho majëhi'iramu hegorovo uehorovoromo uvo'ë'e: Nasi jö sisëho iae ataruëjo. Na sisë jevajëjo. Ëhi uvo'ë'e. ²⁵ Ëa hesi uehoro sisë gurihijadoho jaburo ato'iramu va'orahoro jio'ë'e. Va'orahoro jio'iramu sa'are ague aho hiromomo God rajahiromomo uë'ë'e: God jemë'o jiajëjo.

Gagovoromo God rajahijë'oho ma-avoho rajahi'iröhe jöhohe.

²⁶ Nasi ö mueno'e naehu jajivaje jö hesi bēhoho uehorovore. Ekaresia gagovē'iroho ae göëro uē'ē'e: Ë'ego no ave jōho iarējo. Ae göëro Keriso-are öroho rōjēhi'ē'e. Ae göëro gurihijē'e jōho huruoho majēhi'ē'e. Ae göëro bogo hejarue huē göëro jōvo'ē'e. Ae göëro ë jö hesi bēhoho huotovoromo majēhi'ē'e. Röhu ë muoho aho'obēhe avoho vaerego ehuro ekaresiae aho'o birire baeruomo'i. ²⁷ Röhu bogo hejarue huē göehu ato'iē'iroho ae niö'iro o ae niö'i gemuëro ato'i a ioro'ioroho nadi atore. Röhu bogo majae gemuoroho ae aho'o ato'i ae gemuëro gemuëro jövobe va'ore. Jövobe va'ego ae gemuëro ë jōho huotovoromo aho majēhine. ²⁸ O jö huotovo'irōhe a bogojiē'oho huē göehu jövaje ahuro ekaresia gemuore jörume hiromo hesi arijo'arije majahirovē'i God-are örire jöe jōvo'ē'e. ²⁹ O jö God-aro baeromo majēhi'iē'iroho ae niö'iro o niö'i gemuëro jōho majēhire. Majēhijego a ioro'ioroho jemëro jōho heromo mevo gare jōho mae o sisē jiego. ³⁰ O ae göehu jö majēhijamu röhu ae göehu sa'are hiromo hejē'iroho God-are jöehu hesi dē vövöbajo'ere rovamu hegorovo jö jövo'iē'iroho urimo jövane aharo vuonugonego ijore ahuro jōho jövo'iro. ³¹ Ëhi'o'iramu jemë ae aho'obēhe röhu ae gemuëro gemuëro God-hu bojēmijaje jōho majēhibe va'a'aruje ehuro ae aho'obēhe jōho he avohoromo birire baerumoröhego. ³² Nadi ma-majioho majēhi'i a'i ma-taemorovoromo majae eni jiego evaro majēhinövore. ³³ Ëhesi bēhoho God bogo uövuajeje noro garatöhuritöv'e raromo'i ma-avoho taemo raromojöro uövuajeje.

Röhu God-are aribövi ioro'iorehu gagovoromo vaejaruēhi jemë'o ëhi gemuoho vaere. ³⁴ Ekaresia jemëhu gemuore gagovē'iroho jemesi magonahohuro jörume raromo'iro. Jabumë jōho nadi majēhi'iro. God-are surire jiajēhi ëhi magonahohuro nadi masijoho riravo'i ma-jöemu ejēhobe jijih'o'iro. ³⁵ Jabumë God-are jö avoho he'i nimoruomē'oho jabesi osaro raromoromo baruoho uē gē'iro rabēni ekaresiae gemuore raromoromo jöe atē'oho bogo maehu jiē'e jiaje.

³⁶ Röhu nani jemë sarerivoromo uvarujeje: Corinth rajo aribövioho noro aevoromo God-are jōho majēhibe va'are höjo. O nani uvarujeje: God-are jōho bogo sa'a göroho va'i ma-nosiriremu rovē'e höromo ehuni jemë gemuore gagovē'oho jemesi sivue uehorovoromo magonahoho jabu'o God-are jōho atorumajeje. ³⁷ A'i jemë ae rahu uvē'oho: No jö God-aro baeromo majēhijarue ae javuajē uvē'oho o no God-are Aru'ahehu uehoro ma bojamuego jö atarue ae javuajē uvē'oho uvore: Paul bogo ma-jajivo'i a'i Badaro

jöho bojamamu jajivade höjo. ³⁸ Ae rahu nosi jö bogo uehorovë'oho nadi jabesi öriroho uehorovore.

³⁹ Nasi ö mueno'e ëhu'e jiaje jöe God-aro baeromo hu-ruoho majëhi'i nimo avohore. O suvuro God-are Aru'aho hesiro baeromo bogo hejarue huë göehu ataruoho ëhi jië'e muoho nadi ahore. ⁴⁰ Röhu ekaresiae gemuore gagovoromo vaejaruje muoho aho'obëhe ma-avoho vaere.

15

Kerisohu guomoromo ri'öjade jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e Keriso-are jö maho na majëhi'ejo jemë röhu maho uehorovo'irarijego. Ëjöho naro mamile majëhijamu jemëro heromo ejë'ëro ëhuro mae biririvoromo riravarujeje. ² Na majëhamu hejarije ë jöho biririvoromo ma'enë'ohuro ëhuro maro raromarujeje. O ma-döhuremu uehorovë'oho bogo ëhioho maho jëvajeje.

³ Jö börömo böröme hejë'ëro jemesi örire majëhijodoho röhu maho majëhi'ië'e. Kerisohu guomo'iröhe jöho God-are surire jajivarëhi ëhi huro nosi sisëni guomade höjo.

⁴ Guomoromo guavamu raromoromo majae niö'i gemu hesi uhure God-ro i'ovamu ri'öjade höjo. Ëhi jië'e mu vaeröhe jöho God-are surire jajivo'amare höjo. ⁵ Röhu Kerisoro ri'önugoromo Peter-are nunire rueromo evare apostle aho'obëhe jabesi nunire rovadeje. ⁶ Ijonö hesi ijarahö ömo'ömoho 500 iosirëmiromo ruëhi jië'e majae gemuore jabesi nunire rovadeje. Jaruvoho ë aribövioho magemu gemu vuovëvo'i röhu aho'obëhe biririvoromo raro-moruome. ⁷ Ëhi jië'ëro James-are nunire ruenugoromo apostle ae aho'obëhe jabesi nunire rovadeje.

⁸ Rueromo ijo tugoho'i nasi örire rovamu na'o nasi nunëro gavodeje. Apostle ioro'iorehu Keriso aevoromo uehorovarëhioho na bogo ëhioho aevoromo hu mae uehorovo'i a'i mu sisë bëhe vaeromo ma-majioho mae uehorovodeje. Ëhu'ëro jië'ëro vëmehu sisë'i rahego harihehu ma-majioho rovajëhi na ëhi jevanove. Na urimo ramoramo'ere hirono ma-majioho Keriso-are ajire rovodeje. ⁹ Apostle a ioro'iorohuro na iosiremiromo a masije jio'i na ma-bise'e jeve. Urimë'i naro God-are ekaresiae huë sisë bojëmi'i hijë'ëro ëhu'ëro apostle iho baejodoho na bogo maho jeve. ¹⁰ Ëhi jie röhu God-ro hesi nimoromo huë baeromo ajemijë'ëro ëhuro na mae jeve. Huro ajemijë'ëro na bogo ëma hi'i a'i naro apostle ioro'ioroho iosirëmiromo muoho darugo'o vaejë'e jeve. Röhu bogo nasi biriroho baeromo ëhuro muoho vae'i hesi God-ro nimoromo huë baeromo

ajemijë'ëro vaejodeje. ¹¹ Ëhu'ëro jië'ëro Keriso-are jö naehu majëhijë'oho o apostle ioro'iorehu majëhijë'oho Kerisohu guomoromo ri'öjade jöe gemuoho no majëhijarueje. Röhu ë jöho jemë iae mae uehorovarijeje.

Noehu vuovoromo ri'ö'iröhe jöhoje.

¹² Kerisohu guomoromo ri'öjade jöho noro majëhibe jijiharueje. Ëjö majëhibe jijihë'oho jemë a ioro'ioroho diehi'oromo atoromo uvarujeje: Aho vuovoromo röhu bogo maho ri'ö'ejärëjo. Nadi ëhiöho atore. ¹³ Aho vuovoromo bogo ri'ö hesi javuo'ibejo Keriso hu'o bogo ri'ö'ibejo. ¹⁴ Keriso bogo ri'ö'ibejo no ma-imo jöho majëhijego jemëro ma-imo mae uehorovo'ibejarije. ¹⁵ Röhu aviëhi jië'e mu sisë gö'o döre jio'ibejo. No bogo ri'ö hesi javuo'ibejo God-hu Keriso ajamamu ri'öjade jö noehu majëhijaruoho sareri'e jöe jio'ibejo ëhuro nomë God-are jöho a nuniro sareri'e majëhi'ibejo. ¹⁶ Vuovë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo ëhuro Keriso hu'o bogo ri'ö'ibejo. ¹⁷ Röhu Keriso bogo ri'ö'ibejo jemëro Keriso-are örire ma-imo uehorovo'ibejarije God jemesi sisëho bogo uehorovoromo vuonugo'ibejo ëhuro sisë jëvadoho avevejö'ohu'o ëhi gemuoho jëvo'ibejo. ¹⁸ O Keriso mae uehorovoromo vuovë'e aribövioho sisëro va'oruomo'ibejo. ¹⁹ No vuovoromo sisëro va'o hesi javuo'ibejo no uvo'ibejo: Kerisoro ajamui'iramu ave sa'arohemu maroho raromo'ejärëjo. Ijonöho bogo maroho javuo'ajë uvo'ibejo ëhuro a ioro'ioro jabesi vavaenoho bise'e jio'i Keriso-are aribövi nosiroho börömo mae jio'ibejo.

²⁰ Röhu bogo ëhiöho jio'i a'i Keriso guomoromo iae ri'öjë'eje. Ri'öjë'ëro ma-ioro'iohemu hijajeje. Ëhu'ëro no garomo uvarueje: Vuovavuaaje aribövi ioro'ioroho no'o ri'ö'ejärëjo. ²¹ Ave sa'are hijade ae gemuëro aevoromo mu sisë vaeromo guomë'ëro ëhuro vuovavuobe rovajeje. Röhu ave sa'are hijade a göho aevoromo ri'öjë'ëro ëhu'ëro vuovoromo ri'ö'ejö. ²² Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe Adam-are ae gemuohuro javuë'ëro ëhu'ëro vuovavuaajeje. Röhu ae aho'obëhe Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro ri'öromo raromo'ejö. ²³ Ae gö gö aho'obëhe jabesi majaho rovego ri'öjarueje. Urimë'i Kerisoro ri'öjadeje. Ijonö Keriso rue'iramu evare hesi aribövioho no'o ri'ö'ejö. ²⁴ Ri'ö'iramu evare jaruvore majaho iae barë'ë'e. Jaruvore majaho barë'iramu evare Kerisoro vörö'e sisë aribövie gö gö ru-ahö'öjëvo barëromo öri ari'e aho'obëhe God Vavu hesi övore bojami'ë'e huro mueberöhego. ²⁵ O avevejö'oho God-ro nimo'ego Kerisoro böröme namiromo öri ari'e aho'o muebejuvo hujeji ijonö God-ro a sisëho mu sisëho ruahö'ö'amo

barë'ële Kerisoro hörëro vijuvo taemego barë'iröhego. ²⁶ Huro mu sisë ioro'ioroho urimo ruahö'ö barë'nugoromo a vuovavuaje öroho ijo tugoho'i ruahö'ö'iramu barë'ële. ²⁷ Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: God-ro ae mue bövie bise'e aho'obëhe bahijahamu huro hörëro taemë'e höjo. Kerisohu ë'aje jöho ëhi jajivë'eje. Ëhuni no uvarueje: Vuovavuaje örohu'o huro hörëro taemo'iramu iae barë'ajëjo. Röhu aho'obëhe Keriso-are aharinö jiaje hesi bëhoho God bogo a'i a ioro'ioroho aharinö jioruomajeje. Ëho samaeje. Rabëni God-ro bövie bise'e Keriso-are aharinö bahijadeje huro mueberöhego. Ëhuni God bogo Keriso-are aharinöho jio'ë'e. ²⁸ Röhu bövie bise'e Keriso-are aharinö bahi barë'iramu evare God-are Harihohuro God börömo mae jiaje hesi aharire va'o hi'ë'e God-ro aho'obëhe Keriso-are aharinö bahijahë'ëro jië'ëro. Ëhu'ëro jië'ëro God-ro gemuëro böröme namiromo bövie bise'e aho'o muebejavuo barë'ë'e.

²⁹ Röhu jemë'o uehorovore. A ioro'ioroho bapataeto vaejëvarueje mami'e vuovë'e aribövioho ajëmi'iröhego. Röhu vuovavuë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo bëhoho rabëni vuovë'e aribövi jabesi jöëni bapataeto vaejëvarueje. ³⁰ Röhu no diehi javuaje jöhu'o uehorovore. Noro Keriso-are jöho majëhijego aëro bijönimoruumoromo huë sisë bojamuego ehuro majae ëhi vörö'ere raromarueje. Vuovoromo bogo ri'ö hesi javuo'ibejo vörö'ere raromaruoho bëhi rumo'e jio'ibejo. ³¹ Nasi ö mueno'e Paul na majae ëhi vörö'ere jevë'ëro guomevo'ië'ajeje. Na mae uëve. Jemë'o na'o nosi Bada Iesu Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro naro jemesi jöho uehorovoromo nimorohajeje. Ëjöho iae maeje. Röhu guomevo'ië'aje hö uëvaje jöho ëhu'o iae jö maeje. ³² Na Ephesus hiromo ave sa'a hesi suvuorohemu uehorovo'ibejo na Keriso-are jöënioho vörö'e miroho bogo va'oromo jabu'oho muorovanovoromo vavaenoho bae'ibejo. A'i vuovë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo aehu atarue jöho ejëhoromo uvo'ibejo: Ioho jovoho mauë'ahë'e raromo'ëjarëjo ruëroho no ma-vuovo va'ië'ëro.

³³ Ae gö jabesi sareri sareri'e jö uehorovarujoho vuonugore. Vuonugoromo ave a mami jögoroho uehorovore. Sisë ariböviohu'o gemuore buarohë'oho ehuro nosi mu maho ijumahuaje höjo. ³⁴ Mu sisëho vuonugo'i avo'avoho uehorovore. Jemë ae gö gö God bogo mae bogo gavarujeje. Jemë javoje baejöro ëhuni uëve.

Noehu vuovoromo ri'öjego nosi sino haho'oho nu ano'e gö javuoröhe jöhoje.

35 Ae göëro ue'a'anue: Röhu vuovë'e aribövioho diehi'avuo'iramu ri'ö'ejärëjo. O diehi jië'e sino haho'e jioromo rue'ejärëjo. 36 Ja simane garaejë'ëro ëhi jië'e jöho majehi'anue. Ja ujo öjë'iroho bogo ëma ri'ö'ë'e. Su'oho sagohori'iramu röhu i'e rëdijiomoromo ri'ö'ë'e. 37 O ja iruno'e ö'ië'iroho ahohu'o hanohu'o u'emu jioröhoho bogo ö'i a'i ma-ujohemu ö'a'anue. Nani wheat uje o rabe ö'a'anue. 38 Ö'iramu i'e rëdijiomoromo God-hu nimadëhi ëhi nu ano'e gö gö jiobe va'ë'e.

39 Röhu göho amore je'ore jovore raromarue aho majoho bövioho bise'oho nosi sino haho'oho bogo gemuoho javuo'i nu ano'e gö gö javue. A nosi nu ano'oho gö javuo'i sa'are majo hesi nu ano'oho gö jio'i ugo hesi nu ano'oho gö jio'i jovo majo hesi nu ano'oho göje.

40 Röhu ö'idö inömoho sa'a inömoho iae jiorove. Röhu ö'idö inömoho nu ano'e mabëheje röhu gö jio'amo'i sa'a inömoho nu ano'e mabëheje röhu gö jio'ame. 41 Maja hesi nu ano'oho mabëhe röhu göje. Manaero hesi nu ano'oho mabëhe röhu göje. Jiji mujöru'o jabesi nu ano'oho mabëhe röhu gö jio'ame. Jiji mujöru'o jabesi nu ano'oho mabëhe röhu gö gö jiorove.

42 Ëjö uhu'e majëhijode hesi bëhoho ëhije. Sa'are inöme ö'idöre inöme bövie bise'e gö gö jio'amajëhi ëhi sa'are guavarue sinohu'o ri'ö'iröhe sinohu'o gö gö jio'amajeje. Sa'are guavarue sinoho sagohori'iröhe sine jio'i ri'ö'iröhe sinoho bogo sagohori'iröhe sinohoje. 43 Sa'are guavarue sinoho nu ano'e bogo maehu jio'i ri'ö'iröhe sinoho nu ano'o ma-mabëhe ri'ö'ë'e. Sa'are guavarue sinoho darugo rumo'e jio'i ri'ö'iröhe sinoho darugo ma'e ri'ö'ë'e. 44 Sa'are guavarue sinoho sa'are raromoromo mu vaejarue sinoho jio'i ri'ö'iröhe sinoho God-arire raromoromo aru'oho mu vaeröhe sinoho javuo'ë'e. Sa'are mu vaejarue sino haho'e javuë'ëro ëhu'ëro uvarueje: Aru'aho muemu vaeröhe sino haho'e iae jiaje höjo. 45 Ëhesi jöho God-are surire jajivë'eje. Nosi urimore aevo'i jiade bëhoho Adam-are jöhoje. Jajiv-oromo uvë'eje: Ëahuro aevoromo darugoho baeromo ave sa'are hijade höjo. Ëhi jajivë'eje. Röhu nosi ijore aevo'i jiade bëhoho Keriso-are jöho uvarueje: Hu ijore rovade Adam jianovajëjo. Ëahuro aevoromo aru'aho'e muoho vaeromo nosi aru'ahoho darugoho bojamuadeje. 46 Aru'aho hesi darugoho bogo urimoho baeromo raromo jijihö'i a'i ave sa'a hesi darugoho urimo baeromo raromo jijiharueje. Evare ijonö aru'aho hesi darugoho baeromo raromo jijiharueje. 47 Röhu urimore jiade aho sa'aëro avohë'ëro sa'a sine jiadeje.

Ijore jiade aho ö'idöre jiël'ëro ruvebijadeje. ⁴⁸ Sa'a sino a jiadëhi no'o sa'a sino javuobe rovajeje. Ö'idöre jioromo rovade a jiajëhi u'emu ö'idö aribövioho no'o ëhi javuobe va'ë'e. ⁴⁹ Röhu sa'a sino a hesi nu ano'o baebe rovaruëhi u'emu ö'idö a hesi nu ano'o ho ëhi baeruomo'ejo.

⁵⁰ Nasi ö mueno'e naehu jajivaje jö hesi bëhoho ave sa'a hesi sinoho no bogo ëhu'o baeromo va'o God-are öri ari'ero ho raromo'ejo. O sagohori'iröhe sinoho bogo ioro'io remuho javuo'ë'e.

⁵¹ Gurihij'e jöho na huruho majëhi'ië'e here. A ioro'ioro ho bogo vuovavuo'ë'e. Röhu ae aho'obëhe nosi sinoho gorosovoromo ajoho bae'ejo. ⁵² Ijo tugoholi majare hëgöe huoi'ramu baderivanovo'iramu evare ga'ejo sinoho mami'e gorosovavuë'e jio'iramu. Hëgöe huoi'ramu vuovë'e aribövioho ri'öruomo'ë'e ijonöho bogo vuovo'i ma-oro'io remu raromoröhëro. Ri'öruomo'iröhoho no aho'obëhe gorosovavuo'ë'e. ⁵³ Ehesi bëhoho God-ro nimël'ëro ave sagohori'iröhe sinoho gorosovoromo ehuro bogo sagohori'i ma-jiemu jiobe va'oröhe sinoho javuo'ë'e. Vuovo'iröhe sinoho gorosovoromo ehuro bogo vuovo'i ma-jiemu jiobe va'oröhe sinoho javuo'ë'e. ⁵⁴ No ëhi gorosovo'iramu evare ave God-are surire jö jajivarëhi ëhi jio'ë'e. Jajivoromo uvë'eje:

Vuovavua je öro ho God-ro ruahö'öromo mu'u barëjë'e höjo.

⁵⁵ Vuovavua je öri hesi darugoho dinö'e höjo.

Guomavua je öri hesi vöröho diae höjo.

⁵⁶ Vuovavua je vörö hesi bëhoho no mu sisë vaejego vuovavua jeje. O mu sisëhu ruahö'öjavua je hesi bëhoho God-are jöho aharueje. ⁵⁷ Iae ëhi jie röhu God-are örire mabëhe ua'ejo. Huro nosi Bada Iesu Keriso uavël'ëro huro vuovavua je örohu'o mu sisë ioro'ioro hu'o ruahö'ö'amajeje ehuro no mae javuoröhëgo.

⁵⁸ Nasi ö mueno'e vuovavua je öro ho barë'ië'e jiaje ehuni nami bibivoromo God-are muohuremu avoho vaenövore. Ehesi bëhoho jemë garomo uvarujeje: I'u'e mu Badare ihore vaejaruho ëho no bogo ma-imo'i vaejarue höjo.

16

Jerusalem ekaresia ajëmi'i Corinth rajo ariböviehu ijo bajo gagovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu God-are aribövi Judea sa'are bogo eni jëvajokuni jemëhu ijo bajo gagovo'irarije jöho na majëhi'ië'e. Naehu Galatia sa'are God-are ekaresia mu bojëmibe juvodëhi jemëro ëhi jië'e muho vaere. ² Hura börömo jië'iro ho jemë ae gemuëro gemuëro ga'irarije ijo baje bövie baejë'e jëvego

bövie tario bamore. O bise'e baejë'e jëvego bisemu tario bamore. Ëhi jië'oho na ö'iramu jemë ijo bajoho bogo naho'i ma-burëro baeromo bojemi'aruje. ³ Röhu ö'ë'iroho naro suri surire jajivoromo Jerusalem ekaresia a masijoho uë'ejo: Ave aribövi jabesi muoho ëhi höjo. Ëhi jajivonugoromo ë suri suriohu'o jemesi suvuorohu'o jemëhu baejëvariye aribövi jabesi örire i'imëmiromomo rëmö'ö'ejo ujuohoromo Jerusalem amore va'oröhego. ⁴ O na'o Jerusalem va'irodoho mae hö uvë'oho jabumë na'o gemu mae ö'ë'ö.

Paul-mëhu diehi ë'i uehorovare jöhoje.

⁵ Röhu Macedonia sa'are va'o juvoromo evare ö'ejo Macedonia sa'are juvo'ië'ëro jevë'ëro. ⁶ Ö'oromo nani majae bisemu ëgo'o jemë'o hi'ejo. Hesi nani'o nani buru majaho hi va'oromo barë'iramu na dinö'e va'irodire va'iramu jemëro ajemi'iramu mabëhe va'ejo. ⁷ Avevejö'e ö'oromo ma-burëro gëromomo va'ë'oho na bijönege. A'i na nege Badahu nimë'ohuro ëhuro na majae ëgobövie jemë'o gemu mae hi'irodëro.

⁸ Röhu avevejö'oho ave Ephesus amoremu hibe va'ejo Pentecost majaho rueröhego. ⁹ Ëhesi bëhoho nasi öroho jiovehë'eje naro aviae hiromomo i'o mu'e vae'irodego. Röhu ae aho'obëhe nasi muoho aho'ië'ö. Ëhuni hiromomo muebe'ejo.

¹⁰ Röhu jö göho Timothy ö'ë'iroho avoho mueberegomo hu bogo juhuonivo'i jemë'o gemuoro mae hi'iro. Ëhesi bëhoho naehu Badare mu vaejajëhi hu'o ëhi jië'e muoho vaejajego ëhuni uëve. ¹¹ Nadi uvore: Hu ma-asisö'e höromomo nue huodivo'i a'i ajamiromomo nugö'öregomo nasi örire mae vuonorö'ö rue'iro. Rabëni na hiromomo muebeje Christian ö ömo'ömo rue'iröhire hu'o ë rueröhego.

¹² Röhu nosi öe Apollos-are jöho gare. Na Apollos dinamiromomo uavodeje: Christian ö ömo'ömo ioro'iorehu Corinth amore va'ë'iroho ja'o va'onëjo. Ëhi uavodeje röhu avevejö'e jemesirire ö'iröhohomo hu bogo mae bogo nimadeje. Röhu garöhe majaho eni jio'iramu gagorovo evare ö'ë'e.

Paul-are ijo tugoho'i jöhoje.

¹³ Röhu nadi momorö'ö'i öre uherihë'i raromoromo biririvoromo Keriso mae uehorovore. Nadi juhuonivo'i a duvahanö'e daruge baeromo riravore. ¹⁴ Mu bövi bise'o vaejë'iroho ae dë vövöbajo'ëro uehorovëvoromo muoho vaere.

¹⁵ Nasi ö mueno'e na negaje jö göhu'o uë'ië'e. Stephanus'o hesi aganohu'o jabesi jöho jemë iae gavaruje. Greece sa'a rajoho jabumëro aevo'ioho Keriso-are jöho mae uehorovareje. Mae uehorovë'ëro jaburo God-are aribövi jabesi örire dë

vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo ajëmijarueje. ¹⁶ Ëhuni ëhi jië'e aribövi jabesi jöho ejëhoromo ae rahu mue gemuoho ajëmiromomo biririvoromo vaejë'oho jabesi jöhu'o ejëhore.

¹⁷ Jemë rueromo na'o jio'irarijoho bogo eni jëvamu Stephanus Fortunatus Achaicus ëho jabuhu jemë'o röromoro rovarohuro ëhuro na nimoroheve. ¹⁸ Ëariböviohuro jemesi dë vövöbajo'oho sasohëhoromo nasirohu'o sasohehë'ejö. Ëhuni ëhi jië'e aribövi jabesi öroro mae uehorovëvore.

¹⁹ Röhu God-are ekaresiae aho'obëhe Asia sa'are raro-maruoho jaburo jemesi örire jejëmijö. O Aquila'o Priscilla'o Badare ihore dë vövöbajo'e aho'o jejëmijö. Jabesi osare gagovarue ekaresiaho jabu'o ëhi gemuoho ë'ö. ²⁰ Christian ö mueno'e aho'obëhe jemesi örire jejëmijö. God-are ariböviehu jejamirovaruëhi ëhi rajahirovoromo jejamirovore.

²¹ Ave jöho naro nasi övëro jajivo'ië'e. Paul naro jemesi örire jejëmiye.

²² Ae rahumë Bada bogo ma uehorovë'oho sisëro va'ë'ö. Bada jero ma-burëro ruene.

²³ Bada Iesuro huë baeromo jemë ajëminövo'ë'e.

²⁴ Jemë'o na'o Iesu Keriso-are agane gemuohuro javuë'ëro naro nasi dë vövöbajo'e aho'o jemesi örire bojëmije. Ahia mino'e.

2 CORINTHIANS

Paul-hu Corinth ekaresia jejëmi jade jöhoje.

¹ O asë'e God-are ekaresiae Corinth amore raromaru-joho God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul na'o nosi öe Timothy'o noro niö'iro jemë jejëmiromo God-are aribövi Greece sa'a ioro'iorore raromaru-joho jemë'o jejëmi jö.

² No nague God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmi jö maro raromo'irari jö.

Paul-hu huë vavaeni baeromo barëjë'ëro God rajahijade jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuoho hu mabëheje. Ëhesi bëhoho hu noni vavaenimo avohaje Vavuohoje. Hu sanuamuiromo ajamui avohaje A Börömohoje. ⁴ Huro gövuaje no huë vavaeni bövi bise'o baejamu gövuë'iroho sanuamuego biririvavua jeje ehuro huë vavaeni bövi bise'o baejë'e aribövioho no'o sanuëmi jë'oho eni javuoröhego. Sanuëmego jabu'o birire baeröhego. Huhu no sanuamuijadëhi no'o ëhi ë'oromo a ioro'ioroho sanuëmego mae jëvoröhego. ⁵ Kerisohu baejade ëhi jië'e huë vavaeni jovehu ruomanovoromo nosi örire rovajëhi ëhi Kerisohu nosi örire bojamuaje biriroho jövëro ruomanovajeje. ⁶ Noehu huë vavaeni baejarue ë hesi bëhoho jemesi jöëni baejarueje ehuro jemë biririvëvego maro va'irari jö. O God-hu sanuamuego biriri baejarue ë hesi bëhoho gemuohoje. Jemesi jöëni baejarueje noehu baejarue ëhi jië'e huë vavaeni baejë'iroho ehuro biririvëvego baberumi riravo'irari jö. ⁷ Röhu noro uvarueje: Noehu huë vavaeni baejarue gemuoho jemë'o baejarujëhi ëhi noehu biriri baejarue gemuoho jemë'o baejarue hō uvoromo ehuni uvarueje: Iae mae-ëjo. Jemë iae biririvo'arujëjo.

⁸ Röhu nasi ö mueno'e noehu Asia sa'are raromoromo huë vavaeni baejare jöho no nague jemëro avoho ga'irari jö. Huë gage marijamuiromo ijo'aho rumorëjavuoromo uehoroho barëjavuamu uvareje: Noehu vuovavuo hesi hōjo.

⁹ Nosi herovoromo uvareje: Vuovavuo'iröhe jöho court-re majahuijamu hejanovë'e javuajëjo. Ëhi herovareje. Röhu ëhi herovare hesi bëhoho God-ro nimadeje noro uehorovoromo uvoröhego: Nosi sivuoho bogo eni javuo'i God-ro vuovë'e aribövioho ajëmego ri'ö'amajëro jië'ëro ehü'ëro hesi huro

ajamui'ajëjo. ¹⁰ Sisë döro vuovavuo'i höjadoho God-ro ujuohavuoromo maro ramuadeje. God-hu mare ramuadoho u'emu sisëro javuë'oho maro ramuo'ë'e. No hesi örire mae uehorovoromo uvarueje: U'emu sisëro javuo'iramu röhu maho maro ramuo'ajëjo. ¹¹ Jemëro ajamuiromosi jöëni God ua'iramu huro iae ëhi ajamui'ë'e. Ae aho'obëhe ëninami'iramu nosi örire huë baejavuoromo ajamui'ë'e. Ëhuni ae aho'obëhe nosi jöëni hesi örire mabëhe uaruomo'ë'e.

Paul-hu Corinth amore va'i uëromoröhu bogo va'ade ë hesi jö bëhi Paul-hu majëhijadohoje.

¹² Ave jöho no uehorovoromo nimoroharueje. Herovoromo uvarueje: Iae mae-ëjo. God-ro ajamuego no bogo ma-döëremuoho muoho vae'i nosi dë vövöbajö'ohohu'o ma-va'orahoro a jabesi örire röhu jemesi örirohu'o vaejëvarue höjo. Bogo aehu ëma uvaruoho: Simano ma'e uehore hö uvaruoho bae'i a'i God-hu huë baejavuoromo bojamuaje darugoho ëho no baeromo muoho vaejarue höjo. ¹³ Ëhesi bëhoho jemëhu sama'e adahoromo mae hejaruje jöhemu no jajivarueje. ¹⁴ Jemëro nosi bëhoho ma-bisemu hejarujeje röhu na nege jemë he avohoromo uvo'irarijogo: Bada Iesuare majaho rue'iramu Paul-mëhu nosi jöëni nimorohë'i uehorovo'iröhëhi noehu Paul-mesi jöëni ëhi nimorohë'i uehorovë'oho iae mae jio'a'ajëjo.

¹⁵ Iae na mae uehorovoromo uvodeje: No ëhi mae garovarue hö uvodohuni ëhuni uvodeje: Naro jemesi örire urimo ö'ejöjo ëhuro vae niö'i ö'ego huë mae bae'irarijogo. ¹⁶ Urimo ö'oromo jemesirire hiromi Macedonia sa'are va'ejöjo. Macedonia va'oromo vuono bu'öromi jemesi örire röhu maho ö'ejöjo. Ö'iramu jemëro bövie bise'e ajemiromi remö'ö'iramu na mae va'oromi Judea sa'are hi'ejöjo. ¹⁷ Na ëhi ë'iro uehorovodeje röhu bogo ö'odeje. Ëhuni nani jemë ëma uvaruje: Nörö sareri'e aëro jië'ëro bogo rovade höjo. Nani ëhi uvaruje röhu na bogo ëhi jië'e aho jeve. O naehu ëhi ëhi ë'irode muoho uehorovë'oho bogo nasi sinohemu uehorovoromi jöho huotuhuotovoromi uëvajeje: Io'ajo. Iae na ë'ejö uëvë'i uëvajeje: Bogajo. Na bogo ë'ejöjo. Na bogo ëhioho jöho huotuhuotovoromi jövajeje. ¹⁸ God-hu bogo uehore gö gö bae'i ma-gemu uehorovajëhi no'o jemë jö majëhijaruoho bogo uëvarueje: Io'a uëvë'i boga uëvarueje. ¹⁹ Ëhesi bëhoho God-are Harihe Iesu Keriso-are jöho noro baeromi jemë majëhijareje nari Silas-ro Timothy-ro. Noehu jö majëhijare aho Keriso hu bogo uvë'eje: Io'a uvë'i uvë'eje: Bogajo. Keriso bogo ëhioho uvë'eje. A'i Kerisohu diehi

ajamuiröhego God-hu uavadëhi huro io'a gemu uvoromo ëhi ëhi ajamuibe rovë'eje. ²⁰ Keriso bogo rovade majare God-ro mae uvobe rovadeje: Naro nasi aribövioho ëhi ëhi mae vaejëvo'ejöjo. Mae vaejëvo'ejö uvë'ego Kerisoro uvadeje: Io'a uvoromo God-hu uvade mu maho vae barëjë'eje. Ëhuni Keriso-are ihoro noro God-are örire uavarueje: Jaehu mu vaejahuo'i mae uvanëhi Kerisohu ëhi vaejahuadoho iae mae-ëjo. Iae mae-ë uavaruohuro ëhuro God-are ihoho börömeje. ²¹ Röhu no jemë'o gemu mae baejavuoromo Keriso'o gemuore ioro'ioiremu bimuvavuoromo hesi mure bamavuade aho iae God-je. ²² Huro no hesinö ioro'ioiremu baejavuoromo hesi Aru'ahoho nosi dë vövöbajo'ere bojamuijë'eje noro uvoröhego: Hu aevoromo hesi Aru'ahoho suvuore bojamuijë'ëro ëhu'ëro hesi suvuoro vituohu'o ijonö iae bojamui'ajëjo. God-ro ëhi ioro'ioiremu ajamuijë'eje. Ëhi jïë'ëro na'o bogo jöho huotohuotovoromo jövajeje. Amo bogo ëhunioho ö'i uëvodoho vuonugo'i hijodeje.

²³ A'i ave jöho God-ro ge'ego na mae jöve. Naehu Corinth amore ö'ië'oromo vuonugode hesi bëhoho naro ö'oromo i'ue bojëmego baejöëni ëhuni bogo ö'odeje. ²⁴ Iae na i'u bojëmi'irode jöho uëve röhu nosi mu hesi bëhoho bogo masijoho riravoromo jemesi öriroho darugo'e jöhuremu bojëmiromo uë'iröhëro: Ëhi ëhi God mae uehorovohëjo. A'i no jemë'o havoromo ajëmiarue ae javue jemë dë sasohëvonövoröhego ë hesi bëhoho jemë iae eni biririvoromo God mae uehorovarujego.

2

¹ Amo ö'ië'oromo vuonugo'i hijode hesi bëhoho naro nasi uvodeje: Na bogo röhu maho ö'oromo i'uoho huë vavaenoho bojëmi'ejöjo. ² Na jemesi örire i'u huë vavaeni bojëmi'ejö'oho rahumëro na huë maho bojëmi'ë'ö. Jemëremu huë maho bojëmi'ibejarijoho röhu huë vavaene jëvo'ibejo aho bogo huë maho bojëmi'ibejarije. ³ Na bogo vejö'oho ö'irögoro a'i urimo jemëhu avo'avoho uehorovo'irarije jögoru jajiv-oromo nugö'öjode hesi bëhoho na bijönegadeje ö'oromo jemesi mu sisë garomo huë vavaeni bae'irodoho. Jemesi jöëni huë maemu baejë'oho iae maeje. Ëhuni huë vavaeni jemesi jöëni baejë'oho na bijönegamu suri surioho jajivodeje. Ëhesi bëhoho naro jemë ae aho'obëhe mae uehorovëvoromo uvodeje: Jemë'o na'o mu mae gemuoho nimo avohoromo ëhuro huë mae baejarue höjo. ⁴ Röhu na jajivodevare huë vavaene böröme baejë'i nurunurumë'i sisë maro nivë'i jemesi örire jajivodeje bogo ëhuro jemë huë vavaenoho bae'i

a'i ga'irarijego naro jemesi örire uehorovëvo avohaje jevego. Iae ëhuni jajivodeje.

Mu sisë vaejade a hesi sisë Corinth ariböviehu uehorovoromo vuonugo'iröhego Paul-hu uëvade jöhoje.

⁵ Röhu huë vavaene nasi örire barovade aho hu bogo nasi öriroho ë'i a'i ekaresiae ae aho'o jemesi örire ma-bisemu huë vavaene barovanovadeje. I'u jö uë'irodoho na bijönege. ⁶ Jemë ae aho'o ë a i'u bojamarijoho iae eni jië'eje. ⁷ I'uoho mino'e bojami'i hesi sisë uehorovoromo vuonugoromo ma-ajamiromo biririvo'iröhe jö ma-sanu'oho majahire. Jemë bogo ëhi ë'ë'oho nani hu huë vavaene böröme bae'iramu jovëro ruomoromo taemanovo'ë'e. ⁸ Ëhuni na nege jemëhu hu huë baejarujoho röjahi avohego hu garöhego. ⁹ Rabëni na urimo jöho ave hesi bëhohuni jajivodeje gë'irodëro jemë nasi jöho aho'o ejehë'e jëvego o bogo. ¹⁰ Ae rahuare sisë jemëhu uehorovoromo vuonugë'oho na'o gemuoho ë'ajeje. Mu sisë rabe na uehorovoromo vuonugodoho mu sisë uehorovoromo vuonugo'irode jië'oho Keriso-are nuniro namiromo jemesi jöëni na uehorovoromo vuonugë'e jeve ¹¹ Satan-ro sareramuiromo baejavuojöëni iae no hesi sareri sareri'e muoho mami'e gavaruëro jië'ëro.

Paul-hu Troas amore hiromo nurunurumade jöhoje.

¹² Röhu naro Troas amore va'odeje Keriso-are jö maho majëhi'irodëni. Va'oromo gavodeje Badaro nasi mu öroho mabëhe jiovehë'e jiamu. ¹³ Ëhi jiamu ga'irögoro röhu gavode nasi öho Titus jemesirire ö'adoho bogo rovë'e jiamu gagorovo uehore böröme baejodeje. Uehore böröme baeromo amo rajoho jejëmiromo rëmo va'odeje Macedonia sa'are va'ië'ëro.

No Keriso-are gemuore javuë'ëro mu sisë huë vavaene ruahö'öjarue jöhoje.

¹⁴ Röhu no God mabëhe ua'ejo. Rabëni Kerisoro mu sisë'o no'o ruahö'öjavuë'ëro jië'ëro ëhu'ëro God-ro uvajeje no Keriso'o gemu mae javuajë uvoromo söjavuo ujuoho va'ego nimorohë'i jijiharueje. Ëhi'oromo huro Keriso-are jöho no bojamuijë'ëro noro ae majëhibe va'ego ridi mabëhëro rumorovanovobe va'ajeje. Rumorovanovobe va'ego aëro heruomajeje God ëhi jië'e ae jiajoho. ¹⁵ Noro Keriso-are jöho ëhi baeromo jijihego God-ro uvajeje: Ëho Kerisoro nasi örire ridi'e suvuore bojemijanovajë uvoromo vuëvajeje. Vuëvego no Keriso-are jöho ridi manö'e baeromo va'ego mare va'iröhe o sisëre va'iröhe ariböviohuro heruomajeje. ¹⁶ Sisëre va'iröhe ariböviohuro Keriso-are jöho bogo ejahego

ë jöhuro ridi sisën'o'e ridëmego sisërëjëvo hesije. A'i mare va'iröhe ariböviohuro heromo ejahego jöhuro ridi maëro i'ovëvanovego ëhuro maro raro mo hesi jëve. Asë'e ëhi jië'e mu bërömo vae'iröhoho rahuo eni javue. ¹⁷ Ae göehu göehu aho'obëhe ë'aruëhioho no bogo ëhioho sarerëmiromo uëvarueje: No eni javuajëjo. Ëhi jië'e ariböviohuro ijo bagemu uehorovoromo God-are jöho sareri sareri'oho majëhibe jijiharueje. Iae ëhuni uvarueje: No eni javuajëjo. Röhu no bogo ëhioho ë'i a'i uhohu'o maemu javuego God-ro uövuë'ëro Kerisohu nimaje muohemu vaeromo God-are nuniro atarueje.

3

Paul-mëhu God-are jögoru i'o hesi mu vaejarue jöhoje.

¹ Ëjöho garomo nani jemëro ëma uvo'a'aruje: Paul-ro hesi arijo'ëro hesi ihohu'o hesi aribövi jabesi ihohu'o mami'e nigemadoho röhu maho ëma nigemoromo ë'ajëjo noro uvoröhego: Paul-më God-are mu vae'iröhoho eni jëvajëjo. O ëma uvo'a'aruje: A ioro'iorehu nimarüëhi Paul-mëro nimarüëjo jabesi mu eni jiaje jöho ae göëro jajivego no suroho garomo uvoröhego: Paul-më eni jëvajëjo. O noro Paul-mesi jöho jajivego a ioro'iorohuro suroho garomo uvoruomoröhego: Paul-më eni jëvajëjo. Nani ëhi uvo'a'aruje röhu nomë bogo ëhi jië'e suri surioho nimö. ² Ëhi jië'e suri suriohu'o röromo iae jemë jëve. Kerisoro jemesi ihoho nosi dë vövöbajo'ere jajivahuë'ëro ëhu'ëro no jemesi örire bërömo mae uehorovëvarueje. Bërömo mae uehorovëvaruëro javuë'ëro ëhuni uvarueje: Nosi mu eni jiaje jö jajivë'e suroho bogo naguajëjo aëro adaho garomo uvoröhego: Paul-më mu mae vaejarue höjo. Ae aho'o suroho bogo adaho ga'i a'i jemesi muohuremu garomo uvoruomo'ë'e: Corinth ariböviehu mu mae vaejarue hesi bëhoho Paul-mëro eni ajëmijë'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. Ëhuni Paul-mesi muoho iae eni jiajëjo. ³ Iae ae aho'obëhe gavö jemë Kerisohu jajivade suri surire jöho va'ëne jëvo'ego. Ëjöho noro bö'areje. Röhu Keriso jöho bogo barigoho jajivo'i a'i God darugo bojamuaje a hesi Aru'ahohuro ëhuro jajivë'eje. O Moses-hu God-are jögoru munë hitahi döre jajivadëhioho bogo ëhioho rori'oho munë döroho jajivo'i a'i jemesi dë vövöbajo'ere jajivë'eje.

⁴ Noro ëhi ajëmijë'ëro Keriso-are mu jemesirire jiajohuni ëhuni God-are nunire riravoromo Keriso-are jöëni biririvoromo uehorovoromo uvarueje: Jemë noehu mu vaejarue

suri ma va'ëne jëvájëjo. ⁵ Bogo nosi simanohuro darugohuro God-are mu vae'iröhoho no eni javuo'i a'i hesi God-ro avohavuë'ëro ëhuro eni javue. ⁶ Huro no avohavuë'ëro ëhu'ëro no hesi jögoru i'o hesi öroho avoho røjëhi'iröhoho no eni javue. Ëjögöru i'oho bogo jajivë'e jögöroho jio'i a'i God-are Aru'ahëhu bojamuaje jögörohoje. Jajivë'e jögöroho ahoromo vuovarueje. A'i Aru'ahohuro i'ovavuaajeje.

⁷ Munë hitahire sehoromo jajivë'e jögöru ë hesi muoho rovego aëro ë jöho ahoromo vuovajeje röhu ë jögöru barovade majare evare God-are aji böröme a nunire rovadeje. Rueromo vuorövobe va'adeje röhu Israel rajoho Moses-are nu ano'o hesi ajoho bogo ga avoho'i ma-ga burutimoromadeje. ⁸ Ëhuni biririvoromo uvo'a'anue: God-are Aru'aho hesi muoho rovë'ëro ëhu'ëro ë mu hesi ajohuro aji mamioho iosiramiromo bogo bise'o vadu'oho ruenövo'ajëjo. ⁹ Jögöru mami hesi muoho rovego aëro heromo ë jöho ahoromo jö sisë God-are nunire baejarueje. Röhu ë hesi muoho aji'e jiadeje. Ëhuni biririvoromo uvo'a'anue: Jögöru i'o hesi muoho rovego aëro ë jöho ejego jabesi jö sisëho barëjëhajëro jië'ëro ë mu hesi ajohuro mu mami hesi ajoho iosiramiromo bövi mae höjo. ¹⁰ Aji mamioho börömo ajivadoho jaruvoho bogojianove aji i'ohuro rueromo börömo mae ajivoromo ruahö'öjël'ëro. ¹¹ Vuorövobe va'oröhe muoho iae aji'e jiadeje. Ëhuni biririvoromo uvo'a'anue: Ioro'ioremu jioröhe mu hesi ajoho börömo mae höjo.

¹² Mu i'ehu ioro'iore gemu jioröhego dë sasohoromo uvaruohuni ëhuni no biririvo avohoromo jöho masamae majëhijarueje. ¹³ Samae majëhiromo Moses-hu hesi aji gurihijadëhioho no bogo ëhioho nosi aji'e jöho gurihijarueje. Ëhesi bëhoho Moses-ro hesi nu ano'oho niögëro riogivorovoromo gurihijadeje Israel rajoho jaburo bogo muebe'öromo garöhego ajoho vuorövo va'oromo barëjego. ¹⁴ Röhu Israel rajoho hia'i biririho jabesi simanoho sisërëjëhadeje. Jaruvohu'o ëhi gemuohöje. Jögöru mami adahamu hejël'iroho Moses-hu hesi nu ano'o hesi aji riogivorovadëhi jabesi uehoroho ëhi riogivorovobe rovë'ejö. Ëhesi bëhoho jabumë Keriso bogo ma uehorovarueje röhu huro gemuëro riogivahuajoho jiovahuajeje. ¹⁵ Io'o. Jaruvohu'o Moses-are jögöru adahë'iroho jabesi uehoroho riogivë'e maeje. ¹⁶ Röhu jabumë ae rahu huotorovoromo Bada mae uehorovë'iroho evare uehoro riogivëhadöho iae jiovëho'ë'e. ¹⁷ Röhu Bada hesi bëhoho God-are Aru'ahoho uave. Badare Aru'ahëhu dinö'e dinö'e jië'iroho öri mare jijihö'iröhoho iae jiovahuë'eje. ¹⁸ Ëhu'ëro jië'ëro no Christian

ae aho'obēhe nosi nu ano'oho bogo riogivahuē'ëro majaehu aririre bijiohego gavaruēhi ēhi Badare ajoho aririro gavanovoromo ēho uehorovo avohoromo gorosovoromo hu jiajēhi ēhi javuobe hesi ajoho gö'o gö'o baebe va'arueje. Badaro ēhi ajivavuajeje. Bada hesi bēhoho God-are Aru'ahoho uaromo ē'e.

4

Aji mu mabēhe baejē'ëro ēhuni Paul-mēhu biririvoromo mu vaejare jōhoje.

¹ Ēhi jiē'e aji'e muoho God-ro noni vavaenimoromo bo-jamuijē'eje. Ēhuni bogo u'uhoromo vuonugo hesi javue. ² Gurihi jē'e javoji'e mu sisēho bijōnaguego bogo vaejarueje. Sareri'e muoho bogo vaeromo God-are jōho huotohuo-tovoromo majēhijarueje. A'i God-are jō maho sama'e hu-ruoho majēhiromo hesi nunire riravoromo mue vaeromo nosi arijo'arije ae aho'obēhe rōjahirovarueje jabesi uhure uehorovoromo uvojōro: No ma-mae javuajējo. ³ Keriso-are jō maho noro iae sama'e majēhijarueje rōhu ē jō hesi bēhi tugohēhē'oho sisēre va'irōhe aribōvi jabesi ōrohemu tugohēhē'eje. ⁴ Ēhesi bēhoho Keriso bogo ma uehorovarue aribōvioho ave sa'a hesi bōrōmohuro jabesi uehoroho tugohēhē'eje jō ma hesi ajohuro ajivēvego Keriso-are ajoho garuomōjōēni Keriso hu God jiajēhi ēhi jiē'ego. ⁵ Bogo nosi jōho majēhi'i a'i ae majēhiromo uēvarueje: Iesu Keriso hu Bada hōjo. Nomē Iesuare jōēni jemesi mu vaejēharue aribōvie javuajējo. ⁶ Keriso-are jō majēhijarue hesi bēhoho ni'i'ivadiroho God-ro uvade hōjo: Ramoramoho ajivējo. Ēhi uvade ahuro nosi dē vōvōbajo'oho ajivavuadeje noro hesi aji mahemu Keriso-are nu ano'ere garuomōrōhego.

Paul-mesi sino haho'e u'uhēvadeje. Huē vavaene baejareje rōhu God mae uehorovē'ëro biririvoromo mue vaejareje. Ēhesi jōhoje.

⁷ ĒGod-are aji maho nosirire u'uhē'e rama gagore jianovajeje ēhuro noro garōhego daruge aho'o bogo nosirehu jio'i hesi God-are ōrire jioromo rovego. ⁸ Majae ēhi huē vavaene bōrōme bae'i arijarueje. Rōhu bogo ijumavuo barējē'eje. Ōre nahoromo uehore gö gö bae'i arijarueje. Rōhu ōroho iae biroharueje. ⁹ Ae aho'obēhe sisē vaejavuoruomajeje. Rōhu God bogo vuororamuijē'eje. Aēro anaguo'i arijarueje. Rōhu bogo ma anaguē'eje. ¹⁰ Iesuhu vi'ehi baeromo guomadēhi majae ēhi no'o sa'a sinore ēhi vi'ehi baeromo vuovo'iē'obe va'arueje God-ro nimē'ëro noro garōhego Iesuare darugoho

nosi sinore jiego. ¹¹ Majae ëhi ave sa'are raromaruevare evare Iesuare jöëni vuovo'iröhëro raromarueje God-ro nimë'ëro noro garöhëgo Iesuare darugoho nosi sa'a sinore jiego. ¹² Ëhu'ëro jië'ëro noehu Keriso-are jö majëhijaruoho vuovo öriro muoho vae'i a'i jemë ë jöho heromo i'ovo örire jëvajeje.

¹³ Röhu God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Na mae uehorovode höjo. Ëhuni jöho jövode höjo. Ææhu jajivadëhi no'o ëhi gemuoho mae uehorovë'e raromarueje. Mae uehorovoromo ëhuni jöho atarueje. ¹⁴ Atarue hesi bëhoho no garomo uvarueje: Bada Iesu ajamamu ri'öjade aho God-ro no'o ëhi ajamui'iramu ri'ö'ëjarëjo Iesu'o gemu mae javuë'ëro. Ri'ö'iramu jemë'o gemu mae hesirire söjavuo va'a'ajëjo. ¹⁵ Ëmuoho aho'obëhe nosirire rovaje hesi bëhoho ëhuro God-ro ae aho'o huë baeromo ajëmiromo dë vövöbajo'e huotovëhobe va'ego ae aho'o hu rajahi avohego hesi ihoho dö maro jioröhëgo.

¹⁶ Ëhuni no bogo u'uhoromo muoho vuonugo hesi javue. Nosi sino haho'oho sisërëjavuobe va'irögoro a'i nosi aru'ahoho majae ëhi i'ovavuobe va'ajeje. ¹⁷ Nosi huë vavaenoho ma-bisemu baeromo ma-burëro barë'iröhoho jio'i röhu ë huë vavaenohuro ëhuro ijonö aji ma-mabëhe ioro'ioremu bae'ëjo. Huë vavaenoho ma-bisë'ego bogo uehorovo'ëjo. A'i ajoho börömo mae jio'ë'e. ¹⁸ Nunehu ga'amaruoho bogo nuroho vae'i a'i nunehu bogo ga'amaruoho nuro vaejë'e raromarueje rabëni hesi bëhoho nunehu ga'amaruoho ëho majae ma-bunemu jioromo barë'i a'i bogo ga'amaruoho ëho jiemu jio hesi jië'ëgo.

5

Vuovavuë'oho no maro raromo'iröhe jöhoje.

¹ Iae no garomo uvarueje: Nosi sa'a sinoho ma-jahuri raromarue javu va'ënoho ëho sisërë barëjë'oho God-hu nugahuade javu maho nosi jio'a'ajëjo. Bogo aho övoho avoho'i hesi God-ro bamahuë'e höjo noro ëho baeromo ö'idöre ioro'ioremu raromo'iröhëgo. ² Avevejö'oho vavaenimoromo hara'uë'i muebejarueje ö'idöre jiaje javuoho baeromo ëhuro niögunö'e aegorovo'iröhëni. ³ Niögunö'e aegorovë'oho bogo niögu rumo'oho ëma raromo jijihanovo'ëjo. ⁴ Sa'are ma-jahuri raromarue nosi javuore raromaruevare evare vavaenimo avohoromo hara'uarueje. No vavaenaguaje hesi bëhoho bogo niögu mamioho boremi'ö'i naguahunioho bogo ëhunioho vavaenimo'i a'i God-hu bojamui'iröhe niögu i'ohuro döre aegorovego ëhuro raromemu

raromo'iröhe muohuro sisërëjavuobe va'aje muoho ru-ahö'öjego barë'i i'e javuoröhego. Ëhuni vavaenimarueje. ⁵ Röhu hesi God-ro no avohavuadeje noro ëhi i'e baeröhego. Avohavuoromo hesi Aru'aho maho suvuore bojamuijè'eje noro uvoröhego: Iae mae-ëjo. Hesi Aru'aho bojamuijadëhi suvuoro vituoho ëhi bojamui'iramu ma-mabëhe bae'ejarëjo.

⁶ Ëhuni majae ëhi no dë sasohoromo biririvarueje. Rabëni no gavaruoho nosi sino haho'ere raromaruoho ëhuro Bada'o gemuoroho bogo raromarueje. ⁷ Bada mae uehorovoromo raromo jijiharuoho bogo hu garomo ëhioho ë'arueje. ⁸ Amo noro dë sasohoromo biririvarueje. Dë sasohoromo biririvë'i uvarueje: Nosi sinoroho bogo raromo'i Bada'o gemu mae raromë'oho ëho iae maho höjo. ⁹ Röhu no sinore raromë'oho o bogo raromë'oho ëho bogo uehorovo'i a'i nosi uehoroho ë gemu bamarueje noro muoho avoho vaejego Badaro göromo nimorohoröhego. ¹⁰ Huhu nimorohoröhego vaejarue hesi bëhoho no ae aho'obëhe Keriso-are nunire riravo'ejo no ae gemu gemu sinehu raromoromo mu mae o sisë vaejarue ëhi jië'e manaho baebe va'iröhëni.

Kerisohu no buore vaejavuoromo God-are gemuore bamavuade jö Paul-mëhu a majëhinövare jöhoje.

¹¹ Hesi nunire riravo'iröhohuni ëhuni Bada juhuon-amiromo a jabesi simanoho huotovëho gavarueje jaburo hu mae uehorovoröhego. No ëhi mae ë'aruoho God-ro no gö barëjè'eje. Röhu na uehorovoromo uve: Nani jemë'o jemesi dë vövöbajo'ëro ma-va'orahoro gövuaruje höjo. Ëhi jië'oho iae na nege. ¹² Noehu mae ë'ego God-hu gövuaje jöho uëve röhu nadi uvore: Paul hesi arijo'ëro hesi ihohu'o hesi aribövi jabesi ihohu'o mami'e nigemadoho röhu maho ëma nige-moromo ë'ajëjo noro uvoröhego: God-are mu vae'iröhoho eni jëvajëjo. A'i ë jöho jajivode hesi bëhoho ëhuro jemë nosi jöëni nimoroho'irarijego. Nimorohoromo he'irarije aehu nosi jö sisë atoruumamu hejë'oho jö mana uë'irarijoho jemesi örيره jioröhego. Nosi jö sisë atoruumaje aribövioho dë vövöbajo'oho bogo nimorohë'e ato'i a'i ma-sinoremu nimorohë'i atoromo nosi jö sisëho atoruumajeje. ¹³ Aehu uvaruoho: Paul-mëro simane sisërëromo muoho vaejarue hö uvaruoho no God-ni ëhi jië'e muoho vaejarueje. O simano mae javuego mu vaejaruoho ëho jemesi jöëni ëhioho vaejarueje. ¹⁴ Ëhesi bëhoho Kerisoro no dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuajeje. Ëhuremu no uehorovoromo bogo nosi jöënioho a'i God-are o aribövi jemesi jöëni uehorovoromo muoho vaejarueje. Iae no uehorovoromo uvarueje: Ae gemuëro ae aho'obëhëni guomade höjo. Urimo ae aho'obëhe

no mu sisëmu uehorovaroho rōhu Kerisohu guomadohuro ēhuro ae aho'obēhe no'o ēhi vuovavuanovamu nosi mu sisēho barējahuē'e hōjo. ¹⁵ Kerisohu ae aho'obēhēni guomade hesi bēhoho no ave sa'are raromarue aribōviahuro ijonōho bogo nosi sinemuoho uehorovoromo raromo jijihō'i noni guomoromo ri'ōjade aho uehorovoromo raromo jijiho'irōhego. Iae ēhuni hu guomade hōjo.

¹⁶ Ēhi jiē'ēro aehu uehorovaruēhioho no ijonōho bogo ēhioho uehorovoromo uvo'ejo: Ēaho mae o sisē hōjo. Urimoho aehu jabesi ma-uehorovaruēhi no'o ēhi uehorovoromo uvonōvareje: Iae Keriso ēhi ēhi jiē'e ae hōjo. Rōhu jaruvoho no bogo ēhioho uehorovarueje. ¹⁷ Ēhu'ēro jiē'ēro ae rahu Keriso-are ae gemuoho javuē'oho no i'e javuajeje. Mu mamioho barējahuō'i mu i'e rovē'eje. ¹⁸ Ēmuoho aho'obēhe hesi God-ro avohahuadeje. Huro Keriso nugō'ōromo ēhuro buore vaejavuoromo hu'o no'o aevoromo maro raromareje. O mue bojamuadeje buore vaejavuade jōho majēhijego aēro heromo ejahoruomorōhego. ¹⁹ Jōho aviēhije. God-ro Keriso-are dē vōvōbajo'o uhure jioromo mue ajamiromo ēhuro ae aho'obēhe nosi sisē hesi i'uoho bogo uehorovahuō'i buore vaejavuade hōjo. Buore vaejavuoromo buore vaejavuade jōho bojamuade hōjo noro majēhibe jijihorōhego. ²⁰ Ēhu'ēro jiē'ēro no Keriso'o rōromo jō majēhijarue aribōvie javuē'ego God-ro jōho bojamuiromo uōvuego no ae dinēmarueje. Keriso-are jōēni ae uēvarueje: Buore vaejavuade jōho eromo God'o gemuoro huē mae raromohējo. ²¹ Keriso hu mu sisēho bogojiadeje. Rōhu God-ro nosi sisēho hesi ōrire bojamamu baejadeje ēhuro no Keriso-are ae gemuohuro javuē'ēro God-ro nosi ihoho avohavuego hesi nunire ma-mae riravorōhego.

6

¹ No God'o gemu mae mue vaejaruēro javuē'ēro no naguaje jōho jemesi ōrire majēhi'irōgoro ē'ō jemēro ēhi ē'irarijego. God-hu huē baeromo bojēmade jō maho mu maho nadi ēma baeromo boremi'ō'i ma-avoho ma'enore. ² God-are surire jōho jajivoromo ēhi uvē'eje:

God naehu huē baejēvo'irode majaho rovamu evare na jemesi jōho ejēhode hōjo.

Jemē maro bamēvo'irode majaho rovamu evare na ajēmijode hōjo.

God-ro ēhi majahuijadeje. Rōhu ē hesi bēhoho gare. God-hu huē baejēvo'i uvade majaho jaruvoje. Maro bamēvo'i uvade majaho jaruvoje.

³ Paul na'o nasi ariböviohu'o noehu God-are mu vaejaruoho ë muoho iho sisë hö uvë'oho no bijönague. Ëhuni nosi muoho bogo sisë'ioho vaejarueje aëro ëho garomo sisë'i uehorovoromo rireromojööni. ⁴ A'i God-are mu vaejarue ariböviehu ë'aruëhi ëhi mue aho'o a nunire avoho vaejarueje. Huë vavaene mu sisë gö gö rovë'oho biririvo avohoromo riravarueje. ⁵ Aehu hisuebijavuë'oho savoji gagore io'amavuë'oho muorovamui'i juhijavuë'oho ma-biririvarueje. Noehu i'u'e mu vaejë'oho röho dere bogo momorö'öjë'oho i bogo uel'ahë'oho ma-biririvarueje. ⁶ Biririvoromo mu mahemu uehorovoromo Keriso-are jöho mae garomo a jabesi mu sisëho ma-ga taemoromo ae huë baejëvoromo God-are Aru'ahoho baeromo ae dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo ⁷ God-are jö maho majëhiromomo hesi darugoho röjëhijarueje. Ëhi'oromo God-are mu vaejarue ariböviehu ë'aruëhi no ëhi a nunire mae vaejarueje. Mu mae vaeromo ehuro Satan-hu no'o muorovë'oho övo göhuro tugohë'i övo göhuro mana muorovamijarueje. ⁸ Aëro rajahuinövo sivaguonövarueje. Nosi ihoho ba'obuenövo ba'ojiomonövarueje. Aëro ma-uvarueje: Paul-më sareri'e aribövie jëvajëjo röhu ma-jö maemu atarueje. ⁹ Aëro uvarueje: Paul-më iho rumo'e aribövie jëvajëjo röhu ae aho'obëhe nosi ihoho iae heruomajeje. Aëro uvarueje: Vuovëvo'ië'ajëjo röhu bogo vuovo'i iae biririvoromo raro-marueje. Aëro uvarueje: Sisëni i'uocho baejarue höjo röhu bogo vuovavuaajeje. ¹⁰ Aëro uvarueje: Huë vavaene baejarue höjo röhu majae ëhi nimoroharueje. Aëro uvarueje: Bövi bise'o rumo'e jëvajëjo röhu noro ae aho'o ajëmijego Keriso-are bövi bise'o maho baejarueje. Aëro uvarueje: Rabe rabe bogojëvajëjo röhu bövie bise'e aho'o nosi örire eni jïë'eje.

¹¹ Corinth amo rajomë nosi simanore dë vövöbajo'ere jöho ma-sama'e huruoho majëhijë'e javue. Nosi dë vövöbajo'e aho'o jemesi örire bojëmijë'e javue. ¹² No jemesi öriroho bogo uehorovëvoromo vuonugë'e jemëro nosi örire uehorovavutoromo vuonugavuanovë'e jëve. ¹³ Vavuehu aboji harihu'e jö majëhijaruëhi ëhi naro jemë uëve: Jemëro mana ëhi dë vövöbajo'e aho'o nosi öroro bojamuirëjo.

Christian ariböviehu God rumo'e aribövi jabesi uehoro bogo baeromo jabu'o bimuvorovo'iröhe jöhoje.

¹⁴ God bogo ma uehorovarue ariböviohu'o gemuoroho nadi bimuvoromo uehore gemuoho baere. Jabesiroho hahagu jio'i jemesiroho hahaguje. Na mu mahu'o mu sisëhu'o mu gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. Na ajohu'o ramoramohu'o gemuohoje o hahagu hahaguje.

Hesi hahagu hahaguje. ¹⁵ Na Keriso'o Satan'o jõe gemuoho uehorovarueje o hahagu hahagu uehorovarueje. Hesi hahagu hahagu uehorovarueje. Na God mae uehorovarue ariböviohu'o God bogo ma uehorovarue ariböviohu'o jõe gemuoho uehorovarueje o hahagu hahagu uehorovarueje. Hesi hahagu hahagu uehorovarueje. ¹⁶ Na God-are osa börömo'u sareri'e vörö'e inömo'u gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. Röhu no God darugo'o hijaje a hesi osa börömo'u va'ëne javue. Ëhesi bēhoho God-are surire jōho ēhi uvē'eje:

God naro jabetesirire hiromo jabu'o juvo'ejōjo.

Na jabesi Börömo'u jevo'i jabumē nasi aribövie jioruomo'ajējo.

¹⁷ Ëhuni Badaro uvajējo: Jemēro jabumē gorēvoromo jemesi hahagu raromohējo.

Sisēho nadi gavanovohējo.

Ēhi ē'ē'o'o naro jemē rajēhiromo baejēvo'ejōjo.

¹⁸ Baejēvo'iramu na jemesi Vavue jevo'i jemē nasi aboji harihu'e jēvo'ajējo.

Bada mu bövi bise'o eni jiē'e ahuro ēhi uēvajējo.

7

¹ Nasi ö mueno'e God-hu ēhi mae vaejavuoröhēni uövüadohuni ēhuni mu sisē aho'obēhe vae'amego ēhuro sino haho'o dē vövöbajo'o sisērējavua'joho ē'ego no ēho goro'i God gemu börömo'u hō uehorovoromo mu mae gemu vaeromo avoho raromo'iro.

Corinth ekaresiaehu mu mae vaejamu Paul-hu heromo nimorohade jōhoje.

² Jemesi dē vövöbajo'e aho'o nosi öröro bojamuire. Nomē aho bogo sisē'ioho vaejēvē'e javue. Aho bogo ijumēvē'e javue. Jemesi bövioho bise'o'o bogo sarerisareriēmiromo ujuohēhē'e javue. ³ Ējōho na bogo uēromo ē'e: Jemē a sisē jēvajējo. Na mami'e uēvodeje: Jemē nosi dē vövöbajo'ere jēvajējo ēhuro no biririvoromo raromē'o'o o vuovavuē'o'o jemē'o no'o gemuoro javuoröhego. ⁴ Na jemesi örire mae uehorovēvo avohajeje. Jemesi jōēni sisē maro nimoroheve. Iae no huē vavaene aho'o javue röhu na herove nasi dē vövöbajo'ere huē sanue rue avohoromo sasohevo'ego.

⁵ Iae no Macedonia sa'are rueromo uvareje: Nosi dē vövöbajo'o'o sanuovavuo'ajējo röhu bogo. A'i huē vavaene aho'o nosi örire ruenövohijo. Gahijo anaguo biraguo'e vae'i ari'ego. Nosi uhure juhuone rojomohijo. ⁶ Röhu God-hu huē vavaeni sanuamuijaje ahuro jiē'ero Titus nugö'öjamu

rovadohuro ehuro no sanuamuamu biririvavuadeje. ⁷ Röhu bogo huhu rueromo sanuamuijadohuremu jio'i a'i Titus-hu jemesi örire huë sanu baejade jöho no hejamu ehuro God-ro nosi dëho sanuamuijadeje. Huro rueromo uövuadeje: Corinth ariböviohuro nörö ga'i nimohijajo. Jabesi sisëni vavaenimohijajo. Nöruare örire ajami'i nimohijajo. Iae ehuni avevejö'oho na nimorohevo avohe.

⁸ Naro urimë'i uru'ö jöho jajivoromo nugö'öjamu jemëro garomo huë vavaene baejarijeje. Iae ëhi ë'odeje röhu na bogo uehore gö baeromo uvajeje: Uru'ö jöho rabëni jajivode höjo. Röhu urimo na uvodeje: Na rabëni jajivode höjo. Na gavajoho jemë huë vavaeni baejarijoho ëho majae ma-bisemu baeromo barëjadeje. Ehi jie röhu iae baejarijeje. ⁹ A'i jaruvo na jö jajivodoho dë mae jeve bogo vavaeni bojëmijodohuni a'i jemëhu vavaeni baeromo ehuni huotorovoromo avoho uehorovarijohuni. God-hu nimaje ëhi jië'e vavaenoho baejarijeje. No bogo ehuro jemë sisë vaejëvareje. ¹⁰ Ae rahu God-hu nimaje ëhi jië'e vavaeni baejë'ohuro ehuro ja huotorovoromo avoho uehorovoromo maro hi'a'anue. Avoho uehorovoromo avoho hijë'oho bogo ë hesi jöënioho vavaenimo'anue. A'i sinemu uehorovoromo vavaeni baejë'ohuro ehuro ma-guomo'a'anue. ¹¹ Röhu gare. God-hu nimaje ëhi jië'e vavaeni baejarijohuro ehuro ave mu maho rovadeje. Jemesirire jiade mu sisë ma-nunëremu gavarijoho vuonugoromo aho'i uehorovarijeje. Övo uno'e ma-maemu jëvajoho röjehi'i nimarijeje. Mu sisëhuni dë vörönëgadeje. Ehesi i'uohuni juhuonivarijeje. Nasi jöëni vavaenimarijeje. Muoho avoho'i nimarijeje. Sisë vaejade aho i'ue mana bojami'i nimarijeje. Iae no gavö jemë ë mu sisë avoharijoho ma-mabëhe jio'ego.

¹² Ehu'ëro jië'ëro iae na uru'ö jöho jemëni jajivodeje röhu na mu sisë vaejade aho bogo uehorovoromo sisë baejade aho bogo uehorovoromo jajivo'i a'i naehu jajivode hesi bëhoho jemëro God-are nunire riravoromo garomo uvo'irarijego: Iae no Paul-mesi jöëni uehorovo avoharue höjo. ¹³ Jemëhu nosi jöëni uehorovarujohuro ehuro no sanuamuijamu birire baejë'e javue.

Birire baeromo gavare Titus nimorohamu gagorovo no'o nimoroho avohareje ë hesi bëhoho jemë ae aho'o hu ajamamu hesi dë sasohahadohuni. ¹⁴ Ehesi bëhoho urimë'i naro jemesi jöëni nimorohë'i jöe bisemu Titus-are örire majahiromo uavodeje: Corinth aribövioho mu mae vaejarue höjo. Ehi uavamu hegorovo Titus-ro ö'oromo gavade jemë mu mae vaejamu gagorovo vuonorö'ö rueromo uevadeje:

Paul ja Corinth amo rajo jabesi jöho mae uevane höjo. Jaehu uevanëhi Corinth aribövioho ëhi jië'e mu maho vaejambu gëvode höjo. Ëhi uevamu hegorovo na javojoho bogo bae'i mae jevadeje. Noehu Corinth amo rajo jemesi örire jöe aho'o ma-maemu majëhinövarëhi ëhi Titus-are örire jö mae majahijareje. ¹⁵ O Titus-ro jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Ëhesi bëhoho hu jemë gëromo simanoro vaejë'ëro uvajeje: Naro Corinth amore va'amu amo rajohuro juhuonivoromo butubutumoromo jejemiromo ae aho'obëhe nasi jöho gemu ejehare höjo. ¹⁶ Ëhu'ëro jië'ëro na uvajeje: Naehu nimaje muoho ae aho'obëhe jemëro majae ëhi vaejaruje hö uvoromo nimoroheve.

8

Corinth ekaresiaehu rabëni öve sasohoromo bövie bise'e a bojëmi'iröhe hesi jö bëhi Paul-hu jajivadohoje.

¹ Röhu nosi ö mueno'e no nague Macedonia sa'a rajo ekaresia jabesi jöho jemëro ga'irarijogo. Macedonia sa'are ekaresia God-hu huë baeromo ajëmamu jabuhu ë'are jöho no majëhi'ie'ö. ² Macedonia ekaresiaho jabumë huë vavaene börömo böröme baeromo sisë'i raromareje. Iae sisë'i raromareje röhu evare majare nimoroho avohareje. Nimorohoromo ëhuro bövie bise'e biseharihe jëvadoho röhu öve sasohëvamu suvuore bogo bise'o vadu'oho God-are örire i'imamijareje. ³ Jaburo rabe rabe jëvajoho i'imamiromo röhu gö'o döre mamareje. Ëhi'amu gëvë'ëro na ë jöho jemë majëhije. Jabesi nimoromo ri'öromo ⁴ dinamuiromo uövuareje: Uövuego no jemë'o bimuvoromo God-are aribövie Judea raromaruoho ajëmi'irarëjo. Ëhi uövuë'oho huë mae javuo'ajëjo. ⁵ Noro uehorovoromo uvareje: Jabumë ma-moniemu i'imamui'ajëjo. Ëhi uvareje röhu bogo ëhemuoho ë'areje. A'i urimo jabesi dë vövöbajo'oho Badare örire bojamirovoromo evare God-hu nimajëhi nosi örire bojamirovareje. ⁶ Ëhi'amu gagorovo noro Titus uavareje huhu jemë'o hiromo mu aevadëhi huro röhu maho ö'oromo ëhi ajëmego jemëro ë huë baejarije mu mabëhoho röhu maho vaeromo barë'irarijogo. ⁷ Röhu jemë mue aho'obëhe vae avoharujeje. Jemë God mae uehorovo avoharujeje. Jöho mae ato avoharujeje. Simanëro mae ga avoharujeje. Mue bövie bise'e ajamui'i nimo avoharujeje. Nosi örire uehorovavuo avoharujeje. Ëhuni no nague jemëro ë huë bae'irarije muoho ëhu'o vae avoho'irarijogo.

⁸ Na bogo darugo'e jögoroho jemesi öriroho bojëmi'i a'i aribövi ioro'iorehu ajëmi'i nimo avohare jöho naro

majëhiromo jajivodeje ga'irodëni jemë ma-döhemu ae uehorovëvego o uhohu'o uehorovëvoromo huë baeromo ajëmijego. ⁹ Nosi Bada Iesu Kerisohu huë baeromo ajamuade jöho iae jemë'o uehorovarujeje. Hesi örire börömo mae jiadeje röhu jemesi jöëni vuonugoromo rueromo bövi bise'o rumo'e hijadeje ëhuro hu bövi bise'o rumo'ëro jië'ëro ëhu'ëro jemëro aru'aho'e mue bövie bise'e bae avoho'irarijego.

¹⁰ Nasi uehoroho jemë diehi ë'ego marëjëvo'iröhe öroho aviëhiye. Vaduni göho jemëro urimo ë suvuoro muoho aevoromo vaejamu a ioro'iorohuro ijonö aevareje. Jemëro urimo ë muoho vae'i nimamu a ioro'iorohuro ijonö nimareje. ¹¹ Jaruvoho ë mu vituoho vae barëre. Jemëhu mu aevo'i börömo bëhi nimarijëhi ëhi vae barë'i nimo avohore. Nimoromo jemë rabe övore jëvajoho ëho bojamire. ¹² Jemë bojami'i nimoromo övore jëvamu bojamijë'o ho God-ro uva-jeje: Ëho suvuoro mae höjo. Övore bogojëvë'o ho God bogo uëvajeje: Bojemihëjo.

¹³ Na bogo uve jemëro bövi mae bojëmiromo ëhuro bogo eni jëvego huë vavaeni'e raromego a ioro'iorohuro ma-samae baeromo nimorohoröhego. Na bogo ëhiöho nego'irögoro na nege ae aho'obëhe ma-gemuoho jëvoröhego. ¹⁴ Avevejö'o ho jemë moni böröme jëvo'i jabumë bogojëvë'ëro jemëro jabumë ajëmi'aruje. Ëhi jië'o ho ijonöho jabumë moni böröme jëvo'i jemë bogojëvë'iroho jabumëro jemë ajëmi'ë'ö. Ëhi jië'o ho jemë'o jabu'o gemuoho jëvo'ë'e.

¹⁵ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bövie gagovade aho i vituoho bogo rune vaejade höjo. Bisemu gagovade aho hu ie eni jiade höjo.

Titus o ae gö niö'i Corinth amore va'oromo ajëmiromo suvuore gagovo'iröhe jöhoje.

¹⁶ No God-are örire huë mae uavö. Rabëni hesi bëhoho huro Titus-are dë vövöbajo'o ho huotovahë'ëro noehu jemë ajëmi'i nimarüëhi Titus'o ëhi ajëmi'i nimajeje. ¹⁷ Nimë'ëro huro jemë ajëmijöro noro ua gavamu hegorovo ejahuadeje. Ejahuoromo röhu ajëmi'i nimo avohamu ëhuni hesi uvadeje jemesirire ö'iröhëni. ¹⁸ Röhu Titus'o gemu mae va'iröhego nosi ö göho nugö'öjö. Ëahuro God-are jö maho ma-mae majëhibe juvajeje. Ëhuni ekaresiae dinö'e dinö'e jio'amajohuro hesi örire rajahiruomajeje. ¹⁹ Röhu gö'o ekaresia ariböviohuro ë aho baeruomadeje bövi bise'o bogojië'e aribövi jabesi suvuoroho noro baejëhoromo va'ego evare huro no'o gemu mae ö'oröhego. Ësuvuoro mu hesi bëhoho Badare ihoho ma-mabëhe jio'i o ae aho'obëhe göröhego nomë huë baejëvo'i naguego. ²⁰ Huhu Titus'o

va'iröhego noehu nugö'öjarue hesi bëhoho aëro uvojöëni: Moni böröme sisë'i muebejarujëjo. ²¹ Iae no nague muoho Badare nuniro avoho vaeromo röhu ëhi a nuniro avoho vae'iröhego.

²² Titus'o ë ö göhu'o rëmö'öromo ö göhu'o nugö'öjö ë ae niö'iohu'o gemu mae ö'oröhego. Urimë'i ë ahuro Keriso-are muoho ajëmi'i nimo'ego no gabe ruenövareje. Röhu jaruvoho hu börömo bëhe ave muohu'o jemë ajëmi'i nimajeje jemesi örire mae uehorovëvë'ëro jië'ëro. ²³ Titus hu na'o bimuvoromo jemëni mu vaejaje aeje. O nosi ö niö'ioho jabumë ekaresiaehu rëmö'öjare aho jëve. A maëro jëvë'ëro Keriso-are ihoho dö maro ajio jië'eje. ²⁴ Ëhuni ë ariböviohuro ö'ego jemëro mae rajëhijego jaburo uvo'i: Corinth aribövioho huë baejë'e aribövie jioruomajëjo. Ëhu'ëro Paul-mëro jabesi jöho mae nimoronimorohë'i majahuijare höjo. Jabumë ëhi uehorovë'oho ekaresiae aho'obëhe jemesi jöho heromo uvoruomo'ë'ö: Paul-mëro Corinth aribövi jabesi jöho mae atare höjo.

9

Christian ioro'ioro jabesi örire huë baejëvoromo moni bojëmi'iröhe jöhoje.

¹ God-are aribövi ajëmi'irarije muoho iae jemë gavaru-jeje röhu na diehi jië'e jöho jajivoromo majëhijego gare. ² Na gëvajeje jemëro ajëmi'i nimego. Ëhuni bogo jajivo'ejo. Jemë nimarujoho naro Macedonia sa'a rajo jabesi örire nimorohë'i jövoromo uëbe rovë'e jeve: Greece sa'a rajoho jaburo mami'e vaduni göre aevoromo bövi bise'o avo-haroho ëhi jëvobe rovë'e höjo. Jemesi jöho ëhi uëvamu hegorovo Macedonia sa'a raje ae aho'obëhe uvareje: Corinth ariböviohuro ajëmi'i nimarüë uvoromo jabu'o ri'öromo ajëmi'i nimareje. Ëhuni ajëmi'irarije jöho na bogo jajivoromo majëhi'ejo. ³ A'i naro ö mueno'oho rëmö'öje jaburo ö'oromo ajëmego naehu Macedonia rajo uëvodëhi ëhi bövie bise'e eni avoho'irarijego noehu jemesi jö nimorohë'i majëhijaroho bëhi rumo'e jianovojöëni. ⁴ Na juhuoninege ijonö Macedonia sa'a rajehu na'o ö'ë'oho ö'oromo gëvego monioho bogo gagovë'ëro ëhu'ëro ajëmi'irarijoho jemë bogo eni avohë'e jëvego na javoje baejöëni rabëni monioho gagovo'arujë uvoromo mae uehorovëvë'ëro. Jemesi javoji jöho bogo majëhi'ejo. ⁵ Ëhuni na uvodeje: Nasi muoho ëhi höromo ö mueno'oho uëvodeje: Corinth amoro urimo va'irarijoho jabuhu bojëmi'i uövuare suvuoroho avohorego naro ijonö ö'oromo ga'iröjo suvuoroho gagovë'e jiego. Ëhesi bëhoho

suvuoro urimo ajëmiromo gagovamu eni jië'oho na ö'oromo jemesi öriroho bogo dinëmi'iramu jemëro bogo övoho i'uholi dë vövöbajo'ere nimo avohoromo öve sasohoromo suvuoroho bojamui'aruje.

⁶ Bëhoho aviëhije. Öve i'uhoromo suvuore ma-bisemu bamë'oho i uje bisemu öjël'ëro bisemu gagovaruëhi suvuoro manaho ëhi bisemu bae'a'anue. O öve sasohoromo suvuoro böröme bamë'oho i ujo böröme öromo i böröme gagovaruëhi suvuoro manaho ëhi böröme bae'a'anue. ⁷ Èhu'e jiaje jemë ae gemuëro gemuëro bojëmi'i dë vövöbajo'ere uehorovar-ijëhi ëmino'e ëhi bojëmiro. Suvuoro muoho nadi uvore: I'u'e hörömo bijöni bijönioho vaere. Aehu nimorohoromo huë baeromo bojëmi'ë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro nimajeje. ⁸ Huhu bövi mae ajëmi'iröhoho iae eni jië'eje. Ajëmego ëhuro majae ëhi jemë bövie bise'e eni jëvego huë bae'irarije muoho aho'o vae avoho'irarijego. ⁹ Èhi jië'oho suvuoro'e aribövi jioruomajëhi jemë ëhi jëvo'ë'e. Suvuoro'e aribövi jabesi jöho God-are surire ëhi uvë'eje:

Huro suvuoroho öve sasohoromo bövi rumo'e a jabesi örire i'imëmibe va'aje höjo.

Huhu mu ma vaejaje jöho ëhi jiemu jiobe va'a'ajëjo.

Jemë ëhi jëvo'ë'e.

¹⁰ Iruno'o ujo ö'itë'iroho God-ro suvuoramuijego öjarueje. Iruno'o ue'aho'itë'iroho God-ro suvuoramuijego gagovoromo ue'aharueje. Iruno'o ujohu'o iruno'ohu'o suvuoramuijaje aho God-ro jemë'o aru'aho muoho bövioho bise'oho suvuorëmi'iramu rae avohëvo'iramu jemesi mu maho bövi mae jiëho'ë'e. Huro ëhi ajëmi'ë'e.

¹¹ Ajëmiromo mae sisë rabe rabe suvuorëminövo'ë'e ëhuro ae huë vavaeni jëvamu gëvë'oho jemëro öve sasohoromo i'imëmi'irarijego. Èhi jië'oho jemëro suvuoroho nosi örire i'imamui'iramu noro ujuoho va'oromo suvuorëmi'iramu ae aho'obëhe ujuohoromo God-are örire huë mae uaruomo'ë'e.

¹² Iae jemëhu ajëmiromo mae sisë i'imëmi'ë'oho ëhuro ë God-are ariböviohuro rabe rabe bogo eni jëvajoho eni ujuohoruomo'ë'e. Ujuohoromo röhu ëhuro ae aho'obëhe God mabëhe hö ua avohoruomo'ë'e. ¹³ Jemëro ëhi ajëmi'iramu jaburo jemesi suvuoroho ujuohoromo ga'ë'ö jemë uhohu'o mae jëvo'iramu. Èhi gëromo uvoruomo'ë'e:

O Corinth amo rajohuro Keriso-are jö maho bogo majö'ëremuoho ejaho'i dë vövöbajo'o uhohu'o ejaharue höjo. Ejahoromo huë baeromo öve sasohoromo suvuoroho nosi örire i'imamuiromo ae aho'o jabesi örire i'imëmijarue höjo. Jemesi jöho ëhi uvoromo God-are ihoho döro bamoruomo'ë'e. ¹⁴ God-are ihoho döro bamoromo

uvoruomo'ë'e: God-ro Corinth aribövioho huë mae bojëmi avohoromo dë vövöbajo'oho huotovëhamu öve sasohoromo ajamuiruomade höjo. Ëhi uvoromo jemesi jöëni vavaenimoromo God uaruomo'ë'e huro jemë ajëmiröhego. ¹⁵ Asë'e God hu mabëheje rabëni huro huë baejavuoromo hesi Harihoho nosi örire suvuore börömo bëhe bojamuijë'ëro jië'ëro. Suvuoro börömo bëhe jië'ego no ë hesi jöho bogo ato varijënoho javue.

10

A göëro sarerivoromo uvareje: Paul hu ma-u'uhoromo Keriso-are muoho vaejaje höjo. O hesi sinohemu uehorovoromo vaejaje hö uvamu Paul-hu jabesi jö mana ahëhoromo jajivade jöhoje.

¹ Röhu Paul naro nasi jöho uë'ië'e. Jemëro avo'avoho here. Keriso ma-taemorovoromo sanu'e mu vaenövade a hesi ihore jöho majëhi'ië'e. Aëro jemesi amore raro-moromo nasi jö sisë sareri'e atoromo uvoruomajeje: Nöröro rueromo Corinth hijë'oho juhuoni juhuonie hi'i öre gö hijë'oho Corinth aribövi jemesi örire biriri'övoromo darugo'e jöho surire nugö'öjaje höjo. Nörö ëhi jië'e ae höjo. ² Ëhi jië'e ae jiajë uvoruomaje aho naro jemesi örire ave jöho uëve. Avo'avoho uehorovego na ö'oromo Corinth hijë'iroho bogo biriri'övoromo darugo'e jöho majëhi'iro. Darugo'e jö majëhi'irodoho na bijönegoli röhu majëhi'irodoho iae na eni jeve. Ae rahumë nasi jö sarerivoromo uëvë'oho: O Paul-më ma-sa'a hesi muohuremu uehorovoromo muoho vaejarue hö uëvë'oho ëhi jië'e aribövi jabesi örire naro biririvoromo darugo'e jöho majëhi'irodëro uehorove. ³ Jabumëro uëvarueje: Paul-më ma-sa'a hesi muohuremu uehorovoromo muoho vaejarue höjo. Iae mae. Iae no sa'are raromo jijiharueje röhu sa'a hesi muoho bogo uehorovë'e Satan'o muorovarueje. ⁴ No muorovë'oho bogo ave sa'a hesi bijo buno'oho ujuohoromo muorovarueje. A'i God-are jöëni bijo bunonö'e hesi darugoho baeromo Satan-are rejoho dadovo'amarueje. Hesi sareri'e jöho mu'uvaharueje. ⁵ Uehore rabe rabe simanore rovego ëhuro döre bamorovoromo God bogo avoho gavarue ëhi jië'e uehoro aehu baro bu'öjë'oho noro aho'amarueje. Ahoromo vöröe aho'o bojamiromo a ioro'ioro jabesi simanoho huotovëharueje Keriso-are jöhemu ejaho'iröhego. Ëhi'oromo Satan'o muorovarueje. ⁶ O jemëro Keriso-are jöho ejaho barë'iramu evare ae rahu jemesirire raromoromo Keriso-are jö bogo ejahoruomaje ëhi jië'e aribövioho noehu i'u bojëmi'iröhoho eni javuo'ë'e.

⁷ Bogo gurihiĵ'e jemesi nunire jiajoho avo'avoho gare. Aehu hesi uehorovoromo uvajoho: Na Keriso-are mu ajami-jaje ae jevajĕ uvajoho ĕ'ego ĕhi jiĕ'e ahuro uehorovo avo-horomo uvo'iro: Na bogo nasi sivuoho Keriso-are mu ajami-jaje aho jevo'i a'i na Keriso-are ae jevajĕhi Paul-mĕ jabu'o ĕhi jĕvajĕjo. ⁸ No Keriso-are aribĕvie javue rĕhu gĕho Badaro darugoho bojamuiĵ'eje hesi muoho vaerĕhego. Darugo hesi bĕhoho bogo jemĕ iĵumĕvo'i a'i ajĕmego jemĕro avoho biririvoromo mae uehorovobe va'irarijego. Ĕhuni ĕ mu hesi darugo hesi jĕhu'o naehu nimorohĕ'i jĕvĕ'oho ĕhu'o jĕ maĕro jiĕ'ĕro iĵonĕho bogo javojego'ĕ'e. ⁹ Rĕhu nasi darugo hesi jĕho na bogo uĕ'ejo jemĕro uehorovoromo uvojĕni: Juhuoninaguojĕro jero ĕma jajivane hĕjo. ¹⁰ Ĕhesi bĕhoho aĕro sarerivoromo uvoruomajeje: Paul-hu jĕ jajivoromo majahuiĵ'iroho darugo ma'o majahuijaje hĕjo. O rueromo no'o hijĕ'oho hu ma-u'uhĕ'e aĕro jiĕ'ĕro bĕhi rumo'e jĕho jĕvego hejarue hĕjo. ¹¹ Ĕhi sarerivoromo uvoruomaruoho nadi'ego jabumĕ avoho uehorovoromo uvo'iro: Paul-mĕhu ĕre gĕ raromoromo darugo'e jĕ jajivaruĕhi jaburo rueromo no'o raromoromo muoho ĕhi darugo'o vae'iramu gĕ'ejareĵo.

¹² Rĕhu aĕro sarerivoromo uvoruomajeje: Paul-mĕ juhuoni'e aribĕvie jĕvajĕjo. Iae mae. Iae no juhuoni'e ae javue. Juhuoni'e aĕro javuĕ'ĕro bogo biriri'ĕvoromo uĕ'ejo: Jabesi sivu uehorovoromo jabesi iho nigemarue aribĕviohu'o no jabu'o masije gemuoho javuajĕjo. No bogo ĕhioho uĕ'ejo. Ĕho jaburo gĕĕro gĕ hesi muoho garomo jabesi arijo'arije mevorovoruomajeje ga'i mae o sisĕ jĕvego. Ĕhi jiĕ'oho simane sisĕ'i uehorovoruomajeje. ¹³ Rĕhu no bogo ĕhioho ĕ'ejo. Nosi mu maho no bogo iosiramiromo ruĕroho numĕroho ĕma nimoronimorohĕ'ioho ato'ejo. No bogo sarerivoromo uvo'ejo: Ĕho God-hu bojamuade muoho hĕromo nimoronimorohĕ'ioho ato'irĕgoro a'i huhu no bojamuade ĕ muohuremu nimorohĕ'i ato'ejo. Rĕhu ĕ muoho bogo ĕri gĕremuoho jio'i jemĕ'o ĕ'o baejĕvĕ'e javue. ¹⁴ No jemĕ bogo baejĕvĕ'e javuo'ibejo noehu jemĕ ajĕmijaruohuni nimoroharuoho God-hu bamahuade ĕnoho iosirami'ibejo. Rĕhu bogo iosiramijĕ'e javue. Ĕhesi bĕhoho Keriso-are jĕho noro aevo'ioho ĕ'oromo majĕhijareje. Ĕhuni no nimoroharuoho iae maeje. ¹⁵ Ae gĕehu mu vaejaroho garomo no bogo uvarueje: Noro vaejare hĕromo nimoronimorohĕ'i atarueje bogo noehu vaejare muoho jiĕ'ego. Rĕhu no uvĕ: Jemĕro avoho biririvoromo Keriso mae uehorovo'iramu evare God-hu bamahuade ĕni jiajĕhi ĕhi nosi muoho jemesirire

tutuvoromo börömo bëhe ri'ö'a'ajëjo. ¹⁶ Ri'ö'iramu noro va'o jemesi dejonörire sa'a ioro'ioro rajohu'o Keriso-are jö maho majëhibe jijihö'ejarejo. Majëhibe jijihë'iroho God-hu ae gö mu bojëmamu vaejare öri ari'eroho no bogo va'oromo jabuhu mu börömo vaejaroho garomo uvo'ejo: Noro vaejare höromo nimoronimorohë'ioho ato'ejo. A ioro'iorehu nimoronimorohë'i ataruëhioho no bogo ëhioho ë'ejo.

¹⁷ A'i God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Nimorohë'i ato'ië'iroho Badare jöhemu nimorohë'i atorëjo. ¹⁸ Ëhesi bëhoho ae rahu jabesi sivu uehorovoromo ae uëvë'oho: No eni javuajë uëvë'oho bogo ëhuro God-are nuniroho maho jioruomö'ë. A'i ae rahu Badahu uëvë'oho: Jabumë eni jëvajë uëvë'ohuro ë ariböviohuremu God-are nuniroho maho jioruomajeje.

11

Corinth ekaresiaëro sarerivoromo uvareje: Nani Paul hu bogo apostle maho jio'i ae gö i'o rovaroho ëho apostle maho jio'amajë uvoruomamu Paul-hu jabesi uehoro ahëhoromo jajivade jöhoje.

¹ Na bisemu simano rumo'e jöho jajivanovo'ië'e. Röhu na nege jemëro nasi jöho bogo bijönimo'i ma-taemorovoromo he'irarijego. Ma-taemorovoromo here. ² Jemëhu he'irarije hesi bëhoho sisëhu jemë baejëvojöëni God-hu avoho muebejëvajëhi naro ëhi jemë muebejëvajeje. Ëhesi bëhoho naro vavunö'e jemë muebejëvajeje. Ae gemuehu masuröhego uaromo vavuehu aboji muebejëvajëhi naro ëhi ë'ajeje jemë Keriso-are övore bojëmego hesi aribövi mae jioromo hu gemu mae uehorovo'irarijego. ³ Keriso gemu mae uehorovo'irarijego muebejëve röhu na juhuoninege jemë Keriso gemu uhohu'o uehorovarijoho vuonugo'i sareri'e jöho ejëhoromo simane sisërëjëvego rori'o va'ojöëni. Urimë'i sigobehu rueromo Eve sareri sareri'e jö majahijamu mae höromo ejahadëhi jemesi simanoho ëhi sisërëjëvego Keriso vuonugojoëni uëve. ⁴ Naehu ëhi juhuonivaje hesi bëhoho ae göehu ö'oromo Iesuarë jö noehu majëhijaroho huoto-huotovoromo majëhijego jemë bogo bijönimo'i ëho mabëhe ë'oromo ejarujeje. O God-are Aru'aho baejarijëhioho bogo ëhioho rue'i hesi aru'aho göëro ö'ego bogo bijönimarujeje. O jemë jö mae hejarijëhioho ae göëro bogo ëhioho majëhi'i hesi jöe gö majëhijego jemë ëhu'o bogo bijönimo'i ëho mabëhe ë'oromo ejarujeje. Jabesi sareri'e jö ejëharujohuni ëhuni nasi jöhu'o nadi bijönimo'i a'i ma-taemorovoromo here.

⁵ Ĕhesi bēhoho jemēro sarerivoromo uvarujeje: Ĕi'o rovere aribōvioho apostle masijo masije jioruomo'i nōruare ihoho bogohōjo. Ĕhi uvarujeje rōhu na uehorovoromo uve: Jabesi ihohuro nasiroho bogo iosiramiromo taemehē'e hōjo. ⁶ Jemē uvarujeje: Nōrō ave sa'a hesi vuēvo'e jōe gō gō jōvo'irōhoho hu dadivaje hōjo. Nani na bogo Ĕhi jiē'e jō jōvaje aho jeve rōhu na nuni aji'e jōho baejē'e ae jeve. Ĕnuni aji'e jōho aho'o noro rōjēhi'ego jemē ma-samabēhe ganōvariijeje.

⁷ O nani aveho uvarujeje sisē hōjo. Naro manaho bogo baejē'e God-are jō maho jemesi ōrire Ĕma majēhiromo Ĕhuro nasi ihoho ba'obuejē'e jeve Ĕhuro jemesi ihoho nigemē'e jiorōhego. ⁸ Ekaresiae gō gō jabesi ijo bajoho ujuohēhoromo Ĕhuro hinōvodeje jemē ajēm'i'irodēni. ⁹ Na jemē'o hiromo gavē'o'ho nasi mae sisē rabe rabe bogo eni jevamu gavē'o'ho na bogo jemesi ōriroho huē vavaenoho bojēmiromo uē gēnōvodeje. Rabēni hesi bēhoho rabe rabe bogo eni jevajoho Christian ō mueno'ēro Macedonia sa'are jioromo ujuohehoromo jemesi amore rueromo ajeminōvareje. Ĕhi jiē'ēro na jemesirire jiaje maho sisēho bogo Ĕninēm'i'avo'avo'ho mueberovonōvodeje huē vavaene bojēmijōēni. Ĕhi gemuoho Ĕ'onōvo'ejo. ¹⁰ Keriso-are jō maho nasi dēreje. Ĕhu'ēro na aveho jō mae uēve. Naehu jemesi maho sisēho bogo ujuohēhē'ēro naehu nimorohē'i jōvajoho Greece sa'are raro-maruje aribōvioho ae gemu vadu'o'ho bogo ahevo'anue. ¹¹ Na rabēni Ĕhi jiē'e jōho uēve. Na na jemē bogo uehorovēvoromo Ĕhuni jōve. Rōhu God-hu gevajoho iae naro jemesi ōrire uehorovēvajeje.

¹² Jemē ajēmijajohuni na manaho bogo ujuohajēro ijonōhu'o bogo ujuohēho'ejo. Ĕhesi bēhoho i'o ō'are aribōviohuro nimō a ioro'iorohuro Ĕma uvorōhego: Jabuhu nimorohē'i atarue jōho iae mae hōjo. Jabu'o Paul-mē'o masije gemuoho jēvajējo. Ĕhuni i'o ō'are aribōviehu jemesi bōvi bise'o ujuohēharuēhioho na bogo Ĕhioho Ĕ'ejo a ioro'iorohuro uvorōhego: Ĕaribōviohu'o Paul-mē'o hahagu hahagu jēvajējo. ¹³ Ĕaribōvioho bogo apostle maho jioruomo'i ma-sareri'e apostle jioruome. Sareri'e mu vaejarue aribōvie jioruome. Huotorovoromo ma-dōhemu mu mae vaejarueje aēro gēromo uvorōhego: Iae Keriso-are apostle jēvajējo. ¹⁴ Ĕhi jiē'e sareri'e mu vaejaruoho gēromo no bogo majiohavue. Ĕhesi bēhoho Satan'o huotorovoromo ma-dōhemu mu mae vaejego aēro uvoruomajeje: Aji'e aneraēro Ĕ'ajējo. ¹⁵ Ĕhuni Satan-are mu vaejeharue aribōviohu'o huotorovoromo ma-dōhemu

mu mae vaejaruoho ëho bogo börömehuje. Jabumë ë sisë vaejaruëhi ëhi sisëro va'o hesi jioruome.

Paul apostle jioromo huë vavaeni baebe juvaje jö huhu nimorohë'i jajivade jöhoje.

¹⁶ Röhu urimë'i jajivodëhi iae na ëhi gemuoho majëhi'ië'e. Nadi ae gemu vadu'oho uvore: Paul simano rumo'e ae höjo. Röhu jemëhu uvë'oho: Nörö ëhi jië'e ae hö uvë'oho iae hesije. Simano rumo'e ae höromo ma-baejevego na'o ma-bisemu rajahirovë'i jajivo'iro. ¹⁷ Na avevejö'e jajivo'ië'aje jöho bogo Badahu nimajëhi jië'e jöho jajivo'i a'i simano rumo'e aehu ataruëhi ëhi jajivo'ië'e rajahirovo'irode bëhoho na jevajë uvë'ëro jevë'ëro. ¹⁸ Ae aho'obëhe sine rajahirovë'i ataruohuni ëhuni na'o ëhi gemuoho jajivo'ejo.

¹⁹ Röhu jemë uvë'oho: Nörö simano rumo'e ae hö uvë'oho nasi jöho ma-baere. Ëhesi bëhoho jemë uvarujeje: No simano ma'e javuajëromo ë i'o ö'are simano rumo'e aribövioho mae höromo iae rajëhijë'i baejëvarujeje. ²⁰ Jemëhu jabesi darugore raromojöro rëmaruoho jemesi mae sisë ijëharuoho sarerisareriëmiromo jemë baejëvaruoho jemë taemëvaruoho nu ano'ere hirimijëvaruoho ëhi jië'e aribövioho jemëro baejëvarujeje. ²¹ Iae mae nomë darugo rumo'ëro javuë'ëro jabuhu ë'aruëhioho no bogo ëhioho ë'arueje. Ëhuni na javojego'ego uëve.

Jabuhu biriri'övoromo rajahirovë'i ataruëhi na'o biriri'övoromo ë'ejo. Na simano rumo'e aëro jöho jövevanove. ²² Jemëro jabumë rajëhijöro uëvarueje: Nomë Hebrew sa'a raje javuajëjo. Röhu na diho raje jeve. O uëvarueje: Nomë Israel raje javuajëjo. Röhu na diho raje jeve. O uëvarueje: No Abraham-are ujo ömo'öme javuajëjo. Röhu iae na'o ëho raje jeve. ²³ Jemëro jabumë rajëhijöro uëvarueje: Nomë Keriso-are mu vaejहारue ae javuajëjo. Röhu naro jabumë iosirëmiromo Keriso-are mu maho vaejajeje. Simano sisërejë'e ahuro jövevanove. Jabumë iosirëmiromo mu bövie vaejë'e jeve. Iosirëmiromo Keriso-are jöëni savoji gagore hi'i hijë'e jeve. Majae aho'o hisuebijevohe rovë'ejö. Röhu jabumë bogo ëhioho hisuebijëvë'ejö. Iosirëmiromo vörö'ere va'amu guomevo'i höjë'eje. ²⁴ Jew rajehu vae aho'obëhe 39 hisuebijevo'i arijaroho ëho majae övo gö mine ëhi'obe rovë'ejö. ²⁵ Majae niö'i gemu Rome rajëro na hisuebijevo'i arijë'ejö. Majae gemu munëro vajemijë'ejö. Majae niö'i gemu boat-re hiromo va'amu dadorovo'amadeje. Boat dadorovamu na majae gemu vahie gemu jovo ririre ijo ha'osi döre hetejodeje. ²⁶ Majae aho'o öre göre göre juvodevare evare jövëro

baejevo'i höjê'eje. Vajiohu'e aëro ijumevo'i höjê'ejö. Nasi sa'a rajëro ijumevo'i höjê'ejö. Sa'a ioro'ioro rajëro ijumevo'i höjê'ejö. Amore hijamu ijumevo'i höjê'ejö. Örire juvamu ijumevo'i höjê'ejö. Sö jovore juvamu ijumevo'i höjê'eje. Ma-döëremu agane vaejevaruohuro ijumevo'i höjê'ejö. ²⁷ Mue vaeromo u'ue baenövodeje. Röho deroho bogo avoho niavonövodeje. I rumo'e jovo rumo'e ma-hinövodeje. Ioho bogo uehorovê'i hinövodeje. Javu rumo'e niögu rumo'e ma-hinövodeje. ²⁸ Ëhi jiê'e huë vavaeni ioro'ioroho bogo uê'i ave jöhemu uê'ejo. Majae ëhi ekaresiae dinö'e dinö'e jioruomajohuni na uehorovëvoromo nurunuruego avohe. ²⁹ Ae gö dö vövöbajo'e u'uhê'iroho na'o gemuoho herovajeje. Ae göehu gö hesi dëre bijiohamu sisëre beva'ê'iroho huë vavaene sisë maro jevajeje.

Paul-ro Damascus jioromo ju'ebijadeje. Ëjöho Paul-ro jajivadeje noro uvoröhego: Hu darugo rumo'e jiade höjo. Ëhesi jöhoje.

³⁰ Öre gö bogojevê'ego nasi jöho ëma nimorohê'i jövo'ejo. Röhu rabu muehu nasi örire rovadoho aehu heromo uvaruoho: Paul darugo rumo'e hö uvaruoho ëhi jiê'e jöhemu nimorohê'i jajivo'ejo. ³¹ Naehu jö jajivo'iê'ajoho Bada Iesuale Börömo o göho hesi Vavue God-ro geve na bogo sarerêmi'ego. Hesi ihoho ma-mabêhe jiemu jiobe va'ê'e. ³² Na Damascus amore hijodevare ë sa'a muebejaje ae Aretas-are uhure bamare ahuro ë amo börömo rejo hesi ojore ojore ae nugo'amadeje na va'ego guduamevoruomoröhego. ³³ Ëhi'amu niomoniomo bojöre arirovodeje. Arirovamu ö'ëro beromo ma-saginiëri ö'ire ma'enê'i amo rejo sigagure ö'oho a'ohö'öjê'i ma-u'emu ba'amevamu rue je'onö ruvebi sa'are ravo'amoromo ju'ebidëgodeje.

12

God-hu mu mabêhe röjahi'ego Paul-hu nia'ovo'iraeromo ganövade jöhu'o huë vavaeni'e hijade jöhu'oje.

¹ Röhu öre gö bogojevê'ego gö'o nimoronimorohê'i jajivo'ejo. Nimoronimorohê'i jajivê'oho bogo ëhuro marëjevo'ê'e. Ëhi jie röhu Badahu ajemi'ego nia'ovo'iraeromo ga'amonövode jöho mu masije gö gö röjehi'ego nia'ovonö'e ga'amonövode jöho ëhi jiê'e jöho iae na jajivo'iê'e. ² Na Christian ae gö gavê'e jeve. Ëaho God-hu baejamu aruhe ö'idö mare ajiomadeje. Ajiomoromo vuonorö'ö ruvebijadoho vadune aho'obêhe 14 barëjê'eje. Nani hu sinohu'o ajiomadeje o nani sine diboromo ajiomadeje. Na'o bogo gave. Hesi God-ro gemuëro gave.

³ Naehu gavajoho ë aho God-ro baejamo Paradise-re ajiomadeje. Röhu maho uë'ejo. Nani sinohu'o ajiomadeje o nani sine diboromo ajiomadeje. Na'o bogo gave. Hesi God-ro gemuëro gave. ⁴ Hu ajiomoromo hejadeje jö mabëhe hesi jöho bogo ato'iröhe jöho uvavamu. Hejade jö ma-aeu atë'oho sisëje. ⁵ Ëhi jië'e a hesi jöho nimoronimorohë'i jövo'ejo. Röhu nasi jöho bogo jövo'ejo. Majae göro göro na bogo eni jevaje ë jöhemu nimorohë'i jövo'ejo. ⁶ Röhu nasi jöho nimoronimorohë'i jövo'ibejo ëho bogo simano rumo'e jöho jio'i ma-jö mae jio'ibejo. Röhu bogo nimorohë'ioho jövo'ejo jemëro ma-nasi jöhemu heromo uvojöëni: Paul a böröme höjo. Ëhi jië'oho sisëje. O nasi mu jemesi nunehu garomo nasi jö jemesi hia'ehu heromo nörö mae hö uehorovë'oho ëhemu iae maeje.

⁷ Röhu ae gö ö'idöre ajiomoromo Paradise garomo ruvebijade ë hesi jö majëhijode hesi bëhoho nasi jöho majëhiromo ë'odeje. Röhu ëhi jië'e mu masijo masijoho God-ro röjehijamu ga'amë'ëro na sisë'i uehorovoromo döre bamorovojöëni ëhuni huro huë vavaeni'ere bamevë'ëro huë vavaene gemuëro nasi sino uhure bibëro namijevanovajeje. Ëbibëho Satan-hu nugö'öjadohoje na sisë vaejevonövoröhego. Röhu ë vavaeni rovade hesi bëhoho naro bogo sisë'ioho uehorovoromo döroho bamorovo'irodego. ⁸ Bibëro namijevanovamu hegorovo vae niö'i gemu Bada ëninami'i hijodeje rori'o babu'öjehoröhego. ⁹ Ëninami'i hijamu uevadeje: Bogo ë'ejöjo. Naehu huë baejavoromo darugo bojamajohuro ëhuro ja eni javajëjo. Ëhesi bëhoho ae u'uhëvë'oho nasi darugohuro ëhuro biririvëvo avohaje höjo. Ëhi uevë'ëro ëhuni rabe rabe bogo eni jevë'oho ëhi jië'e jöhuremu na nimoronimorohë'i jövo'ejo. Ëho nimoronimorohë'i jövë'oho nasi dë vövöbajo'o uhure ma-mabëhe jevo'e'e ëhuro Keriso-are birirohuro na aegehoröhego. ¹⁰ Ëhu'ëro jië'ëro Keriso-are jöëni u'uhevë'oho o aehu sivegë'oho o naehu vörö'ere va'ë'oho o aehu sisë vaejevë'oho o huë vavaeni bövi bise'o baejevë'oho iae na huë mae jevajeje. Ëhesi bëhoho u'uhevë'oho iae evare na daruge baeromo biririvevajeje.

Paul-hu Corinth aribövi jabesi jöëni börömo bëhe uehorovoromo ëhuni jajivade jöhoje.

¹¹ Nasi arijo'ëro nasi jöho nimoronimorohë'i jövoromo ëhuro na simano rumo'e aëro jajivanovë'e jeve. Jemëro na bogo ajemijë'ëro ëhu'ëro na öre gö bogojevadeje. Bogo naehu a'i jemëro uvo'ibejarije: Paul mu mae vaejaje hö uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. Röhu jemë bogo ëhioho

uvarijeje. Ĕhuro ĩre gĩ bogojevadeje. Ĕhesi bēhoho jemēro uvarujeje: Ĕi'o rovere aribōvioho apostle masijo masije jioruomo'i nōruare ihoho bogohōjo. Ĕhi uvarujeje. Iae na bise'e jeve rōhu jabesi ihohuro nasi ihoho bogo iosir-amiromo masijoho jioruomē'eje. ¹² Na jemē'o hijodevare evare apostle-ehu vaeruomaje ēhi jīē'e mu masijoho bogo gavarue darugo'e mue gĩ gĩ u'urume vaenōvodeje jemēro garomo uvo'irarijego: Nōrō apostle hōjo. ¹³ Naro jemesi ĩriroho diehi sisē'i ajēmijē'ēro jemē uvarujeje: Paul ekaresia ioro'iorohuremu ajēm'i no bogo ajamuijade hōjo. Jemē nani ēma uvarujeje: Paul-hu nosi mana bogo baeromo huē vavaeni bogo bojamuinōvadoho ēho sisē hōjo. Ĕhi jīē'oho nasi sisēho uehorovoromo vuonugore.

¹⁴ Rōhu aveho gare. Urimē'i vae niō'i ō'oromo hijodoho iae na rōhu maho ō'iē'e. Ō'ē'oho bogo huē vavaenoho bojēmiromo jemesiroho mu hesi manaho bae'ejo. Ĕhesi bēhoho na jemesi maho sisēho bogo uehorovo'irōgoro jemē uehorovēve. Jemē nasi aboji harihu'o va'ēne jēvanove. Aboji harihu'oho bogo vēmu vavu'o jabesi jōēnioho maho sisēho gagovoromo bahijēhoruomo'i a'i vēmu vavu'ohuro aboji harihu'ohuni gagovoromo bahijēhoruomajeje. ¹⁵ Naehu jemē ajēm'i irodēni nasi mae sisē bojēmi barēromo nasi arijo'arije ēhu'o bojamirovē'oho na mae jeve. Naro jemesi ĩrire dē vōvōbajo'e aho'o uehorovēvajeje. Na ēhuni jemēro na bogo bōrōmoho uehorovevarujeje.

¹⁶ Nani jemē uvarujeje: Ja jō mae jōvanuējo. Jasi arijo'ēro nosiroho mu hesi manaho bogo baeromo huē vavaenoho bogo bojamuijane hōjo. Iae mae-ējo rōhu ja sareri sareri'e aēro javē'ēro sareramuiromo nosi ijo bajoho ujuohahuane hōjo. ¹⁷ Ĕhi uvarujoho na jemēro uvō: Paul-ro sareriv-oromo hu'o rōromo ae gĩ nugō'ōjade hōjo huro ō'oromo nosi maho sisēho vajiohuvodaguojōro. ¹⁸ Rōhu na Titus sisē maro uavodeje: Corinth amoro va'onēromo Christian ō gōho nugō'ōjodeje Titus'o gemu mae ō'orōhego. Ĕhi ē'odeje. Titus-ro ō'oromo na huro sarerēmiromo jemesi inōmoho vajiohēro ujuohēhadeje. Bogo. Jemē'o uehorovore. Hu'o na'o uehore gemuoho mue gemuoho baeromo jireharueje.

¹⁹ Ave noehu jajivarue jōho nani jemēro adahobe va'oromo uvonōvo'aruje: O Paul-mēhu jajivare hesi bēhoho jabumēro jabesi ihoho nosi nunire avohorōhēni ēhuni jōho jajivare hōjo. Rōhu no bogo jemesi nuniroho riravoromo jajivo'i Keriso-are aēro javuē'ēro God-are nunire riravoromo jōho jajivē'e javue. Nosi ō mueno'e noehu jō jajivēhē'oho o mu rabe vaejēhē'oho ē hesi bēhoho bogo nosi ihoho

avohorovo'i a'i jemë ajëmego biririvëvoröhego ë'arueje. ²⁰ Na juhuoninege naro ö'oromo gëjöëni jemë ëhi mae jëvojöro negajoho gö jëvego o jemëro na gejöëni jemë na sanu'e ae jevojöro nëgajoho gö jevego. Na juhuoninege gëjöëni jemë iro muorovo'e vaejego o a jakesi mu mahuni dë vörönëgego o vörö'iraeromo muorovego o jemë sivu sivue uehorovego o jemëro ae göëro gö sivego o ae göëro gö hesi sisëho saginiëri atego o sivue döro bamorovego o jemesi nimarujohemu ëma vaejego. Ëhi jië'e mu sisëho jemëro vaejego gëjöëni ëhuni juhuoninege. ²¹ Na juhuoninege röhu maho ö'ego nasi Börömoho God-ro javoje bojemego jemesi nunire baejöëni. Ëhesi bëhoho na gëjöëni ae aho'obëhe jemesire mami'e mu sisë vaejaroho bogo vuonugë'e jioruomego. Biriri'övoromo öehu jijihanovoromo bövi bise'o ëma vaejaroho bogo vuonugë'e jioruomego. Ëhi garomo huë vavaene böröme baejöëni ëhuni juhuoninego'ego jöho jajive ajëmi'irodëro.

13

Corinth rajehu avoho raromoröhego Paul-hu majëhiromo jögoru mëmade jöhoje.

¹ Urimo vae niö'i ö'odoho röhu maho ö'ejo. Ëhi jië'oho vae niö'i gemu ö'ë'e jevo'ë'e. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Ae rahumëhu ae gö hesi sisë court-re majëhijë'oho ae niö'i o niö'i gemu mu sisë gavarijohuro jöe gemuoho ajamirovoromo huruoho majëhi'iramu hesi jö sisëho jio'a'ajëjo. God-are surire jöho ëhi uvë'eje. Ëhuni jemë bogo avoho raromë'oho naro ö'oromo jemesi jö sisëho majae niö'i gavodoho röhu maho gavëho'iramu jemesi sisëho va'orahore huruohëhë'e jio'ë'e. ² Urimë'i na ö'oromo rueromo röhu maho ö'ode majare evare jögore bojëmiromo uëvodeje: Mu sisë urimo vaejarije ariböviohu'o a ioro'iorohu'o naehu röhu maho rovë'oho bogo vuororëmi'i i'ue bojëmi'ejöjo. Jemë'o hiromo ëhi uëvodoho öre ëgo'o hiromo röhu maho ëhi gemuoho uëve. ³ Naehu jemë i'u bojëmi'irode hesi bëhoho jemë uvarujeje: Ë'ego no ga'irarëjo Kerisoro Paul jöe bojamego o bogo bojamego huhu no majahuijajoho. Iae naro Keriso-are darugoho baeromo ö'oromo i'ue bojëmi'iramu ga'a'aruje Kerisohu na jö bojemajoho. Kerisoro bogo ma-u'uhoromo jemesi öriroho muoho vae'i a'i darugo ma'o vaejajeje. ⁴ Iae Keriso-are sino u'uhamu korosire anamu guomadeje röhu avevejö'oho hu God-are darugoho baeromo biririvoromo hijajeje. Keriso-are aribövie

gemuohuro javuë'ëro no'o ëhi u'uhavuaajeje. Röhu God-are darugoho baeromo Keriso'o gemu mae raromoromo biririvoromo jemesi örire ajëmi'ejo.

⁵ Nasi öriroho nadi bijeho ge'i a'i jemesi arijo'arije garorovoromo gare jemë Keriso uhohu'o mae uehorovëvego o ma-döëremu mae uehorovëvego. Jemë iae garomo uvarujeje: Iesu Keriso Corinth rajo nosi dë vövöbajo'ere hijaje höjo. O na jemë ma-döëremu muoho vaejarujeje. ⁶ Röhu naro uve: Jemëro garomo uvo'a'arujëjo: Paul-më bogo ma-döhemuoho muoho vaejarue höjo. Na nege jemëro ëhi uvo'irarijego. ⁷ Noro God-are örire uavarueje huro ajëmego jemë bogo rireromëvo'iröhego. Ëhesi bëhoho bogo ae aho'obëhe uvo'irarijego: Paul-mesi darugoho ruahö'öjë'e hö uvo'irarijego bogo ëhunioho no uavarueje. A'i no uavarue hesi bëhoho jemëro mu maemu vae'irarijego ëhuni God uavarueje. Röhu jemë mu mae vaejamu noehu i'u bojëmi'iröhe darugo bogo röjëhijamu aehu uvë'oho: Paul-mesi darugoho bogohö uvë'oho iae hesije. ⁸ God-are jö ma aho'iröhoho no bogo eni javuo'i ma-nigemo'iröhoho eni javue. Ëhuni jemëhu mu mahemu ejamu gëvë'oho no i'u bojëmi'iröhe darugoho bogo röjëhi'ejo. ⁹ Jemëhu Keriso-are darugo baeromo biririvë'oho o noehu Keriso-are darugo jemë bogo röjëhiromo i'u bogo bojëmamu a nunire u'uhavuë'oho iae nimoroharueje. Jemëro avo'avoho uehorovo'irarijego ëhuni noro God-are örire ua gavarueje. ¹⁰ Ëhu'ego na öre ëgo'o hiromo ave jö jajivaje hesi bëhoho na ö'oromo jemë'o hiromo nasi darugoho bogo baeromo vörö'e i'uoho bojëmi'irodëni. Ëdarugoho Badaro bojemadeje bogo jemë ijumëvo'i a'i ajëmego avoho biririvoromo mae uehorovobe va'irarijego.

Paul-hu ijo tugoho'i jejëmijade jöhoje.

¹¹ Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho uë'tië'e. Mae raromore. Avo'avoho uehorovoromo nasi jöho ejehore. Uehore gemu baeromo huë mae baerovore. Ëhi ë'ë'oho God huë ma o sanu'e jö bojamuijaje ahuro jemë'o hi'ë'e.

¹² Christian ö mueno'ehu jejamirovaruëhi ëhi jejamirovore.

God-are aribövie aho'obëhe jemesi örire jejëmijö.

¹³⁻¹⁴ Bada Iesu Kerisoro huë baejëvoromo jemë aho'o ajëminövo'i God-ro jemë aho'o uehorovëvonövo'i God-are Aru'aho Mahuro ae aho'o jemë'o gemu mae hi juvo'ë'e. Ahia mino'e.

GALATIANS

Paul-hu Galatia aribövi jejëmade jöhoje.

¹ O asë'e Galatia ekaresiaho Paul naro jemesi örire ja-jive. Na apostle jeve. Ëhesi bëhoho bogo ma-aehu hesi uehorovoromo uevamu apostle muoho bae'i bogo God-ro ae uavamu ë ahuro rueromo uevamu apostle muoho bae'irögoro a'i Iesu Keriso'o God Vavuohu'o jaburo uevamu apostle muoho baejodeje. Iesu Keriso'o God Vavuehu Iesu ajamamu ri'öjade ë ahu'o ëho jaburo niö'iro uevamu muoho baejël'ëro ëhu'ëro na apostle jeve. Ëhuni naehu majëhi'ië'aje jöho avo'avoho here. ² Röhu na'o gemuore arijarue Christian aganoho aho'obëhe na'o gemuore havoromo jemë jejëmijö ekaresiae aho'obëhe Galatia sa'are dinö'e dinö'e jëvajoho. ³ Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego. ⁴ Kerisoro God nosi Vavu hesi jöho ejahoromo nosi sisëni guomorovadeje ëhuro avevejö'e jiaje mu sisë hesi darugore javuajoho bae-niahijego maro javuoröhego. ⁵ Ëhuni God-are ihoho noro mabëhe uabe va'onörovo'ejo. Iae mae.

God-are jö mae ma-gemu jio'i gö gö bogojiaje jöhoje.

⁶ Röhu jemë diehi diehi sisë'i ë'arujoho na heromo jöe barëjeve. Ëhesi bëhoho God-ro Keriso-are huë mae röjëhiromomo ëhuro hesinö rinëgadeje. God-hu ëhi ë'adoho jemë rabëni ma-burëroho hu vuonugo'i jö göho God-are jö maho höromomo ejëhoromo baejö. ⁷ Ëjöho bogo God-are jö maehuje Keriso-are jö maho gemu jio'i gö gö bogojjë'ego. A'i aëro jemesi simanoho sisë vaejëhoromo Keriso-are jö maho huotohuotovo majëhi'i nimö. ⁸ Noro urimë'i God-are jö maho majëhijareje. Noehu majëhijare jöho ae rahu vuonugo'i sarerëmiromomo jöe gö majëhiromomo jemë ëma uëvë'o'ho: Aveho God-are jö mae hö uëvë'o'ho God-are i'u börömo'ho baerumo'ë'e. Naehu ëhi sareri sareri ë'ë'o'ho o aneraehu ö'idöre jioromo ruvebiromomo ëhi sareri sareri ë'ë'o'ho o ae rahu ëhi ë'ë'o'ho no God-are i'u börömo'ho bae hesi javue. ⁹ No mami'e jemë'o ariromomo ëhi jië'e darugo'e jö majëhijaroho röhu jaruvo na jöe gemuoho majëhi'ejo. Jemëhu baejarije jö maho ae rahu vuonugo'i jemë sarerëmiromomo uëvaruoho: Ave jö göho God-are jö mae hö uëvaruoho God-are i'u börömo'ho bae hesi jioruome.

¹⁰ Naehu avevejö'e jajivaje jöho na na ma-aëro mae uehorovevojöro ë'e o na na God-ro mae uehorovevojöro ëhuni

jajive. Na na ma-aëro rajehijöro jajive. Naehu ë'odëhi na ma-aëro rajehijöro jöho majëhi'ibejo ëhuro na bogo Keriso-are mu ajamijaje aho jevo'ibejo.

Paul-hu a majëhijaje jö maho ë jöho bogo aroho bae'i Iesuaro baejade jöhoje.

¹¹ Röhu nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho avo'avoho he'irarijego. Keriso-are jö ma naehu majëhijamu hejarijoho bogo ma-aehu jabesi ma-uehorovoromo na majehare jöhoje.

¹² Bogo aehu aevoromo jöho majehiromo bëhoho huruoho majehi'irögoro a'i Iesu Kerisoro huro jöho majehijamu bae-jodeje.

¹³ Iesu Kerisoro majehi'i bogo Keriso-are ariböviehu majehijamu hejodeje. Jemë'o uehorovore. Naehu bogo Christian vaejë'e Jew rajo a mami mu vaeromo God rajahinövode majare evare naehu diehi diehi hi juvonövode jöho mami'e hejarijeje. Evare majare naro biririvoromo God-are ekaresiae aho'obëhe sisë vaejëvobe mu'u'amo'i ë'o gabe rovodeje. Ëhuni Keriso-are jöho bogo jabesi öriroho hejodeje. ¹⁴ A'i vadune gemuore jioruomade ë aribövioho nasi Jew raje gemuoho aho'o naro iosirëmiromo Jew rajo nosi hijo miono'o jabesi jögoroho nimoromo nosi Jew rajo muoho bae avo-hodeje.

¹⁵ Ëhi jië'e ae jevadoho röhu urimo mamo na bogo rahevë'e ma-dëre jevamu evare God-ro hesi jevojöro nijio'iraejevë'ëro ijonö huë baejevoromo hesinö rinegadeje. ¹⁶ Rinegoromo huhu nimadëhi hesi Harihoho röjehijadeje naro garomo Jew rajo nosi sa'aroho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajo jemesirire Keriso-are jö maho majëhibe juvonövo'irodego. Röhu God-ro hesi Harihu röjehijadevaroho evaroho na bogo ë amoroho hiromo a jö'oroho baeromo ¹⁷ bogo Jerusalem amo börömoroho ajiomoromo urimo riravare apostle ömo'ömohu'oho jöho atoromo jö maho ë bae'irögoro a'i na ma-burëro öre gö va'oromo Arabia sa'are hijodeje. Hijë'ëro Damascus amore vuonorö'öromo rovodeje. ¹⁸ Amo röhu God-hu na hesi Harihu röjehijadoho vadune aho'obëhe niö'i gemu barëjamu evare na Peter'o jöe jörovo'i Jerusalem amore ajiomodeje. Röhu majae ma-bisemu hurae niö'i rabu'e ëhi hu'o hiromo va'odeje. ¹⁹ Peter iae naro garomo röhu Bada Iesuare öho James hu'o gavodeje. Röhu apostle ioro'ioroho bogo gevë'e ma-va'odeje.

²⁰ Naehu jemesi örire jajivaje jöho God-hu gevajoho na bogo sarerëmije.

²¹ Apostle ioro'ioroho bogo gevë'e ma-va'odeje. Jerusalem amoho Judea sa'aho nugo'i va'odoho va'o Syria sa'are Cilicia

sa'are hibe juvodeje. ²² Röhu Keriso-are ekaresiae gö gö Judea sa'are raromaruoho ëho jabu nasi nu ano'oho bogo gavareje. ²³ Nasi nu ano'oho bogo ga'i ma-hejareje aëro uvavamu: Urimoho nöröro Christian aribövi nosi örire sisë'i vaejavuobe juvade höjo. Sisë'i vaejavuobe juvoromo Keriso mae uehorovarue mu mu'u'i ë'o gabe juvadoho röhu avevejö'oho Keriso mae uehorovo'iröhe jöho nöröro majëhibe juvaje höjo. ²⁴ Ëhi uvamu hejë'ëro jië'ëro nasi jöëni God mabëhe uavareje.

2

Paul-hu a majëhijaje jöho Jerusalem ekaresia a masijohuro heromo uvareje: Ëho jö mae höjo. Ëhesi jöhoje.

¹ Ëhi'oromo vadune aho'obëhe 14 barëjamu gagorovo naro Barnabas'o gemu mae Jerusalem amo börömore vuonorö'ö ajiomodeje. Röhu Titus hu'o hu'irae baeromo ajiomod-eje. ² Ajiomode hesi bëhoho God-ro uevë'ego ajiomod-eje. Ajiomoromo ekaresia a masijoho jaburemu na'o nosi hahagu gagovorovoromo jöho atareje. Atoromo naehu sa'a ioro'ioro rajo diehi jië'e jö majëhibe juvode jöho naro huruoho majëhijodeje ë ekaresia a masijohuro avoho heruomoröhego rabëni naehu mami'e vaebe rovode muoho jabumëro ahego bejöëni. Iae ëhuni avoho majëhijodeje. ³ Röhu nasi muoho bogo ahehareje. Bogo ahehoromo uevareje: Sa'a gö rajoho Jew rajo jögoroho röjëhi'ibejanëjo. O na'o rovade aho Titus bogo Jew rajehu jio'i sa'a gö raje a jiajoho röhu jabumë bogo uövuareje: Titus baeromo Jew rajo muoho vaeromo sinoho tariojahego hu God-are nunire mae nami'irajo. Ëa masijoho bogo ëhi jië'e jöho uö'i a'i ⁴ hesi ae göëro nimareje Jew rajehu ë'aruëhi ëhi ë'oromo Titus-are sinoho tariojahojöro. Röhu jabumë madöëremu Christian aribövie jëvël'ëro ë'areje. Ma-döëremu Christian aribövie jioromo sisë'i uehorovoromo saginiëri rueromo nosi gemuore gagovareje ga'i no Iesu Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro no diehi jië'e sasohë'e muoho baejë'e javuego. Ëhesi bëhoho jaburo nimareje Jew rajo nosi i'u'e muoho noro röhu maho vaemu vaeröhego. Ëhuni nimareje Titus-are sinoho tariojahojöro. ⁵ Ëhi nëgamu röhu jabesi jöho no bogo mae bogo ejëhareje ëhuro noro Keriso-are jö maho avo'avoho muebejogo jemëro ë jöhemu he'irarijogo.

⁶ Röhu ekaresiaehu uvoruomaje a masije hö uvoruomaje aribövioho jabumë a masijoho o ininoho naro uehorovoromo uvareje: Iae hesi höjo. Ëhesi bëhoho God-ro gövuajeje a masijoho o ininoho bogo göho göho javuol'i

ma-gemuoho javuego. Röhu ë ekaresia a masijohuro naehu majëhibe juvaje jöho heromo röhu jö gö'oho bogo döroho bojemijareje ëhu'o majëhijöro. ⁷ A'iro jabumëro iae mae garomo uvareje: God-hu Peter mu bojamijadëhi ëhi nörö muoho bojamijade höjo noro Keriso-are jö maho baeromo Peter-ro Jew rajo örire majëhibe juvo'i naro sa'a ioro'ioro rajo örire ëhi majëhibe juvo'irodego. ⁸ Ëhesi bëhoho God-ro Peter darugoho bojamijadeje huro apostle muoho baeromo Jew rajoho ajëmi'iröhego. God-hu Peter darugo bojamijadëhi na'o ëhi bojemijadeje naro apostle muoho baeromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'irodego. ⁹ Ëhuni ekaresiaehu uvoruomaje masije hö uvoruomaje aribövioho James Peter John ëho jaburo garomo uvareje: God-ro huë baeromo nörö muoho bojamade höromo na'o Barnabas'o öve ma'enaguoromo uövuareje: Jemë'o no'o uehore gemuoho javuajëjo. Noro Jew rajo nosi sa'are jöho majëhibe jijiho'i jemëro sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'aro va'o jöho majëhibe jirehonövorëjo. ¹⁰ Sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'aro va'o majëhibe jirehorëjo röhu nosi aribövi inömo bogojëvajoho ëho uehorövëvonövorëjo. Ekaresia a masijohuro ëhi uövuareje. Röhu ëhi jië'e huë baejë'e muoho iae naro vae'i nimobe rovë'e jeve.

Antioch amore Peter-hu mu sisë vaejamu Paul-hu jögoru bojamade jöhoje.

¹¹ Röhu Peter Antioch amore rovamu naro hesi nuniro hu jö aho'ahamijodeje hu mu sisë vaejë'ego. ¹² Naehu ëhi uavode hesi bëhoho urimoho Peter-hu aevoromo Antioch rovadevare evare uvadeje: Jew rajo mu vaeromo sino tarivarue Christian aribövioho no'o Jew rajo mu bogo vaeromo sino bogo tarivarue Christian aribövioho jabu'o gemuoho javuajë uvoromo sa'a ioro'ioro rajo Christian ö mueno'ohu'o gemuoro hiromo ioho inövadeje. Gemuore hiromo i ibe rovadoho gavade Jew rajohuro James-arire jioromo ro Antioch raromamu gëgorovo uvadeje: Ësino tarivojöro nimarue ariböviehu gevë'oho na Jew rajo mu bogo vaejarue ariböviohu'o gemuore hijamu gevë'oho bijönimoruomo'ajëromo juhuonivoromo sa'a ioro'ioro rajohu'o i ijadoho vuonugo'i rori'o va'o hijadeje. ¹³ Peter-ro juhuonivoromo ëhi jië'e sareri sareri'e muoho vaejamu gagorovo Jew rajo ioro'ioroho jaburo sa'a ioro'ioro rajohu'o gemuore raromoromo i ue'aharoho vuonugo'i jabu'o ëma sarere rori'o raromareje. Rori'o raromamu gëgorovo Barnabas-ro hu'o ëma sarere va'o rori'o hijadeje. ¹⁴ Jabumëro ëhi'amu gëgorovo Paul naro mae gëromo

uvodeje: Jabumë God-are jö maho bogo avo'avoho uehorovoromo ahoriroho va'aruëromo ëhuni ri'öromo Christian ae aho'obëhe jabetesi nuniro namiromo Peter-are örire uavodeje: Ja Jew rajo ae javajëjo röhu Jew rajo muoho bogo uehorovo'i sa'a ioro'iorehu raromaruëhi ëhi hibe rov'e javajëjo. Ëhi jië'oho ja rabëni sa'a ioro'ioro rajoho gorëvanuëjo. Jabu gorëvanuohuni dadibijiohoromo Jew rajo muoho baejöräjo.

God-are nunire mae riravo'iröhe hesi öroho ma-gemu jie. Iesu mae uehorovoromo ëhuro mae riravo'ejö. Ëhesi jöhoje.

¹⁵ Röhu no Jew rajo mae javue nosi hijo miono'oho Jew raje jiobe rov'ëro. No bogo God-are jögoru rumo'e sa'a ioro'ioro rajoho javuo'i no Jew raje javue. ¹⁶ Röhu noro garomo uvarueje: Ae rahu rahu God-are nunire mae nami'i nimë'oho hu bogo Jew rajo nosi jögoroho ejego God-ro garomo hesi sisëho u'ovahego hesi nuniroho maho namijaje höjo. Öroho bogo ëhioho höjo. A'i Iesu Keriso mae uehorovego God-ro hesi sisëho u'ovahego hesi nunire mae namijaje höjo. Mae nami'iröhe hesi öroho iae ëhi höjo. Noro ëhi gav'ëro ëhuni Jew rajo Christian aribövioho no'o Iesu Keriso mae uehorovë'e javue noro hu mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'iröhëni. No bijönague mu vaeröhe jögoru e'i ë'o garomo ëhuro hesi nunire mae riravo'i ë'o ga'iröhoho. Ëhesi bëhoho bogo ae gemu vadu'oho noehu mu vaeröhe jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nuniroho maho riravarueje. ¹⁷ Jew rajo Christian aribövioho no God-are nunire mae riravo'i naguajoho no bogo Jew rajo nosi jögoroho uehorovo'i a'i no nimarueje God-ro no Keriso'o gemu mae ramuego ëhuro God-are nunire mae riravoröhëni. Ëhi nimoromo no'o Jew rajo jögoru rumo'e aribövie sa'a ioro'ioro rajoho va'ëne javuanovajeje. Ëhi jië'oho na no ëma uehorovoromo uvo'ejö: God-hu Jew rajo bojamuade jögoroho Kerisoro ajamuego ahoromo mu sisë vaejarue höjo. Bogo mae bogo ëhioho uvo'ejö. ¹⁸ Naro mami'e uëbe rovodeje: God-are nunire mae riravo'ië'iroho bogo Jew rajo jögoroho ejego ëhuro God-ro nosi sisëho u'ovahuego hesi nuniroho maho riravarue höjo. God-are nunire mae riravo'iröhe öroho bogo ëhioho höjo. Röhu naehu ëhi majëhinövode jöho ahoromo uë'ibejo: Jew rajo jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nunire mae riravarue hö uë'ibejo naro sisë'i majëhiromo ëhuro God-are jögoroho aho'ibejo. Röhu bogo ëhioho majëhi'ejö. ¹⁹ Naro mami'e uehorovoromo uvodeje: Jew rajo jögoru

ejë'ohō ēhuro na God-are nunire mae nami'ejōromo Jew rajo jōgorohō e'i sivohō gajuvo gavode bogo eni jevamu gagorovo uvodeje: Noehu God-are nunire mae riravo'irōhe ōroho bogo ēhiōhō hōromo ēhi uehorovodohō vuonugodeje. Na ēhi jiē'e uehorohō ioro'iore gemu vuonugē'e jeve. Aehu vuovoromo ioro'iore gemu va'aruēhi na ēhi ioro'iore gemu ē ōroho vuonugē'e jeve ēhuro na i'ovoromo hiromo God-are muohuremu vaebe juvo'irodēni. Keriso korosire guomadevare evare na hu'o korosire ano taemevamu guomevanovadeje. ²⁰ Guomevē'ēro ēhu'ēro na bogo nasi darugorohō o nasi uehororohō hi'irōgorō a'i Kerisoro nasi dē vōvōbajo'ere hiromo darugohō uehorohō bojemego hijajeje. Sa'are hijajohō God-are Harihohō mae uehorovoromo ēhuro ave sa'arohō hijajeje huro na uehorovevoromo nasi jōēni guomorovē'ēro jiē'ēro. ²¹ God-hu huē mae baejavuoromo hesi Harihohō suvuorohō bojamuijadeje. Ēsuvuorohō na bogo mae bogo juahamiromo uvo'ejo: Na bogo Keriso gemu uehorovo'i a'i Jew rajo nosi jōgorohō e ga'ejōjō God-ro geromo nasi sisēho u'ovehego hesi nunire mae nami'irodēni. Na bogo ēhiōhō uvo'ejo. Noro Jew rajo jōgorohō ejego God-ro gōromo nosi sisēho u'ovahuego hesi nunire mae riravo'ibejo Keriso nosi sisēniōhō ma-imo guomē'e jio'ibejo. Rōhu bogo ēhiōhoje. Ēhuni Keriso-are suvuorohō bogo juahovoromo Jew rajo jōgorohō rōhu maho uehorovo'ejo.

3

God-hu nosi aru'aho ajamuaje hesi bēhohō bogo noehu mu vaerōhe jōgoru ejahego God-hu gōromo ajamui'i a'i noehu hu mae uehorovego ajamuijaje jōhoje.

¹ Vaevē'e Galatia sa'a rajohumē sareri simano rumo'e aribōvie jēve. Diehi'amu simanohō sisērējēhē'ēro sisē'ioho uehorovarujeje. Nadi ēhiōhō uehorovo'ibejarije. Ēhesi bēhohō Iesu Kerisohu korosire guomade jōho naro masama'e majēhijamu jemē ae aho'obēhe hejarijeje. Ēhi hejarijohō rōhu diehi'oromo sisē'ioho uehorovarujeje. ² Ave jōhuremu majehirego na he'iro. God-are Aru'aho baejarije hesi ōroho diehi jiadeje. Na jemē Jew rajo jōgorohō eromo ēhuro Aru'ahohō mana baejarijeje. O na jemē Keriso-are jōho heromo mae uehorovoromo Aru'ahohō baejarijeje. Iae mae uehorovoromo Aru'ahohō baejarijeje. ³ Rōhu jemē diehi'oromo sisē'ioho uehorovarujeje. Aevoromo Keriso-are ōrire jijiharijevare evare God-are Aru'aho hesi darugohō baeromo jijihonōvariyeje. Ēhi jiē'ohō diehi'oromo ōri vituohō jemesi darugohuremu jijihō'i nēge. ⁴ Asē'e jemē

Keriso-are mu öri bae avohobe rovarijoho na ë muoho ëma sisërë'ë'e. Bogo. ⁵ Iae God-ro hesi Aru'ahoho ma-mabëhe bojëmiromo darugo'e mu masijoho jemesirire vae'amajeje. Rabëni ëhi jië'e darugoho bojëmijajeje. Na jemë Jew rajo jögoroho ejë'ego ëhuni ë hesi manaho darugoho bojëmijajeje. Bogo. A'i jemëro Keriso-are jöho heromo mae uehorovë'ego ëhuni ë'ajeje.

⁶ Röhu Jew rajo nosi bëhoho Abraham ëhi gemuoho jiadeje. Hu'o God mae uehorovoromo ëhuro huë maho baejadeje. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Abraham-ro God mae uehorovamu huro ëho garomo uvade höjo: Ëhuro iae hu nasi nunire mae namijajëjo. ⁷ Ëhuni jemë ga'a'aruje Abraham-are ujo ömo'ömo maho ëho God mae uehorovarue aribövie jio'amo'iramu. ⁸ Iae God-ro uvadeje: Ijonö bogo Jew rajoho gemu a'i sa'a ioro'ioro rajohu'o nasi örire mae uehorovevë'ohuro ëhuro naro jabesi sisëho u'ovëho'iramu nasi nunire mae riravoruomo'ajë uvoromo ë jö mabëhoho Abraham-are örire majahijadeje. Huhu majahijade jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: God naro ja ajami'iramu ëhuro sa'ae dinö'e dinö'e aho'obëhe nasi huë maho baebe va'oruomo'ajëjo. ⁹ Ëhesi bëhoho Abraham-ro God mae uehorovamu God-ro hesi örire ma-mabëhe ajamijë'ëro ëhuni ae rahu God mae uehorovë'oho God-hu Abraham ajamijadëhi ëhi ma-mabëhe ajamuijajeje.

¹⁰ O ae rahu uvë'oho: No God-hu bojamuade Jew rajo jögoru ejaho'i ë'ë'oho ëhuro hesi nunire mae riravo'ëjarë uvë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro i'ue bojëmego bae hesi jëve ë jöho bogo e barëjë'ego. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Mu vaeröhe jögoru surire jajivo'amadoho ae rahu ë jögoru bogo e barëjë'oho God-are i'uoho bae hesi jëvájëjo. ¹¹ Aehu hesi darugehu Jew rajo jögoru e'i ë'ë'ohuro bogo ëhuro God-are nuniroho maho riravarueje. Ëjöho iae ma-va'orahoroje. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Ae rahu God mae uehorovoromo ëhuro hesi nunire mae riravë'oho ë ariböviohuremu maroho raromoruomo'ajëjo. ¹² Aehu hesi biriri baeromo Jew rajo jögoru e'iröhoho ëho mue gö jio'i mae uehorovoromo uvë'oho: Hesi God-ro ajamui'ajë uvë'oho ëho göje. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Ae rahu Moses-are jögoru e barëjë'ohuro ëhuro maro raro-moruomo'ajëjo. Ëho bogo God mae uehorovego God-hu mae ajamui'ajë uvo'iröhe jöho jio'i nosi biririvoromo mu vae'iröhe jöhoje.

¹³ Röhu noro ë jögoroho ahë'ëro ëhu'ëro i'u börömo mana bae hesi javue. Ëi'u börömo bae'iröhoho Kerisoro no'o

röromo ë i'uoho baeromo ëhuro noehu bae'ibejaroho tugohahuadeje. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: A ijo döre iromë'oho ë hesi bëhoho ë aho God-are i'u börömo baejë'ëro jië'ëro ëhuni iJOROHO iromaje höjo. Ëhi jajivë'eje. Röhu Kerisoro ijo döre ëhi iromoromo ëhuro nosi jöëni i'u börömo God-aro baeromo ëhuro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje. ¹⁴ Kerisohu nosi i'u ëhi tugohahuade hesi bëhoho iae naro majëhi'ie'e. Urimë'i God-ro Abraham mae uavadeje: U'emu naro jemë mabëhe ajëmi'iramu maro raromo'arujëjo. Röhu Iesu Kerisoro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje ëhuro God-hu Abraham-më ajëmi'iröhëni uavadëhi sa'a ioro'oro rajoho jemë ëhi ajëmijego maro raromo'irarijego. Noehu hu mae uehorovaruohuro ëhuro God-hu hesi Aru'aho bojamui'i uövuadëhi ëhi bojamuijego noro bae'iröhego. Iae ëhuni Kerisoro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje.

Urimo God-hu hesi aribövi ajëmi'iröhe jögoroho Abraham majahiromo ijonö mu vaeröhe jögoroho Israel rajo bojëmijade ë jögoru niö'i jabesi jöhoje.

¹⁵ Nasi ö mueno'e noehu ataruëhi jië'e jöho jövo'irögoro ë'e jemëro ëho uehorovego jö bëhoho juvo bu'ö'iröhego. Ae niö'iehu jö gemuore uehorovoromo mae uarovë'oho: Noehu jörovarue jöho iae ëhi jiemu jio'a'ajë uarovë'oho aho jö göho bogo baro nosi jö gemuoroho havo'ë'ö o aho'ë'ö.

¹⁶ Ëhesi bëhoho God-ro Abraham'o hesi ujohu'o mae uëbe rovadeje: Naro jemë ajëmi'ejöjo. Röhu God-are surire jajivare jöho bogo uvë'eje: Jasi ujoho aho'obëhe ajëmi'ejö uvo'i a'i uvë'eje: Jasi ujoho ajami'ejöjo. Ëhesi bëhoho a uje gemu ajami'iröhëni uavadeje. Ujoho iae Keriso jiadeje.

¹⁷ Ëhesi bëhoho naro majëhi'irögoro ë'e. Urimë'i God-ro Abraham-are örire jögoroho bojamiromo jöho majahi barëromo röhu uavadeje: Na jövode jöho bogo vuonugol'i iae na ajëmi'ejöjo. Ëhi uavë'ëro va'o va'o va'o vadune aho'obëhe 430 ëmino'e barëjamu ijonö mu vaenövo'iröhe jögoroho bojëmijadeje. Bojëmamu röhu bogo ëhuro God-hu ajëmi'iröhe jögoru Abraham bojamijadoho tugoho'i a'i God-hu ajëmi'iröhëni mae jövade jöho ëhi jiemu jiobe rovadeje.

¹⁸ Noehu mu vaenövoröhe jögoroho ejahoromo ëhuro God-are suvuoroho mana bae'ibejo no uvo'ibejo: God-ro no ajamui'i Abraham mae uavë'ëro bogo ëhuniöho hesi maho bojamui'i a'i huro gavade noro mu mae vaejamu gagorovo iae ëhuni hesi suvuoroho mana bojamuade höjo. Röhu bogo ëhihoje. God bogo Abraham-are mu maho garomo hesi

suvuoroho manaho bojami'i a'i God-ro no ajamui'i Abraham uavë'ëro ëhuni hesi suvuoroho Abraham bojamadeje.

¹⁹ Noehu mu vaenövoröhe jögoru ejahamu God-hu hesi suvuoro bogo mana bojamuijë'oho hu rabëni mu vaenövoröhe jögoroho bojamuadeje. God-ro ajamui'iröhe jöho urimo bojamuijë'ëro ijonö noehu mu vaenövoröhe jögoroho bojamuijadeje noro garomo uvoröhego: No God-are jögoru aharue aribövie javuajëjo. Noehu mu vaenövoröhe jögoroho bojamuijadeje ma-jahuri hebe uehorovobe va'ojuvo God-hu ajami'iröhëni uavade aho Abraham-are uje gemu Kerisoro rovego evare noehu mu vaenövoröhe jögoroho barë'iröhego. Röhu noehu mu vaeröhe jögoru God-hu bojamui'ie'adevaroho evaroho bogo ahoriroho nosi öriroho bojamui'i a'i ë jöho anerae bojëmamu jabumëro rueromo God'o no'o jiarue ririre namiromo nosi öri avohahuonövade aho Moses bojamamu huro ë jöho baeromo no bojamuijadeje. Ëhi'adeje. ²⁰ Röhu ae göehu göehu jö mevä'oho ae göëro rueromo öroho avohëhego jöho juvo bu'öjajeje. O ae gemuehu jö bojamuijë'oho a göho bogo rueromo jö bojamui'iröhe öroho avohahuo'ë'e. Ëhesi bëhoho God-hu no ajamui'iröhe jö Abraham bojamadevaroho huro sivue ë jöho Abraham bojamadeje.

Noehu mu vaeröhe jögoru God-hu bëhoho rabëni bojamuade jöhoje.

²¹ Ajamui'iröhëro God-ro Abraham jöe gö gö majahijë'ëro röhu ijonö noehu mu vaeröhe jögoroho bojamuadeje. Ëhi ë'adohuro na ëhuro urimo uavade ajamui'iröhe jögoru öroho ahadeje. Bogo mae bogo. Ëhesi bëhoho mu vaeröhe jögoroho God-ro bojamuego noro ejahoromo ëhuro daruge baeromo maro raromo'ibejo noehu mu vaeröhe jögoru ejaruohuro ëhuro God-are nunire mae riravo'ibejo. ²² Röhu God-are surire ëhi uvë'eje: Ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho sisëro ruahö'öjavuë'e höjo. Ëhi jajivë'eje. Ëhu'ëro jië'ëro mu sisë vuonugo'i God-are suvuoro bae'ie'i'iroho ë hesi öroho ma-gemu jie. Ëöroho Iesu mae uehorovo'iröhohoje. Ae rahu Iesu Keriso mae uehorovë'ohuro ëhuro iae God-are suvuoro maho baejarueje Keriso mae uehorovarue aribövioho no God-ro ajamui'i uövuë'ëro jië'ëro.

²³ Noehu Keriso mae uehorovë'oho God-ro ma-maro ramuajeje. Ëhesi majaho jaruvoje. Röhu urimoho ë maja bogo rovadevare no tövavuë'ëro jië'ëro bogo ruëroho numëroho va'i ma-Jew rajehu mu vaeröhe jögoru hesi ahariremu raromobe rovarëje. Ëhi'obe rovaroho ijonö Keriso mae uehorovo'iröhe öroho huruorohadeje. ²⁴ Aehu asisö'o söromo

avo'avoho muebejëvobe va'ego asisö'ehu ma-aharirehu va'aruëhi Jew rajehu mu vaeröhe jögoroho ëhi jiadeje. No Jew rajo jögoru ahariremu asisö'onö'e raromobe rovamu Kerisoro sa'are rovadeje. Jögoru hesi aharire raromare hesi bëhoho öre røjahuijego noro Keriso mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'iröhego. ²⁵ Röhu jaruvoho noehu Keriso mae uehorovo'iröhe majaho rovë'eje. Ëmajaho rovë'ego no bogo ë mu vaeröhe jögoru hesi ahariroho raro-marueje.

²⁶ Jemë ae aho'obëhe Keriso mae uehorovoromo Keriso'o gemuore bimuvë'ëro ëhu'ëro jemë God-are aboji harihu'e jëve. ²⁷ Ëhesi bëhoho bapataeto vaejarijohuro ëhuro Keriso'o gemuoro bimuvoromo jemëro Keriso-are muoho niögu i'o va'ëne ëhi jemesi sinore io'amë'e jëve. ²⁸ Ëhuni Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jemë bogo hahagu hahaguoho jëvo'i Keriso'o gemuoro havë'e jëve. A jabesi muemu vaejëho'i arijaruje ahu'o a uno'ohu'o bogo hahagu hahaguoho jëvo'i Keriso'o gemuoro havë'e jëve. A'o magonaho'o bogo hahagu hahaguoho jëvo'i Iesu Keriso'o gemuoro havë'e jëve. Jemë ae aho'obëhe Iesu Keriso'o gemuoro jëve. ²⁹ Keriso-are ariböviëro jëvë'ëro ëhu'ëro jemë Abraham-are uje jëve. Ëhuni mami'e God-ro Abraham'o hesi ujohu'o diehi ajamui'iröhëni Abraham uavadëhi iae jemë ëhi ajëmi'iramu mae jëvo'ë'e.

4

Iesuro sa'are rueromo ajamuijë'ëro ëhu'ëro no bogo mamuemu vaemu vaejarue aribövioho va'ëne javuo'i God-are aboji harihu'e javue. Ëhesi jöhoje.

¹ Röhu ave uhu jöhu'o uë'ië'e. Harihoho bise'eje röhu ijonö vavu hesi sionoho bae'ië'ëro ëhu'ëro ë vavuehu muebe'amaje inömoho hesi harihu hesi ihoro jio'ame. Ëhi jie röhu a bise'ego mu vaemu vaejarue ahuni aehu ë'aruëhi harihu hesi örire ëhi ë'arueje. ² Aëro hu jögoroho bojamibe hesi maho sisëho muebejahobe va'arueje hujeji hesi vavuehu uvade majaho rueröhego. ³ No ëhi javuadeje. Urimoho no asisö'o va'ëne javuadeje. Noro uvareje: Aru'ahe gö mue gö masijoho höromo ëma imo ëhemu uehorovoromo muoho vaejëhemu vaejëhonövoreje. ⁴ Ëhi'obe rovaroho röhu majae eni jiamu gagorovo God-ro hesi Harihoho nugö'öjamu sa'are rovadeje. Rovamu ma-magonahëro hu rahadeje. Rahamu hu Jew rajo nosi jögoru aharire jiobe rovadeje ⁵ ëhuro Jew rajo jögoru aharire sisë'i raromaroho ajamuego no mae javuoromo God-are aboji harihu'e javuo'iröhego. ⁶ Jemë hesi

aboji harihu'e jëvë'ego God-ro hesi Harihu hesi Aru'ahoho nugö'öjamu nosi dë vövöbajo'ere abo hijë'ëro uvajeje: Apajo. ⁷ Èhu'ëro jië'ëro jemë ae gemu gemu bogo ma-mu vaemu vaejaruje aribövioho jëvo'i a'i God-are aboji harihu'e jëve. Hesi aboji harihu'ëro jëvë'ëro God-ro hesi darugoho bövioho bise'oho jemë i'imëmi'iramu ujuoho'aruje.

Paul-hu Galatia ekaresia jabesi jöëni nurunurumade jöhoje.

⁸ Röhu urimoho God-are jöho bogo henövarijeje. God-are jö bogo hejarijevare evare ëma sarerivoromo uvonövarijeje: Aru'ahoho bövioho bise'oho masije höromo ëhemu uehorovoromo sisë'i raromonövarijeje. ⁹ O jaruvoho jemë iae God birohë'e jëve ë hesi bëhoho God-ro jemë birohëvë'ëro. Röhu jemë mami'e asisö'o majëhijanovarue jögorohemu ejëhoromo aru'ahe gö gö masije hö uehorovarijëhi ëhi asisö'o majëhijanovarue jögoru göho ejëharujeje. Asisö'o majëhijanovarue jögoroho ejëhoromo sarerivoromo uvarujeje: No Jew rajo mu vaeröhe jögoru ejëhë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'ëjarëjo. Röhu ejëhë'oho bogo ëhuro maho riravo'aruje ë jöho bogo eni jië'ëro. ¹⁰ Ejögoroho ejëhoromo gavarujoho majaro huraro manaeroro vaduniro rovego gagorovo uvarujeje: Ëmajaho maja masijo rue'amaje majaho höjo. Ëmajaho avo'avoho uehorovë'oho God-ro göromo rajahui'ajëjo. Röhu ëhi jië'oho sisë'i uehorovarujeje. ¹¹ Na jemesi jöëni juhuoninegavave naehu jemëni vaebe rovode muoho sisërëjööni.

¹² O asë'e nasi ö mueno'e na jemesi jöëni vavaenego'ego uëve. Naehu majëhi'ië'aje jöho nadi bijönimore. Jemë bogo Jew rajoho jëvë'ëro Jew rajo mu vaeröhe jögoroho bogo uehorovonövarijeje. Na Jew raje jeve röhu Jew rajo mu vaeröhe jögorohemu uehorovodoho vuonugë'ëro jemë va'ëne jeve. Èhuni naehu God-are nunire mae nami'irodëro Jew rajo jögoru bogo uehorovo'i Keriso gemu mae uehorovajëhi jemë'o ëhi ë'ore. Urimoho jemë na bogo sisë'ioho vaejevonövarijeje. ¹³ Jemë'o uehorovore. Naehu jemë'o aevo'i hiromo Keriso-are jö ma majëhijode hesi bëhoho na guomo guome baegoro jemë'o aevo'i hiromo jöho majëhijodeje. ¹⁴ Nasi guomo guomohuro jemë esi'esiëmanovodeje. Röhu jemë na bogo bijönegoromo nuni juhuoninioho baejarijeje. A'i ma-mabëhe rajehijarijeje. God-are aneraëro o Iesu Kerisoro jemesi örire ö'ego mabëhe rajahi'ibejarijëhi ëhi gemuoho jemëro na rajehijarijeje. ¹⁵ Rajehiromo evare majare nasi jöëni nimoroho avoharijeje. O jaruvoho bogo ëhioho nimoroharujeje. Èhesi bëhoho rabënivo bogo nasi

jöënioho nimoroharujeje. O urimoho jemë eni jëvo'ibejo ri'öromo jemesi nuni baje jahoromo bojemi'ibejarije o bövie bise'e bojemi'ibejarije. Ajemiromo ëhi'o'ibejarije. Iae na mae uëve. ¹⁶ Jemë ëhi rajehijarijeje. O jaruvo naehu jemë God-are jö maemu majëhijodoho na jemë ëhuni uvö: Nöröro nue huodaguoromo ë'ajëjo.

¹⁷ O Jew raje sareri jö röjëhijarue aribövioho ëho jaburo jemë sanuëmiromo rajëhijarueje jemëro jabesi ijore ijore jijiho'irarijego. Röhu sisë'i uehorovoromo ëma döëremu ë'arueje. Ehesi bëhoho jaburo nimö jemëro Paul na uehorovevarujoho vuonugo'i jabumë gemu rajëhi'irarijego. ¹⁸ Röhu jemëro mu maemu uehorovo'irarijego aehu jemë rajëhijë'oho ëho bogo sisëhuje. Naehu jemë'o hiromo jemë rajëhijë'oho o na jemë'oho bogojevamu ae göehu jemë rajëhijë'oho iae maeje. ¹⁹ O asë'e nasi aboji harihu'ohumë vaevë'e jëve. Magonahehu raho'i hara'uoromo huë vavaene börömo baeromo harihu baegoro evare huë ma baejaruëhi na'o ëhi jeve. Na'o jemesi jöëni huë vavaene bogo bise'oho baeje hujeji Kerisohu uehorovajëhi jemë'o ëhi uehorovo'irarijego. ²⁰ O asë'e avevejö'oho naro jemë'o hi'ibejo na dë mae jëvo'ibejo. Jemë'o hiromo naehu uru'ö jö jajivajoho vuonugo'i jöho ma-u'emu majëhi'ibejo. Röhu na jemesi jöëni uehorovajoho bogo eni jëvoromo ëhuro nurunuruege.

Magonahe niö'i jabesi ihoho Hagar'o Sarah'o jabesi uhu jöhoje.

²¹ Jemë ae göëro sarerivoromo uvarujeje: Jew rajo mu vaeröhe jögoru noehu biririvoromo ejahë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'ëjarëromo ë jögorohemu uehorovarujeje. Jemë ë jögoroho iae uehorovarujeje röhu hesi jöho bogo avoho hejarujeje. ²² Ejemëhu bogo avoho hejaruje jöho naro majëhi'ie'e. Urimoho Abraham harihe niö'i jëvade höjo. Harihu göho hesi muemu vaejahaje magonaho ihe Hagar-ro rahade höjo. Harihu göho hesi ihoho Isaac hesi ma-hiromo baruohu'o juvaje magonahohuro rahade höjo. ²³ Röhu harihu göho muemu vaejahaje magonahohuro nosi magonahëhu ë'aruëhi ëhi'oromo dë'iraeromo hesi harihoho rahade höjo. A'i harihu göho Isaac God-ro Abraham ajami'i uavadohuro ëhuro vaboro mae dë tiojë'ohuro rahade höjo. Ehi'are höjo. ²⁴⁻²⁵ Röhu ëho bisemu uhu jöe jianove. Magonahe niö'i jabesi bëhoho iae God-hu hesi aribövi muebejavuo'iröhe jögore niö'i he'iröhoho jëve. Abraham-are muemu vaejaje magonahe Hagar-are bëhoho ëho God-hu Jew rajo mu

vaeröhe jögoru bojamamu Moses-hu Arabia sa'are Sinai dahorure hiromo baeromo bojamuadeje. Ëhesi bëhoho Hagar-hu avare muemu vaeromo sisë'i hijadëhi Moses-hu bojamuade jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro sarerivoromo uvarueje: Noehu nosi biririvoromo ë jö ejahë'ohuro ëhuro God-are nunire mae riravo'ejarëromo ë muohemu vae'i sivohe gavarueje. Ëhu'ëro Hagar-hu avare muemu vaeromo sisë'i hijadëhi ë ariböviohuro ëhi sisë'i raromarueje. Jaruvo jiaje Jerusalem amo rajohu'o Jew rajo ioro'iorohu'o ëhi jië'e muohuremu vaeromo sisë'i raromarueje. ²⁶ A'i Jerusalem amo göho bogo sa'arohu jio'i ö'idöre jiaje amore jioruomaje ariböviohuro uvarueje: Bogo nosi biriroho baeromo God-are nuniroho maho riravo'i a'i Kerisoro ajamuego God-are nuniroho maho riravarue hö uvoromo bogo muoho sivohoromo sisë'ioho raro'mo'i mae raromarueje. Röhu ë amo hesi ado sirino'oho Keriso-are aribövie no javue. ²⁷ Ëhesi jöho God-are surire uhu'e uvë'eje:

Dë tiojë'e magonahoho jero sine sasohonëjo.

Bogo rahoromo vi'ehi baejanue magonahoho jö'e dadovoromo nimorohonëjo.

Uvonëjo: Baru'o hijaje magonahoho ado sirino'oho majianovo'i

baruehu remo va'ade magonahoho ijonöho ado sirino'e marohë'e mae jevo'ajëjo.

²⁸ Nasi ö mueno'e God-hu Abraham ajami'iröhe jö bojami-jadohuro ëhuro hesi vaboro mahuro Isaac rahadeje. God-hu ajami'iröhe jö Abraham bojamijadohuro ëhuro Isaac baejadëhi ëhi God-hu no ajamui'iröhëro Abraham mae uavadohuro ëhuro jemë God-are aboji harihu'e jëve. ²⁹ Röhu göho sa'are magonahehu ë'aruëhi ëhi'oromo hesi ma-rahade harihohuro ri'öromo God-are Aru'ahehu vëmu ajamamu rahade harihe Isaac huë vavaene bojaminövade höjo. Jaruvoho iae ëhi gemuohoje. Sa'are ma-raromarue ëhi jië'e ariböviohuro ri'öromo God-are Aru'ahehu ajamuijigo i'ovoromo raromarue aribövioho huë vavaene bojamuiruomajeje. ³⁰ Röhu huë vavaeni bojamuijarue aribövi jabesi jöho God-are surire ëhi uvë'eje: Muemu vaejaje magonaho hesi harihohuro mae hijaje magonaho hesi harihohu'o gemuoroho bogo namiromo vavu jasi sionoho baeromo bövioho bise'oho bae'a'ajëjo. Ëhuni muemu vaejahaje vëmohu'o harihohu'o babu'öjëvego rori'o va'irarëjo. ³¹ Nasi ö mueno'e Keriso-are aribövioho no bogo avare muemu vaeromo sisë'i hijade magonaho hesi aboji harihu'ehu javuanovo'i a'i vaboro

maehu Abraham'o mae hiromo juvaje magonaho hesi aboji harihu'o va'ëne javuanove.

5

Röhu maho bogo sisë'ioho raromo'i biririvoromo mae raromo'iröhe jöhoje.

¹ No bogo Jew rajo mu vaeröhe hesi darugoroho raromo'i mae raromo'iröhego ëhuni Kerisoro no maroho ramuadeje. Ëhu'e jiaje nadi röhu maho ëhi jië'e mu hesi darugoroho va'o raromo'i a'i biririvo riravoromo maro raromore.

² Röhu ave jöhuremu here. Paul naro majëhi'ië'e. Aehu jemë sarerëmiromo uëvaruoho: Jew rajehu ë'aruëhi jemë'o ae uëvego jaburo jemesi sinoho tarivëho'irarëjo ëhuro jemë God-are nunire mae riravo'irarije ëhi uëvaruoho nadi ejëhore. Ejëhë'o ho jemë bogo Keriso gemu mae uehorovo'i Jew rajo jabesi muohu'o uehorovo'aruje ëhuro God-are nunire mae riravo'irarijëro. Jemëhu ëhi uehorovë'o ho Kerisoro diehi ajëmi'ë'e God-are nunire mae riravo'irarijego. Bogo ajëmi'ë'e. ³ Röhu ave jö röhu maho majëhi'ië'ajoho jemesi ëhuremu here. Ae rahu Jew rajo jögoru eromo uëvë'o ho: Nosi sinoho tarivahuohego no God-are nunire mae riravo'irarë uëvë'o ho Jew rajo jögoru vituohu'o aho'obëhe e barë'iröho ho ëhi jië'e i'u'e muoho baeruomo'ë'e. ⁴ O jemë ae göëro Jew rajo jögoru hesi ijore ijore jijiharujeje ëhuro God-are nunire mae riravo'irarijëro. Ëhi ë'arujohuro ëhuro Keriso boremi'öjë'e jëve. Keriso boremi'öromo ëhuro God-hu huë baeromo jemë ajëmi'iröhe mu öroho tugohë'e jëve. ⁵ A'i no God-are Aru'ahohuro ajamuijël'ëro ëhuro Keriso mae uehorovoromo uvarueje: O mabëhe höjo. U'emu God-are nunire mae riravo'ëjarëromo ëhuni huë mae raromoromo muebejö ëhi javuoröhego. ⁶ No Iesu Keriso'o gemuore javuë'iroho Jew rajehu ë'aruëhi nosi sino tarivahuë'o ho o bogo tarivahuë'o ho iae hesije. Keriso mae uehorovoromo a huë baejëvë'o ho ëhemu börömo hoje.

⁷ Urimoho jemë mu mabëhe vaebe rovarijeje. Röhu God-are jö ma ejahobe rovarijoho raro ahëvamu vuonugarijeje. ⁸ Bogo God-hu dinëmijadeje jemëro Keriso-are jöho vuonugojöro ë hesi bëhoho huro jemë hesinö rinëgajëro jië'ëro. ⁹ Aëro ave uhu jöho atoromo uvoruomajeje: Dë huaje osoho ma-bisemu jioromo rumorovoromo io ho börömo mae dë huaje höjo. Ëhesi bëhoho mu sisëro rumorovoromo börömorijajeje. Sareri jö röjëhijarue aribövioho nadi ejëhore. Jabesi jö sisëhuro jemë rumorovëvo'ë'e. ¹⁰ Ëhi jie röhu jemë'o

na'o Badare gemuore javuë'lego naro jemesi örire mae uehorovoromo uvajeje: Jemë jö maho bogo vuonugoromo jö göho uehorovo'arujëjo. O jö göho naro uvajeje: Jemesi simano ijumëhaje aho nani a böröme o nani a bise'e höjo. Iae hesi höjo. Röhu ë ahuro God-are i'uoho iae bae'a'ajëjo. Na ëhi uehorove.

¹¹ Nasi ö mueno'e naro urimo ae uënövodeje: Jemë God-are nunire mae riravo'ië'iroho Jew rajo nosi jögoroho eromo jemesi sinoho tarivorëjo. Sino tarivë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'arujëjo. Ëhi jië'e jö majëhinövodoho vuonugë'e jeve. Röhu aëro sareri'e atoromo uvarueje: Nörö ë jöho bogo vuonugë'e höjo. Röhu ëhi jië'e jöho majëhi'ibejo aho nasi öriroho bogo bijönimoruomo'ibejo. A'i Jew rajo jögoru ejaho'iröhe jöho na bogo majëhijajeje. Ëhuni aëro Kerisohu korosire guomade jö naehu majëhijajoho bijönimoruomajeje. ¹² O jemesi simano huotovëharue aribövioho sareri aribövie jioruome. Jabumë sino tarivo'i nimë'oho rabëni sinoho bogo tarivo barë naho nahovoromo ruruhö'öjarueje.

¹³ Nasi ö mueno'e God-hu hesinö rinëgade hesi bëhoho jemëro bogo Jew rajo mu vaeröhe jö hesi darugoroho raromo'i a'i mae raromo'irarijogo. Ëhi jie röhu nadi uvore: Ëmu vaeröhe jö hesi darugoroho bogo raromo'i mae raromaruëromo jemesi sinehu nimaje mu sisëho vae'i a'i göëro göho huë baerovoromo muoho ajamirovore. ¹⁴ God-hu Jew rajo bojamuijade jögoru hesi bëhoho ma-gemuje. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ¹⁵ Röhu jemë mahehu öehu muorovanovoromo hutitimobe jijihë'oho gavë'i ëhi jië'oho ë'ore. Ëhuro ijumorovo barë'aruje.

Sinohuremu nimoromo vaejarue muohu'o God-are Aru'ahehu nosi dë vövöbajo'o huotovahuego vaejarue muohu'o ë mu niö'i jabesi jöhoje.

¹⁶ A'i ave jöho na uëve. Ua'i ariregö God-are Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëho'iro maro raromo jijihonövö'irarije. Ëhi ë'ë'oho jemesi sinehu nimaje mu sisëho bogo enövö'aruje. ¹⁷ Sinehu nimajohuro God-are Aru'ahehu nimajoho nijio'irae'i God-are Aru'ahehu nimajohuro sinehu nimajoho nijio'iraejajeje. Ëmu niö'iohuro ëhi umogihorovajeje. Ëhu'ëro jië'ëro jemë mu rabe vae'i nëgë'oho bogo eni jëve. ¹⁸ Röhu God-are Aru'aho hesi ijore ijore jijiharujoho ëhuro bogo uvo'a'aruje: Nosi biriroho baeromo mu vaeröhe jögoroho ejahoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'ëjarëromo ë jögoroho bogo uehorovo'anue.

¹⁹ Röhu sinehu nimaje mu sisëho diehi jio'amajoho iae va'orahoro jie. Ëhi jië'e mu vaejë'iroho öëro jijihanovarueje. Va'inumi'e muoho vaejarueje. Biriri'övoromo bövie bise'e ëma ë'arueje. ²⁰ Aehu avohare inömo sisëho masije höromo uvene aho röjahijarueje. Iro oso'e vaejarueje. Nue huodamirovarueje. Muorovarueje. Ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimarueje. Vörö'iraejarueje. Ae gö iosir-ami'iröhohuremu uehorovarueje. Bogo agane gemuoho vaerovo'i adovorovoromo uehore gö gö baejarueje. ²¹ Ae gö jabesi böviëni bise'ëni ganiganimarueje. Jove iromo simane huotorovarueje. Jove iromo simane sisërëromo bövie bise'e ë'arueje. Ëhi jië'e mue gö gö ë'arueje. Naehu uëvodëhi röhu maho uë'ejo: Ëhi jië'e mu vaejë'oho God-hu muebejaje öri ari'eroho bogo va'oromo maroho raromoruomo'ajëjo. Sinehu nimaje mu sisë hesi bëhoho ëhije. ²² A'i God-are Aru'ahehu dë vövöbajo'o ri'öjëhë'ohuro ëhuro ae gö uehorovëvarueje. Nimoroharueje. Huë mae raromarueje. Ma-tamorovoromo sisëho uehorovoromo vuonugarueje. Huë baeromo ajëmijarueje. Mu mae vaejarueje. Biririvarueje. ²³ Bogo döroho bamorovo'i ma-avoho raromarueje. Taemo raromarueje. Ëhi jië'e muoho mu vaeröhe jögorohuro bogo ahajeje. ²⁴ Ae rahu Iesu Keriso-are aribövi javuë'oho Kerisohu korosire ijumorovadëhi ëhi nosi uehoro sisëho o nosi sinehu bövi bise'o nimajoho ëho no ioro'ioemu ijumë'e javue. ²⁵ God-are Aru'ahohuro gemuëro darugoho bojamuijë'ëro ëhu'ëro maro raromarueje. Ëhuni hesi Aru'ahehu diehi jië'e mu nimë'oho ëhuremu vaebe jijihonövo'ejo. ²⁶ No bogo nosi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo bogo ri'öromo göëro gö hesi dëho iahoromo jö göho göho ato'ejo. O ae gö hesi mu maho garomo bogo dëho vörönimo'ejo.

6

Ae göehu gö ajamirovoromo i'u'e mu nigemahorovo'iröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e ga'irarije ae gemu mu sisë vaejamu gavë'oho God-are Aru'aho ejaharuje aribövioho jemëro ëhi jië'e aho ma-u'emu ajamirego hu mu sisëho vuonugo'i röhu maho avo'avoho juvo'irovo. Röhu jemesi arijo'arije avoho garorovoromo ajamire. Sisëhuro jemesi dë vövöbajo'ere bijëhego jemë'o ëhi jië'e mu sisëho vaejago rireromëvojöëni uëve. ² Uehoro sisë huë vavaene rabe rovë'oho ajamirovoromo nigemahorovore. Ëhi ë'ë'oho Kerisohu bojamuade jögoroho ejaho'aruje. ³ O ae gö jabesi

sivue uehorovoromo uvë'oho: No a masijëro javuë'lëro aho bogo ajëmi'ejarë uvë'oho ëma sareramirovarueje. ⁴ Ae gemu gemu jemesi muoho sivu sivue mevorovoromo gare mae o sisë vaejë'e jëvego. Mae vaejë'e jëvamu gavë'oho jemesi muohuremu garomo nimorohë'i jijiho'aruje. Bogo ae gö jabesi muohu'o jemesirohu'o gemuoroho havoromo garomo uvo'a'aruje: Nosi muohuro jabesiroho iosiramijajëromo nimoronimorohë'i jijiho'aruje. ⁵ Ëhesi bëhoho ae gemu gemu mu diehi diehi vaejaroho ë hesi manaho ëhi baeruomo'lë'e God-ro ëhi bamë'lëro.

⁶ Aehu Keriso-are jö bëhi rjöhijamu jemëhu hebe va'lë'oho bövie bise'e mana ajëmi'e. Ëhi jië'oho iae maeje.

⁷ Nadi sareramirovore. A vadu'oho God bogo sarerami hesi jëve. Diehi jië'e ijo bajo öjë'oho iae ëhi jië'e nu ano'e gemuoho ri'amo'iramu gagovo'amo'anue. ⁸ Ëuhu jö hesi bëhoho ëhi jie. Ja ae rahu sinehu nimajohemu ömë'oho ëhuro ijonö sisë mana baeromo guomo'a'anue. A'i Aru'aho hesi mu vaejë'oho ëhuro ijonö ma-ioro'ioremu maro hi'a'anue. ⁹ Ëhuni mu ma vaejaruoho bogo u'uvo'ejo. Bogo u'uvoromo dë vövöbajo'o sisërërovoromo mu vuonugë'oho ëho majaho rue'iramu evare mana mabëhe gagovo'ejo. ¹⁰ Ëhu'lëro jië'lëro maja baejaruire ae aho'obëhe ajëmi'ejo röhu nosi Christian aganoho avo'avoho ajëminövo'ejo.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jöhoje.

¹¹ Nasi övehu masijo jajivo'amajoho gare. ¹² Ma-sino hesi muohuni nimoronimorohë'i jijiho'i nëgaje ariböviohuro biririvoromo jemesi örire uëruomajeje: Jew rajo noehu sino tarivaruëhi ëhi jemë'o jemesi sinoho tarivorëjo ëhuro God-are aribövie jëvo'iröhe. Rabëni ëhioho uëruomajeje. Jabumë uehorovoromo uvarueje: Kerisohu korosire guomade jö noehu mae uehorovaruohuni ëhuni nosi sa'ae gemuoho Jew rajëro huë vavaene bojamuiruomo'ajëjo. Röhu noehu sa'a ioro'ioro rajo uëvë'oho: Jemë'o Jew rajo nosi muoho vaeromo sine tarivorë uëvë'oho ëhuro nosi sa'a rajohuro huë vavaenoho bogo bojamui'ajëjo. Huë vavaenoho bogo bojamui'ajëromo ëhuni sa'a ioro'ioro jemesi örire uëvarueje: Jemesi sinoho tarivorego God-are aribövie jëvo'irajo. ¹³ Röhu Jew rajo mu vaeromo sino tarivoruomaje ariböviohuro Jew rajo jögoroho bogo avoho ejëhoruomajeje. Röhu jabumë nimö jemëro sinoho tarivego jaburo nimorohë'i uvoruomo'i: Mabëhëjo. Noro ë aribövioho dinëmijamu Jew rajo nosi muoho baejë'e höjo. ¹⁴ Röhu Paul naro nosi Bada Iesu Kerisohu korosire guomade jöho ëhemu uehorovoromo nimorohë'i juvo'ejo. Mu ioro'iorohunioho bogo. Rabëni

Iesu Kerisohu korosire guomade jöho na ëhuremu uehorovajeje. Ëhuremu uehorovoromo naro uvajeje: Ave sa'a hesi mu sisëho korosiro ano taemë'e höjo. O sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro uvoruomajeje: Nörö korosiro ano taemë'e höjo. ¹⁵ Noehu Jew rajo mu vaeromo sino tarivë'oho o bogo vaeromo sino bogo tarivë'oho ëho iae hesije. A'i God-hu nosi dë vövöbajo'o i'ovahuë'oho ëhemu börömoheje. ¹⁶ Ae rahu naehu uvodëhi ëhi uvoromo ijore ijore jijihë'oho God-ro vavaenimoromo ajëmi'iramu maro raromo'aruje. O God-are aribövi ioro'iorohu'o aho'obëhe ajëmi'iramu mae raromo'ë'ö. Na nege God-ro ëhi ajëmijöro.

¹⁷ Röhu naehu Iesuare mu vaejamu aehu anegare batatoho sino haho'ere jevo'ame. Ëhuro ae aho'o garuomajeje na hesi muemu vaejaje ae jevego. Ëhuni aho nadi ijoho uehoro börömohe bojemirëjo.

¹⁸ Röhu nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

EPHESIANS

Paul-hu Ephesus ekaresia jejëmijade jöhoje.

¹ O asë'e God-are aribövi Ephesus amore raromarujoho ae rahu Iesu Keriso'o gemuore jëvego hu gemu uehorovarujohumë God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul naro jemesi örire jejëmiye.

² Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

God-hu nosi aru'aho mae ajamui'irögoro Keriso-are jöëni huë mabëhe bojamuijade jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuoho hu mabëheje. Ëhesi bëhoho no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro Vavuohuro ö'idöre jio'amaje bövioho bise'o suvuoramui barëjë'eje ehuro nosi aru'ahoho mabëhe ji-ahuröhego. ⁴ Ni'i'ivadire sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare uvadeje no Keriso'o gemuoro javuë'ëro baejavuego no jö sisë bövie bise'e bogojavuo'i hesi nunire ma-maemu javuoröhego.

Nosi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuë'ëro ⁵ uvadeje: Ijonö Iesu Kerisoro jabumë ajëmi'iramu ehuro naro gagovëvo'ejöjo nasi aboji harihu'e jioruomoröhego. Hesi simanore nimamu ëhi uvadeje. ⁶ Ëhi jië'e huë mabëhe bojamuijadohuni ehuni no hesi ihoho rajahi'ejo ë hesi bëhoho no hesi Harihu Mabëhi hesi agane gemuoho javuamu hu bogo nijio'irae'i ma-ajamuijë'ego. ⁷ Ajamui'irögoro hesi Harihoho nugö'öjamu köho rueromo guomadeje. Guomoromo no sisëhu tövavuadoho jiovahuoromo uehorovoromo vuonugahuë'ëro mae javue. Mae javuë'ëro no garomo uvarueje: God hu bogo bise'o vadu'oho ajamui'i börömo mae ajamuijë'e höjo. ⁸ Börömo mae ajamuiromo hesi simanoho eni jiego bövie bise'e ga barëjajëro jië'ëro ⁹ huhu röjahui'i uvadëhi ëhi röjahuijë'eje noro garöhego. Ëhesi bëhoho urimë'i God-ro uvadeje: Na muoho ëhi ëhi vae'ejö uvoromo subivahuobe rovadoho röhu iae röjahuijë'eje no garöhego hu ëhi jië'e muoho vae'i nimë'e jiego. Ëmu hesi jöho huro urimë'i uehorovoromo uvadeje: Naehu nimaje mu vaejë'iroho naro Keriso ua'ejöjo ajemi'iröhego. ¹⁰ Muebejuvo majae eni jio'iramu evare ë muoho avoho barë'ejöjo. Ëmuoho avohoromo bövie

bise'e ö'idöre sa'are jio'amajoho Keriso-are uhunö gemuoro bamo'ejöjo huro simanoho jioromo muebe'amoröhego.

¹¹ O no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro Vavuohuro baejavuadeje hesi javuoröhego. Hu muoho bövioho bise'oho bogo ëma vae'i a'i hesi simanëro nimego muoho vaejajeje. Ëhuni baejavuo'iröhëro mami'e simanore uehorovoromo uvadëhi ëhi baejavuadeje. ¹² Ëhuni Jew rajoho no aevoromo Keriso uehorovare aribövioho javuë'ego Vavu hesi iho börömoho uehorovoromo rajahi'ejo.

¹³ Röhu sa'a gö rajoho jemë'o mue gemuoho baejarijeje. Jemëro God-are jö maho hejarijeje uëvavamu: Jemë sisëro jëvego God-ro baejëvoromo manö bamëvaje höjo. Manö bamëvaje hö uëvamu hegorovo Keriso mae uehorovarijeje. Mae uehorovamu God-ro Keriso-are gemuore havëvoromo hesi Aru'aho Ma bojamui'i uövuadëhi ëhi bojëmijadeje jemëro ë Aru'ahoho baejë'ëro no ae aho'o ëho garomo uvoröhego: Iae jemë God-are aribövie jëvājējo. ¹⁴ Hesi Aru'aho Maho suvuore bojamuijē'ëro uvarueje: Iae mae-ëjo. Maja viture Vavuohuro hesi aboji harihu'o nosi suvuoro vituohu'o iae bojamui'ajējo. Suvuoro vituoho bojamuiromomo ehuro mu sisëhu rabehu i'uhaguajoho jiovahuo'iramu hesi aribövioho no ma-maroraromoejarējo. Ëhi uvarueje. Ëhuni hesi iho börömoho uehorovoromo rajahi'ejo.

God-hu Ephesus ekaresia ajëmi'iröhego Paul-hu ëninamade jöhoje.

¹⁵ Ëhu'ëro jië'ëro na hejodeje aëro uvavamu: Jemëro Bada Iesu mae uehorovoromo God-are aribövioho aho'obëhe huë baejëvaruje höjo. ¹⁶ Ëhi ë'aruje hö uvamu hegorovo naehu jemesi jöëni God mae uabe rovodoho bogo vuonugë'e jeve. Ëhi'oromo Vavu hesi örire jemëni ëninamijajeje. ¹⁷ Vavuoho ma-aje gemu hijë'ego nosi Bada Iesu Kerisoro uvajeje: Hu nasi Börömoho höjo. Vavuoho ëhi jië'e ae jië'ego naro hesi örire ëninamijajeje huro jemë ajëmi'iröhego. Ajëmiromomo uehoro mae bojëmiromomo hesi arijo'arije röjahirovego jemëro hu mae ga'irarijejo. ¹⁸ O jemesi simanoho jiovëhego garomo uvo'irarijejo: Vavuohuro no hesinö javuojöro uövuë'ëro ëhu'ëro ijonö aji maro raromoejarējo. O uvo'irarijejo: Vavuohuro hesi aboji harihu'oho aji'e suvuore bogo bise'o vadu'oho börömo bëhe bojamui'iröhëni uvajējo. ¹⁹ O uvo'irarijejo: Hu daruge bogo bise'o vadu'oho jië'ëro ëhu'ëro hu ma uehorovarue aribövioho ajamuijaje höjo. ²⁰ Keriso guomamu i'ovade ëhi jië'e daruge gemuohuro no'o ajamuijajeje. Ëdarugohuro Keriso ajamamu ri'öromomo

ö'idöre ajiomë'ëro hesi övo manö hiromo ²¹ simano vaeruo-
maje vörö'e aru'ahoho rabe rabe je'ore sa'are ö'idöre
dinö'e jioruomajoho iosirëmiromo iho masijo jio'amë'o'ho
iosirëmiromo jaruvo majaho röhu ruëre maja i'o jioröhoho
ëho ihe gö gö masijo jiorovajoho taemëvo'i hu gemu döroho
jië'eje. ²² Kerisoro ëhi böröme hijamu God-ro bövioho
bise'o'ho hesi uhunö bamaho barëjë'eje huro gemuëro
böröme namiromo muebe'amoröhego. Ëhi bamahoromo
uavadeje huro gemuëro simane vaeromo ekaresia nosi
muoho aho'obëhe muebe barë'iröhego. ²³ Keriso hu
simanoho jio'i ekaresiae no övo hörü'o'ho javue. Övo
hörü'o'ho javuë'ëro ëhuro simanoho romoromeje. Röhu ë
simanohuro ëhuro bövie bise'e ö'idöroho sa'aroho romoro-
moroje.

2

*Nosi aru'aho vuovahuamu God-hu ajamuiromo
i'ovahuade jöhoje.*

¹ Röhu urimoho jemesi aru'ahoho vuovëhë'e ëma raromo
jijihonövarijeje God-are jögoroho ahoromo mu sisë vaejë'ëro
jië'ëro. ² Mu sisë vaeromo ave sa'are öri sisëre jiji-
honövarijeje. Jijihoromo God döre jio'i aruëre ahore raro-
marue aru'aho sisë o dinö'e raromarue aru'aho sisë jabesi
simano vaejaje ë a hesi ijore ijore jijihonövarijeje. Ëahuro
God-are jö bogo eruomaje aribövi jabesi dë vövöbajo'o'ho
huotovëhego mu sisëho vaeruomajeje. Ëa hesi ijore
ijore jijihonövarijeje. ³ God-are jö bogo eruomaje aehu
raromo jijiharuëhi ae aho'obëhe no'o urimë'i sinehu nimego
simanehu uehorovaje muohuremu vaebe nosi dajehu ni-
majire biriri'övoromo ëhi jijihonövoreje. Ëhi ë'obe rovë'ëro
ëhu'ëro a ioro'iorehu God-are i'u mana baeröhëhi no'o ëhi
bae hesi javuadeje.

⁴ No ëhi javuadeje röhu God-ro noni vavaenimo
avohoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuë'ëro
⁵ ëhu'ëro gövuade no hesi jöho ahamu nosi aru'ahoho
vuovahuë'e jiamu göromo bogo vuororamui'i Keriso'o
gemuore havavuamu nosi aru'ahoho i'ovahuadeje. Hu
hesi ma-huë baejëvoromo jemesi örire ëhi ajëmiromo
maro babamëvadeje. ⁶ Röhu God-ro Keriso'o gemuore
havavuoromo no ajamuamu vuovoromo ri'öjë'ëro
aru'ahoho i'ovahuë'eje. I'ovahuë'ëro Iesu Keriso'o gemuore
havavuoromo ajamuamu no ajiomë'ëro hu'o röhe gemuore
rantomoromo sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje. ⁷ Vavuehu
ëhi ajamuijade hesi bëhoho maja ijönöho rovego huro
röjahuijigo no'o a ioro'iorohu'o garomo uvobe va'iröhego: O

Iesu Keriso'o gemuoro havavuoromo huë mae bojamuiromo ajamuijè'ëro ëhu'ëro huhu huë baejavuajoho börömo mae höjo. ⁸ Ëhesi bëhoho huhu ma-huë baejëvoromo uehoro mae bojëmijadahuro iae ëhuro jemë mae uehorovamu gagorovo maro bamëvadeje. Bogo jemesi biriroho baeromo ajamirovo'i a'i hesi God-ro suvuoroho bojëmijè'ëro jemë mae jëve. ⁹ Hu bogo uvadeje: Jemë mu ma vaejë'oho maro bamëvo'ejöjo. O bogo vaejë'oho bogajo. Hu ëhi uvo'ibejo aëro nimoronimorohë'i jijihoromo uvoruomo'ibejo: Noro nosi ajamirovoromo manö bamorovare höjo. ¹⁰ A'i hesi God-ro no mae avohavuadeje. Huro Iesu Keriso'o gemuore havavuoromo bamavuadeje ëhuro noehu vae'iröhe mu ma huhu uehorovadoho ëho vaebe va'iröhego.

Kerisohu sa'a ioro'ioro rajohu'o Jew rajo ariböviohu'o gemuore gagovavuade jöhoje.

¹¹ Ëhuni jemë urimë'i sisë'i raromarijoho uehorovore. Jemë bogo Israel rajo ariböviehu jëvo'i sa'a gö raje jëve. Israel rajohuro jabesi övëro döre muoho vaeromo sinoho tarivè'ëro uëruomajeje: No sine tarivahuë'e ariböviëro javuë'ëro God-are aribövie javuo'i jemë sine bogo tarivëhë'e ariböviëro jëvè'ëro bogo God-are aribövioho jëvajejo. Jemë ëhi jië'e sine bogo tarivëhë'e aribövie jëvaje urimo diehi raromarijoho uehorovore. ¹² Evare majare jemë bogo Keriso'o gemuoroho jëvo'i Israel rajo God-hu muebejavuajiroho jemë bogo nosi gemuoroho jëvo'i jemesi hahagu raromonövarijeje. God-hu hesi aribövi ajamui'iröhëro mae uövuade jöho jemë bogo hejë'e ma-raromonövarijeje. God-hu ajamuego ijonö ma raromo'iröhe jöho bogo hejë'e God rumo'e jioromo sa'are ëma raromonövarijeje. ¹³ Urimoroho jemë God jiaje gemuoroho bogojëvo'i rori'o numori'o jëvadeje. Jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho jëvè'ëro Keriso-are köho rueromo guomamu ëhuro jemë ro God-are bëhire jëvè'eje. ¹⁴ Keriso hu noni sanu'e mu barovaje ahoje Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o gemuoro gagovavuë'ëro. Ëhesi bëhoho Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noni buorunö'e iromo tugohë'ëro gororamirovonövareje. Gororamirovamu Kerisoro araeromo guomoromo ëhuro buore dadovanovadeje. ¹⁵ Huro guomoromo Israel rajo nosi jögoroho tugohahuadeje. Mami'e ë jögoroho Israel rajohuro gabe rovareje jajivoromo uvë'e jiamu: Ëhi ëhi ë'iro ëho ma-garëjo. Ëjöho tugohahuadeje. Tugohahuade hesi bëhoho urimë'i Israel rajoho noro nosi jögoroho e'i sa'a ioro'ioro rajohuro bogo eruomë'ëro ëhu'ëro hahagu

hahagu javuajoho Kerisoro nimadeje baeromo hesinö gemu bu'öjego gemuoro raromego ma-i'e gemu javuojöro. Ëhuro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o huë baerovoromo maro raromo'iröhego. ¹⁶ Hu nimadeje korosire guomoromo nu huohuoho tugohahuo'i sino haho'o ho hesi gemuore havavuë'ëro God'o no'o gemuoro huë mae raromo'iröhëro. ¹⁷ Huë mae raromo'iröhëro Kerisoro rueromo ë huë ma jöho majahuijamu rori'o raromarije ariböviohu'o God-are bëhire raromare ariböviohu'o noro ëho hejareje. ¹⁸ Kerisoro söjavuë'ëro ëhuro Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noro Aru'ahe gemu baeromo Vavu hesi bëhire va'arueje.

¹⁹ Ëhu'ëro jië'ëro urimo jemë rori'o raje aruëre anumëre ëma jijihonövarijoho jaruvoho bogo ëhioho ë'arujeje. Bogo ëhi'o'irögoro God-are aribövi nosi gemuoro jëvoromo hesi aboji harihu'e jëve. ²⁰ God-are aboji harihu'o ho javu va'ëne javue röhu jemë'o gemuoho jëve. Ëjavu hesi uhunö apostle o jö God-aro baeromo majëhijarue ariböviohuro javuoho ban-igojiomego Iesu Kerisoro huro munënö'e bönoho namijego ëhuro bibivajeje. ²¹ Huro javuoho aho'obëhe ëhi ma'eno titimë'ëro javuoho marëbe va'ajeje God-are osa börömo jiajëhi no ëhi javuoröhego Bada'o gemuoro javuë'ëro. ²² Röhu jemë'o Keriso'o gemuoro jëvë'ëro God-ro jemë'o hesi javunö'e gemuoro bimuvëvego gemuoro riravarujeje hesi Aru'ahohuro jemë'o jië'ëro.

3

Sa'a ioro'ioro rajo ajëmiromo jabesi örire Keriso-are jö huruoho majëhi'iröhe mu Paul-hu baejade jöhoje.

¹ God-ro jemesi örire ëhi mae vaejëvë'ëgo ëhuni Paul naro jemëni uehorovoromo God-are örire jöe jövajeje. Jew rajo iho bogo baejarije sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöëni naehu uehorovëvoromo Iesu Keriso-are jö majëhijajohuni ëhuni aëro savoji gagore ba'amevë'ëro hije. ² Iae jemë hejarijeje God-ro huë mae baejevoromo ave muoho bojemadeje jemëhu mare raromo'irarijohuni. ³ God-hu diehi jië'e mu vaeröhëni hesi uhure uehorovadoho huro röjehijamu baejodeje. Ëjöho ma-bisemu jajivë'e jeve. ⁴ Naehu jajivodoho jemë adahë'ohuro ëhuro garomo uvo'a'aruje: God-hu Keriso bojami'i uhure uehorovade muoho iae nöröro mae gavë'e höjo. ⁵ Ëmuoho urimoho subivahuobe rovadoho avevejö'oho God-ro hesi Aru'ahoho uavamu huro hesi apostle ömo'ömohu'o jö hesirire baeromo majëhijarue ariböviohu'o nosi örire röjahuijamu baejë'e javue. ⁶ God-hu uhure uehorovade mu hesi bëhoho aviëhije. Sa'a ioro'ioro

rajoho jemëro Jew rajo no'o gemu mae God-are mu maho baeromo nosi sino haho'oho ma-gemu havorovoromo God-hu Jew rajo huë mae bojamui'iröhëni uvadëhi ëhi Iesu Keriso-are ihoro jemë'o bojëmijego baejarujeje Kerisohu ë'ade jö maho jemesiro rovë'ëro.

⁷ Ëjö ma hesi muoho God-ro darugo'ëro jië'ëro na huë baejevoromo suvuore bojemadeje naro ë jö hesi muoho vaenövo'irodego. ⁸ God-are ae magonahe ioro'ioroho masije jio'amo'i na bise'e jeve. Na ëhi jeve röhu God-ro huë baejevoromo ë muoho bojëmijadeje ëhuro Kerisohu huë mae börömo bëhe bojamuaje jö maho sa'a ioro'ioro rajoho majëhibe juvo'irodego. Röhu ë jö hesi bëhoho bogo ga barë hesi javue. Ëjöho huro uevadeje naro ëho majëhiromo ⁹ røjëhijego ae aho'obëhe garöhego God-hu hesi uhure uehorovade mu ëhi ëhi a nunire vaeajoho. Ëhuni ë muoho bojemadeje. Bövi bise'o bamade aho God-ro urimo ë muoho hesi simanore uehorovobe subivahuobe rovadeje. ¹⁰ Subivahuobe rovade hesi bëhoho ëhuro avevejö'oho anera masijohu'o daruge jië'ëro ö'idöre raromarue aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo ekaresiae no göromo uvoruomöröhego: Ojo'e God uehoro mabëhe gö gö hesi örire jië'ëro ëhu'ëro hesi aribövioho ajëmibe rovë'e hōjo. ¹¹ Mami gö'e ëhi'o'i uvadoho Iesu Keriso nosi Bada uavamu huhu nimade muoho vaejahoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemë Jew rajo nosi gemuore gagovëvadeje. ¹² Gagovëvë'ëro no hu'o gemuoho javuego noro hu mae uehorovaruëro jië'ëro ëhu'ëro bogo juhuonivo'i uvarueje: Iae hu ajamui'ajë uvoromo God-are bëhire va'oromo nosi jöho majahijarueje. ¹³ Ëhuni naro jemë uëve: Naehu jemesi jöëni vi'ehi börömo baeajoho nadi ëho uehorovoromo nasi jöënioho vavaenimoromo u'uhore. Na vi'ehe baeje ëhuro jemë maro raromo'irarijego.

Kerisohu börömo bëhe uehorovavuaaje jöhoje.

¹⁴ Röhu God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemë ajëmi'i uövuë'ego ëhuni naro agree aho hiromo Vavu hesi örire jöe jövajeje huro jemë ajëmi'iröhego. ¹⁵ Agane aho'obëhe ö'idöre raromarue sa'are raromarue bamavuade a hesi örire naro jemesi jöëni ëninamiromo uavajeje ¹⁶ hesi ajoho börömo bëhëro jië'ëro huro uavego hesi Aru'ahohuro hesi darugo maho bojëmego jemesi dë vövöbajo'oho biririvëvoröhego. ¹⁷ Naro hu uavajeje jemëro Keriso mae uehorovego huro jemesi dë vövöbajo'ere ioro'ioremu hi'iröhego. Huro jemë ajëmego ijehu ö'ehu sa'a gagore dirume abue'amë'ëro biririvajëhi o javue sa'a uhure vae abuejë'ëro biririvajëhi ëhi jemëro

ae dē vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo ëhuro biririvo-romo muoho mae vaebe va'irarijego. ¹⁸ O jemëro God-are aribövi ioro'iorohu'o gemuoro avoho garomo uvo'irarijego: Kerisoro bogo bise'o vadu'oho uehorovavuo'i börömo bëhe uehorovavuo avohaje höjo. ¹⁹ Röhu Kerisohu diehi uehorovavuaioho noehu ga barë'iröhoho bogo eni javue. Iae ëhi jie röhu na nege jemëro uvo'irarijego huro ëhi uehorovavuaie hö uvego ëhuro God-are uehoro mahuro mu mahuro jö mahuro bövi bise'o mahuro jemesi dē vövöbajo'oho rarovëvo'iröhego. Na ëhi negego God-are örire jöe jövajeje.

²⁰ Röhu God-are ihoho mabëhe ua'ejo. Ëhesi bëhoho huro hesi darugoho nosi dē vövöbajo'ere bamahuë'ëro ëhu'ëro huhu ajamuiromo mu masijo vaeröhoho hu eni jie ë hesi bëhoho noehu hu ua gavaruoho o nosi dē vövöbajo'ere uehorovaruoho ëho ma-jianovo'i God-hu no iosiramuiromo mu börömo vaeromo bövie bise'e aho'o nosi örire ajamui'iröhoho hu eni jiajëro jië'ëro. ²¹ God-ro Iesu Keriso ajamiromo hesi ekaresiahu'o ajamuijë'ego ëhuni hesi ihoho mabëhe ua'ejo ëhi gemu jiemu jiobe va'iröhego.

4

Keriso-are aribövie no hesi sino haho'e gemuoho javuaie jöhoje.

¹ God-ro ëhi jemë ajëmijë'ëro jië'ëro ave jöho majëhi'ië'e. Naehu Badare jöëni savoji gagore hijajohuni ave jöho ejehore. God-hu jemë hesi aribövi mae jëvojöro uëvadëhi ëhi mu mae vaejë'i raromo jijihore. ² Nadi döroho bamorovo'i ma-sanuvoromo ae gö jabesi sisëho ga taemoromo huë baerovore. ³ O God-are Aru'ahohuro jemë aho'o uehore gemuoho bojëmijaje ë uehoroho ma'enoromo dē vövöbajo'e gemu bamoromo agane vaerovo gare. ⁴ Jemë sino haho'e gemuoho jëve. God-are Aru'ahe gemuoho baejë'e jëve. Aji'e mu börömoho gemu bae'irarijego ëhuni God-ro hesinö jëvojöro uëvadoho muebejarujeje. ⁵ Bada gemu uehore gemu bapataeto gemu jëve. ⁶ God gemu ae aho'obëhe nosi Vavueje. Huro gemuëro böröme namiromo bövie bise'e aho'o muebejavuoromo ma'enaguo titimoromo nosi dē vövöbajo'ere hijajeje.

⁷ Röhu Kerisohu no ae gemu gemu suvuro bojamuibe rovadëhi ëhi baebe rovë'e javue ae ajëmi'iröhëro. ⁸ Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Badahu ajiomadevare evare a sisëho ruahö'öjvë'ëro tövëvoromo sö ujuohoromo

dō mare ajiomade hōjo. Ajiomoromo suvuoroho ae suvuorēmijade hōjo. Ēhi jajivē'eje. ⁹ Ējō adaharoho ēhi uvē'eje: Badaro ajiomade hōjo. Ēhesi bēhoho bogo ěma ajiomol'i al'i urimo hu sa'are ruvebiromo sa'a uhu mare abuejadeje. ¹⁰ Ruvebiromo abuejade ae gemuohuro ajiomadoho ajio ō'idōho iosiramiro mo dō mare ajiomadeje ěhuro ō'idōho sa'aho aho'o huro raro vo barē'irōhēni. ¹¹ Ēahuro aviēhi jiē'e suvuore gō gō bojamuibe va'ē'eje ěhuro noro hesi muoho vaerōhego. A ioro'ioroho apostle mu vaerōhe suvuoroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho jō God-aro baeromo majēhi'irōhe suvuoroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho Keriso-are jō ma majēhibe jijiho'irōhe suvuoroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho hesi aribōvi muebejēvoromo ōri rōjēhi'irōhe suvuoroho bojamuijadeje. ¹² Suvuoro ēhi bojamuijade hesi bēhoho God-are aribōvioho aho'obēhe noro ě suvuoroho baeromo eni javuego gōēro gōho ajamirovoromo ěhuro Keriso-are sino haho'e gemuohuro javuē'ēro no uehoro mae baebe birire baebe va'ojuvo ¹³ hujeji no ae aho'obēhe uehore gemu baeromo God-are Harihoho garomo gemuoro javuorōhego. Ēhi gemuoro javuo'iramu Keriso-are darugohuro bōviēro bise'ēro raro vavuo'iramu ěhuro a duvahanō avoho raromo'ejo. ¹⁴ A duvahanō avoho raromo'iramu evare ijonōho bogo asisō'o va'ēnoho javuo'ē'e. Bogo asisō'o va'ēnoho javuo'iramu aehu sareri sareri'e jō barueromo jō huotohuotovoromo bōvi bise'o ěma ōmoromo jō sisē majahuijē'oho ijonōho bogo ejēho'ejo. Bogo ejēhoromo burehu jovo dōre rueromo jovo hasajego vanagiehu huotorohuotorovobe va'ajēhioho no bogo ēhioho ē'i ma-biririvoromo ahorirēro va'ejo. ¹⁵ Ma-ahorirēro va'oromo gōēro gōho rajahirovoromo jō mahemu majahirovo'ejo sareri'e jōho bogo. Jō mahemu majahirovobe huhu nimaje muohuremu avoho vaebe va'ejo ěhuro Keriso nosi simanoho va'ēne jiahuorōhego. ¹⁶ Hu nosi simanoho jiē'ēro ruahō'ōjavuego gemuore hesi uhure raromarueje hesi ōvo duruajo'ēro javuē'ēro. Hesi uhure raromoromo nosi sino haho'e bimuvavvadēhi ae aho'obēhe ēhi bimuvorovoromo ěhuro hesi darugoho baeromo no ae gōēro gōēro huhu bojamuade mue gō gō avoho vaeromo gōēro gō rajahirovoromo ěhuro a duvahanō'e biririvobe va'arueje.

Keriso-are ae gemuoho javuē'ego mu i'o baerōhe jōhoje.

¹⁷ Rōhu naro ave jōgoroho Badare ihero darugo'o majēhi'iē'e. God bogo ma uehorovarue aribōviehu jō sareri sareri uehorovē'i raromo jijiharuēhioho ijoho nadi ēhioho raromo jijihore. ¹⁸ Ēhesi bēhoho ēho jaburo

simanoho ramoramovëhë'ëro uehoroho bogojioromo biriri'övoromo God bijönimoromo ëhuro hesi biriroho bogo baejama jabesi aru'ahoho vuovëhë'eje. ¹⁹ Jabumë mu sisëni javojëgadoho vuonugo'i jabesi dë vövöbajo'e aho'o sisëro gemu bojamirovoromo ö mahunö'e va'iniumi'e muoho bövioho bise'oho ëma ömarueje. ²⁰ Röhu jemë Keriso-are jöho bogo ëhioho røjëhamu hejarijeje. ²¹ Hesi jöho iae mae hejarijeje. Hesi ariböviëro jëvë'ëro Iesuhu ëhi ëhi ë'oromo hibe juvade jö maho iae røjëhijamu hejarijeje. ²² Aviëhi jië'e jöho hejarijeje. Mami'e öri sisëre jijiharije ë hesi uehoro mamioho boremi'öre. Ëuehoro mamioho ejahoromo ëhuro mu sisë naguego sareramirovoromo ë muoho vaejego sisërëjavuobe va'ajeje. ²³ Uehoro mamioho boremi'ö'i God uarego huro jemesi dë vövöbajo'o uhoho avohëho barë'iro. ²⁴ Ëhi uaromo uehoro i'e baere. Ëuehoro i'oho God-ro avohadeje noro hu va'ëne jioromo ma-taemo raromoromo mu maemu vaenövoröhego.

²⁵ Ëhuni no sino haho'e gemuoho javuë'e jiaje ëhuni sareri sareri'e jöho vuonugo'i göëro gö hesi öriroho ma-jö maemu majahirovore.

²⁶ O vörönëgë'iroho nadi ri'öromomo mu sisëho vaere. Nadi dë vörönimemu vörönimobe va'ego majaho beva'oromo vahiro-mëvo'iro. ²⁷ A'i vöröho vuonugego Satan bogo ijumëvo'iro.

²⁸ O ae rahu vajiohu'e mu vaejaje aho uavego ijoho nadi ëhi jië'oho ë'i hesi övëro biririvoromo i'o mu'oho ma-avoho vae'i ëhuro mae sisë eni jiego bövi bise'o rumo'e aribövi jabesi örire suvurovo'iröhe.

²⁹ O jö atë'iroho jö sisëho nadi ato'i ma-jö maemu atonövore. Ëhi jië'e jö atë'ohuro jemë ae ajëmi'iramu jabumë huë vavaene rabe jëvë'oho jemesi jöho heromo biririvëvo'iramu dë vövöbajo'e mae jëvo'ë'e.

³⁰ O God-are Aru'aho Maho nadi vavaenoho bojamire. Hu jemesirire jië'ëro ëhu'ëro uvarueje: Jemë God-are aribövie jëvobe va'ojuvo hujeji ëho majaho rue'iramu sisëhu tövëvajoho God-ro jiovëho'iramu aho'obëhe ma-mae gemu jëvo'ajëjo.

³¹ Röhu ijoho a jabesi jö sisëho nadi uehorovo'i arire. Nadi a jabesi jöënioho vörönimemu vörönimore. Nadi ano'i vörö'iraenövore. Nadi jö sisëho uëromo giagamëhore. Nadi agëvore. Jö sisë gö gö nadi uehorovoromo ëhi jië'e muoho vae'i ³² a'i göëro göhuni vavaenimorovoromo huë baerovë'i göëro gö hesi mu sisëho uehorovoromo vuonugore. God-hu jemesi sisë Keriso-are jöëni uehorovoromo vuonugadëhi jemë'o ëhi ë'ore.

5

Aji'ere raromo jijihō'irōhe jōhoje.

¹ God-ro hesi dē vōvōbajo'e aho'o uehorovēvego jemē hesi aboji harihu'e jēvaje ēhuni huhu ē'ajēhi jemē'o ēhi ē'onōvore.

² Ēhi'oromo ae uehorovēvē'i raromo jijihonōvore. Ēhesi bēhoho Kerisoro no uehorovavuoromo nosi jōēni God-are ōrire suvuore bojamirovoromo guomorovadeje. Guomorovamu God-ro uvadeje: Huro mabēhe ē'ē'ēro ēhuro iae na huē mae jevajējo. Kerisohu uehorovavuadēhi ēhi ae uehorovēvē'i raromo jijihonōvore.

³ O jemē God-are aribōvie jēvaje ēhuni ōnō'e mahunō'e muoho nadi vaeromo ae gō jabesi bōvioho bise'oho nadi ujuohēho'i ē'orego ēhuro ēhi jiē'e mu sisē hesi jōho jeme-siroho bogojio'i. ⁴ O mu sisē jōho simano rumo'e jōho ijo ijo'e atarue jō sisēho nadi atore. Atē'oho bogo maehuje. A'i huē ma jōhemu God-are ōroro atore. ⁵ Ave jō gavarujoho iae maeje. Ae rahu ōnō'e mahunō'e jijihē'oho o ae gō jabesi bōvi bise'o ujuohēho'i ē'ē'oho Keriso'o God'o muebejarue ōri ari'eroho bogo va'oruomo'ē'e. Ae gō jabesi bōvi bise'o ujuohēho'i ē'arue hesi bēhoho God dejonō bamo'i inōmo sisē nuninō bamarue mueje.

⁶ Ēhi jiē'e mu sisēho God-are jō bijōnimarue aribōviohuro vaejaruēro jiē'ēro ēhu'ēro God-are i'ue mana bae hesijō. Ae gōehu sareri'e jō atoromo uēvē'oho: Bogo ēhioho jio'a'ajē uēvē'oho nadi ejēhore. ⁷ Ēhuni ēhi jiē'e aribōviohu'oho gemuoroho nadi jijihore. ⁸ Urimoroho jemē'o ramoramo'ere raromonōvarijeje. Jaruvoho jemē Badare aji'ere raromaruje. Ēhuni aji'ere raromarue aribōviehu raromo jijiharuēhi ēhi raromo jijihore. ⁹ Rabēni. Aji rovē'ohuro ēhuro mu maemu vaeromo jō maemu atoromo bōvie bise'e avoho vaejarueje. Ēhuni aji'ero raromore. ¹⁰ Avoho uehorovoromo gare Badahu nimaje muoho diho jiego. ¹¹ O ramoramo'e mu aehu ma-imo vaejaruoho ēhi jiē'e muoho nadi gavanovo'i mu mae vaejego jaburo ēho garomo uvoruomo'iro: Nosi muoho sisē hōjo. ¹² Iae ēhi jiē'e muoho jabesi saginiēri vae'amaruoho javoje vēmuna'joho jiē'ego bogo atarue jōhoje. ¹³ Jabesi sisē aho'o gurihiro jiadoho aji va'orahoro jiē'oho jabesi mu diehi jiajoho ē garuomo'ē'e. ¹⁴ Mu rabe va'orahore jiē'oho iae aji'eje. Ēhuni noro God uehorovoromo jōe ioromo uvarueje:

Niavanuoho ri'ōjējo.

Guomanuoho i'ovējo.

Ēhi'o'iramu Kerisoro ja ajivavo'ajējo.

¹⁵ Ëhuni jemë diehi jië'e mu vaeromo raromo jijiharu-joho ëho avo'avoho vaere. Simano rumo'e muoho bogo a'i simano ma'e muohemu vaere. ¹⁶ Mu mae rovajoho nadi vuonugo'i hesi muoho avoho vaere jaruvoho mu sisë vaeruomaje majae jiaje. ¹⁷ Ëhuni nadi sisë'ioho uehorovo'i a'i jemëhu diehi mu vaejõro Badahu nimajoho ëho avoho garomo baere.

¹⁸ Nadi vörö'e jovoho ue'ahego simanoho huotorovëvo'i. Ëhuro sisërëjëvo'ë'e. A'i nadi'ego God-are Aru'ahohuro rarovëvego ëhuro simano mae jëvo'i. ¹⁹ Psalms surire jaji-vare jöho God rajahi'iröhe jöho Aru'ahehu bojëmaje jöe gö gö iaruoho majahirovore. Dë vövöbajo'e aho'o God rajahiro mo ëhi jië'e jöho ionövore. ²⁰ Vae majae huë mae o huë sisë rovë'oho nosi Bada Iesu Keriso-are ihoro God Vavuoho mae uanövore.

Masurovë'e ariböviehu diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

²¹ Röhu Keriso mae uehorovaruje jëvaje ëhuni göëro gö hesi jöho ejahorovore.

²² Vaboroharo Badare jöëni jemesi baruoho ejëhore ²³ rabëni hesi bëhoho baruoho vaboro jemesi simane jio'amë'e jiaje. Keriso ekaresia nosi simanoho jio'i no hesi sino haho'e gemuoho javuë'ëro huro no maro bamavuë'eje. Röhu hu ekaresia nosi simano jiajëhi ëhi baruoho vaboro jemesi simanoho jio'ame. ²⁴ Ëhuni ekaresiaehu Keriso-are jö ejaharuëhi ëhi vaboro ömo'ömoho jemëro baru jabesi jöho ejëho barëre.

²⁵ O baruoharo jemesi vaboroho dë vövöbajo'e aho'obëhe uehorovëvore. Ëhesi bëhoho Kerisoro ekaresiaho uehorovavuoromo hesi arijo'arije bojamirovoromo guomorovadeje ²⁶ ëhuro ekaresiaho jövëro u'ovahuoromo hesi jöho majahuiromo ma-maemu avohavuoröhëni. ²⁷ Ma-maemu avohavuego ekaresiaho aji mabëhe javuoröhego. I'o masu'iröhe magonaho va'inumi rumo'e sino haho'e bogo abuejë'e sisë rabe rabe bogojio'i ma-maemu jiajëhi ekaresiaho no ëhi ma-maemu gemu javuego huro no hesi baejavuoröhëni. Ëhuni ekaresiaho no uehorovavuoromo ajamuijadeje. ²⁸ Iae Kerisohu ekaresia uehorovavuadëhi ëhi baru ömo'ömoho jemëro jemesi vaboroho uehorovëvore. Uehorovëvoromo jemesi sino rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. Jemëhu jemesi vaboro rajëhijë'ohuro ëhuro jemesi sinohu'o rajahirovarujeje. ²⁹⁻³⁰ Aho jabesi sinoho bogo bijönimorovo'i a'i Kerisohu ekaresiaho no hesi sino haho'e gemuoho javuajëromo muebejavuajëhi aëro jabesi sinoho ëhi avo'avoho mueberovarueje. ³¹ Vaboro'o

baru'o jabesi jöho God-are surire jajivoromo uv'e'je: Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Hu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. ³² Ëhi uv'e'je. Röhu ë jö hesi bëhoho uhuroho jö börömo börömeje. Ëjö hesi bëhoho naro uëve Keriso'o hesi ekaresia'o no gemuho javuaje jöhoje. ³³ Röhu jemesi jöhu'oje. Ae gemu gemu jemesi arijo'arije rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. O vaboro ömo'ömo ho jemëro baruoho masijoho hö uehorovore.

6

Aboji harihu'o vëmu vavu'o diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

¹ O aboji harihu'oharo Badare jöëni vëmu vavu'o jabesi jöho ejëhore. Ëhi ë'ë'oho iae maeje. ² Ëhi jië'e jögoroho God-are surire jajivoromo uv'e'je: Jasi vëmoho vavuho mae uehorovëvonëjo. Ëjöho börömo maego God-ro ë hesi viture uvadeje: Jaehu ë jö ejë'oho naro mae ajami'ejöjo. ³ Ëhesi bëhoho uv'e'je: Vëmu vavu'o mae uehorovëvë'oho ëhuro maho javo'iramu sa'are majae ëgo'o hi'a'anuëjo.

⁴ Röhu vëmu vavu'oharo jemesi aboji harihu'oho nadi sisë'ioho avohëvego dë vörönëgo'iro. Nadi ëhioho ë'i a'i avoho muebejëvoromo Badare jöho röjëhirego heromo avoho raromobe va'oruomo'iro.

Avare mu vaejëharue ariböviohu'o jabesi simano vaejarue ariböviohu'o diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

⁵ O ae gö jabesi muemu vaejëharue aribövioharo jemesi a masijo jabesi mu vaejë'iroho uvore: No Keriso-are mue vaejaruëromo jabesi jöho avoho uehorovoromo jemesi dë vövöbajo'o uhohu'o ejëhonövore. ⁶ Nadi ma-döemuho ejëhorego jemesi masijohuro gëromo uvo'iro: Mu mae vaejarujëjo. A'i uvore: No Keriso-are mue vaejaharuëromo nadi bijönimo'i dë vövöbajo'e aho'o mu öroro bojamiromo God-hu nimaje muoho vaenövore. ⁷ Uvore: No bogo ma-a jabesi muoho vaejëho'i Badare mue vaejaharuëromo dë sasohoromo muoho vaere. ⁸ Uvore: Ae gemu gemu mu mae vaejë'oho Badaro suvuoroho mana bojamui'ajëjo. No avare muemu vaejëhë'oho o nosi nimoro mu vaejë'oho iae hesi höjo. Ae gemu gemu mana bojamui'ajëjo.

⁹ O simano vaejarue aribövioharo ëhi mu mae vaenövore. Jemesi mu aribövi jö sisë uëromo giagamëharujoho vuonugore. A'i uvore: Nosi mu vaejahuarue aribövi jabesi o nosi Bövioho iae ae gemu ö'idöre hijajëjo. Huro mu ariböviohu'o no'o ma-gemuho uehorovavuae höjo.

Keriso-are ariböviehu ajamirovoromo niögu biriri'oho io'amoromo bijo buno baeromo Satan'o muorovo'iröhe uhu jöhoje.

¹⁰ Röhu aveho ijo tugoho'i jöho majëhilië'e. Bada'o gemu mae jioromo hesi darugo maho baeromo biririvore. ¹¹ God-hu bojamuaje muorovo inömoho aho'o ujuohore Satan-ro sarerëmjego ëhuro biririvoromo riravo'irarije. ¹² No bogo ma-a'oho muorovo'i a'i a iosiramuij'e sisë aribövi masijohu'o muorovarueje. Sa'ae aho'obëhe ramoramo'e mu muebejarue ariböviohu'o döre raromarue sisë ariböviohu'o vörö'e sisë aribövi ioro'iorohu'o ëho jabu'o no muorovarueje. ¹³ Ëhuni God-hu bojamuaje muorovo inömoho aho'o ujuohore maja sisë rovego Satan-ro jemë'o muorovego biririvo'irarije. Ëhi muorovojuvo majae barë'iramu biririvoromo ëhi baberumi riravo'aruje.

¹⁴ Ëhuni avoho riravore. Röhu a'o muorovo'ië'iroho götaho dë'ahore muöho titimo'iramu dë'ahoho bibivoromo ëhuro eni javo'ë'e. Ëhesi bëhoho mu sisë'o muorovo'ië'iroho God-are uehoro mahemu ma'eno titimorego ëhuro eni jëvo'iro.

O a'o muorovo'ië'iroho biriri'e niögoho vinebire ba'amo'iramu ëhuro eni javo'ë'e. Ëhesi bëhoho mu maemu baeromo maemu ömorego ëhuro eni jëvo'iro.

¹⁵ O a'o muorovo'ië'iroho höru gudu ba'amë'ohuro ëhuro mae nami juvo'a'anue. Ëhesi bëhoho Kerisohu huë mae bojamuaje jö maho simanoro bamore avoho bibivo riravo'irarije.

¹⁶ O vëni ravë'e bijo vösö huotovaho'ië'iroho ejoho ma'enoromo nami'iramu siroho ro ë ejore riravoromo sugigivoromo vënoho duoroho'amo'ë'e. Ëhesi bëhoho God-ro no ajamuijaje hö uvoromo hu mae uehorovonövore. Ëhi uehorovë'ohuro Satan-ro hesi vörö'e bijohuro bijëho'iramu bogo ejaho'aruje.

¹⁷ O a'o muorovo'ië'iroho biriri'e simano bosöho didi'oromo simanoho tugohorovo'anue ëhuro bogo nemavo'i mae javoröhego. Ëhesi bëhoho simanëro uehorovoromo uvore: God-ro no maro ramuë'e höjo. Ëhi uehorovë'ohuro ëhuro Satan-are sisëho tugoho'iramu jemë bogo baejëvo'ë'e.

O a'o muorovo'ië'iroho kaejö ëgoho övëro ma'enoromo muorovo'anue. Ëhesi bëhoho God-are jö hesi Aru'ahuhu bojamuijajoho ëhi ma'enoromo Satan'o muorovore.

¹⁸ Ëhi jië'e muoho vaejë'i majae ëhi God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo parie gö gö vaeromo jöe gö gö

ëninaminövore. Ëhi ë'irarije nune jioromo majae ëhi biririvore. Biririvoromo God-are aribövöie aho'o jabesi jöëni uehorovore. ¹⁹ O nasi jöho ëhu'o uehorovore. Uarego naehu hesi jö a majëhi'ië'iroho huro jö maho bojemego naro bogo juhuonivë'e ma-sama'e majëhinövo'iro ëhuro jabumë hesi gurihië'e jö ma hesi bëhoho mae garomo heruomoröhe. ²⁰ Ëjö maho ae majëhi'iroadego ëhuni na God-are ihoro jö majëhijaje ae jeve. Röhu na savoji gagore hije. Ëhuni God uarego na birire bojemego huhu bojemade muoho vaeromo bogo juhuonivo'i ë jöho ma-sama'e majëhinövo'iro.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jöhoje.

²¹ Röhu na diehi jevajoho o mu rabe vaejajoho ë jöho jemë'o he'irarijego ëhuni Tychicus-ro ö'oromo majëhi'iramu he barë'aruje. Tychicus hu nosi huë baerovarue öje. Hu Badare muoho biririvoromo vaejajeje. ²² Ëaho naehu nugö'ö'ië'aje hesi bëhoho huro ö'oromo jöho majëhijego noehu diehi raromarue jöho jemëro hejago dë vövöbajo'oho mae jëvoröhego ëhuni nugö'ö'ië'e.

²³ Röhu na nege God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o jaburo nasi ö mueno'oho jemë ajëmijego jemëro God mae uehorovoromo huë mae raromoromo rajahirovo'irarijego.

²⁴ Nosi Bada Iesu Keriso rajahiemu rajahijaruje aribövöioho aho'obëhe God-ro huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

PHILIPPIANS

Paul-hu Philippi ekaresia jejëmade jöhoje.

¹ O asë'e Iesu Keriso'o gemuore jëvoromo God-are ariböviëro jëvë'ëro Philippi amore raromarujo Paul na'o Timothy'o Iesu Keriso-are mu vaejahuare ae niö'i noro jemesi örire jejëmijö gare. O ekaresia muebejëvaruje ariböviohu'o ekaresia ajëmijaruje ariböviohu'o jemesi örire jejëmijö.

² Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raro'mo'irarijego.

Paul-hu Philippi ekaresia uehorovoromo God'o jö jövonövade jöhoje.

³ Naehu jemë uehorovëvë'iroho jemëni God nasi Börömoho huë mae uavajeje. ⁴ O jemëni God-are örire jö jövë'iroho nimorohë'i jöho majahijajeje. ⁵ Rabëni hesi bëhoho mami'e jemëhu aevo'i na'o bimuvoromo Keriso-are jö ma hesi mu ajemijarijoho ëhi ajemibe ruejuvo jaruvohu'o ëhi gemuoho ajemijarujeje. ⁶ Ëhuni na mae uehorovoromo uvajeje: God-ro mabëhe aevoromo jemesi dë vövöbajo'o avohëvadoho iae ëhi avohëvobe va'ojuvo hujeji Iesu Keriso-are majaho rue'iramu avohëvo barë'ajëjo. ⁷ God-hu jemë ëhi avohëvobe va'a'ajë uvajoho ëho iae maeje ë hesi bëhoho jemë nasi dë vövöbajo'ere jëvë'ego. Jemë na'o gemuore mu mabëhe baejë'e jëve. God-ro mu mae bojemamu urimoho na savoji gagoroho bogo hijë'iro hesi jö ma hesi jöhuni biririvoromo majëhibe rovodoho jaruvoho na savoji gagore hijë'i ëhi gemuoho majëhijajeje. Jemëro ëhi jië'e mu mabëhe na'o bimuvoromo ajemibe rovë'e jëve. ⁸ Röhu Iesu Kerisoro nasi dëre rumorovevego na jemëni sisë maro vavaenegajeje. God-ro ge'ego na mae uëve.

⁹ Röhu ave jöho na jemëni ëninamijajeje. Naro uavajeje huro jemë ajëmijego jemë simane mae jioromo mue bövie bise'e garomo ae rajahuijarujoho gö'o gö'o döre ëhi'obe va'oromo ¹⁰ ehuro rabe rabe maho jiego ga'irarijego. Ëhi jië'oho Keriso-are majaho rue'iramu jemë jö sisëho bogojëvo'i uhohu'o ma-maemu jëvo'ë'e. ¹¹ O Iesu Kerisohu ajamuego vaejarue mu mahuro jemë'o rumorovëvo'ë'e ehuro God-are ihoho dö maro ajiomoröhego.

Paul-hu hi juvonövade hesi bëhoho Keriso uehorovoromo juvonövade jöhoje.

12 Röhu nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho ga'irarijego. Na ave savoji gagore hijamu mu rabehu rabehu nasi öröre rovadohuro ëhuro Keriso-are jö ma hesi muoho bogo sisërë'i marëjë'eje. 13 Marëjë'ëro ëhu'ëro sa'a a börömo hesi javu atovarue ariböviohu'o a ioro'ioire aho'obëhe jabu'o mae garomo uvoruomajeje: Nörö Keriso-are aëro jië'ëro savoji gagore hijajëjo. 14 O Christian ö mueno'e marohë'e maëro gevarue na savoji gagore hiromo mae biririvego geromo jabu'o daruge baeromo ëhuro bogo juhuonivë'e mabëhe biririvoromo God-are jöho majëhijarueje.

15 Ëaribövioho a ioro'iorohuro iae nasi mu mahuni dë vörönimoromo na iosiremi'irögoro Keriso-are jöho majëhijarueje röhu a ioro'iorohuro huë mae bojemi'i ë'arueje. 16 Jabumë uvarueje: God-ro nörö aviae bamade höjo ëhuro aëro God-are jö maho sareri'e atego nöröro aho'iröhego. Ëhuni jabumëro na mae uehorovevoromo Keriso-are jö maho majëhijarueje. 17 O ë aribövi ioro'ioirehu Keriso-are jö majëhijaruoho bogo maho uehorovoromo ë'i a'i jabesi ihohemu uehorovoromo Keriso-are jöho majëhijarueje. Jaburo uvarueje: Noehu Keriso-are jö ae majëhijë'ohuro ëhuro a masijohuro heromo Paul savoji gagore hijajoho röhu gö'o döre i'ue bojami'aruëromö ëhuni Keriso-are jöho majëhijarueje.

18 Röhu ëho hesije. Aehu ma-döhemu uehorovo'i o uhohu'o uehorovo'i o diehi uehorovoromo Keriso-are jö majëhijaruoho röhu aëro Keriso-are jöho iae majëhijarueje. Na ëho uehorovoromo nimorohajeje. Röhu bogo vuonugol'i ëhi gemuoho nimorohonövo'ejo. 19 Ëhesi bëhoho nara garomo uvajeje: Naehu ëhi sisë'i hijajoho jemëro nasi jöëni ëninami'iramu Iesu Keriso-are Aru'ahohuro ajemi'iramu ëhuro na mae hi'ejöjo. 20 Ëhuni naehu ave uehorovajohuremu nego avohe na bogo mae bogo javojoho baeromo muoho vuonugol'i a'i majae aho'o röhu avevejö'ohu'o biririvo avohoromo nasi arijo'arije aho'o bojamirovego Keriso-are ihoho dö maro jioröhego. Na ave sa'are hijë'oho o guomevë'oho ëhi gemu jiojoro nege. 21 Na ave sa'are hijë'oho Keriso gemu uehorovë'i hibe juvajeje. O guomevë'oho jaruvo sisë'i hijanovajoho ijonö mabëhe hi'ejo. 22 Na ave sa'are ëgo'o hijë'oho ëhuro i'o mu'e birohönövo'ejo. Hesi nani'o diehi ë'ejo. 23 Na uehore niö'i jevo'ego ëho uehorovë'e hije. Iae na nege guomoromo sa'aho vuonugol'i va'o Keriso'o gemu mae hi'irodëni. Hu'o hijë'oho ëho mahoje. 24 Röhu naehu biririvoromo sa'are hijë'oho ëho börömohoje jemë ajëmi'irodohuni. 25 Ëho na eni gavë'e jeve. Ëhuni na garomo

uve: Naro biririvoromo jemë'o hi'ejōjo ēhuro ajēmego Keriso mae uehorovobe nimorohobe va'irarijego. ²⁶ Ēhi jiē'oho naro rōhu maho ō'iramu jemëro na geromo Iesu Keriso-are ōrire mabēhe rajahi'aruje.

²⁷ Rōhu na diehi jevē'oho jemëro Keriso-are jō maho eromo raromo jijihore. Ēhuremu bōrōmohoje. Ēhi ē'ē'oho ēhuro naehu ō'oromo gēvē'oho o ōre ēgo'o hiromo ma-jemesi jōhemu hejē'oho na garomo uvo'ejo: Jemëro gemuoro riravoromo uehore gemu baeromo mue gemu nimoromo jō ma hesi muohuremu biririvoromo nigemarujejo. ²⁸ Biririvoromo nigemoromo jemesi jō bijōnimoruomaje aribōvioho bogo juhuonēmijarujejo. Bogo juhuonēmijamu gēvē'ohuro ēhuro God-ro rōjēhijajeje jabumëro garōhego maja ijonōho jabumē sisērējēvo'i jemē marojēvo'irōhoho jēvego. Iae God-ro jemē ajēmi'iramu marojēvo'ē'e. ²⁹ Jemē Keriso-are mu bōrōmoho niō'i baejē'e jēve. Gōho Keriso-are ōrire mae uehorovo'irarijoho gōho hesi jōēni vi'ehe bae'irarijoho. ³⁰ Urimo jemē iae gavarijeje na sivohoromo Keriso-are muoho nigemamu. O jaruvoho jemē hejarujeje aëro uvoruomego: Nōrōro ēhi gemuoho ē'aje hōjo. Rōhu ē mue gemuoho jemëro na'o bimuvoromo ēhi sivohoromo ōmo'aruje.

2

No bogo nosi nimaruohemu uehorovo'i gōehu gö huē baerovo'irōhe jōhoje.

¹ Jemē aho'o Keriso-are ae gemuoho jēvajoho na jemē ēhuro hejarujeje biririvēvego. Kerisohu jemē huē baejēvajoho na jemē ēhuro hejarujeje jemesi dē vōvōbajo'oho giogovēvego. Na jemē God-are Aru'ahohu'o gemuoro jēve. Na jemē gōëro gōhuni vavaenimoromo dē vōvōbajo'e aho'o uehorovēvarujeje. ² Ēhi jēvē'e jiaje ēhuni ma-gemuoro jioromo uehore gemu baeromo huē baerovē'e muoho gemu vaerego na heromo nimoroho avoho'iro. ³ Nadi jemesi sinohemuoho uehorovoromo a ioro'ioroho ēma iosirēmiromo ihoho dōroho bamorovo'i uehorovoromo muoho vae'irōgoro a'i ma-u'emu uehorovoromo a ioro'ioroho masije hō uvoromo jabesi ihoho dōro bamore. ⁴ A ioro'ioro jabesi ihoho dōro bamoromo rōhu nadi jemesi jōhemuoho uehorovo'i a'i a ioro'ioro jabesi jōhu'o uehorovore.

Kerisohu hesi nimajoho bogo uehorovo'i sa'are rueromo God-are jōhemu ejahadēhi noehu ēhi ē'irōhe jōhoje.

⁵ Iesu Kerisohu uehorovadēhi ēhi uehorovore. ⁶ Hu God jiajēhi ēhi jiē'ēro rōhu bogo uvadeje: Naro biririvoromo God-hu hijajēhi ēhi hi'ejōjo. ⁷ Hu bogo ēhioho uvo'i bōvie bise'e nugō'ō'amoromo mu vaejahuaje a jiajēhi ēhi jiadeje. Ma-a javuajēhi ēhi jiadeje. A nu ano'o va'ēne jioromo ae aho'obēhe nosi nunire rovadeje. ⁸ Rueromo hesi iho bōrōmoho uehorovoromo vuonugo'i ma-God-are jōhemu ejahobe juvoromo ēhuro guomadeje. Korosire anamu guomadeje. ⁹ Ēhi ē'ē'ego ēhuni God-ro ajamamu huro dō maro ajio namijamu hesi ihohuro iho ioro'ioroho iosiramuiromo bōrōmo bēhe jiē'eje ¹⁰ ēhu'ego ae aho'obēhe ō'idōre raromarue sa'are raromarue sa'a uhure raromarue aribōvioho noro Iesuare ihoho bōrōme hōromo hu rajahiromo ague aho raromoromo ¹¹ ae aho'obēhe noro huruohoromo uvoruomorōhego: Iesu Keriso iae Bada hō uvorōhego. Ēhi uvo'iramu God Vavu hesi ihoho bōrōmo bēhe jio'ē'e.

Ramoramole're raromarue aribōviohu'o ave sa'are raro-moromo noro ironō'e ajivēvo'irōhe jōhoje.

¹² Nasi ō mueno'e naehu jemē'o gemu mae hijamu jemēhu nasi jō ejehonōvarijoho rōhu jaruvo na ōri ēgobōvire hijajohu'o nasi jōho ejehonōvore. Ēho bōrōmohoje. Juhuoni'o butubutu'o muoho avo'avoho vaerego jemē mae jēvo'iro. ¹³ Ēhesi bēhoho God-ro jemesi dē vōvōbajo'oho huotovēhajeje ēhuro huhu nimaje ēhi jiē'e muoho vae'i nimoromo vae'irarijejo. Ēhuni ēhi jiē'e muoho vaere.

¹⁴ Mu rabe rabe vaejē'oho nadi muoho bijōnimoromo jō sisēho atoromo o jōho aho'ahēmī'irōgoro a'i muoho ma-vaere. ¹⁵⁻¹⁶ Ēhi ē'ē'oho jemē jō sisēho bogojēvo'i uhohu'o ma-mae jēvo'ē'e. Sareri sareri'e aribōvi sisēhu'o gemuore raro'maruje rōhu jemē God-are aboji harihu'e maemu jēvo'ē'e. A i'ovavuo'irōhe jōho rōjēhiromo ēhuro jiji mujōru'ehu ramoramore ajivo'amajēhi ramoramore raro-marue aribōvioho ēhi ajivēvore. Jemē ēhi ē'ē'oho Keriso-are majaho rue'iramu naro uvo'ejo: O mabēhējo. Jemē nasi jōho mabēhe ejeharije hōjo. Na sa'are hiromo jōho majēhiromo muoho bogo ēma sivohoromo darugoho boremi'ōjode hōromo jemesi jōēni nimoronimorohē'i jōho jōvo'ejo.

¹⁷ Rōhu hesi nani'o nani aēro anego'iramu guomevo'ē'e. Ēhi'o'iramu nasi kōho rue'iramu God-ro uvo'ē'e: Ēho na suvuore bojemijajējo. Rōhu jemēhu hesi ōrire mae uehorovoromo mu vaejarujoho ēhu'o God bojamijaruje suvuoreje. Rōhu nasi suvuorohu'o jemesi suvuorohu'o gemuoro jio'iramu God-ro garomo uvo'ē'e: Iae eni jiajējo.

Ēhuni aehu na ēhi anegeo guomevo'irōhoho na huē mae jeve. Huē mae jevoromo jemē'o gemu mae nimoroheve. ¹⁸ Naehu ē'ajēhi jemēro huē mae jioromo na'o gemu mae nimorohore.

Paul-hu Timothy'o Epaphroditus'o rēmō'ōjego Philippi amore ō'irōhe jōhoje.

¹⁹ Iae na uehorovoromo uve: Bada Iesuhu nimē'ohuro ēhuro na ma-burēro Timothy nugō'ō'iramu jemesi ōrire ō'a'ajējo. Ēhi ē'irodēro nege. Ēhesi bēhoho ō'oromo jemēhu diehi raromaruje jōho huro vuonorō'ō barovego na heromo huē mae jevorōhego. ²⁰ Timothy-ro gemuēro na'o gemuoro uehorovoromo bogo dōhemuoho a'i uhohu'o jemesi jōho uehorovajeje. Ēhi jiē'e a gōho bogojeve. ²¹ A ioro'iorohuro bogo Iesu Keriso-are jōho uehorovo'i jabesi muohemu uehorovarueje. ²² Rōhu jemē gavarujoho iae hu a maeje. Harihehu vavu ajēmijaruēhi huro na ēhi ajemiromo Keriso-are jō ma hesi muoho vaebe rov'eje. ²³ Ēhuni na uehorovoromo uve: Ga'irode nasi muoho diehi jiamu gavē'iroho hu nugō'ō'ejōjo ō'irōhego. Na ēhi nege. ²⁴ Rōhu naro uve: Badahu nimē'oho majae ma-bisemu barē'iramu na'o ō'ejōjo.

²⁵ Rōhu naro uvodeje: Nosi Christian ōho Epaphroditus nugō'ō'ejōjo ō'ojōro. Ēhuremu iae mae hōjo. Rōhu avevejō'oho hu na'o bimuvoromo Satan'o muorovoromo mu vaejaje aeje. Mami'e jemēro nugō'ō'jarijeje huro rueromo jemesi ihore nasi vavaenoho ajeminōvo'irōhego. Rōhu naro hu sionēro nugō'ō'je. ²⁶ Naehu hu nugō'ō'irode hesi bēhoho huro ae aho'obēhe jemēni vavaenime. Vavaenimoromo nurunurume jemesi jōhuni. Ēhesi bēhoho jemē hejarijeje uvavamu: Hu guomo guome baejade hō uvamu hejarijohuni ēhuni. ²⁷ Iae mae. Hu guomo guomo bōrōme baeromo guomo hesi jiadeje. Rōhu God-ro hesi jōēni vavaenimoromo ajamijadeje. Bogo hesi jōēnioho gemu vavaenimo'i a'i nani vavaenimadeje hu guomego naro huē vavaene gō'o dōre baejōēni. ²⁸ Ēhuni na nego avohe nugō'ō'jego ō'ojōro ēhuro hu ō'ego jemēro rōhu maho garomo nimoroho'irarijego o ēhuro nasi nurunuruoho barējanovorōhego. ²⁹⁻³⁰ Ēhu'e jiaje hu ō'ego Badare ihoro bōrōmo mae nimorohoromo rajahire. Ēhesi bēhoho hu uvadeje: Philippi amo rajoho ame ēgobōviro raromoromo Paul ajamijē'oho bogo eni jiajējo. Ēhuni naro jabu'o rōromo ē muoho vae'ejō uvoromo ēhuni hu ave sa'are hi'irōhe jōho bogo uehorovoromo guomo hesi jiadeje. Ēhuni ō'ego rajahire. O huhu ē'adēhi ae rahu jabesi sino bogo uehorovo'i

Keriso-are muohuremu uehorovë'oho ëhi jië'e aribövioho aho'obëhe rajëhinövore.

3

Noehu God-are nunire mae riravo'iröhe öroho ëho Keriso mae uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho majëhi'ie'e. Badare öroro uehorovoromo nimorohore. Röhu ave majëhi'irode jöho mamile uëvodoho röhu maho majëhijë'oho bogo u'uvevo'ë'e. O jemë röhu maho hejë'oho ëhuro avo'avoho raromo'aruje. ² Ö sisëho va'ëne aribövioho gëvë'i raro-more. Jaburo God-are muoho sisë'i røjëhijarueje. Ëhuni gëvë'i raromore. Jaburo uëvarueje: Jemëro Jew rajo muoho vaeromo jemesi sinoho tarivorëjo ëhuro God-are nunire mae riravo'irarije. Röhu jabuhu røjëhijarue muoho bogo mu maehu jio'i ëho sino taritarivo'iröhe muoho jianove. Ëhuni gavë'i raromore. Ëhi jië'e ariböviohuro sarerëmi'ë'ö. ³ Jaburo sarerivoromo uvoruomajeje: No sine tarivo'amë'ëro ëhu'ëro no God-are aribövie javuajëjo. Röhu jabumë ma-döhemu God-are aribövie jioruomo'i a'i no uhohu'o God-are aribövie javue. Ëhesi bëhoho noro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo hu rajahiromo Iesu Keriso uehorovoromo nimorohë'i atarueje. No bogo uvarueje: Nosi muohu'o ihohu'o ave sa'are mae jiahuë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'ëjarëjo. ⁴ Röhu nosi muohu'o nosi ihohu'o mae jiahuë'ego ëhuro God-are nunire mae javuo'ibejo Paul nasi muohu'o ihohu'o mae jiehë'ëro jië'ëro uvo'ibejo: Na hesi nunire mae jevajëjo. A ioro'iorehu uvaruoho: No Jew rajo maëro javuë'ëro Jew rajo muoho avo'avoho vae'ego God-are nunire mae javuajë uvaruoho Paul naro ëhi uvo'ibejo iae mae jio'ibejo rabëni naro jabumë iosirëmiromo Jew rajo maho na jevë'ego. ⁵ Rahevamu hurae gemu barëjamu Jew rajo muoho vaejevoromo nasi sinoho tariojehareje. Nasi vëmu vavu'oho Israel rajëro jëvë'ëro ëhu'ëro na'o Israel raje jeve. Benjamin-are uje gemuoho jeve. Nasi hijo mino'ehu Hebrew huëhu atobe Hebrew mu vaebe rovarëhi na'o ëhi gemuoho ömajeje. O mu vaeröhe jögoru ejaje ae jevadeje. Pharisee ariböviehu jögoru e avohojöro uövuaruëhi na ëhi'obe rovodeje. ⁶ O God-are mu nimode ae jevadeje. Naro uvodeje: Jew rajo muoho God-are mue höromo ekaresia aribövioho sisë vaejëvo'i hijodeje. Jew rajo nosi jögoru ejaruohuro ëhuro mae javuo'ibejo ja uvo'ibejane: Nörö mabëhi mae höjo. ⁷ Ëhi jië'e mu mae

iho mae jevamu iae marëjevajë uvodoho jaruvoho Keriso-are jöho uehorovoromo uvajeje: Ëhuro sisërëjevë'e höjo. ⁸ Naro uvajeje: God-are nunire mae nami'irögoro naehu Jew rajo mu vaejë'ohuro mu ioro'iorohu'o noehu vaejego God-are nunire mae javuoröhe ëhi jië'e mue aho'obëhe naehu uehorovë'oho ëhuro sisërëjevo'ajëjo. Iesu Keriso nasi Börömo ga'irodoho ëhemu börömoho höjo. Hesi jöëni mu ioro'ioroho musisi va'ëne höromo boremi'öjë'e jeve ëhuro naro Keriso bae'irodëro. ⁹ Keriso baeromo hu'o gemuoro bimuvo'irodëro. Jaruvoho bogo nasi ëma biririvoromo Moses-are jögoroho eromo uvajeje: God-are nunire mae jevajëjo. Bogo. A'i na Keriso mae uehorovoromo ëhuro hesi nunire mae jeve. Ëhesi bëhoho God-ro ajamuego no mae uehorovoromo hesi nunire mae riravarueje. ¹⁰ Na nege nasi simanohuro dë vövöbajo'ohuro Keriso ga'iro hu ri'öjë'ëro hesi darugohuro ajemijego marëjevojöro. Huhu huë vavaeni vi'ehi baejadëhi na'o ëhi gemuoho baebe va'iro. Huhu mu sisë mu'uvahuo'i guomadëhi na'o ëhi mu sisë garomo hörëro taemobe va'irodëni. ¹¹ Sisëho hörëro taemobe va'oromo ëhuro ijonö Iesuhu guomoromo ri'öjadëhi nani na'o eni jevë'ohuro nasi sino haho'ohu'o guomoromo ëhi ri'ö'irodëro. Ëhuremu nege.

Paul-hu daruge aho'o bojamiromo Keriso-are mu vaejadëhi no'o ëhi ë'iröhe jöhoje.

¹² Na bogo uehorovoromo uvajeje: Mami'e Keriso-are muoho baejë'ëro mu sisë bogojevo'i bövie bise'e eni jevajëjo. Bogo ëhioho uvo'i a'i Iesu Kerisoro hesi baejevë'ego ëhuni hesi muoho bae'i biririvoromo muoho vaejajeje. ¹³ Nasi ö mueno'e na bogo uvajeje: Naro Keriso-are muoho bae barëjë'e jevajëjo. Röhu ave muoho gemu uehorovajeje. Mue urimo vaebe rovodoho na bogo uehorovo'i ijonö jioröhe muohuremu bae'i sivohoromo ë'o gavajeje. ¹⁴ Naehu vaejöro Kerisohu nimajoho ëhemu nunire bamoromo ë ahorirëro vae'i biririvoromo ë'o gavajeje ëhuro ruahö'öromo suvuoroho bae'irodëro. Ësuvuoro hesi bëhoho God-hu uevego na Iesu Keriso'o gemuoro jevë'ëro hesirire ajiomo'irodohoje.

¹⁵ Ae rahu a duvahanö'e uehorovarue aribövi javuë'oho naehu uëvodëhi ëhi uehorovonövo'ejo. O jemëhu jö gö uehorovë'iroho God-ro ëho röjëhi'iramu ga'a'aruje jemë bogo eni jëvo'iramu. ¹⁶ Ëhi jië'ego Keriso-are jö ejahobe rovaroho ëhi ejahobe va'ejo. Ëhi jië'oho iae maeje.

¹⁷ Nasi ö mueno'e jemë gemuoro bimuvoromo naehu ë'ajëhi ëhi ë'onövore. Noehu öri mare jijiharuëhi ëhi jijiharue aribövioho gë avohoromo jemë'o ëhi ë'ore. ¹⁸ Röhu ave jöho majae aho'o majëhi'i hijodoho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho baeromo röhu maho majëhi'irögoro ë'e. Ae aho'obëhe mu sisë vaebe jijihoromo ëhuro Kerisohu korosire guomade jöho ahanovoruomajeje. ¹⁹ Ahanovoromo röhu noehu God börömoho hö uehorovaruëhi ëhi jabumëro jabesi sinohuremu nimajoho börömoho hö uehorovoruomajeje. Javoji'e muoho vaeromo mae höromo nimoronimorohë'i jijihoruomajeje. Ave sa'a hesi muohemu uehorovoruomajeje. Ehu'ëro jië'ëro vëni'e örire va'o hesi jioruome. ²⁰ Jabumë ëhi jië'e aribövie jioruome röhu nosi öri ari'oho bogo aveho jio'i ö'idöre jie. Ö'idöre jië'ego no raromoromo muebejarueje Bada Iesu Keriso no maro bamavuaaje ahuro ö'idöre jioromo rueröhego. ²¹ Rueromo mue bövie bise'e ruahö'ö'amoröhe darugoho baeromo nosi sino haho'e u'uhavujoho avohahuo'iramu gorosovoromo hesi sino haho'o mabëhe jiajëhi ëhi mabëhe javuo'amo'ë'e.

4

Noehu uehore gemu baeromo nimorohoromo mu maemu uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Ehuni nasi ö mueno'e Badare öroro ëhi uehorovoromo biririvoromo riravore. Na jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvego jemesi jöëni vavaenegajeje. Na jemesi jöho uehorovoromo huë mabëhe jevë'ëro nimoroho avohajeje. Ehuni na jemesi örire uëve: Nasi ö mueno'e biririvoromo riravorëjo.

² Naro Euodia jasi örire uave. Syntyche jasi örire uave. Badare magonahe gemuoho jëvaje ehuni uehore gemu baere.

³ Röhu ja na'o mue gemuoho mae vaejanue ae javë'ego naro ave jöho jasi örire uave. Emagonaho niö'ioho ajëmijego gemuoro avoho ari'iro. Ehesi bëhoho ë magonahoho jaburo na'o gemu mae bimuvoromo God-are jö ma hesi muoho biririvoromo vaejareje. Jaburo Clement'o na'o mu vaejarue aribövi ioro'iorohu'o ëhi ë'areje. Jabesi ihoho mae raromemu raro'm'iröhe ö'idöre jiaje surire ë jajivo'amë'eje. Ehuni ë magonaho niö'ioho ajëmine.

⁴ Röhu jemë ae aho'o Badare ae gemuoho jëvaje majae ëhi nimorohonövore. Röhu maho uëve: Nimorohorëjo.

⁵ Ma-sanuovoromo ae aho'obëhe jabesi öroro huë mae baejövore. Badahu rueröhe majaho dunove. ⁶ Bövi bise'o rovë'iroho nadi nurunurumo'irögoro a'i God-hu ajëmijajoho

huë mae uavë'i ëninamiromo jemesi huë vavaenoho hesi öroro majahinövore. ⁷ Jemëhu ëhi ëë'oho God-are sanu'e mahuro noehu uehorovarue sanu iosiramijajohuro ëhuro jemesi uehoroho dë vövöbajo'oho duohëho'iramu san-uovëho'ë'e Iesu Keriso'o gemuoro jëvë'ëro.

⁸ Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho uë'ië'e. Aviëhi jië'e muohemu uehorovore. Jö mae ataruohuremu a duvahonö'e vaejarue muemu ahorirëro vaejarue muemu ajiro raro-marue muemu dë vuëvo'e muemu aji ma'e muemu huë baejë'e muemu mu rabe rabe ma-maemu jiajoho rabe rabe noehu mae uehorovaruoho ë muohuremu uehorovonövore. ⁹ Naehu rabe rabe röjëhijamu o vaejamu jemëhu garomo heromo baejarijoho ëhi jië'e muohuremu vaenövore. Ëhi ëë'oho God jö sanu'e bojamuijaje ahuro jemë'o hi'ë'e.

Philippi ekaresiaehu huë baeromo Paul-are örire suvuoro bamahamu Paul-hu mabëhe uëvade jöhoje.

¹⁰ Bada'o gemuoro jëvë'ego na nimorohevo avohe ë hesi bëhoho jemë majae bisemu ëgo'o bogo ajemijarijoho avevejö'e röhu maho uehorovevoromo huë baejevarijohuni. Iae jemë na uehorovevobe rovarijeje röhu huë baejevo'irarije öroho bogo biroharijeje. ¹¹ Na bogo uve: Jemë nasi huë vavaenoho bogo gevanovarije höromo bogo ëhunioho jajive. A'i huë mae o huë sisë rovë'oho na uvajeje: Na rabe rabe jevajoho iae eni höjo. Ëhi jië'e uehoroho iae na avoho baejë'e jeve. ¹² Bövi bise'o bogo eni jevajoho o marohë'e mae jevajoho iae na gavë'e jeve. Eni da'uegë'oho o hömevë'oho bövi bise'o marohë'e mae jëvë'oho o inömo rumo'e jëvë'oho o diehi jëvë'oho naro uehorovoromo uvajeje: Na iae eni jevajëjo. Ëhi jië'e uehoro hesi bëhoho birohë'e jeve. ¹³ Keriso biriri bojemaje ahuro ajemijë'ëro ëhuro mae o sisë rovë'oho na biririvoromo nami'irodoho eni jeve.

¹⁴ Röhu nasi huë vavaeni ajemijarijoho ëho iae mae ë'arijeje. ¹⁵ Röhu Philippi amo rajohumë jemë'o iae gavar-ijeje. Na urimë'i aevoromo Keriso-are jö ma majëhibe juvodevare evare naro jemesi sa'aho Macedonia vuonugo'i va'amu ekaresia ioro'ioroho bogo ajemi'i jemëremu ijo bajo suvuoroho bojemiromo huë maho mana baejarijeje. ¹⁶ Röhu jemesi sa'aho bogo vuonugo'i a'i Thessalonica amore va'o hijamu evare na bogo eni jevo'ego jemëro suvuore nasi örire nugö'ö'i arinövarijeje. ¹⁷ Na bogo suvuoroho nahoromo ëhunioho uë'i a'i na nege jemëro suvuore bojemego ëhuro ijonö God-hu suvuoro mana jemesi örire bojëmi'iröhoho bövi mae jiëhoröhego. ¹⁸ Epaphroditus-ro jemesi suvuoroho nasi

örire barovadeje. Ëhuni uëve: Jemesi suvuoroho iae na baejê'e jevajêjo. Iae eni höjo. Marohê'e mae höjo. Jew rajehu mi God-are örire suvuoro bojami'i anoromo vënire buejaho'ego God-hu ridi heromo vuëvonövadêhi jemesi suvuoroho êhi jie. God-ro garomo suvuoroho nimoromo huë mae jiajeje. ¹⁹ Röhu jemê rabe rabe bogo eni jëvamu gëvê'oho jemê Iesu Keriso-are ae gemuoho jëvê'ego nasi Vavuohuro iae ajëmi'ê'e hu daruge aje bövie bise'e bogo bise'o vadu'oho jië'ëro. ²⁰ Röhu na nege God nosi Vavu hesi ihoho ioro'iore gemu dö maro jiobe va'oröhego. Iae mae.

Paul-mëhu ijo tugoho'i jejëmijare jöhoje.

²¹ Röhu God-are aribövie Iesu Keriso-are aganoho aho'obêhe jejëmijajê uëre. Christian ö mueno'e na'o gemu mae arijaruohuro jemesi örire jejëmijö. ²² God-are aribövie aho'obêhe jemê jejëmijö. Röhu Rome a börömo hesi osare raromarue God-are aganoho jaburo bövi maho jejëmijö.

²³ Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ê'e. Ahia mino'e.

COLOSSIANS

Paul-hu Colossae ekaresia jejëmijade jöhoje.

¹⁻² O as'e God-are aribövi Colossae amore raromarujo-humë birivoromo Keriso uehorovaruje ö mueno'e jëve hu'o gemuore bimuvorovë'ëro. God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul na'o nosi öho Timothy'o noro jemesi örire jejëmijö. No nague God nosi Vavuohuro huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Colossae ekaresia jabesi jöëni uehorovoromo God rajahiromo ëninamade jöhoje.

³ Jemëni uehorovoromo pari vaejë'iroho noro God nosi Bada Iesu Keriso-are Vavu hesi örire huë mae uavarueje. ⁴ Rabëni hesi bëhoho iae no hejareje uvavamu: Colossae aribövioho jemëro Iesu Keriso mae uehorovë'i God-are aribövie aho'obëhe huë baejëvaruje höjo. ⁵ Jemë ëhi ë'aruje hesi bëhoho jemëro uvarujeje: Huë mae bae'iröhe ajoho ö'idöre rune vaejahuë'e höromo raromoromo muebejarujeje ijönö biroho'irarijëro. Ëhi mae biroho'irarije jöho mami'e aehu Keriso-are jö ma hesi bëhi mae majëhijarevare evare jemë hejarijeje. ⁶ Jemesirire jiajëhi ëhi sa'ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire ë jö maho majëhijego ae aho'obëhe ejahuobe marëbe va'ajeje. Ëhi jië'e mu maho jemesirohu'o rumorovë'eje. Jemëhu jö heromo God-are huë ma baeromo hesi bëhi avoho hejarije majare evare aevadeje. ⁷ Epaphras-ro ë jö maho aevo'i jemë majëhijadeje. Epaphras noro uehorovarue aëro jië'ëro no'o bimuvoromo Badare muoho vaejahajeje. Huro no'o röromo jemesirire muoho birivoromo ajëmijajeje. ⁸ Huro uövuadeje: God-are Aru'ahëro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëhë'ëro ae huë baejëvo avoharuje höjo. Jemesi jöho ëhi majahuijamu hejareje.

⁹ Iae ëhuni jemesi jö hejarevare evare no aevoromo jemëni God-are örire uehorovobe rovaroho jaruvoho ëhi gemuoho ë'obe va'arujeje. Ëhi ë'obe va'oromo noro God uavarueje huro jemë avohëvego hesi Aru'ahëhu simano ma bojamuijaje ëhi jië'e simanoho jemë'o mabëhe baeromo mue aho'obëhe avoho garomo ëhuro ga barë'irarijego God-hu diehi nimajoho. ¹⁰ Ëhuro huhu nimajëhi jemëro ëhi vaejego Badaro jemë göromo vuëvo avoho'iröhego. O jemë mu mae bövie bise'e vaeromo God bisemu gavarujoho gabe va'ojuvo ijönö ga avoho'irarijego. ¹¹ Röhu God-hu aji mare hiromo bojamuijaje biriroho ëho jemëro bövi mae bae avohoromo

ëhuro huë mae huë sisë rabe rovego nimorohë'i biririv-
oromo mae riravo'irarijego. ¹² Mae riravoromo Vavuoho
huë mae ua'irarijego rabëni huro jemë avohëvamu hesi
ariböviehu aji'e öri ari'ere va'o raromoromo mae baejaruëhi
ëho jemë'o bae'irarijoho eni jëvë'ëro jië'ëro. Iae ëhuni no
God ua gavarueje.

*Keriso aho'obëhe iosiramui'amaje a hesi aharire javuaje
jöhoje.*

¹³ Iae mae. God-ro no ajamuiromo ramoramo hesi
vöröre raromaro ho jiovahuoromo rinaguoromo hesi Harihu
mabëhi hesi aharire ramuë'eje. ¹⁴ Ramuë'ego hesi Hariho-
huro i'u'e mu sisëho tugohahu'o'i hesi sasohë'e mu maho
jiovahuoromo sisëho mu'uvahuadeje.

¹⁵ Sisë mu'uvahuade aho Keriso God bogo gavarue a
jiajëhi hu ëhi jië'ëro no hu garomo uvarueje: God ëhi
höjo. Hu Murioho jië'ëro God-hu bamade bövioho bise'oho
iosiramui'amoromo hu simanohoje. ¹⁶ Ehesi bëhoho God-
ro Keriso uavamu huro bövioho bise'oho avoho'amadeje.
Ö'idöre jiajohu'o sa'are jiajohu'o nunehu ga'amaruohu'o
bogo ga'amaruohu'o simano vaeruomaje aru'aho masi-
johu'o vörö baeruomaje aru'aho masijohu'o aho'obëhe God-
ro uavamu avoho'amo barëjadeje hesi muebe'amoröhëni.
¹⁷ Bövi bise'o bogo bamadevaroho Keriso hu urimo jiadeje.
Huro aho'obëhe mueberomo ma'eno titimajeje. ¹⁸ Hu ekare-
sia nosi simanohoje no ma-hesi övo duruajo'e javuë'ëro. Hu
ekaresia nosi bëhohoje. Hu aevo'i guomoromo ri'öjadeje
ëhuro aho'obëhe iosiramui'amoromo huro urimo nuniroho
jioröhëni. ¹⁹ God-ro nimamu Kerisoro hesiro daruge uehore
bövie bise'e bae barëjë'eje. ²⁰ God-ro ëhi nimë'ëro uvadeje:
Na negajëjo Kerisoro aho'obëhe nasinö sö rovego na'o huë
mae jioruomoröhego. Kerisoro korosire iromoromo köe
rueromo guomego ëhuro God naro buore vaeromo bövie
bise'e sa'are o ö'idöre jio'amajoho avoho'amego na'o huë
mae garorovë'i raromoröhego. Na ëhi negajëjo.

²¹ Röhu urimoho jemëro sisë'i uehorovoromo sisë
vaejamu mue gö jëvë'ëro God-ariroho hahagu tariö'örovë'e
jëvanovoromo God nu huodivaruje aribövie jëvadeje.
²² Jaruvoho bogo God nu huodivaruje aribövioho jëvo'i
a'i God-ro hesi Harihoho nugö'öjamu sino haho'e jioromo
guomamu ëhuro God-ro jemë buore vaejëvoromo agane
vaejëvadeje ëhuro jemë övövo rumo'e jö sisë rumo'e jëvo'i
ma-maemu jëvego va'o hesi nunire mae riravo'irarijego.
²³ Hesi nunire ëhi mae riravo'i nëgë'oho mae uehorovaruje
jöho ëhuremu biririvoromo uehorovore. Urimo ë jö

maho heromo uvarijeje: U'emu God'o gemu mae raromo'ejarëjamu huë mae jëvobe rovadeje. Ëhi uehorovobe rovarijoho nadi vuonugore. Ëjö maho sa'ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire aëro majëhibe jijihö barëjë'ejö. Röhu ë jö hesi muoho naro vaejajeje.

Paul-hu ekaresia ajëminövade jöhoje.

²⁴ Naro jemë ajëmi'irodëni vi'ehi huë vavaeni bövi bise'o baebe rovodoho huë mae jeve. Noehu Keriso'o röromo bae'iröhe vi'ehoho ëho naro ajamiromo nasi sinore bae'i hirohajeje hesi sino haho'o'ho naehu uëvaje hesi bëhoho hesi ekaresiaho mae jëvoröhego. ²⁵ Ekaresiae jemë mae jëvoröhego God-ro ekaresia ajëmi'irode muoho nasi örire bojemi'ëje. Bojemiromo uevë'ëje naro hesi jöho majëhi barë'irodego. ²⁶ Majëhi'irode jöho urimo God-ro ae aho'obëhe subivëhobe rovadoho jaruvoho hesi aribövioho röjahuij'ëje garöhego. ²⁷ Ëjö urimo subivahuadoho God-ro hesi aribövioho röjahui'i nimadeje noro garomo uvoröhego: Ëjöho aji mabëhe jië'ëro sa'a gö gö raje aho'obëhe hebe va'oromo ma-mabëhe raromoruomo'ajëjo. Ëjö hesi bëhoho Keriso jemë'o jie. Keriso jemë'o jië'ëro ëhu'ëro uvarujeje: U'emu hesi aji mare ajio raromo'ejarëjo. Jöho ëhije. ²⁸ Ëhu'ëro jië'ëro Keriso-are jöho ae aho'o majëhijarueje. Majëhiromo simane ma-mae uehorovoromo ae aho'obëhe röjëhibe jijiharueje jö bëhoho heromo avo'avoho uehorovoromoröhego. Avo'avoho uehorovobe va'oromo ëhuro ae gemu gemu aho'obëhe Keriso-are ae gemuoho jioromo a duvahonö'e God-are nunire riravoröhego. ²⁹ Ëhi mae riravoröhego ëhuni naro Keriso-are darugo bövi maho baeromo biririvoromo mu börömo böröme vaemu vaeromo hesi jöho röjëhijajeje.

2

Sareri'e jö bogo ejëho'i Keriso-are jöhemu mae uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu na nege jemëro ave jöho ga'irarijigo. Na muoho bogo bise'o vadu'o'ho vaejajeje ëhuro jemë'o Laodicea amo rajohu'o nasi nu ano'o bogo gevarue a ioro'iorohu'o ajëmi'irodëni. ² Naehu mu vaejaje hesi bëhoho na nege jemesi dë vövöbajo'ohu'o jabesirohu'o biririvëho'iröhego. Jemë'o jabu'o huë baerovoromo rajahirovo'irarijigo. Jöho avoho heromo ëhuro mae uehorovoromo uvo'irarijigo: Jöho bogo sareri'ehu jio'i ma-mae gemu höjo. Ëhuro God-hu urimo subivëhade jö hesi bëhoho Keriso-are jöho

ga'irarijego. ³ Ae rahu Keriso-are bëhi gavë'oho ëhuro God-are nuni aji'e uehoro maho bërömo mae biroho'anue. Ëhuremu jio'i biroho'irane öre gö bogoje.

⁴ Na Keriso-are jö ëhi uëvaje hesi bëhoho ae göëro jemë sarerëmiromo vuëvo'e jöho majëhijego mae hëromö ejëhojööni uëve. ⁵ Röhu na rori'o hi'i röhu nasi uehoroho aho'o jeme-sirire jie. Ëhuro na jemë'o jevanove. Jemë'o hijanovoromo gavaje jemë biririvoromo gemuore riravoromo Keriso mae uehorovego gëromö nimorohajeje.

Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro ëhu'ëro bövi bise'o eni javuego mae raromarue jöhoje.

⁶ Röhu jemë aevoromo mae uehorovoromo uvarijeje: Iesu Keriso iae nosi bërömo hëjö. Aevoromo hu mae uehorovarijëhi ëhi uehorovoromo hu'o gemu mae raromo jijihore. ⁷ Ije ö'e dirumu'ëro bibivajëhi o javu öbehu bibivo'amajëhi ëhi Keriso-are jöro dirumunö'e io'amoromo bibivo riravore. Ëhi'oromo röjëhijamu hejarije jöho biririvoromo mae uehorovobe hesi öroro mabëhe uabe va'ore.

⁸ Röhu aehu ëma sarerëmiromo uëvaruoho: Aveho nuni aji'e jö bëröme hë uëvaruoho nadi ejëhoromo guaroho rireromanovore. Jabuhu atarue jöho ma-aëro jabesi uehorëro avohobe rovë'eje. Ave sa'a hesi jöhemu jië'ëro ëhuro Keriso-are jöho ahajeje. ⁹ Ëhuni jabesi jöho nadi ejëhore. Ëhesi bëhoho God-hu diehi jiajoho iae Kerisoro hesi sino haho'ere bae barëjë'eje. ¹⁰ O aru'aho mue gö gö jemëhu baejöro God-hu nimajoho iae eni bae barëjë'e jëve Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro Kerisoro simano vaeruomaje darugo'e aru'ahë gö gö aho'o taemëvo'i huro gemuëro dö maroho jië'ëro.

¹¹ Jemë Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro ëhu'ëro jemesi sino sisëho tarivëhanovë'eje. Ëhesi bëhoho bogo ma aehu Jew rajo muoho vaeromo sinoho tarivëhamu ëhuro God-are aribövie jëvo'i a'i Kerisoro jemesi sino hesi mu sisëho tarivëhë'eje God-are aribövie jëvoröhego. ¹² Jemë bapataeto vaejarijevare evare Keriso guomamu hure bamarohuro ëhuro jemesi uehoro mamioho hu'o gemu mae guavëhë'eje ioro'ioremu barëjëho'iröhego. Röhu God-ro darugoho bojamamu Keriso guomoromo ri'öjadeje. Ëdarugoho jemëro mae uehorovoromo ëhuro Keriso'o gemu mae ri'öromö uehoro i'oho baejarijeje. Bapataeto vaejarijevare ëhi jëvadeje. ¹³ Urimoho jemë mu sisëhemu uehorovonövarijeje. Mu sisëhemu uehorovoromo bogo Jew rajehu jëvo'i sa'a gö rajëro jëvë'ëro God-are jögoroho bogo baejë'ëro ëhu'ëro jemesi dë vövöbajo'oho vuovëvanovadeje. Jaruvoho God-ro jemë

Keriso'o gemu mae ajëmamumu i'ovoromo ri'öromo uehoro i'e baejê'e jêve. Röhu God-ro nosi sisêho aho'o uehorovoromo vuonugahuê'eje. ¹⁴Urimo huro hesi jögoroho bojamuiromo uövuadeje: Ëhi Ëhi ë'orêjo. Bogo ë'ë'oho i'ue bae'a'arujêjo. Ëhi uöromo gavade noro ë jögoroho ahamu gagorovo nosi ihoho jajivoromo uvadeje: Jabumë mu sisë Ëhi Ëhi vaejê'ëro i'ue bae hesi jioruomajêjo. Ëhi ë'ë'ëro Keriso korosire guo-madevare God-ro nosi sisêho uehorovoromo vuonugoromo nosi mu sisë jö surire jiajoho Keriso'o korosire ano tae-moromo mu'uvahuadeje ëhuro mae javuoröhego. ¹⁵Röhu majae gemuore Keriso korosire guomamu ëhuro aru'aho sisë ihe gö gö sa'a bövi bise'o muebe'amarue jabesi darugoho God-ro ruahö'ö'amoromo rori'o ujuoho ruruhö'öjadeje. Ruruhö'öromo ë sisë aribövioho söromo a nunire rovadeje ae aho'obêhe garöhego God-ro jabumë ruahö'öjêvê'e jiejo.

¹⁶Vörö'e aru'aho sisëhu ave sa'are muebejêvoruomadoho ruahö'öjêvê'e jiaje ëhuni aehu ave sa'a hesi jögorohuremu uehorovoromo uëvaruoho: Ëioho jovoho bogave i'irarijêjo. ËJew rajo maja börömo vadune göro göro manaere göro göro hurae göro göro Ëhi rovego Ëhi Ëhi vaenövorêjo. Nosi jögoru bogo ejahuê'oho sisêrêjêvo'ajê uëvaruoho nadi ejêhore. ¹⁷Ëhi jiê'e jögorohuro ëhuro God-are mu maehu rue'iröhoho ëho no ma-sisë'i sisë'i maja aru'ahonö'e gavarueje. A'i Keriso gavê'ohuro ëhuro ë mu ma hesi bêhoho gavarueje. ¹⁸Ëhuni aehu sarerëmiromo uëvaruoho: No nia'ovo'iraeromo mu masijo masije gavê'ëro ëhu'ëro a masije javuajêjo. Ëhuni uëvaruêjo: Jemesi arijo'arije taemorovorêjo. Aneraho uvene aho røjêhinövorêjo. Nosi jö bogo ejahuarujohuni sisëro va'a'arujê uëvaruoho nadi ejêhore. Ëhi jiê'e ariböviohuro sinehu nimaje mu sisêho uehorovoromo ma-döhemu nimoronimorohê'i jijihoruomajeje. ¹⁹Bogo biririvoromo Keriso mae uehorovoruomajeje. Röhu Keriso hu simanoho jio'i no hesi övo hörü'oho javue. Hu simanoho jiê'ëro muebejavuego övo hörü'oho jarömi umuogëro darugoho baerovoromo gemuoro bimuvorovoromo God-hu Ëhi ë'ojöro nimadêhi Ëhi vaeromo böviraëbe va'arueje. Ëhi jiê'ëro Keriso nosi simanohoje röhu ë sisë aribövioho bogo biririvoromo simanoho Keriso'o gemuoroho bimuvorovoruomajeje.

Keriso'o gemu mae vuovanovoromo mu mami vuonugo'i hu'o gemu mae ri'öromo mu i'o baejare jöhoje.

²⁰Röhu jemë Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovëvamu ave sa'a hesi mu jöho barêjêhadeje. Sa'a mu jö barêjêhadoho

röhu jemë rabëni ave sa'a hesi mu uehorovarijoho bogo vuonugë'e ëhi gemuoho raromo jijiharujeje. Jemë rabëni aviëhi jië'e jöho ejëharujeje: ²¹ Aveho nadi ma'enorëjo. Ëho nadi irëjo. Aruëroho nadi rëhorëjo. ²² Ëhi jië'e jögoroho ma-i hesi jögore o inömo hesi jögoreje. I ijë'oho barëjajeje. O inömo baeromo mu vaejë'oho ëhuro ma-sisërë'amajeje. Ëhi sisërë'amoröhe inömo bövi bise'o hesi jögoroho ma-aëro bojëmiromo röjëhiruomajeje. ²³ Röjahi'iramu uvo'a'anue: Jabesi jöho nani simano ma'e jöe höjo. Ëhesi bëhoho jaburo uvarujeje: Uehore aho'o bojamiromo aru'aho masijoho uvene aho röjëhinövorëjo. Arijo'arije taemorovonövorëjo. Sino haho'oho ijumorovonövorëjo. Röhu jabesi jöho ma-döemu maeje. Ejëhë'oho bogo ëhuro sinehu nimaje mu sisëho aharujeje.

3

¹ Röhu Keriso guomoromo ri'öjadohu'o gemu mae ri'öjë'e jëvaje ëhuni Kerisohu God-are övo manö böröme hijajire döre jiaje muoho bövioho bise'oho ëhemu uehorovore. ² Nadi ave sa'a hesi mu sisëho uehorovo'i döre jiajohemu ëhemu uehorovore. ³ Jemesi mu sisë hesi darugoho ioro'ioemu barëjëhë'eje. Ëhuro vuovëvanovë'eje. Jemë vuovëvanovamu Keriso'o bimuvorovë'ëro jemesi darugo i'oho God-arire guri-hijë'eje. ⁴ Ëhi'obe va'ojuvo hujeji Keriso darugo bojëmijaje aho va'orahoro ruel'ë'e. Ruel'iramu evare jemëro hu'o va'orahoro riravoromo hesi ajoho gemu mae bae'a'aruje.

Mu mami vuonugo'i mu i'o vaenövo'iröhe jöhoje.

⁵ Ëhuni sinehu nimaje mu sisëho mu'ure. Öehu jiji-hanovarujoho va'inumile mu vaejarujoho jemesi dëre ue-horo sisë ri'öjego nimarujoho ëhi jië'e muoho mu'u'amore. Röhu avare inömemu nimaruje muoho mu'ure. Avare inömemu nimarue mu hesi bëhoho God dejonö bamo'i inömo sisë nuninö bamarue muohoje. ⁶ God-are jö bogo eruo-maje ariböviohuro ëhi jië'e mu sisëho vaeruomajego ëhuni God-are vöröhuro jabumëni ruel'ë'e. ⁷ Urimoho jemë'o ëhi jië'e ariböviohu'o gemuore jijihoromo ëhi jië'e mu sisëho vaenövarijeje.

⁸ Röhu avevejö'oho aviëhi jië'e mu sisëho aho'obëhe vuonugore. Dë vörönimarujoho vörö'iraejarujoho uehoro sisë baejarujoho ëhi ë'arujoho vuonugore. Ae gö jabesi iho ijumarujoho javoji'e jö sisë atarujoho bogave jemesi jö'oroho suorovo'i. ⁹ Nadi göëro göho sareramirovore rabëni hesi bëhoho uehoro mami jëvo'ego mu sisë vaenövari-joho

vuonugo'i ¹⁰ uehoro i'e baejē'e jēvaje. Ëuehoro i'oho God-ro aevoromo bojēmadeje. Bojēmijē'ero ē uehoroho huro avohēhobe va'ajeje huhu uehorovajēhi ēhi uehorovojōro ēhuro jemēro hu avoho ga'irarijego. ¹¹ Uehoro i'ero jēvē'ero jemē bogo aho adovoromo uvo'a'aruje: Jew rajoho gö javuo'i sa'a ioro'oro rajoho gö javuajējo. Jew rajo mu vaeromo sino tarivahuē'e aribōvioho gö javuo'i sino bogo tarivahuē'e aribōvioho gö javuajējo. Huē gö aribōvioho o rori'ere aribōvioho gö javuajējo. O ae gö jabesi muemu vaejēharue aribōvioho gö javuo'i nosi nimoro mu vaejarue aribōvioho gö javuajējo. Ëhi jiē'e muoho iae barē'i jemē ae aho'obēhe Keriso-are aribōvie gemuoho jēve. Hu ae aho'obēhe jemesirireje.

¹² God-ro jemē hesi baejēvē'ero jemē hesi aribōvi maemu jēvego huro jemē dē vōvōbajo'e aho'o uehorovēvajeje. Ëhuni huē baeromo a ajēmi'irarije muoho baere. Nadi sivuoho uehorovoromo bōvioho riravo'i ma-sanuovoromo muoho vaere. Ae göehu huē sisē bojēmijē'oho biririvoromo manunēremu ga taemore. ¹³ Göero göho garomo nadi nuoho huodivorovo'i jabu'o ma-raromore. O uvē'iroho: Ae göero mu sisē vaejade hō uvē'iroho göero gö hesi sisēho uehorovoromo vuonugore. Badahu jemesi sisē uehorovoromo vuonugadēhi jemē'o ēhi ē'ore. ¹⁴ Ëhi jiē'e muoho vaejē'i rōhu ave muohuremu avoho ma'enore. Göero göho dē vōvōbajo'e aho'o uehorovore. Dē vōvōbajo'e aho'o uehorovē'oho mu mae aho'obēhe avo'avoho vaenōvo'aruje. ¹⁵ Rōhu Kerisoro ajamuijego nosi dē vōvōbajo'e mae javuego gemuoro mae raromarueje. Jemēro ēhi gemuoro mae raromo'irarijego ēhuni God-ro gagovēvadeje sino haho'e gemuoho jēvojōro. Ëhuni ē muohuremu nunoro bamoromo uvore: No muoho ēhi ēhi vae'ejarējo. O God-hu suvuro gö gö bojēmijajoho nadi ēma nunēremuoho ga'i uvore: God-ro suvuro mabēhe bojamuijē'e hō uvore. ¹⁶ Rōhu Keriso-are jōho mabēhe jiaje ē jōhuremu uehorovore. Ëjōho uehorovoromo simano mae bae avohoromo ōroho rōjahirovoromo jōgore mamirovore. Ëhi'oromo uvore: God-ro mae vaejavuajē uvē'i Psalms surire jajivare jōho God rajahi'irōhe jōho Aru'ahehu bojēmaje jōe gö gö iore. ¹⁷ Jemē jō atē'oho mu vaejē'oho o rabe rabe ē'ē'oho God Vavuoho Bada Iesuarē ihore huē mae uavē'i mue aho'o Bada Iesuarē ihoro vaenōvore.

Aehu diehi avo'avoho garorovo'irōhe jōhoje.

¹⁸ Rōhu vaboroharo jemesi baru jabesi jōho ejēhonōvore. Jō ejēhē'oho iae maeje jemē Badare magonahēro jēvē'ero.

¹⁹ O baruoharo jemesi vaboroho rajëhire. Rajëhiromo nadi sisë'ioho vaejëvore.

²⁰ O aboji harihu'oharo jemesi vëmu vavu'o jabesi jöho aho'o ejëhonövore ëhi ë'ë'oho Badaro nimaje jiaje.

²¹ O vëmu vavu'oharo aboji harihu'oho nadi huë sisëho bojëminövore. Huë sisë bojëmibe va'ë'oho jabesi uehoroho u'uhëho'ë'e.

²² Ae gö jabesi muemu vaejëharuje aribövioharo jemesi masijoho ejëhonövore. Nadi ma-döemuoho ejëhorego jemesi masijohuro jemë gëromo mae uehorovëvo'irögoro a'i Bada uehorovoromo jabesi öröro uhohu'o mae ejëhonövore.

²³ Ejëhoromo mu rabe rabe vaejë'oho uvore: Bogo ma-a jabesi muoho vae'i na Badare mue vaejajëromo dë vövöbajo'e aho'o avoho uehorovoromo muoho vaere. ²⁴ Mu ma vaejë'oho Badare ariböviehu bae'iröhe suvuoroho huro jemë'o mana bojëmi'ë'e. Ëhuremu uehorovore. Ëhesi bëhoho ae gö jabesi mu vaejë'oho ëhuro Keriso jemesi bövi hesi muohu'o vaejarujeje. ²⁵ O mu sisë vaejë'oho ë mu sisë hesi manaho bae'a'aruje. God-ro bogo gö nimo'i gö bijönimo'i a'i ma-gemu uehorovavuaaje.

4

¹ O simano vaejaruje aribövioharo jemesi muemu vaejëhoruomaje aribövi jabesi öröro avo'avoho vaejëvore. Uvore: Bogo jabumëremu a'i no'o Simano Vaejavuaaje Ae iae ö'idöre jiajëjo.

Biririvoromo God-are örire jö jövoromo mu avo'avoho vaenövo'iröhe jöhoje.

² Röhu God-are örire jö atë'iroho nadi u'uvo'i a'i biririv-oromo nune jioromo hesi öröro mabëhe uaromo jöho atore. ³ God-are öröro jöho atoromo röhu nosi jöëni ëninamirego huro nosi öroho jiovahuo'iro no Keriso-are jö subivahuadoho ae huruoho majëhi'iröhe. Ëjö majëhijajohuni ëhuni aëro savoji gagore ba'amevë'ëro hijajeje. ⁴ Ëninamirego na ë jö hesi bëhoho avo'avoho huruoho majëhi'iro aëro ma-mae heruomoröhe. Naehu ëhi ë'ë'oho iae maeje.

⁵ O Keriso-are jö bogo heruomaje ariböviohu'o gemuore raromë'iroho simanoho avoho uehorovoromo jabu'ohoromo jijihore. Jabu'o raromoromo röhu majae eni jiamu gavë'iroho nadi ëma raromo'i a'i biririvoromo jabesi öröro avoho ajëmire. ⁶ Röhu jemëhu jabu'o jö atë'ohoromo jemëro vuëvo'e jö mahemu atore. Ëhi jië'e jö atë'ohoromo ëhuro he'irarije aëro Keriso-are jö bëhoho he'i uë gëvamu hejë'ohoromo ae gemu gemu avoho majëhibe va'a'aruje.

Ijo tugoho'i jejëmijare jöhoje.

⁷ Tychicus-ro ö'oromo naehu rabe rabe ë'aje jöho majëhi'iramu he'a'aruje. Hu nosi huë baerovarue öeje. Hu no'o bimuvoromo Badare muohemu vaejahajeje. ⁸ Ëa naehu nugö'ö'ië'aje hesi bëhoho huro ö'oromo jöho majëhijego noehu diehi raromarue jöho jemëro hejego dë vövöbajo'oho mae jëvoröhego ëhuni nugö'ö'ië'e. ⁹ Röhu Onesimus-ro Tychicus'o gemu mae ö'ë'e. Onesimus nosi huë baerovarue öhuro jië'ëro biririvoromo Keriso mae uehorovajeje. Hu jemesi ae gemuohoje. Tychicus'o Onesimus'o niö'iro noehu rabe ë'aruoho majëhi barë'iramu he'a'aruje.

¹⁰ Röhu na'o savoji gagore hijaje aho Aristarchus-ro jemesi örire jejëmiye. O Mark Barnabas-are muenohuro jejëmiye. Röhu Mark ö'ë'oho jejamiromo uare: Nosi osaro ro hijëjo. Ëjöho na mami'e bojëmamu gavarijeje. ¹¹ Röhu Joshua iho göho Justus hu'o jemesi örire jejëmiye. Aristarchus o Mark o Joshua ë Jew rajoho niö'i gemu jaburo sivue na'o bimuvoromo God-hu muebejaje öri ari'o hesi muoho vaejarueje. Vaeromo ma-mabëhe ajemijë'ejö. Jew rajo ioro'ioroho bogo ajemijarueje.

¹² O Epaphras jemesi ae gemuoho Iesu Keriso-are mu vaejahaje ahuro jemesi örire jejëmiye. Huro jemesi jöëni börömo mae biririvoromo God-are örire ëninamijajeje huro ajëmegö jemëro a duvahnö'e biririvoromo riravoromo hesi jöho uhohu'o ma-mae hö uehorovoromo huhu rabe rabe nimajëhi ëhi ejaho barë'irarijego. ¹³ Ëhi ëninamiromo mu börömo böröme vaejajeje jemë'o Laodicea amo rajohu'o Hierapolis amo rajohu'o ajëmi'iröhëni. Mu böröme vaejamu gavë'ëro naro majëhije. ¹⁴ Röhu oso muebejaje ae nosi huë baerovaruoho Luke o Demas jabu niö'iro jemesi örire jejëmiyö.

¹⁵ O Laodicea raromarue Christian ö mueno'ohu'o jejëmijode höre. O Nympha nasi Christian ma'ine o hesi osare ro gagovoruomaje ekaresiahu'o jejëmijode höre. ¹⁶ Röhu ave surire jö baeromo adahë'iroho suroho nugö'öromö Laodicea amo rajoho uëregö jabu'o adaho'irovo. O naehu Laodicea amore nugö'öjode suroho jabuhu jemëni nugö'öjë'iroho jemë'o ëho adahore. ¹⁷ Röhu Archippus uare: Badahu bojamade muoho avo'avoho uehorovoromo vae barënjö. Ëhi uane.

¹⁸ Röhu ave jöho naro nasi övëro jajive gare. Paul naro jemesi örire jejëmiye. Na savoji gagore hijaje jöho nadi rumonimore.

God-ro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

1 THESSALONIANS

Paul'o hesi ariböviohu'o jabuhu Thessalonica amore raro-marue ekaresia jabesi örire jejëmijare jöhoje.

¹ O asë'e Thessalonica ekaresiaho Paul naro Silvanus-ro Timothy-ro ave jöho bamëhö. Jemë God Vavu hesi o Bada Iesu Keriso-are ekaresiaëro jëvë'ëro Thessalonica amore raromarujoho noro jemesi örire jejëmijö. No nague God-ro huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Thessalonica ekaresia ariböviehu biririvoromo God mae uehorovoromo raromare jöhoje.

² No God-are örire jö atë'iroho no jemë ae aho'obëhe uehorovoromo jemesi jöëni majae ëhi God huë mae uavarueje.

³ Nosi Vavue God-are örire ëninamijë'iroho noro ave jöho uehorovarueje. Jemëro Keriso mae uehorovoromo ëhuro mu maho vaejarujeje. O ae gö huë baejëvoromo ëhuro i'u'e muoho vaejarujeje. O biririvoromo nosi Bada Iesu Keriso ga'i muebemu muebejarujeje. ⁴ Nasi ö mueno'e noro garomo uvarueje: God-ro hesi dë vövöbajo'o uhohu'o jemë rajëhijaje höjo. Rajëhijajoho hesinö jëvoröhego uvë'ëro ëhu'ëro huro jemë baejëvade höjo. ⁵ Noehu ëhi uvarue hesi bëhoho urimë'i noehu Keriso-are jö ma majëhijarevare evare no bogo ma-jö'ëremuoho ë jö maho majëhijareje. A'i no God-are darugohu'o Aru'ahohu'o baejë'ëro ëhu'ëro biririvavumu jöho majëhijamu ma-burëro ejahuarijeje. Noehu jemesirire raromoromo jemesi jöëni diehi jië'e mu vaejaroho iae jemë gavaruje. ⁶ Röhu no'o Bada'o noehu raromo jijiharëhi jemë'o ëhi gemuoho raromo jijihonövariyeje. O noehu Keriso-are jö majëhijarevare jemë gavariyeje huë vavaene jemesi örire rovamu. Röhu God-are Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'oho avohëhamu jemëro nimorohoromo jöho biririvoromo ejahuarijeje. ⁷ Nimorohoromo jöho mae ejahuamu Macedonia sa'are Achaia sa'are raromarue Christian aribövie aho'obëhe jemesi mu ma hesi jöho heromo uvoruomë'eje: Ë'ego no'o ëhi jië'e muoho vaejarëjo. ⁸ Ëhesi bëhoho jemëro mu mae vaejë'ëro ëhu'ëro Badare jöho jemesirire jioromo jemesi sa'ae Macedonia rumorovoromo sa'a göho Achaia rumorovobe va'ë'eje. Röhu gö'o jemëhu God mae uehorovaruje jöho sa'ae dinö'e dinö'e rumorovobe va'ë'eje. Rumorovobe va'amu ae he barëjë'ego no bogo röhu maho aho majëhiromo uë'ejo: Thessalonica amo rajohuro God mae uehorovoruomaje höjo. No bogo ëhiho uë'ejo. ⁹ Ëhesi bëhoho jaburo mami'e hejë'ëro jabesi

ri'öromo nosi jöho ae majëhiromo uëruomajeje: Paul-mëhu Thessalonica amore aevoromo va'arevare ë amo rajohuro jabesi örire mabëhe rajëhiromo baejëvare höjo. Baejëvoromo sareri'e darugo rumo'e inömo masije höromo ëhemu uehorovoromadoho vuonugo'i God darugo'e hijaje a ma hesi muoho aevoromo vaeruomade höjo. ¹⁰ Aevoromo God-are muoho vaeromo hesi Harihoho muebejare höjo huro ö'idöre jioromo rueröhego. Harihoho iae Iesuoje. Guomamu God-ro ajamamu ri'öjadeje. Ri'öjëlëro huro no ajamuijajeje ehuro vörö'e maja rovë'oho God bogo dëho vörönimoromo i'uoho mana bojamuijego bae'i a'i mae raromo'iröhego.

2

Paul-hu Thessalonica hiromo diehi mu vaejade jöhoje.

¹ Röhu nasi ö mueno'e jemë'o gavaruje bogo noro ö'oromo Keriso-are jöho majëhijamu ë muoho sisërëjadeje. ² Urimë'i noehu jemesirire bogo ö'i Philippi amore raromarevare evare ë amo rajohuro huë vavaene bojamuiromo mu sisë vaejavuareje. Ëhi ë'aroho jemë iae hejë'e jëve. Ëhi'amu noro jemesirire ö'amu jemesi amo rajohuro nosi jöho bijönimoromo ri'öromo no'o muorovo'ië'areje. Muorovo'ia'amu röhu nosi Böröme God-ro ajamuijamy no bogo vuonugo'i biririvoromo hesi jö maho jemë majëhijareje. ³ Ëhesi bëhoho aehu simano huotorovojöro mu jö majëhijë'oho no bogo simanoho garaeromo sareri'e jöho mae höromo jöho majëhijarueje. No bogo uehoro sisëho baeromo jöho majëhijarueje. No bogo aho sarerëmi'i nimoromo jöho majëhijarueje. ⁴ A'i God-are jöho mae majëhijarueje. Ëhesi bëhoho God-ro no göromo uvadeje: No eni javuajë uvoromo hesi jö maho nosi örire bojamuadeje noro majëhiröhego. Hesi jöho bojamuijë'ëro ehuni noro jöho avoho majëhijarueje bogo aho heromo nimoroho'i a'i God nosi dë vövöbajo'o gövuajohuro nimorohojöro. ⁵ Noehu jemë bogo mae bogo sanusanuëmiromo sareri sareri'e jö majëhijaroho jemë iae gavarujeje. No bogo nosi sinohemuoho uehorovoromo bövioho bise'oho bojamuijöro nimoromo jöho majëhijareje. God-ro gö'ego no jö mae uëvö. ⁶ No bogo ma-aëro rajahuijöro bogo ehunioho jemë jöho majëhijareje bogo jemëro o a ioro'iorëro rajahuijöro. ⁷ No Keriso-are apostle ömo'ömhuro javuë'ëro hesi darugoho baejë'e javue. Hesi darugoho baejë'e javuë'ëro ehü'ëro no masije riravoromo i'u'e muoho jemë bojëmi'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu no bogo ehioho ë'i a'i noro jemë'o raromoromo ma-sanu'e jöhemu majëhijareje. Vëmehu aboji

harihu'o sanuëmiromo muebejaruëhi noro ëhi jemesi örire ma-sanu'e jöhemu majëhiromo muebejëvareje. ⁸ No jemëni vavaenagu avohë'ëro ëhuni no uvareje: No bogo ma-God-are jö mahemu bojëmi'i nosi dë vövöbajo'o uhu'o bojëmi'ëjarëjo rabëni noro jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o rajëhijë'ëro javuë'ëro. ⁹ Nasi ö mueno'e noehu jemë'o raromoromo i'u'e mu bogo bise'o vadu'o vaejaroho iae jemë'o uehorovarujeje. Noehu God-are jö ma majëhijarevaroho no bogo ëhemuoho ë'i sisone vahie majae nosi övëro biririvoromo i'u'e mue vaemu vaebe va'oromo ëhuro nosi manaho birohoromo iruno'oho bövioho bise'oho imonövareje. No God-are jö ma majëhiromo böviëni bise'ëni mana ëninëmijë'oho no bijönaguadeje jemë anojëmijöëni. Ëhuni ëhi ë'areje.

¹⁰ Jemë'o God'o iae gavë'e jëve Keriso mae uehorovaruje aribövi jemesi örire noro diehi jië'e muoho vaejëvamu. Noro God-are jöhemu uehorovoromo mu maemu vaejëvamu ëhuro jö sisëho bogojio'i jö maemu jiadeje. ¹¹ Vavuehu hesi aboji harihu'o mu öri röjëhijajëhi noehu jemë ae gemu gemu ëhi röjëhijaroho ëhu'o gavarujeje. ¹² Noro jemë sanuëmijë'i jögore mëmijë'i jemesi uehoroho biririvëhojöro uënövareje God-hu nimajëhi jemëro ëhi raro mo jijiho'irarijego. Ëhi uënövareje. Ëhesi bëhoho God-ro uëvajeje jemëro hesi öri ari'ere iojioromomo hesi aji mare raro mo'irarijego. Ëhuni ë'areje.

¹³ Röhu noro ave jöhu'o uehorovoromo vae majae God-are örire rajahijarueje. Noehu God-are jö bö'oromo majëhijamu hejarijevare jemë heromo uvarijeje: Ëjöho bogo ma-a jöehu jio'i God-are jöe hö uvoromo ejaharijeje. Iae mae uvarijeje. Iae God-are jöeje. Hesi jöhuro jemë biririvëvego ëhuro hesi örire mae uehorovaruje aribövioho mae jëvajeje. ¹⁴ Nasi ö mueno'e God-are ekaresiae Iesu Keriso-are ariböviehu Judea raromoromo vavaeni baejarëhi jemë'o ëhi huë vavaene baejë'e jëve. Jew rajehu jabesi örire ë'arëhi jemesi sa'a rajohuro ëhi sisë vaejëvo'i arijë'ejö. ¹⁵ Jew rajohuro ëhi jabesi sa'a rajo ekaresiaho sisë vaejëvareje röhu ë hesi urimo jabesi hijo miono'ohuro jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho muo'amobe ruejuvo evare ë Jew rajo ariböviohuro Bada Iesu'o anareje. Bada Iesu anoromo no raro vö'öjavuareje. Jaburo God-are örire huë sisë bojamiromo nu huë'e muoho ae aho'obëhe nosi örire vaejarueje. ¹⁶ Nu huë'e muoho vaeromo nosi öroho tugoho'ië'areje ëhuro no bogo sa'a ioro'ioro rajoho Keriso-are jöho majëhijego bogo ejahoromo maroho va'oruomoröhego.

Ēhi jiē'e mu sisēmu vaebe rovaroho jaruvoho bōrōmo bēhe jio'ego iae barē'i God-ro dē vōrōnimē'ēro i'ue mana bojēmi'iē'e.

Paul-hu Thessalonica ekaresia rōhu maho va'o gē'i nimade jōhoje.

¹⁷ Nasi ō mueno'e rōhu vaevē'e no jemē'o raromoromo dirō'o göre rovaroho vēmu vavu'o rumo'e va'ēne majae bunemu hesi uhure ēhi javuanovadeje. Iae nosi uehoroho jemē'o jiadeje rōhu no jemesi nu ano'o'oho bogo gēvareje. Bogo gēvē'ēro jemēni sisē maro vavaenaguamu ōre nahareje ō'oromo jemesi nu ano'o'oho gē'irovo. Ēhuremu uehorovareje. ¹⁸ No ō'i naguamu Paul naro ōre naho'i hi'ego Satan-ro nosi ōroho tugohahuo'ego ō'orōhoho bogo eni javuonōvadeje. ¹⁹ Nosi Bada Iesu rovamu hesi nunire riravē'o'oho no rahumesi jōho uehorovoromo dē sasohoromo nimorohē'i uvo'ejo: No ē aribōvioho mae ajēmiromo ruahō'ōjē'e javuajējo. No bogo a ioro'ioro jabesi jōhemuoho uehorovo'i jemesi jōhuni ēhu'o nimoroho'ejo. ²⁰ Iae maeje. Jemē mae jēvo'iramu gēgorovo jemesi jōēni nosi ihoho dōro ri'ō'iramu nimorohoromo God mabēhe ua'ejo. Iae ēhuni ō'oromo gē'i naguadeje.

3

¹ Ō'oromo gē'i naguamu bogo jemē'o'oho gemuoroho raro-mojuvo bogo eni javuamu noro Silas-mu niō'iro uvareje: Ē'ego nosi sivue Athens amore ari'i ² Timothy nugō'ōjego huro va'oromo Thessalonica amo rajoho gēromo jōho heromo ro majahuego herōhe hōjo. Timothy hu nosi Christian ōēro jiē'ēro no'o bimuvoromo God-are muoho vaeromo Keriso-are jō maho majēhibe juvaje jiē'ego ēhuni noro Timothy nugō'ōjareje ō'oromo jemē ajēmego jemēro biririvoromo Keriso avo'avoho uehorovo'irarijego. ³ Jemēhu Keriso uehorovarujohuni jemesi ōrire huē vavaene rovego mae uehorovarujoho vuonugojōēni ēhuni Timothy nugō'ōjareje. Rōhu Christian aribōvi noehu huē vavaeni bae'irōhoho God-ro bamahuadeje. Jemē ē jōho iae gavarujeje. ⁴ Ēhesi bēhoho urimē'i noehu jemē'o raromarevare noro uēvareje: Aēro sisē vaejavuo'iramu huē vavaene bae'ejarējo. Noehu uēvarēhi iae ēhi jiē'e huē vavaenoho rovamu gavē'e jēve. ⁵ Rōhu jemesi jōho bogo hejē'e ēma hibe rovodoho hejode bogo eni jevamu hegorovo ēhuni Timothy jemesirire nugō'ōjodeje jemēhu diehi diehi Keriso mae uehorovaruje jōho he'iro. Ēhesi bēhoho na juhuonivoromo uvodeje: Nani evaho Satan-ro jemesi dēho bijioho gēvamu rireromēvē'e

höjo. Ëhu'ëro noehu vaejare muoho aho'o sisërë'amo'ajëjo. O diehi jio'amo'ajëjo. Ëhuni Timothy nugö'öjamu jeme-siroho ö'adeje.

⁶ Timothy nugö'öjamu ö'ë'ëro röhu aviavejö'e jemesi jö maho baeromo vuonorö'ö rueromo uövuadeje: Iae jemë Keriso mae uehorovoromo huë baerovaruje höjo. O jemëro no uehorovavuoromo noehu jemë gë'i vavaenimaruëhi jemë'o ëhi no gö'i vavaenimaruje höjo. ⁷ Nasi ö mueno'e no huë vavaene uehore gö gö hesi uhure raromamu u'uvavuë'iro hejare jemëhu Keriso mae uehorovaruje jöho Timothy-ro barovamu heromo jemesi jöëni nosi dë vövöbajo'oho biririvahuadeje. ⁸ Ëhesi bëhoho avevejö'oho jemëhu biririvoromo Bada'o gemuore raro-marujohuro ëhuro no ma-mae raromaruje. ⁹ Iae no nosi Böröme God-are nuniro javuoromo jemesi jöëni sisë maro nimorohavue. Ëhi jië'oho no rabu jöe majahiromo hesi öriroho rajahi'ejo. ¹⁰ Vahie majae jene noro hesi örire biririvoromo ua'i arijaruje huro ajamuijego ö'oromo jemesi nu ano'oho garomo jemëhu Keriso mae uehorovarujoho bisemu bogo eni jëvego ajëmi'iröhëni.

¹¹ Röhu no nague nosi Vavue God'o nosi Bada Iesu'o nosi öroho avohahuego maro ö'iröhëni. ¹² No nague Badaro ajëmego jemë ae göëro gö avoho rajahirovobe a ioro'iorohu'o avoho rajahuike va'oromo ijönö ma-mabëhe jëvoröhego. Noehu dë vövöbajo'e aho'o jemë rajëhijaruëhi jemë'o ëhi ë'irarijego. ¹³ Ëhi ë'ë'oho Badaro ajëmi'iramu jemë biririvobe va'ujuvo hujeji nosi Bada Iesuro hesi aribövie aho'obëhe nosi gemuore rue'iramu evare jemëro nosi Vavue God-are nunire ma-mae riravo'aruje. Mae riravo'iramu jö sisë bogojëvo'i hesi aribövi maemu jëvo'ëe.

4

God-hu nimaje mu hesi jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e röhu jö göho Bada Iesuare ihore jajivo'ejo. Avo'avoho raromo jijihö'irarije jöhoje. Jöho bogo bise'o vadu'ohoje. Jemë ëho garomo avo'avoho uehorovore. Mami'e jemë hejarijeje noro uëvavamu: Ëhi ëhi avoho raromo jijihorego God-ro gëromo nimoroho'irajo. Ëhi jië'e jöho hejë'ëro jemë iae ejahuarujeje. Röhu no nague jemë gö'o gö'o döre avoho ejahuobe va'irarijego. ² Noehu jögore rabe rabe Bada Iesuare ihore majëhijamu hejarijoho jemë iae eni gavarujeje. ³ God hu aviëhi jië'e muoho nime. Hu nime jemë öehu jijihanovo'irarije muoho bogo vae'i mu maemu vaenövo'irarijego. ⁴ Jemë ae gemu

gemu aho'obëhe magonaho masu'ië'iroho mu maemu uehorovoromo dë vövöbajo'ohu'o rajahiromo masuromo ëhi gemuoro raromore. Ëhi jië'e muoho avo'avoho gare. ⁵ Nadi Christian rumo'e God bogo gavarue ariböviehu ë'aruëhioho ë'anovoromo ma-sino hesi ganiganiohunioho magonahoho masure. ⁶ O jasi öho nadi sareramiromo vajiohuvoromo hesi vaboroho baene. Ëhi jië'e mu vaejarue aribövioho Badaro i'ue mana bojëmi'ë'e. Ëjöho mami'e darugo'o majëhijamu hejarijeje. ⁷ God-ro no hesinö rinaguadeje bogo ëhuro no öëro jijihanovo'i a'i mu mahemu vaenövo'iröhego. ⁸ Ëhuni ae rahu ëhi jië'e jögoru dejonö bu'öromo öehu jijihanovë'ohö ëhi jië'e aribövioho jabu bogo aho no bijönaguoli a'i God bijönimoruomajeje. Röhu God-ro hesi Aru'ahehu mu maemu barovajoho suvuoramuijajeje. Aru'ahehu mu maemu barovajoho suvuoramuijë'ëro ëhuni no ëhi gemuoho mu maemu vaebe jijihoejo.

⁹ Röhu jemesi Christian ö mueno'o rajahirovo'irarije muoho God-hu mami'e röjëhijadoho no rabëni röhu maho sionoho röjëhi'ejo. ¹⁰ Christian ö mueno'e aho'obëhe Macedonia jemesi sa'a börömore raromaruoho jabesi örire jemëro iae huë baejëvoromo rajëhijarujeje. Röhu nasi ö mueno'e noro uëvö jemëro ëhi jië'e muoho gö'o gö'o döre avoho vaebe va'irarijejo.

¹¹ Röhu jemesi ma-jörume raromoromo jemesi muohuremu vaere. Noehu uëvarëhi jemëro ëhi'oromo jemesi övëro biririvoromo bövioho bise'ohö baere. Ëhi jië'e muohuremu avoho uehorovore. ¹² Ëhi ë'ë'ohö ëhuro God bogo ma uehorovarue ariböviohuro jemë gëromo mae uehorovëvo'i jemë bövie bise'e eni jëvo'ë'e.

Iesuhu sa'are vuonorö'ö rueröhe jö noehu uehorovego huë vavaeni u'uhahuoröhe jöhoje.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jö göho no nague vuovë'e aribövioho diehi jioruomajoho jemë ga'irarijejo ëhuro bogo vavaenëgoröhego. Hesi a ioro'iorohuro uehorovoromo uvarueje: No vuovoromo bogo ri'ö'li ma-ioro'iolemu vuovo'ejärëromo sisë maro vavaenimarueje. Jabuhu vavaenimaruëhioho jemë bogo ëhioho vavaenëgoröhego ëhuni ave jöho jajivo'ië'ö. ¹⁴ Noro mae uehorovoromo uvarueje: Iesu guomoromo röhu i'ovoromo ri'öjade höjo. Ëhi uvaruohuni ëhuni uvo'ejo: Iesu mae uehorovoromo vuovë'e aribövioho jabu'o God-ro i'ovëvoromo Iesu'o gemu mae söjëvo rue'a'ajëjo.

¹⁵ Ëhesi bëhohö ave jöho Badahu röjahuijade jöho no jajivo'ië'ö. Bada sa'are rovë'iroho ave sa'are raromarue

aribövioho noro vuovë'e aribövioho bogo iosirëmiromo maroho jio'i a'i jabumëro urimo ri'öruomo'ë'e. ¹⁶ Ëhesi bëhoho aëro heruomo'ë'e jõe bojëmiromo darugo'o uvavo'iramu anera bërömhuro uvavo'iramu God-are hëgöho huavo'iramu. Ëho he'iramu gavë'i evare Badaro ö'idöre jioromo ruvebi'ë'e. Ruvebi'iramu Keriso-are aribövie vuovëvadoho urimo ri'öruomo'ë'e. ¹⁷ Ri'ö'iramu röhu ijonö bogo vuovë'e ave sa'are raromaruoho God-ro no jabu'o gemu mae suehu'o ma-burëro baejavuo ajiomoromo gagovavuo'ë'e noro Bada birohjöro. Ëhi'onugoromo ioro'iore gemu Bada'o gemu mae raromo'ejo. ¹⁸ Ëhi javuo'ië'e jiaje ëhuni ë jöho majahirovorego jemesi dë vövöbajo'oho mae jëvo'iro.

5

Badahu rueröhego noehu avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

¹⁻² Röhu nasi ö mueno'e Bada Iesu divare rovego mu masije gö gö divare rue'iröhe ë hesi jöho no bogo jajivo'ejo jemë mami'e hejë'ego. Mami'e hejë'ëro ëhu'ëro iae garomo uvarujeje: Badare majaho vajiohu'e aehu vahi'e rovajëhi ëhi ma-majioho rue'a'ajëjo. ³ Keriso bogo ma uehorovarue ariböviohuro uvoruomo'iramu: Jaruvoho muorovoho bövioho bise'oho bogojio'i ma-mae raromaruë uvo'iramu evare God-are i'uohuro ma-majioho rueromo ë aribövioho ijumëvo'ë'e. Dë'e magonahehu ma-majioho hara'uaruëhi ë aribövioho ëhi ma-majioho ijumëvo'iramu aho bogo huruomo'ë'ö. ⁴ Röhu nasi ö mueno'e jemë bogo ëhioho jëve. Jemë bogo ramoramoroho raromarujeje. Ramoramoro raromo'ibejarije jemë ga'ibejarije ë majaho vajiohunö'e ma-majioho rovego tiö'ibejarije. Röhu jemë bogo ëhioho jëve. ⁵ A'i jemë ae aho'obëhe aji'e majare raromaruje aribövioho jëve. No bogo vahi'e ramoramore raromarue aribövioho javue. ⁶ Ëhuni a ioro'iorehu ma-momorö'öjaruëhioho no bogo ëhioho ma-momorö'ö'i a'i nune jioromo simanoho avoho uehorovo'ejo. ⁷ Aehu momorö'öjë'iroho vahi'e momorö'öruomajeje. Vörö'e jovo ue'ahamu simano sisërëjëvë'oho ëhi jië'oho vahi'e ë'oruomajeje. ⁸ Vahi'e ëhi ë'oruomajeje röhu no maja'ere raromarue aribövie javuë'ego ëhuni nosi simanoho avoho uehorovoromo muoho avoho vaeromo ëhuro biririvoromo riravo'ejo. Muorovo majare biririvoromo riravo'ië'iroho biriri'e niögoho vinebinö io'amoruomajeje bijo vösöho ë namiromo sugigivego biririvoromo riravo'iröhëro. Keriso-are ariböviehu ëhi biririvoromo riravo'ië'iroho noro Keriso mae uehorovoromo a ioro'ioroho dë vövöbajo'ëro rajëhi'ejo

ëhuro biririvoromo riravo'iröhëro. O muorovo majare aehu biriri'e bosö simanore io'amoromo biririvaruëhi noehu ëhi biririvo'ië'iroho uvo'ejo: Ijonö God-ro baejavuoromo no maro bamavuo'ajë uvë'e raromo'ejo ëhuro biririvavuoröhego. ⁹ God-ro hesinö baejavuadeje bogo nosi sisëhuni i'ue bojamui'iröhëro. Hu bogo ëhunioho baejavuadeje. A'i huro no baejavuadeje nosi Bada Iesu Kerisoro nosi sisëho ajamuijë'ëro maro bamavuo'iröhëro. ¹⁰ Huro nosi sisëho ajamui'i noni guomadeje ëhuro ave sa'are biririvoromo raromë'ohoh o vuovavuë'ohoh no hu'o gemuoro raromo'iröhego. ¹¹ Ehuni ajamirovoromo jö mae majahirovarujëhi ëhi ë'orego ëhuro avoho biririvëvoromo mae jëvobe va'iro.

Paul-hu ijo tugoho'i jajivade jöhoje.

¹² Röhu nasi ö mueno'e jö göho majëhi'ië'ö. Ejöho bogo nu huë'e jöho jio'i ma-sanu'e jöemuje. Aehu jemesirire mu börömo vaeromo Badare ihore jemë muebejëvoromo jögoru majëhijarue ë aribövioho jemëro mae uehorovëvore. ¹³ Mae uehorovëvoromo jabesi muoho uehorovoromo rajëhi avohore. Röhu iro muorovo'ohoh nadi vae'i ma-raromore.

¹⁴ Röhu nasi ö mueno'e ave muohu'o vaere. Mu bijöni'e aribövioho uëvego mue vaejë'e raromoi. O juhuoni'e aribövioho ajëmego dë vövöbajo'ohoh mae jëvo'iro. O darugo u'uhëvë'e aribövioho ajëmego biririvëvo'i. Ae aho'obëhe jabesi öröro ma-sanu'e jöhemu majëhire. ¹⁵ Avoho mueberovore. Aehu mu sisë vaejëvë'ohoh nadi mana mu sisëho vaere. A'i ae göëro göho huë baerovo'i o a ioro'iorohu'o huë baejëvo'i ë'o gare.

¹⁶ O vae majae nimorohonövore. ¹⁷ God-are öröro jöe majahiemu majahinövore. ¹⁸ Mu diehi rovë'ohoh hesi öröro huë mae uanövore rabëni Iesu Keriso-are aribövioho jemëro muoho ëhi vaejöro God-ro nimë'e jiaje.

¹⁹ God-are Aru'ahohoh vëninö'e ravajohoh nadi duohore. ²⁰ He'irarije aëro uëvego: God-are Aru'ahëro jöho bojemi'ego majëhijajë uëvamu hejë'ohoh nadi bijönimore. ²¹ Nadi bijönimo'i a'i jöho jemesi simanëro mevoromo gare diho mae jiego diho sisë jiego. O mue aho'o ëhi mevo gare. Mae jiamu gavë'iroho avoho ma'enore. ²² Sisë jiamu gavë'iroho aho'o vuonugore.

²³ Röhu God hu ajamuego huë mae raromarue ahoje. Ehuni na nege huro ajëmego jemëro uehore aho'obëhe ma-maëremu hesi örire gemu bojami'irarijiego. Göho na nege God-ro jemesi aru'ahe dë vövöbajo'e sino haho'e aho'obëhe muebejëvobe va'ojöro ëhuro nosi Bada Iesu Keriso rovë'iroho jemë jö sisëho bogojëvo'i ma-maemu

jëvo'iröhego. ²⁴ Iae huro ëhi ajëmi'ë'e rabëni jemë hesinö rinëgade aho God hu nue gemu uehorovaje aëro jië'ëro.

²⁵ Nasi ö mueno'e jemëro nosi jöëni ëhu'o parie vaenövore.

²⁶ Christian aganehu jejamirovaruëhi aho'obëhe ëhi jejamirovore. ²⁷ Röhu Paul naro Badare ihore ave jöho darugo'o majëhiromo uëve. Ave naehu jajivode jöho adahego Christian aganoho aho'o heruomo'i.

²⁸ Nosi Bada Iesu Kerisoro huë baeromo jemë ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

2 THESSALONIANS

Paul'o hesi ariböviohu'o jabuhu Thessalonica amore raro-marue ekaresia jabesi örire jejëmijare jöhoje.

¹ O asë'e Thessalonica ekaresiaho Paul naro Silas-ro Timothy-ro ëhi noro jemesi örire jejëmijö jemë God nosi Vavu hesi o Bada Iesu Keriso-are ekaresiae jëvë'ego.

² No nague God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Bada Iesu sa'are rovego evare nosi mu mae o sisë jiego God-hu mevo garöhe jöhoje.

³ Nasi ö mueno'e noro jemesi jöëni God mae uanövo'ejo. Ëhi jië'o ho iae maeje. Rabëni. Jemë God mae uehorovobe va'ujuvo va'o ijönö börömo mae uehorovobe va'arujeje. O jemë ae gemu gemu aho'obëhe rajahirovobe va'ujuvo va'o ijönö börömo mae rajahirovobe va'arujeje. ⁴ Ëhuni jemëhu mu ma vaejaruje jöho noro baeromo God-are ekaresiae gö gö nimorohë'i majëhibe jijiharueje. Majëhiromu uëvarueje: Aëro Thessalonica ekaresiaho sisë vaejëvego huë vavaene börömo mae baeruomaje höjo. Ëhi'oromo bogo u'uholi biririvoromo Keriso mae uehorovorouomaje höjo. No jemesi jöho ëhi atobe jijiharueje.

⁵ Jemë huë vavaene baeromo röhu biririvoromo Keriso mae uehorovego noro ëho garomo uvarueje: God-ro nosi muoho avoho mevo göromo diehi jië'e mu vaejarëhi man-aho ëhi gemuoho bojamui'ajëjo. Iae huro jemë uë'a'ajëjo: Jemë mae jëvaje naehu börömo namiromu muebejaje öri ari'oro rojo raromohëjo. Ëhesi bëhoho avevejö'e God-are öri ari'o hesi mu ri'öröhego jemëhu nimoromo vavaeni baejarujohuni na ëhuni uëve. ⁶ God-ro mu maemu vaeromo jemesi örire huë vavaeni bojëmarue aribövioho mana huë vavaene bojëmi'i ⁷ huë vavaeni baejaruje aribövi jemesi örire mana huë sanue bojëmiromu no'o ëhi bojamui'ë'e. Bada Iesuhu nosi nunire rueröhe majaho rue'iramu evare God-ro ëhi jië'e muoho vae'ë'e. Bada Iesuro hesi darugo'e anera ömo'ömo'u'o gemu mae ö'idöre jioromo ⁸ vëni hödu'o rueromo God bogo uehorovoromo nosi Bada Iesure jö ma bogo ejaharue aribövioho i'ue mana bojëmi'ë'e. ⁹ I'ue mana bojëmi'iramu jabumë Badahu jiajiroho bogo raromo'i hesi aji'eroho darugo'eroho bogo raromo'i rori'o va'oromo ioro'ioremu sisërë va'ë'ö. ¹⁰ Badahu rueröhe majare evare ëhiho jio'ë'e. Iae hu rue'ë'e hesi aribövie aho'obëhe

noro hesi ihoho dōro bamorōhego hu mae uehorovarue aribōvioho noro hu rajahiruomorōhego. Jemē'o ēhi ē'a'aruje ē hesi bēhoho noehu majēhijare jōho jemēro mae uehorovē'ēro jēvē'ēro.

¹¹ Badare ihoho ēhi dōro jiorōhego ēhuni noro vae majae jemesi jōēni nosi Bōrōme God ēninamiromo uavarueje: God jero Thessalonica aribōvioho uēvane hōjo jabumē jasi aribōvie jioromo mae jēvojōro. Ēhuni ajēmego jaehu uēvane ēhi jiē'e aribōvie jioruomō'irajo. Jasi darugohuro ajēmego jabuhu mu ma vae'i nimaruoho aho'obēhe vaeromo Keriso mae uehorovoromo vaejarue muoho aho'o vae barē'irarējo. Noro ēhi God ua gavarueje. ¹² Jemēhu ēhi jiē'e mu vaejē'oho ēhuro nosi Bōrōme God'o Bada Iesu Keriso'o huē baejēvoromo jemē ēhi ajēmī'iramu ēhuro nosi Bada Iesuare ihoho bōrōme jio'i jemēro hesiro ajoho bae'a'aruje.

2

Mu ma ijumaje aehu ma-va'orahoro ruerōhe jōhoje.

¹ Nasi ō mueno'e nosi Bada Iesu Kerisohu rueromo uōvuego noehu hu jiajire gagovoromo gemuore raromō'irōhe jōho noro majēhi'iel'ō avoho uehorovō'irarijejo. ² Aehu sarerēmiromo uēvaruoho: Badare majaho mami'e rovē'e hō uēvaruoho ēho heromo nadi maburēroho tiōromo uehore gō gō baere. Ēhi jiē'e jō rovade hesi bēhoho nani aēro sarerivoromo uēvareje: Ējōho God-are Aru'aho hesiro baeromo majēhijaruējo. O nani aēro jabesi ēma uehorovoromo majēhijareje. O nani aēro sarerivoromo uvareje: Paul naro ēhi jiē'e jōho jajivoromo bamēhode hōjo. Nani ēhuni uvarujeje: Badare majaho mami'e rovē'e hōjo. ³ Ae gōehu ēhi jiē'e jō atoromo sarerēmi'i ē'o gavaruoho bogave ejēho'irarije. Badare majaho bogo ēma rue'i a'i ē hesi urimo ae aho'obēhe dē vōvōbajo'e aho'o huotorovoromo God bijōnimoromo hu'o muorovō'iel'iramu God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro rueromo bōvie nami'ē'e ijonō sisērē va'irōhēro. ⁴ Bōvie namiromo jōe majahuiromo uō'ē'e: Jemēhu bōvie bise'e aho'o God hōromo rajēhijarujo vuonugol'i na gemu bōrōmoho hō uehorovevorējo. Ēhi uōromo God-are osa bōrōmore va'o hiromo majahuiromo uō'ē'e: Aviae na God jevajējo. Ēhi ē'iramu ē hesi ijonō Badare majaho rue'ē'e.

⁵ Jemē'o uehorovore. Naro jemē'o hiromo ē hesi jōho uē'ego henōvarijeje. ⁶ God-are mu ijumaje aho u'emu rue'ē'e. Avevejō'oho ē ia hesi mu sisēho ahē'eje. Diehi'oromo ahajoho iae jemē gavarujeje. Ēmu sisēho

ahobe va'ujuvo majae eni jio'iramu God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro rue'ë'e. ⁷ Röhu avevejö'oho hesi mu sisëho Satan-ro gurihiromo ae uëvego vaejarueje. Vaejego mu sisë ahaje ahuro ahobe va'ujuvo rori'o bava'iramu evaroho sisëho bogo aho'ë'e. ⁸ Sisëho bogo aho'iramu evare God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro ro nami'ë'e. Va'orahoro ro nami'iramu Bada Iesuro rueromo jö'o ögëro hadivoromo ajoho röjahi'iramu sisërë barë'ë'e. ⁹ Röhu urimo Bada bogo rue'iröhevare evare God-are mu ijumaje ahuro Satan-are darugoho barueromo ae sarerëmiromo darugo'e muoho röjëhi'ë'e aëro ëho garomo tiöromo sisë'i uehorovoromo uvoröhego: God-are mu ijumaje aho mae höjo. ¹⁰ Darugo'e muoho röjëhiromo sareri'e mue bövie bise'e vaenövo'ë'e sisëre va'iröhe ariböviohuro garöhego. Jabuhu sisëre va'oröhe hesi bëhoho urimë'i Keriso-are jö maho bogo e'i bijönimoruomadeje. Jö maho ejaho'ibejo ëhuro iae maro va'oruomo'ibejo. Röhu bogo ejarahuro ëhuro sisëro va'o hesi jioruome. ¹¹ Jö maho bogo ejahego ëhuni God-ro sareri'e jöho jabetesi dë vövöbajo'ere bojëmijajeje jaburo ë jöho mae uehorovoruomoröhego. ¹² God-are jöho bogo ma uehorovo'i ma-mu sisëmu nimë'ëro ëhu'ëro jabumë aho'obëhe God-are nunire riravo'iramu huro uë'ë'e: Mu sisë vaejë'e aribövie jëvajëjo.

Biririvoromo riravo'iröhe jöhoje.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jemë Badahu rajëhijaje aribövioho jëvo'ego noro jemesi jöëni God mabëhe uanövo'ejo. Ëhesi bëhoho urimë'i sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare God-ro jemesi jöëni uehorovoromo uvadeje: Naro baejëvoromo maro bamëvo'ejöjo. Nasi Aru'ahohuro jabetesi dë vövöbajo'oho mae avohëho'iramu jaburo Keriso-are jöho mae uehorovo'iramu ëhuro ëhi ë'ejöjo. ¹⁴ God-ro ëhi uvë'ëro noro Keriso-are jö maho jemë majëhijamu God-ro uëvadeje: Ëjöho jemëro mae uehorovorego naro baejëvoromo maro bamëvo'iröjo ëhuro jemesi Bada Iesu Keriso-are aji maho baejego ma-mabëhe jëvo'iröhe höjo. ¹⁵ Nasi ö mueno'e ëhuni biririvoromo riravore. Biririvo riravoromo noehu jö'ehu majëhiromo röhu ijönö surire jajivoromo röjëhijare jöho ëhuremu ma'enoromo uehorovore.

¹⁶ Jemëro ëhi ë'irarijego no nague nosi Bada Iesu Keriso'o God nosi Vavuohu'o jaburo niö'iro ajëmijöro. Ëhesi bëhoho urimë'i God-ro no uehorovavuoromo huë baejavuoromo no ioro'ioremu birire bojamuiromo ajamuijë'eje noro nimorohë'i uvoröhego: Maro javuo'ajëjo. ¹⁷ Ëhuni no nague jabumëro jemesi dë vövöbajo'oho biririvëhego jemëro bogo

juhuonivo'i mae riravoromo mu maemu vaeromo jö maemu atonövo'irarijego.

3

Thessalonica ekaresiaehu Paul-mesi jöëni God-are örire ëninami'iröhego Paul-hu jajivade jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e nasi ijo tugoho'i jöho jajivo'ië'ajoho gare. Jemëro nosi jöëni God ua garego ajamuego Badare jö noehu majëhibe jijiharuoho ma-burëro rumorovo va'ego ae aho'obëhe heromo uvoruomo'i: Jö mabëhe höjo. Ëhuro jemesirire jiajëhi ëhi jiobe va'iro. ² O ua garego God-ro ajamuego biriri'övarue aribövi sisëho no bogo baejavuoromo sisë vaejavuo'iro ë hesi bëhoho ae göëro göëro Keriso-are jöho bogo ma uehorovarue jiaje.

³ Röhu Bada hu bogo sareri'oho jio'i maëro jië'ëro huro jemë birire bojëmiromo avoho muebejëvo'ë'e A Sisëho bogo baejëvo'iröhego. ⁴ Röhu huro no uehoro maho bojamuego jemesi jöho mae uehorovoromo uvarueje: Jemë nosi jö ejahuarujoho iae ëhi ejahuobe va'a'arujëjo.

⁵ Röhu no nague Badaro ajëmijego jemesi dë vövöbajo'ere herovoromo uvo'irarijego: God-ro mabëhe uehorovavuaaje hö uvoromo Kerisohu vavaeni baeromo biririvadëhi ëhi biririvo'irarijego.

Övehu biririvoromo bövi bise'o baeröhe jöhoje.

⁶ Nasi ö mueno'e noro Bada Iesu Keriso-are ihore ave jö börömoho majëhi'ië'ö. Ga'irarije Christian aganoho rahuro noehu bojëmijamu hejarije jöho bogo ejahuo'i mue bijönimoromo ëma raromamu gëvë'iroho gorëvore. ⁷ Iae jemë'o gavaruje. Noehu ë'arëhi jemë'o ëhi ë'ibejarije iae mae jio'ibejo. Noehu jemë'o raromarevaroho muoho bogo bijönimareje. ⁸ No jemesi ioho bövioho bise'oho bogo ëma ujuoho'i imoromo ujuohonövareje. Sisone vahie majae nosi övëro biririvoromo i'u'e mu börömoho vaemu vaebe va'oromo nosi manaho bihororomo iruno'oho bövioho bise'oho imonövareje huë vavaene jemesi örire bojëmijöëni. ⁹ Noro uë'ibejo: No God-are mue vaejarue javuaaje bövie bise'e ma-suvuore bojamuihë uë'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu noehu bogo ëhi ë'are hesi bëhoho no naguadeje jemëro ga'irarijego noehu nosi övehu biririvoromo iruno'e bövie bise'e mana baejaruoho garomo ëhi gemuoho ë'irarijego. ¹⁰ Noehu jemë'o raromarevare evare ave jögoroho majëhiromo uëvareje: Ae rahu bijönimoromo mu bogo vaejë'oho ioho nadi i'imamirëjo.

¹¹ Noehu ëhi jajivarue hesi bëhoho no hejarueje uövuego: Jemesi a ioro'iorohuro muoho bijönimoromo ëma raro-moromo ae gö jabetesi muoho ëma ahobe jijiharue höjo. ¹² Ëhuni noro ave jöho bojëmiromo Bada Iesu Keriso-are ihoro majëhijö. Ëhi jië'e aribövioho uërego ma-u'emu taemo raromoromo jabetesi övëro biririvoromo bövioho bise'oho bae'iro.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jemëhu mu ma vaejarujoho nadi u'uhore. ¹⁴ Ae rahu ave nosi surire jö bogo ejahuë'oho ëhi jië'e ahemu ga avohoromo nadi gavanovorego javoje bae'iro. ¹⁵ Röhu nadi uvore: Hu no'o muorovaje ae höromo nue huodivo'i a'i uvore: Nosi öe höromo jögore majahijego avoho hi'iro.

Ijo tugoho'i jajivade jöhoje.

¹⁶ Bada huë mae bojamuaje ae jië'ego no nague jemë mae o sisë raromë'oho huro majae ëhi huë mae bojëmi'iröhego. Huro ae aho'obëhe jemë'o jio'ë'e.

¹⁷ Paul naro nasi övëro jajivoromo jemesi örire jejëmiromo bame. Na surire jö jajivë'iroho nasi övo jajoho ëhi jajiva-jeje jemëro garomo uvo'irarijego: Paul-ro bamahuë'e höjo. Naehu jajivaje hesi nu ano'oho ëhije.

¹⁸ Nosi Bada Iesu Kerisoro huë baeromo jemë ae aho'o ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

1 TIMOTHY

Paul-hu Timothy jejamade jöhoje.

¹ O asë'e Timothy Paul naro ave jöho jasi örire jajive. Na Iesu Keriso-are apostle jeve ë hesi bëhoho baejavuoromo mare bamavuaje aho God'o noehu ga'i muebejarue aho Iesu Keriso'o ëho jaburo ë muoho bojemë'ëro ëhu'ëro.

² Naro Timothy jasi örire jejamije. Naehu Keriso mae uehorovajëhi jero nasi ijore ijore juvoromo Keriso ëhi mae uehorovanuëro javë'ëro ëhu'ëro ja nasi harihu mae jave. Na nege God Vavuohu'o nosi Bada Iesu Keriso'o ëho jaburo jabesi vavaenimoromo ajamijego maro hi'iranego.

Timothy-hu sareri'e jö ahoröhe jöhoje.

³ Naehu ja'o hiromo Macedonia sa'are rue'irögoro jasi örire jö bojamijode ë jöe gemuoho majahi'irögoro ë'e. Ephesus amoro ëhi hiromo a ioro'ioroho darugo'o majëhiromo uëne: Sareri sareri'e jö röjëhijarujoho vuonugohëjo. ⁴ Hijo miono'o jabesi vavu gö gö jabesi ihe gö gö mevobe va'emu va'arujoho a mami jöe gö gö ëma uehorovoromo atarujoho ëhi jië'e jöemu uehorovarujoho vuonugohëjo. Ëhi uëne. Ëhi jië'e jöemu uehorovë'ohuro ëhuro aëro jöho maberohemu beroho'i God-are muoho bogo avoho baejarueje ë hesi bëhoho God-are jöhuremu mae uehorovoromo ëhuro ë muoho baejaruëro jië'ëro. ⁵ Jabuhu ëhi jië'e mu vuonugojöro jaehu majëhi'iranego uavode hesi bëhoho na negadeje jasi ariböviohuro bogo ma-döëremuoho aho uehorovëvo'i a'i mu maemu vae'i nimoromo dë maemu jëvego herovoromo uhohu'o Keriso-are jöho mae uehorovoromo ëhuro aho avoho huë baejëvoröhego. ⁶ A ioro'iorohuro ëhi jië'e mu ma hesi öroho garaeromo aruëre anumëre ëma jijihoromo jabesi jögoroho ëma berohemu beroharueje. ⁷ Jöho ëhi berohoromo nimoruomajeje mu vaeröhe jögoru hesi öri röjëhijarue ae jioruomö'iröhëro. Ëhi nimoruomajeje röhu jabumë mu vaeröhe jögoru jö atarue ë hesi bëhoho bogo avoho gavarueje. Bëhoho bogo gavë'e ëma biririvoromo jöho majëhijarueje.

⁸ Iae no gavaruoho mu vaeröhe jögoru hesi bëhi aehu avoho röjëhijë'oho ë jögorohuro ëhuro marëjavuo'ë'e. ⁹ No ave jöhemu uehorovo'ëjo. Mu vaeröhe jögoru bamade hesi bëhoho bogo aribövi mahunioho bamë'ëje. A'i jögoru ahoruomajohuni hia'i biriri'övoromo jö bogo eroharuohuni o God bijönimoruomajohuni mu sisë vaejaruohuni o God-are

mu ijumoruomajohuni sa'are mu sisëhemu uehorovoruo-majohuni o vavu muo'amaruohuni vëmu muo'amaruohuni o a ioro'ioro muo'amaruohuni ¹⁰ o a'o magonaho'o öehu jijihanovaruohuni o a'o a'o sihamirovaruohuni o ae gö vajiohehu guduamo ujuoho va'aruohuni o sareri sareri'e jö ataruohuni o court-re riravoromo sareri jö majëhijaruohuni o mu sisë rabe rabe vaeromo God-are mu ma aharuohuni ëhi jië'e ariböviohuni jögoroho bamë'eje. ¹¹ Ëmu ma jö hesi bëhoho God huë mabëhe hijaje a hesi aji røjahuijaje jöhoje. Ëjö hesi muoho huro na bojemadeje.

God-hu Paul-ni vavaenimoromo ajamamu Paul-hu huë mae baejade jöhoje.

¹² Naro Iesu Keriso nosi Badare örire huë mae uave rabëni huhu nasi muohuni darugo bojemadohuni o huhu na mae uehorovevoromo hesi mure bamevadohuni. ¹³ Urimo naro Keriso-are jöho agoromo hesi aribövioho sisë vaejëvoromo biriri'övoromo hesi muoho ijumo'i ë'o gabe rovodeje röhu huro hesi muoho iae bojemadeje. Huhu nasi jöëni ëhi vavaenimade hesi bëhoho naro hu bogo mae uehorovoromo nasi mu sisë hesi bëhoho bogo gavë'ego ëhuni ë'adeje. ¹⁴ Vavaenimoromo nosi Badaro huë baejevoromo börömo bëhe ajemiromo uehoro maho huë maho bojemijadeje ë hesi bëhoho no Iesu Keriso'o gemuoro bimuvë'ëro javuë'ëro ëhi jië'e uehoro maho huë maho baejaruëro jië'ëro. ¹⁵ Iesu Kerisoro sa'are rovadeje sisë aribövioho no baejavuoromo maro ramuo'iröhëni. Ëho jö maego ae aho'obëhe mae uehorovë'oho iae maeje. Sisë aribövi baejavuo'i rovadoho a ioro'ioroho ma-bisemu jëvanovo'i na gemu sisë maho jevë'eje. ¹⁶ Sisë mae jevamu röhu Iesu Kerisoro nani vavaenimadeje. Nani vavaenimade hesi bëhoho ijönö hu mae uehorovoromo ioro'iohemu mae raromo'iröhe aribövioho aho'obëhe jaburo uvoruomoröhego: Urimë'i Paul-ro mu sisë bëhe vae'i hijade höjo röhu Iesu Kerisoro hesi sisëho garomo huni vavaenimoromo hesi vöröho ma-taemorovobe rovade höjo. Ëhu'ëro no garomo uvarue höjo: Kerisoro nosi sisëhu'o garomo noni ëhi vavaenimoromo hesi vöröho ma-taemorovaje höjo. Ëhi uvoruomoröhego ëhuni huro nani vavaenimadeje. ¹⁷ Ëhu'ëro God hu mabëheje. Hu böröme namiromo bövie bise'e muebebe rovadoho ëhi muebe'amobe va'ë'e. Hu bogo guomo'i ioro'iohemu jio'ë'e. Hesi nu ano'oho no bogo gavarueje. Hu gemu börömoheje. Hu ëhi jië'e aëro jië'ëro iho maho aji maho hesirohemu jiemu jiohe va'ë'e. Iae mae.

¹⁸ Nasi harihe Timothy na ave jöho bojamije. Urimë'i aëro jöe God-aro baeromo jasi mu jögoroho majahuijamu

ja'o na'o hejareje. Ējõe gemuoho naro ja uave ěhuro jabuhu majahuijare jõhemu uehorovoromo biririvoromo Satan'o muorovoromo jõ sisẽho ahonõvo'iranego. ¹⁹ Satan'o muorovoromo jõ sisẽ ahẽ'iroho Keriso mae uehorovoromo dẽ maemu jioromo ěhuro biririvoromo ěhi jiẽ'e muoho vaene. A ioro'iorohuro bogo ěhioho dẽ maho jio'i a'i dẽre herovoromo uehorovoromo uvareje: Ěmuoho sisẽ hõ uvẽ'i rõhu ěma õmareje. Ěma õmẽ'ẽro ěhu'ẽro Keriso mae uehorovare muoho ma-ioro'iore gemu ijumoromo boremi'õ barẽjareje. ²⁰ A ioro'iorohu'o rõhu Hymenaeus'o Alexander'o ěhi jiẽ'e mu sisẽho vaejẽ'ejõ. Ěhi'amu naro Satan-are õvore bojamijodeje huro baejẽvego jaburo a'ororomo God-are ihoho bogo ijumorõhego.

2

Ekaresiaehu diehi'oromo God uvene aho rõjahirõhe jõhoje.

¹ Rõhu jõ göho. Jõ majẽhi'irodoho ave jõho urimo majẽhi'iẽ'e. Ja'o jasi aribõviohu'o jemẽro ae aho'o jabesi jõeni uehorovoromo ěninamijẽ'i bõviẽni bise'eni ua gavẽ'i huẽ mae uavẽ'i God-are õroro jõe atonõvore. ² Ua gavego ave sa'are a masijohu'o jabesi bẽhire riravoromo ave sa'are mu muebejarue aribõviohu'o huro ajẽmego jaburo no avoho muebejavuego iro muorovo'oho bõvioho bise'oho nosi õriroho bogo rovego no huẽ mae raromoromo God gemu uehorovoromo mu maemu vae'iro. ³ Ěhi ua gavẽ'oho mae jiego God-ro nimajeje ě hesi bẽhoho hu baejavuoromo mare ramuaje ahuro jiẽ'ẽro. ⁴ Hu nime sa'ae dinõ'e dinõ'e raromarue aribõviohuro Keriso-are jõ maho avoho uehorovoromo ěhuro ijonõho i'uoho bogo bae'i maro va'oruomorõhego. ⁵ Ae aho'obẽhe ěhi mare javuorõhego God-hu nimaje hesi bẽhoho huro gemuẽro sa'ae dinõ'e dinõ'e raromarue aribõvioho muebejavuajeje. Ae gemu Iesu Kerisoro God'o nosi ririre õroho avohahuajeje. ⁶ Őroho avohahuajẽro jiẽ'ẽro ae aho'obẽhe noni guomorovadeje ěhuro no sisẽhu tõvavuadoho jiovahuego no ae aho'obẽhe mae raromo'irõhego. Majae eni jiamu noni guomade hesi bẽhoho noro ěho garomo mae uvorõhego: God-ro no ae aho'obẽhe maro ramuo'i nimajẽjo. ⁷ Ějõho naro ae majẽhi'irodego ěhuni God-ro apostle bamevadeje. Na bogo sarerami'i jõ mae majahije. Huro apostle bamevadeje naro sa'a ioro'ioro rajoho rõjẽhiromo uẽ'irodego: Ave jõho mae jiaje mae uehorovorẽjo.

⁸ Ěhuni na nege dinõ'e dinõ'e gagovoromo God rajahijẽ'iroho ama'oho jaburo nu huẽ'e iro muorovo'e jõho

bogo uehorovo'i uehoro maemu baeromo God-are örire jöe atonövoröhego. ⁹ O na nege magonahoho jaburo simane mae uehorovoromo niögohoho avoho ruhoruomo'iröhego. Avoho ruhoromo bogo sinoho nimorohoromo moni börömoho bu'öromo niögohoho nieniaho bövioho bise'oho aho'obëhe imo'amoromo io'amoromo sinoho simano uoho avohorovo'i a'i uehorovo avohoromo niögohoho io'amoromo ¹⁰ mu mae vaeröhego nege. Magonahehu majëhiromo uëruomë'oho: No God rajahijarue magonahe javuajë uvë'oho jabuhu ëhi jië'e mu vae'iröhohoho iae maeje. ¹¹ Gemuore gagovoromo God-are jö hejë'oho magonaho ömo'ömohuro jörume ma-taemo raro-moromo ma-jöhuremu heruomo'i. ¹² O magonahehu simano vaeromo ama'i jabesi örire church-re jö röjëhijë'oho ëhi jië'e muoho Paul naro ahajeje. Jörume raromë'oho iae maeje. ¹³ Ëhesi bëhohoho urimohoho God-ro aevo'ioho Adam bamoromo evare ijönö Eve bamadeje. ¹⁴ Satan-ro bogo Adam sarerami'i a'i magonahoho sareramamu huro uvadeje: Mae höromo God-are jöho ahahadeje. ¹⁵ Iae ëhi jiadeje röhu magonaho ömo'ömehu God-are örire mae uehorovoromo ae huë baejëvoromo God-hu nimaje muohemu vaeromo ma-taemo raromoromo ëhi jië'e mu ma biririvoromo vaejë'oho God-ro ajëmi'ë'e. Ajëmiromo gëröhe jabuhu aboji harihu'o rahamu gëvë'iroho ëhi jië'e mu ma vaejarue magonahoho baejëvoromo maro bamëvo'ë'e.

3

Ekaresia muebejëvarue aribövi jabesi jöhoje.

¹ Aëro uvarueje: Aehu ekaresia muebejëvo'i nimë'oho mu mae bae'i nimoruomaje höjo. Ëhi atoruumaje jöho iae maeje. ² Röhu ekaresia muebe'amo'ië'iroho ëhi ë'ië'e a hesi ihoho ma-maemu jio'iro. Magonahe ma-gemu masu'iro. Simane sasohoromo mae uehorovoromo taemo hi'iro. Ae osare søjëvo va'oromo nihudëgaje ae jio'iro. Jöe avoho röjëhijaje ae jio'iro. ³ Nadi vörö'e jovoho iromo simanoho sisërë'iro. Nadi vörö'irae'i ma-u'emu jö sanu'e majëhiromo muoho vae'iro. Nadi iro muorovo'oho vae'iro. Nadi moniemuoho uehorovo'iro. ⁴ Hesi osare raromarue aganoho avoho muebejëvo'iro. Avoho muebejëvoromo aboji harihu'oho avoho röjëhijego jaburo hesi jöho ejahoromo mu maemu vaeruomo'iro. ⁵ O hesi osare raromarue agano bogo avoho muebejëvë'oho hu diehi'oromo God-are ekaresiaho muebejëvo'ë'e. Bogo eni jio'ë'e. ⁶ O i'e aevoromo Keriso mae uehorovade aho ekaresiaho nadi muebejëvo'iro. I'e aevoromo mae uehorovade aehu ekaresia muebejëvë'oho nani hu hesi sivue uehorovoromo uvo'ë'e: Na a böröme jevë'ego

ekaresia muebejêvaje mure bamevare hōromo Satan-are guare beva'ê'e. ⁷ A'i God-are jō bogo hejê'e aribōviehu mu bae'irōhe a mae uehorovê'oho êhi jiê'e ahuro ekaresiaho muebejêvo'iro. O hesi ōrire bogo ma uehorovê'e ekaresia êma muebejêvê'oho hesi ihoho sisêrê'iramu Satan-are guare be'ê'e. Ekaresia muebejêvarue aribōvi jabesi jōho êhije.

Ekaresia ajêmarue aribōvi jabesi jōhoje.

⁸ Rōhu ekaresia ajêmijarue aribōvi jabesi jōho êhi gemuohoje. Taemo raromo'iro. O nadi jōho huotohuotovo majêhi'i. Nadi vōrō'e jovo bōvioho ue'aho'i. Nadi moniemuoho uehorovo'iro. ⁹ God-hu rōjahuijade jōho uhohu'o mae uehorovo'iro. ¹⁰ Mure bamêvo'iê'iroho urimo jabesi muoho diehi jiajoho gēre. Eni jêvamu gêvê'oho evare muoho aevoromo vae'iro. ¹¹ O jabesi magonahoho êhi gemuoho ma-taemo raromo'iro. Nadi ae gō jabesi jō sisêho atemu ato'irōgoro a'i simane sasohoromo mue aho'o avoho mueberuomo'iro. ¹² O ekaresia ajêmijarue aêro magonahe magemu masuromo aboji harihu'ohu'o jabesi osare raromarue agano ioro'iorohu'o avoho muebejêvo'iro. ¹³ Ekaresia mae ajêmijê'oho jabesi ihoho mae jêvo'iramu êhuro biririvoromo Iesu Keriso mae uehorovarue jōho ae ma-sama'e majêhinōvo'ê'ō.

Paul-hu jōgoru Timothy-are ōrire jajivade hesi bēhohoje.

¹⁴ Na nege ma-burêro ō'irovo. Rōhu naehu jajivaje hesi bēhoho ¹⁵ naehu ōrisanuovoromo bogo vejō'oho ō'amu gevê'oho jero ê jōho adahoromo uehorovoromo uvo'iranego: Noro êhi'oromo God-are agano ōmo'ōmohu'o gemu mae raromoromo muoho avoho vaejarue hōjo. Iae God-are agano no daruge jiê'e ae God-are ekaresiae javue. God-are ekaresiae javuê'lêro dioho'o bōnu'o javuo ma'enego bibivajêhi noro God-are jō maho êhi ma'eno titimoromo avoho muebejego êhi jiemu jiajeje. ¹⁶ God-hu rōjahuijê'ero noehu mae uehorovarue jō hesi bēhoho bōrōmo maeje. Ae aho'o iae no êhi uehorovarueje. Êjō hesi bēhoho aviajeje.

Hu a sine jioromo a nuniro rovade hōjo.

Hu mae jiaje jōho God-are Aru'ahohuro hu ajamiromo no rōjahuijade hōjo.

Hesi nu ano'oho aneraêro gavare hōjo.

Hesi jōho sa'ae gōro gōro aêro aevoromo hejare hōjo.

Hesi jōho ave sa'are aribōviahuro mae uehorovare hōjo.

Ō'idōre ajiomoromo hesi ajoho baejade hōjo.

4

Ijonö aehu Iesuarye jö ma vuonugo'i sareri'e jö majëhi'iröhe jöhoje.

¹ Röhu God-are Aru'ahohuro sama'e uövuë'eje: Majae ijonö aëro God-are jö mae uehorovaruoho vuonugo'irögoro Satan-are aru'aho ömo'ömohuro sarerëmi'iramu mae höromo jabesi jö sisëho ejëhoruomo'ajëjo. ² Satan-are aru'aho sisëhuro jabesi sareri'e jöho bojëmi'iramu sareri sareri'e ariböviohuro jöho baeromo sisë diehi diehi vaejaroho jabesi dë vövöbajo'o uhuroho bogo herovo'i ae ma-sarerëmiromo majëhiruomo'ajëjo. ³ Majëhiromo uëruomo'ajëjo: Nadi magonahoho masu'amorëjo. Ie gö gö nadi ue'ahorëjo. Ëhi uëruomo'ajëjo röhu ë iohu'o God-ro bamadeje ëhuro Keriso mae uehorovoromo hesi jö ma gavarue aribövioho noro hesi örire huë mae uaromo ë ioho ue'aho'iröhego. ⁴ Ëhesi bëhoho God-hu iruno'o bövi bise'o bamadoho iae mae jio'ame. Ëhuni no bogo uvo'ejo: Sisë höromo juahovo'ejo. A'i noehu i ujuohoromo God mae uaromo ë i ijë'oho maeje. ⁵ Ëhesi bëhoho no God-are jö adahoromo gavaruohuro uvarueje: God-ro bövioho bise'oho bamade höjo. Ëhi uvoromo hesi örire jö atoromo ijë'oho ëhuro uvarueje: God-ro bamahuë'ëro ijaruoho iae mae höjo.

Timothy-hu Keriso-are mu avoho vaeröhe jöhoje.

⁶ Ejöho Christian aganoho majëhijego heruomo'iro. Ja ëhi ë'ë'oho Iesu Keriso-are mu vaejanue a mae javo'ë'e. Ëhuro no ga'ejo noehu mae uehorovarue jö ma jaehu ebe rovanoho ja ëho uehorovoromo birire baejë'e javo'iramu. ⁷ O simano sisërëromo God bogo uehorovë'e ëma atarue jöho nadi ejëhone. Nadi ejëho'irögoro biririvoromo God-hu nimaje muoho sivochemu sivohebe va'one. ⁸ Noro sino haho'o hesi muoho sivohe avohë'i ë'o gabe va'arueje ëhuro nosi sinoho biririvavuo'iröhego. Ëhi ë'ë'oho ëhuro no ma-bisemu mae javuo'ë'e. A'iro God-hu nimaje mu sivohe avoho'i ë'o gabe va'ë'oho ëhuro mabëhe javuo'ë'e. Ëhuro jaruvoho mae raromaruëro ijonöhu'o ëhi gemuoho raromo'ejo. ⁹ Ëho jö maego ae aho'obëhe mae uehorovë'oho iae maeje. ¹⁰ Noro ëhi mae raromo'iröhëni ëhuni no biririvoromo sivohehoro God-hu nimaje muoho vaejarueje ë hesi bëhoho God darugo'e aëro jië'ëro no ajamuijoro mae uehorovaruohuni. Hu sa'ae aho'obëhe ajamuaeje aeje. Mae uehorovarue aribövioho no mare bamavuaeje aeje. ¹¹ Ëhi jië'e jöho ae bojëmiromo ë hesi öroho röjëhinövone. ¹² Ja

a i'e jave rōhu nadi simano sisērējē'e muoho vaejago aho uvoruomo'iro: Timothy asisō'ēro jiē'ēro hu muoho bogo avo'avoho vaejaje hōjo. A'i jero jō mae jōvoromo mu mae vaeromo ae huē baejēvoromo God mae uehorovoromo avoho taemo hijego aēro jasi muoho garomo uvo'iro: No'o ēhi ē'ejarējo. ¹³ Jero ēhi'oromo God-are jōho aēni adahoromo jōgore mēmiromomo ōroho rōjēhiromomo ēhi ē'i hijego evare na ō'iro. ¹⁴ Mu vae'irane suvuoro God-hu bojamadoho nadi u'uho'i ma-biririvoromo muoho vaene. Ēhesi bēhoho urimē'i ekaresia muebejēvarue a duvahohuro ōvoho simanore bamahamu evare aēro jōho God-aro baeromo mu vae'irane jōho majahijamu ēhuro ē suvuoroho baejaneje. Ēhuni ēho avo'avoho mueberomo muoho vaene. ¹⁵ Ēhi jiē'e muohuremu uehorovoromo biririvoromo vaenōvone. Ēhi ē'ē'oho ēhuro ae aho'obēhe ga'ē'ō jero muoho avoho vaebe rue'iramu. ¹⁶ Jasi arijo'arije avo'avoho mueberovoromo God-are jōho avo'avoho rōjēhine. Ēhemu vaenōvone. Ēhi ē'ē'oho ēhuro maro javoromo jasi jō hejarue aribōviohu'o maro jēvo'ē'e.

5

Timothy-hu ekaresia ae magonahe diehi jōgoru mēmi'irōhe jōhoje.

¹ Rōhu ga'irane a duvahehu mu sisē'i vaejamu jaehu jōgoru majēhijē'oho nadi jō giagia'oho majēhi'i ma-sanu'e vavu majaharuēhi ēhi majēhine. O a i'o jōgoru mēmē'oho ō majēhijaruēhi ēhi mēmine. ² O magonaho duvaho jōgoru majēhijē'oho vēmu majēhijaruēhi ēhi majēhine. O magonaho i'o jōgoru mēmē'oho ma'ino majēhijaruēhi ēhi jiē'e jō mahemu mēmi'i jōe gō gō nadi uehorovoromo majēhine.

Magonaho doru jabesi jōhoje.

³ Rōhu magonaho doru jabesi jōho. Magonaho doru agano rumo'ēro jiē'ēro huē ma baerōhe ōri bogojiē'oho ēhi jiē'e magonaho doruoho jero rajēhiromomo ajēminōvone. ⁴ A'i magonaho dorue aboji harihu'e o hijo ōmo'ōme jēvē'oho ē aribōviohuro ave muoho avo'avoho uehorovo'iro. Jabesi agano maho urimo avoho muebejēvoromo ēhuro jabesi vēmu vavuehu hijo ōmo'ōmehu ajēmarēhi ēhi jaburo mana ajēmi'iro. Jabesi mu ioro'ioroho ijonō jio'iro. Ēhi jiē'e muoho God hu nime. ⁵ A'i magonaho dorue agano rumo'ēro jiē'ēro jabesi sivu mueberovē'iroho ēhi jiē'e magonahohuro uvoruomajeje: Hesi God-ro ajemi'ajē uvoromo ēhuni vahie majae jene God-are ōrire jōe jōvoromo ua'i hijajeje: God jero ajemego na mae jevajo. ⁶ O magonaho doruehu jabesi

sinohemu uehorovë'oho ëma jijiharuëro ije jahosi'e jiajëhi ëhi jëve. ⁷ Ëhi jië'e jöho majëhijego ejahego jö sisëho bogojio'iro. ⁸ Ae rahu hesi ö mueno'o bogo ajëmi-jë'oho o hesi agano mahu'o ëhu'o bogo ajëmi-jë'oho ëhuro God mae uehorovarue jöho vuonugoromo God-are jö bogo hejë'e aribövioho iosirëmiromo hu sisë bëheje.

⁹ Ekaresia ariböviehu magonaho doru muebejëvo'i jabesi iho jajivo'lië'iroho vadune aho'o 60 baejë'e jabesi iho-hemu jajivo'amo'iro. O barue ma-gemu masuvë'oho ëhi jië'e magonaho doru jabesi ihohemu jajivo'amo'iro. ¹⁰ O magonaho dorue mu mae vaejamu ëhuro jabesi iho mae jië'oho ëhuremu ihoho jajivo'amo'iro. Aboji harihu'e avoho muebe'amobe rovë'e jiego ae i'e rovamu ajëmiromo ni-hudëgo'i arijë'e jiego Keriso-are aribövioho huë baejë'e jiego huë vavaeni'e aribövioho ajëmi-jë'e jiego mu mae bövie bise'e vaeruomë'e jiego ëhi jië'e magonaho doru jabesi ihohuremu jajivo'amo'iro.

¹¹ A'i magonaho i'e doru jioruomë'oho nadi ëhi jië'e magonaho jabesi ihoho jajivoromo muebejëvone. Ëhesi bëhoho magonaho i'ohuro dëre uehorovoromo ri'öromo Keriso vuonugo'irögoro sionoho iore bamo'i nimarueje. ¹² Ëhi nimoromo ëhuro urimë'i Keriso mae uavare jöho ahego ëhuro jabesi ihoho sisërëjajeje. ¹³ Röhu göho magonaho doru i'ohuro mue bijönibijiohoromo osare osare mararomobe jijihajeje. Röhu bogo ëhemuoho ömo'i mu sisë gö'o döre vaejarueje. A jöho ëma atobe a muoho ëma ahobe jijihajeje. No bogo atarue jöho ë magonahoho jaburo atoruomajeje. ¹⁴ Ëhi jië'ohuni na nege magonaho doru i'ohuro röhu maho sionoho barue masu'amoromo aboji harihu'e vaeromo osaho avoho muebenövoröhego. Ëhi ë'ë'oho ekaresia bijönimarue ariböviehu jö sisë ato'iröhoho bogojio'ë'e. ¹⁵ Na ëhi uavaje hesi bëhoho magonaho doru i'o ioro'lorohuro Keriso-are jöho vuonugo'i Satan-are örire va'ë'ego ëhuni uave. ¹⁶ O Christian magonahe rahu hesirire magonaho doru jië'oho huro ajami'iro. Ajamijë'oho ëhuro ekaresia aribövioho bogo madomadëgo'iramu agano rumo'e magonaho doru ajëmi'iröhoho eni jëvo'ë'e. Magonaho doru jabesi jöho ëhije.

Ekaresia muebejarue a duvaho jabesi jöhoje.

¹⁷ Röhu a duvahehu ekaresia muebejëvarue jöho jajivo'lië'e. A duvahehu ekaresia avoho muebejëvamu ekaresia jabuhu mabëhe rajëhiromo suvuro bisemu bövie mana bojëmi-jë'oho iae maeje. O a duvahehu biririvoromo ekaresia avoho muebejëvoromo röhu göho God-are jö majëhiromo bëhi

röjehijarue ëhi jië'e aribövioho börömo mae uehorovëvoromo mana bojëmijë'oho iae maeje. ¹⁸ Suvuoro bojëmi'iröhe hesi bëhoho ë hesi jöho God-are surire uhu'e uvë'eje: Jasi mu vaejahaje miehu jasi mu vaejahoromo i hörehu sa'ijovobe juvë'oho hesi jö'oho nadi tugohahego hu juvoromo hesi manaho baeromo huhu hörehu sa'ijovaje i vitu vituoho ibe juvo'irajo. Ëhi jië'oho miohuro ëho hesi manae bae'a'ajëjo. O God-are surire jö göho ëhi uvë'eje: Ae rahu mu vaeromo mana baejë'oho iae mae höjo. ¹⁹ O aehu ekaresia muebejëvaje a duvaho hesi jö sisë ja majahijë'iroho ae gemuehu majahamu hejë'oho nadi ejahone. A'i ae niö'i o ae niö'i gemu jabuhu a duvaho hesi mu sisë jabesi hia'ehu heromo nunehu gavë'ëro jasi örire majahijamu hejë'oho ëhuremu ejëhone. ²⁰ Hu sisë jië'oho ekaresia aribövi jabesi nunoro jögore bojamego avoho uehorovo'i ëhuro a ioro'iorohuro ëho garomo juhuonivoromo bogo ëhioho ë'iröhe.

²¹ Ëjöho börömeje. God-are nunire Iesu Keriso-are nunire God-are anera jabesi nunire naro ja uave ejeho'iranego. Ejehanuevaru mevo ga'irane a duvaho jabesi jöho diho mae diho sisë jiamu gavë'iroho nadi ma-urimoho uvone: Iaho mae höjo o iaho sisë höjo. O nadi a duvahe jasi aemo'aemoho sanu'e jöho majëhi'i a duvaho ioro'ioroho darugo'e jöho majëhi'i a'i ma-uehore gemu baeromo a duvahe aho'obëhe majëhinövone. ²² O ae göehu ekaresiaëni mu börömo vaeröhego övo simanore bamaho'ië'iroho nadi ma-majioho övoho simanoroho bamahone. Ëiahuro mu sisë vaejego ae niö'i jemesi ihoho sisërëjëhojöëni uave. Nadi ëhioho ë'irögoro ma-avoho mueberovego sisëho bogojavo'iro.

²³ Röhu dëre guomo guomo baejavo'i hijajohuni nadi jovemuoho i'i wine jovohu'o ma-bisemu ijego ëhuro dëho mae javo'iro.

²⁴ Amo jaehu ekaresia jabesi mure bamëvo'ië'iroho jabesi muoho avoho garomo evaro bamëvone. Ëhesi bëhoho a ioro'iorohuro ma-va'orahoro mu sisë vaejaruëro jië'ëro jabesi mu mevo'irane ë hesi urimo ga'a'anue jabesi sisëho ma-va'orahoro jio'iramu muroho bogo bamëvo'anue. O a ioro'ioro jabesi sisëho subirö'öjë'ëro jero jabesi muoho mevo garomo evare ijönö ga'a'anue sisë jioruomoi'iramu muroho bogo bamëvo'anue. ²⁵ O mu sisë urimo gö subirö'ö'i gö va'orahoro jië'ëro ijönö aho'o ma-va'orahoro jiajëhi mu maho ëhi gemuhoje. A ioro'iorohuro mu maho ma-va'orahoro vaejarueje. O mu ma ioro'ioroho subirö'öjë'eje röhu ijönöho bogo subirö'ö varijënöho jio'ë'e.

6

A jabesi muemu vaejarue aribövi jabesi jöhoje.

¹ Röhu jö göho a masijo jabesi darugoremu raromoromo jabesi muemu vaejēharue aribövi jabesi jöhoje. Ēhi jiē'e ariböviohuro a masijoho mae uehorovēvo avohoromo muoho vaejēhego God-are ihohu'o Keriso-are jöhu'o aho bogo sisē'ioho ato'iro. ² O jabesi a masijoho Keriso mae uehorovarue aribövie jēv'ohohu mu ariböviohuro nadi uvo'iro: Nosi a masijoho ma-Christian ö mueno'ēro jēv'ēro bogo masijoho hö uvoromo muoho ēma sisē'i sisē'i ömo'iro. A'i uvoruomo'i: Nosi masijoho jabumē Keriso mae uehorovarue aribövie noehu rajēhijaruoho jēvajējo. No ēhi jiē'e aribövioho ajēmijarue hö uvoromo jabesi muoho avo'avoho vaejēhoruomo'iro.

Keriso-are jö vuonugo'i sa'a hesi jöemu berohe mu beroharue mu sisēhu'o ave sa'a hesi inömo bae'i ēhemu uehorovarue mu sisēhu'o ē mu sisē niö'i hesi jöhoje.

Ēhi jiē'e jöho jero ae rōjēhiromo uē'i hijego muoho avoho vaeruomo'iro. ³ Aehu jöe gö rōjēhijē'ohohu sisēje. Jöe gö rōjēhiromo nosi Bada Iesu Keriso-are jö mahu'o God-are mu diehi avoho vaejarue jöhu'o bogo ejē'ohohu ⁴ hu simanoho bogo uehorovē'e ēma uvajeje: Na a böröme jēvajējo. Simane sisērōromo nimajeje bēhi rumo'e jöe gö gö ēma nahoromo jö aho'ahēmi'i. Röhu ēhi jiē'e jö berohe mu berohamu hejē'ohohu ēhuro aēro sarerivoromo uvoruomajeje: Nuni aji'e jöho jabumē diehi'oromo bae'i no bogo baejare hörömo jabesi örire dē vörönimoruomajeje. Dē vörönimoromo iro muorovo'e vaeromo ae göēro gö hesi örire agoromo ae göēro gö hesi örire sisē uehorovoromuomajeje. ⁵ O uehoro sisē baeromo God-are jö maho vuonugo'i irovoruomajeje. Irovoromo sarerivoromo uvoruomajeje: Noehu God-are muemu uehorovo'iröhe hesi bēhohu aviēhi höjo. Noro inömo bövioho bise'ohohu ujuohoromo ēhuro maro raromo'ejarējo.

⁶ Iae mae. God-are muemu uehorovē'ohohu iae maro raromarueje. Ēhesi bēhohu God-are muemu uehorovoromo röhu bogo gö'o gö'ohohu bae'i uehorovo'i a'i uvē'ohohu: No eni javuajē uvē'ohohu ēhuro maroho raromarueje. ⁷ Vēmehu rahavuare majaroho evaroho inömo rumo'e ma-övenu rovereje. O vuovoröhe majaroho ēhu'o ma-övenu va'ejo. ⁸ Röhu iruno'e o niögu suhi'e javuē'ohohu ēhuro uehorovoromo uvo'ejo: No eni javuajē uvoromo bogo gö'ohohu bae'i ēhemu uehorovo'ejo. ⁹ A'i a ioro'iorohuro inöme bövie bišē'e marohē'e mae bae'i ēhuremu uehorovoromuomajeje. Ēhi jiē'e aribövioho

Satan-ro dinëmijego buororo rumo va'anovego buorëro taemëvanovego dë vövöbajo'ere ri'öromo simane sisë'i uehorovoromo mue gö gö nimoromo sisërërovo barëjarueje. ¹⁰ Moniemu gemu uehorovë'o ho ëhuro mu sisë aho'obëhe baejarueje. Ae göëro moniemu nimo avohoromo ëhuro Keriso-are jöho rumonimobe va'öjuvo va'o vuonugo'i huë vavaene gö gö baeruomë'eje.

Timothy-hu mue gö gö vaeröhe jögoru Paul-hu jajivadohoje.

¹¹ Röhu ja God-are ae jave. Ëhuni ëhi jië'e mu sisëho nadi gavanovone. Nadi gavanovo'i ma-mu maemu vaeromo God-are muoho nimoromo hesi öroro mae uehorovoromo ae gö huë baejëvoromo biririvoromo muoho vaeromo sanu'e jöho majëhinövone. Ëhi jië'e muohuremu vae'i nimonövone. ¹² Aehu ajajovoromo göehu gö iosirëmi'i biririvaje ëhi jië'e mu maho baejë'e jave. Ëhuni God mae uehorovoromo jasi daruge aho'o bojamiromo biririvoromo mu maho vaenövone. Muoho vaejë'i ijonö ioro'ioremu maro hi'irane öroho ëhuremu uehorovone. Ürimë'i jaehu mae uehorovanue jö ae aho'o jabesi nunire huruoho majëhijanevare evare God-ro ja uavadeje ëhi maro hi'iranego. Ëjöhuremu uehorovone. ¹³ Röhu naro God-are nunire Iesu Keriso-are nunire ave jöho majahi'ië'e. God ae aho'obëhe darugo bojamuego raromarue ahoje. Iesu Keriso Pontius Pilate-are nunire namiromo hesi jö ma-maemu huruoho majahijade ahoje. Ëae niö'i jabesi nunire ave jöho majahi'ië'e. ¹⁴ Jögoru hejanoho avo'avoho ejego aho jasi jö sisëho bogo ato'iro. Ëhi ebe va'one ijonö nosi Bada Iesu Keriso rovego garöhe. ¹⁵ Iae hu rue'iramu no ga'ejo A Böröme God-hu nimaje majare. God hu ma-maro hiromo huro gemuëro börömo mae namijë'ëro masijo vaeruomaje ae aho'o iosirëmiromo hu gemu dörohoje. ¹⁶ God gemu hu bogo guomo hesije. Hu aji börömore hijë'ëro hesi bëhiroho no bogo va'o hesi javue. Aho hu bogo ganövë'ëro ëhi bogo ganövo'ejo. Hesi iho börömo ho darugoho ma-ëhi jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

¹⁷ Röhu ave sa'a hesi bövi bise'o marohë'e mae jëvë'e aribövioho uëne: Nadi jemesi inömo ho bövioho bise'oho uehorovoromo döroho bamorovorëne. Nadi uvorëne: Na inömo marohë'e jevajohuro ëhuro mae jevo'ajëjo ë hesi bëhoho inömo ho ma-jahuri jiaje inöme jiaje. A'i uvorëne: Hesi God-ro ajemi'iramu mae jevo'ajëjo. Ëhesi bëhoho huro bövie bise'e suvuoramui avohajeje huë mae javuoröhego. ¹⁸ O uënego jaburo mu mae vaeruomo'i. Huë baerovarue

mu hesi öroho marohë'e mae jëvo'iro. Öve sasohoromo suvuore ë'iro. ¹⁹ Ëhi ë'ë'oho suvuoro maho ö'idöre rune vae'ë'ö ëhuro maja viture ma-marö raromo'iröhohuni. Ëhuro ruaho'amoromo bogo ma-döemuoho mae raromo'i dë vövöbajo'o uhohu'o marö raromonövo'ë'ö.

²⁰ Röhu Timothy God-ro hesi jöho bojamadeje jero muebe'iranego. Ëhuni ë jöhemu avoho uehorovoromo ae majëhinövone. A'i God rumo'e sareri sareri'e jöho nadi gavanovone. O aehu God-are jö ahoromo jö i'o barueromo sarerëmiromo uëvë'oho: Aveho nuni aji'e jöe hö uëvë'oho nadi gavanovone. ²¹ Ëhesi bëhoho ae göëro ëhi jië'e jö i'oho uehorovoromo God-are jöho vuonugë'ego ëhuni uave.

God-ro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

2 TIMOTHY

Paul-hu Timothy jejamade jöhoje.

¹ O asë'e Timothy Paul naro ave jöho jajivo'ië'e. God-ro hesi nimë'ëro ëhu'ëro na Iesu Keriso-are apostle jevë'eje naro ae majëhiromo uënövo'irodego: God-hu nosi aru'aho i'ovahuo'i uövuadëhi iae huro ëhi Iesu Keriso'o gemuore ramuo'iramu i'ovavuo'ajë uë'irodego. Ëhu'ëro na ëhi jië'e ae jeve.

² Naro nasi harihe Timothy jasi örire dë vövöbajo'e aho'o jejamije. Na nege God Vavuohu'o nosi Bada Iesu Keriso'o jabesi vavaenimoromo ajamijego jero maro hi'iranego.

Timothy-hu Keriso mae uehorovadohuni ëhuni Paul-hu God mae uavade jöhoje.

³ Naro God-are örire mabëhe uave. God nasi hijo miono'ehu uehorovobe rovarëhi na'o dë mae jevego herovoromo hesi muoho vaejajeje. Vahie majae jene naro jasi jöho hesi örire jövoromo hu mabëhe ua'i hijajeje. ⁴ Jasi jöëni God mabëhe uaromo naro uehorovoromo uvajeje: Jero nani vavaenimoromo nivane hö uvoromo ëhuni naro ja ga'i nego avohajeje ja garomo nasi dë vövöbajo'e nimorohevoröhego. ⁵ Na uehorovajoho ja bogo döëremuoho God mae uehorovo'i uhohu'o mae uehorovanueje. Urimë'i jasi hije magonaho ihe Lois'o jasi vëme Eunice'o jaburo uhohu'o ëhi God mae uehorovonövareje. Röhu na uehorovajoho jabuhu uehorovonövarëhi ja'o ëhi gemuoho God mae uehorovanueje.

Timothy-hu vi'ehe huë vavaene baeromo biririvoromo Keriso-are muemu vaeröhe jöhoje.

⁶ Ëhuni naro ave jöho ua'ië'e uehorovo'iranego. Urimë'i naro nasi övohuro jasi simanoho taemahamu evare God-ro ja darugoho bojamijadeje jero hesi aribövioho muebejëvo'iranego. Ëhuni ë darugoho vëninö'e avoho muebejego bogo duoroho'iro. ⁷ Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojamuamu baejë'ëro ëhu'ëro bogo juhuonivo'i a'i daruge baeromo ae gö huë baejëvoromo avoho taemo raromarueje.

⁸ Ëhuni nosi Badare jö majëhijanuoho nadi ëhunioho javojimone o na savoji gagore hijajohuni ëhu'o nadi javojimone. Nadi javojimo'i God-are darugoho uehorovoromo naehu huë vavaeni baejajëhi Keriso-are jö ma hesi jöëni huë vavaeni rovë'oho ja'o baene. ⁹ Ëhesi bëhoho no sisë

javuamu God-ro no baejavuoromo maro bamavuoromo hesi ariböviemu javuojöro uövuadeje. Ëhi ajamuade hesi bëhoho hu bogo uvadeje no mu mae vaejë'e javuajë uvoromo ëhunioho hesi aribövioho javuojöro uövuadeje. A'i hesi nimë'ëro noni vavaenimoromo ë'adeje. Urimo sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare God-ro noni vavaenimamu uvadeje ijönö Iesu Kerisoro no ajamui'iröhego. ¹⁰ Ëhi uvadoho jaruvoho mare ramuaje aho Iesu Kerisoro nosi örire rovë'ëro ëhu'ëro God-hu no huë baejavuaje muoho va'orahoroje. Ëhesi bëhoho Iesu Kerisoro nosi örire rueromo vuovo'iröhe öroho ahahuadeje. Ahoromo hesi jö maho röjahuijël'ëro ëhu'ëro no ë jöho garomo uvarueje: No ioro'iore gemu maro raromemu raromo'ëjarëjo. Kerisohu ajamuade jö maho ëhije.

¹¹ Ëjö maho naro majëhi'irodego God-ro bamevadeje. Ëhu'ëro na apostle o Keriso-are jö röjëhijaje ae jeve. ¹² Ëhi jië'e muoho vaebe juvë'ëro ëhuro na vi'ehoho huë vavaenoho baejajeje. Iae ëhi jeve röhu na bogo javojege. Rabëni. Naro God mae uehorovoromo gavajeje hu mae jiego. Ëhi gavajëro jiël'ëro uvajeje: Iae mae höjo. God-ro eni jiël'ëro ëhu'ëro hesi mu nasi övo döre bamehadoho huro avoho muebebe va'iramu evare ë maja börömoho rue'a'ajëjo. Ëhuni javojoho bogojeve. ¹³ Röhu naehu jö ma röjahibe rovamu hejanoho ja'o ëhi jië'e jö mahuremu ma'enone. Iesu Keriso-are uehoro maho baeromo God mae uehorovë'e ae gö huë baejëvë'e hiromo ë jöhuremu ma'enone. ¹⁴ God-hu hesi jö ma jasi övo döre bamadoho avoho muebenego aho bogo jö göho jövo'iro. God-are Aru'ahoho nosi dë vövöbajo'ere hijël'e jiaje hesi darugoho baeromo ëhuro ëhi ë'one.

¹⁵ Iae ja'o gavanue Asia sa'a raje ae aho'obëhe Phygelos'o Hermogenes'o jabu'o nasi jöho bogo uehorovo'i remo va'oruomë'eje. ¹⁶ Röhu na nege Badaro Onesiphorus-are aganhuni vavaenimoromo ajëmi'iröhego. Ëhesi bëhoho urimë'i naro huë vavaene bae'ego Onesiphorus-ro ajemi'ego dëho sasohevonövadeje. O na savoji gagore hijamu hegorovo Onesiphorus-ro nasi jöënioho bogo javojimo'i ¹⁷ Rome amore ruenugoromo nahevemu nahevobe juvojuvo birohevadeje. ¹⁸ Ëhuni na nege Badare majaho rovego huro Onesiphorus-are jöëni vavaenimoromo ajamijego mae jioröhego. Na ëhi nege. Röhu urimë'i Onesiphorus-ro Ephesus amore hiromo muoho bövioho bise'oho ajeminövadeje. Ja'o iae gavanueje.

2

¹ Röhu nasi harihe no Iesu Keriso'o gemuoro bimuva'vü'e'ego God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo biriroho bojamuijê'e jiaje jero ë biriroho baeromo muoho vaenövone. ² Na diehi jiê'e jö ae aho'obêhe majêhijajoho iae ja henövaneje. Êhenövane jöho baeromo a ma jabesi öroro röjêhijego jaburo jöho bava'oromo a ioro'ioroho jabu'o röjêhi'iro.

³ Muoho ëhi vaeromo huë vavaeni rovê'oho nadi vuonugo'i a'i uvone: Iesu Keriso-are muorovo aribövïehu biririvoromo Satan'o muorovoromo huë vavaeni baejaruêhi na'o ëhi ë'ejö uvoromo ja'o ëhi jiê'e huë vavaenoho baeromo biririvoromo Satan'o muorovone. ⁴ Röhu ë hesi uhu jö jajivo'iê'ajoho gane. Bijo buno'e baeromo sisë aribövïohu'o muorovê'iroho mu göho göho bogo gemuoroho havoromo muorovo'i ma-muorovo muohemu vaejarueje jabesi muorovo a börömhuro gëromo nimorohoröhego. ⁵ O uhu jö göho. Ajajovoromo tutuvoromo ae göehu gö iosirëmi'iê'iroho diehi ajajovarue jögoroho ejêhoromo evare tutuvarueje bogo ejahê'oho suvuoroho bogo baejöëni. ⁶ O uhu jö göho. Dë mu ravê'iroho biririvoromo mu vaejarue aribövïohuro urimoho ë ioho ue'aho'ê'ö. ⁷ Naehu jajivaje jöho uehorovo avohone. Jöe aho'o Badaro ajami'iramu bëhoho bae'a'anue. ⁸ Röhu Iesu Keriso uehorovonövone. Keriso hu Israel sa'a muebenövade ae David-are ujeje. Huro guomoromo i'ovoromo ri'öjê'eje. Êhi jiê'e jö maho naro majêhibe juvajeje. ⁹ Êhi jiê'e jö maho naro majêhijê'ëro êhuni Keriso bijönimarue aribövïohuro uvoruomajeje: Nörö Keriso-are jö majahuajohuro êhuro hu a sisë höjo. Êhi uvoromo savoji gagore ba'amevê'ëro na huë vavaene baeje. Jabumëro na savoji gagore ba'amevoromo taemevareje röhu God-are jöho bogo taemê'ëro ae aho'obêhe hebe va'oruomajeje. ¹⁰ Ae aho'obêhe God-are jö hebe va'aruohuni êhuni God-hu baejêvade aribövïohuni naro uehorovêvoromo biririvoromo huë vavaene bövie bise'e baejajeje. Êhesi bëhoho na nege ë aribövïoho jabu'o Iesu Keriso-are ae gemuohuro jêvê'ëro bogo sisëroho va'i maro va'oromo ioro'iore gemu hesi ajire raromemu raromoröhego. Êhuni naehu biririvoromo mu vaejajêhi ja'o ëhi biririvoromo muoho vaene. ¹¹ Röhu noehu ato'i arijarue jöho iae jö maeje. Atoromo ëhi uvarueje: Nosi uehoro mamioho Iesu guomadêhi vuovahuê'oho hu'o gemu mae raromo'ejarêjo.

¹² No bogo u'uho'i ma-biririvê'oho hu'o masije riravoromo hesi öri ari'oho muebe'ejarêjo. Noehu hesinö deju bu'öjê'oho huro nosinö deje bu'ö'a'ajêjo.

13 Noehu God mae uavare jö ahë'oho röhu God-ro mae uövuade jöho bogo aho'a'ajëjo huhu uvaje jö vuonugo'iröhoho bogo eni jië'ego.

Timothy-hu mu mae God-are nunire vaeröhe jöhoje.

14 Ëhi jië'e jöho majëhijego Christian ariböviohuro heromo avoho uehorovoruomo'iro. Ëhi majëhiromo röhu God-are nunoro jögoroho darugo'o majëhiromo uëne: Bëhi rumo'e jöe gö gö nadi ma-jö aho'ahamirovorëne. Ëhi uëne. Ëhi jië'e jö aho'ahamirovë'oho aho heromo bogo marë'i sisërërovarueje. 15 Röhu jero muoho biririvoromo ömo gavego God-ro garomo uvo'iro: Ja eni javajëjo. God-are jö maho ma-ahorirëro majëhine. Jaehu ëhi ë'ë'oho jaehu vaejanue muoho God-hu gavë'oho ja bogo javojago'ë'e. 16 Röhu God bogo uehorovë'e ëma atarue jöho nadi enövone. Ëhi jië'e jö atë'oho aëro God rumonimobe va'oruomo'ë'e. 17 Ëhi jië'e jö sisëho iae sagoho va'ëne jio'ë'e. Sagohehu sino döre ibe va'ego rumorovoromo sino sisërëjëvobe va'ajëhi jabesi jö sisëhuro ëhi rumorovo'iramu aëro sisërëbe va'oruomo'ë'e. A ioro'iorohuro ëhi ë'arueje röhu Hymenaeus'o Philetus'o jaburo niö'iro ëhi jië'e jöho majëhijarueje. 18 Majëhiromo God-are jö maho vuonugoromo ae sarerëmiromo uëvarueje: No ae aho'obëhe mami'e vuovoromo i'ovoromo ri'öjë'ëro javuë'ëro ë hesi majaho mami'e barëjë'e höjo. Jö sisëho ëhi jörovamu hejë'ëro Christian ae göëro göëro Keriso avoho uehorovaroho vuonugë'ejö. 19 Ëaribövi ioro'iorehu God-are jö vuonugaroho röhu God-are aribövi maho jabumëro öbunö'e bibivoromo riravarueje. Jabumë God-are javu hesi öbu va'ëne jioruome. God-are javu hesi öbu va'ëne jioruome röhu God-are javu öbu hesi ahore ave jö niö'ioho jajivë'eje. Göho uvë'eje: Badaro gëvaje höjo di aribövioho hesiroho jioruomego. O göho uvë'eje: Ae rahu uvë'oho: Na Bada mae uehorovaje ae jevajë uvë'oho ë ahuro mu sisëho vuonugo'irajo. Ëjöho jajivo'amë'eje.

20 Röhu ekaresia jabesi uhu jö göho uehorovone. Osa börömore va'ë'oho ga'a'anue hevöe ramae nu ano'e gö gö jio'amo'iramu. Ioro'ioroho inömo ma-mabëhëro avoho'amë'eje. Ioro'ioroho ma-ijëro o sa'aëro sisë'i sisë'i avoho'amë'eje. Röhu jabesi muoho gö gö jiorove. Hevö ioro'ioroho maego maja börömhuni runo'e bahi'i hevö ioro'ioroho sisëgo majae ëhi mue vaejarueje. 21 Ëhesi bëhoho ae rahu naehu jajivaje uehoro sisë gohö'öjë'oho ë aho hevö maho va'ëne jio'ë'e. Ëhi jië'e aho mae nugë'ëro hesi Börömo hesi muoho mabëhe ajami'ë'e. Mu mae rabe

rabe rovamu vaejē'oho eni jio'ē'e. ²² Rōhu a i'ehu sisē ōmo'i nimiruoho goro'i a'i aviēhi jiē'oho sivoho gane. Bada dē vōvōbajo'o uhure uehorovoromo huhu ajēmijōro ua gavarue aribōvihu'o gemuoro hibe juvoromo mu mae vae'i God mae uehorovo'i a ioro'ioroho jasi dē vōvōbajo'ēro rajēhi'i ē'o gane. Ēhi jiē'e muoho nuninō bamone. ²³ Rōhu nuni ramoramovē'ēro simano sisērēromo jō aho'ahamirovarue jōho nadi ejēhone. Ja'o iae gavanue. Ēhi jiē'e jō aho'ahamirovē'iroho ēhuro iro muorovo'e vaejarueje. ²⁴ Rōhu Badare mu vaejaje ahuro bogo iro muorovo'oho vae'i a'i ae aho'o jabesi ōrire huē baejēvonōvo'ē'e. Ma-taemorovoromo jōho avoho rōjēhinōvo'ē'e. ²⁵ Ae gōehu hesi jō ahē'iroho huro sanu'e jōgoroho juvō'ō majēhinōvo'ē'e. Juvō'ō majēhijē'oho hesi nani'o nani God-ro jabesi simanoho huotovēho'iramu jabumē uehoro sisēho vuonugo'i jō maho avoho ga'ē'ō. ²⁶ Urimē'i ēhi jiē'e aribōvihuho Satan-are guare rireromo va'oromo Satan-hu nimaje muohemu vaenōvareje. Rōhu jabumē jō ma avoho gavē'ohuro ēhuro avo'avoho uehorovoromo Satan-are guare jēvajoho suorovoromo maro va'ē'ō.

3

Maja viture sisē aribōviehu huē vavaeni barue'irōhoho ēhi jiē'e aribōvi Timothy-hu gorēvo'irōhe jōhoje.

¹ Rōhu ave jōhu'o avo'avoho uehorovone. Sa'a bōvi bise'o barē'irōhe majaho dunovē'iroho huē vavaene bōrōme rue'ē'e. ² Ēhesi bēhoho ae aho'obēhe jabesi sinohuremu rajahirovo'ē'ō. Bōvie bise'e gō'o gō'o dōre baebe va'i nimo'ē'ō. Jō huhe ē'oromo jōe gō gō ēma ato'ē'ō. Jabesi simanēro ēma uehorovoromo uvo'ē'ō: No a ioro'ioroho iosirēmiromo masijoho javuajējo. Jō sisē ato'ē'ō. Vēmu vavu'o jabesi jōho aho'ē'ō. Suvuoro bojēmamu baejē'oho huē ma jōho bogo uehorovo'i ma-bae'ē'ō. God-are mu maho ijumo'ē'ō. ³ Jabesi aganoho bogo huē baejēvo'ē'ō. Nue huo'i sanuēmē'oho bogo e'ē'ō. Ae gō jabesi jō sisēho sarerēmiromo ato'ē'ō. Mue bōvie bise'e nimiruoho ēma ōmo'ē'ō. A umijaje ō sisēho va'ēne jēvo'ē'e. Mu maho bijōnimo avoho'ē'ō. ⁴ Aganoho sarerēmiromo sisē vaejēvo'ē'ō. Bogo avo'avoho uehorovēle mu sisēho ēma vae'ē'ō. Simano bōvie vaeromo uvo'ē'ō: No eni javuajējo. God bogo nimo'irōgoro sino sasohē'e nimorohē'e muohemu ēhemu nimo'ē'ō. ⁵ Ma-dōeremu God uehorovoromo hesi muoho vae'i uhoho God-are darugoho bogo herovarueje. Ēhi jiē'e aribōvioho gorēvo'iranego uave. ⁶ Ēhesi bēhoho ēhi jiē'e aribōvi ioro'iorohuro sareris-arerēmiromo sanuēmibe osare osare va'oromo nu gō gō

uehorovarue magonahoho sarerëmijego jabesinö va'arueje. Ëhesi bëhoho ë magonahoho mu sisë vaebe rovë'ëro ëhu'ëro dë juhuoninëgajeje. Dë juhuoninëgëgo mue gö gö ni-marueje. ⁷ Mue gö gö nimoromo majae ëhi jöe gö gö hebe va'arueje röhu jö ma bae'iröhoho bogo eni jëvo hesije. Ëhi jië'e magonaho ömo'ömoho sarerëmiarueje. ⁸ Sarerëmiromo God-are jö maho aharueje. Urimë'i a ihe Jannes'o Jambres'o Moses-are jö aharëhi ë sareri'e ariböviohuro ëhi God-are jö maho aharueje. Jabesi simanoho sisërëjëvë'ëro uehoroho bogojëve. God mae uehorovaro ho rirerömëvë'eje. ⁹ Röhu ë aribövi jabesi muo ho bogo marë'i urimë'i Jannes'o Jambres'o jabesi mu simano rumo'e jiamu aehu gavarëhi ëhi ae aho'obëhe garuomo'ë'e ë aribövi jabesi muo hu'o simano rumo'e jië'e jio'iramu.

Paul-hu hesi majae barë'ia'amu Timothy jögoru börömo bojamade jöhoje.

¹⁰ Röhu ja bogo ëhi jië'e aho jave. Na diehi diehi røjëhibe rovodoho iae ja gavë'e jave. Na diehi hibe rovode öroho iae ja gavë'e jave. Bëhoho rabëni mu vaebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Na God diehi mae uehorovobe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu bogo nu huodëgo'i ma-sanuovoromo mu vaebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu a nasi dë vövöbajo'ere uehorovëvobe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu dë vövöbajo'o bogo u'uho'i ma-biririvobe rovodoho iae ja gavë'e jave. ¹¹ Aehu sisë vaejevo'i arijamu huë vavaene gö gö ruel'i hijamu Antioch amore Iconium amore Lystra amore sisë vaejevo'i arijamu huë vavaeni diehi baebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Ëhi jië'e huë vavaenoho baejamu röhu God-ro ajemamu mae jevobe rovadeje. ¹² Röhu na bogo gemuoho huë vavaenoho bae'i ae rahu Iesu Keriso'o gemuore bimuvoromo God-are jöhemu ejahobe va'i nögë'oho a ioro'iorohuro ëho garomo bijönimoromo jabesi örire sisë vaejëvo'i ari'iramu huë vavaene baenövo'ë'ö. ¹³ Aribövi mahuro huë vavaene bae'i röhu sisë ariböviohu'o sareri'e jö majëhijarue ariböviohu'o avevejö'e mu sisë vaejaruoho jaburo ijönö gö'o döre sisë börömo mae vaebe va'ë'ö. Sisë vaebe va'oromo ae gö sarerëminövo'ë'ö o jabu'o ae gö jabesi sareri'e jöho heromo mae höromo ejëhonövo'ë'ö. ¹⁴ Jabumë ëhi sisërëjëvo'ë'e. A'i jero heromo biririvoromo mae uehorovane jöhuremu ma'eno titimoromo uehorovobe va'one. Ëhesi bëhoho ë jö røjahijare aribövioho ja iae gövuanueje. ¹⁵ Iae ja'o gavanue ja bise'o javade majare jero aevoromo God-are surire jöho hebe rovaneje. Ësurire jö gavë'ohuro ëhuro jasi simanoho ajivavo'iramu garomo

uvo'a'anue: Naro ëhi'oromo Iesu Keriso mae uehorovoromo ëhuro bogo sisëroho vali maro va'ejöjo. ¹⁶ Röhu God-are surire jöho aho'obëhe ëho God-hu bojëmamu jajivare jöhoje. Ëjö adahë'ohuro ëhuro God-hu nimego noehu vaejarue muoho marëjajeje. Ëhuro God-are muoho huruoho majëhijarueje. Mu sisëho aharueje. Juvö'ö majëhijarueje. Mu ma hesi öroho röjëhijarueje. ¹⁷ Noehu God-are surire jö adahoromo ëhi jië'e mu vaejë'oho ëhuro God-are aribövioho no uehoro mae darugo mae bövie bise'e eni javuë'ëro ëhu'ëro mu mae aho'o vaejë'oho eni javuo'e'e.

4

¹ Röhu God-are nunire Iesu Keriso-are nunire jögore bogo bise'o vadu'oho majahi'ejo. Uvone: Iesu Kerisoro sa'are raromarue ariböviohu'o vuovavuë'e ariböviohu'o no aho'obëhe göromo mevavuo'ajëjo. Huro nosi nunire rueromo böröme namiromo aho'obëhe muebejavuo'ajëjo. Ëjöho uehorovoromo uvone: Paul-hu Iesu Keriso-are nunire jögoru majehi'ie'ajoho böröme hö uvoromo avoho ejehone. ² God-are jöho darugo'o majëhine. Ae nimë'oho o bogo nimë'oho biririvoromo majëhine. Jöe majëhijego avoho uehorovoruomo'iro. Mu sisë vaejë'oho ahëvone. Darugo'e jö maho majëhijego heromo biririvoromo mu ma-maemu vaeruomo'iro. Nadi u'uhö'i biririvoromo jöho röjëhinövone. ³ Ëhesi bëhoho rabëni. Majae ijönöho aëro God-are jö maho bijönimoruomo'ë'e. Jö maho bijönimo'i sareri sareri'e jöe gö gö he'i hia'e avohoruomo'ë'e. Hia'e avohoromo ëhuni sareri sareri'e ae gö gö sö rueruomo'ë'e ëhuro he'i nimarue jö bëhoho röjëhijego heruomoröhëro. ⁴ Ëhi jië'e aribövioho sö rueromo jö maho vuonugo'i sareri'e jöhuremu uehorovoruomo'ë'e. ⁵ A'i jero rabe rabe rovë'iroho avo'avoho uehorovonövone. Huë vavaene rovë'oho nadi u'uhö'i biririvone. Keriso-are jö maho majëhinövone. Ëmuoho ma'enone. Jasi muoho aho'obëhe avoho ma'eno titimone.

⁶ Ëhesi bëhoho nasi majaho barë'irögoro ë'e. Jew rajehu God rajahiromo jovo otehoromo God bojamijaruëhi ëhi nasi sino haho'oho God-are örire suvuore bojamiromo guomo'ie'e. Majae dunovo'iramu na ave sa'aho vuonugo'ejo. ⁷ Mu ma baejodoho naro nasi uehoroho darugoho aho'o bojamiromo biririvoromo vaejë'ëro ëhu'ëro ruahö'öromo vae barëjë'e jeve. Noehu mae uehorovarue jöho ma'enë'e jeve. ⁸ Ëhu'ëro avevejö'e mu mae vaeromo ruahö'öjode hesi suvuoroho ö'idöre nugehë'eje. Badare majaho rue'iramu huro no avoho mevavuoromo gövuajëro jië'ëro ë suvuoroho bojemi'ë'e. Röhu bogo na gemuoho

bojemi'i a'i ae rahu hu rovego ga'i nimarue ariböviohu'o ëhi jië'e suvuoroho bojëmi'ë'e.

Paul-hu hesi jö bise'o bise'o jajivade jöhoje.

⁹ Röhu ma-burëro nasi öroro rueli ë'o gane ¹⁰ rabëni hesi bëhoho Demas-ro sa'are muohemu nimoromo na remo'i Thessalonica amore va'irögoro Crescens-ro Galatia sa'are va'irögoro Titus-ro Dalmatia sa'are va'ë'e jiaje. ¹¹ Luke-ro gemuëro bogo va'ë'ëro huro rueromo gevajeje. O Mark mae ajamuijaje ae jiaje ëhuni hu'irae rovego huro muoho ajemi'iro. ¹² Röhu naro Tychicus nugö'öjamu Ephesus amore va'adeje. ¹³ Röhu urimë'i na Troas amore hijodevare nasi runoni niögoho Carpus-are osare nugo rovë'e jeve. Ëhuni ja rovë'iroho baejeho ruene. O biriri'e suri suriohemu uehorovo avohoromo ujuoheho ruene suri suri ioro'iorohu'o ëhu'o.

¹⁴ Röhu copper inömo avoho'amaje ae Alexander-ro nasi örire mu sisë bëhe vaejevadeje. Ëhuni hu sisë vaejevadëhi Badaro i'ue ëhi mana bojami'ë'e. ¹⁵ Röhu jero gavë'i muoho vaene. Iahuro ja'o sisë vaejavo'ë'e. Ëhesi bëhoho huro nosi jöho aho avohë'lego uave.

¹⁶ Röhu urimë'i na court vaejevarevaroho aho bogo na'oho riravoromo nasi jöho ajemiromo majëhijareje. Ae aho'obëhe na vuororemijareje. Ëhi jië'e muoho sisëgo na nege God-ro jabesi sisëho uehorovoromo vunugojöro. ¹⁷ Ae aho'obëhe vuororemi'i a'i Badaro na'o namiromo biriroho bojemadeje ëhuro naro hesi muoho vae barëromo hesi jöho majëhijego sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe heruomoröhego. Ëhi'oromo na vörö'e mi hesi jö'ore jevanovamu Badaro ajemiromo baejevamu ëhuro sisëho bogo birohodeje. ¹⁸ Na sisë'i jevamu Badahu baejevadëhi na sisë birohevobe va'ë'o huro ëhi baejevoromo avoho muebejevonövo'ë'e ëhuro naro ö'idöre va'oromo huhu böröme namiromo muebejavuaje öri ari'ere ë hi'irodego. Hesi ihoho ma-mae jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

Paul o Christian ae gö gö jabuhu Timothy'o a ioro'iorohu'o jejëmijare jöhoje.

¹⁹ Röhu Prisca'o Aquila'o jejëmiromo Onesiphorus-are aganohu'o jejëmijode höne. ²⁰ Röhu Erastus Corinth amore hijadoho iae ëhi hije. O Trophimus guomo guome baejamu Miletus amore nugo rovodeje. ²¹ Ëhuni jero ma-burëro ruene. Buru börömo majaho rueromo ja ruel'irane öroho tariojöëni uave.

Eubulus Pudens Linus Claudia ö mueno'o ioro'ioroho ëho jaburo jasi örire jejamijö.

²²Badaro jasi aru'ahohu'o jioromo jemë ae aho'obëhe huë
baeromo ajëminövë'e. Ahia mino'e.

TITUS

Paul-hu Titus jejamade jöhoje.

¹ O asë'e Titus Paul naro ave jöho jasi örire jajive. Na God-are mu vaejaje ae jevoromo Iesu Keriso-are apostle jeve.

Ëhesi bëhoho God-hu baejëvade aho magonahoho naro ajëmijajeje jaburo God mae uehorovobe hesi jö maho garomo ejahobe va'iröhego. ² Ejahobe va'oromo muebejë'i uvoruomoröhego: Ioro'ioemu maro raromo'ejarëjo. Ëhi maro raromo'iröhego mami'e sa'a bövi bise'o bogo bamade majare God-ro mae uvadeje: Iae ëhi jio'a'ajëjo God hu sareri'e jöho bogo jövajëro jië'ëro. ³ Maro raromo'iröhe jöho ëhi uvë'ëro gavade majaho eni jiamu gagorovo huhu uvade jöho hesi aribövioho sama'e majëhijadeje jaburo ae majëhiröhego. Röhu ë jöho na'o bojemiromo uevadeje: Naehu uvode ma raromo'irarije jöho ae majëhinëjo. God baejavuoromo manö bamavuaie ahuro ë muoho bojemijë'ëro ëhu'ëro hesi mu vaejaje ae jevoromo Iesu Keriso-are apostle jeve.

⁴ Röhu naro Titus jasi örire jejamije. Naehu God uehorovajëhi ja'o ëhi gemuoho uehorovanuëro javë'ëro ëhu'ëro ja nasi harihu mae jave.

Na nege God Vavuohu'o Iesu Keriso manö bamavuaie ahu'o ëho jaburo huë baeromo ajamijego maro hi'iranego.

Titus-hu Crete hiromo mu vaeröhe jöhoje.

⁵ Röhu Crete sa'are naehu ja ramoromo rovode hesi bëhoho ëhuro Keriso-are ekaresia jabesi mue rabe rabe bogo eni jëvajoho jero avohëhego mae jio'amoröhego. O naehu uavodëhi ekaresia muebe'amo'iröhe a duvahoho jero amore amore ëhi bahibe juvo'iranego. ⁶ Ekaresia muebe'amo'iröhe a duvahoho ëhi jio'amo'iro. Ëhi jië'e a duvaho hesi ihoho ma-maemu jio'iro. Hu magonahe ma-gemu masu'iro. Hesi aboji harihu'ohuro nadi hia'e biriri'övoromo aruëre anumëre ëma jijiho'iro. Ëhioho bogojio'i a'i ma-mae uehorovarue aribövie jëvo'iro. ⁷ Iae ekaresia muebejaje aho bogo a muoho a'i God-are muoho muebejaje jiaje ëhuni hesi ihoho ma-mae jio'iro. Nadi jö giagia'e aho nadi burëro vörönimaje aho nadi vörö'e jovo iromo simano sisërëjë'e aho nadi vörö ë'aje aho nadi moniemu uehorovaje aho jio'iro. ⁸ A'i osare sölëvo va'oromo nihudëgaje mu maemu nimaje taemorovaje jögore baeromo mueberovaje God avoho uehorovaje gororovaje ëhi jië'e ae jio'iro. ⁹ Noehu majëhibe rovare ëhi jië'e jö

maho biririvoromo mae uehorovo'iro ehuro eni jioromo jö mae avoho röjëhiromomo mu ma vaeruomaje a jabesi uehoroho birire bojëmi'i o göho jö aho'ahovarue aribövi jabesi uehoroho huotovëho'iröhe.

¹⁰ Jö aho'ahovarue aribövioho aho'oje. Jöho bogo e'i bëhi rumo'e sareri'e jöho röjëhijarueje. A ioro'iorohu'o röhu Jew rajo Christian aribövioho jaburo ëhi ë'arueje.

¹¹ Ëaribövi jabesi jöho ahëhore. Ëhesi bëhoho jabumë sisë uehorovë'i moniemu nimoromo jabesi sareri'e jöho röjëhijego agane gö gö uvarueje: Nani mae höromomo rireromarueje.

¹² Jabesi Crete sa'a rajo jö majëhijaje a böröme gemuëro uvadeje: Crete rajoho sareri'e muoho javuobe vörö'e mi va'ëne javuobe mu bijöni'e iemu mahëro ue'ahanovobe rovë'e javuajëjo. ¹³ Huhu uvade jöho iae maeje. Ëhi jië'e jiaje ëhuni jöho darugo'o majëhijego jaburo Keriso-are jöhemu avoho uehorovo'i ¹⁴ a'i Jew rajehu jabesi uehoro jö ëma sarerëmiromomo majëhijaruoho vuonugo'i. O aehu öri ma bijönimoromo jöe gö ëma bojëmijarue jö mae uehorovaruoho vuonugo'iro. ¹⁵ Ae rahu dë vövöbajo'e ma-

maemu jië'oho garomo uvarueje: Inöme aho'o sisë sisë bogojio'i ma-maemu jio'amajëjo. O ae rahu dë vövöbajo'o sisë jioromo Keriso bogo ma uehorovë'oho ëma uvarueje: Bövioho bise'oho sisë jio'amajëjo. Röhu jabesi uehorohu'o dë vövöbajo'ohu'o sisërëjävë'eje. ¹⁶ Jö'ëro uëvarueje: No God gavarue höjo. Röhu mu sisëmu vaejaruohuro ehuro röjahirovego no gavarueje jabuhu ëhi atarue jöho sarere jiego. Jabumë sisë bëhe jioruome. Jöho bogo eruome. Mu maho bogo vae hesi jioruome.

2

Ekaresiaehu God-are jö avoho uehorovoromo mu avoho vae'iröhego Titus-hu röjëhi'iröhe jöhoje.

¹ Jabumë ëhi jië'e mu sisë vaejarueje röhu jero God-are jö ma jiaje ëhi jië'e muohemu röjëhijego jasi ariböviohuro ëhi vae'iro. ² Ama'i mavojojo uëne: Jemesi simanoho sasohoromo mu maemu uehorovoromo taemo raromorëne. God avoho uehorovoromo ae avoho huë baejëvoromo avoho biririvorëne. A mavojojo ëhi uëne. ³ O magonaho mavojojo ëhi jië'e jöe gemuoho majëhiromomo uëne: God gemu uehorovobe jijihonövorëne. Ae gö jabesi jö sisëho nadi atemu atorëne. Nadi vörö'e jovohemu iemu irëne. Mu maemu röjëhijego magonaho i'oho he'irarëne. ⁴ Magonaho mavojojo ëhi uëne. Jaburo mu mae röjëhijego magonaho i'ohuro heromo baruohu'o asisö'ohu'o rajëhi'iro. ⁵ Taemo raromo'iro. Aho bogo sihëvo'iro. Amoho avoho muebe'iro.

Baru jabesi jöho ejëho'iro. Christian magonaho i'ohuro ëhi ë'iramu gëgorovo aho God-are jöho bogo agoruomo'ë'e.

⁶ O a i'oho ëhi jië'e jöe gemuoho majëhine. Uënego ma-taemo raromo'iro. ⁷ Röhu jero mu maemu vaejego ae aho'obëhe ja garomo uehorovoromo uvoruomo'iro: Ë'ego no'o ëhi jië'e muoho vae'irarëjo. Nadi uehore gö gö bae'i ma-taemo hiromo jöho rjëhine. ⁸ Jö maemu jövonego aho jasi jöho heromo bogo sisë'ioho atoruomo'iro. Ëhi jië'oho nosi jö bijönimoruomaje ariböviohuro Christian aribövi nosi jö sisë ato'iröhoho bogo eni jëvo'iramu javoje baeromo mararomo'ë'ö.

⁹ O ae gö jabesi muemu vaejëharue aribövioho uëne: Jemesi a masijo jabesi jöho aho'obëhe ejëhego jaburo gëromo nimoroho'irarëne. A masijo jabesi jöho nadi aho majëhirëne. ¹⁰ Jabumë nadi vajiohuvodëgorëne. A'i mu maemu vaejego ae göëro gëromo uvoruomo'irajo: God-are jöho iae mae hjo. God no manö bamavuade a hesi jöho uave. Mu aribövioho ë jöho majëhine.

¹¹ Ëhi jië'e jögoru rjëhi'irane hesi bëhoho God-hu huë baejavuaje muoho ae aho'o nosi nunire rovë'eje ëhuro baejavuego maro va'iröhego. ¹² Ëmuoho rovë'ëro ëhuro God-ro rjähuijajeje noro God bogo uehorovarue muoho sinehu nimarue mu sisëho dejonö bu'ö'i ma-taemorovë'i mu mahuremu uehorovë'i God rajahijë'i ave sa'are raromo jijihojoro. ¹³ Ëhi ë'ë'i muebejarueje ë nimoroho'iröhe maja rue'iröhire nosi A Böröme God no maro bamavuaje aho Iesu Kerisoro aji'o rovego ga'i. ¹⁴ Iesu Kerisoro nosi jöëni guomorovadeje sisëhu ruahö'öjavuadoho ahego noro maro raromoröhego. O nosi dë vövöbajo'oho u'ovahuego no hesi aribövi maemu jioromo mu maemu vae'i nimoröhego.

¹⁵ Ëhi jië'e mu öroho rjëhinövone. Jögore mëmiromo mu sisëho ahonövone. Daruge baejë'e javaje jöho darugo'o majëhijego aho jasi jöho bogo mana aho majahi'i.

3

Christian aribövi no diehi mu vae'iröhe jöhoje.

¹ Jasi ekaresiaho uëne: Jemesi sa'are simano vaeruo-maje ariböviohu'o jemesi a masijo ioro'iorohu'o nadi biriri'övoromo juahëmi'i jabesi jöho ejëhorëne. Mu mae bövie bise'e ömo varijëne jiorëne. ² Nadi ae gö jabesi ihoho ijumorëne. Nadi irovorëne. A'i ma-u'emu raromoromo a mahu'o a sisëhu'o jabesi örire ma-jö sanu'e majëhiromo huë baejëvonövorëne. Ëhi uëne. ³ Ëhesi bëhoho no'o uehore bogojië'e aribövie javuonövadeje. Jöe bogo e'i

aruëre anumëre ëma jijihonövareje. Sinehu nimaje mue gö gö ëhuremu uehorovonövareje. A jabesi mu mahuni o böviëni bise'ëni dë vörönimoromo bijönaguonövadeje. Sisë javuo'ego aëro bijönaguonövareje. No'o göëro göho nue huodamirovonövareje. ⁴ A'i avevejö'oho God manö bamavuaaje ahuro huë baeromo ajamuijamu no gavë'e javue. ⁵ Ajamuiromo baejavuoromo manö bamavuë'eje. Bogo noehu mu ma vaejarohunioho bogo ëhunioho ëhioho ë'i a'i huro noni vavaenimoromo ëhuni manö bamavuadeje. Ëhesi öroho aviëhije. Huhu nosi sisë u'ovahuadohuro hesi Aru'ahuhu i'o baejavuadohuro ëhuro i'orëjavuadeje. ⁶ ËAru'ahoho God-ro jovonö'e otehodaguadeje Iesu Keriso no mare bamavuaaje a hesi ihore. ⁷ Hu ëhi ë'lade hesi bëhoho huro huë baeromo ajamuiromo nosi sisëho mu'uvahuë'ëro noro muebejë'i uvoröhego: No hesi aboji harihu'ëro javuë'ëro Vavu hesi bövioho bise'oho baeromo ëhuro maiorio'ioremu maro raromo'ejarëjo. ⁸ Ëjöhö iae mae.

Na nege jero ë jöhö darugo'o majëhijego ëhuro God uehorovoruomaje ariböviohuro ma-mu maemu avoho uehorovoromo vaeruomoröhego. Ëhi jië'e mu vaejë'oho iae maeje. Ëhuro ae aho'obëhe marëjëvo'ë'e. ⁹ A'i simano rumo'e jö berohemu beroharuoho bogave ejëho'irane. Hijo miono'o jabesi iho jöemu atemu ataruoho bogave ejëho'irane. O Jew rajo nosi jögoru hesi bëhohuni jö aho'ahamirovoromo irovaruoho bogave ejëho'irane. Ëhi jië'e jöhö ëho ma-jöeje. No ëho uehorovë'oho ëhuro bogo maho javuo'ë'e. ¹⁰⁻¹¹ Ae göehu jö sisë majëhiromo ekaresia adovëvaje ëhi jië'e aho jögore majahiromo bogo ejahamu gavë'oho röhu maho majahinövone. Bogo ejahamu gavë'oho uvone: Ëhi jië'e a hesi simanoho sisë bëhe höne. Hesi sisëro jië'ëro i'ue bae'a'ajëne. Ëhi uvoromo ë a hesinö dejoho bu'öne.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹² Röhu naro Artemas o nani Tychicus jasi örire nugö'ö'ejo. Nugö'öjego ö'ego evaro Titus jero ma-burëro Nicopolis amoro rueromo birohevone buru majare na Nicopolis hi'i uvë'e jevaje ëhuni. ¹³ Zenas jögoru gavaje ahu'o Apollos'o avoho gëromo ie bövie bise'e ajëmijego huë mae va'iro. ¹⁴ Na nege nosi ekaresia ariböviohuro mu maho avo'avoho vaeromo bogo eni jëvë'e aribövioho ajëminövoröhego. Ajëmijë'ohuro ëhuro jabumë bogo ëma raromo'i i'o mu'e vaejarue aribövie jëvo'ë'e.

¹⁵ Ave na'o raromarue aribövioho aho'obëhe jaburo Titus jasi örire jejamijö. O no'o gemuore Iesu mae uehorovarue aganoho naro jejëmijode höne.

God-ro jemë ae aho'obëhe huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

PHILEMON

Paul-hu Philemon jejamijade jöhoje.

¹ O asë'e Philemon nosi aemo'aeme no'o bimuvoromo mu vaejanue aho na Iesu Keriso-are jöëni savoji gagore hijaje aho Paul na'o nosi öe Timothy'o noro niö'iro jasi örire jejamijö.

² O Apphia nosi ma'inoho o no'o gemu mae Satan'o muorovaje aho Archippus o Philemon jasi osare gagovarue ekaresia aribövioho ëhu'o jejëmijö.

³ Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Philemon-hu Iesu mae uehorovoromo God-are aribövi huë baejëvorövide jöhoje.

⁴ Philemon Paul naehu God-are örire jö jövë'iroho naro jasi jöhu'o jövoromo nasi God hesi örire huë mae uavajeje. ⁵ Ëhesi bëhoho naro hejajeje aëro jasi jöho atoromo uvoruomego: Jero God-are aribövioho aho'obëhe huë baejëvoromo Bada Iesuare örire mae uehorovanue höjo. Ëhi heromo ëhuni God mae uaromo ⁶ ëninamiromo uavajeje: God jero ajaminego Philemon no'o gemuore mae uehorovavajohuro ëhuro hesi simanoho jiororovoromo Kerisohu bojamuijaje huë maho bövioho bise'oho ga avoho'irajo. ⁷ Öho jaehu God-are aribövie aho'obëhe huë baejëvanohuro ëhuro jabetesi dë vövöbajo'oho sanuovëhë'e jave. Ëhuro na dë mae jevego nimoroho avohajeje.

Onesimus Philemon'o hiromo ju'ebijë'ëro sionëro ö'ego Philemon-hu hesi sisë uehorovoromo vuonugoromo röhu maho baeröhe jöhoje.

⁸ Ja ëhi jië'e huë baejë'e ae javë'ego ëhuni ave jöho ua'ië'e. Na nego'ibejo na Keriso-are ihore darugo'e jöho bojamiromo ua'ibejo: Jasi muoho vaejëjo. ⁹ Röhu bogo ëhioho ë'ejo. A'i ja huë baejë'e ae javë'ego ëhuni naehu nimaje jöho masanu'e majahi'ejo. Paul na Iesu Keriso-are jö majëhijaje ae jevo'i aviavejö'e na hesi jöëni savoji gagore hijaje aëro jevë'lëro ¹⁰ ëhuni naehu huë baejaje harihu hesi jöëni naro jasi örire ave jöho uave. Naro savoji gagore hiromo ajamamu huro Keriso baejadeje. Ëhuro hu nasi harihe jianove. Na Onesimus-are jöho uave. ¹¹ Onesimus-are iho hesi bëhoho ajamuijaje ahoje. Röhu hu urimo ja'o hiromo jasi muemu

vaejahadevaroho evaroho jasi öriroho bogo avo'avoho ajam-inövadeje. Röhu avevejö'oho Keriso baejê'ëro ja'o na'o ajamuijaje aeje.

¹² Iae na nugö'ö'irögoro ë'e vuonorö'ö ö'oromo jasi muemu vaejaho'iröhego. Röhu hu ö'iramu nasi dë vövöbajo'e aho'o hu'o jio'ë'e. ¹³ Naro Onesimus ma'eno'ibejo ehuro iae na mae jevo'ibejo. Keriso-are jö ma hesi jöëni na savoji gagore hijego Onesimus-ro na'o gemu mae hiromo ja'o röromo ajemi'iröhego ehuni ma'eno'ibejodoho röhu bogo ma'eno'ejo. ¹⁴ Ja bogo uevë'e naehu Onesimus ëma ma'enë'oho na bijönege hu jasi muemu vaejahaje aego. Ehesi bëhoho Onesimus-ro ja'o röromo ajemi'iröhego naremuëremu nimoromo hu ma'enë'oho sisë jio'i a'i jaehu nimoromo Onesimus-hu na ajemijöro uavë'oho iae maeje. Röhu jasi jöho bogo baejê'ëro jevê'ëro ehuni na bogo ma'eno'i jani nugö'ö'ejo.

¹⁵ Onesimus ja'oho bogo hi'i dirö'o göro majae ma-bisemu hijadeje. Ehesi bëhoho nani hu vuonorö'ö ö'ëgo jero maiorio'iolemu bae'iranego. ¹⁶ Avevejö'oho hu bogo ma-jasi muemu vaejahaje aho jio'i a'i jasi huë baejanue ö maeje. Iae na hesi örire börömo bëhe uehorovajeje. Röhu jero na iosiremiromo börömo mae hu uehorovo avoho'anue ë hesi bëhoho hu jasi mu vaejahaje ae jioromo ja'o hu'o Badare ae gemuoho jëvë'ëgo.

¹⁷ Ehuni jaehu uvë'oho: Paul Philemon na'o havaje ae hö uvë'oho ehuro jaehu na rajehiromo baejevo'ibejanëhi Onesimus ö'ëgo ëhi rajahiromo baene. ¹⁸ Huhu mami'e mu sisë vaejavadoho o jasi mae sisë'e bojami'iröhoho bogo bojamijadoho uevego naro hu'o röromo jasi örire mana bojami'iro. ¹⁹ Paul naro ave jöho nasi övëro jajivoromo uave: Iae naro manaho bojami'ejöjo. Röhu jaehu mana ajemi'irane jöho na bogo ua'ejo. Ehesi bëhoho naro ja ajami-jamu jero Keriso baejê'ëro ehü'ëro bogo sisëroho va'i maro va'o hesi jave. Röhu ë jöho bogo ua'ejo. ²⁰ Io'o öho naehu nimaje jöho Badare jöëni ejehego mae jevo'i. Ejehoromo ehuro Keriso-are ihoro nasi dë vövöbajo'oho sanuovehone.

²¹ Röhu na uehorovoromo uve: Naehu nimaje jöho ejeho'anue'oromo ave surire jöho jajive. Iae na garomo uve: Naehu uavaje jöho jero eromo röhu gö'o döre vae avoho'anuejo. ²² Röhu naehu hi'irode röho'u'o avohehone. Ehesi bëhoho na uehorovoromo uve: Jemëhu nasi jöëni ëninamijarujohuro ehuro God-ro ajemi'iramu na savoji gagore jioromo höröromo jemesi örire ö'ejöjo.

Christian ae göehu göehu Philemon jejamijare jöhoje.

²³ Röhu Iesu Keriso-are jöëni na'o savoji gagore hijaje aho Epaphras-ro jasi örire jejamije. ²⁴ O Mark Aristarchus Demas Luke ëhi na'o gemu mae Keriso-are mu vaejarue aribövioho jabu'o jasi örire jejamijö.

²⁵ Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

HEBREWS

God-hu uavamu hesi Harihehu jö majahuijade jöhoje.

¹ Urimoho God-ro mue gö gö majae göro göro vaebe rueromo ehuro hesi jöho röjëhi'ego jö hesirire baeromo majëhinövare ariböviohuro baeromo nosi hijo miono'oho majëhinövareje. ² Èhi'obe rovadoho avevejö'e ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovamu God-ro uavamu hesi Harihohuro jöho majahuijê'eje. ÈHarihoho God-ro uavê'ëro sa'ae bövie bise'e bamadoho èho ijonö hesi bae barê'iröhohoje. ³ Iae hu God-are aji maho baeromo ehuro no ajivavuaajeje. God jiajëhi hu ehije. Hesi darugo'e jöho jövoromo ehuro sa'aho bövioho bise'oho aho'o ma'eno titimajeje. Huro nosi sisëho u'ovahuonugoromo dö mare ajiomoromo God börömo jiaje a hesi övo manö hijadeje. ⁴ Èhu'ëro jiê'ëro anerae aho'obëhe iosirëmiromomo huro dö mare hijajeje. Göho hu God-are Harihëro jiê'ëro hu iho bövi maho baejamu hesi ihohuro anera jabesiroho iosirëmijê'eje.

God-are Harihehu anera ömo'ömo iosirëmijaje jöhoje.

⁵ God-are Harihehu anera jabesi iho iosirëmiromomo iho börömo baejade jöho God-are surire jajivadoho gavarueje. God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ave jöho ua'i ma-hesi Harihoho gemu uavadeje:

Ja nasi Harihoho javajëjo.

Jaruvoho naro ja baejavê'e jevajëjo.

O God anerae bogo gemu vadu'o hesi jöho jövoromo ae uê'i ma-hesi Harihu hesi jöhemu uëvadeje:

Na hesi Vavuoho jevo'i

hu nasi Harihoho jio'a'ajëjo.

⁶ Jö göho God-hu hesi Harihu Muri sa'are nugölöjadevare evare uvadeje:

Na negajëjo God nasi aneraho aho'obëhe jaburo è aho gemu rajahiruomoröhego.

⁷ O anera bogo iho masijo jio'amaje jöho huro uvê'eje:

God naro nasi aneraho avohëvego bururae'amaje höjo.

Nasi mu ajemijarue aru'ahoho avohëvego vëni hödurae'amaje höjo.

⁸ Anera jabesi jöho èhi uvo'i Harihu hesi jöho èhi uvê'eje:

God ja böröme namijanuoho èhi namiemu namibe va'a'anuëjo.

Böröme namiromomo jero jasi öri ari'oho avoho muebejanue höjo.

⁹ Ja mu maho nimo'i mu sisëho bijönimanue höjo.

Ëhuni God jasi A Börömoho naro ja baejavoromo huë mabëhe
bojamijamu

jero jasi aribövioho iosirëmiijë'ëro ja börömoho javajëjo.

¹⁰ Röhu God-are Harihu hesi örire jö göho ëhi uvë'eje:

Bada ni'i'ivadiroho jero sa'aho bamane höjo.

Ö'idöhu'o jasi övëro avohane höjo.

¹¹ Sa'ahu'o ö'idöhu'o barë'i a'i jero biririvoromo hiemu
hi'a'anuëjo.

Sa'ahu'o ö'idöhu'o niögëro buraerovanovo'ajëjo.

¹² Aehu niögu suhi'o muotoho bahijaruëhi ëhi ö'idöho sa'aho
rori'o bahi'anuëjo.

Aehu niögu jijö boremi'ö'i i'o io'amaruëhi ö'idö mamioho
sa'a mamioho ëhi mu'u'i i'e avoho'anuëjo.

A'i ja vadune manaere aho'o ëhi ma-jiemu jiobe va'a'anuëjo.

¹³ God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ua'i ma-hesi Hariho-
hemu uavadeje:

Nasi övo manö ro hijego

ja'o muorovarue aribövioho naro ruahö'öjëvego

hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

¹⁴ Harihoho ëhi böröme jio'i a'i anerae aho'o jabumë ma-
God-are mu vaejamarue aru'ahe jio'ame. Ëhi jio'amë'ëro
God-ro rëmö'öjego jaburo rueromo God-hu ijonö mare ra-
muo'iröhe aribövioho no ajamuijarueje. Ëhu'ëro jië'ëro God-
are Harihohuro aneraho iosirëmiromo hu börömo mahoje.

2

*God-hu baejavuoromo mare ramuaje jö noehu avoho ue-
horovo'iröhe jöhoje.*

¹ God-are Harihohuro aneraho iosirëmiromo hu böröme
jië'ëgo ëhuni noehu God-are jö hejaroho bogo rumon-
imo'i biririvoromo ma'eno'ejo jöho nugo'i öre gö va'ojöëni.

² Urimoho aneraëro Jew rajo hijo miono'oho God-are jöho
bojëmareje. Ëaneraho bogo masijehu jëvadeje röhu jabesi
jöho bogo sareri'ehu jio'i iae mae jiadeje. Iae mae jië'ëro
ae rahu jö bogo ejëho'i mu gö gö vaejë'oho i'ue mana
baenövareje.

³ A'i jaruvoho God-hu nosi aru'aho mare
ramuaje jö bojamuijadoho ëho jö börömeje. Ae rahu ë jö
vuonugë'oho i'ue baejööni gororomo huruomoromo dinö'e
va'ejo. Huruomo'iröhe öroho bogoje. Ëhesi bëhoho bogo
aneraho uö'i Badaro aevoromo hesi jö'ëro majahuijumu
jö hejare aribövioho jaburo ë jöe gemuoho majahuiromo
uövuareje: Iae mae-ëjo. ⁴ Röhu bogo jabesi sivuoho ëma
majahu'i a'i God-ro jabesi jöho ajëmiromo bogo gavarue

darugo'e mue gö gö vaenövadeje noro garomo jöho mae uehorovoröhego. Darugo'e muoho vaeromo huhu nimadëhi hesi Aru'ahoho ua'ego noehu mu mae vaeröhe suvuore gö gö ëhi bojamuinövadeje noro ëhu'o garomo jöho mae uehorovoröhego.

Iesu hu baejavuoromo manö ramuade a böröme jiaje jöhoje.

⁵ Röhu ëhi jië'e mu masijoho ëho u'emu jioröhe öri ari'o i'o hesi muohoje. Na ë hesi jöho jajive. God-ro ë öri ari'o i'o bamo'i uehorovadevaroho bogo uvadeje: Aneraëro masije riravoromo ë öri ari'oho mueberuomo'ajëjo. ⁶ Bogo aneraho jaburo mueberöhego uvo'i a'i jöe gö God-are surire uvë'eje: God-ajo. Sa'are aribövioho ma-bise'e javuajëjo.

Röhu jero nosi jöëni uehorovanue höjo.

Nosi ihoho bogojavuanovajëjo.

Röhu jero no muebejavuanue höjo.

⁷ Anera masijo jio'amaje jabesi bëhire sa'are aribövioho no bamavuane höjo.

Ajohu'o iho mabëhohu'o bojamuane höjo.

⁸ Noro hörëro taemoromo muebe'amoröhego bövie bise'e nosi hörü uhunö bahijahuane höjo.

Ëhi jajivë'eje. Bövi bise'o nosi hörü uhunö bahijade jö hesi bëhoho aho noro aho'obëhe ruahö'ö'amoromo muebe barë hesi javue. Röhu avevejö'oho bövioho bise'oho nosi hörü uhuroho bogojavuë'ëro ëhu'ëro aho no bogo aho'obëhe taemoromo muebe'amarueje. Ëhi jië'e muoho nosi nunoho bogo gavarueje u'emu garöhëro. ⁹ A'i noro ae gemu Iesu iae gavö. Iesu hu döre jiadoho God-ro hesi nimoro huë baejavuoromo hu uavamu ruvebiromo anera jabesi bëhire hijadeje ae aho'obëhe noni guomoröhego. Hi-romo vavaene baeromo guomamu ëhuni God-ro hu doro bamoromo ajohu'o iho mabëhohu'o bojamamu baejadeje. Ëho iae no gavö. ¹⁰ God-ro aboji harihu'e aho'obëhe ajil'ere sôjavuo ujuoho va'i nimamu ëhuni baejavuoromo mare ramuo'iröhe a börömoho Iesu uavadeje huro vi'ehe baejöro ëhuro mue aho'obëhe ruaho'amoromo eni romoromemu jiego no baejavuoromo maro ramuo'iröhego. God-hu bövi bise'o avohoromo muebe'amajohuni ëhuni huhu Iesu ëhi uavadoho mae jiadeje.

¹¹ Röhu nosi sisë u'ovahuaaje aho Iesuoje. Sisë javuego u'ovahuaaje aribövioho iae no javue. Röhu hesi Vavuohu'o nosi Vavuohu'o gemuohoje. Vavue gemuoho javuë'ëro Iesuro bogo javojimo'i ma-uvajeje: No ö mueno'e gemuoho

javuajëjo. ¹² Iesuhu uvaje no ö mueno'e gemuoho javuajë uvaje jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

God jasi jöho naro majëhi'iramu nasi ö mueno'ohuro heruomo'ajëjo.

Naro jasi ariböviohu'o gemuore hiromo jasi örire rajahiromo jöho io'ejöjo.

¹³ Röhu Iesu ae aho'o no'o gemuore jiaje jöho gö'o jajivoromo uvë'eje: Naro uvonövo'ejöjo: Hesi God-ro gemuëro ajemi'ajëjo. Röhu jöe gö'o uvë'eje: Na aviae jevajëjo. Na God-hu bojemade aboji harihu'ohu'o gemu mae hijajëjo. Iesu'o no'o gemu mae javuaje jöho ëhi jajivë'eje.

¹⁴ God-are aboji harihu'e javuajë uvadeje. Röhu aboji harihu'oho no sino haho'e biroke köe javuë'ëro ëhuni Kerisoro araeromo hu'o sino haho'e biroke köe ëhi gemuoho baejadeje ëhuro guomoröhëro. Guomego vuovo'iröhe öri hesi vörö baejaje aho Satan hesi darugoho mu'uvaho barë'iröhego. ¹⁵ Satan-are darugoho mu'uvahego no vuovavuoröhe ë hesi juhuonoho barëjahuo'iröhego. Ëhesi bëhoho urimë'i vuovavuo'iröhoho uehorovoromo juhuonivobe rovereje. Juhuoni juhuoni raromaroho diehi'oromo vuonugojöëni ëhuni sisë'i raromareje. Ëhi jië'e juhuonoho barëjahuo'iröhego ëhuni guomadeje. ¹⁶ Aveho iae mae. Iesuro bogo aneraho ajëmi'i a'i Abraham-are ujoho no ajamuijajeje. ¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro huro araeromo hesi ioraje nomë va'ëne jiadeje. Ëöre gemu jiadeje ëhuro hu God-are muoho vaeromo priest böröme mabëhe jioröhëro. Ëhi jië'e priest jioromo noni vavaenimoromo muoho avoho vaeromo a nosi sisëho u'ovahuoröhëro. Ëhuni no va'ëne jiadeje. ¹⁸ Sisëhuro Iesure dëre bijiohamu vavaene baejë'ëro ëhu'ëro huro garöhe sisëhu nosi dëre bijioho gövuego huhu ajamui'iröhoho iae hu eni jie.

3

Iesuhu Moses iosiramiromo böröme jiaje jöhoje.

¹ Christian aganomë God-ro uëvadeje jemë'o hesinö jëvojöro. Ëhuni Iesu uehorovo avohore. Iesuro God-are ihore jöe majahuijajeje. Hu nosi priest börömohoje. Ëhu'ëro noro hu mae uehorovoromo hesi jöho huruoho majëhijarueje.

² Huro God-are örire muoho baeromo ë muoho avoho vaenövadeje. Urimë'i Moses-hu God-are mu avoho vaejahoromo God-are aribövie aho'o muebejëvonövadëhi Iesuro ëhi gemuoho ë'adeje. ³ Röhu Iesuro Moses iosiramiromo iho börömoho baejë'eje. Ëhesi bëhoho Moses hu ma-God-are agane gemuoho jio'i Iesu hu God-are agano gagovade

aeje. Ēaganoho gagovē'ëro ēhu'ëro Iesuare ihohuro Moses-are ihoho iosiramijē'eje. ⁴ Agane gö gö bogo ĕma jio'i aëro gagovoromo gemuoro nugo'amē'eje. Agano gagovoromo bövi bise'o avoho'amade aho God-je. ⁵ Moses God-are mue vaejahaje aëro jiē'ëro God-are agano ioro'iorohu'o hiromo hesi muoho avoho vaenövadeje. God-are muoho avoho vaeromo God-hu ijonö majahui'iröhe jö jiajēhi jiē'e jöho huro urimo ae majēhinövadeje. ⁶ A'i Keriso bogo ma-mu vaejahaje aehu jio'i hu God-are Harihe jiadeje. Hu God-are Har-ihëro jiē'ëro God-are aganoho avoho muebe'amajeje. No'o God-are agane javue. God-hu maro ramuoröhe jöho bogo vuonugo'i biririvoromo nimorohē'i uehorovobe va'ë'ohuro ēhuro no ēhi javue.

God-are ariböviehu nuho'iröhe jöhoje.

⁷ Ēhuni God-are Aru'aho hesi jöho avoho ejahore. Hesi surire jöho ēhi uvē'eje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majēhijaje jö hejē'iroho

⁸ nadi hia'oho biriri'övorējo.

Jemesi hijo miono'ehu hia'i biriri'övoromo God na'o muorovarēhioho

nadi ēhioho è'orējo.

Jabuhu a rumo'e sa'are raromoromo God nasi dē bijioho gavarēhioho

nadi ēhioho ömorējo.

⁹ Jemesi hijo miono'ohuro nasi mu masijo gabe rovaroho ēho bogo uehorovo'i

nasi dē bijioho gebe rovaroho vadune 40 barējade höjo.

¹⁰ Ēhuni God naro ē aribövi jabesi örire bijönimoromo uvode höjo:

Majae ēhi jabumē dē vövöbajo'ere sisē'i uehorovo'i

nasi mu hesi öroho bogo avoho baeruomē'e höjo.

¹¹ Ēhi uvoromo naro dē vörönegamu jöe darugo'o jövoromo uvode höjo:

Jabumē bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomo'ajējo. Bogo mae bogajo.

¹² Agonomē ēhi jajivē'e jiaje ēhuni gavē'i raromore. Jemē a ioro'iorohuro God bogo ma uehorovarue uehoro sisēho baeromo ēhuro darugo'e aho God vuonugo'aruje. ¹³ A'i göëro göho jögore mamirovore. God-are surire mami'e adahare jöho uövuē'eje: Ave jaruvore majaroho nadi hia'oho biriri'övorējo. Ēuövuade jaruvore majaho bogo barējē'e jiaje evaro majae ēhi göëro göho jögore mamirovore ēhuro jemē a ioro'iorohuro sisēho garomo bogo simane huotorovoromo ēhioho hia'oho biriri'övo'irarije. ¹⁴ Jögoru mamirovo'irarije

hesi bēhoho noehu aevo'i biririvoromo mae uehorovarēhi jīē'e uehore gemuoho ma'eno titimobe va'ujuvo majae barējamu bogo vuonugē'ohuro ēhuro no Keriso'o gemu mae javuajeje.

¹⁵ God-are surire mami'e adahare jōho uōvuē'eje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majēhijaje jō hejē'iroho nadi hia'oho biriri'ōvorējo.

Jemesi hijo miono'ehu hia'i biriri'ōvoromo God na'o muorovarēhioho nadi ēhioho ē'orējo.

¹⁶ Rōhu rahumēro jōho heromo ri'ōromo God'oho muorovareje. Moses-hu Egypt sa'are jioromo sōjēvo rovade aribōvioho ae aho'o jaburo huotorovoromo God'o muorovareje. ¹⁷ O God-ro rahumesi ōriroho bijōnimobe rovadoho vadune 40-ho barējadeje. God-ro mu sisē vaeruomaje aribōvioho bijōnimadeje. Ēaribōvioho sisē vaeruomē'ēro ēhu'ēro a rumo'e sa'are vuovo momorō'ōbe va'oruomadeje. ¹⁸ O God-ro jōe darugo'o uvadeje: Jabumē bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomo'ajējo. Bogo mae bogajo. Ēho rahumesi jōho jōvadeje. Jō bogo ejahare aribōvi jabesi jōho jōvadeje. ¹⁹ Ēhu'ēro jīē'ēro no garomo uvō: Nosi hijo miono'ehu bogo ma uehorovarohuro ēhuro jabesi sa'are va'o nuho'irōhoho bogo eni jēvade hōjo.

4

¹ God-ro mae uōvuē'eje noro va'oromo hu'o raromoromo nuhorōhego. Ēhuhu uōvuade jōho bogo barējē'e jiaje ēhuni juhuonivoromo gavē'i raromore. Ijonō God-ro a ioro'ioro jemesi muoho garomo uvojōēni: Rueromo na'o nuho'irarijoho jemē bogo eni jēvajē uvojōēni uēve. ² No God-are jō maho hejē'e javue. Urimē'i a rumo'e sa'are jijihoruomade ē aribōvioho jabu'o ē jō maho hejareje. Hejareje rōhu bogo marējēvadeje ē hesi bēhoho hejare jōho bogo ma uehorovē'ēro. ³ A'i no Iesu mae uehorovarue aribōviahuro iae va'o God'o gemu mae raromoromo nuharueje. Ēnuho'irōhe jō God-are surire adahare jōho ēhi uōvuē'eje:

Naro dē vōrōnegamu jōe darugo'o jōvoromo uvode hōjo:

Jabumē bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomo'ajējo.

Bogo mae bogajo.

Ēhi jajivē'eje rōhu ē hesi urimo God-ro sa'ae bōvie bise'e bamamu evare hesi muoho barējē'ēro jaruvoho bogoje.

⁴ God-hu mu barējade jō God-are surire jajivaroho majae 6-ho barē'i 7 jiade jō jajivarire ē gavarueje. Ējōho ēhi uvē'eje: Majae aho'obēhe 6-ho barē'i rōhu 7 jiamu gavē'i God-ro hesi muoho aho'obēhe vuonugo'i nuhade hōjo. ⁵ Rōhu

ave God-are surire jöhu'o jajivoromo uövu'eje: Jabumë bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomo'ajëjo. Bogo mae bogajo. ⁶ Èhu'ëro jië'ëro urimë'i God-are jö ma heruomade ariböviohuro hesi jöho bogo ejahoromo èhuro bogo va'o hu'o gemuoroho raromoromo nuhareje. O ae göehu göehu va'oromo God'o raromoromo nuho'iröhe jöho bogo barë'i iae èhi gemuohoje. ⁷ Èhuni God-ro majae gö bamoromo uvë'eje: Ave jaruvore majahajo. Èhesi bëhoho urimë'i hia'i biriri'övere aribövioho vuovëvadoho va'ujuvo majae ègo'o barëjamu evare God-ro uavamu David-ro noehu adahare jöho jajivoromo uvadeje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majëhijaje jö hejë'iroho nadi hia'oho biriri'övorëjo.

⁸ Urimë'i Joshua-hu Israel aribövi jabesi sa'are söjëvo va'adevare è ariböviohuro God'o raromoromo nuhoruomo'ibejo majae göre nuho'iröhe jöho God bogo bamo'ibejo. Röhu jabumë bogo God'oho raromoromo nuhareje. ⁹ Bogo nuhë'ëro èhu'ëro God-are ariböviehu nuho'iröhe jöho bogo barë'i iae èhije. Urimë'i majae aho'obëhe 6-ho barë'i majae 7 jiamu God-hu aevoromo nuhade èhi jië'e nuho majaho God-ro noni bamahuë'eje. ¹⁰ Èhesi bëhoho God-hu hesi mu suonugo'i nuhadëhi ae rahu va'o God'o raromoromo nuhë'oho i'u'e muoho èhi suonugo'i nuhoruomajeje. ¹¹ Èhuni no va'o God'o raromoromo nuho'iröhoho avoho vae ga'ejo èhuro è hijo miono'ehu God-are jö bijönimoromo sa'are rireromarëhioho no bogo èhioho è'iröhëro.

¹² God-are jöho darugo ma-ma'eje. Darugo ma-ma'ëro jië'ëro è jöho kaejö va'ëneje. Hesi kaejö anio ruë jio vië jië'ohuro nosi dëre nure aho'obëhe ro bijioho gövuajeje. Röhu nosi kaejöhö anio rumo'e jio'amo'i God-are kaejöhö anio ma-ma'eje. Èhuni no diehi diehi nosi uhure uehorovoromo nimaruocho God-ro nosi dë vövöbajo'ere göromo hesi jöho ma-darugo'o ahorirëro majahuijajeje. ¹³ Iae ae bövie bise'e God-hu bamavuadoho hesi nuniroho bogo gurihiroho javuo'i a'i aho'obëhe God-hu gövuajoho ma-va'orahoro gemu javue. God nosi börömego noro hesi nunire riravoromo ua'ejo: Iae no èhi èhi vaejë'e javuajëjo. Èahuro no gö barëjë'eje.

Iesu hu priest börömo ma jiaje jöhoje.

¹⁴ Röhu no priest börömo maho javue. Huro ö'idöre God-hu jiaje mare è ajiomadeje. Hesi ihoho Iesuoje. Hu God-are Hariheje. Èhuni noro mae uehorovoromo huruho majëhijarue jöho ma'eno titimo'ejo. ¹⁵ Nosi priest

börömohuro gövuaje nosi uehoroho darugoho u'uhoromo mu sisë vae hesi javuego göromo hu bogo ma-nunëremuoho gövuajeje. Nosi dëre mu sisëhu rabehu rabehu bijahuo'i hijajëhi sisëhuro nosi priest börömo hesi örire ëhi gemuoho vaejadeje. Ëhi gemuoho vaejamu bogo ejadeje. ¹⁶ Ëhuni ë'ego no biririvoromo God-hu börömo namiromo hijajire ë va'oromo nosi jöho majahinövo'iro God-hu hesi nimoro ajamuijajohuni. Noehu va'oromo jö majahijë'o'oho huë vavaene baejavuo'iramu evare huro noni vavaenimoromo huë baejavuoromo ajamui'iramu mae javuo'ë'e.

5

¹ Ave sa'are raromarue priest masijo jabesi muoho aviëhije. Ae gemu ae aho'obëhe jabetesire jiego God-ro baeromo muro bamajeje huro God-are muoho ë aribövi jabesi jöëni vaeröhego. Muro bamë'ëro priest börömohuro ë aribövi jabesi jöëni muoho vaeromo mi suvuorohu'o suvuoro ioro'iorohu'o God-are örire bojamijajeje huro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhoröhego. ² Ave sa'are hijaje priest börömohuro garöhe ae gö simane garaejanovamu o öre sisë'i sisë'i jijihamu gëvë'o'oho uvo'ë'e: Priest-oho na'o u'uhevë'ëro ëhi jië'e mu sisëhuro baejevaje höromo jögoroho ma-u'emu avoho majëhi'ë'e. ³ Ave sa'are priest börömoho u'uhë'ëro mu sisë vaejajeje. Mu sisë vaejajëro jië'ëro bogo a ioro'ioro jabesi sisënioho gemu a'i hesi sisëhuni mi suvuoroho God bojami'ë'e huro hesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugahoröhego. Bogo bojamijë'o'oho sisëje. ⁴ O aevoromo priest börömo mu vae'ië'l'iroho aho bogo sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo priest börömo muoho bae'i a'i God-hu uavë'ohuro ehuro priest muoho baejajeje. Priest börömo aevo'i jiade hesi ihoho Aaron God-hu uavamu priest mu baejadëhi God-hu uavë'ohuro priest muoho ëhi baejajeje.

⁵ God-hu uavego priest mu baejaruëhi ëhi Kerisoro hu'o bogo hesi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo priest börömo muoho bae'i a'i God-ro priest muro bamoromo Keriso uavadeje:

Ja nasi Harihoho javajëjo.

Jaruvoho naro ja baejavë'e jevajëjo.

⁶ O God-hu priest mu bojamade jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje:

Melchizedek priest jiadëhi

ja ëhi priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo.

⁷ Iae Iesuro ave sa'are hijadevare evare uvadeje: God ajemego bogo guomevo'iröhoho iae eni hö uvoromo darugo'o

uvë'i nivë'i ëninamiromo ua gavadeje ajamijöro. Iesuro God-hu nimajoho ma-u'emu ejahonövë'ëro ëhuni God-ro hesi jöho ejahadeje. ⁸ Hu God-are Harihe jiadeje röhu vi'ehe baeromo ëhuro God-are jö ejaho'iröhe öroho gavadeje. ⁹ God ejaho'iröhe öroho ganugoromo eni romorome jiamu evare öroho jiovahuadeje ëhuro ae rahu hesi jö ejahë'oho ma-ioro'ioemu maro raromoröhego. ¹⁰ O God-ro jöe majahiromo Iesu uavadeje: Ja priest börömoho javajëjo. Melchizedek priest jiadëhi ja ëhi javanovajëjo.

Noehu Iesu uehorovaruoho bogo vuonugo'iröhe jöhoje.

¹¹ Melchizedek-are jöho aho'obëhe majëhi'irodoho jeve. Röhu jemesi simanoho i'u'eje. Na diehi diehi jöho röjëhi'ejo. ¹² Jemë Christian vaejarijoho majae ëgobövie baejë'e jeve. Ëhuni jemëro ae gö jö röjëhi'irarijoho eni jëvo'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu jöho bogo avoho baejë'ëro jemë nimarujeje God-are jö aevo'i röjëhijamu hejarijoho aëro röhu maho röjëhijöro. Jemë amure asisö'oho va'ëne jëvanove. Biriri'e i ma bogo ue'aharuje aribövie jeve. ¹³ Amemu ue'ahë'e Christian aribövioho ma-asisö'o va'ënëro jëvë'ëro mu ma hesi jöho bogo ömo gavë'ejö. ¹⁴ A'i biriri'e i maho hesi a ma'ëremu ue'ahoruomajeje. Ëhi jië'e Christian ariböviohuro mami'e muoho ömo garomo simanoho avoho uehorovobe rovë'ëro ëhu'ëro gavarueje di muoho mae jiego di muoho sisë jiego.

6

¹ Asisö'ehu uehorovaruëhi ëhi uehorovaruje jëvaje ëhuni ë'ego no Keriso-are jö samaho samaho urimo hejaroho bogo ëhemuoho uehorovo'i a'i hesi jöho i'e gö'o gö'o döre uehorovobe va'i ëhuro a duvahu uehorovaruëhi ëhi uehorovo'iröhe. Christian mu vae'iröhe jö aevoromo ae röjëhijaruoho bogo ëhemuoho jemesi öriroho röjëhi'i ari'ejo. Mu sisë vaeromo sisërëjaruoho vuonugo'iröhe jö hesi bëhoho God ma uehorovarue jö hesi bëhoho ² sisë jovehu u'ovarue jö hesi bëhoho övo simano taemarue jö hesi bëhoho ijönö vuovoromo ri'ö'iröhe jö hesi bëhoho mana mae o sisë God-aro ioro'ioemu bae'iröhe jö hesi bëhoho ëhi jië'e jö urimo röjëhijaruoho bogo ë jöe gemuohemu röjëhi'i ari'ejo. ³ A'i God-hu nimë'oho jö i'e gö gö uehorovobe va'ejo a duvaho va'ëne javuojöro.

⁴ O aehu urimo God-are nuni aji'e jö baeromo ö'idö hesi suvuoro garomo God-are Aru'aho no'o gemu mae baeromo ⁵ hesi jö ma heromo vuëvëvamu ijönö bae'iröhe darugoho gö avevejö'e baebe va'ojuvo ⁶ röhu huotorovoromo

Keriso uehorovaruoho vuonugo barëjê'oho êhi jiê'oho no diehi'oromo ajëmi'ejo jabumë rôhu maho sisêho vuonugo'i huotorovoromo mae uehorovo'irôhego. Öre bogoje. Rabëni êhi jiê'e aribövioho jabetesi dê vövöbajo'ere sisê'i uehorovaruohuro êhuro God-are Harihoho korosire rôhu maho ano taemanovoromuajeje. Ano taemanovoromo êhuro Iesuare ihoho a nuniro ijumoruomajeje.

⁷ God-are huë mae baebe va'ojuvo Keriso vuonugo'irôhe jôho naro uhunö'e i'o mu'ero bamo'ejo. Ênëro mure rue'i hiromo sa'ae sanuovego êhuro iruno'e bövie bise'e ri'amego mu arijo'oho jaburo mabêhe gagovo bahiruomajeje. Êhi jiê'e i'o mu'oho God-ro avoho muebe'iramu ma-mabêhe jio'ê'e. ⁸ O ênehu mure rue'i hijamu rôhu mure ma-bibê'e resu resu sisêhuremu ri'amê'oho uvarueje: Êi'o mu'oho sisê hōjo. Êhi'ego God-ro i'o mu'oho ma-sisê'i avoho hesije vëniro bue'öromo ijumo barë nahonahovo'irôhëro.

⁹ Nasi aganomë iae na êhi jiê'e jögoroho uhu'e majêhijê'e jeve. Rôhu na uehoro mae baeromo uve: Jemë bogo êhioho jëvâjêjo. Iae aji maho baejê'ëro God'o maro raro hesi jëvâjêjo. ¹⁰ God bogo sisê'ioho uehorovajeje. Jemêhu mu ma vaejarijoho hu bogo rumonimo'ê'e. O jemêhu hesi örire uehorovoromo hesi aribövi ajëmijarijoho rôhu jaruvohu'o êhi gemuoho ajëmijarujoho êhu'o bogo rumonimo'ê'e. ¹¹ Rôhu na negajoho jemë ae gemu gemu jemêhu God-are muemu nimo avoharujêhi êhi gemuoho nimo avohobe va'ojuvo hujeji maja viture jemë nimoromo muebejarujoho bae'a'aruje. ¹² O jemêhu God-are jö uehorovarujoho u'uhëvo'irôhoho na bijönege. A'i na nege a ioro'iorehu biririvoromo God mae uehorovoromo êhuro huhu ajëmi'i uëvadoho biroharuêhi jemë'o jabetesi muoho gavë'i êhi ë'irarijego.

God-hu ajamui'irôhëro mae uövuade jö noehu biririvoromo mae uehorovo'irôhe jôhoje.

¹³ Iae God-ro Abraham ajami'i uavadeje. Rôhu bogo ma-ua'i a'i darugo'e jôho majahiromo êhi mae uavadeje. Ae gö God iosiramiromo börömo jiê'oho bogojiadeje God-hu ë a hesi iho uvoromo darugo'e jö majahi'irôhoho. Êhu'ëro jiê'ëro hesi ihoho uvoromo êhuro hesi darugo'e jôho majahiromo ¹⁴ Abraham uavadeje: Iae naro jasi örire mae vaejavoromo a uje aho'obêhe bojamibe va'ejôjo. ¹⁵ Bojamibe va'ejôjamu Abraham-ro heromo biririvoromo uvo'i hinövadeje: Na iae bae'ejö uvoromo God-hu uavade ujoho iae birohadeje. ¹⁶ Sa'are aribövi noehu darugo'e jö majêhijê'oho ae gö hesi ihehu nosi iho iosiramuiromo hu börömo jiaje ë a hesi ihoho uvoromo darugo'e jôho

majëhiromo ëhuro mae uëvarueje. Ëhi ël'ë'oho aho bogo ijonöho ë jöho aho uö'ë'ö. ¹⁷ O God-ro nimadeje hu ajamui'i uövuade aribövioho røjahuijego noro garomo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro ajamui'i nimadoho bogo vuonugo'ajë uvoröhego. God-ro ëhi nimoromo hesi iho uvadohuro ëhuro darugo'e jöho Abraham majahijadeje. ¹⁸ Ëhu'ëro jiël'ëro God-hu ajami'i uvade jöhu'o hesi iho uvoromo darugo'o uvade jöhu'o ë jöe niö'ioho bogo sisërë'ë'e. Ëjöho God bogo sareramui'ë'e. Ëhuni nomëro mami'e huruomoromo God-are burure va'ë'ëro uvo'ejo: God jö maemu jövajëromomo ëhuro uehoro mae bae avohoromo biririvoromo uvo'ejo: Iae huro uövuadëhi iae ëhi maro ramuo'ajëjo. ¹⁹ Hisiehu munë beromo e'u derire ba'amego vanagi ma'enego namijajëhi huhu maro ramuo'iröhe jöho noro uehorovoromo nosi dë vövöbajo'oho biririvoromo riravarueje. Iae uvarueje: God'o nosi ririre urahadoho Iesuro niögunö'e babu'öromomo God-hu jiajire nosi sisëho avohahuo'i va'o hijë'ëro jiël'ëro iae ëhuni huro ijonö maro bamavuo'ajë uvoromo ëhuro bibivoromo riravarueje. ²⁰ Iae God-hu jiajire Iesuro nosi jöëni urimo va'ë'eje. Hu priest böröme vaejël'eje. Priest böröme vaejël'ëro Melchizedek priest jiadëhi hu ëhi priest jiajoho ëhi jiemu jio'ë'e.

7

Priest hesi ihe Melchizedek-are jöhoje.

¹ Melchizedek hu Salem amore böröme naminövade ae jiadeje. O göho hu God dö mare hijaje hesi priest böröme jiadeje. Abraham-ro a masijohu'o muorovoromo muo'amonugoromo rovamu gagorovo Melchizedek-ro hu bihorohoro huë mae hi'iröhe jöho bojamadeje. ² Bojamamu Abraham-ro ujuoho rovade inömo inömoho aho'obëhe mevoromo hue aho'o 10 bahiromo 9-ho hesi bahi'i gemu God-are suvuro maho Melchizedek mamadeje. Röhu Melchizedek-are iho huotovë'oho ëho aji'e mu ma muebejaje a börömohoje. O hesi amo ihe Salem hu ë amo hesi a börömoho jiadeje. Salem amo hesi a börömo jiade ë jö hesi bëhi huotovë'oho huë baerovarue mu muebejaje a börömohoje. Melchizedek ëhi jiël'e a böröme jiadeje. ³ Hesi vëmu vavu'e hijo miono'e jabesi jöho bogoje. Hu rahade guomade maja hesi jöho bogoje. Ëhu'ëro God-are Harihe hu ioro'ioremu priest jiemu jiajëhi Melchizedek ëhi jianove.

⁴ Jemë'o uehorovore. Melchizedek hu a böröme jiadeje. Ëhesi bëhoho Abraham hu Israel rajo nosi ni'i'ivade bëhoho jiadeje röhu muorovoromo ujuoho rovade inömoho ëho

mevoromo hue 10 bahiromo God-are suvuoro maho gemu Melchizedek-are örire mamadeje. Abraham-ro God-are suvuoro maho Melchizedek mamijë'ëro ëhu'ëro no garomo uvarueje: Melchizedek-ro Abraham iosiramiromo börömo mae jiade höjo. ⁵ O Abraham-are uje gemu Levi jiadeje. Levi-are ado sirino'e jiove rovaje priest-oho jaburo God-are jögoroho ejahoromo Israel rajo aribövi ioro'ioro jabesi örire God-are suvuoro maho ujuoharueje. Priest-ehu suvuoro ujuoho'ia'amu gavë'iroho Israel rajo ioro'iorohuro jabesi inömo inöme mevoromo hue aho'o 10 bahi'amego priest-ohuro God-are suvuoro maho gemu baeruomajeje. Levi rajo priest-ohuro jabesi sa'a rajo jabesi örire suvuoroho ëhi baeruomajeje. Jabesi sa'a rajoho jabu'o Abraham-are agane gemuoho jioruome röhu jabesi örire ëhi jië'e suvuoroho baeruomajeje. ⁶ A'i Melchizedek bogo Levi rajo aganoho jiadeje röhu huro Abraham-are örire God-are suvuoro maho baejadeje. Baeromo huë mae hi'iröhe jöho Abraham majahijadeje. Abraham hu God-ro ajami'iröhe jöho majahijamu hejë'ëro ëhu'ëro iae hu huë mabëhe birohë'e jiadeje röhu Melchizedek-ro Abraham-are örire huë mae hi'iröhe jöho majahijadeje. ⁷ Röhu huë mae raromo'iröhe jö heruomaje aribövioho ma-jianovo'i a'i ëhi jië'e huë mae jö majëhijarue aribövioho masije jio'amajeje. Ëhi jiajoho iae no ae aho'obëhe gavarueje. Ëhuni Melchizedek-ro Abraham-hu huë mae hi'iröhe jöho majahijë'ëro ëhu'ëro no gavö Melchizedek-ro Abraham iosiramiromo börömoho jië'e jio'ego. ⁸ O Levi rajo priest ömo'öme God-are suvuoro ujuoharuocho jabumë vuovarueje. A'i Melchizedek suvuoro ujuohadoho ë a hesi jöho God-are surire uvë'eje: Hu iae hijajëjo. ⁹ Iae Levi-are ujo ömo'ömhuro God-are suvuoro maho ujuoharueje röhu Abraham-hu Melchizedek God-are suvuoro bojamadevare Levi hu'o ë suvuoroho Melchizedek bojamanovadeje. ¹⁰ Ëhesi bëhoho Levi hu bogo rahë'e hesi hije Abraham-are visöro jië'iro evare majare Melchizedek-ro Abraham birohadeje.

¹¹ Röhu Levi rajo ae Aaron'o hesi ujohu'o Jew rajo jabesi jögoroho muebenövareje. Muebejaroho jabesi muohuro ioro'iove gemu ae ajëmi'ibejo priest göho bogo rue'ibejo. Röhu jemë'o uehorovore. Jabesi muoho bogo eni jië'ëro ëhuni God-ro priest i'e gö baejadeje. Bogo Aaron-are ujo va'ëne priest-oho bae'i a'i Melchizedek jiade ëhi jië'e priest-oho baejadeje. ¹² Levi rajo priest-oho vuonugo'amo'i priest i'e gö baejë'ëro ëhu'ëro jabuhu muebejare jögoroho ëhu'o vuonugo'i jögoru i'e rovë'eje. ¹³ Röhu nosi Bada Melchizedek va'ëne priest jioröhe hesi jö God-are surire jajivaroho ë aho

bogo Levi rajo aehu jio'i hesi ae gö jiadeje hesi aganoho priest muoho bogo vaeromo God-are suvuro bahijarue maratuoho bogo muebenövë'ëro. ¹⁴ No ae aho'o gavarueje nosi Badare agano ihoho Judah rajemu jio'amego. Röhu Moses-hu priest mu jö jövädiroho hu bogo uvadeje: Judah rajëro ë muoho vae'a'aruëjo.

Iesu Melchizedek va'ëne priest jiaje jöhoje.

¹⁵ Röhu priest gö Iesu Melchizedek priest jiadëhi jië'e priest-oho iae rovë'eje. Ëhu'ëro iae no ma-samae gavarueje priest mamiohu'o jögoru mamiohu'o barë'i i'e rovë'e jiejo. ¹⁶ Ëj'o rovade priest-oho hu bogo vavuehu mu vaejade siono harihehu baeröhe ë hesi jögoroho ejë'ëro bogo ëhuro priest muoho bae'i a'i ioro'ioremu hi'iröhe darugoho baejë'ëro ëhu'ëro priest muoho baejadeje. ¹⁷ Ëioro'ioremu hi'iröhe jöho God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Melchizedek priest jiadëhi ja ëhi priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo. ¹⁸ Urimore jionövade jögoroho u'uhë'ëro jië'ëro ëhu'ëro bogo maho ajamuinövadeje. Ëhuni God-ro ë jögoru hesi öroho tugohadeje. ¹⁹ Ëhesi bëhoho ë jögoroho bogo ae gemu vadu'oho ajamui'ego ioro'ioremu maroho javuonövadeje. A'i God-ro öri i'e jiovahuë'eje. Ëöri i'ohuro öri mamioho iosiramiro mo ma-mabëhe jië'eje. Ëöri i'o hesi bëhoho no nimorohë'i uvarueje: Iae God-ro ajamui'iramu maro raromo'ëjarëjo. Ëuehoro mabëhoho javuë'ëro God-are bëhire va'arueje.

²⁰ Röhu God-ro Iesu priest muroho bogo ëma bamol'i a'i darugo'e jöho uvoromo bamadeje. Urimoho Levi rajo priest mu bojëmi'ie'iroho aho bogo ëhi jië'e darugo'e jöho uvoromo muoho bojëminövareje. ²¹ A'i Iesuro priest muoho bae'ia'amu God-ro darugo'e jöho uvoromo bamadeje. Ëjöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

God Badaro ave jöho darugo'o uvë'ëro

bogo vuonugo hesi höjo:

Ja priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo.

²² Iesuro priest mamioho iosirëmi'jë'ëro ëhu'ëro God-hu muebejavuoröhe jögoru Iesuhu ma'enaje ë jögorohuro jögoru mamioho iosiramiro mo ma-mabëheje.

²³ Röhu göho Levi rajo priest-oho aho'obëhe jio'amobe rovë'eje rabëni hesi bëhoho vuovëvobe rue'ego muoho bogo ma-birivoromo vaemu vaenövë'ëro. ²⁴ A'i Iesuro ma-ioro'ioremu birivoromo hijajëro jië'ëro ëhu'ëro a göho hesi sionoho bogo bae'i huro priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesije. ²⁵ Iesu priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesirëro jië'ëro ëhu'ëro ae rahu hesi ihore God-are bëhire va'ë'oho

Iesuhu baejavuoromo ma-ioro'ioemu mare ramuo'iröhoho hu eni jie rabëni hu bogo guomo'i majae ëhi biririvoromo hiromo nosi jöëni God-are örire jöe majahijajëro jië'ëro.

²⁶ Ëhi jië'e priest börömhuro iae mae ajamuajeje. Hu sisë rumo'ëro jië'ëro hu a ma-maeje. Aribövi sisëho öre gö jio'amo'i hu öre göje. Huro ajiomoromo sa'ae ö'idöe iosirami'amoromo ajio dö maro hijë'eje. ²⁷ Levi rajo priest masijehu ë'onövarëhioho Iesuhu ëhi ë'iröhoho bogoje. Majae ëhi Levi rajo priest-oho jaburo God-are örire mi suvuoroho i'imami'i arinövareje. Urimoho jabesi sisëhuni i'imaminugoromo ijoroho God-are aribövi ioro'ioro jabesi sisëhuni mi suvuoroho i'imami'i arinövareje. Iesu bogo ëhioho ë'i a'i hesi arijo'arije God-are örire bojamirovoromo guomorovë'ëro ëhu'ëro hesi suvuoroho majae gemu ma-ioro'ioemu bojamirovadeje. ²⁸ Moses-hu bojëmade jögoru hesi uhuroho ma-u'uhë'e aemu priest masije bamobe rovë'eje. A'i ë jögoru hesi ijönö God-ro darugo'e jöho uvoromo hesi Harihoho bamadeje priest böröme jioröhego. ËHarihoho bogo u'uhë'oho jio'i mue aho'o romoromoro ma-ioro'iore gemu bae barëjë'eje.

8

Iesu hu nosi priest börömo jiaje jöhoje.

¹ Na jajivobe rovode jö hesi bëhoho aviëhije. Naehu jajivode ëhi jië'e priest börömo javue. Hu ö'idöre ajiomoromo God eni jië'e aehu böröme namijaje a hesi övo manö hijë'eje. ² God-hu jiajire osa hesi muoho vaejajeje. Ëhesi bëhoho huro God-are javu hesi priest muoho vaejajeje. Ëjavuoho bogo maja aru'aho va'ëne amoho jianovo'i a'i God-are javu maeje. Bogo ma-aehu avoho'i Badaro avohë'eje. Ëosa hesi muoho nosi priest börömhuro vaejajeje.

³ Amo priest masije aho'o muro bahijarue hesi bëhoho jaburo mi suvuore övo suvuore gö gö God bojami'iröhego. Ëhuni priest muro bahijarueje. Jabesi muoho ëhi jië'ëro nosi priest börömo'u'o övo suvuore jio'ë'e God bojami'iröhego.

⁴ Röhu Iesu sa'are hi'ibejo bogo priest-oho jio'ibejo ë hesi bëhoho hesi Levi rajo priest-ëremu ë muoho vaeromo Jew rajo jögorure jajivare suvuoroho God-are örire bojami-jaruëro jië'ëro. ⁵ O Levi rajo priest mu vaejaruoho ëho ö'idöre jiaje muoho va'ëneje. Ëmuoho ma-aruhonö'e jio'i bogo mahoje. Aviëhi jianove. Moses-ro God-are niögu javuoho avoho'ia'amu evare God-ro uavadeje: Gavë'iajo. Ja'o na'o dahorure ariromo naehu röjahijamu hejanëhi bövie bise'e ëhi vaenëjo. Amo priest ömo'ömohuro ëhi

ö'idöre jiaje mu va'ëne vaejarueje. ⁶ A'i Iesuhu baejade priest muohuro Levi rajo priest jabesi muoho iosiramiromo börömohoje. Ëhesi bēhoho Iesuro priest börömēro jiē'ēro God'o no ae aho'obēhe nosi ririre namiromo öroho avohahuoromo God-hu muebejavuoröhe jögoroho avohahua-jeje. Ëjögoru Iesuhu avohahuaöhuro Levi rajo priest jabesi jögoroho iosiramiromo mahoje. Ëhesi bēhoho Levi rajehu muebejarue jögoru God-hu Jew rajo aevo'i bojēmadevare evare ma-bisemu ajēmi'i uvadeje. A'i Iesuhu avohahuaaje jögoru God-hu aevo'i bojamuadevare evare böröme ajamui'i uvadeje. Ëhu'ēro Iesure jögorohuro Levi rajo jabesi jögoroho iosiramijē'eje.

⁷ Levi rajo priest-ehu muebejare jögoru urimo bojamui-jadoho eni jio'ibejo God jögoru göho bogo bamo'i uehorovo'ibejo ajamui'iröhēni. Bēhoho bogojio'ibejo. ⁸ Röhu God-hu jövade jö hesi aribövi bogo eni jioruomaje jöho hesi surire jajivoromo ēhi uvē'eje:

Badaro ēhi uvajējo: Iae majae ijonöho nasi aribövi muebejēvo'irode jögoru i'oho avohoromo

Israel rajohu'o Judah rajohu'o mēmi'ejöjo.

⁹ Mami'e jabesi hijo miono'o muebejēvo'irode jögoru mēmodēhioho bogo ēhi jiē'e jögoroho mēmi'ejöjo.

Jabesi hijo miono'e Egypt sa'are jēvamu naehu sōjēgo rovidevare evare majare jögoroho mēmode höjo.

Mēmamu jaburo jögoroho bogo biririvoromo ejeho'i vuonugare höjo.

Ëhuni naro jabumē bogo gēvanovode höjo. Badaro ēhi uvajējo.

¹⁰ Röhu Badaro uvajējo: Ëmajaho barē'iramu aviēhi jiē'e jögoroho Israel rajoho mēmi'ejöjo.

Naehu nimaje ēhi ēhi ē'onövo'iröhe jöho jabesi simanore ba'amēho'iramu uehorovoruomo'ajējo.

Jabesi dē vövöbajo'ere jajivēho'iramu ejehoruomo'ajējo.

Ëhi'o'iramu jabumē muebejēvo'irode börömoho jevo'ajējo.

Jabumē nasi aribövi mae jioruomo'ajējo.

¹¹ Amo rajēro göēro göho bogo röjahirovoromo

aganēro göēro göho bogo majahirovoromo uarovo'aruējo: Bada avoho gahējo.

A ininore ēhi va'o a masijore aho'obēhe na ge'a'aruējo.

¹² Jabuhu sisē vaejaruoho naro jabumēni vavaenimoromo jabesi sisēho ma-ioro'ioremu uehorovoromo vuonugēho'ejöjo.

¹³ Ĕjögöroho i'e hö uvade hesi bēhoho urimore bojamuade jögöroho iae mamiraejē'eje. Rōhu jōe rabe mamiraeromo sisērēbe va'ajoho ēho ma-burēro barē'i'ie'e.

9

Jew rajo a mami priest masijehu God-are örire mi kö suvuoro bojaminövare jōhoje.

¹ Ĕurimore jögöro hesi uhuroho God rajahi'irōhe öri hesi jōho jiadeje. O sa'are vaejare javuoho jiadeje God ē rajahi'irōhoho. ² Ĕjavuoho niögēro vaejareje. Ĕosa gagoho riri-ro iromo tariojamu osae niō'i jēvadeje. Viēnōrire osaroho iro bahijarue gijoho maratuoho maratu dōre bahijare God-are ioho ēhi jio'amonövadeje. Ĕosa hesi ihoho God-are osa maho jiadeje. ³ Niögēhu iromo tugohē'e ē hesi ruēnōrire osa gö hesi ihoho God-hu jiaje osaho jiadeje. ⁴ Ĕosa'eroho ridi'e oso buejarue maratue gold-ehu avoharoho o God-are jögöro bamare mauaho ē inōmo niō'ioho ē dirō'ore jēvadeje. Ĕmauaho hesi sinoroho gold-ēro ruē numē have rova'oromo taemo titimē'e jiadeje. Ĕmaua gagoroho gold'e ramaho God-hu i'imēmade ie gö hesi ihoho manna aegē'oho ē jiadeje. Göho Aaron-are ijaho sirinohijadoho maua gagore jiadeje. Göho munē ha'osire God-are jögöro jajivo'amadoho maua gagore jiadeje. Ĕinōmoho niō'i gemu maua gagore jio'amadeje. ⁵ O maua dönōho vivoju'e majo va'ēne aehu avoharohuro rirarovareje. Ĕinōme niō'i jabesi bēhoho uvoromo ē'areje: God-are ajoho aviae hōjo. Rōhu nume maua dōho God-hu sisē mu'unövadoho jiadeje. Ĕdirō'oho majo va'ēne jabesi vivojohuro aegahareje. Ĕinōmo jabesi jōho naro ma-bisemu jövē'ero vituoho vuonuge.

⁶ Ĕinōmoho aho'obēhe ē avoho bahijē'ego evare priest ariböviohuro viēnōrire osare aevoromo majae ēhi va'oromo God-are muoho vae'i arinövareje. ⁷ A'i ruēnōrire osaroho hesi ma-priest bōrōmohuremu vadune gemu hesi uhure majae gemu rumo va'onövadeje. Rumo va'iē'iroho bogo övemuoho va'i a'i mi köho baeromo ē osare rumo va'oromo God-are örire bojaminövadeje. Hesi sisē hesi jōhuni bojamiromo a ioro'oro jabesi sisēhu'o rōromo ēhuni bojaminövadeje. ⁸ Hesi ma-priest bōrōmohuremu ruēnōrire God-hu jiaje osare va'ē'ero jiē'ero ēhu'ero God-are Aru'ahohuro ma-sama'e rōjahuijajeje noro garomo uvorōhego: Viēnōnire osa hesi mu jiadevaroho evaroho God-hu jiajire va'orōhe ojoho bogo jiovaluē'e jiade hōjo u'emu jiovaluorōhēro. ⁹ God-hu ē niōgu javuohu'o ē javu hesi muohu'o bamade

hesi bēhoho jaruvo noehu God uehorovarue mu maho ēho maja aru'ahonō'e rōjahui'iro ēhuni bamadeje. Ēosaroho mi suvuore o suvuore gō gō God i'imaminōvareje. God-ni ēhi vaenōvareje rōhu bogo ēhuro herovonōvareje jabesi dē vōvōbajo'ere sisēho barējēho'ego. ¹⁰ Ēhi jiē'e suorovo hesi bēhoho ma-i ijaruoho jovo ijaruoho jovo eguaruoho inōmo u'o'amaruoho ēhi jiē'e jōhuremu jionōvadeje. Madajo hesi jōhemu God-ro ma-jahuri bamadeje ēhuro ēhi jiobe va'ojuvo hujeji hesi mu ōri mami tugoho'i Keriso-are mu i'o jiovahuo'irōhe majaho ruerōhego.

Iesuhu hesi kō God-are ōrire suvuoro bojamade jōhoje.

¹¹ Jaruvoho Keriso rovē'eje. Hu priest bōrōmhuro jiē'ēro avevejō'e hesi mu maho vaejajeje. Urimoho ma-aeu niōgu javu bōrōmo vaejarire priest masijohuro ē rumo va'oromo muoho vaenōvareje. Avevejō'oho Keriso bogo ēhi jiē'e javuoroho rumo va'ē'ēro muoho vae'i a'i javu ma-mabēhire rumo va'ē'ēro muoho vaejajeje. Ējavu mabēhoho bogo aho vaejē'ēro ēhu'ēro God-hu bōvi bise'o bamade noehu ga'amaruoho gō jio'amo'i ē javuoho hesi ahe gōje. Ēhu'ēro ē javuohuro javu mamioho iosiramiromo bōrōmo mahoje. ¹² Kerisoro ē javu bōrōmore va'oromo muoho vae'irōgoro bogo goat hesi kōho o cow harihu hesi kōho baeromo ē osaroho va'adeje God-ni bamahorōhēro. A'i hesi kō maho baeromo osare va'oromo evare God jiajire ma-ioro'ioire gemu va'oromo no baejavuoromo ma-ioro'ioiremu maro ramuadeje. ¹³ Rōhu Jew rajehu jabesi sinore sisē baeromo ēhuro God bogo avoho rajahi'iē'iroho priest-ēro goat hesi kōho o ano'e cow hesi kōho baeromo hijiovodēgonōvareje. O cow harihu hesi muomōho jovohu'o buarohoromo baeromo hijiovodēgonōvareje. Hijiovodēgo'ego jabesi dajore jiaje sisēho barē'ego ēhuro God-are ōrire rajahijē'oho iae mae jēvonōvadeje. ¹⁴ Mi kōehu rabehu hijiovodēgo'ego dajore jiaje sisē u'o'amonōvaroho ma-jianovo'i a'i Keriso-are kō rovadoho ēho mu bōrōmo mahoje. Ēmu hesi bēhoho Kerisoro ioro'ioiremu jiaje Aru'aho hesi darugohuro biririv-oromo hesi dajoho God-are ōrire bojamirovoromo guomorovadeje. Hu mu sisēho bogo vaejē'ēro ēhu'ēro huro suvuoro mabēhe vaeromo hesi arijo'arije bojamirovadeje. Bojamirovamu kōho rovē'ēro ēhu'ēro mu sisē vaeromo nosi dē vōvōbajo'o ijumorovaruoho u'ovahuo'iramu herovo'ejo sisēho barējahuo'iramu. Sisēho barējahuo'iramu ēhuro God mae hijaje a hesi muoho noro avoho vaenōvo'ejo.

Iesu kō rueromo guomē'ëro ëhuro God-hu muebejavuo'irōhe jōgoru i'o marējade jōhoje.

15 Ëhuni Kerisoro God'o nosi ririre jioromo God-hu hesi aribōvi muebejavuo'irōhe jōgoru i'o hesi ōroho avohahua-jeje. Jōgoru i'o hesi ōri avohahua-je hesi bēhoho ëhuro God-hu hesinō uōvuade aribōvioho noro ioro'ioemu jiorōhe mu mae gō gō Vavu hesi ōrire bae'amorōhego huro bojamui'i uōvuē'ëro ëhuni avohahua-jeje. Mu mae baerōhe hesi ōroho aviēhije. Keriso guomadeje. Guomamu ëhuro noehu jōgoru mami hesi uhure raromoromo mu sisē vaebe rovere ē hesi jō sisēho iae u'ovahuo barējē'eje. Sisēho u'ovahuo barējē'ëro ëhu'ëro Vavuehu bojamui'i uōvuade mu maho no baejarueje.

16 Keriso guomē'ëro noehu mu ma baejarue jōho uhunō'e bamo'ejo ga'irarijego. Ave sa'are vavu ōmo'ōmohuro vuovego rahuhu inōmo ujuoho'irōhe jōho surire jajivoruomajeje. A'i jabesi aboji harihu'ehu bōvi bise'o ujuoho'iē'iroho ae aho'obēhe garōhe vavuohe vuovo'iramu bōvioho bise'oho evare ujuoho'ē'ō. O bogo vuovē'iroho bogo ujuoho'ē'ō. 17 Vavu bogo vuovo'i raromē'oho jabuhu jajivare jōgoroho ëhi ma-momorō'ōjajeje. A'i vuovēvego evare vavuehu uvoruomadēhi ëhi ujuoharueje. 18 Ëhesi bēhoho God-hu Jew rajo muebejēvonōvo'irōhe urimore jōgoroho bogo ëma jio'i urimo mioho bijuēmamu vuovoromo kōho rovamu evare God-ro aevoromo Jew rajo aribōvioho avoho muebejēvadeje. O mioho bogo muo'amego ëhuro kōho bogo rue'ibejo ē jōgoroho bogojio'ibejo. Jew rajo aribōvioho God-are ahariroho bogo raromo'ibejo. 19 A'i God-hu Jew rajo muebejēvo'irōhe jō hesi muoho Moses-ro avoho'irōgoro jōgoru jōho ae aho'obēhe majēhi barēnugoromo evare cow harihu jabesi kōho baeromo jovohu'o buarohoromo sheep hesi u kavuē'e avoharoho ujuohoromo hyssop ahore huhohoromo ē kō'o jovo'o buaroharire sheep uoho ē io'amadeje rumorovorōhego. Rumorovamu ioromo jōgoru jajivo'amade suri suriohu'o ē aribōviohu'o kō'e jovohuro hijiovodēgadeje. 20 Hijiovodēgoromo uēvadeje: Ave hijiovodēgaje kōhuro ëhuro God-hu bojēmē'ëro ejaho'irarije jōgoroho marējajējo. 21 Ëhi majēhiromo God-are javu bōrōmo niōgehu vaejarohu'o God rajahi'amarue inōmo inōmohu'o aho'obēhe ē kōhuro hijiovodivo'amadeje. Ëhi'adeje. 22 Iae Moses-are jōgoru hesi uhuroho aëro kōho baeromo bōvie bise'e u'o'amo'ego ëhuro ē inōmo hesi sisēho barēnōvadeje. Inōme ma-gemu gemu bogo ëhioho ē'onōvareje. O aehu mu sisē vaejē'iroho mi muo'amamu kō rovē'ohuro ëhuro God-ro mu sisēho uehorovoromo vuonugonōvadeje. O mi

bogo muo'amamu kö bogo rovë'oho jabesi sisëho bogo barëjêhonövadeje.

Iesu kö rueromo guomë'ëro êhuro nosi sisë u'ovahuaje jôhoje.

²³ ËGod rajahijarue inömo inömoho ma-maja aru'ahemu sa'are jio'amadoho êho jabesi sisëho mi köëremu u'o'amonövareje. Öre gö bogojiadeje. Röhu ë inömo inömoho ö'idöre inömo ma røjahuijajoho jianovadeje. O ö'idöre inömo maho ma-mi köëremu u'o'iröhoho bogo eni jie. Mi kö God-are örire suvuro bojami'iröhoho bogo eni jio'i a'i suvuro göehu ë mi suvuro iosiramiromo ma-mabêhe jië'oho êhuro ö'idöre inömo ma jabesi sisëho u'o'iröhoho eni jie. ²⁴ Ësuvuro mabêhi hesi bêhoho ö'idöre God-hu jiaje öri ari'o va'ëne ma-aehu vaejare osaroho Keriso êho bogo rumo va'i a'i God-hu jiaje ö'idö mare va'adeje. Ö'idöre va'ë'ëro God-are nunire hiromo nosi muoho avohahuajeje. ²⁵ Röhu Jew rajo priest bôrômohuro bogo hesi köho bae'i mi köe baeromo God-hu jiaje osare vadune göro göro va'i hinövadeje. Röhu Keriso bogo êhioho ë'adeje. Ö'idöre va'adevaroho majae gö gö God-are öriroho suvuroho bogo bojamirovoromo guomorovo'i hiröhëro bogo êhunioho va'adeje. ²⁶ God-are örire suvure bojami'i hi'ibejo sa'a bövi bise'o bamadevare aevoromo vi'ehe baebe rue'ibejo. Röhu bogo êhioho vi'ehoho baebe rue'i a'i sa'ae bövie bise'e barë'i dunovamu gavë'i Kerisoro a nunire ioro'iore gemu rovë'eje God-are örire bojamirovoromo guomorovoromo nosi sisëho u'ovahuoröhëro. ²⁷ God-ro bamë'ëro no ae aho'obêhe ma-vae gemu vuovavuo'iröhohoje ijonö hesi nunire riravoröhego. ²⁸ Ae aho'obêhe ma-vae gemu vuovavuajëhi Keriso êhi ma-vae gemu guomadeje. Hu ma-vae gemu suvure bojamirovoromo guomorovadeje ae aho'obêhe nosi sisëho u'ovahuoröhëro. Ijonö röhu maho a nuniro vuonorö'ö ruel'e'e bogo mu sisëho avohahuo'i a'i hu rueröhego muebejarue aribövioho no baejavuoromo maro bamavuoröhëro.

10

Jew rajo a mami priest-hu mi bijuëmoromo God suvuro bojami'ego ë suvuro hesi darugoho bogo eni jië'ëro dë vövöbajo'ere sisë bogo u'ovëhonövade jôhoje.

¹ Röhu Jew rajo jögoru urimo jiadoho êhuro God-are mu maho bövioho bise'oho no bogo avoho ga'i God-are mu maehu ijonö rovadoho êho no ma-sisë'i sisë'i maja aru'ahonö'e gavarueje. Êhesi bêhoho aëro Jew rajo

jögoroho ejëhoromo mioho vadune göro göro bijuëmoromo God-are örire ëhi jië'e suvuore gemuoho i'imamiemu i'imamibe rovarueje. Röhu ëhi jië'e suvuoro ujuohoromo God-are bëhire va'i arijaruoho jabesi uhoho bogo mae bogo marëjëho'ë'e. ² ËGod rajahijarue aribövi jabesi uhoho marëjëho'ibejo ëhuro jabumë herovo'ibejo jabesi dë vövöbajo'oho mae jëvavego mi bijuëmoromo God-are örire suvuoro i'imami'i arijaruoho vuonugo'ibejo. ³ Röhu bogo ëhioho jio'i a'i vadune göro göro mi bijuëmoromo God i'imamijaruohuro ëhuro jabesi sisëho vadune göro göro ëhi gemuoho uehorovobe va'arueje ⁴ ë hesi bëhoho cow ano'o hesi köhu'o goat köhu'o mu sisë u'oröhoho bogo eni jië'ëro.

⁵ Mi köho bogo eni jië'ëgo ëhuni Kerisoro sa'are rue'irögoro God uavadeje:

Mi bijuëmoromo jasi örire i'imamijë'oho ja bogo nimanue höjo.

A'i jero na sino haho'e avohevane höjo.

⁶ Mi bijuëmoromo jani vënire aho'o huo barëjë'oho o mu sisë u'o'iranego mi bijuëmoromo jasi örire suvuoro i'imamijë'oho

ja bogo maho uehorovanue höjo.

⁷ Evare na uavode höjo: God na aviae jevajëjo.

Nasi jö jasi jögoru surire jajivarëhi

jaehu nimanue muoho ëhi vae'i abuejajëjo.

⁸ Ëjö hesi bëhoho no uehorovo'ejo. Urimo Kerisoro God uavade höjo: Mi bijuëmoromo suvuoro i'imami'i o mi jani vënire huo barë'i o mu sisë u'o'iranego mi bijuëmoromo jasi örire suvuoro i'imamijë'oho ëhi jië'oho ja bogo nimoromo bogo maho uehorovanue höjo. Bogo maho uehorovanue hö uavadoho Moses-hu bojëmijade jögoroho ejahoromo Jew rajoho jaburo ëhi jië'e mi suvuoroho God-are örire bojam-inövareje. Röhu Kerisoro uavadeje: Ëhi jië'e suvuoroho ja bogo nimanue höjo. ⁹ Röhu evare ijonö Kerisoro God uavade höjo: Na aviae jevajëjo. Jaehu nimanue muoho vae'i abuejajëjo. Ëjö hesi bëhoho mi bijuëmoromo God-are örire i'imami'i arijare muoho God-ro aho'i Kerisohu bojamirovoromo guomorovo'iröhe muoho bamadeje. ¹⁰ God-ro ëhi jië'e muoho bamamu ëhuni Iesu Kerisoro God-are jöho ejahoromo hesi sino haho'oho ioro'iore gemu suvuore bojamirovoromo guomorovadeje. ËGod-hu nimade muoho vaejël'ëro ëhu'ëro nosi sisëho u'ovahuë'eje.

Iesu kö rueromo guomamu ë suvuoro hesi darugoho eni jië'ëro sisë u'ovahuaje jöhoje.

¹¹ Ēhi jie rōhu Jew rajo priest-oho aho'o jaburo ma-jae ēhi riravoromo God-are muoho vaejarueje. Mioho bijuēmoromo ēhi jiē'e suvuore gemuoho God-are ōrire i'imamibe va'arueje. Ēhi ē'arueje rōhu ēhi ē'i ari-jaruoho ēhuro mu sisē u'o'irōhoho bogo mae bogo eni jēve. ¹² A'i Kerisoro vae gemu God-are ōrire suvuore bojamirovoromo guomorovadeje mu sisēho ioro'ioire gemu u'ovahuorōhēro. Ēhi'onugoromo ajiomoromo God-are ōvo manō hijadeje. ¹³ Hijē'ēro avevejō'oho hiromo muebeje hu'o muorovarue aribōvioho God-ro hesi hōru uhunō bahi-jego vijuvo taemo'amo'irōhēro. ¹⁴ Ēhesi bēhoho huro vae gemu God-are ōrire suvuore bojamirovoromo guomorovē'ēro ēhu'ēro sisē u'ovahuē'e aribōvioho no ioro'ioire gemu ma-maemu raromemu raromo'ejo.

¹⁵ Noehu mae raromemu raromo'irōhe jōho God-are Aru'ahohu'o ēhi gemuoho majahuiromo God-are surire uvē'eje:

¹⁶ Rōhu Badaro uvajējo: Ēmajaho barē'iramu aviēhi jiē'e jōgoroho Israel aribōvioho mēmī'ejōjo.

Naehu nimaje ēhi ēhi ē'onōvo'irōhe jōho jabesi dē vōvōbajo'ere ba'amēho'iramu ejehoruomo'ajējo.

Jabesi simanore jajivēho'iramu uehorovoruomo'ajējo.

¹⁷ Rōhu ē jō hesi vituoho God-are Aru'ahohuro ēhi uvē'eje: Jabuhu nasi jō ahoromo mu sisē vaejaruoho na ma-ioro'ioiremu uehorovoromo vuonugēho'ejōjo. ¹⁸ Ēhi majahuiromo mu sisēho uehorovoromo vuonugē'ego ēhu'ego ijonōho no suvuoroho God-are ōriroho bogo bojami'ejo huro mu sisēho u'ovahuorōhego.

Noehu God mae uehorovoromo hesi bēhire va'irōhe jōhoje.

¹⁹ Aganomē Iesure kōho rovē'ego no bogo juhuonivō'i biririvoromo God-hu jiajire va'arueje. ²⁰ Ēhesi bēhoho Iesuro noni ōri i'oho iogorahuē'eje huro bogo guomō'i hiromo ē sōjavuo va'ego noro God-hu jiajire va'irōhego. Urimē'ioho God-hu jiaje osare rumo va'arue ojoho niōgēro urahonōvareje. Jaruvoho Iesure sinoho ijumahamu guomamu niōgu va'ēne urahade ojoho dadovoromo jio-vahuē'ēro noro God-hu jiajire ē va'arueje. ²¹ Rōhu gōho nosi ōrire priest bōrōme jie. Huro God-are aganoho no muebejavuajeje. ²² Ēhuni ē'ego no God-are bēhire va'oromo nosi jōho majahi'iro. Nosi dē vōvōbajo'oho sisērējauoromo i'uhaguamu Keriso-are kōhuro u'ovahuo'i nosi sino haho'oho ajivo barējē'e jovohuro u'ovahuē'e jiaje ēhuni ē'ego no biririvoromo nosi dē vōvōbajo'o uhohu'o mae uehorovoromo God-are bēhire va'oromo jōho majahi'iro.

²³ O no ae huruoho majëhiromu uvarueje: Majae ijonö God-ro ajamui'ajëjo. Ë'ego no biririvoromo ë jöhuremu mae uehorovobe va'iro rabëni hesi bëhoho hu ajamui'i uövuadëhi iae hu ëhi ë'i'ë'e jiaje. ²⁴ O ë'ego noro göëro göhuni uehorovoromo dë iahorovoromo ëhuro ae huë baejëvoromo mu mae vaenövo'iro. ²⁵ O ae göehu göehu God rajahi'i gemuore gagovoromo vuonugaruëhioho ë'ego no bogo ëhioho ë'i a'i no ajamirovoromo jögore mamirovo'iro ëhuro biririvo'iröhe. Ëhesi bëhoho jemë'o gavarujeje Badare majaho rue hesi jiego gavarujohuni ëhuni ë muoho avoho uehorovo'ejo.

Noehu God-are Harihu bogo dejonö bamoröhe jöhoje.

²⁶ Noehu ëhi ajamirovo'iröhe hesi bëhoho noehu Keriso-are jö ma baeromo röhu ijonö nosi nimoromo biriri'övoromo mu sisëmu vaejë'iroho nosi sisë u'ovahuo'iröhe suvuore gö bogojio'i ²⁷ ma-i'u sisëhemu muebe'iröhohoje. God-ro a sisëho mevëvo'iramu hu'o muorovarue aribövioho vëni vöröro ravëvo'ë'e. ²⁸ Urimoho Moses-hu bojëmade jögoroho ae rahu ahoromo musisinö'e bu'öjamu ae niö'iehu o ae niö'i gemuehu ë a hesi sisë garomo huruoho majëhi'ë'oho hesi öriroho bogo vavaenimë'e ma-anonövareje. ²⁹ Moses-are jögoroho ahoromo ëhi jië'e i'uoho baenövareje. Ëhuni ae rahu God-are Harihu sivë'oho ë iaho diehi jio'ë'e. O Harihu hesi köhuro ëhuro God-are jögoru i'oho marëjadeje. Ëhuro ë ia hesi sisë u'ovahadoho röhu huhu huotorovoromo uvë'oho: Ëköho bëhi rumo'e hö uvë'oho ë iaho hu diehi jio'ë'e. O God-are Aru'ahehu huë baejavuaje hesi örire sisë vaejë'oho ë iaho diehi jio'ë'e. Moses-are jögoru ahare ariböviehu i'u börömo baeruomadoho ëho ma-jianovo'i a'i ëhi jië'e aho i'uoho bogo bise'o vadu'oho bae'ë'e. Ëhi jië'oho iae maeje. ³⁰ Ave jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: I'u bojëmi'irodoho ëho nasi mue höjo. Naro i'ue mana bojëmi'ejöjo. Ëjö jövade aho iae no gavö. O ave jöho jajivoromo uvë'eje: Badaro hesi aribövioho gëromo mevëvo'ajëjo. ³¹ Iae God darugo'e aëro jië'ëro huhu i'u bojamuamu baejë'oho ë muoho juhuoni ma'eje.

Noehu biririvoromo God mae uehorovo'iröhe jöhoje.

³² Röhu urimore majare jemëhu diehi ë'arijoho uehorovore. Keriso-are ajehu jemë aevoromo ajivëvadevare evare jemë huë vavaene böröme baeromo sivohojuvo biririvarijeje. ³³ Majae göro jemë Keriso nimë'ëro aëro a nuniro jö sisë bu'ö'ego henövariyeje. Mu sisë vaejëvo'ego ganövariyeje. Majae göro Christian a ioro'iorohuro ëhi jië'e huë vavaenoho bae'ego garomo jemëro jabu'o havoromo rabe rabe ajëminövariyeje. ³⁴ Christian ariböviehu savoji

gagore raromarue jabetesi örire huë vavaene baenövarijeje. O aehu jemesi mae sisë vajiohehu ujuohëho va'aroho jemë nimorohë'i uvonövarijeje: Ëho iae mae höjo. Nosi inömo maho ö'idöre höjo ma-ioro'ioemu bae'iröhoho. Ëvajiohehu baejare inömoho iosiramiro mo börömo mae höjo. ³⁵ Ëhuni Iesuare jö biririvoromo mae uehorovarujoho nadi vuonugore. Biririvë'ohuro ëhuro manaho ma-mabëhe bae'a'arueje. ³⁶ Jemëro u'urume vaenövore ëhuro God-hu nimaje muoho vaeromo huhu bojëmi'i uëvade suvuoroho bae'irarije. ³⁷ Iae God-are surire jöho jajivoromo uvë'eje:

Majae ma-bunemu barë'iramu

evare rue'iröhe aho iae rue'a'ajëjo.

Bogo örisanuovo'ajëjo.

³⁸ Röhu God nasi aribövi mahuro na mae uehorovevoromo ëhuro biririvoromo raromoruomo'ajëjo.

A'i ae rahu juhuonivo'i nasi öri vuonugë'oho na jabetesi jöënioho bogo nimoroho vadë'ejöjo.

³⁹ Röhu nomë bogo juhuonivoromo Keriso-are mu vuonugo'i sisëre va'arue ariböviehu javuo'i a'i no God mae uehorovoromo maro va'arue aribövie javue.

11

Noehu God mae uehorovo'iröhe ë hesi bëhi hesi jöhoje.

¹ Mae uehorovarue hesi bëhoho aviëhije. Noehu mae uehorovë'iroho ëhuro no biririvoromo uvarueje: No ijonö maro raromo'iröhe jöho ëho mae höjo. Rabe rabe jio'amaje noehu nunehu bogo ga'amaruoho iae jio'amajë uvarueje.

² Nosi a mamiehu God mae uehorovarohuro ëhuro jabetesi ihoho God-are nunire mae jëvadeje.

³ Noehu God-are jö mae uehorovaruhuro ëhuro garomo uvarueje: God-ro jö'ëro jövamu ëhuro ö'idörohu'o sa'arohu'o jiade höjo. Noehu nunehu bogo ga'amarue inömoho God-ro ujuohoromo ëhuro ga'amarue inömo inömoho avoho'amade höjo.

A mami ae Abel Enoch Noah ëho jabuhu God mae uehorovare jöhoje.

⁴ Iae Abel-ro God mae uehorovë'ëro ëhu'ëro hu God-are örire suvuro maho bojamadeje. Ësuvuorohuro Cain-hu God bojamadoho iosiramijadeje. Mae uehorovamu gagorovo God-ro Abel-are suvuoroho mae hö uvoromo baejadeje. Baeromo röjëhijë'eje aëro uvoröhego: Abel hu a mae höjo. Amo Abel-hu God mae uehorovadohuro ëhuro jaruvoho hu guomë'eje röhu hu jöe jövajeje.

⁵ O Enoch-ro God mae uehorovë'ëro ëhu'ëro bogo guomë'e God-ro ma-ba'ojiomoromo hesirire nugadeje. Aëro hu nahareje rōhu bogo birohareje God-ro hu mami'e ba'ojiomë'ëro. God-hu Enoch bogo ba'ojiomade majare evare God-ro hu garomo nimorohade hōjo. Ëjōho God-are surire ëhi jajivë'eje. ⁶ Rōhu God-ro nomë bogo ëma göromo nimoroho'i a'i garōhe noehu hesi örire mae uehorovamu gavë'oho nimorohajeje. Ëhesi bëhoho noehu God-are bëhire va'oromo jō majahi'ië'iroho mae uehorovoromo uvo'ejo: God iae jiajējo. Ae rahu hu biroho'i nahë'oho ajamui'ajējo. Bogo ëhi uehorovë'oho hesi bëhiroho bogo va'ejo.

⁷ O Noah-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro hejade God-ro uvamu: Ëhi jië'e i'uoho sa'are ö'a'ajë uvamu hegorovo huro ë i'uoho bogo gavë'e God ma-ejahadeje. Ejahoromo boat bōrōmoho avohadeje ehuro hu'o hesi aganohu'o jovoho bogo baejëvego va'o maro raromorōhëro. Mae uehorovoromo boat-oho avohë'ëro ëhu'ëro no garomo uvarueje: Noah-mëremu maho jëvo'i a ioro'ioroho aho'o sisë ë'ë'ëro i'u baeromo vuovëvadoho mae hōjo. A'i Noah-ro God mae uehorovamu God-ro garomo uvadeje: Hu nasi örire mae uehorovajohuro ehuro hu mae hōjo.

Abraham-hu God mae uehorovade jōhoje.

⁸ O Abraham-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo huro dirō'o göro va'ojōro God-ro uavamu iae ejahadeje. Ejahoromo dinō'e va'irōhoho bogo gavë'e hesi sa'aho nugo'i ëma va'adeje God-hu u'emu bae'irōhego uavade sa'are hörō'irōhëro. ⁹ God mae uehorovadohuni ehuni God-hu bojami'i uavade sa'are va'o ë hijadeje. Ëhijadeje rōhu ae gö jabesi sa'aro ma-jahuri hijanovadeje. Hiromo bogo javu maho vae'i ma-niōgu javuoremu hibe juvonövadeje. Ijonō hesi uje Isaac'o Jacob'o God-hu Abraham uavade sa'ae gemuoho bae'irōhoho jëvadeje rōhu jabu'o ë sa'aroho niōgu javuoremu raromobe jijihonövareje. Jabuhu ë'arëhi Abraham-ro urimoho ëhi ë'onövadeje. ¹⁰ Ëhesi bëhoho Abraham-ro uehorovë'e hijadeje ioro'ioyemu jiorōhe amo bōrōmo God-hu uehoro baeromo avohadire ë va'o hi'irōhëro.

¹¹ Rōhu Abraham-ro God mae uehorovoromo ehuro a ujo jiorōhe darugoho baejadeje. Vaboroho Sarah dë tiojë'e jio'i baruoho Abraham mami'e mavojiraeromo harihu bae'irōhe darugo barëjahë'e jiadeje rōhu hu uvadeje: God-hu harihu bojemi'i uevadëhi iae bojemi'ajējo. Ëhi uehorovoromo harihu bae'irōhe darugoho iae baejadeje. ¹² Abraham hu mae gemu jio'i urimo hesi darugo barëromo u'uhanovadeje

röhu a ujo jioröhe darugoho röhu maho baejamu hu bēhoho jioromo hesi ado sirino'oho jiji mujöru'o va'ēne aho'obēhe jio'amobe sō jovo riröre jio'amaje nie'u va'ēne ēhi bogo adaho varijēnoho jio'amobe rovadeje.

¹³ Abraham Isaac Jacob jabumē God-are örire mae uehorovē'e raromobe ruejuvo vuovēvadeje. God-hu ajēmi'i uēvadēhioho bogo ēhioho bae'irögoro mae bae'iröhoho ma-ēgo'o riravoromo gavanovoromo uvareje: O ē muoho mabēhe rue'a'ajēromo ēhuni va'orahoro a nuniro uvareje: Noehu ave sa'are raromaruoho ae göehu ave sa'are majahuri raromarue aribövioho javuanovajējo. ¹⁴ Ēhi jiē'e jō uvaroho ēho no garomo uvarueje: Jabuhu uvarēhi ēhi uvarue ariböviohuro ioro'ioemu raromo'iröhe sa'a maho nēgego ēhuni ēhi uvoruomaje hōjo. ¹⁵ Röhu jabesi sa'a mare jioromo rovaroho ēho bogo uehorovareje. Ēho uehorovo'ibejo ē vuonorö'ö va'iröhe öroho jiēho'ibejo. ¹⁶ Röhu jabesi sa'a mare jioromo rovaroho bogo uehorovo'i a'i sa'a gö sa'a ma-mabēhe ö'idöre jiajoho ēho nimareje. Ēho nimē'ëro God-ro ēho garomo jabesi jöēnioho bogo javojimo'i ma-samae uvareje: Iae na jabesi A Börömo God jevajējo. Iae God-ro amo börömo avohēhē'eje jaburo ē va'o raromo'iröhego.

¹⁷⁻¹⁸ Röhu Abraham-ro God mae uehorovadohuni ēhuni hejade God-ro hesi dēre bijioho gavamu hegoro God-are jöho ejahoromo Isaac baeromo God-ni ano'irögoro hesi maratuore bamahadeje. Urimē'i God-ro Abraham jō mae majahiromo uavadeje: Na bogo a göho ajami'i ma-Isaac gemu ajami'iramu ēhuro jasi ihoho jiobe va'a'ajējo. Iae God-ro ēhi mae uavamu hejadeje röhu Abraham-ro hesi harihu gemu'oho Isaac God-are örire bojami'irögoro ē'adeje. ¹⁹ Ēhesi bēhoho Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: A vuovamu ri'öjoro ajēmijē'oho God hu eni hōjo. Röhu iae ēhi jianovadeje. Abraham-ro uvadeje: Isaac guomo'iē'ajējo röhu gavade God-ro ajami'ego bogo guomamu sionëro baejadeje.

Isaac Jacob Joseph ēho jabuhu God mae uehorovare jöhoje.

²⁰ O Isaac-ro God mae uehorovadohuni ēhuni hesi harihe niö'i Jacob'o Esau'o ijonö huē mae ari'iröhe jöho majēhijadeje.

²¹ O Jacob-ro God mae uehorovadohuni ēhuni guomo'irögoro Joseph-are harihe gemu gemu huē mae ari'iröhe jöho majēhijadeje. Majēhiromo guduodohuro bēdumo hiromo God-are örire rajahijadeje.

²² O Joseph-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro ëhu'ëro guomo'irögoro evare ae uëvadeje: Ijonöho Israel rajo ujo ömo'ömhuro ave Egypt sa'are jioromo va'oruomo'ajëjo. Va'irögoro nasi ijo'ahoho ujuoho va'oromo ë va'oraromo'iröhe sa'are guavo'aruëjo.

Moses-hu God mae uehorovade jöhoje.

²³ O Moses-are vëmu vavu'ohuro God mae uehorovareje. Mae uehorovë'ëro ëhuni Moses rahonugoromo gavare hu a harihu ma-mabëhe jiamu gagorovo sa'a a börömo hesi jögoru sisë aho'iröhoho bogo juhuonivareje. Bogo juhuonivo'i Moses baeromo gurihi bamo nugaroho manaere niö'i gemu barëjadeje.

²⁴ Ëhi ë'ë'ëro Moses-ro böviraeromo hu'o God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro iae Egypt sa'a a börömo hesi abojohuro Moses hesi muohoromo uvadeje: Nasi harihe höjo röhu Moses-ro ae uënövadeje: Nadi uvorëjo: Nörö Egypt sa'are a börömo hesi aboji hesi harihe höjo. ²⁵ Ëhesi bëhoho huro uvadeje: Na mu sisë vaeromo ëhuro huë ma ma-jahuri baejë'oho ëho bogo maho jio'i a'i na God-are aribövioho jabu'o gemuore bimuvoromo huë sisë baejë'oho ëho iae maho höjo. ²⁶ Huro uvadeje: Egypt sa'are jio'amaje inömo inöme marohë'e mae naehu ujuohë'oho ëho ma-jianovo'i a'i böröme namiromo ajamui'iröhe a hesi mu naehu vaejamu aehu sivegë'oho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho huhu u'emu bae'iröhe suvurohemu uehorovë'e hijadeje.

²⁷ Röhu Moses-ro God mae uehorovadohuni ëhuni Egypt sa'a a börömo hesi vöröho bogo juhuonivo'i huhu hijade sa'aho ma-vuonugo'i va'adeje. Va'oromo God noehu bogo gavarue aho hu gemu uehorovajëro jië'ëro biririvadoho bogo vuonugadeje. ²⁸ Röhu Moses-ro God mae uehorovadohuni ëhuni Israel rajo aribövioho aevo'i uëvadeje: God-hu Vörö Tugoho'iröhe Söröho irëjo. O mi köe javu ojoro hijiovodivo'amorëjo ëhuro a muo'amo'iröhe anerahuro ëho garomo jemesi harihu murioho bogo bijuëmo'i vuonugo va'iröhe höjo.

Jew rajo ae göehu göehu God mae uehorovare jöhoje.

²⁹ O Israel rajoho jaburo God mae uehorovareje. Mae uehorovoromo gavare Kavuë'e Sö Jovoho jovo ihoho Kavuë'e tarioromo ruhëhi va'o numëhi va'oromo riroho sinihoromo ma-sa'aemu jiamu gagorovo va'oromo ioro'ioro gönö jëvamu iojiomoruomadeje. Iojiomamu gavë'i Egypt sa'a rajoho jaburo siho baejëvo va'oromo iojiomo'ia'amu gavë'i jovohuro ro döe garaëjëvamu vuovëvadeje.

³⁰ Röhu Israel rajohuro God mae uehorovoromo ëhuro Jericho amoho bae'irögoro rueromo gavare amoho munë rejo ëgoböviëro iromo rova'ë'e jiamu gagorovo God-are jöho mae uehorovoromo amoho majae gemu vae gemu rova'o rojomonövareje. Ëhi'obe va'ujuvo majae aho'obëhe 7 barëjamu rejoho aho'obëhe ahoromo sa'are ruvebijamu amoho baejareje. Amo ë ariböviohuro God mae uehorovamu ëhuro amo rejoho ahoromo ruvebijadeje. ³¹ O Rahab ae ma-gë'amaje magonahohuro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo gavade sa'a bae'iröhëni möe rueruomaje Israel rajoho rovamu gëgorovo huë baeromo ajëmadeje. Ajëmijë'ëro ijonöho God-are jö bogo eruomade ariböviohu'oho i'uoho bogo gemu maho baeromo guomo'i mae hijadeje.

³² Na rabëni jöe gö'oho majëhi'ejo. Gideon-hu ë'ade jöho o Barak-hu Samson-hu Jephthah-hu ë'obe rueruomade jöho o David-hu Samuel-hu o jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi ioro'iorehu ë'obe rueruomade jöho na jajivo'ibejo majaho barë'ibejo. ³³ Ëariböviohuro God mae uehorovoromo ëhuro sa'a ioro'ioroho ruahö'ö'amareje. Mu maho nigemareje. God-hu bojëmi'i mae uëvadoho baejareje. Vörö'e mi jabesi jö'oho tugohëho'amareje. ³⁴ Vörö'e vënöho duohareje. Kaejö ëgehu muo'amëvo'i hōjaroho mae rovareje. U'uhëvadoho daruge baejareje. Muorovoromo biririvareje. Biririvoromo sa'a göëro jabu'o muorovamu gagorovo sihö'öjëvareje. ³⁵ Vëmu ömo'ömohuro God mae uehorovoromo gavare jabesi aganoho vuovoromo ri'öjamu sionëro ujuohareje. Iae ëhi jiadeje.

A'i God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro jabumë vi'ehi böröme bojëmamumu hara'uoromo vuovëvadeje. Jabumë God-are jöho vuonugo'ibejo vi'ehoho bogo bae'irögoro va'oromo jabesi nimoro raromo jijihö'ibejo. Röhu ëhi ë'oröhoho bijönimareje ëhuro ijonö i'ovoromo ma-mabëhe raromo'iröhëro. ³⁶ O God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro sivëgoromo hisuebijëvamu huë vavaene böröme baeruumadeje. Röhu göho a ioro'ioroho aëro tövo'amoromo savoji gagore io'amareje. ³⁷ O God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro munëro vajëmijamu a ioro'ioroho aëro huruvo'amamumu a ioro'ioroho kaejö ëgohuro bijio'umamumu vuovo'amadeje. God mae uehorovarue a ioro'iorohuro mi sino niögu sisëho io'amoromo iruno'o rumo'e bövi bise'o rumo'e raromonövareje. Aëro anëgo birëgo'ego ëma jijihonövareje. ³⁸ Röhu jabesi sa'a rajo sisë aribövie jio'i jabumë a maemu jëvadohuni ëhuni a sisë jabu'o gemuore raromë'oho ëho bogo maehu jiadeje. A rumo'e sa'are sa'are

dahorure dahorure munë gagore sa'a gagore ëma raromobe jijihonövareje.

³⁹ Ëho jaburo ae aho'obëhe God mae uehorovobe rovë'ëro ëhu'ëro iho ma-mabëhoho God-are örire baeruomë'eje. Iae ëhi jie röhu God-hu bojëmi'i uëvadoho bogo baeruomadeje.

⁴⁰ Bogo baeruomade hesi bëhoho God-ro noni uehorovoromo uehoro ma-mabëhe baeromo uvadeje jabumë bogo urimoho maho jëvo'i hujeji ijonö jabu'o no'o gemu mae ma-mae javuoröhego.

12

Noehu Iesu gemu uehorovoromo biririvo'iröhe jöhoje.

¹ Ëhi jië'e ae aho'o siri va'ënehu God mae uehorovoromo mae jiamu gabe rovaroho ëho jabesi jöho gavarueje. Ëhuni jabesi jöho uehorovoromo mu göehu göehu hutitimavua-joho ëho rori'o babu'öromo uehoro sisëhu simanore badirohavua-joho ëho dibo bu'ö'irögoro God-hu bojamuade muohuremu biririvoromo vaenövo'ejo. ² Iesuro nunoho bamë'i muoho ëhi vaebe vae'ejo ë hesi bëhoho huro God mae uehorovarue öroho aevoromo röjahuiromo va'o ijo tugoho'i mae uehorovo'iröhe öroho röjahuijë'ego. Sa'are hiromo uvadeje: Vi'ehe baenugoromo huë mabëhe biroho'ejö uvoromo javoji vëmunajo baeröhoho bogo uehorovë'e biririvoromo korosire guomadeje. Ëhi ë'ë'ëro jaruvoho God böröme namijaje hesi övo manö hije.

God-hu öri ma röjahui'iröhëro i'u bojamuaje jöhoje.

³ Röhu jemëro Iesu uehorovore. A sisëho jaburo nue huodivoromo hesi muoho aho'ia'amu huro biririvadeje. Ëaho uehorovoromo nadi dë vövöbajo'oho u'uhobe va'oromo muoho vuonugore. ⁴ Jemë mu sisë aho gabe rovarujoho bogo ëhuro köho rueromo vuovëvë'eje. ⁵ God-ro jemë hesi aboji harihu'e jëvajëromo hesi jögoroho majëhijë'eje jemesi dë vövöbajo'ere avoho biririvo'irarijego. Na jemë ë jöho rumonëgë'eje o diehi jëve. Ëjöho God-are surire jajivoromo ëhi uëvë'eje:

Nasi harihohajo. Jaehu avoho hijöro Badahu röjahiromo i'u bojamamu gavë'oho nadi juahovonëjo.

O jögoru darugo'o majahijë'oho nadi u'uhonëjo.

⁶ Badahu ae rahu uehorovavuë'oho ë ariböviohuro avoho raromojöro i'ue bojamuijaje höjo.

Ae rahu hesi harihe javuojöro baejavuë'oho ë aribövioho hisuebijavuaje höjo.

⁷ Huë vavaeni rovanu baejë'iroho uvore: God-ro no röjahuijajëromo biririvore. Ëhesi bëhoho God-ro jemë

hesi aboji harihu'e jëvajëromomo ëhi'ëvajeje. Röhu di aboji harihu'oho vavuoho jaburo bogo i'uoho bojëmë'ejö. Ae aho'obëhe iae baejarueje. ⁸ No ae aho'obëhe i'u baejaruëhi jemë'o i'u bogo baejë'oho bogo God-are aboji harihu'o maho jëvo'i a'i öbie jëve. ⁹ Ave sa'are vavu ömo'ömohuro i'ue bojamui'ego noro mae uehorovëvonövareje. Ëho ma-jianovo'i a'i aru'aho muebejavuaje Vavue God-hu i'u jö røjahuijajoho ëho avoho ejahoromo maro raromo'ejo. ¹⁰ Ave sa'are vavu ömo'ömohuro jabesi simanehu ëma diehi diehi maho hö uvaroho ëhi majae ma-bisemu røjahuiibe ruenövareje. Ëho ma-jianovo'i a'i God-hu røjahuijaje hesi bëhoho nosi jöëniye hu mae jiajëhi no'o ëhi gemuoho javuoröhego. ¹¹ O God-hu no røjahuiromomo i'u bojamuajevare evare no uvarueje: Ëmuoho bogo huë ma'oho jio'i huë sisë baejarue muoho höjo. Röhu God-ro røjahuijago no i'ue baebe va'ojuvo eni jiego evare noro God-are mu maho avoho vaejago dë sasohavuaajeje.

Noehu avoho biririvoromo darugo'o riravo'iröhe jöhoje.

¹² Ëhuni övo höru'e u'uhëvë'oho avoho biririvore. ¹³ Öroho ahorirëro iogororomo ëhuro maro jijihore höru sisërëjëvadoho bogo rireromoromo hurönivëho'i marëjëvo'iröhe.

¹⁴ Ae aho'o jabu'o ma-gemuoro huë mae raromo'i ë'o gare. Mu mahuremu vaebe jijihö'i ëhu'o ë'o gare. Aehu bogo ëhi ë'ë'oho Bada'oho bogo mae bogo raromo'ë'ö. ¹⁵ Avoho mueberovore. Aëro God-hu huë baejëvaje öroho vuonugojöëni uëve. O aëro oso sisë bojëmego ae gö gö jemesi dë vövöbajo'oho ijumëvego ae aho'obëhe sisërojëvojöëni uëve. ¹⁶ O aëro önö'e muoho vaejöëni uëve. O Esau-hu ë'adëhi aëro ëhi ë'ojöëni uëve. Esau-ro God rumonimoromo ave sa'are bövie bise'ohuremu uehorovadeje. Hu harihu murioho jiadeje röhu bogo ëho uehorovoromo muri hesi suvuoroho bae'i a'i majae ma-gemu hesi iohuni hesi suvuoro maho ioro'ioremu vuonugadeje. ¹⁷ Iae jemë'o gavaruje. Ijonö hu vuonugade suvuoroho vuonorö'ö bae'irögoro nivë'i nahadoho bogo eni jiadeje.

Noehu huë mae baejarue jöhoje.

¹⁸ Israel rajo a mamiehu rovarëhioho jemë bogo ëhioho rovë'e jëve. Ëho jaburo garomo heromo rëharue dahoru ihe Sinai ë rovareje. Rueromo gavare vëni bööröme ravoromo ramoramovoromo sue baduno'e jioromo buru bööröme rovamu gavë'i ¹⁹⁻²⁰ hejareje hëgöe huo'ego jöho madarugo'o uvavavamu. Uvamu hegoroovo hejare uëvamu:

Bogo aho gemu a'i miehu rabehu ave dahoru ro rēhē'oho munēro vajamirego guomo'ira uēvamu ē jōho heromo bogo eni jēvamu hegorovo dinamiromo Moses uavareje: God uavego nadi gō'oho uvego no he'irarējo. ²¹ Iae ēhi jiē'e juhuoni'e muoho garomo Moses-ro uvadeje: Asē'e na bu-tubutuegoromo juhuoninegavajējo.

²² Jemē bogo ēhi jiē'e dahoruroho rueromo ga'i a'i Zion dahorure rovē'e jēve. God darugo'e jiē'e a hesi amo bōrōmore ō'idōre jiaje ame Jerusalem ē rovē'e jēve. Anerae aho'obēhe raromoruomajire ē rovē'e jēve. ²³ God-are aribōvi jabesi iho ō'idōre jajivo'amē'e God-are harihu muri ōmo'ōmehu gagov-oromo nīmoro nīmoro bamaruire ē rovē'e jēve. God ae aho'obēhe mae o sisē javuego gövuaje a hesi ōrire rovē'e jēve. Mu mae vaenōvare aribōvie God-hu avohēvamu ma-mabēhe ruahō'ōjēvē'e ēho jabesi aru'aho ōmo'ōmo jabesi ōrire rovē'e jēve. ²⁴ Iesuarē ōrire rovē'e jēve. Hu God-hu muebejavuaje jōgoru avohahuade ahoje. Sisē u'ovahuorōhego Iesuhu kō hijiovō'ōjadire rovē'e jēve. Ēkō hesi jō bēhohuro Abel-are kō hesi bēhoho iosiramiro mo maeje. Abel anamu kō rueromo guomade hesi bēhoho God-hu ae gō i'u mana bojami'irōhoho jio'i a'i Iesu anamu kō rueromo guomade hesi bēhoho God-hu huē baejavuoromo sisē u'ovahuo'irōhohoje. Iae Iesuhu kō hijiovō'ōjadire ē rovē'e jēve. Iae mabēhe rovē'e jēve.

Noehu avoho mueberovo'irōhe jōhoje.

²⁵ Ēhuni avoho mueberovore. God-hu jō bojamuijajoho nadi bijōnimore. Sa'are hijade aehu God-are jō majēhijadoho Israel aribōviahuro heromo bijōnimē'ero i'uoho bogo huotovahareje. Ēho ma-jianovo'i a'i ō'idōre hijaje aehu majahuijaje jō nomē heromo vuonugē'oho diehi diehi huruomo'ejo. ²⁶ Urimē'i God-ro Sinai dahorure jōe jōvamu ēhuro sa'aho hijiohijiovadeje. Avevejō'oho huro mae majahuiromo uōvuē'eje: Majae gemu rōhu maho na sa'aho hijiovo'ejōjo. Rōhu bogo sa'ahuremu hijiovo'i ō'idōhu'o sa'ahu'o hijiohijiovo'ejōjo. ²⁷ Majae gemu rōhu maho hijiovo'ejō uōvuade hesi bēhoho huhu avoho'amade bōvioho bise'oho hijiohijiovoromo ujuoho va'iramu bogojio'amo'ē'e. Ēhi jio'iramu bogo hijiohijiovorōhoho ma-ioro'iore gemu bibivoromo nami'ē'e.

²⁸ God-hu bōrōme namiromo muebejaje ōri ari'oho bogo hijiohijiovo varijēnohoje. Ēho nosije. Ēhuni God-are ōrire huē mae ua'ejo. Mae uaromo huhu nimajēhi noro hesi ihoho bōvie hō uehorovoromo avoho rajahi'ejo ²⁹ ē hesi bēhoho nosi Bōrōme God sisē vēnehu bue'ōjanovaje aho jiē'ego.

13

God-hu nimorohoröhego noehu vae'iröhe mu hesi jöhoje.

¹ Röhu Christian ö mueno'e göehu gö huë baerovaruje muoho ëho avoho ma'enore. ² Ëhi'loromo ga'irarije ae gö jemesi amore i'e ö'amu gavë'iroho uënövore: Nosi osaro ro raromohëjo. Urimoroho a mamiohuro gavare ae i'e rovamu uvareje: Ma-a maëremu rovaruëromo ajëmijareje. Röhu bogo aehu rueruomamu ajëmi'i aneraëro rueruomamu ajëmijareje. Ëhuni ae i'e ö'ego ajëmi'irarije muoho nadi rumonimore. ³ Iesuale jöëni savoji gagore raromarue ariböviohuni uehorovore. Uvore: Jabuhu savoji gagore raromaruoho no'o gemu mae raromaruëromo ëhi huë vavaene baere. O vi'ehi baeruomaje ariböviohuni uehorovore. Uvore: Jabuhu sino vi'ehi baejaruoho no'o gemu mae baejaruëromo jabesi jöëni huë vavaene baere.

⁴ Röhu masurovarue muoho ae aho'obëhe mae uehorovore. Baruhu'o vaborohu'o jemesi arijo'ëremu garorovore. Önö'e jijihë'oho o goho'amë'oho ëhuro God-ro i'ue mana bojëmi'ë'e.

⁵ O nadi moniohemu bae'i uehorovo'i a'i uvore: Noehu bövi bise'o baejaruoho iae eni höjo. Rabëni God-ro no uövuë'eje: Na bogo mae bogo ja vuororamiromo ramo va'ejöjo. ⁶ Ëhuni no biririvoromo uvo'lejo:

Badaro na ajemijaje höjo.

Ajemijajego na bogo juhuonivo'ejöjo.

Aho diehi'oromo na ijumevo'aruëjo.

⁷ Jemesi ekaresia a masijoho uehorovore God-are jö aevo'i majëhijaroho. Jabuhu avoho raromo jijihöjuvo ma-mae vuovëvade jöho uehorovoromo jabuhu God mae uehorovarëhi jemë'o ëhi gemuoho God mae uehorovore.

⁸ Ëhesi bëhoho Iesu Keriso hu urimo jiadoho jaruvohu'o ijonöhu'o ëhi ma-gemuohemu jiemu jio'ë'e. ⁹ Ëhuni aehu sareri'e jöe gö gö barueromo rjëhijë'iroho nadi ëho uehorovoromo öri mare va'arujoho vuonugo'i ione aho bu'öromo öri göroho va'ore. Noehu uvë'oho: God-ro hesi nimoromo ajamui'iramu nosi aru'ahoho biririvahuo'ajë uvë'oho ëho mahoje. A'i noehu uvë'oho: I i'iröhe jögoru rihiromë'ohuro ëhuro nosi aru'ahoho biririvahuo'ajë uvë'oho ëho bogo maehuje. I iarue jögoru ejarue aribövioho bogo ëhuro marëjävajeje.

¹⁰ Nosi sisë mu'uvahuoröhego suvuro maho God-are örire bojamijë'eje. Sisë mu'uröhe suvuroho Jew rajo priest niögu javu hesi mu vaejaruoho bogo i'ë'ö. ¹¹ Jew rajo priest börömohuro mi köho baeromo God-hu jiaje osare ë

rumo va'oromo hesi örire suvuore bojaminövadeje sisëho mu'u'amoröhego. A'i mi maho bogo amoroho nugol'i a'i amore jioromo ujuoho va'o rori'o vëniro huonövadeje. ¹² Rori'o huonövadëhi aëro ëhi Iesu bogo amoroho nugol'i a'i amo börömore jiamu rori'o bava'areje. Bava'amu vi'ehe baeromo guomadeje ëhuro hesi kö maho rovego hesi aribövi nosi sisëho u'ovahuoröhego. ¹³ Iesu amore jiamu rori'o bava'amu guomë'lego ëhuni no'o amo rajehu sisë'i uehorovarue bogo jabesi gemuoroho uehorovoli a'i Iesuare jöëni i'ue baeromo hu'o gemuore riravo'ejo. ¹⁴ Rabëni ave sa'aroho noehu ioro'ioiremu raromo'iröhe amoho bo-gojavue. A'i ijonö jioröhe amohemu ëhuremu uehorovö. Ëhuni amo rajehu sisë'i uehorovarue jabesi gemuoroho no bogo uehorovoli Iesu'o riravo'ejo. ¹⁵ Hu'o riravoromo mi suvuoroho bogo a'i Iesuare ihore God rajahiromo ëhuro suvuoroho hu bojaminövo'ejo. Ësuvuoro hesi bëhoho noehu hesi iho a huruoho majëhijë'oho ëho noro jö'o öge i va'ëne ëhi God-are örire suvuore bojamarueje. ¹⁶ O huë baerovoromo ajamirovarujoho nadi rumonimore. Ëhi jië'e mu vaejë'oho God-ro uvajeje: Jabumë ëhi ë'aruoho ëho mi suvuoro mabëhe bojemaruëjo.

¹⁷ Röhu ekaresia muebejëvarue aribövioho jabuhu jö bojëmijaruoho nadi aho'i ma-ejëhore. Rabëni jabumë jemesi dë vövöbajo'oho muebejëharueje ijonö God-are örire majahiro-mo uaruomoröhëni: Iae no jasi aribövioho ëhi ëhi mue-bejahare höjo. Jemëhu jabesi jö ejëhë'ohuro ëhuro jabumë bogo huë vavaenoho baeromo ëma muebejëvo'i jabesi dëho sasohëvo'iramu muebejëvo'ë'ö. O bogo ejëhë'oho jabu huë vavaene bae'ë'ö röhu ëma muebejëvo'ë'ö. Ëhuro jemë bogo marëjëvo'ë'e.

¹⁸ Röhu jemëro nosi jöëni parie vaenövore. Ëhesi bëhoho noehu uehorovaruoho majae ëhi mu maemu vae'i naguoromo ëhuro no dë sasohavue. Ëhuni parie vaenövore. ¹⁹ Na nego avohe jemëro ëhi ë'ojöro ëhuro God-ro remö'öjogo na jemesi örire ma-burëro ö'iro.

²⁰ Röhu na nege huë mae bojamuaje aho God-ro jemë ajëmego mae jëvojöro. Ëhesi bëhoho sheep muebejavuaje a böröme Bada Iesu God-ro ajamijamu guomoromo ri'öjadeje. God-hu Iesu ajamade hesi bëhoho Iesu köe rueromo guo-mamu ëhuro God-hu no ioro'ioiremu muebejavuoli'iröhe jögoroho jiadeje. Ëhuni Iesu ajamamu ri'öjadeje. ²¹ Amo na nege God-ro jemë inömo maho mu maho aho'o ajëmego huhu nimaje muoho vae avoho'irarijogo o huro nosi dë vövöbajo'oho mae avohahuego noro mu mae vaejogo huro

göromo dë mae jioröhego. Huro Iesu Keriso-are jöëni ëhi
 ajamuijoro nege. Keriso-are ihoho ma-dö maro jiemu jio'ë'e.
 Iae mae.

Ijo tugoho'i jöhoje.

²² Aganomë naro ave jö harihoho jajivoromo bamëhe
 jemëro adahoromo dë vövöbajo'oho biririvo'irarijego.
 Jemëro nadi u'uvo'i ma-here. Jöho bogo ëgehuje. ²³ Röhu ave
 jöho uë'ië'e jemëro he'irarijego. Nosi öho Timothy savoji
 gagore hijadoho jiovo nugö'öjë'eje. Hu burëro rovamu
 gavë'oho ëhuro na hu'o gemu mae ö'oromo gë'ejo. O hu
 bogo burëro rovë'iroho naro sivue ö'ejo.

²⁴ Jemesi ekaresia a masijohu'o God-are aribövi
 ioro'iorohu'o jejëmijode höre. Italy sa'a rajo ekaresiaho
 jaburo jemesi örire jejëmijö.

²⁵ God-ro ae aho'obëhe jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e.
 Ahia mino'e.

JAMES

James-hu God-are aribövi jejëmjade jöhoje.

¹ God-are mu vaejahaje o Bada Iesu Keriso-are mu vaejahaje aho na James jeve. God-are ariböviehu jemesi sa'a vuonugo'i sa'a göre göre va'o raromarujo naro jemesi örire jejëmije.

Biririvoromo God mae uehorovo'iröhe o hesi örire uehoro mae bae'iröhe jöhoje.

² Nasi ö mueno'e huë vavaenehu böviehu bise'ehu burunö'e rueromo anëgë'oho uvore: Ma-nimoroho'iröhe muoho rovë'e höjo. ³ Iae jemë'o gavaruje burunö'e rueromo anëgamu God mae uehorovoromo riravë'oho ehuro u'urume vaejë'i biririvobe va'arujeje. ⁴ Röhu u'urume vaejë'i biririvoromo va'onövore ehuro ruahö'ö'irarije. Ëhi ëlë'oho ehuro a duvahonö'e raromo'iramu ma-ëhi gemu jëvobe va'ë'e. ⁵ Röhu ja rahuaru uehoro bogojavë'oho God uavego uehoro mae bojami'iro. Ua gavë'oho God-ro iae ejaho'ë'e hu bogo nijio'irae'i ma-huë mae bojamuijaje aëro jië'ëro. ⁶ Röhu ua gavë'iroho nadi uehore niö'i bae'i ma-God gemu mae uehorovoromo ua gane. Bogo ma uehorovë'oho buru buruehu anego jovehu hasaromo ajiomobe abuebe va'ajëhi jasi uehoroho ëhi ruëre numëre jiobe va'ë'e. ⁷⁻⁸ Ëhi javë'oho uehore niö'i baeromo öroho dadivoromo ëma juvo'a'anue. Ëhi jië'e uehoro baejë'oho nadi uvone: Badaro bojemi'iramu bae'ejöjo. Hu bogo mae bogo bojami'ë'e.

Bövi bise'o rumo'e ariböviohu'o bövi bise'o marohë'e ariböviohu'o ëhi jië'e aribövi jabesi jöhoje.

⁹ Röhu Christian öe bövi bise'o rumo'e javë'oharo ga'irane jasi ihe sa'are jiajoho God-ro nigemahamu gavë'oho nimoronimorohë'i juvone. ¹⁰ O Christian öe bövi bise'o marohavë'oharo ga'irane jasi iho döre jiajoho sa'are bejahamu gavë'oho ja'o nimorohë'i juvone. Ëhesi bëhoho resu inehu sahorijajëhi bövi bise'o marohëvë'e aribövioho ëhi sisërë'amo'ë'e. ¹¹ Majaëro rojomoromo birebire'e bamoromo resu ahore ravego rudoho sahojajeje. Inoho rireromajeje. Mabëhe gavaruoho sahorijego iae barëjajeje. Sahori barëjajëhi bövi bise'o marohëvë'e ariböviohuro mue vaebe va'ojuvo röhu maja ahë'o sisërë'amo'ë'e.

Huë vavaene rueromo nosi dëre bijahuaje jöhoje.

¹² Rõhu huë vavaeni bövi bise'o rueromo dëre bijaho gavamu jaehu biririvoromo hijë'iroho huë mae javajeje. Biririvoromo ruahö'öjë'iroho maro hi'irane rõhoho iae bae'a'anue. Ërõhoho God-ro uövuadeje: Na uehorovevaruje aribövioho bojëmi'ejöjo. ¹³ Rõhu sisëhu ro dëre bijëho gëvë'o'ho nadi uvore: God-ro sisëho nugö'ö'ego bijahuajëjo. Nadi ëhioho uvore. Rabëni hesi bëhoho God-are dëroho sisëho bogo bijiohajeje. O God bogo sisëho nugö'ö'ego nosi dëroho bijahuajeje. ¹⁴ Bogo ëhioho jie. A'i ae gemu gemu dëre bijahuaje hesi bëhoho nosi sinohuro mu sisëho nimoromo jagu barovego ëhuro sisëhuro ro bijahuajeje. ¹⁵ Mu sisë vae'i nimobe va'ojuvo evare mu sisëho vaejarueje. Mu sisëho vaebe va'ojuvo ijonö bejavuo'iramu evare iae barëjavuo'ë'e.

¹⁶ Nasi ö mueno'e ëhuni nadi jemesi arijo'arijoho sareramirovoromo uvore: God-ro sisëho nugö'ö'ego dëre bijahuaje höjo. Hu bogo ëhioho ë'ajeje. ¹⁷ A'i suvuro mabëhe aho'o hesi örire gemu jioromo rovajeje. God hu bövie bise'e jiji mujöru'e manaere majae nosi örire ajivavuo'irõhego avohade ahuro aji mahuremu iae bojamuijajeje. God bogo gorosovo'i bogo ramoramovo'i ma-ëhi gemuohemu ajivavuobe va'ajeje. ¹⁸ Huro hesi nimoromo hesi jö maho nugö'ö'jadeje nosi örire rovego noro heromo nosi aru'ahoho i'ovahuego hesi aboji harihu'e javuorõhego. Hesi aboji harihu'e javuego ëhuro inömo inömo bövi bise'o avoho'amadoho noro iosirëmiromo hesi nunire aribövioho javuorõhego.

God-are jö bogo ma-hia'ëremu he'i a'i avo'avoho ejahoromo mu vaerõhe jöhoje.

¹⁹ Nasi ö mueno'e avehuremu uehorovore. Ae aho'obëhe jemëro jöho ma-burëro hia'ëremu henövore. Nadi ma-burëroho jöho majëhiromo ma-burëroho vörö'iraere. ²⁰ Aehu vörö'iraejë'o'ho bogo ëhuro God-hu nimaje mu maho ri'ö'ë'e. ²¹ Ëhuni va'inumi'e mu sisë aho'o vae'i arijarujoho uehorovoromo vuonugo'i God-hu dë vövöbajo'ere bamëhaje jöho ma-u'emu sanuovoromo ejahore. Ejahë'o'ho jöho darugo'ëro jië'ëro ëhuro jemesi dë vövöbajo'o'ho i'ovëvo'iramu mae jëvo'ë'e.

²² Nadi sareramirovoromo God-are jöho ma-hia'ëremuoho here. A'i jöho ejahoromo huhu uëvajëhi muoho ëhi vaere.

²³ God-are jö bogo e'i ma-hia'ëremu hejë'o'ho aririre garomo

²⁴ vuonugo'i va'oromo nu ano'o bogo avohorovo'i rumonimarüëhi ma-hia'ëremu hejarue aribövioho ëhi jëvo'ë'e.

²⁵ A'i ae göehu aririre nu ano'o ga avoharuëhi ëhi God-are jögoru ga avohoromo uvë'o'ho: Ma-maëro jië'ëro ejaruohuro bogo tövavuë'e maro raromo jijiharue hörömo biririvoromo ma'enoromo bogo ma-hia'ëremuoho heromo rumonimo'i

a'i ejahoromo mu vaejē'oho ēho iae mae jio'ē'e. Ēhuro rabe rabe ē'lē'oho God-ro ē aribōvioho ajēmiromo huē mae bojēminōvo'ē'e.

²⁶ Rōhu ae gōēro gōēro uvarueje: No God mae uehorovoromo hesi muoho ma'enarue hō uvo'i rōhu bitaroho bogo taemē'e atarueje. Ēhi ē'aruoho jabumē ma-sareramirovoromo uvarueje: No mu mae vaejarue hō uvoromo ma-dōhemu God uehorovoromo hesi muoho vaejarueje. ²⁷ A'i God Vavuohuro uvajeje: Aviēhi jiē'e muoho bogo ma-dōēremu na uehorovevarue muoho jio'i dē vōvōbajo'o uhohu'o vaejarue mue hōjo. Ōbi asisō'ohu'o magonaho doruohu'o huē vavaeni baejaruoho noro jabumē ajēmiromo avoho muebejēvo'ejo. O no ave sa'a hesi mu sisēho bogo gavanovo'i ma-mu maemu vae'ejo.

2

Noehu ae aho'obēhe ma-gemuoho hō uehorovo'irōhe jōhoje.

¹ Nasi ō mueno'e nosi Bada Iesu Keriso hesi aji'e hijajoho mae uehorovarue jēvaje nadi ma-dajemuoho garomo aribōvioho adovoromo ioro'ioroho rajēhi'i ioro'ioroho bijōnimore. ² Ēhesi bēhoho jemēhu God rajahi'i ro gagovarue osare ae niō'iro rovō. Gōhuro inōmo'e aēro jiē'ēro maho io'amoromo rue'i gōhuro inōmo rumo'e aēro jiē'ēro sino sine io'amoromo rove. ³ Ēhi'oromo rovamu gavē'oho niōgu mae io'amē'e aho jemēro garomo rajahiromo ua'a'aruje: Isi ro rōho maro hijējo. A'i niōgu sisē'e aho garomo bijōnimoromo ua'a'aruje: Janioho rōhe bogojiē'e jiaje ēhi ma-namijējo. O ua'a'aruje: Janioho arēte bogojiē'e jiaje ave sa'aro nasi hōru bēhohuro ro hijējo. ⁴ Ēhi uēvē'oho jemesi aribōvioho adovoromo inōmo rumo'e jiē'oho ruēhi nugo'i inōmo bōrōmo jiē'oho viēhi nugarujeje. Ēhi'oromo sisē'i uehorovoromo mevarujeje.

⁵ Rōhu nasi ō mueno'e ave jōhuremu here. Ave sa'are aribōviehu garuomajoho inōmo rumo'e aribōviēro jēvē'ēro sisē'i raromarueje. Sa'are sisē'i raromaruoho ē aribōvioho jabumē God-ro baejēvadeje jaburo bogo sisē'ioho uehorovo'i avo'avoho hesi ōrire ma-avo'avoho uehorovo'irōhego. Mae uehorovoromo hesi ōri ari'ere va'ego muebejēvo'irōhēni. Ēhesi bēhoho mamī'e God-ro uēvadeje: Ae rahu na uehorovevē'oho naro ajēmi'ejōjo nasi ōri ari'ere rovego muebejēvo'irodēni. Ēhuni iae ē inōmo rumo'e aribōvioho ēhi ajēmi'ē'e. ⁶ God-ro inōmo rumo'e aribōvioho ēhi ajēmijajeje rōhu jemēro jabesi ihoho ijumēharujeje. Ēhi

ë'arujoho röhu rahumëro jemë iosirëmiromo i'u'e muoho bojëmiruomajeje. Inömo ma'e ariböviohuro ë'arueje inömo rumo'oho bogo. O rahumëro guduamëvoromo court-roho va'o bahijëvoruomajeje. Inömo ma'e ariböviohuro ëhi ë'arueje inömo rumo'oho bogo. ⁷ Jemë Keriso-are iho baejarijeje röhu ë inömo ma'e ariböviohuro Keriso-are ihoho ijumoruomajeje. Ëhuni nadi inömo ma'e aribövioho rajëhi'i inömo rumo'e aribövioho bijönimore.

⁸ Röhu jögoru börömo börömoho God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajëhinëjo. Jemëhu ë jögoru ejahë'oho iae maeje. ⁹ Röhu jemë dajohemu garomo ioro'ioroho rajëhi'i ioro'ioroho bogo rajëhijë'oho ëho jemëro sisë ë'oromo jögoroho ahë'ëro i'ue bae hesi jëve. ¹⁰ God-are jögoru ejahobe va'oromo röhu jögore gemu ahë'oho ëhuro hesi jögoroho aho'obëhe sisë vae'iramu övövo'e ae javo'ë'e. ¹¹ Ëhesi bëhoho God-ro uövuadeje: Nadi goho'amonëjo. Röhu ë ae gemuohuro jö göhu'o uövuadeje: Nadi ae gö anonego guomo'irajo. Ëhuni ja bogo goho'amo'i röhu ae gö anë'oho God-are jö ahanue ae javo'ë'e. ¹² Ëhuni uvonövore: God-are jögoru ejahë'oho ëhuro mu sisëhu tövavuadoho jiovahuego maro raromarue hëjo. Ëjögoroho God-ro ijönö garomo nosi muoho mevo ga'a'ajëjo no ejahë'e o bogo ejahë'e muoho vaejë'e javuo'iramu. God-ro hesi jögoroho garomo ëhi mevo gö'a'ajë uvoromo jemëro ëho uehorovë'i jöho atobe muoho vaebe jijihore. ¹³ God-ro mevavuo'ajë uvo'irarije ë hesi bëhoho God-hu mevavuë'iroho gö'iröhe huë bogo baejëvare aho hesi nunire ro riravamu gövuë'oho bogo huëho baejavuo'i mana i'ue bojamui'ë'e. O huë baejëvare aho hesi nunire ro riravamu gövuë'oho God-ro i'ue bojamui'i ë'oromo vuonugo'i huë baejavuo'ë'e.

No bogo ma-döhuremu God mae uehorovo'i uhohu'o God mae uehorovoromo hesi jö ejahoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹⁴ Nasi ö mueno'e aehu uvë'oho: Iae na God mae uehorovaje hë uvoromo röhu God-hu nimaje mu bogo vaejë'oho ëhi jië'e aho God ma-simanëremu mae uehorovajeje. I'o mu bogo vae'i God uehorovoromo ëma hijë'oho God-ro bogo maroho bamo'ë'e. ¹⁵ Ëhesi bëhoho jasi Christian ö ma'ino'e iruno'e niögu suhi'e bogo eni jëvamu gëromo ¹⁶ röhu bogo mae bogo ajëmi'i ma-jöemu uëvë'oho: Maro va'onëjo. Va'oromo niögu mae ujuohoromo io'amoromo i mae ujuohoromo iromo hinëjo. Röhu jabesi sinehu nimaruocho bogo ajëmë'e ma-majëhijë'oho na ëho eni jio'ë'e o bogo. Ëho bogo eni jio'ë'e. ¹⁷ Ma-jöemu majëhijë'oho bogo

eni jiajēhi ēhi God-hu nimaje muoho bogo vae'i God ma-dajēremu uehorovē'oho ēho ma-bēhi rumo'e muohoje.

¹⁸ Rōhu aēro ue'ē'e: Ae gōēro God mae uehorovaje hōjo. Ae gōēro mu mae vaejaje hōjo. Ēhi ue'iramu naro ua'ejo: Rōhu aho diehi'oromo God mae uehorovoromo muoho bogo vaejaje hōjo. Rōhu naro mue vaeromo ēhuro ja rōjahi'iramu ge'a'anuejo na God mae uehorovaje ae jevo'iramu. ¹⁹ Rōhu ja simanēremu uehorovoromo uvanueje: God gemu jiajējo. Mabēhe. Satan ajamijarue aru'ahoho jabu'o uvoruomajeje: God gemu hōjo. Ēhi uehorovoromo ma-juhuonibijiohoromo butubutumoruomajeje. Ēhuni masimanēremu God uehorovē'oho bogo eni jie. ²⁰ Uehoro bogojiē'e ae jave. God-hu nimaje muoho bogo vae'i ma-God uehorovē'oho ēho bēhi rumo'eje. Ēhi jiē'e jōho na ja nage naro rōjēhijego ga'iro. Aveho hene. ²¹ Nosi hijo miono'e Abraham diehi'amu hesi ihoho God-are nuniroho maho jiadeje. God-hu nimade muoho huro vaeromo hesi harihoho Isaac baeromo God-ni suvuoro buejarue maratu dōre God-ni bamadeje. Ēhi'amu ēhuro hesi ihoho God-are nunire maho jiadeje. ²² Ja'o gane. Abraham-ro God mae uehorovoromo o God-hu nimade muoho vaeromo mue niō'i havēvoromo vaejadeje. God-hu nimade muoho vaejē'ero ēhu'ero God uehorovadoho iae eni jiadeje. ²³ Ēhi jiē'ero God-are surire jō uōvuadēhi iae ēhi jiadeje. Jōho jajivoromo uōvuē'eje: Abraham-ro God mae uehorovamu gavē'ero God-ro uvade hōjo: Abraham-are ihoho iae mae hōjo. Ēhi'amu aēro uvoruomadeje: Abraham God-are aemo'aeme hōjo. ²⁴ Ēhu'ero jiē'ero jemēhu gavarujoho God-are ihohemu ēma uehorovē'oho bogo ēhuremu nosi ihoho God-are nuniroho maho javuajeje. A'i God uehorovoromo rōhu hu nimaje mu vaejē'ohuro ēhuro nosi ihoho God-are nunire mae javuajeje.

²⁵ Rōhu jō gōho naro ua'ejo bēhoho avoho ga'iranego magonahehu mu ma vaejamu ēhuro hesi iho God-are nunire ma jiade jōho. Magonahe gemu hesi ihoho Rahab-ro iae hijade hōjo. Hu ae siho'amaje magonahe jiade hōjo. Rōhu hesi ihoho God-are nunire mae jiade hōjo. Diehi'oromo ēhioho jiade hōjo. God-hu nimade muoho huro vaejamu ēhuro ēhi jiade hōjo. Huro gēvade Jew rajēro God-are ihore rovamu gēgorovo ajēmiromo osare hu'irae baejēvo rueromo rōhu ōri gōro rēmō'ōjade hōjo mae va'irōhego. Ēhi ē'amu hesi ihoho God-are nunire mae jiahade hōjo.

²⁶ Ēhi jiē'ero ave uhu jōho majēhije. Nosi sino haho'ere aru'aho bogojiē'oho nosi sinoho ēma imo javuo'ē'e. Ēhesi

bēhoho no God uehorovo'i rōhu huhu nimaje mu bogo vaejē'oho no ěma imo sinohuremu God uehorovarueje.

3

Jō maemu ato'irōhe jōhoje.

¹ Nasi ō mueno'e God-are jō rōjēhijarue muoho majēhi'iē'e. Nadi ae aho'obēhe God-are jō rōjēhi'irarije muoho ěma baere. Rabēni hesi bēhoho jemē'o iae gavarujeje Christian a ioro'ioroho God-ro iae mevēvo'i rōhu hesi jō ae rōjēhijarue aribōvi nosi muoho God-ro ga avohoromo darugo'o mevavuo'ē'e. ² No ae aho'obēhe mue aho'obēhe garaejarueje. Rōhu ae rahu bogo bitaro garae'i jō maemu atē'oho ēhi jiē'e aribōvioho ma-maemu jioruomajeje. Jabesi bitaro jō'o taemē'oho ēhuro jabesi sino haho'e aho'obēhe taemorovoromo mu maemu vaeruomajeje. ³ Ēhesi bēhoho horse jō'oho uehorovore. Horse jō'ore ō'oho ruaharueje ēhuro ō'i vitunō vitunō jaguvego jaguvaruinō ē va'irōhego. Horse jō'ore ruahē'ēro ēhu'ēro horse dajo haho'e aho'obēhe ri'ōjego no naguajinō ē va'ajeje. Ēhi nosi jō'oho taemē'oho nosi sino haho'e aho'obēhe taemorovoromo mu maemu vaejarueje. ⁴ O boat jōho uehorovore. Boat-oho bōrōmeje. Buru bōrōmēro hesi niōgu ba'uorimarire namiromo biduoho baeromo va'ajeje. Boat bōrōme jio'i buru bōrōme jio'i rōhu damu bise'oho ma'enoromo hunuovego din'ole va'i nimē'iroho ē va'ajeje. ⁵ O nosi bitaroho iae gemuohoje. Boat damu bise'o jiajēhi nosi bitaroho iae ēhi inōmo bise'eje. Inōmo bise'o jiajoho rōhu damuehu boat bōrōmo hunuovajēhi ēhi nosi bitarohuro mu bōrōmo hesi jōho ěma jō huhe atarueje.

Rōhu aveho uehorovore. Vēni hōdu biseharihohuro ēhuro je'o bōrōmoho ravo barē'ē'e. ⁶ Bitarehu jō sisē ataruoho ēho vēni sisēho va'ēneje. Sisē bōvie bise'e uehorovaruoho vaejaruoho bitarēro atarueje. Bitaroho nosi sino haho'ere jiē'ēro ēhuro nosi uhoho aho'obēhe sisērēromo rumorovobe va'ajeje. Jō sisē atē'iroho mue aho'obēhe ijumaje vēnohuro ravanovajeje. Ēhesi bēhoho Satan-are ōri ari'ere jioromo ro nosi muoho aho'obēhe ijumo'amajeje. ⁷ Uge sigobe je'o maje jovo maje ihe gō gō aruēre anumēre jijihoruomajoho rōhu aēro ahego ēhi ē'aruoho vuonugo'i ma-jabesi rōhoremu raromarueje. Ēhi ē'irōhoho aho no eni javuajēje. Ēhi ē'ē'e javue. ⁸ Rōhu jō aruēre anumēre ataruoho ahorovoromo ēhi ē'aruoho vuonugo'i ahorirēremu ato'irōhoho a vadu'oho bogo eni javuo hesije. Nosi bitaroho sisē vōrō'e sigobu jabesi bitaro va'ēnēro jiē'ēro ae gō ēhi jō sisē bojēmego sisērērovarueje. ⁹ Bitarohuro ēhuro nosi Vavuoho Bada mae

uavarueje. Röhu ë God mae uavarue bitarohuro ëhuro God va'ëne avoho'amade a jabesi örire jö sisë uëvarueje. ¹⁰ Jö'e gemuore jioromo röhu jö mahu'o jö sisëhu'o jovonö'e rovajeje. Nasi ö mueno'e ëhi jië'oho sisëje. ¹¹ Jovo mahu'o sisëhu'o sa'a gage gemuoroho bogo suorovajeje. ¹² Nasi ö mueno'e ijo bajo ihe gö gö bogo gemuoroho rae'i ö'i bajoho bogo ijo bajohu'o gemuoroho rae'ë'e rabëni köe gö gö jië'ëro. Sö jovohu'o jovo mahu'o bogo gemuoroho vuo'a'anue. Ëhu'ëro jö mahu'o jö sisëhu'o bogo vaerovo'ejo.

Uehoro mae niö'i göho ave sa'a hesi uehoroho ma-döhemu mae jio'i göho God-hu bojamuaje uehoroho uhohu'o mae jiaje jöhoje.

¹³ Röhu romorome uehorovë'e a o nuni aji'e a jemesirire jëvë'oho ëhi jië'e ahuro hu diehi ë'ë'e. Hu avo'avoho hibe juvoromo mu maemu vaeromo ma-u'emu taemo hiromo simano mae uehorovo'ë'e. Ëhi ë'ë'oho no garomo uvo'ejo: Ëaho simano mae gavë'e ae höjo. ¹⁴ Röhu jemë ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimoromo nu huodivo'i jemesi ihohemu döre bamorovo'i nimë'oho nadi nimoronimorohoromo jö huhe ë'oromo o jö sareroho atoromo God-are jö maho ijumore. ¹⁵ Jemë ëhi jië'e uehoro baejë'oho nani jemë uvarujeje: Ëhi jië'oho simano ma'e uehore höjo. Röhu ëho bogo ö'idöroho jioromo ruvebi'i a'i ave sa'a hesi uehoroho jio'i ma-nosi sinemu uehorovaruohe jio'i Satan-are ariböviehu uehorovaruohe. ¹⁶ Dinö'e dinö'e ae göehu gö hesi mu mahuni dë vörönimoromo jabesi sinemu uehorovoromo döre bamorovë'oho ëhi jië'ire aëro iro muorovo'e vaeromo bövie bise'e gö gö vaejarueje. ¹⁷ Sa'a hesi uehoroho ëhije. A'i ö'idöre jioromo ruvebijaje uehoroho göje. Ëhi jië'e uehoro ma baejë'oho mu ma-mae uehorovarueje. Mu mae uehorovoromo gemuoro mae raromoromo muoho ma-u'emu vaeromo ma-sanuovoromo jöho ejahorovarueje. Jöho ejahorovoromo huë baerovoromo muoho avoho vaejarueje. No bogo ruëroho numëroho uehorovo'i ma-jöe gemu uehorovarueje. Bogo ma-döemuoho mu maho vae'i a'i avoho uehorovoromo dë vövöbajo'o uhohu'o vaejarueje. ¹⁸ God-hu nimaje mu rueröhego nimë'oho urimo ma-u'emu sanuovoromo huë baerovo'iramu evare ëhi jië'e muoho börömorae'ë'e.

4

Ave sa'a hesi mu sisë bogo uehorovo'i God gemu uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu jemë ae göehu göehu iro muorovo'e vaejaruje hesi bëhoho rabeje. Sinohemu nimarujëro jië'ëro ëhu'ëro ë'arujeje. Ae göëro göëro jemesi sivu sivue sinohuni bae'i nimoromo uehore göëro göëro gemuore umogihoromo ëhuro ë'arujeje. ² Ëhesi bëhoho jemë bövie bise'e bae'i nimoromo röhu bogo baejarujeje. Bogo baeromo ae muo'amo'irögoro ë'arujeje. Muo'amo'irögoro röhu ganigan-imoromo bae'irarije öroho bogo birohogoro iro muorovo'e vaejarujeje. God bogo ua gavarujohuro ëhuro bogo baejarujeje. ³ O God ua gavë'oho ëhu'o bogo baejarujeje. Rabëni hesi bëhoho jemë sisë'i uehorovoromo mae sisë ëma ua gavarujeje ëhuro baeromo jemesi sinehu nimarujohuni bu'ö'irarijëni. Ëhuni bogo baejarujeje. ⁴ Sareri aribövie jëve. Magonahehu bogo baru uehorovoromo taemo hi'i ma-juvajëhi jëvanove. Ëhesi bëhoho jemë bogo God gemu uehorovoromo taemo raromo'i ave sa'are mu sisëhu'o uehorovarujeje. Jemë diehi'oromo bogo garomo uvarujeje: Ave sa'are mu sisëho böröme hö uehorovë'oho ëhuro God bijönimarue höjo. Ëhuni ae rahu ave sa'arohemu uehorovo'i nimë'oho hu God bijönimaje aeje. ⁵ Iae God-are surire jöho uvë'eje: God-ro bojamuade aru'ahohuni vavaenimoromo uehorovavuaje höjo noro hu gemu uehorovo'iröhego. God-are jöho ëhije. Röhu nani jemëro uvarujeje: Ëho ma-jöe höjo. ⁶ Röhu iae hu nime noro hu gemu uehorovo'iröhego. Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo ajamui avohajeje noro ëhi ë'iröhego. Ëhi ajamuijaje jöho God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Biriri'övoromo masije javuajë uvarue aribövioho God-ro ahëvaje höjo. Ma-u'emu taemo raromarue aribövioho God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo ajëmijaje höjo.

⁷ Ëhuni God-are jöho ejahore. Satan rovë'oho ahore. Satan ahë'oho jemesirire jiajoho ju'ebioromo va'ë'e. ⁸ God-are bëhoro va'ore. Hesi bëhire va'ë'oho huro jemesi bëhire rue'ë'e. Jemë sisë'e aribövie jëvaje övoho u'orovore. Vaji vaji'e aribövie jëvaje dë vövöbajo'oho avohorovore. ⁹ Huë vavaene börömoho baere. Jemë ma-ijo'ijovoromo nimoron-imoroharujoho vuonugo'i ma-nierusuburu'e bamoromo raromore. ¹⁰ God-are nunoro uvore: Nasi ihoho abuejë'e höjo. Ëhi uvë'oho God-ro jemesi ihoho döro bamëho'ë'e.

Noehu bogo masijo riravoromo ae gö jabesi jö sisë ato'iröhejöhoje.

¹¹ Nasi ö mueno'e nadi göëro gö hesi jö sisëho atore. Ö mueno'o jabesi jö sisë jövë'oho o döre bamorovoromo

uvë'oho: Ö mueno'oho sisë hö uvë'oho ë hesi bēhoho God-are jōgoroho sisē'i jōvoromo dōro bamorovoromo uvo'a'anue: A jabesi sisë bogo ato'irōhe jōgoru God-hu bojamuadoho iae hesi hōjo. God-are jōgoroho iae hesi hö uvë'ohuro ēhuro ja hesi jōgoroho bogo ejaho'i a'i hesi jōgoroho iosiramiro mo mevo ga'a'anue ga'i God-hu bojamuade jōho diho mae jiego diho sisë jiego. ¹² Jōgoru bamade aho gemuje. Nosi sisë mevahua je aho gemuje. Ēaehu mare bamavuē'oho o sisēre bamavuē'oho hu eni jie. Ēhuni diehi'oromo uvanueje: Na bōrōme jevo'i God bise'e hōromo ēhuni dōro bamorovoromo jasi a hesi jō sisë mevanueje.

Bogo nosi sivuoho eni javuajē uvoromo ma-dōhemu nimoronimorohē'i ato'irōhe jōhoje.

¹³ Rōhu ave jōho majēhi'iē'e here. Jemē a ioro'iorohuro uvarujeje: Jaruvo ē amore iae no va'ejarējo. O uvarujeje: Nēri ē amore iae no va'ejarējo. Va'irōhoho va'o vadune gemu hesi uhure ē raromoromo mue vaeromo moni bōvie bae'ejarējo. ¹⁴ Ēhi uvarujoho rōhu nēri diehi jēvo'irōhoho dadivēve. Ēhuni vadune gemu ēhi jēvo'irōhoho ēhu'o dadivēvajeje. Ēhesi bēhoho jemē sue va'ēne jēve. Sueho majae bisemu numoromo evare dadovo va'oromo barējajēhi ēhi jēvo'ē'e. ¹⁵ Ēhuni nadi uvo'ibejarije: Ēhi ē'ejarējo. A'i uvo'ibejarije: Hesi Badahu nimē'ohuro no birivoromo raromoromo ēhi ēhi ē'ejarējo. Ēhi uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. ¹⁶ A'i jemēro uvarujeje: Ēhi ēhi ē'irōhoho nosi sivuoho iae eni javuajēromo ma-dōhemu nimoronimorohē'i atarujeje. Ēhi jiē'oho bogo maehu je.

¹⁷ Ēhu'ēro jiē'ēro ae rahu mu ma vae'irōhoho garomo rōhu bogo vaejē'oho ēho mu sisë vaeruomajeje.

5

Bōvi bise'o marohē'e mae aribōviehu avo'avoho uehorovo'irōhe jōhoje.

¹ Rōhu inōmo marohē'e mae jiē'e aribōviahumē aveho here. Nierusuburu'e bamo avohore huē vavaene bōrōmo bōrōme jemesi ōrire rue'iē'e jiaje. ² Bōvi bise'o bōrōmo bēhi jēvajoho sagohoriromo muduhi'amo barē hesije. Giresasaēro jemesi niōgoho tarivo'amo hesije. ³ Jemesi mae sisē'o maho maho dē'irae'amo hesije. Dē'irae'amo'iramu ēhuro jemesi nigoji ōroho va'orahoro jio'i jemē vēnēro ravēvanovo'ē'e. Ave maja barē'iē'aje majare jemē inōmo inōmo bōvi mae bahi avohē'e jēve. ⁴ Aveho gahe. Jemesi mu aribōviahuro jemesi mure va'oromo iruno'oho tarivoromo gagovēhē'ejō. Jemesi muoho ēhi vaejēhamu jemēro bogo manaho i'imēm'i'i jemesi

vajiohëro bahijë'e jëve. Vajiohëro bahijë'ëro ëhuni jaburo darugo'o uvoruomajeje: Nosi a masijoho rabëni nosi man-aho bogo i'imamuarue hōjo. Ëhi atarue jōho God bövi bise'o muebe'amaje aho hu iae hejajeje. ⁵ Jemë ave sa'are raro-moromo mahunö'e raromobe sinehu nimaje muohemu ue-horovobe rovë'e jëve. Mahehu i ue'ahoromo masijorijaruëhi ëhi ë'obe rovarijoho mahunö'e muo'amëvego vuovo'irarije majaho rovë'eje. ⁶ Mu sisë rumo'e aribövioho jemëro sareris-areriëmiromo court vaejëvoromo uëvarijeje: Sisë'e jëvaje öri sisëro va'ohëjo. Ëhi'oromo muo'amëvarijeje. Röhu jabumë vörö rumo'ëro jëvë'ëro jemë bogo ahëvarueje.

Badahu rueröhego biririvoromo taemo raromoromo muebe'iröhe o God-are örire ëninami'iröhe jōhoje.

⁷ Röhu ö mueno'e biririvoromo ma-taemo raromoromo muebejego Bada rue'iro. Jemë'o uehorovore. Nimarue iruno'o gagovo'ië'iroho öjë'ëro iruno'oho bogo burëroho gagovo'amarueje. Urime biririvoromo muebejuvo urimore niohijo majaho rovego muebejuvo ijo tugoho'i niohijo majaho rovego biririvoromo muebejuvo ijonö iruno'e mabëhe rijego evare gagovo'amarueje. ⁸ Iruno'o riröhego biririvoromo muebejaruëhi jemëro ëhi dë vövöbajo'oho biririvoromo muebere Bada vuonorö'ö rue'ië'e jiaje.

⁹ Nasi ö mueno'e huë vavaene rovego baejarujoho nadi göëro göënioho dë vi'ehimoromo ëma nibejahirovoromo uarovore: Jero ë'ane hōjo. Ëhi'amu gavë'oho God-ro mevëvoromo i'ue mana bojëmi'ë'e. Gare. No mevavuo'iröhe a hesi majaho dunove. ¹⁰ Nasi ö mueno'e a mamioho uehorovore. Badare ihore jö majëhinövere aribövioho uëve. Jabumë huë vavaene baeromo röhu ma-biririvoruomajeje. Jabuhu biririvarëhi jemë'o ëhi biririvore. ¹¹ Ae gö gö huë vavaeni baeromo röhu biririvarohuni ëhuni no uvarueje: God-hu mabëhe ajëmijadoho jioruomajëjo. Ëhuremu ue-horovore. Röhu a mami ae Job-hu huë vavaeni baeromo röhu biririvade jōho iae jemë'o hejarijeje. Job-hu biririvobe rovamu ijonö Badahu mabëhe ajamijade jōho ëhu'o gavarueje. Iae Badaro bogo bise'o vadu'oho vavaenimoromo huë baejavuaje ahuro jië'ëro ëhu'ëro Job ajamijadeje. Ëhuni jemë huë vavaene baeromo biririvë'oho God-ro jemë'o ajëmi'ë'e.

¹² Nasi ö mueno'e ave jögoru börömo börömoho here. Jemëhu jö atë'iroho nadi ö'idö ihoroho o sa'a ihoroho o bövi bise'o ihoroho atorego darugo'e jōho jio'iro. Nadi ëhioho ë'i a ejaho'ië'iroho ma-uvore: Io'ajo. O bogo ejaho'ië'iroho ma-uvore: Bogajo. Ëhemu uvore. Ëhemu uvë'oho ëhuro God-ro bogo mevëvoromo i'uoho mana bojëmi'ë'e.

¹³ Rõhu jemë ae gö huë vavaeni baejë'oho ë ahuro God-are örire ëninami'iro. Ae gö dë sasohë'oho huro jõe ioromo God-are örire rajahi'iro. ¹⁴ Ae gö guomo guomo baejë'oho huro ekaresia muebejarue a duvahohuni jõe nugö'öjego rue'iro. Rueromo jaburo God-are örire ëninamiromo Badare ihore ijo bajo'e jovoho otehaho'iro. ¹⁵ God mae uehorovoromo ëninamijë'oho ëhuro Badaro guomo guomo'e aho ajami'iramu marëromo i'ovo'ë'e. O mu sisë rabe rabe vaejë'oho God-ro uehorovoromo vuonugaho'ë'e. ¹⁶ Ëhuni mu sisë vaejë'oho ae göëro gö huruoho majahirovonövore. Ëhi'oromo göëro göho uehorovoromo God-are öroro ëninamirego guomo guome o sisë rabe rabe jëvajoho marëjëvo'iro. A maehu ëninamijë'oho God-ro börömo mae ajëmi'ë'e. ¹⁷ Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo a majëhinövade ae Elijah no va'ëne ae jiadeje. Rõhu God-are örire biririvoromo ëninamijadeje ënoho barëjöro. Ëninamijamu ëni sa'are bogo rovadoho vadune aho'obëhe niö'i gemu rõhu manaere aho'obëhe 6 ëhi barëjadeje. ¹⁸ Barëjamu rõhu maho God-are örire uavamu huro ënoho nugö'öjamu rovamu sa'are iruno'oho marë'amadeje.

¹⁹ Nasi ö mueno'e jemë ae göehu God-are öri ma vuonugo'i aruëre anumëre ma-va'amu gagoro ae göehu ajamijamu öri mare sionehu rovamu gavë'oho ²⁰ jemëro uvore: Ae öri sisëre juvajoho ae rahuhu ahoromo mu mae røjahijë'oho ëhuro ë a hesi aru'ahoho ajami'iramu bogo guomo öriroho va'a'ajëjo. O ëhuro God-ro mu sisë aho'obëhe mu'u'amo'ajëjo. Ahia mino'e.

1 PETER

Peter-hu God-are aribövi jejëmade jöhoje.

¹ Iesu Keriso-are apostle Peter naro jemesi örire jejëmiye. God-hu hesinö baejövade aribövioho jemë jemesi sa'aho vuonugo'i Pontus Galatia Cappadocia Asia Bithynia ë sa'are ma-jahuri raromobe va'aruje aribövie jëve. ² God Vavuo-huro hesi nimël'ëro jemë baejëvamu hesi Aru'ahohuro jemë avohëvadeje ëhuro jemëro hesi aribövi maemu jioromo Iesu Keriso-are jöho ejaho'irarijego o hesi köhuro jemë u'ovëvo'iröhego.

Na nege God-ro huë baejëvoromo ajëmi avohego maro raromonövo'irarijego.

Mae javuoröhego noehu biririvoromo muebejarue jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuo-hu mabëheje. Ëhesi bëhoho huro nosi jöëni börömo mae vavaenimël'ëro Iesu Keriso ajamamu guomoromo ri'öjadohuro ëhuro no'o ajamuamu i'ovoromo mu i'oho baejël'ëro nune jioromo biririvoromo muebejarueje mae javuoröhego. ⁴ Noro muebejarueje Vavuehu hesi aribövi no bojamui'iröhe suvuro mae gö gö baeröhëni. Ësuvuoroho ö'idöre jemëni nugëhë'eje u'emu bae'irarijego. Ëö'idöre jiaje suvuoroho bogo sagohori'i bogo sisërë'i ma-maemu jiobe va'l'e. ⁵ Iae jemëhu God ma uehorovarujohuro ëhuro God-ro hesi darugohuro burunö'e aegëhobe va'ajeje ijo tugoho'i majaho rovego evare maro bamëvo'iröhe öroho mami'e avohëhë'ëro evare røjëhijego ga'irarijego.

⁶ Huhu maro bamëvo'iröhe öroho uehorovoromo nimoroho avoharujeje. Iae jaruvoho God-hu nimël'oho jemëro huë vavaene bövie bise'e baeromo ëhuro majae ma-bunemu vavaenimël'e raromarujeje. Ëhi jie röhu iae nimoroharujeje. ⁷ Huë vavaeni baejaruje hesi bëhoho jemë'o no'o ga'iröhëni jemesi uhohu'o biririvoromo God mae uehorovego. Ëhesi jöho na uhu'e uël'ie'e. Gold mae avoho'iël'iroho vëniro buejarueje. Vëniro buejego ravoromo va'inumoho si'urë barë'i ma-aji mae jiajeje. Röhu gold-ho bogo ioro'ioyemu jio'irögoro jemëhu God mae uehorovaruje muoho majiemu jiobe va'l'e. Ëhi jiël'ëro God uehorovaruje muohuro gold-ho iosiramiro mo ma-mabëheje. Röhu vënehu gold buejego ravajëhi huë vavaenohuro jemesi örire ëhi vëninö'e ravëvajeje. Röhu gold vëniro buejego ravoromo

sisë si'urë barë'i aho'o ma-maemu jiego gavaruëhi jemë ëhi huë vavaenoho baejarujeje ëhuro jemëhu God uehorovarujoho biririvego jemë'o no'o garomo uvoröhëni: Jemë huë vavaene baeromo biririvoromo God mae uehorovobe rovë'ëro ëhu'ëro jemesi uhohu'o God maemu uehorovaruje höjo. Ëhi uvego Iesu Kerisoro a nuniro rovego evare God-ro jemesi ihoho döro bamëhoromo rajëhiromo mabëhe uëröhego. Ëhu'ëro jemë huë vavaenoho baejarujeje. ⁸ Amo Iesu Keriso rue'iramu jemesi ihoho ëhi ma-maemu jiëho'ë'e. Avevejö'oho jemë hu bogo gavë'e jemesi dë vövöbajo'o uhure hesi örire uehorovarujeje. Jemë hu bogo nunoho gavarujeje röhu hu mae uehorovoromo nimoroho avoharujeje. Nimoroharuje jöho börömo bëhe jië'ego ë hesi jöho bogo ato varijënoho jëve. ⁹ Jemëro uehorovoromo uvarujeje: Noehu Keriso mae uehorovarue hesi bëhoho ijonö God-ro nosi dë vövöbajo'oho maro bamahuo'iramu iae mae javuo'ajë uvoromo huë mabëhe jëvego nimoroharujeje.

¹⁰ Urimo Keriso bogo rovadevare evare God-hu jemë mare bamëvoröhe jöho jö hesirire baeromo majëhinövare a mamiohuro majëhinövareje. Majëhiromo röhu ë jö hesi bëhoho avo'avoho nahareje ga'i ë muoho diehi jiego. ¹¹ Kerisohu vi'ehi baeromo guomoromo ijonö aji bae'iröhe jöho Keriso-are Aru'ahohuro jabumë röjëhijamu simanore baeromo bëhoho nahoromo uvoruomadeje: Ëhi jië'e muoho divare diehi jio'a'ajëjo. ¹² Bëhoho nahamu God-ro röjëhijamu garomo uvareje: Noehu jajivarue mu mabëhoho jaruvo ave sa'are raromaruoho no bogo ga'i ijonö raromoruomoröhe ariböviohuro garuomo'ajëjo. Ejöho God-ro röjëhijamu baejareje. Röhu avevejö'oho ë muoho jemë iae hejë'e jëve. God-hu ö'idöre jiamu noni nugö'öjade Aru'aho hesi uehoroho baeromo aëro ë mu ma hesi jöho huruoho majëhijamu hejarijeje. Ëmu ma hesi bëhoho aneraho jabu'o he'i nimoruome röhu bogo eni jëve.

Noehu mu sisë bogo gavanovo'i mu maemu vaeröhego God-hu uövuade jöhoje.

¹³ Ëhuni nune jioromo mue vae'i avo'avoho uehorovore. Iesu Keriso a nuniro rue'iramu God-are aji maho bae'a'aruje. Ejöhuremu avo'avoho uehorovë'e raromore. ¹⁴ Ëhi uehorovë'e raromoromo God-are jöhuremu ejahonövore. Mami'e God-are jö bogo hejarije majare jemesi sinehu nimajohemu vaejarijoho ëhi jië'e mu öriroho nadi jijihore. ¹⁵ Nadi ëhioho jijihö'i a'i mue bövie bise'e vaejë'iroho dë vövöbajo'o uhohu'o ma-mae jioromo raromo

jijihonövore. God-hu jemë hesinö jëvojöro uëvade aho hu ma-maemu jiajëhi ëhi jiore. ¹⁶ Ëhesi bëhoho God-are surire jöho uvë'eje: God na ma-maemu jevë'e jiaje ëhuni jemë'o ma-maemu jiorëjo. Ëhuni ëhi ë'onörovore.

¹⁷ God-ro bogo nue gö gö uehorovoromo gö'i a'i ma-gemu göromo nosi muoho diehi jiego garomo mae o sisë uövuajeje. Ëhi jië'e aho jemë Vavuoho hö uavarujeje. Ëhuni ave sa'are ma-jahuri raromarujoro God börömoho hö uehorovë'i raromore. ¹⁸ Ëhesi bëhoho jemesi hijo miono'ohuro Keriso bogo uehorovë'ëro bëhi rumo'e muoho røjëhibe rovamu jemëro ëhemu ejëhoromo sisë hesi darugoremu raromonövarijeje. Ëhi jëvë'ëro God-hu nimaje muoho bogo vae varijënoho jëvadeje. Ëhi jëvamu God-ro ajëmi'jë'ëro mae jëve. Röhu jemë'o iae gavarujeje. God-ro jemë ajëmi'irögoro ijo bajoho o bövi bise'o maho bogo ëho bu'öromo ëhuro ajëmijadeje ëhi jië'e inömoho ma-jahuri inöme jië'ego. ¹⁹ A'i Keriso-are kö maho bamoromo ëhuro mae ajëmijadeje. Ëhesi bëhoho urimoroho Jew rajëro God-ni suvuro bamaho'ië'iroho sheep harihe ma-mahuremu muo'amoromo suvuroho bamahonövareje. Keriso ëhi jië'e suvuro maemu jiadeje. Ëhi jiamu God-ro hu bamadeje jemëni guomoröhego. ²⁰ Jemëni guomoröhego sa'ae bövie bise'e bogo bamadevare God-ro hu baejadeje. Amo ave ijo tugoho'i majare jemesi jöëni God-ro hu nugö'öjamu a nuniro rovadeje. ²¹ Rueromo jemë ajëmi'jë'ëro ëhu'ëro jemëro God mae uehorovarujeje. God-ro Keriso ajamamu ri'öromo aji maho baejë'ëro ëhu'ëro jemëro God gemu uehorovoromo uvarujeje: Iae huro no'o ajamui'ajëjo.

²² Röhu God-are jö maho ejahoromo ëhuro mu sisë uehorovarijoho vuonugë'e jëve. Vuonugo'irögoro Christian ö mueno'oho bogo ma-döemuoho a'i dë vövöbajo'o uhohu'o uehorovëvë'e jëve. Ëhuni göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvo avohore ²³ ë hesi bëhoho jemë Christian vaeromo ëhuro harihu aboji'e i'e rahëvanovamu i'oro aevoromo biririvë'e jëvaje. I'o rahëvade hesi bëhoho vuovëvo'iröhe vëmu vavu'o jabesi ujoho bogo bamëvo'i a'i God ioro'ioemu hijaje a hesi ujoho bamëvadeje. God-are ujo hesi bëhoho iae God-are jöeje. Hesi jöho darugo bojëmijaje ioro'ioemu jioröhe jöhoje. ²⁴ God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae aho'obëhe garasi va'ëne jio'amajëjo.

Inöme bövie bise'e mabëhe hö uehorovaruoho ëho resu resu ino va'ëne höjo.

Röhu garasioho sahori'amaje höjo.
Resu inoho rireromaje höjo.

²⁵ A'i Badare jöho ëhi jiemu jiobe va'aje höjo.

Ëjöho iae Keriso-are jö ma aehu majëhijamu hejarijohoje.

2

Bada Iesu hu munë va'ëne jiaje jöhoje.

¹ Jemë i'e rahëvanovë'e aribövie jëvë'e jiaje ëhuni mu sisëho aho'obëhe vuonugore. Sareri sareri'e muoho döëremu mae vaejaruje muoho vuonugore. A jabesi mu mahuni dë vörönëgajoho vuonugore. Jö sisëho vuonugore. ²⁻³ A'i jemëro mami'e herovarijeje Badaro jemë huë baejëvamu. Huë baejëvamu herovë'e jëvaje ëhuni i'e rahëvë'e asisö'ehu amu rihu ue'aho'i nimoruomajëhi ëhi dë vövöbajo'o hesi amu maho ue'aho'i nimonörovore. Ëhi jië'e amu ue'ahë'oho jemesi aru'ahoho biririvobe va'ojuvo ijönö a duvaho va'ëne jioromo maro raromo'aruje. ⁴ Röhu jemëro Bada Iesuarinö ruere. Hu hesi darugoremu hiromo darugo bojamuijaje ahoje. Hu munë va'ëneje. Ëmunëho aëro sisë hö uvoromo vuonugamu God-ro maego hesi baejadeje. ⁵ Röhu jemëro Iesuarë darugoho baejë'e jëvaje hesi öröro rovego God-ro jemë munë gagovëvanovoromo hu'o havëvoromo javu böröme vaejëvanovo'iro jemë gemuoro jëvego hesi Aru'ahohuro ë va'o hi'iröhe. Ëösa börömore jemë ë rumo va'oromo priest muoho vaenövo'aruje. Jew rajo priest-ehu God-are ösa börömore rumo va'oromo God-ni suvoro bahijaharëhi jemëro ëhi priest muoho vaeromo jemesi dë vövöbajo'o suvorocho Iesu Keriso-are jöëni God-are örire bojaminövo'aruje. Ëhi jië'e suvoro bojamijë'oho God-ro garomo nimajeje. ⁶ Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Ëhuro gahëjo. God naro munë va'ëne aho Zion bamajëjo huro munënö'e biriri'e bönu mabëhëro namijego ëhuro javuoho bibivoröhego.

Ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo.

⁷ Mae uehorovaruje aribövioho jemëro uvarujeje: Ëmunëho iae mabëhe höjo. A'i bogo ma uehorovarue aribövi jabesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

⁸ Röhu jabesi jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje:

Aëro ë munë va'ëne are ro biberovo'aruëjo.

Hesire ro rireromo'aruëjo.

Biberovarue hesi bēhoho God-are jōho juahobijioharueje God-ro ēhi jiē'e i'uoho bamēhē'ēro.

No God-are aribōvie javuaje jōhoje.

⁹ A'i jemē God-ro baejēvē'e aribōvie jēve. Hu'o masije riravaruje priest ōmo'ōme jēve. Ma-maemu jēvē'e aribōvie jēve. Hesiremu jēvaje hesi bēhoho jemēro hesi mu mabēhi hesi jōho ae majēhi'irarijego rabēni jemē ramoramore raro-mamu huhu baejēvoromo hesi aji mare bamēvadohuni ēhuni ae majēhi'irarijego. ¹⁰ Urimoho jemē iho rumo'e aribōvie jēvadeje. Jaruvoho God-are aribōvie jēve. Urimoho God-are huē maho bogo baejarijeje. Jaruvoho hesi huē maho baejē'e jēve.

No God-are muemu vaejarue aribōvie javuaje jōhoje.

¹¹ Aganomē na jōgore bojēmi'irōgoro ē'e. Jemē ave sa'are raromarujoho sa'a gōre ma-jahuri raromarue aribōvioho va'ēne jēvanove. Ēhuni uēve jemesi sinehu mu gō gō nimoromo aru'ahohu'o umogihajoho nadi gavanovore. ¹² A'iro God bogo uehorovarue aribōviohu'o raromoromo mu maemu vaebe va'ore. Ēhi ē'ē'oho jabumēro jō sisē bu'ōromo jemē sisē vaejaruje hō uēvaruoho rōhu gē'irōhe jemē mu mae vae'iramu gēgorovo va'o ēho majaho rue'iramu God-are ihoho mae ua'ē'ō.

¹³ Rōhu Badare jōho uehorovoromo aehu masijo bahi'amare aribōvioho aho'obēhe jabesi jōho ejēhore. Aehu bōrōme namiromo nosi sa'ae aho'obēhe muebejavuajoho ejahore. ¹⁴ A bōrōmo hesi bēhire raromoromo sa'are mu muebejēvaruoho ejēhore. Ēsa'are a bōrōmohuro jabumē rēmō'ōjē'eje mu sisē'e aribōvioho i'ue bojēmi'i mu ma'e aribōvioho mae uērōhego. ¹⁵ Jemēhu a masijo ejēho'irarije hesi bēhoho God hu nime jemēro mu mae vaejego sisē'i uehorovarue aribōviohuro ēho garomo simano rumo'e jōho vuonugorōhego. ¹⁶ Rōhu aehu a gō jabesi darugoremu raromoromo jabesi muemu vaejaruēhioho nadi ēhioho raro'mo'i mae raro'mo jijihore. Ēhi'ore rōhu nadi uvore: No bogo a darugoremuoho raro'mo'i iae no nosi mae raro'mo jijiharuēromo ēhuni ri'ōromo mu sisēho vaere. A'iro uvore: No God-are darugoremu raromoromo hesi muemu vaejarue aribōvie javuajēromo mae raro'mo jijihore. ¹⁷ Ēhi'oromo ae aho'obēhe rajēhire. Christian ō mueno'oho dē vōvōbajo'e aho'o uehorovēvore. God bōrōme hō uehorovore. Sa'are bōrōme namiromo muebejavuajoho rajahire.

Kerisohu huē vavaeni baejadēhi no'o ēhi huē vavaeni baerōhe jōhoje.

¹⁸ O ae gö jabesi darugoremu raromoromo mu vaejêharuje aribövioharo jemesi mu simano vaejarue aribövioho masije hö uehorovoromo jöho ejêhonövore. Jemesi a masijehu a mae jioromo sanu'e jöemu majêhijê'oho ejêho'i röhu vörö'e aribövioho jabu'o ejêhonövore. ¹⁹ Êhi jiê'e sisê aribövi ejêho'irarije hesi bêhoho jaehu God-are jö uehorovanuo-huni aehu huê vavaeni ëma bojamamu ma-herovê'i taemorovoromo hijê'oho God-are huê maho bae'a'anue. ²⁰ O jemê mu sisê vaejamu aehu muo'amêvamu jemêhu ma-taamorovê'oho no rabêni uvo'ejo: Jemê taamorovarujohuro jemesi ihoho ajiomê'e höjo. A'i jemê mu mae vaejê'iro huê vavaeni bojêmamumu ma-taamorovê'oho êhuro God-hu gavajoho maeje. ²¹ Rabêni hesi bêhoho God-ro êhi jiê'e huê vavaeni'e muoho jemesi ôrire bojêmijê'eje. Keriso hu'o jemesi jöêni huê vavaene baejadeje. Huê vavaene baeromo êhuro jemêhu diehi ê'irarije muoho røjêhijadeje huhu ê'adêhi jemê'o êhi ê'irarijêgo. ²² Hu mu sisêho bogo vaejadeje. Sareri'e jöho bogo jövadeje. ²³ Aehu sivohijaroho bogo mana sivêgonövohijo. Aehu vi'ehi bojamihijaroho hu bogo jö darugo'oho mana majêhinövohijo. A'i hesi arijo'arije God-are övo döre bamorovadeje hu mae mevoromo gavaje aego. ²⁴ Êhi'oromo huro nosi sisê hesi i'uoho hesi sino haho'ere baeromo korosire guomadeje êhuro no vuovanovoromo ôri sisêho ioro'iore gemu vuonugo'i i'ovoromo ôri maremu jijihoröhego. Huhu vi'ehi baejadohuro êhuro jemê sisê'i raromarijoho marêjêvê'eje. ²⁵ Sheep-ehu sidövanovoromo jijiharijoho jaruvoho sheep o jemesi aru'aho muebe'amaje a hesiro vuonorö'ö rovê'e jêve.

3

Vaboro'o baru'o diehi ê'iröhe jöhoje.

¹⁻² Röhu vaboroharo jemesi baru jabesi jöho êhi ejêhore. Ejêhorego baruehu God-are jö bogo ma uehorovê'oho vaboro jemesi Christian jöho bogo hejê'e jemesi muohemu garomo ga'iro jemêro God bôröme hö uehorovoromo mu ma-maemu vaejêgo gêromo huotorovoromo Keriso mae uehorovoruumo'iro. ³ Röhu jemê mae jêvego baruehu gêjôro nimê'oho nadi sinemuoho rajahirovoromo ijo bajo bôrömo bu'öromo êhuro simano uoho avohorovoromo nieniaho niögoho bövioho bise'oho imoromo io'amêgo mae jêvego gê'iro. ⁴ Nadi sinemuoho uehorovo'i a'i dê vövöbajo'o uhohu'o avohorovego gê'iro jemesi muoho mae jêgo. Sino avohorovê'oho mavojirojêvo'iramu sisêrêjêvo'ê'e. O dê vövöbajo'o avohorovê'oho gê'ê'ö mae jêvemu jêvobe va'iramu. Dê vövöbajo'o avohorovo'irarije hesi bêhoho

ma-u'emu taemo raromo'irarije jöhoje. Jemë ma-u'emu taemo raromë'o ho God-ro gëvajeje jemë ma-mabëhe jëvego. ⁵Urimore God gemu uehorovonövre magonaho ömo'öme hu jabesi dë vövöbajo'o avohorovarëhi jemë'o ëhi avohorovore. Jabu ëhi ma-u'emu taemo raromoromo avohorovoromo jabesi baruho ejëhonövreje. ⁶Ëhi jië'e magonahe gemu Sarah-ro hesi barue Abraham-are jöho ëhi ejahoromo hesi örire uanövadeje: Nasi böviohajo. Jemë bogo nurunurumoro juhuonivo'i a'i mu mae vaemu vaejë'o ho ëhuro jemë Sarah-are aboji ömo'ömo ho va'ëne jëvanovo'ë'e.

⁷Röhu baruoharo jemesi vaborohu'o gemuore raromarujevaro ëhi avo'avoho uehorovoromo raromore. Uvore: Ama'i nosirire jiaje darugoho ëhi jië'e darugoho magonaho jabesiriroho bogohöjo röhu jabu'o no'o God-are harihu aboji'ëro javuë'ëro huro no ajamui'iramu ioro'io remu hu'o maro raromo'ejarëromo vaboroho rajëhire. Vaboro rajëhijë'o ho ëhuro jemëhu God-are örire jö ataruje muoho bogo sisërë'ë'e.

Noehu mu ma vaeje go aehu bijönimoromo huë vavaeni bojamuijarue jöhoje.

⁸Röhu jöe gemu ijo tugoho'io ho majëhi'iramu iae barë'ë'e. Jemë ae aho'obëhe jöe gemu uehore gemu baeromo ö mueno'ehu rajahirovaruëhi ëhi huë baeromo rajahirovoromo ma-taemo raromore. ⁹O ae göehu sisë vaejëvë'iro ho nadi mana jabesi öriro ho sisë vaejëvore. O jö sisë uëvë'iro ho nadi mana jabesi öriro ho jö sisëho uë'i a'i jemëro God uavego huro jabumë mae vaejëvo'iro. Ëhesi bëhoho God-ro jemë hesinö jëvojöro uëvadeje ëhuro jemë mae vaejëvego maro raromo'irarije go. Ëhuni jemëro hu uavego a ioro'iorohu'o mae vaejëvo'iro. ¹⁰Jemëhu ëhi ömo'irarijoho God-are surire uvë'eje:

Ae rahu mae hi'ie'iro ho

sine sasohoromo juvo'ie'iro ho

bitare taemoromo jö sisëho nadi bu'önëjo.

Jö'e tugohoromo nadi jöho ruëro ho numëro ho ma-jövonëjo.

¹¹Mu sisë vaejanuho gororomo mu maemu vaenëjo.

A'o mae avoho hi'i sivoho avohonëjo

¹²rabëni hesi bëhoho Badare nunoho ma aribövi jabesiriro ho bogo ahoro'i

ëninamijaruho hejëho'i

sisë aribövio ho deje bojëmaje jiaje.

¹³Jemë mu mae vae'i ëhemu uehorovë'o ho rahuro jemesi öriro ho sisë vaejëvo'ë'e. Aho bogo sisë vaejëvo'ë'ö. ¹⁴Röhu jemëhu mu mae vaejamu aehu bijönimoromo huë sisë

bojëmamu baejë'ohuro ëhuro jemë maroho jëvo'ë'e. Nadi aho juhuonëmiromo nurunurumo'i ¹⁵ dë vövöbajo'o uhoru uvore: Keriso börömëro jië'ëro Bada hö uvoromo hu gemu mae uehorovore. Hu gemu mae uehorovoromo hel'irarije God-are jö bogo heruomë'e aribövïehu jemë uëvamu: Mu maehu rueröhego uehorovaruje hesi bëhoho majahui-hego hejarë uëvamu hejë'oho simane sasohoromo bëhoho røjëhire. ¹⁶ Röhu ma-u'emu sanu'e jöhemu røjëhiromo mu maemu vaerego ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho marëjëvo'i ëhuro jemëhu Keriso-are ijore ijore jijihoromo mu mae vaejarujoho ëho aehu sivëgë'oho jaburo jemesi muoho garomo javoje bae'iröhe. ¹⁷ Mu sisë vaeromo vi'ehi baejë'oho sisë jio'i a'i mu ma vaeromo God-hu nimamu vi'ehi baejë'oho ëho iae maeje. ¹⁸ Keriso hu'o a maëro jië'ëro sisë'e aribövïohuni uehorovoromo ma-gemu guomadohuro ëhuro jemesi sisëho ma-ioro'ioemu mu'uvëhadeje ëhuro jemë God-are örire søjëvo va'oröhëni. Hesi sino haho'oho guomo'i röhu hesi aru'ahoho i'ovadeje. ¹⁹ Hesi aru'ahohuro i'ovoromo va'o aru'aho ioro'iorehu savoji gago va'ënire sisë'i raromaruire ë va'oromo jöho majëhijamu heruomadeje. ²⁰ Röhu ë hesi urimo Noah-hu hijadevaroho evaroho ë aribövïoho bogo vuovë'e sa'are raromareje. Sa'are raromoromo God-are jöho bogo ejahonövareje. Jöho bogo ejaho'ego Noah-ro boat börömoho vae'ego God-ro ëhi ma-hiromo muebejëvonövadeje ë aribövïohuro avoho uehorovoruomojöro. Muebejëvamu jöho bogo ejahareje. Bogo ejahamu ae ma-vemino'e ae aho'obëhe 8 boat-re rumo va'amu jovo döre jëvoromo ëhuro mae jëvadeje. ²¹ Ejovehu uhu'e ë'adoho jovehu bapataeto vaejaruëhi ëhi jianove. Ehesi bëhoho jemë bapataeto vaejë'oho sisë'i raromego God-ro jemë baejëvoromo maro rëmego mae jëvajeje. Bapataeto hesi bëhoho bogo sinore jiaje va'inumoho dibojöro bogo ëhunioho jovoho eguo'i a'i bapataeto hesi bëhoho bapataeto vaeromo jemë God uavarujeje: Nosi dë vövöbajo'oho avohahuego no uvo'irarëjo: Nosi sisëho iae u'ovahuë'e höjo. Röhu bapataeto vaeromo jemë bogo sisëroho va'i mae raromarujeje rabëni Iesu Kerisoro guomoromo ri'öjë'ëro ëhu'ëro. ²² Iae Iesu Kerisoro ri'önugoromo ö'idöre ajiomë'ëro God-are övo manö böröme namiromo anera'o ö'idöre raromoromo darugo baejë'e aru'aho ioro'iorohu'o jabesi örire huro jöho bojëmego hu gemu ejahoruomajeje.

4

Sinehu nimaje mu vaejaruoho vuonugo'i God-hu nimaje mu vaeröhe jöhoje.

¹ Kerisoro hesi sino haho'ere vi'ehe baejadeje. Vi'ehi baeromo mae uehorovadēhi jemē'o ēhi gemuoho uehorovoromo ēhuro avoho biririvore. Ae rahu jabesi sino bogo uehorovo'i Keriso-are jōēni vi'ehi jabesi sino haho'ere baejē'oho ēhi jiē'e aribōvioho mu sisēmu vae'i nimaroho vuonugē'ejō ² ēhuro sa'are raromo'irōhe maja vituroho sinehu nimajohemuoho bogo uehorovo'i a'i God-hu nimajohemu uehorovē'e raromo'irōhēro. ³ God-are jō bogo heruomaje aribōviehu ōmo'i nimoruomajēhi jemēhu urimo ēhi ōmonōvarijoho iae eni jiē'eje. Urimoho jemēro ōēro ē'anovoromo dēre ri'ōjēvego bōvie bise'e ēma ōmonōvarijeje. Jovo sisē iromo simane sisērēnōvarijeje. Mahēro gemuoro uruvanovo'amonōvarijeje. Sōrōro raromanovoromo vōrō'e jovemu ue'ahonōvarijeje. Uehore sisē'i baeromo uvonōvarijeje: Inōme gō gō aru'aho'e hōromo uvene aho rōjēhinōvarijeje. ⁴ O jaruvoho jemē God rumo'e aribōviohu'oho bogo gemuoroho sisēho vaeromo bōvioho bise'oho ēma ē'oromo ruēroho numēroho ēma jijiharujeje. Jemē bogo ēhioho ē'ego gēromo ē aribōviohuro uvarueje: Noehu ē'aruēhioho jabumē rabēni bogo ēhioho ē'arue hōromo tiōjarueje. Tiōromo jemesi ihoho ijumēharueje. ⁵ Ijumēharuoho ijonō mu sisē rabe rabe ē'aruoho God-are ōrire huruoho majēhi'ē'ō huro ave sa'are raromarue aribōviohu'o mami'e vuovade aribōviohu'o mevavuo gō'irōhēro muebejavuoromo hijajego. ⁶ Ēhuni vuovē'e aribōvi jabesi ōrire Keriso-are jō majēhijamu hejare hesi bēhoho ēhuro ma-aeu sisē hesi mana nosi sino haho'ere baeromo vuovaruēhi jabu'o ēhi sisē hesi mana sino haho'ere baeromo vuovēvadoho God-hu biririvoromo hijajēhi jabesi aru'ahoho ēhi mae raromorōhego.

Mu vaerōhe suvuoro God-hu bojamuijajoho avoho mueberōhe jōhoje.

⁷ Bōvi bise'o barē'irōhe majaho dunove. Ēhuni taemorovoromo avoho mueberovē'i parie vaenōvore. ⁸ Rōhu aveho bōrōmoho jiaje ēhuremu uehorovore. Gōēro gōho dē vōvōbajo'e aho'o uehorovo avohore rabēni huē baerovaruo-huro mu sisē aho'o mu'uvahuaaje jiaje. ⁹ Rōhu ga'irarije Christian ō mueno'e vejō'e i'e rovamu gavē'iroho uēre: Nosi osaro ro raromohēre. Nadi i'uhō'i dē vōvōbajo'e sasohoromo ēhi jiē'e muoho vaere. ¹⁰ Rōhu God-ro hesi nimoromo suvuore gō gō ae gō gō bojamuibe va'aje jiaje ēhuni God-hu diehi jiē'e suvuoro bojēmamu baejar-ijoho avoho muebejahoromo ē suvuorohuro gōēro gōho ajamirovore. ¹¹ Jō majēhi'irarije suvuoro baeromo God-are aribōvi majēhi'iē'iroho God-are jōhemu majēhire. A

ajëmi'ië'iroho God-hu bojëmaje darugoho baeromo ë muoho vaere. Mue bövie bise'e avo'avoho vaejego aëro gëromo uvo'iro: Jemë Iesu Keriso-are ariböviëro jëvë'ëro ë'arujë uvoromo God-are ihoho dö maro bamoruomo'iro. Aji maho darugo maho hesiremu ioro'ioremu jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

Keriso'o bimuvoromo huë vavaeni baeröhe jöhoje.

¹² Aganomë huë vavaenoho jovëro ruomanovajeje God-ro gëröhego jemë biririvego o bogo. Huë vavaeni baejarujoho nadi uvore: Diehi'ego ë'ajëromo tiö'i ¹³ ma-uvore: Kerisohu huë vavaeni baejadëhi no'o ëhi gemuoho baejaruëromo nimorohore. Ëhi jië'oho ijonö Kerisoro hesi ajoho röjëhi'iramu garomo jemë nimoroho avoho'aruje. ¹⁴ Aehu Keriso-are jöëni jemë sivëgë'oho huë mae jëvajeje rabëni God-are aji'e Aru'ahohuro jemë aegëhë'ëro. ¹⁵ Röhu jemëhu a anamu guomë'oho o vajiohehu baejë'oho o mu sisë gö gö vaejë'oho o ae gö jabesi mu ëma ahobe jijihë'oho ëho sisëje. Nadi ëhi jië'e muoho vaeromo ëhuro huë vavaenoho mana baere. ¹⁶ O Christian jëvamu aehu bijönëgoromo huë vavaeni bojëmamumu baejë'oho nadi javojoho bae'i Keriso-are ihoho baejë'e jëvaje ëhuni God-are öröro huë mae uare.

¹⁷ Noehu vi'ehi baejarue hesi bëhoho God-hu mevavuo'iröhe majaho mami'e aevë'eje. Iae hesi aribövire bëhe vaeromo mevavue. No rabe gavaruoho ma-i'e aevajoho röhu va'ojuvo ijonöho God-are jö ma bijönimarue aribövioho diehi jëvo'ë'e. ¹⁸ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje:

Mu mae vaejarue aribövioho bogo ëma maroho va'i huë
vavaenëro anojamuijuvo

ë hesi ijonö evare maroho va'o hesi javuajëjo.

Ëhuni God deju bojamiromo mu sisëmu vaejarue aribövioho
diehi jëvo'ajëjo.

¹⁹ Ëhuni God-hu nimajëhi huë vavaeni baejë'oho uvore: No ave sa'are bamavuade ahuro ajamui'i uvadëhi ëhi ajamui-jajëromo mu mae vaeromo jemesi arijo'arije hesi övo döro bamorovore.

5

A duvahu God-are ö mahu'o avoho muebe'amo'iröhe jöhoje.

¹ O God-are ekaresia muebejëvaruje a duvahoharo nasi jögoru harihoho gare. Na'o ekaresia muebejëvaje a duvahe jeve. Naro gavodeje Kerisoro huë vavaene baejamu. Röhu u'emu Kerisohu hesi aji ma röjahuijë'iroho huro nasi örire bojemi'iramu na'o hu'o gemu mae ajoho bae'ëjo. Na ëhi

jië'e aëro jevë'ëro ëhuni ave jöho majëhi'ie'e. ² God-ro hesi sheep-oho bojëmijadeje jemëro muebejaho'irarijego. Ëhuni jemëhu hesi sheep muebejëvë'iroho nadi ë muoho bijönimë'i muebejëvo'i a'i God-hu nimajëhi ëhi muoho nimoromo hesi sheep-oho muebejëvore. Nadi moniemuoho uehorovoromo muebejëvo'i a'i muoho dë vövöbajo'e aho'o nimo avohoromo God-are aribövioho muebejëvore. ³ God-hu jemesi övore bamëvade aribövioho nadi masije jëvavjë uvoromo i'ue gö gö bojëmi'i a'i mu mae vaeromo öroho röjëhirego jaburo gëromo ëhi ë'irovo. Ëhi muebejëvore. ⁴ Ëhi ë'ë'oho Sheep Muebejavuaje A Börömehu rovë'iroho ioro'ioremu jioröhe ajie suvuroho bae'a'aruje.

⁵ O a i'oharo a duvaho jabesi jöho ejëhore. Röhu ekaresiae aho'obëhe jemëro ma-u'emu taemorovoromo huë baerovoromo ajamirovore. God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje:

Biriri'övoromo masije javuajë uvarue aribövioho God-ro ahëvaje höjo.

Ma-u'emu taemo raromarue aribövioho God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo ajëmaje höjo.

⁶ Ëhuni uvarujoho: No masije javuajë uvarujoho vuonugo'i uvore: God-ro gemuëro darugo'ëro jië'ëro böröme namiromo no muebejavuaje höjo. Ëhi uvë'oho majae eni jio'iramu huro ajëmi'iramu jemesi ihoho döro ajiomö'ë'e.

⁷ Röhu nurunuruëgajoho aho'o God-are öröro bojamire hu jemesi jöëni uehorovaje jiaje.

⁸ Röhu nune jioromo gavë'i raromöre. Satan hu jemë'o muorovaje aeje. Vörö'e miehu darugo'o uvobe mi ja'ihö'i nahobe juvajëhi Satan-ro jemesi örire ëhi ë'ajeje. ⁹ Satan-hu ëhi ë'ë'oho biririvoromo God mae uehorovoromo ëhuro ahore. Ahoromo uvore: Nosi Christian ö mueno'e aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoruomajoho ëhi jië'e huë vaenoho baeruomaje höre. ¹⁰ Jemë majae ma-bisemu huë vavaene baebe va'oromo majae ijönö God-ro ajëmiromo jemesi dë vövöbajo'oho avohëhoromo daruge bojëmi'iramu ëhuro mae jioromo munënö'e biririvoromo riravo'aruje. God-ro huë baejavuoromo bövie bise'e ajamuajeje. Huro uëvadeje jemëro Keriso'o gemu mae jioromo hesirire ioro'ioremu jiaje ajoho bae'irarijego. Ëhuni iae ajëmi'ë'e mae jëvoröhego. ¹¹ Hesi daruge jiajoho ëhi gemuoho jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

Peter-hu ijo tugoho'i jajivoromo jejëmijade jöhoje.

¹² Silas-ro na ajëmiromo ave surire jö harihoho jajivë'e javue. Na uehorovoromo uvajeje: Hu Christian ö mae höjo. Röhu na jajivode hesi bëhoho jemëro adahego dë vövöbajo'e

mae jëvoröhego. O göho naro gavë'ëro ëhuro majëhiromo uë'irodëni: God-are huë ma'e öroho ëhi höjo. Ëöroho bogo sareri'ehu jio'i iae mae höjo. Biririvoromo ë örohuremu jijihorëjo. Ëjöho majëhi'i negamu ave suroho jajivë'e jeve.

¹³ Babylon amore raromarue ekaresiahuro jemesi örire jejëmijareje God-ro jemë'o jabumë'o baejëvamu hesi aribövie jëvë'ego. O nasi Christian harihe Mark-ro jemë jejëmijadeje.

¹⁴ Keriso-are aganehu rajahirovaruëhi ëhi jejamirovore.

Keriso-are aribövie aho'obëhe jemëro God-are huë maho baeromo raromore. Ahia mino'e.

2 PETER

Peter-hu Keriso-are aribövi jejëmjade jöhoje.

¹ Simon Peter na Iesu Keriso-are muemu vaejahaje ae jevoromo hesi apostle jeve. Keriso mae uehorovaruje aribövioho naro jemesi örire jajive. Noehu Keriso mae uehorovoromo aji'e mu ma baejarëhi jemë'o mae uehorovoromo aji'e mu ma gemuoho baejarijeje. Ëhesi bëhoho gemu börömëro jië'ëro namiromo muebejavuoromo mare bamavuaje aho Iesu Kerisoro avoho uehorovoromo jemë'o no'o gemuoho gövuajëro jië'ëro ëhuni no mu ma bojamuijadëhi jemesi örire ëhi bojëmamu baejarijeje. Ëhuni naro jemesi örire jejëmi.

² Na nege jemëhu God'o Iesu nosi Bada ma gëvarujohuro ëho jaburo huë baejëvo avohoromo ajëmego jemë maro raromonövo'irarijego.

No muoho avoho vaenövo'ejo ëhuro uvoröhëni: Iae God-ro no baejavuade höjo. Ëhesi jöhoje.

³ God-are darugoho hesiro jië'ëro Kerisoro mue aho'o ajamuij'eje ëhuro hesi örire avoho jijihö'iröhego. Ëhesi bëhoho God-ro urimë'i no uövuadeje noro hesi aji'e mu maho baeröhego. Ëhi uövuamu noro hu mae gavareje. Gavë'ëro ëhu'ëro huro ajamuij'eje noro huhu nimaje muoho vaeromo öri mare jijihö'iröhego. ⁴ Ëhi ajamuiromu ëhuro mu börömo börömoho röjahuij'eje noro uehorovoromo uvoröhego: Iae mae höjo. Ijonö mue gö gö ma-mabëhe ajamui'ajëjo. Ijonö mae ajamui'iröhe jö hesi bëhoho jemëro ëho uehorovoromo sa'arohemu uehorovarue ariböviehu jabesi sinehu nïmaruoho ömoromo sisërëjaruëhioho jemë bogo ëhioho ömoromo sisërërovo'irögoro a'i God-are muoho baejego hu jiajëhi ëhi jëvo'iröhego. ⁵ Ëhuni aviëhi jië'e muoho avo'avoho vae'i ë'o gare. Jemëhu Keriso mae uehorovarujoho mu mae barueromo Keriso uehorovaruje muohu'o gemuoro havore. Mu ma vaejë'oho God-are öroho avoho garomo mu ma vaejaruje muohu'o gemuoro havore. ⁶ God-are öri gavë'oho taemo raromoromo God-are öri gavaruje muohu'o gemuoro havore. Taemo raromë'oho biririvoromo riravoromo taemo raromaruje muohu'o gemuoro havore. Biririvoromo riravë'oho God-hu nimaje muohemu uehorovoromo biririvoromo riravaruje muohu'o gemuoro havore. ⁷ God-hu nimaje mu uehorovë'oho huë baerovoromo God-hu nimaje mu

uehorovaruje muohu'o gemuoro havore. Huë baerovë'oho ae gö jabesi öroro dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo huë baerovaruje muohu'o gemuoro havore. Ëhi jië'e muohuremu uehorovore. ⁸ Jemëhu ëhi jië'e mu vae avohë'oho ëhuro bogo ëma imo nosi Bada Iesu Keriso garomo muoho vae'i a'i hu garomo muoho vaeromo rae avoho'aruje. ⁹ A'i aehu ëhi jië'e mu bogo vaejë'ohuro nune sisërëjëvego öri ëgoroho bogo uheriho'irögoro ma-sa'a hesi muohemu garumajeje. Mu sisë mami'e vaejamu God-hu u'ovëhadodo ëho rumonëgë'eje.

¹⁰ Aganomë ëhu'e jiaje avoho biririvoromo God-hu nimaje muoho vaenövore ëhuro uvo'irarije: Iae mae-ëjo. God-ro hesinö javuojöro nimoromo uövuë'e höjo. Ëhi jië'e mu vaejë'oho sa'aroho bogo mae bogo rireromo'aruje. ¹¹ Bogo rireromo'irögoro a'i nosi Bada Iesu Kerisohu no mare bamavuaje aehu ioro'ioremu muebejaje öri ari'ere jemëro mabëhe va'iramu huro jemë rajëhi avoho'ë'e.

¹² Ëhu'ëro jië'ëro ëhi jië'e jöho iae na majëhi'i hinövo'ejo jemë rumonëgojöëni. Iae jemë ë jöho mami'e hejë'ëro God-are jö maho eni baeromo biririvoromo ma'eno titimarujeje. Röhu maho majëhinövo'ejo jemëro heromo uehorovonövo'irarijeko. ¹³ Bogo guomevo'i naehu ave sa'are hibe va'ajevare ëhi jië'e jöho majëhiromo jemesi uehoroho avohëhonövo'ejo. Na uehorovoromo uve: Ëhi jië'oho ëho nasi mue höjo. ¹⁴ Ëhesi bëhoho na gavajoho ave sa'aroho bogo ëgoho hi'i guomo hesi jeve nosi Bada Iesu Kerisoro ëhi ma-va'orahoro röjehijë'ëro. ¹⁵ Na jöho ma-avo'avoho jajivo'ejo na guomevego jemëro adahoromo uehorovonövo'irarijeko.

Peter-mëhu Keriso-are aji nunehu gavare jöhoje.

¹⁶ Nosi Bada Iesu Keriso darugo'e a jiaje jöhu'o huhu rueröhe jöhu'o noehu jemë majëhijarevare bogo aho ëma uehorovoromo sareri sareri jöho mae avohoromo majahuijamu heromo mae höromo jemë majëhi'i a'i nosi nunëro hesi aji börömoho gavë'ëro jöho majëhijareje. ¹⁷ Kerisoro God Vavu hesi örire iho börömohu'o aji börömohu'o baejadire noro hu'o riravareje. Riravamu aji börömo jiajire ë a huëro Iesuni uvavohijo: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo nimorohevajëjo. ¹⁸ Ëhuëho ö'idöre uvamu noro nosi hia'ëro hejareje hu'o gemuore maemu jiaje dahorure riravare majare.

¹⁹ Ëhi jië'e jöho hia'ëro heromo muoho nunëro gavë'ëro ëhu'ëro jö God-aro baeromo majëhinövare a jabesi jö surire jajivaroho jemë'o no'o adahoromo mae uehorovo

avoharueje. Ëhuni jabuhu God-are jö jajivaroho jemëhu avo'avoho ejëhë'oho iae mae jëvo'ë'e. Uvore: Surire jöho ramoramovego irehu öri röjahuijego ë va'aruëhi ë surire jöho ëhi höromo ejahobe va'ejarëjo hujeji Bada Iesua majaho rue'i dunovego evare nosi dë vövöbajo'ere garöhëni sisonuvo'ië'ego mujörehu rojomoromo ajivavua-joho. Ëhi ë'ë'oho jemë iae mae jëvo'ë'e. ²⁰ God-are surire jöho ejahoromo avehu'o uehorovo avohore: Jö God-aro baeromo majëhiromo jajivare jö hesi bëhi heli naguë'oho bogo nosi sivu sivuoho jö bëhoho ëma morijovo ga'ejo. ²¹ Rabëni hesi bëhoho bogo aho jabesi ëma nimoromo jöho God-aro baeromo majëhiromo jajivo'i a'i God-are Aru'ahëro jabesi simanoho huotovëho'ego God-hu bojëmaje jöho majëhinövareje.

2

Keriso-are jö huotohuotovoromo majëhijarue aribövi jabesi jöhoje.

¹ God-hu bojëmade jöho mae majëhinövareje röhu ae göëro göëro ëma sarerëmiromo uënövareje: No jö God-aro baeromo majëhijarue ae javuajëromo sareri sareri'e jöho majëhinövareje. Jabesirire jionövadëhi jemesirire ëhi jië'e sareri'e aribövioho jioruomo'ë'e. Jioruomoroma ma-döëremu jö mae atanovoromo Iesua jöho huotohuotovo majëhinövo'ë'ö. Majëhijamu mae höromo ejëhë'oho sisërëjëvo'ë'e. Bada Iesuro hesi köëro imëvoromo jabumë baejëvadeje hesi darugoro raromöjoro. Ëhi ë'adeje röhu jaburo hu deje bojamiruomajeje. Ëhu'ëro jië'ëro sisë hesi manaho ma-majioho baeromo sisërëruomo'ë'e. ² Bogo ë'arue javoji'e mu sisëho vae'iramu ae aho'obëhe jabesi ijore ijore jijihonövo'ë'e. Ëhi'o'iramu God-are öri ma hesi ihoho sisërë'ë'e. ³ Monie jabesiremu bae'i nimoromo sareri sareri'e jöho jabesi sivue ëma uehorovoromo majëhiruomo'ë'e jemëro heromo mae höromo ijo bajoho mana bojëmi'irarijego. Ëaribövioho God-ro mevëvoromo sisëre rëmö'ö'iröhoho mami gö'e aevoromo uehorovobe rovë'eje. Hu nune jiajëro i'uoho iae bojëmi'ë'e.

⁴ Rabëni anera ioro'iorehu mu sisë vaejaroho God-ro bogo ma-nunëremuoho gë'i a'i tövo'amoromo sisëro nugö'ö'amadeje jabumë ë ramoramo'ere va'o raromego huhu mevo gë'iröhe majaho rueröhego. ⁵ O mami gö'e sa'are raromo jijihonövare aribövi jabesi sisëho God-ro bogo ma-nunëremuoho gë'i a'i hu bijönimoruomamu gëgorovo jovoho

nugö'öjamu börömo bëhe rojomoromo ae aho'o baeni-agëgadeje. A'i a ihe Noah mu ma hesi jö majëhinövade ahu'o röhu a ioro'ioroho aho'obëhe 7 ë ariböviohemu i'uoho bogo bojëmi'i avoho muebejëvadeje. 6 O Sodom'o Gomorrah'o amo masije niö'i God-ro i'ue bojëmiromomo vënëro bue'öjëvamu ravoromo ma-muomöe jëvadeje. Ëhi ë'ade hesi bëhoho God bijönimoruomaje ariböviohuro uvoruomoröhego: Ëhi jië'e i'uoho God-ro no'o bojamui'ajëjo. Iae ëhuni ëhi jië'e i'uoho bojëmijadeje. 7 Ëamo rajo a ioro'ioroho i'uoho ëhi bojëmi'i a'i a maho Lot ajamamu hu Sodom amore jioromo mae rovadeje. Ëhesi bëhoho urimo Lot-ro amore hiromomo ganövadeje amo rajoho jögoroho bogo e'irögoro mabiriri'övoromo öëro ë'anovoruomo'ego gë'i hiromomo bijönimo avohonövadeje. 8 Ëaho a maëro jië'ëro ë amo rajohu'o gemuore hiromomo majae ëhi heromo gëromomo jabumëro mu sisë vae'ego bijönimoromo dë vövöbajo'e sisërëjadeje hu a maëro jië'ëro. Ëhi'amu God-ro amoho ijumö'irögoro Lot ajamamu mae rovadeje. 9 God-ro sisë aribövioho ëhi ijumëvo'i a maho ëhi ajamijë'ëro ëhu'ëro hu uehorovarue aribövioho vavaeni'ere rireromavuo'ië'ego ajamui'iröhoho hu eni jie. A'i sisë'e aribövi taemëvo'iröhoho eni jie i'uoho baemu baejuvo hujeji mevēvoromo i'u ioro'ioyumu bojëmi'iröhe majahorueröhego. 10 Sisë'e aribövioho aho'obëhe jabesi örire ëhi ë'ë'e röhu garöhe aehu jabesi sinehu sisë nimajoho ömoromo öehu jijihanovoromo va'inumi'e mu vaeromo jögoru masijo bijönimamu gëvë'oho huro ë ariböviohu'o taemëvoromo i'ue bojëmijajeje.

Ëhi jië'e jö sareri röjëhijarue aribövie jemë'o raro-maruohuro biriri'övoromo uvarueje: Noremuëremu masije javuajëjo. Masije javuajëromomo bogo juhuonivo'i aji'e aribövie ö'idöre raromarue jabesi jöho sisë'i atarueje. 11 Ëhi ë'arueje röhu anera ma jabesi darugohuro jö sareri röjëhijarue aribövi jabesi darugoho iosiramimoromo börömo bëheje. Ëhi jie röhu ë aneraho bogo Badare nuniroho riravoromo anera sisëho agëvoromo jabesi jö sisëho majahijarueje. 12 Bogo ëhioho ë'irögoro a'i ë jö sareri röjëhijarue aribövioho mahu urejo va'ëne jioruome. Urejoho bogo uehorovanöv'e jabesi ëma jijihego aëro rinovoromo muo'amoromo ujuoho va'arueje. Ëjö sareri röjëhijarue aribövioho ëhi jio'ame. Jabu'o bogo uehorovë'e jabesi ëma jijihoromo bogo ma hejarue gavarue jöho sisë'i atarueje ijönö mahu urejonö'e sisërë'amoröhëro. 13 Mu sisë vaejarahuni ëhuni i'ue mana bae'ë'ö. Jabumë uvarueje: Dë vövöbajo'o vuëvavuaaje hesi bëhoho maja'e a nunire mahehu uru-

vanovë'ohoho ehuro vuëvavuo'ajëromoho ëhi ë'arueje. Mahëro uruvanovoromo jabesi sareri sareri'e muohoho nimoho avohorohomoho jemesi gemuore ö'oromoho iohoho ue'ahëgo evare niögu suhi'ere va'inumihoho jiajëhi jabesi aru'ahohoho ëhi va'inumihoho jëvajeje. ¹⁴ Mu sisë vae'i öëro ë'anovoromoho magonahohoho majae ëhi ërimëharueje. Ëhi jië'e mu sisë vuonugol'ie'ohoho bogohoho enihoho jëve. O mu göhoho ë sisë ariböviohuro garöhe bogohoho biririvoromoho mae uehorovarue ariböviohoho raromamuhoho gevë'ohoho jaburo jö sisë röjëhiromoho rinëgoromoho sö ujuohoho va'ëgo guarohoho rireromanovajeje. Bövie bise'e ma-bae taemol'ihoho nimoromoho vajiohoho mu biririvoromoho ë'ohoho gabe rovarohoho jaruvohoho ë muohuro ruahoho'amëvë'eje. Ëariböviohoho God-ro sisë bojëmi'ë'e. ¹⁵ Öri ahorirehuhoho jijiharohoho vuonugol'ihoho aruëre anumëre ëmahoho jijihë'ejö. Ëmahoho jijihoromoho a ihe Balaam Bosor-are harihohoho Balaam-huhoho juvade öri sisërehoho va'ë'ejö. Ëhesihoho bëhohoho Balaam jö God-arahoho baeromoho majëhinövade aejiajadejehoho röhu hu mu sisë hesihoho manahoho ijojoho baje bae'ihoho nimadeje. ¹⁶ Ëhi nimamuhoho God-ro ë a hesihoho uehorohoho sisëhoho ahahadeje. God-huhoho Balaam-are uehorohoho sisë ahahade hesihoho jöhoho aviëhijehoho. Balaam-ro mu sisë vae'irögorohoho mi ihe donkey dörohoho hiromoho örirehoho va'adeje. Va'amuhoho God-ro ë donkey-ohoho uehorohoho mahoho bojamamuhoho ë jö bogohoho jövajohuro ri'öromoho a huënö'e jöejövamuhoho hegorovohoho ë jö God-arahoho baeromoho majëhijajehoho ahuro simanohoho rumohoho'e muohoho vae'ie'oromoho vuonugadeje. God-ro Balaam-are uehorohoho sisëhoho ëhi ahahadeje. Balaam-huhoho öri mahoho vuonugadëhi ë jö sareri'e röjëhijarue ariböviohuro ëhi ë'oromoho mu sisë vaeromoho ijojoho baje bae'ihoho nimarueje.

¹⁷ Röhu ë sisë ariböviohoho jovehuhoho sa'ahoho gagore rojomoromoho sinihajëhi jabumë muohoho ëhi sisë'ihoho sisë'ihoho ömarueje. O buruhoho börömehu rueromoho sue huosihegohoho arue anumehoho va'oromoho öri ari'e tugohegohoho bogohoho gavaruëhi jaburo mu mahoho ëhi tugohahuegohoho bogohoho gavarueje. Jabumë ëhi jëvë'ëgo ëhunihoho God-ro röhe nugëhë'eje jaburo ramoramoho sisë mahoho jië'ire ë va'ohoho raromoröhego. ¹⁸ Jö huhe ë'oromoho simanohoho rumohoho'e jöhoho ëmahoho atarueje. Ëmahoho atoromoho öëro jijihanovoromoho mu sisë aejöröjëhiromoho rinovohoho'amegohoho ehuro biririhoho rumohoho'e ariböviohuro sisë aribövi iorohoho'iorohoho jabesi öri avevejö'e vuonugarohoho uvarueje: Jö mae höromoho ejëhoromoho röhu mahoho vuonorö'ö va'oromoho ehuro rireromarueje. ¹⁹ Jëmë'ohoho raromarue sisë ariböviohuro aej sarerëmiromoho uëvarueje: Norohoho jëmë ajëmi'iramuhoho jëmë bogohoho tövanovë'e ariböviohoho jëvanovohoho'ihoho a'ihoho jëmë rabe rabe ömohoho'ihoho ëmahoho ömonövohoho'arujëjohoho. Ëhi uëvaruejehoho röhu jabumë tövëvanovë'eje. I'u'e mu hesihoho darugore jëvë'ërohoho mu sisëmu vaemuhoho vaejarueje. Ëhesihoho bëhohoho di

mu sisëhu ruahö'öjavuë'ohuro ëhuro tövavuanovë'eje. ²⁰ Ëhi tövëvanovoromo sisë bëhe jëvajeje. Ëhesi bëhoho nosi Bada Iesu Keriso no mare bamavuaie aho ae rahuu mae garomo ëhuro sa'a hesi mu sisëmu vaejaroho vuonugo'i mae va'ojuvo röhu huotorovoromo sareri'e jöho mae höromo miehu viöre aeganovoromo sisërëjëvë'oho ëhi jië'e aribövioho urimo sisë jëvadoho majae ijonö rireromoromo sisërë'amo barë'ë'e. ²¹ Jabumë mu ma hesi öroho bogo ga'ibejo jabumë sisë jio'i röhu bisemu ma'e jëvanovo'ibejo. Röhu mu ma hesi öroho iae garomo God-are jögoroho bojëmamu vuonugë'ëro ëhu'ëro sisë mae jëvë'eje. ²² Simano ma'e jöe niö'i urimë'i uhunö'e jajivaroho huotovë'oho ëho ëhi jië'e aribövi jabesi jöeje. Jöho ëhi uvë'eje: Öhuro ëgubijiohadire vuonorö'ö rovaje höjo. O jö göho jovo eguahë'e mahohuro vuonorö'ö va'oromo sa'osa'oho muomorovaje höjo. Ëaribövi jabesi muoho ëhije.

3

Bada Iesuhu sa'are vuonorö'ö rue'iröhe jöho bogo sarerehu jio'i iae mae jiaje jöhoje.

¹ Aganomë urimo na surire jö jajivoromo jemëni nugö'öjodoho röhu maho jöe nugö'öje. Ëjö niö'i jabesi bëhoho urimo hejarije jöho röhu maho majëhiromo jemesi simanoho avohëhe jemëro bogo rumonimo'i mamaemu uehorovo'irarijego. ² Iesu bogo rovadevare jö God-aro baeromo majëhinövare a maehu God-are surire jajivë'e jiamu gavarije jöho o Bada Iesu mare bamavuaie aehu jemesi apostle aribövie no bojamuamu noehu jemë majëhijamu hejarije jöho ë jöho jemëro avo'avoho uehorovo'irarijego ëhuni jajive. ³ Röhu ave jöhuremu avo'avoho uehorovore. Ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovo'iramu evare aëro rueromo jabesi sinehu sisë nimajohemu ëma ömobe jijihoromo jemë sivëgo'ë'ö. ⁴ Sivëgoromo uë'ë'ö: Iahuro uëvade höjo: Naro va'oromo vuonorö'ö rue'ejöjo. Hu rue jö uvarujoho hu diae rovë'e höjo. Hu va'adoho bogo rovë'e nosi hijo miono'oho vuovëvobe rovë'e höjo. Urimë'i ni'i'ivadire aevoromo bövi bise'o jiobe rovadoho bogo barë'i ëhi ma-gemuohemu jio'amajëjo. ⁵ Ëhi uëvarueje röhu ave jöho jabesi nimoromo bogo gavanovarueje. Ni'i'ivadire God-ro jöe jövamu ëhuro ö'idöho sa'aho ëma jio'amadeje. Sa'aho jovore jioromo rojomamu jovoho ruë numë jio'i sa'aho ririre jio'amadeje. ⁶ Ëhi jiadeje röhu ijonö jovohuro rojomoromo sa'ae aho'obëhe baeniagivamu evare majare ë sa'are jiade bövioho bise'oho ijumo barëjadeje. ⁷ Amo God-ro jöho

röhu maho jövë'ëro ëhu'ëro jaruvo jiaje ö'idöho sa'aho ëhi nugo'amë'eje u'emu vënëro buejego ravo'amoröhego. Ö'idöho sa'aho nugo'amajeje God bogo uehorovarue ariböviohuro hesi nunire riravoromo jabesi jö sisëho heromo i'ue baeromo sisëro va'oruomego evare aho'o vënëro ravo barë'iröhego.

⁸ Röhu aganomë ave jöho gemu avo'avoho uehorovore. Kerisohu uövuade muoho iae rue'ë'e. Sa'are raromarue ariböviohuro uvarueje: Vadune aho'o barëjë'e höjo röhu Keriso bogo rovë'e hö uvaruëhioho Bada bogo ëhioho uvajeje. Hu bogo uvajeje: Majae vadune ëmine ëmine jioromo barëjaje hö uvo'i a'i uvajeje: Majae gemu ëho vadune aho'obëhe mae jianovo'i vadune aho'obëhe mae ëho majae gemu jianovajëjo. Ëhuni bogave uvo'irarije: Majae ëge barëjë'ëro rue'i uvadoho bogo rovë'ëro ëhuni bogo rue'a'ajëjo. ⁹ Hesi aëro Badare jöho sareri'e uehorovoromo uvorumajeje: O hu ëhi ëhi ömo'i uövuajoho ëma hiromo örisanuovaje höjo. Röhu Bada bogo ëma örisanuovo'irögoro a'i huro jemesi jöëni uehorovoromo ëhuni ma-taemorovoromo hije. Aehu sisëre va'ë'oho hu bijönimo'i a'i hu nime ae aho'obëhe sisëho vuonugoröhego. Ëhuni muebeje.

¹⁰ Röhu Badare majaho iae ma-majioho vajiohu'e aëro rovanovo'ë'e. Ma-majioho rue'iramu evare ö'idöho darugo'o tögömoromo ëma bogojio va'oromo ë inömohe majaho manaeroho jiji mujöru'oho ravo barëromo sa'aho sa'a hesi i'o mu'oho sisërë barë nahonahovo'ë'e. ¹¹ Bövi bise'o ëhi sisërë barë'iröhohuni ëhuni avevejö'oho jemë diehi jië'e mu vaejaruje aribövie jiore. Jemë God gemu uehorovoromo ma-maemu raromo jijiho'irarije aribövie jiore. ¹² Ëhi jië'e aribövie jioromo mueberomo raromego God-are majaho rue'iro. Ëhi ë'ë'i muoho biririvoromo avo'avoho vaejego ë majaho ma-burëro rue'iro. God-are maja rovë'iroho ö'idöho ravo barëromo ö'idöre jio'amaje inömohe ravoromo disoruvo barë'ë'e. ¹³ Ëhi'o'iramu God-ro uövuadëhi ëhi ö'idö i'oho sa'a i'oho bamo'ë'e. Ö'idö i'oho sa'a i'oho bamo'iramu ma-mu mahuremu ë jio'amo'ë'e. Ëhi jio'iröhego no raromoromo muebejarueje.

¹⁴ Aganomë ëhi jioröhego muebejarujoho biririvoromo God'o gemuoro huë mae raromoromo hesi nunoro mu ma-maemu vae'i ë'o gare. ¹⁵ Nosi Badahu bogo burëro i'u bojëmi'i ma-taemorovoromo hiromo muebejëvajokho ëho avo'avoho uehorovoromo uvore: Hu ma-taemorovoromo hiromo muebejavuajokhuro ëhuro majaho bogo barëjë'e iae jiahuae höjo noehu hu ua gavego mare bamavuo'iröhoho.

Ēhi jiē'e jōho nosi ō mae Paul hu'o simano maho God-are ōrire baeromo jemesi ōrire jajivadeje. ¹⁶ Ēhi jiē'e jō suri göre göre aho'obēhe jajivoromo majēhi'i nimē'oho hu'o jōe gemuoho jajivajeje. Rōhu Paul-are surire jōho jōe gō gō anoji'eje. Jō anoji'e jiamu gavē'oho simano rumo'ehu bogo biririvoromo riravarue aribōviahuro God-are surire jō ioro'ioro sisē'i huotovaruehi ēhi Paul-are jōhu'o sisē'i sisē'i huotovoromo ēhuro ijonōho sisērējēvo'ē'e.

¹⁷ Aganomē ēhi jiorōhe jōho jemē iae hejē'e jēve. Ēhuni avo'avoho mueberovore. Jōgoru ahoruomaje a sisē jabesi ijore ijore jijiho'aruje. Amo ēhuro biririvoromo riravarujoho vuonugo'i baradore rireromēvo va'ē'e. ¹⁸ Avo'avoho mueberovoromo nosi Bada Iesu Keriso mare bamavuaje a hesi huē maho avo'avoho baebe hesi mu maho avo'avoho ga'amobe va'ore. Jaruvoho hesi ihoho mabēhe uaromo ēhi ioro'ioemu mabēhe uabe va'ejo. Iae mae. Ahia mino'e.

1 JOHN

God-are Jö jumuvë'e ahuro daruge bojamuiromo i'ovavuaaje. Röhu ë aehu sino haho'o baeromo sa'are rovamu John-mëhu gavare jöhoje.

¹ Ni'i'ivadiroho ae gemu jië'e jiadeje. Jiadoho iae ëhi ma-jiemu jiobe rovë'eje. Noro ë a hesi jöho heromo hu nosi nunëro garomo muebe'i ariromo hesi dajoho nosi övëro rëhë'ëro javuë'ëro ë a hesi jöho jajivo'ië'ö. Hu God-are Jö jumuvë'e i'ovavuaaje daruge bojamuijaje aeje. ² Ëi'ovavuaaje darugoho va'orahoro huruohamu noro gavë'ëro ëhu'ëro jemë mae majëhiromo uëvarueje: Ëahuro darugoho ioro'ioremu bojamuijaje höjo. Huro Vavuohu'o gemu mae hijë'ëro nosirire rueromo ë darugoho iae röjahuijade höjo. ³ Noehu garomo hejare a hesi jöho majëhijö jemëro heromo jemë'o no'o agane vaerovo'iröhëro. Noehu Vavuohu'o hesi Harihe Iesu Keriso'o agano vaerovaruëhi jemë'o no'o ëhi agane vaerovo'iröhëro. ⁴ Jemë'o no'o ë'oromo ëhuro no nimoroho avoho'iröhëro ëhuni jajivö.

Noehu mu sisë vaejaruoho vuonugoromo ëhuro God-are ajire raromo'iröhe jöhoje.

⁵ Ave jöho God-are Harihohuro majahuijumu hejë'ëro noro jemë majëhijö. God hu ma-ajemu höjo. Ramoramoho hesiroho bogohöjo. ⁶ God hu ma-aji'emu jië'ëro ëhu'ëro no uvë'oho: No God'o agane vaerovarue hö uvoromo röhu ramoramore raromo jijihë'oho ëho no sareri sareri jöe atoromo sareri sareri mue vaejarueje. ⁷ A'i God-hu aji'ere hijajëhi noehu ëhi aji'ere raromo jijihë'oho ëhuro no göëro göhu'o iae agane vaerovarueje. Agane vaerovego hesi Harihe Iesu hesi köhuro nosi sisëho u'ovahuo barëjajeje.

⁸ No uvë'oho: No sisë bogojavujä uvë'oho ëho simane garaejejo God-are jö maho dë vövöbajo'eroho bogojavuaajeje. ⁹ A'i noehu nosi sisë God-are örire huruoho majahijumu hejë'oho huro biririvoromo ma-maemu uehorovoromo muoho ma-maemu vaejajëro jië'ëro ëhu'ëro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo u'ovahuo barëjajeje. ¹⁰ O no uvë'oho: No bogo sisëho vaejë'e javuajë uvë'oho ëho noro uvoromo ë'arueje: God-hu uövuajoho: Jemë mu sisë vaejaruje hö uövuajoho hu ma-sareramuiromo ë jöho jövaje höjo. No ëhi uvë'oho God-are jöho nosi dë vövöbajo'eroho bogojiajeje.

2

¹ Nasi aboji harihu'e ave jö naehu jemesi örire jajivaje hesi bēhoho jemē mu sisēho bogo vae'irarijego ēhuni jajive. Rōhu mu sisē vaejē'oho Iesu Keriso a maēro jiē'ēro nosi sisēho ajamuijajeje. Ajamuiromo Vavu hesi örire jōe majahijajeje. ² Hu guomadohuro ēhuro nosi sisēho mu'uvahuoromo God-are vōrōho sanuamijego God-ro nosi sisēho uehorovoromo vuonugajeje. Rōhu bogo nosi sisēnioho gemu guomo'i sa'ae aho'obēhe dinō'e dinō'e raromarue aribövi jabesi sisēni guomadeje.

God-hu bojamuade jögore aho'o rōhu ö mueno'e uehorovēvo'irōhe jögoru ejahoromo ēhuro ajire raromo'irōhe jōhoje.

³ Rōhu ave jōho uehorovoromo ēhuro uvarueje: No God gavarue hōjo. No huhu bojamuade jögoru ejahē'ohuro ēhuro iae no hu gavarueje. ⁴ Ae rahu uvē'oho: Iae na God gavaje hō uvo'i rōhu God-are jögoru bogo ejahē'oho ēho hu masarerivoromo ēhioho uvajeje. God-are jö maho hesi dē vövöbajo'eroho bogoje. ⁵ O God-are jö ejahē'oho ēhuro hu God-are örire hesi dē vövöbajo'e aho'o uehorovo avohajeje. Rōhu ave jōho uehorovoromo ēhuro uvarueje: No God'o gemuoro javuajējo. ⁶ Ae rahu uvē'oho: Na God'o gemuoro jevajē uvē'oho Iesuhu hibe juvadēhi ēhi hi'ē'e.

⁷ Aganomē na jemesi öriroho bogo jögoru i'oho jajivo'i a'i jögoru mamioho jajivo'iē'e. Aevoromo Keriso-are jōho heromo ave jögoroho hebe rovariijeje. Ējöguru mamioho ēho noehu majēhijamu hejarije jōhoje. ⁸ Naehu jajivo'irode jögoroho mamieje rōhu i'eje. Ējō hesi muoho Kerisohu vaejadoho jemē'o vaejarujeje. Noro ē muoho garomo uvarueje: Ējōho iae mae hōjo. Ēhesi bēhoho ramoramo'e muoho rori'o va'anovo'i aji mahuro aevoromo ajivavuē'ego ēhuni uvarueje: Ējōho iae mae hōjo.

⁹ Ae rahu uvē'oho: Na God-are aji'ero hijaje hō uvo'i rōhu hesi Christian ö mueno'o nu huodēgē'oho ramoramo'ere hibe rovadoho jaruvohu'o ēhi gemuoho hijajeje. ¹⁰ O hesi Christian ö mueno'o hesi dē vövöbajo'ere uehorovēvē'oho God-are aji'ero hiromo uehore ma-maemu jiē'ēro ae gö bogo iēmi varijēnoho jiajeje. ¹¹ O hu hesi Christian ö mueno'o nu huodēgē'oho ramoramo'ere hiromo ramoramo'e muoho vaebe juvajeje. Ēhi'ego ramoramēro nunoho ramoramovahē'ēro öroho sidövajeje.

Ave sa'a hesi mu sisē bogo uehorovo'irōhe jōhoje.

12 Nasi aboji harihu'e God-ro Keriso-are jöëni uehorovoromo jemesi sisëho uehorovoromo vuonugë'ego ëhuni na jemesi örire jajive. 13 A duvahohumë jemë aevo'i jiobe rovade aho gavë'e jëvo'ego ëhuni na jemesi örire jajive. A i'ohumë jemëro A Sisëho ruahö'öjë'e jëvo'ego ëhuni na jemesi örire jajive.

14 Nasi aboji harihu'e jemë Vavuoho gavë'e jëvo'ego ëhuni na jemesi örire jajive. A duvahohumë jemë aevo'i jiobe rovade aho gavë'e jëvo'ego ëhuni na jemesi örire jajive. A i'ohumë jemë biririvoromo God-are jöhuremu jemesi dë vövöbajo'ere uehorovoromo A Sisëho ruahö'öjë'e jëvo'ego ëhuni na jemesi örire jajive.

15 Ave sa'a hesi mu sisëho bövioho bise'oho nadi uehorovore. Ave sa'a hesi mu sisë uehorovë'oho jemesi dë vövöbojo'eroho Vavuoho bogo uehorovo'aruje. 16 Sisë rabe rabe nosi sinehu nimaruoho rabe rabe nosi nunehu garomo nimaruoho o noehu ave sa'are raromoromo rabe rabe uehorovoromo döre bamorovaruoho ëho ave sa'a hesi mu sisëje. Ëhi jië'e muoho aho'o bogo Vavu hesirire jioromo rovade muoho jio'i a'i ave sa'a hesi mueje. 17 Sa'a hesi mu sisëho sa'are nimarue bövioho bise'oho barë hesi jio'i a'i ae rahu God-hu nimaje mu vaejë'oho bogo barë'i mario'iohemu raromarueje.

Keriso'o muorovarue aribövi jabesi mu sisë avoho goro'iröhe jöhoje.

18 Nasi aboji harihu'e sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho dunove. Ëhesi bëhoho jemë hejarijeje uëvamu: Bövi bise'o barë'iröhe majaho dunovo'iramu Keriso'o muorovaje aho rue'a'ajëjo. Röhu avevejö'oho Keriso'o muorovarue aribövioho aho'obëhe rueruomë'eje. Ëhu'ëro jië'ëro no garomo uvarueje: Bövi bise'o barë'iröhe majaho dunovajëjo. 19 ËKeriso'o muorovarue ariböviohuro nosi ekaresiaho ramuo va'areje. Röhu urimo jabu no'o raromonövadevaroho jabumë bogo nosi aribövi maehu jioruomadeje. Jabumë nosi aribövi mae jioruomom'ibejo jabumë no'o ëhi raro-moruomom'ibejo. Röhu jabuhu va'arohuro ëhuro no garomo uvarueje: Jabumë bogo ae gemu vadu'oho nosi aho jië'ëro ëhu'ëro va'oruomade höjo.

20 A'i jemë Keriso-are Aru'ahoho baejë'ëro ëhu'ëro jemë ae aho'obëhe God-are jö maho gavarujeje. 21 God-are jö maho gavarujego ëhuni na bogo uve: Jemë jö maho dadivëvajëromom'ëhuniho röjëhiromom'ëhuni jajive. A'i naehu jajivaje hesi bëhoho jemë jö maho iae gavarujeje. Garomo uvarujeje: Sareri'e jöho bogo God-are jö ma hesi gemuoroho jioromo rovaje höjo. Iae ëhuni jajive.

²² Sareri sareri ma'e aribövioho rahumėje. Ae rahu jö majahuiromo uövuë'oho: Iesu hu bogo bövie namiromo ajamujaje aho hö uövuë'oho ëhi uövuarue aribövioho Keriso'o muorovarue aribövie jioruome Vavu'o Harihu'o bijönëgaruëro jië'ëro. ²³ Ae rahu Harihu bijönimë'oho Vavuohu'o bijönimoruomajeje. O ae rahu Harihu ejahë'oho Vavuohu'o ejahoruomajeje.

²⁴ Keriso-are jö aevoli hebe rovarije jöho uehorovoromo ma'eno titimore. Ëhi ë'ë'oho Harihu'o Vavu'o jabesi gemuore raromo'aruje. ²⁵ Röhu Kerisoro ave suvuoroho bojamui'i mae uövuadeje. Huro uövuadeje: Naro ajëmi'iramu jemë ioro'iore gemu maro raromo'arujëjo.

²⁶ Jemë sarerëmi'i ë'o gavarue aribövi jabesi jöho naro jemesi örire jajive. ²⁷ A'i jemë Kerisoro hesi Aru'ahoho bojëmamu jemesi dë vövöbajo'ere abuejë'ëro jemë'o hijajeje. Hijë'oho a göho rabëni jemë öroho röjëhi'ë'ö. Bëhe bogoje. God-are Aru'ahohuro hesi muoho bövioho bise'oho jemë röjëhijajeje. Röjëhiromo bogo sareri'e jöho röjëhi'i jö mae röjëhijajeje. Ëhu'e jiaje jemëro hesi Aru'aho hesi jöho ejahoromo Keriso'o gemuoro raromore.

²⁸ Io'o nasi aboji harihu'ohumë hu'o gemuoro raromore. Ëhi ë'ë'oho hu rue'iramu no bogo javojimo'i biririvoromo hesi nunire mae riravo'ejo. ²⁹ Jemëro garomo uvarujeje: Keriso iae a mae höjo. Ëhuni uvo'a'aruje: Ae rahu mu mae vaejë'oho God-are aboji harihu'e javuajëjo.

3

Noehu mu sisë vaejaruoho vuonugoromo ëhuro God-are aboji harihu'ehu raromaruëhi ëhi raromo jijiho'iröhe jöhoje.

¹ Asë'e Vavuohuro no mabëhe rajahuijë'eje. Ëhi rajahuiromo huro no aboji harihu'e uövuë'eje. Hesi aboji harihu'e uövuadoho iae no javue. God-are aboji harihu'e javuajoho ave sa'are mu sisëhemu uehorovarue ariböviohuro God bogo avoho gavë'ëro ëhu'ëro no'o bogo avoho göruomajeje. ² Aganomë avevejö'oho no iae God-are aboji harihu'e javue. Ijonö ëhi javuoröhoho bogo röjahuijë'ëro no bogo avoho gavö. Röhu no iae garomo uvarujeje: No ëhi javuoröhoho röjahui'iramu gagorovo Keriso hu diehi jiajoho iae no ga'ëjarëjo. Garomo ëhuro hu jiajëhi no'o ëhi javuo'ajëjo. ³ Ae rahu uvë'oho: Kerisoro no ajamui'iramu hu jiajëhi no'o ëhi javuo'ajë uvë'oho ëhuro Keriso ma-maemu jiajëhi ëhi jio'i ë'o gavajeje.

⁴ Ae rahu mu sisë vaejë'oho ëho God bijönimoromo hesi jöho ahajeje. Mu sisë hesi bëhoho ëho God bijönimoromo

hesi jö ahaje muohoje. ⁵ Röhu jemë'o iae gavarujoho Keriso rovade hesi bëhoho nosi sisëho rori'o bava'ego bogojiorëhego ëhuni rovadeje. Röhu hesiriroho sisëho bogoje. ⁶ Ëhu'ëro jië'ëro ae rahu Keriso'o gemuore jië'oho bogo biririvoromo mu sisëho vaejajeje. Biririvoromo mu sisë vaejë'oho hu Keriso bogo ga vadë'ë'eje.

⁷ Nasi aboji harihu'ohumë ae göehu sarerëmijë'oho nadi ejëhore. Ae rahu mu mae vaejë'oho Keriso mae jiajëhi ëhi jiajeje. ⁸ O mu sisë biririvoromo vaejë'oho ëho Satan-are aeje Satan-ro aevo'i sisë vaebe rovë'ëro. Sisë vaebe rue'i God-are Harihehu rovade hesi bëhoho Satan-are muoho mu'u'iröhëro ëhuni rovadeje.

⁹ Ae rahu God-are aboji harihu'e jëvë'oho Vavu örëro jëvë'ëro ëhu'ëro jabumë bogo mu sisëmuoho vaejarueje. God-are aboji harihu'ëro jëvë'ëro mu sisëmu vae'iröhoho jabumë bogo eni jëve. ¹⁰ No ave muoho garomo uvarueje: Ëaho God-are harihe o aboje höjo. Ëaho Satan-are harihe o aboje höjo. Ae rahu bogo mu ma vaejë'oho o ö mueno'o bogo dë vövöbajo'ere uehorovëvë'oho ëho bogo God-are aboji harihu'oho jioruome.

God-hu bojamuade jögore aho'o röhu ö mueno'e uehorovëvo'iröhe jögoru ejahoromo ëhuro hesi aboji harihu'ehu raromaruëhi ëhi raromo 'iröhe jöhoje.

¹¹ Ave jöho jemëhu aevo'i hebe rovarije jöhoje. Noro göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvo'ejo. ¹² Cain-hu ë'adëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Hu A Sisë hesi aëro jië'ëro hesi öho ano bamadeje. Rabëni ëhioho ë'adeje. Hu mu sisëmu vae'i hesi öho mu maemu vaejajego ëhuni ë'adeje.

¹³ Aganomë ave sa'are mu sisëmu uehorovarue ariböviehu jemë gëromo bijönëgaruoho nadi tiöromo uvore: Diehi'oromo ë'aruëjo. ¹⁴ No ave jöho uehorovoromo ëhuro garomo uvarueje: No vuovo öroho vuonugë'ëro i'ovo öriremu javuajëjo ë hesi bëhoho noro Christian ö mueno'oho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvaruëro jië'ëro. A'i ae rahu a bogo uehorovëvë'oho vuovo örire jijihadoho ëhi jijihajeje. ¹⁵ Ae rahu ö mueno'e gëromo bijönimë'oho a muo'amarue a jabesi dë vövöbajo'o va'ëne jëvanovajeje. Jemë'o iae garomo uvarueje: A muo'amaje aho bogo i'ovo öriroho jië'ëro bogo ioro'ioemuoho maho hi hesi höjo. ¹⁶ No ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovarue hesi bëhoho ëhi höjo. Kerisoro hesi dë vövöbajo'ere börömo bëhe uehorovavuoromo sinoho bogo juhuonivo'i ajamui'i guomade höjo. Ëhuni no'o Christian ö mueno'ëro göëro göho uehorovëvoromo sinoho bogo

juhuonivo'i ajëmi'i vuovo'ejo o diehi'o'ejo. Ëhi jië'oho iae maeje. ¹⁷ Ae rahu inöme marohë'e jio'i ga'iröhe hesi Christian ö mueno'o bövie bise'e bogojëvamu gagorovo manunëremu gëvë'oho hu diehi'oromo uvo'ë'e: Na God nasi dë vövöbajo'ere uehorovaje höjo. ¹⁸ Nasi aboji harihu'ohumë ë'ego no bogo ma-jö'ëremuoho aho sarerëmiromo uë'iro: Naro jasi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovavaje höjo. Al' ë'ego no ae uehorovëvoromo huë baejëvoromo ajëmi'iro.

¹⁹ Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvë'oho ehuro no garomo uvo'ejo: No jö ma ejarue aribövie javuajëjo. Ëhi uvoromo God-are nunire riravoromo juhuonivo'i nosi dë vövöbajo'oho sanuamirovo'ejo. ²⁰ Jö sisë javuë'ëro dë vövöbajo'ere juhuonivë'oho no uvarueje: Nosi ar-ijo'arije ma-bisemu garorovo'i God-ro no iosiramuiromo aho'obëhe gö barëjaje höjo. ²¹ Aganomë nosi jö sisëhuni nosi dë vövöbajo'ere bogo juhuonivë'oho God-are nuniro javuoromo biririvoromo mae riravarueje. ²² Mae riravoromo rabe rabe ua gavë'oho iae hesirire baejarueje rabëni hesi bëhoho hu bojamuade jöho ejahoromo huhu nimaje muoho vaejaruëro jië'ëro. ²³ Huhu bojamuade jöho aviëhije. Huro uövuadeje noro hesi Harihe Iesu Keriso-are ihoho mae uehorovoromo huhu uövuadëhi ëhi göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iröhego. ²⁴ Ae rahu God-are jöe gö gö ejahë'oho God'o gemuoro jio'i God-ro hesi dë vövöbajo'ere hijajeje. Ave jöho uehorovoromo ehuro uvarueje: God-ro nosi dë vövöbajo'ere hijaje höjo hesi Aru'ahoho bojamuijë'ëro ëhu'ëro.

4

Keriso'o muorovarue aribövi jabesi mu sisëhu'o ave sa'a hesi mu sisëhu'o avoho goro'iröhe jöhoje.

¹ Aganomë ae göëro göëro sarerivoromo sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe jijihoromo uvoruomajeje: No God-are Aru'ahohuro jöho bojamuego majëhijarue höjo. Ehuni ae göehu ëhi uëvë'oho avoho gëromo gare jabumë mae God-are Aru'ahe baejë'ëro uëvego o hesi aru'ahe gö baejë'e jioruomego. ² Ave muoho garomo uvo'a'aruje: God-are Aru'ahëro jöho bojëmego majahuijarue höjo. Ae rahu ae huruoho majëhiromo uëvë'oho: Iesu Keriso a nosi sino jiajëhi ëhi rovë'e hö uëvë'oho God-hu bojamuaje Aru'ahoho baeruomë'eje. ³ O ae rahu Iesuare jö bogo ëhi huruoho majëhijë'oho ëho bogo God-are Aru'ahoho baeromo majëhi'i al' Keriso'o muorovaje a hesi aru'ahoho baeromo majëhijarueje. Jemë mami'e hejarijeje uëvamu: Keriso'o

muorovaje ahuro rue'a'ajëjo. Röhu avevej'ohoho ë a hesi sareri sareri'e muoho ave sa'are vaeruomajeje.

⁴ Hesi sareri sareri'e muoho vaeromo Keriso-are jöho sisë'i majëhijarueje. Iae ëhi ë'arueje röhu nasi aboji harihu'e jemë God-are ariböviëro jëvë'ëro Keriso-are jö sisë'i majëhijarue aribövi jabesi muoho ruahö'öjë'e jëve. Ëhesi bëhohoho jemëro God-are Aru'ahohoho bae'i sa'a hesi mu sisë uehorovarue ariböviohuro Satan-are darugohoho baeruomë'eje. Röhu God-are Aru'ahoho hesi daruge jemesirire jiajohuro Satan-are daruge jabesirire jiajohoho iosiramijë'eje. Ëhu'ëro jië'ëro jemëro Keriso-are jö sisë'i majëhijarue aribövi jabesi muoho ruahö'öjë'e jëve. ⁵ Ëariböviohoho jabu ave sa'a hesi mu sisë uehorovarue aribövie jioruome. Ëhi jië'ëro ave sa'a hesi jö sisëho atego ave sa'a hesi mu sisë uehorovarue ariböviohuro ejëhoruomajeje. ⁶ A'i no ma-God-are aribövieu mu javue. Ëhi javuë'ëro ae rahu God gavë'ohuro ëhuro nosi jöho ejahuarueje. Ae rahu bogoho God-are aribövi jëvë'ohoho nosi jöho bogoho ejahuarueje. No garöhe di ariböviohuro God-are jö ejahuamu o ave sa'a hesi jö sisë ejëhamu gavë'ohoho ëhuro uvarueje: Ëhoho God-are Aru'ahëro jöho bojëmëgo majahui'i ëhoho sareri'e aru'ahoho sisëhuro bojëmëgo majahuijarue hëjo.

No göehu gö dë vövöbajoho'ë aho'oho uehorovoho'iröhe jöhoje.

⁷ Aganomë ë'ëgo no göëro gö dë vövöbajoho'ë aho'oho uehorovohoho. Noehu göehu gö ëhi uehorovë'ohoho ëhoho God-ro hesi uehorohoho maho nosi dë vövöbajoho'ë bojamuego ë'arueje. God-are aboji harihu'ëro javuë'ëro God mae gavarueje. ⁸ O ae rahu ae gö dë vövöbajoho'ë bogoho uehorovë'ohoho God bogoho ma gavarueje rabëni God-ro dë vövöbajoho'ë aho'oho uehorovëmu uehorovavuhaje aëro jië'ëro. ⁹ Huhu uehorovavuhaje muoho aviëhi röjahuijadeje. Harihe gemu'ohoho sa'are nugö'öjadeje huro i'ovavuego mae raromoho'iröhëgo. ¹⁰ Göehu gö dë vövöbajoho'ë aho'oho uehorovarue mu hesi bëhohoho diehije. Noehu God dë vövöbajoho'ë uehorovarohoho ëhoho ma-bisë'eje. Ëhuni göehu gö uehorovarue mu hesi bëhohoho bogoho ëhihoje. A'i God-ro hesi dë vövöbajoho'ë aho'oho no uehorovavuhoromoho hesi Harihohoho nugö'öjadeje guomëgo nosi sisëho uehorovoromoho vuonugoho'iröhëni. Ëhoho böviohoje. Ëhuni God-hu ëhi no uehorovavuhadohoho ëhoho göehu gö uehorovarue mu hesi bëhohohoje.

¹¹ Aganomë God-ro börömo bëhe uehorovavuhoromoho ëhi ajamuijadeje. Ëhuni no göëro göhoho ëhi uehorovohoho'ëjo. ¹² Ae gö nosi nunohoho God bogoho gavë'e javue. Röhu göehu gö dë vövöbajoho'ë uehorovë'ohoho God-ro nosi dë vövöbajoho'ë

hiromo hesi uehoro maho bojamuego nosi dē vövöbajo'oho rarovavuaaje.

¹³ Ave jöho uehorovoromo ëhuro garomo uvarueje: No God'o gemuoro javuo'i hu nosi dē vövöbajo'ere hijaje höjo. Huro hesi Aru'ahoho bojamuij'ëro ëhu'ëro. ¹⁴ No God-are Harihoho iae nosi nunëro gavë'e javue. Gavë'ëro noro mae majëhiromo ae uëvarueje: Vavuohuro hesi Harihoho nugö'öjade höjo sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho baejëvoromo maro bamëvo'iröhego. ¹⁵ Ae rahu huruoho majëhiromo uëvë'oho: Iesu iae God-are Harihe hö uëvë'oho ëhi jië'e aribövi jabesi dē vövöbajo'ere God hi'i jabumë God'o gemuoro jëvajeje. ¹⁶ Röhu iae no'o garomo mae uehorovoromo uvë'e javue: God-ro no mabëhe uehorovavuaaje höjo.

God hu dē vövöbajo'e aho'o no uehorovavuaaje ahoje. Ëhuni ae rahu ae gö dē vövöbajo'ere uehorovo'i hijë'oho God'o gemuoro jio'i God-ro hesi dē vövöbajo'ere hijajeje. ¹⁷ God-hu hesi uehoro ma nosi dē vövöbajo'ere bojamuego rarovavuaaje hesi bëhoho hujeji Kerisohu nosi mu mevo gövuamu no hesi nunire riravë'oho no bogo juhuonivo'i a'i uvoröhego: Keriso jiajëhi no'o sa'are raro-moromo ëhi jiobe rovë'e javuajë uvoromo ëhuni avoho biririvoröhego. Ëhuni God-ro hesi uehoro maho bojamuego nosi dē vövöbajo'ere rarovavuaajeje. ¹⁸ No herovoromo uvë'oho: God-ro hesi dē vövöbajo'e aho'o uehorovavuaaje hö uvë'oho no bogo hesi öriroho juhuonamijarueje. No herovë'oho God-are uehoro maehu rueromo nosi dē vövöbajo'ere rarovavuamu hejë'oho God juhuonamijaruoho vuonugo'i mae uehorovarueje. Ëhesi bëhoho no God juhuonamijë'oho no uvarueje: God-ro i'ue bojamui hesi höjo. Ae rahu hu juhuonamijë'oho ëhi jië'e aribövioho God-are uehoro maho jabesi dē vövöbajo'eroho bogo rarovëvajeje.

¹⁹ God-hu urimo nosi örire dē vövöbajo'ere uehorovavuadohuro ëhuro no hu'o ae gö'o dē vövöbajo'ere uehorovëvarueje. ²⁰ Ae rahu uvë'oho: Iae na God-are örire dē vövöbajo'ere uehorovaje hö uvo'i röhu hesi ö mueno'o gëromo bijönëgë'oho ëho hu ëma sarere uvajeje: Na God uehorovaje höjo. Hesi ö mueno'e nunehu gëvajoho bogo uehorovëvë'oho ëhuro God uehorovo'iröhoho bogo eni jie hu God bogo nunoho gavajëro jië'ëro. ²¹ Ëhu'ëro God-ro ave jöho bojamuiromo uövuë'eje: God nasi örire uehorovevë'oho jemesi ö mueno'ohu'o dē vövöbajo'oro uehorovëvorëjo.

5

God-are Harihu mae uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Ae rahu mae uehorovoromo uvë'oho: Iesu hu böröme namiromo ajamuae ae hö uvë'oho ëhi jië'e aribövioho God-are aboji harihu'e jioruome. Ae rahu vavu dë vövöbajo'ere uehorovë'oho ë vavu hesi aboji harihu'ohu'o dë vövöbajo'ere uehorovëvo'anue. ² Ëhuni no ave jöho uehorovoromo ëhuro iae garomo uvarueje: No God-are aboji harihu'oho dë vövöbajo'ere uehorovëvarue höjo. No God dë vövöbajo'ere uehorovoromo hesi jögoru ejahë'ohuro ëhuro no garomo uvarueje: Hesi aboji harihu'ohu'o uehorovëvarue höjo. ³ God dë vövöbajo'ere uehorovë'oho ëhuro iae no God-are jögoroho ejaharueje. God-are jögoru ejahë'oho ëho bogo i'u'ehuje. ⁴ God-are aboji harihu'e aho'obëhe sa'are mu sisëho biririvoromo ruahö'öjarueje. Ruahö'ö'iröhe hesi öroho no Iesu mae uehorovaruohuro ëhuro ruahö'öjarueje. ⁵ Diehi jië'e ariböviohuro sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje. Ae rahu uvë'oho: Iesu hu God-are Harihe hö uvë'ohuro ëhi jië'e ariböviohuremu sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje.

God-hu jö mae majahuijego no heromo ëhuro Keriso mae uehorovarue jöhoje.

⁶ Röhu sa'are rovade aho iae Iesu Keriso jiadeje. Ëahuro rueromo jovo maëro bapataeto vaejamu köho rueromo guomadeje. Bogo rueromo ma-bapataeto vaejadohemuje. Al'i hu jovo maëro bapataeto vaejamu ijonö hesi köho rueromo guomadeje. Huhu ëhi ë'ade jöho God-are Aru'ahohuro iae mae majahuijajeje ë Aru'ahoho sareroho bogojio'i ma-maemu jië'ëro. ⁷ Jöe niö'i gemu no heromo Keriso mae uehorovarueje ⁸ Aru'ahuhu majahuijaje jöho jovehu bapataeto vaejade jöho kö rovade jöho. Ëjöho niö'i gemu bëhe gemuohoje. Ëho heromo mae uehorovarueje. ⁹ Ma-aëremu jö ma majahuijamu hejë'oho noro ëho mae uehorovarueje. Röhu a jabesi jöho ma-bise'e jio'i God-hu jö mae majahuijajoho ëho börömohe. Röhu God-ro hesi Harihu hesi jöho ëhi ma-mae majahuijë'eje. ¹⁰ Ae rahu God-are Harihu mae uehorovë'oho ëhuro dë vövöbajo'ere uehorovoromo uvarueje: God-hu hesi Harihu hesi jö majahuijadoho iae mae höjo. O ae rahu God-hu majahuijade jö bogo ma uehorovë'ohuro ëhuro uvoruomajeje: God hu jö sarere jövaje ae höjo. Ëhesi bëhoho God-hu hesi Harihu hesi jö majahuijadoho jaburo bogo ma uehorovaruëro jië'ëro ëhioho uvoruomajeje. ¹¹ God-hu hesi Harihu hesi jö mae majahuijade hesi bëhoho aviëhije. God-ro darugoho bojamuijë'eje noro baeromo nosi aru'ahoho

i'ovoromo ioro'ioemu mae raromo'iröhëgo. Ëdarugoho God-are Harihu hesirire jie. ¹² Ëhu'ëro ae rahu Harihohu'o gemuore bimuvë'oho ë darugoho baeromo hu'o gemuore mae hijajeje. O bogo God-are Harihohu'o gemuore jië'oho bogo ëhioho maho hijajeje.

Ioro'ioemu mae raromo'iröhëro gavarue jöhoje.

¹³ Naehu jemesi örire jajivaje hesi bëhoho jemëro garomo uvo'irarijeko: Iae no maro raromaruoho ëhi ioro'ioere gemu raromobe va'ëjarë uvo'irarijeko. God-are Harihu mae uehorovarue aribövioho jemë uëve. ¹⁴ Ave jöho uehorovoromo ëhuro no biririvoromo hesi nunire riravoromo jöho majahijarueje. God-hu rabe rabe bojamui'i nimajoho noehu ua gavë'oho iae hu ejahuaajeje. ¹⁵ Noehu ua gavë'oho iae ejahuaaje hö uvaruëro jië'ëro ëhu'ëro no uvarueje: No ua gavë'oho bojamuego baejarue höjo.

¹⁶ Ae rahuaro gal'irane Christian ö mueno'ehu mu sisë vaeromo bogo sisëroho va'o hesi jioruomamu gëvë'oho jero God ua ganego huro jabesi sisëho ajëmiromo daruge bojëmego maro raromo'iro. Na uaromo ë'e mu sisë vaeromo bogo sisëre va'o hesi jio'amaje ariböviohuni God ua ganëjo. A'i mu sisë gö vaejë'oho sisëro va'o hesi javue. Na bogo uave: Jero ëhi jië'e ariböviohuni God ua ganëjo. ¹⁷ God-hu bijönimaje muoho aho'obëhe vaejë'oho ëho sisëje. Röhu mu sisë gö vaejë'oho no bogo ëhuro sisëroho va'o hesi javue.

¹⁸ No garomo uvarueje: Ae rahu God-are aboji harihu'e javuë'oho mu sisëho bogo vaemu vaejarue höjo. God-are Harihohuro tugohahuego A Sisëho nosi öriroho bogo ijumavuaajeje.

¹⁹ No garomo uvarueje: No God-are aboji harihu'e javuo'i sa'are mu sisë uehorovarue aribövie aho'o jabumë A Sisë hesi darugoro raromarue höjo.

²⁰ O no garomo uvarueje: God-are Harihohuro rueromo uehoro maho bojamuijë'e höjo ëhuro noro God garöhëgo God gemu hu mae jiajoho. No hu'o gemuoro javuoromo hesi Harihe Iesu Keriso'o gemuoro javue. Ëaho gemu God mahoje. Huro ajamuego no ioro'ioere gemu mae raromarueje.

²¹ Nasi aboji harihu'e avoho mueberovore. Nadi uvore: Inöme bövie bise'e masije höromo nuninöho bamo'i God dejonöho bamore. Ahia mino'e.

2 JOHN

Aëro uvoruomajeje: Jö jabesi örire jajivade ekaresiaehu ame gemuore raromaruë jöho John-ro huotovoromo uhu'e magonahehu aboji harihu'e söromo gemuore raromaruëhi ëhi jajivade höjo. O verse 13-re John-hu hijade amore ekaresia jabesi jöho huotovoromo uhu'e uvade magonaho hesi ö hesi aboji harihu'o jönö'e ëhi jajivade höjo.

¹⁻² O asë'e aboji harihu'e gagovoromo gemuore raro-maruje magonahoho God-ro hesinö javojöro baejavë'e magonahe jave. Ekaresia jabesi a duvahoho naro jemesi örire jejëmiye. Jemë'o no'o God-are jö maho uehorovoromo ëhi gemu uehorovobe va'ejo. Ëhuni na bogo ma-döëremuoho uehorovëvo'i dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Bogo na gemuoho a'i God-are jö ma gavarue aribövioho aho'obëhe jabu'o ëhi gemuoho uehorovëvarueje.

³ Noro God-are jö maho ejahoromo göëro gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvo'iramu God Vavuohu'o hesi Harihe Iësu Keriso'o noni vavaenimoromo ajamuiromu huë mae bojamui'ë'e.

God-are jö mahemu ejahoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iröhe jöhoje.

⁴ Na hejodeje uevamu: Vavuehu uövuadëhi jasi aboji harihu'o ioro'iorohuro God-are jö mahemu ëhi ejaharue höjo. Ëhi hegoro nimoroho avohodeje. ⁵ Ma'ino röhu ave jögoru jajivo'ië'ajoho bogo i'ehu jio'i mami'e aevo'i hebe rovarë jögorohoje. Naro uëve: Ë'ego no ae aho'obëhe göëro göho dë vövöbajo'ere uehorovo'irarëjo. ⁶ Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovo'iröhe hesi bëhoho ëho God-are jögoroho ejahë'e raromo'ejo. O God-are jögoru hesi bëhoho ëho mami'e aevo'i hebe rovarijëhi ëhi jemë göehu gö uehorovë'i raromo'irarijohoje.

⁷ Röhu a sarerëmiarue aribövie aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e sareri jöho majëhibe jijihoromo uëvarueje: Iësu Keriso bogo a maho rue'i aru'ahëro rovade höjo. Ëhi majëhijarue aribövioho Keriso'o muorovoromo ae sarerëmiarue aribövie jioruome. ⁸ Ëhuni avo'avoho mueberovore. Sareri'e jö bogo ejëhë'oho ëhuro mu vaebe rovarije suvuoroho bogo boremi'ö'i bae barë'aruje.

⁹ Ae rahu Keriso-are jö bogo ma'eno titimo'i aruëre anumëre ëma jijihë'oho ëhi jië'oho God rumo'e aribövie jioruome. O ae rahu Keriso-are jö ma'eno titimë'oho God

Vavuohu'o Harihohu'o jaburo niö'iro ëhi jië'e ariböviohu'o gemuore jiarueje. ¹⁰ Ae göehu jemesirire ö'oromo Keriso-are jö jiajëhi bogo ëhi majëhijë'oho nadi uëre: Ruehëjo. O nadi jejëmire. ¹¹ Ae rahu jejëmijë'oho ëhuro iae jemë jabu'o bimuvoromo jabesi mu sisëho vae'a'aruje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹² Na jöe aho'obëhe jajivo'irodoho röhu bogo jajivo'ejo. Na nege ö'oromo jemë'o na'o jöho majahirovoröhëni. Ëhi jië'ohuro ëhuro jemë'o na'o sisë maro nimoroho'ejo.

¹³ God-hu baejade magonahe jasi öe hesi aboji harihu'oho jaburo jasi örire jejamijö. Ahia mino'e.

3 JOHN

¹ O asë'e nasi isio Gaius God-are ekaresia jabesi a duvahoho naro jasi örire jejamiye. Na bogo ma-döëremuoho uehorovavo'i nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovavajeje.

² Isio na nege jasi sino haho'ohu'o muohu'o ma-mabëhe javojöro. Iae na gave jasi dë vövöbajo'oho avevejö'oho mae javo'ego. ³ Ëhesi bëhoho Christian ö mueno'ëro rueromo uevareje: Gaius hu God-are jö mahemu ejahaje hö uevamu heromo nimoroho avohodeje. Ëho iae maeje. Majae ëhi ja God-are jö maho ejahë'e raromanueje. ⁴ Mu göëni göënioho na ma-bisemu nimoroho'i aehu uevë'oho: John jasi Christian aboji harihu'ohuro God-are jö maho ejahë'e raromaruë uevamu hejë'oho na nimoroho avohajeje.

Gaius-hu mu mae vaejamu John-hu rajahijade jöhoje.

⁵ Isio jero mabëhe biririvoromo Christian ö mueno'oho ajëmijanueje. Öre gö jioromo rovare Christian ariböviohu'o huë mae bojëmijanueje. ⁶ Ëariböviohuro rueromo ekaresiae aho'o uövuareje: Gaius-ro nosi örire huë mabëhe bojamuijade höjo. Röhu God-hu nimajëhi jaehu bövi bise'o jabumë ajëmiromo rëmö'öjamu örire va'ë'oho ëho iae mae jio'ë'e. ⁷ Ëhesi bëhoho God bogo ma uehorovarue aribövi jabesiroho suvuoroho bogo ujuohë'e ëma ri'öromo va'ë'ejö Keriso-are jöho baeromo jijihö'iro. ⁸ Ëhuni Christian aribövioho noro jabumë ajëmi'ejö ehuro no jabu'o bimu-voromo jö ma majëhijarue hesi muoho vaeröhëni.

Diotrephes'o Demetrius'o ë ae niö'i jabesi jöhoje.

⁹ Naro jasi ekaresia jabesi örire jö harihe jajivodeje. Jajivodoho Diotrephes hu böröme vae'i nimë'ëro nosi jöho bogo ejahuajeje. ¹⁰ Ëhu'ëro jië'ëro na ö'ë'oho huhu vaejaje mu sisëho huruoho majëhi'ejö ekaresiae aho'o heromo uehorovoromoröhego. Huro nosi jöho huotovoromo uëvajeje: John-mëro ëhi jië'e mu sisëho vaejarue höjo. Hu bogo ehemuoho ë'i Christian ö mueno'ehu ö'ë'oho bogo rajëhiromo baejëvajeje. O ae göehu ajëmi'i nimë'oho huro ahëvoromo uëvajeje: Jemë ë aribövioho ajëmi'ië'e jëvaje rori'o va'ohëjo. Va'oromo nadi ijoho Keriso rajahijarue osaroho ruerëjo.

¹¹ Isio aehu mu sisë vaejaruëhioho nadi ehioho vae'i a'i mu ma vaejaruëhi ëhi vaene. Ae rahu mu mae vaejë'oho ëho God-are aribövie jioruome. O ae rahu mu sisë vaejë'oho jabu God bogo gavë'ejö.

¹² Röhu ae aho'obëhe uvoruomajeje: Demetrius hu a mae höjo. Iae hu mu mae vaejaje aeje. Ae aho'o hu garomo ëhi uvarueje. Iae no'o uvarueje: Hu a mae höjo. Röhu ja'o gavanueje no jö maemu majëhijego. Ëhu'ëro Demetrius-are jö majëhijaruoho ëhu'o iae maeje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹³ Na jöe aho'obëhe jajivo'irodoho röhu bogo jajivo'ejo.

¹⁴ Na nege ma-burëro ö'oromo ja garomo ja'o na'o jöho majahirovoröhëni.

¹⁵ Huë mae hine. Ja huë baejavarue aganoho jaburo jasi örire jejamijö. O nasi aganoho aho'o gemu gemu jejëmijode höne. Ahia mino'e.

bojëmiromo vënoho nugö'öjamu ioro'ioremu ravo'amade hōjo aëro garomo uvorōhego: God-ro ëhi jië'e i'uoho sisë'e aribövioho bojamui'ajëjo.

⁸ Ëhi jie röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro ëhi jië'e mu sisë gemuoho vaejarueje. Jabumëro uvarueje: Nia'ovo'iraeromo gavaruëhi ëhi ömë'oho mae hōromo va'inumi'e muoho vaeromo jabesi sino haho'oho ijumorovarueje. Jōgoru masijoho bijōnimarueje. Ajile aribövie ölidöre raromarue jabesi jōho sisë'i atarueje.

⁹ Jabu ëhi sisë'i atarueje röhu urimo Michael anerae bōrōmo namijajoho bogo ëhioho sisë'ioho jövadeje. Ëhesi bëhoho Moses guomamu Michael'o Satan'o ëhi di aehu Moses-are sino bae'irōhe jōho aho'ahamirovareje. Jōho aho'ahamirovoromo Michael bogo biriri'övoromo jō sisëho majahiromo nibejahi'irōgoro ma-uavadeje: Na jōho bogo ua'ejōjo. Jaehu sisë ë'anue jōho hesi Badaro majahi'ajëjo.

¹⁰ Ëhi jië'e sanu'e jō jövadoho röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro bogo ëhioho ato'i a'i bogo ma hejarue gavarue jōho ëma sisë'i atarueje. Sisë'i atoromo simano rumo'e mahu urejehu jijiharuëhi jabumëro ëhi bogo uehorovë'e jabesi nimarue muoho ëma vaebe jijihoromo ëhuro sisërërovarueje.

¹¹ Jabuhu i'u bae'irōhe majaho iae rue'ë'e. Jabumë a mamie niö'i gemu urimo raromaroho va'ëne jëve. A mami ae Cain-hu hesi nimoromo ëma ë'adëhi jaburo öre gemuore jijiharueje. O Balaam-hu moniemu uehorovoromo sareri'e mu a rōjëhijadëhi jaburo ëhi jië'e muohuremu vaejarueje. O Korah-hu biriri'övoromo God-are jō ahamu guomadëhi jaburo God-are jōho ëhi aharueje u'emu vuovëvorōhego.

¹² Jemëhu huë baerovo'i gemuore gagovoromo i ue'ahë'iroho ë aribövioho jabu'o rovarueje. Rueromo bogo juhuonivo'i ma-biriri'övoromo nimorohë'i ioho jovoho mahunö'e ue'aharueje. Ëhi jië'e sisëho ë'ego ëhuro niögu suhi'ere va'inumi jiajëhi jabesi aru'ahoho ëhi va'inumi'e jëvego huë sisë baejarueje. Jabumë ae gö bogo ajëmi'i jabesi sivue ajamirovarueje. Jabumë ëni rumo'e sue burehu bava'ego sa'a bogo rihu bojamajoho va'ëne jëve. Jabumë ijo saho va'ëne jëve. Ijo sahoho jabesi bajo rae maja rovë'iroho bogo raejarueje. Bogo raejego aëro umoromo dirumohu'o jahego ioro'ioremu sisërëjajeje. Jemë'o gagovarue aribövioho ëhi jëve.

¹³ O jovehu va'inumi gatogato hasaromo ionire a nunire bu'öjajëhi jabesi sisëho ëhi a nuniro ma-va'orahoro vaejarueje. O ara'ehu vëni ioromo bio baeromo va'ajëhi jabumë ëhi jëvanove. God-hu nugëhade ramoramo sisë mare jië'ire ë rireromoromo ioro'ioremu raromo'ë'ö.

¹⁴ Jemë'o gagovarue ëhi jië'e a sisë jabesi jôho Enoch-ro ae majëhijadeje. Adam-are ujehu jiobe rovadoho ro iae Enoch hu number 6-ho jiadeje. Enoch-ro sisë aribövi ijonö diehi jëvoröhe jôho urimo ae majëhiromomo uëvadeje: Jemë'o garëjo. Badaro hesi anera maho aho'obëhe mae jabu'o gemuore rue'a'ajëjo ¹⁵ ae aho'obëhe mevavuo'iröhëni gö'i mae o sisë javuego. Mevavuoromo God bijönimoruumaje ae aho'obëhe uëröhëni: God nasi örire bijönegoromo ëhi jië'e mu sisëho vaejëvarije höjo. Na bijönegoromo nasi jôho sisë'i bëhe atarije höjo. Ehuro jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ehi mevëvo'iröhëni Bada rue'a'ajëjo.

¹⁶ Röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro nibejëhiromomo a jôho aruëre anumëre ëma vaerovarueje. Jabesi sinehu nimajëhi ëhi jijiharueje. Jabesi sivue uehorovoromo dö mare bamorovoromo jö huhe atarueje. Ae gö sanusanuëmijarueje ehuro jabuhu nimaruehi ëhi ë'oruomojöro. Earibövioho ëhi jië'e aribövie jëvë'eje.

Avo'avoho birivoromo raromo'iröhe jôhoje.

¹⁷ Röhu aganomë jemëro ave jôho uehorovore. Nosi Bada Iesu Keriso-are apostle ariböviehu mami'e majëhinövare jôho uëve. ¹⁸ Majëhiromomo uëvareje: Ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovo'iramu aëro rueromo God-are jôho sivoromo hu bogo uehorovë'e jabesi sinehu nimajohemu vaebe jijihoruomo'ajëjo. ¹⁹ Ejabuhu uëvare ëhi jië'e ariböviohuro ëhi'oromo jemesi ekaresiaho adovëvarueje hahagu hahagu jëvojöro. God-are Aru'ahoho bogojëvë'ëro jabesi sinehu nimarue muohemu uehorovarueje. ²⁰ A'i aganomë jemëro God-are jö mahuremu uehorovarujoho birivoromo gö'o gö'o mae uehorovobe va'oromo God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo God-are öroro jöe atonövore. ²¹ Hu jemesi örire huë baejëvaje jiaje ehuni nadi vuonugo'i hu'o gemu mae raromore. Raromoromo muebere nosi Bada Iesu Kerisoro jemesi jöëni vavaenimoromo ajëmego ehuro ioro'ioremu maro raromo'irarije.

²² Ae göëro uvoruomajeje: Na Keriso-are jôho mae höjo o ëma jöe höjo. Ehi jië'e ariböviohuni vavaenimoromo ajëmire. ²³ Sisëre va'arue örire ae göëhu jijihoromo vënire ravorovanovamu gëvë'o ho ma-burëro baejëvorego mae jëvo'i. Ae göëhu mu sisë vaejamu gëvë'iroho vavaenimoromo ajëmirego jabesi sisëho vuonugoruomo'iro. Röhu ëhi ajëmië'o ho gavë'i ajëmiromomo jabesi sisëho goro avohore. Jabuhu ömarue muoho iëmijego jemë'o ëhi ömojöëni uëve.

God mabëhe rajahijarue jôhoje.

²⁴ Iae God eni jië'e aego mabëhe ua'ejo. Jemë guare bejëvo va'ojöëni ma'enëgoromo sōjëvo va'oromo huhu hijaje aji mare rëmego nimoroho avohë'i ma-maemu riravo'irarijoho hu eni jie. ²⁵ Hu A Börömoho God gemuje. Hu no maro bamavuaje aeje. Èhuni no Iesu Keriso nosi Badare jöëni rajhiromo hesi örire ua'ejo: Jasi ihoho dö maro höjo. Daruge eni javë'e ae javajëjo. Böröme namiromo jasi darugëro bövie bise'e aho'o mae muebe'amanue höjo. Èhi jiemu jiobe rovanoho jaruvo èhi javajoho èhi jiemu jiobe va'a'anuëjo. Iae mae. Ahia mino'e.

REVELATION

Aevo'i jajivare jöhoje.

¹ Aveho urimo subivahuadoho Iesu Kerisohu huruo-horomo röjahuijade jöhoje. Èröjahuijade jöho God-ro Iesu bojamadeje huro hesi mu vaejaharue aribövioho röjahuijego noro garomo uvoröhego: God-ro nimo'ego majae ijonö èhi èhi jiè'e muohuro nosi örire rueliè'ajëjo. Èijonö rueröhe mu hesi jöho Kerisoro nosi örire röjahui'i nimoromo hesi aneraho uavamu huro barueromo John God-are mu vaejahaje aho röjahijadeje. ² God-hu jövade jö Iesu Kerisohu mae röjahijamu John-hu gavadoho aho'o huhu mae jajivo barëjadoho aviaeje. ³ Ae rahu ave surire jö adahë'oho o ave God-are örire jioromo rovade jö heromo rabe rabe jajivadoho èho ejahë'oho iae huë mae bae'a'anue maja börömocho dunovë'ëro.

John-hu God-are ekaresiae amo göre göre raromaruoho jejëmijade jöhoje.

⁴ O asë'e ekaresiae aho'obëhe 7 Asia sa'a hesi uhure amo göre göre raromobe rovarujohumë John naro jemesi örire jejëmiye. Na nege God mami'e èhi jiè'ëro hiemu hibe rovë'ëro jaruvohu'o èhi hijaje röhu ijonö èhi gemu hiemu hibe va'iröhe è ahuro jemë huë baeromo ajëmijego maro raro'mo'irarijego. O na nege God-hu döre hijaje röho hesi nuninö raromarue Aru'ahe aho'obëhe 7 èho jabu'o èhi gemuoho jemesi örire ajëmi'iröhego. ⁵ O na nege Iesu Kerisoro Vavu hesi jöhuremu ma-mae majahuiibe rovë'ëro guomoromo huro aevo'ioho ri'öromo hijë'ëro a masijo ioro'ioro ave sa'a muebejaruoho iosirëmiromo böröme namiromo muebejëvaje è aho hu'o èhi gemuoho ajëmi'iröhego.

Keriso hu mabëheje. Huro nosi örire uehorovavuajëro jiè'ëro hesi köho otehoromo guomorovoromo èhuro nosi sisëho u'ovahuadeje. ⁶ U'ovahuoromo ajamuiromo nosi ihoho döro bamahuamu èhuro no masije riravoromo priest muoho baejë'e javue noro Keriso-are Böröme o Vavue God-are muoho vaenövoröhëni. Èhi ajamuijë'ego èhuni uvo'ejo: Hesi ihoho gemu börömocho höjo. Daruge aho'o hesiriremu höjo. Ae aho'obëhe no èhi uvemu uvobe va'ëjarëjo. Iae mae.

⁷ Gare. Iae hu suehu'o gemu mae ruvebi'ië'e. Ruvebi'iramu ae aho'obëhe röhu hu anare aribövioho jabu'o nunëro garuomö'ë'e. Garomo sa'ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoruomö'ë'e. Èjöho iae mae. Iae èhi jio'ë'e.

⁸ Bada God-ro uëve: Na urimo ni'i'livevadoho rōhu ijo tugoho'ioho ēhi gemuoho jevo'ajējo. Mami'e jiobe rovadoho rōhu avevejō'oho ēhi jioromo rōhu ijonōhu'o ēhi jiobe va'irōhe aho daruge aho'o jiē'e aho God-ro ēhi uëve.

John-hu nia'ovo'iraeromo Keriso gavade jōhoje.

⁹ Rōhu John na jemesi agane gemuoho jeve. Jemē'o na'o Iesuae ae gemuohuro javuē'ēro na jemē'o havoromo huē vavaene baeromo God-are aharire jiajēro hesi ajoho baeromo baberumi namijajeje. Na motumotu hesi ihe Patmos ē remē'ejō rabēni God-hu jōvade jō Iesuhu ma rōjahuijadoho naehu majēhijajohuni. ¹⁰ Naro Patmos sa'are hiromo hura bōrōmoho Bada uehorovarue majaho rovamu iae God-are Aru'ahohuro rumorovevoromo uehore boje-mamu hi'i hejodeje nasi dejonō jō'o ōgohuro hēgō va'ēne ma-darugo'o rovavamu. ¹¹ Jō'o ōgohuro ma-darugo'o rueromo uevavohijo: Mue gō gō ga'amanuoho suri surioro jajivonējo. Jajivoromo ekaresiae aho'obēhe 7 jabesi ōroro nugō'ōnego adahego hebe va'irarējo. Ephesus amo rajo ekaresiae Smyrna amo raje Pergamum amo raje Thyatira amo raje Sardis amo raje Philadelphia amo raje Laodicea amo raje ēho jabumēro adahobe hebe va'irarējo.

¹² Ēhi jōvamu hejē'i hunuorovodeje rahuhu na'o jōe jōvajoho ga'i. Ē'i gavodeje iro bahijarue gije aho'obēhe 7 gold-ehu avoho'amē'oho ē momorō'ōjamu ¹³ o iro bahijarue gije riravaje ririre a ma va'ēne aho niōgu ēgobōvi ba'amamu hōrohu'o utahē'e gold-ehu avohē'e hisioho vinebire muoho taemē'e ēhi namijamu. ¹⁴ Ēa hesi simanohu'o simano uohu'o ajivoromo sa buse jahanovē'e jiohijo. Hesi nunoho vēnēro hōduvanovohijo. ¹⁵ Hesi hōroho ajanie vēnēro ravoromo ajivanovohijo. Huhu jō jōvajoho jōvēro ruomanovoromo ma-darugo'o uvavohijo. ¹⁶ Hesi ōvo mare jije aho'obēhe 7 jio'amohijo. Hesi jō'ore kaejō ēge anie ruē jio viē jiē'e anio ma-ma'e jiohijo. Hesi nu ano'oho majaehu hōrōromo ajivego gavaruēhi ēhi ajivē'e jiohijo. ¹⁷ Ajivē'e jiamu gavē'i juhuonivoromo hesi hōru'ere bejevoromo hesi bēhire ae guomē'ohuro raromanovodeje. Raromamu hesi ōvo mahuro nasi sinore bamehoromo uevadeje: Nadi juhuonivējo. Na aevo'i jevadoho rōhu ijo tugoho'i jevo'ajējo. ¹⁸ Na biririvoromo hijaje ae jevajējo. Urimo na guomevade hōjo. Rōhu gevējo. Na ioro'ioemu hiemu hijajējo. Ioro'ioemu hiromo darugoho baejē'ēro ēhu'ēro naehu uēvē'ohuro aēro vuovoromo vuovē'e aribōviehu va'o raromaruire ē va'o raromarue hōjo. O bogo uēvē'oho bogajo. Na ēhi jiē'e eni jevē'e ae jevajējo. ¹⁹ Ēhuni jaruvo jiaje muohu'o ijonō

rueröhe muohu'o jaehu ga'amanuoho ëho jajivo'amonëjo.
 20 Röhu jije aho'obëhe 7 nasi övo mare jio'amamu ga-
 vane hesi jö subivahadoho o gold-ehu avoho'amë'e iro
 gije aho'obëhe 7 ga'amane ë hesi jö subivahadoho ë jöe
 niö'i jabesi bëhoho ma-sama'e huruoho majahi'ïë'ajëjo. Jije
 aho'obëhe 7 jabesi bëhoho ekaresiae 7 jabumë muebejëvobe
 va'arue anerae jio'amajëjo. O iro gije 7 jabesi bëhoho ë
 ekaresia 7-ho jiobe va'ajëjo.

2

*Iesuhu Ephesus amore raromarue ekaresia jabesi örire
 nugö'öjade jöhoje.*

¹ Röhu Ephesus amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo
 muebejëvaje anera hesi öroro ave jöho jajivonego ekare-
 siae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Nörö böröme
 namiromo jije 7 övo mare ma'eno'amë'e iro gije 7 jabesi
 ririre hi juvaje aho nöröro jöe majëhi'irögoro ë'ajëjo. Uënëjo:
 Nöröro uvajëjo: ² Jemesi muoho iae na gëvajëjo. I'u'e
 mu masijoho u'urume vae'lego gëvajëjo. O sisë aribövioho
 jemëro bogo ma-nunëremuoho gë'i ahëvo'ego gëvajëjo. Aëro
 jemë sarerëmiromo uëvare höjo: No apostle javuajë uëvaroho
 jemëro jabesi muoho mevoromo gëvarije höjo jabumë
 bogo apostle maehu jëvamu. ³ U'urume vaejë'e jëvajëjo.
 Nasi jöëni vavaeni böröme baejë'e jëvajëjo röhu bogo
 u'uvëvë'e höjo. ⁴ Ëhi jëvohijajo röhu avehuremu gë'ihöromo
 na bijönegajëjo. Rabëni jemë aevo'i rajehi avoho'ego
 gënövodëhioho avevejö'oho bogo ëhioho ë'ego gëvajëjo.
⁵ Urimo dë vövöbajo'e aho'o rajehinövarijoho avevejö'oho
 u'uhëhanovajoho ëho uehorovoromo sisëho vuonugo'i hu-
 torovoromo urimo ë'onövarijëhi ëhi ë'onövorëjo. Bogo ëhi
 ë'ë'oho naro ö'oromo jemesi iro gijoho rori'o bava'ejöjo.
 Bogo huotorovoromo avoho rajehijë'oho iae na ëhi ë'ejöjo.
⁶ Iae ëhi höjo röhu aviëhi ë'arujoho iae mae höjo. Nicolaus-
 are ijore ijore jijiharue aribövi jabesi mu sisë naehu
 bijönimajëhi jemë'o ëhi gemuoho bijönimaruje höjo.

⁷ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu
 ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjamu gavë'oho Iesu
 naro ja ua'ejöjo a i'ovëvo'iröhe ije God-are mure namijaje
 hesi bajoho i'iranego. Ahia mino'ëjo.

*Iesuhu Smyrna amore raromarue ekaresia jabesi örire
 nugö'öjade jöhoje.*

⁸ O Smyrna amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo
 muebejëvaje anera hesi öroro ave jöho jajivonego ekaresiae

aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Aevo'i jiadoho ijo tugoho'i jioröhe aho guomadoho rōhu maho i'ovade aho nōrōro jōe majēhi'irōgoro ē'ajējo. Nōrōro uvajējo: ⁹ Jemesi huē vavaenoho iae na gēvajējo. Jemē ave sa'a hesi mae sisē bogojēvajohu'o gēvajējo. Rōhu dē vōvōbajo'o uhure bōvi mae baejē'e jēvajējo. Amo jemē agēvarue aribōvi jabesi jō sisēho ēhu'o gavajējo. Jaburo uvarue hōjo: No Jew raje javuajējo rōhu Jew rajehu God-are aribōvi jiaruēhioho jabumē bogo ēhioho jio'i Satan-are aribōvie jioruomajējo. ¹⁰ Jemē vi'ehe huē vavaene bae'iē'arujoho nadi juhuonivorējo. Gahējo. Iae Satan-ro ae uē'a'ajējo jaburo jemē ae gō gō savoji gagore ba'amēvego huro jemesi dēho bijioho gērōhēro. Ēhi'o'iramu huē vavaene baebe va'ojuvo majae ma-bisemu barē'iramu barējēho'ajējo. Rōhu biririvemu biririvamu vuovēvē'iroho ioro'ioemu raromo'irarije suvuroho naro bojēmi'ejōjo ruahō'ōjarijohuni.

¹¹ Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javē'o'ho nasi Aru'ahehu ekaresia majēhibe rovaje jōho heromo avoho uehorovonējo.

Ae rahu biririvoromo mu sisē ruahō'ōjē'o'ho sinoho guomavo'iramu ijonōho aru'ahoho bogo guomavoromo sisēroho va'i maro hi'a'anuējo. Ahia mino'ējo.

Iesuhu Pergamum amore raromarue ekaresia jabesi örire nugō'ōjade jōhoje.

¹² O Pergamum amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejēvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Kaejō ēge anie ruē jio viē jiē'e anio ma-ma'e jō'ore jiē'e aho nōrōro jōe majēhi'iē'ajējo. ¹³ Vaevē'e diehi jiē'e amore raromarujoho iae na gēvajējo. Satan hu ē amore a bōrōme vaeromo muebejēvaje hōjo. Ēhi hōjo rōhu nasi ekaresia aribōvioho jemēro biririvoromo nasi ihoho ma'enaruje hōjo. Urimē'i Antipas-ro nasi jōho mae majēhijamu hegorovo ē Satan-hu hijajire raromarue amo rajohuro hu anamu guomade hōjo. Guomamu rōhu jemēhu nasi örire mae uehorovevarijoho bogo vuonugarije hōjo. ¹⁴ Ēhi hōjo rōhu avehuremu bogo maehu jio'i sisē hōjo. Jasi ekaresia aribōvie gōēro gōēro Balaam-hu mu sisē vaejadēhi ēhi gemuoho vaejarue hōjo. Ēhesi bēhoho urimē'i Balaam-ro a bōrōmo hesi ihe Balak rōjahiromo uavade hōjo: Jero ēhi'oromo Israel rajoho sarerēminego sisēro revol'irajo. Balaam-ro jō sisēho ēhi rōjahijamu hegorovo rue a bōrōmohuro ejahoromo Israel rajoho dinēmijamu jaburo God-are jōho ahoromo uvare hōjo: Inōme gō gō aru'aho'e hōromo rajahiromo mioho ē inōmo inōmohuni bahijēhoromo

vituo ho ue'ahoromo öero jijihanovoruomade höjo. Balaam-ro ëhi jië'e mu sisëho røjahade höjo. ¹⁵ Balaam-hu mu sisë urimo røjëhijadëhi jaruvoho ëhi jië'e mu sisëho Nicolaus-ro røjëhijego ae gö jemesirire raromaruohuro hesi ijore ijore jijihoromo mu sisë vaejarue höjo. Mu sisë vaejego jemëro ma-raromoromo nunëremu gëvaruje höjo. ¹⁶ Ëhi jië'e mu sisë ma-nunëremu gëvarujoho vuonugo'i ë mu sisëho ahëvohëjo. Bogo ahëvë'oho naro ma-burëro ö'ejöjo. Ö'oromo nasi jö'ore jiaje kaejöho baeromo ë sisë ariböviohu'o muorovo'ejöjo.

¹⁷ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahëhu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjamu gavë'oho naro suvuore bojami'ejöjo. Suvuoro hesi bëhoho urimë'i God-are ariböviehu a rumo'e sa'are jijiamu God-hu muebejëvoromo ö'idöre jiaje i i'imëmijadëhi naro ja ëhi muebejavoromo guri-hijë'e ö'idöre jiaje ioho i'imami'ejöjo i'iranego. Ö'idöre jiaje ioho i'imamiromomo ajivë'e munëho bojami'ejöjo. Ëmunë hesi döre iho i'e jajivë'e jio'a'ajëjo. Ëihoho jasi sivue ga'a'anuejo. A göho bogajo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Thyatira amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjadejöhoje.

¹⁸ O Thyatira amore raromarue ekaresia jabu'o hiromomo muebejëvaje anera hesi öröro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: God-are Harihe nunire vënehu höduvanovoromo hörure ajani vënehu ravoromo ajivanovaje aho nöröro jöe majëhi'ië'ajëjo. ¹⁹ Iae na gavajoho jemë mu mae vaejaruje höjo. Jemë na'o a ioro'iorohu'o rajahuiromomo na mae uehorovevoromo nasi muoho vaejehoromo muoho u'urume vaejë'i biririvaruje höjo. Urimoho mu mae ma-bisemu vaejarijoho jaruvoho börömo bëhe vaejaruje höjo. ²⁰ Iae ëhi gavajëjo röhu avehuremu gë'ihöromomo na bijönegajëjo. Magonahe gemu Jezebel-hu urimë'i hiromomo mu sisë barovadëhi magonahe gemüero jemë'o hiromomo mu sisëho ëhi gemuoho barovaje höjo. Mu sisëho barovego jemëro bogo aho'i ma-nunëremu gavaruje höjo. Ma-nunëremu gavego ë magonahohuro jemë'o hiromomo sarerëmiromomo uëvaje höjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje magonahe jevajëromomo Iesu nasi mu vaejeharue aribövioho sareri sareri'e jöho røjëhiromomo uëvaje höjo: A'o magonaho'o ëma sihamirovë'oho iae mae höjo. O inöme gö gö aru'aho'e jio'amajëromomo jabumëni bahijëhare mi ue'ahë'oho iae mae höjo. Ëhi jië'e sareri'e jöho majëhijego nasi aribövi ioro'iorohuro

uvarue hōjo: Hesi jōho mae hōromo ejaharue hōjo. ²¹ Ēhi ě'ě'e hōjo rōhu Iesu naro bogo burōroho i'uoho bojami'i ma-muebejē'e jevajējo huro uehoro sisēho vuonugoli uehoro mae baerōhego. Rōhu ōnō'e mu sisē rōjēhijajoho vuonugoli'irōhoho bijōnimajējo. ²² Bijōnimē'ego ēhuni iae Iesu naro i'ue mana bojami'iramu guomo guome baeromo rōhoremu raromo'ajējo. Raromo'iramu ē magonahohu'o ōnō'e jijihaje aribōvioho jabu'o ēhi vi'ehe bōrōme bae'a'aruējo. Jabumē ē magonaho hesi jō ejaho'i bogo vuonugē'oho ēhi jiē'e vi'ehi bōrōmoho bojēmi'ejōjo. ²³ O ē magonaho hesi ijore ijore jijiharue aboji harihu'oho Iesu naro muo'amo'iramu vuovēvo'ajējo. Vuovēvo'iramu gagorovo ekaresiae aho'obēhe amo göre göre uvobe va'oruomo'ajējo: Nōrōro ae aho'obēhe nosi simanoho dē vōvōbajo'oho mevavuo barējaje hōjo gō'i mae o sisē javuego. Mevavuo gōromo nosi mu diehi vaejarue hesi manaho ēhi bojamui'ajējo. Ekaresiaēro ēhi uehorovoruomo'ajējo.

²⁴ Rōhu Thyatira amo rajo a ioro'ioroho jemēro ē magonaho hesi jō sisēho bogo ejaharuje hōjo. O hesi aribōviehu uēvaruoho: Satan-are uhu jō hesi bēhoho no baejaroho jemē'o baerē uēvaruoho jemē bogo ejēharuje hōjo. Bogo ejēharujohuni ēhuni Iesu naro jemesi ōrire ave jōho uē'iē'ajējo. Jemē mu bōrōme baejē'ego ē hesi dōroho muoho bogo gō'oho bojēmi'ejōjo. ²⁵ Rōhu ē mu baejarijoho biririvoromo ma'enego Iesu na ō'irōjo. ²⁶ Ae rahu mu sisē ruahō'ōromo biririvoromo nasi mu ma'enobe va'ojuvo jasi maja barējē'oho naro ja daruge bojami'iramu sa'ae aho'o muebejēvo'anuejo. ²⁷ Sa'ae gō gō muebejēvoromo aehu rama anoromo hahovaruēhi jero ēhi ha'itoho baeromo vōrō'o muebejēvo'anuejo. Naehu ēhi'oromo sa'ae gō gō muebejēvo'irodego nasi Vavuehu uevadēhi naro ja ēhi ua'ejōjo sa'ae gō gō vōrō'o muebejēvo'iranego. ²⁸ Naro ēhi uaromo sisonu'e gavarue mujōru hesi ajoho bojami'ejōjo.

²⁹ Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javē'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majēhibe rovaje jōho heromo avoho uehorovonējo. Ahia mino'ējo.

3

Iesuhu Sardis amore raromarue ekaresia jabesi ōrire nugō'ōjadejōhoje.

¹ O Sardis amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejēvaje anera hesi ōroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarējo. Bōrōme namiromo God-are Aru'ahe aho'obēhe 7 o jije aho'obēhe 7 baejē'e aho nōrōro jōe majēhi'iē'ajējo. Jemēhu mu vaejarujoho iae na gavajējo. Na gavajoho ae

aho'obêhe uvoruomaje hōjo: Sardis ekaresiaho jemëro God-are daruge baeromo mae raromaruje hōjo. Jemesi jōho êhi atarue hōjo. Rōhu jemë bogo êhioho jëvo'i jemesi aru'ahoho God-are darugo rumo'ëro jiëhë'ëro vuovëhë'e hōjo. ² Êhuni ri'ō nune dadovohëjo. Vëni duoroho'ië'ajoho mueberomo huego avoho ravo'irajo. Duoroho barëjêho'ajëjo. Na gava-joho nasi A Börömoho God-ro uvaje hōjo: Jemesi muoho bogo maehu hōjo. ³ Êhuni Christian jō rabe majëhijamu hejarijoho avo'avoho uehorovoromo eromo uehoro sisëho vuonugohëjo. Bogo ri'ō nuni dadovoromo avoho uehorovë'oho naro vajiohëro ô'ejōjo. Naehu ô'irode majaho bogo mae bogo ga'a'aruëjo. ⁴ Jemë êhi jëvavëjo rōhu jemesi Sardis amo raje ae gemu gemu jabesi niögoho avo'avoho muebejê'ëro va'inumoho bogojiëhëjêjo. Êaribövioho maëro jëvë'ëro êhuni ajivë'e niögoho io'amoromo na'io gemu mae jijiho'aruëjo. ⁵ Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjê'oho ajivë'e niögoho êhi ba'amo'anuëjo. O jasi ihoho mae raromemu raromo'irōhe aribövi jabesi surire jajivodoho na bogo mu'uvaho'ejōjo. Bogo mu'uvaho'i a'i naro nasi Vavu hesi nunire o anera jabesi nunire namiromo jasi ihoho masamae majëhiromo uë'ejōjo: Ave aho nasi a maho hōjo.

⁶ Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahëhu ekaresia majëhibe rovaje jōho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Philadelphia amore raromaruje ekaresia jabesi örire nugö'öjade jōhoje.

⁷ O Philadelphia amore raromaruje ekaresia jabu'io hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'io he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Bogo sisëho bogo sareri'oho jio'i ma-maëremu jiaje aho nöröro jöe majëhi'ië'ajëjo. David-hu böröme namiromo God-are öri ari'ere va'irōhe öroho muebejadëhi naro êhi muebejaje hōjo. Naehu öri jiovë'iroho ae göehu tugoho'iröhoho bogo eni hōjo. O naehu tugohë'iroho ae göehu jiovo'iröhoho bogo eni hōjo. Êhi jië'e a börömoho Iesu naro jöe majëhi'ië'ajëjo. ⁸ Jemëhu mu vaejarujoho iae na gëvavëjo. Hehëjo. Naro mu öroho jemëni jiovëhë'e jëvavëjo. Jiovëhë'ëro ae göehu tugohëho'iröhoho bogo eni hōjo. Iae na gavajoho jemesi darugoho bogo bövioho jië'e jemëro nasi jōho ejehoromo nasi ihoho ae aho'io jabesi nunire huruoho majëhiromo uëvë'e jëvavëjo: Iae no Iesuae aribövie javuajëjo. ⁹ Iae Satan-are ariböviohuro jemesi amore raromoromo uvoruomaje hōjo: No Jew raje javuajëjo. Rōhu Jew rajëhu God-are aribövi jiaruëhioho jabumë bogo êhioho God-are aribövioho jio'i Satan-are

aribövie jioruomajëjo. Röhu hehëjo. Naro jabumë ruahö'öjëvo'iramu jaburo ö'oromo jemesi hörünö ague aho raromoromo gëromo uvoruomo'ajëjo: Jemë Iesuhu rajëhaje aribövie jëvajëjo. ¹⁰ Nasi örohuni jemë u'urume vaejë'i biririvonövo'irarijego uëvode höjo. Ëjöho jemëro ma'enë'e jëvo'ego ëhuni naro jemë ma'enëgo'ejöjo. Ma'enëgo'iramu huë vavaene sa'ae dinö'e dinö'e rueromo ae aho'o jemesi dëre bijiohë'iroho jemë mae riravo'arujëjo. ¹¹ Naehu rue'iode majaho dunovajëjo. Ëhuni jemëhu baejarije mu maho nadi vuonugo'i ma-avoho mueberëjo ëhuro aho bogo iosirëmiromo jemesi suvuoroho baejëho'iröhe höjo. ¹² Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjë'o ho naro baejavoromo nasi A Böröme God-are osare bamavo'iramu bönunö'e bibiv-oromo namijanovo'anuëjo bogo ijoho rori'o va'iranëro. O nasi A Böröme God-are ihoho jasi sinore jajivaho'ejöjo ja hesiremu javoröhego. O nasi A Böröme God-are amo hesi ihoho sinore jajivaho'ejöjo. ËJerusalem amo i'oho nasi A Böröme God-hu hijajire ö'idöre jioromo ruvebi'iröhoho ë amo hesi ihoho uavajëjo. O nasi iho i'ohu'o jasi sinore jajivaho'ejöjo.

¹³ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahëhu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Laodicea amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

¹⁴ O Laodicea amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Mae jövaje aho na jevë'ego God-are jöho maro maro huruoho majëhijaje aho na jëvajëjo. God-hu bövi bise'o bamadoho uevamu avoho'amode aho Iesu naro jöe majëhi'ië'ajëjo. ¹⁵ Jemesi muoho iae na gëvajëjo. Jemë nanioho bogo nëgo avohaje höjo bogo bijönëgo avohaje höjo. Nëgo avoho'ibejajo o bijönëgo avoho'ibejajo na mae jevo'ibejajo. ¹⁶ Röhu bogo nëgo avoho'i bogo bijönëgo avoho'i uehore ma-ririre jëvajohuni ëhuni sabonö'e ijühö'öjëvo'ejöjo. ¹⁷ Jemëro uvaruje höjo: Nosi sivue bövie bise'e eni javuajëjo. Marohë'e mae javuajëjo. Böviëni bise'ënioho bogo vavaenoho baejarue höjo. Ëhi atarue höjo. Röhu jemesi uhuroho bogo ëhioho jëvajëjo. Jemë vaevë'e huë vavaeni'e bövi bise'o rumo'e nuni sisë'e ma-sinëremu raromarujëjo. Ëhi jëvajoho ëho bogo gavarujëjo. ¹⁸ Ëhuni ave öri avoho röjëhi'ië'ajoho avoho herëjo. Nasi gold ma-mabëhe ajivë'oho nasiro imoromo jemesi ujuohorego marohë'e mae jëvo'irajo. Ajivë'e niögoho

nasiro imoromo io'amego sinëremu raromoromo a nunire javoji'e mu vaejarujoho tugohego mae jëvo'irajo. Nuni hesi osoho imoromo rue jemesi nuni maro buerovego jemesi simanoho ajivëvego avoho uehorovo'irarije hōjo. ¹⁹ Rōhu naehu huë baejëvaje aribövioho i'ue bojëmiromomo avo'avoho rōjëhijaje hōjo sisëho vuonugo'i ma-avoho jijiho'irarijeho. Ëhuni jemëro nimo avohoromo huotorovoromo uehoro maemu baerëjo. ²⁰ Hehëjo. Naro osare ö'irögoro amonö namiromomo jemesi ojore ano'anovajëjo. Ae rahu nasi huë heromo ojo jiovehë'oho naro rumo ö'oromo ja'o hiromomo gemuoro ioho i'ejarëjo. ²¹ Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjë'oho urimo naehu biririvoromo sisë ruahö'öromomo ajiomoromo nasi Vavu hesi rōho mare hu'o gemu mae hijë'ëro bövi bise'o muebejëvajëhi naro ëhi ja ua'iramu nasi rōho mare ö'oromo na'o gemu mae hiromomo na ajemiromomo bövioho bise'oho muebe'amo'anuejo.

²² Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jōho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

4

Ö'idöre raromoromo God rajahiruomaje jōhoje.

¹ Ëhi'amu naro ga'i gavodeje ö'idöre va'arue ojoho jiovo nugë'e jiamu. Jiovo nugë'e jiamu gagorovo hejode hëgöehu uvanovaje urimo jö majehijade ahuro rōhu maho madarugo'o jöe majehiromomo uevavamu: Avehuro rojomego ijonö mu diehi diehi jio'iröhoho na rōjahijōjo. ² Ëhi uevamu hejë'i God-are Aru'ahohuro na avohevoromo simanoho huotoveho barëjamu gavë'i naro ö'idöre muoho garomo gavodeje a börömehu hijaje rōhoho ö'idöre jiamu. Ëhi jio'ego ae gemu ë hihijo. ³ Hi'ego munë mabëhe gö gö kavuë'e ajivë'e jio'amoromo jinojino'irae'amajëhi hesi nu ano'oho ëhi jinojino'irahijo. Rōhu nuogëro rōhoho numohijo. Munëhu mabëhe rövajëhi nuogohuro numoromo ëhi rövohijo. ⁴ Ërōho maho ririre jio'i a duvahe aho'obëhe 24 ruë numë gemu gemu rōho mare raromo rova'oruomohijo. Ajivë'e niögoho io'amoruomë'e a masijehu didi'aruëhi jië'e bosöe gold-ehu avoho'amaroho simanore didi'oruomë'e ëhi raromohijo. ⁵ Rōhu ririre rōhore baderivo'ego varuru vajeri'e vae'i hijavohijo. O ë rōho ma hesi nuninö iro buno'irae'amadoho aho'obëhe 7 kavuo'amohijo. Ëiro jabesi bëhoho God-are Aru'ahe aho'obëhe 7-hoje. ⁶ O rōho ma hesi nuninöho jovo e'u deri va'ëne ajivo avohë'e börömo böröme jiohijo.

O röhoho ririre jio'i God rajahijarue maje 4-ho ioni göre ioni göre dejonö nuninö ëhi riravo rova'oruomohijo. Nu ano'e ruë numë ma-nunemu jioruehijo. ⁷ Ëmajoho göho lion va'ëne jio'i göho cow ano'e harihu va'ëne jio'i göho ma-a nu ano'o va'ëne jio'i göho buruhehu hetejogo gavaruëhi hesi nu ano'oho ëhi jiohijo. ⁸ God rajahijarue maje 4-ho gemu gemu vivoje aho'obëhe 6 6 jio'amohijo. Jabesi vivoju uhohu'o dönöhu'o sino haho'oho aho'o ma-nunemu jio'amohijo. Röhu majae vahie sisone bogo vuonugë'e majöe iemu ioromo uvarueje:

Bada God maemu maemu maemu jio'i daruge aho'obëhe hesirohemu höjo.

Mami'e jiobe rovadoho jaruvo jiajoho röhu ijonö jio'iröhoho höjo.

⁹ God rajahijarue majohuro God ëhi ma-mabëhe rajahiromo jöho iarueje röho mare hiromo ioro'ioemu hibe va'aje a hesi ihoho dö maro jioröhego. ¹⁰ Ëmaje 4-ehu ëhi rajahiromo jö ië'iroho rue a duvahoho aho'obëhe 24 jaburo röho mare hijaje a hesi nuninö ague aho raromoromo hesi örire rajahijarueje hu ioro'ioemu hibe va'aje jië'ego. Rajahiromo jabesi a masijehu simanore didi'arue bosöho God-hu hijaje nuninö rideho bahijarueje. Bahiromo uavarueje:

¹¹ Nosi Bada God jero bövie bise'e bamane höjo.

Jero nimoromo avohë'ëro jio'amajëjo.

Ëhuro ja mae javë'ego iho böröme aje aho'o daruge aho'o jasi gemu höjo.

5

Huhohë'e sure God-are Sheep Harihe Iesu gemuehu jiovo varijëne jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje röho mare hiromo muebejavuaje aho God-ro hesi övo mahuro huhohë'e suroho ma'enë'e jiamu. Ësuroho ruë jajivo vië jajivoromo huhohoromo sivaëro aho'o ⁷ ëmino'e suroho badihi taemo'amë'e jiohijo. ² O gavodeje darugo'e anerahuro ma-darugo'o uvamu: Rahu a böröme javë'oho badihi taemo'amade sivaho goho'amoromo suri jiovo'iranoho eni javajëjo. ³ Ëhi uvamu röhu ö'idöre sa'are sa'a uhure ëhi jië'e a börömoho nahoromo bogo mae bogo birohareje huhu ë suri jiovoromo adaho'iröhoho. ⁴ Ëhi jië'e aho bogo birohamu ëhuni na sisë maro nivodeje. ⁵ Nivamu a duvahe gemuëro uevadeje: Nadi nivo'i ave jöho hejëjo. A böröme gemu iae eni jiajëjo. Lion-hu mi ioro'ioro iosirëmiromo darugo'e jiajëhi huro Judah rajo ioro'ioroho ëhi iosirëmiromo darugo ma'e höjo. David urimo hinövade a

hesi ujo bōrōme hōjo. Ēahuro sisēho ruahō'ōjē'ēro sivaē 7 goho'amoromo suri jiovē'oho hu eni hōjo.

⁶ Eni hōjamu hejē'i gavodeje Sheep Harihoho namijamu. Mami'e aēro anamu guomē'ēro sinore batato'e jiē'e ēhi namijamu. A duvahoho ruē numē riravo rova'ego God rajahijarue maje 4-ho ruē numē riravo rova'ego ē Sheep Harihoho riri mare God-are rōho ma hesi ririre nami-hijo. ĒSheep-oho dane aho'obēhe 7 o nune aho'obēhe 7 ēhi jio'amohijo. Ēnune aho'obēhe 7 jabesi bēhoho God-are Aru'ahe 7 sa'ae dinō'e dinō'e rēmō'ōjadohoje. ⁷ Amo ē Sheep Harihohuro rueromo rōho mare hijaje aho God hesi ōvo mare jiaje suroho baehijo. ⁸ Suroho bae'ego God rajahijarue maje 4-ho a duvahe aho'obēhe 24-ho jaburo Sheep Harihu hesi nuninō sa'are ague aho raromohijo. Jabumē gemu gemu gita ōvore ujuohē'e gold'e ramare ridi'e buejarue vēni u'oho ujuohē'e jiohijo. Ridi'e buejarue vēni u'i hesi bēhoho God-are aribōviehu hesi ōrire atarue jō'o ōgohoje. Gita'o ramare vēni u'ohu'o ujuohē'e ague aho raromoromo ⁹ jō i'oho ioromo uaruomohijo:

Ja maēremu javē'ēro ēhuni suri baeromo siva goho'amē'oho eni javajējo.

Aēro anagamu jasi kōho otehoromo guomane hōjo. Guomoromo ēhuro ae ajēmijane hōjo.

Agane gō gō huē gō gō sine gō gō sa'ae dinō'e dinō'e sisē'i raromaroho

jero guomoromo ēhuro imēvoromo baejēvoromo God-arinō rēmane hōjo.

¹⁰ God-arinō rēmoromo jabesi ihoho dōro bamēhamu

ēhuro jabumē masije riravoromo priest muoho baejare hōjo nosi A Bōrōme God hesi muoho vaenōvorōhēni.

Priest muoho baejē'ēro ijonō masije vaeromo

sa'are ae muebejēvoruomo'ajējo.

¹¹ Ēhi uaruomamu naro garomo hejodeje anerae aho'obēhe mae bogo adaho varijēnoho uvoruomamu. God-are rōho maho o God rajahijarue majoho o a duvahoho ēho ririro jio'amo'i ē aneraho aho'obēhe ruē numē raromo rova'oruomohijo. ¹² Raromo rova'oromo ma-darugo'o uvoruomohijo:

Anamu guomade Sheep-oho mae hōjo.

Ēhu'ēro darugo maho inōmo inōme aho'o uehoro maho vōrō maho

iho maho aji maho ma-hesiro gemu hōjo.

Noro hu gemu rajahi'ejarējo.

13 Ēhi uvoruomamu hegorovo hejodeje God-hu bamade bövie bise'e ö'idöre sa'are sa'a uhure jovo gagore raro-maruoho ëho jaburo aho'obëhe uvoruomavamu:

God röho mare hijaje ahu'o Sheep Harihohu'o

iho maho aji maho darugo maho ma-jabesiro gemu höjo.

Ēhi jiemu jiobe va'ië'ego jabumë gemu rajëhiemu rajëhinövo'ejarëjo.

14 Ēhi uvoruomamu hegorovo rue God rajahijarue maje 4-ho jaburo uvoruomohijo: Ējöho iae mae-ëjo. O a du-vahoho jaburo sa'are ague aho raromoromo God'o Sheep Harihohu'o rajëhiruomohijo. jöhoje.

6

Suri badihi taemë'e siva dadovobe va'ade

1 Ēhi'oruomamu gagorovo gavodeje surire sivae 7 badi-hijaroho gemu Sheep Harihohuro aevoromo gohamu. Gohamu evare hejodeje God rajahijarue maje 4-ho röhu gemuëro varurehu anajëhi ëhi uvavamu: Rovëjo. 2 Rovëjamu hegorovo ga'i gavodeje sino ajivë'e horse jiamu. Röhu ë horse hesi döre hijade aho pevae ma'enohijo. Mami'e muorovoromo ruahö'öjë'ego bosö mabëhoho hesi simanore didi'ahohijo. Didi'aho'ego va'ohijo muorovoromo huro muorove aho'o ruahö'ö'amo'iröhëni.

3 Ēhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae gemu gohadoho röhu number 2-oho gohohijo. Jiovamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovëjo. 4 Rovë'ego ae sino kavuo avohë'e horse-re ruehijo. Rueromo vöröe bojami'ego baehijo ëhuro sa'ae gö gö huë mae baerovarue muoho ijumëhego ae göëro göho muo'amo'iröhëgo. Ēhi ë'iröhëgo muorovarue kaejö ëgoho hesi örire bojamihijo.

5 Ēhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae niö'i go-hadoho röhu number 3-oho gohohijo. Gohamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovëjo. Rovëjamu naro ga'i gavodeje ae rövë'e horse-re hiromo i'u gavarue inömohego baejë'e rovamu sa'a hesi iruno'oho ga'iröhëro i'ue dimino'e jiego. 6 Ae rövë'e horse-re hiromo i'u gavarue inömohego baejë'e rovamu gagoro hejodeje God rajahijarue majo jabesi ririre jioromo aëro jövanovoromo sino rövë'e horse-re rovade a hesi örire uavavamu: Jero sa'a iruno'e ijumo'anuejo. Ijumo'iramu iruno'oho sisërëromo bogojianovo'ajëjo. Ioho bogojianovo'iramu ëhuro hesi man-aho ajio'amo'ajëjo. Ajio'amo'iramu aehu i imo'ië'iroho majae gemu hesi mu vaejare manaho bu'ö barëromo ëhuro majae

gemu hesi iruno'o maho o majae niö'i gemu hesi iruno'o sisëho ujuoho'aruëjo. Suvuoroho ëmino'e ajiomo'ajëjo. Röhu jaehu iruno'o ijumë'oho olive ijo bajohu'o grape ö'i bajohu'o bogave ijumo'iranëjo.

⁷ Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae niö'i gemu gohadoho röhu number 4-ho gohohijo. Gohamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovëjo. ⁸ Rovëjamu hegorovo ga'i gavodeje ae sino jio'ajivë'e horse-re rovamu. Jio'ajivë'e horse-re rovade a hesi ihoho A Vuovëvo'iröhe Aho jiadeje. O ae gö hesi ijore ruehijo. Hesi ihoho Vuovë'e Aribövi Raromarue Öri ari'oho jiadeje. Jabu niö'i vöröe bojëmi'ego baehijo sa'ae aho'obëhe tariojego ëhi niö'i ëhi niö'i jiego jaburo gemu baeröhëni. Gemu baeromo ijumëvego göëro göhu'o muorovoromo vuovoröhego. Ie barëromo vuovoröhego. Guomo guomo sisë baeromo vuovoröhego. Je'o miëro umijego vuovoröhego.

⁹ Ëhi'ego Sheep Harihohuro urimo surire sivae 4 gohadoho röhu number 5-ho gohohijo. Gohamu evare gavodeje vuovëvë'e a jabesi aru'ahoho God-ni suvuro bahijarue maratu bëhire sa'are raromamu. Ëraromare hesi bëhoho urimoho ë ariböviohuro God-are jöho uehorovoromo biririvoromo majëhinöwareje. God-are jöho biririvoromo majëhijamu gagorovo aëro muo'amamu vuovëvadeje. Muo'amamu vuovëvë'ëro ëhu'ëro jabesi aru'ahoho ë raromohijo. ¹⁰ Raromoromo ma-darugo'o uvoruomohijo: O asë'e Bada ja darugo eni jië'e ae javajëjo. Ja mu sisëho bogo vaejanue o sareri'e jöho bogo jövanue a ma-maemu javajëjo. Röhu ë sa'are raromarue ariböviohuro no bijuëmavuare höjo. Ëhuni ja majae dimino'e ma-nunëremuoho gëbe va'oromo evare ë jabesi mu sisëho mevo göromo i'uoho mana bojëminëjo. ¹¹ I'uoho mana bojëminëjamu ajivë'e niögu ëgoho ë aribövioho suvuorëmi'ego ujuohoruomohijo. Ujuohoromo hejareje uëvavamu: Majae ma-bisemu ëgo'o nuhanovorëjo hujeji jemë muo'amëvarëhi jemë'o nasi mu vaejarue ö mueno'o aehu muo'amego vuovoröhe aribövi ioro'ioroho rue barëjego evare i'uoho mana bojëmi'irode höjo.

¹² Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae övo gö mine gohadoho röhu number 6-ho gohohijo. Gohamu evare gavodeje sa'aho börömo böröme hijiohijiovamu. Sa'aho hijiohijiovo'ego niögu sisë rövë'e jiajëhi maja nunohuro ëhi rövo'ego manaerohuro kö va'ëne kavuhijo. ¹³ Manaerohuro kavuo'ego buru börömehu rueromo meso hijiovego meso böso i'ehu rireromo ruvebijajëhi jiji

mujöru'ohuro ëhi sa'are rireromo ruvebihijo. ¹⁴ Rireromo ruvebi'ego aehu suri huhohago bogo gavaruëhi ö'idöhuro ëhi arorovoromo sisërë va'ohijo. Dahore aho'obëhe o sa'a dirö dirö'e jovore jio'amajoho aho'obëhe arua anumiae va'ohijo. ¹⁵ Arua anumiae va'ego sa'are a masijo masijoho a duvaho ioro'ioroho muorovo a masijoho inömo marohë'e aribövioho darugo'e aribövioho a jabesi muemu vaejarue aribövioho jabesi nimoro mu vaejarue aribövioho ëhi ae aho'o huruomo va'oromo juju gagore dahorure munë burure gurihirovo barëhijo. ¹⁶ Gurihirovo barëromo uvoruomohijo: Dahoroho munëho jemëro ahoromo urahahuego ëhuro röho mare börömo hijaje ae God bogo gö'irajo. O Sheep Harihu hesi vöröho no bogo baejavuo'irajo. ¹⁷ Ëhesi bëhoho vörö majaho rovë'e höjo. Raro ë vöröho uraho nami'a'ajëjo.

7

God-hu hesi aribövie 144,000 avoho muebejëvade jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje anerae 4 riravamu. Sa'ae aho'o dinö'e dinö'e jiajoho ririre jio'i jabumë aruhiae anumiae aruae aviae riravo rova'ohijo. Riravo rova'oromo anerae gemuëro gemuëro burehu rovajoho gemu gemu tugohohijo buroho bogo rueromo sa'aho jovoho ijoho huosioröhago. ² Buroho ëhi tugohamu gagorovo na gavodeje anerae göëro aruhe maja rojomajire jioromo rojomamu. Rojomoromo God darugo'ehu hijaje hesi jajivarue inömohe hesi övëro baejë'e ruehijo ëhuro God-are aribövi jabesi sinore taemëhego jaji'e jio'amo'iröhago. Rueromo ma-darugo'o uvohijo rue anerae 4-ho jaburo hejëro mami'e sa'a'o sö jovo'o ijumo'iröhe vöröho God-aro baeruomë'ëro. ³ Uvoromo uvohijo: Jemëro sa'aho jovoho ijoho nadi vejö'oho ijumo'amohëjo. Hujeji God-are mu vaejarue aribövi jabesi varijore God-are soroho jajivëhego evare jemëro ë jajoho garomo uvo'irarijago: God-ro tugohë'e höromo jemëro jabumë bogo ijumëvo'i öri ari'ohemu ijumo'irarije höjo. ⁴ Ëhi uvavamu hejë'i hejodeje aëro uevamu: God-are soru varijore baejare aho 144,000 ëmino'e höjo. Israel hesi agane 12 aho'obëhe baebe va'ë'e höjo. ⁵ Judah'o hesi ujoho 12,000. Reuben hesiroho 12,000. Gad hesiroho 12,000. ⁶ Asher hesiroho 12,000. Naphtali hesiroho 12,000. Manasseh hesiroho 12,000. ⁷ Simeon hesiroho 12,000. Levi hesiroho 12,000. Issachar hesiroho 12,000. ⁸ Zebulun hesiroho 12,000. Joseph hesiroho 12,000. Benjamin hesiroho 12,000. Ëaribövioho 144,000 jaburo God-are soroho baeruomade höjo.

God-are aribövie ae aho'obëhe riravoruomade jöhoje.

⁹ Ĕhi'amu naro ga'i gavodeje ae aho'obēhe mae riravamu. Bogo adaho varijēnoho jiohijo. Sa'ae dinō'e dinō'e agane gō gō sine gō gō huē gō gō aribōvioho ajivē'e niōgu ēgoho io'amē'e juva hanoho ujuohē'e God-are rōho ma hesi nuninō Sheep Harihu hesi nuninō riravohijo. ¹⁰ Riravoromo madarugo'o uvoruomohijo: God rōho mare hiromo muebejavuajohu'o Sheep Harihohu'o jaburo niō'iro mabēhe ajamuiromo manō babamavuē'e hōjo. ¹¹ Ĕhi uvoruomamu God-are rōho maho riri mare jio'i God rajahijarue maje 4-ho ruē numē riravo rova'i rōhu majo jabesi dejonō a duvahoho ruē numē raromo rova'i rōhu a duvaho jabesi dejonō ē aneraho aho'obēhe ruē numē riravo rova'ohijo. Ĕhi riravoromo rōho ma hesi rirōre ague aho raromoromo God rajahiruomohijo. ¹² Rajahiromo uvoruomohijo: Aveho iae mae-ējo. Aji maho uehoro maho iho maho darugo maho vōrō maho nosi Bōrōme God-aremu jiajoho ēhi ma-jiemu jiobe va'a'ajējo. Ma-jiemu jiobe va'iē'ego noro hu gemu rajahiromo huē mabēhe uanōvo'ejarējo. Iae mae-ējo.

¹³ A duvahe 24-ho rōhu gemuēro ri'ōromo na uehijo: Ĕajivē'e niōgu ēgo io'amē'e aribōvioho rahumē jioruomajējo. Dinō'e jioromo rueruomade hōjo. ¹⁴ Rueruomade hōjamu naro uavodeje: Na bogo gavajējo. Jasi jero gavanuējo. Jasi jero gavanuē'ego rue a duvahohuro uehijo: Ĕajivē'e niōgu io'amē'e aribōvioho ēho bogo vuovēvē'e sa'are raromamu evare Iesu bijōnimarue aribōviohuro jabesi ōrire huē vavaene bōrōmo bēhe bojēmamu baeruomade hōjo. Baeromo rōhu iae mae rueruomade hōjo. Jabumēro God-are Sheep Harihu hesi kōhuro jabesi niōgoho u'oruomamu jabesi sisēho barējēhē'ēro niōgoho majemu jiēho'amajējo. ¹⁵ Ĕhu'ēro jiē'ēro jabumē God-hu hijaje rōho ma ē hesi nuninō riravoromo hesi osare vahie majae ma-hesi muohemu vaemu vaejahoruomaje hōjo. Vaejaho'iramu rōho mare hijaje ahuro jabu'o gemu mae hiromo mu sisēho raboho tugohēho'iramu munē bururo raromanovoruomo'ajējo. ¹⁶ Munē bururo raromanovoruomo'iramu ijonōho vadunoho bogo hōmēvonōvo'ajējo. Huēho bogo girihēvonōvo'ajējo. Majaho bōvioho bise'oho bogo ravēvo'iramu sinoroho vōrō'iraeromo birebirēgonōvo'ajējo. ¹⁷ Rabēni hesi bēhoho God-are Sheep Harihe rōho ma hesi ririre hijaje ahuro ē aribōvioho hesi Sheep ōmo'ōmego gagovēvoromo muebejēvonōvo'ajējo. Muebejēvoromo sō ujuohoromo a i'ovēvo'irōhe jovore ē va'onōvo'ajējo. Ĕhi'o'iramu God-ro jabesi nuni jovoho miorēho'iramu jabesi huē vavaenoho

aho'obēhe barē'ajējo.

8

Suri badihi taemo'amare sivae 6 gohobe rovadoho ijo tugoho'i number 7-ho gohade jōhoje.

¹ Ēhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae övo gö mine övo göre gemu gohadoho röhu ijo tugoho'i number 7-ho gohohijo. Goho'ego evare ö'idöho jörumoraēbe va'ujuvo half hour rabu'e barējadeje. ² Ēhi'amu evare anerae 7 God-are nuninö riravaruocho naro gēvodeje. Riravoromo hēgöe aho'obēhe 7 bojēmi'ego gemu gemu ujuohohijo.

³ Ujuoho'ego anerae göero gold'e hevöho baeromo ruehijo ose ē bamoromo vënëro buejego ridi'e vëni u'ohuro God-ni ajiomoröhego. Hevöho baeromo God-ni suvuoro vënehu buejarue maratue gold-ehu avohare ē hesi bēhire rueromo ē namihijo. Nami'ego aëro ose aho'obēhe bojami'hijo huro God-hu hijajire nuninörire maratuore ē bamoromo buejego God-are ariböviohuo ëninamijego ëninamaruohu'o ridohu'o gemuoro havoromo God-arire ajiomoröhego. ⁴ Osoho bojami'ego anerahuro övëro ma'eno'ego God-are ariböviehu ëninamaruohu'o ridohu'o gemuoro havoromo God-arire ajiomohijo. ⁵ Ēhi'ego anerahuro ridi'e hevöho baeromo God-ni suvuoro vënehu buejarue maratu döre ravē'e vënoho aegoromo irijiomö'ego vënoho suovoromo io'amo'ego sa'are rireromo abuehijo. Rireromo abue'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho hijiohijiovohijo.

Aneraehu hēgö huobe rovere jōhoje.

⁶ Ēhi'ego rue anerae aho'obēhe 7-ho hēgöe gemu gemu ujuohē'ëro huo'i jö'ore bamohijo.

⁷ Jö'ore bamoromo anerae number 1-ohuro hēgöho huohijo. Hēgöho huo'ego ënëro direjohijē'e masijohu'o vëni'o kö'o buarohē'oho otehö'ö'ego ö'idöre jioromo sa'are rireromo abuehijo. Rireromo abue'ego sa'ae aho'o ije aho'o niö'i gemu tariojaroho gemu ö'idöre jioromo rireromo abuejade vënohuo ravo barēhijo. O garasi rude rövē'e maha aho'obēhe ravo barēhijo.

⁸⁻⁹ Ēhi'ego anerae gemuehu hēgö huadoho röhu number 2-ohuro hēgöho huohijo. Hēgöho huo'ego evare dahoru böröme vënehu ravanovē'ohuro ahoromo sö jovo e'ure abuehijo. Abue'ego sö jove aho'o jovo mie aho'o boat aho'o niö'i gemu tariojaroho jövëro dirö'e gemu köraehijo jovo mie ē dirö'e gemuore vuovohijo boat ē dirö'e gemuore dadorovo'amohijo. Röhu dirö'e niö'i bogo.

¹⁰ Ēhi'ego anerae niō'iehu hēgō huaroho rōhu number 3-ohuro hēgōho huohijo. Hēgōho huo'ego jiji bōrōme ō'idōre jioromo vērō ravanovē'e be'abuehijo. Be'abueromo rova'o'amē'e jove aho'obēhe sa'a gagore rojomo'amaje jove aho'obēhe niō'i gemu tariojaroho dirō'e gemu taemohijo. ¹¹ Taemamu jovohoajuovadeje jiji hesi ihoho Ajuo'ēro jiē'ēro. Ajuovo'ego ae aho'obēhe ē jovoho ue'ahoromo ajuomo'amoromo vuovohijo. ¹² Ēhi'ego anerae aho'obēhe niō'i gemuehu hēgō huaroho rōhu number 4-huro hēgōho huohijo. Hēgōho huo'ego majae manaere jiji mujōru'e ha'ose aho'obēhe niō'i gemu tariojaroho gemu sisērēhijo. Sisērēromo ramoramovohijo. Ramoramovē'ēro ēhu'ēro majae hu sisonu'e jeni'e maja'e ajivo'irōhe majae bamo'irōhoho niō'i gemu tariojaroho gemu bogo ajivo'i ramoramovohijo. O manaerehu jiji mujōru'ehu vahi'e ajivo'irōhe majae niō'i gemu tariojaroho gemu bogo ajivo'i ramoramovohijo.

¹³ Ēhi'amu naro ga'irōgoro ē'amu gavē'i evare hejodeje buruhohuro dōre biojē'i uvavamu: O vae'vē'e vae'vē'ējo. Sa'are raromaruje aribōvioho anera ioro'ioroho niō'i gemu jaburo hēgōho huobe va'iramu jemē sisērējēvo'ajējo.

9

¹ Ēhi'ego anerae ēhi niō'i ēhi niō'iehu hēgō huaroho rōhu number 5-huro huohijo. Huamu gavode jioho ō'idōre jioromo sa'are be'abuejē'e jiamu gagorovo gavodeje gua gago ēgobōvi ma ē hesi ojo jiovarue key-oho aēro jiji hesi ōrire bojami'ego baejamu. ² Gua hesi ojo jiovarue key-oho baenugoromo gago ēgobōvi hesi ojoho jiovohijo. Jiovo'ego vēni bōrōmo bōrōme gua gagore jioromo u'ivoromo rojomohijo. Rojomoromo majaho tugohō'ego ōri ari'oho aho'obēhe ramoramovohijo. ³ Ramoramovo'ego guae'vigu'ae'viēro vēni u'ire jioromo sa'are ruve'biruomohijo. Ruve'biromo ē guae'vigu'ae'viahuro niani'ō hesi vōrō va'ēnoho baejareje ae ijumo'amorōhēni. ⁴ Vōrōho baeromo rōhu heruomadeje uēvavamu: Garasie ije ō'e iruno'e resu resue rabe rabe sa'are jiajoho bogave ijumo'irarijējo. God-are soru varijore bogojiē'ohemu ijumēvorējo. ⁵ Ijumēvē'oho jabumē nadi muo'amēvo'irōgoro niani'ōehu umijego vi'ehēgaje ēhi jiē'e vi'ehoho manaere ōvo gō mine bojēmibe va'orējo. Ēhi uēhijo. ⁶ Ēhi uēvadēhi ē manaere ōvo gō mine hesi uhure ē ijumēvē'e aribōvioho vuovo'i nēgo'ie'e. Vuovo'i nēgo'iramu vuovo'i ōroho bogo biroho'ē'ō.

⁷ Rōhu ē guae'vigu'ae'vi jabesi sino haho'oho muorovo'irōgoro avohēhare horse-oho va'ēne jio'amohijo. O jabesi simanore gold'e bosō va'ēnoho didi'ēho'amē'e jiohijo.

O jabesi nu ano'oho a nosi nu ano'o va'ëne jio'amohijo.
⁸ O jabesi simano uoho magonahe simano rudu'e jabesi u jiajëhi ëhi jiohijo. O jabesi anoho vösö'e lion jabesi ano va'ëne jiohijo. ⁹ Röhu aehu muorovo'irögoro biriri'e niögehu vinebi tugohoromo io'amarue ëhi jië'e biriri'e niögoho vinebire io'amë'e jiohijo. O vivojehu diohodiohovoromo huosihë'oho ëho muorovo'i va'i horse-ehu maratu jagu ujuohoromo darugo'o va'ego garahörö'e baejego hejaruëhi ëhi jiavohijo. ¹⁰ Röhu jabumë uho'e jio'amohijo. Jabesi uhoho vörö'e niani'ö uho va'ëne jio'amohijo. Vöröho uhore jië'ëro ë uhohuro manaere övo gö mine umibe va'ë'ö. ¹¹ Röhu ë guaeviguaevi jabesi börömo vaeromo muebejëvaje aho gua gago ëgobövi muebejaje anera sisëhoje. Ëanera hesi ihoho Hebrew jöëro uvarueje: Abaddon-ajo. O Greece jöëro uvarueje: Apollyon-ajo. Ëiho hesi bëhoho bövi bise'o ijumo'amajohoje.

¹² Guaeviguaevi rueruomade vavaeni'e muoho iae barë'i röhu buruhehu uvade vavaeni'e muoho niö'i gö'o rue'ë'e.

¹³ Iae anerae övo gö minehu hëgö huaroho röhu number 6-huro hëgöho huohijo. Hëgöho huamu hejodeje God-are nuninö namijaje gold'e maratu osore osore jioromo uvavamu. ¹⁴ Uvoromo ë vejö'e hëgö huaje aneraho uavavohijo: Nume anerae ëhi niö'i ëhi niö'i Euphrates jovo börömore tövëvaroho jiovo nugö'ö'amëjo. ¹⁵ Jiovo nugö'ö'amëjamu rue hëgö huade anerahuro ë anerae ëhi niö'i ëhi niö'i tövëvaroho jiovo nugö'ö'amohijo ae aho'obëhe sa'are raromaruoho niö'i gemu tarioromo niö'i nugo'i gemu muo'amo'iröhego ë aneraho ëhi niö'i ëhi niö'i God-ro tövëvoromo bamëvë'ëro ë majaho ë manaeroho ë vadunoho rovego jiovo nugö'ö'amëgo ë sa'are aribövioho muo'amëvoröhego. ¹⁶ Röhu ë anerae 4 jabesi horse-re va'arue muorovo aribövioho iae 200 million jiadeje. Ëjöho iae na hejodeje. ¹⁷ Röhu ë muorovo'iröhe horse jabesi o horse va'arue muorovo aribövi jabesi nu ano'oho nia'ovoro gavodeje. Jabesi vineboho biriri'e niögohuro tugohoromo io'amë'e jiohijo. Röhu biriri'e niögu jabesi nu ano'oho kavuë'e vëni hödu va'ëne rövë'e vëni u'i va'ëne o hövë'e munë ravoromo hödu hövë'e jiajëhi ëhi jio'amohijo. Röhu horse jabesi simanoho lion jabesi simano va'ëne jio'amohijo. Röhu vëni höde vëni u'e o hövë'e munë ravoromo hödu hövë'e jiajëhi jië'oho ëho jabesi jö'ore jioromo suorovohijo. ¹⁸ Horse jabesi jö'ore jioromo suorovoromo vëni hödoho o u'oho o hövë'e munë hövë'e jiajëhi jië'oho ë mu sisëhuro ae aho'obëhe sa'are raromaruoho niö'i gemu tariojaroho niö'i rëmo'i gemu ravëvo barëjadeje. ¹⁹ Röhu ë horse jabesi vöröho

jabesi jö'ore o jabesi uhore jiohijo. Jabesi uhoho simano'e jiohijo ëhuro ae ijumo'amo'iröhëni. Jabesi uhoho simano'e jië'ëro ëhu'ëro ë uho jabesi nu ano'o'ho sigobu sisë jabesi nu ano'o va'ëne jiohijo.

²⁰ Ëmu sisëhuro ëhi rueromo ijumëvo'ego a ioro'ioroho vuovëvo'i ioro'ioroho bogo vuovëvohijo. Bogo vuovëvadeje röhu inömo sisë jabesi övehu avohoromo uehorovaruoho bogo uehorovoromo vuonugo'i a'i inömo sisë gold-ehu o silver-ehu o copper-ehu o munë göehu göehu o ijehu avoho'amaroho sarerivoromo uvoruomohijo: Ëho aru'aho'e höromo uehorovemu uehorovoruomohijo. Röhu ëhi jië'e inömoho bogo uheriharueje. Bogo hejarueje. Bogo jijiharueje. Ma-momorö'öjarueje. Ëhi jië'e inömohu'o aru'aho sisëhu'o uehorovaruoho bogo vuonugo'i ëhi ma-uehorovoruomohijo. ²¹ Ëhi ma-uehorovoromo a muo'amarue muoho bogo vuonugoromo iro oso'e muoho bogo vuonugoromo önö'e muoho bogo vuonugoromo vajiohu'e muoho bogo vuonugo'i ma-vaemu vaeruomohijo.

10

Aneraehu suri bise'o John bojamamu ijade jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje anera göho hesi darugoho bövi maho jië'ëro suëro numë'e simano döre nuoge ba'amë'e sa'are ruvebijamu. O hesi nu ano'o'ho maja va'ëne ajivë'e jio'i hesi höroho vëni hödu ëgobövi va'ëne jiohijo. ² Röhu huhoharue suri bise'oho jiovë'e ë anerahuro övëro ma'enohijo. O hesi höru maho sö jovo döre bamo'i hesi höru adoho sa'a döre bamoromo ëhi namihijo. ³ Ëhi namiromo lion-ehu uvaruëhi ëhi ma-vöröëremu uvohijo. Uvo'ego vajeroho aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ano'amoromo dirö'e göre göre ëhi uvobe va'ohijo. ⁴ Vajeroho anoromo uvobe va'amu hejë'i ë vajerehu uvare jöho naro jajivo'irögoro ë'odeje. Jajivo'i ë'irögoro hejodeje jöe ö'idöre uevavamu: Vajere övo gö mine övo göre niö'i uvaroho nadi jajivo'i subivëhonëjo.

⁵ Röhu höru gö sö jovore bamo'i höru gö sa'are bamë'e namijamu gavode anerahuro övo maho ö'idöre nugo-jiomohijo. ⁶ Nugojiomoromo God-are ihore darugo'e jöho majëhiromo uvohijo: Ioro'iolemu hijaje aho God ö'idö sa'a jovo bövi bise'o avoho'amade ahuro ge'ego na ave jöho majëhi'irögoro ë'ajëjo. Ijonöho bogo muebe'irögoro ⁷ a'i anera göhuro hëgöho huo'iramu evare God-hu mami'e subivahuade mu jioröhe jö God-hu hesi mu vaeromo jö majëhjarue aribövi uëvadoho ë muoho iae jio barë'ajëjo.

⁸ Ĕhi uvamu röhu urimo ö'idöre uevavamu hejode ahuro jöe gö majehiromo uevavohijo: Rue anera hörü gö jovore bamo'i hörü gö sa'are bamo namiromo jiov'e'e suri övehu ma'enajoho ë suroho jero va'oromo baejëjo. ⁹ Ĕhi uevamu hegorovo naro va'oromo aneraho uavodeje: Suri bise'oho bojemijëjo. Suri bise'oho bojemijëjamu uevadeje: Më suroho baeromo ijëjo. Baeromo i'iramu jö'ore vuomëro rihua-manovo'i röhu dë vi'ehago'ajëjo. ¹⁰ Vi'ehago'ajëjamu naro baeromo ijamu vuomëro rihuemanovoromo hejodeje dë vi'ehegavamu.

¹¹ Vi'ehegamu aëro uevareje: Röhu maho ri'öromo sa'ae dinö'e dinö'e sine gö gö huë gö gö sa'are a masije gö gö ëho jabesi jö God-hu jövajoho jero majëhinego ae aho'obëhe he'irarëjo. Jasi muoho ëhi höjo.

11

God-are jö majëhijare ae niö'i jabesi jöhoje.

¹ Ĕhi ue'ego aëro guduodo va'ëne vahu baejarue ijahe memiromo uevavohijo: Ri'ö va'oromo God-are javu börömo hesi vahuoho o God-ni mi suvuro buejarue maratu hesi vahuoho baeromo ganëjo dimino'e jiego. O osare raro-moromo God rajahijarue aribövioho adahoromo ganëjo dimino'e jiego. ² Röhu God-are javu hesi vahu baejë'oho rirönöho nadi baenëjo. Ĕhesi bëhoho javu riröho Jew rajoho bogo a'i sa'a gö raje God-are jö bogo heruomaje aribövi jabesi örire bojëmijë'e höjo. Jabesi örire bojëmijë'ëro jabumëro rueruomoromo God-are amo börömoho Jerusalem manaere 42 hesi uhure hörü duruajo'ëro vaeruomo'ajëjo. ³ Hörü duruajo'ëro vae'i ë'iramu evare nasi jö majëhijarue ae niö'i naro uë'iramu jabumëro niögu sisëho io'amoromo nasi jöho majëhibe va'iröhoho ë manaere 42-ho barë'ajëjo. Ĕhi uevavohijo.

⁴ Ĕae niö'ioho ëho sa'a muebejaje a God-are nunire rirarovarue olive ije niö'ioho va'ëne o hesi nunire rirarovarue iro niö'ioho va'ëne jëve. Ĕhesi bëhoho ë olive ijo niö'i jabesi jovo baeromo buejego ajivajëhi o ë ire niö'i buejëvego ajivajëhi ë ae niö'iohuro ëhi God-are darugoho baeromo ajoho barue'ë'ö. ⁵ Röhu aehu ë ae niö'i jabesi örire ijumëvo'ië'iroho vënëro ë ae niö'i jabesi jö'ore jioromo rueromo nu huodëgarue aribövioho ravëvo barë'ë'e. Ae rahu jabumë ijumëvo'ië'ioho iae ëhi vuovëvo'ë'e. ⁶ Röhu ë ae niö'ioho jaburo vöröho bae'ë'ö ëhuro God-are jö majëhijarue majaho rovego evare ënoho tugohego bogo ruejuvo jöho majëhi barëjego evare rueröhego. O vöröho bae'ë'ö

ëhuro jabesi divare nêgë'iroho jove gö gö ijumo'amego kô'irae'amoröhego o uvego sa'are aribövioho guomo guomo sisë gö gö bae'amoröhego.

⁷ Amo jabesi jôho majëhibe va'ojuvo barë'iramu vörö'e majo sisëhuro gua ëgobövire jioromo rojomoromo ae niö'iohu'o muorovo'ë'e. Jabu'o muorovoromo ruahö'öjëvoromo anëgo'iramu vuovëvo'ë'e. ⁸ Vuovëvo'iramu jabesi sinoho amo börömo hesi öri börömore ëhi raromëvo'ë'e. Ëamoho sisëgo ëhuni uvarueje: Ëamoho Sodom o Egypt höjo. Röhu urimë'i ë ae niö'i jabesi A Börömoaho aëro gudumoromo ë ame gemuore korosire anareje. Amo ë ame gemuore jabesi sinoho raromëvo'ë'e. ⁹ Raromëvo'iramu sine gö gö agane gö gö huë gö gö sa'ae dinö'e dinö'e aribövioho ëho jaburo rueromo ë ae niö'i jabesi sinoho ërimëhoromo uarovonövo'ë'ö: Bogo guavëvo'ëjarëjo.

¹⁰ Ëhi uarovoromo sa'are raromarue ariböviohuro uvoruomo'ë'e: Ëae niö'iohuro huë vavaene aho'obëhe nosi örire bojamuinövare höjo. Röhu vejö'oho vuovëvë'e höromo nimoronimorohoromo suvuoramirovo'ë'ö. Ëhi'ojuvo majae niö'i gemu röhu ma-bisemu hesi ijore barë'ë'e.

¹¹ Ëmajaho barë'iramu God-ro jö'o ögëro jabesi nu gagore huosihëho'iramu vuovëvadoho i'ovoromo ri'öromo döro rirarovo'ë'ö. Döro rirarovo'iramu ae aho'obëhe jabumë gëromo juhuonivo avoho'ë'ö. ¹² Juhuonivo'iramu ë ae niö'iohuro hel'ë'ö ö'idöre jöe uvo'iramu: Avehuro rojomohëjo. Avehuro rojomohë'iramu evare jabumë nu huodëgarue ariböviohuro gal'ë'ö ë ae niö'ioho ö'idöre suëro numëvobe ajiomomo'iramu.

¹³ Ö'idöre ajiomomo'iramu evare sa'aho hijiohijiovo'ë'e. Sa'aho hijiohijiovo'iramu amo taritarivaroho dirö'e 10 jië'ëro dirö'e 9 mae jio'i dirö'e gemu ijumo barë'ë'e. Dirö'e gemu barë'iramu ae aho'obëhe 7,000 vuovëvo'ë'e. Vuovëvo'iramu a ioro'iorohuro juhuonivoromo uvo'ë'ö: Asë'e ö'idöre hijaje ae God hesi ihoho böröme höjo. Ëhi jioröhoho naro nia'ovoro gavodeje.

¹⁴ Vavaeni'e mue niö'i buruhehu uvadoho iae barë'i röhu number 3-oho ma-burëro rue'ë'e.

Aneraehu hëgöe 6 huobe rovaroho ijo tugoho'i number 7-ehu huade jöhoje.

¹⁵ Iae anerae övo gö mine övo göre gemuehu hëgö huaroho röhu ijo tugoho'i anerae number 7-huro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego ö'idöre darugo'o uvoromo uvoruomavohijo: Jaruvoho nosi Bada God'o God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho Keriso'o jabu niö'iro darugoho baejë'e höjo bövie rirarovoromo sa'ae aho'obëhe muebe'amoröhëni. Darugoho baejë'ëro God-ro böröme

namiro mo muebemu muebebe va'onövo'ajëjo. ¹⁶ Ëhi uvavamu hegoro vo a duvahe aho'obëhe 24 a masijehu raro-marue röho mare God-are bëhire raromaruohuro ri'öromo ague aho raromoromo God rajahiruomohijo. ¹⁷ Rajahiro mo uvoruomavohijo:

O asë'e Bada God daruge aho'o baejë'e ae javajëjo.

Urimë'i jio be rovanoho jaruvohu'o ëhi gemuoho hiemu hijanue ae javajëjo.

Jasi darugo börömo ho baeromo dö mare hiromo aevoromo aho'obëhe muebejavuë'ego

ëhuni rajahijaruëjo.

¹⁸ Urimoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro vörö'iraejë'e raromonövre höjo.

Jaruvoho jero jabesi örire vörö'iraejanuëjo.

Majaho rovë'e höjo vuovëvë'e aribövi mevëvoromo gë'iranoho mae o sisë jëvego.

Gëromo jasi mu vaejahoromo jö baeromo majëhijarue aribövi jabesi mana bojëmi'iranoho

jasi aribövi ma jabesi mana bojëmi'iranoho

jasi iho mae uehorovarue aribövioho ininore va'o masijore jabesi mana bojëmi'irane ë hesi majahu'o

sa'are bövi bise'o ijumaruoho mana ijumëvo'irane ë hesi majahu'o rovë'e höjo.

¹⁹ Ëhi uvo'ego God-are osae ö'idöre jiajoho jiovohijo. Jiovo'ego God-are jögoru jiaje maua va'orahoro jiohijo. Va'orahoro jio'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho hijiohijiovoromo ënëro direjohijë'e masije darugo'o ruvebihijo.

12

Sigobu böröme hu magonaho sihade jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje bogo gavaruëhi jië'e mu böröme gö ö'idöre jiamu. Ëmu hesi bëhoho magonahe gemu jiohijo. Majae niögu va'ëne ba'amë'e jiohijo. O höroho manaerore bamë'e jiohijo. O hesi simanore jije aho'obëhe 12 inovoromo bosö va'ëne didi'ahë'e jiohijo. ² Röhu hu dë'ëro jië'ëro raho'irögoro vi'ehe böröme baeromo hara'uoromo darugo'o jö'e dadovavohijo.

³ Ëhi'ego bogo gavaruë mu böröme gö'o ö'idöre ruehijo. Ëmu hesi bëhoho kavuë'e sigobu börömo böröme jiohijo. Vörö'e mae jiohijo. Hesi simanoho aho'o övo gö mine övo göre niö'i jio'amohijo. O hesi danoho aho'obëhe övo gö mine övo gö mine jio'amohijo. O sigobu simanoho gemu gemu a masijehu io'amaruëhi jië'e bosöhuro didi'o'amë'e jio'amohijo. ⁴ Röhu jije aho'obëhe ö'idöre jio'amajoho

niö'i gemu tariojaroho dirö'e gönö niö'i nugo'i dirö'e gönö gemu sigobu hesi uhohuro sa'are ujuoho io'amohijo. Ujuoho io'amoromo ë harihu raho'ië'aje magonaho hesi nuninö raromoromo muebehijo rahego harihoho i'iro.
⁵ Raromoromo muebe'ego rue magonahohuro harihoho rahohijo huro ijönö hujejo ha'itoho baeromo sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho vörö'o muebejëvego jaburo hu gemu ejahoröhego. Amo harihoho raho'ego ë aho ma-majioho ba'ojio God-hu röho mare hijajire ë nugohijo.
⁶ Evare vëmohuro ju'ebiro mo arue a rumo'e sa'are va'ohijo God-hu avohahade öri ari'ere ë hijego God-ro ajamiromo muebebe va'ego majae aho'o 1260 barë'iröhego.

⁷ Ëhi'ego ö'idöre muorovohijo. Anera böröme Michael'o huhu muebejëvaje anerahu'o ëho jaburo ri'öromo sigobohu'o muorovoruumohijo. Muorovo'ego sigobohu'o sigobu hesi anera ömo'ömo'u'o mana muorovëmihijo.
⁸ Muorovëmi'ego rueho jaburo sigobohu'o hesi ariböviohu'o taemëvohijo. Taemëvoromo uëhijo: Ave ö'idöho ioro'io remu vuonugo'i va'ohëjo. ⁹ Ëhi uënugoromo ë sigobu böröme ö'idöre jiajoho baba'amohijo. Ësigoboho ni'i'ivadire jiobe rovadoho hesi ihoho Devil o Satan jiohijo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi sareramuike juvaje ahoje. Hu'o hesi anera sisë ömo'ömo'u'o sa'are baba'amëvohijo.

¹⁰ Baba'amëvamu hejodeje ö'idöre darugo'o uvavamu: Jaruvoho nosi Börömoho God-ro hesi darugoho røjahuiromo bövi mae namiromo sisëho noni ruahö'öjahu'e höjo. O jaruvoho God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuae aho Kerisoro no muebejavuae darugoho røjahuij'e höjo. Ëhesi bëhoho jö sisë majahijaje aho baba'amë'e höjo. Huro God nosi A Börömo hesi nunire namiromo vae majae nosi ö mueno'o jabesi jö sisëho sareramiro mo majahinövade höjo. Röhu jaruvoho baba'amë'e höjo. ¹¹ Nosi Christian ö mueno'ohuro uvare höjo: God-are Sheep Harihoho köe rueromo guomë'ëro mae javuajë uvoromo hesi jöho ae sama'e majëhiromo ëhuro sisëho ruahö'öruomade höjo. Jabesi sinoho bogo uehorovo'i uvare höjo: No Keriso-are jöëni vuovë'oho iae hesi höjo. ¹² Ëhuni ö'idöho mabëhe höjo. Ö'idöre jiaruje aribövioho mabëhe jëvaje nimorohohëjo. A'i sa'ahu'o jovohu'o vaevë'e höjo ë hesi bëhoho Satan hu ë abuejë'ego. Abuejë'ëro garomo uvaje höjo: Nasi majaho barë'irögoro ë'ajëromo vörö'iraejë'e höjo. Ëhi uvoruomohijo.

¹³ Ëhi'ego rue sigobohuro gavade baba'amë'ëro sa'are jiamu gagorovo aharihu rahade magonahoho ijumo'i siho

baeromo va'ohijo. ¹⁴ Siho baeromo va'ego buruhi börömo hesi vivojoho niö'i magonahohuro God-aro baehijo ehuro bioromo a rumo'e sa'are va'oromo hesi röhore hiröhëni. Hijego God-ro muebejego sigoboho ë magonahehu hijaje öri ari'eroho bogo va'ego vadune aho'obëhe niö'i gemu röhu ma-bisemu hesi ijore barëröhego. ¹⁵ Ehi'ego sigobohuro jovo böröme hesi jö'ore otehö'öhijo ë jovohuro ruomoromo ë magonahehu jiajire va'oromo ë magonahoho bava'ojöro. ¹⁶ Jovoho otehö'ö'ego jovohuro magonahoho bae'i rue'ego sa'ahuro magonahoho ajamiromo tögöromo'ego jovohuro ë gagore va'o barëhijo. ¹⁷ Va'o barë'ego ë sigobohuro magonaho hesi örire vörö'iraeromo va'oromo magonaho hesi aboji harihu'o ioro'iorohu'o muorovo'i va'ohijo. Röhu ë aboji harihu'o jabesi bëhoho God-are jögoru ejahoromo Iesuare jö biririvoromo mae uehorovarue aribövioho jioruome. Eäriböviohu'o sigobohuro muorovo'i va'ohijo. ¹⁸ Ehi'oromo ë sigobohuro va'oromo sö jovo riröre raromohijo.

13

Vörö'e mi niö'tiehu rueromo mu sisë vaejare jöhoje.

¹ Sigobohuro sö jovo riröre raromamu naro gavodeje vörö'e mi sisë sö jovore jioromo rojomamu. Hesi simanoho aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i jiohijo. O hesi danoho aho'obëhe övo gö mine övo gö mine jiohijo. O a masijehu didi'aruëhi jië'e bosöho dane gemu gemu jio'amobe va'ohijo. O simane gemu gemu God agarue iho sisëho gemuohemu jajivo'amë'e jiohijo. ² Röhu ë vörö'e mi sisë hesi nu ano'oho leopard nu ano'o va'ëne jiohijo. O hesi höroho bear höru va'ëne jiohijo. Hesi jö'oho lion jö'o va'ëne jiohijo. Röhu rue sigobohuro darugo börömëro jië'ëro ë darugoho vörö'e mi sisëho bojamiromo uahijo: Na'o röromo röho maro ajio hiromo nasi öri ari'oho aho'o muebejehonëjo. ³ Röhu ë mi sisëho hesi simanoho gemu aëro anamu guomoromo i'ovë'ëro batato'e jiohijo. Guomoromo i'ovë'ëro batato'e jiamu ae aho'obëhe ëho garomo tiötiövoromo simane sisë'i uehorovoromo uvareje: Eho mae höromo hesi ijore ijore jijihoruomohijo. ⁴ Hesi ijore ijore jijihoromo uvoruomohijo: Sigobohuro vörö'e mioho hesi darugoho mabëhe bojamijade höromo ehuni sigoboho rajahiruomohijo. Sigoboho rajahiro mo vörö'e miohu'o rajahiruomohijo. Rajahiro mo uvoruomohijo: Evörö'e mioho darugo ma'e höjo. Rahuaro ehi jië'e darugoho höjo. Rahuoro ë vörö miohu'o muorovo'ajëjo. Ehi uvoruomohijo.

⁵ Ēhi'ego God-ro ě vörö'e mi hesi öroho bogo tugohahohijo huro nimoronimorohē'i jö sisē jövoromo hesi nimoromo bövie bise'e muebebe va'ojuvo manaere aho'obēhe 42 barē'iröhego. ⁶ Öroho bogo tugohahē'ëro vörö'e mi sisēhuro ri'öromo God agoromo hesi ihoho ijumoromo God-hu hijaje öri ari'oho sivoromo God'o gemu mae ö'idöre raromarue aribövi jabesi sisēho sarerivoromo ěma jövohijo. ⁷ Jö sisēho ěhi jövo'ego God-ro ě vörö'e mi hesi öroho bogo tugohahohijo huro God-are ariböviohu'o muorovoromo ruahö'öjëvo'iröhego. Ruahö'öjëvoromo vöröho baeromo agane gö gö sa'ae dinö'e dinö'e huë gö gö sine gö gö aho'obēhe muebejëvo'iröhego. ⁸ Ae aho'o sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho jaburo ě vörö'e mi sisēho iae uvene aho röjahiruomo'ë'e. Uvene aho röjahi'iröhe hesi bēhoho urimo God-hu ö'idö sa'a bogo bamadevare evare God-ro a ioro'ioro jabesi ihoho hesi Sheep Harihu anego guomoröhe hesi surire jajivo'amadeje hu'o maro raromemu raromo'iröhego. A ioro'ioro jabesi ihoho suriroho bogo jajivo'amadeje bogo ěhiho maroho raromo'iröhego. Röhu iho bogo jajivo'amē'e sa'are raromarue ariböviohuro vörö'e mi sisēho rajahiruomo'ë'e.

⁹ God-are jö hejaruje aribövioho ave jöho hehëjo. ¹⁰ Aehu jemē guduamëvoromo savoji gagore ba'amëvo'ië'oho iae savoji gagoro ba'amëvo'ë'ö. O aehu muo'amëvamu vuovëvo'ië'oho iae vuovëvo'ë'e. Ēhi jië'e mu sisē rue'iröhohuni ěhuni God-are aribövioho jemëro biririvoromo God gemu uehorovobe va'ore.

¹¹ Ēhi'amu gavodeje vörö'e mi sisē gö'o sa'a gagore jioromo rojomamu. Ēmi hesi danoho niö'i sheep harihu hesi dano jiajēhi ěhi jövohijo. A'i huhu jö jövajoho ě sigobu börömehe jövajēhi ěhi ma-darugo'o jövohijo. ¹² Ijore rovade vörö'e mi sisēhuro urimore rovade mi sisē hesi vöröe gemuoho bae barëromo huni röromo muoho vaehijo. Urimore rovade mi hesi muoho vaeromo sa'are raromarue aribövioho uëhijo jabumëro urimore rovade mi sisēho uvene aho röjahi'iröhego. Aehu hesi simanoho gemu anahamu guomoromo i'ovade ě hesi batato'e simano jië'e mioho rajahi'iröhego muoho vaehijo. ¹³ Ijore rovade miohuro urimore rovade mi hesi muoho vaeromo no bogo gavarue vörö'e mu masijoho vaehijo. Mu masije gö gö vaeromo röhu ae aho'obēhe jabesi nunire namiromo uvo'ego vënohuro ö'idöre jioromo sa'are ruvebihijo. Ēhu'o ë'ohijo. ¹⁴ God-ro hesi öroho bogo tugohahē'ëro ěhu'ëro ijore rovade miohuro urimore rovade miohuni röromo ěhi jië'e vörö'e muoho vaeromo ěhuro sa'are raromarue aribövioho sarerëmihijo. Sarerëmiromo uëhijo jabumëro urimore rovade mioho ra-

jahi'i munë o rabe sehoromo inöme hesi nu ano'o va'ëne avohoröhego. Hesi simanoho gemu anahamu guomoromo i'ovade ë hesi batato'e jië'e mi hesi nu ano'o va'ëne avohoröhego. ¹⁵ Urimore rovade mi hesi nu ano'o va'ëne inömo ho avoho'ego God-ro öroho bogo tugohahë'ëro ëhu'ëro ijore rovade miohuro ë mi nu ano'o va'ëne inömo hesi nu gagore jö'o ögëro huosihohijo mi nu ano'o va'ënöhuro daruge baeromo jöe jövoromo garöhe ae rahu hesi öriroho bogo uvene aho röjahijego muo'amo'iröhego. ¹⁶ Ëhi'oromo ë ijore rovade miohuro a masijoho a ininoho inömo marohë'e aribövioho inömo rumo'e aribövioho a jabesi muemu vaejarue aribövioho jabesi nimoro mu vaejarue aribövioho ae aho'obëhe mae jöe bojëmiromo uëhijo: Ë'ego no jemesi övo manö o varijore jajivëharëjo. Jajivëharëjamu ejëho'ego jajivëhohijo. ¹⁷ Bogo ejëho'ibejo mi sisëhuro öroho tugohëhego iruno'oho bövioho bise'oho bogo imo'ibejo. Ëjajivëharoho mi hesi iheje.

¹⁸ Ëhesi bëhoho avoho uehorovore. Ae rahu simano ma'e jëvë'oho ë mi hesi iho hesi bëhoho nahoromo birohore. Hesi ihoho 666-je. Ëihoho avoho adahë'oho a ihe biroho'anue.

14

God-are aribövie 144,000 jabuhu jö i'o ioruomade jöhoje.

¹ Röhu naro ga'i gavodeje God-are Sheep Harihoho Zion dahorure nami'ego ae aho'obëhe 144,000 Sheep Harihu hesi ihohu'o hesi Vavu hesi ihohu'o varijore jajivo'amë'e hu'o riravamu. ² Röhu hejodeje ruhe ö'idöre uvavamu. Jovehu ruomoromo uvego hejaruëhi o vajerehu anego hejaruëhi o aehu gita bejogo heromo vuëvavuajëhi jöho ëhi jiavavamu. ³ Ëhi uvoromo God-hu hijaje röho ma hesi nuninö hu rajahjarue maje ⁴ jabesi nuninö a duvaho jabesi nuninö riravoromo jabetesinö nu ano'oho nugoromo jö i'oho ioruomohijo. Ae aho'obëhe sa'are sisë'i raromaruoho röhu ae 144,000 ëmino'e God-hu baejëvadoho ë ariböviohuremu ë jö i'o io'iröhoho eni jëvadeje. A ioro'iroho bogo. ⁴ Ëaribövioho magonaho'oho mu sisëho bogo vae'i ma-mae raromarueje. God-are Sheep Harihehu dinö'e dinö'e va'ë'iroho jabu'o hesi ijore ijore jijiharueje. A ioro'iore aho'obëhe jio'amajoho röhu God-ro i'u'e muoho baeromo ëhuro ë ariböviohuremu hesi baejëvadeje. Ëaribövioho God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu aevo'i ma-mabëhe baejëvaroho jëve. ⁵ Jabumë bogo sareri jöho atamu aho he'irögoro jabumë ma-maemu jëve.

Anerae niö'i gemu jabuhu uvare jöhoje.

6 Ēhi'amu gavodeje anerae gö döre bioromo va'amu. Ēanerahuro God-are jö maho baejē'ero sa'are raromarue aribövioho majēhiromo uē'irōgoro ē'ohijo: Ioro'ioemu jiorōhe muoho ēhi ēhi hōjo. Ējö maho sa'are raromarue aribövie aho'obēhe sine gö gö agane gö gö huē gö gö sa'ae dinō'e dinō'e raromaruoho majēhi'i va'ohijo. ⁷ Va'oromo jōho ma-darugo'o majēhiromo uēhijo: Jōe hehējo. God-are örōro avo'avoho uehorovoromo uvohējo: Hu gemu bōrōmoho hōjo. Huhu ae aho'o mevēvo'irōhe majaho rovē'e hōjo. Ēhuni ō'idō sa'a sō jovo sa'a gagore suorovaje jovo bamade aho God hesi örōro uvene aho rōjahihējo.

8 Ēhi uvo'ego anerae number 2-ohuro ijore rueromo uēvavohijo: Jōe hehējo. Iae amoho bejē'e hōjo. Iho'e amo bōrōme Babylon vejō'oho barējē'e hōjo. Ēhesi bēhoho urimē'i Babylon amo rajohuro mu sisē rōjēhinōvareje. Magonahehu ae mu sisē rōjēhiromo vōrō'e jovo i'imēmego ue'ahoromo simano sisērēromo ōnō'e jijiharuēhi ēhi Babylon amo rajohuro sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribövioho mu sisēho rōjēhijamu simane sisērēromo mu sisē sisē vaeruomē'e hōjo. Ēhu'ēro Babylon rajohuro God-are i'uoho baeruomē'e hōjo.

9 Ēhi uvo'ego anerae niō'i rueromo jö majēhijaroho rōhu number 3-ohuro jabesi ijore rueromo uēhijo: Jōe hehējo. Ae rahu mi sisē o hesi nu ano'o va'ēne avoharoho uvene aho rōjēhiromo hesi iho varijore o ōvore baejē'oho ¹⁰ ē ariböviohuro God-are i'uoho baeruomo'ajējo. Aehu vōrō'e jovo bogo sanuovē'e ma-ue'ahoromo hara'uarue ēhi jiē'e i'uoho God-ro vōrō'iraeromo bojēmi'iramu baeruomo'ajējo. Baeromo God-are anera jabesi nunire God-are Sheep Harihu hesi nunire raromoromo vēnohu'o vēnehu ravoromo girosijiomē'e munēhu'o ravēvo'iramu hara'uoruomo'ajējo. ¹¹ Hara'uo'iramu ē aribövi ravēvaje vēnoho bogo duoroho'i ma-u'ivemu u'ivonōvo'ajējo. U'ivo'iramu ae rahu mi sisē o mi hesi nu ano'o va'ēne avoharoho uvene aho rōjēhijē'oho o mi hesi iho sinore baejē'oho ēhi jiē'e aribövioho jabesi vi'ehoho bogo u'uhō'i vae majae ma-jiemu jiobe va'a'ajējo. Anerahuro ēhi uvavohijo.

12 Ēhi jiē'e huē vavaeni rue'irōhohuni ēhuni God-are ariböviehu hesi jōgoru ejahoromo Iesu gemu uehorovarujoho jemēro biririvoromo ēhi gemu vaebe va'orējo.

13 Ēhi'amu hejodeje ō'idōre uevavamu: Jajivoromo uvonējo: Badare muohuni avevejō'e o ijonō vuovēvē'oho jabumē huē mae baebe va'a'aruējo. God-are Aru'ahohuro jōe gemuoho jōvoromo uvajējo: Io'ajo. Iae huē mae baeromo

mu masijehu u'uvëvadoho vuonugo'i nuho'aruëjo. Nuhë'i ga'a'aruëjo jabuhu vaejarëhi ëhi mae jio'iramu.

Anerae göehu aribövi ma gagovoromo avoho bahi'i anerae göehu sisë aribövi gagovoromo i'u bojëmade uhu jöhoje.

¹⁴ Röhu naro ga'i gavodeje a ma va'ëne aho ajivë'e sue döre hijamu. A masijehu didi'aruëhi jië'e gold'e bosöho simanore didi'ë'e jiohijo. O anio ma'e siravaho övore jiohijo. ¹⁵ Röhu anera göhuro God-are osa börömore jioromo höröromo ruehijo. Rueromo suere hijaje a hesi örire madarugo'o uahijo: Iruno'o gemuore bahijarue majaho rovë'e höjo. Jasi siravahuro tarivoromo avoho bahijëjo. Sa'are jiaje iruno'oho mami'e mavoromo eni jië'e höjo. ¹⁶ Ëhi uvavamu hegorovo sue döre hijaje ahuro ë siravahuro sa'are jiaje iruno'o maho tarivoromo avoho bahihijo.

¹⁷ Ëhi'ego röhu anera göhuro God-are osa böröme ö'idöre ë jioromo anio ma'e siravaho baejë'e höröromo ruehijo.

¹⁸ Ëhi'ego anerae gö vëni muebejaje anerahuro God-ni suvoro vënehu buejaharue maratu bëhire jioromo ruehijo. Rueromo anio ma'e sirava ma'enaje anera hesi örire madarugo'o uahijo: Sa'are jiaje grape ö'i bajoho mavë'e jiaje jasi siravahuro tarivoromo ujuohëjo. ¹⁹ Ëhi uvo'ego rue anerahuro hesi siravahuro sa'are jiaje ö'i bajoho tarivoromo munë guorötore ujuoho bahihijo sa'ijosa'ijovoröhëni. Sa'ijosa'ijovo'iröhe hesi bëhoho God-hu vörö'iraeromo a i'u bojëmi'iröhohoje. ²⁰ Munë guorötore ujuoho bahijaroho bogo amo börömoroho jio'i hesi rori'o jiohijo. Röhu ë ö'i bajoho sa'ijosa'ijovohijo. Sa'ijovo'ego ëhuro ë kavuë'e ijo bajo jovohuro kö va'ëne sa'are oterohoromo e'u va'ëne ruhibe rojomojuvo a buno gëvaruëhi ë jovo hesi ëgoho ëmino'e jiohijo. O hesi börömo 300 kilometre jiohijo.

15

Ijo tugoho'i majare God-are i'u sa'a rajo bojëmi'iröhëro anerae 7 jabuhu rama ujuohare jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje noehu bogo gavaruëhi jië'e mu börömo böröme ö'idöre jiamu. Ja'o ga'ibejane tiö'ibejane. Ëhesi bëhoho anerae aho'obëhe 7 jaburo a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe inömo sisëho ujuoho ruehijo. Ëinömo sisëho rue'iramu ëhuro God dë vörönimobe rovadoho barë'ë'e. Ëhuni ë inömo sisëho ijo tugoho'i a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe inömo jiohijo.

² Ēhi jio'i rōhu gavodeje jovo e'u deri va'ēne bōrōmo bōrōme jiamu. Ēe'u va'ēnire vēnēro ravanovoromo kavuo-hijo. O ē e'u va'ēne hesi rirōre ae riravohijo. Urimoho ē aribōviahuro birivoromo mi sisēhu'o hesi nu ano'o va'ēne inōmohu'o ēho jabesi muoho jōho bogo ejēhoromo mi sisē hesi ihoho sinoroho bogo bae'i ruahō'ōjareje. Ēaribōviahuro God-hu i'imēmade gitaho ujuohē'e e'u va'ēne ē hesi rirōre riravohijo. ³ Gitaho ujuohē'e riravoromo God-are mu vae-jahaje ae Moses-are jōho ioromo God-are Sheep Harihu hesi jōhu'o ioromo uvoruomohijo:

Bada God ja daruge aho'o baejē'e ae javajējo.

Jasi muoho masije ma-mabēhe hōjo.

Ja bōrōme namiromo sa'ae aho'o muebejavuanue ae javajējo.

Jasi muoho bogo sareri'ehu jio'i ma-maemu jio'amajējo.

⁴ Bada raro ja bogo bōrōme hō uehorovo'ajējo.

Raro jasi ihoho bogo dōroho bamo'ajējo.

Ja gemu ma-maemu javajējo.

Sa'ae aho'obēhe rueromo jasi ōrire rajahiruomo'ajējo

jasi mu ma va'orahoro jio'amajohuni.

⁵ Ēhi'amu gavodeje ō'idōre God-hu jiajire niōgu javu maho jiovē'e jiamu. ⁶ Jiovē'e jiamu gagorovo naehu avevejō'e uēvode aneraho ⁷ ē osare jiē'ēro ma-mabēhe ajivē'e sanu'e niōgoho io'amē'e vinebire gold-ēro muoho taemo'amē'e suovoromo ruehijo. ⁷ Rue'ego God rajahijarue maje 4-ho rōhu gemuēro anerae ⁷ jabesi ōrire gold'e hevōho ⁷ ēhi anerae gemu gemu bojēmibe va'ohijo. Ēhevō gagoho God-hu a i'u bojēmi'irōhe vōrōhuro irijiomo'amē'e jiohijo God ioro'ioremu hijaje a hesi vōrōhuro. ⁸ Rōhu God-are ajohu'o darugohu'o ē hesi u'ohuro God-are osa mare u'ivoromo rumorovohijo. Ae gö ē God-are osa maroho bogo rumo va'o varijēnoho jiohijo. Hujeji anerae 7-ho jaburo a bōvi bise'o ijumo'amo'irōhe mue 7-ho vae barē'iramu evare va'oruomo'ē'e.

16

Anerae 7-ehu God-are vōrōe ramare jio'amajoho otehō'ōjamu sa'are raromarue aribōviehu huē vavaeni sisē baebe rovamu John-hu gavade jōhoje.

¹ Ēhi'amu hejodeje God-are osa mare anerae aho'o ⁷ jabesi ōrire ma-darugo'o uēvavamu: Va'oromo God-are vōrōe ramae 7-re jiajoho sa'aro otehō'ōhējo.

² Ēhi uvo'ego anerae 1-ohuro va'oromo hesi ōvore ramare vōrōho sa'are otehō'ōhijo. Otehō'ō'ego mi sisē hesi iho

sinore jajivëhoromo mi sisë hesi nu ano'o va'ëne inömo rajaharue aribövioho vi'ehi'e sagoho sagoho sisëho baeruo-mohijo.

³ Sagoho sagohoho baeruomamu urimo anerae gemuehu ramare vörö otehö'öjadoho röhu number 2-ohuro ramare vöröho sö jovore otehö'öhijo. Otehö'ö'ego sö jovoho vuovë'e a jabesi kö va'ëne jio'amohijo. Jovoho kö va'ëne jio'ego jovore jijiharue majoho aho'o vuovo barëhijo.

⁴ Vuovo'ego urimo anerae niö'iehu vörö otehö'öjaroho röhu number 3-ohuro ramare vöröho otehö'öhijo. Otehö'ö'ego rova'o'amë'e jovohu'o sa'a gagore rojomaje jovohu'o köræ'amohijo. ⁵ Ëhi'amu naro hejodeje jovo muebejaje anerahuro uavavamu: O asë'e God urimë'i jiobe rovanoho avevejö'oho ëhi javajëjo. Ja a maemu javajëjo. Jaehu a gëromo ëhi jië'e i'u mana bojëmijanuoho iae mae höjo. ⁶ Nume aribövi sisëhuro jasi jö baeromo majëhjarue ariböviohu'o jasi aribövi ma ioro'iorohu'o muo'amamu jabesi köho rovade höjo. Jabumëro jasi aribövioho muo'amamu köho rovë'ego ëhuni jero jabesi örire köe mana bojëmijane höjo ue'aho'iröhego. Jabumë sisë'i ë'arohuni ëhuni ëhi jië'oho iae mae höjo. ⁷ Ëhi ua'ego God-ni suvoro vënehu buejहारue maratuoere uavavohijo: Io'ajo. Bada God ja daruge aho'o baejë'e ae javajëjo. Jaehu a gëromo i'u mana bojëmijanuoho ëho bogo mu sisëho vae'iro iae mu mae vaejanue höjo.

⁸ Ëhi uvo'ego urimo anerae niö'i gemuehu vörö otehö'öjaroho röhu number 4-huro ramare vöröho maja nunire otehö'öhijo. Otehö'ö'ego God-ro maja nuni hesi öroho bogo tugohohijo majaëro vörö'iraeromo ae aho'o jabesi sino haho'oho vënëro ravëvanovoröhego. ⁹ God-ro maja nuni hesi öroho bogo tugohë'ëro majaëro sisë maro nijëmiromo vënëro ravëvanovo'ego ë i'u nugö'öjade aho God agoruomohijo. Jabumë jabesi mu sisëho bogo vuonugoromo bogo uvoruomohijo: God-are ihoho böröme höjo.

¹⁰ Ëhi'ego urimo anerae ëhi niö'i ëhi niö'iehu vörö otehö'öjaroho röhu number 5-huro mi sisëhu börömo vaeromo hijaje hesi döre ë ramare vöröho otehö'öhijo. Otehö'ö'ego ë mi sisëhu muebejaje öri ari'oho ramoramovohijo. Ramoramovo'ego ae aho'obëhe hara'uoromo anëro bitaroho ja'ihorovo'amohijo. ¹¹ Anëro bitaroho ja'ihorovo'amë'ëro jabesi vi'ehohu'o sagoho sagohohu'o uehorovoromo ö'idöre hijaje aho God hesi örire agoruomohijo. Jabumë mu sisë vaeruomadoho bogo uehorovoromo vuonugoruomohijo.

¹² Ēhi'lego urimo anerae övo gö minehu vörö otehö'öjaroho röhu number 6-huro ramare vöröho rova'ë'e jovo böröme Euphrates-are döre otehö'öhijo. Otehö'ö'ego jovoho sini-hohijo ehuro ruhe maja rojomajinö jioromo rueröhe a masijo jabesi öroho jiovëhego maro rueromo muorovoruo-moröhego. ¹³ Ēhi'amu naro gavodeje aru'aho sisë niö'i gemu vahuno va'ënoho göhuro sigobu börömo hesi jö'ore jioromo göhuro mi sisë hesi jö'ore jioromo göhuro sareri'e aru'aho'e jö majëhijaje a hesi jö'ore jioromo suorovoromo rueruo-mamu. ¹⁴ Ēaru'aho sisëho jabumë Satan-are anera sisëro jioruomë'ëro bogo gavarue darugo'e muoho vaeruomajeje. Darugo'e muoho vaeromo sa'ae dinö'e dinö'e va'arueje sa'are masijo vaejarue aribövioho aho'obëhe gagovëvego daruge aho'o baejë'e aho God-are maja börömoho rovego muorovoruumoröhego.

¹⁵ Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Naro vajiohu'e aëro ö'anovo'ië'ajëjo. Ēhuni ae rahu nune jioromo niögu avo'avoho mueberovë'oho iae mae jioruomo'ajëjo. Ēhi jië'oho bogo ma-sinëremuoho a nuniroho jijihoromo javo-joho baeruomo'ajëjo. Iesuro ëhi uve.

¹⁶ Amo ë aru'aho sisë niö'i gemu jaburo sa'a muebejarue a masijoho sö ujuohëvo rueromo öri ari'o ihe Hebrew jöehu uvaruoho Armageddon ë gagovëvohijo.

¹⁷ Gagovëvo'ego urimo anerae övo gö mine övo göre gemuehu vörö otehö'öjaroho röhu number 7-huro ijo tugoho'i ramare vöröho sa'anö otehö'öhijo. Sa'anö otehö'ö'ego God-are osa börömore jiaje röho mare uvavohijo: Iae barëjë'e höjo. ¹⁸ Iae barëjë'e hö uvo'ego baderivoromo vajer i varuru'e vaeromo sa'aho sisë maro hijiohijiovo-hijo. Aevoromo aehu sa'are raromobe rovaroho sa'aho bogo ëhioho darugo'e maho hijiohijiovo'i ma-bisemu jiobe rovadeje. ¹⁹ Sa'aho hijiohijiovo'ego amo börömoho niö'i gemu tariorovobe va'ohijo. Tariorovobe va'ego ame gö gö sa'ae dinö'e dinö'e jio'amajoho sisërë'amohijo. Röhu God-ro amo böröme Babylon hesi sisëho bogo rumonimo'i vörö'iraeromo i'uoho amo rajoho bojëmihijo ehuro aehu vörö'e jovo ue'ahoromo hara'uaruëhi ë i'uoho baeromo ëhi hara'uoruumoröhego. ²⁰ Ēi'uoho bojëmi'ego sa'a dirö dirö'e jio'amajoho dahore aho'obëhe sisërëromo ëhi va'o barë'amohijo. ²¹ Röhu ënëro direjohi'amë'e masijo masije ruvebihijo. Ēhesi i'uoho gemu gemu 50 kilo rabu'e jio'amë'ëro ehuro ruvebiromo ae taemo'amoromo ijumëvohijo. Sisë maro ijumëvo'ego jaburo God agoruomo-hijo.

17

Önö'e juvaje magonaho börömo hesi jöhoje.

¹ Ëhi'ego anerae aho'obêhe 7 rama ujuoharoho röhu gemuëro rueromo uehijo: Rovego na röjahago önö'e juvaje magonaho börömehe i'u baejajoho gavëjo. Ëmagonahoho ruë numë jovemu jië'e öri ari'ere hijaje höjo. ² Urimë'i a masije aho'obêhe sa'ae dinö'e dinö'e muebejaruoho ëho jaburo ë magonahoho sihonövore höjo. O ae aho'obêhe sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho ëho jaburo hesi jöho ejahoromo hesi vörö'e jovoho ue'ahoromo simane sisërëromomo hu'o mu sisëho vaenövore höjo. Ëhuni rovego na röjahago huhu i'u baejajoho gavëjo.

³ Ëhi uenugoromo God-are Aru'ahohuro nasi simanoho huotovehamu ë anerahuro na baejevoromo a rumo'e sa'are ruehijo. Baejevoromo rovamu naro gavodeje magonahoho sino kavuë'e mi sisë hesi döre hijamu. Röhu mi sisë hesi sinore iho sisë God agaruoho jajivo'amë'e jiohijo. Hesi simanoho aho'obêhe 7 jio'amohijo. Hesi danoho aho'obêhe 10 jio'amohijo. ⁴ Röhu ë magonahohuro kavuë'e niöge nu ano'e gö gö jië'oho ruahë'e gold mabëhëro aji'e munë mabëhëro nieniae gö gö mabëhëro ëhuro gurasijiomoromo avohorovë'e hihijo. Hiromomo gold'e enatuoho övëro ma'enohijo. Ëenatu gagoho ë magonahohu va'inumi'e mu gö gö vaejaje ë hesi va'inumohuro irijiomë'e usihö'e sisë bëhe jiohijo. ⁵ O magonaho hesi ihoho hesi varijore uhu'e jajivoromo uvë'e jiohijo: Ave magonaho hesi bëhoho amo börömohe Babylon höjo. Önö'e jijiharue mu gö gö vaejarue sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabetesi vëmoho höjo. ⁶ Röhu na gavodeje ë magonaho hesi simanoho huotorovoromo sisërëjë'e jiamu ë hesi bëhoho huro God-are ariböviehu Iesuare jö biririvoromo majëhijaroho muo'amoromo jabetesi köho ibe rovë'ëro. Ëhu'ëro jië'ëro simanoho sisërëjë'e jiohijo.

Simane sisërëjë'e jiamu gagorovo na tiötiövevadeje. ⁷ Tiötiövevamu gegorovo rue anerahuro uehijo: Ja rabëni tiöjanuëjo. Ëmagonaho hesi uhu jöho o magonahohu döre hijaje mi sisë simane 7 o dane 10 jiajoho ë mi hesi uhu jöho huruoho majahi'ië'ajëjo. ⁸ Jaehu gavane mioho urimo namijade höjo. Röhu avevejö'oho bogohöjo. Röhu u'emu gua ëgobövi sa'a gagore jio rojomö'ië'ajëjo ijonö sisëro va'iröhëro. Rojomö'iramu sa'are raromarue ariböviohuro tiöromomo jöe barëjëvo'ajëjo. Urimë'i ö'idö sa'a bogo bamadevare evare God-ro maro raromemu raromö'iröhe surire a

ioro'ioro jabesi ihoho jajivo'i a ioro'ioro jabesi ihoho bogo jajivo'amade hōjo. Jabesi iho bogo jajivo'amade aribōviahuro ē mi sisēho garomo tiōruomo'ajējo. Ēhesi bēhoho ē mioho urimo namijadoho avevejō'oho bogojiajoho rōhu ijonō rōhu maho jio'a'ajējo. Iae ēhuni tiōruomo'ajējo.

⁹ Rōhu ae rahu ave jōho avo'avoho uehorovoromo simano mae baeromo bēhi nahē'oho ave nasi uhu jō hesi bēhoho biroho'arujējo. Ējōvode mi sisē hesi simane 7 ēho jabesi bēhoho dahore aho'obēhe 7 hesi jōho hōjo. Ēmagonahohuro ē dahore aho'o 7 jiē'e hesi dōre hijanovaje hōjo. Rōhu simane 7 jabesi bēhoho gō sa'are masijo vaejarue ae 7 jabesi jōho hōjo. ¹⁰ Ōvo gō mine rireromadoho gemu avevejō'oho daruge jioromo hi'i rōhu gemu gō'o bogo rovē'e hōjo. Rovē'iroho iae majae ma-bisemu hi'a'ajējo. ¹¹ Rōhu mi sisē urimo namijē'ēro jaruvo bogojiaje hesi bēhoho a masije 7 jabesi jō uavode rōhu ē hesi ijore number 8-ehu ruerōhe hesi jōho hōjo. Rōhu ēho urimo riravobe rovarue a masije 7 jabesi ae gemuoho jio'a'ajējo. Rōhu hu sisēro va'a'ajējo.

¹² Rōhu mi hesi dane 10 gavanoho ē hesi bēhoho sa'a muebejarue a masije 10 jabesi jōho hōjo. Rōhu avevejō'oho mueberuomo'irōhe ōri ari'oho bogo baeruomē'e hōjo. U'emu bae'a'aruējo. Jabesi muebel'irōhe ōri ari'o baejē'iroho evare a muebejēvo'irōhe darugoho bae'a'aruējo mi sisēhu'o gemu mae masije riravoromo ae muebejēvego majae ma-bisemu jioromo evare ē darugoho barējēhorōhego. ¹³ Ēa masije aho'obēhe 10 ēho jaburo uehore gemu bae'a'aruējo. Uehore gemu baeromo jabesi darugoho aho'o mi sisē hesi ōrire gemu bojamiromo ajaminōvo'aruējo. ¹⁴ Mi sisēho ajamiromo ri'ōromo God-are Sheep Harihohu'o muorovo'aruējo. Muorovo'iramu Sheep Harihohuro mana muorovēmiromo jabumē ruahō'ōjēvo'ajējo ē hesi bēhoho huro masijo vaeruomaje ae aho'o iosirēmiromo hu gemu dōroho jiē'ēro. O huhu baejēvo'i uehorovēvoromo hesi baejēvade aribōviehu hu gemu biririvoromo uehorovarue ē aribōvioho jaburo Sheep Harihohu'o gemuoro bimuvoromo muorovoromo sisēho ruahō'ōjēvoruomo'ajējo.

¹⁵ Anerahuro ēhi ueromo uehijo: Ōnō'e juvaje magonahehu ruē numē jovemu jiē'ire hijamu gavane jovo hesi bēhoho ae aho'obēhe sine gō gō huē gō gō sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribōvi jabesi jōho hōjo. ¹⁶ Rōhu mi sisēhu'o hesi dane aho'obēhe 10 ga'amanoho ēhu'o jaburo huotorovoromo ē ōnō'e juvaje magonahoho nue huodivoromo ijumo'aruējo. Ijumoromo niōgu siri'oho jahaho'amo'iramu dē'ahobatēremu jio'iramu ēhi

nugoruomo'ajëjo. Dë'ahobatëremu nugonugoromo hesi sino ioro'ioroho ue'aho'i ioro'ioroho vëniro huoruomo'ajëjo. ¹⁷ Ëhi ë'iröhe hesi bëhoho God-ro uehore ë danoho simanore bojëmijade höjo ëhuro huhu nimaje muoho vaejatoruomoröhego. Huhu nimaje muoho jabumëro vaejatoromo simane gemuoho uehorovoromo mi sisëho jabesi darugoho aho'o bojamiromo ajamijego ë mi sisëhuro bövie namiromo öri ari'oho muebebe va'ego evare God-hu rabe rabe uëvadëhi ëhi jioröhego.

¹⁸ O jaehu gavane magonaho hesi bëhoho iho'e amo börömoho höjo. Ëamohuro sa'ae dinö'e dinö'e muebejarue a ioro'ioroho muebe'amarue höjo.

18

Amo sisë Babylon ma-ioro'io remu sisërë barë'iröhe jöhoje.

¹ Ëhi'amu gagorovo gavodeje anerae gö ö'idöre jioromo ruvebijamu. Hu darugo böröme baejëlëro ruvebi'ego hesi ajohuro sa'ae aho'obëhe ajivo'amohijo. ² Sa'ae aho'obëhe ajivo'amo'ego ma-darugo'o uvohijo: Amoho barëjë'e höjo. Iho'e amo börömoho Babylon vejö'oho barëjë'e höjo. Avevejö'oho ë amoho Satan-are anera jabesi ame höjo. Aru'aho sisë jabesi öri ari'e höjo. Va'inumi'e ugo sisë ihe göëro göëro ë raromo jijiharue höjo. ³ Ëhesi bëhoho ëhi höjo. Aehu magonaho hesi vörö'e jovo iromo simane sisërëromo hu'o önö'e vaejarue ëhi jië'e mue gemuoho ë amo rajoho jaburo sa'ae aho'obëhe röjëhijare höjo. Aehu magonaho'o önö'e mu vaejaruëhi sa'are a masijo ömo'ömohuro ë amo gemuore bimuvoromo javoji'e mue gö gö vaejare höjo. O Babylon amo rajohuro mahunö'e raromoromo bövie bise'e imo'i nimare höjo. Ëhi nimë'ëro inömo imo'amarue ariböviohuro sa'ae göro göro jioromo rueromo ë amore jabesi inömo imoromo ëhuro moni ma'e jëvade höjo.

⁴ Ëhi uvavamu hejë'i hejodeje ö'idöre huë gö uvavamu: Nasi aribövioho ë amore raromarujoho vuonugo'i ruehëjo ëhuro ë amo rajo jabesi gemuoroho bogo bimuvoromo mu sisëho vae'irarije höjo.

O jabuhu i'u baeruomajoho jemë bogo bae'irarije höjo.

⁵ Ëamo rajehu mu sisë börömo bëhe vaebe rovaroho God iae uehorovajëjo i'ue bojëmi'iro.

⁶ Amo rajehu mu sisë vaeruomadëhi jemëro i'uoho mana ëhi bojëmiromo röhu gö'o döro börömo bëhe bojëmirëjo.

Jabuhu a ioro'ioro vörö'e jovo bojëmanovamu ue'ahoromo ijumorovarëhi

jemëro ëhi mana bojëmirëjo.

Röhu vörö ma-ma'e jovoho bojëmego ue'ahoromo ijumorovo avoho'irarëjo.

⁷Urimo amo rajehu nimoronimorohë'i jijihoromo mahunö'e raromarëhi

i'uoho mana ëhi bojëmego hara'uoromo huë vavaene baeruomo'irajo.

Magonahehu sarerivoromo uvajëhi: Na magonaho börömëro jevë'ëro dö maro hijaje höjo.

Na bogo doruoho hijaje höjo.

Bogo mae bogo huë vavaenoho bae hesi jevajë uvajëhi

ë amo rajohuro ëhi gemuoho sarerivoromo uehorovoromo uvoruomaje höjo:

No masije javuajëjo.

⁸Ëhuni majae gemuore jabesi i'uoho aho'obëhe ma-majioho rue barë'iramu sisërëjëvo'ajëjo.

Ae guomo guomo sisë baeromo vuovëvo'ajëjo.

Huë vavaene böröme jabesi örire rue'a'ajëjo.

Hömo majae rue'a'ajëjo.

Vënëro ravëvo barë'ajëjo

ë hesi bëhoho jabumë mevo göromo i'u bojëmaje aho Bada God-are darugoho börömëro jië'ëro.

⁹Röhu sa'a gö gö a masijohuro ë amo rajohu'o bimuvoromo javoji'e muoho vaeromo hesi inöme marohë'e mae ujuohoromo mahunö'e raromë'ëro garöhe amoho vënëro ravoromo u'ivo ajiomo'iramu garuomoromo amo hesi jöëni vavaenimoromo nierusuburu'e bamoruomo'ë'e.

¹⁰Nierusuburu'e bamoromo ë amore huë vavaeni börömo baejaruoho garomo juhuonivoromo rori'o ëgoböviro riravo'ë'ö. Riravoromo uvoruomo'ë'e:

Babylon vaevë'e amo börömhajö.

E-e vaevë'e biriri'e amohajö.

Jemesi i'uoho ma-majioho baejë'e jëvajëjo.

¹¹Ëhi uvoruomo'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo inömo imoromo moni mana ujuoharue ariböviohuro ë amo hesi jöëni vavaenimoromo nierusuburu'e bamoruomo'ë'e. Ëhesi bëhoho urimë'i ë amo rajehu imo'amarue a jabesi inömo imo'amoromo moni bojëminövaroho ë i'u baeröhe majare evare iae barë'ë'e. Barë'iramu ae bogojië'ëro jabumë inömhö bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö.

¹²Jabesi gold silver munë gö gö maho nienia maho bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Sanuovë'e niöge kavuë'e nu ano'e gö gö ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Ridi'e ije nu ano'e gö gö ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Inömo inömo mi danehu avoho'amaroho ijo maehu avoho'amaroho rövë'e munë maehu ajaniehu

munë nu ano'o göehu göehu avoho'amaroho ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. ¹³ Rihu'e i maho ridi'e oso ihe gö gö vëniro buejego ridivajoho o sino avohorovaruocho o mu rabe rabe vaejaruoho ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Wine jovoho olive ijo bajo jovoho flour-ho wheat-ho cow-ho sheep-oho horse-oho ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Maratu mabëhe horse-ehu jagu bava'aruoho ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Ae magonahe aru'aho'e jioruomajeje röhu mahu mi'o ë'aruëhi ëhi guduamo'amoromo imo'amarueje ae gö jabesi muemu vaeröhego. Ae magonahe mi va'ëne imo'amaruëhioho ëhioho bogo imo'ë'ö. Ijonöho aho bogo imo'amo'iramu ëhuni imo'amarue ariböviohuro nierusuburu'e bamoruomo'ë'e. ¹⁴ Nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ë'e: Vaevë'e amoho ijo baje gö gö i'i ganiganiëgajoho iae barëjêhë'e höjo. Jemë inöme marohë'e mae o bövie bise'e ajivë'e ma-mabëhe jëvadoho sisërëjêhë'e höjo. Dinö'e röhu maho bihororëjo. ¹⁵ Iae ë inömo amo rajo jabesi örire imo'amoromo mana marohë'e ma ujuoharohuro ë amo rajehu huë vavaeni vi'ehi börömo baejaruoho gëromo juhuonivë'ëro rori'o ëgoböviro riravo'ë'e. Ëgoböviro riravoromo huë vavaene baeromo nierusuburu'e bamoruomo'ë'e. ¹⁶ Nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ë'e:
E-e vaevë'e vaevë'e amo börömhajo.

Sanuovë'e niögu mabëhe kavuë'e ma-mabëhe io'amonövarije höjo.

Nieniae gold-ehu inömo göehu göehu avoho'amaroho gurasijiomoromo avohorovonövarije höjo.

¹⁷ Jaruvoho jemesi inömo marohë'oho ma-majioho ijumëhë'e höjo.

Boat muebe'amarue aribövioho boat ma'enarue aribövioho boat-re raromoromo mu vaeromo moni baejarue aribövioho boat-re va'arue a ioro'ioroho ëho jaburo rori'o ëgoböviro riravoromo ¹⁸ garöhe Babylon amoho vënëro ravoromo u'ivo ajio'mo'iramu garuomoromo madarugo'o uvoruomo'ë'e: Sareri amo börömo böröme jiade höjo. Ëhi jië'e amoho urimoho bogojiade höjo. ¹⁹ Ëhi uvoruomoromo vavaenimorovoromo tohotohoho jabesi simanore bu'ödivorovoromo nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ë'e:

E-e vaevë'e vaevë'e amo börömhajo.

Boat baeromo sö jovore va'arue ae aho'o noro ë amo rajore nosi inömo imëvoromo manaho marohë'e mae ujuohë'e javuajëjo.

Jaruvoho ma-majioho sisërëjê'e höjo.

Ēhi uvoruomo'ë'e.

²⁰ Rõhu ò'idõ rajoho apostle òmo'òmoho jõ God-aro baeromo majëhijarue aribövioho God-are aribövi ioro'ioroho jemëro nimorohore. Ēamo rajehu jemesi òrire sisë'i vaejëvaroho God-ro ëho gëromo ë hesi i'uoho mana bojëmijë'eje.

²¹ Rõhu darugo'e anerae gemuëro munë ha'osi bõrõmo bõrõmoho banigojiomoromo sõ jovore bu'õ'ego jovo gagore be'abuehijo. Jovo gagore be'abue'ego anerahuro uvavohijo: Ēmunëhu e'ure be'abuejë'ëro ijonõ bogo gavaruëhi amo bõrõmo bõrõme Babylon i'ue baeromo ëhi ma-ioro'iolemu beva'oromo sisërë'iramu ijonõho bogo ga'a'anuëjo. ²² Gita bejaruoho jõ iaruocho virikõ huosiharuoho hëgõ huaruoho ë hesi huëho ë amoroho ijonõho bogo he'a'anuëjo. Inõmo javuo bövi bise'o avoho'amarue aribövioho ë amoroho ijonõho bogo birohëvo'anuëjo. I sa'ijovaje munë hunuohunuovo'ego garahörö'e baejajoho ë amoroho ijonõho bogo he'a'anuëjo. ²³ Iro buno'irae'ego ajivajoho ë amoroho ijonõho bogo ga'a'anuëjo. A'o magonaho'o masurovoromo nimoronimoroharuoho ë amoroho ijonõho bogo he'a'anuëjo. Rõhu amo rajomë urimo jemesi moni mu vaejarue ariböviohuro sa'a ioro'ioroho iosirëmiromo masije jëvade hõjo. Jemëro sareri sareri'e muoho vaeromo sa'ae aho'o jabesi uehoroho ijumëharije hõjo.

²⁴ Rõhu jõ God-aro baeromo majëhijarue ariböviohu'o God-are aribövi ioro'iorohu'o ë amore o dinö'e dinö'e raro-maruoho muo'amamu vuovëvë'oho ë amo rajo jabesi sisë hõjo. Iae ëhuni ë amoho sisërë'ajëjo. Anerahuro ëhi uvohijo.

19

¹ Ēhi'amu hejodeje ae aho'o ò'idöre ma-darugo'o uvoruomavamu: God mabëhëjo. Huro gemuëro maroho bamavuaje hõjo. Iho bõrõmoho darugo maho nosi God hesiriremu hõjo. ² God-ro ae mae o sisë jëvego gë'i avoho mevëvaje hõjo. Ēhesi bëhoho ë önö'e juvaje magonaho bõrõmehu sa'ae aho'o javoji'e mu røjëhiromo ijumëvadohuni ëhuni huro mevoromo uavade hõjo: Sisë javo'ego sisëro va'a'anuëjo. Ēmagonahehu God-are mu vaejarue aribövi muo'amëvadohuni ëhuni i'ue mana bojamijë'e hõjo. ³ Ēhi uvoruomoromo rõhu maho uvoruomohijo: God mabëhëjo. Ēamo bõrõmoho vënehu ravaje u'oho ëhi ma-ajiomemu ajiomomo'ajëjo. ⁴ Ēhi uvoruomo'ego rue a duvahe aho'obëhe 24-ho o God rajahijarue maje 4-ho jaburo sa'are ague aho

raromoromo God-hu röho mare hijajoho rajahiromo uaruo-mohijo: Ējōho iae mae-ējo. God mabēhējo.

Masu'irōhe sörō God-are Sheep Harihehu bae'irōhe jōhoje.

⁵ Ēhi uvoruomo'ego God-are röho mare uvavohijo: Nosi Börōmoho God mabēhe uarējo. Hesi mu vaejahuje hu uehorovaruje aribōvi masijohu'o ininohu'o aho'o hesi örōro huē mae uarējo. ⁶ Ēhi uvoruomamu hejē'i naro hejodeje ae aho'obēhe uvorovaruēhi jovehu ruomoromo uvajēhi varurehu anego hejaruēhi ēhi uvoromo uvavamu: God mabēhējo. Bada nosi God daruge aho'o baejē'e ahuro bōrōme namijajējo. ⁷ Ēhuni ē'ego no huē mae baeromo nimoroharējo. Hesi ihoho mabēhe uavarējo. Ēhesi bēhoho God-are Sheep Harihehu masu'irōhe majaho rovē'e hōjo. Huhu masu'irōhe magonahohuro avohorovē'e hōjo. ⁸ God-ro sanuovē'e ajivo avohē'e niōgoho bojamamu ba'amē'e hōjo. Ēhi uvoruomavohijo. Röhu sanuovē'e niōgu hesi bēhoho God-are aribōviehu mu ma vaejarue hesi jōhoje.

⁹ Ēhi'ego ē anerahuro uehijo: Ave jōho jajivoromo uvonējo: Ae rahu hejē'oho uēvamu: God-are Sheep Harihehu masu'irōhe sörōho ro ihē uēvamu hejē'oho huē mabēhe jioruomo'ajējo. Ēhi uenugoromo uehijo: Ave jō hejanuoho God-are jō maho hōjo. ¹⁰ Anerahuro ēhi uevamu hejē'i naro hu uvene aho rōjahi'irōgoro hesi hörū'ere ague aho hijodeje. Hiromo rajahi'irōgoro ē'amu gegorovo uehijo: Bogave ēhioho ē'iranējo. Jaehu God-are mu vaejanue ēhi jiē'e mu vaejaje ae jevajējo. O jasi ō mueno'ohu'o Iesuarē jō mae uehorovoromo majēhijaruoho jabuhu Badare mu vaejaruēhi na'o ēhi ē'aje ae jevajējo. Ēhuni nadi na rajehi'i God gemu rajahijējo. Ēhesi bēhoho Aru'aho gemuohuro jōe bojēmē'ego aēro ijonō jiorōhe jōho majēhinōvare hōjo o avevejō'oho Iesuarē jōho majēhijaruē hōjo.

Mu Ma Uehorovaje Aehu sino ajivē'e horse-re hiromo va'oromo sisē aribōviohu'o muorovade jōhoje.

¹¹ Ēhi uevamu gavodeje ō'idōho jiovē'e jiamu. Jiovē'e jiamu gagorovo gavodeje ae sino ajivē'e horse-re hijamu. Ēa hesi ihoho Biririvoromo Mu Ma Uehorovaje Ahoje. Hu mevoromo gövuaje a mae o sisē javuego gövuajoho ēho huro mae uehorovoromo ē'ajeje. O muorovajoho ēhu'o huro mae uehorovoromo ē'ajeje. ¹² Röhu hesi nunoho vēnēro hōduvanovohijo. O hesi simanore a masijehu didi'aruēhi jiē'e bosōho aho'obēhe didi'o'amē'e jiohijo. Röhu hesi sinore ihe jajivē'e jiohijo. Ae gō ē iho hesi bēhoho bogo ga'i hesi huro sivue gavajeje. ¹³ Hu kōēremu jiē'e niōgoho

ba'amë'e jiohijo. Röhu hesi ihoho God-are Jö jumuvë'ohoje.
¹⁴ Röhu ö'idöre jioruomaje muorovo ariböviohuro aji buse
 jië'e sanuovë'e niögoho io'amoruomë'e sino ajivo'amë'e
 horse-re raromoruomohijo. Raromoromo ë a börömo
 hesi ijore ijore jijihoruomohijo. ¹⁵ Röhu ë a hesi jö'ore
 anio ma'e kaejôho jiohijo ëhuro God bogo uehorovarue
 aribövi sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho ruahö'öjëvoröhëro.
 Ruahö'öjëvoromo hujejo ha'itoho baeromo vörö'o mue-
 bejëvo'ë'e jaburo hu gemu ejahoruomoröhego. Mue-
 bëjëvoromo aehu kavuë'e ö'i bajo munë guorötore hörehu
 taemotaemovoromo sa'ijovo'amaruëhi huro sisë aribövioho
 ëhi hörëro taemotaemovo'amo'ë'e. Ëhesi bëhoho daruge
 aho'o baejë'e aho God-hu dë vörönimego vörö röjëhiromo
 i'u bojëmijaje jöhoje. ¹⁶ Röhu hesi ahihonö niögu döre
 ihoho jajivoromo uvë'e jiohijo: Masijo vaeruomaje ae aho'o
 iosirëmiromo hu gemu döroho höjo. Ëhi jajivë'e jiohijo.

¹⁷ Ëhi'amu gavodeje anerae gemu maja nunire namijamu.
 Namiromo döre bioromo va'arue ugoho aho'obëhe ma-
 darugo'o uëhijo: God sörö böröme bamajëjo. Rueromo
 gemuoro gagovohëjo ¹⁸ ëhuro sa'are masijo vaejarue a jabesi
 birogoho iromo muorovo a masijo jabesi birogoho darugo'e
 a jabesi birogoho horse jabesi birogoho horse-re va'arue
 aribövi jabesi birogoho mae o sisë'i raromarue aribövi jabesi
 birogoho a masijo o a inino jabesi birogoho ëho i'amo'irarije
 höjo. Ëhi uëhijo.

¹⁹ Röhu gavodeje urimo gavode mi sisëho o sa'ae
 dinö'e dinö'e masijo vaeruomaje aribövioho o jabesi
 muorovo aribövioho ëho jaburo ë sino ajivë'e horse-re
 hijaje a börömohu'o hesi muorovo ariböviohu'o muorovo'i
 gemuoro gagovë'e jiamu. ²⁰ Muorovo'ego horse-re hijaje
 a börömohu'o hesi muorovo ariböviohu'o ëho jaburo mi
 sisëhu'o mi sisë hesi sareri'e aru'aho jö majëhijaje ahu'o
 ëhi guduamo baejëvo va'ohijo. Urimë'i ë jö sareri'e
 majëhijaje ahuro mi sisë hesi jöho ae sarerëmiromo darugo'o
 majëhiromo mi sisëhuni röromo noehu bogo gavarue
 darugo'e muoho vaenövadeje. Darugo'e muoho vaeromo
 ëhuro aho sarerëmi'ego ae rahu mi sisë hesi iho sinore
 baeromo hesi nu ano'o va'ëne inömo avoharoho uvene aho
 röjahijë'oho guaro rireromo va'onövareje. Amo ë sareri'e
 aru'aho jö majëhijaje ahu'o mi sisëhu'o gudumëvoromo
 bogo anëgo'i ma-babu'öjëvo'ego vënehu munë ravoromo
 girosijiomoromo e'u börömo va'ëne jiajire ë bëjëvo va'ohijo.
²¹ Bëjëvo va'ego jabesi muorovo aribövi sisëho horse-re
 hijaje a börömo hesi jö'ore jioromo höröjade kaejöhuro

muo'amohijo. Muo'amo'ego uge aho'obëhe ë aribövi jabesi birogoho ue'ahë'ëro dë bajo'e jio'amohijo.

20

Satan gua gagore vadune ëgobövie hi'iröhego tövoromo gua gago ëgobövire ba'amamu John-hu gavade jöhoje.

¹ Naro gavodeje aneraho ö'idöre jioromo gua ëgobövi hesi ojo jiovarue key'o biriri'e ö'ohu'o övëro ömëvë'e ruvebijamu. ² Ruvebiromo ë anerahuro ni'i'ivadire jiobe rovade sigobu börömo hesi ihoho Devil o Satan ë sigoboho gudumoromo tövohijo ëhi jiobe va'ujuvo vadune aho'o 1,000 barë'iröhego. ³ Tövoromo ë gua ëgobövire ba'amo'ego beva'ohijo. Beva'ego ojoho tugohoniagivoromo sivaëro badihi taemohijo ehuro hu bogo höröromo urimo ë'adëhioho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho sarerëmibe va'ego vadune aho'o 1,000 barë'iröhego. Röhu vadune aho'obëhe 1,000 barë'iramu evare ojoho jiovaho'iramu iae höröromo hibe juvoromo majae ma-bisemu barë'iramu evare barë'ë'e. Ehi jio'ë'e.

⁴ Ehi'amu gavodeje a masijoho röho mare raromamu. God-ro urimo uëvamu darugoho baeruomadeje ae mevëvoromo gëröhëni mae o sisë jëvego. Eäribövioho röho mare raromoruomohijo. O gavodeje a ioro'ioro jabesi aru'ahoho jio'amamu. Urimë'i ë ariböviohuro sa'are raromoromo God-are jö Iesuhu majëhijadoho ae majëhibe jijihamu gagorovo aëro ë mu maho bijönimoromo sönöe tarivëhamu vuovëvadeje. Vuovëvë'ëro ë aribövi jabesi aru'ahoho gëvodeje. Urimë'i ë aribövioho jaburo mi sisëho o ë mi hesi nu ano'o va'ëne avohare inömocho bogo uvene aho røjëhijareje. Emi sisë hesi ihoho varijore o övore jajivëho'iröhoho bijönëgamu bogo baejareje. Bogo baejë'ëro vuovoromo i'ovë'ëro Keriso'o gemu mae masije vaejuvo vadune aho'obëhe 1,000 barëhijo. ⁵ A ioro'ioroho bogo i'ovo'i ma-vuovo momorö'öjuvo vadune aho'obëhe 1,000 barë hesije. A'i naehu gëvode aribövioho i'ovoromo ri'öjë'e raromoruomohijo. Jabuhu i'ovoromo ri'öjare hesi bëhoho urimo ri'ö'iröhe majahoje. ⁶ Urimo i'ovoromo ri'ö'iröhe aribövioho huë mae jëvo'ë'e. God-are aribövi maho jëvo'ë'e. Urimo vuovëvadoho röhu maho bogo vuovoromo sisëroho va'i a'i God-are o Keriso-are priest muoho vaeromo Keriso'o gemu mae masije vae'iramu vadune aho'obëhe 1,000 barë'ë'e.

Satan ruahö'öromo vëni ravajire ë bu'ö'iröhe jöhoje.

⁷ Vadune aho'obëhe 1,000 barë'iramu Satan jiovo nugö'ö'iramu höröromo va'ë'e. ⁸ Hörö va'oromo Gog sa'are Magog sa'are sa'ae dinö'e dinö'e ae sarerëmibe muorovojöro gagovëvobe va'ë'e. Sarerëmibe gagovëvobe va'iramu ae aho'obëhe muorovo'i gagovo'iramu nie'u va'ëne jio'ë'e. ⁹ Nie'u va'ëne jië'ëro sa'ae bövioho ruë numë tagavoromo God-are aribövie hesi amo börömore riravaruoho muorovëmi'i numëvo'ë'e. Numëvo'iramu vënëro ö'idöre jioromo ruvebiromo ravëvo barë'ë'e. ¹⁰ Ravëvo barë'iramu Satan ë aribövi sarerëmiromo gagovëvade aho babu'ö'iramu vënehu munë ravoromo girosijiomoromo e'u börömo va'ëne jiajire be'abue'ë'e. Urimo mi sisëhu'o hesi sareri'e jö majëhijaje ahu'o ba'amëvego abo rireromo'iröhire ë be'abue'ë'e. Be'abueromo mi sisëho o sareri'e jö majëhijaje aho o Satan ëho jaburo vae majae hara'uemu hara'uobe va'ë'ö.

Ae aho'obëhe God-are nurire riravego jabesi muoho mae o sisë jiego God-hu ma-ioro'ioremu mevoröhe jöhoje.

¹¹ Ëhi ë'ë'ö. Röhu gavodeje a masijehu raromarue ëhi jië'e ajivë'e röho börömore ae gemu hijamu. Hi'ego aehu huruomo va'aruëhi sa'ahu'o ö'idöhu'o ëhi arua anumiae va'ego röhu ijoho bogojiohijo. ¹² Ëhi'amu gavodeje vuovëvë'e aribövioho ininore va'o masijore ë röho ma hesi nunire riravamu. Riravo'ego suri surioho jiovo'amohijo. Röhu suri suri göho ëho maro raromemu raromo'iröhe aribövi jabesi iho jajivo'amë'e suroho jiovohijo. O suri suri ioro'ioroho ëho ae aho'o mu vaebe rovere jöho jajivo'amë'e jiohijo. Ëröho mare hijaje ahuro suri surioho adahohijo ga'i di ahuro mu maho vaejë'e jiego di ahuro mu sisëho vaejë'e jiego. Ëho garomo uëhijo: Mu mae vaejë'e javaje manö va'ëjo. Mu sisë vaejë'e javaje sisënö va'ëjo. ¹³ Vuovare aribövi ioro'iorohuro sö jove iromo vuovo momorö'öjë'ëro jië'ëro rojomoromo ioro'iorohuro vuovë'e ariböviehu raromaruire ë jioromo ri'öromo rueruomohijo. Rue'ego röho mare hijaje ahuro ae gemu gemu mevo garomo mu mae vaejadoho o mu sisë vaejadoho manaho ëhi bojami'ego baebe va'ohijo. ¹⁴ Röhu vuovarue vöröhu'o a vuovego bahijarue öri ari'ohu'o ëhu'o ma-ioro'ioremu bu'ö'ego vënehu ravoromo e'u börömo va'ëne jiajire ë abue'ego ijonöho vuovarue öroho bogojiohijo. Röhu vënehu ravoromo e'u börömo va'ëne jiaje hesi bëhoho ae rahu sisë vaejë'ëro vuovoromo ri'öjë'ëro röhu maho vuovoromo ë e'u va'ënire abueröhe jöhoje. ¹⁵ Ae rahu mae raromemu raromo'iröhe surire hesi iho bogojië'oho ëhi jië'e aribövioho ujuoho ruruhö'ö'ego e'u va'ëne vënehu ravajire ë rireromohijo.

21

God-hu ö'idö sa'a bövi bise'o i'o avoho'iröhe jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje ö'idö i'ohu'o sa'a i'ohu'o jiamu ö'idö mamiohu'o sa'a mamiohu'o sisërë barëjë'ëro. Sö jove urimo jiadoho bogojiohijo. ² Ëhi garomo gavodeje God-are amo böröme hesi ihoho Jerusalem amo i'e ö'idöre God-hu hijajire jioromo ruvebijamu. Magonahehu masu'irögoro baruohuro gajöro sino avohorovaruëhi ë amo i'oho ëhi avohë'e jiohijo. ³ Ëhi jiamu gagorovo hejodeje röho mare ma-darugo'o uvavamu: Jöe hehëjo. Avevejö'oho God-are javu maho a ririho jië'ëro huro a'o gemu mae hinövo'ajëjo. Jabumë hesi aribövie jëvo'i huro jabu'o gemu mae hiromo muebejëvonövo'ajëjo jabesi Börömëro jië'ëro. ⁴ Muebejëvoromo nuni jovoho miorëho'ajëjo. Ijonöho aho bogo vuovëvo'i bogo nivo'i huë vavaenoho vi'ehoho bogo baeruomo'ajëjo mu mamioho mami'e barëjë'ëro jië'ëro.

⁵ Ëhi uvo'ego röho mare hijaje ahuro uvavohijo: Jöe hehëjo. Naro bövie bise'e i'ëremu bamajëjo. I'ëremu bamajë uvonugoromo uehijo: Ejöho bogo sareroho jio'i iae jö mae höjo. Ehuni suroro jajivonëjo. ⁶ Ëhi ueromo uehijo: Muoho iae barëjajëjo. Na urimo ni'i'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho ëhi gemuoho jevo'ajëjo. Mue aho'o aevodoho ëhi vae barë'irodoho jevajëjo. Ae rahu huë girihëvë'oho naro sa'a gagore rojomaje jovoho vuoromo suvuore bojëmi'ejöjo ue'ahago i'ovëvo'iröhego. ⁷ Ae rahu mu sisë ruahö'öjë'oho aviëhi jië'e huë maho nasi örire bae'a'ajëjo. Na hesi Börömoho God jevo'i hu nasi harihe jio'a'ajëjo. ⁸ A'i juhuonivoromo mu vuonugarue aribövioho sareri sareri'e aribövioho mu sisë gö gö vaejarue aribövioho a muo'amarue aribövioho önö'e jijiharue aribövioho iro oso'e vaejarue aribövioho inömo sisë aru'aho'e höromo uvene aho röjahi'amarue aribövioho jö sareri'e atarue aribövioho aho'obëhe ëhi jië'e aribövi jabesi öri arl'oho e'u börömo va'ëne munë vënehu ravoromo girosijiomajire ë jio'a'ajëjo. Ehësi bëhoho ë aribövioho mami'e vuovëvadoho röhu maho vuovoromo ë va'o raromoruomo'ajëjo.

Jerusalem amo i'o hesi jöhoje.

⁹ Röhu urimo anerae 7 ramare vöröho 7 otehö'öjamu evare bövie bise'e ijo tugoho'i sisërë'amadeje. Mami'e ëhi ë'are anerae aho'obëhe 7 röhu gemuëro rueromo uehijo: Rovego na röjahijego Sheep Harihu hesi vaboro i'e masu-vajoho gavëjo. ¹⁰ Ëhi uenugoromo God-are Aru'ahohuro nasi simanoho huotoveho'ego ë anerahuro baejëvoromo

dö mare ajiomoromo dahoru börömo ëgobövire ë ruehijo. Baejevo rueromo röjehijamu gavodeje God-are Amo Böröme hesi ihoho Jerusalem ö'idöre God-hu hijajire jioromo ruvebijamu. ¹¹ Ëamohuro God-are ajoho baejël'ëro ëhu'ëro ajivohijo. Ajivoromo ma-mabëhe ajivo barëjë'e jiohijo. Munë mabëhe hesi ihe jasper ajivajëhi ëhi ajivohijo. ¹² Röhu ë amo hesi rejoho ëgo ëgobövi mae jiohijo. Rejo hesi ojoho aho'obëhe 12 jio rova'ohijo. Anerae aho'obëhe 12 oje gemu gemu riravo rova'ohijo. Israel rajo jabesi agane 12 jabesi ihoho gemu gemu ojo ahore jajivo'amo va'ë'e jiohijo. ¹³ Maja höröjajinöho oje aho'o niö'i gemu jiohijo. Maja beva'ajinöho oje niö'i gemu jiohijo. Ruënöho niö'i gemu viënöho niö'i gemu ëhi jiohijo. ¹⁴ Ëamo rejo hesi uhuroho munë aho'obëhe 12 ruhë'e jië'ëro ëhu'ëro rejoho bibivoromo namihijo. Ëmunë ruho va'are ahore God-are Sheep Harihu hesi apostle ömo'öme 12 jabesi ihe gemu gemu jajivo'amo va'ë'e jiohijo.

¹⁵ Röhu na'o jö jövaje anerahuro gold-ehu avohare vahu baejaruoho övoro baejë'e jiohijo amo bövi hesi vahuoho o amo rejohu'o ojohu'o ëho jabesi vahuoho bae'iröhëro. ¹⁶ Röhu ë amo börömoho ioni göho ioni göho ruhënöho numënöho vahuvojadoho hesi vahuoho ma-gemuoho jiohijo. Anerahuro gold ahoho bava'oromo amo börömo hesi vahuoho vahuvo garomo gavadeje amo hesi ëgoho 2,400 kilometre jio'i hesi bunohu'o döre ajiomadohu'o jabesi vahuoho gemuoho jiamu. ¹⁷ O anerahuro amo hesi rejo vahuoho vahuvo garomo gavadeje rejo döre ajiomadoho 60 metre jiamu. Jabuhu vahuvo gavaruëhi ëhi gavadeje. ¹⁸ Röhu amo rejoho munë nu ano'o mabëhëro vaejë'e jiohijo. Munë hesi ihoho jasper-je. O amo bövioho ma-gold-ëremu avohë'ëro ma-ajëro jië'ëro ruënöröre öri ari'ohu'o ga'a'anue. ¹⁹ Röhu amo rejo bibivo'iröhego rejo uhure bahijare munëho munë mabëhe nu ano'e gö gö avohoromo bahijë'e jiohijo. Munë number 1 hesi ihoho jasper ajivë'e ma-mabëhe jiohijo. Munë number 2 hesi ihoho sapphire nuogu'e ma-mabëhe jiohijo. Munë number 3 hesi ihoho agate mahu guho'e jiohijo. Munë number 4 hesi ihoho emerald rövë'e ijo hano va'ëne jiohijo. ²⁰ Munë number 5 hesi ihoho onyx hesi nu ano'e gö gö kavuë'e jionövo ajivë'e jionövohijo. Munë number 6 hesi ihoho carnelian kavuë'e jiohijo. Munë number 7 hesi ihoho quartz hövë'e jiohijo. Munë number 8 hesi ihoho beryl ijo hano va'ëne jiohijo. Munë number 9 hesi ihoho topaz hövo avohë'e jiohijo. Munë number 10 hesi ihoho chalcedony rövoromo hövanovë'e jiohijo. Munë number 11 hesi ihoho turquoise nuogu'e jiohijo. Munë number 12

hesi ihoho amethyst rövoromo kavuanovë'e jiohijo. Munë aho'obëhe 12 jabesi nu ano'e gö gö ëhi jio'amohijo. ²¹ Röhu rejo oje aho'obëhe 12 jabesi tugoharuoho ëho nienia ha'ose aho'obëhe 12 jiohijo. Oje gemu gemu nienia ha'ose gemu gemu ëhi jiobe va'ohijo. Röhu amo hesi öri börömoho ma-gold-ëremu avohë'ëro ma-ajëro jië'ëro ruënörire öri ari'ohu'o ga'a'anue.

²² Röhu gavodeje God rajahijarue javu börömoho bogojiamu. Bada God daruge aho'o baejë'e ahu'o hesi Sheep Harihohu'o ëho jabu bëhi maro jëvë'ego ëhuni bogo osaremuoho rajëhi'i dinö'e dinö'e God'o hesi Sheep Harihohu'o ë rajëhiruomohijo. ²³ O bëhoho rabëni majahu'o manaerohu'o ë amoroho bamoromo ajivojoro. God-are ajohuro amoho ajivoromo God-are Sheep Harihohuro iro va'ëne amoho ajivajeje. ²⁴ Ajivo'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho ë amo hesi ajire jijihonövo'ë'ö. Sa'are masije riravarue ariböviohuro jabesi bövie bise'e nu ano'o mabëhe gavaruoho ë amore ujuoho rue'ë'ö. ²⁵ Ëamoroho vahioho bogojio'ë'e. Majae vahie bogojio'i ma-majae jiemu jio'iramu amo rejo ojoho bogo tugohonövo jiovonövo'i ma-ëhi jiovo nugo'ë'ö. ²⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro jabesi mu maho inömo maho ë amore ujuoho rueruomo'ë'e. ²⁷ Va'inumi'e muoho bogo mae bogo barueruomo'ë'e. Mu sisë gö gö vaejarue aribövioho o sarerile jö atarue aribövioho bogo ë amoroho rueruomo'i a'i mae raromemu raromo'iröhe aribövi jabesi iho Sheep Harihu hesi surire jajivo'amade ë ariböviohuremu ë amoroho rueruomo'ë'e.

22

¹ Ëhi'amu iae ë anerahuro röjehijamu gavodeje a i'ovëvoröhe jovoho ajivo barëjë'e rova'amu. Jovoho God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu arijarue röho mare jioromo ruehijo. ² Röho mare jioromo rueromo amore öri börömo hesi ririre rova'ohijo. Jovoho ririre rova'i a i'ovëvo'iröhe ijoho ionire ionire riravobe va'ohijo. Vadune gemu gemu röhu vae 12 12 bajoho ëhi raejajeje manaere gemu gemu. Ëijo hano hesi bëhoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi marëjëvo'iröhoho jiohijo. ³ A'i God-hu bijönimaje bövioho bise'oho ijonöho ë dirö'oho bogojio'ë'e.

God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu masijo vaeromo arijarue röho maho ë jio'ë'e. God-are mu vaejarue ariböviohuro hu ë rajahinövo'ë'ö. ⁴ Rajahiromo hesi nu ano'oho ganövo'ë'ö. Hesi ihoho jabesi varijore jajivo'amë'e jio'ë'e. ⁵ Röhu vahioho ijonöho bogojio'ë'e. Iro hesi ajohu'o maja hesi ajohu'o ajivëvo'iröhe bëhoho bogojio'ë'e.

A'i Bada God-are ajohuro ajivëvonövo'ë'e. Ajivëvo'iramu jabumëro ioro'ioemu masije riravoromo öri ari'oho muebebe va'oruomo'ë'e.

Iesu rueröhe jöhoje.

⁶ Röhu ë anerahuro uehijo: Ave jöe aho'o hejanuoho iae mae-ëjo. Bogo sareroho höjo. Bada God hesi Aru'aho a jabesi simanore bamëhego ae jö majëhijarue aho God-ro hesi aneraho na remö'öjade höjo naro rueromo röjëhijego hesi mu vaejahuje ariböviohuro garomo uvo'irarijego: God-ro nimo'ego majae ijonöho ëhi ëhi jië'e muohuro nosi örire rue'ie'ajëjo. Ëhi uehijo.

⁷ Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Na ma-burëro ö'ie'ajëjo. God-are jö börömoho ave surire jajivë'e höjo. Ëhuni ae rahu ejë'oho huë mabëhe jioruomo'ajëjo. Ëhi uve.

⁸ Röhu naehu jajivode jö hesi muoho aho'obëhe John naro heromo gavë'e jeve. Heromo ganugoromo ë mu röjehijade aneraho naro uvene aho röjahi'irögoro hesi hörü'ere ague aho hijodeje. ⁹ Ëhi'o'ego uehijo: Bogave ëhioho ë'iranëjo. Jaehu God-are mu vaejanue ëhi jië'e muoho vaejaje ae gemuoho jevajëjo. O jasi ö mueno'ohu'o jö God-aro baeromo majëhijaruoho o jaehu jajivanue surire jö ejaho'iröhe aribövioho jabuhu God-are mu vaejaruëhi na'o ëhi ë'aje ae gemuoho jevajëjo. Ëhuni nadi na rajehi'i God gemu rajahijëjo. ¹⁰ Ëhi uenugoromo uehijo: Ijonö jioröhe mu hesi jö ave suri surire jajivanuoho nadi subivëhonëjo ë hesi majaho dunovë'e jiaje. ¹¹ Ae rahu mu sisë vaejaruoho ëhi vaemu vaebe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu va'inumi'e mu uehorovaruoho ëhi uehorovemu uehorovobe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu mu ma vaejaruoho ëhi vaemu vaebe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu God gemu uehorovaruoho ëhi uehorovemu uehorovobe va'oruomo'ajëjo.

¹² Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Na ma-burëro ö'ie'ajëjo. Jemesi mu hesi suvuoroho ujuohoromo ö'ejëjo mu diehi diehi mae o bisemu sisë'i sisë'i vaejarijëhi ae gö gö suvuoroho ëhi bövie o bise'e bojëmi'irodëni. ¹³ Na urimo ni'i'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho ëhi gemuoho jevo'ajëjo. Na aevo'i jevadoho röhu ijonö jevo'ajëjo. Mue aho'o aevodoho ëhi vae barë'irodoho jevajëjo.

¹⁴ Ae rahu niögu u'o'amaruoho huë mabëhe jioruomajëjo. Ëhi jië'e aribövioho naro uë'iramu a i'ovëvo'iröhe ijo hesi bajoho iromo amo reja hesi ojoho ruahoromo amo börömore rueruomo'ajëjo. ¹⁵ A'i mu sisë gö gö vaejarue aribövioho iro oso'e vaejarue aribövioho önö'e jijiharue aribövioho a muo'amarue aribövioho inömo sisë aru'aho'e höromo uvene

aho rōjahi'amarue aribövioho sareri'e mu nimoromo vaejarue aribövioho ëhi jië'e aribövioho ave amoroho bogo rueruomo'i ma-rori'o jioruomo'ajëjo.

¹⁶ Iesu naro nasi aneraho nugö'öjë'e jevajëjo ë jöho hu-roho majëhijego ekaresiae gö gö he'irarijego. Na a böröme David-are ujoho jevajëjo. Sisonuvego ajivaje mujöroho va'ëne jevajëjo. Iesuro ëhi uve.

¹⁷ Röhu God-are Aru'ahohu'o Sheep Harihehu i'e masuvade magonahohu'o jaburo niö'iro uvö: Ruehëjo. O ave jö he'irarije aribövioho jemë'o uvore: Ruehëjo. O ae rahu huë girihëvë'oho jemëro ruehe. Nimë'oho rueromo a i'ovëvo'iröhe jovoho ma-ire. Manaho bogojio'ë'e.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹⁸ Röhu John naro God-are jö börömohe ave surire jajivë'e jeve. Ëhuni naehu jajivode jö he'irarije ariböviohumë ave jö majëhi'ië'ajoho avoho here. Naehu jajivode jöho ae rahu gö'o döre ëma jajivë'oho ave surire jajivode i'uoho God-ro ë aho bojami'ë'e. ¹⁹ O ae rahu uvë'oho: John-hu jajivade jö ë hesi vituoho sisë höromo dodure bu'öjë'oho God-ro uvo'ë'e: Ëhi jië'e aho sisë höromo dodure bu'ö'ë'e. Dodure bu'ö'iramu ave surire jajivode a i'ovëvo'iröhe ijo bajoho bogo i'ë'e. O ave surire jajivode God-are amo börömoroho bogo va'ë'e.

²⁰ John naehu jajivode jö mae hö uvaje Ahuro uve: Iae na ma-burëro ö'ië'ajëjo. Bada Iesu iae mae uvanue. De je rove.

²¹ Bada Iesuro jemë aho'o huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.